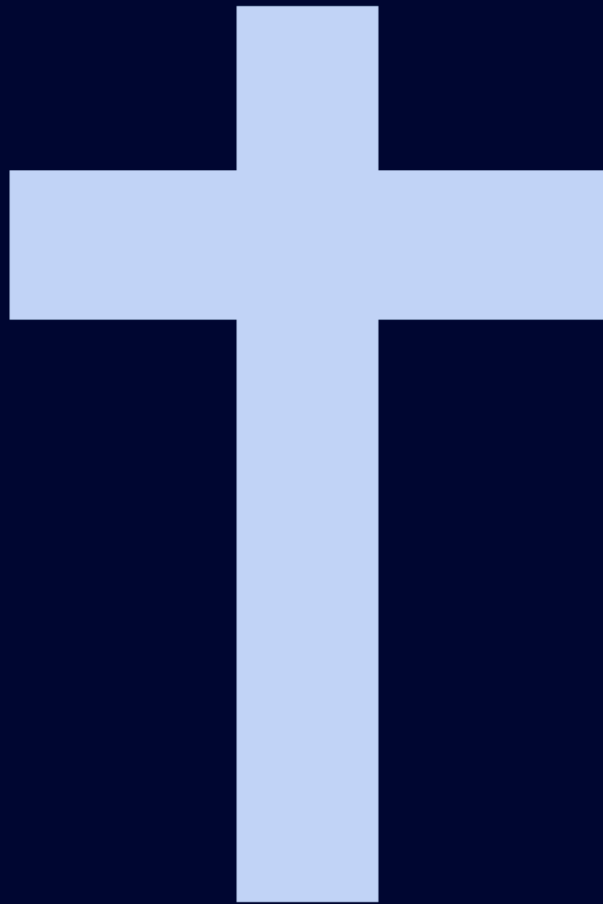

Topa Yõg Tappet

New Testament in Maxakalí (BR:mbl:Maxakalí)

Topa Yōg Tappet
New Testament in Maxakalí (BR:mbl:Maxakalí)

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Maxakalí

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Maxakalí

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 4 Mar 2019 from source files dated 22 Dec 2018
a212b59e-62d7-5a38-9773-b0ce1d5b248b

Contents

MÃTEO	1
MÃ'AK	51
NOK	83
YOÃM	138
'AT	181
HÕMÃN	227
1 KONĪN	248
2 KONĪN	267
GAT	281
'EPEX	289
PINIPĒN	296
KONOXĒN	301
1 TEXANÕN	306
2 TEXANÕN	311
1 TĪMÕN	314
2 TĪMÕN	320
TIT	324
PINĒM	327
'EMEO	328
TIAK	344
1 PET	349
2 PET	356
1 YOÃM	360
2 YOÃM	365
3 YOÃM	366
YOT	367
APOKALIPSE	369

MÃTEO TE HÃM'ÃPAK MAX'AX 'ÃKTUX

Yeyox Kunnix yõg mõnãyxop

¹ Yeyox Kunnix yõg mõnãyxop xohix xop te tik hittap Namix hã' mõkputox, ha mõnãyxop hittap 'Amanãm hã' mõkputox.

² 'Ãmanãm te 'Iyak mûg tak, ha 'Iyak te Yako mûg tak, ha Yonah mûg tak, xi' taknõy xop mûg tak. ³ Ha Yonah te Pet mûg tak, xix Yet mûg tak, ha' mûg tut 'ãxet'ax Tãm. Ha Pet te 'Exnõg mûg tak, ha 'Anãm mûg tak, ⁴ ha 'Ãmĩnãnap mûg tak, ha Nãy mûg tak, ha Xanmõm mûg tak, ⁵ ha Moax mûg tak, ha' mûg tut 'ãxet'ax Hap. Ha Moax te 'Omet mûg tak, ha' mûg tut 'ãxet'ax Hot, ha 'Omet te Yexe mûg tak, ⁶ ha Namix mûg tak. Yã hõmã Namix te 'Iyaet yõg tikmũ'ũn xohix xat.

Ha Namix te 'Onit xetut mûg, ha Xanomãm put, ⁷ ha Homo'ãm mûg tak, ha 'Amit mûg tak, ha 'Axa mûg tak, ⁸ ha Yoxapah mûg tak, ha Yonãm mûg tak, ha 'Oyit mûg tak, ⁹ ha Yotãm mûg tak, ha 'Akax mûg tak, ha 'Eyekit mûg tak, ¹⁰ ha Mãnãxex mûg tak, ha 'Ãmõm mûg tak, ha Yoyit mûg tak, ¹¹ ha Yekõnĩn mûg tak, xi' taknõy xop mûg tak, 'ihã puknõg xop te 'Iyaet yõg tikmũ'ũn mõgãhã', nũy hãm puknõg ha' mõgã', tu hãpxexka Maminõn tu' mõgãhã', pu tu pi'.

¹² Tu Maminõn tu' pip, 'ihã Yekõnĩn te Xanatit mûg tak, ha Yonomameo mûg tak, ¹³ ha 'Amiot mûg tak, ha 'Enitkĩy mûg tak, ha 'Ayoh mûg tak, ¹⁴ ha Xanok mûg tak, ha 'Akĩy mûg tak, ha 'Eniot mûg tak, ¹⁵ ha Mãtã mûg tak, ha Yako mûg tak, ¹⁶ ha Yoye mûg tak, ha Mãnix mũtik yãytaha', ha' put Yeyox 'ãxet'ax Kunnix.

¹⁷ Kaxĩy 'Amanãm mõkputox te homik-tok put, ha tehomik-tok put, ha tehomik-tok put, tu mõktu xohix te 14, tu mõktu Namix te 'Iyaet yõg tikmũ'ũn xat, ha tehomik-tok put xohix te 14, tu mõktu 'Iyaet yõg tikmũ'ũn te hãpxexka Maminõn tu' mõg, ha mõkputox nõy xohix te 14 kamah, ha mõktu Yeyox Kunnix mûg tut te' put.

Yeyox mûg tut te' put

¹⁸ Tu' put hã xĩy: Tute yãytap-tup Yoye mũtik, pa nõm mũtik nõm 'ohnãg 'ihã Topa Koxuk tek-tok putnãhã'. ¹⁹ Ha Mãnix te yã kutok xuk, ha Yoye te' yũmmũg, yã hãmyok mĩy, tu' yĩy 'ohnãg, tu hãmp'e'paxex, hu: "Pũyã tikmũ'ũn Mãnix kummuk 'ãktux hok!" Kaxĩy. Tu' xaptop tu' nĩm putup, ²⁰ tu hãmp'e'paxex, 'ihã pexkox yõg nũ'kutnã'ax nũn, Yoye mõ'yõn 'ihã' nũn, tu' yõtkup tu hãm'ãktux, hu:

—Yoye, 'ãmũn yã Namix hã 'ãmõkputox, hu 'ãkuxanõg hok, nũy Mãnix mũy, nũy nũ mũtik yãytax. Yã' max Mãnix, ha Topa Koxuk tek-tok putnãp-tup, ²¹ hak-tok pit put putup, ha xate' xuxet'ax mĩy putup Yeyox, ha yã yõg tikmũ'ũn kuxa kummuk xit putup, nũy kuxa max tat 'ũyãnãn tu'.

²² Topa te hãpxopmã ka'ok, yã hõmã tik te Topa pupi hãm'ãktux tikmũ'ũn pu', yĩy: ²³ "‘Ûn hok yũm tek-tok xuk putup, hak-tok 'ãxet'ax te: 'Ëmãnẽo." Yã tikmũ'ũn yĩy'ax hã: "Topa te yũmũg mũtik tihĩ'." Kaxĩy. Tu ta tu' kux. Yã Topa yõg hãm'ãktux hittap hã Mãnix te yã kutok xuk nõmhã.

²⁴ Ha Yoye yã koxak, tu' yĩpkox pip, tu Mãnix mũg, ²⁵ pa nõm mũtik nõm 'ohnãg, mõktuk-tok put, ha Yoye te' xuxet'ax mĩy Yeyox.

2

Tik puknõg xop te hãmyũmmũg nũn

¹ Yeyox mûg tut te' put kõmẽn Menẽg tu', yã hãpxexka Yonex yõg kõmẽn, ha 'Enot te hãpxexka yõg tikmũ'ũn xohix xat, 'ihã Mãnix tek-tok put, ha tik puknõg xop te hãmyũmmũg nũn, mãyõn xupep'ax ha' nũn, tu mãyõnnãg xop yũmmũg, tu Yenoyanẽn ha' nũn, tu' nũn tu nũktu mõxaha', ² nũy kaxxop pit xax, tu' yĩkopit, hu:

—Pi'yā' xip tik te tikmū'ūn xat'ax kutok? Yā' tut te' put nōmhā, pu Yoneo yōg tikmū'ūn xohix xat. Hāptox tukmūg tihi', tu kaxxop yōg māyōnnāg pēnāhā pepi pexkox tu', tu māyōn xupep'ax ha māyōnnāg pēnāhā', tuk nūn tu nūktu nūk-tettex kaxxop pu'. Kaxīy.

³ Ha 'Enot te' xupak, tu' xutīgāhā', xix Yenoyanēn yōg tikmū'ūn xohix xutīgāhā', ⁴ yīy 'Enot te' 'āmānex xexka xop xānāhā', xix hāmyūmmūg xop xānāhā', pu yāy tu nūnnāy, tu ta' nūn tu nūktu mōxaha', ha 'Enot te':

—Tep mūn 'āktux Topa yōg tappet te'? Pi'yā' xip putup 'ūtut 'īhāk-tok put, Topa te nōm yāy kutnāhā'? Kaxīy.

⁵ Ha:

—Kōmēn Menēg kopa' put putup, hāpxexka Yonex tu'. Yā tik hittap te Topa pupi hām'āktux, tu tappet tu kax'āmi', tu kaxxop nā'ax 'āktux, hu:

⁶ “Menēg mūn kōmēn kutōgnāg, pa Topa te' xexkānāp-tup,

'ūyāy kutnā'ax yōg kōmēn hah,

yīy Topa te kōmēn xexkānāp-tup,

ha yāy kutnā'ax te yōgnū tikmū'ūn xat max putup,

tu 'Iyaet yōg tikmū'ūn xat putup.” Kaxīy.

⁷ Ha ta 'Enot te' tik xop xānāhā', nōm tik te hāmyūmmūg xop te hāptox tu' nūn, ha' xānāhā', pu nū', ha' xaptop tu' nūn, pu tikmū'ūn 'ūpēnā hok, ha 'Enot te' yīkopit, hu:

—Hām 'ūm 'īhā 'āxop te nō māyōnnāg pēnāhā'? Kaxīy.

Ha' xuktux, ⁸ yīy 'Enot te' mō'pok Menēg hah, tu:

—Mōy kaxxop pit xax, nūy xipi', nūy nūy 'ā' xuktux, 'ūyīy kama nūk xup kaxxop keppah. Kaxīy.

⁹ Tu hām'āktux kux, ha ta tik xop mōg, tu ta' mōg putat hā, tu mōktu Menēg tu' mōxaha', tu māyōnnāg pēnāhā 'ūxeheh. Hōmā māyōnnāg te māyōn xupep'ax tu' xip hāmnoğnōy tu', yā hōnhā pepi' xip, tu tik keppa' mōg, nūy tik xop mōgā', tu mōktu mīptut tu' xupep, ha kaxxop pit xip, yīy māyōnnāg hup, tu' xup pepi' tu pexkox yokama' xup, ¹⁰ ha tik xop kuxa hittup xexkah, māyōnnāg pēnāhā tu' kuxa hittup, ¹¹ tu mīptut hā' mōxakux, tu kaxxop pēnāhā', 'ūtut Mānix mūtik tihi', yīy nūktettex kaxxop keppah, tu' kuxa te' yēy. Hak-nāy tu hāpxop max popmāhā', ha takat xexkah, yā pipkup yānām 'āta popmāhā', xix hāpxop puk haxnāg tu' hōm xix mīxux hep 'ūhaxnāg mīha tu' hōm.

¹² Tu mō'yōn 'īhā Topa te' yōtkup hā hāmyūmmūgāhā', puyīy 'Enot ha putpu' mōg hok, yīy ta' mōg, putat nōy hā' mōg, tu mōktu yāy yōg hām tu' mōxaha'.

Hāpxexka 'Eyit tu nū'paha'

¹³ Ha pexkox yōg nū'kutnā'ax te Yoye ha' mōg, 'īhā mō'yōn, tu' yōtkup hā hām'āktux, hu:

—'Āpu 'āyok, nūy 'āknīhā xihip. 'Āk-tok put, xi' tut mōgā', nūy hāpxexka 'Eyit tu mōy 'āmōxān, nūy nō te nox pi', ha mōktu 'āte xa hām'āktux. Yā 'Enot te kaxxop xak, 'ūp-tex putup tu'. Kaxīy.

¹⁴ Yīy Yoye yok, tu kaxxop put, xi' tut mōgāhā', tu hāpxexka 'Eyit 'ūnūpa tu' mōg 'īhā 'āmnīy, ¹⁵ tu' ti ka'ok, ha mōktu 'Enot tu' xok. Hōmā tik hittap te Topa pupi hām'āktux, tu tappet tu kax'āmi', tu Yeyox 'āktux, hu: “'Ātek kutok xānāhā', 'īhā hāpxexka 'Eyit ta tu' xip.” Kaxīy. Yā Topa yōg hām'āktux hittap hā Yeyox nox xip hāpxexka 'Eyit kopa nōmhā'.

'Enot te xonat xop xat pu kaxxop kix

¹⁶ Ha ta 'Enot te' hip, tu tik puknōg te hāmyūmmūg xop hip, pa 'ap nūn'ah, tu yā mō'āmā'. Yīy 'Enot gāy xexkah, tu' xat, pu kōmēn yōg kaxxop pit xohix xexka kix, nūy kaxxop yōg hāmyāxatamuk 2 xohix kix Menēg kopah, xix kōmēn kūnāpa' pip kaxxop pit kix. Yā hōmā, hāmyāxatamuk 2 'īhā tik puknōg te hāmyūmmūg xop te māyōnnāg pēnāhā', hu' nūn, nūy kaxxop xax, yīy 'Enot te' xat, pu kaxxop pit kutōgnāg xohix kix, nūy kaxxop puxet putex. ¹⁷ Hōmā, hāmyāxatamuk xohix xexka 'īhā, tik hittap Yenemīn te Topa pupi hām'āktux, nūy tappet tu kax'āmi', yīy:

¹⁸ “Kōmēn Hāmā yōg tikmū'ūn potaha',
yā Haket potaha', 'ūk-tok xak tu',
tu' kuxa teknōg, 'ūk-tok xakix hah.” Kaxīy.

Yā Topa yōg hām'āktux hittap hā' xat'ax gāy te kaxxop kix nōmhā'.

Yāy yōg hām tu' putpu' nūn

¹⁹ Hāpxip kutōgnāg 'ihā 'Enot xok, ha pexkox yōg nū'kutnā'ax te 'Eyt ha' mōg, tu Yoye ha' mōg, tu hām'āktux 'ihā Yoye mō'yōn, 'üyōtkup hā hām'āktux, ²⁰ hu:

—'Āpu, 'āyok, kaxxop put, xi' tut mōgā', nūy 'Iyaet yōg hām ha putpu mōg. Yā tik kummuk xok, nōm te kaxxop xak, nūy putex. Yīy mōg. Kaxīy.

²¹ Ha Yoye yok, tu kaxxop put, xi' tut mōgāhā', ha ta' mōg 'Iyaet ha', tu' mōg tu mōktu' mōxaha', ²² ha tikmū'ūn te hāmyūmmūgāhā', tu 'Enot kutok 'Akenap 'āktux, ha Yonex yōg tikmū'ūn xat, yāy tak yānān tu' xat, yīy Yoye kuxānōg, pa Topa te hāmyūmmūgāhā', 'ihā mō'yōn, 'üyōtkup hā hāmyūmmūgāhā', yīy Yoye mōg hāpxexka Ganinet tu', xix kaxxop mōg, xi' tut mōg, ²³ nūy tu ti ka'ok kōmēn Nāyane kopah. Yā hōmā tik hittap te Topa pupi hām'āktux, tu Yeyox 'āktux, hu: “Tikmū'ūn te' xuxet'ax mīy putup, tu Nāyane yōg tik 'āxet'ax putup.” 'Ūkux. Kaxīy. Yā Topa yōg hām'āktux hittap hā Yeyox xip ka'ok kōmēn Nāyane tu' nōmhā'.

3

Yoām te Topa pupi hām'āktux

¹ Hāpxip 'ihā Yoām tep-tox pix, tu hāpxexka Yonex yōg hām panip xexka ha' mōg, nūy Topa pupi hām'āktux, ² tu:

—Mā', yāyhāhup, nūy hāpkummuk mīy kux. Yā hōnhā Topa te 'āxat nūnte' Kaxīy.

³ Yā hōmā tik hittap 'Iyait te Yoām 'āktux, 'ihā Topa pupi hām'āktux, yīy:
“Tik xip hām panip xexka tu', tu' yīy ka'ok, tu:

'Āpu, Topa yōg putat max mīy,
nūy Topa pu putat kohe tu' yoa'.”
'Ūkux. Kaxīy.

⁴ Yoām te kāmēn xeh hā topixxax mīy, nūy tu xokxop xax hāg-nāy hīy, tu kunit māhā', xix puk hep xup. ⁵ Ha ta kōmēn Yenoyanēn yōg tikmū'ūn xohix nūn, xix hāpxexka Yonex yōg tikmū'ūn, xix tikmū'ūn te kōnāg xexka Yohnām yīka' pīp, tu' nūn, ⁶ ha Yoām te tikmū'ūn xohip-tox pix, 'ihā tikmū'ūn te yāy yōg hāpkummuk mīy'ax 'āktux, tu yāyhāhup tu hām'āktux, nūy nōm kuxyā'.

⁷ Ha Paniye xop nūn kamah, xix Xanoxeo xop nūn, puyīy Yoām kamap-tox pix. Pa Yoām te:

—'Āxop kummuk xop te kāyāk-tok putuk! Piyā 'āxat, xayīy 'ōg hāpkummuk mīy'ax tu kux, puyīy Topa 'āha gāy hok, nūy 'ākummugā hok? ⁸ 'Āpu hāpxopmā max, pu tikmū'ūn xohix xate yāyhāhup yūmmūg. ⁹ Hām'āktux hok, hu: “Yā mōnāyxop 'Amanām yā yūmū'ā hā mōnāyxop xe'e', 'a Topa te 'ūgkummugāp-tup'ah,” Kaxīy. 'Ūxuktux hok! Yā Topa mūn ka'ok, tu mīkax xap hā 'Amanām mōkputox mīy'ax. ¹⁰ Tikmū'ūn te mīm kup kummuk xak, kupuk hā' xak, tu kuxap hā mō'hap, pu tu nōg, ha kaxīy Topa te tikmū'ūn kummuk kix putup, tu' nōa'. ¹¹ 'Āte 'āp-tox pix, tu kōnāg hā 'āp-tox pix, xa yāyhāhup, nūy hāpkummuk mīy hok 'ūxeheh, pa tik puxet tek pe' nūn putup, tu' ka'ok, ha tak pu'uk. 'Ap max'ah 'āte nō pataxax tat, yāk mūn kutōgnāg. Hamūn te Topa Koxuk xa mō'kutnāp-tup puyīy 'ākuxa ka'ogā', nūy 'ākuxa kummuk tupmā'. ¹² Yā pēnēn paha', nūy xuxnāg xetox xap mōy mīxux kopah, nūy xap xix mīptut kopah, 'ihā mīxux naknāg mō'hap kuxap tu', ha kaxīy Topa te yāy yōg tikmū'ūn xex max, pa' yīpkox 'ohnāg xop xūygāp-tup, kuxap hā' puk putuk nō xūygāp-tup, ha' xūy xuxix tapax 'ohnāg. 'Ūkux. Kaxīy.

Yoām te Yeyox putox pix

¹³ Hāpxip kutōgnāg 'ihā Yeyox mōg, tu ta hāpxexka Ganinet tu' xip, tu kōnāg xexka Yohnām ha' mōg, pu Yoām putox pix, ¹⁴ pa Yoām te:

—'Āmhok! Kaxīy hok! Pak mūn putox pix 'üyānān tu!' 'Āxexka, hak mūn kutōgnāg. Teptu xatek xat, 'ūg 'āp-tox pix? Kaxīy.

¹⁵ Ha Yeyox te:

—Topa te 'āp-tup, xak putox pix. Yā puxi'. Kaxīy.

Ha: —Ya hamūn. Kaxīy. Tup-tox pix.

¹⁶ Ha' pix kux, 'ihā Yeyox te kōnāg kox tu' xupep, ha pexkox xōn, ha Yeyox te Topa Koxuk pēnāhā', ha ta tu' yīxohoh kuxxuxtut putuk, tu mōktu Yeyox putox tonnok, tu yīmū' xip, ¹⁷ ha ta Topa yīy, tu hām'āktux pexkox tu', hu:

—Nūhū 'ūgkutok pit. 'Āte nōm mō'yāy xe'ēgnāg, hak kuxa hittupmāhā'! Kaxīy.

4

Hāmgāyāgnāg te Yeyox xapit puyīy hāpkummuk mīy

¹ Ha Topa Koxuk te Yeyox mōgāhā hām panip tu', ha Hāmāyāgnāg te Yeyox xapit, puyīy hāpkummuk mīy. ² Yā 'āmnīy xohix te 40 hā 'ap xit'ah Yeyox, ha putup tep-tex, ³ yīy Hāmgāyāgnāg te' yīka xupep, tu:

—Pax xa yā Topak-tok, 'āpu' xat, pu nūhū mīkaxxap yāyhā pām xe'e', xayī' mā'. Kaxīy.

⁴ Ha Yeyox te:

—Topa yōg tappet te tikmū'ūn xat, pu pām puxet hā tu hi ka'ok hok, pāyā' xat, pu Topa yōg hām'āktux hā tikmū'ūn kuxa hi ka'ok. Kaxīy.

⁵ Ha Hāmgāyāgnāg te kōmēn Yenoyanēn ha' mōgāhā', yā Topa yōg kōmēn, ha Topa pet xexka tu' mōgāhā', pu' pet tox xanep yīmū 'āti', ⁶ ha:

—Pax xa Topak-tok, xa nūy nūhāy hām tu'. Yā Topa yōg tappet te:

“Topa te pexkox yōg xop nū'pok putup, nūy 'āpēnā max, tu 'ātat putup, 'ūyīm hā 'ātat putup, ka mīkaxxap 'āpata xūy.”

'Ūkux. Kaxīy.

⁷ Ha:

—Pa Topa yōg tappet te hām'āktux kamah, hu: “'Ōgnū Topa hā hāpkutex'ex hā gāyā hok.” Kaxīy.

⁸ Ha Hāmgāyāgnāg te' mōgāhā yīktix tox xanep yīmū', tu hām xexka max xohix tu' mūg, tu hāpxopmā'ax max xohix tu' mūg, ⁹ tu:

—Pēnā'! 'Ūgmūn pu nū'āxup, kopxix xa' hōm hāpxop xohix. Kaxīy.

¹⁰ Ha Yeyox te:

—'Ākmūn'ah. Mōg, nūy 'āpēp. Yā Topa yōg tappet te: “Topap-xehnāg pu nū'āxup, nūy 'ākuxa' yēy.” Kaxīy.

¹¹ Yīy Hāmgāyāgnāg te' nīm, ha pexkox yōg nū'pok xop nūn, nūy Yeyox pēnā max.

Yeyox te hāpxopmā kōnāmāhā'

¹² Ha ta' nūn xonat xop, tu Yoām mūg, tu kanet hā mō'tat, ha Yeyox te' yūmmūg, tu hāpxexka Ganinet tu' mōg, ¹³ tu kōmēn Nāyane nīm, nūy kōmēn Kapānān tu' xip, ha kōnāg xexka Ganinet te' yīka' xup, yā' xip hāpxexka Yemonōm xix Nāptanix tu'. ¹⁴ Hōmā, hāmyāxatamuk xohix 'ihā Topa te hām'āktux, ha tik hittap 'Iyait te nōm pupi hām'āktux, tu tappet tu kax'āmi', nūy tikmū'ūn xohix pu hāmyūmmūgā', nūy Yeyox xip'ax 'āktux. Yā Topa yōg hām'āktux hittap hā Yeyox te kōmēn Kapānān tu' nox xip, yīy:

¹⁵ “Yemonōn yōg hahām, xix Nāptanix yōg hahām, yā kōnāg xexka kux tu' pip, tu kōnāg xexka Yohnām xatapa' pip, nō'ōm puknōg yōg Ganinet.

¹⁶ Yā' puknōg xop te hāpkoxtap kopa' pip, tu hāmyūmmūg 'ohnāg, tu kuyānām xexka pēnāp-tup, puyīy hāptupmā', puyī' puknōg xop hāmyūmmūg,

ha kuyānām te hāpkoxtap tu māp-tup,
nūy nōm puknōg xop kuxa hittupmā'." 'Ūkux. Kaxīy.

¹⁷ Ha Yeyox te hām'āpak max'ax 'āktux hāmāxap, hu:

—'Āpu, yāyhāhup, tu 'ōg hāpxopmā'ax kummuk kux! Yā hōnhā Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat. 'Āpu 'īpkox pi'! Kaxīy.

Yeyox te tik te 4 xānāhā'

¹⁸ 'Āmnīy 'ūm 'ihā Yeyox te hāpkumep, tu kōnāg xexka Ganinet yōg hāpkux tu' hāpkumep, 'ihā tik taknōy 2 pēnāhā', ha mām xuk, tu' xuxet'ax Xīmām, yā' xuxet'ax nōy te: Pet, xi' taknōy 'āxet'ax 'Ānene', tu mō tut panip yōn, tu mām xuk pax, ¹⁹ ha Yeyox te:

—'Āpu, 'ūkpe mōg 'ūg 'āyūmmūgā', xayīy tikmū'ūn tuk ha nūnnā'. Kaxīy.

²⁰ Yīy tut panip nīm, nūy Yeyox mūtik hāpkumep.

²¹ Ha' mōg 'ihā tik taknōy 2 nōy pēnāhā', ha' xuxet'ax Tiak, xi' taknōy 'āxet'ax Yoām, yā Yemeneo kutok, tu yāy tak yōg mīpkox kopa' mām, nūy tut panip mīy. Ha Yeyox te' xapit, puyīy nū mūtik hāpkumep, ²² ha hāpxip 'ohnāg 'ihā' mōg, tu yāy tak nīm, xix mīpkox nīm, nōm te kōnāg yīmū' mōg, ha Yeyox pe' mōg.

Yeyox te hāmyūmmūgāhā xix hittupmāhā'

²³ Ha Yeyox te hāpkumep punethok, tu ta Ganinet yōg hāpxexka xohix hā hāpkumep, tu Topa pet xohix kopa hāmyūmmūgāhā', tu Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux, xix Topa te tikmū'ūn xat'ax 'āktux, tu tikmū'ūn pakut xop hittupmāhā', ²⁴ ha hāpxexka Xit yōg tikmū'ūn xohix te' xupak, hu' pakut xop tat Yeyox hah, yā hāmpakut xohix te tikmū'ūn pakutnāhā', xix yāmīy kummuk te' pakutnāhā', ha nōm tikmū'ūn te yāy pu xu'ux xop tat, xix hāpkumep hok xop tat, ha Yeyox te' xohix hittupmāhā'. ²⁵ Ha tikmū'ūn xohix punethok te' pe' mōg, yā Ganinet yōg tikmū'ūn, xix kōmēn te 10 yōg tikmū'ūn, xix Yenoyanēn yōg tikmū'ūn, xix Yonex yōg, xix Yohnām xatapa' pip xop. Yā' xohix te Yeyox pe' mōg.

5

Yeyox te hām'āktux yīktix yīmū'

¹ Jesus te tikmū'ūn xohix pēnāhā', tu yīktix tu' mōg, tu mōktu pepi' xip, tu' yūm. Ha yāy yōg tik xop te' yīka' mām, ² ha hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', hu:

³ —'Ūkuxa hittup'ax tikmū'ūn kuxa kopa' hok xop.

Yā Topa te nōm tikmū'ūn xat xe'e', hu' kuxa hittupmāhā'.

⁴ —'Ūkuxa hittup'ax tikmū'ūn pota punethok xop.

Yā Topa te' kuxa hittupmāp-tup.

⁵ —'Ūkuxa hittup'ax tikmū'ūn te yāy kutōgnāg pe'paxex.

Yā Topa te nōm pu hām'āktux xex, tu' xaxok 'ohnāg, yīy pexkox yōg hāpxop pop putup.

⁶ —'Ūkuxa hittup'ax tikmū'ūn yīpkox pip xop, nōm te' xak, nūy Topa pu' yīpkox pi', tu hāmyok mīy putup xūy.

Yā Topa te' kuxa māmāhā'.

⁷ —'Ūkuxa hittup'ax tikmū'ūn te' nōy kuxa ka'.

Yā Topa te nōm tikmū'ūn kuxa ka'.

⁸ —'Ūkuxa hittup'ax tikmū'ūn kuxa tup xop.

Yā nōm te Topa pēnāp-tup.

⁹ —'Ūkuxa hittup'ax tikmū'ūn te yāy kix kuxyāhā'.

Yā 'ōm te Topa hāk-tok xe'e'.

¹⁰ —'Ūkuxa hittup'ax tikmū'ūn xūy, nōm tikmū'ūn xūy nūy hāpxopmā max.

Yā Topa te' xexkānāp-tup 'ihā' hep xop xohix xat.

¹¹ —'Ākuxa hittup'ax 'ihā' gāyxop te 'āxūygāhā', xix 'āmānōg, xix 'ākte'ex kummuk, xix 'ākupex, 'ūkpe 'āmōg hah. ¹² 'Ākuxa hittup'ax, yā Topa te xa popmāp-tup pexkox

yōg hāpxop xohix. Yā hōmā tik gāy xop te Topa yōg tik hittap xop xūygāhā', tu' pupi hām'āktux xop xūygāhā kamah, 'āmūn putuk.

Yeyox te 'āmot xuxpex 'āktux xix kuyānām

¹³ —'Āmot xuxpex te' xit'ax xuxpexgāhā', ha xogyīn kutnat, puyīy tuk-tox hok. Ha kaxīy 'āxop te Topa hā' puknōg xop pu hāmmaxnāhā'. Pax pu 'āmot ku'uk kummuk hāk-tox, puxix tikmū'ūn xep-tup nōg, nūy hāptopa putyōn, ha' xohix te' tonnok.

¹⁴ —Kuyānām te hāptupmāhā', ha kaxīy 'āxop te tikmū'ūn pu Topa pupi hām'āktux, tu' kuxa hittupmāhā'. Tikmū'ūn xohix te kōmēn pēnāhā', yā kōmēn te yīktix yīmū' pip. ¹⁵ Piyā kuyānām tat'ax paha', nūy nō manax kopa' yūm, tu mō'nīy? 'Ap yūm'ah, pāyā mīmpe yīmū' yūm, puyīy mīptut xohix tupmā', puyīy tikmū'ūn nō hāmpēnā max. ¹⁶ Ha kaxīy 'āxop te tikmū'ūn pu Topa yōg hām'āktux 'āktux, pu tu hittup, ha kaxīy 'āxop te hāpxopmā max, pu tikmū'ūn pēnā', nūy 'Ātak Topa pu hām'āktux, hu: “Yā 'āmax xe'ēgnāg'!” Kaxīy.

Tu Topa yōg xat'ax 'āktux

¹⁷ —'Ūpe'āpaxeh hok, hu: “Yeyox nūn, nūy Mōyyex yōg xat'ax nōa'.” Kaxīy. 'Āmhok. 'Aknūn'ah 'ūg tik hittap xop yōg hām'āktux nōa', nōm hittap xop te Topa pupi hām'āktux, 'ap nōāp-tup'ah, pak nūn nūy hām'āktux yūmmūgā max. ¹⁸ 'Ūxaxok hok. Yā' xat'ax xip ka'ok, tu' nōg 'ohnāg. Yā Topa yōg tikmū'ūn te' xuktux putup mō'kuma' mōg. Yā kax'āmi'ax kutōgnāg xut 'ohnāg, 'ihā pexkox xip, 'ihā' xip hahām. 'Ūnōg 'ohnāg. ¹⁹ Yīy tikmū'ūn yīpkox pip 'ohnāg Topa yōg xat'ax pu', xi' nōy yūmmūgā'ax, pu' yīpkox hok, puxix 'ōm kutōgnāg. Yā Topa te nōm kutōgnāg 'āktux putup 'ihā yāy yōg tikmū'ūn xat. 'A xexkānāp-tup'ah. Pa tikmū'ūn yīpkox pip, tu' nōy yūmmūgā'ax, pu yīpkox pi', puxix Topa xexka 'āktux putup, 'ihā yāy yōg tikmū'ūn xat. ²⁰ Yīy hāpxopmā max Topa pu', tu 'āyīpkox pip pax Topa pu', puyīy Topa 'āxop pu pexkox xōn, 'ihā yāy yōg tikmū'ūn xat, nūy: Mōnāy! Kaxīy. Pa hāmyūmmūg xop yīpkox 'ohnāg xop, xix Paniye xop te' mōxakux 'ohnāg.

Tu tep-tup nōg 'āktux

²¹ —Tik hittap te mōnāyxop pu hām'āktux, tu' xat, hu: “'Ūp-tex hok. Tikmū'ūn te' nōy putex, puxi' mōgā tik pa te hāmyūmmūg keppah, puyī' yōg hāpkummuk mīy'ax kopit.” Kaxīy. ²² Pa 'āte 'āxat, hu: Tikmū'ūn te' nōy hā' gāy, puxix tik pa te hāmyūmmūg kopit. Ha tikmū'ūn te' nōy pu hām'āktux, hu: “'Ākummuk,” kaxīy, puxix tik xexka xop hāpkummuk mīy'ax kopit. Ha tikmū'ūn te' nōy putup nōg, hu nōm pu hupmāhā', hu: “'Āp-tox kummuk!” kaxīy, puxix nōm mōgā Hāmgāyāgnāg Pet hah. ²³ 'Āmōg Topa pet hah, nūy Topa pu hāpxop mō'hap, nūy tu' haxyā', tu hāmpē'paxex, hu: “Hamūn, 'ūgnōy gāy, tute 'ā tu' gāy,” kaxīy. ²⁴ 'Āpu, 'ōg hāpxop mō'hap'ax nīm, nūy mōg mō'ka'ok 'ānōy hah, pu 'ānōy mūtik yāyhā 'āxape 'ūxeheh, hak-nāy tu 'ōg hāpxop mō'hap Topa pu'.

²⁵ —Tikmū'ūn te xa tu' gāy, xix 'ākupex, tu 'āmōgā'ax tik pa te hāmyūmmūg hah, 'āpu nū mūtik yāyhā 'āxape, ka 'āmōgā tik pa te hāmyūmmūg hah, ha' xat pu 'āmūy, nūy kanet kopa mō'ātat. ²⁶ Pax xa kanet kopa 'āxip, hu ta 'āxupa hok, tu mōktu tayūmak xexka hā pago, xayīy 'āpep.

'Ūnōy hā' xupxet 'āktux

²⁷ —'Āxop te Topa yōg xat'ax yūmmūg, ha: “'Ānōy hā xupxet hok!” Kaxīy. ²⁸ Pa 'āte 'āxat, hu: 'Ūn 'āpa hā pēnā hok, nūy 'ūn putup hok. Tikmū'ūn te 'ūn pēnāhā' puxi' kuxa kopa' xonnix. ²⁹ Pax xa 'āpa xe'e xa hāpxopmā kummugā', 'āpu 'āpa xut, nūy putyōn. Yā' max 'āpap-xet, ha ta' kummuk, xa Hāmgāyāgnāg Pet ha 'āmōg. ³⁰ Pax xa 'āyīm xe'e xa hāpxopmā kummugā', 'āpu 'āyīm xax mīkax hā, nūy putyōn. Yā' max 'āyīm puxet, ha ta' kummuk xa Hāmgāyāgnāg Pet ha 'āmōg.

Tik te yāy xetut nīm 'āktux

³¹ —Tikmũ'ün te 'ãxat kamah, hu: “Tik te' xetut nĩm putup, puxix tappet mĩy, pu tu' nĩm.” Kaxĩy. ³² Pa 'ãte 'ãxat xe'e': 'Ãxetut nĩm hok. Pẽyã' xetut te tik nõy mũtik xonnix, 'ũtux hok pu nĩm, pãyã' xetut te tik nõy mũtik xonnix hok, 'ũtux hok pu nĩm hok, ka tik nõy mũy, nõy nõ mũtik tu' xonnix. Yã tik te' nõy xetut mũg, tu nõm hã' xupxet, yã hãpkummuk mĩy.

Tute hãm'ãktux xex'ax 'ãktux

³³ —Mõnãyxop hittap te Topa yõg hãm'ãktux 'ãpak, hu 'ãxat, hu: “Xate Topa pu hãm'ãktux xex, 'ãpu' xaxok hok, nõy mĩy.” Kaxĩy. ³⁴ Pa 'ãte: Topa 'ãxet'ax 'ãktux hok 'ihã hãm'ãktux xex, xix pexkox 'ãktux hok. Pexkox yã Topa xip'ax xe'ẽgnãg hah, ³⁵ xix hãm xexka 'ãktux hok, 'ihã hãm'ãktux xex. Yã hãm xexka xohix Topa yõg, yã' yõg hãptonnok'ax. Ha Yenoyanẽn 'ãktux hok. Yã Topa te' xat xe'ẽgnãg, yã' yõg kãmẽn xe'e', ³⁶ xix 'ãxe 'ãktux hok, 'ihã hãm'ãktux xex. Pi'yã' yãy xe yãyhã yãm-nok, xip-nĩy? 'Ap yãyhã yã yũmmũg'ah, yĩy 'ãxe 'ãktux hok, 'ihã hãm'ãktux xex. ³⁷ Hu hãm'ãktux kutõgnãg, hu: “Ãmhok,” kaxĩy, xix: “Hamũn,” kaxĩy. Puxi'. Yã Hãmgãyãgnãg mũn te tikmũ'ün yũmmũgãhã, pu hãm'ãktux tox. Hãm'ãktux tox hok!

Ûnõy pu hãpkummuk hã' yãnãn 'ãktux

³⁸ —Tikmũ'ün te: “Yã' max tikmũ'ün kummuk pu hãpkummugã 'üyãnãn tu', nõy tu pago.” Kaxĩy. ³⁹ Pa 'ãte: Tikmũ'ün kummuk pu hãpkummugã hok, nõy tu pago hok, pa tik te 'ãpayĩn kix, 'ãpu' tux hok pu 'ãpayĩn nãg nõy kix kamah. ⁴⁰ Tikmũ'ün te 'õg topixxax xut, 'ãpu' õg kayak tu' hõm kamah, ha tu paxmõg. ⁴¹ Xonat puknõg te 'ãxat, xayĩy 'üyõg hãpxop putux tat, 'ãpu' tat. Ha 'ãxat pu kinõm puxet hã' tat, 'ãpu kinõm 2 hã' tat. ⁴² Tikmũ'ün te hãpxop 'ũm xak, nõy ta putpu xa' hõm, 'ãpu tu' hõm. Tikmũ'ün te' hok xak hãpxop 'ũm, 'ãpu tu' hok hõm.

'Ãhã' puknõg xop putup pax

⁴³ —Tikmũ'ün te: “Ãxapep-tup pax, pa' puknõg xi' gãy xop putup hok.” Kaxĩy. ⁴⁴ Pa 'ãte': Gãy xop putup pax, xi' puknõg xop, xix Topa tu' xax, pu nõm hã hãmaxnã', ⁴⁵ xa 'ãxop yãyhã Topa hã 'ãk-tok xop xe'e'. Yã Topa te mãyõn xat, pu' hep xop xohix pu hãm pukgã', yã hãpxopmã kummuk xop pu' mĩy, xix hãpxopmã max xop pu' mĩy kamah. Tute tex nõ'kutnãhã' hep xop xohix pu. Yã tikmũ'ün te hãmuyok mĩy xop pu nõ'kutnãhã', xix tikmũ'ün te hãpkohe' mĩy xop pu tex nõ'kutnãhã kamah. ⁴⁶ 'Ãxop te 'ãxapep-tup xix tikmũ'ün gãy xop putup nõg, puxix Topa xa pexkox yõg hãpxop 'ũm hõm hok. Yã tik kummuk xop te gohet pupi tayũmak pop, tute yãy xape xop mũn putup pax, xi' puknõg xop putup nõg. ⁴⁷ 'Ãxop te 'ãxape xop mũtik hãm'ãktux puxehnãg, ha ta' puknõg xop te yãy xape mũtik hãm'ãktux kamah, nõm xop te Topa hã' puknõg xop.

⁴⁸ —'ãpu hãpxopmã max xe'ẽgnãg, nõy 'Ãtak Topa putuk, ha pexkox kopa' xip, tu hãpxopmã max xe'ẽgnãg mõ'kuma' mõg.

6

'Ãnõy pu hãmaxnãhã'

¹ —'Õg pa 'ãti'! Hãpxopmã max hok, nõy mõ'ãmã hok, puyĩy tikmũ'ün pẽnã'. 'Ãmhok. Pa Topa pu hãpxopmã max xe'e, puyĩy Topa pẽnã'. Pãyã xate' mĩy puyĩy tikmũ'ün pẽnã', puxix Topa yũmũg Tak xa pexkox yõg hãpxop 'ũm hõm putup hok.

² —Xate tikmũ'ün hok xop pu hãpxop hok hõm, 'ãpu 'ĩy hok. Yã mõ'ãmã'ax xop pa max, pãyã' kuxa kummuk, tu yãy yõg hãpxopmã max'ax 'ãktux, tu Topa pet kopa hãm'ãktux, xix kãmẽn kopa hãm'ãktux, pu tikmũ'ün hãpxopmã'ax yũmmũg, tu: “Yã tik max, 'õhõm!” Kaxĩy. Yã Topa tep-tup nõg, tu: “Puxi'.” Kaxĩy. Tu pexkox yõg hãpxop 'ap hõm putup'ah, mõ'ãmã pax xop pu' hõm putup'ah. ³ Xate tikmũ'ün hok hã nõ teheh, 'ãpu hãm'ãktux hok, pu tikmũ'ün 'ũm yũmmũg hok, pu 'ãxape xe'e yũmmũg hok. ⁴ Tikmũ'ün 'ũm pu' xuktux hok, puxix Topa xa pexkox yõg hãpxop hõm. Yã Topa te hãpxopmã'ax xohix pẽnãhã'.

Tute Topa pu hām'āktux 'āktux

⁵—Tikmū'ūn te mō'āmā, yā' pa max, pāyā' kuxa kummuk, tu Topa pu hām'āktux hitop, tu kōmēn yōg putat hā' xuktux, xix Topa pet kopa' xuktux, pu tikmū'ūn pēnā', nūy tu: “Ūmax nō'ōm! Yā Topa pu hām'āktux pax!” Kaxīy. Pāyā yā' koit. ⁶ Pa 'āpet ha mōg, nūy mōhāmyīnnīn, nūy 'āp-xehnāg hā 'ōg 'Ātak Topa pu hām'āktux, 'ihā xate nōm pēnā 'ohnāg, ha' xupak, tu xa' hōm pekkox yōg hāpxop. Yā Topa 'ōg 'Ātak te hāpxopmā'ax xohix pēnāhā'.

⁷—Topa pu 'āp-xehnāg hā hām'āktux, tu hām'āktux 'āhīynāg hok, 'ūpuknōg xop putuk. Nōm te Topa pu hām'āktux tox, tu hām'āktux 'āhīynāg, puyīy Topa' xupax. ⁸ Kaxīy mīy hok! Topa yā 'ōg 'Ātak, tu hāmyūmmūg xe'ēgnāg, tu xatep-tup yūmmūg tap. ⁹ Yīy Topa pu hām'āktux kaxīy, hu:

“Yūmūg 'Ātak, nōm te pekkox tu' xip, pūyā' xohix kuxa' yēy 'ākeppah, tu 'āmax xe'ēgnāg 'āktux.

¹⁰ Pūyā tikmū'ūn xohix 'ōg xat'ax pu' yīpkox pi' nūhū hāhām tu'.

Yā pekkox yōg xop xohix yīpkox pīp nōmhā.

¹¹ 'Āmnīy xohix 'ihāk mū'ā hāpxop 'ūm nū'kutnā', 'ūyī' mā',

¹² hak mū yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā', pu tu kux.

Tikmū'ūn tek mūg kummugāhā', hak mū'āte nōm mīy'ax xaxogāhā kamah, ha' kux.

¹³ 'Ūtux hok puk mūg kopit hok, 'ūgmū'ā hāpxopmā kummuk hok, pak mūg ka'ōgā', 'ūyīy hāpxopmā max.

Yā 'āxexka xe'ēgnāg, hu tikmū'ūn xohix xat, xix hāpxop xohix xat, ha' xat kuxyā 'ohnāg, 'āka'ok xe'ēgnāg hah, xix 'āmax xe'ēgnāg kamah. Hamūn.”

¹⁴—'Ānōy yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā', puxix 'Ātak Topa 'ōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā', ¹⁵ pa 'ānōy yōg mīy'ax xaxogā hok, puxix Topa 'ōg mīy'ax xaxogā 'ohnāg.

'Āxit hok nūy Topa pu hām'āktux

¹⁶—'Āxit hok nūy Topa pu hām'āktux, hu ta 'āpa hittup. Tikmū'ūn te mō'āmā, yā' pa max, pāyā' kuxa kummuk, tu' xit hok 'ihā pa kummuk, puyīy tikmū'ūn pa kummuk pēnā', tu' xit hok yūmmūg, pa Topa te nōm xop pu pekkox yōg hāpxop hōm 'ohnāg.

¹⁷ 'Āxit hok, nūy Topa pu hām'āktux, 'āpu 'āpayīn pix, xix 'āxe yoa', ¹⁸ puyīy tikmū'ūn 'āxit hok yūmmūg hok. Yā 'Ātak Topa puxehnāg te' yūmmūg, ha tikmū'ūn te Topa pēnā hok, ha hāpxopmā'ax xohix pēnāhā', tu xa pekkox yōg hāpxop hōm putup.

Pekcox yōg hāpxop 'āktux

¹⁹—Hāpxop xohix pop hok, xix tayūmak xexka pop hok, nūy yāy tu nū'xok, tu mōktu 'ōg tayūmak xohix nūnte hām xexka tu'. Yā' kut te' māhā', hak-nox, ha' nōg, ha tik kummuk te' nōy yōg hāpxop hā' xupxet, xix 'ōg tayūmak hā' xupxet'ax, yīy pop hok,

²⁰ pa pekkox yōg hāpxop pop, tik 'ūm te nōm hāpxop hā' xupxet hok, xik-nox 'ohnāg.

²¹ Tikmū'ūn kuxa te yāy yōg hāpxop xak, yīy pekkox yōg hāpxop xax, puyīy 'ākuxa hittupmā'.

Kuyānām 'āktux

²²—Kuyānām te tikmū'ūn pa putuk, tu hāptupmāhā', ha tikmū'ūn te hāmpēnā max. 'Ūpa max, puxix nōmhā hāmpēnā max kamah. ²³ 'Ūpa kummuk, puxix hāmpēnā kummuk. Pax xa 'āpa hok, puxix hāmpēnā 'ohnāg. Yā 'āmnīy koxtap pax!

Tute 'ūptexop xexka 'āktux

²⁴—Tikmū'ūn te' xuxyā 2 pu hām hok. Yā' xuxyāp-xet putup nōg, tu ta' nōy putup pax. Kaxīy tikmū'ūn te Topa pu hām hok 'ihā tayūmak xak pax.

²⁵—Yīy 'āte xa hām'āktux, hu: Xutigā hok, nūy tu: “'Ātep-tep mā'ax?” Kaxīy. Xix: “'Ātep-tep mūn xo'op'ax?” Kaxīy. Xix: “Pi'a 'āte mō'tat'ax?” Kaxīy. Yūmmūg. Tikmū'ūn yīn max hāmāxap, hak-nāy tu hāpxop xit'ax xix topixxax. ²⁶ Putuxnāg pēnā', ha' topaha'. 'Ap hāpxop xap xok'ah, xix hāpxop ta nūnnā 'ohnāg, tu' pet kopa' xex 'ohnāg, pa 'Ātak Topa te pekkox tu' xip, tu pēnānā' xip, puyīy putuxnāg xit. Pi'yā Topa tep-tup? Yā Topa

te tikmū'ūn putup xexkah, tu putuxnāg xop putup kutōgnāg. ²⁷ Pax pu tikmū'ūn 'ūm yāykuxop xexkah, puxi' xutigā'ax hā' hi tox 'ohnāg.

²⁸ —Teptu hāmpē'āpaxex, hu: “Tep tek mō'tat'ax?” Kaxīy. Pēnā mīnnut. 'Ūtuk max, tu' hām 'ohnāg, tu topixxax xap 'ohnāg yāy pu', ²⁹ pa 'āte xa hāpxe'e 'āktux: Mōnāyxop hittap Xanomām yā' xexkah, tu 'Iyaet yōg tikmū'ūn xohix xat, tup-texop xexkah, tu topixxax max mō'tat, pa Xanomām xax 'ānuk max, ha mīnnut xax 'ānuk māynāg. ³⁰ Yā Topa te mīnnut xop xax mīy, xix mīxux xop xax, ha hōnhā' xip, tu hāptup 'ihā' tap, ha kuxap hā mō'xut, ha' nōg, yīy Topa te xa topixxax mō'tatnāhā kamah, pa 'ākuxa mām pu'uk Topa kopah. ³¹ Yīy yāy xutigā hok, nūy 'āxit'ax xax hok, nūy xo'op'ax xax hok, nūy topixxax xax hok. 'Āmhok. Kaxīy hok. ³² 'Ūpuknōg xop te Topa yūmmūg 'ohnāg, hu' yāykuxop punethok, pa Topa yā 'āxop hā 'Ātak, tu pexkox tu' xip, tu 'āpēnānā' xip, nūy xa hāpxop xohix mō'pok, ³³ yīy Topa xax hāmāxap, tu nōm pu 'āyīpkox pi', nūy nō xat'ax mīy, ha xa' popmāp-tup hāpxop xohix. ³⁴ Yīy xutigā hok 'ihā hāptup pe'āpaxex. Yā hāptup mō'nāp-tup, ha xate hāpxop xak putup punethok, nūy yāykuxop. Pa hōnhā yā yāykuxop punethok. Yā' puxi'.

7

'Ūnōy yōg hāpxopmā'ax 'āktux kummuk

¹ Tikmū'ūn nōy yōg hāpxopmā'ax kopit hok, nūy nō kummuk 'āktux hok, ka Topa 'ōg hāpxopmā'ax kopit, nūy 'ākummuk 'āktux kamah. ² 'Āxop te 'ānōy yōg hāpxopmā'ax kopit, ha kaxīy Topa te 'ākopit putup; 'ōg panat hā 'ānōy pu hāpxop xap hāmenex, puxix nōm panat hā xa hāmenex hāpxop xap kamah 'ūyānān tu'. 'Ānōy puk-tōgnāg hōm, puxix xa' hōm 'āk-tōgnāg kamah. 'Ānōy pu punethok hōm, puxix xa' hōm punethok 'ūyānān tu'. ³ Xate 'ānōy yōg hāpxopmā'ax kummuk pēnāhā'. Teptu xate pēnā hok yāy yōg hāpxopmā'ax kummuk? ⁴ Xate 'ānōy pu hām'āktux, hu: “Nāy, tux hok 'ū xa hāmyūmmūgā,” kaxīy, 'ihā 'āpa te hāmyūmmūg 'ohnāg. ⁵ 'Āpa te hāmyūmmūg 'ohnāg, yā mō'āmā'. Yāy yōg hāpxopmā kummuk kux hāmāxap, xayīy kunāy tu 'ānōy yōg hāpxopmā'ax kummuk kuxyā'.

⁶ —Topa yōg hāpxop max hōm hok kokex putuk xop pu', ka gāy ha 'āp-top. 'Ōg kupxat xap max hōm hok xapup putuk xop pu', ka' gāy ha nōm tonnok. Kaxīy Topa yōg hām'āktux 'āktux hok hāmgāy xop pu', ka 'āp-tex 'ūgāy tu'.

Topa mūn max

⁷ —Topa tu' xax, puxix xa' hōm. 'Ūxax, hu ta' xipi', hāptopa 'āxip, tu' xānā', puxix xa' xōn. ⁸ Tikmū'ūn te ta tu' kax, puxi' pop, ha tikmū'ūn te' xak, puxi' xipi', ha Topa te hāpxōn putup 'ihā tikmū'ūn te hāptopa xānāhā', hu: “Hāpxōn!” Kaxīy. ⁹ 'Āk-tok te pām xak. 'Ok hōm putup mīkaxxap, nūy tu yānān? 'Āmhok! ¹⁰ 'Āk-tok te mām xak. 'Ok hōm putup kāyā gāy, nūy tu yānān? 'Āmhok. 'Ap yānān putup'ah. ¹¹ Tikmū'ūn kuxa kummuk, tu hāpxopmā kummuk, pak-tok putup pax, tu tu hāpxop max hōm, ha 'Ātak Topa kuxa max xe'ēgnāg, tu pexkox tu' xip, tu' yāy kutok xop pu hāpxop max xe'e popmāhā', 'ihāk-tok xop te ta tu' kax, pu' popmā'.

¹² —Xatep-tup tikmū'ūn xa hāmmaxnā', yīy nōm pu hāpxopmā max hāmāxap. Yā Mōyyex te' xat, xix tik xop hittap te yūmū'ā hāmyūmmūgāhā'.

Tute putat 2 'āktux

¹³⁻¹⁴ —Hāmpak'ax yīkox kutōgnāg hā mōy mōnāy. Ha ta' xip hāmpak'ax yīkox xexkah, 'ūyōg putat te Topa yōg putat xakgāhā', ha tikmū'ūn punethok te putat xexka hā' mōg, yīy mōnāy hok, pak-tōgnāg nōm hāmpak'ax yīkox hā mōnāy, nūy Topa yōg putat xe'e hā mōg, xayīy 'āhi xe'ēgnāg mōkuma mōg.

Tute tik xop te mō'āmā'ax 'āktux

¹⁵ —'Ōg pa 'āti! Yā tik xop te mō'āmā', tu Topa pupi hām'āktux xop putuk, pāyā hamūn'ah. Yā' koit. 'Ūpa te kahnēn pa putuk, pāyā' kuxa kopa kokex gāynām putuk.

¹⁶ Tu hām'āktux max, pa hāpxopmā kummuk. Xate tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax pēnāhā', nūy tikmū'ūn yūmmūg. Mīm kup te xāpxox taha', pāyā 'a xupxak ta'ah, xix gōyap ta'ah. ¹⁷⁻¹⁸ Kaxīy mīm kup max xohix te mīnta max taha', 'ap kummuk 'ūm ta'ah, ha mīm kup kummuk te mīnta kummuk taha', 'ap max mūn ta'ah, ¹⁹ ha tikmū'ūn te' kup kummuk xak, pu hām tu nāy, pu kuxap hā mō'xut, ha' nū' nī' nūy nōg. ²⁰ Ha kaxīy 'āxop te tik te mō'āmā'ax pēnāhā', tu' yōg hāpxopmā'ax kopit, nūy yōg hāpxopmā'ax kummuk yūmmūg.

Tikmū'ūn te Yeyox pu' yīpkox pip

²¹ —Tikmū'ūn tek xānāhā', hu 'ātu: “Yāyā', Yāyā',” kaxīy, pa 'ūyāg yīpkox 'ohnāg, ha yōgnū 'Ātak Topah, tu pexkox tu' xip, tu nōm yīpkox hok xop xat putup 'ohnāg. Pa tikmū'ūn yāg yīpkox pi', puxix Topa nōm xat. ²² Yā' yōg hāptup xe'e mō'nā'ax, 'ihā tikmū'ūn punethok te: “Yāyā', Yāyā', 'ūgmū'āte 'āxuxet'ax 'āktux nūy hām'āpak max'ax 'āktux, tu yāmīy kummuk mōy tikmū'ūn kuxa kopah, tu hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg, tikmū'ūn puxet te' mīy hok,” kaxīy, ²³ kopxix hām'āktux putup, nūy tu nōy yānān, hu: “'Āte 'āyūmmūg 'ohnāg. Mōy, mōg, nūy 'āpep, 'āte 'āp-tup'ah, 'āxop te hāpxopmā kummuk punethok hah.” Kaxīy.

Tute mīptut mīy'ax 'āktux

²⁴ —Tikmū'ūn te yōg hām'āktux 'āpak, tu' yīpkox pi', puxix ta tu hāmyūmmūg, yā tik pet max putuk, ha mīkaxxap xexka yīmū' yā' pet, ²⁵ ha tex gāy mō'yūm, tu' xupep, tu yā kōnāg xet, ha 'āmuuh gāy te mō'kouk xexkah, pa mīptut yūm ka'ok mīkaxxap xexka hā.

²⁶ —Ha tikmū'ūn te yōg hām'āktux 'āpak, tu' yīpkox 'ohnāg, tu hāmyūmmūg 'ohnāg, tu tik pet kummuk putuk, ha 'āmot yīmū' yā' pet. ²⁷ Ha tex gāy ka'ok, ha mīptut te 'āmot tu mō'yūm, tu' pu'uk, tu yāy koxyōy, tu nū'nānām. Ta tu' kux.

Yeyox te hām'āktux ka'ok

²⁸ Tu hām'āktux kux, ha tikmū'ūn kuxānōg. Yā hām'āktux ka'ok hā Yeyox te tikmū'ūn pu hāmyūmmūgāhā'. ²⁹ Tik te hāmyūmmūg xop te hām'āktux pu'uk, pāyā Yeyox mūn te hām'āktux ka'ok, 'ūxat tu'.

8

Yeyox te tik xax kunutnām tapmāhā'

¹ Yeyox te yīktix tu' yīxohoh, 'ihā tikmū'ūn xohix punethok te' pe' mōg, ² ha tik pakut nūn, tu' xax kunut, tu Yeyox keppa' kopaxux hā' nāhā', tu tu nū' xup, tu:

—Yāyā', 'ok xatek putup 'ūg hittupmā'? Kaxīy.

³ Ha Yeyox mō'yīm kutit, tu tik 'āpit, tu:

—Hamūn. 'Āte 'āp-tup. 'Āhittup. Kaxīy.

Hāpxip 'ohnāg 'ihā tik xax max xupep, ⁴ ha Yeyox te:

—Tikmū'ūn pu 'āktux hok, pa 'āmānex ha mōg hāmāxap, pu 'āxax pēnā', nūy 'āhittup yūmmūg, hak-nāy tu Topa pu hāpxop mō'hap, pu tu hax. Yā hōmā mōnāyxop Mōyyex te hāpxop mō'hap xat, pu tikmū'ūn pu yāy hittup'ax yūmmūgā'. Kaxīy.

Yeyox te kāmānat hittupmāhā'

⁵ Tu ta' mōg, Yeyox mōg kōmēn Kapānān ha', tu' mōg tu mōktu' xupep, pa' xip tik te Hōm yōg gohet puknōg pu' hām, tu Yeyox ha' nūn, tu ta tu' xak, pu' yōg kāmānat hittupmā', ⁶ hu:

—Notot, yōgnū kāmānat tek pet tu' xip, tu pakut xexkah, tu hāpkumep hok. Yā' xūy xexkah. Kaxīy.

⁷ Ha Yeyox te:

—'Ūgmōg, nūy nō' hittupmā'. Kaxīy.

⁸ Ha gohet yōg tik te:

—'Āmhok! 'Āmōg hok! Nāy. 'Āxexkah, hakmūn kutōgnāg, yīk pet ha mōg hok. 'Āpu, hāmpakut'ax xat, pu kāmānat nīm, ha' hittupmāp-tup. ⁹ 'Ūgmūn yīpkox xip yōgnū xexka

xop pu', tu xonat xop xat 'üyānān tu', hakmūn pu yīpkox pip. 'Āte xonat puxet xat, hu: "Mōg," kaxīy, ha' mōg, ha xonat nōy xat, hu: "Mā," kaxīy, ha' nūn. Ha' nōy xat, hu: "Mōy mīy!" kaxīy, ha' mīy. Kaxīy.

¹⁰ Ha Yeyox te' xupak, tu' kuxa hittup, tu tikmū'ūn te' pe' mōg pu hām'āktux, hu:

—'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Nūhū tik kuxa yūm ka'ok 'ūgkopah, ha 'Iyaet yōg tikmū'ūn kuxa mām pu'uk, yūmū yōg tikmū'ūn kuxa mām pu'uk. ¹¹ 'Ūxaxok hok! Hāmpuknōg xop nūn putup, tu hām xexka xohix tu' nūn putup, nūy 'āmuk xexka mā Yoneo xop mūtik, 'īhā Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat, ha mōnāyxop hittap 'Amanām mūtik xit putup, xix mōnāyxop hittap 'Iyak mūtik xit putup, xix mōnāyxop hittap Yako mūtik xit putup, ¹² ha Topa te 'Iyaet yōg tikmū'ūn mō'pok putup hāptopa', tu' papuk putup, hāpkoxtap kopa' pip putup, 'ūkuxa mām 'ohnāg hah. Tu' xūy xexkap-tup, hu potaha hāptopa' pip tu'. Kaxīy.

¹³ Tu gohet yōg tik pu hām'āktux, hu:

—'Āpet ha mōg. 'Ākuxa yūm ka'ok 'ūgmūn kopah, yīy Topa te 'ōg kāmānat hittup-māhā'. Kaxīy.

Hāpxip 'ohnāg 'īhā kāmānat hittup.

Yeyox te tikmū'ūn punethok hittupmāhā'

¹⁴ Ha ta' mōg Yeyox, tu Pet xetut mūg tut ha' mōg, tu' mōg tu mōktu mīptut tu' xupep, tu mō'nāhā', pa' xetut mūg tut pip, 'ūpakut tu', tu' xax pukpex, ¹⁵ ha Yeyox te 'ūn yīm 'āpit, ha' xuxi', ha' yok, tuk-nīhā' xip, tu hāpxop xit'ax puk, ha nō' xit.

¹⁶ Ha 'āmāxak 'īhā tikmū'ūn te' pakut xop nūnnāhā Yeyox hah, puyīy yāmīy kummuk mōy, puyīy hittupmā', tu' xat, tu' yīy'ax hā yāmīy kummuk mōy, tu tikmū'ūn pakut hittupmāhā'. ¹⁷ Hōmā, hāmyāxatamuk xohix 'īhā, tik hittap 'Iyait te Topa pupi hām'āktux, tu Topa yōg yāyikutnā'ax 'āktux, yā Yeyox 'āktux, tu: "Tik te yūmū yōg hāmpakut hā' tot, tu yūmūg xūy'ax hā' tot." Kaxīy. Yā Topa yōg hām'āktux hittap hā Yeyox te tikmū'ūn hittupmāhā nōmhā'.

Tikmū'ūn te Yeyox mūtik hāpkumep

¹⁸ Ta Yeyox te tikmū'ūn xohix xexka pēnāhā', hu' xat, pu yāy tik xop mōg, ha kōnāg xexka xak. ¹⁹ Ha tik te hāmyūmmūg nūn, tu:

—Notot, 'āte 'āmūtik hāpkumep putup. Yā hām 'ūm hā 'āmōg'ax, kamak mōg'ax 'āpehe'. Kaxīy.

²⁰ Ha:

—Kokexmax hex te hāpkox kopa' pet, ha putuxnāg te mīm yīpkak tu' pet, pak mūn Tikmū'ūn Kutok, 'ak pet 'ūm xip'ah, nūy 'ūkpihi'. Kaxīy.

²¹ Ha ta tik nōy te Yeyox mūtik hāpkumep, tu:

—Yāyā', tux hok 'ūktak nō hāpkot hāmāxap. Kaxīy.

²² Ha Yeyox te:

—'Ūgmūtik hāpkumep. Pūyā' xakix xop 'ūxakix nōy xop nō 'āpkot. Kaxīy.

Yeyox te 'āmuuh gāy 'āxi'

²³ Tu ta' mōg, tu mīpkox hā mō'nāhā', nūy kōnāg xexka yīmū' mōg, ha yāy yōg tik xop te nū mūtik mōg. ²⁴ Hāpxip 'ohnāg 'īhā kōnāg gāy, ha 'āmuuk gāy kamah, tu mīpkox mō'yōn, ha yāy mahamnām kōnāg yīmū', ha kōnāg te mīpkox hā mō'yūm, pa Yeyox mō'yōn. ²⁵ Ha tik xop te Yeyox yīkāgnāg hā' mōg, tu tuhuk, ha yāy koxak, ha:

—Yāyā'! Mō'ōn hok, ka yūmūg xakix! Kaxīy.

²⁶ Ha Yeyox te:

—Teptu yā 'ākuxānōg? 'Ākuxa mām pu'ūgnāg 'ūgkopah! Kaxīy.

Tu' yok, tu 'āmuuh gāy tu' xat, xix kōnāg gāy tu' xat, pu tu xuxi', ha' xuxi'. ²⁷ Ha tik xop te' pēnā ka'ok, 'ūkuxānōg tu', tu:

—Tik 'ūm 'ōhōm? Yā 'āmuuh gāy xat, xix kōnāg gāy xat, ha' yīpkox pip, hu' xuxi'! Kaxīy.

Yeyox te yāmīy kummuk mōy

²⁸ Ha ta' mōg Yeyox, tu hāpxexka Ganat tu' mōg, tu' mōg Ganinet yōg kōnāg xexka xatapa', tu mōktu' xupep, pa tik 2 nūn, ha yāmīy kummuk tek-te'ex kummuk, yīy xukpot tu' tihī'. Ha yāmīy te' gāyāhā', yīy tikmū'ūn xohix te' yīpkutuk, tu xukpot yōg putat nōā'yēn, hu yīmmap hā' mōg. ²⁹ Hāpxip 'ohnāg 'ihā tik yīy ka'ok, tu:

—Xate tep mūn putup? 'Āmūn yā Topak-tok. 'Ok nūn, nūy 'ūgmūg kummugā hāmāxap? Kaxīy.

³⁰ Ha ta' pip xapup, tu mīxux māhā', ³¹ ha yāmīy te:

—Pēyā xatekmūg mōy, 'āpu' xat 'ū xapup kopak mūg mōxakux. Kaxīy.

³² Ha:

—Mōg, nūy mōxakux. Kaxīy.

Ha' mōg, tu xapup xop hā' mōxakux, ha yīktix yīmū' pip, tu yīxo mō'ka'ok, tu kōnāg xexka tu' mōxaha', tu kōnāg hā' mōxakux, tu' xakix kōnāg xexka kopah.

³³ Ha tik xop te xapup pēnāhā', tu nū'paha', tu kōmēn ha' mōg, tu mōktu mōxaha' kōmēn tu', tu hām'āktux, tu yāmīy kummuk 'āktux, xix tik 2 'āktux, yāmīy te nōm gāyāhā'. ³⁴ Ha ta' nūn kōmēn yōg tikmū'ūn xohix, tu Yeyox ha' nūn, tu' pēnāhā', 'ihā tu' xak, pu nōm hāpxexka nīm, nūy mōg, ha' mōg.

9

Yeyox te tik te hāpkumep hok hittupmāhā'

¹ Ha ta mō'nāhā Yeyox, tu mīpkox hā mō'nāhā', tu kōnāg yīmū' mōg, tu' mōg, tu mōktu kōmēn Kapānān tu' xupep. ² Ha ta tikmū'ūn te tik nūnnāhā', ha hāpkumep hok, yīy tikmū'ūn te tutpe hā mō'tat. Ha Yeyox te' pēnāhā', tu tikmū'ūn kuxa mām ka'ok pēnāhā', tu tik te hāpkumep hok pu hām'āktux, hu:

—'Ūgnix 'āhittup. Yā Topa te 'ōg hāpkummuk mīy'ax xaxogāhā' pu tu kux. Kaxīy.

³ Ha tik xop te hāmyūmmūg 'ūm te:

—Nūhū tik te yāy 'āktux Topah! Yā' koit. Kaxīy.

⁴ Ha Yeyox te tik xop yōg hāmpē'paxex yūmmūg, hu:

—Teptu 'āxop te hāpkummuk pe'āpaxex? ⁵ Piyā' ka'ok, pe hāpkummuk mīy'ax xaxogā'ax 'āktux, pe' yok nūy hāpkumep'ax 'āktux? ⁶ 'Ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok, tu xa hāmyūmmūgāhā', xayīy hāmyūmmūg. Yā Topa te 'ā' hōm yāy 'āxet'ax 'ūyīy hām xexka tu hāpkummuk mīy'ax xaxogā'. Kaxīy.

Tu' yōkānām, tu tik te hāpkumep hok xat, hu:

—'Āyok, nūy 'āknīhāxip, tu tutpe pepi' xup, nūy 'āpet ha mōg. Kaxīy.

⁷ Ha' yok, tuknīhā' xip, tu yāy pet ha' mōg. ⁸ Ha tikmū'ūn te' pēnāhā', tu kuxānōg, tu Topa max 'āktux. Yā Topa te tikmū'ūn ka'ogāhā' pu tu' nōy hittupmā'!

Yeyox xix Māteo

⁹ Tu ta' mōg Yeyox, tu hāpkumep, 'ihā tik nōy pēnāhā', ha tik te gohet puknōg pu' hām, nūy nōm pupi tayūmak pop, tu' xuxet'ax Māteo, tu gohet yōg petnāg kopa' xip, nūy tayūmak pop, ha Yeyox te:

—'Ūkpe mōg. Kaxīy.

Ha Māteo yok, tuknīhā' xip, tu ta' mōg Yeyox mūtik, ¹⁰ tu'yāy xip'ax ha' mōg, nūy tu' xit, ha Yeyox te nōm mūtik mōg, tu' xit, 'ihā Māteo xape xop nūn, xix tik te nōm mūtik tayūmak pop nūn, xix tikmū'ūn kummuk nūn, tu Yeyox mūtik xit, xix 'ūyōg tik xop mūtik xit, ¹¹ ha Paniye xop te' pēnāhā', tu Yeyox yōg tik xop yīkopit, hu:

—Teptu 'ōgnū Notot xit tayūmak pop xop mūtik, xix tikmū'ūn kummuk mūtik xit? 'Ap max'ah. Kaxīy.

¹² Ha Yeyox te' xupak, hu:

—Tikmū'ūn hittup te notot xak 'ohnāg, pa 'ūpakut xop te' xak. ¹³ Mōg, nūy Topa yōg tappet mō'kupix, nūy hāmyūmmūg, ha: “A 'ātep-tup'ah xokxop mō'hap 'ūg hax. 'Āmhok. Pa 'āte tikmū'ūn te hāpxopmā maxp-tup.” Kaxīy. Yāk nūn, nūy tikmū'ūn

kummuk xānā', 'ūyīy tu hupmā', ha 'āte' xānā 'ohnāg tikmū'ūn te yāy max pe' paxex. Kaxīy.

Yeyox te' xit hok 'āktux

¹⁴ Hāpxip kutōgnāg 'ihā Yoām yōg tik xop nūn, nōm tep-tox pix yōg tik xop nūn, tu Yeyox ha' nūn, tu nūktu' yīkopit, hu:

—'Ūgmūg xit hok punethok, xix Paniye xop xit hok punethok. Teptu 'ōg tik xop xit hok'ah? Kaxīy.

¹⁵ Ha Yeyox te hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', tu:

—Tik te yāytaha', tu 'āmuk xexka mīy, tu' xape xop xānāhā', puyīy nū mūtik tu hittup. 'Ok potaha 'ūxape xop 'ihā tik te yāyta'ax te nū mūtik xip? 'Ap pota'ah. Yā' hittup! Pa tik te yāyta'ax mōg, tu 'āmuk xexka kuxyāhā', ha nōmhā' xape xop hittup 'ohnāg. 'Ap xit putup'ah. 'Ūgmōg, puxik yōg tik xop xit hok kamah.

¹⁶ —Tikmū'ūn te topixxax kutut tu nō yāg xex, tu' xap, 'ap yāg tup xap'ah topixxax kutut tu', ka yāy pot. Kaxīy Yoām yōg tik xop te mōnāyxop yōg hāpxopmā'ax hittap tat, ha' yōg tik xop te yōgnū hāpxopmā'ax tup tat. ¹⁷ Ha tikmū'ūn te xupyāg hep mīy, tu' xokxax kutut kopa' xuk 'ohnāg, ka nō xax kutut tu yāy pot, ha' hep te hām tu nū'nāhā', ha' nōg. 'Āmhok. Pa xupyāg hep tup xuk xokxax tup kopah, nūy ti ka'ok. Kaxīy Yoām yōg tik xop te hāpxopmā'ax hittap tat putup, tu nōm tup putup nōg. Kaxīy.

Yeyox te 'ūn xix kakxop hex hittupmāhā'

¹⁸ Yeyox te hām'āktux 'ihā Yoneo xop yōg tik te' xat'ax nūn, tu nūktu' kopaxux hā' nāhā', tu:

—Hōnhāk-tok hex xok. Mā', nūy 'ūkpet ha mōg, nūy tu tukūm yīmū yīm xeh, nūy putpu' hīnnā'. Kaxīy.

¹⁹ Ha Yeyox mōg, ha ta tik pe' mōg, ha tik xop te nū mūtik mōg kamah.

²⁰ Ha 'ūn nūn, tu hāmyāxatamuk xohix te 12 hā' pakut, ha 'ūn yōg hāmpakut'ax hā' pakut, tu Yeyox xāmpa' xip, tu' xax kuxyā 'āpit, hu: ²¹ “'Āte' xax 'āpit putup mō'ka'ok, 'ūghittupmā'.” Kaxīy.

²² Ha yōkānām, tu 'ūn pēnāhā', tu:

—'Ākuxānōg hok, Nixix! 'Āhittup, 'ākuxa yūm ka'ok tu'. Kaxīy.

Hāpxip 'ohnāg 'ihā 'ūn hittup.

²³ Ha ta' mōg Yeyox, Yoneo xop yōg tik te' xat'ax pe' mōg, tu mōktu mōxa tik pet tu', tu' mōxakux, tu nō hāpkot yōg kax 'āpak, ha tikmū'ūn xohix te mīptut kopa' pip, ²⁴ ha Yeyox te:

—Mōg, nūy 'āpep hāptopa'. 'A kakxop 'ūm xok'ah, yā mō'yōn! Kaxīy.

Ha tikmū'ūn te nō yīxix, ²⁵ tu' mōg, 'ihā Yeyox te kakxop hex pet ha mō'nāhā', tu' yīm mūg, ha' yok, tuknīha' xip, ²⁶ ha tikmū'ūn xohix te' yūmmūg, tu' xe' xuktux hāpxexka xohix yōg tikmū'ūn pu'.

Yeyox te tik pa hok 2 pa nāhā'

²⁷ Ha ta' mōg Yeyox, tu putat hā' mōg, pa tik pa hok 2 tihī', tu' pe' mōg, tu' yīy ka'ok, tu:

—'Āmūn yā mōnāyxop Namix mōkputox, yīk mūg kuxa ka'! Kaxīy.

²⁸ Ha Yeyox te mīptut hā mō'nāhā', ha tik pa hok te' yīka' tihī', ha:

—'Ok 'ākuxa mām ka'ok 'ūgmūn kopah? 'Ok 'āhittupmā'ax 'āte'? Kaxīy.

Ha:

—Hamūn! Kaxīy.

²⁹ Yīy Yeyox te' pa 'āpit, tu:

—Hāmpēnā'! 'Ākuxa mām ka'ok 'ūgkopah. Yā' puxi'. Kaxīy.

³⁰ Tu' pa maxnāhā', ha hāmpēnā max. Ha Yeyox te:

—Tikmū'ūn xop pu' xuktux hok! Kaxīy.

³¹ Pa tu ta' mōg, tu Yeyox 'āktux hāpxexka yōg tikmū'ūn xohix pu'.

Yeyox te tik yīy hok yīgāhā'

³² Tu' mōg, 'ihā tikmū'ūn te tik yīy hok nūnnāhā', tu Yeyox ha' nūnnāhā', ha yāmīy kummuk te tik kummugāhā', pu tu yīy hok, ³³ ha Yeyox te yāmīy xut, tu tu' mō'kutnāhā', tu' xat pu mōg, 'ihā tik yīy, tu hām'āktux. Ha tikmū'ūn kuxānōg, tu:

—Tep te 'ūm nūhū'? Yā hōnhā 'Iyaet yōg tikmū'ūn te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg pēnā hāmāxap. Hōmā 'ap pēnā'ah. Kaxīy.

³⁴ Pa Paniye xop gāy, tu:

—Yā Hām gāyāgnāg mūn te Yeyox ka'ogāhā pu yāmīy kummuk mōy. Kaxīy.

Yeyox te tikmū'ūn kuxa ka'

³⁵ Ha ta Yeyox te hāpkumep, tu kōmēn xohix ha' mōg, xix xip tu xexka xohix ha' mōg, tu hām yūmmūgāhā Topa pet kopah, tu hām'āpak max'ax 'āktux, xix Topa te tikmū'ūn xat'ax 'āktux, tu tikmū'ūn pakut hittupmāhā', yā hāmpakut'ax xohix mōy, nūy nō tu hittupmā', ³⁶ 'ihā tikmū'ūn pēnāhā', tu' kuxa ka', 'ūp-xehnāg pip hah, tu kahnēn xop putuk, tik te nōm pēnā 'ohnāg putuk, ³⁷ yīy yāy yōg tik xop pu hām'āktux, hu:

—Yā hāpxop ta punethok, puyīy pet ha yīkūy, nūy kopa nū' xok, pa tikmū'ūn kutōgnāg pip nūy nō yīkūy. ³⁸ 'Āpu, hāpxa xuxyā tu' xax, pu tikmū'ūn xānā', puyīy hāpxop ta nūnnā'. Kaxīy. Ha kaxīy Yeyox te tikmū'ūn 'āktux. Yā punethok te Topa xak, pāyā 'a' xipi yūmmūg'ah. 'Āpu Topa tu' xax, pu tik nū'pok, puyīy tikmū'ūn yūmmūgā max, nūy Topa ha mōgā'.

10

Yeyox yōg tik xop te 12

¹ Tu ta yāy yōg tik xop xānāhā', nūy mō'pok, tu yāy 'āxet'ax hōm pu yāmīy kummuk tu mōy, nūy tikmū'ūn pakut xohix hittupmā', ² ha tik xohix te 12 mō'pok, ha' xuxet'ax te: Xīmām, yā' xuxet'ax nōy Pet, xi' taknōy 'Ānene', xix Tiak, xi' taknōy Yoām. Yā Yemeneo kutok 2, ³ xix Pinip, xix Matōmēo, xix Tōmē, xix Māteo, nōm te gohet pupi tayūmak pop, xix 'Appeo kutok 'āxet'ax Tiak kamah, xix Tanep, ⁴ xix nōm tik te Yoneo xop xexkanāp-tup, tu' xuxet'ax Xīmām kamah, xix Yot 'Ixkanot, nōm te mō'āmā', nūy gāyxop mōgā Yeyox hah.

Yeyox te tik te 12 mō'pok

⁵ Ha Yeyox te mō'pok, tu:

—Hāmpuknōg xop ha 'āmōg hok, xix Xāmānit yōg kōmēn ha 'āmōg hok, ⁶ 'āmhok. Pa 'Iyaet yōg tikmū'ūn xax, yā Yōneo xop, yā kahnēn te hām yūmmūg hok putuk nō'ōm, tikmū'ūn te nōm xaxok hah. 'Ūxax, nūy 'ūm pipi', ⁷ nūy hām'āpak māx'ax 'āktux, hu: “Hōnhā Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat, puyīy tu yīpkox pi'.” Kaxīy. ⁸ Tikmū'ūn hittupmā', xi' xax kunut xop pu' xax tapmā', xix hāmpakut xop xohix tupmā'. Tikmū'ūn xakix xop hīnnā putpu', xix yāmīy kummuk mōy tikmū'ūn kopah, pu tu hittup. Topa te xa' hok hittupmāhā', yīy tayūmak pop hok 'ūyānān tu', 'ihā 'ānōy hittupmā'. Yā' hok hittupmā'. ⁹ Tayūmak xexka ta hok, ¹⁰ xix tut ta hok, nūy hāpxop xuk, xix topixxax punethok ta hok, xix pataxax, xi' kuptōy ta hok. 'Āmhok. Tikmū'ūn hām, puxix tu xit max, puxix tu' pip max kamah, yīy hāpxop punethok ta hok. Pūyā tikmū'ūn xa' popmā hāpxop xohix.

¹¹ —Kōmēn xix xip tu xexka ha mōxakux, 'āpu tikmū'ūn max xax, xayīy 'ūpet kopa 'āpi', 'āpihi nūy nox pi', 'ihā kōmēn kopa hām'āpak max'ax 'āktux, tu mōktu putpu 'āmōg. ¹² Tikmū'ūn pet ha mōxakux, 'āpu' xuxyā pu hām'āktux, hu: “Pūyā tikmū'ūn kuxa mām, nōm te 'āpet kopa' pip,” Kaxīy. ¹³ Tikmū'ūn te 'āxop pu: “Mōnāy, nūy pihi' nūnteh,” kaxīy, yīy ta' pi', ha nōm tikmū'ūn kuxa mām putup. Pa tikmū'ūn te: “Mōnāy hok, pa mōg!” kaxīy, hu ta nōm tikmū'ūn kuxa mām 'ohnāg. ¹⁴ Pēyā kōmēn yōg tikmū'ūn 'āp-tup nōg, tu 'āxīnnā hok, 'āpu mōy, tu hāpkōnōn xit 'āpata tu', pu tikmū'ūn xohix pēnā', nūy yūmmūg. Yāp-tup nōg xop yīpkox 'ohnāg. ¹⁵ 'Ūxaxok hok: hāptup mō'nāp-tup 'ihā Topa te' hep xop xohix yōg hāpxopmā'ax kopit, tu kōmēn Xonōm yōg tikmū'ūn kuxa kap-tup, xix kōmēn Gōmōg yōg tikmū'ūn kuxa kap-tup, pa tikmū'ūn yīpkox hok xop kuxa ka 'ohnāg.

Tute hãpkummugã'ax 'ãktux

¹⁶ —'Ûg 'ãpax: 'Ãte mō'ãpok tikmũ'ũn gãy kopah. Pa mōxip, nũy hãmyũmmũg, pu 'ãkix hok, nũy hãmgãy te kahnẽn kix putuk hok. Kãyã gãy xop te hãmyũmmũg, xix kuxxuxtut gãy 'ohnãg. Xapi 'ãxop gãy hok kamah, pãyã hãmyũmmũg, nũy hãpkummuk mĩy hok. ¹⁷ 'Õg pa 'ãti! Tikmũ'ũn gãy te 'ãmũg putup, nũy 'ãhĩy, nũy 'ãmõgã tik pa te hãmyũmmũg keppah, tu xikot hã 'ãkix putup Topa pet kopah. ¹⁸ Yã 'ãxop mõg 'ũgmũtik, yĩy tikmũ'ũn te 'ãmõgãp-tup gohenanok xop keppah, xix hãpxexka yõg tik te' xat'ax keppah, pu 'õg hãpxopmã'ax kopit, yĩy 'ãxop te hãm'ãpak max 'ãktux putup 'ũxat'ax xop pu', xi' puknõg xop pu'. ¹⁹ 'Ãmõgã', 'ãpu 'ãxutigã hok, hu: "'Ãte putep 'ãktux'ax?" kaxĩy, xix: "'Ãte hãm'ãktux 'ũm 'ãktux'ax?" kaxĩy. 'Ãxutigã hok. Hãpxip 'ĩhã Topa te xa hãm'ãktux yũmmũgãp-tup, xa hãm'ãktux. ²⁰ Yã yã yõg hãm'ãktux xa yũmmũgãp-tup, xayĩy hãm'ãktux, tu 'õg 'Ãtak Topa Koxuk pupi hãm'ãktux.

²¹ —Ha tikmũ'ũn punethok te yãy xape mõgãp-tup pu gãyxop tu kix, ha' tak xop tek-tok xop mõgãp-tup pu' kix, hak-tok xop te' tak mũtik yãytukmĩy putup, tu' kix putup, ²² yã tikmũ'ũn xohix te 'ãp-tup nõg putup, 'ãmõg 'ũgmũtik hah, pa 'ãpu nõã' tot, ha mõktu' kux. Yã Topa te' gãyxop nõãp-tup, tu 'ãmõy putup hãpkummuk mĩy xop kopah, xa mõg. ²³ Tikmũ'ũn te xa hãpkummugã', 'ãpu nũmãn, nũy kõmẽn nõy ha mõg. 'Ãte xa hãpxe'e 'ãktux: 'A 'ãxop te hãm'ãktux kux putup'ah 'Iyaet yõg kõmẽn xohix kopa, 'ĩhãk nũn, 'a xate hãpxopmã kux putup'ah, 'ĩhãk nũn, 'ĩhã 'ũgmũn yã Tikmũ'ũn Kutok nũn.

²⁴ —Tik te hãmyũmmũgãhã', tu hãmyũmmũg max, pa tik nõy te hãm'ãpak, tu hãmyũmmũg kutõgnãg. Ha' xuxyã te' xat, hu' ka'ok, pa kãmãnat yĩpkox pip, hu' pu'uk. ²⁵ Yã' max tik te hãmyũmmũgã'ax yõg hãm'ãktux 'ãpak, tu mõktu hãmyũmmũg, nũy 'ũyõg yũmmũgã'ax putuk. Ha kãmãnat max hãm, nũy mãynãg mĩy, tu' xuxyã putuk. Pax pu' xuxyã yã Meyemo', puxix tu kummuk nãm, ha' yõg kãmãnat kummuk xexka kamah.

²⁶ —Yĩy tikmũ'ũn yĩpkutuk hok. Tikmũ'ũn te hãpxopmã'ax xaptop, pa Topa te hãpxopmã xaptop'ax tu' mũg putup, puyĩ' xohi' pẽnã'. ²⁷ 'Ãte xa hãm'ãktux 'ãmniy 'ĩhã', nũy xe' xuktux hãptup 'ĩhã'. 'Ãte 'ãxop 'ãp-xet pu hãm'ãktux, ha 'ãxop te hãm'ãktux ka'ok putup, puyĩ' xohi' yũmmũg. ²⁸ Tikmũ'ũn yĩpkutuk hok. Yã 'ãyĩn putex'ax, pa 'ãkoxuk putex hok. 'ãpu Topa yĩpkutuk. Tute 'ãyĩn nõã'ax xix 'ãkoxuk, nũy kuxap hã mō'hap Hãmgãyãgnãg Pet tu', ha 'ãxũy xuxi 'ohnãg. ²⁹ Putuxnãg ta manat, yã tayũmak kutõgnãg hã hãmenax, pa Topa te nõm xop putup pax, tu' pẽnã max, pu hãm tu tu nã hok, ha' xaxok 'ohnãg, ³⁰ tu 'ãxop mō'ãyãy xe'ẽgnãg, tu mō 'ãxe kupix, nũy 'ãxe xohix te xĩy yũmmũg, 'ãp-tup pax tu'. ³¹ Yã Topa te mō'ãyãy xe'ẽgnãg, yĩy 'ãkuxãnõg hok!

Yeyox yũmmũg hok 'ãktux

³² —Tikmũ'ũn xohix te: "'Ûgmũn yã Yeyox yõg," kaxĩy, puyĩy tikmũ'ũn xupax, kopxix 'Ãtak Topa pu' yãnãn tu hãm'ãktux, nõm te pexkox tu' xip pu hãm'ãktux, hu: "'Õhõm yõgnũ'." Kaxĩy. ³³ Pa tikmũ'ũn te' nõy xop keppa hãm'ãktux, hu: "'Ûgmũn 'ã Jesus yõg'ah," kaxĩy, kopxix 'Ãtak Topa pu' yãnãn tu hãm'ãktux, yã yõg 'Ãtak te pexkox tu' xip pu hãm'ãktux, hu: "'Õhõm 'ap yõg'ah." Kaxĩy.

Tute yãytukmĩy 'ãktux

³⁴ —'Ak nũn'ah, nũy 'ũhep xop xohix kuxa mãmmã'. 'Ãmhok. Pak nũn, hãm tuk nũn, pu tikmũ'ũn yãytukmĩy, ³⁵ xik nũn puk-tok pit xop yãy tak xop mũtik yãytukmĩy, xik nũn puk-tok hex xop yãy tut xop mũtik yãytukmĩy, puk-tok xetut xop yãy yĩpxox mũk tut mũtik yãytukmĩy. ³⁶ Yã tikmũ'ũn te yãy xape hã' puknõg, 'ũgãy tu'.

³⁷ —Tikmũ'ũn te' tak putup pax hãmãxap, pe' tut putup pax hãmãxap, tuk-nãy tuk putup, puxix 'ũgmũtik tu hãpkumep hok. Ha tikmũ'ũn tek-tok pit putup hãmãxap, pek-tok hex putup hãmãxap, tuk-nãy tuk putup, puxix 'ũgmũtik tu hãpkumep hok. ³⁸ Pa tikmũ'ũn tek putup hãmãxap, nũy 'ũgmũtik xok, puxix 'ũgmũtik tu hãpkumep mō kuma'

mōg. ³⁹ Tikmū'ūn xok 'ohnāg putup, puxix tu xok, ha tikmū'ūn te Topa tu' xok, puxix tu hi mōkuma' mōg.

Topa te hāpxopmā max hā' yānān

⁴⁰ —Tikmū'ūn te 'āp-tup, puxix 'ūkputup, ha Topap-tup kamah, nōm te nūgkutnāhā'.
⁴¹ Tikmū'ūn te Topa yōg nū'kutnā'ax putup, Topa te nū'kutnāhā' puyīy yāy pupi hām'āktux, puxix pexkox yōg hāpxop pop, nū'kutnā'ax mūtik pop putup. Ha tikmū'ūn te tik max putup, 'ūmax hah, yā tik max xop mūtik pop putup pexkox yōg hāpxop.

⁴² —'Ūxaxok hok: Tikmū'ūn te Topa yōg tik kutōgnāg pu kōnāg tat, puyīy xo'op, tu' tat tik tek mūtik mōg hah, puxix pexkox yōg hāpxop pop xe'e. Tu ta tu' kux.

11

Yoām nōm tep-tox pix te Yeyox ha mō tik pok

¹ Tu hām'āktux kux, tu yāy yōg tik xop pu' xat kux, tu ta' mōg Yeyox, nūy hām'yūmmūgā', nūy kōmēn xohix yīkāgnāg hā hām'āktux. ² Ha ta' xip Yoām kanet kopah, Yoām nōm tep-tox pix, tu Kunnix 'āpak, hu yāy yōg tik xop mō'pok, ³ pu Yeyox yīkopit, hu:

—'Ok 'āmūn yā Topa yōg yāy'kutnā'ax xe'e', pe tik nōy nūn? Kaxīy.

⁴ Ha Yeyox te:

—Putpu mōg, nūy Yoām pu hām'āktux, nūy hāpxopmā'ax ka'ok xe'ēgnāg 'āktux, 'āte nōm hāpxopmāhā'. Yā 'āxop te' pēnāhā', tu' xupak. ⁵ Hām'āktux te kaxīy: Tikmū'ūn pa hok te hāmpēnā max, xix hāpkumep hok xop te hāpkumep, xix yāy xax kunut xop xax tup, xix hām'āpak hok xop te hām'āpak max, xi' xakix xop te putpu' hi', xi' hok xop te hām'āpak max'ax 'āpak. ⁶ Yā tikmū'ūn kuxa hittup, nōm kuxa yūm ka'ok 'ūgkopah, tuk yīkopit 'ohnāg. Kaxīy.

⁷ Ha Yoām yōg tik xop mōg, 'ihā Yeyox te tikmū'ūn pu Yoām 'āktux, hu:

—'Āmōg hām panip xexka hah, nūy Yoām pēnā'. Tep-tep pēnāhā'? 'Ok mītkup pēnāhā', 'āmuuh te nōm mahap? ⁸ Tep-tep pēnāhā'? 'Ok pēnāhā tik te topixxax max tat? 'Āmhok! 'Ūptexop mūn te mīptut xexka tu' pip. ⁹ 'Āpu, 'āyīy: Xatep-tep pēnāhā'? 'Ok pēnāhā tik te Topa pupi hām'āktux? Hamūn! 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Yoām te Topa pupi hām'āktux xe'e'. ¹⁰ Yā Topa yōg tappet te Yoām 'āktux, yā Topa te Yoām 'āktux, hu: "Āte mō tik kutnāhā', 'āte nōm mō'kutnāp-tup 'ākeppah, nūy 'ōg putat maxnā'." Kaxīy. ¹¹ 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Tik xop hittap yā' xexka miāx, ha ta Yoām xexka xe'e'. Pāyā tikmū'ūn yīpkox pip xop xexka xe'ēgnāg. ¹² Hōmā Yoām te Topa yōg hām'āktux 'āktux, xix hōnhā', ha tikmū'ūn te hāpxopmā xe'ēgnāg, Topa te' ka'ogā hah, ha' yīpkox pip. ¹³ Yā tik xop te Topa pupi hām'āktux xop xohix te hām'āktux, tu Topa te tikmū'ūn xat 'āktux, ha Mōyyex yōg xat'ax te' xuktux kamah. ¹⁴ Ha Topa yōg tappet te mōnāyxop hittap 'Enit 'āktux, yā Topa pupi hām'āktux nō'ōm, yā Yoām xix 'Enit te yāy putuk, Topa te nōm nū'pok hah. ¹⁵ 'Āyīpkox pi', nūy hām'āpax.

¹⁶ —Hōnhā tikmū'ūn tep-tep putuk? Tute kaxxop putuk. Kaxxop te hāmnuhnōg tu' mām, ha yā' yīy ka'ok 'ūnōy xop pu', hu: ¹⁷ "Ūgmū'āte kāyāhā', yāy'ta'ax kāyā putuk, pa 'āxop te hām'yā 'ohnāg. Ha ta kāyāhā nō 'āpkot kāyā'ax putuk, pa 'āxop pota 'ohnāg." Kaxīy. ¹⁸ Kaxīy Yoām tep-tox pix, tu' xit hok, xix xupyāg xo'op hok, ha' xohix te: "Yāmīy kummuk te nōm kopa' xip." Kaxīy. Pāyā' koit. ¹⁹ Hak mūn Tikmū'ūn Kutok, tuk nūn, tuk xit xi' xo'op, ha' xohix te: "Pēnā! 'Ōhōm xit xexka nām, xi' xo'op xexka nām, tu tik kummuk hā' xape, xix nōm xop te gohet pupi tayūmak pop hā' xape," kaxīy. 'Ok max, pe' kummuk nō'ōm? Xate' yōg hāpxopmā'ax kopit, hu' yūmmūg. 'Ūkux. Kaxīy.

Kōmēn yōg tikmū'ūn kuxa mām 'ohnāg

²⁰ Tu ta xe kōmēn yōg tikmū'ūn 'āktux kummuk, ha kōmēn yōg tikmū'ūn te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg pēnāhā', tikmū'ūn puxet te nōm mīy hok, pāyā hāpkummuk mīy kux 'ohnāg, tu yāyhāhup 'ohnāg. Yīy Yeyox te:

²¹ —Kōmēn Konāy yōg tikmū'ūn xūy putup, xix kōmēn Metxax yōg tikmū'ūn xūy putup. Tute hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg pēnāhā', tikmū'ūn puxet te nōm mīy hok, ha yāyhāhup 'ohnāg, nūy hāpkummuk mīy kux. Pax pu kōmēn hittap Tinok yōg tikmū'ūn pēnā', pax pu kōmēn hittap Xinōm yōg tikmū'ūn pēnā', puxix yāyhāhup, nūy xagok hā mō'tat, tu putok nū'xok yāy putox yīmū', puyī' xohix yāyhāhup yūmmūg. ²² 'Āte xa hāpxe'e 'āktux, 'ūxaxok hok: 'Āmnīy 'ūm mō'nāp-tup 'ihā Topa te' hep xop xohix yōg hāpxopmā'ax kopit, tu kōmēn hittap Tinok yōg tikmū'ūn kuxa kap-tup, xix kōmēn hittap Xinōm yōg tikmū'ūn kuxa kap-tup, pāyā kōmēn Konāy yōg tikmū'ūn kuxa ka 'ohnāg, xix kōmēn Metxax yōg tikmū'ūn kuxa ka 'ohnāg. ²³ Ha Kapānān yōg tikmū'ūn te hāmpē'paxex, hu: “'Ūgmūg mōg pexkox hah.” Kaxīy. Pāyā' mōg 'ohnāg. Yā Hāmgāyāgnāg Pet ha' mōg. Tu hāpxopmā'ax ka'ok xe'ēgnāg pēnāhā', tikmū'ūn puxet te nōm mīy hok, pāyā' kuxa mām 'ohnāg. Pax pu Xonōm yōg tikmū'ūn hittap pēnā', puxi' kuxa mām ka'ok, nūy kōmēn tu tu' pip nōmhā. ²⁴ 'ūxaxok hok: 'Āmnīy 'ūm mō'nāp-tup 'ihā Topa te' hep xop xohix yōg hāpxopmā'ax kopit, tu Xonōm yōg tikmū'ūn kuxa kap-tup, pa Kapānān yōg tikmū'ūn kuxa ka 'ohnāg. 'Ūkux.

Tute tikmū'ūn xapit pu tu' kuxa mām

²⁵ Ta xe Topa pu hām'āktux, hu:

—'Ātak, 'āmūn yā pexkox hā 'āxuxyā', xix hām xexka hā 'āxuxyā! 'Āmax, tu tikmū'ūn te hāmyūmmūg hok xop yūmmūgāhā', puyīy hāmyūmmūg, 'ihā tikmū'ūn te hāmyūmmūg pu' xaptop, puyī' yūmmūg hok. ²⁶ Hamūn. Yā kaxīy xatep-tup. Kaxīy.

²⁷ Tu yāy yōg tik xop pu hām'āktux, hu:

—Yōgnū 'Ātak te 'ā' popmāhā' hāpxop xohix. Yāk tak puxehnāg tek-tok yūmmūg, hak puxet te 'Ātak Topa yūmmūg, nūy tikmū'ūn pu hāmyūmmūgā'.

²⁸ —Mā', 'ūg ha nū', 'ihā 'āteknōg, 'ihā 'ōg hāpxop xak hā' tot hok, ha 'āte 'ākuxa yūmmāp-tup. ²⁹ 'Ūg pe mōg, 'ū xa hāmyūmmūgā', 'ūgmūn yāg max, tu yāy kutōgnāg pekpaex, yīy 'ākuxa yūm putup, ³⁰ ha 'āte 'āxat'ax, xayīy mīy, ha' ka'ok 'ohnāg yōg xat'ax, yīy 'āyīpkox xip, nūy yōgnū hāpxop xak'ax tat, hap-tux 'ohnāg. 'Ūkux. Kaxīy.

12

Yeyox te nit xap 'āktux

¹ 'Āmnīy xohik-tōgnāg nōg, 'ihā nit xap, ha Yeyox te hāpkumep, tu ta hāpxa xexka xak, ha xuxnāg xetox xap ta', ha tik xop te' pe' mōg, tu' xap mōy, nūy mā', 'ūp-tup te' kix hah, ² ha Paniye xop te' pēnāhā', tu Yeyox pu hām'āktux, hu:

—Pēnā'! 'Ōg tik xop te xuxnāg ta xetox xap mōy, ha yūmū yōg xat'ax te' xat hok, pu' xut hok nit xap 'ihā'. Kaxīy.

³ Ha:

—'Ok mō'kupix Topa yōg tappet? Hōmā putup te mōnāyxop hittap Namix putex, ha putup te' kix tik te nū mūtik mōg, ⁴ yīy Topa pet xexka hā' mōxakux, tu pām pop, nōm pām te Topa keppa' pip pop, tu' māhā', ha Topa te' xat hok, pu tikmū'ūn mā hok. Yā 'āmānex xop puxet te' mā'ax. ⁵ 'Ok mō'kupix hok xate'? Mōyyex te' xat, pu 'āmānex xop hām nit xap 'ihā', Topa pet xexka kopa hāpxopmāhā', tu hāpxopmā max. ⁶ 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Topa pet xexkah, pak mūn xexkah xe'ēgnāg. ⁷ 'A 'āxop te hāmyūmmūg'ah, tu Topa yōg tappet mō'kupix, 'ihā hāmyūmmūg 'ohnāg, ha: “'Āteputup xa hāpxopmā max, pa hāpxop mō'hap'ax 'ūyīy hax 'āteputup nōg.” Kaxīy. Pax xa 'āxop nōm hām'āktux'ax yūmmūg, puxix yōg tik xop 'ūhitop kopit 'ohnāg. ⁸ Yākmūn Tikmū'ūn Kutok, tu nit xap hāk xuxyā kamah. 'Ūkux. Kaxīy.

Tik yīm nīā hittupmāhā'

⁹ Tu ta' mōg, tu Topa pet ha' mōg, ¹⁰ pa tik xip, tu' yīm nīā', ha tikmū'ūn te Yeyox yōg hāpxopmā'ax kopit putup, nūy kupeh, nūy nit xap 'ihā hām hā' kupeh, hu' yīkopit, hu:

—'Ok yūmū yōg xat'ax te' xat, 'ok pe' xat hok, 'ūhittupmā nit xap hā? Kaxīy.

¹¹ Ha:

—Tikmū'ūn yōg kahnēn puxet, tu nit xap 'ihā hāpkox kopa' nāhā', puxix tik xut, mō'ka'ok, ¹² ha kahnēn kutōgnāg yā manat, ta tikmū'ūn xexkah, Topa te mō'yāy xe'ēgnāg, tu te takat putuk. Yīy yūmū yōg xat'ax te' xat 'ū yūmūg nōy hā tehet nit xap 'ihā'. Kaxīy.

¹³ Tu tik yīm nīāa pu hām'āktux, hu:

—' hu:

—'Āyīm koa'! Kaxīy

Ha' koa', tu' hittup, ha' yīm te' yīm nōy putuk.

¹⁴ Yīy ta' mōg Paniye xop, tu yāy mūtik hām'āktux, Yeyox putex putup tu'.

Topa te yāy tik yāyikutnāhā'

¹⁵ Ha Yeyox te hāmyūmmūg, hu ta' mōg, ha tikmū'ūn te' pe' mōg, ha' pakut xop xohix hittupmāhā', ¹⁶ tu' xat, pu tikmū'ūn nōy pu' xuktux hok, nūy Yeyox 'āktux hok. ¹⁷ Hōmā 'Iyait te Topa pupi hām'āktux, tu tappet tu kax'āmi', pu tikmū'ūn mō'kupix, ha Yeyox 'āktux, yīy:

¹⁸ —Topa te hām'āktux, hu: “Āte nūhū tik yāyikutnāhā', nūy mō'kutnā', tu mō'yāy xe'ēgnāg, hak kuxa hittupmāhā'.

'Ūgkoxuk te nōm kopa' xip putup, nūy 'ūgmūn 'āktux, pu yōgnū putat 'āktux 'ūhep xop xohix pu', tu hāpxe'e 'āktux putup.

¹⁹ Tu hām'āktux hā' nōy yānān putup 'ohnāg, tu' yīy ka'ok putup 'ohnāg, tu kōmēn yōg putat hā hām'āktux 'āhīynāg putup'ah.

²⁰ Tu tikmū'ūn hok xop kuxa kap-tup,

tu' pu'ūgnāg xop mō'nīynām putup, puyīy tu ka'ok,

tu hāpxopmā ka'ok putup, nūy tikmū'ūn pu hāmmaxnā mō'kuma' mōg.

²¹ Ha' hep xohix xop kuxa mām ka'ok 'ūkopah, tu hāmmax hip.”

'Ūkux. Kaxīy.

Yeyox xix Meyemo

²² Ha ta' xip tik pa hok, ha' mōgāhā Yeyox hah, ha' yīy hok kamah, yā yāmīy kummuk te tik kopa' xip. Yeyox te' hittupmāhā', ha hāmpēnāhā', tu hām'āktux. ²³ Ha tikmū'ūn xohix kuxānōg, tu' yīkopit, hu:

—'Ok nū tik mōnāyxop Namix hā' mōkputox? Kaxīy.

²⁴ Ha Paniye xop te' xupak, tu:

—Meyemo te yāmīy xop xohix xat, tu Yeyox ka'ogāhā' pu yāmīy kummuk xop mōy. Kaxīy.

²⁵ Pa Yeyox te nōm xop te hāmpe'paxex yūmmūg, hu:

—Hāpxexka yōg tikmū'ūn te yāytukmīy, puxix tu nōg, xi' xape xop nōg'ax, 'ūyāy-tukmīy tu'. ²⁶ Pax pu Hāmgāyāgnāg xop yāytukmīy, tu yāy mōy, puxix tu nōg kamah.

²⁷ 'Āxop te: Meyemo te Yeyox ka'ogāhā' pu yāmīy kummuk mōy. Kaxīy. Xate' koit. 'Ū 'ūm te 'ōg tik xop ka'ogāhā' pu' mōy? 'A' Meyemo'ah. Ha kaxīy 'ūxohix te xate yā' koit yūmmūg. ²⁸ Pa Topa Koxuk tek ka'ogāhā' 'ū yāmīy mōy, xa 'āxop yūmmūg. Yā hōnhā Topa te tikmū'ūn xat nūnte'.

²⁹ —Tik 'ūm ka'ok xip, yīy tik te hāpxop hā' xupxet te' pet hā 'ā mō'nā'ah, nūy tu' xupxet. Pa tik ka'ok kīy, puxix hāpxop xohix hā tu xupxet, yīy 'āte Hāmgāyāgnāg kīy hāmāxap, nūy kūnāy tu yāmīy kummuk mōy tikmū'ūn kopah.

³⁰ —Tik tek mūtik mōg hok, puxik tukmīy. Ha ta tik te 'āhā te hok, puxik kummūgā', ³¹ yīy 'āte xa hām'āktux xe'e': Tikmū'ūn te Topa 'āktux kummuk, puxix Topa' xaxogā pu tu kux, pa timū'ūn te Topa Koxuk 'āktux kummuk, puxi' xaxogā 'ohnāg, pu tu xip.

³² Tikmū'ūn te Tikmū'ūn Kutok 'āktux kummuk, puxix Topa' xaxogā pu tu kux, pa tikmū'ūn te Topa Koxuk 'āktux kummuk, puxi' xaxogā 'ohnāg mō kuma' mōg.

Mīpkup max xix mīnta max

³³ —Mīpkup max te mīnta ta max taha', ha ta mīpkup kummuk te mīnta ta kummuk taha', yīy tikmū'ūn te mīnta pēnāhā', tu' kup yūmmūg kamah, 'ok pe' max, 'ok pe'

kummuk. ³⁴ 'Āxop yā kāyā gāy kutok xop! 'Ākummuk, hu hām'āktux kummuk. 'Ap hām'āktux max yūmmūg'ah. Tik kuxa kummuk, puxix tik hām'āktux kummuk, pa tik kuxa max, puxix tik hām'āktux max. ³⁵ Tikmū'ūn max te' kuxa max tu hāmmax 'āktux, ha ta tikmū'ūn kummuk te' kuxa kummuk tu hāpkummuk 'āktux.

³⁶ —'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Topa yōg hāptup mō'nāp-tup, 'ihā Topa te tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax xohix kopit, tu' yōg hām'āktux hitop kopit putup, 'ok pe yā' max, 'ok pe yā' kummuk. ³⁷ Yā 'ōg hām'āktux hā Topa te 'āxop yōg hāpxopmā'ax kopit putup, nūy yūmmūg, 'ok pe 'āmax, 'ok pe 'ākummuk. Kaxīy.

Yoneo xexka xop te hāpxopmā'ax ka'ok xe'ēgnāg xak

³⁸ Ha ta' pip tik te hāmyūmmūg xop, tu Yeyox pu hām'āktux, ha Paniye xop 'ūm te: —'Ūgmū'āte 'āp-tup xa hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg, tikmū'ūn te nōm mīy hok, 'ūgmūg pēnā'. Kaxīy.

³⁹ Ha:

—Hōnhā tikmū'ūn kuxa kummuk, tu' mām 'ohnāg Topa yōg hām'āktux kopah. 'Āxop te hāpxopmā'ax ka'ok xe'ēgnāg xak, 'a' mīy 'ātep-tup'ah. 'Āxop te Topa yōg tappet mō'kupix, ha tik hittap Yōn 'āktux, nōm te Topa pupi hām'āktux, yīy 'āxop te mōnāyxop Yōn yōg hāpxopmā'ax puxet pēnāp-tup. ⁴⁰ Yōn te mām xexka tex kopa' xip, tu 'āmnīy tikoxyuk hā' kopa' xip, ha kaxīy 'ūgmūn te hāpkox kopak xip putup, yāk mūn Tikmū'ūn Kutok, tu 'āmnīy tikoxyuk hā hāpkox kopak xip putup. ⁴¹ Topa yōg hāptup mō'nāp-tup, 'ihā Topa te' hep xop xohix yōg hāpxopmā'ax kopit, ha Nīn yōg tikmū'ūn te 'āxop 'āktux'ax kummuk. Yā nōm te Yōn yōg hām'āktux'ax 'āpak, tu' yīpkox pip, tu yāyhāhup, nūy kuxyā hāpxopmā'ax kummuk, ha Yōn 'ūk-tōgnāg, ha tak mūn xexkah, pa xate yāyhāhup 'ohnāg. ⁴² Topa yōg hāptup mō'nāp-tup, 'ihā hāpxexka Xamah yōg 'ūn tu yok, nōm te hāpxexka yōg tikmū'ūn hittap xat, tu' yok putup, nūy 'āxop kummuk 'āktux. Yā hāptox tu' nūn, nūy tik te' xat'ax hittap Xanomām pēnā', ha ta Xanomām 'ūk-tōgnāg, ha tak mūn xexka'.

Yāmīy kummuk te put pu' mōg

⁴³ —Yāmīy kummuk te tikmū'ūn 'ūm kopa' xip, tu' nīm, tu hām panip ha' mōg, tu' xak, nūy ta pihi'. 'Ūxip hok, ⁴⁴ puxix tute: “'Ūkpet ha putpuk mōg.” Kaxīy. Tu' mōg, tu mōktu tikmū'ūn tu' xupep, tu' mō'nāhā', ha' hok yūm, ha hāpkunut xit, ha mōktu yā' max, ⁴⁵ ha xe' mōg, tu yāmīy kummuk xop nōy xānāhā pu nū mūtik mōg, tu' tihi', yīy tikmū'ūn xūy xexkah. Ha kaxīy nōm tikmū'ūn kummuk xūy'ax nōmhā. Kaxīy.

Yeyox xape nūn

⁴⁶ Tu hām'āktux ha ta' tut nūn, xi' taknōy xop nūn, tu hāptopa' pip, tu' xak, nūy Yeyox mūtik hām'āktux, ⁴⁷ yīy tik te Yeyox pu hām'āktux, hu:

—Pēnā! 'Ātut xix 'ātaknōy xop te hāptopa' pip, nūy 'āmūtik hām'āktux. Kaxīy.

⁴⁸ Ha:

—Pi'yāk tut? Pi'yāk taknōy xik hex? Kaxīy.

⁴⁹ Tu tikmū'ūn te yāy mūtik hāpkumep xop pēnāhā', tu' yīm xix, tu:

—Pēnā! Nū xop yāk tut, xik taknōy xop xe'e! ⁵⁰ Yā tikmū'ūn xohix te 'Ātak Topa pu' yīpkox pip, nōm te pexkox tu' xip, puxix yāk xape, tuk taknōy, xik hex, xik tut. Kaxīy.

13

Tik te hāpxop xap xok

¹ Hāpxip kutōgnāg 'ihā Yeyox mōg hāptopa', tu kōnāg xexka ha' mōg, tu ta' mōg tu mōktu hāpkux tu' xupep, tu' yūm, tu tikmū'ūn yūmmūgāhā', ha tikmū'ūn te' xakot, nūy xupax. ² Yā' xohix xexkah, yīy Yeyox te mīpkox hā mō'nāhā', tu mīpkox te kōnāg yīmū' mōg, ha mōktu mō'nāhā', tu' yūm, ha tikmū'ūn te yāykote' pip, tu' xakot hāpkux tu', ³ ha Yeyox te hām'āktux'ax hā hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', hu:

—Tik mōg, nūy hāpxop xap xok, ⁴ tu hāpxa xexka tu' xok, ha' yāg te putat yīka te tu' nāhā', ha putuxnāg te' māmām, ha' nōg. ⁵ Ha ta' yāg nōy te mīkax xap tu' nāhā', ha hām

xet kutōgnāg, tu mīkaxxap yīmū' pip, ha' xap xokax mō'ka'ok, ⁶ ha māyōn xupep, tu' nakgāhā', 'ūyīpxatit kutōgnāg pip tu' nakgāhā', ⁷ ha ta' yāg nōy te mīmyām xop kopa' nāhā', tu' tuk mīmyām xop mūtik, pa' xupep 'ohnāg, mīmyām kopa' pip tu', ha' nōg. ⁸ Ha ta' yāg te hām max tu' nāhā', hu' tuk max, tu mōktu xexkah, tu' xap xohix xexka popmāhā', yā' xap puxet te 30 popmāhā', ha ta' xap nōy te 60 popmāhā', ha ta' xap nōy te 100 popmāhā', 'Ūkux. Kaxīy.

⁹ Tu xe hām'āktux, hu:

—'Ūg 'āpax, xa 'āyīpkox pi'. Kaxīy.

Teptu hām'āktux'ax hā hāmyūmmūgāhā'?

¹⁰ Ha tikmū'ūn te Yeyox mūtik hāpkumep, tu' nūn, tu nūktu Yeyox yīka' pip, tu' yīkopit, tu:

—Teptu xate hām'āktux'ax hā tikmū'ūn nōy pu hāmyūmmūgāhā'? Kaxīy.

¹¹ Ha:

—Topa te 'āxop pu hāmyūmmūgāhā', xayīy hāmyūmmūg. 'Ap nōy xop pu' xuktux'ah, tu yāy yōg tikmū'ūn xat, pa tikmū'ūn nōy te pexkox yōg hāpxopmā'ax yūmmūg'ah, yīy hām'āktux'ax hā 'āte hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā'. ¹² Yā 'āxop te hāmyūmmūg tap, yīy xa 'ā 'ūm yūmmūgāp-tup, ha mōktu hāmyūmmūg xexkah, ha tikmū'ūn te hāmyūmmūg hok, tu hāpxaxok putup, tu mōktu hāmyūmmūg 'ohnāg. ¹³ Yīy 'āte hām'āktux'ax hā hāmyūmmūgāhā' nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā'. Yā pa mām, pāyā' pēnā 'ohnāg, tu hām'āktux'ax 'āpak, pāyā' yūmmūg 'ohnāg. ¹⁴ Yīy tik hittap 'Iyait te Topa pupi hām'āktux, tu:

“'Āxop te hām'āpak, pāyā 'a hām 'ūm 'āpak 'ohnāg, tu' pēnāhā', pāyā hām 'ūm pēnā 'ohnāg.

¹⁵ Yā tikmū'ūn putox ka'ok, tu mō'yāy yīpkox yīnnīn, nūy hām'āpak hok, xi' pa kīy ka'ok, nūy hāmpēnā hok, ka hāmyūmmūg, xix yāyhāhup, ka Topa yōg putat hā' mōg 'ūxeheh. Yā 'āte nōm hittupmā'ax, pāyāp-tup nōg. Yā Topa te' xuktux tap.” Kaxīy.

¹⁶ Tu xe hām'āktux, hu:

—Pa 'āxop kuxa hittup xop, hāmpēnā max tu', xix hām'āpak max tu! ¹⁷ 'Ūxaxok hok: Tik xop te Topa pupi hām'āktux, pu tikmū'ūn yūmmūgā', tu' xak, nūy pexkox yōg hāpxop pēnā', 'āxop te nōm pēnāhā nōmhā, xix Topa yōg tikmū'ūn punethok te' xak, nūy pēnā', nūy xupax, pāyā' pēnā 'ohnāg, xi' xupak 'ohnāg.

Yeyox te hām'āktux'ax hā hāmyūmmūgāhā'

¹⁸ Yīy 'ūg 'ūm 'āpax, nūy yōg hām'āktux 'ūm yūmmūg max, nūy yōg hāpxopmā'ax yūmmūg. ¹⁹ Hāpxop xap te putat kuxyā' nāhā', ha kaxīy tikmū'ūn te yōg hām'āktux'ax 'āpak, ha 'āte Topa te tikmū'ūn xak'ax 'āktux, ha' xupak, pa hāmyūmmūg 'ohnāg. Hāmgāyāgnāg nūn, tu yōg hām'āktux xaxogāhā', pu tikmū'ūn yīpkox pip hok. ²⁰ Ha ta' hāpxop xap yāg te mīkax xap tu' nāhā', ha kaxīy tikmū'ūn te hām'āktux'ax 'āpak, tu' kuxa hittup. ²¹ Pa hāpxip kutōgnāg 'ihā' xūy, ha' gāy xop te' kummugāhā', yīy Topa yōg hām'āktux'ax xaxok mō'ka'ok, 'ūkuxa yūm pu'uk tu'. ²² Ha ta' yāg nōy te mīmyām xox xop kopa' nāhā', ha kaxīy tikmū'ūn te hām'āktux 'āpak, pa hāpxip kutōgnāg 'ihā' yāykuxop punethok, ha tayūmak nōg, ha hām'āktux xaxok, ha' nōg. ²³ Ha' yāg nōy te hām max tu' nāhā', ha kaxīy tikmū'ūn te hām'āktux'ax 'āpak, tu hāmyūmmūg, tu' yīpkox pip, tu Topa yōg putat hā' mōg kuma' mōg. Tu ta tu' kux.

²⁴ Tu xe hām'āktux'ax hā hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāmpxopmā'ax yūmmūgā', hu:

—Tik te hāpxop xap xuxnāg xetox xok, ha kaxīy Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat.

²⁵ 'Āmnīy 'ūm 'ihā' nūn tik gāy, tu' xap kummuk xok hāpxop xap max kotīnnāhā', tu' xok kux, tu' mōg, ²⁶ ha' xap xokax, tu' tuk, ha mīxux kummuk punethok te nōm max

kotīnnāhā', ²⁷ yīy kāmānat xop te hāpxa xexka xuxyā xānāhā', tu: "Yāyā', xate hāpxop xap max xok nūhū hām tu'. Teptu' mām mīxux kummuk kamah?" Kaxīy.

²⁸ —Ha: "Yā tik gāy te' xap kummuk xok," kaxīy.

—Ha: "Xatek mū putup 'ū mōy?" kaxīy.

²⁹ —Ha: "'Ūmōy hok, pūyā' pi', ka hāpxop mōy kamah mīxux kummuk mūtik. ³⁰ 'Ūtux hok pu tu' tuk, nūy mōy yā tu ta', 'ihā 'āte' xat, pu mō' yāy pot, tu mīxux kummuk putyōn hāmāxap, nūy nō kuxap hā mō'xut, nūy xuxnāg ta xetox nūnnā', tuk pet kopa' xex." Tu ta tu' kux. Kaxīy.

Tute mōydat xap 'āktux

³¹ Tu xe hām'āktux'ax hā hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', yā Topa te tikmū'ūn xat,

—Hāpxop xap mōydat yāk-tīgnāg, ha tik te' xap xok hām kopah, ³² ha' xokax, tu' tuk tu mōktu yā' kup xexkah, ha putuxnāg xop te' mīmāg tu' pet. Kaxīy Topa te tikmū'ūn kutōgnāg xat hāmāxap, ha tikmū'ūn nōy nā' mōg, tu mōktu tikmū'ūn xohix te Topa pu' yīpkox pip. Tu ta tu' kux. Kaxīy.

Pām yōg tokatogā'ax 'āktux

³³ Tu xe hām'āktux'ax hā hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', hu:

—'Ūn te pām yōg tokatogā'ax paha', xix xuxnāg ta xetox xap kōnnōn, tu' yōg xox tix paha', nūy 'ūyōg kānēy 3 tu nōm kanop, tu mōktu 'ūpohot, ha' tokatogā'ax te' mōmmāhā', ha kaxīy Topa te tikmū'ūn kutōgnāg xat hāmāxap, ha' mōg, nūy nōy pu' xuktux, hak-nāy tu tikmū'ūn xohix xexka xat. 'Ūkux. Kaxīy.

Teptu Yeyox te hām'āktux'ax hā hāmyūmmūgāhā'?

³⁴ Yā Yeyox te hām'āktux'ax hā hāmyūmmūgāhā' tikmū'ūn pu', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax 'āktux, tu hām'āktux nōy hā' xuktux 'ohnāg. ³⁵ Topa yōg hām'āktux hittap hā Yeyox te hāmyūmmūgāhā', yā Topa yōg tappet hittap te' xuktux. Hōmā tik hittap 'Iyait te Topa pupi hām'āktux, tu tappet tu kax'āmi', tu Yeyox 'āktux, hu:

"'Āte yāy pupi hām'āktux'ax hā hāmyūmmūgāhā', nūy tikmū'ūn yūmmūgā',

nūy hāpxopmā'ax hittap xop 'āktux,

yā hōmā Topa te hām xexka xohix mīy xix hōnhā,

ha tikmū'ūn te nōm hāpxopmā'ax ka'ok yūmmūg 'ohnāg." Kaxīy

Yeyox te hām'āktux hā' yānān

³⁶ Ha ta Yeyox mōg, tu tikmū'ūn nīm, nūy yāy xip'ax ha' mōg, ha tikmū'ūn te Yeyox mūtik hāpkumep, tu' yīgāhā' mōg, tu' yīkopit, hu:

—'Ūgmū'ā hām'āktux. Putep yūmmūgāhā' xate', 'ihā mīxux kummuk 'āktux? Kaxīy.

³⁷ Ha Yeyox te:

—'Ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok Pit, tu tik putuk, nōm te hāpxop xap max xok, ³⁸ tu hāpxa xexka tu' xok, ha hām xexka putuk, ha hāpxop xap max te tikmū'ūn max putuk, Topa te nōm xat, ha mīxux kummuk te Hāmgāyāgnāg yōg tikmū'ūn kummuk putuk, ³⁹ ha tik gāy te Hāmgāyāgnāg mūn putuk. Yā tikmū'ūn te hāpxop ta nūnnāhā', ha kaxīy hām xexka nōg putup, 'ihā pexkox yōg nū'pok xop nūn, nūy mō'pot. ⁴⁰ Kāmānat xop te mīxux kummuk mōy, nūy kuxap kopa mō'pok, pu mō'xut, ha kaxīy pexkox yōg nū'pok xop te hāpxopmā kummuk xop mōy putup, nūy kuxap xe'ēgnāg kopa mō'pok. ⁴¹ 'Ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok, tu pexkox yōg xop nū'pok putup, nūy tikmū'ūn kummuk xeh ya'oma', 'ūp-tup nōg tu', yā mō'pok putup, pu tu pip hok, 'ihā 'āte yāy yōg tikmū'ūn xat. Yā nōm kummuk xop te' nōy pu hāpkummuk yūmmūgāhā'. Yā' kummuk xop xohix te hāpxopmā kummuk ya'oma'mōg, ⁴² nūy kuxap xe'ēgnāg kopa mō'pok. Tu potap-tup, 'ūxūy xexka tu'. ⁴³ Ha Topa yōg tikmū'ūn xexkanāp-tup xe'ēgnāg, māyōn putuk, tu' yōg 'Ātak Topa mūtik pip putup pexkox tu'. 'Āxop te hām'āpax, 'āpu 'āyīpkox pi'. Kaxīy.

Tu hāpxop takat xexka 'āktux

⁴⁴ Tu xe hām'āktux, nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', hu:

—Tik te hāpxaha 'ihā hāpxop te takat xipihi hāpkox kopah, tu xe' xaptop, tu' kuxa hittup xexkah, hu' mōg mō'ka'ok, tuyāy hāpxop xohix hāmenex hāmāxap, nūy tayūmak punethok pop, tuk-nāy tu hāpxa pa yāy pu'. Ha kaxīy tikmū'ūn te Topa yōg hām'āktux 'āpak, tuyāy yōg hāpxop xohix xaxok, 'ūhittup tu', nūy Topa pu tu' yīpkox pi'. Ha kaxīy Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat. 'Ūkux.

Tute kupxat xap max 'āktux

⁴⁵ Tu xe hām'āktux, nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', nūy tu tikmū'ūn xat 'āktux, hu:

—Tik te' xap max pop, yā kupxat xap max pop, nūy xe nōmenax, tayūmak xexka hā' nōy yānān, ⁴⁶ tu nōm xap max xipihi', hu' mōg, tu yāy yōg hāpxop xohix hāmenex, nūy tayūmak xexka pop, nūy ta tu' xap max pa'. Ha kaxīy tikmū'ūn te hāpxop xohix xaxok, nūy Topap-xehnāg pu' yīpkox pi'. 'Ūkux.

Tute māpxamut 'āktux

⁴⁷ —Topa te hāpxopmāhā', tuyāy yōg tikmū'ūn xat hā kaxīy: Tikmū'ūn te māpxamut kōnāg xexka kopah, tu mām xohix pop, ⁴⁸ ha nū'xip 'ihā hāpkux ha' nūnnāhā', tu hām tu' mām, nūy mām mō'pot. Tu' yīy max ya'oma'mōg manax kopah, tu' yīy kummuk ya'oma'mōg kōnāg kopah. Ha kaxīy Topa te' hep xop xohix mō'pot putup, ⁴⁹ ha kaxīy mō'āgmūg xohix kux putup, 'ihā pexkox nū'pok xop te' hep xop xohix mō'pot, ⁵⁰ tu' yīy kummuk xop ya'oma' mō'pok, tu kuxap xe'ēgnāg kopa mō'pok putup, ha potap-tup, 'ūxūy xexka tu'. 'Ūkux. Kaxīy.

Tute hām'āktux xe'e 'āktux

⁵¹ Ha Yeyox te yāy yōg tikmū'ūn yīkopit, hu:

—'Ok yūmmūg hāpxopmā'ax 'āte xa' xuktux? Kaxīy.

Ha:

—Yā 'āte' yūmmūg. Kaxīy.

⁵² Ha:

—Yā tik te hāmyūmmūg xop tek mūtik hāpkumep, nūy 'ūgmūn puxehnāg pu tu yīpkox pi', puxix mīptut xuxyā putuk, tu hāpxop kutut xex, yāy pet kopa' xex, xix hāpxop tup xex, nūy kūnāy tu' mōy. Kaxīy.

Yeyox te kōmēn Nāyane tu' xip

⁵³ Tu hām'āktux kux, tu ta' mōg, ⁵⁴ tuyāy yōg kōmēn ha' mōg, tu' mōg tu mōktu' xupep, tu Topa pet kopa tikmū'ūn yūmmūgāhā', ha tikmū'ūn te hām'āpak, tu' yēy, tu:

—'Ok hāmyūmmūg 'ūm 'ōhōm? Tute xīy 'ōhōm te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg? ⁵⁵ Yā Yoye kutok, nōm te mīmpe mīy'ax, ha' tut Mānix, ha' taknōy xop yūmmū'āte' yūmmūg. 'Ūxohix te: Tiak, xix Yoye, xix Xīmām, xix Yot. ⁵⁶ Yā' hex xop nūnte 'āti kamah. 'Ū 'ūm te Yeyox ka'ogāhā', pu hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg? Yā tikmū'ūn puxet te' mīy hok. 'Īntu'. Kaxīy.

⁵⁷ Tup-tup nōg, yīy Yeyox te:

—Tik te Topa pupi hām'āktux, yā hāpxexka yōg tikmū'ūn xohix te' xexka 'āktux, pāyā yāy xape xop tek-tōgnāg 'āktux, xix kōmēn yōg tikmū'ūn tek-tōgnāg 'āktux kamah. Kaxīy.

⁵⁸ 'Ap hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg'ah, tikmū'ūn 'ūm kuxa mām 'ohnāg hah.

14

'Enot te Yoām putex, nōm tep-tox pix

¹ Hāpxip 'ihā 'Enot te hāpxexka Ganinet yōg tikmū'ūn hā gohenanok, tu nōm tikmū'ūn xat, ha tikmū'ūn te Yeyox 'āktux, ha 'Enot te' xupak, ² yīy kāmānat xop pu hām'āktux, hu:

—Hamūn! 'Ōhōm yā Yoām, nōm tep-tox pix! Yā' xok, pa' putpu' hi', hu hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg nōmhā, tikmū'ūn te nōm mīy hok. Kaxīy.

³⁻⁴ Hōmā 'Enot te yāy taknōy Pinip xetut mūg, ha' xuxet'ax 'Enonit, ha Yoām te' mǎnōg pax, tu: “Yāyta hok! Topa yōg xat'ax te' xat hok, pu yāy taknōy xetut mūy hok!” Kaxīy. Ha 'Enot gāy, 'ūyāy tap-tup tu', hu' xat, pu xonat xop Yoām mūy, ha' mūg, tu' yīm kīy, tu kanet ha mō'tat, ha' kopa' xip.

⁵ Yā 'Enot tep-tex putup, pa Yoneo yōg tikmū'ūn yīpkutuk, tikmū'ūn te Yoām 'āktux max hah, tu: “Ōhōm te Topa pupi hām'āktux!” Kaxīy. Tu' xexka pe'paxex. ⁶ Āmnīy puxet 'ihā 'Enot te 'āmuk xexka mīy, nūy yāy yōg hāmyāxatamuk xohix hā' hittup, ha 'Enonit kutok hex te hāmyāg, 'ūxexka xop keppa' hāmyāg, ⁷ ha 'Enot tep-tup pax, hu hām'āktux xex, tu Topa 'āxet'ax 'āktux nūy hām'āktux xeh 'ūtuk tup hex pu', hu:

—Topa tek yūmmūg, 'āte xa' hōm hāpxop xohix xatep-tup. Kaxīy.

⁸ Ha tukūm te' tut tu' xak, pu tu hāmyūmmūgā', ha' tut te hāmyūmmūgāhā', yīy putpu' nūn 'Enot keppah, tu:

—'Āte Yoām putox putup, tu nōm tat putup kǎnēy pet xax yīmū nōmhā'. Kaxīy.

⁹ Ha 'Enot kuxa hittup 'ohnāg, pāyā yāyhāhup, hām'āktux xex tu', ¹⁰ hu' xat, pu Yoām putox xax, ¹¹ ha' xak, tu kǎnēy pet xax yīmū' yūm, tu' tuk tup hex pu' hōm, ha homi' tut pu' hōm. ¹² Ha Yoām yōg tik xop te' xokxax paha', tu' mōgāhā', tu mōktu nō hāpkot, tu hāpkot kux, 'ihā' mōg, nūy Yeyox pu' xuktux.

Yeyox te tikmū'ūn xīnnāhā'

¹³ Ha' xupak, tu ta' mōg, tu mīpkox hā mō'nāhā', nūy kōnāg yīmū' mōg, tu yāp-xehnāg mōg, hām panip ha' mōg, tu mōktu' xupep, pa tikmū'ūn te' yūmmūg, tuyāy pip'ax nīm, tu hāmnaq hā' pe' mōg, ¹⁴ ha Yeyox te mīpkox mōktu' xupep, tu ta tikmū'ūn pēnāhā', yā tikmū'ūn xohix xexkah, ha' kuxa ka', tu' pakut xop hittupmāhā'. ¹⁵ Ha 'āmāxak 'ihā' yōg tik xop nūn, tu Yeyox pu hām'āktux, hu:

—Māyōn mog, ha hām panip tu yūmūg pip. 'Āpu tikmū'ūn mō'pok, pu' xip tu xexka ha mōg, nūy tu' xit'ax pop kōmēn tu'. Kaxīy.

¹⁶ Pa Yeyox te:

—'A' mōg putup'ah. 'Āpu, nōmhā xīnnā'. Kaxīy.

¹⁷ Ha:

—'Ūxit'ax yāk-tōgnāg: yā pām te 5 pip, xix mām 2 mām. Kaxīy.

¹⁸ Ha:

—Paxnū'! Kaxīy.

¹⁹ Tu' xat pu tikmū'ūn te mīxux yīmū' mām, tu pām pop, xix māhām, tu pexkox tu' pēnāhā', tu Topa pu hām'āktux, hu:

—'Āmax Topah. Xate tikmū'ūn xohix pu' xit'ax popmāhā'. Yā' puxi'! Kaxīy.

Tu pām koxip, tuyāy yōg tik xop pu' popmāhā', ha tikmū'ūn xohix xexka pu' popmāhā', ²⁰ ha' māhā', tu nō hi ka'ok, pāyā' pip xit'ax punethok, yīy tik xop te manax hā' tat, tu mōktu manax te 12 nū' tihigāhā', ²¹ ha tikmū'ūn xohix xexka te' māhā', tik xohix te 5.000 te' māhā', ha 'ūn xit kamah, xix kakxop, pāyā 'ap tikmū'ūn te nōm mō'kupix'ah.

Yeyox te kōnāg xexka yīmū hāpkumep

²² Hāpxip kutōgnāg 'ihā Yeyox te' xat, pu yāy yōg tik xop mīpkox hā mōxakux, nūy tu mōg hāmāxap, nūy kōnāg xexka xak, 'ihā Yeyox te tikmū'ūn xat pu yāy pet ha mōg, ²³ ha' mōg, ha Yeyox te yīktix tu' mōg, tu mōktu yīmū' xip, tu Topa pu hām'āktux 'ūp-xehnāg hā, ha mōktu yā 'āmnīy, hap-xet xip, ²⁴ 'ihā mīpkox te kōnāg yīmū' mōg, tu kōnāg xexka kote' xup, ha 'āmuuh ka'ok, tu kōnāg mahapnām, ha' mōg putux, ²⁵ ha hāptup 'ihā māyōn xupep putup, 'ihā Yeyox te kōnāg xexka yīmū hāpkumep, ²⁶ ha tik xop te' pēnāhā', tu' kuxānōg xexkah, tu:

—Yā' koxuk 'ōhōm! Kaxīy.

Tu' yīy ka'ok, 'ūkuxānōg tu', ²⁷ 'ihā Yeyox te:

—'Ākuxānōg hok! Yākmūn xe'e'! 'Ūyīpkutuk hok! Kaxīy.

²⁸ Yīy Pet te:

—'Āmūn xe'e', 'āpuk xat, 'ū kōnāg xexka yīmū hāpkumep kamah, nūy 'āhakhmōg! Kaxīy.

²⁹ Ha:

—Mā'! Kaxīy.

Ha' mōg, pa 'āmuuh gāy te mō'ko'uk, ³⁰ yīy Pet te' yīpkutuk, tu kōnāg hā mō'nā'ax, hu' yīy ka'ok tu:

—Yāyā', 'ūkxut! Kaxīy.

³¹ Hāpxip 'ohnāg 'ihā Yeyox yīm yok, tu Pet yīm tu' mūg, tu' xut, tu:

—'Ākuxa yūm pu'uk 'ūgkopah. Teptu 'ākuxa tek yīkopit, 'ākuxānōg tu'? Kaxīy.

³² Tu mīpkox hā' mōxakux, ha 'āmuuh kux, ³³ ha tik xop kuxa te' yēy, tu:

—'Āmūn yā Topak-tok xe'e'! Kaxīy.

Yeyox te hāpxexka Gēnēyane tu hāpxopmā'ax

³⁴ Tu kōnāg xexka xak, tu hāpkux tu' mōxaha', tu hāpxexka Gēnēyane tu' mōxaha', ³⁵ ha' yōg tikmū'ūn te Yeyox pēnāhā', tu' yūmmūg, tu' pakut xop xohix pu' xuktux, nōm te hāmhūmnāg tu' pip, ha' pakut xop nūnnāhā Yeyox hah, ³⁶ tu' xak, pu tux hok, pu topixxax 'āpit. Ha tikmū'ūn te' xupit, hu' hittup.

15

Yeyox te mōnāyxop yōg hāpxopmā'ax 'āktux

¹ Ha Paniye xop xix tik xop te hāmyūmmūg nūn, tu ta Yenoyanēn tu' nūn, nūy Yeyox mūtik hām'āktux, tu' yīkopit, hu:

²—Teptu 'ōg tik xexka xop te mōnāyxop yōg hāpxopmā'ax tat hok? 'Ap yāy yīm pix'ah, nūy kūnāy tu tu' xit, tu kaxīy mōnāyxop yōg hāpxopmā'ax tat 'ohnāg. Kaxīy.

³ Ha:

—Teptu 'āxop te Topa yōg hām'āktux tu 'āyīpkox hok, pa mōnāyxop yōg hām'āktux tu 'āyīpkox pip? ⁴ Yā Topa te: “'Ōg 'ātak pu 'āyīpkox pi', xix 'ātut pu'.” Kaxīy. Tu xe: “Pūyā tu xok tik te' tak 'āktux kummuk, xi' tut 'āktux kummuk.” Kaxīy. ⁵ Pa 'āxop te tikmū'ūn yūmmūgāhā', hu: “Tikmū'ūn 'ūm yōg tayūmak pip, tu' tak 'ūm hā tu te hok, xi' tut hā tu te hok, nūy Topa pu' hōm, puxix hāpxopmā max, ⁶ 'ihā' tak, pe' tut hā te 'ohnāg. Kaxīy. Yā kaxīy 'āxop te Topa yōg hām'āktux putup nōg, nūy yāy yōg hāpxopmā'ax tat. ⁷ 'Āpa mūn max, pāyā 'ākuxa mūn kummuk! Yā tik hittap 'lyait te Topa pupi hām'āktux, tu 'āxop 'āktux, hu:

⁸ “Topa te hām'āktux, tu tikmū'ūn 'āktux, hu:

'Nūhū tikmū'ūn tek mūn 'āktux max, pāyā' kuxa tek nīm pax.

⁹ Tu yā hitop hā hām'āktux, nūy nūk-tetex 'ūgkeppah.

Yā Topa yōg hām'āktux xaxogāhā',

nūy yāy yōg hām'āktux 'ūyānān tu hāmyūmmūgā'.' Kaxīy. Tu ta tu' kux.” Kaxīy.

Yeyox te' kuxa kummuk 'āktux

¹⁰ Tu xe tikmū'ūn xānāhā', hu:

—'Ūg 'āpax, nūy hāmyūmmūg: ¹¹ 'Ūxit'ax te tikmū'ūn kuxa kummugā 'ohnāg. 'Āmhok. Pa yāy yīy'ax te' kuxa kummugāhā'. Kaxīy.

¹² Ha tik xop te nū mūtik hāpkumep, tu' nūn, tu' yīkāgnāg hā' pip, tu:

—Yāyā', 'ok xate hāmyūmmūg? Yā Paniye xop te 'ōg hām'āktux putup nōg, tu' gāy. Kaxīy.

¹³ Ha:

—Yōgnū 'Ātak te pexkox tu' xip, tu mīxux puknōg xohix mōy putup, nōm xok 'ohnāg tu'. ¹⁴ Pūyā' pi'! 'Ōm te' pa hok xop putuk, tu' nōy mōgāp-tup, pāyā hāmpēnā 'ohnāg, hāmyūmmūg 'ohnāg tu', hu' pēnā hok nōy mōgā', puxi' pēnā hok 2 te hāpkox kopa nā'. Kaxīy.

¹⁵ Ha Pet te:

—'Āpu hām'āktux 'ūgmū'a yūmmūgā'. Kaxīy.

¹⁶ Ha:

—'Āxop te hāmyūmmūg 'ohnāg, tikmū'ūn nōy putuk. ¹⁷ Hāpxop te' yīkox hā mō'nāhā', tu' tex ha' mōg, ha mōktu mō'yōn, ha' kux, ¹⁸ pa' yīy'ax te' kuxa kopa pip hāpxopmā'ax 'āktux, tu' kummugāhā', ¹⁹ yā' kuxa kopa' pip hāpxopmā'ax te' nōy hā' xupxet, xi' nōy putex, xix hāpxopmā kummugāhā', yā hāmp'e'paxex kummuk te' xupxetnāhā', xi' koitnāhā', xi' kupexyāhā'. ²⁰ Hā kaxīy 'ūkuxa kopa' pip hāpxopmā'ax te tikmū'ūn kummugāhā', pa tu yīm pix hok, nūy tu xit, yā hāpkummugā 'ohnāg. Tu ta tu' kux. Kaxīy.

Tu yā 'ūn puknōg 'āktux

²¹ Tu ta' mōg, tu kōmēn Tinok ha' mōg, xix kōmēn Xinōm ha' mōg, ²² ha hāpxexka Kānā'āg yōg 'ūn xip, tu ta' nūn tu nūktu Yeyox yīka' xip, tu' yīy ka'ok, tu:

—Notot! Mōnāyxor Namix hā 'āmōkputox xe'ēgnāg, tuk kuxa ka'! Yāmīy kummuk tek kutok hex kopa' xip, ha' xok putūmnāg. Kaxīy.

²³ Ha Yeyox yīy 'ohnāg, yīy tik xop te' yīka' nūn, tu:

—'Āpu' xat, pu mōg. Yak mūk pe' nūn, tu' yīy ka'ok! Kaxīy.

²⁴ Ha:

—Topa te nūgkutnāhā 'Iyaet yōg tikmū'ūn puxehnāg hah, nūy nōm tikmū'ūn xaxok xop xax. Kaxīy.

²⁵ Ha 'ūn te' kopaxux hā' nāhā' Yeyox keppah, tu:

—Notot, 'āhā 'ātehet! Kaxīy.

²⁶ Ha:

—'A' max'ah 'ūk-tok yōg xit'ax xut, nūy kokex pu mō'yōn. Kaxīy.

²⁷ Ha 'ūn te:

—Hamūn. 'Ap koit'ah, pāyā pāmnāg te hām tu' nāhā', 'īhā kakxop xit, puxix kokex mā'. Kaxīy.

²⁸ Ha:

—Xok 'ūm, 'ākuxa yūm ka'ok xexka 'ūgkopah. Pūyā Topa' mīy xate nōm putup. Kaxīy. Hāpxip 'ohnāg 'īhā kakxop hex hittup.

Yeyox te tikmū'ūn punethok hittupmāhā'

²⁹ Ha ta' mōg Yeyox, tu kōnāg xexka Ganinet ha' mōg, tu mōktu yīktix tu mō'kanīn, tu' yūm, ³⁰ ha tikmū'ūn punethok te hāpkumep hok xop nūnnāhā', xi' pa hok xop, xi' yīy hok xop, xi' pakut xop xohix nūnnāhā', tu Yeyox keppa nū'xok, ha' xohix hittupmāhā'. ³¹ Ha tikmū'ūn te' yēy, 'īhā hāpkumep hok xop te hāpkumep, xi' pa hok xop te hāmpēnāhā', xi' yīy hok xop te hām'āktux, ha tikmū'ūn te Topa pu hām'āktux, hu:

—Topah, yā 'āmax, 'āmūn yā 'Iyaet yōg Topah, tu tikmū'ūn hittupmāhā'. Kaxīy.

³² Yeyox te yāy yōg tik xop xānāhā', tu:

—'Āte tikmū'ūn kuxa ka'. Yā' pip 'āmnīy tikoxyuk hā, 'ap hāpxop 'ūm pip'ah, puyī' mā'. 'Āte' xat putup'ah, pu mōg, ka puāthaāt kopa' xakux, 'ūpu'uk tu'. Kaxīy.

³³ Ha:

—Pi'yā' xip 'ūxit'ax xohix, puyīy tikmū'ūn xohix xīnnā'? Yā kōmēn tu hāptox tu' pip. Kaxīy.

³⁴ Ha:

—'Ōg pām xohix te xīy? Kaxīy. Ha: —Pām xohix te 7, xix māhām. Kaxīy.

³⁵ Ha Yeyox te tikmū'ūn xat, pu hām tu' māhām, ha' mām, ³⁶ ha pām pop, xix māhām, tu Topa pu hām'āktux, hu:

—Topah, yā 'āmax. Xatek mū'ā 'ūkxit'ax punethok hōm. Yā' puxi'. Kaxīy.

Tu pām koxip xix māhām, tu tik xop pu' popmāhā', pu tu tikmū'ūn xohix pu' nīm. ³⁷ Ha' xohix te' māhā', tu' hi ka'ok. Yā' pip pām punethok, yīy tik xop te' xuk manax xohix te 7 kopah, ha nū' tihī'. ³⁸ Yā tik xop te' māhā', 'ūxohix te 4.000, ha 'ūn te' māhā kāmah, xix kakxop, 'ap nōm xop mō'kupix'ah.

³⁹ Ha Yeyox te tikmū'ūn xat pu mōg, ha' mōg, ha Yeyox te mīpkox hā mō'nāhā', tu kōnāg yīmū' mōg, tu mōktu hāpxexka Māganāg tu' xupep.

16

'Ūxexka xop te hāpxopmā'ax ka'ok xe'ēgnāg xak

¹ Paniye tik xop xix Xanoxeo tik xop te Yeyox ha' mōg, nūy nū mūtik hām'āktux, nūy yīkopit, tu ta tu' xak pu pekkox yōg hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg, tikmū'ūn puxet te nōm mīy hok, pu' xexka xop hāmyūmmūg, nūy Topa Yeyox ka'ogā' yūmmūg, ² pa Yeyox te:

—'Āmnīy hā 'āxop te: “Hāptup 'īhā' max. Yā hōnhā pekkox xax 'āta'.” Kaxīy. ³ Tu hāptup 'īhā' pekkox pēnāhā, tu: “Tex tip-tup. Yā pekkox xax 'āta xim-nīy.” Kaxīy. 'Āxop te pekkox pēnāhā', xayīy yūmmūg, pa hōnhā Topa te hāpxopmā max xe'ēgnāg, ha 'āxop te' pēnāhā', tu hāmyūmmūg 'ohnāg. ⁴ Hōnhā' kummuk tikmū'ūn, tu' kuxa mām 'ohnāg. 'Āxop te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg xak, pa Yōn yōg hāpxopmā'ax puxehnāg pēnāp-tup. Kaxīy.

Tu' mōg, tu tikmū'ūn nīm.

Yeyox te Paniye xop xix Xanoxeo xop 'āktux

⁵ Ha tik te nū mūtik hāpkumep te mīpkox hā kōnāg yīmū' mōg, tu pām xaxok, tu' paxmōg 'ohnāg.

⁶ Ha Yeyox te:

—'Ōg pa 'āti', nūy Paniye xop yōg pām yōg tokatogā'ax pa hok, xix Xanoxeo xop yōg. Kaxīy.

⁷ Ha tik xop te yāy mūtik hām'āktux hā' nōy yānān, tu:

—Tu te' xuktux, yūmū'āte pām xaxok hah. Kaxīy.

⁸ Ha Yeyox te' xupak, tu' yīkopit, hu: Tep tu yāy tukmīy hām'āktux hā, pām xaxok tu'? 'Ākuxa mām pu'uk! ⁹ 'Ok hāmyūmmūg hok? 'Ok xaxok? Yā 'āte pām te 5 koxip, nūy tik xohix te 5.000 xīnnā', ¹⁰ xix 'āte' koxip pām te 7, nūy tik xohix te 4.000 xīnnā'. 'Ok xate' xaxok? Manax xohix te xīy nū'tihi pām hā? ¹¹ 'Ok hāmyūmmūg hok xate'? 'A pām 'āktux 'ohnāg. 'Ōg pa 'āti', nūy Paniye xop xix Xanoxeo xop yōg tokatogā'ax pa hok! Kaxīy.

¹² Ha tik xop te hāmyūmmūg. Yā Yeyox te Paniye xop yōg hāmyūmmūgā'ax 'āktux, xix Xanoxeo yōg, tu pām xe'e 'āktux 'ohnāg.

Pet te Yeyox yā Kunnix 'āktux

¹³ Tu ta' mōg Yeyox, Pinip yōg kōmēn Xeyanet ha' mōg, tu' mōg tu mōktu kōmēn kūnāpa' xip, ha' pip tik xop te nū mūtik hāpkumep xop, ha Yeyox te' yīkopit, hu:

—Tikmū'ūn tep-tep 'āktux 'ā'? 'Ū 'ūm Tikmū'ūn Kutok? Kaxīy.

¹⁴ Ha:

—Tikmū'ūn 'ūm te: “'Ōhōm Yoām, nōm tep-tox pix,” kaxīy, ha ta' nōy te: “'Ōhōm 'Enit,” kaxīy, ha ta' nōy te: “'Ōhōm yā Yenemīn, 'ok pe tik nōy te Topa pupi hām'āktux,” Kaxīy.

¹⁵ Ha:

—Xix 'āxop? 'Āxop tep-tep 'āktux? 'Ū 'ūm 'ūgmūn? Kaxīy.

¹⁶ Ha Xīmām Pet te:

—'Āmūn yā Kunnix, Topa yōg hāmyāyikutnā'ax, yā Topak-tok xe'ēgnāg! Kaxīy.

¹⁷ Ha:

—'Ākuxa hittup Xīmān, Yoām kutok. Yā tikmū'ūn te xa nōm tup yūmmūgā 'ohnāg. 'Āmhok, pa 'Ātak Topa te pekkox tu' xip, tu xa hāmyūmmūgāhā', ¹⁸ yīy 'āte xa hāpxe'e 'āktux: 'Āmūn Pet, yā tikmū'ūn yīy'ax hā: Mīkaxxap. Kaxīy. Tikmū'ūn te mīkaxxap yīmū' pet, nūy mīptut ka'ogā', ha kaxīy 'āte 'ōg hām'āktux'ax hā tikmū'ūn kuxa māmāhā', puyīy tikmū'ūn kuxa mām ka'ok xop nōy nā' mōg, tu mōktu yā' xohix xexkah, ha yāmīy kummuk xop xohix te' kuxyā 'ohnāg, yā' pip ka'ok, tu nōāp-tup 'ohnāg. ¹⁹ 'Āte xa pipkup mōhāmyīnnīn'ax hōm putup, xayīy pekkox mō'yīnnīn xi' xōn, xayīy Topa mūtik xat. Xate' tux hok pu mōnāy hām xexka hā, hu ta kama mō'nā pekkox hā. Xate' tux hok puyīy mōtutnā hok hām xexka hā, hu ta mō'nā hok kama pekkox hā. Kaxīy.

²⁰ Tu tik xop xat, puyīy tikmū'ūn pu hām'āktux hok, puyīy Topa Yeyox yāyikutnā yūmmūg hok.

Yeyox te yāy xok'ax 'āktux, xi' putpu' hi'ax 'āktux

²¹ Nōm 'āmnīy 'ihā Yeyox te hām'āktux xe'e', 'ūyōg tik xop pu hām'āktux xe'e', hu:
—'Ūgmōg Yenoyanēn tu', ha 'ōnte Yoneo xexka xop tek xūygāp-tup, xix 'āmānex xexka xop tek xūygāp-tup, xix tik te hāmyūmmūg xop tek xūygāp-tup. 'Ūkxok putup, ha 'āmnīy tikoxyūk nōg, 'ihā Topa tek hīnnāp-tup putpu'. Kaxīy.

²² Ha Pet te Yeyox xapit, tu' mōgāk-tōgnāg, nūy yā tup-xet hā hām'āktux, tu:

—Pūyā Topa 'ātux hok xa 'āxok hok! Kaxīy hok! Kaxīy.

²³ Ha Yeyox te yōkānām, tu Pet mānōg, hu:

—Mōy, 'ūkxāmpa mōg, nūy 'āpep! Xate Hāmgāyāgnāg! Xatek putup 'ūxax Topa yōg putat. Xate hāmpē'āpaxex tikmū'ūn putuk, pa Topa te hāmpē'paxex nōy. Kaxīy.

²⁴ Tu yāy yōg tik xop pu hām'āktux, hu:

—Tikmū'ūn 'ūgmūn mūtik hāpkumep putup, puxix yāy pe tu paxex kutōgnāg, tu mōktu yā yāy putup'ax xaxok, kaxīy tute yāy yōg mīpkupnix tat, nūy xūy, 'ūgmūn putuk, tuk mūn mūtik hāpkumep. ²⁵ Tikmū'ūn te yāy xaxok hok, puxi' kuxa tu hi 'ohnāg, pāyā yāy xaxok pax, puxi' kuxa tu hip-tup mō kuma' mōg. ²⁶ 'Ok max tikmū'ūn putexop, tu hām xexka yōg tayūmak xohix xexka pop, pāyā' xok? 'A' max'ah. Yā' xok, tu tayūmak xohix xaxok, tu yā' hok xe'ēgnāg, ha tayūmak xohix te tikmū'ūn putpu hīnnā hok. ²⁷ Yāk mūn Tikmū'ūn Kutok, tuk nūn putup putpu', 'Ūkxekap-tup 'Ātak Topa putuk, tu pexkox yōg nū'pok xop mūtik nūn putup, tu tikmū'ūn xohix yōg hāpxopmā'ax kopit putup, nūy yūmmūg, 'ok pe hāpxopmā max 'ok pe hāpxopmā kummuk. ²⁸ 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Tikmū'ūn tihī', tu' xakix putup'ah 'ihāk nūn, 'ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok, tuk nūn putpu', nūy 'ūhep xop xohix xat. 'Ūkux. Kaxīy.

17

Yeyox xix Mōyyex xix 'Enit

¹ 'Āmnīy te 6 nōg, 'ihā Yeyox te Pet mōgāhā', xix Tiak, xix Yoām, pa' nōy xop mōgā hok, tu yīktix tox mō'kanīn, tu mōktu mōxaha', ² ha Yeyox tu' pēnāhā', ha' pa te yāyhā yānām putuk, māyōn yānām putuk, ha' yōg topixxax te yāyhām-nok, kūyānām putuk. ³ Ha tik tikoxyuk te mōnāyxop hittap Mōyyex pēnāhā', xix mōnāyxop hittap 'Enit pēnāhā', ha Yeyox mūtik hām'āktux hā' nōy yānān. ⁴ Ha Pet te:

—Yāyā', yā' max yūmūg pip nūnte!' 'Ok xate putup, 'ūnūnteh 'āte 'āpet 3 mīy? 'Āpet puxet, xi' nōy mōnāyxop Mōyyex pet puxet, xi' nōy mōnāyxop 'Enit pet puxet. Kaxīy.

⁵ Pet te hām'āktux, 'ihā hāmgōy xexka te kūyānām mō'nīy, ha ta Topa yīy, tu:

—'Ōhōm 'ūgkutok, 'āte 'ōm mō'yāy xe'ēgnāg, hak kuxa hittupmāhā'. 'Ūxupax! Kaxīy.

⁶ Ha tik xop te Topa yīy'ax 'āpak, 'ihā' kuxānōg xexkah, tu hām tu' xakux, ha' kuxa te' yēy, ⁷ ha Yeyox nūn, tu nōm hā' xupit, tu:

—'Āpu, 'āyok, 'ākuxānōg hok. Kaxīy.

⁸ Ha' yok, tu' yōkānām, tu hāmpēnāhā', tu Yeyox puxet pēnāhā'.

⁹ Ha' xat, pu yīktix tu yīxox, ha ta' mōg, 'ihā Yeyox te' xat pu tikmū'ūn pu' xuktux hok. Yā Yeyox te' putpu' hi, 'ihā yāy tik xop te hāpxopmā'ax xohix 'āktux. ¹⁰ Yīy tik xop te' yīkopit, hu:

—Teptu tik xop te hāmyūmmūg te 'Ēnit 'āktux, tu nōm nūn putup hāmāxap 'āktux? Kaxīy.

¹¹ Ha:

—Hamūn. Mōnāyxop 'Enit nūn hāmāxap, nūy Topa yōg hāmyāyutnā'ax keppa mōg, ¹² pa 'āte xa hāpxe'e 'āktux: Mōnāyxop 'Ēnit nūn tap, 'ap tikmū'ūn te' yūmmūg'ah, tuk-tex'ex kummuk, tu Tikmū'ūn Kutok kute'ex kummuk putup kamah, hak xūy xekap-tup. Kaxīy.

¹³ Yīy tik xop te hāmyūmmūg. Yā Yeyox te Yoām 'āktux, nōm tep-tox pix.

Yeyox te tik kutok hittupmāhā'

¹⁴ Ta putpu' mōg tikmū'ūn hah, tu' mōxaha', 'ihā tik te Yeyox ha' nūn, tu' kakak hā' nāhā', ¹⁵ tu:

—Yāyā', 'āpu xōnnū kuxa ka! 'Ūpakut, tu hām tu' nāhā', xix kuxap kopa' nāhā', xix kōnāg kopa' nāhā', tu yāy pu xu'ux, ha yīkonnop te' yīkox hā' xupep, 'ūyīy xax tu' xupep, ¹⁶ ha' nūnnāhā 'ōg tik xop hah, pāyā' hittupmā yūmmūg 'ohnāg. Kaxīy.

¹⁷ Ha Yeyox te:

—'Āxop kummuk xop! 'Ākuxa mām 'ohnāg! Yā 'āmnīy xohix hā 'āte 'āxop hā' tot. Hām 'ūm hā' kux'ax? 'Āk-tok nūnnā'. Kaxīy. Ha' nūnnāhā'.

¹⁸ Ha Yeyox te' xat, ha yāmīy kummuk mōg, 'ihā tik tup hittup.

¹⁹ Ha tik xop te Yeyox yīka' nūn, tup-xet hā' pip, 'ihā' yīkopit, hu:

—Teptuk mū'āte yāmīy kummuk xut hok? Kaxīy.

²⁰ Ha:

—'Ākuxa mām pu'uk, hu' xut hok. 'Ūxaxok hok: Tikmū'ūn kuxa mām kutōgnāg, mīpkup mōytaa xap kutīgnāg putuk, puxi' xat, pu yīktix mōg, nūy kōnāg xexka kopa yūm, hu' yūm'ax. Yā kaxīy 'āxop ka'ok, nūy hāpxopmā ka'ok xohix. ²¹ Topa mūtik hām'āktux pax, 'ihā xit hok, hu ta nū yāmīy kummuk papux. Kaxīy.

Yeyox te xe hām'āktux, tu yāy xok'ax 'āktux

²² Ha ta 'āmnīy 'ūm 'ihā nōm tik xop te yāy tu nū'nāhā hāpxexka Ganinet tu', ha Yeyox te:

—Timū'ūn te' gāyxop mōgāp-tup 'ūghah, ²³ hak putex putup, yāk mūn Tikmū'ūn Kutok. 'Āmnīy tikoxyuk nōg putup, 'ihāk hip-tup putpu'. Kaxīy.

Ha tik xop kuxa hittup 'ohnāg.

Yeyox te Topa pet tu pago

²⁴ Tu ta' mōg kōmēn Kapānān tu', Yeyox mūtik mōg, ha tik tihi', tu Topa pet pupi tayūmak pop, tu Xīmām Pet yīkopit, hu:

—'Ok 'āxop xuxyā te Topa pet tu tayūmak hā pago? Kaxīy.

²⁵ Ha:

—Yā' pago. Kaxīy.

Tu mīptut hā mō'nāhā', 'ihā Yeyox te hām'āktux hāmāxap, hu:

—Xīmām, xatep-tep mūn pe'āpaxex? 'Ū 'ūm te gohet pu tayūmak hā pago? 'Ok pe tikmū'ūn, 'ok pe puknōg xop?

²⁶ Ha:

—Puknōg xop. Kaxīy.

Ha Yeyox te:

—Hamūn. Yīy tikmū'ūn te pago hok, ²⁷ pa yūmū'āte tikmū'ūn gāyāp-tup'ah, yīy mōg, nūy māpxamut. Yā mām te māxap mō'xuk, puxi' yīkox tu' xut'ax tayūmak, nūy Topa pet tu tayūmak hā pago. Mōg, nūy yūmūg pupi pago. Kaxīy.

18

Pi'yā tik xexka nām?

¹ Tu hām'āktux kux, 'ihā tik xop nūn, tu Yeyox yīkopit, hu:

—'Ū 'ūm yā Topa yōg tikmū'ūn xat'ax, 'ihā Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat? Kaxīy.

² Ha kaxop xānāhā', tu tik xop keppa' nūnnāhā', ³ tu:

—'Ūxaxok hok: 'Āxop kuxa te kaxop kuxa putuk hok, hu ta pexkox hā mōxakux 'ohnāg, 'ihā Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat. ⁴ Topa yōg tikmū'ūn xe'e kuxa te kaxop kuxa putuk, tu yāy kutōgnāg pe'paxex, tu Topa pu' yīpkox pip, yā nū kaxop putuk. ⁵ Ha tikmū'ūn te kaxop putup, 'ūgmūn putup tu', kopxik xip nōm tikmū'ūn mūtik kamah.

Hāpkummuk mīy'ax hā' yāy pu hāpkummūgāhā'

⁶ —Kaxop kuxa mām ka'ok 'ūgkopah, ha tikmū'ūn te' mōgāhā', nūy Topa yōg putat xax, puxix Topa te nōm tikmū'ūn kummugāp-tup 'ūyānān tu'. Yā' max māykox hīy, xix mīkaxxap putux, nūy nō kōnāg kox kopa nū'xok, puyīy tu xok. ⁷ Yā' kummuk tikmū'ūn te kaxop mōgā kummuk! Topa te nōm tikmū'ūn kummugāp-tup xe'e'!

⁸ —Pax xa 'āyīm 'ākummugā, xa hāpkummuk mīy, pax xa 'āpata 'ākummūgā', xa hāpkummuk mīy, 'āpu kuyut, nūy xak, nūy putyōn. Yā' max pexkox hā mōnāy 'āyīm hok xix 'āpata hok hā. Pāyā' kummuk 'ūnōy te 'āxix kuxap kopah, ha 'āyīm 2, xix 'āpata 2. Yā nōm kuxap xok 'ohnāg. ⁹ Pax xa 'āpa 'ākummugā', xa hāpkummuk mīy, 'āpu' xut, nūy putyōn. Yā' max 'āpap-xet hā pexkox hā mōnāy, tu ta' kummuk 'āpa 2 hā Hāmgāyāgnāg Pet ha 'āmōg, ha 'āputyōn kuxap kopah. Yā nōm kuxap xok 'ohnāg.

Yeyox te kahnēn te yāyxaxogāhā 'āktux

¹⁰ —'Ōg pa 'āti! Kaxop pe'āpaxeh kutōgnāg hok. 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: 'Ūyōg nū'kutnā'ax te 'āmnīy xohix hā 'Ātak Topa keppa' xip pexkox tu'. ¹¹ Yāk mūn Tikmū'ūn Kutok, tuk nūn, nūy tikmū'ūn kummuk xop xax, nūy pipi', puyīy tu kuxa hi xe'ēgnāg.

¹² —'Āxop tep-tep pe'āpaxex? Tikmū'ūn yōg kahnēn xohix te 100, ha ta kahnēn puxet te yāy xaxok. Putep mūn mīy'ax 'ūxuxyā'? Tu kahnēn te 99 nīm, nūy kahnēn puxet xax. ¹³ 'Āte xa xe hāpxe'e 'āktux: 'Ūxipihi', 'īhā' xuxyā kuxa hittup xexka kahnēn puxet hā, tu' hittup kutōgnāg kahnēn te 99 hā. ¹⁴ Hā kaxīy 'Ātak Topa te pexkox tu' xip, tup-tup nōg, pu tikmū'ūn kutōgnāg yāy xaxok, kahnēn putuk, nūy hāpkummuk mīy.

¹⁵ —'Ānōy te xa hāpkummugāhā, 'āpu, mōg, nūy hāpkummugā'ax yūmmūgā'. 'Āp-xet hā mōg, nūy nū mūtik hām'āktux. 'Ānōy yīpkox pip, puxix 'āmūn hā 'āxape 'ūxeheh. ¹⁶ 'Ānōy yīpkox hok, 'āpu mōg, 'ānōy puxet mūtik 'āmōg, nūy hāpkummugā'ax yūmmūgā', xa hām'āktux hā nōy yānān. Yā Topa tappet te: “'Ok pe tikmū'ūn 2 tihi', 'ok pe tikmū'ūn 3 tihi', tu hām'āktux puxet, puxix tik pa te hāmyūmmūg kopit max, tu nōm tikmū'ūn hām'āktux puxet ha' kopit max.” Kaxīy. ¹⁷ Pa tikmū'ūn yīpkox hok, 'āpu tikmū'ūn kuxa mām ka'ok xop pu' xuktux. 'Ūkuxa mām ka'ok xop pu' yīpkox hok, puxix 'ōm 'āxop hā tu puknōg, 'āyuhuk putuk, xix tik te gohet puknōg pupi tayūmak pop putuk, yā' puknōg.

Tu' xat pu mīy, xi' xat hok puyīy mīy hok

¹⁸ —Yīy 'āte xa hām'āktux, hu: 'Āxop te' xat hok pu mīy hok hām xexka tu', puxix Topa' xat hok pu mīy hok pexkox tu' kamah. 'Āxop te' xat pu mīy, puxix Topa' xat pu mīy kamah pexkox tu'.

¹⁹ —'Āte kama xa hām'āktux, hu: Xatix te Topa ta tu' xak pu hāpxopmā', tup-tox puxet hā' xax, xix kuxap-xet hā' xax, puxix 'Ātak Topa xip pexkox tu', tu hāpxopmāp-tup xa'. ²⁰ Yā tikmū'ūn 2 pe 3 te yāy tu' xakux, kopxik xip nōm tikmū'ūn mūtik. Kaxīy.

Kāmānat kummuk 'āktux

²¹ Ha ta Pet te Yeyox yīka' nūn, tu:

—Yāyā', hāpkummuk mīy'ax xohix te xīy 'āte' xaxogā'ax, pu tu kux? Yāk taknōy tek kummugāhā', tu xek kummugāhā', tu mōktu yā' xohix. Hām 'ūm hā 'āte' xaxogā kux'ax? 'Ok xaxogā'ax xohix te 7? Kaxīy.

²² Ha:

—'Āmhok. 'Ūxaxogā 'ūxohix te 7, tu xe xaxogā 'ūxohix te 7, tu' xe xaxogā', tu mōktu xe xaxogā te homi' 70, yā' xohix te 490 xate xaxogāp-tup. ²³ Yā Topa te' xat kaxīy, yīy 'āte xa hāmyūmmūgā'ax, nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', hu: Hāpxexka yōg tik te' xat'ax, tu kāmānat xop xānāhā' pu nū', pu tayūmak te ta nemēn hā pago, ²⁴ yīy kāmānat puxet nūnnāhā', ha ta nemēn tayūmak xohix xexka punethok, ²⁵ pāyā' hok, 'ap xip'ah tayūmak, yīy tik te' xat'ax te' xat pu nōm kāmānat hāmenax, xi' xetut, xik-tok xop, xi' yōg hāpxop xohix, pu tu' hok hā' hām, nūy tayūmak xexka hā' yānān, nūy tu pago. ²⁶ Pa kāmānat kopaxux hā' nāhā', tu' xat'ax tu' xak, pu mīy hok, tu: “'Ūgmūn hā tot, nūy 'ūghip, 'ū xa pago. Yā 'āte tayūmak xohix xexka hā xa pagop-tup. Kaxīy.

²⁷ —Ha' xat'ax te kāmānat kuxa ka', tu te ta nemēn'ax yōg tayūmak xaxogāhā', ha' mōg, ²⁸ pa kāmānat nōy pēnāhā', 'īhā' mōg, ha ta nemēn tayūmak kutōgnāg te 10 'ūnōy pu', yī' nōy māykok mūg, tu' nuhuk, tu: “'Hōnhā 'ā' pago. 'Āte hōnhā yāy yōg tayūmak putup!” Kaxīy.

²⁹—Ha' nōy te' kopaxux hā' nāhā', tu tu' xak, hu: “'Ūgmūn hā' tot, nūy 'ūghip, xa pago, yā 'āte xa tayūmak xohix hā pagop-tup.” Kaxīy

³⁰—Pap-tup nōg, tu' mōg, tu kanet hā mō'tat, tu' kopa' xix, puyīy tayūmak xohix hā pago. ³¹ Ha ta kāmānat xop te' pēnāhā', tup-tup nōg, tu' gāy, hu tik te' xat'ax ha' mōg, tu tu' xuktux, ³² ha' xat'ax te kāmānat kummuk xānāhā', tu:

—“'Āxupkumīy, 'ākummuk! 'Āte 'ōg ta nemēn xaxogāhā', ha' kux, xate 'ā' xak hah, ³³ pa 'ākummuk, tu 'ānōy kuxa ka 'okpa 'āte 'ākuxa ka'.” Kaxīy.

³⁴—Tu' gāy xexkah, tu' xat, pu kāy mōgā kanet hah, nūy nō kummugā kanet kopah, ha mōktu tayūmak xohix ta nemēn hā' pago. 'Ūkux. Kaxīy.

³⁵ Tu hām'āktux kux, tu:

—Ha kaxīy 'Ātak Topa te pexkox tu' xip, tu' pēnānā' xip. 'Āxop te 'ānōy yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā hok, puxix Topa 'ōg kummuk mīy'ax xaxogā hok kamah. Tu ta tu' kux. Kaxīy.

19

Yeyox te' yīpxox xop 'āktux, nōm te yāy xetut nīm

¹ Tu hām'āktux kux, tu' mōg, tu hāpxexka Ganinet nīm, tu ta' mōg, tu mōktu hāpxexka Yonex tu' xupep, tu kōnāg xexka Yohnām xatapa' xip, ² ha tikmū'ūn xohix te' pe' mōg, ha' pakut xop hittupmāhā', ³ ha Paniye yōg tik xop mōxaha kamah, tu' yīkopit, nūy hām'āktux 'ax hā' kupeh, hu' yīkopit, hu:

—'Ok yūmū yōg xat'ax te' tux hok, pu tik yāy xetut nīm? Kaxīy.

⁴ Ha:

—'Ok 'āxop te mō'kupix hok Topa yōg tappet? Ha kax'āmi', hu: “Topa te tik mīy hāmāxap, xik-nāy tu 'ūn mīy.” Kaxīy. ⁵ Ha Topa te: “Pūyā tik yāy tak nīm, xix yāy tut nīm, nūy tu' xetut mūy, nūy nū mūtik yāytax, ha yāyhā' yīn puxet.” Kaxīy. ⁶ Ha kaxīy Topa te yāyta tix hā' mīy yāp-xet, yā' yīpxox xi' xetut yāyhāp-xet. Yīy Topa te' xat hok puyīy tu yāyxatat hok. Kaxīy.

⁷ Ha Paniye xop te:

—Teptu Mōyyex te' tux hok pu mōnāyxop tu xetut nīm? Teptu' tux hok pu' xetut pu tappet hōm hāmāxap, nūy kūnāy tu' nīm? Kaxīy.

⁸ Ha:

—Mōyyex te' tux hok 'āxop kuxa kummuk hah. Pa Topa te tik mīy xi' 'ūn, puyīy yāy mūtik nox tu ti ka'ok. ⁹ 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: 'Ūxetut xonnix hok, ha' yīpxox te' nīm, puxix tik te hāpkummuk mīy, 'ūhūn nōy mūg tu'. Kaxīy.

¹⁰ Ha Yeyox yōg tik xop te:

—Tik te yāy xetut nīm hok, puxi' max tu yāyta hok. Kaxīy.

¹¹ Ha Yeyox te' yānān, hu:

—Topa te tikmū'ūn xohix pu hāmyūmmūgā'ah, pa' yāg kutōgnāg pu hāmyūm-mūgāhā'. ¹² Tik xop yāg te yāyta 'ohnāg. 'Ūtut te' put kaxīy hah, 'ap yāyta'ah. Ha tikmū'ūn yāg yāyhā' Ennōk, hu' yāyta 'ohnāg. Ha' yāg kutōgnāg yāyta 'ohnāg, nūy Topa pu' yīpkox pi', Topa te' xat hah. Tikmū'ūn hām'āpax, puxi' yōg hām'āktux yūmmūg. Kaxīy.

Yeyox xix kakxop

¹³ Hāpxip kutōgnāg ha ta tikmū'ūn te kakxop nūnnāhā', tu Yeyox ha' nūnnāhā', pu tup-tox yīmū' yīm nōm, nūy Topa pu hām'āktux kakxop pupi', pa tik xop te' mānōg, tu' xat hok, pu Yeyox ha nūnnā hok, ¹⁴ yīy Yeyox te:

—'Ūtux hok pu kakxop nūnnā', 'ūmānōg hok. Yā Topa te kakxop kuxa tu' xat putup, puyī' yīpkox pi'. Ha' yīpkox pip xop xohix xat putup, nōm te kakxop putuk tu hām'āpak. Kaxīy.

¹⁵ Tup-tox yīmū' yīm nōm, tu ta' mōg.

Tu tep-texop xexka 'āktux

¹⁶ 'Āmmīy nōy 'ihā tik nūn, yā Yeyox ha' nūn, tu' yīkopit, hu:

—Notot, 'ātep-tep mīy'ax, nūy tuk kuxa hi xe'ēgnāg mō' kumak mōg? 'Āte hāpxop-māhā hā xīy? Kaxīy.

¹⁷ Ha Yeyox te hām'āktux hā' yānān, hu:

—Teptuk yīkopit, nūy hāmmax 'ūm yūmmūg? Topap-xehnāg max. 'Āhi xe'ēgnāg putup, 'āpu, Topa yōg xat'ax pu 'āyīpkox xip. Kaxīy.

¹⁸ Ha:

—'Ūxat'ax 'ūm? Kaxīy.

Ha:

—“'Ūp-tex hok,” xix “'ānōy hā' xupxet hok,” xix “'ānōy yōg hāpxop hā' xupxet hok,” xix “koit hok,” ¹⁹ xix “'ōg 'ātak pu 'īpkox pi', xix 'ātut pu 'īpkox pi',” xix “'ānōy putup pax, xate yāy putup'ax putuk.” Kaxīy.

²⁰ Ha tik te:

—Yā 'āte' xat'ax xohix puk yīpkox xip tap. 'Ātep-tep mīy'ax homi', nūy hāpxopmā max? Kaxīy.

²¹ Ha Yeyox te:

—Mōy, 'ōg hāpxop xohixnāg hāmenax hāmāxap, xayīy Topa hā 'āmax xe'ēgnāg, tu 'ōg tayūmak pop, nūy 'ūhok xop pu' nīm, xayīy pekkox yōg hāpxop pop 'ūyānān tu', nūy kūnāy tuk pe mōg. Kaxīy.

²² Ha tik te hām'āpak, tu' mōg, tu Yeyox nīm, 'ūkuxa hittup 'ohnāg tu'. Yā 'ūptexop xexkah, ²³ yīy Yeyox te yāy yōg tik xop pu hām'āktux, hu:

—'Ūptexop kutōgnāg te Topa yōg putat hā' mōg, 'ūyōg xat'ax pu' yīpkox pip hok tu'.

²⁴ Yā xok xexka kāmēn te 'āmuxnāg ta kup kox ha mō'tat hok, ha tap-texop 'ūm te Topa pu' yīpkox pip hok kamah. Kaxīy.

²⁵ Ha tikmū'ūn te Yeyox mūtik hāpkumep xop te' xupak, tu' yēy, tu:

—Yā kaxīy tikmū'ūn 'ūm mō'nā hok pekkox kopah! Kaxīy.

²⁶ Ha Yeyox te' pēnāhā', tu:

—Hamūn. Tikmū'ūn 'ūm mō tu nā hok, pa Topa te' ka'ogā'ax pu mōnāy. Kaxīy.

²⁷ Ha Pet te:

—'Ūgmū'āte' xohix nīm, nūy 'āpek mōg. 'Ok mū'āte hāpxop 'ūm popmāp-tup 'ūyānān tu'? Kaxīy.

²⁸ Ha:

—'Āte xa hāpxe'e 'āktux: 'Ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok, ha 'āmnīy xe'e mō'nāp-tup, 'ihāk yūm putup, tik te' xat'ax yōg mīmpe max yīmūk yūm putup, nūy 'Iyaet xop te 12 yōg hāpxopmā'ax xohix kopit, ha 'āxop mām putup kamah, mīmpe max te 12 yīmū 'āmām putup, nūy kama' kopit. ²⁹ Tikmū'ūn xohix tek mūn hā mīptut 'ūm nīm, xi' taknōy nīm, xi' hex nīm, xi' tutnōy nīm, xi' pit nīm, xi' tak nīm, xi' tut nīm, xik-tok nīm xix hām nīm, puxi' xohix pop, tu mōktu tehomip te 10 pop, tu' kuxa hip-tup xe'ēgnāg, ³⁰ pa tikmū'ūn te māxap yāyhā ka'ax putup, ha ta' ka'ax xop yāyhā māxap putup. Kaxīy.

20

Yeyox te kāmānat xop 'āktux

¹ Yeyox te hām'āktux'ax hā hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', tu hāpxa xuxyā 'āktux, nūy Topa yāy yōg kāmānat pu pago 'āktux, tu hāmyūmmūgāhā', tu Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat yūmmūgāhā', hu:

—Tik yōg mīnta 'op kup punethok, ha' ta mīnta', yī' mōg hāptapkoa 'ihā', nūy kāmānat xop xax, nūy nō nūnnā', pu mīnta ta put, nūy nūnnā'. ² Yā 'āmnīy xohix 'ihā' mōg, tu tayūmak 'ānuk puxet hā' pago kāmānat pu', 'āmnīy puxet yōg tayūmak te takat hā' pago kāmānat pu', hu hōnhā' mōg kamah, nūy kāmānat xop xānā'. ³ Ha māyōn te pekkox puka' yūm 'ihā' mōg, tu' putpu' mōg, nūy kāmānat xop nōy xānā', pu nūy tu hām, ha kōmēn yōg hāmnuhnōg tu' tihi', yāmhok tu' pip, ⁴ yīy hāpxa xuxyā te: “Mōg, nūy 'āhām yōg hām tu', ha 'āte xa pago maxp-tup.” Kaxīy.

⁵—Ha' mōg. Māyōn yāykote' yūm 'ihā' xuxyā mōg 'ūxeheh, xix māyōn he 'ihā' putpu' mōg, nūy kāmānat xop nōy xānā', pu nūy tu hām, tu' nūn, ⁶ ha xe' mōg 'āmāxak 'ihā', tu kōmēn yōg hāmnuhnōg tu' mōg, tu tik xop nōy pēnāhā', ha yāmhok pip, yīy: “Tep tu 'āpip 'ihā māyōn mōg? 'E 'āhām 'ohnāg.” Kaxīy.

⁷—Ha: “Yā tik tek mūk xānā 'ohnāg,” kaxīy. Ha' xuxyā te: “Mōy, nūy 'āhām kamah yōg hām tu', nūy mīnta nūnnā'.” Kaxīy.

⁸—'Āmnīy 'ihā' xuxyā te kāmānat te māxap xat, nōm te kāmānat xohix xat 'ūxuxyā pupi', yīy: Kāmānat xohix xop xānā', nūy tu pago. Kāmānat nōm hām ka'ax pu' pago hāmāxap, tuk-nāy tu kāmānat nōy xohix hām'ax pu' pago, tu mōktu kāmanat hām hāmāxap pu' pago 'ūka'ax hā.” Kaxīy.

⁹—Ha kāmānat xop te 'āmāxak 'ihā' nūn, nūy tu hām. 'Ūxohix te tayūmak 'ānuk puxet paha', ¹⁰ yīy kāmānat xop te māxap hittup, tu' hipnām, nūy tayūmak xexka tu pop, pa' xohix te tayūmak 'ānuk puxet paha kamah. ¹¹ Tu' paha', tu' gāy, tu' xuxyā pu hām'āktux, ¹² hu: “Nū xop te ka'ax hā' nūn, nūy tu hām, tu 'ot puxet hā' hām, pak mūg hām xexkah, māyōn tox hāk mūg hām, ha māyōn pukpex tek mūg mō'hap koxūgnāg, 'ihāk mūg hām, pāyā yūmū'āte tayūmak kutōgnāg pop, nōm xop te' ka'ax hā' nūn putuk.” Kaxīy.

¹³—Ha' xuxyā te: “Nāy. 'Ūg'āpax. 'Āte hāmyok mīy, 'ūyā tu 'āxop pu pago max. 'Āte 'āxānāhā', tu xa hām'āktux, tu tayūmak 'ānuk puxet hā pagop-tup, ha 'ānūn, tu 'āhām, nūy pa tayūmak, ¹⁴ hu pa 'ōgnū tayūmak, nūy ta 'āpet ha mōg. Yā 'āte kāmānat xohix pu tayūmak puxet hā pagop-tup, 'āxop pu pago putuk. ¹⁵ Yā tayūmak yōgnū', 'āte 'āxop xohix pu pagop-tup, 'āxop hā yāyputuk, 'ūyīy pago. 'Ok xate 'ānōy yīpkumīy, 'āte nōm xop ha hāmmaxnāhā', ha' yīpkumīy?” Kaxīy. 'Ūkux.

¹⁶ Yeyox te hām'āktux kux, tu:

—Yā kaxīy tikmū'ūn te māxap xop yāyhāp-tup 'ūka'ax xop, ha ta tikmū'ūn ka'ax xop yāyhāp-tup hāmāxap xop, Kaxīy.

Yeyox te yāy xok'ax 'āktux 'ūxeheh

¹⁷ Tu putat hā pepi' mōg, nūy kōmēn Yenoyanēn ha' mōg, yāy yōg tikmū'ūn mūtik mōg, ha nōm mōg putat tu', nūy tup-xet hā hām'āktux, 'ihā hāpkumep, tu:

¹⁸—Pēnā! Kōmēn Yenoyanēn ha yūmū mōg. 'Ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok, hak mōgāp-tup 'āmānex xexka xop hah, xix tik te hāmyūmmūg xop hah, ha tak putex putup, ¹⁹ tuk mōgāp-tup 'ūpuknōg xop hah, hak kute'ex kummuk putup, tuk kix putup, tuk xup putup mīpkupnix tu', nūy 'ūkputex, pa 'āmnīy tikoxyuk hā' nōg putup, 'ihā putpuk hip-tup. Kaxīy.

Tiak xix Yoām mūg tut te Yeyox pu hām'āktux

²⁰ Hāpxip kutōnāg ha ta Yemeneo xetut nūn, tuk-tok pit 2 nūnnāhā', tu Yeyox keppa nū' xup, nūy ta tu' xax, yīy Yeyox te:

²¹—Xatep-tep putup? Kaxīy.

Ha:

—'Āpu, hām'āktux xeh 'ūgmūtik, puk kutok pit puxet 'āyīm xe'e hā' yūm, xi' nōy 'āyīm xax hā' yūm, 'ihā xate yāyhā 'āxexka xe'ēgnāg, nūy tikmū'ūn xohix xat. Kaxīy.

²² Ha Yeyox te 'ūn kutok 2 pu hām'āktux, hu:

—Xate hāmyūmmūg 'ohnāg, tu 'ā' xak pu 'āxexkānā'. Tikmū'ūn te' hep kohāgnāg xo'op, ha kaxīy 'ūkxūy xexka putup. 'Ok xatix 'āxūy xexka hā' tot? Kaxīy.

Ha:

—'Ūgmū'āte nōā'tot. Kaxīy.

²³ Yīy Yeyox te:

—Yā' xo'op putup hep xūy, hu 'āxūy putup, 'ūkxūy putuk, pa 'āte yāykutnā hok, xak yīm xe'e hā yūm, xik yīm xax hā yūm. Yōgnū 'Ātak te' yīmōgātux, pu' mām. Kaxīy.

²⁴ Ha tik xop te 10 te hām'āpak, hu' gāy 'ūtaknōy 2 tu', ²⁵ yīy Yeyox te' xohix xānāhā', pu' yīkahnāg nū', ha:

—Gohenanok xop te tikmū'ūn xat, ha' xexka xop te tikmū'ūn xat, ²⁶ pa 'āxop kopa kaxīy mīy hok. 'Āmhok. Tikmū'ūn 'ūm te yāy xexkānāp-tup, puxi' nōy hā tu' tehet, 'ūyōg kāmānat putuk, ²⁷ ha tikmū'ūn te yāyhāp-tup hāmāxap, puxi' nōy xop tu hok hā' hām. ²⁸ 'Ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok, pak nūn hok, puyīy tikmū'ūn 'ā' hāpxopmā'. 'Āmhok. Yāk nūn 'ūhep xohix xop pu hāpxopmā', nūy 'ūkxok, nūy tikmū'ūn kuxa kummuk xit, nūy kuxa max mō'tat 'ūyānān tu'. Kaxīy.

Yeyox te tik pēnā hok pu' pa max nāhā'

²⁹ Tu hāpxip 'īhā' mōg, tu kōmēn Yenikot nīm, ha tikmū'ūn xohix xexka te' pe' mōg, ³⁰ ha tik 2 pa hok mām, putat yīka te tu' mām, tu tikmū'ūn yīy 'āpak, tu Yeyox nūn yūmmūg, hu' yīy ka'ok, tu:

—Notot, yā mōnāyxop Namix hā 'āmōkputox, 'ūg 'ūm kuxa ka'! Kaxīy.

³¹ Ha tikmū'ūn te' mānōg, tu:

—'Āhup, 'āyīy hok! Kaxīy. Pāyā' yīy ka'ok 'ūxeheh, tu:

—Notot, yā mōnāyxop Namix hā 'āmōkputox, 'ūg 'ūm kuxa ka'! Kaxīy.

³² Yīy Yeyox hup, tu tik pa hok xānāhā', tu' yīkopit, hu:

—Xatep tek mūn putup, 'ūmīy xa'? Kaxīy.

³³ Ha:

—Notot, 'ūgmūg 'ūm pa nā', 'ūgmūg hāmpēnā'! Kaxīy.

³⁴ Ha Yeyox te' kuxa ka', tu' pa 'āpit, ha hāpxip 'ōhnāg 'īhā' pa', tu hāmpēnāhā', tu Yeyox pe' mōg.

21

Yeyox te kōmēn Yenoyanēn tu' xupep

¹ Ha ta' mōg, tu mōktu kōmēn Yenoyanēn yīka' pip, 'īhā' pip'ax Metpaye tu' mōxaha', ha yīktix 'Onimet yīka' yūm, tu' yōg tik 2 mō'kutnāhā', pu' keppa mōg, ² tu' xat, hu:

—Mōg, nōm xip tu xexka ha mōg, tu mōktu mōxaha', ha yohmēn hex pēnāp-tup, hak-tok te nū mūtik tihi', ha' mīm tu' hīy, ha mōy hīy'ax koa', nūy nūnnā'. ³ Tikmū'ūn te xa' yīkopit, 'āpu yīy, tu: “'Ūgmūg xuxyā te yohmēn putup, tu' putpu' nūnnāp-tup,” kaxīy, ha 'ātux hok putup xa yohmēn 2 nūnnā'. Kaxīy.

⁴ Ha hāpxopmāhā', tu Topa yōg hām'āktux hittap hā yohmēn nūnnāhā'. Hōmā tik hittap te Topa pupi hām'āktux, tu tappet tu kax'āmi', ⁵ hu:

“Pu, Xiām yōg kōmēn kopa' pip xop pu hām'āktux, hu:

Hōnhā tik te tikmū'ūn xat'ax xupep,
tu yāk-tōgnāg, tu yohmēn yīmū' yūm,
tu yohmēn kutok yīmū' yūm.” Kaxīy.

⁶ Ha ta tik xop mōg, tu Yeyox keppa' mōg, tu' xat'ax mīy, ⁷ tu yohmēn nūnnāhā', xik-tok nūnnāhā', tu yāy kap xix yohmēn yīmū', pu Yeyox yīmū' yūm, ha' yūm, ⁸ ha tikmū'ūn xohix yāy yōg kap mō'yōn hām tu', pu yohmēn mōy yīmū' mōg, ⁹ ha mōktu tikmū'ūn te' keppa' mōg, xix tikmū'ūn te' pe' mōg, yīy ka'ok, tu:

—Mōnāyxop hittap Namix mōkputox xexka xe'ēgnāg! Pūyā Topa xa hāmmaxnā'! Yā xa' hōm yāy 'āxet'ax, xa nū'! Yā Topa mūn xexka xe'ēgnāg! Kaxīy.

¹⁰ Tu kōmēn Yenoyanēn tu' mōxaha', 'īhā tikmū'ūn xohix te' xupak, tu:

—Putep mūn mīy? 'Ū 'ūm 'ōhōm? Kaxīy.

¹¹ Ha tikmū'ūn te Yeyox mūtik mōxaha', tu:

—Yā nō'ōm Yeyox, tu Topa pupi hām'āktux, yā hāpxexka yōg kōmēn Nāyane yōg tihik. Kaxīy.

Yeyox te Topa pet xexka hā mō'nāhā'

¹² Yeyox te Topa pet xexka hā mō'nāhā', tu tikmū'ūn papuk, nōm te' kopa hāpxop hāmenax, tu tayūmak yānān'ax xop yōg mīmpe putxok, xix yāy yūm'ax putxok kamah, tu tik xop te putuxnāg hāmenax yōg yūm'ax putxok. ¹³ Ha Yeyox te:

—Topa yōg tappet te Topa yōg hām'āktux'ax 'āktux, ha: “Ūkpet xexka 'āxet'ax Topa pu hām'āktux'ax pet,” kaxīy, pa 'āxop te Topa pet xexka kummugāhā', ha yāyhā hāpxupxet pet! Kaxīy.

¹⁴ Ha tikmū'ūn pa hok xop nūn, xix tikmū'ūn te hāpkumep hok xop nūn, Topa pet xexka ha' nūn, puyīy Yeyox hittupmā', ha' hittupmāhā', ¹⁵ yīy 'āmānex xexka xop gāy, xix tik te hāmyūmmūg xop gāy, 'ihā Yeyox te hāpxopmā max xe'ēgnāg, ha' pēnāhā', ha kakxop yīy ka'ok Topa pet xexka kopah, tu:

—Mōnāyxop hittap Namix mōkputox xexka xe'ēgnāg! Kaxīy. Ha' xexka xop te' xupak.

¹⁶ Tu Yeyox pu hām'āktux, hu:

—'Ok xate kakxop yīy 'ūm 'āpak? Kaxīy.

Ha:

—Yā 'āte' xupak. 'Ok 'āxop te Topa yōg tappet 'ūm mō'kupix hok? Yā: “Topa te kakxop pu hāmyūmmūgāhā', pu tu Topa 'āktux māynāg.” Kaxīy.

¹⁷ Tu ta' nīm, tu kōmēn nīm kamah, tu' pip'ax Metān ha' mōg, tu mōktu' pip'ax tu' xip 'āmnīy tox hā.

Yeyox te piget kup mǎnōg

¹⁸ Hāptup 'ihā' mōg, Yenoyanēn tu putpu' mōg, ha putup te Yeyox putex, ¹⁹ ha ta mīnta kup piget pēnāhā', ha putat puka' yūm, yī' mōg, pa mīnta 'ūm ta 'ohnāg, 'ūxux puxet mō'tat, yīy Yeyox te' kup xat, hu:

—Mīnta 'ūm ta hok! Kaxīy.

Hāpxip 'ohnāg 'ihā mīnta kup yā tāmāg, ²⁰ ha tik xop te' pēnāhā', tu' kuxa te' yēy, tu:

—Yā' kup tāmāg mō'ka'ok! Kaxīy.

²¹ Ha Yeyox te:

—'Āte xa hāpxe'e 'āktux: 'Ākuxa mām ka'ok xix yāy kuxa yīkopit hok, hu ta mīnta kup nakgā kamah, tu' xat'ax hā' nakgāhā', pāyāp-xet'ah. 'Āxop te yīktix xat'ax, pu 'āpep, nūy kōnāg xexka kopa mō'yāyikutnā', puxix mō'kutnā'. ²² 'Ākuxa mām ka'ok, puxix Topa xa' hōm hāpxop 'ūm 'āxop te ta tu 'ākax. Kaxīy.

Yeyox te' xat'ax

²³ Tu Topa pet xexka ha' mōg putpu', tu hāmyūmmūgāhā', 'ihā 'āmānex xexka xop nūn, xix Yoneo xexka xop nūn, tu Yeyox yīka' pip, tu' yīkopit, hu:

—Tep te xa' hōm yāy 'āxet'ax, xayīy hāpxopmā ka'ok xix hāmyūmmūgā'? Kaxīy.

²⁴ Ha:

—'Āte 'āyīkopit'ax kamah, xa 'āxop hām'āktux 'ūyānān tu', kopxix xa hām'āktux, tup-tep te 'ā' hōm yāy 'āxet'ax, ha xa' xuktux. ²⁵ 'Āyīy! Tep te Yoām pu 'āxet'ax hōm, pu tup-tox pix? 'Ok pe Topa te tu' hōm? 'Ok pe tikmū'ūn te tu' hōm? Kaxīy.

Ha' xexka xop te yāy pu hām'āktux hā' nōy yānān, hu:

—Pax 'ū yūmū'āte: Topa te tu 'āxet'ax hōm,” kaxīy, puxi' yānān tu' yīkopit, hu: “Teptu 'ākuxa mām 'ohnāg Yoām kopah?” kaxīy. ²⁶ Pax 'ū yūmū'āte: “Tikmū'ūn te' xuxet'ax tu' hōm,” kaxīy, puxix tikmū'ūn gāy, ha yūmū'āte' yīpkutuk. Yā' xohix te Yoām pe'paxex 'ūxexkah, tu pe'paxex Yoām te Topa pupi hām'āktux. Kaxīy.

²⁷ Hu' yānān tu hām'āktux, hu:

—'Ap yūmmūg'ah 'āte'. Kaxīy.

Ha Yeyox te:

—'A 'āte xa hām'āktux putup'ah kamah, tu yāy 'ūm 'āxet'ax 'ā' hōm 'āktux putup'ah. Kaxīy.

Tik kutok 2

²⁸ Tu xe hāmyūmmūgāhā hām'āktux'ax hā, nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', tu:

—Xatep tep pe'āpaxex? Tik kutok pit 2, tuk-tok hāmāxap xat, nūy: “Xōnnū', mōy nōmhā nūy yōgnū mīnta 'op yōg hāpxa'ax tu 'āhām.” Kaxīy.

²⁹ —Hak-tok te māxap te: “'Ap 'ūgmōg putup'ah.” Kaxīy.

—Pa hāpxip kutōgnāg 'ihā yāyhāhup, tu' mōg.

³⁰ —Ha' tak tek-tok kuhnōy xat kamah, pu mōy tu hām, hak-tok te kuhmōy te: “Yāk mōg.” Kaxīy.

—Pa' mōg 'ōhnāg. Kaxīy.

³¹ Tu hām'āktux kux, tu' xexka xop yīkopit, hu:

—'Ūk-tok te xīy te' tak pu' yīpkox xip? Kaxīy.

Ha:

—Yāk-tok te māxap. Kaxīy. Yīy Yeyox te:

—Gohet pupi tayūmak pop xop xi' xotit xop te Topa pu' yīpkox pip, pāyā 'āyīpkox 'ohnāg. ³² Yā Yoām tep-tox pix, tu 'ākeppa' mōg nūy xa Topa yōg putat mūg, ha 'ākuxa mām 'ōhnāg Yoām kopah, pāyā tayūmak pop xop xi' xotit xop kuxa mām ka'ok. Ha 'āxop te' yūmmūg, tu yāyhāhūp 'ohnāg, nūy hāpkummuk mīy kux, nūy 'ākuxa mām ka'ok Yoām kopah. Kaxīy.

Tute kāmānat kummuk 'āktux

³³ Tu xe:

—'Ūg 'āpax! Hām'āktux'ax nōy hā 'āte xa hāmyūmmūgā'ax, nūy Topa yōg hāpx-opmā'ax xa hāmyūmmūgā', hu: Tikmū'ūn te hāpxaha', tu mīnta 'op xok, tu hāmpak'ax hā' yīmmap, tu mīkaxxap xox tix hā' tat'ax mīy, pu tox hep 'op tonnok, nūy' hep xut, nūy ta hep xupyāg mīy, xix mīptut tox mīy, nūy hāpxa xexka pēnā', ha tikmū'ūn nōy pu' nīm, tayūmak hā' nōy yānān tu', tu ta hāpkumep hāptox tu'. ³⁴ Ha ta hāmyāxatamuk 'ihā' xuxyā te kāmānat tikoxyuk nū'pok, pu tu' xuxyā yōg tayūmak nōm pupi pa'. ³⁵ Pa hāpxa xexka yōg kāmānat te' mūg, tup-xet kix, xi' nōy putex, xi' nōy mīkaxxap hā' tux. ³⁶ Hāpxip 'ihā' xuxyā te xe kāmānat xop nū'pok, tu ta kāmānat punethok nū'pok, pu tu' xuxyā pupi tayūmak pop, ha hāpxa xexka yōg kāmānat xop te xe hāpxopmā kummuk. ³⁷ Yīy hāpxip 'ihā' xuxyā te nū yāy kutok kutnāhā', tu hāmpē'paxex, hu: “Yāk kutok xexka pe'paxex'ax, 'ap kummugāp-tup'ah.” Kaxīy. ³⁸ Ha ta' nūn, pa hāpxa xexka yōg kāmānat te' pēnāhā', tu: “Yā' xuxyāk-tok xe'e'! 'Āpu yūmūp-tex, nūy hāpxa xexka pa'!” Kaxīy.

³⁹ —Tuk-tok mūg, tu hāpxa xexka kūnāpa ha' mōgāhā', tu' mōg, tup-tex, ha' xok. 'Ūkux. Kaxīy.

⁴⁰ Yeyox te' yīkopit, hu:

—Tep mūn mīy'ax 'ūxuxyā', 'ihā' putpu' nūn, nūy hāpxa xexka yōg kāmānat xop 'ūyānān tu' kummugā'? Kaxīy.

⁴¹ Ha tikmū'ūn te:

—Ya' kix'ax, nūy hāpxa xexka hōm tikmū'ūn nōy pu', pu tu' xuxyā pu hāpxa yōg tayūmak hā pago hāmyāxatamuk xohix 'ihā'. Kaxīy.

⁴² Yīy Yeyox te xe' yīkopit, hu:

—'Ok 'āxop te Topa yōg tappet 'ūm mō'kupix hok? Ha: “Tikmū'ūn pet, tu mīm xexka putup nōg, pa hōnhā yāyhā mīptut māykup xix mīptut koxuk, yā mīm xexka xe'ēgnāg. Topa mūn te' xexkānāhā', ha yūmūg kuxa te' yēy.” Kaxīy.

⁴³ Tu hām'āktux kux, tu:

—'Āte xa hāpxe'e 'āktux: 'A Topa te 'āxop 'ūm xat putup'ah, pāyā' nōy xat putup, nōm te Topa pu' yīpkox pip, tu hāpxopmā max. ⁴⁴ Tikmū'ūn te mīkaxxap hā' nā', puxix tu yāy koxyōy. Mīkaxxap te tikmū'ūn yīmū' nā', puxix yā' xohix koxyōynām. Kaxīy.

⁴⁵ Ha 'āmānex xexka xop xix Paniye xop te Yeyox yōg hām'āktux'ax 'āpak, tu hāmyūmmūg. Yā' xexka xop 'āktux 'ihā hām'āktux hā hāmyūmmūgāhā', ⁴⁶ yī' gāy, tu' mūg putup, pa tikmū'ūn yīpkutuk, ha Yeyox yā' xexka pe'paxex, tu: “Yeyox te Topa pupi hām'āktux xe'e'.” Kaxīy.

22

Tik te' xat'ax te 'āmuk xexka mīy

¹ Yeyox te xe hām'āktux'ax hā hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūm-mūgā', nūy Topa yā' hep xop xohix xānā 'āktux, tu:

² —Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat, ha' yīpkox pip, ha kaxīy hāpxexka 'ūm yōg tik te' xat'ax te 'āmuk xexka mīy, 'ūk-tok pit te yāy tap-tup hah, ³ yī' tak te kāmānat mō'pok pu tikmū'ūn xānā', pāyā 'ap nūn putup'ah, ⁴ yīy kāmānat nōy mō'pok, pu tikmū'ūn pu hām'āktux, hu: “'Āte 'āmuk xexka mīy tap, tu mūnūytut tak kix, xix mūnūytut kutok kix, xa nū', nūy 'āxit!” Kaxīy.

⁵ —Pāyā tikmū'ūn tep-tup nōg, tu yāy kuxop punethok, tup-tup-nōg. 'Ūpxet te' yōg hāpxa xexka ha' mōg, xi' nōy te' yōg mēn ha' mōg, ⁶ ha tikmū'ūn nōy te kāmānat xop mūg, tu' kix kakixnāg, tu' kix ha mōktu' xakix. ⁷ Ha hāpxexka yōg tik te' xat'ax gāy xexkah, hu' xat, pu tu kummuk xop kix 'ūyānān tu', xi' yōg pip'ax mō'xut kuxap hā', pu tu nōg. ⁸ Ha' xat'ax te kāmānat xop xe xānāhā', tu: “Xōnnū te yāytaha', ha 'āte' mīy 'amuk xexka, tu tikmū'ūn xānāhā' put nū', pāyā' kummuk, tu' nūn 'ohnāg, ⁹ pa hōnhā mōg, putat hā mōg, nūy tikmū'ūn xohix xānā'.” Kaxīy.

¹⁰ —Ha putat hā' mōg, tu tikmū'ūn xohix xānāhā' put nū', tu tikmū'ūn max xānāhā', xix tikmū'ūn kummuk xānāhā', yā' xohix xānāhā', ha' xat'ax yōg mīptut max ha' mōg tikmū'ūn xohix, nūy 'āmuk xexka mā', ha mōktu mīptut xexka nū'xīmnāg. ¹¹ Ha tik te' xat'ax xexka te hām'āta kox hā mō'nāhā', nūy nūy tikmū'ūn pēnā', tu tik puxet pēnāhā', 'a 'āmuk xexka yōg topixxax max mō'tat'ah. Yā mōnāyxop yōg hāpxopmā'ax tat 'ōhnāg, ¹² yīy tik te' xat'ax te: “Tep te xīy hā mō'ānāhā', pa 'āmuk xexka yōg topixxax mō'tat hok?”

—Ha tik yīy kīy ka'ok, tu' yīy 'ōhnāg, ¹³ yīy tik te' xat'ax te kāmānat xat, tu: “'Ūyīm kīy, xi' kup kīy, tu' putyōn hāpkox tap kopah, ha' potap-tup, 'ūxūy xexka tu'.” Kaxīy. 'Ūkux.

¹⁴ Yeyox te hām'āktux kux, tu:

—Topa te tikmū'ūn punethok xānāhā', pak-tōgnāg hā yīmōgatux. Kaxīy.

Tik xop te' puknōg yōg gohet 'āktux

¹⁵ Ha Paniye xop mōg, tu yāy mūtik hām'āktux, nūy Yeyox yōg hām'āktux'ax hā' yīkopit, nūy tu' kummugā', ¹⁶ hu yāy tik xop nū'pok 'Enot xop mūtik, nūy Yeyox tu yīkopit. Yā tik xop pa max, pāyā' kuxa kummuk, tu:

—Notot, yūmū'āte 'āyūmmūg, ha hāpxe'e 'āktux, tu hāmyūmmūgā max, pu tu tikmū'ūn Topa yōg hāmpu'tup'ax yūmmūg. Yā tikmū'ūn 'ūm pu 'āyīpkox 'ohnāg, nūy hāpxopmā'ax hitop hā' kopit hok, yīy yūmū'āte 'āyīkopit, ¹⁷ hu: Xatep-tep mūn pe'āpaxex? 'Ok yūmū yōg xat'ax te' xat hok, pu tayūmak hā pago hok gohet puknōg pu'? 'Ok pe' xat pu pago? Xatep-tep mūn pe'āpaxex? Kaxīy.

¹⁸ Tu yā mō'āmā', pāyā Yeyox te' yūmmūg, hu:

—'Āxop pa max, pāyā 'ākuxa mūn kummuk! Tep tuk yīkopit putup xate'? ¹⁹ Paxnū tayūmak! Kaxīy.

Ha ta' paxnūn, tu tu' mūg, ²⁰ yīy Yeyox te' yīkopit, hu:

—'Ūxuxet'ax nūhū tik koxuk? Kaxīy.

²¹ Ha:

—Yā' puknōg yōg gohet te tikmū'ūn xat'ax koxuk. Kaxīy.

Yīy Yeyox te:

—Gohet pu' hōm gohet yōg yā hāpxop, xix Topa pu' hōm Topa yōg hāpxop. Kaxīy.

²² Ha' xupak, tu' yēy, tu' yīkopit kux, tu ta' mōg.

Xanoxeo xop te put pu' hi'ax 'āktux

²³ Hāpxip 'ihā Xanoxeo xop nūn, tu' kuxa mām 'ohnāg putpu' hi'ax kopah, tu nūktu Yeyox yīka' nūn, ²⁴ tu:

—Notot, Mōyyex te yūmū'ā hāmyūmmūgāhā', hu: “Tik 'ūm xok, 'ihā' xetut tek-tok put hok, puxix tik taknōy xe' xetut mūy, nūy nū mūtik yāy tax, pu ta tu tuk-tok put, pūyīk-tok 'ūyīpxox nōm te māxap yōg hāpxop pop.” Kaxīy. ²⁵ Yā yūmūg tikmū'ūn kopa' pip taknōy 'ūxohix te' 7 'axa', ha' taknōy nōm hāmāxap te yāytaha', ha' xetut tek-tok put 'ohnāg, ha' yīpxox xok, ha ta' taknōy tu' kuhmōy te' mūg, ²⁶ tu nū mūtik yāytaha', ha' xetut tek-tok put 'ohnāg, ha' yīpxox xok kamah, ha' taknōy tu' kuhmōy te' mūg, tu nū

mūtik yāytaha', ha mōktu' taknōy xohix te 7 te 'ūn mūtik yāytaha', tu' xok, ha' xetut tek-tok put 'ohnāg. ²⁷ Yā 'ūn te ka'ax ha' xok kamah. ²⁸ 'Ūtaknōy 'ūm yā 'ūn hā' xetut xe'e'? Pax pu tikmū'ūn putpu hi, puxi' taknōy 'ūm 'ūxetut mūy? Yā' taknōy xohix te 'ūn mūtik yāytaha'. Yā yāyta xohix. Ta tu' kux. Kaxīy.

²⁹ Ha Yeyox te' yānān hā hām'āktux, hu:

—'Āxop te yā yāy pu mō'āmā', 'ap Topa yōg tappet 'ūm yūmmūg'ah, xix Topa yōg hāpka'ok'ax yūmmūg 'ohnāg. ³⁰ 'Ūxakix xop te' putpu' hip-tup, hu ta pexkox yōg nū'pok xop putuk, tu yā yāyta 'ohnāg. ³¹ 'Āte yā xa putpu yāy hi'ax yūmmūgā'ax. 'Ok 'āxop te Topa yōg tappet 'ūm mō'kupix hok? Yā Topa te: ³² “'Ūgmūn yā mōnāyxop 'Amanām yōg Topa, xix mōnāyxop 'Iyak yōg Topa, xix mōnāyxop Yako yōg Topah.” Kaxīy. Yā' hi xop mūn hā Topah, pa' xakix xop 'ap hā Topa'ah. Kaxīy.

³³ Ha tikmū'ūn te hāmyūmmūg'ax 'āpak, tu' yēy.

Topa yōg xat'ax te māxap

³⁴ Ha Paniye xop te hām'āpak kamah, tu yāy tu nū' nāhā', 'ihā hāmyūmmūg. Yā Yeyox te Xanoxeo xop pu hām'āktux hā tu' hupmāhā', ³⁵ ha Paniye xop yōg tik 'ūm te' xat'ax yūmmūg max, tu Yeyox yōg hāmyūmmūgā'ax yīkopit putup, hu:

³⁶ —Notot, pi'yā' mūn 'ūxat'ax xohix hā' māxap? Kaxīy.

³⁷ Ha:

—“'Ōgnū Topa mūn putup pax, 'ākuxa xexka hāp-tup pax, xix 'āp-tox xexka hāp-tup pax.” ³⁸ Yā' xat'ax xohix hā' māxap. ³⁹ Ha' xat'ax kūnāy tu te' nōy putuk, tu: “'Ānōy putup pax, xate yāy putup pax putuk.” Kaxīy. ⁴⁰ Yā' xat'ax 2 te Mōyyex yōg xat'ax xohix yūmmūgāhā', ha tik hittap xop te Topa pupi hām'āktux, tu' yūmmūgāhā kamah. Kaxīy.

Yeyox te Topa yōg hāmyāyikutnā'ax 'āktux

⁴¹ Ha Paniye xop te yāykotīnnāhā', 'ihā Yeyox te' yīkopit, hu:

⁴² —'Āxop tep-tep mūn pe'āpaxex Topa yōg hāmyāyikutnā'ax tu'? Tik 'ūm mūn hā 'ūmōkputox 'ōhōm? Kaxīy.

Ha:

—Yā mōnāyxop hittap Namix hā' mōkputox. Kaxīy.

⁴³ Ha xe' yīkopit, hu:

—Tep tu Topa Koxuk te mōnāyxop hittap Namix pu hāmyūmmūgāhā', puyīy Topa yōg hāmyāyikutnā'ax 'āktux, hu: “'Ūkxuxyā'.” Kaxīy. ⁴⁴ Yā Namix te: “Topa tek xuxyā pu hām'āktux, hu: 'Yūhūm 'ūgyīm xe'e hā, 'ihā 'āte' gāyxop nōā'.” Kaxīy. ⁴⁵ Yīy mōnāyxop Namix te hāmyāyikutnā'ax pu: “'Ūkxuxyā'.” Kaxīy. 'Ok yāyikutnā'ax yā mōnāyxop Namix hā' mōkputox xe'e'? Kaxīy.

⁴⁶ 'Ap yānān tu hām'āktux yūmmūg'ah, hu' yēy, tu xep yīkopit 'ohnāg.

23

Yeyox xix Yoneo xexka xop

¹ Ha Yeyox te hām'āktux yāy mūtik hāpkumep xop pu', xix tikmū'ūn xohix pu', tu:

² —Tik xop te hāmyūmmūg, xix Paniye xop te Mōyyex yōg xat'ax yūmmūgāhā', ha Topa te yāy 'āxet'ax hōm puyīy hāmyūmmūgā', ³ yīy 'āyīpkox pi', nūy tu 'ūm hāpxopmā max, pāyā' xexka xop yōg hāpxopmā'ax hitop tat hok, 'ūyāy yōg hām'āktux pu' yīpkox 'ohnāg hah. ⁴ Yā' xat, pu tikmū'ūn hāpxop putux tat, ha hā tu te 'ohnāg. ⁵ Tu hāpxopmāhā', pu tikmū'ūn pēnā', tu Topa yōg tappet tox kax'āmi', nūy kux tu' tat, xī' yīm kō'ō tu tu mō' tat. 'Ok 'āxop te' pēnā hok? Ha kayak xexka mō'tat, ⁶ tu 'āmuk xexka ha' mōg pax, tu yāy mām'ax max xak, nūy ta tu' mām, tu Topa pet kopa' xexka xop yōg mām'ax yīmū' mām. ⁷ Tup-tup tikmū'ūn te: “Notot!”, kaxīy, kōmēn kopah, nūy tu' xexkānā'. ⁸ 'Ūtux hok pu tikmū'ūn 'āxānā hok, hu: “Notot,” kaxīy. Yā 'āxop te 'ānōy hā yā 'āxape', hak mūn puxet te 'āxop yūmmūgāhā'. ⁹ 'Ōg 'Ātak xe'e te pexkox tu' xip, yīy hām tu' xip tik xānā hok, hu: “'Ātak,” kaxīy. ¹⁰ Tu 'ānōy xānā hok, hu: “Yā yūmmūg xuxyā',” kaxīy. Yā Kunnix mūn puxet 'āxop hā' xuxyā'. ¹¹ Tikmū'ūn te hāpxopmāhā',

nūy tu' nōy hā tu tehet, puxix yā 'ākopa 'ūxexkah. ¹² Tikmū'ūn te yāy xexka pe'paxex, pūyā yāy yāyhāhup kutōgnāg, ha Topa te' xexkānāp-tup.

Yeyox te' xat hok pu mō'āmā hok

¹³ —Yā 'ākuxānōg hāmyūmmūg xop xix Paniye xop! 'Āpa hitop tu max, pāyā 'ākux mūn kummuk. Tikmū'ūn kuxa te Topa xak, puyīy yōg putat hā mōg, pa 'āxop te' xat hok, pu mōg hok, 'ihā kama 'āmōg 'ohnāg.

¹⁴ —Yā 'ākuxānōg hāmyūmmūg xop xix Paniye xop! 'Āpa hitop tu max, pāyā 'āktux mūn kummuk. ¹⁵ Yā 'āxop te hāpkumep hāpexka xohix tu', tu kōnāg xexka xohix mep, puyīy tikmū'ūn puxet 'ōg hāpxopmā'ax tat, tu' tat, puxix yā tu' kummuk xexkah, ha ta 'āxop kummuk miāx, nūy yā 'āxohix 'āpet Hāmgāyāgnāg mūtik.

¹⁶ —Yā 'ākuxānōg 'āpa hok xop, tu tikmū'ūn pa hok xop mōgāhā', yā tikmū'ūn yūmmūgā kummuk, tu: “Tikmū'ūn te Topa pet xexka 'āktux, nūy nōy pu hām'āktux xeh, puxix yā' hitop hā' xex, 'ap ta nemēn'ah. Yā' max tu' mīy hok. Pāyā tikmū'ūn te Topa pet xexka yōg pipkup yānām 'āta 'āktux, nūy hām'āktux xeh, puxix hām'āktux xex ka'ok, tu ta nemēn. Pūyā tu' mīy,” kaxīy. ¹⁷ 'Āxop putox kummuk xix 'āpa hok! Pi'yā' mūn yā' xexkah, 'ok pe pipkup yānām 'āta', 'ok pe Topa pet xexkah? Yā' pet yā' xexkah! ¹⁸ 'Āxop te hāmyūmmūgāhā kamah, hu: “Tikmū'ūn te mīmpe pipkup mō'hap'ax 'āktux, nūy hām'āktux xeh, puxix tu' hitop hā yā' xex, 'ap ta nemēn'ah. Pa tikmū'ūn te xokxop mō'hap'ax 'āktux, nūy hām'āktux xeh, puxix tu ta nemēn, nūy tu' mīy.”, kaxīy. ¹⁹ 'Āpa hok xop! Pi'yā' mūn te māxap, 'ok pe xokxop mō'hāp'ax, 'ok pe mīmpe mō'hāp'ax, nūy Topa pu' haxyā'? Yā mīmpe te māxap! ²⁰ Yīy 'āte xa hāp'ax'e 'āktux: Tikmū'ūn te mīmpe 'āktux, nūy hām'āktux xeh, puxix xokxop mō'hap'ax xohix 'āktux, tikmū'ūn te mīmpe yīmū mō'hāp tu'. ²¹ Tikmū'ūn te Topa pet xexka 'āktux, nūy hām'āktux xeh, puxix kama Topa 'āktux, yā' xip yāy pet tu'. ²² Tikmū'ūn te pexkox 'āktux, nūy hām'āktux xeh, puxix Topa xip'ax xe'ēgnāg 'āktux kamah, xix Topa mūn 'āktux, yā' xip pexkox tu'.

²³ —Yā 'ākuxānōg hāmyūmmūg xop xix Paniye xop! 'Āxop te Topa pu mīxux kutīgnāg popmāhā', 'ūyāg te 9 'ōgnū', tu' yāg puxet hōm Topa pu', tu mīxux 'otāg yōg yāg hōm, xix mīxux 'emanox yōg yāg hōm, xix mīxux kōmīn yōg yāg hōm Topa pu', tu yā tu' hōm māynāg, pāyā hāpxopmā max'ax xaxok, xix hāmyok mīy'ax xaxok, xix hāmmāxnā'ax xaxok, xix 'āyīpkox pip'ax Topa pu xate' xaxok. 'Āpu hāpxopmā max, xix hāpxop hōm Topa pu kamah, xayīy hāpxopmā max xohix xaxok hok! ²⁴ 'Āpa hok xop te tikmū'ūn mōgā kummuk! Tikmū'ūn te kumāyōynāg xut nūy putyōn, pāyā' xok xexka kāmēn tōmāhā', ha kaxīy 'āxop te hāpxopmā'ax kutīgnāg mīy māynāg, pāyā hāpxopmā'ax max 'āxop te' xaxok!

²⁵ —Yā 'ākuxānōg hāmyūmmūg xop xix Paniye xop! 'Āpa mūn max, pāyā 'ākuxa mūn kummuk! Yā 'āxop te kānēy pet xax pix, xix kānēy xām pix, pāyā kānēy kox kopa yā' īgā', ha kaxīy 'ākuxa kummuk. Yā 'āxop te 'ānōy hā yīpkumīy, xi' yōg hāpxop hā' xupxet, xix 'ānōy yōg hāpxop hā xupkumīy kamah. ²⁶ Paniye pa hok 'āxop! Kānēy kox pix hāmāxap, puxix tu xām max kamah.

²⁷ —Yā 'ākuxānōg hāmyūmmūg xop xix Paniye xop! 'Āpa mūn max, pāyā 'ākuxa mūn kummuk! Yā' xukpot putuk, hāptopa mūn max, pāyā' kopa' xuk xokxax, xi' kup, yāktox xe'ēgnāg. ²⁸ Ha kaxīy 'āxax max, pāyā 'ākuxa kopa 'ākummuk, yā 'āxop te koit, tu hāpxopmā kummuk xohix.

Topa te' kuxa kummuk xop nōāp-tup

²⁹ —Yā 'ākuxānōg hāmyūmmūg xop xix Paniy xop! 'Āpa mūn max, pāyā 'ākuxa mūn kummuk! 'Āxop te xukpot māynāg 'āhā mīy, nūy Topa pupi hām'āktux xop no hāpkot, ha tik xop hittap te Topa pupi hām'āktux, tu' max, ha 'āxop te xukpot maxnāhā', ³⁰ tu: “Pax 'ūgmūg pip hōmā', 'ihā tik xop te Topa pupi hām'āktux, kopxix tu mōnāyxop yōg hāpxopmā kummuk tat hok, nūy tu tik max xop kix. 'Āmhok!” kaxīy. ³¹ Hamūn. 'Āxop yā mōnāyxop kummuk hā 'āmōkputox, ha Topa pupi hām'āktux xop kix, ³² ha 'āxop te

mōnāyxop yōg hāpxopmā'ax kummuk tat, nūy tu' mīy kamah. ³³ 'Āxop te kāyā gāynām xop putuk, xix kāyā gāy hā 'āk-tok! Ha Topa te 'ākummugāp-tup 'ūyānān tu', xa' xupmā hok Hāmgyāgnāg Pet tu'. ³⁴ 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: 'Āte xa ha mō'pok putup, tik te Topa pupi hām'āktux xop, xix tik te hāmyūmmūg xop, xix tik te hāmyūmmūgā'ax xop, ha 'āxop te' yāg kix putup, xi' yāg xupmāp-tup mīpkupnix tu', xi' yāg kix kakixnāg putup Topa pet kopah, tu kōmēn xohix tu 'ūpapuk putup. ³⁵ Yīy Topa te 'āxūygāp-tup, xix 'ōg mōnāyxop yōg hāpxopmā'ax kummuk hā 'āxūygāp-tup. Ha mōnāyxop hittap max 'Ameo putex, hōmā, hāmyāxatamuk hittap 'īhāp-tex, xix mōnāyxop Manakit kutok Yakanit putex, 'īhā Topa pet xix mīmpe mō'hāp'ax tu yāy kote' xip, tu hāpkummuk mīy 'ōhnāg, yīy Topa te 'āxūygāp-tup. ³⁶ 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Yā Topa te yā hōnhā' pip xop xūygāp-tup 'ūyānān tu', nūy mōnāyxop yōg hāpxopmā'ax kummuk hā pago. Kaxīy.

Yeyox te mō tikmū'ūn yāy xe'ēgnāg

³⁷ Yeyox te hām'āktux kux, tu kōmēn Yenoyanēn yōg tikmū'ūn pu hām'āktux, hu:

—'Ūg 'āpax! Topa te xa mō tik xop pok, pu xa Topa pupi hām'āktux, ha 'āxop te' kix, tu mīkaxxap hā' tux, pāyā 'āte mō'āyāy xe'ēgnāg. Xokakkak tek-tok xānāhā', nūy mō'tat yāy kaka', ha kaxīy 'āte tikmū'ūn xānāhā', pāyāk ha 'ānūn putup 'ohnāg! ³⁸ Yīy 'āpet hōgnāg putup. ³⁹ 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: 'Āxop tek pēnāp-tup 'ūxeheh, 'īhāk mūn 'āktux, hu: "Pūyā Topa tu hāmmaxnā'! Yā tu yāy 'āxet'ax hōm pu nū'!" Kaxīy

24

Yeyox te Topa pet xexka nōg'ax 'āktux

¹ Hāpxip 'īhā Yeyox te Topa pet xexka kopa' xupep, tu' nīm, tu ta' mōg, 'īhā yāy yōg tikmū'ūn mōxaha', tu' yīka' pip, tu tu' mūg Topa pet xexkah, ² yīy Yeyox te:

—'Ok 'āxop te' pēnāhā'? 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Yā' koxyōy putup Topa pet, tu mōktu yōg mīkaxxap xohix hām tu nū'nāp-tup. Kaxīy.

Yeyox te hāpkummugā'ax 'āktux

³ Hāpxip 'īhā Yeyox te yīktix 'Onimet yīmū' yūm, ha yāy yōg tikmū'ūn nūn, nūy yā tup-xet hā hām'āktux hā' nōy yānān, ha:

—Hām 'ūm hā Topa pet koxyōy putup? Hāpxopmā'ax 'ūm te xīy pēnā'ax, 'īhā' putpu 'ānūn, nūy hāpxopmā xe'ēgnāg xohix tu kuxyā'? Kaxīy.

⁴ Ha Yeyox te:

—'Ōg pa mōxip, pu tikmū'ūn yā 'āmō'āmā hok! ⁵ Yā tik punethok nūn putup, tuk 'ūm 'āxet'ax 'āktux putup, nūy yā tu' koit, hu: "Ūgmūn yā Kunnix. Yā Topa tek mūn yāykutnāhā', 'ūnū'." Kaxīy. Tu tikmū'ūn xohix mōgāp-tup kummuk. ⁶ Xate yāykix'ax 'āpak putup, ha tikmū'ūn te xa yāykix'ax 'āktux putup. Yā 'ākuxānōg hok. 'Ūyāykix xexkap-tup, pāyā 'a hāmyāxatamuk xohix xox putox'ah. ⁷ Ha hāpxexka 'ūm yōg xonat xop te hāpxexka nōy yōg xonat mūtik yāykix putup, ha' hep xop te' hep xop nōy mūtik yāykix putup, ha hām yāynuhuk putup, xix hāmhōgnāg, ha putup te tikmū'ūn kix putup. ⁸ Yā nōm xūy hāmāxap, tu 'ūn tek-tok put xūy putuk.

⁹ —Hak-nāy tu' gāy xop te 'āxop mūg putup, nūy 'ākix kakixnāg, tu' xat putup, pu 'ākix. Yā' xohix te 'āp-tup nōg 'ūgmūn hā. ¹⁰ Yīy tikmū'ūn punethok tek nīm putup, tu Topa yōg putat xak putup, tu yāy xape kummugāp-tup, 'ūp-tup 'ohnāg tu', ¹¹ 'īhā yā tik xop nūn, nōm te yā mō'āmā', nūy Topa pupi hām'āktux, pāyā' mō'āmā', yā yāy pupi hām'āktux, tu tikmū'ūn punethok mōgāp-tup kummuk, tu yā' koit tu'. ¹² Ha tikmū'ūn te hāpxopmā kummuk putup, tu mōktu hāpxopmā kummuk xexkah, yī' kuxa mām ka'ok xop kuxa teknōg, nōm xop kuxa mām ka'ok Yeyox kopah, tu yā' nōy putup pax xaxok putup. ¹³ Pa tikmū'ūn te Topa yōg putat hā' mō kuma' mōg, puxix Topa' mōy hāpkummuk mīy'ax xop kopah, tu' hīnnāp-tup xe'ēgnāg. ¹⁴ Yīy hām'āpak max'ax 'āktux putup hām xexka xohix tu', puyī' hep xop xohix hām'āpax, nūy tu hāmyūmmūg. Yā Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat, ha' yīpkox pip. Ha hāmyāxatamuk xohix xox putox mō'nā'ax. Kaxīy.

Tute hāpxūy xexka 'āktux

¹⁵ Tu xe hām'āktux, hu:

—Topa pet kopa' xip hām'āta yīkox 'āxet'ax Topa xip'ax. Hōmā mōnāyxop hittap Nanī'eo te Topa pupi hām'āktux, tu Topa yāy xip'ax 'āktux, tu yā hāpxop yāy 'īgā xexka 'āktux, ha Topa yāy xip'ax kopa' xip putup. (Pūyā tikmū'ūn mō'kupix, nūy hāmyūmmūg.) ¹⁶ Tikmū'ūn te hāpxexka Yonex tu' pip, puxix yīktix tu nūmān. ¹⁷ Tikmū'ūn te mīptut pepi tu' pip, puxix tu nūmān, yā' hok tu 'ānūmān, pāyā hāpxop 'ūm pa hok, nūy mōg mō'ka'ok. ¹⁸ Tikmū'ūn te hāpxa xexka tu' pip, puxix yāy pet ha tu mōg hok, nūy yāy xax pa'. 'Āmhok. ¹⁹ Ha 'ūn mūnōp xop xūy xekap-tup, 'ok pek-tok xuk, 'ok pek-tok yāy yōgtat hep xo'opmāhā'. ²⁰ Topa tu' xax, xayīy hām 'āxi hok 'īhā 'ānūmān, nūy nit xap 'īhā 'ānūpa hok. ²¹ Yā' xūy xexka nām putup nit xap 'īhā', xix hām 'āxi 'īhā'. Hōmā Topa te hām xexka mīy, xix hōnhā, 'ūxūy kutōgnāg, pāyā nōm xūy xexkanām. ²² Yīy Topa te' xūy'ax yōg 'āmnīy xohix kuxyāhā', pu tikmū'ūn nōā'tot. Pa Topa te yāy yōg tikmū'ūn yīmōgatux, pu tu kuxa hi xe'ēgnāg, yīy 'āmnīy xohix hā' kuxyāhā'.

²³ —Tikmū'ūn 'ūm te xa: “'Ūpēnā! Topa yōg hāmyāyikutnā'ax xip!” kaxīy, xix: “Nāy, yā 'ōnte' xip!” kaxīy, 'āpu 'āyīpkox hok. ²⁴ Yā tik te mō'āmā'ax xop punethok nūn putup, tu Topa pupi hām'āktux 'ohnāg, xix yā hāmyāyikutnā'ax 'ohnāg. Pāyā hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg putup, tikmū'ūn puxet te nōm mīy hok, tu' mīy pu tikmū'ūn pēnā', puyīy nō tikmū'ūn mōgā kummuk. Yā' xak, nūy Topa yōg tikmū'ūn mōgā kummuk kamah, mō'āmā'ax hā', puyīy Topa yōg putat xax. ²⁵ 'Ūg'āpax, nūy hāmyūmmūg, nūy hāpxopmā'ax yūmmūg tap.

²⁶ —Tikmū'ūn te: “'Ūpēnā! Hām panip tu' xip!” kaxīy, 'īhā 'āmōg hok. Yā' koit. Xix: “'Ūpēnā! Tute yāy xaptop 'ōnte!” kaxīy, 'īhā 'āyīpkox hok. 'Āmōg hok. Yā' koit. ²⁷ Tex yānām te pexkox xexka tupmā mō'ka'ok, ha kaxīy 'ūgnūn putup, 'ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok, tu putpuk nūn putup.

²⁸ —Kuptap xop te yāy tu nū'nāhā', nūy xok yīn xakot. Kaxīy.

Tikmū'ūn Kutok nūn putup

²⁹ Tu xe hām'āktux, hu:

—'Ūxūy'ax yōg 'āmnīy xohix nōg putup, 'īhā māyōn xok putup, xix māyōnhex. Māyōnnāg xop te hām tu nū'nāp-tup, ha hāmnōgnōy yōg xexka xop yāynuhknām putup, ³⁰ 'īhā tikmū'ūn te hāpxopmā'ax xe'ēgnāg pēnāp-tup pexkox tu', hak nūn'ax 'āktux. Yāk mūn Tikmū'ūn Kutok, tu putpuk nūn. Ha Topa hā' gāy xop tek pēnāp-tup, hu 'ātu potap-tup, ha hāmgōy xexka kopak yīxop-tup, 'ūkxexka xe'ēgnāg tu', ³¹ ha mīxuxxop tut kāyāp-tup, ha yāk mūn Tikmū'ūn Kutok, tu pexkox yōg xop nū'pok putup, nūy Topa yōg tikmū'ūn yīmōgatux'ax nūnnā', ha hām xexka tu' xexka xop xohix mōxap-tup, nūy yāy tu nūnnāy. Kaxīy.

Yeyox te piget kup 'āktux

³² Yeyox te xe hām'āktux, nūy hāmyūmmūgā', hu:

—Mīnta kup piget te xa hāmyūmmūgāhā', 'Ūmīxux xokax, yā mīxux puk 'īhā 'āxop te hāmyūmmūg. Yā hāmpukpex mō'nāp-tup. ³³ Ha kaxīy 'āxop te hāpxopmā'ax xexka pēnāhā', 'īhā hāmyūmmūg kamah. Yā' xūy'ax yōg 'āmnīy mō'nāp-tup. ³⁴ 'Āte xa hāpxe'e 'āktux, 'ūxaxok hok: Tikmū'ūn 'ūm pip nōmhā, 'ap xakix putup'ah, 'īhā nōm 'āmnīy mō'nāhā'. ³⁵ Pexkox te yāyxaxogā'ax, xix hām xexka te yāyxaxogā'ax, pāyā yōgnū hām'āktux xip ka'ok, tu' nōg 'ohnāg. Kaxīy.

Hām 'ūm hā Tikmū'ūn Kutok nūn putup

³⁶ Tu xe hām'āktux, hu:

—'Āmnīy 'ūm 'īhāk nūn putup, yā 'Ātak Topa puxet te' yūmmūg. Pexkox yōg nū'pok xop te' yūmmūg 'ohnāg, xix mūn yā Topak-tok, pāyā 'ātep yūmmūg'ah kamah. ³⁷ 'Ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok, tu putpuk nūn putup, 'īhā tikmū'ūn te hāpxopmā

kummuk pax. Hōmā hāmyāxatamuk xohix 'ihā mōnāyxop hittap Nōe xip, ³⁸ 'ihā tikmū'ūn hittap xit pax, xix yā' xo'op pax, xix yāyta pax, tu mōktu Nōe te mīptut xexka hā mō'nāhā', nōm te kōnāg yīmū' mōg, ³⁹ ha tikmū'ūn te hāmyūmmūg 'ohnāg, tu' yīpkox 'ohnāg, ha tex xexka nāhā', ha kōnāgkox xet xexkah, tu hāmnak hā' xupep, tu tikmū'ūn xohix kopugnām, ha' xakix. Hā kaxīy putpuk nūn putup, yākmūn Tikmū'ūn Kutok, tuk nūn 'ihā ⁴⁰ tik 2 te hāpxa xexka tu' hām, hap-xet mōgāp-tup, ha ta yā' nōy te nox xip. ⁴¹ 'Ūn 2 te xuxnāg xetox xap kōnōnnāhā', hap-xet mōgāp-tup, ha ta' nōy te' nox xip. ⁴² 'Ōg pa mōxip! Yāy 'ūm pupi hāmpēnā max. 'A 'āxop te 'āmnīy 'ūm yūmmūg'ah 'ihā 'āxuxyā nūn. ⁴³ 'Ūxaxok hok. Pax pu tikmū'ūn te hāpxop hā' xupxet'ax nūn yūmmūg, puxix tu pēnānā' pi' kamah, puyīy tu' xupxet hok. ⁴⁴ Yīy 'āxop pēnānā' pi' kamah. 'A' yūmmūg'ah 'āmnīy 'ūm 'ihāk nūn. Yāk mūn Tikmū'ūn Kutok, tuk nūn putup, 'ihā yā 'āxop tek hip 'ohnāg. Kaxīy.

Kāmānat max xix kāmānat kummuk 'āktux

⁴⁵ Tu xe hām'āktux, nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', hu:

—Tep te kāmānat max? Kāmānat max yā tik te hāmyūmmūg, tu yā hāmyōk mīy pax. Ha' xat, pu kāmānat xop tu pēnānā' pi', nūy tu xīnnā max. ⁴⁶ Ha' xuxyā nūn, 'ihā hām max, yī' kuxa hittup. ⁴⁷ 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: 'Ūxuxyā te kāmānat max xexkānāp-tup, pu tu hāpxa xexka yōg hāpxop xohix pēnā'. ⁴⁸ Pa kāmānat kummuk te hāmpē'paxex, hu: “Ak xuxyā nūn putup'ah,” kaxīy, ⁴⁹ tu yā hāpkute'ex kummuk, tu kāmānat nōy kix, tu yā' xit xexkah, tu yā' xo'op xexkah, tu mōktu yā' paptux, tikmū'ūn paptux xop mūtik. ⁵⁰ Ha' xuxyā nūn, ha ta kāmānat te' hip 'ohnāg, tu yā' nūn yūmmūg 'ohnāg, ⁵¹ puxi' xuxyā gāy nām, tu kāmānat xūygā'ax 'ūyānān tu', tu' mōgā'ax, nūy tu kummugā tikmū'ūn kummuk mūtik, nōm pa max, pāyā' kuxa kummuk. Ha' potap-tup, 'ūxūy xexka tu'. Tu ta tu' kux. Kaxīy.

25

'Ūn te yāyta hok te' 10

¹ Yeyox te hām'āktux'ax hā hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', tu 'ūn tuk tup xop te yāyta hok 'āktux, nūy tikmū'ūn pu hāmyūmmūgā', puyīy tu' xuxyā nūn'ax hip, ha:

—Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat putup hā kaxīy. 'Ūn te yāyta hok te 10 te 'āmuk xexka ha' mōg, 'āmnīy 'ihā' mōg, tu kuyānām tat'ax pop, nūy tik te yāyta'ax hip putat kopah, puyīy tik yāyta'ax mōgā 'āmuk xexka hah, ² ha ta 'ūn te 5 pa te hāmyūmmūg 'ohnāg, ha ta 'ūn te 5 pa te hāmyūmmūg, ³ ha 'ūn xop pa te hāmyūmmūg 'ohnāg te kuyānām tat'ax pop, pāyā' hep tox xaxok, ⁴ pa' nōy xop te kānēy tat kamah, ha yā' hep tox kopa' xup, nūy tat'ax hā' pux.

⁵ —'A tik te yāyta'ax 'ūm nūn'ah, yīy kūmīm tetet' kix, ha mō'yōn putat pukah.

⁶ —'Āmnīy kote 'ihā tikmū'ūn yīy ka'ok, hu: “Tik te yāyta'ax nūn! Mā', yūmū nū mūtik mōg!” Kaxīy.

⁷ —Ha 'ūn xop yāykokak mō'ka'ok, tu kuyānām mō'xup. ⁸ Ha 'ūn pa te hāmyūmmūg 'ohnāg te' nōy xop pu hām'āktux, hu: “'Ā' hōm 'ōg hep tox, 'ū mōy yāy yōg ta'ax hā' pux. Yāk mū yōg kuyānām xakix.” Kaxīy.

⁹ —Ha:

—“Ak mū'āte xa popmāp-tup'ah. Yāk-tōgnāg 'ūm hep tox. 'Āxop putup, mōy mōg kōmēn hah, nūy 'ūm pa'.” Kaxīy.

¹⁰ —Ha' mōg, tu' paha', 'ihā tik te yāyta'ax xupep. Ha 'ūn pa te hāmyūmmūg te nū mūtik mōg 'āmuk xexka hah, tu mōktu' mōxaha', tu' mōxakux, ha ta mō'yāy yīnnīn.

¹¹ —Hāpxip kutōgnāg 'ihā 'ūn xop nōy mōxaha 'ūyānān tu', tu hāptopa' pip, tu' xānāhā', hu: “Yāyā', Yāyā', hāpxōn! Yāk mūg nūn!” Kaxīy.

¹² —Ha tik te yāyta'ax te: “'A 'āte 'āxop 'ūm yūmmūg'ah. Mōy, nūy 'āpep! Kaxīy. 'Ūkux.

¹³ Yeyox te hām'āktux kux, tu:

—Yīy 'āpa mōxip! Yā hām 'ūm hāk nūn 'āxop te' yūmmūg 'ohnāg. Kaxīy.

Kāmānat tikoxyuk 'āktux

¹⁴ Tu xe hām'āktux'ax hā hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', nūy yūmūg hām max 'āktux, nūy Topa pu yūmūg hām max 'āktux, hu:

—Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat kaxīy: Tik te hāpkumep putup, ha kāmānat xop xānāhā', pu hāpxa xexka pēnānā 'āti', ¹⁵ tu tu tayūmak popmāhā', tu tik te hāmyūmmūg xexka pu' hōm tayūmak te 5.000, tu' nōy te hāmyūmmūg miax pu tayūmak te 2.000 hōm, tu tik te hāmyūmmūg kutōgnāg pu tayūmak te 1.000 puxet hōm, tu ta' mōg. ¹⁶ Ha kāmānat te 5.000 paha', tu' mōg, tu hāpxop hāmenax, tu mōktu tayūmak nōy te 5.000 paha'. ¹⁷ Ha kāmānat nōy te 2.000 paha', tu' mōg, tu hāpxop hāmenax, tu mōktu tayūmak nōy te 2.000 paha'. ¹⁸ Pa tik te 1.000 paha', tu' mōg, tu hāpkot, tu' xuxyā yōg tayūmak xaptop hām kopah.

¹⁹ —Hāpxip punethok tap 'ihā' xuxyā nūn, nūy ta yāy yōg tayūmak pop, ²⁰ ha kāmānat te 5.000 paha', tu' nūn hāmāxap, tu tayūmak te 10.000 hōm 'ūxuxyā pu', tu: “'Ūpēnā! Xate 'ā' hōm tayūmak te 5.000. 'Āte hāpxop nōy yānān hā tayūmak te 5.000 nōy paha'.” Kaxīy.

²¹ —Ha: “Yā' max! 'Āhām max. Xate hāmyok mīy tayūmak kutōgnāg hā, yīy 'āte 'āxexkānāhā', xayīy hāpxop punethok pēnā max. 'Āpu yūmū'āte 'āmuk xexka mīy!” Kaxīy.

²² —Ha kāmānat te 2.000 paha', tuk-nāy tu' nūn, tu: “Xate 'ā' hōm tayūmak te 2.000. Yā 'āte hāpxop nōy yānān hā tayūmak te 2.000 nōy paha'. 'Ūpēnā!” Kaxīy.

²³ —Ha' xuxyā te: “Yā' max! 'Āhām max! Tayūmak kutōgnāg hā xate hāmyok mīy, yīy 'āxexkānāhā', xayīy hāpxop 'ūm xexka pēnā max. 'Āpu yūmū'āte 'āmuk xexka mīy!” Kaxīy.

²⁴ —Ha kāmānat te 1.000 puxet paha', tu' nūn, tu: “'Āte 'āyūmmūg. Xate 'ūm kuxa ka 'ohnāg. 'Ūnōy te hāpxop xap xok, ha xate' nūnnāhā', ²⁵ yīy 'ūgkuxānōg, tu 'ōg tayūmak xaptop hāpkox hā mō'tat. 'Ūpēnā 'ōgnū tayūmak, nūy pa'.” Kaxīy.

²⁶ —Ha' xuxyā te: “'Āhām kummuk, 'āteknōg tu'. Xatek yūmmūg, ha 'āte hāpxop xap xok 'okpa hāpxop ta nūnnāhā'. ²⁷ Teptu xate tayūmak xex hok tayūmak xut'ax pet kopah? 'Ūyīy putpu nū', tu yōgnū tayūmak paha', 'ūnōg nōy nā' mōg, tu mōktu yā' kux.” Kaxīy. Tu yōkāmā' tu kāmānat nōy pu' xat, hu:

²⁸ —“Kāmānat kummuk yōg tayūmak xut, nūy kāmānat nōy pu' hōm, nōm te tayūmak te 10.000 pop. ²⁹ Yā tikmū'ūn te punethok pop, puxix tu xe' pop, tu mōktu yā' xohix pop, pa tikmū'ūn te' pa hok, puxi' yōg hāpxop kutōgnāg xut kamah, pu tu' hok xip. ³⁰ Yā kāmānat kummuk, tu' hitop hā' hām. 'Āpu, nōm mō'yōn hāptopa', puyīy hāpkoxtap kopa tu xip ka'ok. 'Ōnte potap-tup, 'ūxūy xexka tu'. Kaxīy. 'Ūkux.

³¹ Yeyox te hām'āktux, nūy hāmyūmmūgā kux, tu:

—Yāk mūn Tikmū'ūn Kutok, tu yā putpuk nūn putup, tu' xat xe'ēgnāg putup, 'ihāk nūn, ha pexkox yōg nū'pok xop te nū mūtik nūn putup, hāk yūm putup, nūy tu hep xop xohix xat. ³² Ha' hep xop xohix te yāy tu nū'nāp-tup 'ūgkeppah, ha 'āte tikmū'ūn yāg mō'pot putup. Yā kaxīy tik pēnā'ax te kahnēn mō'pot xix mot, ³³ tu kahnēn mō'pot, pu tu yīm xe'e hā mō'xip, xix mot mō'pot, pu tu yīm xax hā mō'xip, ha 'āte' yīpkox pip xop mō'xip putup 'ūgyīm xe'e hā, tu' yīpkox hok xop mō'xip putup 'ūgyīm xax hā, ³⁴ ha 'āte hām'āktux putup, tikmū'ūn tek yīm xe'e hā' pip pu hām'āktux putup, hu: “Mā! 'Ōgnū 'Ātak te 'āxop ha hāmmaxnāhā'. Mā', nūy pexkox yōg hāpxop xohix pop. Yā Topa te xa' xex tap 'ihā hām xexka xip 'ohnāg. ³⁵ Yā 'āxop tek xīnnāhā 'ihā putup tek putex, tu 'ā' xo'opmāhā', 'ihā 'āte kōnāg tat xak, tuk xānāhā', 'ūxihip 'āpet kopa, 'ihā 'āte xa hak puknōg. ³⁶ 'Ak xax 'ūm xip'ah, ha 'ā' āxax 'ūm hōm, 'ūyīy mōktat, tuk pakut, hak pēnā max. Kanet kopak xip, ha 'āxop 'ūg ha mōg, nūy mōy mōgnīnām.” Kaxīy.

³⁷ —Ha tikmū'ūn max te: —Yāyā', hām 'ūm hāk mū'āte 'āpēnāhā', 'ihā putup te 'āp-tex, ha 'āxīnnāhā'? ³⁸ Hām 'ūm hā 'āmūn 'ūgmū'ā hā puknōg, ha 'āxānāhā', xa 'ūgmūg pet

kopa xihip? Hām 'ūm hāk mū'āte xa topixxax 'ūm nīm, xa mō'tat? ³⁹Hām 'ūm hā 'āpakut, hak mū'āte 'āpēnā max? Hām 'ūm hā kanet kopa 'āxip, hak mūg mōg, nūy mō'ānīynām?" Kaxīy.

⁴⁰—Ha 'āte hām'āktux'ax hā' nōy yānān putup, tu: "Āte xa hāpxe'e 'āktux: 'Āxop tek xape 'ūm kutīgnāg hā 'ā tehet, huk mūn yā 'ātehet kamah. Kaxīy.

⁴¹—Tu tikmū'ūn kummuk pu hām'āktux putup, nōm tek yīm xax hā' pip, hu: "Mōy, nūy 'āpep! Yā Topa te xa hāpkummugāhā'. Mōg, pu kuxap xe'e mō'āhap mō kuma mōg. Topa te kuxap mīy tap nūy Hāmgyāgnāg xūygā', nūy 'ūyōg nū'pok xop kummuk xūygā'.

⁴²Ya putup tek putex, pak xīnnā 'ohnāg, ha 'āte kōnāg tat xak, pa 'ām xo'opmā 'ohnāg.

⁴³Ūgmūn xa hāk puknōg, pa 'āxop te 'ūkxānā 'ohnāg, 'ūxihip 'āpet kopah. 'Ak xax 'ūm xip'ah, 'a 'āxax 'ūm nīm'ah, 'ū mōktat. 'Ūkpakut, xix kanet kopak xip, pāyā 'āxop tek pēnā 'ohnāg." Kaxīy.

⁴⁴—Yīy tikmū'ūn te: "Yāyā', hām 'ūm hāk mū'āte 'āpēnāhā', ha putup te 'āp-tex, ha xate kōnāg tat xak, xikmū'ā hā 'āpuknōg, xix 'āxax hok, xix 'āpakut, xix kanet kopa 'āxip, hak mū'āte xa hā te 'ohnāg?" Kaxīy.

⁴⁵—Ha 'āte: "Āte xa hāpxe'e 'āktux: 'Āxop tek xape kutīgnāg hā 'ā te 'ohnāg, hu tu 'ā te 'ohnāg kamah." Kaxīy. Tu ta tu' kux.

⁴⁶Yeyox te hām'āktux kux, tu:

—Tikmū'ūn kummuk xūy putup mō'kuma' mōg, ha' kuxyā 'ohnāg, pāyā tikmū'ūn max hi xe'ēgnāg mō'kuma' mōg, ha' kux 'ohnāg kamah. Kaxīy.

26

Ūxexka xop te hāpxopmā kummuk 'āktux

¹Yeyox te hāmyūmmūgā kux, tu ta yāy yōg tikmū'ūn pu hām'āktux, hu:

²—'Āxop te hāmyūmmūg, yā 'āmniy 2 nōg, puxix tikmū'ūn 'āmuk xexka 'āxet'ax Nōa'yēn mīy, ha tikmū'ūn tek mōgāp-tup, nūy mīpkupnix tu Tikmū'ūn Kutok putex, yāk putex putup. Kaxīy.

³Tu hām'āktux, 'īhā 'āmānex xexka xop yāy tu nū'nāhā', xi' xexka xop yāy tu nū'nāhā', tu ta 'āmānex xat'ax Kaxpax pet xexka kopa yāy tu nū'nāhā', ⁴nūy hāmpe tu paxex, nūy putep te xīy Yeyox putex'ax yūmmūg, nūy xaptop hā' mūy, ⁵tu:

—'Āmuk xexka mīy 'īhā 'ap putex putup'ah. Nāy, pu 'āmuk xexka tu kux, kopxi' xat, nūy 'ūp-tex, nūy ta tu tikmū'ūn gāyā hok. Kaxīy.

Yeyox te' pip'ax Metān tu' xip

⁶Hāpxip 'īhā Yeyox te xip tu xexka Metān kopa' xip, tu Ximām pet kopa' xip, ha' xuxet'ax nōy te: 'Ūyāy xax kunut nām. Kaxīy. ⁷Ha 'ūn te nōm mō'nāhā', tu Yeyox yīka' mōg. Ha naxnāg 'anamax tat, ha' hep haxyā max xup, takat xexkah. Ha Yeyox xit 'īhā 'ūn te' hep pux, yā Yeyox putox yīmū' pux. ⁸Ha' yōg tik xop te' pēnāhā', tu' gāy, tu' mānōg, hu:

—Teptu 'ūn te' hep haxnāg xaxogāhā'? Yā takat xexkah! ⁹'Ūyōg naxnāg hāmenax, puxix tayūmak xexka pa', nūy tu tikmū'ūn hok xop pu' nīm. Kaxīy.

¹⁰Pa Yeyox te hāmyūmmūg, tu:

—Teptu xate 'ūn hā 'āgāy? Yā tute hāpxopmā māynāg! ¹¹Hāmyāxatamuk xohix hā' hok xop te 'āmūtik pip, pāyāk mūn'ah, ¹²yīy 'ūn te' pux, nūy 'ūgyīn haxyā max, puyīy nō hāpkot. ¹³'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Tikmū'ūn te hām'āpak max'ax 'āktux putup, tu hām xexka xohix tu' xuktux putup, yā kama 'ūn yōg hāpxopmā'ax 'āktux putup, nūy 'ūn xaxogā hok. Kaxīy.

Yot te hāpkummugāhā'

¹⁴Hāpxip kutōgnāg 'īhā Yeyox yōg tik 'āxet'ax Yot 'Ixkanot mōg, nūy 'āmānex xexka xop mūtik hām'āktux, ¹⁵tu:

—Tayūmak xohix te xīy 'ā' hōm putup, 'ūyīy 'āxop mōgā', xayīy Yeyox mūy? Kaxīy.

Ha' xexka xop te' yōg tayūmak mō'kupix, tu tayūmak te 30 xut, tu tu' hōm. ¹⁶ Yīy Yot mōg, tu hāmpē'paxex, tu' xak, nūy gāy xop mōgā', pu ta Yeyox mō'tat kanet hah.

Yoneo xop te 'āmuk xexka 'āxet'ax Nōa'yēn mīy

¹⁷ 'Āmnīy nōg 'ihā Yoneo yōg tikmū'ūn te 'āmuk xexka 'āxet'ax Nōa'yēn mīy, tu pām tokatok hok māhā', ha 'āmnīy te māxap Yeyox yōg tik xop te Yeyox ha' mōg, tu' yīkopit, hu:

—Xatep-tep putup? Piyā' mīy'ax 'āmuk xexkah, nūy tu pām tokatok hok mā 'āmnīy hā? Kaxīy.

¹⁸ Ha:

—Kōmēn ha mōg, tu tik 'ūm xax, nūy tu' xax, hu: “'Ūgmūg xuxyā te' xat, 'ū xa hām'āktux, hu: Yā hōnhā yōgnū tik xop xik mūn te 'āmuk xexka mīy putup, tu 'āpet kopa 'āte' mīy putup.” Kaxīy.

¹⁹ Ha' yōg tik xop te hām'āpak, tu' mīy, tu 'āmuk xexka mīy tik pet kopah.

²⁰ Ha 'āmnīy hā Yeyox xix tik xop mām, 'āmuk tu' xakot, nūy tu xit, ²¹ tu' xit, 'ihā Yeyox te:

—'Āte xa hāpxe'e 'āktux: 'Āp-xet 'ūm te' gāy xop mōgāp-tup 'ūghah. Kaxīy.

²² Ha tik xop kuxa hittup 'ohnāg, yā' xohix te yāy yīkopit, tik puxet hāmāxap te' yīkopit, hak-nāy tu' nōy, xi' nōy te' yīkopit, tu mōktu xohix, tu:

—'Ū 'ūm? Yāyā', xatep-tep pe'āpaxex? 'Ok 'ūgmūn tik kummuk? Kaxīy.

²³ Ha Yeyox te:

—Tik te' gāy xop mōgā'ax, tu pām xup kānēy pet xax kopah, 'ūgmūtik tu pām xup nōmhā. ²⁴ 'Ūkxok putup, yā Topa yōg tappet te hām'āktux tap, pāyā tik kummuk xūy putup, nōm tek kummugāp-tup! 'Ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok, hak kummugāp-tup, yā hāpxopmā'ax kummuk. Pax pu' tut te nōm put hok, puxix hāpkummuk mīy hok. Kaxīy.

²⁵ Ha Yot te' yīkopit kamah, tik te' mōgā'ax kummuk te hāmyīkopit, hu:

—Yāyā', xatep-tep pe'āpaxex? 'Ok yākmūn tik kummuk? Kaxīy.

Ha Yeyox te:

—Hamūn. Xate' xuktux. Kaxīy.

Yūmūg xuxyā xit'ax

²⁶ Ha' xit, 'ihā Yeyox te pām paha', tu Topa tu:

—'Āmax Topah! Xatek mū'ā hāpxop xit'ax hōm. Puxi'. Kaxīy.

Tu pām koxip, tu tik xop pu' popmāhā', tu:

—'Ūpa', nūy mā'. Yāk yīn. Kaxīy.

²⁷ Tuk-nāy tu kānēy paha', tu Topa pu:

—'Āmax Topah! Xatek mū'ā' hep max hōm, 'ū xo'op. Puxi'. Kaxīy.

Tu yāy yōg tik xop pu' hōm, tu:

—'Ūpa', nūy 'āxop xohix xo'op. ²⁸ Yāk hep 'āta', ha yā' xohix pupi nū'nāhā', pu Topa te hāpkummuk mīy'ax xaxogā', pu tu kux. 'Ūghep 'āta hā Topa te' pa'ax tup mīy tikmū'ūn mūtik. ²⁹ 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: 'Āte mīnta hep xupyāg xe' xo'op hok, pāyā yōgnū 'Ātak mūtik 'ūkti', kopxi' xo'op, 'ihā 'Ātak te yāy yōg tikmū'ūn xat xe'e'. Kaxīy.

³⁰ Ha Topa puk-tex, tuk-tex kux, tu ta' mōg 'Onimet yōg yīktix hah.

Yeyox te Pet pu hām'āktux

³¹ Tu ta' mōg, 'ihā Yeyox te tik mūnōm xop pu hām'āktux, hu:

—Hōnhā 'āmnīy 'ihā', 'āxop xohix nū'pap-tup, tuk nīm putup. Yā Topa yōg tappet te hām'āktux tap, tu: “'Āte kahnen yōg pēnā'ax putex, yīy kahnen nū'paha'.” Kaxīy. Yīy hām'āktux hittap hā 'āxop tek nīm putup nōmhā, ³² pāyā putpuk hi', kopxix 'ākeppak mōg hāpxexka Ganinet hah. Kaxīy.

³³ Yīy Pet te:

—'Ak mūn'ah! 'Āte 'ānīm 'ohnāg. 'Ūnōy xohix te 'ānīm, kopxix 'ānīm hok. Kaxīy.

³⁴ Ha Yeyox te Pet pu hām'āktux, hu:

—'Ūg 'āpax, nūy tu xaxok hok! 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Yā hōnhā, 'āmnīy 'īhā, xate koit putup, tuk yūmmūg hok 'āktux, tu' xuktux putup tikoxyuk, 'īhā xokakkak tak xatap-xet. Kaxīy.

³⁵ Ha Pet te:

—'Āmhok! 'Āte koit 'okpa 'āmūtik 'ūkkok! Pāyā 'āyūmmūg hok 'āte hām'āktux 'ohnāg! Kaxīy.

Ha tik xop xohix te:

—Ya hamūn! Kaxīy.

Yeyox te Topa pu hām'āktux Yetxēm tu'

³⁶ Ha ta' mōg tu mōktu Yetxēm tu' mōxaha', ha Yeyox te:

—Nāy, māhām, 'īhāk mōg 'ākeppah, nūy Topa pu hām'āktux. Kaxīy.

³⁷ Tu Pet mōgāhā nū mūtik, xix Yemeneo kutok 2, tu' kuxa teknōg, 'ūxūy xexka tu',
³⁸ tu:

—'Ūgkuxa xūy xexka tu mōktuk kuxa teknōg, tuk xok putūmnāg. Nūnte' tihī', nūy pēnānā 'āti 'ūgmūtik. Kaxīy.

³⁹ Tu ta' keppa' mōg kutōgnāg, tu nū'xup hām tu', tu Topa pu hām'āktux, hu:

—'Ātak, 'ūkkūy xexkah, 'ap hā' tot'ah. 'Ūktux hok 'ūkkūy hok, kopxik hittup. Pāyāk tux hok 'ūkkūy, kopxik xūy. 'Āpuk xat, yāk yīpkox xip 'āmūn pu'. Kaxīy.

⁴⁰ Tu put pu' nūn, tu tik tikoxyuk pēnāhā', ha mō'yōn, kūmīm te' kix hah, yīy Pet pu hām'āktux, hu:

—'Ok 'āxop te pēnānā 'āti hok, nūy yāk mūtik pēnā kutōgnāg? ⁴¹ Mō'ōn hok, pāyā Topa pu hām'āktux pax, xayīy hāpkummuk mīy hok. 'Ākuxa te hāpxopmā maxp-tup, pāyā 'āyīn pu'uk. Kaxīy.

⁴² Tu xe' mōg, tu:

—'Ātak, xatek putup 'ūkkūy, kopxik xūy. Yāk yīpkox xip. Kaxīy.

⁴³ Tu xe putpu' nūn, ha tik xop mō'yōn 'ūxeheh, yā kūmīm xūy xexkah, tu' pa xax mōm. ⁴⁴ Yīy Yeyox xe' mōg, tu Topa pu hām'āktux.

⁴⁵ Tu putpu' nūn tik xop hah, tu nūktu' yīkopit, hu:

—'Ok 'ūm yāykokak hok, 'āteknōg tu'? Hāmpēnā! Yā hōnhā' gāy xop nūn, nūy 'ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok mūy, nūy tikmū'ūn kummuk mōgā 'ūghah. ⁴⁶ 'Āyok, 'āpu yūmū mōg. Yā tik kummuk nūn nōmhā. Kaxīy.

'Ūgāy xop te Yeyox mūg

⁴⁷ 'Ap hām'āktux kux'ah, 'īhā Yot nūn, yā Yeyox yōg tihik, tu tikmū'ūn punethok nūnnāhā', ha mīkax xexka taha', xix mīm kix'ax taha'. 'Āmānex xexka xop xix Yoneo xexka xop te mō'pok. ⁴⁸ Yā Yot te' xexka xop pu hām'āktux tap, tu: "'Āte tik puxet yāy kep ha' mūg putup, nūy tu 'āneo, xayī' mūy. 'Āte Yeyox mūn kep ha' mūg putup, xayī' pēnā', nūy mūy. Kaxīy. ⁴⁹ Tu' xupep, tu Yeyox ha' nūn, tu:

—Yāyā', pūyā Topa 'ākuxa yūmmā! Kaxīy.

Tu yāykep ha' mūg. ⁵⁰ Ha Yeyox te:

—'Ūkxape', xate hāpxopmā'ax. Pūyā hāpxopmā mō'ka'ok, nūy ta tu kuxyā'. Kaxīy.

Ha' gāy xop te' mūg, tu' yīm kīy. ⁵¹ Pa tik puxet te Yeyox mūtik hāpkumep, tu mīkax xexka xut, tu 'āmanex xat'ax yōg kāmānat yīpkox xak, ⁵² ha Yeyox te:

—'Ūg mīkax mō'xix 'ūxax kopah. Yā tik te mīkax xexka hāp-tex, puxi' nōy putex mīkax xexka hā 'ūyānān tu'. ⁵³ 'Āte yāy yōg 'Ātak tu' xax, puxix nū'pok pexkox yōg xonat xop xohix, pu tu 'āhā tu tehet. ⁵⁴ Pa Topa yōg tappet te hām'āktux tap, yī' tux hok pu tu hāpxopmā nōmhā, nūy hām'āktux hittap hā hāpxopmā'. Kaxīy.

⁵⁵ Tut xexka xop yōg tikmū'ūn pu hām'āktux, hu:

—'Āxop nūn, tu mīkax xexka taha', xix mīm topnāg paha', nūy tuk mūy. 'Āxop tep-tep pe'āpaxex? 'Ok yākmūn tik kummuk, tik te hāpxop hā' xupxet putuk? Yā 'āmnīy xohix 'īhā Topa pet xexka kopak xip, nūy hāmyūmmūgā', ha 'āxop te 'ūgmūg 'ohnāg. ⁵⁶ Pāyā

hõnhã Topa te' tux hok pu hãpxopmã kummuk, yã Topa pupi hã'm'ãktux xop te tappet tu kax'ãmi tap, yïy Topa yõg hã'm'ãktux hittap hãk mûg nõmhã. Kaxïy.

Ha yã yõg tik xop te hã'm'ãpak, tu nũ'paha'.

Yoneo xexka xop te Yeyox yïkopit

⁵⁷ Ha tikmũ'ũn te Yeyox mûg, tu Kaxpax pet ha' mõgãhã', ha Kaxpax yã 'ãmãnex xop xat'ax, ha tik xop te hãmyũmmûg pip, xix Yoneo xexka xop nũn, tu yã tu nũ'nãhã Kaxpax pet kopah. ⁵⁸ Ha Pet te Yeyox pe' mõg, hãptox tu' pe' mõg, tu' pet yõg hãmnuknõg tu mõktu' xupep, tu mõ'nãhã', tu mõktu' yũm xonat xop mütik, nũy 'üyõg hãpxopmã'ax pãnã', ⁵⁹ ha' xexka xop xak nũy Yeyox kupeh, nũy tup-tex, tu' koit'ax hã' kupeh, ⁶⁰ pãyã tep tup-tex'ax 'ũm yũmmûg 'okpa tik punethok te koit, ha hã'm'ãktux hã' nõy yãnãn punethok. Hãpxip 'ihã tik 2 te hã'm'ãktux, ⁶¹ tu:

—Yeyox te yã ka'ok'ax 'ãktux, tu: “‘Áte Topa pet xexka koxyõy'ax, tu xe' pet'ax 'ãmniy tikoxyuk hã.” Kaxïy.

⁶² Ha Kaxpax yok, tu Yeyox pu hã'm'ãktux, hu:

—Yã tik te 'ãkupex. 'Ok xate yã 'ãktux hok, nũy yũmûg yũmmûgã'? 'Ok pe tik te hãpxe'e 'ãktux, 'ok pe yã xa' koit? Kaxïy.

⁶³ Pa Yeyox yïy 'ohnãg, yïy 'ãmãnex xop xat'ax te hã'm'ãktux 'uxeheh, hu:

—Topa te 'ã' hõm yã 'ãxet'ax 'üyïy 'ãyïkopit, hu 'ãxat. 'Ãyïy. 'Ok Topa xe'ëgnãg te 'ãyãkutnãhã'? 'Ok yã 'ãmũn Topak-tok xe'e'? Kaxïy.

⁶⁴ Ha Yeyox te:

—Ya hamũn. Xate' xuktux. Pãyã 'ãte xa hãpxe'e 'ãktux: 'Ãxop te Tikmũ'ũn Kutok pãnãp-tup, ha Topa xe'ëgnãg yĩm xe'e hak yũm putup pexkox tu', tuk yĩxop-tup, hãmgõy xexka hãk yĩxop-tup. Kaxïy.

⁶⁵ Ha 'ãmãnex xop xat'ax te yã xax pot, nũy yã kuxa xũy'ax tu' mûg, tu:

—Puxi! Yã Topa 'ãktux kummuk pax 'õhõm! 'Ãxop te' xupak nõmhã. ⁶⁶ Hu putep 'ãktux'ax? Kaxïy.

Ha:

—Yã hãpkummuk mïy xexka! Pũyã tu' xok! Kaxïy.

⁶⁷ Tu mõ yïy hep yõn, xi' payĩn kix, 'ihã' yïkopit, ⁶⁸ hu:

—'Ãmũn yã Topa yõg hãmyãkutnã'ax. 'Ãpu, Topa pupi hã'm'ãktux, nũy 'ãyïy: 'Ü 'ũm te 'ãkix? Kaxïy.

Pet te Yeyox yũmmûg hok 'ãktux

⁶⁹ Ha ta' xip Pet hãptopa', ha ta kãmãnat hex te:

—'Ãxip kama Ganinet yõg Yeyox mütik. Kaxïy.

⁷⁰ Ha:

—Xatep-tep mũn 'ãktux? 'A 'ãte' yũmmûg'ah. Kaxïy.

⁷¹ Tu hãmyïkox tu' mõg, ha ta kãmãnat hex nõy te' pãnãhã', tu xonat xop pu hã'm'ãktux, hu:

—'Õhõm xip Nãyane yõg Yeyox mütik. Kaxïy.

⁷² Ha Pet te xe:

—'Ak mũn'ah. Topa tek yũmmûg. 'Ap 'ũkxip'ah. Yã 'ãte 'a kãy yũmmûg'ah. Kaxïy.

⁷³ Hãpxip kutõgnãg 'ihã tik xop te Pet yïka' nũn, tu:

—'Ãyïy'ax te Ganinet xop yïy'ax putuk! Yã Yeyox mütik xate hãpkumep. Kaxïy.

⁷⁴ Yïy Pet te:

—Topa tek yũmmûg. 'Áte nõm kãy yũmmûg 'ohnãg. Pax 'ũ koit 'ãte', puxix Topa 'ũkxũygã'. Kaxïy.

Hãpxip 'ohnãg 'ihã xokakkak tak xataha', ⁷⁵ ha Pet te Yeyox yõg hã'm'ãktux'ax xutigãhã', ha: “Xate yã koit putup 3, xate hã'm'ãktux putup 'ũgyũmmûg hok te 3, 'ihã xokakkak tak xatap-xet.” Kaxïy.

Tu ta' mõg, tu pota punethok.

27

Xonat xop te Yeyox mōgāhā Pinat keppah

¹ Hāptup, māyōn te hāpkanet tu' xupep 'ihā', 'āmānex xexka xop xix Yoneo xexka xop xohix te yāy tu nū'nāhā', nūy Yeyox putex, ² tu' kīy, tu Gohenanok Pinat ha' mōgāhā'.

Yot te yāy putex

³ Hōmā Yeyox yōg tik Yot te' mōgā kummuk, nūy tu tayūmak pa', tu' xexka xop yōg hāmp'e'paxex yūmmūg nōmhā, yā Yeyox putex putup, ha yāyhāhup xexkah, tu tayūmak te 30 paxmōg, nūy mōy putpu' hōm 'ūxexka xop pu', tu' xexka xop pu hām'āktux, ⁴ hu:

—'Āte hāpkummuk mīy 'ihā 'āxop mōgāhā tik max, xa tup-tex. Kaxīy.

Ha:

—Patīy! 'Āpu, yāy yōg hāpkummuk mīy'ax tat! Kaxīy.

⁵ Ha Yot te tayūmak hā putnū Topa pet xexka kopah, tu ta' mōg, tu yāy māy hīy, tu' xok xe'e'.

⁶ Ha 'āmānex xexka xop te tayūmak paha', tu:

—'Ap max'ah, yūmū yōg xat'ax te' xat hok, pu tayūmak hōm hok Topa pu'. Yā nūhū tayūmak tu tik putex. Yūmū'ātep-tep mūn mīy'ax? Kaxīy.

⁷ Hu tayūmak paha', tu 'Onet yōg hām xexka paha', puyī' xukpot mīy, pu tu' puknōg xop nō hāpkot. ⁸ Yīy tikmū'ūn te' xukpot 'āxet'ax, hu: “'Ūhep 'āta'ax tu hahām.” Kaxīy. Yā hōmā 'ūxuxet'ax 'ūhep 'āta, xix hōnhā'. ⁹ Hōmā tik hittap Yenemīn te Topa pupi hām'āktux, yīy: “Tikmū'ūn te tayūmak te 30 paha', tu te tik hāmenax tayūmak te 30 hā, 'Iyaet yōg tikmū'ūn xohix te yā pagop-tup, ¹⁰ tu tayūmak hā' nōy yānān, nūy 'Onet yōg hām paha'. Yā Topa tek xat tap, yīy 'āte' mīy.” Kaxīy. Ha Topa yōg hām'āktux hittap hā' xexka xop te hām paha nōmhā.

Yeyox te Pinat keppa' xip

¹¹ Ha Yeyox te Gohenanok Pinat keppa' xip, ha' yīkopit, hu:

—'Ok xate Yoneo yōg tikmū'ūn xat xe'e'? Kaxīy.

Ha:

—Xate' xuktux. Kaxīy.

¹² Pāyā' yīy 'ohnāg 'ihā 'āmānex xexka xop xix Yoneo xexka xop te' kupex, ¹³ yīy Pinat te:

—'Ok xate hām'āpak hok? Yā 'āxat'ax xop te 'ākupep! Kaxīy.

¹⁴ Pāyā' 'ap yīy'ah, ha Gohenanok kuxa te' yēy.

Pinat te' xat, pu Yeyox putex

¹⁵ Hāmyāxatamuk xohix 'ihā', 'āmūk xexka 'āxet'ax Nōa'yēn mīy 'ihā', Pinat te tik kummuk xut kanet kopah, tikmū'ūn te ta tu' xak, ha' xut. ¹⁶ Ha tikmū'ūn xohix te tik kummuk Mahamax yūmmūg, ¹⁷ tu yāy tu nū'nāhā Gohenanok pet tu', ha Pinat te tikmū'ūn yīkopit, hu:

—'Āxop tep-tep putup? Piyā' mūn 'āte' xut'ax? 'Ok pe Mahamax xut'ax, 'ok pe Yeyox xut'ax? Yā' xuxet'ax nōy Kunnix. Kaxīy.

¹⁸ Ha' xexka xop te Yeyox yīpkumīy, tup-tex putup, ha Pinat te' yūmmūg. ¹⁹ Tu yāy yōg yūm'ax xexka yīmū' yūm, nūy tu' xat, nūy tu' yīkopit, ha yāy xetut te hām'āktux nū'kutnāhā', tu:

—Tik max koa pu mōg. Yā 'āmnīy kote 'ihāk yōnkup, tuk xūy xexkah nōm tik max hah. Yī' xut, pu mōg. Kaxīy.

²⁰ Ha 'āmānex xexka xop xix Yoneo xexka xop te tikmū'ūn hām'āktux hā' gāyāhā', puyīy tikmū'ūn Pinat tu' xax pu Mahamax xut, nūy tu' xax, pu Yeyox putex. ²¹ Ha Gohenanok te:

—Tik 'ūm 'āte' xut'ax pu mōg? Kaxīy.

Ha tikmū'ūn te:

—'Āpu, Mahamax xut. Kaxīy.

²² Ha xe' yīkopit, hu:

—'Ātep-tep mūn mīy'ax Yeyox hā? Yā yāy 'āxet'ax nōy Kunnix. Kaxīy.

Ha:

—Mīpkupnix tup-tex! Kaxīy.

²³ Ha Pinat te xe' yīkopit, hu:

—'Ūyōg hāpkummuk mīy'ax 'ūm texīy? Kaxīy.

Pāyā tikmū'ūn yīy ka'ok, tu:

—Mīpkupnix tup-tex! Kaxīy.

²⁴ Yīy Pinat kuxa teknōg tikmū'ūn gāy hah, tu' xat, pu kōnāg tat, pu tu' yīm pix tikmū'ūn keppah, tu:

—'Āxop te tik max putex putup. 'Ak mūn'ah! 'Ap hāpkummuk 'ūm mīy'ah. 'Āpu yāy yōg hāpkummuk mīy'ax tat! Kaxīy.

²⁵ Ha' yānān, tu:

—Pūyā Topa 'ūgmūg kummugā 'ūyānān tu', xik mūk kutok xupep tup xop kummugā kamah! Kaxīy.

²⁶ Yīy Pinat te Mahamax xut tikmū'ūn pu', tu' xat, pu tu' Yeyox kix xikot hā, ha' mōgāhā', nūy mīkupnix tup-tex.

Xonat xop te Yeyox kute'ex kummuk

²⁷ Hāpxip kutōgnāg 'īhā Pinat yōg xonat xop te Yeyox mōgāhā Gohenanok Pinat pet xexka hah, ha xonat xop te yāy tu nū'nāhā', tu Yeyox yīmmap hā' pip, ²⁸ tu Yeyox xax xut, tu kap 'āta hā mō'tat, ²⁹ tu mīmyām xox hā' kux xax mīy, tup-tox yīmū' yūm, tu mīm xahix Yeyox yīm xe'e kopa' hōm, tu nūktu nūktettex Yeyox keppah, nūy tuk-tex'ex kummuk, tu:

—Pūyā Yoneo xop tu xat mō'kuma' mōg' Kaxīy.

³⁰ Tu yāy yīy hep mō'yōn, nūy tu hupmā', tu mīm xahix paha', tu nōmp-tox hā' tak, ³¹ tuk-te'ex kummuk kux, tu kap xut, tu xe yāy xax hā mō'tat, tu' mōgāhā', nūy mīpkupnix tup-tex.

Yeyox te mīpkupnix tu' xup

³² Tu ta' mōg, 'īhā tik nūn, 'ūxuxet'ax Xīmām, yā Xīnēn yōg tihik, ha' xat, pu mīpkupnix tat, tu' taha'. ³³ Ha' mōg, tu mōktu' xip'ax tu' mōxaha', ha' xuxet'ax Gok, tu tikmū'ūn yīy'ax hā: “'Ūp-tox kup.” Kaxīy. ³⁴ Tu xupyāg kanop peo mūtik, tu Yeyox pu' xo'opmāhā', ha yā xo'op kutōgnāg, tup-tup nōg. ³⁵ Ha xonat te Yeyox xup mīpkunix tu', tu' xax koxip, tu mō'xap yōn, nūy xonat puxet te' xax max pa', ³⁶ tu' mām, tu' pēnānā' pip, ³⁷ tu mīmpehnāg yīmū kax'āmi', tu mīpkupnix tu' xup, nūy Yeyox yōg hāpkummuk mīy'ax yūmmūgā', ha: “Nūhū Yeyox, tu Yoneo yōg tikmū'ūn xohix xat.” Kaxīy. ³⁸ Ha tik kummuk 2 xup kamah, nūy mīpkupnix tu' kix, ha hāpxop hā' xupxet pax. 'Ūp-xet te Yeyox yīm xe'e hā' xup, xi' nōy te' yīm xax hā' xup.

³⁹ Ha tikmū'ūn te putat hā' mōg, tu mōktu' pēnāhā', tuk-te'ex kummuk, tup-tox mahap, tu Yeyox 'āktux kummuk, tu:

⁴⁰ —Kāy te yāy 'āktux ka'ok, nūy Topa pet xexka koxyōy, tuk-nāy tu' pet 'āmnīy 2 hā'! Paxpu Topak-tok xe'e', puxix tu mīpkupnix tu' yīxox, nūy yāy hā tu' tehet, nūy tu xok hok! Kaxīy. ⁴¹ Ha 'āmānex xexka xop, xix tik te hāmyūmmūg xop, xix Yoneo xexka xop tek-te'ex kummuk kamah, tu:

⁴² —Hamūn te tikmū'ūn punethok mōy, pāyā yāy mūn xut yūmmūg'ah. 'Ok 'Iyaet yōg tikmū'ūn xat xe'e'? Paxpu mīpkupnix tu' yīxox, puxix 'ūgmū kuxa mām ka'ok 'ōm kopah! ⁴³ 'Ūkuxa yūm ka'ok Topa kopah, tu yā Topak-tok 'āktux. Nāy! 'Āpu yūmū' hip, puyīy Topa' xut nōmhā'! Kaxīy.

⁴⁴ Ha tik te hāpxupxet'ax 2 te hāpkute'ex kummuk kamah, tu hām'āktux kummuk.

⁴⁵ Māyōn te nūktu yāy kote' yūm, tu ta' xok, ha hām xexka xohix hāpkoxtap. ⁴⁶ Ha māyōn he tu ta' putpu' hi 'ūxeheh, ha Yeyox yīy ka'ok, tu:

—“'Enix, 'Enix, nēmā xamatān!” Kaxīy. Tu tikmū'ūn yīy'ax hā: “Yā yōgnū Topah, tep texīy hā xatek nīm?” Kaxīy.

⁴⁷ Ha tikmū'ūn 'ūm te' xupak, tu:

—Yã 'Enit mûn xãnãhã'! Kaxĩy.

⁴⁸ Ha tik mōg mō'ka'ok, tu hãpxop patok, 'ũhep xupyãg kummuk hã' patok, nũy Yeyox pu' xo'opmã', ⁴⁹ pa tikmũ'ũn nōy te:

—Nãy! Pa nũ 'Enit, puyĩ' xut! Kaxĩy.

⁵⁰ Ha Yeyox yĩy ka'ok 'ũxeheh, tu' xok xe'e'.

⁵¹ Hãpxip 'ohnãg 'ihã Topa pet xexka yōg topixxax mō'yinnĩn'ax te yã pot, 'ũxax pepi yã pot hãmãxap, tu mōktu kakak yã pot mōg. Ha hãm yãynuhuk, ha mĩkaxxap xexka yã pot, ⁵² ha' xukpot te yã xōn, ha Topa yōg tikmũ'ũn xakix hittap xop punethok te putpu' hi', ⁵³ tu hãpkox kopa' mōxaha', tu hãpkumep, ha Yeyox te putpu' hi, 'ihã' nōm xop te kōmēn Yenoyanēn hã' mōxakux, yã Topa yōg kōmēn, ha tikmũ'ũn xohix te' pēnãhã'.

⁵⁴ Hãpxexka Hōm yōg kapitãm xip, yã' puknōg, xix xonat xop te pēnãnã' pip, tu hãpxopmã'ax xe'ēgnãg xohix pēnãhã', xix hãm yãynuhuk pēnãhã', tu kuxãnōg, tu:

—Yã hamũn yã Topak-tok xe'ēgnãg! Kaxĩy.

⁵⁵ Ha ta 'ũn xop te hãptox hã yã' pēnãhã', yã nōm te Yeyox mũtik hãpkumep tap, tu Ganinet tu' mōxaha', tu Yēyox hã' tehe'. ⁵⁶ 'Ūxohix te: Mãnix Mãnãnēn, xix Mãnix yã Tiak xix Yoye hã' tut, xix Yemeneo xetut, yãk-tok pit 2 te Yeyox yōg tik xop kopa' tihi'.

⁵⁷ Hãpxip kutōgnãg yã 'ãmãxak, 'ihã Yoye nũn, tuptexop xexkah. Yã kōmēn 'Animãtex yōg tihix, tu kama' mōg Yeyox pehe', ⁵⁸ tu' mōg, tu Pinat tu' xak, puyĩ' tux hok pu Yeyox xokxax hã hãpkot, ha' tux hok, ⁵⁹ yĩy Yoye te' xokxax kiy topixxax xexkap-nok hã', yã' xax tũmnãg. ⁶⁰ Ha Yoye te yã yōg mĩkaxxap kox xexka hã mō'tat, tu nō kopa hãpkot, ha mĩkaxxap putux yĩkũy, nũy nō kox mō'yinnĩn, tu ta' mōg, ⁶¹ 'ihã Mãnix Mãnãnēn xix Mãnix nōy mãm, tu mĩkaxxap kox xexka yĩka' mãm.

Xonat xop te' xukpot tu pēnãnã' pip

⁶² Hãptup nōy yã nit xap, 'ihã 'ãmãnex xexka xop xix Paniye xop te yã tu nũ'nãhã Pinat mũtik, tu:

⁶³ —Gohenanok: hōmã kãy te koit pax, tu: “'Ãmnỹ 3 nōg, 'ihã putpuk hip-tup.” Kaxĩy.

⁶⁴ Yĩy xa' xak, xa xonat xop mō'pok xukpot ha, 'ãmnyĩ 3 hã', ka' yōg tik xop te' xokxax xut, nũy nō tu' xupxet, nũy tikmũ'ũn pu: “Yã' hi putpu'!” Kaxĩy. Yã' koit'ax xexka nō'ōm. Kaxĩy.

⁶⁵ Ha Pinat te:

—Xonat xop mōgã pu pēnãnã' pi', pu hãpxopmã kummuk hok. Kaxĩy.

⁶⁶ Ha ta' mōg, tu puk hi hã mĩkaxxap hãmnyinnĩn'ax muk, puyĩy tikmũ'ũn yĩkũy hok, nũy tu' xōn hok, ha xonat xop te' pēnãnã' pip.

28

Yeyox te putpu' hi'

¹ Hãptup nōy yã ye nomĩn, ha mãyōn xupep 'ihã Mãnix Mãnãnēn xix Mãnix nōy mōg, mĩkaxxap kox xexka ha' mōg, nũy pēnã'. ² Hãpxip 'ohnãg 'ihã hahãm yãynuhuk, ha pexkox yōg nũ'kutnã'ax nũn, tu mĩkaxxap xexka xut, nōm te mĩkaxxap kox mō'yinnĩn, ha' xut, tu mĩkaxxap yĩmũ' yũm. ³ Tu tex yãnãm putuk, yã topixxax tũmnãg ponnok, yã hãm 'ãxi yōg hãpxop xapxũy'ax putuk. ⁴ Ha xonat xop te yã yĩpkutuk xexkah, tu' yã pu xu'uxnãm, tu' xakix kōmnãg, ⁵ ha nũ'kutnã'ax te 'ũn xop pu hãm'ãktux, hu:

—'Ãkuxãnōg hok! 'Ãxop te Yeyox xak, nōm te mĩpkupnix tu' xok. 'Ãte' yũmmũg. ⁶ 'Ap xip'ah. Yã' hi putpu', tu xa hãm'ãktux tap. Mã', nũy pēnã'! Yã hōmã' xip mĩkaxxap xexka kox kopah, pãyã 'ap xip'ah nōmhã. ⁷ Yĩy mōg mō'ka'ok, nũy tik xop pu hãm'ãktux, hu: “Yã putpu' hi', tu 'ãkeppa' mōg hãpxexka Ganinet hah. 'Ōnte 'ãxop te' pēnã'ax.” Kaxĩy. 'Ãxutigã max, xayĩ' xaxok hok! Kaxĩy.

⁸ Ha ta' mōg 'ũn xop, tu' mōg mō'ka'ok, tu kuxãnōg, pãyã' kuxa hittup xexkah, tu tik xop ha' mōg, nũy tu' xuktux. ⁹ Hãpxip 'ohnãg 'ihã Yeyox te 'ũn mũtik yã' tihi', tu:

—Pũyã Topa 'ãkuxa mãmãmã'! Kaxĩy.

Ha' yīkahnāg ha' mōg, tu tu nūktettex, tu' nōy pata mūg, tu' kuxa te' yēy.

¹⁰ Ha Yeyox te:

—'Ākuxānōg hok. Mōg, nūy mōy 'ūkxape xop pu hām'āktux, pu Ganinet ha mōg, nūy 'ūgmūn pēnā'. Kaxīy.

Xonat xop te xupmāhīy hā mō'āmā'

¹¹ Ha 'ūn xop mōg, ha xonat xop te kōmēn ha' mōg, nūy 'āmānex xexka xop pu hām'āktux, tu hāpxopmā'ax xohix 'āktux. ¹² Yīy yāytu nū'nāhā Yoneo xexka xop mūtik, nūy hāpxopmā'ax 'ūm te xīy 'āktux, tute tayūmak xexka popmāhā xonat xop pu', ¹³ tu' xat, hu:

—Mōg, nūy tikmū'ūn xohix pu hām'āktux, nūy yā tu te mō'āmā', hu: “Yeyox yōg tik xop te' xokxax hā' xupxet 'āmnīy koxtap hā, hak mūg mōkyōn.” Kaxīy. ¹⁴ Gohenanok te 'ōg hām'āktux 'āpax, kopxik mūg hām'āktux, puyīy 'āxop kummugā hok. Yā 'āxutigā hok! Kaxīy.

¹⁵ Ha xonat xop te tayūmak pop, tu' mōg, tu nōm hām'āktux'ax 'āktux 'ūxohix pu', yīy hōnhā Yoneo yōg tikmū'ūn te' xuktux pax.

Tik xop te Yeyox pēnāhā'

¹⁶ Ha ta tik xop te Ganinet ha' mōg, tu mōktu yīktix tu' mōxaha', yā Yeyox te' xat tap, puyīy yīktix ha mōg, yī' mōg, ¹⁷ tu Yeyox pēnāhā', tu nūktettex, ha' kuxa te' yēy, pa tik 'ūm kuxa te yāy yīkopit. 'Ap mām'ah, ¹⁸ yīy Yeyox te:

—Topa tek ka'ogāhā 'ū xat pexkox tu', xix hām xexka xohix tu xat. ¹⁹ 'Āmōg, nūy hep xop xohix ha 'āmōy, nūy hāmyūmmūgā', puyī' yōgnū tikmū'ūn. 'Āpup-tox pix kamah. Yā Topa te 'āxop pu' hōm yāy 'āxet'ax, xa yōgnū tikmū'ūn putox pix, ²⁰ tu hāmyūmmūgā', puyīy tu yīpkox pi' yōgnū xat'ax pu'. 'Ūxaxok hok. Yā 'āxop mūtik 'ūkxip mō'kumak mōg putup. Yā hāmyāxatamuk xohix xox putox 'ihā 'āmūtik 'ūkxip putup, nūy 'ānīm hok. Kaxīy. Tu ta tu' kux.

MÃ'AK TE TOPA YÕG HÃM'ÃPAK MAX 'ÃKTUX

Yoãm tep-tox pix, tu hãm'ãktux

¹ Nũhũ', yã Yeyox Kunnix yõg hãm'ãpak max'ax, yã Topak-tok yõg. ² Hõmã 'ũhittap 'Iyait te Topa pupi hãm'ãktux, hu Yeyox Kunnix yõg hãm'ãpak max'ax 'ãktux, hu nõ kax'ãmix tappet tu, hu:

“Topa te: 'Ãte tik mõkutnãp-tup, puyĩy 'ũg pupi hãm'ãktux, puyĩy 'ãkeppa mõg, puyĩy xa hãmmaxnã'. ³ Tute hãm'ãktux ka'ok putup hãm panip xexka tu', hu hãm'ãktux, hu: Yũmũg xuxyã nũn putup. 'Ãpu yã tu hãmmaxnã'. 'Ãpu yã hãmmax mĩy.” Kaxĩy.

⁴ Hãpxip 'ĩhã' nũn Yoãm, nõm tep-tox pix. 'Õnũn, tu nõktu' xupep hãm panip xexka tu', tu tikmũ'ũn putox pix, tu hãm'ãktux, hu:

—'Ãpu yã yãyhãhup, nũy hãpkummuk mĩy kux, ha 'ãte 'ãp-tox pix putup, puyĩy Topa 'ãxop yõg hãpkummuk mĩy'ax xaxogã', pu tu' kux. Kaxĩy.

⁵ Ha ta' nũn hãpxexka Yonex yõg tikmũ'ũn xohix xix kõmẽn Yenoyanẽn yõg tikmũ'ũn xohix, nũy Yoãm yõg hãm'ãktux 'ãpak. 'Õnũn xohix, nõktu' mõxaha', tu Yoãm yõg hãm'ãktux 'ãpak, tu yã yõg hãpkummuk mĩy'ax 'ãktux, ha Yoãm tep-tox pix kõnãg kox Yohnãm kopah. ⁶ Yoãm te' tat topixxax, yã kãmẽn xe hã' mĩy, tu xokxax hãg-nã y hĩy, tu kunit mãhã', tu puk hep xup. ⁷ Yoãm te:

—Hãpxip 'ĩhã' nõy tek pe' nũn putup. Yã' ka'ok nõ'õm, ha tak pu'uk. 'Õxexka xop te' yõg pataxax ko'a, pu' max, pak pu'uk, hu yõg pataxax ko'a, pu' kummuk. ⁸ 'Ãte 'ãp-tox pix kõnãg hã, pa tute 'ãxop ha Topa Koxuk nõ'kutnãp-tup, nũy 'ãxop ka'ogã'. Kaxĩy.

Yoãm te Yeyox putox pix

⁹ Ha ta' xip Yeyox kõmẽn Nãyane tu' hãpxexka Ganinet kopah, tu ta' nũn, tu nõktu' xupep Yoãm tu', ha Yoãm te Yeyox putox pix kõnãg kox Yohnãm kopah, ¹⁰ tup-tox pix kux, ha kõnãg kopa' xupep Yeyox, tu' pẽnãhã', ha ta' pekkox xõn, ha ta' yĩxohoh Topa Koxuk, yã kuxxuxtut putuk. 'Õnũn, tu nõktu' Yeyox yĩmũ' xupep. ¹¹ Ha ta' pekkox kopa Topa te:

—Xõnnẽ', 'ãte mõ'ã yãy xe'ẽgnãg. Xatek kuxa hittupmãhã'. Kaxĩy.

Hãmgãyãgnãg te Yeyox xapit

¹² Hãpxip 'ĩhã' Topa Koxuk te Yeyox mõkutnãhã hãm panip xexka tu', ¹³ ha ta' mõg, tu' xip, ha Hãmgãyãgnãg te Yeyox xapit, puyĩy hãpkummuk mũn mĩy, pa' mĩy 'ohnãg, ha ta' pip xokxop gãy, pa pekkox yõg nõ'pok xop te Yeyox pẽnã max. Yã' xip Yeyox 'ãmniy xohix te' 40 hã.

Yeyox te hãpxopmã kõnãmãhã hãpxexka Ganinet tu'

¹⁴ Hãpxip ha ta' xonat te Yoãm mũg, tu kanet ka'ok kopa' xix, 'ĩhã putpu' nũn Yeyox, tu nõktu' xupep hãpxexka Ganinet tu', tu Topa yõg hãm'ãpak max'ax 'ãktux, ¹⁵ tu:

—Hõnhã Topa te yã yõg tikmũ'ũn xat putup, ha' yĩpkox pip putup. 'Ãpu yã yãyhãhup, nũy hãpkummuk mĩy kux. 'Ãpu yã 'ãkuxa mãm Topa yõg hãm'ãktux kopah, puyĩy Topa 'ãkuxa kummuk xit, nũy kuxa max mõ'tat, 'ũyãnãn tu'. Kaxĩy.

¹⁶ Ta' mõg Yeyox kõnãg xexka Ganinet kux tu', pa' pip tik tix, yã Xĩmãm Pet xix taknõy 'ũxuxet'ax 'Ãnene', ha kõnãg xexka tu mõ tutpanip yõn. Yã mãpxexex putuk, hu mãm xukpax. ¹⁷ Ha Yeyox te:

—Mã, nũy 'ũg pe mõg. 'Ãxop te mãm xuk, pa 'ãte xa hãmyũmmũgãp-tup, xayĩy 'ũg ha tikmũ'ũn nũnnã'. Kaxĩy.

¹⁸ Ha tik te tutpanip nĩm, tu ta' mõg Yeyox peheh,

¹⁹ tu' mõg, pa' pip tik tix nõy, yã Tiak xi' taknõy Yoãm, yã Yemeneo kutok, tu mĩpkox kopa' mãm, tu tutpanip mãynãg mĩy, ²⁰ ha Yeyox te tik xãnãhã', ha' tak nĩm xix kãmãnãt xop nĩm mĩpkox kopah, tu Yeyox pe' mõg.

Tik kopa' xip yãmîy kummuk

²¹ Tu' mōg Yeyox xix yōg tihik, tu mōktu' mōxaha kōmēn Kapānām tu', tu' nox pip. Nīt xap ha ta' mōg Yeyox, tu Yoneo xop yōg Topa pet hā mō'nāhā', tu tikmū'ūn pu hāmyūmmūgāhā', ²² ha tikmū'ūn te' xupak, tu hāmyūmmūg'ax putuppax. Yā Yeyox 'ūka'ok, tu hāmyūmmūg, tu hāmyūmmūgā max, 'ap tik te hāmyūmmūg xop putuk'ah.

²³ Ha ta' nūn tihik, ha' kopa' xip yãmîy kummuk, ha tik te hām'āktux ka'ok, hu:

²⁴ —Kōmēn Nāyane yōg Yeyox, putep mūn mîy putup? 'Ok 'ānūn, nūy 'ūkputex? 'Āte 'āyūmmūg. Topa te 'āyāyikutnāhā'! Kaxîy.

²⁵ Pa Yexox te yãmîy kummuk xat, hu:

—Hām'āktux hok, nūy ta 'āpep! Kaxîy.

²⁶ Yãmîy kummuk te tik yāy nuhugāhā', tu hām'āktux ka'ok, tu ta hāptopa' xupep, ²⁷ ha tikmū'ūn kuxa te' yēy, tu' yīkopit, hu:

—Pute 'ūm? 'Ok tute hāpxop tup yūmmūgāhā'? Tute yãmîy kummuk xat, ha' yīpkox pip, nūy xupep. Kaxîy.

²⁸ Hāpxip kutōgnāg 'ihā tikmū'ūn xohix te' yūmmūg hāpxexka Ganinet xexka tu', Yeyox te hāpxopmā max xe'ēgnāg.

Yeyox te Xīmām Pet xetut mūktut hittupmāhā'

²⁹ Tu ta' mōg Jesus xix Tiak xix Yoām, tu mōktu' mōxaha Xīmām Pet pet hā, yā 'Ānene pet kamah. ³⁰ 'Ūxip Xīmām Pet xetut mūktut, tu' pip, tu' xax pukpex, ha tikmū'ūn te nōm 'āktux mō'ka'ok, ³¹ ha ta' mōg Yeyox 'ūn yīkāgnāg, tu' nōy yīm mūg, tu' yīm xīnnāhā', ha' yūm, tu' xuxi', tu' nōy pu' hām mīptut kopah.

Yeyox te tikmū'ūn pakut xohix hittupmāhā'

³² 'Āmāxāgnāg, ha ta tikmū'ūn te' nūnnāhā tikmū'ūn pakut xohix xix yãmîy kummuk te tikmū'ūn kopa' pip xop nūnnāhā Yeyox tu' ³³ ha ta' nūn kōmēn yōg tikmū'ūn xohix xexka', tu nūktu mīptut yīkāgnāg tu' pip, nūy pēnā', ³⁴ ha Yeyox te tikmū'ūn pakut xohix hittupmāhā', tu hāmpakut xohix mōy, tu yãmîy kummuk xohix mōy, ha yãmîy kummuk xohix te Yeyox yūmmūg, yīy Yeyoy te nōm xat, pu hām'āktux hok.

Yeyox xip hāpxexka Ganinet tu'

³⁵ Hāptup nūn, ha ta Yeyox yāy koxak, tu ta' mōg, tu mōktu hām panip xexka tu' xupep, tu Topa pu hām'āktux, ³⁶ pa Xīmām Pet te Yeyox xak xi' xape xop te' xak punethok, ³⁷ tu' nūn, tu nūktu' xipihī', tu:

—Tikmū'ūn xohix te 'āxak. Kaxîy.

³⁸ Ha Yeyox te:

—'Āpu yūmū mōg xiptuxexka xohix mōyāykoqip, tu' tikmū'ūn nōy hah, nūy Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux hatō'a kamah. Yā 'ūgnūn hām xexka tu', nūy tikmū'ūn xohix pu Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux. Kaxîy.

³⁹ Tu ta' mōg, tu hāpkumep punethok hāpxexka Ganinet xexka tu', tu Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux punethok Yoneo xop yōg Topa pet xohix kopah, tu yãmîy kummuk mōy.

Yeyox te tik xax kunutnām tapmāhā'

⁴⁰ Ha ta' nūn tihik, tu' xax kunutnām, 'ūnūn, tu nūktu Yeyox yīkāgnāg 'ūkopaxux hā' xip, tu ta tu' xak, hu:

—'Āte' yūmmūg. Xatep-tup, nūy ta 'ūkxax tapmā yūmmūg. Kaxîy.

⁴¹ Ha' kuxa ka' punethok, tu' nōy yīmū yāy yīm xix, hu:

—Hamūn, 'ātep-tup. 'Āxax tap. Kaxîy.

⁴² Hāpxip 'ohnāg 'ihā' xax kunutnām tap. Yā' hittup.

⁴³⁻⁴⁴ Ha Yeyox te' xat ka'ok, hu:

—'Ūxupax. Tikmū'ūn pu nū hāpxopmā'ax 'āktux hok. Mōg 'āmānex hah, puyīy 'āxax pēnā'. 'Āpu 'āmānex pu hāpxop hōm, puyīy Topa pu nōm hōm, xayīy Mōyyex yōg xat'ax mîy. Hā kaxîy tikmū'ūn te' yūmmūg, 'āxax tap. Kaxîy.

Tu tik xat, pu mōg. ⁴⁵ Ha ta' mōg tihik, tu' xohix pu hām'āktux kōnāmāhā', hu:
—Pēnā', Yeyox tek xax tapmāhā'. Kaxīy.

Hā kaxīy Yeyox te kōmēn xohix hā' mō'nā xaptop 'ohnāg. Yā tikmū'ūn te Yeyox yūmmūg, yīy ta' nox xip hām panip xexka tu', ha ta' nūn tikmū'ūn xohix, nūy Yeyox xax.

2

Yeyox te tik hāpkumep hok hittupmāhā'

¹ 'Āmnīy xohix nōg, 'ihā putpu' mōg Yeyox kōmēn Kapānām tu', tu nūktu mīptut hā mō'nāhā'. Pa hāpxip 'ihā tikmū'ūn te hām'āktux, ha tikmū'ūn xohix te' yūmmūg, 'ūxip Yeyox, ² tu ta' nūn tikmū'ūn, yā yāytunū'nāhā 'ūxohix, ha mōktu mīptut hā nū'xīmnāg xix hāmyīkox yīka nū'xip kama hāptopah, ha Yeyox te tikmū'ūn pu Topa yōg hām'āktux'ax 'āktux, ³ ha ta' nūn tik te' ⁴, tu tik hāpkumep hok nūnnāhā', yā tutpe hā mō'tat. ⁴ 'Ūnūn pa' pip tikmū'ūn xohix, yīy ta' Yeyox ha' mōg 'ohnāg mīptut kopah, hu ta pepi' mōg, tu mōktu mīptut yīmū' mām, tu hāpxax mōy Yeyox xuka', tu ta hām tu tutpe hā tik pakut xix Yeyox keppa', ⁵ ha Yeyox te' yūmmūg tik kuxa mām ka'ok. Yeyox te tik hāpkumep hok pu hām'āktux, hu:

—'Ūgnix, Topa te 'ōg hāpkummuk mīy'ax xaxogāhā', ha' kux. Kaxīy.

⁶ Ha ta' pip tik te hāmyūmmūg xop, tu' kuxa kopa' yīkopit, hu: ⁷ “Texīy hām'āktux? Tute Topa 'āktux kummuk! Tep te hāpkummuk mīy'ax xaxogā yūmmūg? Yā Topaxehnāg te'!” Kaxīy.

⁸ Pa Yeyox te tik yōg hāpe'paxex'ax yūmmūg, tu:

—Texīy 'ākuxa kopa 'āyīkopit? ⁹ Hām'āktux 'ūm yāyxat 'ohnāg? 'Ok pe tik hāpkumep hok pu hām'āktux, hu: “'Āte 'ōg hāpkummuk mīy'ax xaxogāhā', ha' kux,” kaxīy, 'ok pe hām'āktux, hu: “'Āpu 'āyīpxit, nūy pepix xhip, nūy 'ōg tutpe pepix xup, nūy ta mōg”? Kaxīy. ¹⁰ 'Āte hāpxopmā putup, ha 'āxop te' pēnāp-tup, hu' yūmmūg, 'ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok te tikmū'ūn yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā'ax nūnte hām xexka tu'. Kaxīy.

Tu tik hāpkumep hok pu hām'āktux, hu:

¹¹ —'Āpu 'āyīpxit, nūy pepi xhip, nūy 'ōg tutpe pepi' xup, nūy ta mōg yāy pet hah. Kaxīy.

¹² Hāpxip 'ohnāg 'ihā tik te hāpkumep hok yīpxit, nūy pepi' xip, nūy yāy yōg tutpe pepi' xup, tu ta' mōg, ha tikmū'ūn xohix te' pēnāhā', tu' kuxa te' yēy, tu Topa 'āktux max, hu:

—Tikmū'ūn te hāpxopmā'ax nōy hā kaxīy pēnā 'ohnāg! Kaxīy.

Yeyox xix Nemi'

¹³ Ta xe' mōg Yeyox, tu mōktu' xupep kōnāg xexka Ganinet tu', ha ta' nūn tikmū'ūn xohix Yeyox hah, ha' xohix pu hāmyūmmūgāhā'.

¹⁴ Tu ta' mōg, pa' xip Nemi', yā 'Āpeo kutok, tu' yūm gohet pupi tayūmak pop'ax pet kopah, ha Yeyox te Nemi pu hām'āktux, hu:

—Mā, nūy 'ūkpe mōg. Kaxīy.

Nemi pepi' xip, tu ta pe' mōg, tu mōktu Nemi pet hā' mōxaha', ¹⁵ ha hāpxip 'ihā' xit Yeyox xix yāy yōg tik xop xix gohet pupi tayūmak pop'ax xop xix hāpkummuk mīy'ax xop nōy, ¹⁶ ha ta' nūn tik te hāmyūmmūg xop xix Paniye xop nūn, tu nūku' pēnāhā', Yeyox xit tik mūtik xix gohet pupi tayūmak pop'ax xop mūtik, tu Yeyox yōg tik xop pu' yīkopit, hu:

—Teptu Yeyox xit 'ūkummuk xop mūtik? Kaxīy.

¹⁷ Ha Yeyox te' xupak, tu tik te hāmyūmmūg xop pu hām'āktux, hu:

—Nonot xop te' hittup xop hā te 'ohnāg, pa pakut xop hā tehet. Hā kaxīy 'ūgnūn, nūy hāpkūmmuk mīy'ax xop xānā', pa' max xop xānā 'ohnāg. Kaxīy.

Yeyox te' xit hok 'āktux

¹⁸ Ha ta' pip Yoãm mütik mōg xop xix Paniye xop, tu' xit hok, nūy Topa pu hãm'aktux. Ha ta' xip Yeyox, ha ta' nūn tikmũ'ün, tu nūktu' yīkopit, hu:

—Yoãm mütik mōg xop xit hok, nūy Topa pu hãm'aktux xix Paniye xop te' kamah. Texīy 'ōg tik te' 12 xop xit hok 'ohnāg, nūy Topa pu hãm'aktux? Kaxīy.

¹⁹ Ha Yeyox te:

—Tikmũ'ün te yāyta pēnāhā', ha' xip tik te yāy tap-tup. 'Ok tikmũ'ün xit hok nōmhā'? 'Āmhok, yā' xit. ²⁰ Nāy, pu tik te yāyta mōg, ha tikmũ'ün xit hok nōmhā'. Hā kaxīy 'ūkxip, 'ihā yā yōg tik te' 12 xit hok 'ohnāg. Nāy, 'ūgmōg putup, 'ihā' xit hok putup. Kaxīy.

²¹ Tu Yeyox te xe:

—Tikmũ'ün te' xap 'ohnāg topixxax yāg tup, yā' pix 'ohnāg, xix topixxax kunox. Ka' xap, ha' pix, puxix yāg yāy nū'nā', ha topixxax yāy pot. ²² Ha ta' pux 'ohnāg tikmũ'ün te xupyāg tup xokxax kox kutut kopah. Ka' pux, puxix xupyāg xokxax kox koxyōy, ha' xaxok xupyāg, ha' kummuk xokxax kox. Pa' pux xupyāg tup xokxax kox tup kopah, pu' max. Hā kaxīy tikmũ'ün te mōnāyxop yōg hāpxopmā'ax tat, xix kama yōgnū hāpxopmā'ax tat, pu' kummuk. Kaxīy.

Yeyox te 'āmnīy hām hok 'aktux

²³ Nit xap, yā 'āmnīy hām hok, ha ta' mōg Yeyox xix yāy yōg tik te 12 xop, tu mōktu xuxnāg ta xe tox yōg hām mep, tu xuxnāg ta xe tox mep, nūy mā', ²⁴ ha ta' nūn Paniye xop tu' yīkopit, hu:

—Teptu 'ōg tik xop te' mep 'āmnīy hām hok 'ihā'? Yā' kummuk. Yūmū yōg xat'ax kax'āmi tappet tu', tu' xat, pu hām hok 'āmnīy hām hok 'ihā'. Kaxīy.

²⁵ Ha Yeyox te:

—'Ok 'āxop te' mōkupix tappet tu'? Putep mūn mīy Namix? Yā putup tep-tex Namix xix yāy yōg tihik. ²⁶ Namix mōg, tu mōktu Topa pet hā mō'nāhā', pa' mām pām, yā Topa keppa' mām, ha Namix te' pām pop tu' māhā', tu yāy yōg tik xop pu' popmāhā', puyīy mā', 'ihā 'āmānex yā 'Amit, tu 'āmānex xop xohix xat 'ūkax'āmi yūmū yōg xat'ax yōg tappet tu'. 'Ūxat, pu 'āmānex te nōm pām mā', pa' nōy mā hok, pa Namix te' māhā'. Kaxīy.

²⁷ Ha Yeyox te xe:

—Topa te tikmũ'ün pu 'āmnīy hām hok mīy, pa 'ap 'āmnīy hām hok pu tikmũ'ün mīy'ah. Yā 'āmnīy hām hok te tikmũ'ün yōg kāmānat putuk, pa tikmũ'ün te 'āmnīy hām hok yōg kāmānat putuk 'ohnāg, ²⁸ ha tak mūn Tikmũ'ün Kutok te' xat 'āmnīy hām hok yōg hāpxopmā'ax. Kaxīy.

3

Yeyox xix tik yīm te nū' yāy nūnnāhā'

¹ Tu ta' mōg Yeyox, tu mōktu Yoneo xop yōg Topa pet hā xe mō'nāhā', pa' xip tihik, tu' yīm te nū' yāy nūnnāhā', ² ha ta' pip tikmũ'ün, tup-tup, nūy Yeyox hāpkummuk mīy pēnā' nit xap 'ihā', nūy hām'aktux, hu:

—Yeyox te' xat'ax mīy 'ohnāg. Kaxīy.

³ Ha Yeyox te tik pu hām'aktux, hu:

—Mā'. Kaxīy.

⁴ Tu ta tikmũ'ün pu hām'aktux hu:

—Putep xat Topa yōg xat'ax yōg tappet? Putep xat, puyīy tikmũ'ün hāpxopmā nit xap 'ihā', yā 'āmnīy hām hok 'ihā': 'ok pe hāpxopmā max, 'ok pe hāpxopmā kummuk? 'Ok pe tikmũ'ün hīnnāhā, 'ok pe tikmũ'ün nīm, puyīy xakix? Kaxīy.

Pa tikmũ'ün te hāmaāktux 'ohnāg. ⁵ Ha' gāy Yeyox, tu' kuxa hittup 'ohnāg, tikmũ'ün te hāmyūmmūg putup 'ohnāg hah.

Ta Yeyox te tik pu:

—'Āpu yā 'ūyoa 'āyīm. Kaxīy.

Ha' yoa', ha' yīm hittup.

⁶Hãpxip ha ta' mōg Paniye xop, tu mōktu xat'ax xexka 'Enot yōg xop mütik hãm'aktux, tu hãm'aktux texīy Yeyox putex putup.

Yeyox te pakut xop nōy hittupmāhā'

⁷Ha ta' mōg Yeyox xix yāy yōg tik te 12 xop, tu mōktu' mōxaha kōnāg xexka Ganinet kux tu'. Ha ta' nūn tikmū'ūn xohix, yā hãpxexka Ganinet yōg xop, xix hãpxexka Yonex yōg, ⁸xix kōmēn Yenoyanēn yōg, xix hãpxexka 'Inumēn yōg, xix kōnāg kox Yohnām kūnāpa yōg xop, xix kōmēn Tinok yōg, xix Tinok yīmap pip xop, xix kōmēn Xinōm yōg, xix Xinōm yīmap pip xop. Yā' xohix te Yeyox yōg hãpxopmā'ax 'āpak, hu' nūn, nūy Yeyox pēnā', ⁹ha ta yāy yōg tik xop mō'pok Yeyox te, puyīy mīpkox nūnnā', puyīy tikmū'ūn xohix Yeyox mō'yōn hok. ¹⁰Yā tikmū'ūn xohix hittupmāhā Yeyox te', yīy ta tikmū'ūn pakut xohix nūn, nūy yāy mō'yōn, nūy Yeyox 'āpit, puyīy hittupmā'. ¹¹Ha ta' pip tikmū'ūn, tu' kopa' pip yāmīy kummuk, tu' nūn, tu nūktu kup tomāhā Yeyox keppah, tu hãm'aktux ka'ok, hu:

—'Āmūn yā Topak-tok! Kaxīy.

¹²Pa Yeyox te yāmīy kummuk xat ka'ok, hu:

—Hãm'aktux hok, yāg-mūn yā Topak-tok 'aktux hok. Kaxīy.

Yeyox te yāy yōg tik te 12 yīmōgātux

¹³Tu ta' mōg Yeyox, tu mōktu yīktix tu' pūnānep, tu' nōy xānāhā', ha ta' nūn, ¹⁴ha Yeyox te tik te 12 yīmōgātux, puyīy Yeyox mütik mōg, puyīy Yeyox tik mō'pok, puyīy tik Topa yōg hãm'āpak max'ax 'aktux, yā' xuxet'ax Yeyox yōg mō'pok xop. ¹⁵Yeyox te nōm ka'ogāhā, pu yāmīy kummuk mōy. ¹⁶Tik te 12 xop kopa' pip yā Xīmām, kama' xuxet'ax Pet, ¹⁷xix Tiak xi' taknōy Yoām, yā Yemeneo kutok, yā Tiak xix Yoām 'āxet'ax nōy Motnēy, yā tikmū'ūn yīy'ax kopa yā' yāy no'ok kutok, ¹⁸xix 'Ānene', xix Pinip, xix Matōmēo, xix Māteo, xix Tōmē', xix 'Appeo kutok Tiak, xix Tanep, xix Xīmām, yā tutep-tup, puyīy 'Iyaet xop yāyhā xexkah, ¹⁹xix Yot 'Ixkanot, yā tute' gāy xop mōgāhā Yeyox hah, puyīy xūyγā'.

Yeyox xix Hāmγāyāgnāg

²⁰Ha ta' nūn Yeyox, tu nūktu mīptut hā mō'nāhā', ha tikmū'ūn xohix nūn, ha Yeyox xit putup, pa yā' xit 'ohnāg, yā tikmū'ūn xohix pip. ²¹Ha ta' nūn Yeyox xape xop, nūy Yeyox mōgā', yā' xupak tikmū'ūn te' xuktux Yeyox putox kummuk, ²²ha kōmēn Yenoyanēn yōg tik te hãm yūmmūg xop te:

—Yeyox kopa' xip Meyemo', yā yāmīy kummuk xop yōg xat'ax, ha Meyemo te Yeyox ka'ogāhā', puyīy yāmīy kummuk mōy. Kaxīy.

²³Ha Yeyox te tikmū'ūn xohix xānāhā', nūy hāmγūmmūgā', tu hãm'aktux'ax hā hāmγūmmūgāhā'. Tute:

—Texīy Hāmγāyāgnāg te tikmū'ūn kopa yāy xut? ²⁴Hãpxexka yōg tikmū'ūn te yāy pot, nūy yāy kix, tu hãpxip 'ihā' xakix 'ūxohix. ²⁵'Ūxape xop te yāy pot, nūy yāy kix, tu hãpxip 'ihā' nōg 'ūxape xop. ²⁶Hā kaxīy Hāmγāyāgnāg xop te yāy pot, nūy yāy kix, puxix xakix 'ūxohix.

²⁷—'Ūxupxet te hãpxop hā' xupxet putup mīptut kopah, pa' xip tik ka'ok mīptut kopah. Texīy hãpxop xupxet putup? Yā tik ka'ok poxit hā' hīy hāmāxap, tu nōmhā' xupxet. Hā kaxīy 'āte Hāmγāyāgnāg hīy, nūy tikmū'ūn kopa yāmīy kummuk mōy.

²⁸—'Āpu 'ūxaxogā hok. Topa te tikmū'ūn yōg hãpkummuk mīy'ax xohix xaxogā yūmmūg, pu tu' kux. Tikmū'ūn te Topa 'aktux kummuk, ha Topa te' xaxogā yūmmūg, pu tu' kux. ²⁹Pa tikmū'ūn te Topa Koxuk 'aktux kummuk, ha Topa te' xaxogā yūmmūg 'ohnāg. Yā' xip 'ūyōg hãpkummuk mīy'ax mōkuma' mōg, tu' kux 'ohnāg. Kaxīy.

³⁰Hā kaxīy hãm'aktux Yeyox. Hamūn, tikmū'ūn te hãm'aktux, 'ūxip yāmīy kummuk Yeyox kopah. Pa 'āmhok, yā Topa Koxuk te' kopa' xip.

Yeyox mūktut xi' taknōy xop

³¹ Ha ta' nün Yeyox mūktut xi' taknōy xop, tu nūktu hāptopa' pip, tu' nōy mō'kutnāhā', puyīy Yeyox xānā'. ³² Ha ta kopa' mām tikmū'ūn Yeyox mūtik, tu hām'āktux, hu:

—Hāptopa' pip 'ātut xix 'ātaknōy xop, tu 'āxānāhā'. Kaxīy.

³³ Ha:

—Tep-te 'ūktut putuk xix taknōy xop putuk? Kaxīy.

³⁴ Tu' yāy yīmap xop pēnāhā', tu:

—Pēnā nūhū', yāg tut xix taknōy xop.

³⁵ Nōm te' mīy Topa te nōm putup, yāg taknōy xop xix hex xix tut yāg xape xop. Kaxīy.

4

Hāpxopxap

¹ Ta xe tikmū'ūn pu hāmyūmmūgāhā Yeyox te kōnāg xexka Ganinet kux tu', ha ta' pip tikmū'ūn xohix, yīy ta' mō'nāhā mīpkox hā, tu' yūm, ha' pip tikmū'ūn hāmhūmnāg hām kux tu', ² ha Yeyox te hām'āktux'ax hā hāpxop xohix yūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgāhā', tu:

³ —'Ūgxupex, 'ūmōg tihik, nūy hāpxopxap mō'pok, ⁴ tu hāpxopxap mō'pok, ha yāg te nū'nāhā putat kopah, ha ta' nün putuxnāg, tu' xohix māhā', ⁵ ha ta' yāg nōy te nū'nāhā hām kutōgnāg kopa mīkaxxap yīmū' yūm, tu hāpxip kutōgnāg 'ihā' xokax hām tūnēmnāg tu', ⁶ pa māyōn xip, ha mō'hap, tu' nak, yā' yīpxatit kutōgnāg, hu' nak, ⁷ ha ta' yāg nōy te nū'nāhā mīmyām kup kakak, tu' xokax, tu' tuk, ha mīmyām kup tuk, tu' nōy mō'nīy, ha' ta' ohnāg, ⁸ ha ta' yāg nōy te nū'nāhā hām max kopah, tu' xokax, tu' tuk, tu mōktu kup puxet te mīnta te' 30 popmāhā', ha ta kup nōy ta' tu 60, ha ta kup nōy ta tu 100. Kaxīy.

⁹ Tu xe:

—'Āyīpkox pip, nūy ta 'āpu yā xupax. Kaxīy.

Yeyox te hāpxopxap 'āktux

¹⁰ Ha ta' mōg tikmū'ūn punethok, ha ta' yāg xip Yeyox mūtik xix Yeyox yōg tik te 12 xop mūtik, tu yāy tu nū'nāhā', nūy Yeyox mūtik hām'āktux, tu:

—Hāmyūmmūg'ax 'ūm yūmmūgāhā xate? Kaxīy.

¹¹ Ha:

—Texīy Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat, ha' yīpkox pip? Topa te xa' mūg. Pa Topa te 'āxop kūnāpa pip xop pu hāmyūmmūgāhā hām'āktux'ax hā, ¹² puyīy hāmpēnā', pa hāmyūmmūg 'ohnāg, puyīy hām'āpak, pa hāmyūmmūg 'ohnāg, puyīy yāy yōg hāpkummuk mīy'ax nīm hok, puyīy Topap-tuppax hok, puyīy Topa tikmū'ūn yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā hok, pu tu' kux 'ohnāg. Kaxīy.

¹³ Tu xe:

—'Āxop te hām'āktux'ax yūmmūg 'ohnāg. Texīy 'āxop kūnāpa pip xop te nōm yūmmūg? Kaxīy.

¹⁴ Tu xe:

—Tik te hāpxopxap mō'pok. Hā kaxīy tikmū'ūn te Topa yōg hām'āktux'ax 'āktux, ha hāpxopxap te Topa yōg hām'āktux putuk, ¹⁵ ha ta hāpxopxap yāg te nū'nāhā putat kopah, ha ta' nün putuxnāg, tu' māhā'. Hā kaxīy tikmū'ūn te Topa yōg hām'āktux'ax 'āpak, pa Hāmgāyāgnāg nūn, tu Topa yōg hām'āktux'ax xut. ¹⁶ Ha ta hāpxopxap yāg te nū'nāhā hām kutōgnāg kopa mīkaxxap yīmū' yūm, tu' xokax, tu' nak mō'ka'ok 'ūyīpxatit kutōgnāg hah. Hā kaxīy tikmū'ūn te Topa yōg hām'āktux 'āpak, tu' kuxa hittup, ¹⁷ pa hāpxip 'ihā tikmū'ūn te' kuxa mām xop kute'ex kummuk, ha' kuxa mām kux. ¹⁸ Ha ta hāpxopxap yāg te nū'nāhā mīmyām kup kakak, tu' xokax, ha mīmyām te' nōy mō'nīy, ha' ta 'ohnāg. Hā kaxīy tikmū'ūn te Topa yōg hām'āktux 'āpak, ¹⁹ pa hām xexka yōg hāpxopmā'ax pe'paxex punethok, tu 'ūp-texop xexkap-tup, tu hāpxop xohix putup, hu Topa yōg hām'āktux xaxok, tu hāpxopmā max mīy'ah. ²⁰ Ha ta hāpxopxap yāg te nū'nāhā hām max kopah, tu' xokax, tu' tuk, tu mōktu kup puxet te mīnta te' 30 popmāhā', ha ta

kup nõy ta' tu 60, ha ta kup nõy ta' tu 100. Hã kaxīy tikmũ'ũn te Topa yõg hãm'ãktux'ax 'ãpak, tu' kuxa mãm nõm kopah, tu hãpxopmã max punethok. Kaxīy.

Kuyãnãm

²¹ Tu Yeyox te xe:

—'Ok tikmũ'ũn te kuyãnãm tat'ax xex manax kopah? 'Ãmhok. 'Ok tikmũ'ũn te kuyãnãm tat'ax xex mĩmpe mō'yõn'ax kakak? 'Ãmhok. Pa tikmũ'ũn te kuyãnãm tat'ax yõg yũm'ax yĩmũ' xex, ha nõmhã kuyãnãm max, ha tikmũ'ũn te hãpxop pẽnãhã'. ²² Hã kaxīy tikmũ'ũn te hãpxopmã xaptop hõnhã', ha tikmũ'ũn te' pẽnã 'ohnãg, pa hãpxip 'ihã tikmũ'ũn xohix te' pẽnãp-tup. ²³ 'Ãyĩpkox pip, nõy ta 'ãpu yã xupax. Kaxīy.

²⁴ Ta Yeyox te xe:

—'Ãpu 'ãkuxa hã' xupax. Xate 'ãnõy yõg hãpxopmã'ax kopit, puxix Topa te 'õg hãpxopmã'ax kopit, yã' yãy putuk, yã Topa te 'õg hãpxopmã'ax kopit xe'ẽgnãg putup. ²⁵ Tikmũ'ũn yõg hãpxop pip, puxix hãpxop nõy pop putup. Tikmũ'ũn yõg hãpxop kutõgnãg pip, puxix nõm xaxok putup.

Hãpxopxap

²⁶ Tu Yeyox te xe:

—Texīy Topa te yã yõg tikmũ'ũn xat, ha' yĩpkox pip? Yã' putuk, tik te hãpxopxap mō'pok, ha' xokax, tu' tuk. ²⁷ Texīy 'ũxokax? Texīy 'ũtuk? Tik te' yũmmũg 'ohnãg. 'Ãmnīy hã mō'yõn, tu hãptup hã hãpkumep, 'ihã' tuk. ²⁸ Hãpxopxap te hãm hã' mōxaha', tu' xokax, tu' tuk, ha' tut pip, ha' xap ta punethok. ²⁹ Yã' ta, ha tik te' mep kupukhe hã, tu' nõnnãhã'. Hã kaxīy Topa yõg tikmũ'ũn xohix nõy nã' mõg, Topa te nõm xat. Kaxīy.

Mõytat xap

³⁰ Tu Yeyox te xe:

—Texīy Topa te yã yõg tikmũ'ũn xat, ha' yĩpkox pip? Texīy 'ãte xa hãmyũmmũgãp-tup? ³¹ Yã hãpxopxap putuk, yã mõytat xap putuk. Yã' kutõgnãg mõytat xap, pa hãpxopxap nõy xohix 'ũxexkah. ³² Tikmũ'ũn te mõytat xap xok, tu' xokax, tu' tuk, tu mõktu kup tox, ha ta' kup nõy kutõgnãg, ha mõytat kup mãg xexkah, ha ta' nũn putuxnãg, tu yã pet mīy mĩm mãg tu'. Hã kaxīy Topa yõg tikmũ'ũn xop kutõgnãg hãmãxap, pa' xohix nõy nã'mõg tu mõktu' xohix. Kaxīy.

³³ Hã kaxīy Yeyox te tikmũ'ũn pu hãmyũmmũgã punethok hãm'ãktux'ax hã, yīy tikmũ'ũn te hãmyũmmũg. ³⁴ Yã tikmũ'ũn pu hãmyũmmũgãhã hãm'ãktux'ax hã, pa yã yõg tik te 12 xop mütik hãm'ãktux nõy, nõy hãmyũmmũgã'.

Yeyox te 'ãmuuh xat xix kõnãg tot

³⁵ 'Ãmnīy ha ta yã yõg tik xop pu Yeyox te:

—'Ãpu yũmũ kõnãg xexka xak, nõy kũnãpa mõg. Kaxīy.

³⁶ Ha Yeyox yõg tik xop te tikmũ'ũn mō'pok hatohã, ha' mõg, ha ta' mõg tihik Yeyox hah, tu yõg mĩpkox hã' mōxaha', tu ta' mõg Yeyox mütik, ha ta mĩpkox xape mõg kama nũmütik, ³⁷ pa hãpxip 'ihã 'ãmuuh xexka nũn, ha ta' nũn kõnãg tot xexka', tu nũktu mĩpkox hã' mōxaha', ha mĩpkox te kõnãg hã nũ'xip, ³⁸ ha Yeyox mō'yõn mĩpkox xahixpa tu', tup-tox tep-tox yũm'ax yĩmũ' yũm, ha Yeyox yõg tik xop te' nuhuk, ha' koxak, ha hãm'ãktux, hu:

—Yãyã, yũmũg xakix putup. 'Ok 'ũgmũg kuxa ka'? Kaxīy.

³⁹ Ha Yeyox yok, tu 'ãmuuh xat xix kõnãg tot, puyīy tu xuxix, ha' xuxix, tu nũ'yey.

⁴⁰ Ha Yeyox te yã yõg tik xop pu yĩkopit, hu:

—Texīy 'ãkuxa nõg? 'Ok 'ãkuxa mãm 'ohnãg? Kaxīy.

⁴¹ Ha tik kuxanõg, tu:

—'Ū'ũm tihik? Yã tute 'ãmuuh xat xix kõnãg tot, ha' xuxix, tu nũ'yey! Kaxīy.

¹ Tu ta' mōg Yeyox xix yāy yōg tik xop mīpkox hā, tu mōktu' mōxaha kōnāg xexka Ganinet kux tu' hāpxexka Yenax tu', ² tu mīpkox nīm, tu ta' mōg, pa' xip tihik, ha tik kopa' pip yāmīy kummuk. ³ Yā tik pet yūm xukpot tu', ha' nūn. Yā' gāy, ha tikmū'ūn te' hīy yūmmūg 'ohnāg māxap hā. ⁴ Yā tikmū'ūn te' mūg punethok, nūy māxap hā' hīy 'ūyīm xi' pata', pa tik te' koxyōy 'ūxohix, tu' mōg. Yā tikmū'ūn te' hīy yūmmūg 'ohnāg. ⁵ Hāptup 'ihā' xip tihik yīktix tu' xix xukpot tu' xix 'āmnīy 'ihā kamah, tu' xahok ka'ok, tu yāy po'oxnām mīkaxxap hā. ⁶ Ta Yeyox pēnāhā hāptox tu, tu ta' nōy ha' nūn mō'ka'ok, nūktu Yeyox pu nū'xup, ⁷ tu hām'āktux ka'ok, hu:

—Yeyox, yā Topa xexka xe'ēgnāg kutok, 'āte xa tatu' xak: 'Āpu yā 'ūgkummugā hok! Kaxīy.

⁸ Yā hamūn, Yeyox te: “Yāmīy kummuk, tik kopa 'āpep!” Kaxīy.

⁹ Tu Yeyox te:

—'Āxuxet'ax texīy? Kaxīy.

Ha:

—'Ūkxuxet'ax 'Ūxohix Xop, yā 'ūgmūgmūn punethok. Kaxīy.

¹⁰ Tu xe:

—'Āpu 'ūgmūg mō'pok hato'a hāptox tu'. Kaxīy.

¹¹ Ha ta' pip xapup xohix, tu' xit yīktix tu' hāmhūmnāg.

¹² Ha yāmīy kummuk te Yeyox pu hām'āktux, hu:

—'Āpu 'ūgmūg xat, 'ūyīy xapup hā mōxān' Kaxīy.

¹³ Ha Yeyox te' xat, ha tik nīm, tu ta' mōg, tu mōktu xapup hā' mōxaha'. Yā' xohix xapup, yā' xohix te' 2000 kōmnāg, tu ta' mōg mō'ka'ok, tu mō'yīyxoho', tu mōktu kōnāg xexka hā' mōxaha', tu' xakix xit hā.

¹⁴ Ha ta' nū'paha xapup pēnā'ax xop, tu nōm 'āktux kōmēn yōg tikmū'ūn pu xix hām panip yōg tikmū'ūn pu', ¹⁵ ha ta' nūn tikmū'ūn xohix, nūy hām pēnā', tu' nūn, tu nūktu Yeyox yīka' pip, tu tik pēnāhā', pa' pip'ah yāmīy kummuk tik kopah, ha tikmū'ūn kuxa te' yēy. Yā tik yūm, tu' xax taha', tup-tox max. ¹⁶ Ha ta' tikmū'ūn pu hāpxopmā'ax xohix 'āktux nōm te tik pēnāhā xix xapup, ¹⁷ tu Yeyox pu tatu' xak, puyīy mōg hato'ah, ¹⁸ ha ta' mōg Yeyox, tu mīpkox hā mō'nāp-tup, ha tik nūn, tu:

—'Ūgmōg putup 'āmūtik. 'Ok max? Kaxīy.

¹⁹ Pa Yeyox te:

—'Āmhok. 'Āpu mōg yāy pet hah, nūy 'āxape xop pu' xuktux yūmmūg xuxyā Topa te xa' mīy. Kaxīy.

²⁰ Ha ta' mōg tihik, tu mōktu hām'āktux Kōmēn te' 10 tu', xix kōmēn yīkak, yā' xuktux Yeyox te' mīy, ha tikmū'ūn xohix tep-tup pax.

Yax te Yeyox xānāhā'

²¹ Ha ta' mōg Yeyox mīpkox hā, tu kōnāg xexka xak putpu', tu mōktu' xupep, ha ta' nūn tikmū'ūn xohix, nūy Yeyox pēnā', ²² ha ta' nūn tihik 'ūxuxet'ax Yax, yā Yoneo xop yōg Topa pet yōg tik xat'ax, 'ūnūn, tu nūktu Yeyox pata yīka' mōhāmnīy, ²³ tu:

—'Ūk-tok hex xok putūmnāg. 'Āpu mōg, nūy 'ūyīmū 'āyīm nōm, puyīy xuxix, puyīy hi'! Kaxīy.

²⁴ Ha ta' mōg Yeyox tik mūtik xix tikmū'ūn xohix mūtik. Yā tikmū'ūn xohīynāg, hu yāy mō'yōn.

Yeyox te 'ūn pakut hittupmāhā'

²⁵ Ha ta' nūn 'ūhūn, yā' pakut, yā 'ūn hep kux 'ohnāg hāmyāxatamuk xohix te' 12 hā.

²⁶ Yā nonot punethok te tu' popmāhā hehmēn, yīy tayūmak noa'. Yā' hittup 'ohnāg, pa' pakut xexka nōy nā' mōg. ²⁷ Tikmū'ūn te Yeyox 'āktux, ha 'ūn te' xupak, tu ta' mōg, tu tikmū'ūn xohix kopa' mōg, tu Yeyox pe' mōg, tu' topixxax 'āpit. ²⁸ Yā 'ūn te hāmpē'paxex, hu: “'Āte 'ūyōg topixxax 'āpit, kopxix hittup.” Kaxīy. ²⁹ Hāpxip kutōgnāg 'ihā' hep kux, ha 'ūn te' yūmmūg 'ūhittup xe'e', ³⁰ ha Yeyox te' yūmmūg yāy kopa' xupep hāpka'ok. Yeyox yōkānām, tu tikmū'ūn pu' yīkopit, hu:

—'Ū'ūm te yōg topixxax 'āpit? Kaxīy.

³¹ Ha Yeyox yōg tik te 12 xop te:

—Tikmū'ūn xohix te yāy mō'yōn 'āyīmap. Texīy xate' yīkopit? Kaxīy.

³² Pa Yeyox yōkānām, nūy pēnā nōm te' xupit,

³³ ha 'ūn te' yūmmūg, hu' nūn, tu nūktu Yeyox pata yīka mōhāmnīy, tu' yīpkutuk, hu yāy puxu'ux, tu hāpxopmā xohix 'āktux. ³⁴ Ha Yeyox te:

—Tukūm, 'ākuxa yūm ka'ok 'ūgkopah, hu 'āhittup. 'Āpu 'ākuxa nōg hok. Mōg! 'Āhittup! Kaxīy.

Yeyox xix Yax kutok

³⁵ Yeyox te 'ūn mūtik hām'āktux, ha ta' nūn Yax yōg kāmānat, yā Yax pet tu' nūn, nūktu:

—Yax, 'āk-tok hex xok. 'Āpu notot Yeyox xānā hok. Kaxīy.

³⁶ Pa Yeyox te nūmūtik hām'āktux 'ohnāg, pa Yax pu hām'āktux, hu:

—'Āpu 'ākuxa nōg hok. 'Āpu 'ākuxa yūm ka'ok! Kaxīy.

³⁷ Yeyox te tikmū'ūn xohix xat, pu mōg hok yāy mūtik, pa' xat, pu mōg Pet xix Tiak xix Yoām, ³⁸ tu ta' mōg, tu mōktu Yax pet hā' mōxaha', pa' pip tikmū'ūn, tu' potaha', tu' xaho ka'ok, ³⁹ ha Yeyox te:

—Texīy 'āxop potaha', nūy xaho ka'ok? 'Ūk-tok hex xok tāmnāg 'ohnāg. Yā mō'yōn. Kaxīy.

⁴⁰ Ha tikmū'ūn yīxix, pa Yeyox te xohix xat, pu hāptopa mōg. Yā' mōg 'ūxohix. Ha ta' mōxaha Yeyox xix yāy yōg tik te' 3 xik-tok hex mūktak xi' tut 'ūk-tok hex yōg mīptut kox hā, ⁴¹ ha Yeyox tek-tok yīm mūg, tu:

—“Tanita kōmīy!” Kaxīy. Yā tikmū'ūn yīy'ax hā: “Nixix, 'āpu 'āk-nīhāxip!” Kaxīy.

⁴² Yā hāpxip 'ohnāg 'īhāk-tok hex yīpxit, nūy pepi' xip, nūy hāpkumep, ha tikmū'ūn te' yēy. Yāk-tok hex yōg hāmyāxatamuk xohix te 12, ⁴³ ha Yeyox te tikmū'ūn xat, puyīy tikmū'ūn pu nōm 'āktux hok, tu' xat, puk-tok hex pu xit'ax hōm.

6

Yeyox xip Nāyane tu'

¹ Tu ta' nūn putpuk Yeyox xix yāy yōg tik xop kōmēn Nāyane tu', tu nūktu kōmēn hā' mōxaha'. ² Nit xap 'īhā' mōg, tu mōktu Yoneo xop yōg Topa pet hā mō'nāhā', tu tikmū'ūn pu hāmyūmmūgāhā', ha tikmū'ūn te' xupak, tu hām'āktux'ax putup nōg, tu:

—Texīy tik te hāpxop xohix yūmmūg? Tep te tik pu hāmyūmmūgāhā'? Texīy tik te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg? ³ Yūmū'āte tik yūmmūg. Yā mīmpe mīy, yā Mānix kutok, yā taknōy 'ūxuxet'ax Tiak, xix Yoye', xix Yot, xix Xīmām. Yā' hex tihi nūnteh kamah. Kaxīy.

Yā tikmū'ūn te' yūmmūg putup'ah, Yeyox yā Topak-tok. ⁴ Pa Yeyox te:

—Tikmū'ūn te yāy xape 'āpak 'ohnāg nōm te Topa pupi hām'āktux. Kaxīy.

⁵ Yeyox te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg, pa' mīy kutōgnāg. Yā' pakut xop yīmū' yīm xex, nūy hittupmā' yā 'a' xohix'ah hittupmāhā' kōmēn Nāyane tu'. ⁶ Yā tikmū'ūn kuxa mām 'ohnāg, ha Yeyox kuxa hittup 'ohnāg.

Yeyox yōg tik te 12 xop mōg

Tu ta' mōg Yeyox, tu mōktu xiptuxexka xohix yōg tikmū'ūn pu hāmyūmmūgāhā kōmēn Nāyane yīkak. ⁷ Tu ta' xānāhā yāy yōg tik te 12 xop, ha' nūn, ha Yeyox te nōm ka'ogāhā', puyīy yāmīy kummuk mōy. Tute tik mō'pok, pu mōg 'ūtix tu pe' tix hā kaxīy, puyīy yāmīy kummuk mōy. ⁸ Yeyox te:

—Hāpxop tat hok, yā xit'ax tat hok, xix tayūmak tat hok, pa mīm hām tonnognā 'āmōg.

⁹ 'Āpu pataxax tat. 'Āpu kāmīn puxehnāg mō'tat. Kaxīy. ¹⁰ Tu xe:

—'Āxop mōg putup, tu kōmēn hā 'āmōxap-tup, tu mīptut hā' 'āmōxap-tup. 'Āpu nox pi' mīptut puxet kopah, tu mōktu 'āmōg, tu kōmēn nīm. ¹¹ Pa kōmēn yōg tikmū'ūn te 'āp-tup nōg, tu hām'āktux'ax putup nōg, nūy ta mōg. 'Āpu nox pi' hok. 'Āxop te yāy pataxax tu hāpxut nuhuk putup, xayīy hām'āktux 'ūkummuk tikmū'ūn. Kaxīy.

¹² Ha ta' mōg Yeyox yōg tik xop, tu tikmū'ūn pu hām'āktux, hu:

—'Āpu 'āyāyhāhup, nūy hāpkummuk mīy kux. Kaxīy.

¹³ Tik te yāmīy kummuk mōy, tu tikmū'ūn punethok pakut putox pix heptox hā, tu nōm hittupmāhā'.

Yoām xok

¹⁴ Ha ta' xip 'Enot, yā tikmū'ūn yōg xat'ax xexkah, tu nōm hāpxopmā'ax 'āpak, yā tikmū'ūn xohix te Yeyox yūmmūg, tu hām'āktux punethok. Tikmū'ūn yāg te:

—Yā' putpu' hi Yoām nōm tep-tox pix, tu hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg. Kaxīy.

¹⁵ Ha ta yāg te:

—Yā 'Enit. Kaxīy.

Ha ta yāg nōy te:

—Yā tute Topa pupi hām'āktux, yā Topa pupi hām'āktux xop hittap putuk. Kaxīy.

¹⁶ Ha 'Enot te' xupak, tu:

—Yā Yoām nōm tep-tox pix. Hōmā 'āte' xat, pup-tox xax, ha' kuyut, pa hōnhā putpu' hi! Kaxīy.

¹⁷ Hamūn, hōmā 'Enot te' xat, puyīy xonat Yoām mūy, puyīy 'ūyīm hīy, puyīy kanet ka'ok kopa' xix. Texīy? Yā hōmā 'Enot xix 'Enonit te yāy taha', pa 'Enonit yā 'Enot taknōy Pinip xetut, ¹⁸ yīy ta Yoām te 'Enot pu hām'āktux, hu: “Yā' max'ah. Topa yōg xat'ax kax'āmīx tappet tu, tu' xat, xayīy yāyta hok 'ātaknōy xetut mūtīk!” Kaxīy.

¹⁹ Yīy ta' gāy 'Enonit, tu Yoām putup nōg, hup-tup, puyīy Yoām putex. Pa 'āmīhok, ²⁰ yā 'Enot te Yoām yīpkutuk, yā tute' yūmmūg yā' max xe'ēgnāg Yoām, ha Yoām putex putup'ah. Yoām te 'Enot pu hām'āktux punethok, ha 'Enot kuxa hittup 'ohnāg, pa 'Enot te 'nōy yōg hām'āktux'ax putuppax.

²¹ Pa hāpxip 'īhā 'Enot te yāy yōg hāmyāxatamuk yōg 'āmuk xexka mīy, ha ta' nūn gohet yōg xexka xop, yā' xat'ax xexka xop, xix xonat yōg xat'ax xop, xix hāpxexka Ganinet yōg xat'ax xop. ²² Ha ta' nūn 'Enonit kutok hex, nūktu' hāmyā max, ha 'Enot tep-tuppax xexka', yā hāmyā max. 'Enot tek-tok hex pu hām'āktux, hu:

—Xate putep-tup? 'Āte xa' hōm putup. Kaxīy.

²³ Tu xe hām'āktux xex, hu:

—Xate putep-tup? Yā 'āte xa popmāp-tup hāpxop xohix, tu mōktu yōg hāpxop xahix, yā' xahix yōgnū hāhām, xi' xahix yōgnū tikmū'ūn! Kaxīy.

²⁴ Ha ta' mōg 'ūk-tok hex, nūy tut mūtīk hām'āktux, nūy yīkopit, ha' tut te:

—'Āpu tatu' xax Yoām putox nōm tep-tox pix. Kaxīy.

²⁵ Ha putpu' nūn 'ūxat'ax tu', tu:

—'Ā' hōm mō'ka'ok Yoām putox kănēypetxax yīmū' yūm! Kaxīy.

²⁶ Ha ta' kuxa hittup 'ohnāg 'Enot, pa yā hām'āktux xex tu Topa 'āxet'ax 'āktux ha tikmū'ūn xohix te' xupak, yīy ta' hōm putup, ²⁷ hu hāpxip 'ohnāg 'īhā xonat mō'kutnāhā', puyīy Yoām putox nūnnā', ha ta' mōg xonat kanet ka'ok tu', tu Yoām putox xak, ²⁸ tu kănēypetxax yīmū' nūnnāhā', tuk-tok hex pu' hōm, ha ta' mōg, tu' tut pu' hōm. ²⁹ Ha ta' yūmmūg Yoām mūtīk mōg xop, tu ta' nūn, tu nūktu Yoām xokxax paha', tu ta' mōg, tu mōktu mīkaxxap kox kopa' xix xukpot tu'.

Yeyox te tikmū'ūn xohix pu' xit'ax popmāhā'

³⁰ Ha ta' nūn Yeyox yōg tik te 12 xop Yeyox hah, tu nūktu yāy yōg hāpxopmā'ax xohix 'āktux xix yōg hāmyūmmūg'ax xohix, ³¹ pa' pip tikmū'ūn xohix, tu xohix te hāpkumep, yīy ta' xit 'ohnāg Yeyox yōg tik xop, yā tikmū'ūn xohix pip. Ha Yeyox te yāy yōg tik xop pu hām'āktux, hu:

—'Āpu yūmū mōg hām panip xexka tu', nūy hām hok. Kaxīy.

³² Tu ta' mōg, tu mīpkox hā' mōxaha', tu ta' mōg, tu kōnāg xak. ³³ Pa tikmū'ūn punethok te mōg'ax pēnāhā', yā' Yeyox pēnāhā xix tik xop. Ha ta' nūn xiptuxexka xohix yōg tikmū'ūn, tu pata hā' nūpaha hām kux tu', tu nūktu' mōxaha', tu' nōy hip. ³⁴ Ha ta' xupep mīpkox kōnāg xexka kux tu', ha Yeyox te' pēnāhā tikmū'ūn xohix, tu' kuxa ka'.

Kahnën yōg pēnā'ax xip'ah. Hā kaxīy tikmū'ün putuk. Yā' hittup 'ohnāg, yīy' kuxa ka', tu tikmū'ün pu hāmyūmmūgāhā kōnāmāhā hāpxop punethok.

³⁵ Māyōn mō'nāp-tup 'ihā' nūn Yeyox yōg tik xop, tu nūktu Yeyox pu hām'āktux, hu:
—Māyōn mō'nāp-tup, yā hām panip xexka nūnteh, yā xit'ax pip 'ohnāg. ³⁶ Āpu yā tikmū'ün xat, pu mōg hāpxa'ax tu' xix xiptuxexka tu', puyīy xit'ax pop. Kaxīy.

³⁷ Pa Yeyox te:

—'Āpu tikmū'ün pu xit'ax popmā'. Kaxīy.

Ha tik xop te:

—Texīy pām popmā tikmū'ün xohix pu'. 'Ūyōg tayūmak xohix, yā tayūmak 'ānuk xohix te' 200, yā tayumak yānām ponnok. Kaxīy.

³⁸ Ha:

—Pām xohix texīy pip 'ōhnū'? Mōy pēnā' Kaxīy.

Tik mōg, tu putpu' nūn, tu:

—Yā pām te' 5 xix mām tix. Kaxīy.

³⁹ Ha Yeyox te tikmū'ün xat, puyīy xux yīmū' mām, puyīy yānōm xohix hā' mām, ⁴⁰ ha' yānōm hā' mām, yā' yānōm kopa' mām xohix te' 100 xi' nōy kopa' mām xohix te' 50 hā kaxīy. ⁴¹ Ha Yeyox te' pām te' 5 pop xix mām tix, tu pekkox pēnāhā', tu:

—Topa, xate nū' popmāhā'. Yā 'āmax. Kaxīy.

Tu pām koxip, tu yāy yōg tik xop pu' popmāhā', puyīy tikmū'ün pu popmā'. Tik te' popmāhā'. Ha ta mām tix koxip, tu' popmāhā' kamah, ⁴² ha tikmū'ün xohix te' māhā', tu mōktu xe xit putup'ah. Puxix. ⁴³ Ha ta' mōg Yeyox yōg tik xop, tu pām yāg pop xix mām yāg. Yā pām yāg hā nū' xip manax xohix te' 12 xix mām hā, ha' nūnnāhā'. ⁴⁴ Hamūn, yā' xohix te' pām māhā', yā' tik xohix te' 5000.

Yeyox te kōnāg yīmū' mōg pata hā

⁴⁵ Hāpxip 'ihā' Yeyox te yāy yōg tik xop pu hām'āktux hu:

—'Āpu mīpkox hā mōxakux, nūy mōg kūnāpa hāpkux nōy tu' xiptuxexka Metxax tu', ha 'āte tikmū'ün mō'pok putup. Kaxīy.

⁴⁶ Ha ta' mōg Yeyox yōg tik xop, ha ta' mōg Yeyox, tu yīktix yokoma', nūy Topa pu hām'āktux. ⁴⁷ 'Āmnīy 'ihā' pip Yeyox yōg tik xop mīpkox kopa kōnāg xexka kote', ha ta yāp-xehnāg xip Yeyox hāpkux tu', ⁴⁸ tu yāy yōg tik xop pēnāhā'. Tik te mīpkox hā mōgāhā', pa yā mōg putux, yā 'āmuuh te ha' nūn. Hāmyāykuhmōy ha ta' mōg Yeyox, tu kōnāg xexka yīmū' mōg pata hā, tu nōā' yēn putup.

⁴⁹ Ha tik te' pēnāhā' yā Yeyox te kōnāg yīmū' mōg pata hā, ha hāmpē'paxex yā yāmīy putuk, tu' xahok. ⁵⁰ Yā' xohix te' pēnāhā', tu' yīpkutuk. Pa hāpxip 'ihā' Yeyox te:

—'Ākuxa nōg hok! Yāg mūn. 'Ūgyīpkutuk hok! Kaxīy.

⁵¹ Tu ta mīpkox hā mō'nāhā' Yeyox, tu' xip yāy yōg tik xop mūtik, 'ihā' kux 'āmuuh. Ha tik xop kuxa te' yēy, ⁵² yā tik te' yūmmūg 'ohnāg texīy Yeyox te tikmū'ün te' 5000 xitnāhā', yā tik putox ka'ok.

Yeyox te tikmū'ün hittupmāhā' Yēnēyane tu'

⁵³ Tu ta' mōg Yeyox xix yāy yōg tik xop, tu mōktu kōnāg kox kux tu' mōxaha' hāpxexka Yēnēyane tu', tu mīpkox tutxit hā hīy kōnāg kux tu', ⁵⁴ tu ta' mōg, pa tikmū'ün pip, tu Yeyox pēnāhā', ⁵⁵ tu ta' mōg, tu' pet xohix ha' xupaha', tu tikmū'ün pakut tutpe hā' put nūn, tu nūktu Yeyox ha' nūnnāhā', ha Yeyox te nōm hittupmāhā'. ⁵⁶ Tu ta' mōg Yeyox, tu hāpkumep xiptuxexka xohix tu' xix kōmēn xohix tu' xix yānōm xohix tu', pa' pip tikmū'ün xohix, tu' nūnnāhā' tikmū'ün pakut, tu nūktu nāpet hām tu' xex, tu Yeyox tu' xak, pu tux, puyīy pakut xop Yeyox yōg topixxax kuyāg 'āpit, ha pakut xohix te' xupit, tu' hittup.

¹ Ha ta' nün Paniye xop xix tik te hãmyümmüg xop, yã kômên Yenoyanên tu' nün, tu nũktu Yeyox ha yãy tu nũ'nãhã'. ² Yã hõmã nõm te' pênãhã Yeyox yõg tik xop xit 'üyĩm xut putüynãg hã, yã 'ap yĩm pix'ah. Yã Paniye xop te tikmũ'ün xat, pu yãy yĩm pix. ³ Yã Yoneo xop te mõnãyxop yõg hãpxopmã'ax tat, ha Paniye xop te Yoneo xop kopa' xip, tu mõnãyxop yõg hãpxopmã'ax tat punethok, tu yãy yĩm pix max, tu nõmhã' xit, ⁴ tu nãpet tu' nũnnãhã hãpxop, tu nõm pix 'üxohix, tu mõnãyxop yõg hãpxopmã'ax nõy tat. Yã kõnãg xo'op'ax pix xix nax xix kanenãm.

⁵ Tu ta' yĩkopit Paniye xop te xix tik te hãmyümmüg xop te', hu:

—Texiy 'õg tik xop te mõnãyxop yõg hãpxopmã'ax tat 'ohnãg, hu yãy yĩm xut putüynãg hã' xit? Kaxiy.

⁶ Ha Yeyox te:

—'Apa max, pa yã 'akuxa kummuk. Hõmã 'lyait te 'ãxop 'ãktux! Tute kax'ãmi, hu: "Topa te: 'Tikmũ'ün tek mün 'ãktux max, pa yã' kuxa tek mün xak 'ohnãg. ⁷ Tikmũ'ün tek mün pu nũktettex, pa yã' kummuk. Yã tikmũ'ün te yãy yõg hãm'ãktux'ax 'ãktux, tu: Yã Topa yõg xat'ax nũhũ.'" Kaxiy.

⁸ Tu Yeyox te xe:

—'ãxop te Topa yõg xat'ax mĩy 'ohnãg, nũy mõnãyxop yõg hãpxopmã'ax tat. Kaxiy.

⁹ Tu Yeyox te xe:

—'ãxop te Topa yõg xat'ax nĩm pax, nũy yãy yõg xat'ax mĩy. ¹⁰ Yã hõmã Mõyyex te' xat, hu: "'Apu 'ãtak mõ'yãy xe'ëgnãg, nũy nõm pu hãpxopmã max. 'Apu 'ãtut mõ'yãy xe'ëgnãg, nũy nõm pu hãpxopmã max." Kaxiy. ¹¹ Pa 'ãxop te tikmũ'ün pu hãmyümmügãhã', hu: "'Üxip tikmũ'ün yõg hãpxop, tu Topa pu' hõm, tu yãy 'ãtak pu' hõm 'ohnãg xi' tut pu' hõm 'ohnãg. Nõmhã' max. ¹² Nõmhã' hõm hok." Kaxiy. ¹³ Pa 'ãmhok, hãm'ãktux kummuk. Hã kaxiy 'ãxop te Topa yõg hãm'ãktux 'ãpak 'ohnãg, pa yãy yõg ham'ãktux 'ãpak, tu 'ãk-tok pu nõm yümmügãhã', tu 'ãxop te hãpxopmã kummuk nõy punethok hã kaxiy. Kaxiy.

Tep te hãmkummugãhã'?

¹⁴ Yeyox te xe tikmũ'ün xãnãhã', ha' nün, ha hãm'ãktux, hu:

—'Apu yõg hãm'ãktux'ax 'ãpax max, nũy hãmyümmüg: ¹⁵⁻¹⁶ Tikmũ'ün hãptopa' pip hãpxop, tu tikmũ'ün hã' mõxaha', tu' kopa' pip nõmhã. Yã hãpxop te kaxiy te tikmũ'ün kummugã 'ohnãg. Pa hãpxop pip tikmũ'ün kopah tu' mõxaha', tu mõktu hãptopa' pip. Yã hãpxop te kaxiy te tikmũ'ün kummugãhã'. Kaxiy.

¹⁷ Tu ta' mõg Yeyox, tu mõktu mĩptut hã mõ'nãhã', ha ta' nün Yeyox yõg tik xop, nũy Yeyox yõg hãm'ãktux'ax yĩkopit, ¹⁸ ha Yeyox te:

—'ãxop te tikmũ'ün xohix putuk, yã hãmyümmüg 'ohnãg. Hãpxop te hãptopa' pip, tu tikmũ'ün yĩkox hã' mõxaha', tu kopa' pip. Yã hãpxop te kaxiy te tikmũ'ün kummugã 'ohnãg. ¹⁹ Yã' kuxa hã' mõxa 'ohnãg, pa yã' tex hã' mõxaha', tu hãpxip 'ihã' mõg hãptopah. Kaxiy. Yã Yeyox te' xuktux, yã' max xit'ax xohix.

²⁰ Yeyox te xe:

—Hãpxop 'üm te tikmũ'ün kummugãhã'? Hãpxop 'üm te tikmũ'ün kopa' pip, tu' mõxaha', tu' mõg hãptopah? ²¹ Yã' pip hãpxop kummuk tikmũ'ün kuxa kopah, yã tikmũ'ün te hãmpe'paxex kummuk, nũy hãpxop kummuk mĩy, yã' xupxet, tu tikmũ'ün putex, ²² tu' nõy hã' xupxet, tu' xupkũmĩy, tu hãpkummugã pax, yã' koit, tu hãmkute'ex pax, tu' yĩpkumĩy, tu' mãnõg kummuk, tu yãy xexka pe'paxex, tup-tox kummuk. ²³ Yã nõm xohix hãpxop kummuk te tikmũ'ün kopa' pip, tu' mõxaha', tu mõktu hãptopa' pip. Yã hãpxop te kaxiy te tikmũ'ün kummugãhã'. Kaxiy.

'Ün puknõg

²⁴ Tu ta' mõg Yeyox, tu mõktu hãpxexka tu' mõ'nãhã kômên Tinok yĩkak, tu mĩptut hã mõ'nãhã', tu yãy xaptop putup, pa 'ãmhok, yã tikmũ'ün xohix te' yümmüg. ²⁵ Ha ta' nün 'ühũn, hak-tok hex kopa' xip yãmĩy kummuk. Yã tikmũ'ün te Yeyox 'ãktux, ha 'ün te' xupak, hu' nün, tu nũktu' kopaxux hã' xip Yeyox yĩkak. ²⁶ Yã 'ün puknõg, yã hãpxexka

Xitpeniŷ yōg, tu Yeyox tu' xak, puyiŷ yāmīy kummuk xut 'ūk-tok hex kopah. ²⁷ Ha Yeyox te:

—Tikmū'ūn tek-tok pu xit'ax hōm hāmāxap. 'Āp max'ah kakxop yōg xit'ax paha', tu kokex pu' hōm. Hā kaxīy Yoneo yōg hāpxop hōm hok puknōg xop pu'. Kaxīy.

²⁸ Pa 'ūn te:

—Yāyā, hamūn, pa kokex kutok te mīmpe xit'ax kaka' pip, ha kakxop yōg pām yāgnāg xaha', ha' mǎhā'. Kaxīy.

²⁹ Ha Yeyox te:

—Xate hām'āktux max. 'Āpu mōg yāy pet hah. Xip'ah yāmīy kummuk 'āk-tok kopah. Yā' mōg. Kaxīy.

³⁰ Tu ta' mōg 'ūhūn yāy pet hah, tu nūktu' xupep, pa' xip 'ūk-tok hex, tu mīmpe mō'yōn'ax yīmū' pip, ha yāmīy kummuk xip'ah 'ūkopah.

Tik yīpkox hok, tu hām'āktux yūmmūg 'ohnāg

³¹ Ha ta' xip Yeyox kōmēn Tinok yīkak, tu ta' mōg, tu kōmēn Xinōm hā' tep, tu Kōmēn te' 10 yōg hāpxexka tep, tu mōktu kōnāg xexka Ganinet tu' xupep. ³² Ha ta' nūn tikmū'ūn, tu' nūnnāhā tihik, yā' yīpkox hok, tu hām'āktux yūmmūg 'ohnāg. Tikmū'ūn te Yeyox pu' xak, puyiŷ tik yīmū' yīm xex, puyiŷ hittupmā'. ³³ Ha ta' mōg Yeyox xix tihik tikmū'ūn xohix kūnāpah. Yeyox te yāy yīpkutok hā' nōy yīpkox 'āpit, tu' yīynīn, tu' yīkox hep hā' nōy yōyxōg 'āpit yāy yīpkutok yā, ³⁴ tu pexkox pēnāhā pepix, tu xit xut xexkah, tu:

—“Epatah!” Kaxīy. Yā tikmū'ūn yīy'ax hā: “Pu yā 'āyīpkox xōn, nūy hām'āpax!” Kaxīy.

³⁵ Ha' yīpkox max, tu hām'āpak, ha' yōyxōg max, tu hām'āktux max.

³⁶ Ha Yeyox te tikmū'ūn xat puyiŷ nōm 'āktux hok. Yeyox te' xat punethok hā kaxīy, pa tikmū'ūn te nōm 'āktux punethok, ³⁷ ha tikmū'ūn te' xupak, tu' kuxa te' yēy, tu:

—Tik te hāpxopmā max xe'ēgnāg' Tute tik yīpkox hok xupakgāhā', tu tik te hām'āktux yūmmūg 'ohnāg xat, puyiŷ hām'āktux! Kaxīy.

8

Yeyox te tikmū'ūn te' 4,000 pu xit'ax popmāhā'

¹ Hāpxip ha ta' yāy tu nū'nāhā tikmū'ūn xohix, tu yōg xit'ax pip'ah. Ha' xip Yeyox, tu yāy yōg tik te 12 xop xānāhā', tu:

² —'Āte tikmū'ūn kuxa ka', yā 'āmnīy tikoyuk hā' pip tikmū'ūn 'ūgmūtik, ta hōnhā 'ūyōg xit'ax 'ūm pip'ah. ³ 'Ūmā hok, ha 'āte tikmū'ūn mō'pok 'ūpet hah, puxix xakux putat kopah, 'ūpu'uk tu'. Yā hāptox tu' nūn tikmū'ūn. Kaxīy.

⁴ Ha Yeyox yōg tik xop te:

—Tep-te tikmū'ūn pu xit'ax hāmenex nūnte hām panip xexka tu'? Yā' pip'ah xit'ax. Yā tikmū'ūn xohix. Kaxīy.

⁵ Ha Yeyox te:

—Pām xohix texīy 'ōgnū? Kaxīy.

Ha:

—'Ūxohix te' 7. Kaxīy.

⁶ Ha tikmū'ūn xat, pu hām tu' mām, tu pām te' 7 pop, tu Topa pu hām'āktux, hu:

—Xate 'ūgmū'ā pām popmāhā'. 'Āmax. Kaxīy.

Yeyox te pām koxip, tu yāy yōg tik xop pu' popmāhā', puyiŷ tikmū'ūn pu popmā'. ⁷ Ha ta' pip mām kamah, yā' xohix'ah, ha Yeyox te Topa pu mām 'āktux, tu yāy yōg tik xop pu' popmāhā', puyiŷ tikmū'ūn pu' popmā', ⁸ ha tikmū'ūn te' māmāhā', tu mōktu xe xit putup'ah, yā puxix, ha Yeyox yōg tik xop te' xit'ax yāgnāg yāy tu nū'xok manax te' 7 hā nū'xip. ⁹ Yā tikmū'ūn xohix te' 4.000 te' māmāhā pām xix māmāhā.

Ha ta' tikmū'ūn mō'pok hatō'a Yeyox te', ¹⁰ tu ta' mōg yāy yōg tik xop mūtik, tu mīpkox hā' mōxaha', tu ta' mōg tu mōktu' mōxaha hāpxexka Namānot tu'.

Peniye xop te Yeyox tu' xak, puyiŷ hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg

¹¹ Ha ta' nūn Paniye xop, tu Yeyox mūtik hām'āktux, tup-tup, puyīy Yeyox hām'āktux kummuk, hu ta tu' xak, puyīy hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg, pu tikmū'ūn pēnā', puyīy tikmū'ūn yūmmūg Topa te Yeyox ka'ogāhā', ¹² ha Yeyox te xit xut xexka, tu:

—Teptu tikmū'ūn te hāpxopmā'ax ka'ok xe'ēgnāg xak, puyīy tikmū'ūn pēnā'. 'Āte xa hām'āktux, 'āte xa hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg putup'ah, xayīy pēnā'. Kaxīy.

¹³ Tu ta' mōg Yeyox xix yāy yōg tik xop, tu mīpkox hā' mōxaha', tu ta' mōg, tu kōnāg xexka xak.

Paniye xop yōg pām tokatokgā'ax xix 'Enot yōg

¹⁴ Ha Yeyox yōg tik xop yōg pām 'ūm xip'ah, yā' xaxok. Yā pām puxet xip mīpkox kopah, ¹⁵ ha Yeyox te:

—Pa 'ātix. 'Ūkummuk Paniye xop yōg pām yōg tokatokgā'ax xix 'Enot yōg. Kaxīy.

Yā 'ap tokatokgā'ax 'āktux'ah, pa yā 'ūyōg hāmyūmmūgā'ax.

¹⁶ Ha Yeyox yōg tik xop te yāy mūtik hām'āktux punethok, tu:

—Hamūn. Yūmū yōg pām 'ūm xip'ah, yīy ta nōm 'āktux. Kaxīy.

¹⁷ Ha Yeyox te' xupak, tu:

—Teptu yāy mūtik hām'āktux pām 'ūm xip'ah? 'Ok 'āxop te' yūmmūg 'ohnāg yōgnū hām'āktux? Texīy 'āp-tox ka'ok? ¹⁸ 'Āpa te hāmpēnā 'ohnāg, xix 'āyīpkox te hām'āpak 'ohnāg. 'Ok 'ūxutigāhā ¹⁹ 'āte pām te' 5 koxip, nūy tikmū'ūn te' 5.000 pu' popmā'? 'Ūmā kux, ha pām yāgnāg xe' pip, manax hā nū'xip. 'Āxop te manax xohix texīy pop? Kaxīy.

Ha':

—12. Kaxīy.

²⁰ Ha Yeyox te xe:

—'Āte pām te' 7 koxip, nūy tikmū'ūn te' 4.000 pu' popmā'. 'Ūmā kux, ha pām yāgnāg xe' pip, manax hā nū'xip. 'Āxop te manax xohix texīy pop? Kaxīy.

Ha':

—7. Kaxīy.

²¹ Ha Yeyox te:

—'Ok 'āxop te hāmyūmmūg nōmhā'? Kaxīy.

Yeyox xix tik pa hok Metxax tu'

²² Tu ta' mōg Yeyox xix yāy yōg tik xop, tu mōktu' mōxaha xiptuxexka Metxax tu', ha ta' nūn tikmū'ūn, tu tik pa hok nūnnāhā', tu Yeyox tu' xak, puyīy 'ūyīm xex tik yīmū', nūy hittupmā'. ²³ Ha Yeyox te' nōy yīm mūg, tu ta' mōg tik mūtik tikmū'ūn xohix kūnāpa', tu yīy pu'īn tik pa kopah, tu nōy yīmū yāy yīm xex, tu:

—'Ok hāpxop pēnāhā'? Kaxīy.

²⁴ Ha tik te hāmpēnāhā', tu:

—'Āte' pēnāhā' tihik, pa yā mīm te hāpkumep putuk. Kaxīy.

²⁵ Ha Yeyox te xe yāy yīm xex tik pa yīmū', ha tik te hāmpēnā mō'ka'ok, tu hāmpēnā max xe'ēgnāg. Yā' hittup. ²⁶ Ha Yeyox te tik xat, pu' pet ha mōg, puyīy xiptuxexka tu mōg hok.

Pet te hām'āktux max

²⁷ Tu ta' mōg Yeyox xix yāy yōg tik xop tu xiptuxexka Pinip yōg Xeyanet tu'.

Yeyox te tik pu hām'āktux, hu:

—Putep xuktux tikmū'ūn? 'Ū'ūm 'ūgmūn? Kaxīy.

²⁸ Ha tik te:

—Yā' yāg te: “Yā Yoām, nōm tep-tox pix.” Kaxīy. Ha ta' yāg nōy te: “Yā 'Enit.” Kaxīy. Ha ta' yāg nōy te: “Yā nōm te Topa pupi hām'āktux.” Kaxīy.

²⁹ Ha Yeyox te:

—Xix 'āxop, putep xuktux 'āxop, 'ū'ūm 'ūgmūn? Kaxīy.

Ha Pet te:

—Yā Topa te 'āyāyikutnāhā'. Kaxīy.

³⁰ Ha Yeyox te tik xat, puyīy nōm 'āktux hok.

Yeyox te' xuktux 'ûxok putup, tu putpu' hip-tup

³¹ Tu ta hãm'ãktux Yeyox te yãy yõg tik xop pu, tu:

—'Ûgmün, yã Tikmũ'ün Kutok, tuk xüy xekap-tup, yã Yoneo xop yõg xexka xop tek putup nõg putup, xix 'ãmãnex xexka xop te', xix tik te hãmyümmüg xop te', tu' nõy xat putup, puyiý 'ûkputex. 'Ûkxok xe'e putup, pa 'ãmniý tikoyuk nõg, 'ihã putpuk hip-tup. Kaxiý.

³² Yã hãm'ãktux xe'e Yeyox te', ha Pet te:

—'Ãmhok. Kaxiý hok! Kaxiý.

³³ Ha Yeyox yõkãnãm, nüy yãy yõg tik xop pãnã', nüy Pet pu hãm'ãktux, hu:

—'Õg hãm'ãktux'ax yã Hãmgãyãgnãg yõg. 'Ãpu 'ûkxãmpa mõg! Xate hãmp'e'ãpaxex, yã tikmũ'ün te hãmp'e'paxex putuk, yã 'ap Topa te hãmp'e'paxex putuk'ah. Kaxiý.

³⁴ Tu ta tikmũ'ün xãnãhã Yeyox te, xix yãy yõg tik xop xãnãhã', ha' nün, ha Yeyox te:

—Tikmũ'ün tek mün mütik hãpkumep putup, puxix yãy kutõgnãg pe'paxex, puxix yãy yõg putup'ax miý 'ohnãg, nüy 'ãmniý xohix hã' yãy yõg mĩpkupnix tat, nüy xüy, nüy 'ûkxüy putuk, tuk mün mütik hãpkumep putup nõmhã'. ³⁵ Ha tikmũ'ün te' yãy xaxok hok, puxix tu' hi xe'e 'ohnãg, pa tikmũ'ün xok 'ûgmün hah, puxix tu hip-tup mõkuma' mõg, tu hi kux 'ohnãg. ³⁶ Teptu hãm xexka yõg hãpxop xohix pop, pãyã' xok? 'Ûp-texop, tu' xok, tu hãpxop xohix xaxok, 'ûxok tu', puxix' hok xe'ëgnãg. ³⁷ 'Ok max, pu tikmũ'ün putexop xexkah, tu hãm xexka yõg tayũmak xohix xexka pop, pa' xok? 'A' max'ah. Yã' xok, tu tayũmak xohix xaxok, tu hok xe'ëgnãg, ha tayũmak xohix te tikmũ'ün putpu' hĩnnã hok. ³⁸ Tikmũ'ün tek mün hã yãyhãhup, xix yõgnũ hãm'ãktux ha yãyhãhup, yã 'ünõy xop pu yãyhãhup, hu: “Agmün Yeyox yõg'ah.” Kaxiý. Koxix 'ãte nõm hã yãyhãhup, 'üyãnãn tu'. 'Ãtak Topa pu 'ãte nõm xop hã yãyhãhup, 'ihãg nün, tu: “Õhõm 'a' yõg'ah.” Kaxiý. 'ihãg xexka xe'ëgnãg nün 'ãtak Topa putuk, xix pexkox yõg nũ'pok xop putuk.

9

¹ Tu ta xe hãm'ãktux Yeyox te, hu:

—'Ãte xa hãm'ãktux, yã' pip tikmũ'ün nünteh, tu xaxix hãmãxap'ah, pa' pãnãp-tup hãmãxap Topa te yãy yõg tikmũ'ün xat xe'e putup, ha' yĩpkox pip putup. Kaxiý.

Yeyox, xix Mõyyex, xix 'Enit

² Ta 'ãmniý xohix te' 6 nõg, 'ihã' mõg Yeyox, tu Pet mõgãhã', xix Tiak, xix Yoãm, tu' nõy mõgã 'ohnãg, tu' mõg yĩktix tox tu', tu' mõxaha', ha' xip Yeyox tik keppah, tu yãyhã kuyãnãm putuk, ³ ha' topixxax yãyhã 'ümmok tũmnãg, tu yõg kuyãnãm pip. Yã tikmũ'ün te topixxax pix hã kaxiý yümmüg 'ohnãg. ⁴ Ha tik tikoyuk te' pãnãhã 'Enit te Yeyox mütik hãm'ãktux, xix Mõyyex te', ⁵ ha Pet te Yeyox pu hãm'ãktux, hu:

—Yãyã, yã' max yũmüg pip nünteh. 'Ûgmũ'ãte xa' miý putup 'ãpetnãg, yã 'õgnũ', xix Mõyyex yõg, xix 'Enit yõg. Kaxiý.

⁶ Yã' kuxa nõg tihik, yĩy hãm'ãktux hitop Pet te'. ⁷ Hãpxip 'ihã' nün hãmgõy xexkah, nũktu kuyãnãm mõ'niý, ha Topa te hãm'ãktux hãmgõy xexka kopah, hu:

—Yã 'ûgkutok pit nõ'õm. 'Ãte mõ'yãy xe'ëgnãg. 'Ãpu 'üyõg hãm'ãktux 'ãpax! Kaxiý.

⁸ Ha tik te yãy yĩmap pãnãhã mõ'ka'ok, pa Yeyox puxet pãnãhã'. Yã' nõy pip'ah.

⁹ Tu ta yĩktix hã kukpa yĩxohoh Yeyox xix tihik, ha Yeyox te:

—'Ãpu hãmpãnã'ax 'ãktux hok. Nãy. 'Ûgmün Tikmũ'ün Kutok te putpuk hip-tup, ha nõmhã nõm 'ãktux putup. Kaxiý.

¹⁰ Ha tik te nõm 'ãktux 'ohnãg, pa yãy yĩkopit, hu:

—Putep xuktux 'ũputpu' hip-tup? Kaxiý.

¹¹ Tu Yeyox pu yĩkopit, hu:

—Teptu tik te hãmyümmüg xop te hãm'ãktux 'Enit nün putup hãmãxap? Kaxiý.

¹² Ha Yeyox te:

—Hamün, 'Enit nün hãmãxap, nüy hãmmaxnã'. Pa Topa tappet tu hãm'ãktux 'ügmün Tikmũ'ün Kutok xüy putup, ha tikmũ'ün tek putup nõg putup, ¹³ pa 'ãte xa hãm'ãktux, hãmã yã' nün 'Enit nünteh, ha tikmũ'ün te' kute'ex kummuk pax. Yã hãmã Topa tappet tu hãm'ãktux, hu:

—Tikmũ'ün te 'Enit kute'ex kummuk putup. Kaxĩy.

Yeyox te kaxxop hittupmãhã'

¹⁴ 'Ûpip Yeyox yõg tik xop, tu tik te hãmýümmüg xop mütik hãm'ãktux, ¹⁵ ha tikmũ'ün xohix pip 'üyĩmap, tu Yeyox pẽnãhã', hu' nün, nüy Yeyox mütik hãm'ãktux. ¹⁶ Ha Yeyox te yã yõg tik xop pu hãm'ãktux, hu:

—Putep 'ãktux 'ãxop yã yõg mütik? Kaxĩy.

¹⁷ Ha ta' xip tihik tikmũ'ün kopah, tu:

—Notot, 'ãte yã kutok pit nünãhã', yã' kopa' xip yãmĩy kummuk, ha 'ügtkutok te hãm'ãktux yümmüg 'ohnãg. ¹⁸ Yãmĩy kummuk te' mükpax, tu hãm tu mõi'yõnpax, ha' yĩkox hã' konnoppax, tu' xox hã' nõy nahatpax, hu' pu'uk 'ügtkutok. Ha 'ãte yã kutok nünãhã, puyĩy 'õgnũ tik xop yãmĩy kummuk xut, pa' xut yümmüg 'ohnãg. Kaxĩy.

¹⁹ Ha Yeyox te:

—Yã tik kuxa mãm kutõgnãg 'ügekopah! 'Ãmnĩy xohix texĩy hãg nox xip'ax 'ãxop mütik, xayĩy 'ãkuxa mãm? 'Ãmnĩy xohix texĩy hã 'ãte 'õg hãpkummuk hã tot putup? 'Ãpu' nünã 'ãk-tok. Kaxĩy.

²⁰ Yã' nünãhã', ha yãmĩy kummuk te Yeyox pẽnãhã', tu kaxxop yã nuhugã ka'ok, ha' nãhã', tu' yõkanãm nã' mõi, tu' yĩkox hã konnop. ²¹ Ha Yeyox te 'ãtak pu hãm'ãktux, hu:

—Hãmýãxatamuk xohix texĩy hã' kummuk hã kaxĩy? Kaxĩy.

Ha 'ãtak te:

—Yã hãmã yã' pu'ügnãg xix hõnhã'. ²² Yã yãmĩy kummuk te mõi nõy yõn punethok kuxap kopah, xix kõnãg kopah, nüy putex. Xate hãpxopmã yümmüg, hu tak mü'ã teh. 'Ãpu 'ügmüg kuxa ka'. Kaxĩy.

²³ Ha Yeyox te:

—'Ok 'ãte xa hãpxopmã yümmüg? 'Ok 'ãkuxa yüm ka'ok? Yã 'ãte' kuxa mãm ka'ok xop pu hãpxopmã xohix yümmüg. Kaxĩy.

²⁴ Ha hãm'ãktux ka'ok, hu:

—Yã 'ügekuxa yüm 'ãkopah. 'Ãpu 'ügka'ogã', 'üyĩy 'ügekuxa yüm ka'ok punethok. Kaxĩy.

²⁵ Ha tikmũ'ün xohix yĩnnãhã' tu' nün, ha Yeyox te yãmĩy kummuk xat, hu:

Yãmĩy kummuk, xate' nõy yĩpkox hogãhã'. Yãmĩy kummuk, 'ãpep, nüy putpu mõiã hok. Kaxĩy.

²⁶ Ha yãmĩy kummuk te hãm'ãktux ka'ok, tu kaxxop yã nuhugã xexkah, tu ta' mõi, ha ta' pip kaxxop, ha tikmũ'ün te:

—Yã' xok. Kaxĩy.

²⁷ Pa Yeyox te' nõy yĩm hã' mõi, tu' yĩm xĩnnãhã', hak-nĩhã' xip.

²⁸ Ha ta' mõi Yeyox, tu mõiktu mĩptut hã mõi'nãhã', ha Yeyox yõg tik xop te:

—Teptuk mü'ãte yãmĩy kummuk xut yümmüg 'ohnãg?

²⁹ Ha:

—Tikmũ'ün te Topa pu hãm'ãktux. Hã kaxĩy nõm yãmĩy kummuk xut. Kaxĩy.

Yeyox te xe hãm'ãktux 'üxok putup, tu putpu' hip-tup

³⁰ Tu ta' mõi Yeyox yã yõg tik xop mütik, tu mõiktu hãpxexka Ganinet tu hãpkumep. Yeyox te yã xaptop putup, puyĩy tikmũ'ün pẽnã hok, ³¹ yã yã yõg tik xop pu hãmýümmügãhã', tu:

—Tik te' gãy xop mõiãp-tup, puyĩy 'ügmüy, nüy 'ükputex, yã Tikmũ'ün Kutok putex, hak xok putup, pa 'ãmĩy tikoyuk nõg 'ĩhã putpuk hip-tup. Kaxĩy.

³² Pa tik te Yeyox yõg hãm'ãktux yümmüg 'ohnãg, pa' kuxa nõg, hu xe yĩkopit 'ohnãg.

Tik 'üm xexkanãm

³³ Ta' mōg Yeyox yāy yōg tik xop mūtik, tu mōktu kōmēn Kapānām tu' mōxaha', tu mīptut hā' mōxaha'. Yeyox te tik te 12 xop pu hām'āktux, hu:

—'Āxop te putep yāy mūtik hām'āktux putat kopah? Kaxīy.

³⁴ Pa yā' yēy. Yā tik te hām'āktux, hu:

—Tik 'ūm xexkanām Yeyox yōg tik xop kopah? Kaxīy.

³⁵ Yeyox yūm, tu' xānāhā yāy yōg tik xop, ha' nūn, ha:

—'Ok xatep-tup, xayīy xexkah? 'Āpu yāy kutōgnāg pe'āpaxeh, nūy nōy pu 'āhām, yā' xohix yōg kāmānat. Kaxīy.

³⁶ Yeyox te kaxxop paha', tu tik xop kopa' xix, tu' nōy yīmū' yīm xex, tu:

³⁷ —Tikmū'ūn 'ūm te kaxxop te kaxīy putup, nūy kaxxop pēnā', 'ūkputuppax tu'. Yā nōm tek putup kamah. Tikmū'ūn 'ūm tek putup, yā Topap-tup kamah, yā nōm te nūgkutnāhā'. Kaxīy.

Tikmū'ūn te yūmūg hā' gāy 'ohnāg, puxix yūmūg hā xape'

³⁸ Ha Yoām te:

—Yāyā', 'Ūgmū'āte' pēnāhā tihik, ha yāmīy kummuk mōy. Tute:

“Yeyox te 'ā yāy 'āxet'ax hōm, 'ūyīy yāmīy kummuk mōy. Yāmīy kummuk, 'āpep!” Kaxīy.

Hak mū'āte:

“'Āmhok! 'Ūmōy hok!” Kaxīy.

Yā tik xip'ah 'ūgmūg xop kopah. Kaxīy.

³⁹ Ha Yeyox te:

—Kaxīy hok. Yā' max. 'Āte yāy 'āxet'ax hōm, puyīy yāmīy kummuk mōy, puxix tik 'ūgmūn'āktux kummuk putup'ah. ⁴⁰ Yā yūmūg hā' gāy 'ohnāg, puxix yūmūg hā xape tikmū'ūn. ⁴¹ 'Āpu 'ūxaxok hok, tikmū'ūn te xa kōnāg tat, 'ūkuxa mām 'ūgkopah tu', puxix Topa nōm hā maxnā'. Kaxīy.

Pa 'ātix. Hāpkummuk mīy hok

⁴² Tu xe:

—Tikmū'ūn 'ūm te' kuxyāhā kaxxop kutōgnāg kuxa yūm'ax 'ūgkopah. Yā' max, pu nōm kummuk xop xuknīkup tu mīkaxxap xexka hīy poxit hā, nūy kōnāg xexka kopa mō'yōn. ⁴³ Paxpu 'āyīm te 'ākummugā', xayīy hāpkummuk mīy, 'āpu kuyut, nūy 'ūxak, nūy putyōn. Yā' max, pexkox hā mōnāy 'āyīm puxet hā. Pa' kummuk, 'ūnōy te 'āxix kuxap kopah, ha 'āyīm tix pip. Yā kuxap xok 'ohnāg. ⁴⁴ Yā 'ūk-tox nōy nā' mōg putup hāpxop xohix, ha kuxap xok 'ohnāg. ⁴⁵ Paxpu 'āpata te 'ākummugā, xayīy hāpkummuk mīy, 'āpu kuyut, nūy 'ūxak, nūy putyōn. Yā' max, pexkox hā mōnāy 'āpata puxet hā. Pa' kummuk, 'ūnōy te 'āxix kuxap kopah, ha 'āpata tix pip. ⁴⁶ Yā 'ūk-tox nōy nā' mōg putup hāpxop xohix, ha kuxap xok 'ohnāg. ⁴⁷ Paxpu 'āpa te 'ākummugā, xayīy hāpkummuk mīy, 'āpu 'ūxut, nūy putyōn. Yā' max, Topa yōg xop hā mōnāy 'āpa puxet hā. Pa' kummuk, 'ūnōy te 'āxix kuxap kopah, ha 'āpa tix pip. ⁴⁸ Yā 'ūk-tox nōy nā' mōg putup hāpxop xohix, ha kuxap xok 'ohnāg.

⁴⁹ Kuxap te pipkup kopit, pe' max pe' kummuk. Hā kaxīy Topa te tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax kopit putup. ⁵⁰ Tikmū'ūn te' putyōn 'āmotxuxpex kummuk. Hā kaxīy Topa te hāpkummuk mīy xop putyōn putup. Pa 'āpu hāmmax mīy, nūy tikmū'ūn pu hāmmaxnā'. Kaxīy.

10

'Ok 'īpxox te' xetut nīm, pu' kummuk

¹ Tu ta' mōg Yeyox hāpxexka Yonex tu', tu kōnāg kox Yohnām xak. Ha ta' yāy tu nū'nāhā tikmū'ūn xohix Yeyox yīmāp 'ūxehet, ha xe tikmū'ūn pu hāmyūmmūgāhā'. Yā Yeyox te hāmyūmmūgā pax. ² Ha ta' nūn Paniye xop, tup-tup, puyīy Yeyox koit, tu:

—Putep kax'āmi yūmū yōg xat'ax yōg tappet tu? Topa te putep xat? 'Ok xat, pu tik xetut nīm? Kaxīy.

³ Ha Yeyox te:

—Mõyyex te putep xat? Kaxīy.

⁴ Ha:

—Mõyyex te' xat, pu tik tappet kax'āmi, nūy xetut nīm, puyīy xetut mōg. Kaxīy.

⁵ Ha Yeyox te:

—Hamūn. Hōmā tikmū'ūn yīpkox 'ohnāg, yīy' xat'ax te kaxīy kax'āmi'. ⁶ Pa 'āmhok. Hōmā Topa te' mīy hāhām xix hāpxop xohix, 'ihā Topa yōg tappet te: “Topa te' mīy tihik xix 'ūhūn, ⁷ yīy ta tik te' tak nīm xi' tut, nūy xetut mütik yāytax, ⁸ ha nōmhāp-xet. Yā' tix'ah 'īpxox xix xetut, yāp-xet. ⁹ Yā Topa te yāytagāhā', ha tikmū'ūn te nōm nīmāhā', pu' kummuk. Kaxīy.

¹⁰ Ta' mōg Yeyox xix yāy yōg xop, tu nūktu mīptut hā' mōxaha', ha Yeyox yōg tik xop te:

—Putep xuktux hatoh'ah? Kaxīy.

¹¹ Ha Yeyox te:

—'īpxox te' xetut nīm, nūy nōy mūy, yā hāpkummuk mīy. Yā' nōy hā' xupxet. ¹² Ha ta' xetut te 'īpxox nīm, nūy nōy mūy, hā hāpkummuk mīy. Yā' nōy hā' xupxet. Kaxīy.

Yeyox xix kaxxop

¹³ Hāpxip 'ihā tikmū'ūn te kaxxop nūnnāhā Yeyox tu', puyīy Yeyox kakop pu hāmmaxnā', pa Yeyox yōg tik xop te:

—'Āmhok, 'ūnūnnā hok. Kaxīy.

¹⁴ Pa Yeyox te' xupak, tup-tup nōg, tu:

—'Ūtux, puk ha nū' kaxxop. Hām'āktux hok, hu: “'Ūnūnnā hok.” Kaxīy. Yā Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat, ha' yīpkox pip. Yā nōm xop te kaxxop putuk. ¹⁵ 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Kaxxop yīpkox pip Topa xat'ax pu', ha Topa tep-tup, pu tikmū'ūn yīpkox pip kamah, kaxxop putuk, nūy Topa yōg tikmū'ūn kopa' pi'. Kaxīy.

¹⁶ Yeyox te kaxxop yīmū' yīm xex, tu kaxxop pu hāmmaxnāhā'.

Tik 'ūp-texop xexka'

¹⁷ Tu ta xe' mōg Yeyox, tu' mōg kutōgnāg, ha ta nū'xupaha tihik, tu nūktu Yeyox keppa' kopaxux hā' xip, tu:

—Notot max, 'āte putep mūn mīy putup, nūy hi xe'ēgnāg mōkumakmōg, ha' kux 'ohnāg? Kaxīy.

¹⁸ Ha Yeyox te

—Teptu xate: “Notot max”? Kaxīy. Yā Topa 'ūmax, yāp-xet 'ūmax, ha ta' nōy max 'ohnāg. ¹⁹ Xate' yūmmūg Topa te' xat, hu: “Tikmū'ūn putex hok, 'ānōy hā xupxet hok, hām xupxet hok, 'ānōy hā kupex kummuk hok, koit hok, 'ōg 'ātak tu 'āyīpkox pi' xix 'ātut tu'.” Kaxīy.

²⁰ Ha tik te:

—Notot, 'āte' mīy xohix. Yā hōmā 'ūgmūn yā kaxxop xix hōnhā hā' mīy xohix. Kaxīy.

²¹ Ha Yeyox te tik pēnāhā', tu mō'yāy xe'ēgnāg, tu:

—Xate hāpxopmā'ax puxet xip'ax hok. Mōg, nūy 'ōg hāpxop xohix hāmenex, nūy tayūmak pop, nūy 'ūhok xop pu' nīm, nūy pi' 'ōg hāpxop max xe'ēgnāg pexkox kopah, nūy nū', nūy 'ūkpe mōg. Kaxīy.

²² Yā tik te hām'āktux 'āpak, tu' yēy, tu' kuxa hittup 'ohnāg, tu ta' mōg nūpeheh. Yā 'ūp-texop xexkānām.

²³ Ha Yeyox te yāy yōg tik xop te' yīmap pēnāhā', tu:

—Yā 'ūp-texop xexka kutīgnāg te Topa yōg putat hā' mōg, Topa yōg xat'ax pu' yīpkox pip hok tu'. Kaxīy.

²⁴ Ha Yeyox yōg tik xop te' yēy, ha Yeyox te:

—'Ūgnix mūnōm xop, yā tikmū'ūn kutīgnāg te Topa yōg putat hā' mōg, nūy Topa yōg xat'ax pu' yīpkox pi'. Yā hāpxopmā ka'ok. ²⁵ Xok xexka kāmēn te 'āmuxnāg ta kup kox hā mō'tat hok, ha tap-texop xexka xop te Topa yōg putat hā mōg 'ohnāg, tu Topa yōg xat'ax pu' yīpkox pip 'ohnāg.

²⁶ Ha Yeyox yōg tik xop kuxa te' yēy, tu yāy mūtik hām'āktux, hu:

—'Ok Topa te tikmū'ūn kuxa kummuk xit 'ohnāg? Kaxīy.

²⁷ Ha Yeyox te' nōy pēnāhā, tu:

—Hamūn, Topa tep-texop xexka xop kuxa kummuk xit yūmmūg, nūy kuxa max mō'tat 'ūyānān tu', pa yā tikmū'ūn te kuxa kummuk xit yūmmūg 'ohnāg. Kaxīy.

²⁸ Ha Pet te:

—Xate' yūmmūg, 'ūgmū'āte yāy yōg hāpxop xohix nīm, nūy 'āpek mūg mōg. Kaxīy.

²⁹ Ha Yeyox te:

—'Āte xa hāpxe'e 'āktux, tikmū'ūn te' yāy pet nīm, nūy 'ūkpe mōg, pe' taknōy nīm, pe' pit, pe' tutnōy, pe' hex, pe' tut, pe' tak, pek-tok, nūy 'ūkpe mōg, nūy 'ūkpupi hāpxopmā', nūy Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux. ³⁰ Ha Topa te nōm pu popmāp-tup nūnte hām xexka tu', yā' popmāp-tup 'ūpet xohix te' 100, xi' taknōy 100, xi' pit 100, xi' tutnōy 100, xi' hex 100, xi' tut 100, xik-tok 100, xix hām te' 100, ha tikmū'ūn te nōm kute'ex kummuk xexkap-tup. Hāpxip 'ihā Topa te nōm hinnāp-tup, puyīy hi xe'ēgnāg mōkuma' mōg, ha' kux 'ohnāg. ³¹ Yā tikmū'ūn te māxap yāyhā ka'ax putup, ha ta ka'ax xop yāyhā māxap putup. Kaxīy.

Yeyox te xe hām'āktux 'ūxok putup, tu putpu' hip-tup

³² Tu ta' mōg Yeyox xix yāy yōg tik xop, tu putat hā' mōg kōmēn Yenoyanēn tu', ha Yeyox yōg tik xop te Yeyox pe' mōg, ha tikmū'ūn te' pe' mōg kamah, ha Yeyox yōg tik xop kuxa te' yēy, ha tikmū'ūn kuxa nōg, ha Yeyox te yāy yōg tik xop mōgāhā', tu tikmū'ūn nīm, tu:

³³ —'Ūyūmmūg? Yūmūg mōg kōmēn Yenoyanēn tu', ha ta 'ōnte tik te 'āmānex xexka xop mōgāp-tup xix tik te hāmyūmmūg xop mōgāp-tup, puyīy 'ūgmūn Tikmū'ūn Kutok mūy, tu hām'āktux putup, hu:

—'Āpu 'ūp-tex! Kaxīy.

Tu puknōg xop puk hōm putup, ³⁴ hak mūn 'āktux kummuk putup, tu' yīy pu'īn putup, tuk kix putup, tuk putex putup, hak xok putup. Pa 'āmnīy tikoyuk nōg putup, 'ihā putpuk hip-tup. Kaxīy.

Tiak tep-tup hāpxop xix Yoām te'

³⁵ Hāpxip 'ihā' nūn Yemeneo kutok Tiak xix Yoām, nūktu Yeyox pu hām'āktux, hu:

—Yāyā, 'ūgmū'ātep-tup, xayīy hāpxopmā'. Kaxīy.

³⁶ Ha Yeyox te:

—Putep putup? Kaxīy.

³⁷ Ha:

—Hāpxip 'ihā 'āyūm putup 'ūxexka yōg mīmpe yūm'ax xe'ēgnāg yīmū', nūy yāy yōg tikmū'ūn xat. 'Āpuk mūg xat, 'ū mām yāpxet 'āyīm xe'e ha xi' nōy 'āyīm xax ha 'ōnteh. Kaxīy.

³⁸ Ha Yeyox te:

—'Āxop te' yūmmūg 'ohnāg 'āxop te nōm putup. Hāpxip 'ihā tikmū'ūn tek xūygāp-tup, tuk kute'ex kūmmuk putup, tup-tex putup. 'Ok 'āxop te' xūy hā kaxīy tot kamah? Kaxīy.

³⁹ Ha:

—Yā hamūn. Kaxīy.

Ha Yeyox te:

—Yā hamūn. Tikmū'ūn te 'āxop xūygāp-tup, tu 'āxop kute'ex kummuk putup, tu 'āxop kix putup, ⁴⁰ pa 'a 'āte' xat'ah, pa Topa te' xat, pu tikmū'ūn mām 'ūgyīm xe'e ha xix 'ūgyīm xax hah, yā 'ūnōy yōg xip'ax. Kaxīy.

⁴¹ Ha ta' xupak Yeyox yōg tik te 10 te', hu' gāy.

⁴² Ha Yeyox te yāy yōg tik xohix xānāhā', yīy ta' nūn. Yeyox te:

—'Āxop te' yūmmūg, 'ūxat'ax xop te' xat pax 'ūkuxa mām kūnāpa pip xop. ⁴³ Pa 'āxop kopa hā kaxīy yā' kummuk. 'Āpu Topa kopa kuxa mām xop xat pax hok. 'Ok xatep-tup, xayīy 'āxexka'? 'Āpu tikmū'ūn pu hāpxopmā max, yā tikmū'ūn yōg kāmānat max

putuk. ⁴⁴ 'Ok xatep-tup, xayīy 'āxexka'? 'Āpu tikmū'ūn xohix yōg kāmānat putuk. ⁴⁵ Yā 'ūgmūn Tikmū'ūn Kutok nūn nūnte hām xexka tu', nūy tikmū'ūn pu hāpxopmā max, yā tikmū'ūn yōg kāmānat putuk. 'Ūgnūn, nūy tikmū'ūn pupik xok, nūy tikmū'ūn xohix kuxa kummuk xit, nūy kuxa max mō'tat, 'ūyānān tu'. Kaxīy.

Yeyox xix Matimēo yā pa hok

⁴⁶ Tu ta' nūn Yeyox xix yāy yōg tik xop, tu nūktu' mōxaha kōmēn Yenikot tu'. 'Ūpip kōmēn tu', tu ta' mōg kōmēn kūnāpa', ha ta' mōg tikmū'ūn xohix kamah, pa' xip tihik, yā pa hok, yā' xuxet'ax Matimēo, yā Timeo kutok. Tik yūm putat pukah, tu tayūmak xak, puyīy tikmū'ūn tayūmak nīm. ⁴⁷ Ha tikmū'ūn te hām'āktux Yeyox te kōmēn Nāyane tu' nūn, ha Matimēo te' xupak, tu hām'āktux ka'ok, hu:

—Yeyox, yā Namix mōkputox, 'āpu 'ūgmūn kuxa ka'! Kaxīy.

⁴⁸ Ha tikmū'ūn te:

—'Āyīy hok! Kaxīy.

Pa tik yīy ka'ok nōy nā' mōg, hu:

—Namix mōkputox, 'āpu 'ūgmūn kuxa ka'! Kaxīy.

⁴⁹ Ha Yeyox hup, tu:

—'Āpu tik pa hok nūnnā'. Kaxīy.

Ha tikmū'ūn te tik pu hām'āktux, hu:

—'Ākuxa nōg hok. 'Āpu 'āyok. Tute 'āxānāhā', xa nū'! Kaxīy.

⁵⁰ Ha Matimēo te yāy kayak putxok, tu pepi' xip, tu ta' mōg Yeyox hah, tu mōktu' xupep.

⁵¹ Ha Yeyox te:

—Putep putup, 'ū mīy? Kaxīy.

Ha:

—Notot, 'ātep-tup, 'ūyīy hāmpēnā 'ūxeheh. Kaxīy.

⁵² Ha Yeyox te:

—Mōg! 'Āpa hittup, 'ākuxa yūm ka'ok 'ūgkopa hah. Kaxīy.

Hāpxip 'ohnāg 'ihā Matimēo te xe hāmpēnāhā', tu ta' mōg Yeyox peheh.

11

Yeyox te kōmēn Yenoyanēn tu' nūn

¹ Ta xe' nūn Yeyox xix yāy yōg tik xop, tu nūktu kōmēn Yenoyanēn yīka' pip yīktix 'Onimet Kup tu' xiptuxexka Metpaye yīka' xix xiptuxexka Metān yīka'. Ha Yeyox te yāy yōg xop xat, ² hu:

—Mōg xiptuxexka tu'. Xiptuxexka tu 'āmōxap-tup, pa' xip putup yomēnnāg, yā' hīy, yā tikmū'ūn te nōm yīmū' yūm 'ohnāg. 'Āpu 'ūko'a', nūy nūnnā'. ³ Ka tikmū'ūn te: “Teptu 'ūmōgāhā?” Kaxīy. Ha 'āxop te hām'āktux putup, hu: “Yā 'ūgmūg xuxyā tep-tup. Hāpxip 'ihā' nūnnāp-tup 'ūgmū'āte'.” Kaxīy.

⁴ Ha ta' mōg, pa' xip yomēnnāg, 'ūhīy hāmyīkox yīka'. Tik te' ko'a', ⁵ ha ta' nūn tikmū'ūn, tu:

—Teptu yomēn ko'a'? Kaxīy.

⁶ Ha tik te:

—Yā 'ūgmūg xuxyā tep-tup. Hāpxip 'ihā' nūnnāp-tup 'ūgmū'āte'. Kaxīy.

Ha tikmū'ūn te:

—'Āpu yomēnnāg mōgā'. Kaxīy.

⁷ Ha ta' mōg tihik, tu yomēnnāg nūnnāhā Yeyox tu', tu yāy yōg kayak xex yomēnnāg yīmū', ha Yeyox te nōm yīmū' yūm. ⁸ Ha ta' tikmū'ūn xohix te putat yīmū yāy yōg kayak xatat ha' mōg, ha ta' tikmū'ūn xohix nōy te mīm tu' mep mīmmāg, tu nōm putat yīmū' xatat ha' mōg. ⁹ Ha ta' mōg tikmū'ūn Yeyox keppah, ha ta' mōg tikmū'ūn nōy Yeyox peheh. 'Ūxohix te hām'āktux ka'ok, hu:

—Yã' max xe'ëgnãg Topah! Topa te nũ'ãkutnãhã', tu 'ãka'ogãhã'! ¹⁰ Yã' max xe'ëgnãg, xate yã yõg tikmũ'ũn xat kõnãmãhã', hã yĩpkox pip. Xate mõnãyxop Namix putuk, yã tikmũ'ũn xat putup. Yã' max xe'ëgnãg Topah! Kaxĩy.

¹¹ 'Ūnũn Yeyox, tu nũktu' xupep kõmẽn Yenoyanẽn tu', tu ta' mõg, tu mõktu Topa pet xexka hã mõ'nãhã', tu hãpxop xohix yĩmap pẽnãhã'. 'Ãmãxak'ax ha ta' mõg Yeyox xix yã yõg tik te 12 xop, tu nũktu xiptuxexka Metãn hã' moxaha'.

Piget kup

¹² Hãptup ha ta' mõg Yeyox xix yã yõg tik xop, ha Yeyox putup xũy, ¹³ pa hãptox tu' pẽnãhã piget kup, ha yõg mĩxux punethok, ha ta' mõg, nũy piget ta pẽnã', tu' mõg, pa piget ta pẽnã 'ohnãg, yã mĩxux pẽnãhã', yã piget ta yõg mõ'ãgmũg'ah, ¹⁴ ha Yeyox te piget kup pu hãm'ãktux, hu:

—Tikmũ'ũn te 'õg mĩnta xe mãp-tup'ah. Kaxĩy.

Ha Yeyox yõg tik xop te' xupak.

Yeyox xip Topa pet xexka tu'

¹⁵ 'Ūnũn Yeyox xix yã yõg tik xop, tu nũktu' mõxaha kõmẽn Yenoyanẽn tu', tu ta' mõg Topa pet xexka tu', ha' nũn Yeyox, pa' pip tikmũ'ũn, tu' nõmenex, tu' pop tayũmak Topa pet xexka kopah, ha Yeyox te' xohix papuk, ha ta' mõg hãptopah, ha ta' mãm tikmũ'ũn, tu tãyũmak nõy yãnãn, ha Yeyox te yõg mĩmpe xit'ax putxok, ha ta' mãm tikmũ'ũn, tu kuxxuxtut hãmenex, ha Yeyox te yõg mĩmpe yũm'ax putxok, ¹⁶ tu' xat, pu Topa pet xexka kopa hãpxop tat hok, ¹⁷ tu tikmũ'ũn pu hãmyũmmũgãhã', hu:

—Topa yõg tappet tu' kax'ãmi Topa yõg hãm'ãktux. Yã Topa te: “'Ūkpet 'ãxet'ax putup 'ũhep xop xohix yõg Topa pu hãm'ãktux'ax pet.” Kaxĩy. Pa 'ãxop te' mĩy xupxet'ax pet, nũy yã xaptop! Kaxĩy.

¹⁸ Yã 'ãmãnex xexka xop te' xupak xix tik te hãmyũmmũg te', tu hãmp'e'paxex texĩy Yeyox putex, pa' yĩpkutuk, yã tikmũ'ũn tep-tup pax Yeyox yõg hãmyũmmũg'ax.

¹⁹ 'Ãmãxak ha ta' mõg Yeyox xix yã yõg tik xop kõmẽn kũnãpa'.

'Ãpu 'ãkuxa mãm Topa kopah

²⁰ Hãptup ha ta' mõg Yeyox xix yã yõg tik xop, tu piget kup yĩka' mõg, tu' pẽnãhã', yã' nak piget kup, yã' xexka 'ũnak, ²¹ ha Pet te' xutigãhã', tu Yeyox pu hãm'ãktux, hu:

—Notot, pẽnã'. Hõmã xate piget kup mãnõg, ha ta hõnhã' nak. Kaxĩy.

²² Ha Yeyox te:

'Ãkuxa mãm Topa kopah, ²³ hu ta yĩktix pu hãm'ãktux, hu: “'Ãpep, nũy mõg kõnãg xexka tu'”, kaxĩy, puxix' mõg putup kõnãg xexka tu'. 'Ãkuxa mãm ka'ok Topa kopah, puxix mõg kõnãg xexka tu'. ²⁴ Yã 'ãte xa hãm'ãktux: 'Ãxop te Topa pu hãm'ãktux, nũy tatu hãpxop 'ũm xak. 'Ãpu 'ãkuxa mãm Topa kopah, nũy yũmmũg xe'e Topa te xa' popmãp-tup, ha Topa te xa' popmãp-tup 'ũxohix. ²⁵ 'Ãxop te Topa pu hãm'ãktux. 'Ãpu 'ũxaxogã', 'ũnõy te 'ãkute'ex kummuk. 'Ãpu 'ũxaxogã', putu' kux, ha ta pexkox tu Topa te' xaxogap-tup 'õg hãpkummuk mĩy'ax, putu' kux. ²⁶ Xate tikmũ'ũn yõg hãpkummuk mĩy'ax xaxogã 'ohnãg, puxix 'Ãtak pexkox yõg te 'õg hãpkummuk mĩy'ax xaxogã 'ohnãg. Kaxĩy.

Tep-te Yeyox pu yã 'ãxet'ax hõm

²⁷ Ta' nũn Yeyox xix yã yõg tik xop, tu nũktu' mõxaha kõmẽn Yenoyanẽn tu', tu ta' mõg tu mõktu Topa pet xexka hã' mõxaha', ha ta' nũn 'ãmãnex xexka xop xix tik te hãmyũmmũg xop, xix Yoneo xop yõg xexka xop, tu nũktu Yeyox pu hãm'ãktux, hu:

²⁸ —Tep-te xa yã 'ãxet'ax hõm, xayĩy hãpxopmã nũhũ'? Tep-te' xat, xayĩy mĩy? Kaxĩy.

²⁹ Ha Yeyox te:

—'Ãte xa yĩkopit kamah. 'Ãxop te hãm'ãktux xe'e', kopxix xa nõm 'ãktux. ³⁰ 'Ãpu hãm'ãktux: Tep-te Yoãm pu yã 'ãxet'ax hõm, puyĩy tikmũ'ũn putox pix? 'Ok pe Topa te 'ok pe tikmũ'ũn te'? Tep-te' xat? Kaxĩy.

³¹ Ha yã mũtik hãm'ãktux, hu:

—Yũmũ'áte hãm'áktux yã Topah, puxix yĩkopit putup, hu: “Teptu 'ákuxa mãm 'ohnäg Yoãm kopah?” ³² Pa yũmũ'ate hãm'áktux yã tikmũ'ün, puxix xok 'üm? Kaxĩy.

Yã nõm te tikmũ'ün yĩpkutuk. Yã tikmũ'ün te hãmpe'paxex Yoãm te Topa pupi hãm'áktux. ³³ Ha:

—'İntu', 'ap yũmmũg'ah 'ügmũ'áte'. Kaxĩy.

Ha Yeyox te:

—Tep-te 'ã yãy 'áxet'ax hõm, 'üyiy hãpxopmã nũhũ'? 'Áte xa nõm 'áktux putup'ah kamah. Kaxĩy.

12

Kãmānat kummuk

¹ Hãpxip 'ihã Yeyox te tikmũ'ün pu hãm'áktux'ax hã hãmyũmmũgãhã', nũy Topa yõg hãpxopmã'ax yũmmũgã', tu:

—Tik yõg mĩnta 'op tox pip hãm xa'ax xexka kopah, tu hãm pak'ax mĩy tu' yĩmap, tu hep tat'ax xexka mĩy, nũy nõm kopa xupyãg mĩy, tu mĩptut tox mĩy, nũy nõm kopa tik xix, puyiy hãpxop xohix pẽnã'. Tik te kãmānat pu' hõm hãm xa'ax, puyiy pẽnã', tu ta' mõg hatõ'a'. ² Hãpxip 'ihã mĩnta yãy koxuk, ha hãm xa'ax yõg xuxyã te tik nũ'kutnãhã', puyiy mĩnta yõg tayũmak pop, ³ ha ta' mõg, pa kãmānat te tik mũg, tu' kix, tu nũ'kutnãhã', 'ühok tat. ⁴ Ha hãm xa'ax yõg xuxyã te xe tik nõy nũ'kutnãhã', pa kãm'ānat xop te nõm hãpkute'ex kummuk kamah, tu tik putox kix. ⁵ Ha hãm xa'ax yõg xuxyã te tik nõy nũ'kutnãhã', pa kãmānat xop tep-tex. Ha xe' punethok mõ'pok, pa kãmānat xop te yãg kute'ex kummuk, tu' yãg kix, ha' xakix. ⁶ Nõmhã' xip yãp-xet, puyiy mõ'kutnã', yã hãm xa'ax yõg xuxyã kutok pít, ha hãm xa'ax yõg xuxyã te hãmpe'paxex hu: “Kãmānat tek-tok 'ápak putup.” Kaxĩy, tuk-tok nũ'kutnãhã', ⁷ pa kãm'ānat xop te yãy mütik hãm'áktux, hu: “Yã hãm xa'ax yõg xuxyãk-tok. 'Ápu yũmũp-tex, nũy pa hãm xa'ax, nũy yũmũ yõg hãm xa'ax.” Kaxĩy.

⁸ —Kãmānat tek-tok mũg, tuptex, tu xok-xax putyõn hãm xa'ax nãpah. Kaxĩy.

⁹ Tu Yeyox te xe:

—Putep mũn mĩy putup hãm xa'ax yõg xuxyã nõmhã'? Yã' mõg putup, nũy kãmānat kix, ha' xakixp-tup, ha kãmānat nõy pu hãm xa'ax hõm putup. ¹⁰ 'Ok 'áxop te mõ'kupix Topa yõg tappet tu'. Yã' kax'āmi, hu: “Mĩptut mĩy'ax te mĩkaxxap paha', tu hãmpe'paxex, yã' kũmmuk, tu' putyõn. Pa 'ãmhok, yã' max xe'ëgnãg mĩkaxxap, ¹¹ Yã Topa te' mĩy, yã' max xe'ëgnãg!” Kaxĩy.

¹² Ha ta' yũmmũg nõmhã Yoneo xop yõg xexka xop te', yã Yeyox te nõm xop 'áktux. Yã nõm tep-tup, nũy Yeyox kute'ex kummuk, pa 'ãmhok, 'ümiy 'ohnäg, yã tikmũ'ün yĩpkutuk. Yã hãpxop mĩy 'ohnäg, tu ta' mõg hatõ'a'.

'Ok max gohet pu tayũmak pagok

¹³ Hãpxip 'ihã tik te nũ'pok Paniye xop xix 'Enot xop, puyiy Yeyox koit'ax xak. ¹⁴ 'Ünũn tu nũktu:

—Notot, 'ügmũ'áte' yũmmũg xate hãpxe'e 'áktux, tu tikmũ'ün yĩpkutuk 'ohnäg. Xate' xexka xop yĩpkutuk 'ohnäg, pa xate tikmũ'ün pu' yũmmũgãhã Topa te nõm putup. 'Ápu hãm'áktux: putep xuktux yũmũ yõg Topa yõg tappet tu'. 'Ok pe' max gohet pu tayũmak tanemẽn'ax pagok, yã Hõm xop yõg xat'ax Xet pu pagok? 'Ok pe' kummuk? Kaxĩy.

¹⁵ Pa Yeyox te' yũmmũg, tik pa max, pa yã' kuxa kummuk. Yeyox te:

—Teptu 'áxop te' xak 'áte' koit. Paxnũ tayũmak 'ānuk, 'ü pẽnã'. Kaxĩy.

¹⁶ Ha ta' mõg, tu putpu' nũnnãhã', ha Yeyox te:

—'Ü'üm yõg 'áxet'ax kax'āmi tayũmak 'ānuk tu'? Xix 'ü'üm yõg xumix xip tayũmak 'ānuk tu'?

Ha:

—Yã gohet yõg xat'ax Xet yõg. Kaxĩy.

¹⁷ Ha Yeyox te:

—'Āpu gohet yōg xat'ax pu gohet yōg xat'ax yōg hāpxop pagok. 'Āpu Topa pu Topa yōg hāpxop pagok kamah. Kaxīy.

Ha' kuxa te' yēy.

Texīy tikmū'ūn te putpu' hix

¹⁸ Ha ta' nūn Xanuxeo xop, yā Xanuxeo xop te hāmp'e'paxex tikmū'ūn putpu' hip-tup'ah. 'Ūnūn, tu nūktu Yeyox pu hām'āktux hu:

¹⁹ —Notot, hōmā Mōyyex te yūmū'ā tappet kax'āmi, hu: “'Ūxok tihik, ha ta' xip xetut, pak-tok 'ūm xip'ah. Mōyyex te' xat, tik taknōy te xetut hokyūm mūtik yāytaha', pu' max, nūy nōy xok pu' pop kaxxop. ²⁰ Hōmā' pip 'ūtaknōy xohix te' 7. Tik māxap te 'ūn mūtik yāytaha', pak-tok 'ohnāg, tu' xok. ²¹ Ha' taknōy 'ūg-nāy tu te' yāytaha', tuk-tok put 'ohnāg, tu' xok, ha' taknōy yāykote hā kaxīy kama'. ²² Hā kaxīy 'ūxohix te' 7 te yāytaha 'ūn mūtik, 'ūk-tok 'ūm pop 'ohnāg, tu' xakix 'ūxohix. Hāpxip 'ihā' xok kama 'ūhūn. ²³ Hāpxip 'ihā Topa te tikmū'ūn xohix putpu' hīnnāp-tup, 'ū'ūm yōg xetut nōmhā'? Yā xohix te' 7 te yāytaha 'ūn mūtik! Kaxīy.

²⁴ Ha Yeyox te:

—'Āxop te hāmyūmmūg 'ohnāg! Texīy? Yā 'āxop te' yūmmūg 'ohnāg Topa yōg tappet. 'Āxop te' yūmmūg 'ohnāg Topa 'ūka'ok xexka'. ²⁵ Yā xakix xop putpu' hip-tup. Topa yōg nū'pok xop te yāyta 'ohnāg pekkox tu'. Hā kaxīy tikmū'ūn te yāyta 'ohnāg pekkox tu'. ²⁶ Hōmā Mōyyex te' kax'āmi tappet tu', tu putpu' hīnnā'ax kax'āmi'. 'Ok 'āxop te nōm mōkupix 'ohnāg? Yā 'ūkax'āmi Topa te mīm pahok kup puk kopa Mōyyex pu hām'āktux, hu: “'Ūgmūn yā 'Amanām yōg Topah, xix 'Iyak yōg, xix Yako yōg.” Kaxīy. ²⁷ Hā kaxīy Topa te' xuktux 'ap xakix xop yōg Topa'ah, pa yā hi xop yōg. 'Āxop te hāmyūmmūg 'ohnāg. Kaxīy.

Topa yōg xat'ax xexkanām

²⁸ Ha ta' xip tihik, tu' xip tik te hāmyūmmūg xop kopah, tu hām'āktux 'āpak, tu' yūmmūg Yeyox te hām'āktux max. Tik te Yeyox pu hām'āktux, hu:

—Topa te tikmū'ūn xat. Xat'ax 'ūm xexkanām? Kaxīy.

²⁹ Ha Yeyox te:

—Yā Topa te tikmū'ūn xat, hu: “'Iyaet xop, 'āpu 'ūxupax. Yūmūg xuxyā yā yūmū yōg Topa yāp-xet, yā' nōy xip'ah. ³⁰ 'Āpu 'āxuxyā Topap-tuppax 'ākuxa xexka hā xix 'ākoxuk xexka hā xix 'āp-tox xexka hā xix 'ōg ka'ok'ax xexka hā'.” Kaxīy. ³¹ Ha Topa te xe tikmū'ūn xat, yā xat'ax 'ūk-nāy tu'. Topa te: “'Āpu 'ānōy putup pax xate yāy putup pax putuk.” Kaxīy. Yā' xat'ax tix 'ūxexkanām, ha ta' xat'ax nōy 'ūxexka'. Kaxīy.

³² Ha tik te:

—Notot, yā hām'āktux max! 'A' koit'ah. Yā' xip Topap-xet, ha ta' nōy 'ūm 'ap xip'ah. ³³ Yā' max yūmū'āte Topap-tuppax yāy kuxa xexka hā xix yāy putox xexka hā xix yāy ka'ok'ax xexka hā. Yā' max kama yūmū'āte yāy nōy putup pax yūmū'āte yāy putup pax putuk. Yā' max xexka yūmū'āte xat'ax tix mīy nō'ōm, ha ta' max miāx yūmū'āte xokxop mō'hap, nūy Topa pu haxyā'. Kaxīy.

³⁴ Ha Yeyox te' yūmmūg tik te hāmyūmmūg, yā hām'āktux max. Yeyox te:

—'Āxip Topa yōg xop yīka' Topa te nōm xat, ha' yīpkox pip. Kaxīy. Ha tikmū'ūn kuxa nōg, hu xe hāpxop nōy yīkopit 'ohnāg.

Topa yōg yāyknā'ax

³⁵ 'Ūxip Yeyox Topa pet xexka tu', tu tikmū'ūn pu hām'āktux, hu:

—Teptu tik te hāmyūmmūg xop te tikmū'ūn pu' yūmmūgāhā Topa yōg yāyknā'ax yā Namix mōkputox? ³⁶ Pa Topa Koxuk te Namix kax'āmiyāhā', ha tute kax'āmi', hu: “'Yūmūg xuxyā Topa te 'ūgxuxyā pu hām'āktux, hu: Yūhūm 'ūgyīm xe'e tu', ha 'āte puknōg gāy xop xix putup 'āpata yīkāgnāg.” Kaxīy. ³⁷ Yā Namix te: “'Ūkxuxyā'.” Kaxīy. Yā Topa yōg yāyknā'ax xānāhā, hu: “'Ūkxuxyā'.” Kaxīy. Texīy Topa yōg yāyknā'ax yā Namix mōkputox? Kaxīy.

Yeyox xix tik te hãmyümmüg xop

Ha tikmũ'ün xohix te Yeyox yög hãm'ãktux putup pax. ³⁸ Ha Yeyox te:

—Pa 'ãtix, tik te hãmyümmüg xop tep-tup pax, nũy hãpkumep, nũy topixxax xe'ëgnãg ta', puyiy tikmũ'ün nôm 'ãktux max, yã nôm 'ãpak nãpet tu'. Tik te hãmyümmüg xop te' pop 'ũxexka xop yög pip'ax Yoneo xop yög Topa pet kopa ³⁹ xix 'ãmuk xexka tu', ⁴⁰ tu hokmãm xop yög hãpxop pop, tu' xupxet, tu Topa pu hãm'ãktux, puyiy tikmũ'ün hãmp'e'paxex yã' max. Topa te yög hãpkummuk mĩy'ax yãnãn xexkap-tup! Kaxiy.

'Ûn hok yũm te tayũmak nĩm

⁴¹ 'Ûxip Yeyox Yoneo yög Topa pet kopa tayũmak tat'ax mĩpkox yĩkak, tu' pãnãhã tikmũ'ün nũn, nũy tayũmak nĩm tayũmak tat'ax kopah. Tikmũ'ün punethok 'ũp-texop xexka te tayũmak xohix nĩm, ⁴² ha ta' nũn 'ũhũn, yã hok yũm, yã hãm hõgnãg. 'Ûnũn, tu nũktu tayũmak 'ãnuk tix mõ'tat mĩpkox kopah, yã tayũmak kutõgnãg. ⁴³ Ha Yeyox te yãy yög tik xop xãnãhã', tu:

—'Àte xa hãpxe'e 'ãktux, nũ 'ũn hok yũm, yã hãm hõgnãg, pa yã hãpxop xohix mõ'tat, pa nôm nõy xohix te hãpxop kutõgnãg mõ'tat. ⁴⁴ Yã 'ũp-texop xexka xop yög hãpxop punethok, tu tayũmak yãgnãg xut, nũy mõ'tat, ha yög hãpxop punethok pip, pa 'ũn hok yũm te yãy yög hãpxop xohix mõ'tat, ha' nõg. Kaxiy.

13

Topa pet xexka kõyyõy putup

¹ Tu ta' mõg Yeyox xix yãy yög tik xop, ha tik xop te:

—Yãyã, pãnã Topa pet xexka 'ũmax xe'ëgnãg, yã mĩptut max!

² Ha Yeyox te:

—'Ok mĩptut max xe'ëgnãg pãnãhã'? Hãpxip 'ihã yög mĩkaxxap te' nõy yĩmũ' mãm putup'ah, yã' xohix xexka koxyõy putup! Kaxiy.

Tikmũ'ün te 'ãxop xũygãp-tup

³ Tu ta' mõg Yeyox xix yãy yög tik xop, tu mõktu yĩktix 'Onimet yĩmũ' mãm, ha Pet te' yĩkopit, xix Tiak te, xix Yoãm te, xix 'Ãnene te', hu:

⁴ —Hãm'ũmhã nôm hãpxopmãp-tup? Tikmũ'ün te hãpxopmã'ax 'ũm pãnãp-tup, 'ihã nôm hãpxopmãp-tup? Kaxiy.

⁵ Ha Yeyox te hãmyümmügãhã kãnãmãhã', hu:

—Pa 'ãtix, nũy hãmyümmüg, nũy 'ãkuxa mãm hok koit'ax kopah. ⁶ Yã' nũn putup 'ũxohix, tu hãm'ãktux putup, hu: “'Ûgmũn nõ'õm, Topa tek mũn yãy kutnãhã', yã Yeyox 'ũgmũn!” Kaxiy. Ha tikmũ'ün xohix kuxa mãm putup koit'ax kopah. ⁷ 'Ãxop te' xupak putup hãmnũhũn xexka hãmhũmnãg, yã tikmũ'ün te yãy kix kakĩynãg. Ha tikmũ'ün nũn putup, tu: “Yã yãy kix kakĩynãg tikmũ'ün hãptox tu'.” Kaxiy. 'Ãpu 'ãkuxa nõg hok. Yã tikmũ'ün te yãy kix putup te kaxiy, pa hãpkux 'ohnãg. ⁸ Hãpxexka yög tikmũ'ün te hãpxexka nõy yög tikmũ'ün mũtik yãykix putup, ha ta' hep xop te' hep xop nõy mũtik yãy kix putup, ha ta hãm xexka yãy nuhuk nãm panip putup, ha ta hãmhõgnãg, ha putup te tikmũ'ün kix putup. 'Ûn tek-tok put putup, tu' xũy xexka'. Hã kaxiy tikmũ'ün xũy putup, ha mõktu hãpkux.

⁹ Pa 'ãtix, tikmũ'ün te 'ãxop mõgãp-tup 'ũpa te hãmyümmüg xop tu', puyiy 'ãxop kopit, yã 'ãxop kummugãp-tup. Ha tikmũ'ün nũn putup kamah, nũy 'ãxop kix xikot hã Yoneo xop yög Topa pet kopah. Yã 'ãkuxa mãm 'ũgkopah, yiy ta' nũn putup tikmũ'ün, nũy 'ãxop mõgã gohenanok tu' xix gohet yög xat'ax xexka tu', puyiy 'ãxop kopit, ha 'ãxop te nôm pu Topa yög hãm'ãpak max'ax 'ãktux, ¹⁰ ha tikmũ'ün te' hep xop xohix xexka pu Topa yög hãm'ãpak max'ax 'ãktux putup hãmãxap, hak-nãy tu hãpkux. ¹¹ Tikmũ'ün te 'ãxop mũg, nũy 'ãxop mõgã' gohet yög xexka xop tu'. 'Ãpu 'ãkuxa nõg hok. 'Ãpu hãmp'e'ãpaxe hok, hu: “'Àte putep xuktux putup?” Kaxiy. Pa 'ãmhok, 'ãmõg putup gohet yög xexka tu', ha Topa te xa hãm'ãktux'ax hõm putup, xayiy hãm'ãktux, yã 'õg hãm'ãktux 'ohnãg, pa yã

Topa Koxuk mün yög. ¹² Tikmũ'ün punethok te yây taknõy mōgāp-tup gohet yög xexka xop tu', puyīy nōm kix, ha ta 'atak te yây kutok mōgāp-tup kamah xi' tut te', puyīy nōm kix. Ha tak-tok te 'atak mōgāp-tup kama xi' tut, puyīy nōm kix, ha 'xakix putup 'ūxohix. ¹³ 'Ākuxa mām 'ūgkopah, yīy tikmũ'ün te 'āp-tup nōg putup, pa 'āpu 'ākuxa mām ka'ok mōkuma'āmōg, ha Topa te 'āhīnnāp-tup. Kaxīy.

Ūxūy xexka'

¹⁴ Yeyox te xe:

—'Āxop te' pēnāp-tup hāpxop yây 'īgā xexka 'ūnõy yög xip'ax tu'—xate nū mōkupix, 'āpu hāmyūmmūg —'āxop pip hāpxexka Yonex tu', nūy ta mōg mō'ka'ok yīktix tu'. ¹⁵ 'Āxop mām mīptut yīmū, nūy ta mōg mō'ka'ok. Mīptut hā mōxa hok, nūy hāpxop pa'. ¹⁶ 'Āxop pip hāpxa tu', nūy ta mōg mō'ka'ok, yây pet hā mōxa hok, nūy topixxax pa' ¹⁷ Yā' kummuk xexkap-tup 'ūn tek-tok xuk xop pu' xix 'ūn tek-tok put xop pu'. ¹⁸ 'Āpu Topa pu hām'aktux, nūy ta tu' xak, puyīy tikmũ'ün 'āxop kummugā mō'āgmūg pukpex 'ihā'. ¹⁹ Yā nōm 'āmnīy hā 'āxop xūy xexkap-tup, pa hōmā Topa te' mīy hām xexka xix hōnhā' xūy kutōgnāg. ²⁰ Topa te' xat, xayīy 'āmnīy xohix'ah hā 'āxop xūy putup. Topa te' xat hok, puxix xakix xohix xexka'. Pa' pip Topa kopa kuxa mām ka'ok xop, yā Topa te nōm yīmōgātux, nūy nōm hīnnā', hu' xat putup, puyīy 'āmnīy xohix'ah hā' xūy.

²¹ —Tikmũ'ün te hām'aktux putup, hu: “Mū, nūy pēnā', Topa yög yāykutnā'ax xip nūnteh.” Kaxīy. Ha ta' nōy te hām'aktux putup, hu: “Mōg, nūy pēnā', Topa yög yāykutnā'ax xip 'ōnteh, yā' xip Yeyox.” Kaxīy. 'Āpu 'āyīpkox pip hok. Yā' koit. ²² Yā nōm koit xop te Topa pupi hām'aktux xop putuk putup, tu Topa yög yāykutnā'ax putuk putup, tu hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg, nūy Topa putuk, puyīy tikmũ'ün kuxa' yēy. Nōm tep-tup, nūy Topa yög yīmōgātux xop kuxa mām koit'ax kopah. ²³ Pa 'ātix. 'Āte 'āxop pu hāmyūmmūgāhā' hōnhā'. Hāpxip 'ihā nōm hāpxopmā'ax pēnāp-tup, tu' yūmmūg putup. Kaxīy.

Tikmũ'ün Kutok putpu' nūn

²⁴ Yeyox te xe:

—Yā' xūy xexka nōg putup, ha ta māyōn yāyhāp-tup hāpkoxtap, ha ta māyōn hex yānām pip putup'ah, ²⁵ ha ta māyōnnāg pip pexkox yo'oma', pa xakux putup, ha ta hāpxop xohix ka'ok nuhuk putup pexkox yo'oma' xix pexkox kopah, ²⁶ ha ta pexkox tuk yīxop-tup, yā Tikmũ'ün Kutok, tu hāmgōy xexka kopak yīxop-tup, yā' max xe'ēgnāg, ha tikmũ'ün xohix te' pēnāp-tup, ²⁷ ha 'āte yây yög pexkox yög nū'pok xop mō'pok putup hāpxexka xohix tu'. 'Ūmōg putup, nūy Topa yög yīmōgātux xop nūnnā', puyīy xohix yây tu nū'nā'. Kaxīy.

Piget kup

²⁸ Yeyox te xe:

—'Āpu hāmyūmmūg. 'Ūxip piget kup, tu yög mīmmāg tup, tu yög mīxux xupep. 'Āxop te' pēnāhā' tu' yūmmūg mō'āgmūg pukpex, yā tex tihix. ²⁹ Hā kaxīy xate nōm hāpxopmā'ax pēnāp-tup 'āte xa nōm 'aktux, tu' yūmmūg putup 'ūgnūn putup putpu'. ³⁰ 'Āpu hāmyūmmūg, hōnhā' pip tikmũ'ün, ha ta' yāg te nōm hāpxopmā'ax xohix pēnāp-tup, pa yā' yāg te' pēnāp-tup 'ohnāg, pa xakix putup hāmāxap. ³¹ 'ūnōg putup hāmnoğnõy xix hām xexka', pa yōgnū hām'aktux pip mōkuma'mōg, tu' nōg putup 'ohnāg. Kaxīy.

Hām'ūmhā

³² Yeyox te xe:

—Hām'ūmhā tikmũ'ün te nōm hāpxopmā'ax pēnāp-tup? Hāptup 'ūm, pe 'āmnīy 'ūm? Māyōn yūm 'ūm? Yā pexkox nū'pok xop te' yūmmūg 'ohnāg, ha Topak-tok te' yūmmūg 'ohnāg, pa 'atak Topa puxehnāg te' yūmmūg. ³³ Pa 'ātix. 'Āpu 'ūkhip, nūy hāmpēnā'. Yā 'āxop te' yūmmūg 'ohnāg. Hām'ūmhā nōm hāpxopmā'ax pēnāp-tup? Yā 'āxop te' yūmmūg 'ohnāg. ³⁴ Yā hā kaxīy putuk. Tik mōg putup hāptox tu', tu kāmānat xex,

puyīy hām, tu hāmyīkox pēnā'ax xat, puyīy hāmpēnā', tu ta' mōg tihik. ³⁵ Hām'ūmhā putpu' nūn putup tihik, 'ok pe 'āmāxak, 'ok pe 'āmnīy kote hā, 'ok pe xokakkak tak xata hā, 'ok pe hām yāy kuhmōy hā? Yā kāmānat te' yūmmūg 'ohnāg. Hā kaxīy tikmū'ūn te' yūmmūg 'ohnāg, hām'ūmhā 'ūgnūn putup putpu'. ³⁶ 'Ūgnūn putup, pa tikmū'ūn mō'yōn, yā' kummuk. ³⁷ 'Āte xa hām'āktux, xix tikmū'ūn xohix pu nōm 'āktux, hu: “Pa 'ātix!” Kaxīy.

14

'Ūp-tup, nūy Yeyox putex

¹ Hōnhā 'āmnīy tix 'ihā 'āmuk xexka xip'ax, yā 'āmuk xexka 'āxet'ax Nōa' Yēn xix Pām Tokatok Hok. Ha 'āmānex xexka xop tep-tup xix tik te hāmyūmmūg xop tep-tup, puyīy xonat xop Yeyox mūy, puyīy kīy, 'ūp-tex putup hah, ² tu yāy mūtik hām'āktux, hu:

—Pa 'āmhok hōnhā'ah. Yā 'āmuk xexka xip. Hōnhā yūmū'āte Yeyox putex, puxix tikmū'ūn gāy xexkah. Nāy, pu 'āmuk xexka mā kux. Kaxīy.

Yeyox xip xiptuxexka Metān tu'

³ 'Ūxip Yeyox xiptuxexka Metān tu' Xīmām pet kopah, yā Xīmām xax kunutnām. Ha ta' nūn 'ūhūn, tu mīkaxxap koxnāg max nūnnāhā', yā mīkaxxap 'anamax hā' mīy, ha' kopa' xip hep haxnāg max 'ūxuxet'ax nān, yā takat xexkah. 'Ūn nūn, tu nūktu mīkaxxap koxnāg koxyōy, tu Yeyox putox yīmū hep pux. ⁴ Ha ta' pip tikmū'ūn, tu' gāy, tu yāy mūtik hām'āktux, hu:

—Yā' kummuk. Teptu hā kaxīy hep haxnāg max putyōn? ⁵ Yā hep nōmenex, pu' max, nūy tayūmak pop, nūy 'ūhok xop pu nōm popmā'. Yā yōg tayūmak xexkah, yā yōg tayūmak 'ānuk, yā yānām ponnok hā mīy, yā xohix te' 300 'ūyōg tayūmak 'ānuk. Kaxīy.

Yā tikmū'ūn te 'ūn mǎnōg, ⁶ pa Yeyox te:

—'Ūmānōg hok' Teptu 'āxop gāy xexkah? 'Ūn te hāpxopmā max. ⁷ Yā' hok xop pip mōkuma'mōg 'āxop kopah. 'Āxop tep-tup, nūy ta nōm hā tehet, pak xip ka'ok 'ohnāg 'āxop kopah. ⁸ 'Ūn te hāpxopmā max yūmmūg, hu' mīy. 'Ūkxok putup, hak hāpkot putup, yīy ta hōnhā 'ūn tek yīn muk, nūy haxyā max, xokxax putuk. ⁹ 'Āte xa' hāpxe'e 'āktux tikmū'ūn te hāpxexka xohix tu' Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux putup, tu nū 'ūn 'āktux putup kamah.

Yot te gāy xop mōgāp-tup Yeyox ha

¹⁰ Ha ta' mōg Yot 'Īxkanot, yā' xip Yeyox yōg tik te 12 xop kopah, tu' mōg, tu mōktu 'āmānex xexka xop mūtik hām'āktux, nūy gāy xop mōgā Yeyox ha, puyīy xūygā', ¹¹ ha 'āmānex xexka xop te' xupak, hu' kuxa hittup, tu:

—'Ūgmū'āte xa tayūmak popmāp-tup. Kaxīy.

Hā kaxīy Yot te gāy xop mōgāp-tup Yeyox ha, puyīy xūygā'? Yā Yot te hāmpe'paxex.

'Āmuk xexka 'āxet'ax Nōa' Yēn

¹² 'Āmuk xexka xip 'āxet'ax Pām Tokatok Hok, yā 'āmnīy māxap, 'ihā Yoneo xop te kahnēn kutok kix 'āmuk xexka 'āxet'ax Nōa' Yēn pu'. Ha ta' pip Yeyox yōg tik xop, tu Yeyox pu hām'āktux, hu:

—Pi'yā xatep-tup? Pi'yā 'ūgmū'āte 'āmuk xexka Nōa' Yēn mīy putup? Kaxīy.

¹³ Ha Yeyox te yāy yōg tik mō'pok, tu' xat, hu:

—Mōg kōmēn tu'. 'Āmōg putup, pa' mōg putup tihik, tu naxtox hā kōnāg tat putup. 'Āpu nōm pe mōg. ¹⁴ Tik te mīptut hā mō'nāp-tup. 'Āpu nōm hā mōxā kamah, nūy xuxyā pu hām'āktux. 'Āpu hām'āktux, hu: “Yāyā te' yīkopit. Pi'yā' yūm hām'āta kox? 'Ūgmū'āte 'āmuk xexka Nōa' Yēn mīy putup 'ōnteh, 'ūgmūn xix yāy yōg tik xop.” Kaxīy.

¹⁵ Ha tik te xa' mūg hām'āta kox max, yā pepi' yūm, ha' pip mīmpe max. 'Ōnte 'āxop te' mīy putup 'āmuk xexkah. Kaxīy.

¹⁶ Ha ta' mōg Yeyox yōg tik tix, tu mōktu hāpxop xohix pēnāhā Yeyox te nōm xuktux, tu 'āmuk xexka 'āxet'ax Nōa' Yēn mīy.

¹⁷ 'Āmāxak ha ta' mōg Yeyox xix yāy yōg tik xop, tu mōktu hām'āta kox hā' mōxaha',
¹⁸ tu mīmpe xit'ax tu' mām, tu' xit, ha Yeyox te:

—Hamūn, 'āte xa hām'āktux. 'Ūxip tihik 'āxop kōpah, tuk mūtik xit. Tute' gāy xop nūnnāp-tup, puyīy 'ūgxūygā'. Kaxīy.

¹⁹ Ha Yeyox yōg tik xop kuxa hittup 'ohnāg, ha yāp-xet te:

—Yāyā, 'ū'ūm? 'Ok 'ūgmūn? Kaxīy.

Ha ta' nōy te yīykopit, ha' nōy te, tu mōktu xohix te' yīykopit kamah.

²⁰ Ha Yeyox te:

—Yā tik puxet 'āxop kōpah, yā nōm te pām pix putup kānēy pet xax kōpah. ²¹ Yā 'ūkxok putup, yā Tikmū'ūn Kutok xok putup. Yā hā kaxīy Topa yōg tappet te nōm 'āktux. Tik te gāy xop mōgāp-tup Tikmū'ūn Kutok ha, puyīy xūygā'. Yā' kummuk xexka nōm pu'. 'Ūtut te nōm put 'ohnāg, pu' max! Kaxīy.

Pām māhā', tu xupyāg xo'op, nūy Yeyox pe'paxeh

²² 'Ūxit Yeyox xix yāy yōg tik xop, ha Yeyox te pām paha', tu Topa pu hām'āktux, hu:

—Xatek mū'ā pām popmāhā'. 'Āmax. Yā' max. Kaxīy.

Yeyox te pām koxip, tu yāy yōg tik xop pu nōm popmāhā', tu:

—'Āpu 'ūpop. Nūhū yā 'ūgyīn. Kaxīy.

²³ Tu kānēy xo'op'ax paha', tu Topa pu hām'āktux, hu:

—Topa, yā' max, 'āmax. Kaxīy.

Tu ta yāy yōg tik xop pu' hōm, ha' xo'op. ²⁴ Ha Yeyox te:

—Nūhū yā 'ūkhep 'āta. 'Āte yāy hep 'āta tikmū'ūn xohix pupi nū'nāp-tup. 'Ūkhep 'āta yā pa'ax tup Topa yōg xix tikmū'ūn yōg. ²⁵ 'Āte xa hām'āktux xe'e', 'āte xe xupyāg xo'op putup'ah. Nāy, pu Topa yāy yōg tikmū'ūn xat putup, ha' yīpkox pīp, 'īhā xe' xo'op. ²⁶ Ha' xohix te Topa puk-tex, tu ta' mōg yīktix 'Onimet tu'.

Yeyox te Pet pu hām'āktux

²⁷ Ha Yeyox te yāy yōg tik xop pu hām'āktux, hu:

—'Āxop xohix tek nīm putup. Yā Topa yōg tappet te: “Tikmū'ūn te kahnēn pēnā'ax putex putup, ha ta kahnēn xumāp-tup.” Kaxīy. ²⁸ Pa putpuk hip-tup 'ūgmūn, tu tak mōg putup 'āxop keppa hāpxexka Ganinet tu'. Kaxīy.

²⁹ Ha Pet te:

—'Āmhok! 'Āte 'ānīm putup'ah. Nōm xohix te 'ānīm putup, kopxix 'ānīm putup'ah. Kaxīy.

³⁰ Ha Yeyox te:

—'Āte xa hām'āktux xe'e: 'āmnīy ha ta hām'āktux tikoyuk xate, hu: “'Āte Yeyox yūmmūg 'ohnāg!” Kaxīy. Hāpxip 'īhā xokakkak tak xatap-tup tix. Kaxīy.

³¹ Pa Pet te xe hām'āktux ka'ok, hu:

—'Āmhok! 'Āte nōm 'āktux putup'ah, 'āyūmmūg 'ohnāg. 'Ūkxok 'āmūtik, kopxix nōm 'āktux putup'ah. Kaxīy.

Ha ta nōm 'āktux kamah Yeyox yōg tik xohix xop.

Yeyox xip mīm mātiknāg Yetxēm tu'

³² Tu ta' mōg Yeyox xix yāy yōg tik xop mūtik mīm mātiknāg tu' 'ūxuxet'ax Yetxēm, tu' mōg, tu mōktu' mōxaha', ha Yeyox te:

—Māhām nūnteh, 'īhāg mōg, nūy Topa pu hām'āktux. Kaxīy.

³³ Tu ta' mōg Yeyox, tu' mōgāhā Pet, xix Tiak xix Yoām, tu hāpxip 'īhā Yeyox kuxa hittup 'ohnāg kōnāmāhā', tu' kuxanōg xexkah, ³⁴ tu:

—'Ūgxuxa hittup 'ohnāg, yāg xok putup putuk. 'Āpu nox 'āti nūnteh, nūy 'ūkhip. Pa 'ātix. Kaxīy.

³⁵ Tu ta' mōg kutōgnāg, tu mō hām nīy, tu Topa pu hām'āktux, hu:

—Topa, xate' xat, kopxik xüy putup'ah. ³⁶ Tak yõgnü 'atak, xate häpxopmä xohix yümmüg. 'Äpu xat, 'üyiy xüy hok. Pa 'ätep-tup'ah 'äte nöm putup, pa 'ätep-tup xate nöm putup. Kaxiy.

³⁷ Tu ta' nün putpu', tu nüktu yäy yög tik tikoyuk pēnāhā', ha mō'yōn, ha Yeyox te Pet pu:

—Xīmām, 'ok mō'ōn? 'Ok māyōn mōg kutōgnāg hāg hip 'ohnāg? ³⁸ 'Äpu 'āpa ka'ok, nüy Topa pu hām'aktux, puyiy nōy 'āxapit hok, xayiy häpkummuk mīy. 'Äkoxuk tep-tup, nüy mō'yōn hok, pa 'āyīn tep-tup, nüy mō'yōn, yā 'ākoxuk ka'ok, pa 'āyīn pu'uk. Kaxiy.

³⁹ Tu ta xe' mōg Yeyox, nüy Topa pu hām'aktux, tu yög hām'aktux 'aktux 'ūxeheh, yā' yāy putuk, ⁴⁰ tu ta xe' nün putpu', pa' pip yāy yög tik xop, tu mō'yōn. Yā kūmīm tep-tex xexkah, tu' pa ka'ok yümmüg 'ohnāg, tu yānān hām'aktux yümmüg 'ohnāg.

⁴¹ Ha ta' xe' mōg Yeyox, tu xe' nün putpu', yā' nün tikoyuk, tu:

—'Ok mō'ōn kux'ah, 'ok kūmīm te 'āp-tex? Puxix! Yā nōmhā'! Yā nōmhā tik nün, nüy häpkummuk mīy xop nūnnā', puyiy 'ūgmün Tikmū'ün Kutok xūygā'. ⁴² Pepix 'āpip. 'Äpu yūmū mōg. Pēnā', 'ūnūn tihik, tu' gāy xop nūnnāhā, puyiy 'ūkxūygā'! Kaxiy.

Tikmū'ün te Yeyox mūg

⁴³ Yeyox te hām'aktux, 'ihā' xupep Yot, yā nöm te Yeyox yög tik te 12 xop kopa' xip, ha nūmūti' mōxaha tikmū'ün, ha' taha mīkaxxexka xix mīptopnāg. Yā 'āmānex xexka xop te nū'pok, xix tik te hām yümmüg xop te', xix Yoneo xop yög xexka xop te'. ⁴⁴ Yā Yot tep-tup, nüy gāy xop mōgā', puyiy Yeyox xūygā', hu nūmūtik hām'aktux, “'Äte tik kep hā' mūg putup. 'Äpu nöm mūy, nüy mōgā'. Yā nō'ōm.” Kaxiy.

⁴⁵ Häpxip 'ihā' nün Yot, tu nüktu Yeyox yīkāgnāg xip, tu:

—Yāyā'! Kaxiy.

Tu' nōy kep hā' mūg, yā xape xop putuk. ⁴⁶ Ha tikmū'ün te Yeyox mūg, tu' hīy. ⁴⁷ Ha ta' xip tihik, tu mīkaxxexka xut, tu tik te 'āmānex xop xat yög kāmānat yīpkox xak, ⁴⁸ ha Yeyox te tikmū'ün pu hām'aktux, hu:

—'Ok 'āxop nün, tu' taha mīkaxxexka xix mīptopnāg, nüy xupxet hīy? Yā' putuk. ⁴⁹ Hōmāg xip ka'ok 'āxop kopah, nüy 'āxop pu hāmyümmügā' Topa pet xexka tu', pa 'āxop tek hīy 'ohnāg. Pa hōmā 'ūhittap nöm te kax'āmi Topa yög tappet tu', ha ta hōnhā nöm putuk. Kaxiy.

⁵⁰ Ha Yeyox yög tik xop te Yeyox nīm, tu häpxūmānām.

⁵¹ Yā' xip tik tuktup, tu komenok ponnok hā' taha', ha tikmū'ün te' hīy putup, ⁵² pa tik te' nīm komenok, tu' xaxtop, tu ta' mōxupaha'

Yoneo xop yög xexka xop te Yeyox kopit

⁵³ Häpxip 'ihā' tikmū'ün te Yeyox mōgāhā tik te 'āmānex xop xat pet tu', tu mōktu' mōxaha', ha' pip 'āmānex xexka xop, xix Yoneo xop yög xexka xop, xix tik te hāmyümmüg xop.

⁵⁴ Ha ta' xip Pet, tu häptox tu Yeyox pe' mōg, tu mōktu' xupep tik te 'āmānex xop xat pet yög hāmnuhnōg tu', tu' yūm kuxap yīkak xonat xop mūtik, nüy xapuk. ⁵⁵ Ha ta' pip 'āmānex xexka xop, xix tik pa te hāmyümmüg xop te hāmpē'paxex, texiy Yeyox 'aktux kummuk putup, puyiy putex. Pa 'āmhok, 'ap yümmüg'ah. ⁵⁶ Tikmū'ün xohix te' kupex, tu' koit, pa' yāy yög hām'aktux te' nōy yög putuk 'ohnāg.

⁵⁷ Yā tikmū'ün tek-nīhā' pip, tu' koit, hu:

⁵⁸ —'Ügmū'äte Yeyox yög hām'aktux 'āpak, yā tute: “Tikmū'ün te Topa pet xexka mīy, ha ta 'äte' koxyōy putup, pa 'äte xe' mīy putup 'āmnīy tikoyuk hā. Yā tikmū'ün te nöm mīy putup 'ohnāg.” Kaxiy.

⁵⁹ Tikmū'ün te hām'aktux, pa' yög kupex'ax te yāy putuk 'ohnāg.

⁶⁰ Ha tak-nīhā' xip tik te 'āmānex xop xat tikmū'ün kopah, tu Yeyox pu hām'aktux, hu: —'Ok xate hām'aktux yānān 'ohnāg? Kaxiy.

⁶¹ Pa' yēy. Yā hām'aktux yānān 'ohnāg, ha tik te 'āmānex xop xat te xe:

—'Ok Topa te 'āyāyikutnāhā'? 'Ok Topa xe'ēgnāg kutok? Kaxiy.

⁶² Ha Yeyox te:

—Yā hamūn. 'Āxop xohix tek pēnāp-tup, yā Tikmū'ūn Kutok pēnāp-tup. 'Ūgyūm putup Topa ka'ok yīm xe'e tu'. 'Āxop te kamak pēnāp-tup, 'ūkxip putup pexkox kopah, tu ta yīxop-tup hāmḡōy xexka kopah! Kaxīy.

⁶³ Ha tik te 'āmānex xop xat te yāy topixxax pot, yā' ḡāy, tu:

—Puxix. Yā hām'āktux kummuk! ⁶⁴ Tute Topa 'āktux kummuk. 'Āxop te' xupak. Putep hāmpe'āpaxex nōmhā'? Kaxīy.

Ha tikmū'ūn xohix te Yeyox putup nōg, tu hām'āktux, hu:

—'Āpu 'ūp-tex! Kaxīy.

⁶⁵ Ha tikmū'ūn te yīynīn xōn kōnāmāhā Yeyox tu', tu' nōy putox mō'nīy, tu' kix, tu:

—'Āpu hām'āktux. Tep-te 'ākix? Kaxīy.

Ha ta' pip xonat, tu Yeyox kix yāy yīm hā.

Pet te hām'āktux Yeyox yūmmūg 'ohnāg

⁶⁶ Ha ta' xip Pet kukpa hāmnuhnōg tu', ha' nūn tik te 'āmānex xop xat yōg kāmānat hex, ⁶⁷ tu nūktu Pet pēnāhā', tu:

—Hōmā 'āxip kōmēn Nāyane yōg Yeyox mūtik, yā yōg xop kopa 'āxip. Kaxīy.

⁶⁸ Pa Pet te:

—'Ap 'āte nōm yūmmūg'ah. Putep 'āktux? Kaxīy. Tu ta' mōg Pet hāmpak'ax mō'nīnyīn'ax tu', 'īhā xokakkak tak xataha'. ⁶⁹ Ha kāmānat hex te Pet pēnāhā', ha yīka' nōy pip, ha kāmānat hex te:

—Hamūn, tihik 'ōhōm yā Yeyox yōg xop kopa' xip. Kaxīy.

⁷⁰ Pa Pet te:

—'Āk mūn'ah. Kaxīy.

Hāpxip 'īhā tikmū'ūn te:

—Hamūn. 'Ūgmū'āte' yūmmūg xe'e. 'Āxip Yeyox yōg tik xop kopah. Hamūn, 'āmūn yā hāpxexka Ganinet yōg tihik kamah. Kaxīy.

⁷¹ Ha Pet te:

—'Āte xa hām'āktux, ha Topa te' xupak, tu' yūmmūg. 'Āxop te tik 'āktux, pa 'āte nōm yūmmūg 'ohnāg! 'Āte' koit, puxix Topa 'ūgkix! Kaxīy.

⁷² Hāpxip 'ohnāg 'īhā xe' xataha xokakkak tak, ha Pet te' xutigāhā', yā hōmā Yeyox te: “Xate hām'āktux tikoyuk, hu: 'Āte Yeyox yūmmūg 'ohnāg! Kaxīy. 'īhā xokakkak tak xatap-tup tix.” Kaxīy.

Ha Pet kuxa hittup 'ohnāg, hu' potaha'.

15

Yeyox xip Pinat keppah

¹ Māyōn xupep 'īhā yāytunū'nāhā 'āmānex xexka xop, xix Yoneo xop yōg xexka xop, xix tik te hāmyūmmūg xop, tu hām'āktux tik pa te hāmyūmmūg xop mūtik.

Ha ta xonat xop te Yeyox hīy, tu ta' mōgāhā Pinat hah, tu mōktu Pinat pu Yeyox hōm.

² Ha Pinat te Yeyox pu hām'āktux, hu:

—'Ok xate Yoneo xop xat? Kaxīy.

Ha Yeyox te:

—Hamūn. Xate hām'āktux. Kaxīy.

³ Ha 'āmānex xexka xop te Yeyox 'āktux kummuk punethok. ⁴ Ha Pinat te xe yīykopit, hu:

—'Ok xate hām'āktux hā yānān 'ohnāg? 'Āpu 'ūxupax, nōm xop te hām'āktux 'ākummuk! Kaxīy.

⁵ Pa Yeyox te xe hām'āktux yānān 'ohnāg, yīy Pinat kuxa kopa' yēy.

Tikmū'ūn te hām'āktux Yeyox 'ūkummuk

⁶ 'Āmuk xexka 'āxet'ax Nōa' Yēn xip, ha tikmū'ūn te ta tu' xak, yīy ta Pinat te tik xut kanet ka'ok kopah, pu mōg. Yā hāmyāxatamuk xohix hā kaxīy. ⁷ Ha ta' xip tihik 'āxet'ax

Mahamax kanet ka'ok kopa yāy xape xop mūtik. Yā hōmā tikmū'ūn te gohet yōg xop mūtik yāy kix, ha Mahamax te tikmū'ūn kix, ha' xakix.

⁸ Ha ta' nūn nōmhā tikmū'ūn, nūy ta tu' xak, puyīy tik xut kanet ka'ok kopah, pu mōg, Yā hāmyāxatamuk nōy xohix putuk. ⁹ Ha Pinat te:

—'Ok 'āxop tep-tup, 'ūyīy xut, pu mōg Yoneo xop yōg xat'ax Yeyox? Kaxīy.

¹⁰ Yā Pinat te' yūmmūg 'āmānex xexka xop Yeyox hā yīpkumīy, hu Yeyox nūnnāhā Pinat hah, ¹¹ tu hām'āktux hā tikmū'ūn gāyāhā', puyīy ta tu' xak, puyīy Pinat Mahamax xut pu mōg, 'ap Yeyox'ah, ¹² ha Pinat te:

—'Āxop te putep-tup, 'ū mīy tik mūtik? Yā 'āxop te nōm xānāhā nōm te Yoneo xop xat. Kaxīy.

¹³ Ha tikmū'ūn te:

—'Āpu mīpkup nix yīmūp-tex pipkup hā. Kaxīy.

¹⁴ Ha Pinat te:

—Teptu, putep kummuk mīy? Kaxīy.

Ha tikmū'ūn te hām'āktux ka'ok nōy nā' mōg, hu:

—'Āpu mīpkupnix yīmūp-tex! 'Āpu mīpkupnix yīmūp-tex! Kaxīy.

¹⁵ Ha Pinat tep-tup, nūy tikmū'ūn kuxa hittupmā', hu Mahamax xut, pu mōg, tu hāpxip 'ihā xat, puyīy xonat Yeyox kix xikot hā, tu xonat xop pu Yeyox hōm, pup-tex.

Xonat te Yeyox kute'ex kummuk

¹⁶ Ha ta' mōg xonat xop, tu Yeyox mōgāhā gohenanok pet tu', tu mōktu' mōxaha', ha xonat xohix te yāy tu nū'nāhā'. ¹⁷ Hāpxip 'ihā xonat te Yeyox pu mō xax tat, yā topixxax tox 'āta', puyīy xexka xop putuk, tu Yeyox putox yīmū' xix kuxxax, puyīy xexka xop putuk, yā mīmyāmtoxmāg hā' mīy. ¹⁸ Xonat te:

—'Āmax xe'ēgnāg! Xate Yoneo xop xat! Kaxīy.

¹⁹ Xonat te Yeyox putox kix mīm xahix hā, tu mōg yīyhep yōn, tu kopaxux tu' pip Yeyox keppah, yā' xexka xop keppa putuk, yā' xexka xop 'āpak putuk, ²⁰ tu Yeyox kute'ex kummuk kux, tu topixxax tox 'āta xut, tu mō xax tat, yā Yeyox yōg, tu Yeyox mōgāhā hāptopah, nūy mīpkupnix yīmūp-tex.

Yeyox putex mīpkupnix yīmū'

²¹ Tu ta' mōg, tu putat hā' mōg, pa' xip tihik 'āxet'ax Xīmām, yā hām panip tu' nūn, tu kōmēn tu' mōg, yā kōmēn Xinēn yōg tihik, yā 'Anexān mūktak xix Hop mūktak. Ha ta' xat xonat te, pu Xīmām mīpkupnix tat, ha' taha', ²² ha xonat xop te Yeyox mōgāhā hām tu 'āxet'ax Gok, yā tikmū'ūn yīy'ax hā: “Hām tu' xip putox kup.” Kaxīy. Tu' mōg tu mōktu' mōxaha', ²³ ha xonat te Yeyox pu' hōm xupyāg xix hehmēn, yā xupyāg hā' kanop hehmēn, pa yā' xo'op'ah, ²⁴ ha xonat te Yeyox xix mīpkupnix yīmū' pipkup hā, tu mō' xap yōn, nūy xonat puxet pu Yeyox xax hōm, ha ta' nōy pu' nōy hōm hā kaxīy. ²⁵ Yā māyōn te pexkox puka' yūm 'ihā mīpkupnix yīmū' xup Yeyox pipkup hā.

²⁶ Ha ta' 'ōm xip, tu' kax'āmi, hu: “Tik te Yoneo xop xat”. Kaxīy. Tu nōm xix mīpkupnix yīmū'.

²⁷ Ha xonat xop te mīpkupnix yīmū' xupxet tix kix pipkup hā, yāp-xet xup Yeyox yīm xe'e tu', ha ta' nōy xup 'ūyīm xax tu'. ²⁸ Hā kaxīy Topa yōg tappetxax te hām 'āktux xe'e'. Yā Topa yōg tappetxax te, “Yā' xip 'ūkummuk xop mūtik.”

²⁹ Ha ta' nūn tikmū'ūn, tu nūktu Yeyox mānōg, tup-tox mahap, tu:

—'Ūgāynām! Tute hām'āktux Topa pet xexka koxyōy yūmmūg, tu xe' mīy yūmmūg 'āmnīy tikoyuk hā' ³⁰ Pu yā yīyxox mīpkupnix tu', nūy xok hok. Kaxīy.

³¹ Ha ta' Yeyox mānōg kama 'āmānex xexka xop te' xix tik te hāmyūmmūg xop te', tu:

—Tute tikmū'ūn hīnnā yūmmūg, pa yāy hīnnā yūmmūg 'ohnāg! ³² Topa te 'āyāykut-nāhā, ha xate Yoneo xop xat. 'Āpu mīpkupnix tu yīyxox. 'Ūgmū'āte' pēnāp-tup, huk mūg kuxa mām putup 'ākopah! Kaxīy.

Ha ta' xupxet te Yeyox kute'ex kummuk kamah.

Yeyox xok

³³ Mãyõn te yãkote' yũm, pa hãm xohix tu hãpkoxtap, tu mõktu mãyõn he'.

³⁴ Ha mãyõn he 'ihã Yeyox te hãm'ãktux ka'ok, hu:

—“'Enix, 'Enix, nẽmã xamatãn?” Kaxĩy. Yã tikmũ'ũn yĩy'ax hã: “Yõgnũ Topa, yõgnũ Topa, teptuk nĩm?” Kaxĩy.

³⁵ Ha tikmũ'ũn te' xupak, tu:

—'Ûxupax! Tute 'Enit xãnãhã! Kaxĩy.

³⁶ Ha 'õm xip, tu ta' mõg, tu tohok hã xupyãg kummuk xup, tu mĩm hã' xuhmĩy, tu nũnnãhã', tu Yeyox pu' hõm, pu xo'op. Tute:

—'Åpu yũmũ'ãte pẽnã'. 'Ok 'Enit nũn, nũy mĩpkupnix tu' xut? Kaxĩy.

³⁷ Ha Yeyox te hãm'ãktux ka'ok, tu' xok xe'e'.

³⁸ Ha ta Topa pet xexka yõg topixxax mõhãmnĩnyĩn'ax pot 'ũpepix mõktu' kakak. ³⁹ Ha ta' xip xonat yõg kapitãm Yeyox keppah, tu Yeyox te hãm'ãktux ka'ok 'ãpak, tu Yeyox xok pẽnãhã', tu:

—Hamũn, tihik nũhũ' yã Topak-tok! Kaxĩy.

⁴⁰ Ha ta' pip 'ũhũn hãptox miãx tu', tu' pẽnãhã', yã 'ũn xop kopa' pip Mãnix Mãnãnẽn, xix Xanomẽ', xix Manix, yã Yoye mũktut xix Tiak mũktut, yã Tiak yã tuktup. ⁴¹ Yã hõmã 'ũn te Yeyox mũtik mõg pax tu hãpxexka Ganinet tu', tu Yeyox pu hãpxop max mĩy. Ha ta' pip kama 'ũn nõy xohix. Yã' nũn Yeyox mũtik kõmẽn Yenoyanẽn tu'.

Yeyox yĩn xix mĩkaxxap kox kopah

⁴²⁻⁴³ 'Åmãxak 'ihã' nũn Yoye', yã kõmẽn 'Animãtex yõg tihik, yã' xexkah, tu tik pa te hãmyũmmũg xop kopa' xip. Yã tute' hip Topa te yãy yõg tikmũ'ũn xat, ha' yĩpkox pip. Yã xexta pet 'ãmãxak 'ihã Yoneo xop te hãmmãxnãhã nit xap pu', yĩy ta Yoye kuxanõg 'ohnãg, hu ta' mõg Pinat hah, nũy ta tu Yeyox xokxax xax. ⁴⁴ Pinat te' xupak Yeyox xok xe'e nõmhã, tu' yẽy, yã' xok mõ'ka'ok. Pinat te' xãnãhã Hõm yõg xonat xop yõg xat'ax, yĩy ta' nũn, tu nũktu' xupep. Ha Pinat te:

—'Ok xok tãmnãg Yeyox? Kaxĩy.

⁴⁵ Ha:

—Hamũn. Kaxĩy.

Ha Pinat te Yoye pu xokxax hõm.

⁴⁶ Ha ta' mõg Yoye, tu topixxax paha', tu ta' mõg, tu mĩpkupnix tu Yeyox yĩn putxok, tu topixxax hã' kĩy, tu' nũn, tu nũktu mĩkaxxap kox kopa' xix, tu mĩkaxxap xexka yõkãnãmãhã hãmyĩkox kopah, ⁴⁷ ha Mãnix Mãnãnẽn te' pẽnãhã xix Mãnix te', yã Yoye mũktut. Yã Yeyox yĩn pẽnãhã' xix mĩkaxxap kox.

16

Yeyox te putpu' hix

¹ Nit xap 'ãmnĩy tuknõg nõg 'ihã' mõg Mãnix Mãnãnẽn, xix Xanomẽ', xix Mãnix, yã Tiak mũktut, tu hep hãynãg max paha', nũy Yeyox yĩn muk. ² Yenomĩy mãyõn xupep 'ihã' mõg mĩkaxxap kox tu', ³ tu putat kopa yãy mũtik hãm'ãktux, hu:

—'Û'ũm tek mũ'ã mĩkaxxap xexka yõkãnãmãp-tup, nũy xut hãmyĩkox tu'? Kaxĩy.

⁴ Yã' xexkanãm mĩkaxxap, yĩy nõm 'ãktux. Pa' pẽnãhã', pa' xip'ah hãmyĩkox tu'. Tep-te' yõkãnãmãhã'? ⁵ 'Ûn te mĩkaxxap kox hã' mõxaha', pa' yũm tihik, tu yõg topixxax tox ponnok, yã' yũm 'ũn yĩm xe'e tu', yĩy 'ũn te' yĩpkutuk xexkah. ⁶ Pa tik te:

—'Åkuxanõg hok! 'Åte' yũmmũg, 'ãxop te' xak kõmẽn Nãyane yõg Yeyox. 'Ap xip'ah nũnteh. Yã putpu' hi'. Pẽnã 'ũyõg xip'ax nũnteh. ⁷ Mõg, nũy Pet pu hãm'ãktux xix Yeyox yõg tik nõy pu'. 'Åpu hãm'ãktux, hu: “Yeyox te 'ãkeppa mõg hãpxexka Ganinet tu'. 'Åxop te' pẽnãp-tup 'õnteh. Yã Yeyox te xa nõm 'ãktux hõmã.” Kaxĩy.

⁸ Ha ta' mõg 'ũhũn, tu' mõg mõ'ka'ok, yã' yĩpkutuk, yã' kuxanõg, hu' yẽy, yã hãm'ãktux 'ohnãg.

Yeyox te Mãnix Mãnãnẽn pu yãy mũg

⁹Hãptup yenomĩy 'ihã putpu' hix Yeyox, tu Mãnix Mãnãnen pu yãy mũg hãmãxap. Yã hõmã Yeyox te' mõy yãmĩy kummuk te' 7 Mãnix Mãnãnen kopah, ¹⁰ha ta' mōg, pa' pip Yeyox mütik mōg xop, tu' kuxa hittup 'ohnãg, tu' potaha', ha Mãnix Mãnãnen te:

—'Ûputpu' hix Yeyox. Kaxĩy.

¹¹Ha' xupak, yã putpu' hi', tu tikmũ'ũn pu yãy mũg, pa' kuxa mãm 'ohnãg hãm'ãktux kopah.

Yeyox te yãy yōg tik tix pu yãy mũg

¹²Hãpxip 'ihã Yeyox te yãy yōg tik tix pu yãy mũg. Yã tik mōg hãm panip tu', tu Yeyox pẽnãhã', ¹³tu putpu' nũn, tu nũktu Yeyox yōg tik nõy pu nõm 'ãktux, pa' kuxa mãm 'ohnãg hãm'ãktux kopah.

Yeyox te yãy yōg tik te 11 xop pu yãy mũg

¹⁴Ha ta' mōg Yeyox, tu yãy yōg tik te 11 xop pu yãy mũg. Yã' xit tihik, ha' nũn Yeyox, tu tik pu yãy mũg, tu:

—Tepu 'ãkuxa mãm 'ohnãg. Tikmũ'ũn te: “'Ûgmũ'ãte' pẽnãhã Yeyox. Yã putpu' hi'”. Kaxĩy. Pa 'ãkuxa mãm 'ohnãg hãm'ãktux kopah. Yã' kummuk. Kaxĩy.

¹⁵Tu xe:

—'Äpu mōg hãpxexka xohix xexka tu', nũy Topa yōg hãm'ãpak max'ax 'ãktux tikmũ'ũn xohix xexka pu'. ¹⁶Tikmũ'ũn 'ũm kuxa yũm ka'ok 'ũgkopah, hap-tox pix, puxix Topa kuxa kummuk xit, nũy kuxa max mõ'tat, 'üyãnãn tu'. ¹⁷Topa te' kuxa mãm ka'ok xop ka'ogãp-tup, puyĩy hãpxopmã ka'ok xe'ëgnãg. Yã yãmĩy kummuk mõy putup, tu' yĩy'ax tup punethok hã' xuktux putup. ¹⁸Kãyã gãy tep-top, puxix xũy 'ohnãg. Hep kummuk xo'op nõm te tikmũ'ũn kix, puxix xũy 'ohnãg, tu pakut xop yĩmũ yãy yĩm xex, puxix hittup.

Yeyox mōg pexkox tu'

¹⁹Yũmũg xuxyã Yeyox te hãm'ãktux kux, ha' nõy te' mōgãhã pepix pexkox tu', ha' yũm Topa yĩm xe'e tu'. ²⁰Ha ta' mōg Yeyox yōg tik xop, tu tikmũ'ũn pu Topa yōg hãm'ãpak max'ax 'ãktux hãpxexka xohix tu'. Ha yũmamũg xuxyã te yōg hãm'ãktux ka'ogãhã', yã nõm mõ'nĩgnãm, puyĩy hãpxopmã ka'ok xe'ëgnãg. Hã kaxĩy tikmũ'ũn te' yũmmũg 'ũxe'e yōg hãm'ãpak max'ax.

Tu ta tu' kux.

NOK TE YEYOX 'ĀKTUX

Nok te Teop pu kax'āmi'

¹ Teop: —Hōmā tikmū'ūn te hāpxopmā ka'ok pēnāhā', tu' pēnā hāmāxap, tu nōm hāpxopmā'ax 'āktux, ² ha tik xop te nōm hām'āktux kax'āmi tappet tu', ³ yīy 'āte mō'kupix punethok, tu hām'āpak, tu' yīkopit, nūy nōmhā yūmmūg max, tu hāmpe'paxex, hu: Yā' 'āte hāpxopmā'ax xohix kax'āmi', tu tappet tu kax'āmi', nūy xa mō'kutnā', ⁴ xa 'ākuxa yūm ka'ok, nūy hāpxopmā'ax kopa' yūm ka'ok, tikmū'ūn te xa nōm yūmmūgāhā'.

Pexkox yōg nū'kutnā'ax te Yakanit pu hām'āktux

⁵ Hōmā 'Enot te hāpxexka Yonex yōg tikmū'ūn xat, 'ihā Yakanit xip, tu 'Amit xop yōg 'āmanex, 'ūxetut 'āxet'ax 'Iyamet, ha 'Iyamet pa 'āmānex kutok hex. ⁶ Yā' max Yakanit xi' xetut, tu hāpxopmā max, ha Topa te' pēnāhā', tu' xat, ha' yīpkox pip xi' xetut, 'ūmīynāg hu' mīy, ⁷ pa 'Iyamet ka'ok, tuk-tok 'ohnāg, 'ūk-tok pip 'okpa kutut 'Iyamet xi' yīpxox.

⁸ 'Āmnīy 'ūm 'ihā Yakanit te 'āmānex yōg hām hā' hām, tu Topa pet kopa' hām, ha 'Amit yōg xop xohix hām, ha nōm xop te mō' xap yōn, tu' xap tu' yūmmūgāhā', ha' xut Yakanit, nūy hām, 'ūnōy yānān tu', ⁹ pu mīm xax 'ūm puk, nūy haxyā, xix mīm hep 'ūm puk, nūy Topa pu' haxyā', ha Yakanit te Topa pet xexka ha' mō'nāhā', ¹⁰ ha Yoneo yōg tikmū'ūn tek-nihā' pip hāptopa', tu Topa pu hām'āktux pax, 'ihā 'āmānex xop te mīm hep puk, mīmpe yīmū' yūm ha' puk, nūy Topa pu' haxyā'. ¹¹ Hāpxip 'ohnāg 'ihā Yakanit te pexkox yōg nū'kutnā'ax pēnāhā, ha mīmpe puk'ax yīka' xip, 'ūyīp xe'e hā' xip, ¹² ha' kuxānōg, tu' kuxa te' yēy, ¹³ pa nōm nū'kutnā'ax te:

—'Ākuxanōg hok, nūy 'āka'ok. Topa te 'ōg hām'āktux'ax 'āpak, ha 'āxetut te 'āk-tok pit put putup, ha xate' xuxet'ax mīy putup Yoām. ¹⁴ 'Āk-tok put 'ihā 'ākuxa hittup putup, ha tikmū'ūn hittup putup kamah, ¹⁵ yā Topa te 'āk-tok pit xexka mīy putup, 'ūtut tex kopa' xip 'ihā Topa Koxuk te 'āk-tok ka'ogāp-tup, yīy xupyāg xat hok puyīy xo'op hok, ¹⁶ tu 'Iyaet yōg tikmū'ūn punethok mōgāp-tup, tu 'Iyaet yōg Topa ha mōgāp-tup. ¹⁷ Yā Topa te 'āk-tok nū'kutnāp-tup tikmū'ūn hah, pu yāy pupi hām'āktux. Hōmā mōnāyxop hittap 'Enit te Topa pupi hām'āktux, tu' ka'ok, ha kaxiy 'āk-tok ka'ok putup, tu' tak xop pu: “'Āpu, yāyhāhup,” kaxīy, puk-tok tu gāy kuxyā', nūy nōm putup pax 'ūxeheh, ha 'āk-tok te' yīpkox 'ohnāg xop pu hupmāp-tup, pu hāmpe'paxex, nūy yāy hāmyoa', 'Iyaet yōg tikmū'ūn xat'ax nūn ha hāmyoa'. Kaxīy.

¹⁸ Ha Yakanit te:

—'Īntu'. 'Ātep yūmmūg'ah. 'Ūgkuxa yūm 'ohnāg hām'āktux kopah. 'Ūgkuxa te xa tu' pa yūm ka'ok, 'ūgkutut xik xetut hah. Kaxīy.

¹⁹ Ha nōm nū'kutnā'ax te:

—'Ūgmūn Gamineo. Topa keppak xip, tu Topa puk hām, ha xa nūgkutnāhā', 'ūyīy xa hāmyūmmūgā', tu xa hām'āpak max 'āktux, ²⁰ pāyā xate 'ātu 'āpa yūm ka'ok, tu kuxa yūm 'ohnāg. Xapi 'āyīy hok, tu mōktu 'āxetut te 'āk-tok put, yīy ta 'āyiy'ax 'ūxeheh, ta tu 'āte' koit 'ohnāg hah. Kaxīy. Tu' mōg pexkox ha' put pu'.

²¹ Ha tikmū'ūn te hāptopa' pip, tu Yakanit hip, tu' hip, tu xe' hip, pa' nūn 'ohnāg, ha' yēy. ²² Ha ta Yakanit te Topa pet xexka kopa' xip, tu hāptopa' mōg, tu' yōyxōg ka'ok, tu' yīy tapax 'ohnāg, ha tikmū'ūn te:

—'Ūpēnā', Yakanit te Topa pet kopa' xip, 'ihā hām yāy koxuk pēnāhā'. Kaxīy. Ha' yīm xix, 'ūyīy hok tu'.

²³ Tu 'āmānex yōg hām'ax kux, tu ta' mōg, tu mōktu yāy pet tu' xupep. ²⁴ Hāpxip kutōgnāg 'ihā' xetut te kopak-tok yūm, tu mēy te 5 hā' yāy pet kopa' xip, tu hāpkumep 'ohnāg, tu:

²⁵ —Hömā 'āte yāyhāhup, 'ūgkutok 'ohnāg tu', pa Topa tek pēnāhā', tuk kuxa ka', tu yōgnū yāyhāhup nōah, yā hōnhāk kutok yūm 'ūgkopah. Kaxīy.

Pexkox yōg nū'kutnā'ax te Mānix pu hām'āktux

²⁶ Tuk-tok xuk mēy te 6 'ihā Topa te nū Gamineo kutnāhā', tu hāpxexka Ganinet yōg kōmēn Nāyane tu nū'kutnāhā', ha ta' nūn pexkox yōg nū'kutnā'ax, tu nūktu Nāyane tu' xupep, ²⁷ tu 'ūn yāyta hok ha' mōg, ha' xuxet'ax Mānix, tu mōnāyxop Namix xop yōg Yoye mūtik yāyap-tup, pāyā' hok yūm. ²⁸ Ha Gamineo te Mānix pet ha mō'nāhā', tu:

—'Āneo. Topa te xa hāmmaxnāhā', tu nū mūtik tihi'. Kaxīy.

²⁹ Pa Mānix kuxānōg, tu yāy pu hām'āktux, hu: Putep mūn 'āktux nō'ōm? Kaxīy. ³⁰ Ha nū'kutnā'ax te:

—Mānix, Topa te xa hāmmaxnāhā', yīy 'ākuxānōg hok. ³¹ Xate 'āk-tok pit put putup, tu' xuxet'ax mīy putup Yeyox. ³² Ha tikmū'ūn xohix xat putup, yā' xuxet'ax nōy te: Topa Xe'ēgnāg kutok pit. Kaxīy. Hōmā mōnāyxop Namix te tikmū'ūn xat, ha kaxīy 'āk-tok te tikmū'ūn xat putup, ³³ tu mōnāyxop hittap Yako mōkputox xat putup, tu hāmyāxatamuk xohix hā tikmū'ūn xat putup mōg kuma' mōg, 'ap xat kux putup'ah Yeyox. Kaxīy.

³⁴ Pa Mānix te:

—'Īntu'. 'Ātep yūmmūg'ah. 'Ūgkutok put te xīy? Yāk hok yūm. 'Āte tik 'ūm mūtik 'ūgnōm 'ohnāg. Kaxīy.

³⁵ Ha nōm nū'kutnā'ax te:

—Topa Koxuk ka'ok, tu 'āk-tok putnāp-tup, 'ihā hok yūm, yīy 'āk-tok max xe'ēgnāg, yā Topak-tok xe'ēgnāg. ³⁶ Yūmmūg. 'Āxape Iyamet kutut, tuk-tok te' kopa' yūm, ha mēy te 6 'ūk-tok xuk, 'ūk-tok nōm hāmāxap xuk. ³⁷ Topa te hāpxopmā'ax xohix. Kaxīy.

³⁸ Ha Mānix te:

—Hamūn. 'Āte Topa puk kopaxux hāk xip, tu nūk xup, tu Topa tu hāpxopmāhā'. Xate hām'āktux max. Kaxīy.

Ha pexkox yōg nū'kutnā'ax mōg.

Mānix mōg 'Iyamet pet hah

³⁹ 'Āmnīy kutōgnāg 'ihā Mānix yok, tu ta' mōg mō'ka'ok, tu hāpxexka Yonex yōg kōmēn tu' mōg, tu hām xanep tu' mōg, ⁴⁰ tu mōktu Yakanit pet tu' xupep, tu mō'nāhā', tu 'Iyamet pu 'āneo, ⁴¹ ha' xupak, tuk-tok te' tut tex kopa' hittup, tu yāy xit, ⁴² ha 'Iyamet yīy ka'ok, hu:

—Topa te 'ūn xop pu hāmmaxnāhā', ha xa hāmmaxnā xexkah. Xate 'āk-tok put putup, ha Topa te nōm pu hāmmaxnāp-tup kamah. ⁴³ Tik tek xat mūk tut nūn. Putep tuk ha 'ānūn? 'Ap yūmmūg'ah 'āte pute 'ūm. 'Ūgkuxa te' yēy. ⁴⁴ 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: 'Āte 'ōg 'āneo 'āpak, 'ihāg kutok tek tex kopa' kuxa hittup, tu yāy xit. ⁴⁵ Topa te hām'āktux, ha 'ākuxa yūm ka'ok, hu' hip, pu Topa hāpxopmā', ha 'ākuxa hittup. Kaxīy.

Mānix tek-tex

⁴⁶ Ha Mānix te:

—'Ūgkuxa te 'ā Topa xexka 'āktux,

⁴⁷ tuk koxuk te Topa tu' hittup kamah, hak hīnnāhā',

tuk pēnā max, ⁴⁸ 'ihāk mūn kutōgnāg,

yā Topa hā kāmānat hex,

yīy tikmū'ūn xohix te hām'āktux putup mō'kuma' mōg, hu:

“Topa te Mānix pu hāmmaxnāhā'.” Kaxīy.

⁴⁹ Ha Mānix te xe':

—Topa ka'ok xe'ēgnāg, tu tek mūn pu hāpxopmāhā',

yā Topa max xe'ēgnāg,

⁵⁰ tu yāy yōg tikmū'ūn kuxa ka', nōm xop yīpkox pip Topa pu',

ha tikmū'ūn kuxa ka', xik-tok xop,

xik mōkputox kuxa ka' Topa te',

nōm xop yīpkox pip Topa pu' kuxa ka',

⁵¹ ha hāpxopmā max xe'ēgnāg, tu' gāy nām xop hā hāpxummāhā',

nõm xop te hãmp'e'paxex, hu: “'Ûgmün xexkah.” Kaxīy.

⁵² Topa te' xexka xop xupepmāhā, puk-tōgnāg xop yāyhā tu xexkah,

⁵³ ha' hok xop pu hãpxop punethok popmāhā',

tup-texop xexka pu hãpxop popmā 'ohnāg,

tu': “Mōg, mōg!” Kaxīy. Tu' xupepmāhā'.

⁵⁴ Tu hãm'ãktux xex mōnāyxop pu', tu' xutigāhā',

tu 'Iyaet yōg tikmū'ün mō'nīynām,

tu' yōg kāmānat xop xaxok 'ohnāg, tu mō'nīynām.

⁵⁵ Hōmā, hãmyāxatamuk xohix 'ihā',

Topa te mōnāyxop 'Amanām pu hãm'ãktux xex, tu' xaxok 'ohnāg.

Ta tu' kux. Kaxīy.

⁵⁶ Mēy 3 hã Mānix te 'Iyamet mūtik tihī', ha mēy 3 kux, 'ihā yāy pet ha' mōg, tu' mōg tu mōktu xupep 'üyāy pet tu'.

'Iyamet tek-tok 'ãxet'ax Yoām put

⁵⁷ 'Āmnīy xohix nōg 'ihā 'Iyamet tek-tok put, ha' pit, ⁵⁸ ha' xape xop xix tikmū'ün te' yīmap hā' pīp te' xupak, tu Topa te nōmhā hãmmax mīy yūmmūg, ha 'Iyamet kuxa hittup xix tikmū'ün.

⁵⁹ Tikmū'ün nūn, 'āmnīy te 7 nōg 'ihā' nūn, 'Iyamet pet ha' nūn, nūy 'ūk-tok pīp yāy xax xak kutōgnāg, tu' xuxet'ax mīy putup Yakanit, 'ūtak 'ãxet'ax hã xanāp-tup, ⁶⁰ pāyā' tut tep-tup nōg, tu:

—'Āmhok, kaxīy hok! 'Āte' xuxet'ax mīy'ax yāy xe'e tu Yoām. Kaxīy.

⁶¹ Ha tikmū'ün te:

—Putep xuktux? Yoām te xīy? 'Āxape 'üm 'ãxet'ax Yoām? 'Ap xip'ah. Teptu' xuxet'ax mīy putup Yoām? 'Û 'üm te nō Yoām? Kaxīy.

⁶² Tu' yīm xix, pu Yakanit tek-tok 'ãxet'ax yūmmūgā',

⁶³ ha Yakanit kax'āmi putup, yīy tik 'üm te tappet tu' hōm, xix tappet kup, ha Yakanit kax'āmi', hu: “'Ûxuxet'ax pī' Yoām.” Kaxīy. Ha tikmū'ün kuxa te' yēy. ⁶⁴ Hãpxip 'ohnāg 'ihā Yakanit yōyxōg pu'uk, tu hãm'ãktux, tu Topa max 'ãktux, hu:

—'Ûmax Topah. Kaxīy.

⁶⁵ Ha tikmū'ün te Yakanit pet tu' yīmap hā' pīp, tu kuxānōg, tu tikmū'ün pu' xuktux, tu Yonex yōg hãm xanep tu tikmū'ün pīp xop pu' xuktux, ha' xohix te nōmhā yūmmūg,

⁶⁶ hu' kuxa te' yēy, tu hãmpe'paxex, hu:

—Kaxxop xe'e', tu' tuk kux, 'ihā tik xexka putup. Kaxīy.

Yā Topa te nōm ka'ogāhā', tu nū mūtik tihī'.

Yakanit te Topa pupi hãm'ãktux

⁶⁷ Ha' tak Yakanit te Topa Koxuk hã nū' xip, tu Topa pupi hãm'ãktux, hu:

⁶⁸ —'Āpu yūmū'āte Topa max 'ãktux, yā 'Iyaet yōg Topa max, tu' nūn, nūy yāy yōg tikmū'ün mōy pu mōg,

⁶⁹ tu tik xe'ēgnāg yāykutnāhā', tu nū' kutnāhā',

ha' ka'ok, hamūn yā mōnāxop Namix hã mōkputox,

tu yūmūg yōg tikmū'ün mōy gāy xop kopah, 'ümōg.

⁷⁰ Hōmā, hãmyāxatamuk xohix 'ihā' Topa te tik max xop yīymōgātux,

puyīy yāy pupi hãm'ãktux, pūyīy mōnāyxop pu hãm'ãktux,

tu Topa te' mōy putup 'ãktux,

⁷¹ tu Topa te hãm'ãktux xex 'ãktux, hu:

Topa te 'āmōy putup gāy xop kopah,

nōm xop te 'āxop putup nōg. Kaxīy.

⁷² Topa te mōnāyxop kuxa ka', tu yāy yōg hãm'ãktux xex,

tu' pa'ax max xutigāhā',

⁷³ tu mōnāyxop hittap 'Amanām mūtik hãm'ãktux,

tu nōm pu hãm'ãktux xex,

yā yāy 'āxet'ax hā hām'āktux xex,

⁷⁴ nūy gāyxop kopa yūmūg mōy, pu Topa keppa yūmūk pip, nūy 'āktettex, nūy Topa pu hāpxopmā', tu' yīpkutuk 'ohnāg,

⁷⁵ 'ūyīy hāmyok mīy, 'ūyīy tu max xe'ēgnāg, Topa putuk, yūmūg hi'ax tox hā yūmūg max, mōg kuma' mōg.

⁷⁶ Ha 'āmūn, xōnnū', 'āxuxet'ax nōy mīy putup, hu:

Topa xe'ēgnāg pupi hām'āktux'ax. Kaxīy.

Xate Topa keppa 'āmōg, nūy 'ūyōg putat max mīy,

⁷⁷ nūy yōg tikmū'ūn pu hām'āktux, hu:

“Topa te 'ākuxa kummuk xit, nūy kuxa max tat 'ūyānān tu', tu 'ōg kummuk mīy'ax xaxogāp-tup, pu tu kux.”

⁷⁸ Yā Topa te yāy yōg tikmū'ūn kuxa ka',

hu tik nū'kutnāhā', ha yūmūg ha' nūn,

tu yūmūg yūmmūgāhā'.

⁷⁹ Tu' nūn putup, tu hāmyūmmūg hā tikmū'ūn kuxa hittupmāhā',

tu tikmū'ūn te hāpkoxtap ta ka' mām xop pu hāptupmāhā',

ha kaxīy Topa te yāy yōg putat yūmmūgāhā',

tu yūmūg kuxa māmāhā'. Ta tu' kux. Kaxīy.

⁸⁰ Ha Yakanit kutok pit 'ūtuk, tu mōktu xiptap ka'ok, tu' tuk kux, tu hām panip xexka kopa' xip, tu mōktu' xupep, pu 'Iyaet yōg tikmū'ūn pēnā'.

2

Mānix tek-tok put

¹ Hāmyāxatamuk 'ūm 'ihā hāpxexka Hōm yōg xat'ax xexka 'āxet'ax 'Agōy, tu hāpxexka yōg tikmū'ūn xohix xat, pu yāy yōg kōmēn tu mōg, puyīy gohet te tikmū'ūn mō'kupix, nūy tikmū'ūn xohix te xīy yūmmūg, ² ha Hōm yōg gohet te tikmū'ūn mō'kupix hāmāxap, 'ihā Kinīn te hāpxexka Xit yōg tikmū'ūn xat. ³ Ha tikmū'ūn mōg, pu tu mō'kupix, ha yāy yōg kōmēn tu' mōg.

⁴ Yoye xip, tu hāpxexka Ganinet yōg kōmēn Nāyane tu' xip, tu' mōg, tu mōktu hāpxexka Yonex yōg kōmēn Menēg tu' xupep. Hōmā, hāmyāxatamuk xohix 'ihā, mōnāyxop hittap Namix mūk tut te' put, tu Menēg kopa Namix put, ha Namix mūn te 'Iyaet yōg tikmū'ūn hittap xat, yīy hōnhā Yoye mōg Menēg tu', Namix mōkputox 'ūm tu', tu' mōg, ⁵ tu' xetut mūtik mōg, ha Mānix tek-tok xuk xexka, ha' mōg. ⁶ Yoye mōg, xix Mānix, tu ta' mōg, tu mōktu Menēg tu' mōxaha', tu tihi 'ihāk-tok nāhā'. ⁷ Kōmēn yōg 'āmuk nū'xip, yīy Mānix tek-tok pit māxap put, tu mūnūytut pet kopa' put, tu topixxax hā' kīy, tu mūnūytut yōg mīpkox xit'ax kopa' xex.

Tik xop te kahnēn pēnā max 'ihā pexkox yōg nū'pok xop nūn

⁸ Ha kōmēn kūnāpa' pip tik xop te kahnēn pēnāhā', 'āmnīy tox ka'ok hā' pēnāhā', ⁹ 'ihā pexkox yōg nū'kutnā'ax nūn, ha Topa yōg kuyānām te' yīmap 'ūxakot, ha kuxānōg xexkah, ¹⁰ ha nū'kutnā'ax te:

—'Ākuxānōg hok! 'Ūg 'āpax! 'Āte xa hām'āpak max 'āktux, nūy tikmū'ūn kuxa xohix hittupmā': ¹¹ Yā hōnhā, 'āmnīy 'ihā, Namix yōg kōmēn Menēg kopa' nāhā' Kunnix, nō'ōm 'axop hā 'āxuxyā'. Topa te nōm yāy kutnāhā', tu 'Iyaet yōg tikmū'ūn ha nū'kutnāhā'. Hamūn te tikmū'ūn kuxa kummuk xit putup, nūy 'ūyānān tu' kuxa max mō'tat nō'ōm. ¹² 'Āmōg, nūy xax, nūy xipi'. Pēnā! Kaxxop te mūnūytut yōg mīpkox kopa' pip, ha topixxax hā' kīy, ha kaxīy xate nō kaxxop yūmmūg'ax. Kaxīy.

¹³ Hāpxip 'ohnāg 'ihā pexkox yōg nū'pok xohix pip, 'ūnōy mūtik pip, tu Topa 'āktux max, hu:

¹⁴ —Topa mūn xexka xe'ēgnāg pexkox kopah, tu tikmū'ūn kuxa māmāhā hām tu', mō'yāy xe'ēgnāg tu' kuxa māmāhā'. Kaxīy.

¹⁵ Ha pekkox yōg nū'pok xop mōg, tu pekkox ha' mōg putpu', ha kahnēn pēnā xop te yāy pu hām'āktux hu:

—Topa te yūmūg yūmmūgāhā'. 'Āpu mōg, yūmūg mōg kōmēn Menēg tu', nūy pēnā'. Kaxīy.

¹⁶ Tu ta' mōg mō'ka'ok, tu mōktu mōxaha kōmēn Menēg tu', tu Mānix pēnāhā', xix Yoye pēnāhā', xix kaxxop, ha kaxxop te mūnūytut yōg xit'ax kox kopa' pip. ¹⁷ Ha' pēnāhā', tu hāpxopmā'ax ka'ok 'āktux, tu kaxxop 'āktux, ¹⁸ ha tikmū'ūn te' xupak, tu kahnēn pēnā xop yīy'ax 'āpak, tu' kuxa te' yēy, ¹⁹ ha Mānix hāmpē'paxex nām, tu' xutīgāhā'. ²⁰ Ha kahnēn pēnā'ax xop put pu' mōg, tu Topa 'āktux, hu:

—Topa mūn 'ūxexkah. Kaxīy. Tu Topa 'āktux max, tu:

—Pekxox yōg nū'kutnā'ax te hām'āktux hāmāxap, hāpxip 'ihāk mū'āte' pēnāhā'. Yā xexka xe'ēgnāg Topah! Kaxīy.

Yā' xuxet'ax mīy Yeyox

²¹ Ha 'āmnīy te 8 nōg, 'ihā kaxxop pit yāy xax xak kutōgnāg, tu' xuxet'ax mīy Yeyox. Hōmā pekkox yōg nū'kutnā'ax te Yoye pu' xat, 'ihā Mānix te yāy kutok xuk, ha' xat tap pu' xuxet'ax mīy Yeyox, yīy hōnhā' mīy.

Yoye xix Mānix te Yeyox tat Topa pet xexka tu'.

²² Ha 'āmnīy te 40 hā Mānix yīpkox pip, tu Mōyyex yōg xat'ax pu' yīpkox pip, 'ap Topa pet xexka kopa mō'nā'ah, ha 'āmnīy te 40 nōg, 'ihā' mōg, Yoye mūtik mōg, tu kaxxop tat, tu kōmēn Yenoyanēn tu' xupep, nūy xōnnū hōm Topa pu'. ²³ Yā Topa te' xat, hu: “Iyaet yōg tikmū'ūn kutok māxap 'ūpit, puxix 'ūtkok yā Topa xe'ēgnāg yōg.” Kaxīy. ²⁴ Yīy putuxnāg 2 popmāhā', 'ūk-tok tu' yānān popmāhā', yā Topa te' xat.

²⁵ Ha Xīmēām te Yenoyanēn tu' tihī', 'ūkutut, tu' max, tu hāpxopmā max, tu Topa xak, tu hāmmax hip, pu Topa 'Iyaet yōg tikmū'ūn mōy puknōg xop kopah, ha' hip, ha Topa Koxuk te Xīmēām ka'ogāhā', ²⁶ tu' kuxa pu hāmyūmmūgāhā', hu: “'Ap 'āxok putup'ah tu mōktu Topa te yāy yōg tik nū'kutnāhā', hak-nāy tu 'āxok putup.” Kaxīy. Hāmyāxatamuk xohix punethok hā 'Iyaet yōg tikmū'ūn te Topa yōg hāmyāykutnā'ax hip, ha Topa te hām'āktux xex mōnāyxop hittap pu', ²⁷ ha Topa Koxuk te Xīmēām mōgāhā', Topa pet xexka ha' mōgāhā', ha' mōg, tu mōktu Topa pet xexka tu' xupep, ha Yoye xix Mānix te kaxxop putmōg, tu Topa pet xexka tu' mōxakux kamah, Topa te' xat ha. ²⁸ Ha Xīmēām te kaxxop put, tu Topa pu hām'āktux, hu:

—'Āmax Topah!

²⁹ Hōmā xate hām'āktux xex, tu hām'āktux hittap hā' mīy nōmhā, hak kuxa hittup yīk mōg putup, yīk tux hok 'ū mōg, yāk kuxa yūm hāk mōg.

³⁰ 'Āte nō kaxxop pēnāhā', xate nōm nū'kutnāhā', pu tikmū'ūn kuxa kummuk xit, nūy yānān tu' max tat,

³¹ ha tikmū'ūn xohix te Topa yōg tik pēnāp-tup, xix' hep xohix xop te' pēnāp-tup,

³² ha Xate nōm nū'kutnāhā' puknōg xop hah, nūy nōm kuxa kummuk tupmā',

pu puknōg xop xohix 'ōg putat max hā mōg,

pu 'Iyaet yōg tikmū'ūn xexkanā'. Ta tu' kux. Kaxīy.

³³ Ha Yeyox mūg tak te' xupak, xix' tut te' xupak, tuk-tok pit ha kuxānōg, tu' yēy. ³⁴ Ha Xīmēām te:

—Pūyā Topa 'āxop ka'ogā', yā' max xe'e Topah! Kaxīy.

Tu Yeyox mūg tut Mānix pu hām'āktux, hu:

—Topa te 'āk-tok pit nū'kutnāhā' 'Iyaet yōg tikmū'ūn hah, ha' yāg tep-tup putup, ha' yāg tep-tup nōg putup, ³⁵ ha Topa te 'āk-tok hā tikmū'ūn yāy kuxa kummuk yūmmūgāp-tup, ha yāy yōg hāmpē'paxex yūmmūg putup. Tikmū'ūn te mīkax xexka hā' xuhmīy, ha' xūy, ha kaxīy tikmū'ūn te 'ākuxa xūyγāp-tup, yīy 'ākuxa teknōg putup. Kaxīy.

³⁶ Ha 'ūn xip, 'ūxuxet'ax 'Ān, tu Topa pupi hām'āktux. 'Ūkutut 'Ān, tu 'Axeh yōg Pānēo hāk-tok hex. Hōmā, hāmyāxatamuk xohix 'īhā 'Ān te yāytaha', tu' yīpxox mūtik tihi hāmyāxatamuk te 7 hā, ha' xok, ha 'Ān hok yūm, ³⁷ tu hāmyāxatamuk te 84 hā āyā' hok yūm, xix hōnhā' hok yūm, tu kōmēn Yenoyanēn kopa' xip, tu Topa pet xexka kopa' xip, tu 'āmnīy hā' xip, xix hāptup, tu hāpkumep 'ohnāg, tu Topa max 'āktux, tu' xit hok, nūy Topa pu hām'āktux. ³⁸ Tu hōnhā kaxxop 'āktux Yenoyanēn yōg tikmū'ūn pu', tu 'Iyaet yōg tikmū'ūn xexkānā'ax 'āktux, tu tikmū'ūn pu hām'āktux, nōm te Topa yōg hāmyāyikutnā'ax hip pu' xuktux.

Yoyex xix Mānix te' putpu' mōg Nāyane tu'

³⁹ Ha Yoye te Topa yōg xat'ax mīy, xix Mānix te' mīy, tu' mīy kux, tu ta Ganinet tu putpu' mōg, tu mōktu yāy pet tu' mōxaha', ha' pet te kōmēn Nāyane kopa' yūm.

⁴⁰ Ha kaxxop tuk tu mōktu ka'ok, tu hāmyūmmūg, ha Topa te nōm pu hāmaxnāhā'.

Yeyox mōg Topa pet xexka tu'

⁴¹ Hāmyāxatamuk xohix nōg 'īhā' mōg, nūy Yoneo xop yōg 'āmuk xexka 'āxet'ax Nōa'yēn mīy, tu' mōg, 'ūtak xix' tut te kōmēn Yenoyanēn tu mōg, ⁴² ha kaxxop yōg hāmyāxatamuk te 10 xix' 2 mīy, 'īhā Yoneo xop yōg kaxxop pit tuk tup mōg, tu Yenoyanēn tu' mōg, 'ūyāy tak mūtik mōg, nūy 'āmuk xexka mīy, nūy yāy yōg tikmū'ūn mūtik mīy, ha Yeyox mōg kamah, ⁴³ ha ta' mōg, tu' pip, ha 'āmuk xexka mīy, tu 'āmnīy xohix hā' mīy, ha' kux, ha ta' mōg, tu yāy pet ha' mōg. 'Ap Yeyox mōg'ah, pāyā' tak xix' tut te' yūmmūg'ah, ⁴⁴ hu hāmpē'paxex, hu: “Yeyox tek xape mūtik mōg.” Kaxīy. Tu' mōg 'āmnīy puxet hā', tuk-tok pit xak, tu' xape xop kopa' xak, xix' nōy xop kopa' xak, ⁴⁵ pāyā 'a' xip'ah, ha putpu' mōg Yenoyanēn tu', nūy xax, ⁴⁶ tu 'āmnīy tikoyuk hā' xak, tu' xipihī, ha Yeyox te Topa pet xexka kopa' yūm, ha hāmyūmmūgā xop te' xakot, ha Yeyox te hām'āpak, tu' yīkopit, ⁴⁷ ha nōm xop te hām'āpak hā' yānān, tu' yōg hām'āktux ka'ok 'āpak, yā hāmyūmmūg xexkah, yī' yēy. ⁴⁸ Ha Yeyox mūk tak te' pēnāhā', xix' tut, ha' yēy, ha Mānix te:

—Xōnnū', teptu' mīy xate'? Pēnā', 'ātak xik-mūn te 'āxak, yāk kuxa hittup 'ohnāg xa tu'. Kaxīy.

⁴⁹ Ha Yeyox te:

—Teptu 'āxop tek xak? Topa yā yōgnū 'Ātak xe'e', yīy 'āte yōgnū 'Ātak pet xexka kopak xip. 'Ūyūmmūg hok xate'? Kaxīy.

⁵⁰ 'A' tak tek-tok pit hām'āktux yūmmūg'ah, xix' tut te' yūmmūg'ah.

⁵¹ Ha Yeyox mōg, 'ūyāy tak mūtik mōg, xix' tut mūtik mōg, tu ta' mōg tu mōktu kōmēn Nāyane tu' mōxaha', tu nōm pu' yīpkox pip, ha' mūg tut te hāmpē'paxex, tu' xutīgāhā'.

⁵² Ha Yeyox tuk tu mōktu xexkah, tu hāmyūmmūg tu mōktu hāmyūmmūg xexkah, ha Topa tep-tup pax, xix tikmū'ūn xohix tep-tup pax.

3

Yoām te Topa pupi hām'āktux

¹ Ha Hōm yōg tik te tikmū'ūn xat'ax yā 'āxet'ax Timet Xex, tu' xat hāmyāxatamuk xohix te 15 hā, 'īhā Pōn Pinat mūn te hāpxexka Yonex yōg tikmū'ūn xat, ha 'Enot te hāpxexka Ganinet yōg tikmū'ūn xat, ha' taknōy Pinip te hāpxexka 'Itonet xix Tanakōnit yōg tikmū'ūn xat, 'īhā Nixān te 'Aminēn yōg tikmū'ūn xat. ² Tu' xat 'īhā 'Anān yā Topa yōg 'āmānex xexkah, xix Kaxpax kamah, ha Topa te Yoām mō'kutnāhā', tu hām panip xexka tu mō'kutnāhā', puyīy Topa pupi hām'āktux, ha Yoām yā Yakanit kutok. ³ Tu' mōg, tu kōnāgkox xexka Yohnām yīka' mōg, tu hām'āktux, tu Topa te hām'āktux 'āktux, tu tikmū'ūn pu' xuktux, tup-tox pix 'āktux, hu:

—'Āpu yāyhāhup, nūy kummuk mīy kux, ha 'āp-tox pix, pu Topa 'ōg kummuk mīy'ax xaxogā, pu tu kux. Kaxīy.

⁴ Hōmā mōnāyxop hittap 'Iyait te Topa pupi hām'āktux, tu tikmū'ūn pu' xuktux, tu tappet tu' kax'āmi', hu:

“Ūg'āpax. Tik yīy ka'ok, tu hām panip xexka kopa' yīy ka'ok, hu: 'Āpu Topa yōg putat max mīy, tu' yōg putat yoa',

⁵ yīktix tu mōm yūm, ha' xut, nūy kox kotit kopa mōm tox yūm, 'ūkohe xit, nūy ta' yoa', 'hāpkummuk xit tap, nūy ta tupmā'.

⁶ Ha' hep xop xohix te nōm pēnāp-tup, Topa te nōm tik nū'kutnāp-tup,

pu tikmū'ūn kuxa kummuk xit, nūy kuxa max tat 'ūyānān tu'.” Kaxīy.

⁷ Ha hāpxexka yōg tikmū'ūn punethok nūn nūktu Yoām hah, puyīy Yoām putox pix, pāyā' mǎnōg, tu:

—'Āxop yā kāyāk-tok xop putuk! 'Ākummuk! Pīyā' xat, xa nū, nūy hāp kummuk mīy tu kux, xayīy xupmān, ka Topa xatu' gāy, hu 'ākummugā 'ūyānān tu'? ⁸ 'Āpu yāyhāhup, tu 'ōg hāpxopmā kummuk kux, nūy hāpxopmā max, pu tikmū'ūn xohix' pēnā', nūy xate yāyhāhup yūmmūg, ha hāmpe'āpaxeh hok, hu: 'Amanām mūn yā 'ūgmū'ā hā mōnāyxop, yīy Topa tekūg kummugāp-tup'ah. Kaxīy. Yā' koit. 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Topa mūn yā' ka'ok, nū mīkaxxap hā 'Amanām mōkputox xop mīy'ax! ⁹ Mīnta kup 'ūm te mīnta pip hok, puxix tikmū'ūn 'ūkup xax, tu kuxap kopa mō'pok, nūy mō'hap, ha kaxīy Topa te nōm tikmū'ūn pu hāpkummugāp-tup 'ūyānān tu', yā hōnhā' kummugāp-tup, ha' xūy xuxix tapax 'ohnāg. 'Āpu hōnhā yāyhāhup, nūy hāpkummuk mīy kux. Kaxīy.

¹⁰ Ha tikmū'ūn te Yoām pu hām'āktux, hu:

—Putep mīy'ax 'ūgmū'ūg? Kaxīy.

¹¹ Ha:

—Tikmū'ūn xax 2 pip, pūyā' koxip, nūy 'ūnōy pu' xax nīm, 'ūnōy hok hōm. Ha tikmū'ūn xit'ax pip, pūyā' koxip, nūy 'ūnōy pu' hōm, 'ūnōy hok pu' xit'ax hōm. Kaxīy.

¹² Ha tik te Hōm yōg gohet pupi tayūmak pop, tu' nūn, pup-tox pix, ha Yoām pu hām'āktux, hu:

—Notot, putep mūn mīy'ax 'ūgmū'ūg? Kaxīy.

¹³ Ha:

—'Ōg kapitām te 'āxop xat, 'āpu' mīy, tu nōm tayūmak pop puxehnāg, pāyā tayūmak te xexka nōy pop hok, ka tikmū'ūn yōg tayūmak hā xupxet. Kaxīy.

¹⁴ Ha xonat xop te kama' yīkopit, hu:

—Putep mūn mīy'ax 'ūgmū'ūg? Kaxīy.

Ha Yoām te:

—'Ānōy xop yōg tayumak mōy hok 'āgāy tu', tu kupex hā' yōg tayūmak xut hok. 'Ōg yāy yōg tayūmak pa', ha puxi'. Kaxīy.

¹⁵ Ha 'Iyaet yōg tikmū'ūn te' hip, 'ihā Yoām pe'paxex, hu: “'Ok nō'ōm Kunnix? 'Ok Topa te nōm yāy'kutnāhā xe'e'?” Kaxīy. ¹⁶ Ha Yoām te tikmū'ūn pu hām'āktux 'ūxeheh, hu:

—'Āte 'āp-tox pix, pa' nōy nūn putup, tu' ka'ok, hak mūn pu'uk, tuk kopaxux hāk yūm putup, nūy tu pataxax koah, pāyāk-tōgnāg, huk yāyhāhup. Nō'ōm te Topa Koxuk yīxōnnāp-tup, puyīy 'ākuxa ka'ogā', nūy 'ākuxa kummuk tupmā', tu' yīpkox 'ohnāg xop nōap-tup kuxap hā. ¹⁷ Tu pēnēn pa', nūy xap mō'po'ok, nūy xuxnāg xetox xap xeh mīptut kopah, tu' xux puk putup, tu kuxap hā' puk putuk, ha nōm kuxap xok 'ohnāg, yī' xūy xuxix tapax 'ohnāg. Kaxīy.

¹⁸ Tu hām'āktux punethok, nūy tikmū'ūn ka'ogā', tu hām'āpak max 'āktux. ¹⁹ Pa Yoām te' xexka 'Enot mǎnōg, yī' gāy. Hōmā 'Enot te' taknōy xetut 'Ēnonit mūg, ha Yoām te' yūmmūg, tu:

—'Āmhok. Xate hāpxopmā kummuk! Topa tep-tup nōg, xix hāpxopmā kummuk xohix xate' mīy Topa tep-tup nōg. Kaxīy.

Ha 'Enot gāy, tu' xat pu' mūy, tu kanet kopa' xix. ²⁰ Ha 'Enot te hāpxopmā kummuk tu mōktu xohix nōg nōy nā' mōgāhā', tu Yoām xix kanet kopah.

Yoām te Yeyox putox pix

²¹ Yoãm te tikmũ'ũn xohip-tox pix, tu Yeyox putox pix kamah, ha Yeyox te Topa pu hãm'ãktux, 'ihã pexkox xõn, ²² ha Topa Koxuk yĩxohoh Yeyox hah, putuxnãg putuk tu' yĩxohoh, ha Topa yĩy, tu pexkox kopa' yĩy, tu:

—'Ãmũn 'ũgkutok, yã mõ'ãayã xe'ẽgnãg, yã xatek-kuxa hittupmãhã'. Kaxĩy.

Yeyox yõg mõnãyxop xohix

²³ Ha Yeyox yõg hãmyãxatamuk te 30, ha 'Iyaet yõg tikmũ'ũn hãmp'e'paxex, hu: Nõ'õm Yoye kutok, kaxĩy. Ha Yoye te 'Enix kutok, ²⁴ ha Mãtat kutok, ha Nemi' kutok, ha Mãkix kutok, ha Yãnyã kutok, ha Yoye kutok, ²⁵ ha Mãtatit kutok, ha 'Ãmõy kutok, ha Nãõm kutok, ha 'Exnix kutok, ha Nãgax kutok, ²⁶ ha Mãt kutok, ha Mãtatit kutok, ha Xẽmẽy kutok, ha Yoye kutok, ha Yot kutok, ²⁷ ha Yoãnãg kutok, ha Hex kutok, ha Yonomameo kutok, ha Xanatit kutok, ha Nenix kutok, ²⁸ ha Mẽkix kutok, ha 'Anix kutok, ha Koxãg kutok, ha 'Enmãnão kutok, ha 'Eh kutok, ²⁹ ha Yoyoe' kutok, ha 'Eniex kutok, ha Yõy kutok, ha Mãtat kutok, ha Nemi' kutok, ³⁰ ha Ximeãm kutok, ha Yona kutok, ha Yoye kutok, ha Yonãg kutok, ha 'Enitkĩy kutok, ³¹ ha Mẽnea' kutok, ha Mẽnã' kutok, ha Mãtat kutok, ha Nãtãg kutok, ha Namix kutok, ³² ha Yexe' kutok, ha 'Omet kutok, ha Moax kutok, ha Xat kutok, ha Nãxõg kutok, ³³ ha 'Ãmĩnanap kutok, ha 'Atmĩy kutok, ha 'Ahnĩy kutok, ha 'Exnõg kutok, ha Pet kutok, ha Yonah kutok, ³⁴ ha Yako' kutok, ha 'Iyak kutok, ha 'Amãm kutok, ha Tet kutok, ha Nãkoh kutok, ³⁵ ha Xenok kutok, ha Haga'ok kutok, ha Panek kutok, ha 'Ep kutok, ha Xat kutok, ³⁶ ha Kaxnãg kutok, 'Ahpaxat kutok, ha Xẽy kutok, ha Nõe' kutok, ha Namẽk kutok, ³⁷ ha Mẽtoyãnẽg kutok, ha 'Ënõk kutok, ha Yanet kutok, ha Mãneneo kutok, ha Kaxnãg kutok, ³⁸ ha 'Enõy kutok, ha Xet kutok, ha 'Anão kutok, ha Topak-tok.

4

Yeyox te hãm panip xexka tu' xip

¹ Ha Topa Koxuk te Yeyox kuxa ka'ogãhã', ha' xip kõnãg xexka Yohnãm tu', ha Topa Koxuk te' mõgãhã', ha ta' mõg tu mõktu hãm panip xexka tu' xupep, ² ha Hãmgãyãgnãg te Yeyox xapit puyĩy hãpxopmã kummuk, 'ãmnĩy te 40 hã' xapit, ha Yeyox xit 'ohnãg, ha putup tep-tex, ³ yĩy Hãmgãyãgnãg te:

—'Ok 'ãmũn yã Topak-tok xe'e'? Pax xa Topa hã 'ãktok, 'ãpu' xat, pu nũhũ mĩkaxxap yãyhã pãm, xayĩ' mã, nũy 'ãhi'. Kaxĩy.

⁴ Pa Yeyox te:

—'Ap xat putup'ah 'ãte'. Yã Topa tappet te: “A tikmũ'ũn kuxa te pãm puxet hã' hi'ah, yã pãm puxet hã' kuxa hi 'ohnãg.” Kaxĩy.

⁵ Ha Hãmgãyãgnãg te Yeyox mõgãhã yĩktix yĩmũ', tu hãm xexka xohix tu' mũg, ⁶ tu:

—Hãm xexka xohix 'ãte xa' hõm'ax xix tayũmak xohix xa' hõm'ax, xa' xat tikmũ'ũn xohix, 'ũgmũn te hãm xexka yõg xop xohix xat hah, yã hãm xexka xohix yõgnũ, hu 'ãte xa' hõm'ax. ⁷ 'Ãkopaxux hã' nũ' 'ãxup 'ũgmũn pu', xik mũn xexka 'ãktux, hata hãm xexka xohix 'ognũ! Kaxĩy.

⁸ Pa Yeyox te:

—'A nũk xup putup'ah. Topa tappet te: “Topa tu nũ 'ãxup, tu nõm tu hãpxopmã'. 'Ûnõy tu nũ 'ãxup hok, nũy nõm pu 'ãyipkox pip hok.” Kaxĩy.

⁹ Ha Hãmgãyãgnãg te kõmẽn Yenoyanẽn ha' mõgãhã', tu Topa pet xexka tu' mõgãhã', tu' mõg tu mõktu Topa pet xexka yĩmũ' pip, tu:

—Pax xa yã Topa-tok xe'e', 'ãpu, mõ'ãyõn, nũy hahãm tutnãy. ¹⁰ Yã Topa yõg tappet te: “Topa te pexkox yõg xop nũ' pok'ax 'ãha, puyĩy 'ãpẽna max, ka mĩkaxxap hã 'ãpata xũy.” Kaxĩy. ¹¹ Topa tappet te xe hãm'ãktux, hu: “Pexkox yõg nũ'pok xop te 'ãtat'ax yã yĩm hã, xayĩy 'ãpata xũy hok mĩkaxxap tu'.” Kaxĩy.

¹² Ha Yeyox te:

—Topa yõg tappet te: “'Õgnũ Topa hã hãpkute'ex hã gãyã hok.” Kaxĩy.

¹³ Ha Hãmgãyãgnãg te' xapit kux, hu' mõg, tu Yeyox nĩm nõmhã.

Yeyox mōg hāpxexka Ganinet tu', tu hāpxopmā kōnāmāhā'

¹⁴ Ha Yeyox mōg, tu ta putpu' mōg, Ganinet tu', tu mōktu xupep, ha Topa Koxuk te' ka'ogāhā', ha tikmū'ün te Yeyox 'āktux hāpxexka xohix tu', ¹⁵ ha Yoneo yōg Topa pet kopa hāmyūmmūgāhā', ha tikmū'ün xohix te nōm 'āktux max.

Yeyox xip kōmēn Nāyane tu'

¹⁶ Ha Yeyox mōg, tu ta tu' mōg, tu mōktu kōmēn Nāyane tu' xupep, tu yāy yōg hām tu' xupep, tu nit xap xohix 'ihā' mōg, tu Topa pet ha' mōg, tu hōnhā' mōg, tu mōktu xupep, tu mō'nāhā', tuknīhā' xip, nūy Topa tappet mō'kupix, ¹⁷ ha tik te mōnāyxop hittap 'Iyait yōg tappet paha', tu Yeyox pu' hōm, pu mō'kupix. Hōmā 'Iyait te Topa pupi hām'āktux, tu tappet tu' kax'āmi, ha hōnhā Yeyox te tappet paha', tu hām'āktux xak tappet kopah, tu' xipihi', tu mō'kupix, hu:

¹⁸ “Topa Koxuk tek mūn ka'ogāhā', tuk yāy kutnāhā', 'ū hām'āpak max 'āktux, 'ū 'hok xop pu hām'āktux, hak mūn tu' xat, 'ū kanet kopa' pip xop pu hām'āktux, hu: “Topa te kanet xōn xa 'āmōg.” Kaxīy.

Hak mūn nūgkutnāhā 'ūpa hok xop pu',
'ū hām'āktux, pu hāmpēnā max. Kaxīy.

Ha nūgkutnāhā 'ū kuxa hittup 'ohnāg xop pu hām'āktux, hu: 'Ūnīm, 'ūkummuk xop nīm. Kaxīy.

¹⁹ Yā hōnhā Topa te tikmū'ün mō'yāy xe'ēgnāg,
tu hāpxopmā max tikmū'ün pu', tu 'kuxa kummuk xit,
nūy kuxa max tat ūyānān tu'.”

Ta tu' kux. Kaxīy.

²⁰ Ha Yeyox mō'kupix kux, tu tappet mō'xex, tu Topa pet yōg tik pu' hōm, tu' yūm, ha tikmū'ün xohix te' pēnā ka'ok, ²¹ ha Yeyox te:

—'Āxop te Topa te hām'āktux 'āpak, 'āte xa mō'kupix nōmhā, yā hōmā Topa te' xuktux, tuk mūn 'āktux, tu Topa tappet hā 'ūgmūn 'āktux, yā hōnhāk nūn. Kaxīy.

²² Ha tikmū'ün xohix te' xupak, tu' yēy, tu Yeyox 'āktux max, hām'āktux max hah, tu:
—'Ok hamūn yā Yoye kutok pit? Yamūn. Kaxīy.

²³ Ha Yeyox te:

—Pe 'āxop tek mūn pu hām'āktux'ax, tu tikmū'ün yāy yōg hām'āktux hā' xuktux'ax, hu: Notot, 'ōg yāy yōg hehmēn xo'op. Kaxīy. Tu xe': Xate hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg kōmēn Kapānān kopah. 'Āpu, 'ōg kōmēn kopa' mīy kamah. Kaxīy.

²⁴ Tu xe hām'āktux, hu:

—'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Tikmū'ün xohix te Topa yōg tik xop putup pax, nōm te Topa pupi hām'āktux, pāyā yāy xape 'ūm putup nōg, xix nōm xop te kōmēn kopa tihit tep-tup nōg, 'ihā nōm tik te Topa pupi hām'āktux. ²⁵ 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Hōmā 'ün hok mām punethok hāpxexka 'Iyaet kopah, 'ihā mōnāyxop hittap 'Enit te Topa pupi hām'āktux, yā 'Iyaet yōg tihik, ha tehex 'ohnāg, yā hāmyāxatamuk tikoyuk hā hām'hōgnāg, ²⁶ pa Topa te nū 'Enit kutnā 'ohnāg 'Iyaet yōg hāpxexka tu', tu 'Iyaet yōg 'ün hok mām ha nū'kutnā 'ohnāg. 'Āmhok. Topa te' puknōg 'ün hok yūm hah mō'kutnāhā', tu kōmēn Xanep yōg 'ün ha mō'kutnāhā', ha Xanep te hāpxexka puknōg Xinōm tu' yūm, ²⁷ ha 'Iyaet yōg tikmū'ün yāy xax kunut punethok, 'ihā mōnāyxop 'Eniyeo te Topa pupi hām'āktux, tu 'Iyaet yōg tihik kamah, pa Topa te nōm hittupmā 'ohnāg. 'Āmhok. Pa hāpxexka Xit yōg tik puknōg 'āxet'ax Naamā, tu yāy xax kunut nām, ha Topa te' hittupmāhā'. Hamūn. Kaxīy.

²⁸ Ha tikmū'ün te' xupak, hu' gāy, ²⁹ tuknīhā' pip, tu Yeyox mūg, tu' yīkūy, tu kōmēn kūnāpa hā' yīkūy, tu yīktix pepi' mōgāhā', ha kōmēn te yīktix yīmū' yūm, ha tikmū'ün te hām tu Yeyox putyōn putup. ³⁰ Pāyā Yeyox te tikmū'ün xop kotit hā' mōg, tu' mōg, tu' xupaha',

Yāmīy kummuk te tik kummuḡāhā'

³¹ Tu ta' mōg tu mōktu kōmēn Kapānān tu' xupep, ha Kapānān te hāpxexka Ganinet kopa' yūm, ha Yeyox te tikmū'ūn yūmmūgāhā', nit xap 'ihā' yūmmūgāhā', ³² ha tikmū'ūn kuxānōg, Yeyox te hāmyūmmūgā hah. Tikmū'ūn xexka xop te hām'āktux ka'ok, ha kaxīy Yeyox te hām'āktux ka'ok kamah, 'ūxat'ax tu'. ³³ Ha tik xip, tu Topa pet kopa' xip, ha yāmīy kummuk te tik kopa' xip, yīy tik yīy ka'ok, tu:

³⁴ —Nāyane yōg Yeyox, 'ok xatek mūp-tex putup? 'Āte 'āyūmmūg. 'Āmūn yā Topa yōg nū'kutnā'ax xe'e'! Kaxīy.

³⁵ Ha Yeyox te' mānōg, tu:

—'Āyīy hok, nūy tik nīm, nūy 'āpep! Kaxīy.

Ha yāmīy kummuk te mō tik yōn hām tu', tu' xupep, tu tik xūygā 'ohnāg, ³⁶ ha tikmū'ūn xohix kuxānōg, tu' yēy, tu' nōy pu hām'āktux, hu:

—Hām'āktux 'ūm nūhū'? Yeyox te yāmīy xat, tu' xupepmāhā', yāy yōg hām'āktux'ax hā' xupepmāhā', tik te tikmū'ūn xat'ax putuk. Kaxīy.

³⁷ Ha tikmū'ūn te Yeyox 'āktux punethok, tu kōmēn Kapānām yīka' xuktux,

Yeyox te tikmū'ūn punethok hittupmāhā'

³⁸ Ha Topa pet tu' xip, tu ta' mōg tu mōktu Xīmām pet tu' xupep, ha' xetut mūg tut pakut, tu' xax pukpex nām, ha Yeyox tu' xak pu tu hittupmā', ³⁹ yīy' mōg, tu mīmpe yīka' xip, tu' xat pu tu xax 'āxi', ha xuxi', ha 'ūn yok, tuknīhā' xip, tu hāpxop xit'ax puk.

⁴⁰ Ha māyōn mō'nāhā 'ihā tikmū'ūn te pakut xop popnūn Yeyox hah, ha' xape xop te tikmū'ūn pakut popnūn, ha Yeyox te pakut xop yīmū' yīm nōm, tu' xohix hittupmāhā', ⁴¹ tu yāmīy kummuk xop xupepmānām, ha' yīy ka'ok, tu:

—'Āmūn yā Topak-tok xe'e'! Kaxīy.

Ha Yeyox te' xat, hu:

—'Āyīy hok! Kaxīy.

Tu' tux hok pu hām'āktux hok, yāmīy kummuk te Yeyox yūmmūg hah, tu Yeyox yā Kunnix yūmmūg, yā Topa te' yāykutnāhā xe'e, ha' yūmmūg, yīy Yeyox te' tux hok pu yīy hok.

Yeyox te hām'āpak max'ax 'āktux

⁴² Hāptup 'ihā Yeyox te kōmēn kopa' xip, tu ta' mōg tu mōktu hām panip tu' xupep, ha tikmū'ūn te' xak, tu' xipihī', tu:

—'Āmōg hok 'ūxeheh! Kaxīy.

⁴³ Pāyā Yeyox te:

—Topa te nūgkutnāhā pu hām'āpak max 'āktux, puyīy Topa yōg hām'āktux pu' yīpkox pi', yā Topa te tikmū'ūn xat xe'ēgnāg, ha kōmēn nōy yōg tikmū'ūn pu 'āte' xuktux putup, huk mōg. Kaxīy.

⁴⁴ Tu ta' mōg, tu 'Iyaet yōg hāpxexka Ganinet ha hāpkumep, tu Yoneo yōg Topa pet ha' mōg, tu hām'āpak max 'āktux Topa pet kopah.

5

Yeyox te yāy yōg tik xop yīmōgatux

¹ 'Āmnīy 'ūm 'ihā Yeyox te kōnāg xexka Gēnēyane yōg hāpkux tu' xip, tu hām'āktux, ha tikmū'ūn punethok pip, tu' xupak xūy, hu Yeyox yīkāgnāg hā' pip, nūy xupak max, ² ha Yeyox te' pēnāhā', tu kōnāg tu mīpkox hā' mōg pēnāhā', tu nōm mīpkox 2 pēnāhā', ha tikmū'ūn te mīpkox hā' mōxakux, nūy kōnāg yīmū mōg, nūy māpxamut, tu' nīm nōmhā, nūy māpxamut'ax pix, ³ ha Yeyox mōg, tu mīpkox kopa' yūm, tu Xīmām yōg mīpkox kopa' yūm, tu Xīmām tu' xak, pu mīpkox te kōnāg xet hā' mōg kutōgnāg. Ha' mōg, ha Yeyox te tikmū'ūn yūmmūgāhā'.

⁴ Tu hāmyūmmūgā kux, tu Xīmām pu':

—Mōg, kōnāg xexka tu' mōg, xayīy mām pop, pu 'āxape xop māpxamut. Kaxīy.

⁵ Ha:

—Yāyā', 'āmnīy tox hāk mūg mām xut 'ohnāg, pāyā xate' xat, yīk mū'āte māpxamut'ax putyōn kōnāg kopah. Kaxīy.

⁶ Tu' mīy, tu mām xohix punethok pop, māpxamut hu' pop, ha mām putux ha' koxyōy, ⁷ yīy' xape xop xānāhā', pu mō'nīynām, ha mō'nīynām, tu mām pop, tu mīpkox nōy te kōnāg yīmū' mōg kopa' xex, ha mīpkox putux nām, yīy mō'nāhā 'ūptux hah. ⁸ Ha Xīmām te' pēnāhā', 'ihā' kopaxux hā' nāhā', nūy Yeyox keppah 'ūxup, tu:

—Yāyā, 'āmōg, tuk nīm, 'ūgkummuk hah! Kaxīy.

⁹ Tu kuxānōg, xi' xape xop kuxānōg māpxamut xexka hah, ¹⁰ ha Yemeneo kutok Tiak xi' taknōy Yoām, tu kuxānōg kamah, tu Xīmām mūtik mām pop, ha Yeyox te Pet pu hām'āktux, hu:

—'Ākuxānōg hok. Hōmā xate mām pop. Hōnhā xix hāptup 'ihā xate tikmū'ūn nūnnāp-tup pax 'ūgmūn hah. Kaxīy.

¹¹ Ha mīpkox yīkūy, tu hāpkux ha' yīkūy, tu' nīm, tu ta Yeyox mūtik mōg.

Yeyox te tik xax tapmāhā'

¹² Ha 'āmnīy 'ūm 'ihā Yeyox te kōmēn 'ūm tu' xip, ha tik xip, yā yāy xax kunut, tu Yeyox pēnāhā', tu' kopaxux ha' nāhā', tu:

—Notot, 'ok xatek putup 'ūghittupmā'? Kaxīy.

¹³ Ha Yeyox te yāy yīm yok, tu' xupit, tu:

—'Āte 'āp-tup, 'āhittup. Kaxīy.

Hāpxip 'ohnāg 'ihā tik hittup, ha' xax tup. ¹⁴ Ha Yeyox te' xat, hu:

—Tik 'ūm pu 'īy hok, pa mōg 'āmānex hah, pu 'āxax pēnā', ha xokxop 'ūm Topa pu mō'hap. Hōmā Mōyyex te' xat, ha tikmū'ūn xohix te' yūmmūg'ax, tu Topa te 'āhittupmā yūmmūg'ax. Kaxīy.

¹⁵ Pāyā tikmū'ūn xohix te' xupak, tu' nūn, pu Yeyox yōg hām'āktux 'āpax, pu Yeyox hittupmā', ¹⁶ pāyā Yeyox mōg, tu hām panip xexka ha' mōg, nūy Topa pu hām'āktux.

Yeyox te tik te hāpkumep hok hittupmāhā'

¹⁷ 'Āmnīy nōy 'ihā Yoneo yōg Paniye xop, xix hāmyūmmūg xop te hāpxexka Ganinet yōg kōmēn xohix tu' pip, xix hāpxexka Yonex yōg kōmēn xohix tu' pip, xix kōmēn Yenoyanēn tu' pip, tu' nūn tu nūktu mōxaha mīptut tu', tu' mām, nūy Yeyox 'āpax, ha tikmū'ūn yūmmūgāhā', ha Topa te Yeyox ka'ogāhā pu pakut xop hittupmā', ¹⁸ ha tik xop nōy nūn, tu tik pakut tat, tu tutpe hā tat, yā tik te hāpkumep hok, ha' nūn tu nūktu mōxaha mīptut tu', tu mōxakux putup, nūy tik pi Yeyox keppa', pāyā mīptut nū'xip, ¹⁹ tu' xak, pāyā' mōxa 'ohnāg, hu mīptut tu pepi' mōg, tu hāpxax mōy, tu tik pakut te hām tu' nāhā', tu mīptut kopa' nāhā', ha Yeyox keppa' pip, ²⁰ ha' pēnāhā', ha' kuxa mām ka'ok Yeyox kopah, yīy tik pakut pu hām'āktux, hu:

—'Āmūn, 'āte xa hām'āktux, Topa te 'ōg hāpkummuk mīy'ax xaxogāhā', pu tu' kux. Kaxīy.

²¹ Ha hāmyūmmūg xop xix Paniye xop tep-tup nōg, tu hām'āktux hā' nōy yānān, tu' yāy pu yīkopit, hu:

—Tik 'ūm 'ōhōm? Topap-xehnāg te hāpkummuk mīy'ax xaxogā 'āktux, pāyā Yeyox te yāy 'āktux, hu Topa 'āktux kummugāhā'. Tik 'ūm 'ōhōm? Kaxīy.

²² Ha Yeyox te' yūmmūg, tu hāmpe'paxex yūmmūg, hu:

—Putep mūn tu 'āpe'āpaxex 'ākuxa kopah? ²³ Pi'ya xatep-tup, pe 'āte mīy'ax kummuk xaxogā 'āktux, pe 'āte' kup yok, nūy hāpkumep 'āktux. Pi'ya xatep-tup? ²⁴ 'Āte xa hām'āktux, xa hāmyūmmūg. 'Ūgmūn yā tikmū'ūn kutok pit. 'Ūgka'ok, ha Topa te' yāy 'āxet'ax hōm 'ā', 'ūyīy hāpkummuk mīy'ax xaxogā 'āktux. 'īy hok, nūy tak 'āpax. Kaxīy.

Tu tik te hāpkumep hok pu:

—'Āyok, nūy 'āgnīhāxip, tutpe tu pepi' xup, nūy 'āpet ha mōg. Kaxīy. Tu' xat'ax hā hittupmāhā'.

²⁵ Ha hāpxip 'ohnāg 'ihā' yok, tuknīha' xip, tu tutpe pepi' xup, tu yāy pet ha' mōg, tu Topa max 'āktux. ²⁶ Ha tikmū'ūn kuxānōg, tu Topa max 'āktux, hu:

—Hõnhã yũmũ'ãte hãpxopmã max xe'ëgnãg pẽnãhã! Kaxĩy.

Yeyox xix Nemix

²⁷ Ha ta' mōg, Yeyox mōg, tu tik nōy pẽnãhã', ha tik te gohet pupi tikmũ'ũn yōg tayũmak pop, tu' xuxet'ax Nemix, tu gohet yōg pet kopa' yũm, ha Yeyox te nōm pu:

—'Ūkpe mōg. Kaxĩy.

²⁸ Ha' yok, tuknĩhã'xip, tu hãpxop xohix nĩm, nũy Yeyox mũtik mōg. ²⁹ Tu 'ãmuk xexka mĩy yãy pet tu', Yeyox tu' mĩy, ha tik punethok pip, tu gohet pupi tayũmak pop, tu mĩmpe xit'ax yĩmap mãm, ³⁰ ha Paniye xop tep-tup nōg, xix hãmyũmmũg xop tep-tup nōg kamah, tu tik xop yĩkopit, nōm xop te Yeyox mũtik hãpkumep xop, hu:

—Tep tu 'ãxit nōm tayũmak pop xop mũtik, xix tik kummuk xop mũtik xit? Kaxĩy.

³¹ Ha Yeyox te' xupak, hu:

—Tikmũ'ũn hittup xop 'a' hehmẽn putup'ah, 'ap notot xãnã'ah, pãyã pakut xop mũn te hehmẽn putup, hu notot xãnãhã'. ³² Ha kaxĩy 'ũgnũn nũy tikmũ'ũn kummuk xop xãnã', pu nũ', nũy yãyhãhup, nũy hãpkummuk mĩy'ax nĩm, pãyã tikmũ'ũn 'ũm te yãy pe'paxex, hu: "Ūgmax." Kaxĩy. 'A' ãte xop xãnã'ah pu nũ'. Kaxĩy.

Yeyox te' xit hok 'ãktux

³³ Ha tikmũ'ũn te:

—Tik xop te Yoãm mũtik hãpkumep, Yoãm nōm tep-tox pix, ha 'ãmniy punethok hã' xit hok, nũy Topa pu hãm'ãktux, ha Paniye xop yōg mũtik hãpkumep xop xit hok kamah, pãyã 'ōg tik xop xit hok'ah, xi' xo'op. Kaxĩy.

³⁴ Ha Yeyox te hãmyũmmũgãhã', nũy Topa yōg hãpxopmã'ax yũmmũgã', tu:

—Tik te yãytaha', ha' xape xop hittup, tu 'ãmuk xexka mĩy, ha' xape xop xit punethok, 'ihã' xip, 'ihã tik te yãyta' xip, ³⁵ pãyã hãpxip 'ihã tik nōy te nōm mōgãhã', ha' mōg, 'ihã' xape xop kuxa teknōg, tu' xit 'ohnãg. 'Ūgmōg, puxix yōg tik xop xit hok kamah. Kaxĩy. ³⁶ Tu xe hãmyũmmũgãhã', tu hãm'ãktux'ax hã hãmyũmmũgãhã', nũy Topa yōg hãpxopmã'ax 'ãktux, tu hãm'ãpak'ax tup 'ãktux, hu:

—Tikmũ'ũn xax kunox. 'Ok 'ũn te ta tu mō'yãg nōm, tu 'ũn 'ũm tu' yãg tup paha', pu tu xax kunox tu mō'xeh? 'Ap pa'ah. Topixxax tup ka'ok, ha' xax kunox pu'uk, tu yãy pot'ax. Kaxĩy Yoãm yōg tik xop te mōnãyxop yōg hãpxopmã'ax hittap tat, ha yōg tik xop te yōgnũ hãpxopmã'ax tat, yã hãpxopmã'ax tup tat. ³⁷ Ha tikmũ'ũn te' hep xupyãg mĩy, tu xokxax tup hã' xuk, pãyã 'ũ 'ũm te xupyãg tup xuk, tu xokxax kutut hã' xuk? Yãmhok. Xokxax tup ka'ok, ha' xax kutut pu'uk, tu' yãy pot'ax, ha xupyãg nũ'nã'ax, tu mōktu nōg, ³⁸ yĩy tik te' hep xupyãg tup mĩy, mũy xokxax tup hã' xuk. ³⁹ Ha tik te xupyãg kutut putup, tu ta' hep tup putup nōg, tu: "Nōm kutut nōm 'ũmax. 'A' tup max'ah." Kaxĩy Yoãm yōg tik xop te hãpxopmã'ax hittap tat putup, tu nōm tup putup nōg. Ta tu' kux. Kaxĩy.

6

Yeyox te nit xap 'ãktux

¹ 'Nĩt xap te Yoneo yōg tikmũ'ũn hã hãptup xe'e', ha nit xap 'ũm 'ihã Yeyox hãpkumep, tu hãpxop yãy koxuk mep, ha xuxnãg xetox ta', xi' xap te' kopa' xip, ha tik xop te Yeyox mũtik hãpkumep, tu' xap mōy, tu' xap yōg xax nak mōy, tu' yĩm hã kuyõnnãhã', tu' xap xut, tu' mãhã'. ² Ha Paniye xop pip, tu' yĩkopit, hu:

—Tep tu xate xuxnãg ta xetox xap mōy nit xap 'ihã'? Mōnãyxop hittap Mōyyex te' xat hok pu yũmũg xut hok nit xap 'ihã'. Nō'õm yã Topa yōg hãptup xe'e'. Kaxĩy.

³ Ha Yeyox te:

—'Ok 'ãxop mō'kupix Topa yōg tappet? Hõmã putup te mōnãyxop hittap Namix putex, xix tik xop te Namix mũtik hãpkumep kix kamah, ⁴ tu Topa pet xexka hã mō'nãhã', tu pãm pop, ha pãm te Topa keppa' mãm, ha Topa te' tux hok pu tikmũ'ũn nōm mã hok, 'ãmãnex xop yãp-xet te' mãhã', pãyã mōnãyxop hittap Namix te' mãhã', tu nōm xop te mũtik hãpkumep pu' popmãhã', ha' mãhã'. 'Ūkux. Kaxĩy.

⁵ Tu xe':

—'Ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok, hu nit xap xohix hāk xuxyā'. Kaxīy.

Tik yīm xe'e nīā'

⁶ Ha nit xap nōy 'ihā Yeyox te Topa pet ha' mōg, tu' mōg, tu mōktu xupep Topa pet tu', tu mō'nāhā', tu hāmyūmmūgāhā', ha tik 'ūm xip, ha' yīm xe'e nīā', tu' pu'ūgnāg, ⁷ ha tik xop te hāmyūmmūg te' pēnāhā', xix Paniye xop te' pēnāhā', nūy Yeyox pēnā', nūy tik hittupmā pēnā', 'ok pe nit xap 'ihā' hittupmā', pu Yeyox kupeh, ⁸ pāyā Yeyox te nōm pe'paxex yūmmūg, hu tik te yīm nīā' pu hām'āktux, hu:

—'Āyok, nūy 'ā'kihāxip, pu tikmū'ūn 'āxakot. Kaxīy.

Ha' yok, tuk-nīhā'xip, ⁹ ha Yeyox te:

—'Āte 'āyīkopit, putep xat Mōnāyxop Mōyyex? Mōyyex te putep tux hok pu mīy hok nit xap hā? 'Ok xat pu hāpxopmā max, 'ok pe hāpxop mā kummuk? 'Ok xat pu tik kōnāg kopa tu' xut pu tu xok hok, pe tik nīm pu tu xok? Kaxīy.

¹⁰ Tu' pēnā ka'ok, tu tikmū'ūn yīmmap xop pēnā ka'ok, tu tik yīm nīā pu hām'āktux, hu:

—'Īm yoah. Kaxīy.

Ha' yok, ha' hittupmāhā'. ¹¹ Ha tikmū'ūn xexka xop gāy, tu hām'āktux hā' nōy yānān, tu Yeyox kummugāp-tup 'āktux.

Yeyox te yāy yōg tik xop te 12 yīmōgatux

¹² Ha 'āmnīy 'ūm 'ihā Yeyox te yīktix tox tu' mōkānīn ha' mōg, nūy Topa pu hām'āktux, ha 'āmnīy tox hā Topa pu hām'āktux. ¹³ Ha hāptup, tu tik te mūtik hāpkumep xop xānāhā', tu tik te 12 yīmōgatux nūy mō'pok, tu' xuxet'ax mīy yāy yōg mō'pok xop. Kaxīy.

¹⁴ Ha' xohix te: Xīmām, 'ūxuxet'ax nōy Pet xix' taknōy 'Ānene', xix Tiak, xix Yoām, xix Pinip, xix Matōmēo, ¹⁵ xix Māteo xix Tōmē, xix 'Appeo kutok Tiak, xix Xīmām nōy, nōm te yāy yōg Yoneo xop xexkanāp-tup, ¹⁶ xix Tiak kutok Yot, xix Yot nōy, 'ūxuxet'ax nōy 'Ixkanot, nōm te' gāy xop mōgāhā Yeyox hah.

Yeyox te hāmyūmmūgāhā' xix hittupmāhā'

¹⁷ Ha Yeyox te yīktix yīxohoh, xix' yōg tik xop yīxohoh, tu hām yok tu' mōg, ha tikmū'ūn punethok te Yeyox mūtik hāpkumep, tu' pip, yā hāpxexka Yonex yōg tikmū'ūn, xix kōmēn Yenoyanēn yōg, xix kōmēn Tiro yōg, xix Xinōm yōg, nōm kōmēn 2 te kōnāg kox xexka hūmnāg tu' mām, ¹⁸ ha' nūn, tu Yeyox te hām'āktux 'āpak, pūyī' pakut xop hittupmā', ha tikmū'ūn te yāmīy kummuk kopa' pip xop nūn, ha' hittupmāhā'. ¹⁹ Ha tikmū'ūn xohix te Yeyox 'āpit putup, Yeyox mūn ka'ok hah, yīy tikmū'ūn kuxa hittup.

Tikmū'ūn kuxa hittup xi' teknōg

²⁰ Yeyox te yāy mūtik hāpkumep xop pēnāhā', tu:

—'Ākuxa hittup 'āhok xop nōmhā. Yā Topa te 'āxop xat, ha Topa yōg tikmū'ūn xe'e'.

²¹ —'Ākuxa hittup 'āp-tup xūy xop nōmhā. Topa te 'ātex hi ka'ok putup.

—'Ākuxa hittup 'āpota xop nōmhā. Topa te 'āxop kuxa hittupmāp-tup.

²² —'Ākuxa hittup 'ihā tikmū'ūn te 'āp-tup nōg, tu 'āxop mānōg, 'ūkpe 'āmōg hah, hak mūn yā Tikmū'ūn Kutok, tu 'ākeppak mōg. ²³ 'Ākuxa hittup 'ihā 'āp-tup nōg. Yā pūn, pūn 'ākuxa hittup tu', yā Topa te xa' hōm putup pexkox yōg hāpxop xohix. Hamūn. Hōmā mōnāyxop kummuk tep-tup nōg Topa pupi hām'āktux xop kamah.

²⁴ —Pa 'ākuxānōg 'āptexop xexka tu'. Hōnhā xate hāpxop xohix pip, yā' puxi'.

²⁵ —'Ākuxānōg 'āxop hi ka'ok nōmhā, putup te 'ākix putup hah.

—'Ākuxānōg 'āxop yīxix nōmhā, 'āpotap-tup tu'.

²⁶ —'Ākuxānōg 'ihā tikmū'ūn xohix te xa 'āktux max. Hōmā mōnāyxop kummuk te' koit'ax xop 'āktux max kamah.

Xatu' gāyxop putup pax

²⁷ —'Ūg 'āpax. 'Āte xa hapxe'e 'āktux. 'Āpu, tikmū'ūn gāy xop putup pax, tu hāpxopmā max 'āp-tup nōg xop pu', ²⁸ nōm xop te xa hāpkummugāhā', yīy 'āxop te

nõm pu hãmmaxnã', tu Topa tu' xak pu nõm hã hãmmaxnã', nõm xop te 'ãxũygã pu hãmmaxnãhã'. Nõm xop te xa': "Pũyã Topa xa hãpkummugã'." Kaxĩy. Pãyã 'ãxop te nõm pu: "Pũyã Topa xa hãmmaxnã'." Kaxĩy. ²⁹ Tik 'ũm te 'ãpayĩn kix, 'apu tux hok pu 'ãpayĩnnag nãg nõy kix kamah, ha tik 'ũm te 'õg kãmĩn xut, 'ãpu' tux hok pu 'õg kayak xut nõy paxmõg kamah. ³⁰ Tik 'ũm te 'ãxak pu hãpxop 'ũm hok hõm, 'ãpu, tu' hõm, ha tik te 'õg hãpxop xut, 'ãpu' tux hok pu' xut, yĩy putpu' xak hok 'õg hãpxop. ³¹ Xatep-tup, pu 'ãnõy xa hãmmaxnã', yĩy 'ãnõy pu hãmmaxnã hãmãxap.

³² —'Ãxop te 'ãxape xop putup pax, tu' puknõg xop putup nõg. Teptu 'ãmpe'ãpaxex, hu: Topa tek mũn pu hãmmaxnãp-tup, 'ũgmũn max hah? Kaxĩy. 'Ãmhok, yã' koit. Tikmũ'ũn kummuk te yãy xape xop putup pax kamah, pa Topa te nõm hã hãmmaxnã 'ohnãg. ³³ Tikmũ'ũn te xa hãpxopmã max, ha xate nõm pu hãpxopmãhã' 'ũyãnãn tu'. Teptu 'ãmpe'ãpaxex, hu: Topa te 'ã hãmmax nãp-tup, 'ũgmũn max hah. Kaxĩy. 'Ãmhok. Tikmũ'ũn kummuk te' xapep-tup pax kamah, tu hãpxopmã max 'ũyãnãn tu', pa Topa te nõm xop pu hãmmaxnã 'ohnãg. ³⁴ Xate hãpxop 'ũm hõm, tu ta' putpu' paha', tu 'ãmpe'ãpaxex, hu: Tik te pagop-tup. Kaxĩy. Teptu 'ãmpe'ãpaxex, hu: "Topa te 'ã hãmmax nãp-tup, yãk mũn te hãpxopmã max." Kaxĩy. 'Ãmhok. Tik te hãpkummuk mĩy, tu hãpxop 'ũm hõm kamah, tu' nõy xop pu' hõm, nõy ta put pu pa'. ³⁵ 'A 'ãmũn'ah. 'Õg hãpxop xak hok, nõy put pu pa'. 'ãpu' puknõg xop putup pax, tu hãmmaxnã', tu hãpxop hõm, pãyã' xak hok 'ũyãnãn tu', ha Topa te xa hãmmaxnãp-tup, yĩy 'ãxop yã Topa xe'ẽgnãg hã 'ãktok xop, yã Topa mũn max, tu hãmmaxnãhã tik max xop pu', xix tik kummuk xop pu'. ³⁶ Topa yã 'Ãtak, tu tikmũ'ũn kuxa ka', 'ãpu tikmũ'ũn nõy kuxa ka kamah, 'Ãtak Topa putuk 'ũkuxa ka', yã Topa max xe'ẽgnãg.

Topa te hãpxopmã'ax xohix kopit putup

³⁷ —'Ãnõy yõg hãpxopmã'ax kopit hok, nõy hãm'ãktux kummuk, puyĩy Topa 'õg hãpxopmã'ax kopit hok. 'Ãnõy yõg hãpkummuk mĩy'ax xaxogã', ha Topa te 'õg hãpkummuk mĩy'ax xaxogãp-tup, pu tu' kux. ³⁸ 'Ãnõy pu' hõm, ha Topa te xa' hõm putup, ha xate hãpxop punethok pop putup, yã Topa te hãpxop punethok xa popmãhã', yĩy 'ãyĩm 2 nõy xip putup. 'Õg panat hã 'ãnõy pu hãpxop xap hãmenex, puxix nõm panat hã xa hãmenex hãpxop xap kama 'ũyãnãn tu'. 'Ãnõy puk-tõgnãg hõm, puxix xa' hõm 'ũk-tõgnãg kamah. 'Ãnõy pu punethok hõm, puxix xa' hõm punethok 'ũyãnãn tu'. Kaxĩy.

³⁹ Tu xe hãm 'ãktux, hu:

—Tik pa hok te' nõy pa hok mũg, puyĩy mõgã', puxix tik 2 hãpkox ha' mõnãy. ⁴⁰ Tik te hãmyũmmũgã'ax, tu hãmyũmmũg xexkah, ha tik te tappet mĩy yã hãmyũmmũg kutõgnãg, pãyã tappet mĩy kux, tute hãmyũmmũg xexkap-tup, nõy hãmyũmmũgã kamah. ⁴¹ Xate 'ãnõy yõg hãpxopmã'ax kummuk pẽnãhã'. Teptu xate' pẽnã hok yãy yõg hãmpxopmã'ax kummuk? ⁴² Hu hãm'ãktux hok 'ãnõy pu', hu: "Nãy, 'ãte xa hãmyũmmũgãp-tup." Kaxĩy, 'ihã 'ãpa te hãmyũmmũg 'ohnãg. Xate' yũmmũg hok? Yãy yõg hãpxopmã kummuk kux hãmãxap, xayĩy kũnãy tu 'ãnõy yõg hãpxopmã kummuk kuxyã'.

Mĩm kup max xix mĩm kup kummuk 'ãktux

⁴³ —Mĩm kup max te mĩnta max taha', 'ap mĩnta kummugã'ah, ha' kup kummuk te mĩnta max ta 'ohnãg. ⁴⁴ Tikmũ'ũn te mĩnta pẽnãha', nõy tu' kup kopit. Mĩnta tu max, puxix' kup tu max, ha mĩnta tu kummuk, puxix' kup tu kummuk. 'A tikmũ'ũn te tepta xut'ah mĩmyãm kup tu', tu xupxak xak 'ohnãg mĩmyãm kup tu'. ⁴⁵ Tik max te hãpxopmã max, 'ũkuxa max tu' mĩy, ha tik kummuk kuxa kummuk, tu hãpxopmã kummuk. 'Ûyĩy'ax te yãy kuxa kopa hãpxop yũmmũgãhã'.

Tikmũ'ũn pet max xix' kummuk 'ãktux

⁴⁶ —'Ãxop te: "'ãmũn yãk xuxyã'," kaxĩy, pãyã 'ãyĩpkox 'ohnãg. 'ãte 'ãxat, pãyã xate' mĩy 'ohnãg. ⁴⁷⁻⁴⁸ 'ãte xa hãmyũmmũgã'ax, nõy Topa yõg hãpxopmã'ax yũmmũgã', nõy ta tikmũ'ũn yĩpkox pip 'ãktux. Tikmũ'ũn te yõg hãm'ãktux 'ãpak, pũyã' yĩpkox pi', puyĩy

tu ta hām̄yūmmūg, tu tik pet max putuk. Ha hāpkot, tu mīkaxxap tu' xupep, pu tu kox tox tu nōm mō'tat, tu nō māykup mō'xix mīhīm, ha' ka'ok, ha tex mō'yūm tu' xupep, tu nū'xip, tu mīptut kopa' xup, tu' xet xexkah, pāyā mīptut kopa mō'yūm hām hā, tu' nak, tu' ka'ok, ha kaxīy tik nūn, 'ūgha' nūn, nūy yōgnū hām'āktux 'āpax, tuk xupak, tu' yīpkox pip, tu' ka'ok kamah, mīptut max mō'yūm hām hā putuk. ⁴⁹ Pāyā tik nōy pet, tu 'ap hāpkot'ah, tu mō'tat mīhīm hām pepi', tu mō'xix hām tu', ha' pu'uk, ha tex gāy te mīptut xit, ha' topaha', tu hāpxop patōnnāhā', tu' koxyōy mīptut. Ha kaxīy tik te yōgnū hām'āktux 'āpak, tu' yīpkox 'ohnāg, tu pu'uk kamah, mīptut kummuk putuk. Ta tu' kux. Kaxīy.

7

Yeyox te kāmānat hittup mähā'

¹ Ha Yeyox te hām'āktux kux, tu tikmū'ūn pu hām'āktux kux, tu ta' mōg tu mōktu xupep kōmēn Kapānān tu', ² ha tik puxet yā Hōm yōg gohet hā kāmānat, ha' hām max, yīy' xat'ax tep-tup pax, ha' pakut, tu' xok putūmnāg, ³ ha tikmū'ūn te Yeyox 'āktux, yīy gohet yōg tik te Yoneo xexka xop tu' xak, pu nū', pu Yeyox tu' xax, pu mōg, nūy tik pakut hittupmā'. ⁴ Ha Yeyox ha' nūn, tu' mōxaha', tu tu' xak, hu:

—Gohet yōg tihik max, 'āpu, nōm mō'nīynām. ⁵ Tute yūmū yōg tikmū'ūn putup pax, tu Topa pet mīy yūmū yōg tikmū'ūn pu'. Kaxīy.

⁶ Ha ta' mōg, 'ūxexka xop mūtik mōg, tu gohet yōg kāmānat ha' mōg, ha' pet hūmnāg tu' yūm, ha gohet yōg tik te' xape nū'pok, tu Yeyox ha nū'pok, nūy yāy pupi hām'āktux, nūy Yeyox pu' hām'āktux, hu:

—'Ānūn hok, 'āxexka tu', hak-tōgnāg, hu 'āte yāyhāhup 'ākeppah. ⁷ 'Āte hām'āktux yūmmūg'ah. 'Āka'ok, nūy hāmpakut'ax mānōg, pu mōg. 'Āpu, hāmpakut'ax xat, puyīy kāmānat hittup, nūy xat'ax hā' hittup. ⁸ Yūmmūg, gohet yōg xexka xop tek xat kamah, ha 'āte yōgnū xonat xop xat, ha' yīpkox pip. 'Āte xonat pu: “Mōg, mōg,” kaxīy, ha' mōg, ha xonat nōy pu: “Mā', 'ānū'!” kaxīy, ha' nūn, ha 'āte kāmānat pu' xat, hu: “'Ūmīy,” kaxīy, ha' mīy. Puxi'. Kaxīy.

⁹ Ha Yeyox hup, tu tik pakut ha' mōg'ah, tu gohet yōg tik te hām'āktux 'āpak, tu' hittup, tu tikmū'ūn te' pe' mōg xop pu hām'āktux, hu:

—'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Tik kuxa yūm ka'ok yōgnū hām'āktux'ax kopah. Yā' puknōg, pāyā Iyaet yōg tikmū'ūn kuxa mām pu'uk, yūmū yōg tikmū'ūn kuxa mām pu'uk. Kaxīy.

¹⁰ Ha gohet yōg tik xape xop putpu' mōg, kāmānat pet ha' mōg, tu' mōg tu mōktu mōxaha', ha kāmānat xip, tu' hittup nōmhā, 'ūxat'ax hā Yeyox te nōm hittupmāhā'.

Yeyox te' putpu hīnnāhā 'ūn kutok pit

¹¹ Hāpxip kutōgnāg 'ihā Yeyox mōg, tu ta' mōg tu mōktu kōmēn Nāy tu', ha' xop te Yeyox mūtik hāpkumep xop pip, xix tikmū'ūn punethok pip, ¹² tu kōmēn yīka' pip, 'ihā tikmū'ūn nūn, tu kōmēn yīka' nūn, nūy tik nō hāpkot. 'Ūn hok yūm, tuk-tok pit puxehnāg, ha' xok, ha tikmū'ūn punethok te 'ūn mūtik nūn, nūy tuk-tok nō hāpkot, ¹³ ha Yeyox te' pēnāhā', tu 'ūn kuxa ka', hu:

—'Āpota hok, 'ūxak hok. Kaxīy.

¹⁴ Tu' mōg, tu tik xok yōg mīpkox 'āpit, ha tikmū'ūn hup, tu' mōg 'ohnāg, yīy Yeyox te:

—'Ūgnix! 'Ate 'āxat, hu: 'Āyok. Kaxīy.

¹⁵ Ha put pu hi', tu' yoah, tu' yūm, tu hām'āktux, ha Yeyox te' mūk tut pu' hōm, ha' hittup. ¹⁶ Ha' xohix kuxānōg, tu Topa 'āktux max, hu:

—Topa te nū tik yāykutnāhā', puyīy yāy pupi hām'āktux, tu' nūn, nūy tikmū'ūn pu hām'āktux, ha' xexkah! Topa nūn, nūy yāy yōg tikmū'ūn mō'nīynām. Kaxīy.

¹⁷ Ha kaxīy tikmū'ūn te Yeyox 'āktux, tu hāpxexka xohix kopa hām'āktux, xix hāpxexka hām'hūmnāg tu hām'āktux.

Yoām te mō tik pok

¹⁸ Tik xop te Yoām mütik hāpkumep, tu nōm tep-tox pix mütik hāpkumep, ha tik xop te Yoām pu hām'āktux, tu Yeyox te tik xok putpu' hīnnā 'āktux, ha Yoām te' yōg tik 2 mōg yīmōgatux, ¹⁹ tu Yeyox ha mō'pok, nūy yīkopit, hu: “'Ok 'āmūn tihik, Topa te nōm yāyikutnāhā'? 'Ok pe Topa te' nōy nū'kutnā'ax?” Kaxīy. ²⁰ Ha tik xop te Yeyox ha' mōg, tu hām'āktux, tu Yoām te hām'āktux 'āktux, hu:

—'Ok 'āmūn yā tihik, Topa te nōm yāyikutnāhā'? 'Ok pe Topa te' nōy nū'kutnāp-tup? 'Ūkux. Kaxīy.

²¹ 'Īhā Yeyox te tikmū'ūn punethok hittupmāhā nōmhā, tu yāmīy kummuk kopa' pip xop hittupmāhā', xi' pa hok xop hittupmāhā', ²² tu hām'āktux hā' nōy yānān Yoām yōg tik xop mütik, hu:

—Putpu mōg, nūy Yoām pu hām'āktux, tu hāpxopmā'ax xohix pēnā'ax 'āktux, hu: 'Ūpa hok xop te hāmpēnāhā, xix hāpkumep hok xop te hāpkumep, xix yāy xax kunut xop yā' xax tup, xi' yīpkox hok xop te hām'āpak, ha' xok tihik, tu putpu hi', ha' hok xop te hām'āpak max'ax 'āpak. ²³ Ha tikmū'ūn kuxa yūm ka'ok 'ūgmūn kopah, tu' kuxa hittup, tuk yīkopit 'ohnāg. 'Ūkux. Kaxīy.

²⁴ Ha Yoām yōg tik xop mōg, ha Yeyox te Yoām 'āktux tikmū'ūn pu', hu:

—'Āmōg hām panip tu', nūy Yoām pēnā'. Putep xate pēnāhā'? 'Ok mōg nūy mīxux tox pēnā'? 'Ok 'āmuuh te nōm mīxux nuhuknām? 'Ap pēnā'ah. ²⁵ Xatep-tep pēnāhā'? 'Ok mōg nūy tik pēnā', tik te topixxax maxnāg mō'tat? 'Āmhok. Yoām te xoktut xax mō'tat, 'ap xax max'ah. Yūmmūg. Tikmū'ūn nōy te topixxax max xe'e mō'tat, tu mīptut max xe'e kopa tihi', tu 'āmuk xexka mīy pax, tu' xexka xop mütik tihi', pāyā panip xexka tu' ti'ah xexka xop, ha Yoām hok xip, tu panip xexka tu' pet. ²⁶ Pāyā xatep-tep pēnāhā'? 'Ok tik te Topa pupi hām'āktux pēnāhā'? Hamūn. 'Āte xa hāpxe'e 'āktux. Yoām mūn te Topa pupi hām'āktux xe'e'. ²⁷ Xate' yūmmūg. Hōmā tik hittap te Yoām 'āktux, tu Topa yōg tappet tu kax'āmi', hu: “Topa te hām'āktux, ha tik te' nōm pupi hām'āktux. Topa te nōm tik 'ākeppa mō'kutnāp-tup, nūy 'ōg putat maxnā'.” Kaxīy.

²⁸ —'Āte xa hāpxe'e 'āktux. Tik xop hittap xexkak-tōgnāg, ha Yoām xexka xe'e', pāyā tik kutōgnāg, tu' yīpkox xip, Topa te nōm xat hah, nō'ōm xexka xe'ēgnāg. Kaxīy.

²⁹ Ha tik xop te gohet pupi tayūmak pop, tu Yeyox yōg hām'āktux 'āpak. Hōmā Topa te nōm xat, ha' yīpkox pip, ha Yoām tep-tox pix.

³⁰ Pāyā Paniye xop xix yūmmūgā xop yīpkox 'ohnāg, yīy Yoām tep-tox pix 'ohnāg kamah.

³¹ Ha Yeyox te xe hām'āktux, nūy hāmyūmmūgā', hu:

—Hōnhā tikmū'ūn tep-tep putuk? ³² Tu kaxxop putuk, nōm te hāmnuhnōg tu' mām, ha hāmkuje'ex, tu' nōy pu' yīy ka'ok, hu: “'Ūgmū'āte kāyāhā', yāyta'ax kāyā putuk, payā 'āxop te hāmyā 'ohnāg, hakmū'āte kāyāhā, nō hāpkot kāyā'ax putuk, pāyā 'āxop tek mū mütik pota 'ohnāg.” Kaxīy. ³³ Yoām tep-tox pix, tu' xit hok, nūy Topa pu hām'āktux, tu' hep xupyāg xo'op hok, ha 'āxop te: “Yāmīy kummuk te nōm kopa' xip.” Kaxīy. Pāyā' koit. ³⁴ 'Ūgnūn, 'ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok, tuk nūn, tuk xit xi' xo'op, ha 'āxop tek mūn kummuk 'āktux, hu: “Pēnā', 'ūxit xexka nām, tu xo'op xexka nām kamah, tu tix kummuk hā' xape, xix tik xop te gohet pupi tayūmak pop xop hā' xape.” Kaxīy. ³⁵ Tukmūn 'āktux kummuk, pāyā Topa te hāmyūmmūg, ha tikmū'ūn yāg te nōm hāmyūmmūg putup, tu nōm max 'āktux, tu' hāpxe'e 'āktux. Ta tu' kux. 'Ūkux. Kaxīy.

Yeyox te Paniye tik pet ha' mōg

³⁶ 'Āmnīy 'Ūm 'Īhā Paniye xop yōg tik te Yeyox xānāhā, pu yāy pet tu' xit, ha' mōg, tu mō'nāhā', tu' yūm, tu' xit, ³⁷ ha kōmēn yōg xotit xip, ha tikmū'ūn te nōm pu hām'āktux, hu: 'Ok yūmmūg xate'? Yeyox te tik pet kopa' xit. Kaxīy. Yīy nax tōynāg paha', yā naxnāg max, takat xexkah, ha hāpxop hax max kopa' xuk, tu kamah takat, ³⁸ ha Yeyox yīkāgnāg hā' xip, tu potaha', ha' pa hep te Yeyox pata tu' nāhā', tu' pa hep hā' pata pix, hu Yeyox pata nakgāhā', tu yāy xetox hā 'ūktux tu' nakgāhā', tu Yeyox pata hax, tu hāpxop hax max pux, tu Yeyox pata tu' pux. ³⁹ Ha Paniye yōg tik te' pēnāhā', tu hāmpē'paxex, hu: “'Ok

yümmüg hok Yeyox te'? Paxpu tu Topa pupi hām'āktux xe'e', puxix 'ün xotit yümmüg, hu' tux hox pu tu' xupit hok." Kaxiy.

⁴⁰ Ha Yeyox te Paniye yög tik pu hām'āktux, tu:

—Xīmām, 'āte xa hām'āktux putup. Kaxiy.

Ha:

—'Āyiy. Kaxiy.

⁴¹ Ha hām'āktux, nüy Topa yög hāpxopmā'ax yümmügā', hu:

—Hōmā tik 2 ta nemēn tik nōy pu', tu' nōy pu ta nemen tayūmak hā, ha tik 'üm ta nemēn tayūmak te 500, ha' nōy ta nemēn tayūmak te 50. ⁴² Pāyā' nōm tik te tayūmak 'üm xip'ah, 'ap pagok yümmüg'ah, ha tik max te' homip tu' kax 'ohnāg, ha' kux. 'Āte xa yīkopit, hu: Tik 'üm kuxa hittup xe'e', nüy tik max tup-tup pax xexkah, pe tik ta nemēn tayūmak te 50, pe tik ta nemēn tayūmak te 500? Putep pe'āpaxex? Kaxiy.

⁴³ Ha Xīmām te:

—Nōm tik ta nemēn kutōgnāg 'ūkuxa hittup kutōgnāg, ha tik ta nemēn xexka kama' kuxa hittup xexkah, hu tik max tup-tup pax xexkah. Kaxiy.

Ha:

—Hamūn. ⁴⁴ Nū 'ün pēnā'. 'Āpet tu mōknāhā', ha kōnāg 'üm xate tat'ah, puk pata pix, ha 'ün tek pata pix, yāy pa hep hā' pix, tu xetox hā' nakgāhā', ⁴⁵ hak mūg 'ohnāg yāy kep ha, nüy 'aneo, pāyā 'ün tek pata hax punethok. ⁴⁶ Xate 'ā' hōm'ah mīxux hep tox, puk xe 'ānnut, pāyā 'ün te hāpxop hax max hep pux 'ūkpata tu', ⁴⁷ yiy 'āte xa hāpxe'e 'āktux: Topa te 'ün kuxa kummuk xit nüy kuxa max tat 'üyānān tu', yiy ha Topap-tup pax xexkah. Topa te tikmū'ün yög kummuk mīy'ax xexka xaxogāhā', yiy ha Topap-tup pax xexka 'üyānān tu', ha Topa te tikmū'ün yög kummuk mīy'ax kutōgnāg xaxogāhā', yiy ha Topap-tup pax kutōgnāg. Kaxiy.

⁴⁸ Tu 'ün pu hām'āktux, hu:

—Topa te 'ōg kummuk mīy'ax xaxogāhā', ha' kux. Kaxiy.

⁴⁹ Ha tikmū'ün te Yeyox mūtik mām te:

—'Ū 'üm nūhū'? Topap-xehnāg te hāpkummuk mīy'ax xaxogā 'āktux. Yeyox te' xaxogā 'āktux hok! Kaxiy.

⁵⁰ Ha Yeyox te 'ün pu hām'āktux, hu:

—'Ākuxa yūm ka'ok 'ūgmūn kopah, yā' puxi'. Mōg. Pūyā 'ākuxa yūm. Kaxiy.

Ha' mōg.

8

Ūn xop te Yeyox mūtik hāpkumep

¹ Hāpxip kutōgnāg 'ihā Yeyox hāpkumep, tu kōmēn xohix kotit hā' mōg, xi' xip tu xexka xohix kotit hā' mōg, tu hām'āpak max'ax 'āktux, tu Topa te yāy yög tikmū'ün xat 'āktux, tu nōm xop yīpkox pip 'āktux, ha tik te 12 nū mūtik mōg, ² ha 'ün xop mōg kamah. Hōmā Yeyox te nōm xop hittupmāhā', tu yāmīy kummuk mōy 'ūkopah, ha 'ün xohix te: Mānix 'āxet'ax Mānanēn, ha Yeyox te yāmīy kummuk te 7 mōy 'ūkopah, ³ ha 'ün nōy Yoān, tu Koy xetut, ha' xat'ax 'Enot yög kāmānat te māxap, tu nōm yög hāpxop pēnāhā', ha 'ün nōy Xoyān, xix 'ün punethok te Yeyox mō'nīynām, tu tik te 12 mō'nīynām kamah, tu yāy yög hāpxop tu' popmāhā'.

Tik te hāpxop xap xok

⁴ Ha tikmū'ün punethok nūn, yā kōmēn xohix yög tikmū'ün, tu Yeyox ha' nūn, tu yāy tu nū'nāhā', ha Yeyox te' yümmügāhā', tu hām'āktux hā' hāmyümmügāhā', nüy Topa yög hāpxopmā'ax yümmügā', puyiy tikmū'ün Topa yög hām'āktux pu' yīpkox pi', hu:

⁵ —Tik 'üm mōg nüy hāpxop xap xok, tu' xap nāhā hām kopah, nüy tu' xok, ha' yāg te putat yīka tu' xok, yiy tikmū'ün te pata hā' totnok, tu' koxyōy, ha putuxnāg te' māmām, ⁶ ha' xap yāg te mīkax xap tu' nāhā', tu' xokax, pāyā hāmnaq, ha' tap, tu yāy xaxogāhā'. ⁷ Ha' xap yāg te mīmyām xop kopa' nāhā', tu' xokax, tu' tuk, tu mīmyām mūtik tuk, tu mōktu xexkah, pāyā' xut 'ohnāg, mīmyām kopa' xip tu'. ⁸ Ha' xap yāg te hām max tu'

nāhā', tu' xokax, tu' tuk, tu mōktu xohix xexkah, tu' xap max xohix punethok hōm. Yā' xap puxet te' xap te 100 popmāhā'. Ta tu' kux. Kaxīy. Tu xe hām'āktux, hu:

—'Ūg'āpax, xa 'āyīpkox pi'. Kaxīy.

Yeyox te hāmyūmmūgāhā'

⁹ Ha tikmū'ūn te Yeyox mūtik hāpkumep, tu' yīkopit, hu:

—'Ok hām'āktux 'ūm nūhū'? Teptu xate hām'āktux'ax hā hāmyūmmūgāhā'? Kaxīy.

¹⁰ Ha Yeyox te:

—Topa te xa hāmyūmmūgāhā', tu yāy yōg tikmū'ūn xat, hu' yūmmūgāhā', puyīy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūg, pāyā 'a' tikmū'ūn nōy pu hāmyūmmūgā'ah, yīy Topa te nōm pu hāmyūmmūgāhā hām'āktux'ax hā, pu tu pa pip, pāyā 'a' hāmpēnā'ah, xix hām'āpak, pāyā 'a' yūmmūgāhā hām'āktux'ax hā, pu tu pa pip, pāyā 'a' hāmpēnā'ah, xix hām'āpak, pāyā 'a' yūmmūg'ah.

¹¹ —Nōm hām'āktux te 'āyūmmūgāhā kaxīy: Mīxux xap te Topa yōg hām'āktux 'āktux.

¹² Hāpxop xap te putat yīka tu' nāhā', hā kaxīy tik 'ūm te Topa yōg hām'āktux 'āktux, ha tikmū'ūn te' xupak, pāyā Hāmgāyāgnāg te hām'āktux putup nōg, tu' kuxa kopa' xut, yīy' kuxa yūm 'ohnāg Topa yōg hām'āktux kopah, ha Topa te' kuxa kummuk xit 'ohnāg.

¹³ Ha hāpxop xap te mīkaxxap tu' nāhā', hā kaxīy tikmū'ūn te hām'āktux 'āpak, tu' kuxa hittup, pāyā' kuxa yūm kutōgnāg, tu mōktu' xūy, hu' xaxok, tu Topap-tat xak. ¹⁴ Ha' xap te mīmyām xop kopa' nāhā', hā kaxīy tikmū'ūn te nōm hām'āktux'ax 'āpak, pāyā yāy yōg hāpxop xak punethok, tu hāpkute'ex punethok, tu' kuxa yūm 'ohnāg, hu Topap-tat hā' mōg pu'ūgnāg. ¹⁵ Ha hāpxop xap te hām max tu' nāhā', ha kaxīy tikmū'ūn te hām'āktux'ax 'āpak, tu' yīpkox pip hām'āktux xe'e pu', tu' kuxa yūm ka'ok hām'āktux'ax kopah, tu' xaxok 'ohnāg, tu Topa yōg putat hā' mōg, yā' mōg kumak mōg. Tu ta tu' kux. Kaxīy.

Kūyānām 'āktux

¹⁶ Tu xe hām'āktux, nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', hu:

—Tikmū'ūn te kuyānām tat'ax yūm mīpe yīmū', pu tikmū'ūn xohix pu tupmā', 'ap mīmpe kaka' yūm'ah, xix mana kopa' yūm 'ohnāg. ¹⁷ Ha kaxīy Topa te hāpxopmā'ax xaptop'ax yūmmūgāp-tup, tu tikmū'ūn xohix yūmmūgāp-tup.

¹⁸ —Paxip, 'ūg'āpax max. Tikmū'ūn te hāmyūmmūg, Topa te nōm pu hāmyūmmūgāp-tup, pu tu hāmyūmmūg xohix, pāyā tikmū'ūn nōy te hāmyūmmūg 'ohnāg, Topa te nōm pu hāpxaxogāp-tup. Kaxīy.

Yeyox mūg tut nūn xi' taknōy xop

¹⁹ Yeyox mūg tut nūn, xi' taknōy xop nūn tu nūktu Yeyox tu' mōxaha', pāyā 'ā' pēnā'ah, tikmū'ūn punethok hah, ²⁰ ha tik te Yeyox pu hām'āktux, hu:

—'Ātut nūn xix 'ātaknōy xop nūn, tu nūktu hāptopa' tihī', tu 'āhip, nūy 'ā mūtik hām'āktux. Kaxīy.

²¹ Pa Yeyox te:

—Yā tikmū'ūn te Topa yōg hām'āktux 'āpak, tu' yīpkox pip, yāk tut, xik taknōy, xik hex, tuk mūn hā' xape'. Kaxīy.

Yeyox te 'āmuuh xat, pu tu' xuxi'

²² 'Āmnīy 'ūm 'ihā Yeyox te kōnāg xexka ha' mōg, tu ta mīpkox xup hā nōm mō'nāhā', xix yāy mūtik hāpkumep xop te' mōxakux, nūy kōnāg yīmū' mōg, ha Yeyox te:

—'Āpu, yūmū mōg nūpehe, kōnāg xexka xatapax hāpkux nōy tu'. Kaxīy.

Tu' mōg, ²³ 'ihā Yeyox pip mīpkox kopah, tu mō'yōn, ha 'āmuuh ka'ok mō'ko'uk kōnāg xexka tu', ha kōnāg te mīpkox mahap, tu' mōm tu mīpkox kopa mō'nāhā', ha mīpkox putux, tu kōnāg kopa mō'nāp-tup, yīy tik xohix xok'ax, tu kuxānōg, ²⁴ tu Yeyox yīka ha' mōg, tu' tuhuk, ha' yāy koxak, yīy:

Yāyā', Yāyā', yūmūg xakix putup! Kaxīy.

Ha yāy koxak, tu 'āmuuh xat, xix kōnāg gāy xat, pu tu xuxi', ha' xuxi', ²⁵ ha Yeyox te tik xop pu hām'āktux, hu:

—Piya' kuxa mām 'ūgkopah? Kaxīy.

Ha Yeyox yīpkutuk, tu yāy pu hām'āktux, hu:

—'Ū 'ūm nō'ōm? Tu 'āmuuh gāy xat, xix kōnāg gāy xat, ha' yīpkox pip, tu' kux. Kaxīy.

Yeyox te yāmīy kummuk xupepmāhā'

²⁶ Yeyox mōg, xix' yōg tik xop te nōm mūtik mōg, tu mōktu mōxaha hāpxexka Yenax tu, ha Ganinet yōg kōnāg xexka kux tu' yūm, ²⁷ ha Yeyox te mīpkox kopa' xupep, tu' mōg hām nak ha', ha kōmēn yōg tihik nūn tu nūktu Yeyox hah, tu 'āmnīy xohix hā xax top, tu' pet xip 'ohnāg, pāyā' xukpot tu' xip, yāmīy kummuk xop te' kuxa kopa' pip hah. ²⁸⁻²⁹ Hāpxip punethok 'īhā yāmīy kummuk xop te' kummukgāhā', ha' gāy, yīy tikmū'ūn te tik yīm hīy, xi' kup hīy, pip kup mūg xap hā' hīy, pāyā tik te' koxyōy, ha yāmīy kummuk te panip xexka tu' mōgāhā', yīy Yeyox te yāmīy xat pu mōg, ha tik te Yeyox pēnāhā' tu' yīy ka'ok, tu kopaxux ha' nāhā', tu nū'xup, tu:

—Yeyox, 'āmūn yā Topa xe'ēgnāg kutok. Xatep-tep tup? 'Āte xa tu' xak 'ūgkummugā hok. Kaxīy.

³⁰ Ha Yeyox te' yīkopit, hu:

—'Ok 'āxuxet'ax te xīy? Kaxīy.

Yā yāmīy punethok te tik kopa tihī', hu' yānān tu hām'āktux, hu:

—'Ūkxuxet'ax 'Ūxohix Xop. Kaxīy. ³¹ Tu Yeyox tu' xak pu Hāmgāyāgnāg Pet ha mō'pok hok.

³² Ha xapup punethok te yīktix tu' pip, tu hāmhūmnāg, yīy yāmīy te tu' xak, pu' tux hok pu tu xapup xop kopa' mōg, ha' tux hok pu mōg, ³³ tu tik nīm, tu mōktu xapup xop hā mōxakux, ha xapup xop te yīktix tu' yīxo mō'ka'ok, tu kōnāg xexka tu' mōxaha', tu kōnāg kopa nām, tu' xakix.

³⁴ Ha tik xop te xapup pēnāhā', tu xapup xakix pēnāhā', tu nū'paha', tu' mōg, tu kōmēn ha' mōg, nūy 'ūkopa hām'āktux, xix hāpxexka tu' hām'āktux, ³⁵ ha tikmū'ūn nūn nūy tu pēnā', tu Yeyox ha' nūn, tu tik pēnāhā', yāmīy kummuk te' nīm, ha' nūn, ha topixxax mō'tat, tu' Yeyox yīkāgnāg hā' yūm, ³⁶ ha tik xop te xapup xop pēnā'ax mōg, tu tikmū'ūn nōy pu hām'āktux, tute tik hittup 'āktux, ³⁷ ha Yenax yōg tikmū'ūn te xapup tu Yeyox yīpkutuk, hu nōm xat pu mōg, pu hāpxexka nīm, ha Yeyox 'ūpapuk ha' mōg, tu kōnāg xexka ha' mōg, tu mīpkox tu mō'nāhā', nūy mōg, ³⁸ ha tik hittup, tu Yeyox tu' xak, hu:

—'Ūktux hok 'ū mōg 'āxop mūtik. Kaxīy.

Pāyā Yeyox te:

³⁹ —Yāy pet ha mōg, Topa te xa hāmmaxnāhā', yīy tikmū'ūn pu hām'āktux, Kaxīy.

Ha ta' mōg, tu tikmū'ūn xohix pu hāpxopmā'ax xe'ēgnāg 'āktux, Yeyox te nōm hāpxopmāhā'.

Yeyox te 'ūn hittupmāhā' xix kaxop hex

⁴⁰ Ha ta' mōg Yeyox, tu hāpkux nōy ha' mōg put pu', tu mīpkox hā' mōg, tu kōnāg xexka yīmū' mōg, tu mōktu xupep hāpkux tu', xix yāy mūtik hāpkumep xop mōxa kamah, ha tikmū'ūn xohix te' hip, hu' hittup, ⁴¹ ha tik nūn, 'ūxuxet'ax Yax, 'ūxexkah, tu Yoneo yōg tikmū'ūn xat, tu kōmēn yōg Topa pet kopa' xat'ax, tu' kopaxux ha' nāhā', tu Yeyox tu' xak, pu' pet ha mōg, ⁴² hak-tok hex puxehnāg, 'ūyōg hāmyāxatamuk xohix te 12, 'ūtuk tup, tu' pakut, tu' xok putūmnāg, yīy Yeyox mōg.

Ha tikmū'ūn xohix te nū mūtik mōg, yā' xohix punethok, tu yāy tu nū'nāhā', tu' mūg ka'ok, ⁴³ 'īhā 'ūn nūn, tu' pakut, yā 'ūn yōg hāmpakut'ax, ha yāy hep 'āta xupep, ha hāmyāxatamuk xohix te 12 hā' pakut, 'īhā 'ūn te notot xop xohix tu' kax, pu tu hittupmā', ha 'ūn te tayūmak xohix hā pago, tu' hitop popmāhā notot xop pu', pāyā hittup 'ohnāg, ⁴⁴ hu Yeyox pe' mōg, tu' yōg topixxax 'āpit, tu' hittup, ⁴⁵ ha Yeyox te:

—'Ū 'ūm tek 'āpit? Kaxīy.

Ha tikmū'ūn xohix te:

—'Īntu. 'Ākmūn'ah. Kaxīy.

Ha Pet te:

—Yāyā', tikmū'ūn xohix te 'āyīmap pip, tu 'āmūg ka'ok. Kaxīy.

⁴⁶ Pa Yeyox te:

—Tikmū'ūn 'ūm nōm tek 'āpit, 'a' yūmmūg. Topa tek ka'ogāhā' 'ū hittupmā', ha tikmū'ūn 'ūm nōm tek 'āpit xe'e', 'ūyīy hittupmā'. Kaxīy.

⁴⁷ 'Ap 'ūn te yāy xaptop yūmmūg'ah, hu' nūn, tu kuxānōg, tu yāy nuhuk, tu' kopaxux ha' nāhā' Yeyox keppah, tu hām'āktux, tu Yeyox xax 'āpit 'āktux, ha tikmū'ūn xohix te' xupak. ⁴⁸ Ha Yeyox te:

—Nixix, 'ākuxa yūm ka'ok 'ūgkopah, yīy Topa te 'āhittupmāhā', Mōg 'āpet hah, 'īhā 'ākuxa yūm. Kaxīy.

⁴⁹ Tu hām'āktux 'īhā tik nūn, yā Yax yōg kāmānat, tu nōm pu hām'āktux, hu:

—Yax, 'āk-tok hex yā' xok. 'Ūtux hok pu Notot put pu mōg, mō'kutnā' pu yāy xip'ax tu xhip. Kaxīy.

⁵⁰ Ha Yeyox te' xupak, tu Yax pu hām'āktux, hu:

—'Ākuxānōg hok, 'ākuxa yūm ka'ok, ha Topa te 'āk-tok hittupmāp-tup hok'ah. Kaxīy.

⁵¹ Tu' mōg tu mōktu Yax pet tu' xupep, ha tikmū'ūn mōxaha kamah, ha Yeyox te' tux hok pu tikmū'ūn mōxakux hok, tu Pet yīmōgatux, xix Tiak, xix Yoām, pu yāy mūtik mōg, ha' mōxakux Yeyox mūtik, xix kaxxop hex mūg tak xi' mūg tut mōxakux.

⁵² Pa tikmū'ūn nōy 'ap mōxakux'ah, tu hāptopa' pip, tu kaxxop hex hā' potaha', ha Yeyox te:

—'Āpota hok. Kaxxop hex 'ap xok xe'e'ah, yā mō'yōn. Kaxīy.

⁵³ Ha tikmū'ūn yīxix kummuk, tu Yeyox 'āktux kummuk, tu:

—Yā' xok xe'e'! 'Ūgmū'āte' yūmmūg! Kaxīy.

⁵⁴ Pa Yeyox mōg, tu kaxxop yīm mūg, tu' yīy ka'ok, tu:

—Nixix, 'āyok nūy 'āknīhā xhip! Kaxīy.

⁵⁵ Ha' put pu hi', tu' yok, tuknīhā'xip, ha' xat, pu xit'ax hōm kaxxop pu', puyīy mā'.

⁵⁶ Ha' tak xi' tut kuxānōg, tu tu' kuxa hittup, pa Yeyox te:

—Tikmū'ūn 'ūm pu' xuktux hok! Kaxīy.

9

Yeyox te tik te 12 mō'pok

¹ Yeyox te yāy yōg tik xop te 12 xānāhā', tu yāy 'āxet'ax hōm pu yāmīy kummuk xohix xit tikmū'ūn kopah, nūy tu tikmū'ūn pakut xop hittupmā', ² Ha' xat, pu Topa yāy yōg tikmū'ūn xat 'āktux, xi' xat, pu 'yīpkox pip 'āktux, xi' xat pu tikmū'ūn pakut xop hittupmā', ³ tu:

—'Āhok mōg, tu hāpxop 'ūm ta hok, xi' kup hā tu 'āmōg hok, xi' tut ta hok, xix topixxax nōy ta hok. ⁴ Ha tikmū'ūn te: “'Ūkpet kopa 'āxip'ax,” kaxīy, 'āpu xhip ka'ok, tu' nīm hok, 'īhā kōmēn kopa 'āti'. ⁵ Pa tikmū'ūn te: “Mōg, mōg,” kaxīy, 'āpu mōg mō'ka'ok, tu nōm tikmū'ūn nīm, tu hāpkōnōn 'āpata ha' xit, nūy tikmū'ūn kummuk 'āktux. Ta tu' kux. Kaxīy.

⁶ Tu mō'pok, ha' mōg, tu hāpkumep, tu' xip tu xexka xohix kotit kopa' mōg, tu hām'āpak max 'āktux, hu Topa te tikmū'ūn xat 'ātux, ha yīpkox pip 'āktux, tu kōmēn yōg pakut xop hittupmāhā', ⁷ tu hāpxopmā ka'ok.

'īhā tikmū'ūn nōy te Ganinet yōg gohenanok pu Yeyox 'āktux, tu' yōg hāpxopmā'ax 'āktux, ha gohenenaok 'āxet'ax 'Enot, tu:

—Pi'ya nō'ōm? Kaxīy.

Ha tikmū'ūn yāg te Yōam putpu hi 'āktux, nōm tep-tox pix, ⁸ ha' yāg te:

—Mōnāyxop hittap 'Enit te put pu hi 'āktux. Yā' xohix te hāmp'e'paxex, hu: “'Ū 'ūm nōm Yeyox?” Kaxīy. ⁹ Yīy 'Enot te:

—'Āte' xat pu mōy Yoām putox xak, pu tu xok, hap-tex, pa 'ū 'ūm nō'ōm, tu hāpxopmā ka'ok? Kaxīy.

Tu' xak, nūy Yeyox pēnā'.

Yeyox te tikmū'ūn xohix xexka xīnnāhā'

¹⁰ Ha Yeyox yāy yōg mō'pok xop nūn, tu putpu' nūn, tu nūktu hām'āktux Yeyox pu', tu hāpxopmā ka'ok 'āktux, ha Yeyox te tik xop te 12 mōgāhā', 'ap nōy mōgā'ah, tu' mōg tu mōktu kōmēn kutōgnāg Metxax tu' mōxaha', ¹¹ pa tikmū'ūn te' yūmmūg, tu' pe' mōg, ha Yeyox kuxa hittup, tu:

—'Ok 'āxop nūn? Kaxīy.

Tu hāmyūmmūgāhā', hu:

—Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat. Kaxīy.

Tu' pakut xop hittupmāhā'.

¹² Ha 'āmnīy, yīy mō'pok xop te 12 te:

—Putup te' kix tikmū'ūn, 'āpu mō'pok pu mōg putpu', nūy xip tu xexka kopa hāpxop pop, nūy mīptut 'ūm kopa nū'xok, nūnte hām panip hah. Kaxīy.

¹³ Pa Yeyox te:

—'Āpu, 'ūxīnnā', puyīy tu hi ka'ok. Kaxīy. Ha:

—'Ūxit'ax 'ūm? 'Ap xip'ah. 'Ūgmū'āte pām xohix te 5 pip, xix mām tix mām, ha tikmū'ūn xohix xexka punethok. Pi'yā' mōg putup, nūy pām xohix pop, nūy tikmū'ūn pu popmā', nūy tu' xīnnā'? 'Ap kōmēn xexka yūm'ah. Kaxīy.

¹⁴ Ha tikmū'ūn yōg tik xop xohix te 5.000, ha Yeyox te yāy yōg mō'pok xop xat, pu tikmū'ūn hām tu mō'xip, ha' yāg puxet te 50 mō'xip, xi' nōy te 50 mō'xip, tu mōktu xohix.

¹⁵ Ha mō'pok xop yīpkox pip, ha tikmū'ūn xohix te hām tu' mām, ¹⁶ ha Yeyox te pām xohix te 5 pop, xix mām 2, tu pexkox ha' pēnāhā', tu Topa 'āktux max, hu:

—Topa 'āmax. Xatek mūg hāpxop max xohix popmāhā'. Puxi'. Kaxīy.

Tu yāy yōg mō'pok xop pu pām koxip, tu xe' koxip, tu nōg nōy nā' mōg tu mōktu xohix, nūy tikmū'ūn xohix xīnnā', ¹⁷ ha' xohix te' māhā', tu' hi ka'ok, pāyā pām pip punethok, ha tikmū'ūn xit tap 'ihā tik xop te pām pop, tu manax kopa' xex, ha manax te 12 nū'xip pām hah, xix mām hah.

Pet te' Yeyox yā Kunnix 'āktux

¹⁸ 'Āmnīy nōy 'ihā Yeyox puxehnāg xip, tu Topa pu hām'āktux, ha yāy yōg mō'pok xop nūn, tu Yeyox yīkāgnāg hā' pip, ha Yeyox te:

—Tikmū'ūn te putep 'āktux 'ā'? Kaxīy.

¹⁹ Ha tik xop te:

—'Ūyāg te 'āmūn yā Yoām 'āktux, nōm tep-tox pix, ha' yāg nōy te 'āmūn yā 'Enit 'āktux, hōmā nō'ōm 'Enit te Topa pupi hām'āktux, ha' yāg nōy te: "Yeyox yā tik hittap nōy, tu Topa pupi hām'āktux, yā putpu hi nōmhā." Kaxīy.

²⁰ Ha:

—Xix 'āxop? Putep 'āmpē'āpanōm? 'Ok pek mūn? Kaxīy.

Ha Pet te:

—'Āmūn yā Kunnix, Topa te xa yāy kutnāhā'. Kaxīy.

Yeyox te' xok'ax 'āktux, xi' putpu' hi'ax 'āktux

²¹ Ha Yeyox te:

—Nāy, hām'āktux hok tikmū'ūn nōy pu'. Kaxīy.

²² Tu xe hām'āktux, hu:

—'Ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok, tuk xūy xexkap-tup, ha Yoneo xexka xop tek mūn putup nōg, xix 'āmānex xexka xop, xix hāmyūmmūg xop tek mūn putup nōg, tuk putex putup, ha 'āmnīy tikoyuk nōg, 'ihā put puk hip-tup. Kaxīy.

²³ Tu hāpxip kutōgnāg 'ihā xe hām'āktux, tu' xohix pu hām'āktux, hu:

—Tikmū'ūn tek mūn mūtik hāpkumep putup, puxix yāy pe'paxexk-tōgnāg, tu mōktu yāy putup'ax xaxok, nūy 'āmnīy xohix hā' yāy yōg mīpkupnix tat, nūy xūy, nūy 'ūgmūn putuk xūy, tuk mūn mūtik hāpkumep xe'ēgnāg. ²⁴ Ha tikmū'ūn te yāy xaxok hok, puxix

tu' hi xe'e 'ohnäg, pa tikmũ'ün xok 'ügmün hah, puxix tu hip-tup mö kuma' mög, tu' hi kux 'ohnäg. ²⁵ Teptu häpxexka yög häpxop xohix pop, päyã' xok? 'Ûp-texop xexkah, tu' xok, tu häpxop xohix xaxok, 'üxok tu', puxix yã' hok xe'ëgnäg. ²⁶ Tikmũ'ün tek mün hä yãyhähup, xix yögnũ hãm'äktux hä yãyhähup, 'ünöy xop pu yãyhähup, hu: "'Akmün Yeyox yög'ah", kaxiy, koxix 'äte nöm tikmũ'ün hä yãyhähup 'üyänän tu'. 'Ätak Topa pu 'äte nöm xop hä yãyhähup, 'ihäk nün, hu: "'öhöm 'ã' yög'ah," kaxiy, 'ihäk xexka xe'ëgnäg nün, 'Ätak Topa putuk, xix pexkox yög nũ'pok xop putuk. ²⁷ 'Äte xa häpxe'e 'äktux: 'Äxop 'äyäg xok putup hok, tu möktu Topa te yã yög tikmũ'ün xat xe'ëgnäg. Ta tu' kux. Kaxiy.

Yeyox xix Möyyex xix 'Enit

²⁸ Ha 'ämnïy te 8 nög, 'ihã Yeyox te Pet mögãhã, xix Tiak, xix Yoãm, ha yïktix tu mö'kãñin ha' mög tu pünãmep, nüy Topa pu hãm'äktux. ²⁹ Yeyox te hãm'äktux 'ihã' pa yänãm putuk, ha topixxax tũmnäg, tu kuyänän putuk. ³⁰ Häpxip 'ohnäg 'ihã tik 2 tihi', tu Yeyox pu hãm'äktux hä' nöy yänän, tik puxet 'äxet'ax Möyyex, ha' nöy 'äxet'ax 'Enit, yã Yoneo yög tikmũ'ün hä mönãyxop hittap, hãmã Topa te' mögãhã' pexkox tu', nüy tihi' hämyäxatamuk xohix hä, ³¹ ha Topa yög yänãm xe'ëgnäg te pexkox tu' xakot, ha tik 2 te Yeyox xok'ax 'äktux, tu' xok putup kãmën Yenoyanën kopa 'äktux, tu Topa tep-tup kaxiy 'äktux, ³² 'ihã Pet xi' nöy xop mö'yön ka'ok, tu yãy koxak, tu Yeyox xexka xe'ëgnäg pënãhã', tu tik 2 xexka xe'ëgnäg pënãhã', ³³ ha tik hittap 2 mög putup, 'ihã Pet te:

—Yãyã', yã' max nüntek müg pip. 'Äpu, yũmũ mïptut kumex tikoyuk mïy, yãpxet 'ã pu', xix nöy Möyyex pu', xix' nöy 'Enit pu'. Kaxiy.

Pãyã hämyũmmüg 'ohnäg. ³⁴ Tu hãm'äktux, 'ihã hämgöy xexka nün, tu tik 2 xaxogãhã', tu mö'nïy, ha tik xop kuxãnög, 'ihã hämgöy kopa' xip, hämpënë 'ohnäg hah, ³⁵ ha Topa yiy, tute hämgöy xexka kopa hãm'äktux, hu:

—Nũhũ 'ügkutok pit xe'ëgnäg. 'Äte nöm yãyikutnãhã'. 'Ûxupax!. Kaxiy.

³⁶ Tu hãm'äktux kux, ha Yeyox puxehnäg xip, ha yãy yög mütik häpkumep xop yiy 'ohnäg, 'ap hãm'äktux'ah, tu häpxopmã 'üm pënã'ax 'äktux 'ohnäg 'ünöy xop pu nömhã.

Yeyox te kakxop pit hittupmãhã'

³⁷ Häptup 'ihã yïktix tu 'üyixohoh, ha tikmũ'ün xohix punethok pip, tu Yeyox hip, ³⁸ ha tik xip, tu' yiy ka'ok tu:

—Notot, mã'! 'Ügkutok pit puxehnäg pakut. ³⁹ Yãmïy kummuk te' pakutnãhã', ha' yiy ka'ok, tu hãm tu' nãhã', tu yãy pu xu'ux, ha yïkonnop te yïkox tu' xupep, 'üyiy xax tu' xupep. Yã yãmïy te' xüygãhã', tu' nïm 'ohnäg. ⁴⁰ 'Äte 'ög tik te 'ãmutik häpkumep xop tu' xak, tu nöm xop tu' xak, pu yãmïy xit pu mög, päyã 'ap xit yũmmüg'ah. Kaxiy.

⁴¹ Ha Yeyox te:

—Tikmũ'ün kuxa mãm 'ohnäg, tu' kummuk 'ämnïy xohix hä, 'äte 'äxop nõã'tot. Hãm 'üm hä' kux'ax? Kaxiy.

Tu' tak pu hãm'äktux, hu:

—'Äk-tok putnũ'. Kaxiy.

⁴² Ha' putnũn, 'ihã yãmïy kummuk 'ükopa nuhukgãhã', tu hãm tu' putxok, ha Yeyox te yãmïy xat pu mög, yï' mög, ha kakxop hittup, ha Yeyox te' tak ha' mögãhã'. ⁴³ Ha tikmũ'ün xohix kuxãnög, Topa mün xe'ëgnäg ka'ok hah, tu' yëy,

Yeyox te' xok'ax 'äktux 'üxeheh

Tikmũ'ün kuxa te' yëy, 'ihã Yeyox te yã yög mütik häpkumep xop pu hãm'äktux, hu:

⁴⁴ —'Üg'ãpax, 'üxaxok hok! 'Äte xa häpxe'e 'äktux: 'Ügmün yã Tikmũ'ün Kutok, ha tik puxet te gãy xop mögãp-tup 'üghah, 'ükoit'ax hãk mögãp-tup, pu tuk putex. Kaxiy.

⁴⁵ Ha' xupak, päyã nöm hãm'äktux ka'ok, yiy tik xop kuxa yũm 'ohnäg, hu' yũm-müg'ah, 'ap yïkopit putup'ah.

'Û 'üm xexkah?

⁴⁶ Tik xop te yāy mūtik hām'āktux hā' nōy yānān, nūy pi'yā tik yāy xexka yūmmūg, nūy pi'yāk-tōgnāg yūmmūg, hu: —'Ūgmūn yāk xexkah, kaxiy, ha' nōy te: —'Ap 'ūxexka'ah, yāk-tōgnāg, pāyā' nōy yā' xexkah. Kaxiy. ⁴⁷ Ha Yeyox te' yūmmūg, ha kaxxop te' yīka' xip, yī' put, ⁴⁸ tu:

—Tikmū'ūn tek putup, ha 'āte kaxxop putup, nōm yīpkox pip, puxix nōm tikmū'ūn yā kaxxop putup kamah. Tikmū'ūn tek putup, puxix 'Ātak Topa putup kamah, nōm te nūgkutnāhā'. 'Ūk-tōgnāg xop yīpkox pip, nōm xop te yāyhāp-tup xexkah xop, 'āxop mūtik. Kaxiy.

Tikmū'ūn te 'āxop tukmīy hok, puxix 'āxop mūtik tu hāpxopmā'

⁴⁹ Ha Yoām te:

—Yāyā', 'ūgmū'āte tik pēnāhā', tu yāmīy kummuk xit, tu xa' xuktux, tu 'āxuxet'ax 'āktux hā' xut, hak mū'āte' tux hok pu mīy hok, hamūn tek mūk mūtik hāpxopmā 'ohnāg hah. Kaxiy. ⁵⁰ Ha Yeyox te hām'āktux Yoām pu', xix yāy yōg mūtik hāpkumep xop pu hām'āktux, hu:

—'Ūtux hok pu mīy. Tik te 'āxop mūtik yāy tu yānān hok, puxix tu 'āmūtik hāpxopmā'. Kaxiy.

Xāmānit yōg tikmū'ūn te Yeyox putup nōg

⁵¹ Hāpxip kutōgnāg 'ihā 'ūxexka xop te Yeyox putex putup, yā' xok'ax hūmnāg, ha' yūmmūg, hu kōmēn Yenoyanēn ha' mōg putup, ⁵² tu tik xop mō'pok hāmāxap, ha' mōg, tu mōktu hāpxexka Xāmānit tu' mōxaha', nūy pip'ax xax, tu' mōg, nūy 'āmuk xax, ⁵³ pāyā hāpxexka yōg tikmū'ūn tep-tup nōg, tu kōmēn Yenoyanēn ha' mōg pēnāhā', hup-tup nōg. ⁵⁴ Ha Tiak xix Yoām gāy, tu:

—'Ok xatep-tup 'ūgmū'āte' xat, pu kuxap pexkox tu nū'yōn, nūy tikmū'ūn kummuk kix? Kaxiy.

⁵⁵ Pa Yeyox te' mānōg, tu' yokānām, ⁵⁶ tu' kep ha' mōg, tu xip tu xexka, nōy ha' mōg, ha yāy mūtik hāpkumep xop mōg kamah.

Tikmū'ūn te Yeyox pe' mōg putup

⁵⁷ Tu' mōg, 'ihā tik te Yeyox pu hām'āktux hu:

—'Āte 'āmūtik hāpkumep putup, yā' hām 'ūm tu 'āmōg'ax 'ūgmōg kamah. Kaxiy.

⁵⁸ Ha Yeyox te:

Kokexmax hex pet, xix putuxnāg xohix pet, pak mūn yā Tikmū'ūn Kutok, 'āk pet 'ūm pip'ah 'ū kopak pihi'. Kaxiy.

⁵⁹ Tu tik nōy xānāhā', hu:

—'Ūgmūtik hāpkumep, kaxiy.

Pa' nōy te:

—Nāy. Yāy pet hak mōg tap nūy 'ātak nō hāpkot, nūy 'āmūtik hāpkumep kūnāy tu'. Kaxiy.

⁶⁰ Ha:

—Pūyā xakix xop 'ūnōy xop nō hāpkot, pa nū', nūy 'ūgmūtik hāpkumep, nūy Topa yāy yōg tikmū'ūn xat 'āktux. Kaxiy.

⁶¹ Ha tik nōy te:

—'Ūgmōg 'āpehe, pak tux hok 'ū xape xop pu 'āneo, nūy hāpkumep'ax 'āktux. Kaxiy.

⁶² Ha:

—Tik hām, tu ta' taxutnak nīm, nūy hām kumāgnāg mōg, puxix Topa nōm xe homip xat putup 'ohnāg. Kaxiy.

10

Yeyox te tik te 72 mō'pok

¹ Hāpxip kutōgnāg 'ihā Yeyox te tikmū'ūn pēnāhā', tu tik nōy yīmōgātux, ha tik xohix te 72 yīmōgātux, tu tik 2 mō'pok, xix tik 2 nōy mō'pok, xix tik 2 nōy gā hu mō'pok, tu mōktu xohix, nūy 'ūkeppa' mōg kōmēn xohix hah, xix xip'ax xohix hah, ² 'ihā' xat, hu:

—Hāpxop xohix ta', xix yīmpa', pa kāmānat pip'ah pu hāpxop nūnnā'. 'Āpu, Topa tu' xax, pu tikmū'ūn nū'pok, pu hāpxop nūnnā'. 'Āpu, Topa tu' xax, pu tikmū'ūn nū'pok, pu hām'āpak max 'āktux. ³ Mōg. 'Āxop yā' gāy hok xop, kahnēn putuk, ha 'āte mō'āpok hām gāy xop kopah, nōm gāy xop te kokex gāy putuk. ⁴ Tayūmak paxmōg hok, xix tuhut, xix pataxax tat hok. Putat kopa' hip hok, nūy hām'āktux hā' nōy yānān. ⁵ Mīptut 'ūm tu 'āmōxap-tup, hu ta hām'āktux hāmāxap, hu: “Pūyā' kuxa mām nū mīptut kopah,” kaxīy, tuknāy tu' mōxa'ax. ⁶ Tikmū'ūn max te mīptut kopa tihi', puxi' kuxa mām, pa tikmū'ūn kummuk tihi', puxi' kuxa mām 'ohnāg, pa 'ākuxa mām pax putup.

⁷—Mīptut kopa' nox pihi', hu ta' mōg hok mīptut nōy tu', pāyā pi', nūy' xit, nūy xo'op. Mīptut yōg tikmū'ūn te 'āp-tup, pu pihi', hu ta pi'. Yā' max tikmū'ūn hām punethok, tu' xit max kamah. ⁸ Tikmū'ūn te 'āp-tup, tu xa' hōm xit'ax, 'āpu, 'ūpa', nūy mā', 'īhā kōmēn tu' pip. ⁹ Kōmēn yōg pakut xop hittupmā', tu hām'āktux, hu: “Hōnhā Topa te 'āxop xat nūnte'. 'Āpu 'āyīpkox pi',” kaxīy.

¹⁰—Pa kōmēn tu mōxaha, ha nōm tikmū'ūn te 'āp-tup nōg, 'āpu kōmēn kotit hā mōg, nūy hām'āktux, hu: ¹¹ “'Ap max'ah kōmēn, tu Topa yōg hām'āktux putup nōg, yīy kōmēn yōg hāpkōnōn tek mūk pata tu' mōy, nūy Topa gāy 'āktux. Pāyā' xaxok hok. Hōnhā Topa te 'āxop xat nūnte, ha 'āxop tep-tup nōg, tu yīpkox 'ohnāg.” Kaxīy.

Tu xe hām'āktux, hu:

¹²—'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Hāptup xe'e mō'nāp-tup, 'īhā Topa te kōmēn kummuk yōg tikmū'ūn kopit putup, tu' kummukgāp-tup 'ūyānān tu', tu kōmēn kummuk yōg tikmū'ūn kuxa kak-tōgnāg, ha kōmēn hittap Xonōm yōg tikmū'ūn kuxa ka xexka putup. Kaxīy.

Kōmēn xexka yōg tikmū'ūn kuxa mām 'ohnāg

¹³ Tu xe:

—Kōmēn Konāy yōg tikmū'ūn xūy putup, xix kōmēn Metxax yōg tikmū'ūn xūy kamah. Topa te hāpxopmā xe'ēgnāg kōmēn kopah, pāyā hāpkummuk hā yāyhāhup 'ohnāg, hu hāpkummuk mīy pax. Paxpu Topa hāpxopmā xe'ēgnāg kōmēn hittap Tinok yōg tikmū'ūn keppah, xix kōmēn hittap Xinōm yōg tikmū'ūn keppah, puxix yāyhāhup xexkah, nūy tu kummuk mīy kux, tu xagok hā mō'tat'ax, tu putok hā yāy mō'nīy, pu tikmū'ūn xohix yā yāyhāhup pēnā'. ¹⁴ Hāptup mō'nāp-tup 'īhā Topa te hāpxopmā'ax xohix kopit putup, tu kōmēn Metxax yōg tikmū'ūn kuxa kak-tōgnāg, xix kōmēn Konay yōg tikmū'ūn kuxa kak-tōgnāg, pāyā kōmēn Tinok yōg tikmū'ūn kuxa ka xexkah, xix kōmēn Xinōm yōg tikmū'ūn kuxa ka xexkah. ¹⁵ Ha kōmēn Kapānān yōg tikmū'ūn kummuk te pekkox ha' mōg putup, pāyā yāyhāhup 'ohnāg, nūy tu kummuk mīy kux, yīy Topa te mō'pok putup Hām gāyāgnāg pet hah. Kaxīy.

¹⁶ Tu yāy yōg mūtik hāpkumep xop pu hām'āktux, hu:

—Tikmū'ūn te 'ōg hām'āktux 'āpak, tu' yīpkox pip, puxik mūn pu yīpkox pip kamah, yāy putuk yīnmūn. Tikmū'ūn te 'āp-tup nōg, puxik mūn putup nōg kamah. Tikmū'ūn tek mūn putup nōg, puxix Topap-tup nōg kamah, nōm tek mūn nūgkutnāhā'. Ta tu' kux. Kaxīy.

Tik te 72 nūn putpu'

¹⁷ 'Āmnīy 'ūm 'īhā tik xop put pu' nūn nām, tik xop te 72 nūn, tu' kuxa hittup xexkah, tu:

—Yāyā'! Xate 'āxuxet'ax 'ā' hōm, 'ūyīy yāmīy kummuk xop xit, hak mūk'āte' xit, pu mōg xupaha'! Kaxīy.

¹⁸ Ha Yeyox te:

—Hamūn. 'Āte Hām gāyāgnāg pēnāhā'. Tex yānām te hām tu' xakot mō'ka'ok, hā kaxīy Hām gāyāgnāg te pekkox tu' nāhā', tex yānām putuk. ¹⁹ 'Ūg'āpax, 'āte yāy 'āxet'ax xa' hōm, xa nō kāyā gāy tonnok, nūy tup-tex, xi' xok pata kuhmīy tonnok nūy tup-tex, nūy Hām gāyāgnāg yōg hāpxopmā'ax kuxyā', pu 'āxūy gā hok, ²⁰ pa 'ākuxa hittup hok, 'āxop ka'ok tu'. 'Āmhok. Topa te 'āxuxet'ax mō'kupix pekkox kopah, yā' xip'ax max xa' popmāhā' pekkox tu', pu 'āhittup. Kaxīy.

Yeyox kuxa hittup xexkah

²¹ Hăpxip 'ohnăg 'ihă Topa Koxuk te Yeyox kuxa hittupmăhă', ha Topa pu hăm'ăktux, hu:

—'Ătak, 'ămün yă pexkox hă 'ăxuyă', xix hăm xexka hă 'ăxuyă'. 'Ămax, xate tikmũ'ün 'ük-tôgnăg xop pu hămyũmmũgăhă', tu tikmũ'ün xexka xop pu' xaptop, puyiy tu yũmmũg hok. Hamũn. Kaxiy xatep-tup. Kaxiy.

²² Tu xe:

—Yôg 'Ătak te 'ă' popmăhă hăpxop xohix, 'ũ puxehnăg 'ătak yũmmũg, xix tik xop 'ăte hămyũmmũgă xop te 'Ătak Topa yũmmũg. Kaxiy.

²³ Tu yăy yôg xop xănăhă', nüy tup-xehnăg pu hăm'ăktux, hu:

—'Ăkuxa hittup, hăpxopmă pēnă nüy, ha tikmũ'ün kuxa hittup te nôm pēnăhă kamah. ²⁴ 'Ăte xa hăpxe'e 'ăktux: Hômă, hămyăxatamuk xohix 'ihă tik te Topa pupi hăm'ăktux, nüy tikmũ'ün pu' xuktux, tu nôm hăpxopmă'ax xe'ēgnăg xak, nüy pēnă', ha' xat'ax xop hittap te' pēnăp-tup kamah, pâyă' pēnă'ah, tu hăm'ăktux 'ăpak putup, pâyă' xupak'ah, ha 'ăxop te' xupak nômhă. Kaxiy.

Xămănit yôg tik max

²⁵ Tik te hămyũmmũg xip, tu Yeyox yikopit putup, tu ta' nün, nüy Yeyox yikopit, tu:

—Notot, 'ătep-tep mün mій'ax nüy Topa mütik 'ũghi xe'ēgnăg mōg kumak mōg, ha' kux 'ohnăg? Kaxiy.

²⁶ Ha:

—Tep-te 'ümăgăhă Topa yôg tappet hă? Topa tep-tep xat xa'? 'Ok xate' yũmmũg? Kaxiy.

²⁷ Ha tik te:

—Yamũn. Topa tappet te Topap-tup pax xat hămăxap, tu tikmũ'ün te Topap-tup pax xat, tu' kuxa hăp-tup pax xat, tup-tup pax ka'ok xat, tup-tox hăp-tup pax xat, tu yă' nōy putup pax xat, yăy putup pax putuk. Kaxiy.

²⁸ Ha:

—Yamũn. 'Ăpu mій, tu hip-tup 'ap nōg'ah Topa mütik. Kaxiy.

²⁹ Ha' nōy te yăy pe'paxex max, hu:

—'Ū 'üm tek mün hăk nōy? Kaxiy.

³⁰ Ha Yeyox te hăm'ăktux hă hămyũmmũgăhă', nüy Topa yôg hăpxopmă'ax yũm-mũgă', nüy 'ünōy pu hămmaxnă'ax 'ăktux, hu:

—Kômên Yenoyanên te yiktix yĩmũ' yũm, ha ta Yoneo yôg tik te kômên tu kekpa' mōg, tu kômên Yenikot ha' mōg putup, 'ihă tik kummuk xop te' mũg, tu' yôg topixxax hă' xupxet, tu' kix kakixnăg, tu' nĩm, ha' xok putũmnăg. ³¹ Ha 'ămănex puxet tep-tat hă' nün, tu Yenikot ha' mōg, tu tik pēnăhă', pâyă nōă'yên, tu' mōg, ³² ha Nemix xop yôg tik kama' nün, tu tu' pēnăhă', tu nōă'yên, tu' mōg. ³³ Pa hăpxexka Xămănit yôg puknôg te putat hă' nün, tu nũktu xupep, tu tik pēnăhă', tu tik kayax punethok ha' kuxa ka', ³⁴ tu hũmnăg tu' xip, tu heptox hă kayax ku'uk, tu topixxax ponnok hă' kiy, tu kămănok yĩmũ tu yăy keppa' yũm, tu' mōg, tu mōktu pip'ax tu' xupep, tu 'ămuk ha' mōg, nüy ti ka'ok, tu tik pakut pēnămax. ³⁵ Hăptup nōy 'ihă' puknôg te' pip'ax tu tu pagok, tu tayũmak hōm, tu: "Ūpēnă max, xa tik hăpxop xex, nüy ta' xinnă'. Putpuk nün putup, tu xa' hōm'ax tayũmak nōy." Ta tu' kux. Kaxiy.

³⁶ Tu tik te hămyũmmũg pu' yikopit, hu:

—Putep 'ămpe'ăpaxex? 'Ū 'üm te tik hă' xape', nôm hăpxupxet xop te' kix kakixnăg? Kaxiy.

³⁷ Ha:

—Tik puknôg te nôm tik kuxa ka', hu' nōy hă' xape'. Kaxiy.

Ha:

—Hamũn. Mōg, nüy kaxiy 'ănōy pu hăpxopmă'. Kaxiy.

Yeyox te Mă'at xix Mănix pet ha' mōg

³⁸ Yeyox mōg, tu ta' mōg, xix yāy yōg mūtik hāpkumep xop, tu ta' mōg, tu mōktu xip tu xexka tu' mōxaha', ha 'ūn xip, 'ūxuxet'ax Mā'at, tu' xānāhā', pu nū', ha' nūn, tu ta tu' pip, ³⁹ ha 'ūn tutnōy 'āxet'ax Mānix, tu Yeyox nūktu keppa' yūm, nūy yōg hām'āktux 'āpak, ⁴⁰ 'ihā Mā'at te 'āmuk xexka, tup-xehnāg te 'āmuk, tu hāpxop kutet, hu Yeyox yīkāgnāg ha' nūn, tu:

—Yāyā', putep 'āpe'āpaxex: 'ok max yāk puxet te 'āmuk? 'Āpu, 'ūktutnōy xat, pu nū', nūy hāk tehet. Kaxīy. ⁴¹ Ha Yeyox te:

—Mā'at, Mā'at 'āyāykuxop punethok, ⁴² pa hāpxop puxet 'ūmax, ha 'ātutnōy te nōm hāpxop max xe'ēgnāg yāyikutnāhā', tu Topa yōg hām'āktux 'āpak hāmāxap, ha tik 'ūm te' kuxa kopa' xut 'ohnāg. Kaxīy.

11

Yeyox te Topa pu hām'āktux'ax yūmmūgāhā'

¹ 'Āmnīy puxet 'ihā Yeyox xip, tu yāy yōg xop mūtik 'āti', tu Topa pu hām'āktux, ha' yōg tik puxet te:

—Yāyā', 'ūgmūk yūmmūgā kamah, 'ūyīy Topa pu hām'āktux. Hōmā Yoām te yāy yōg tik xop yūmmūgāhā'. Kaxīy.

² Ha Yeyox te:

—'Āpu Topa pu hām'āktux kaxīy, hu:

“'Ātak,

pūyā tikmū'ūn xohix kuxa' yēy 'ākeppa, nūy 'āmax xe'ēgnāg 'āktux.

Pūyā hāpxexka xohix yōg tikmū'ūn 'ōg xat'ax pu' yīpkox pi'.

³ 'Āmnīy xohix 'ihā mūk 'ā hāpxop 'ūm nū'kutnā, puyīy' mā',

⁴ hak mū yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā', pu tu kux. Tikmū'ūn nōy tek mū'ā kummugāhā', hak mū 'āte nōm mīy'ax xaxogāhā kamah,

tu xa tu' xak, xak mūg kopitnā hok. 'Ūkux.” Kaxīy.

⁵ Tu xe hām'āktux, nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', nūy tikmū'ūn kuxa teknōg hok 'āktux, hu:

—'Āmnīy kote 'ihā 'āmōg'ax 'āxape pet hah, tu mōktu xupep, nūy ta tu' xak, hu: “Hāpxop hak nūn, 'ōgnū 'ihā tu' hōm, ⁶ 'ūkxape nūn, tu' xit pip 'ohnāg.” Kaxīy.

⁷ —'Ok 'āxape te xa hām'āktux'ax kummuk? Hu: “Mōg, 'āpep, 'āmnīy koxtap hah, hak kutok tek mūn mūtik nōm, xa' xōn putup'ah 'āte', tu hāpxop xit'ax xa' hōm putup'ah.” Kaxīy. 'Ok 'āxape te xa' xuktux'ax kaxīy? 'Āmhok.

⁸ —'Āte xa hāpxe'e 'āktux: 'Āxape yok putup hok, pāyā xate tu' xak, tu xe' xak, tu xe' xak, puxix 'āxape tu' yok'ax, tuknīha' xip, tu' pa'ax hāpxop nūy xa' hōm, 'āmōg xak tu'. Ta tu' kux. ⁹ Yā 'āte xa hāpxe'e 'āktux, hu: 'Āpu Topa tu' xax, ha xa' hōm putup, 'ūxa' mōg, tu' xipihī'. Hāptopa tu xip, tu' xānā', puxix xa hāpxōn. ¹⁰ Tikmū'ūn xohix te tu' xak, tu' xipihī', ha mō'yīnnīn'ax xōn putup, 'ihā tikmū'ūn 'ūm te hāptopa' xip tu' xānāhā'. ¹¹ 'Āk-tok 'ūm te xa tu' xak hu: 'Ām mām 'ūm hōm. Kaxīy. Xate nōm pu kāyā gāy hōm 'ohnāg 'ūyānān tu'. 'Āmhok. ¹² 'Āk-tok te xa tu' xak'ax puyīy xok xu'uk tu' hōm. Xate nōm pu' hōm xok pata kuhmīy 'ohnāg 'ūyānān tu'. 'Āmhok. ¹³ 'Āxop kummuk, tu hāpxopmā kummuk, pāyā 'āk-tok pu hāpxop max popmāhā', ha 'Ātak Topa te pekkox kopa' xip, tu' max xe'ēgnāg, tu xa yāy Koxuk nū'kutnāp-tup, nōm xop te ta tu' xak ha nū'kutnāp-tup, tikmū'ūn xop te 'Ātak Topa ta tu' kax, puyīy nū'kutnā'. Ta tu' kux. Kaxīy.

Yeyox xix Meyemo

¹⁴ Hāpxip kutōgnāg 'ihā Yeyox te yāmīy kummuk xit, tu yāmīy yīy hok xit pu mōg, tu' mōg, 'ihā tik te hām'āktux max, ha tikmū'ūn kuxa te' yēy. ¹⁵ Pa' yāg te:

—Meyemo te yāmīy xit, hu' yōg xat'ax, tu Yeyox xat pu yāmīy xit tikmū'ūn kopah, pu tu hittupmā'. Kaxīy.

¹⁶ Ha' yāg te' yīkopit putup, tu Yeyox tu' xak, hu:

—'Āpu, yī' mā' hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg, 'ūgmū'ā' pēnā, nūy 'ūgmū'ā yūmmūg, 'ūyīy Topa te 'āp-tup pax yūmmūg. Kaxīy. ¹⁷ Pa Yeyox te tikmū'ūn yōg hāmpe'paxex yūmmūg, tu:

—Hāpxexka yōg tikmū'ūn yāykix, puxi' nōg. 'Ūxape xop yāykix yāy mūtik, puxix hāpxummānām. ¹⁸ Pax pu Hāmgyāgnāg yōg yāmīy yāykix, puxix 'ūnōg kamah. 'Āxop tek mūn 'āktux, tu Meyemo tek xat 'āktux, 'ū xit yāmīy kummuk. ¹⁹ Xate yā koit. 'Ōgnē tik xop te yāmīy kummuk xit kamah. 'Ū 'ūm te 'āxop ka'ogāhā', xa möy? 'Ap Hāmgyāgnāg'ah. Topa te 'āka'ogā hok'ah. Ha kaxīy 'ūxohix te 'āxop te koit'ax yūmmūg. ²⁰ Topa tek mūn ka'ogāhā 'ū yāmīy xupepmā', ha kaxīy 'ūxohix te' yūmmūg, tu Topa ka'ok yūmmūg, tu yāy yōg tikmū'ūn xat kamah yūmmūg, nūnte 'āxop te' pēnāhā'.

²¹ —Tik ka'ok xup mīkax xexkah, tu yāyhā pēnānā' xip, ha' nūn 'ohnāg kummuk xop, nūy xupxet, ²² pa tik ka'ok xexka nūn, nōm ta tut, tu' nōy yāyhā topoh, tu yāy mūg, tu mīkax xexka xut, 'ūxexka tu', tu' nōy yōg hāpxop xohix hā' xupxet, tu' pop, tu yāy yōg tik xop pu' koxip.

²³ —Tikmū'ūn tek mūn mūtik hāpxopmā hok, puxik mūtik yāy tukmīy. Tikmū'ūn tek mūn mō'nīynām hok pu hāpxop nūnnā', puxix hāpxummāhā'. Kaxīy.

Yāmīy kummuk te put pu' nūn

²⁴ Tu xe hām'āktux, hu:

—Yāmīy kummuk te tikmū'ūn kopa' xip, tu' mōg, nūy 'ūnīm, tu hāmnak tu hāpkumep, tu' xip'ax nōy xak, nūy xihip. 'Ūxipihok, puxix yāy pu hām'āktux, hu: Put puk mōg putup nōm tikmū'ūn hah, nūy xihip. Kaxīy. ²⁵ Tu' nūn tu nūktu xupep, pa tik te yāy kopa' xit, ha' max nōmhā, ²⁶ yīy yāmīy mōg, tu yāy nōy xop te 7 xānāhā' pu nū mūtik nūn, ha yāmīy kummuk xe'e, tu tikmū'ūn ha' mōxaha', tu kopa' pip, ha tikmū'ūn kuxa te' yēy. Hōmā 'ūkopa' xūy kutōgnāg, pāyā hōnhā' xūy xexkah. Ta tu' kux. Kaxīy.

Tikmū'ūn kuxa hittup xe'e

²⁷ Hāpxip kutōgnāg 'ihā tikmū'ūn xohix xexka pip, ha 'ūn xip kamah, tu' yīy ka'ok, hu: —'Ūn kuxa te 'āput hittup, xix xa pu yāy xo'opmāhā', tu' kuxa hittup. Kaxīy.

²⁸ Ha Yeyox te:

—Hamūn, pāyā hittup'ax xexka tikmū'ūn kuxa te Topa yōg hām'āktux 'āpak, tu' yīpkox pip. Kaxīy.

Tikmū'ūn te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg xak

²⁹ Ha tikmū'ūn te yāy tu nū'nāhā', tu Yeyox 'ūxakot ha' pip, tu' xak pu tikmū'ūn pu hāpxopmā ka'ok, puyīy' pēnā', nūy Topa tep-tup yūmmūg, yīy Yeyox te:

—Hōnhā' pip tikmū'ūn kummuk, tu Topa tu' xak pu nōm pu hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg, pāyā 'ap hāpxopmāp-tup'ah, ha mōnāyxop hittap Yōn yōg hāpxopmā ka'ok puxehnāg pēnāp-tup. ³⁰ Hōmā Yōn te kōmēn xexka Nīn yōg tikmū'ūn pu hām'āktux, tu Topa ta tu' gāy 'āktux. Yā hōnhā 'ūgmūn, Tikmū'ūn Kutok te tikmū'ūn pu hām'āktux nōmhā, tu Topa te ta tu' gāy 'āktux kamah. ³¹ 'Āmnīy mō'nāp-tup 'ihā Topa te 'Iyaet yōg tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax kopit, tu' xūygāp-tup, ha 'ūn hittap te hāpxexka Xamah yōg tikmū'ūn xat, tu hōnhā' pip tikmū'ūn kummuk 'āktux'ax. Hōmā, yā hittap, tu' nūn, nūy Xanomām yōg hām'āktux 'āpak, ha 'Iyaet yōg tikmū'ūn xat, tu hāmyūmmūg xexkah. Pāyā nūntek xip, tuk mūn hāmyūmmūg yīn koxuk xe'ēgnāg. ³² 'Āmnīy mō'nāp-tup 'ihā Topa te hōnhā' pip tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax kopit, tu' xūygāp-tup, ha Nīn yōg tikmū'ūn te hōnhā' pip tikmū'ūn kummuk 'āktux'ax, yāyhāhup 'ohnāg hah. Hōmā Yōn te Topa pupi hām'āktux, nūy ta tikmū'ūn pu' xuktux, tu Topa te Nīn yōg tikmū'ūn tu' gāy 'āktux, ha nōm tikmū'ūn te yāyhāhup, tu hāpkummugā'ax kux, pa hōnhā' pip tikmū'ūn te yāyhāhup 'ohnāg, tu hāpkummuk mīy pax, ha Yōn xexka kutōgnāg, yāk mūn xexka xe'ēgnāg. Ta tu' kux. Kaxīy.

Yeyox te Topa yōg kūyānām 'āktux

³³ Tu xe hām'āktux, nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', hu:

—Tikmũ'ün te kũyānām tat'ax paha', tu mĩmpe yĩmũ' xix, nũy hāptupmā max, yĩy tikmũ'ün te mĩptut ha mōxakux, tu hāmpēnām max, pa nax kopa' xuk 'ohnāg kũyānām tat'ax, ka mō'nĩy. Yā kũyānām max te hāptupmāhā', ha tikmũ'ün xohix tep-tup pax. ³⁴ 'Ūpa te kũyānām putuk. 'Ūpa tup te' kuxa hittupmāhā', pāyā' pa ku'uk te' kuxa hittupmā 'ohnāg, tu yāyhā hāpkoxtap. ³⁵ 'Ōg pa 'āti', 'ōg kũyānām tat'ax xaxok hok, ka yāyhā hāpkoxtap, kaxĩy Topa yōg hāmyũmmũg xaxok hok kamah, xayĩy Topa yōg putat hā mōg kuma mōg. ³⁶ Kũyānām te mĩptut kopa' xakot, tu hāptupmāhā', ha kaxĩy 'āte hām'āktux'ax hā xa hāmyũmmũgāhā', pũyĩy hāmyũmmũg, nũy yōgnũ hām'āktux pu' yĩpkox pi', nũy 'ākuxa tu hittup. 'Ūkux. Kaxĩy.

Yeyox te' xexka xop pu hām'āktux

³⁷ Tu hām'āktux kux, 'ihā Paniye xop yōg tik te' xānāhā', pu' xit, ha ta' mōg tik pet hah, tu' xit, ³⁸ ha Paniye yōg tik te:

—Pute 'üm? Teptu 'āxit, pāyā 'ap yāy yĩm 'üm pix'ah? Kaxĩy.

³⁹ Ha:

—'Āte xa hāmyũmmũgāhā'. 'Āxop te kānēy xām pix, xix kānēy xo'op'ax xām pix, pa 'āxop kuxa kopa tupmā 'ohnāg, ha yāy 'igā, yā 'ākopa kummuk xix yāykix yāy tukmĩy pax. ⁴⁰ 'Āp-tox kummuk xop, tu hāmyũmmũg 'ohnāg. Topa te 'ākuxa mĩy xix 'āyĩn xax mĩy, pũyĩy 'ākuxa tup, xix 'āxax, pu tu' max. ⁴¹ 'Āpu, 'ōg hāpxop hōm 'ūhok xop pu', nōm hāpxop xate kānēy kopa' xex, tu tu' hok hōm, nũy 'ākuxa tupmā'.

⁴² —'Ākuxānōg, 'āxop Paniye xop! Xate mĩxux xuxpex te 100 pop, 'ümā yĩmũ putup, tu Topa pu popmāhā te 10, pa xate hāmyok mĩy'ax xaxok, xix Topap-tup pax xate' xaxok. Yā' max hāmmax xohix mĩy, tu' xaxok 'ohnāg.

⁴³ —'Ākuxānōg 'āxop Paniye xop! 'Āxop te mĩmpe yũm'ax max xak, Topa pet kopa tu' xup, tu' yũm, tup-tup pu tikmũ'ün 'āxānā', hu: Notot. Kaxĩy. Nũy 'āxexka 'āktux kōmēn tu'.

⁴⁴ —'Ākuxānōg, 'āxop te xukpot putuk, ha tikmũ'ün te 'āyĩmũ hāpkumep, tu' xukpot pēnā'ah. 'Ūkux. Kaxĩy.

⁴⁵ Ha hāmyũmmũg xop yōg tik te:

—Nāy, xatek mũg mānōg kamah! Kaxĩy.

⁴⁶ Ha:

—'Ākuxānōg, 'āxop hāmyũmmũg xop! 'Āxop te tikmũ'ün xat, tu hāpxop putux tatnāhā', ha 'ĩm hā' tot 'ohnāg, pa 'āxop te nōm mō'nĩynām 'ohnāg. ⁴⁷ 'Ākuxānōg! Hōmā tikmũ'ün hittap te Topa pupi hām'āktux, nũy tikmũ'ün pu' xuktux, ha 'ōg mōnāyxop hittap te' kix, ha 'āxop te nōm hām'āktux xop pu xukpot maxnāhā', ⁴⁸ pu tikmũ'ün xohix yũmmũg, yā 'āxop te 'ōg mōnāyxop kummuk putuk. Mōnāyxop te' kix, ha 'āxop te' yōg xukpot maxnāhā', ⁴⁹ yĩy Topa te hāmyũmmũg, tu hām'āktux, hu: “'Āte yāy pupi hām'āktux'ax xop mō'pok putup, pu tikmũ'ün pu hām'āktux, ha tikmũ'ün te' yāg kix putup, xi' yāg xũygāp-tup.” Kaxĩy. ⁵⁰ Yĩy Topa te hōnhā' pip tikmũ'ün xũygāp-tup, 'ũyānān tu' xũygāp-tup, yā hāmyāxatamuk xohix xexka hā tikmũ'ün kummuk te Topa yōg tik xop kix. ⁵¹ Tikmũ'ün hittap te 'Ameo putex hām'āxap, yā 'Anāo kutok 'Ameo putex, tu Topa yōg xop xohix kix, tu mōktu Yakanit putex, nōm Topa pet kopa' xip, nũy nōm pu xokxop mō'hap nũy haxyā', pāyā tik kummuk te Topa pet kopap-tex. 'Āte xa hāpxe'e 'āktux, yā hōnhā Topa te tikmũ'ün xũygāp-tup, hāpkummuk xohix mĩy ha' xũygāp-tup, nũy hāpkummugā'ax hā pago.

⁵² —'Ākuxānōg, 'āxop hāmyũmmũg xop! Topa te xa' hōm pipkup mō'hāmyĩnnĩn'ax, nũy hāmyũmmũg'ax xōn, pāyā 'āxop te hāmyũmmũg 'ohnāg, tu' xat hok pu tikmũ'ün yũmmũgā hok kamah. 'Ūkux. Kaxĩy.

⁵³ Tu' mōg, ha hāmyũmmũg xop xix Paniye xop gāy, tu Yeyox 'āktux kummuk, tu' xupmāhiy, tu' yĩkopit, ⁵⁴ tu Yeyox yōg hām'āktux'ax hā' kopit, tu' xupak, pũyĩy hām'āktux kummuk.

12

Yeyox te Mō'āmā'ax 'Āktux

¹—'Ōg pa 'āti! Paniye xop mō'āmā', yā' pa mūn max, pāyā' kuxa kummuk, tu' koit pax, tu pām yōg tokatogā'ax putuk, ha pām kopa' xip, tu' mōmmāhā tu mōktu xexkah, ha kaxīy Paniye xop mō'āmā tikmū'ūn kopah, tu mō'āmā mūn mīy. ²Tikmū'ūn kummuk te yāy yōg hāpkummuk mīy'ax xaptop, tu mō'nīy, pa Topa te tikmū'ūn xohix tu' mūg putup, pu tikmū'ūn xohix' pēnā'. ³Tikmū'ūn yīy pu'ūgnāg 'āmnīy koxtap hā, pa Topa te tikmū'ūn xohix pu' xupakgāp-tup, ha hām'āktux'ax pu'uk mīptut kopah, pa tikmū'ūn xohix te' xuktux'ax ka'ok, tu hām'āktux'ax ka'ok hā' xupak putup. Kaxīy.

Tep-te' yīpkutuk?

⁴Tu xe hām'āktux, hu:

—'Āxop tek mūn hā 'āxape'. Tik xop kummuk yīpkutuk hok. Nōm te 'āyīn xe'ep-tex, pa 'ākoxuk putex 'ohnāg, ⁵pa Topa mūn ka'ok xe'ēgnāg, yīy nōm yīpkutuk, nō'ōm te 'āp-tex'ax, tu mō'ākutnā'ax Hāmgyāgnāg Pet ha, pu' xhip. Hamūn. Topa mūn yīpkutuk.

⁶—Putuxnāg xop 'a' takat'ah, tu tayūmak kutōgnāg hā' nōy yānān, pāyā Topa te nōm xop xaxok 'ohnāg, ⁷tu 'āxe mō'kupix, tu' xohix te xīy yūmmūg. 'Ākuxānōg hok. Topa te putuxnāg xop xohip-tup kutōgnāg, tu 'āxop mūn putup xexkah. Kaxīy.

Yā' max Kunnix 'āktux 'ānōy pu'

⁸Tu xe hām'āktux, hu:

—'Ūgmūn ya Tikmū'ūn Kutok, tu xa hām'āktux nām. Tikmū'ūn te' xohix pu hām'āktux, hu: 'Ūgmūn yā Yeyox yōg, kaxīy, kopxix 'āte hām'āktux putup, tu pekkox yōg nū'pok xop pu' xuktux putup, hu: Hamūn yā yōgnū'. Kaxīy.

⁹Pa tikmū'ūn te' xohix pu hām'āktux, hu: 'Ak mūn yā Yeyox yōg'ah, kaxīy, tuk mūn hā yāyhāhup tu' xuktux, kopxix 'āte hām'āktux putup, tu pekkox yōg nū'pok xop pu hām'āktux putup, hu: "Hāmūn 'ap yōgnū'ah." Kaxīy.

¹⁰—Tikmū'ūn tek mūn 'āktux kummuk, puxix Topa xaxogāp-tup, pa tikmū'ūn te Topa Koxuk 'āktux kummuk, puxix Topa xaxogāp-tup 'ohnāg.

¹¹—Yūmū yōg tik te tikmū'ūn xat'ax te 'āxop mōgāp-tup Topa pet hah, nūy 'āyīkopit, tu gohenanok keppa 'āyīkopit, xix 'ūxexka xop keppa 'āyīkopit, pa kuxānōg hok, tu xutigāhok, hu: "Pute 'ūm 'āte 'āktux putup, 'āte 'ūggā'?" Kaxīy. ¹²Yā Topa Koxuk te xa hāmyūmmūgāp-tup, tu hām'āktux'ax xa hāmyūmmūgāp-tup. Kaxīy.

Ūptexop xexka pa te hāmyūmmūg 'ohnāg

¹³Ha tik te tikmū'ūn mūtik tihi', tu Yeyox pu hām'āktux, hu:

—Notot, 'āpu, 'ūktaknōy mānōg, nūy hāmyūmmūgā'. Hōmāk mūg tak xok, hak taknōy te 'ātak yōg hāpxop xohix pop, tu' yāgnāg 'a' hōm putup'ah. 'Āpu, tu' xat, pu hāpxop koxip. Kaxīy.

¹⁴Ha Yeyox te:

—'Ak pa te hāmyūmmūg'ah, nūy hāpxop koxip. Kaxīy.

¹⁵Tu xe hām'āktux, hu:

—'Ūg'āpax max. 'Āxupkūmīy hok. 'Ānōy yōg hāpxop putup hok. Tikmū'ūn hi xe'e', puxix 'ūptexop xi' hok xop te yāy putuk, yīy 'āxupkūmīy hok, xa' hi xe'e'. Kaxīy.

¹⁶Tu tikmū'ūn yūmmūgāhā', hām'āktux'ax hā' hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', nūy xupkūmīy hok 'āktux, hu:

—'Ūptexop yōg hahām xexkah, ha hāpxop ta xohix xexkah, tu ta hāpxop nūnāhā', tu mīptut kutōgnāg kopa nū'xok hā' xohix, ha nū'xip, ¹⁷yīy hāmp'e'paxex, hu: "Yōgnū hāpxop punethok 'āte nūnnāhā', pi'yā' xex putup 'āte'? 'Īntu'. ¹⁸Nāy. 'Āte mīptut kutōgnāg koxyōy'ax, nūy 'nōy xexka mīy, nūy yōgnū hāpxop xohix nū'xok, ¹⁹tu yāy pu hām'āktux'ax, hu: 'Ūghittup xexkah, tuk mūn 'ūptexop xexkah, yā hōnhā puxi', 'ak hām putup'ah 'ūxeheh. 'Ūkux. 'Ūkteknōg, huk xit'ax punethok, xix' xo'op'ax punethok, tuk kuxa hittup." Kaxīy. ²⁰Pa Topa te: "Āp-tox kummuk, tu hāmyūmmūg 'ohnāg.

Hõnhã, 'ãmnÿy hã, 'ãxok putup, ha 'ũ 'ũm te' pop'ax 'õgnũ hãpxop, 'õg hãpxop xate nõm nũ'xok?' Ta tu' kux. Kaxÿy.

²¹ Tu xe:

—Kaxÿy 'ũptexop xohix xakix, nõm xop te Topa keppa 'ũhok xop. Kaxÿy.

Tikmũ'ũn kuxa yũm ka'ok Topa kopah

²² Tu yã yõg tik xop pu hãm'ãktux, hu:

—Yÿy 'ãte xa hãm'ãktux, hu: 'Ãxutigãhok, yÿy: “Putep mũn 'ãte' mã'ax?” Kaxÿy, xix: 'Ãte pi'ya' mũn tat'ax topixxax?” Kaxÿy. ²³ 'Ãhi'ax mũn max xexkah, ha 'ãxit'ax max kutõgnãg, xix 'ãyÿn max xexkah, ha topixxax max kutõgnãg. ²⁴ Putuxnãg katãmnãg pẽnã'. Yã hãpxop xap xok 'ohnãg, tu hãpxop ta'ax nũnnã 'ohnãg, nũy pet kopa nũ'xok, pa Topa te nõm pu hãpxop hõm, pũyÿ' mã'. 'Ûyũmmũg hok, xate'? Topa te putuxnãg xop putup pax kutõgnãg, pa 'ãxop putup pax xexkah. ²⁵ Tik te: “'Ûkxok putup, pãyã 'ũghi'ax tox xak, nũy hãmyãxatamuk kutõgnãg nõy hi'.” Kaxÿy. Pa' xutigã'ax hã tik hi tox 'ohnãg. ²⁶ Tikmũ'ũn te hãxopmã kutõgnãg 'a' yũmmũg'ah, nũy tu hi tox, hu hãpxomã xexka yũmmũg 'ohnãg, hu xutigã hok. ²⁷ 'Åpu mÿnnut pẽnã'. 'Ûtuk max, tu' hãm 'ohnãg, tu topixxax xap 'ohnãg yã pu', ha' xax max. Hõmã mõnãyxop hittap Xanomãm yãptexop xexkah, tu topixxax max mõ'tat mõg kuma', pa Xanomãm xax 'ãnuk kutõgnãg, ha mÿnnut xax 'ãnuk xe'e'. ²⁸ Topa mũn te xax max hõm mÿnnut xop pu', pu mõ'tat, tu hõnhã' xip, pa hãptup 'ihã' tu tap, ha kuxap kopa mõ'yõn. Yũmmũg hok xate'? Topa te xa' hõm putup topixxax max kamah, xa mõ'tat. 'Åkuxa yũm pu'uk Topa kopah. ²⁹ 'Åkuxãnõg hok, tu yã yõg hãpxop xak hok, nũy xit, nũy xo'op. ³⁰ 'Åmhok. Tikmũ'ũn te Topa yũmũg'ah, hu ta' xak, pãyã Topa yã 'Åtak xe'e', tu pexkox tu' xip, tu 'ãpẽnã max, tu 'ãxix ka'ok, ³¹ tu yã yõg tikmũ'ũn xat, yÿy 'ÿpkox pi' Topa pu hãmãxap, ha ta xa' popmãp-tup hãpxop xohix. Kaxÿy.

Pexkox yõg hãpxop xohix

³² Tu xe:

—'Åkuxãnõg hok. 'Ãxop yã 'Åtak Topak-tok xop, ha mõ'ãyãy xe'ẽgnãg, hu 'ãxat xe'ẽgnãg kamah. ³³ 'Õg hãpxop xohix hãmenax, nũy tayũmak pop, nũy hok xop pu' nÿm. 'Åpu 'ãxap tuhut nũy tayũmak tat, nũy mõ'xuk ponnok, ha hãmyãxatamuk nõg putup, 'ihã' tut ponnok tup, yÿy 'õg tayũmak xeh, nũy mõ'xuk pexkox kopah, ha tik kummuk te nõ' xupxet 'ohnãg, ha' kut te' mã 'ohnãg. ³⁴ 'Åkuxa te yã yõg hãpxop xak, yÿy xeh pexkox kopah, nũy yã mũn mõg putup pexkox ha kamah, 'Ûkux. Kaxÿy.

Kãmãnat xop te' pẽnãnã' pip

³⁵ Tu xe hãm'ãktux, nũy Topa yõg hãpxopmã'ax yũmmũgã', nũy tikmũ'ũn mõ'õn hok 'ãktux, hu:

—'Åyok, mõg 'ãxax tat, nũy hãm, tu 'õg kũyãnãm mõ'tat. ³⁶ Kãmãnat hãm 'ihã yã xuxyã' hip, yã' xuxyã xape yãytaha', yÿy 'ãmuk xexka ha' mõg, tu putpu' nũn tu nũktu yãy pet ha' nũn, tu hãptopa ha' xãnãhã', ha kãmãnat xop te hãpxõn, tu hãpxõn mõ'ka'ok. ³⁷ Kãmãnet xop hãm max yã xuxyã pu', puxix yã kuxa hittup, ha nõm xuxyã kuxa hittup pax, hu kãmãnat xop pu hãpxop popmãp-tup, tu' xat pu' xit'ax puk, ha kãmãnat xop pu' hõm, ³⁸ yÿy kuxa hittup, 'ũyõg hãpxop pẽnã max hah, tu mõ'yõn 'okpa 'ãmnÿy koxtap, 'ihã' xuxyã xupep. ³⁹ 'Ûxaxok hok. Paxpu mÿptut xuxyã hãmyũmmũg, tu hãm 'ũm hã tik te hãpxupxet nũn yũmmũg, puxi' xuxyã yãy pet pẽnã max, puyÿy tik tu nõ hãpxop hã xupxet hok. ⁴⁰ 'Ãxop kamah mõ'õn hok, nũy 'ãmnÿy xohix hã pẽnãmax. 'Ûgmũn yã Tikmũ'ũn Kutok, tuk nũn putup putpu', ha hãm 'ũm hãk nũn putup, 'ap 'ãxop tek yũmmũg'ah 'ũgnũn'ax, hu 'õg pa 'ãti'! Tu ta tu' kux. Kaxÿy.

Kãmãnat max

⁴¹ Ha Pet te:

—Yãyã', 'ok xatek mũg puxehnãg pu' hãmyũmmũgãhã', tu hãm'ãktux hã hãmyũm mũgãhã', pe tikmũ'ũn xohix pu hãmyũmmũgãhã'? Kaxÿy.

⁴² Ha hām'āktux, nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', hu:

—Tik te hāmyūmmūg, tu hām max yāy xuxyā pu', ha' xuxyā kuxa yūm ka'ok nō'ōm kopah, tu' xat, puyīy kāmānat xop hā māxap, nūy hāpxop xohix pēnā max, tu 'āmnīy xohix 'ihā tikmū'ūn kāmānat xop xīnnā max. ⁴³ Ha' xuxyā nūn putpu', tu kāmānat pēnāhā', ha' hām max, hu' kuxa hittup xexkah. ⁴⁴ 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: 'Ūxuxyā te kāmānat pu hām'āktux putup, hu: “Hōmā xate yōgnū hāpxop pēnā max. Hōnhā yōg hāpxop xohix pēnā'ax, nūy xeh max, tu yōgnū kāmānat xop xohix xat'ax kamah.” Kaxīy. ⁴⁵ Paxpu kāmānat hāmpē'paxex, hu: “Yāk xuxyā mōg, tu putpu' nūn 'ohnāg,” kaxīy, tu' pit xop kute'ex kummuk, xi' hex xop kute'ex kummuk, xix kenmuk xo'op xexka tu mōktu' paptux, tu' xit xexkah, tu' hām 'ohnāg, ⁴⁶ puxi' xuxyā nūn mō'ka'ok, 'ap kāmānat te' yūmmūg'ah, ha' gāy, tu: Mōg, mōg, nūy 'āpep! Kaxīy. Tu' kix hā' yānān putup, 'ūyīpkox 'ohnāg hah.

⁴⁷ —Kāmānat te yāy xuxyā pu' hām, tu hāmyūmmūg, tu' xuxyāp-tup'ax yūmmūg, ha' yīpkox 'ohnāg, puxi' xuxyā te' kix kakixnāg, 'ūp-tox ka'ōgnāg hā' kix putup. ⁴⁸ Pa kāmānat nōy te yāy xuxyā pu' hām, tu' nōm tep-tup'ax yūmmūg 'ohnāg, hu 'ūhām kummuk, puxi' xuxyā te' kix kutōgnāg putup. Topa te tikmū'ūn hōm punethok, puxi' xat pu tu' hām punethok 'ūyānān tu'.

Tikmū'ūn te Yeyox hā yāy tukmīy

⁴⁹ Tu xe:

—'Ūgnūn nūy Topa gāy 'āktux, ha Topa gāy tikmū'ūn kummuk tu'. Kuxap te hāmpuk, hā kaxīy Topa te nōm tikmū'ūn xūygāp-tup. Paxpu hāmpuk nōmhā, kopxik hittup. ⁵⁰ Tikmū'ūn te kōnāg kox hā' mōxakux pup-tox pix, ha kaxīy tikmū'ūn tek xūygāp-tup, tu mōktu' xūy xexkah, yīk kuxa teknōg. ⁵¹ 'Ok 'āmpē'āpaxex, hu: “Yeyox nūn pu hāpxexka xohix yōg kuxa māmā'ā,” kaxīy? 'Āmhok. 'Ap hamūn'ah. 'Ūgnūn pu tikmū'ūn te yāytuk-mīy, ⁵² 'Ūxape xop te 5 te yāytuk-mīy putup, ha 3 yāytuk-mīy putup 2 nōy mūtik, ha 2 yāytuk-mīy putup 3 mūtik. ⁵³ Yā 'ātak xop tek-tok pit xop mūtik yāytuk-mīy putup, hak-tok pit xop te' tak xop mūtik tuk-mīy putup yāy tu', 'ūtut xop tek-tok hex xop mūtik yāytuk-mīy putup, hak-tok hex xop te' tut xop mūtik tuk-mīy putup yāy tu', ha' yīpxox mūk tut xop te' xetut xop mūtik yāytuk-mīy putup, ha' xetut xop te' yīpxox mūk tut xop mūtik kūmīy putup. Kaxīy.

⁵⁴ Tu tikmū'ūn pu hām'āktux kamah, hu:

—'Āxop te texgōy pēnāhā', tu: “Tex tip-tup.” Kaxīy. Yā tehex xe'ēgnāg. Yamūn. ⁵⁵ Ha 'āmuuh xexka mō'ko'uk, ha: “Hāmpukpex mīy putup.” Kaxīy. Yā' pukpex. Yamūn. ⁵⁶ 'Ok hāmyūmmūg hok xate'? Yā 'āpa hitop tu max, pāyā 'ākuxa kummuk! Tu hām yōg hāpxop yūmmūg, xix hāmnoğnōy yōg, pa hōnhā Topa te hāpxopmā ka'ok, ha xate' yūmmūg 'ohnāg. Kaxīy.

'Ūgāy kuxyāhā'

⁵⁷ Tu hām'āktux kux putup, hu:

—Teptu 'āxop te yāy yīkopit hok, nūy hāpxopmā'ax yūmmūg hāmāxap, pe' kummuk, pe' max? ⁵⁸ Tik te 'ākupex, tu pa te hāmyūmmūg xop ha 'āmōgāp-tup, 'āpu, nūmūtik mōg, 'ihā yāykix kuxyāhā', ka hāmyūmmūg xop xa' hōm xonat xop pu, pu mōg 'ātat hah, nūy xip ka'ok. ⁵⁹ 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Xate 'ā xupap-tup hok, 'ihā xate pago hok tayūmak xexka hā. Kaxīy.

13

'Āpu, hāpkummuk mīy kux, ka 'āxok

¹ Ha' nūn tikmū'ūn, tu hām'āktux Yeyox pu', tu hāpxexka yōg tikmū'ūn xat'ax Pinat 'āktux, ha hōmā' xat pu xonat xop tik xop kix, ha hāpxexka Ganinet yōg tik xop xakix, 'ihā hāpxop mō'hap, nūy Topa pu' haxyā'. ² Ha Yeyox te:

—Ganinet yōg tik xop xakix. Putep hāmpē'āpaxex? 'Ok tik xop kummuk xe'e 'ōhōm? 'Ok Ganinet yōg tikmū'ūn nōy max? ³ 'Āmhok. Xate yāyhāhup hok, nūy 'ōg

hāpkummugā kux hok, hu ta xakix putup kamah, tik xop putuk. ⁴ 'Ok xate xip'ax Xino'e yōg tik te 18 yūmmūg? Mīptut tox te yāy koxyōy, tu tik yīmū' koxyōy tu tu' nāhā', tu' kix. 'Ok tik kummuk xe'e nō'ōm? 'Ok kōmēn Yenoyanēn yōg tikmū'ūn nōy max? ⁵ 'Āmhok. Xate yāyhāhup hok, nūy 'ōg hāpkummugā hup hok, hu ta xakix putup kamah, tik xop te 18 putuk. Kaxīy.

⁶ Tu hām'āktux'ax hā' hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā, nūy tikmū'ūn yāyhāhup 'āktux, pu tu hāpkummuk mīy kux, hu:

—Tik te hāpxa'ax tu' xip, ha nanūy kup xip, pa mīnta 'ūm xip 'ohnāg, ⁷ ha kāmānat te hāpxop pēnāhā', ha' xuxyā te: “Pēnā'! Hāmyāxatamuk tikoyuk hā 'āte mīnta ta xak, pa' xip 'ohnāg. Mōg, tu' kup xak, 'ūkummuk hah, pu mīnta kup nōy xok hām kopah.” Kaxīy. ⁸ Pa kāmānat te: “Nāy, 'ūxup nōg, tu hāmyāxatamuk nōy hip. 'Āte' kup yīmap kot putup, tu 'anop hāpkox kopa' xuk putup, ⁹ ha hāmyāxatamuk nōy nōg, kopxix tu ta' pēnā', pe tut max, tu mīnta punethok 'ūta xupep. 'Ūkup kummuk, tu mīnta 'ohnāg tu ta panipnāg, kopxi' xak.” Ta tu' kux. Kaxīy.

Yeyox te 'ūn hittupmāhā 'ihā nit xap

¹⁰ Hāpxip kutōgnāg 'ihā, nit xap 'ihā, Yeyox te Topa pet kopa hāmyūmmūgāhā', ¹¹ ha 'ūn xip, tu hāmyāxatamuk xohix te 18 hā xām xok, ha yāmīy kummuk te' pakutnāhā', ha' xām yok 'ohnāg, ¹² ha Yeyox te' pēnāhā', tu' xānāhā', hu:

—Mā', yā hāg, Kaxīy.

Tu xe':

—Topa te 'āhittupmāhā'! Kaxīy.

¹³ Tu 'ūn yīmū' yīm xex, ha' yok, tu Topa max 'āktux. ¹⁴ Pa tik te Topa pet kopa' xat, tu' gāy, Yeyox te nit xap hā' tikmū'ūn hittupmā', ha' gāy, tup-tup nōg, hu tikmū'ūn pu hām'āktux, hu:

—'Āmnīy te 6 hā tikmū'ūn hām, tu' nūn, pūyīy hittupmā', pa 'ap nit xap'ah. Kaxīy. Nō'ōm Yoneo xop yōg hāptup xe'e', ha Yoneo yōg tikmū'ūn hām 'ohnāg nit xap 'ihā'.

¹⁵ Ha Yeyox te:

—Xate mō'āmā'. 'Āpa mūn max, pāyā 'ākuxa mūn kummuk! Tikmū'ūn te mūnūytut tak xip, 'ok pe yohmēn xip, tu' hīy tu' xix hāmpak'ax kopah, tu nit xap 'ihā koah, nūy mōgā kōnāg hah, pu' xo'op, yā' max, ¹⁶ pa 'ūn xip, tu mōnāyxop hittap 'Amanām hā' mōkputox, ha Hāmgyāgnāg te' xām hīy ka'ok, tu hāmyāxatamuk xohix te 18 hā' hīy. Teptu 'āxop tek tux hok pu' xut hok pu mōg? Kaxīy.

¹⁷ Ha' gāy xop te yāyhāhup, tu' yīy 'ohnāg, 'ihā tikmū'ūn te Yeyox yōg hāpxopmā'ax xohix putup pax, tu' kuxa hittup.

Mōytat xap

¹⁸ Ha Yeyox te hām'āktux, nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā',

—Topa te tikmū'ūn xat te xīy? 'Ok xate' yūmmūg? 'Āte xa hāmyūmmūgā'ax, hu: ¹⁹ Tik te mīpkup mōytat xap paha', tu hāpkot, ha' kopa' xok, ha xokax, tu' tuk, tu mōktu mōytat kup xupax, ha putuxnāg te yāy pet mīy mīmāg kopah. Kaxīy tikmū'ūn kutōgnāg te Topa pu' yīpkox pip hāmāxap, hak-nāy tu tikmū'ūn nōy yīpkox pip, ha tikmū'ūn nōy xohix nōg nōy nā' mōgāhā', tu mōktu xohix. Ta tu' kux. Kaxīy.

Tokatogā'ax

²⁰ Tu xe' yīkopit, hu:

—Topa te tikmū'ūn xat te xīy? 'Āte xa hāmyūmmūgā'ax, nūy Topa yōg hāpxopmā'ax xa hāmyūmmūgā' hu: ²¹ 'Ūn te pām yōg tokatogā'ax paha', tu' xap xoxitix tinik kōnōn kopa' kanop, tu mōktu 'ūpohot, ha pām mōmmāhā'. Kaxīy tikmū'ūn kutōgnāg yīpkox pip hāmāxap, ha' nāg nōy nā' mōgāhā', tu mōktu xohix yīpkox pip. Tu ta tu' kux. Kaxīy.

Hāmyīkox kutōgnāg

²² Yeyox te hāpkumep xix yāy yōg tik xop, tu ta kōmēn tu' mōg, xix xip tu xexka tu' mōg, tu hāmyūmmūgāhā', tu kōmēn xexka Yenoyanēn ha' mōg, ²³ ha tikmū'ūn 'ūm te' yīkopit, hu:

—Yāyā', 'ok tikmū'ūn kutōgnāg te' kuxa kummuk xit, nūy tu kuxa max 'ūyānān tu' tat? Kaxīy.

²⁴ Yīy Yeyox te:

—'Āpu, hāpxopmā punethok, nūy hāmyīkox kutōgnāg hā' mōxakux. Tikmū'ūn punethok mōxakux putup, pa' mōxakux 'ohnāg, tu ta yā 'ātihi'.

²⁵ —Ha mīptut xuxyā yok putup, tu mō'yīnnīn'ax hā mō'yīnnīn, 'īhā 'āxop tihi' hāptopa, tu' xānā-tup, hu: “Hāpxōn, hāpxōn,” kaxīy, pa' xuxyā te: “Kōmēn 'ūm yōg 'āxop? 'Āte 'āyūmmūg'ah, 'apxōn putup'ah, xayīy pexkox ha mōxakux hok.” ²⁶ Ha 'āxop te hām'āktux putup, hu: “'Ūgmū'āte hāpxop māhā 'āmūtik, nūy ta xo'op. Xate yōg kōmēn kopak hāmyūmmūgāhā.” Kaxīy. ²⁷ Ha' yānān tu hām'āktux putup, hu: “'A 'āte 'āxop yūmmūg'ah. Mōg, mōy, nūy 'āpep, yā 'āxop te hāpkummuk mīy pax!” Kaxīy. ²⁸ Ha Topa te' xat yāy yōg tikmū'ūn pexkox tu', ha 'āxop te pēnāp-tup hāptox tu', tu mōnāyxop pēnāp-tup, ha pexkox kopa' pip, ha mōnāyxop hittap 'Amanām pēnāp-tup, xix mōnāyxop 'Iyak, xix mōnāyxop Yako pēnāp-tup pax xix Topa pupi hām'āktux xop pēnāp-tup, 'īhā hāptopa 'ātihi', ha mō'āxakux putup, pa mō'āxakux 'ohnāg, tu potap-tup, hu 'āxox kāyāhā', 'āxūy xexka tu'. ²⁹ Ha hāpxexka xohix yōg tikmū'ūn nūn putup, hāptox tu' nūn putup, nūy 'āmuk xexka mīy, tu' mām putup, nūy tu' xit, tu Topa pu' yīpkox pip. ³⁰ Pa nōm xop mōxa tap xop hā' ka'ax putup, ha nōm ka'ax hā nōm nūn, tu' māxap putup. Ta tu' kux. Kaxīy.

³¹ Hāpxip 'ohnāg 'īhā Paniye yōg tikmū'ūn nūn, tu:

—Mōy, mōg. 'Ūxat'ax 'Enot te 'āp-tex putup! Kaxīy.

³² Ha Yeyox te:

—Mōg, 'āte mō'āpok, xa nōm mō'āmā'ax pu hām'āktux, hu: 'Āte' xupepmāhā yāmīy kummuk, tu tikmū'ūn hittupmāhā', 'āte' hōnhā' mīy, xix hāptup hā, nūy hāptup nōy, kopxix hāpxopmā'ax kux. ³³ 'Ūgmōg putup kōmēn Yenoyanēn hah, yā hōnhā 'āte hāpkumep putup, xix hāptup, xix hāptup nōy hāpkumep putup, nūy Yenoyanēn tuk xupep, pu tikmū'ūn tek putex, tu Topa pupi hām'āktux xop kix, yā hōmā nōm xop xohix kix Yenoyanēn kopah.

³⁴ —'Ūg'āpax, kōmēn Yenoyanēn yōg tikmū'ūn! 'Āxop te Topa pupi hām'āktux xop punethok kix, Topa te kōmēn ha nū' pok tik xop, ha xate mīkaxxap xexka tux hā' kix. Xokakkak tek-tok xānāhā', nūy mō'tat yāy kaka, hā kaxīy 'āte kōmēn yōg tikmū'ūn xānāhā', pāyā 'ūgha 'ānūn putup 'ohnāg. ³⁵ Yīy 'āpet 'ūhok yūm putup, ha xatek pēnāp-tup 'ūxeheh, 'īhā 'ā'āktux, hu: “Topa te yāy 'āxet'ax hōm xa', pu nū'. Pūyā xa hāmmax nā'.” Tu ta tu' kux. Kaxīy.

14

Yeyox te tik hittupmāhā'

¹ Ha nit xap nōy 'īhā Yeyox te Paniye yōg tik ha' mōg, tu' pet ha' mōg, ha yā' xexkah, ha tikmū'ūn te' pēnā ka'ok Yeyox, ² ha tik nūn, 'ūyīpkup mōm, xix patakup, tu Yeyox ha' nūn, ³ ha Yeyox te hāmyūmmūg xop pu hām'āktux, xix Paniye xop pu hām'āktux, hu:

—Mōnāyxop hittap Mōyyex te Topa yōg xat'ax kax'āmi'. 'Ok xat hok pu tikmū'ūn hittupmā hok nit xap hā? Kaxīy.

⁴ Ha' yīy 'ohnāg, yīy Yeyox te tik pakut mūg, tu' hittupmāhā', tu' pet ha mō'kutnāhā', ⁵ tu' xexka xop pu hām'āktux, hu:

—Pe 'āk-tok te hāpkox kopa mō'nāhā', pe 'ōg mūnūytut tak te hāpkox kopa mō'nāhā' nit xap hā, 'ok hāpxip 'ohnāg 'īhā xate' xut'ax pu mōg? Yā' xut'ax mō'ka'ok. Yā kaxīy 'āte tikmū'ūn hittupmāhā nit xap 'īhā. Kaxīy.

⁶ Ha' xutigāhā', tu hām'āktux yūmmūg 'ohnāg.

Yeyox te 'āmuk xexka hā' mōg'ax 'āktux

⁷ 'Ūyūm Yeyox, tu' xexka xop pēnāhā', ha' yūm'ax max yāy kutnāhā yāy pu', ha tikmū'ūn te' mūtik mām yūmmūgāhā', tu hām'āktux'ax hā hāmyūmmūgāhā, nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā, hu:

⁸ —Tikmū'ūn yāytaha', ha' nōy te 'āxānāhā pu 'āmuk xexka ha mōg, 'āpu mōg, pa' yūm'ax max xak hok yāy pu'. 'Āmhok. Peyā tik xexka mōg kamah, ha 'āk-tōgnāg, ⁹ puxix mīptut xuxyā xa hām'āktux, hu: “'Āpu, yūm'ax nōy xax nūy tu yūm. Tik xexka te nū yūm'ax max putup, nūy tu yūm.” Kaxīy. Ha xate yāyhāhup, tu' yūm'ax nōy xak. ¹⁰ Kaxīy mīy hok. Pa tik te 'āxānāhā pu mōg 'ūpet hah, 'āpu, mōg, pa' yūm'ax kummuk yāy kutnā', nūy yūm, ha tikmū'ūn te xa hām'āktux'ax hu: “'Āmūn tek mūn hā 'āxape', mā', nūy 'ūyūm'ax max yīmū' yūm.” Kaxīy. Ha 'āhittup xexkah, yā tikmū'ūn xohix te' pēnāhā', tu 'āxape te 'āp-tup pax pēnāhā, ha 'āhittup. ¹¹ Kaxīy Topa te' hupmāp-tup tikmū'ūn te yāy xexka pe' paxex, ha tikmū'ūn te yāy pe'paxexk-tōgnāg te yāyhāp-tup xexkah. Ūkux. Kaxīy.

¹² Tu Paniye yōg tik pu hām'āktux, tu tik te' xānāhā pu hām'āktux hu:

—Xate 'āmuk xexka mīy, 'āpu 'āxape xop xānā hok pu tu' xit, xix 'ānōy xop xānā hok, xip-texop xexka te 'āyīmap pip xānā hok, yā' xohix xāna hok, ka nōm xop te' yānān tu 'āxānā', nūy pago. ¹³ Pa 'āmuk xexka xate' mīy, 'āpu hāpxop hok xop xānā', xix hāpkumep hok xop xānā', xi' pa hok xop xānā'. ¹⁴ Hamūn. Ha Topa te xa hāmmaxnāp-tup, 'ūhok xop te xa pago 'ohnāg hah, yā Topa mūn te xa pago putup, 'ihā tikmū'ūn te hāmyok mīy xop hi' putpu'. 'Ūkux. Kaxīy.

'Āmuk xexkah

¹⁵ Tik te mīmpe xit'ax tu' yūm, tu' xupak, tu hām'āktux Yeyox pu', hu:

—Tikmū'ūn kuxa hittup, nōm te Topa yōg 'āmuk xexka māp-tup. Kaxīy.

¹⁶ Ha Yeyox te hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', nūy Topa te tikmū'ūn xānā 'āktux, hu:

—Tik te 'āmuk xexka mīy, tu tikmū'ūn punethok xānāhā', pu' pet ha' nū', nūy xit, ¹⁷ tu 'āmuk xexka mīy, ha' puk, ha kāmānat xat, pu tikmū'ūn yūmmūgā', hu: “Yā' puk, mā', nūy xit.” Kaxīy.

¹⁸ —Pa tikmū'ūn tep-tup nōg, yīy tik puxet te: “'Āte hām max nōmenax, tu tayūmak 'ūyānān tu' hōm, nūy pop. 'Ūgmōg putup, nūy pēnā', 'a' māp-tup'ah.” Kaxīy.

¹⁹ —Ha' nōy te: “'Āte mox te 10 pop. 'Ūgmōg putup nūy pēnā', 'ak xit putup'ah.” Kaxīy.

²⁰ —Ha nōy te: “'Āte yāytaha, huk mōg putup'ah.” Kaxīy.

²¹ —Ha kāmānat nūn put pu', tu yāy xuxyā pu' xuktux, ha' gāy, tu: “Mōg, 'āmō'ka'ok, kōmēn kotit ha mōg, nūy kōmēn yōg tikmū'ūn hok xop nūnnā', 'ūk pet tu nūnnā'.” Kaxīy.

²² —Ha' mīy, tu hāpxip kutōgnāg 'ihā putpu' nūn, tu: “Xate' xat, ha 'āte' mīy, pa 'āmuk xexka punethok.” Kaxīy.

²³ —Ha' nōy xe mō'kutnāhā', hu: “Mōg, putat xexka hā mōg, xix putat kutōgnāg hā mōg, nūy tikmū'ūn xapit, tu nūnnā', pu 'āmuk xexka xohix mā'. ²⁴ 'Āte hāpxe'e 'āktux xa', hu: 'Ūxexka xop 'āte' xānāhā', hap-tup nōg, hu' yōg 'āmuk xexka māp-tup 'ohnāg.” Ta tu' kux. Kaxīy.

Tikmū'ūn te Yeyox mūtik hāpkumep'ax

²⁵ 'Āmnīy nōy tu ta hāpkumep, ha tikmū'ūn punethok te' mūtik hāpkumep, ha' yōkānām, tu hām'āktux, hu:

²⁶ —Tikmū'ūn tek mūn mūtik hāpkumep putup, pūyāk putup pax xexkah, tu yāy yōg xape xop putup kutōgnāg. Tikmū'ūn tek mūn mūtik hāpkumep, pūyā yāy tak putup kutōgnāg, xi' mūg tut, xi' xetut, xik-tok, xi' tutnōy xop, xi' pit xop, xi' hex xop putup kutōgnāg, xix yāy pe'paxex kutōgnāg, nūy 'ūkputup xexkah. ²⁷ Tikmū'ūn te yāy yōg mīpkupnix tat hok, tu' xūy hok 'ūgmūn putuk, puxix yōgnū tikmū'ūn mūtik hāpkumep hok. ²⁸ Xate mīptut tox mīy'ax, hu 'āyūm hāmāxap, nūy yāy yīkopit, hu: Tayūmak xohix te xīy yōgnū'? Kaxīy. Tu 'ōg tayūmak mō'kupix. Paxpu 'ōg tayūmak punethok, 'āpu,

mīptut mīy. ²⁹ Paxpu mīptut hām tu' xup, pa 'ōg tayūmak kutōgnāg, puxix mīptut kuxyā hok, ha' nōy te xa 'āktux'ax kummuk, hu: ³⁰ “Ūpa te hāmyūmmūg 'ohnāg 'ōhōm. 'Ūyōg tayūmak xohik-tōgnāg, pāyā mō'kupix yūmmūg 'ohnāg kamah.” Kaxīy. Ta tu' kux.

³¹ Tu xe hām'āktux, nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', hu:

—Hāpxexka yōg tik te' 'xat'ax, tu xonat xop xohix te 10,000 mō'pok, nūy hāpxexka nōy yōg xonat xop mūtik yāykix, pa xonat xop nōy xohix te 20,000, yīy tik te tikmū'ün 'xat'ax yūm, nūy yāy yīkopit hāmāxap, hu: “Ok yōgnū xonat xop ka'ok, pe xonat nōy xop ka'ok?” Kaxīy. ³² Xonat xop nōy ka'ok, puxix tik xop mō'pok hāpxexka nōy hah, pu ta' xexka xop tu' xax, pu yāykix kuxyā', ha hāptox tu mō'pok'ax, nūy gāy kuxyā'.

³³ —Kaxīy 'āxop te yāy yōg hāpxop xohix nīm hok, hu 'ūgmūn mūtik xate hāpkumep hok kamah. Kaxīy.

'Āmot Xuxpex

³⁴ Tu xe hām'āktux, hu:

—'Āmot xuxpex mūn max, pa yāy xuxpex nōg, puxix max'ah 'ehe', ³⁵ ha tikmū'ün tep-tup nōg, hu hāptopa mō'yōn. 'Ūg'āpax, nūy 'āyīpkox pi'. Kaxīy.

15

Kahnēn te yāy xaxok

¹ Hāpxip kutōgnāg 'ihā tik xop nūn, nūy Yeyox yīy 'āpax, tu gohet pupi tikmū'ün yōg tayūmak pop, ha Yoneo yōg tikmū'ün te nōm tik xop putup nōg, ² ha Paniye xop xix hāmyūmmūg xop te Yeyox 'āktux kummuk, hu:

Nū tik te tik kummuk hā' xape, tu nōm mūtik xit. Yā kummuk Yeyox. Kaxīy.

³ Ha Yeyox te hāmyūmmūgāhā', tu Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', tu kahnēn 'āktux hā hāmyūmmūgāhā', nūy tu Topa te tikmū'ün kummuk xak 'āktux, hu:

⁴ —Tikmū'ün yōg kahnēn te 100, tu kahnēn puxet xaxok, hu' mōg, tu' xip'ax kox, tu kahnēn xop te 99 nīm, nūy kahnēn puxet xak, tu' xak, tu mōktu xipihī', ⁵ tu xipihī', tu ta' kuxa hittup xexkah, tu' nūn putpu', tu kahnēn te' yīpak hā' tat, ⁶ tu' nūn tu nūktu xupep yāy pet tu', tu' xape xop xānāhā', xix hām yīmap ha' pip xop xānāhā', tu: “'Ākuxa hittup 'ūgmūtik! Yā 'āte yāy yōg kahnēn xipihī!” Kaxīy. Ta tu' kux.

⁷ —Kaxīy pexkox kopa' pip xop kuxa hittup xexkah, tik kummuk yāyhāhup ha' hittup xexkah, pa' kuxa hittup kutōgnāg 'ihā tik xop te yāy pe'paxex, hu: “'Ūgmax.” Kaxīy.

⁸ Ha Yeyox te tayūmak hā hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', nūy Topa te tikmū'ün kummuk xak 'āktux, hu:

—'Ūn puxet te tayūmak 'ānuk te 10 pip, tup-xet xaxok, tu' xak, tu kuyānām hā' xak, tu' pet kunut xit max, tu' xak, ⁹ tu' xipihī', tu' paha', tu' kuxa hittup, tu' xape xop xānāhā', xix hām hūmnāg ha' pip xop, tu: 'Ākuxa hittup 'ūgmūtik, 'āxop. 'Āte yāy yōg tayūmak 'ānuk xipihī!’” Kaxīy. Ta tu' kux.

¹⁰ —Kaxīy pexkox yōg mō'pok xop kuxa hittup, tik kummuk ta yāyhāhup ha' kuxa hittup. Kaxīy.

Tik kutok xupaha'

¹¹ Tu xe hām'āktux nūy hāmyūmmūgā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', nūy Topa te tikmū'ün kummuk putup 'āktux, pu tu yāyhāhup, xix hāpkummuk mīy kux. Tu hām'āktux, hu:

—Tik tek-tok pit 2, yā' xip tap, ¹² hak-tok te' nōy hā' kuhmōy te yāy tak pu hām'āktux, hu: “'Ātak, 'āxok, kopxix 'āte 'ōg hāpxop pop, 'ūyāg pop'ax, pa hōnhā 'āte' yāg putup, yā tayūmak putup tek putex. 'Āte' hip putup'ah, xa 'āxok. 'Ā' hōm nōmhā, 'ūyīy nōmenax, nūy tayūmak pop, nūy mōg hāptox tu'.” Kaxīy.

—Ha' tak te hāpxop xohix koxip, tuk-tok te kuhmōy tu tu' yāg popmāhā'. ¹³ Hāpxip kutōgnāg 'ihāk-tok te 'ūyāg tayūmak pop, tu' mōg hāptox tu', tu mōktu hāpxexka puknōg tu' xupep, tu hāpkummuk mīy pax, tu tayūmak xexka xaxogānāg, ha' nōg.

¹⁴—Ha' hok, 'üyōg tayūmak hoknāg, ha hāmhōgnāg hāpxexka xohix tu', yīy putup tep-tex, xix hāpxexka yōg tikmū'ūn xohix kix, ¹⁵ ha hāpxop 'ūm xak, nūy mā', tu: 'Ūm hōm. 'Ūgmā', kaxīy, ha' nōy te yāy yōg hām tu mō'kutnāhā', pu xapup pēnā', ¹⁶ ha putup tep-tex, hu xapup xit'ax xak, pa' hōm 'ohnāg tik te', ¹⁷ yīy yāy koxak, tu yāy mūtik hām'āktux, hu: “Ātak yōg kāmānat xop xit punethok, tu tu' hix ka'ok, ha putup tek putex. ¹⁸ Put puk mōg 'ātak hah, yāy 'Ātak pet hak mōg'ax, tu hām'āktux'ax, hu: “Ātak, 'āte hāpkummuk mīy pax, tu yāyhāhup Topa tu', xix xa tu', ¹⁹ Āmax, hak mūn kummuk, tu xa' hupmāhā', puk mūn yā 'āk-tok 'āktux. 'Ūktux hok puk hām 'ōg kāmānat xop mūtik.” Kaxīy. ²⁰ Tu putpu' mōg yāy tak pet hah.

—Tu mōktu' pet tu' xupep, hak-tok te hāptox tu' xip, 'īhā' tak te' pēnāhā', tuk-tok te' nōy hā kuhmōy kuxa ka', tu' mōg mō'ka'ok, tuk-tok mūg yāy kep hah, nūy tu 'āneo, ta tu' kuxa hittup tu 'āneo, ²¹ hak-tok te: “Ātak, 'āte hāpkummuk mīy pax, tu Topa pu hāpkummugāhā', xix 'āmūn pu', tu xa hupmāhā' puk mūn yā 'āk-tok 'āktux.” Kaxīy.

²²—Pāyā' tak te kāmānat xat, tu: “Mō'ka'ok, mōg, tu topixxax max popnū', pu xōnnū tat, ha hāpxop 'ūm yānām paxnū pu xōnnū tu yīpkutok ha mō'tat, ha pata xax max popnū', pu' tat, ²³ ha mūnūytut kutok tuktup max nūnnā', tup-tex. 'Āpu yūmū nō 'āmuk xexka mīy 'ūghittup tu'. ²⁴ Xōnnē nūn, ha yūmūg kuxa hittup. Hōmā' xok putuk, tu' hittup nōmhā, hōmā' xupaha, tu' putpu' nūn nōmhā.” Kaxīy.

—Tu 'āmuk xexka mīy!

²⁵—Hak-tok te māxap xip, hāpxa xexka tu' xip, tu putpu' nūn yāy pet hah, tu kāyā 'āpak, xix hāmyā 'āpak, ²⁶ yīy: “Pute 'ūm nūhū'? Tep tu tikmū'ūn kāyāhā yīy hāmyā'?” Kaxīy.

²⁷—Ha: “Ātaknōy nūn, ha 'ātak xat pu mūnūytut kutok putex, 'ūkuxa hittup tu', 'ūk-tok putpu' nūn ha' kuxa hittup.” Kaxīy.

²⁸—Pak-tok te māxap gāy, tu' mō'nāp-tup'ah mīptut hā', ha' tak nūn, tu ta tu' xapit, pu mōnāy, ²⁹ pak-tok te: “Hāmyāxatamuk xohix hā xatek-xat, hak yīpkox xip, tu' mīy, pāyā xate hāpxop 'ūm 'a' hōm'ah, xate mot kutok kutōgnāg 'a' hōm 'ohnāg, puk xape xop mūtik 'āmuk xexka mīy, ³⁰ pa 'āk-tok nōy nūn, tu' xotit xop punethok pēnāhā', tu 'ōg tayūmak hā' pagok, ha tayūmak nōg, ha 'āha' nūn putpu', ha xate 'āmuk xexka mīy!” Kaxīy.

³¹ Ha' tak te: “Xōnnū! Hāmyāxatamuk xohix hā 'ūgmūtik 'āxip, ha 'āte yāy yōg hāpxop xohix popmāp-tup xa'. ³² Yā' max yūmūg kuxa hittup, nūy 'āmuk xexka mīy, 'ātaknōy put pu' nūn, ha yūmūg kuxa hittup. Yā' xok putuk, pāyā' hi', tu' xupaha', pāyā' putpu' nūn.” Kaxīy. Tu ta tu' kux. Kaxīy Yeyox te tikmū'ūn yūmmūgāhā', tu Topa te tikmū'ūn kummuk xak 'āktux, puyīy yāyhāhup, xix hāpkummuk mīy kux, nūy tu kuxa hittup.

16

Kāmānat te māxap te hāpkohe' mīy

¹ Yeyox te xe hām'āktux yāy yōg tik xop pu', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', hu:

—'Ūptexop xexka xip, ha tik te nō pēnānā' xip, yā kāmānat te māxap, ha tik nōy nūn, tup-texop xexka pu hām'āktux, hu: “Nōm kāmānat te māxap te 'ōg hāpxop xohix pēnāhā, tu hāmyūmmūg 'ohnāg, tu' kmū'ūn kummuk xak 'āktux, puyīy yāyhāhup, xix hāpkummuk mīy kux, nūy tu kuxa hittup.

Kāmānat te xaxogānāg 'ōg hāpxop.” Kaxīy.

² Hap-texop te yāy yōg kāmānat ha' xānāhā', tu: “Xatep-te' mūn mīy? Tikmū'ūn te 'ākummuk 'āktux. Hōnhā xate nō pēnā kux. Puxi'.” Kaxīy.

³—Ha kāmānat te yāy pu hām'āktux, hu: “Ātep-te mūn mīy'ax? 'Ūkxuyā tek mūn putup nōg. 'Ak mūn ka'ok'ah, 'ūyīy mū' hāpxa'. Hāpxop 'ūhok tu' kax 'ātep-tup'ah, 'āte yāyhāhup tu'. ⁴ Nāy. 'Āte' yūmmūg. 'Ūkxape xe'e xop max, ha 'āte nōm xop pu

hām'aktux hā hāmmaxnā'ax, puk mūn pu hāmmax hā yānān, 'ū pet kopak xhip, 'ihāk xuxyā tek xat pu mōg." Kaxīy.

⁵—Hu' xuxyā yōg kāmānat nōy ha' xānāhā', xix kāmānat nōy ha' xānāhā', tu mōktu xohix, tu 'ōm te māxap pu hām'aktux, hu: "Hāpxop xohix te xīy xate ta nemēn yūmūg xuxyā pu'?" Kaxīy.

⁶—Ha' nōy te: "Hep tox yōg kānēy te 100 'āte ta nemēn." Kaxīy.

—Ha: "Ta nemēn yōg pa' tappet, tu mō'kupix, hu: 50 'ūyānān tu', nūy 'ōg hāpxop yāggā xate ta nemēn." Kaxīy.

⁷—Tu tik tek-nāy tu' xānāhā', tu: "Xate ta nemēn hā xīy hāpxop?" Kaxīy.

—Ha: "'Āte ta nemēn xuxnāg yōg panat xohix te 1.000." Kaxīy.

—Ha xe': "'Ōgnū ta nemēn yōg pa' tappet, nūy mō'kupix ha' yūm, hu: 800 nūy 'ōg 'ūyānān tu'." Kaxīy.

⁸—Ha' xuxyā te hāmyūmmūg, tu' yōg kāmānat te hāpkohe mīy yūmmūg, tu hāmyūmmūg 'aktux kamah. Ta tu' kux.

—Kaxīy Topa hā' puknōg xop te hāmyūmmūg xexkah, pāyā Topa yōg tikmū'ūn te hāmyok mīy, tu hāmyūmmūg kutōgnāg, ⁹ yīy 'āte xa hām'aktux: Yā' max tikmū'ūn te tayūmak hā hāmmaxnā', nūy' xape xop pu hāpxopmā max, puyīy nōm xop mō'ānīynām 'ūyānān tu', 'ihā 'ōg tayūmak nōg, puxix 'āmōgā pexkox hah, xa xhip ka'ok. ¹⁰ Tik te hāmyok mīy, tu hāpxop kutōgnāg pēnā max, puxix hāpxop xexka pēnā max kamah. Kaxīy tik kummuk te hāpxop kutōgnāg pēnā kummuk, puxix hāpxop xexka pēnā kummuk kamah. ¹¹ Tik te hāpkohe' mīy, tu tayūmak hā' pēnā kummuk, puxix kamah Topa yōg hāpxopmā max pēnā kummuk. ¹² Xate 'ānōy yōg hāpxop pēnā kummuk, puxix tikmū'ūn kuxa 'ākopa yūm 'ohnāg, tu hāpxop max xa' hōm putup 'ohnāg kamah. 'Āmhok.

¹³—Tikmū'ūn te yāy xuxyā 2 pu' hām hok, ka xuxyāp-xet putup pax, 'ihā' nōy putup nōg. Ha tikmū'ūn xupkūmīy, puxix tayūmak tu' hām, pa tikmū'ūn te Topa xak, puxix Topa tu' hām. 'Ūkux. Kaxīy.

Yeyox te hām'aktux

¹⁴ Ha Paniye yōg xop te' xupak, tu Yeyox hah yīxix kummuk, hu' xox yīxix, tu tayūmak hā kūmīy, hu' gāy, tu' yīxix kummuk. ¹⁵ Pa Yeyox te:

—Tikmū'ūn te 'āpēnāhā', tu: 'Ūmax, kaxīy, 'āhā, pāyā Topa te 'ākuxa kopa pēnāhā', tup-tup nōg, 'ākuxa kummuk hah.

¹⁶—Hōmā mōnāyxop hittap Mōyyex te Topa yōg xat'ax kax'āmi, ha' nōy xop te Topa pupi hām'aktux, nūy tikmū'ūn pu' xuktux, tu hāmyāxatamuk xohix hā hāmyūmmūgāhā', tu mōktu Yoām xip, nōm tep-tox pix, ha hōnhā Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat, ha hām'āpak max 'aktux, ha' xohix yīpkox pip, puyīy Topa yōg putat ha' mōg.

¹⁷—Ha pexkox te yāy xagogāp-tup, xix hahām, pāyā Topa yōg hāmāktux xip ka'ok, ha' xaxogā 'ohnāg.

¹⁸—Tikmū'ūn te' xetut nīm, tu 'ūn nōy mūg, yā hāpxopmā kummuk, ha tik nōy te' nōy xetut mūg, nūy yāytax, yā hāpxopmā kummuk kamah, tu' nōy hā' xupxet. Kaxīy.

'Ūptexop xexka xix Nay

¹⁹ Tu xe hām'aktux, nūy hāmyūmmūgā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', puyīy Topa yōg hām'aktux pu' yīpkox pip, hu:

—'Ūptexop xip, tu topixxax max tat, tu ta' mīy pax 'āmuk xexkah, ²⁰ ha tik hok xip, tu' pakut, tu' pip 'ūptexop yōg hāmyīkox tu', 'ūxuxet'ax Nay, 'ūkayax punethok tu' pip, ²¹ tu' xit'ax 'ūm xak, putup tep-tex hah, ha kokex xop te tik kayax xup, tu' yōyxōg hā' xup. ²² Hāpxip kutōgnāg tik hok 'āxet'ax Nay xok, ha pexkox yōg nū 'pok xop te' put, tu' tat, tu pexkox ha mō'tat, ha mōnāyxop hittap 'Amanām mūtik tihī pexkox kopah, tu' hittup, 'ihā 'ūp-texop xok kamah, ha nō hāpkot, ²³ ha' xakix xop yōg pip'ax tu' mōg, tu' xūy xexkah, tu mōnāyxop hittap 'Amanām pēnāhā', ha hāptox tu' xip pepi', pa Nay te 'Amanām mutik pepi' tihī', ²⁴ yīp-texop te' xānā ka'ok, hu: "Yā 'āmāxap 'Amanām'!"

kaxīy, ha: “Putep mūn putup xate?” Kaxīy. Ha' nōy te: “Ūg 'ūm kuxa ka', 'ūkxūy hah. 'Āpu, Nay nū'kutnā', nūy yīpkutok hā 'ūgyōyxōg 'ūm pix, kōnāg hā' pix. Yāk xūy xexka kuxap kopah.” Kaxīy.

²⁵ —Pa 'Amanām te: “Xōnnū', Topa te xa hāmmāxnāhā hām tu', 'ihā Nay ha hāpkummugāhā', yā hōnhā' hittup pax 'ihā 'āxūy, ²⁶ ha hāpkanet xexka xip, ka mōnāy 'ūghah, ha kamak mōg 'ohnāg 'āha ku'u mōnāy.” Kaxīy.

²⁷ —Hap-texop te: “Nay nū'kutnā 'ūktak pet hah. ²⁸ 'Ūktaknōy xohix te 5 tihi', yīy mō'kutnā hām tu', ka nū pip'ax ha' nūn, hu' xūy.” Kaxīy.

²⁹ —Pa 'Amanām te: “'Āmhok. 'A mō'kutnāp-tup'ah 'ātaknōy xop hah. Yā' xip Topa tappet, nūy mō'kupix, nūy yīpkox pi'. Yā' puxi'.” Kaxīy.

³⁰ —Ha' nōy te: Yāk-tōgnāg, 'ap punet'ah. 'Ūktaknōy xop kuxa mām 'ohnāg Topa yōg tappet kopah. 'Āpu, mō Nay kutnā', nūy taknōy xop ha' mōg. Pax pu tik xok xe'e', tu put pu hi', tuk taknōy xop pu hām'āktux, puxi' kuxa mām ka'ok hām'āktux'ax kopah, tu yāyhāhup, nūy hāpkummuk mīy kux.” Kaxīy.

³¹ —Pa 'Amanām te: “'Ūkuxa mām 'ohnāg Topa yōg tappet kopah, hu' mām hok tikmū'ūn hām'āktux'ax kopa kamah, tu tik xop tu putpu hi 'āpak'ax, 'ihā' kuxa mām 'ohnāg.” Ta tu' kux.

17

Hāpkummuk mīy'ax xaxogāhā', pu tu' kux

¹ Yeyox te yāy yōg mūtik hāpkumep xop pu hām'āktux, hu:

—'Āmnīy xohix 'ihā hāpxopmā'ax kummuk te' kummukgā'ax, pa tikmū'ūn te hāpkummuk mīy, nūy nōy kummukgā', puxix Topa nōm xūygā xexka. ² Yā' max nōm tik te' kummukgā mūg, nūy mīkax xexka hīy 'ūmāykox tu', tu kōnāg xexka kopa tu' xok, ha' kummuk nōm te tikmū'ūn kutōgnāg pu hāpkummuk mīy'ax yūmmūgāhā'. ³ 'Ōg pa 'āti!' 'Ānōy te hāpkummukgāhā'. 'Āpu' mānōg, pu yāyhāhup, ha ta xaxogā'. ⁴ 'Ānōy te xa hāpkummukgā pax, tu xe' mīy pu tu 7, 'ihā xa tu' xak pu kummukgā'ax xaxogā'. 'Āpu 'ānōy kuxa ka', nūy hāpkummuk mīy'ax xaxogā', pu tu kux. Kaxīy.

'Ūkuxa yūm ka'ok

⁵ Ha yāy yōg xop te:

—'Ūgmū kuxa mām kutōgnāg. 'Āpuk mū kuxa māmā', pu tu mām ka'ok. Kaxīy.

⁶ Ha Yeyox te:

—'Ok 'ākuxa mām kutīgnāg? Pēnā mīm xexka kup 'āxet'ax mōytat, ha mīm xap kutīgnāg. Pax xa kuxa mām kutīgnāg kaxīy, hu ta mīm xexka kup nōy piget pu' xat, hu: “Hām tu yāy xut, nūy kōnāg xexka kopa 'āxip, nūy kōnāg kaka yōg hām kopa 'āxok,” kaxīy, puxix mīm xexka kup yīpkox pi', nūy' mīy. Kaxīy.

Kāmānat hām'ax

Tu xe:

⁷ —'Ōg kāmānat te hāpxa', pe mūnūytut pēnā', tu 'āmnīy hā putpu' nūn 'āpet tu', pāyā xate' xapit hok pu yūhūm, nūy xit. ⁸ 'Āmhok, pāyā' xat, hu: “Hāpxop 'ūm puk, tu mōktu max, tu hāpxop ke'et, tu kānēy yīmū' xak-nāy 'ūkxit. 'Ūkxit kux yīy ta 'āxit 'ūk-nāy tu xix xo'op.” Kaxīy. ⁹ Tu 'ōg kāmānat pu hām'āktux hok, nūy: “Puxi', 'āhām max,” kaxīy. 'Āmhok. ¹⁰ Kaxīy 'āxop yā Topa hā kāmānat xop. Topa xat'ax xohix pu 'āyīpkox pip, xapix tu hām'āktux, hu: “'Ūgmūg hām kummuk Topa pu', 'ūxat'ax mīy puxehnāg tu'.” Kaxīy.

Yeyox te tikmū'ūn xax kunut xop hittupmāhā'

¹¹ Tu ta hāpkumep, tu kōmēn Yenoyanēn ha' mōg, ha hāpxexka Xamānit te' keppa' yūm, xix hāpxexka nōy Ganinet te' xām pa' yūm. ¹² Tu' mōg tu mōktu' xupep xip tu xexka tu', ha tik te 10 pip, tu pakut, tu yāy xax kunutnām, kayax punethok tu', hāptox tu' pip xip'ax tu', ¹³ tu' xānāhā', hu:

—Yeyox, Notot! 'Ūgmū kuxa ka! Kaxīy.

¹⁴ Ha' pēnāhā', tu:

—Mōg, 'āmānex xop ha mōg pu 'āpēnā'. Kaxīy.

Ha' mōg. 'Ūmōg, 'ihā' hittup, ha' xax tap tup xupep tu max, ¹⁵ Ha tik puxet yā hāpxexka Xāmānit yōg, yā' puknōg, tu yāy xax tap max pēnāhā', yī' putpu' nūn, tu' yīy ka'ok, tu Topa max 'āktux, 'ūhittup tu', ¹⁶ tu' kopaxux ha' nāhā', tu Yeyox pu hām'āktux, hu: 'Āmax xe'ēgnāg! Kaxīy.

¹⁷ Ha:

—Tik xohix te 10 hittup. Pi'yā' pip nōm tix xohix te 9? ¹⁸ Tu putpu' nūn 'ohnāg, tu Topa max 'āktux 'ohnāg, pāyā' puknōg puxehnāg te Topa max 'āktux. Kaxīy.

¹⁹ Tu' puknōg pu:

—'Āyok, nūy mōg, 'ākuxa yūm ka'ok, yīy Topa te 'āhittupmāhā'. Kaxīy.

Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat putup

²⁰ Hāpxip kutōgnāg 'ihā Yeyox te hāmyūmmūgāhā', yīy Paniye yōg xop te' yīkopit, hu: —Hām 'ūm 'ihā Topa te hām xexka xohix yōg tikmū'ūn xat putup hām tu'? Kaxīy.

Ha:

Tikmū'ūn te' xak, tu' pēnāp-tup, ²¹ 'A hām'āktux putup'ah, hu: “Hēnā', 'ūxip nūnte',” kaxīy. 'Āmhok. Xix 'ap hām'āktux putup'ah, hu: “Pēnā', 'ōnte' xip,” kaxīy. 'Āmhok. Tikmū'ūn te' pēnā 'ohnāg 'ihā Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat. 'Āmhok. Yā Topa te tikmū'ūn kuxa kopa' xat. Kaxīy.

²² Tu yāy yōg mūtik mōg xop pu hām'āktux, hu:

—'Ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok, ha 'āmnīy punethok nōg putup, 'ihā xe 'āxop tek mūn pēnāp-tup, pāyā 'ak pēnā'ah, ²³ ha tikmū'ūn te xa hām'āktux putup, hu: “Hēnā', Yeyox xip,” kaxīy. Ha' nōy te: “Pēnā', 'ōnte' xip,” kaxīy. Pak xip putup'ah. 'Āmōg hok nūy pēnā'. 'Ak xip putup'ah. ²⁴ 'Ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok, huk nūn putup mō'ka'ok, 'ūgnūn putup tex yānām xexka putuk, ha hāpxexka xohix yōg tikmū'ūn tek pēnāp-tup, ²⁵ pa hōnhāk xūy nām putup hāmāxap, ha tikmū'ūn tek putup nōg. ²⁶ Hōmā tikmū'ūn hittap te mōnāyxop Nōe putup nōg kamah, ²⁷ tu' xit, tu' xo'op, tu yāytaha', tu hāmyāxatamuk xohix hā' yīpkox pip 'ohnāg Topa yōg hām'āktux pu', tu mōktu Nōe te mīptut xexka hā mō'nāhā', nōm mīptut te kōnāg hā' mōg ha mō'nāhā', ha tex xexkah, ha kōnāg kox xohix nū'xip, tu' hāmnaq hā' xupep nām, ha mōktu tikmū'ūn xohix xakix kōnāg kopah. ²⁸ Ha tikmū'ūn hittap te mōnāyxop No putup nōg kamah, tu' xit, tu' xo'op, tu hāpxop hāmenax, tu' hām, tu' pet punethok, tu hāmyāxatamuk xohix hā' yīpkox pip 'ohnāg Topa yōg hām'āktux pu', ²⁹ tu mōktu No te kōmēn Xonōm nīm, ha hāpxip 'ohnāg 'ihā kuxap te pexkox tu' xakot, xix mīkax xap pukpex te pexkox tu' nāhā', tu tikmū'ūn koxyōy, 'ūpuk ha' nōa'. ³⁰ Kaxīy tikmū'ūn te hāpxopmāp-tup 'ihāk nūn, hak mūn yā Tikmū'ūn Kutok, ³¹ tuk nūn 'ihā xupmān mō'ka'ok, pe yā mīptut kopa' pip, pe yā hām tu tihi'. 'Ūhip hok, 'ōg hāpxop nīm, pūyā' pi', pāyā 'āxupmān mō'ka'ok, ka 'āxok. ³² Mōnāyxop te xa No xetut 'āktux, tu' yōkānām hu' xok, 'ūxaxok hok nō'ōm! ³³ Tikmū'ūn xak, pūyīy hi, puxix tu' xok, pa tikmū'ūn xok puxix hi xe'ēgnāg. ³⁴ Āte xa hāpxe'e 'āktux, 'ūgnūn putup, 'ihā tikmū'ūn 2 mō'yōn, ha yā mōgāp-tup 'ūpxet, tu' nōy nīm putup, ³⁵ ha 'ūn 2 te xuxnāg xetox xap koxyōy putup, nūy nō pām mīy, hā mōgāp-tup 'ūn puxet, tu' nōy nīm putup, ³⁶ ha tik 2 hām putup, hā mōgāp-tup tik puxet, tu' nōy nīm putup. Kaxīy.

³⁷ Ha' yōg xop te Yeyox yīy'ax 'āpak, hu' yīkopit, hu:

—Yāyā', pi'ya' xip nūhū'? Kaxīy.

Ha:

—Kuptap xop te yāy tu nū' nāhā' nūy xokxax tu hāmhūmnāg pip. Kaxīy.

18

Tik pa te hāmyūmmūg xix 'ūn hok yūm

¹ Yeyox te hāmyūmmūgāhā hām'āktux'ax hā, nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', pūyīy tikmū'ūn Topa pu hām'āktux pax, nūy kuxa teknōg hok, tu:

²—Tik pa te hāmyūmmūg, tu' xip kōmēn kopah, tu' kuxānōg 'ohnāg, hu Topa yīpkutuk hok, xix tikmū'ūn yīpkutuk 'ohnāg. ³ Ha kōmēn kopa' xip 'ūhūn, tu' hok yūm, tu' 'āmnīy xohix hā tik pa te hāmyūmmūg ha' mōg, nūy ta tu' xak, hu: “'Āpu, mōknīynām. Tikmū'ūn kummuk hupmā, pu tu 'ā hāpkummugā kux,” kaxīy. Pa tik te hāpkohe' mīy, tu' kuxyā 'ohnāg.

⁴—Ha 'āmnīy xohix hā tik te' kuxyā 'ohnāg, pa 'āmnīy xohix hā 'ūn nūn, nūy ta tu' xax, pu hāpkummuk mīy kuxyā', hu 'āmnīy xohix hā' mīy, tu mōktu tik te yāy pu hām'āktux, hu: “'Āte Topa yīpkutuk 'ohnāg, tu tikmū'ūn puk yīpkox 'ohnāg kamah, ⁵ pa 'ūn te 'a' xak pu' kummuk mīy xop kuxyā', tuk kuxa teknōg, 'ūn nūn kux 'ohnāg hah. Puxi'. 'Āte 'ūn mō'nīynām putup, puk putox kummugā hok.” Kaxīy. Ta tu' kux.

⁶Tu xe:

—Tik pa te hāmyūmmūg, pāyā hāpkohe' mīy, ha 'ūn te ta tu' xak, tu xe tu' xak, tu' hup 'ohnāg, tu mōktu tik te mō'nīynām. ⁷ 'Ok Topa te yāy yōg tikmū'ūn mō'nīynām hok, mō nōm yāy xe'ēgnāg tu'? Hamūn. Yā' yīmōgatux, tu mō'nīynām xe'ēgnāg, nōm xop te 'āmnīy xohix hā ta tu' xak, xix hāptup xohix hā, pu tu mō'nīynām. ⁸ 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Topa te hāpkummuk mīy xop kuxyāhā', nūy yāy yōg tikmū'ūn mō'nīynām mō'ka'ok. 'Ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok, tuk nūn putup putpu'. 'Ok tikmū'ūn kuxa mām putup 'ūgkopa 'īhāk nūn? 'Īntu'! Kaxīy.

Paniye yōg tihik, xix tik te gohet pupi tayūmak pop

⁹ Tu hām'āktux nōy hā hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', pu tikmū'ūn yāy pe'paxex max hok, nūy nōy pe'paxexk-tōgnāg hok kamah, tu:

¹⁰—Tik 2 mōg, tu Topa pet xexka ha' mōg, nūy Topa pu hām'āktux, ha tik puxet Paniye xop yōg, xi' nōy te gohet pupi tayūmak pop, ¹¹ ha Paniye yōg tik te yāy pe'paxex max, tu Topa pu hām'āktux, tu yāy pu' xuktux, hu: “Topah, 'ūgmūn max. Tikmū'ūn xohix kummuk pax, tu hāpxop hā' xupxet, xi' nōy hā' xupxet, tu hāpkummuk mīy, nū tik kummuk putuk, tik te gohet pupi tayūmak pop putuk, yā' kummuk, ha tak mūn max. ¹² 'Ūkxit hok xegōn pet xohix 'īhā', xix kīn pet xohix 'īhāk xit hok, nūy ta Topa pu hām'āktux, tu yōg tayūmak yāg 'āte Topa pu' hōm, yā tayūmak xohix te 10 yōgnū', hu Topa pup-xet hōm. Puxi. 'Ūkux.” Kaxīy. Pa Topa te nōm pe'paxex kummuk.

¹³—Ha tik te gohet pupi tayūmak pop, tu yāyhāhup, tu hāptopa tu' xip 'ūgnīha', tu Topa yīpkutuk, hu pexkox pēnāp-tup 'ohnāg, tu nū' xup, tu yāy kep to'ok, tu: “Topa, 'ūg 'ūm kuxa ka', 'āte hāpkummugā pax hah.” Kaxīy. Ta tu' kux.

¹⁴Tu xe:

—'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Tik te gohet pupi tayūmak pop, tu te yāy pet ha' mōg putpu', ha Topa te' kuxa yūmmāhā', pa Paniye yōg tik kuxa yūm 'ohnāg, Topa te' kuxa yūmmā 'ohnāg hah. Tik te yāy xexka pe'paxex, puxix Topa' hupmā', ha tik te yāk-tōgnāg pe'paxex, puxix tu yāyhā' xexkah. Kaxīy.

Yeyox xix kakxop

¹⁵ Ha 'ūn xop tek-tok tat Yeyox hah, pu' xupit, pūyīy kakxop pu hām 'ūm maxnā', ha yāy yōg mūtik hāpkumep xop te' pēnāhā', tu 'ūn xop mānōg, ¹⁶ pa Yeyox te' xānāhā', hu:

—Mā'. Pūyā kakxop nū 'ūghah, tu' tux hok pūyīy nū', yā Topa te' xat putup kakxop kuxa tu'. ¹⁷ 'Āte xa hāpxe'e 'āktux, 'ūxaxok hok: Kakxop yīpkox pip Topa yōg xat'ax pu', ha Topa tep-tup pu tikmū'ūn yīpkox pip kamah, kakxop putuk, nūy Topa yōg tikmū'ūn kopa' pi'. Kaxīy.

'Ūp-texop xexka

¹⁸ Ha Yoneo yōg tik te' xat'ax, tu' nūn, tu Yeyox yīkopit, hu:

—Notot, xate yūmmūgā'ax, yā 'āmax. 'Ātep-tep mūn mīy'ax nūy 'ūghi xe'ēgnāg mō'kumak mōg? Kaxīy.

¹⁹ Ha:

—Tep tu xatek mūn 'āxet'ax max? 'Ap xip'ah tikmū'ūn kuxa max. Topa mūn puxehnāg max. ²⁰ Xate Topa yōg xat'ax xohix yūmmūg, hu: “'Ānōy' hā' xupxet hok, xip-tex hok,

xix 'ānōy yōg hāpxop hā' xupxet hok, xi' koit hok, xix 'ōg 'ātak pu 'āyīpkox pi', xix 'ātut pu 'āyīpkox pi'." Kaxīy.

²¹ Ha tik te:

—'A' yūmmūg. Hāmyāxatamuk xohix hā 'āte' xat'ax yūmmūg, tuk yīpkox xip. Kaxīy.

²² Ha' xupak, tu:

—Pāyā hāpxopmā'ax puxet xate' xaxok, 'ap mīy'ah. Mōy, nōmenax 'ōg hāpxop xohix, nūy tayūmak pop, tu' nīm 'ūhok xop pu', ha Topa te pexkox yōg hāpxop xa' xex putup pexkox kopa, ha nūn tu nūktu 'Ūkpe mōg. Kaxīy.

²³ Ha tik te hām'āpak, tu' kuxa hittup 'ohnāg, 'ūp-texop xexka tu', tu Yeyox nīm. ²⁴ Ha Yeyox te' pēnāhā', tu:

—'Ūp-texop te yōg hāpxop nīm putup hok, puxix Topa yōg xat'ax pu' yīpkox hok kamah. ²⁵ Ha xoktut kāmēn te 'āmuxnāg ta kup kox hā mō'tat 'ohnāg, yā hāpxopmā ka'ok miax, pāyā 'ūp-texop te Topa pu' yīpkox xip, yā hāpxopmā hok xe'ēgnāg. Kaxīy.

²⁶ Ha yāy yōg xop te' xupak, tu:

—'Ū 'ūm mūn te Topa pu' yīpkox xip'ax? Yā hāpxopmā ka'ok xexkah. Kaxīy.

²⁷ Pa Yeyox te:

—Tikmū'ūn 'a' ka'ok'ah, pa Topa mūn ka'ok xexkah, nūy tu hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg. Kaxīy.

²⁸ Ha Pet te:

—Pēnā', 'ūgmūg yāy pet nīm, nūy 'āpek mōg. Kaxīy.

²⁹ Ha:

—'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Tikmū'ūn te yāy pet nīm, tu' xetut nīm, tu' tak yīmot nīm, tu' tut nīm, tuk-tok nīm, tu' nīm nūy yāyhā Topa yōg tikmū'ūn, puyīy Topa nōm xat, ³⁰ puxix Topa nōm pu hāmmax hā' yānān putup hām tu', ha' hi xe'ēgnāg putup pexkox tu', ha' kux 'ohnāg. Kaxīy

Yeyox te' xok'ax 'āktux, xi' putpu hi'ax

³¹ Ha' mōg, ha Yeyox te yāy yōg tik xop xapit, tu:

—Pēnā', pūm, yūmū mōg kōmēn Yenoyanēn tu', pu tik kummuk 'ūkputex. Hōmā tik xop te Topa pupi hām'āktux, tu kax'āmi tappet tu', tuk mūn Tikmū'ūn Kutok 'āktux. Yā Topa yōg hām'āktux hittap hāk kummugāp-tup, ³² ha puknōg xop hak mōgāp-tup, pu 'ā tu yāyhāhupmā', tu' yīy hep nū'xok putup, ³³ tu 'ā' kix kakixnāg putup, tuk putex putup, 'ūtik xok xe'e', ha 'āmñīy tikoyuk nōg 'īhā putpuk hip-tup. Kaxīy.

³⁴ Pa yāy yōg tik xop te hāmyūmmūg 'ohnāg. Hām'āpak, tup-tox ka'ok.

Yeyox te tik pa hok pu' pa nāhā'

³⁵ Ha ta' mōg, tu mōktu mōxa kōmēn Yenikot hāmhūmnāg tu', ha tik pa hok yūm, tu putat yīka te tu' yūm, nūy hāpxop hok xak, ³⁶ tu hām'āpak nīm 'īhā tikmū'ūn xohix xexka nūn, tu' yīkopit, hu:

—Tep ha' mōg tikmū'ūn xohix? Kaxīy.

³⁷ Ha:

—Kōmēn Nāyane yōg Yeyox te putat ha' nūn. Kaxīy.

³⁸ Ha tik pa hok te' xānāhā', hu:

—Yeyox, 'āmūn yā mōnāyxop hittap Namix hā 'āmōkputox, 'ūg 'ūm kuxa ka'. Kaxīy.

³⁹ Ha tikmū'ūn nōy te' keppa' pip, tu:

—Puxi', 'āyīy hok. Kaxīy.

Pa' yīy nōy ka'ok, hu:

—'Āmūn yā mōnāyxop hittap Namix hā 'āmōkputox. 'Ūg 'ūm kuxa ka'. Kaxīy.

⁴⁰ Ha Yeyox tu tu' hup, tu' xat, pu nūnnā', hu nūnnāhā', ha' yīka' xip, ha Yeyox te:

⁴¹ —Xatep-tek putup 'āte xa' mīy? Kaxīy.

Ha:

—Notot, 'Āte hām 'ūm pēnāp-tup. Kaxīy.

⁴² Ha Yeyox te:

—'Āpu, hāmpēnā'. 'Ākuxa yūm ka'ok 'ūgkopah, yīy Topa te 'āpa maxnāhā'. Kaxīy.

⁴³ Hāpxip 'ohnāg 'ihā hāmpenā max, tu' kuxa hittup xexkah, tu Topa max 'āktux, xix Topa ka'ok 'āktux, ha tikmū'ūn te' pēnāhā', hu Topa max 'āktux kamah.

19

Yeyox xix Yakeo

¹ Yeyox te kōmēn Yenikot tu' xupep, tu' kotit ha' mōg, ² ha tik 'āxet'ax Yakeo xip. Hamūn te puknōg yōg gohet pupi tayūmak pop, tu tikmū'ūn yōg tayūmak pop, tup-texop xexkah, ³ tu Yeyox pēnāp-tup, nūy tu' yūmmūg, pāyāk-tōgnāg, 'a' tox'ah, ha tikmū'ūn xexka punethok, yīy' pēnā 'ohnāg. ⁴ Tikmū'ūn xop mōg 'ihā tik yokoma' mōg, tu mōktu' nōy hip, tu' kup xexka piget pepi' mōg, tu' xip ha mōkahmāg, nūy Yeyox pēnā', putat ha' nūn hah, ⁵ tu' xupep, tu mōkahmāg tu' penāhā', tu Yakeo pu hām'āktux, hu:

—Yakeo, hām tu 'ānū mō'ka'ok, Hōnhā 'ūkxip'ax 'āpet kopah. Kaxīy.

⁶ Ha' kuxa hittup, tu hām tu' nāhā', tu hām tonnok, tu yāy pet ha' mōgāhā', 'ūkuxa hittup tu'. ⁷ Ha tikmū'ūn te' pēnāhā', tup-tup nōg, hu:

—Yeyox te tik kummuk hā' xape', tu tik te hāpxop hā' xupxet mūtik mōg, nūy xihip, nūy tu xit. Kaxīy.

⁸ Ha' xit kux 'ihā Yakeo yok, tu hām'āktux Yeyox pu, nūy tikmū'ūn xupax, tu:

—Yōgnū hāpxop xohix 'āte' koxip putup, nūy xahix nīm 'ūhok xop pu'. Hōmā 'āte' nōy yōg tayūmak puxet hā' xupxet, kopxix hōnhā nōm pu tayūmak tehomi te 4 popmāp-tup, 'ūnōy yānān tu'. Kaxīy.

⁹ Ha Yeyox te:

—Hōnhā Topa te 'ākuxa kummuk xit, nūy kuxa max tat 'ūyānān tu', xix 'āxape kuxa kummuk xit kamah, 'āxape te 'āpet kopa tihi'. 'Āmūn yā mōnāyxop hittap 'Amanām hā 'āmōkputox kamah. ¹⁰ 'Ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok, tuk nūn, nūy tikmū'ūn xax, nūy xaxnām, nōm tikmū'ūn te Topa yōg putat xak, 'ū mōgā, puyīy Topa yōg putat ha' mōg 'ūxeheh. Kaxīy.

Tayūmak 'ānuk te

¹¹ Ha hām'āpak tikmū'ūn te', 'ihā Yeyox te hām'āktux'ax hā hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūmmūgā', pūyīy Topa pu hāpxopmā max, ha kōmēn Yenoyanēn hāmhūmnāg tu Yeyox xip, tu yāy yōg xop yūmmūgāhā', ka' pe'paxex, hu: “Topa te tikmū'ūn xop xohix xat putup nōmhā,” pāyā 'ap xohix xat'ah nōmhā, ¹² yīy Yeyox te:

—Tik te' xat'ax yāy kutok mōg hāpxexka nōy tu', hāptox tu' mōg, nūy yāyhā hāpxexka yōg tik te tikmū'ūn xohix xat, nūy hāmyāxatamuk kutōgnāg nōg, puxix putpu nū'. ¹³ Tu kāmānat te 10 xānāhā', tup-xet pu tayūmak puxet hōm, xix kāmānat tuk-nāy tu' hōm tayūmak puxet, tu mōktu xohix pu tayūmak puxet hōm, tu: “Hāpxop hāmenax nūy tayūmak punethok pop, tu mōktu 'ūkxupep put pu'.” Kaxīy.

¹⁴ —Tu' mōg, pāyā 'ūyōg tikmū'ūn tep-tup nōg, tu tik xop mō'pok hāptox tu', 'ōm xat'ax ha mō'pok, nūy nō: “'Ūgmū'āte 'āp-tup nōg. 'Āpu, xihip hāptox tu'. Putpu 'ānūn hok, nūy mū'ā xat.” Kaxīy.

¹⁵ —Pa hāmyāxatamuk kutōgnāg nōg 'ihā' xupep putpu', tu kāmānat te 10 xānāhā', nōm xop te' yōg tayūmak pop, tu hāpxop hāmenax xi' nō' nōy yānān nūy tayūmak xexka pop, ha' xat'ax te tik xop te 10 xānāhā' nūy' yīkopit, nūy tayūmak xohix te xīy tik xop te' pop yūmmūg. ¹⁶ Ha kāmānat hāmāxap nūn, tu: “'Āte 'ōg tayūmak hā tayūmak nōy te 10 pop,” kaxīy.

¹⁷ Ha' xat'ax te:

—Yā' max, 'āhām max. 'Āte mō'ākutnāp-tup kōmēn xohix te 10 hah, xa pēnānā' xip. Kaxīy.

¹⁸ —Ha kāmānat tuk-nāy tu' nūn, tu: “'Ōg tayūmak hā 'āte tayūmak nōy te 5 pop.” Kaxīy.

¹⁹ —Ha: “'Āte mō'ākutnāp-tup kōmēn xohix te 5 hah, xa pēnāhā' xip.” Kaxīy.

²⁰ —Ha kāmānat te ka'ax tu' xip, tu' nūn, tu: “Nō pa 'ōg tayūmak. 'Āte topixxax hā' kīy, tu' xaptop, ²¹ 'ūgkuxānōg tu'. 'Āte 'āyīpkutuk, 'āmūn xupkūmīy hah. Xate 'ānōy yōg tayūmak paha', ha tik nōy te hāpxop xap xok, ha 'āmūn te nō nūnnāhā'.” Kaxīy.

²² —Ha' xat'ax te: “'Āhām kummuk. 'Āte 'ākopit'ax, 'ōg hām'āktux'ax hā 'āte 'āhām kummuk yūmmūg. Xatek xupkūmīy 'āktux, tu 'ātu hāpxop nūnnā 'āktux. ²³ Pax xa yōgnū tayūmak ma'āg kopa' xex, pu tikmū'ūn nōy hāpxop hāmenax, puxix tayūmak tu xohix punethok nōmhā.” Kaxīy.

²⁴ —Tu tikmū'ūn te' yīmmap tu 'ōm pip pu hām'āktux, hu: “Tayūmak xut tik tu', tu tik nōy pu' hōm, tik te tayūmak te 10 pop pu' hōm.” Kaxīy.

²⁵ —Ha tikmū'ūn te: “Yā' pip tayūmak punethok, yā' pip tayūmak te 10.” Kaxīy.

²⁶ —Ha: “'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Tikmū'ūn te hāpxop punethok pip ha hāpxop nōy nā' mōg'ax tu mōktu yā' xohix, ha hāpxop xohix xut'ax, tu' hok tu'. ²⁷ Tik xop nūnnā nōmhā, tik xop tek putup nōg, tuk mūn te' xat putup nōg. 'Āpu, 'ūnūnnā', nūy 'ūgkeppa' kix.” Ta tu' kux.

Yeyox te kōmēn Yenoyanēn tu' xupep

²⁸ Tu hām'āktux kux, 'ihā' mōg, tu kōmēn Yenoyanēn ha' mōg, ha' yōg mūtik hāpkumep xop te' pe' mōg, ²⁹ tu' mōg, tu' xip'ax Metpaye te hāmhūmnāg tu' pip, xi' xip'ax Metān te hāmhūmnāg tu' pip, tu yīktix 'Onimet yīka' pip, ha yāy yōg tik 2 mō'pok, pu mōg nū peheh, tu:

³⁰ —'Āmōg xip tu xexka tu', tu yohmēnnāg tuk tup pēnāp-tup, ha tikmū'ūn 'ūm te' yīmū' yūm hok. 'Ūxut, nūy nūnnā'. ³¹ Tik te 'āyīkopit, 'āpu, tu hām'āktux, hu: “'Ūgmūg xuxyā tep-tup, puyīy nō yīmu' yūm.” Kaxīy.

³² Ha' mōg, tu Yeyox te' xat'ax hā' mīy. ³³ Tu yohmēnnāg xut, 'ihā yohmēn xuxyā nūn, tu:

—Tep tu' xut 'āxop te nū yohmēn? Kaxīy. ³⁴ Ha:

—'Ūgmūg xuxyā tep-tup, 'ūg mūg xut, yīk tux hok 'ū xut. Kaxīy. Ha' tux hok, ha' hīy'ax koah.

³⁵ Tu Yeyox ha' nūnnāhā', tu topixxax te yohmēn yīmū' yūm, tu' yūm, ³⁶ tu' mōg, ha tikmū'ūn te nū yāy xex topixxax putat kopah, ha Yeyox te nūktu yīmū' mōg, ³⁷ tu yīktux 'Onimet tu hāmhūmnāg tu' xip, ha tixmū'ūn xohix xexka te Yeyox mūtik hāpkumep, tu' kuxa hittup xexkah, tu Topa max 'āktux, xix Topa ka'ok 'āktux, tu' yīy ka'ok hāpxopmā max xe'ēgnāg pēnāhā tu', ³⁸ tu hām'āktux, hu:

—Pūyā Topa tik te' xat'ax pu hāmmax nā'. Yā yāy 'āxet'ax tu hōm pu nū', ha pexkox kopa' pip xop kuxa mām, yā Topa xexka xe'ēgnāg. Kaxīy.

³⁹ Ha Paniye yōg xop te tikmū'ūn mūtik pip, tu Yeyox pu hām'āktux, hu:

—Notot, 'āpu 'ōg tik xop mānōg, pu yīy hok. Kaxīy.

⁴⁰ Ha:

—'Āte xa hām'āktux: Pax pu tik xop yīy hok, puxix mīkaxxap yīy ka'ok, 'ūhittup tu'. Kaxīy.

Yeyox te Kōmēn Yenoyanēn ha' potaha'

⁴¹ Tu' mōg, tu kōmēn Yenoyanēn te hāmhūmnāg tu' xip, tu kōmēn pēnāhā', hu' potaha', ⁴² tu kōmēn yōg tikmū'ūn pu hām'āktux, hu:

—Pax xa hāmyūmmūg, tu hāmmax xak, nūy tu kuxa mām, puxix Topa xa hāmmaxnā', pāyā hāmyūmmūg 'ohnāg xate', ⁴³ ha hāmyāxatamuk 'ūm nōg 'ihā' puknōg gāy xop te kōmēn yīmmap tu' pip putup, ha 'ānū'pap-tup, pāyā 'ānū'pa 'ohnāg, ⁴⁴ ha kōmēn koxyōy putup, xix tikmū'ūn te kōmēn kopa' pip kix putup, xix kakxop, tu mīptut yōg tīyot xohix koxyōy putup, 'āxop te hāmyūmmūg 'ohnāg hah. Topa te 'āha' nūn, pāyā 'āxop te hāmyūmmūg 'ohnāg. Kaxīy.

Yeyox xip Topa pet xexka kopah

⁴⁵ Hāpxip 'ohnāg 'ihā Yeyox te Topa pet xexka ha' mō'nāhā', tu tikmū'ūn te' kopa' pip xop papuk, nōm xop te hāpxop hāmenax Topa pet xexka kopa' papuk, ⁴⁶ tu:

—Hõmã tik te Topa tappet hã' kax'ãmi, hu: “Tikmũ'ün te Topa pet xexka hã' möxakux nũy Topa pu hãm'ãktux,” kaxĩy, pãyã 'ãxop tep-tũynãg, ha yãyhã hãpxupxet pet. Kaxĩy.

⁴⁷ 'Ämnĩy xohix hã Yeyox te tikmũ'ün yũmmũgãhã' Topa pet kopah, ha Yoneo yõg 'ãmãnex xop, xix hãmyũmmũg xop, xix tikmũ'ün xexka xop te Yeyox putup nõg, tup-tex putup, ⁴⁸ 'ihã tikmũ'ün xohix kuxa mãm ka'ok Yeyox yõg hãm'ãktux'ax kopah, yĩ xexka xop te' xaptop, tu' gãy.

20

Topa te Yeyox tu' hõm yãy 'ãxet'ax

¹ 'Ämnĩy puxet 'ihã Yeyox xip Topa pet xexka kopah, tu tikmũ'ün yũmmũgãhã', xix hãm'ãktux max 'ãktũx, ha Yoneo xexka xop nũn, xix 'ãmãnex xexka xop nũn, xix hãmyũmmũg xop nũn, xix tikmũ'ün xat'ax xop nũn, ² tu Yeyox yĩkopit, hu:

—'Ü 'üm te xa' hõm yãy 'ãxet'ax, xa hãmyũmmũgã tikmũ'ün? Kaxĩy.

³ Ha' nõy yãnãn tu' yĩkopit, hu:

—'Äpu 'ã' hãm'ãktux: ⁴ 'Ü 'üm te Yoãm nũ'kutnãhã', pup-tox pix tikmũ'ün? 'Ok Topa te nũ'kutnãhã', pe tikmũ'ün te nũ'kutnãhã'? 'Äyĩy. Kaxĩy.

⁵ Ha' xexka xop te yãy pu hãm'ãktux hã' nõy yãnãn, tu:

—Yũmũ'ãtep-putep mũn 'ãktux'ax? Pe yũmũ'ãte Topa te' xat 'ãktux, puxix tu hãm'ãktux, hu: “Putep-te xĩy 'ãkuxa yũm 'ohnãg 'üp-tox pix'ax kopah?” Kaxĩy. ⁶ Pe yũmũ'ãte tikmũ'ün te' xat'ax 'ãktux, puxix tikmũ'ün mĩkaxxap pop, nũy nõ' yũmũg kix. Yoãm putup pax tu', yã' xohix te hãmpe'paxex, hu: “Yoãm te Topa pupi hãm'ãktux.” Kaxĩy.

⁷ Hu' xexka xop te hãmyũmmũg, pa hãm'ãktux 'üm putup'ah, hu:

—'İntu', 'ap yũmmũg'ah. Kaxĩy.

⁸ Ha Yeyox te:

—'A 'ãte xa hãm'ãktux putup'ah kamah, tu 'ü 'üm te 'ã' xat 'ãktux putup 'ohnãg. Kaxĩy.

Kãmãnat xop Kummuk

⁹ Tu hãm'ãktux hã tikmũ'ün yũmmũgãhã', nũy Topa yõg hãpxopmã'ax yũmmũgã', nũy yãy xok'ax 'ãktux, 'ihã' xuxyãk-tok 'ãktux, hu:

—Tikmũ'ün 'üm te mĩnta 'op xap xok punethok, tu yãy yõg hãpxa'ax hõm tikmũ'ün nõy pu', ha tik te pupi pagok, ha' nõy yõg hahãm, ha ta hãpxexka nõy ha' mõg, tu mõktu mõxaha', tu hãmyãxatamuk xohix hã' nox xip, ¹⁰ ha hãmyãxatamuk xohix nõg, 'ihã hãpxa'ax xuxyã te mĩnta 'op yõg tayũmak xak, hu yãy yõg hãm tu kãmãnat nũ'kutnãhã', tu nũ'kutnãhã', pũyĩy mĩnta 'op yõg tayũmak pop, ha' nũn tu nũktu xupep, pãyã tikmũ'ün xop te' kix kakixnãg, tu yã' hok mõ'kutnãhã yãy pet hah. ¹¹ Ha nõm xuxyã te xe nũ'kutnãhã', tu kãmãnat nõy nũ'kutnãhã' nũy tayũmak pop, ha' nũn tu nũktu xupep, pãyã tikmũ'ün xop te' kix kakixnãg kamah, tu' hupmãhã', tu yã' hok mõ'kutnãhã yãy pet hah. ¹² Ha hãpxa'ax xuxyã te xe nũ'kutnãhã, ha tikmũ'ün te' kix kamah, xix mõ'kutnãhã'. ¹³ Yĩ' xuxyã te: “'Äte putep mũn mĩy'ax? Tikmũ'ün te kãmãnat xop putup nõg, tu' yĩpkox 'ohnãg. Nãy, 'ãte 'ũgkutok pit mõ'kutnã'ax, nõm te mãxap mõ'kutnã'ax, pũyĩy tikmũ'ün nõm tu' yĩpkox pi'. 'Üxexka pe'paxex tu'.” Kaxĩy. Tu nũ'kutnãhã', ha' nũn, tu nũktu xupep 'ütak yõg hahãm tu'.

¹⁴ —Ha tikmũ'ün te hãm pupi pagok, tu' kummuk, tu hãpxa'ax xuxyãk-tok xe'e pẽnãhã', tu yãy pu hãm'ãktux, hu: “'Öhõm 'ũxuxyãk-tok te mãxap. 'Äpu, yũmũp-tex, pũyĩy yũmũ yõg yãyhã hãpxa'ax.” Kaxĩy.

¹⁵ —Tu hãpxa'ax tu hãptopa mõgãhã', tup-tex, ha' xok. Putep mũn pe'ãpaxex, putep mũn mĩy putup mĩnta xuxyã te'? ¹⁶ 'Ünũn putup tikmũ'ün kummuk hah, tu' kix'ax, pu tu xakix xe'ëgnãg, tu mĩnta yõg hãpxa'ax hõm putup tikmũ'ün nõy pu'. Ta tu' kux. Kaxĩy.

Ha tikmũ'ün te' xupak, tu:

—'Ämhok! Pũyã Topa tux hok pu' hõm hok! Kaxĩy.

¹⁷ Pa Yeyox te' pẽnã ka'ok, tu:

—Hõmã tik te Topa pupi hãm'ãktux, tu tappet hã kax'ãmi', hu: “Tikmũ'ün te mĩptut xexka mĩy'ax, tu mĩm xexkap-tup nõg, pa Topa te' mĩy mĩptut mãykup xix mĩptut koxuk, yĩy mĩm xexka xe'ëgnãg.” Kaxĩy. ¹⁸ Tikmũ'ün te nõm mĩm xexka tu' nãhã', tu yãy putex, pa mĩm xexka te tikmũ'ün yĩmũ' nãhã', tu' koxyõy'ax tu mõktu' xok xe'e'. Kaxĩy.

Gohet puknõg pu tayũmak hõm

¹⁹ Ha tik te hãmyũmmũg xop gãy, xix 'ãmãnex xexka xop gãy, tu Yeyox te' xuktux kummuk yũmmũg, tu' mũg putup nõmhã, nũy 'ũp-tex, pãyã tikmũ'ün yĩpkutuk, ²⁰ yĩ' xexka xop te' hip, tu Yeyox pẽnãnã' pip, tu tik xop mõ'pok, pu tu' pẽnã max, yã' pa max, pãyã' kuxa kummuk, tu Yeyox yõg hãm'ãktux 'ãpak, nũy yãy xexka xop pu' xuktux, xaptop hã hãm'ãktux'ax, pũyĩ' xexka xop Yeyox kupex, nũy mũg, nũy gohet yõg xonat pupi' mũg, ²¹ ha' pẽnã'ax xop te Yeyox ha' mõg, tu:

—Notot, xate tikmũ'ün yũmmũgã'ax, tu' yũmmũgã max, hak mũ'ãte' yũmmũg, ha xatep-tup tikmũ'ün xohix, tu hãpxe'e 'ãktux pax, hu tikmũ'ün xohix mõgãhã, hãmyok mĩy hã nõ mõgãhã'. ²² 'Ãyĩy. 'Ok Topa yõg xat'ax te' xat hok, 'ũ puknõg yõg gohet pu tayũmak hõm hok, 'ok pe' xat 'ũ tu' hõm? Kaxĩy.

²³ Pa Yeyox te nõm tik xop yã mõ'ãmã'ax yũmmũg, tu nõm pẽnã'ax yõg hãmp'e'paxex yũmmũg, 'ap max'ah, yĩy hãm'ãktux, hu:

²⁴ —'Ã' mũg tayũmak 'ãnuk. Putep koxuk nũhũ'? Kaxĩy.

Ha:

—Gohet yõg tik te' xat'ax koxuk. Kaxĩy.

²⁵ Yĩy:

—Gohet pu' hõm gohet yõg hãpxop, xix Topa pu' hõm Topa yõg hãpxop. Kaxĩy.

²⁶ Ha tik pẽnã'ax xop te' yëy, tu' yĩy 'ohnãg, Yeyox te hãmyũmmũg, yĩ' yĩy 'ohnãg.

Yeyox te putpu hi'ax 'ãktux

²⁷ Ha Xanoxeo yõg tik xop nũn, ha nõm xop te putpu tikmũ'ün hi 'ohnãg 'ãktux, tu Yeyox yĩkopit, hu:

²⁸ —Notot, xate tikmũ'ün yũmmũgã'ax. Hõmã mõnãyxop hittap Mõyyex te' xat'ax kax'ãmi', tu: “Tik te yãytaha', tu' xok, tuk-tok 'ohnãg, pũyã yãy taknõy 'ũxetut mũy, nũy yãy taknõy nõm xok pupik-tok put.” 'Ükux. Kaxĩy. ²⁹ Tu xe hãm'ãktux, hu:

—'Ütaknõy xop xohix te 7 tihi' 'ãxa', ha 'õm te mãxap te yãytaha', tu' xok, pãyãk-tok xip 'ohnãg, ³⁰ ha' taknõy tek-nãy tu' yãytaha', tu' taknõy nõm xok xetut mũg, tu' xok kamah, tuk-tok xip 'ohnãg. ³¹ Ha' taknõy tek-nãy tu', tu' taknõy nõm xok yõg xetut mũg, tu' xok, tuk-tok 'ohnãg, tu mõktu taknõy xop xohix te 7 te 'ün mũg, tu' xok, tuk-tok 'ohnãg, ³² ha' taknõy xop xetut puxet xok, 'ũka'ax hã' xok 'ãxa'. ³³ Hãptup mõ'nãp-tup, 'ihã Topa te putpu' hĩnnãp-tup tikmũ'ün xakix xop. Tep te' xetut mũg'ax? Yã' taknõy xop xohix te 7 te 'ün puxet hã' yĩpxox. Kaxĩy.

³⁴ Ha Yeyox te:

—Hõnhã tikmũ'ün te yãytaha', ³⁵ pa Topa te yãy yõg tikmũ'ün xexkãnãp-tup, pu tu hi 'ap kux'ah, hu yãytap-tup 'ohnãg, ³⁶ tu pexkox yõg nũ 'pok xop putuk, yã Topa hãk-tok xop xe'e', 'ũhi putpu hah, tu xakip-tup 'ohnãg, ³⁷ ha mõnãyxop hittap Mõyyex te putpu hi'ax 'ãktux, 'ihã Topa yã mõnãyxop yõg Topa 'ãktux, tu 'Amanãm yõg Topa 'ãktux, xix 'Iyak yõg Topa 'ãktux, xix Yako yõg Topa 'ãktux, ³⁸ yĩy Topa te tikmũ'ün hi'ax xop yõg Topa, 'ap xakix xop yõg Topa'ah, yã 'ũxohix te Topa tu' hi xe'e”. Kaxĩy.

³⁹ Ha hãmyũmmũg xop te:

—Xate hãm'ãktux max, xate yã hãmyũmmũgã max. Kaxĩy.

⁴⁰ Ha' yëy, hu xe' yĩkopit 'ohnãg.

Topa yõg hãmyãykutnã'ax 'ãktux

⁴¹ Yĩy Yeyox te' yãnãn tu' yĩkopit, hu:

—Tep te xĩy Topa tappet te: “Topa yõg hãmyãykutnã'ax te mõnãyxop hittap Namix hã' mõkputox?” ⁴² Namix mũn tek-tex'ax yõg tappet tu kax'ãmi, hu: “Topa xe'ëgnãg tek xuxyã pu hãm'ãktux, hu: “Ügyĩp xe'e ha 'ãyũm, ⁴³ tu mõktu 'ãte tik xop te 'ãha gãy nõa',”

” kaxīy. ⁴⁴ Yūmmūg. Namix te yāy xuxyā 'āktux, tu kama yāy mōkputox 'āktux. Tep tu Namix te' mōkputox'ax yā' xuxyā 'āktux? Kaxīy.

Yeyox te tik te hāmyūmmūg xop 'āktux

⁴⁵ Ha tikmū'ūn xip, 'ihā Yexox te yāy yōg xop pu hām'āktux, tu:

⁴⁶ —'Ōg pa mōxip! Hāmyūmmūg xop te topixxax tox mō'tat, tup-tup, pu tikmū'ūn 'āneo kōmēn kopah, ha' yūm'ax max xak, tu Yoneo xop yōg Topa pet kopa mīmpe max xak, nūy māhām, tu 'āmuk xexka ha' mōg pax, ha tikmū'ūn te: “'Ūxexka 'ōhōm.” Kaxīy. ⁴⁷ Ha Topa pu hām'āktux kumaknāg, pu tikmū'ūn pēnā', tu 'ūn hok mām xop tu' mōy tayūmak xexkah, tu mō'āmā hā Topa pu hām'āktux. Pa Topa te hāmyūmmūg, tup-tup nōg, hu' xūygāp-tup, Topa te mō'āmā'ax xop xūygāp-tup xexka. Kaxīy.

21

'Ūn hok yūm te Topa pu tayūmak hōm

¹ Ha Yeyox te Topa pet xexka kopa' xip, tu tikmū'ūn pēnāhā', ha 'ūp-texop xexka nūn, tu tayūmak punethok mō'tat Topa pet yōg mīpkox kopah, ² ha Yeyox te 'ūn pēnāhā kamah, 'ūn hok yūm ha' pēnāhā', ha tayūmak ka'ok 2 hōm. ³ Yīy:

—'Āte xa hāpxe'e 'aktux: Nūhū 'ūn te tayūmak kutōgnāg hōm, pāyā' xexkah, 'ūxohix tu', ⁴ ha 'ūp-texop xexka xop te tayūmak xexka hōm, pāyāk-tōgnāg, 'ūyāg tu', ha 'ūn 'ūhok te yāy yōg tayūmak xohix hōm. Kaxīy.

⁵ Ha tikmū'ūn te Topa pet xexka 'āktux, tu mīkaxxap max hā' pet 'āktux, hōmā tikmū'ūn hittap te' xap popmāhā, ha nō' pet, ha Yeyox te:

⁶ —Hāmyāxatamuk mō'nāp-tup, 'ihā' puknōg gāy xop te Topa pet koxyōy putup, ha' yōg mīkaxxap max xohix putyōn putup. Kaxīy.

Hāpkummugā'ax 'āktux

⁷ Ha tikmū'ūn te' yīkopit, hu:

—Yāyā', hām 'ūm hā' mīy'ax? 'Ok hāpxopmā'ax pēnāp-tup, nūy tu hām 'ūm hā' yūmmūg? Kaxīy.

⁸ Ha Yeyox te:

—'Ōg pa 'āti', ka tikmū'ūn kummuk xop putat kummuk hā 'āmōgā', yā mō'āmā'ax hā 'āmōgā'ax, tu: “'Ūgmūn yā Topa yōg hāmyāykutnā'ax 'āxet'ax Kunnix'” kaxīy, xix: “Hōnhāk nūn,” kaxīy. 'Ōg pa'āti! Nōm tikmū'ūn pe 'āmōg hok! ⁹ Ha xa hām'āktux'ax, tu tikmū'ūn xop xohix yāykix'ax 'āktux, pa 'ākuxānōg hok. Yā yāykix punethok putup, pāyā 'ap 'āmnīy mōg putōynāg'ah. Kaxīy.

¹⁰ Tu xe:

—Hāpxexka yōg tikmū'ūn te yāy nōy yōg tikmū'ūn gāyā'ax, xix gohet te yāy nōy gāyā'ax. ¹¹ Ha hāmyāynuhuk xexka putup, xix hāmhōgnāg, ha tikmū'ūn te' xit'ax xak putup, pāyā hāmhōgnāg, xix hāmpakut xexka pip putup, ha tikmū'ūn te hāpxopmā'ax pēnāp-tup, ha pexkox tu yīmū nāp-tup, ha tikmū'ūn xohix kuxānōg putup.

¹² —Ha' gāy xop te 'āmūg putup hāmāxap, tu 'āxūygāp-tup, xix yāy tu nū'nā'ax pet ha 'āmōgāp-tup, nūy 'āyīkopit, tu' xat'ax xop ha 'āmōgāp-tup, 'ūgmūn hāh, ¹³ yīy 'āxop te hām'āpak max 'āktux'ax, ¹⁴ hu xutigāhok, 'ākuxānōg hok, nūy: “Putep mūn 'āktux'ax 'āte'?” Kaxīy. 'Āmhok. ¹⁵ Hāpxip 'ohnāg 'ihā 'āte 'āyūmmūgāp-tup, ha hām'āktux max'ax, pu tu 'ākupex xop yēy. ¹⁶ Ha yāy 'atak te 'āmūg putup, xix 'ātaknōy xop, xix 'āxape xop, tu 'āmūg putup, tu kanet ha mōgāp-tup, pūyīy 'āp-tex, tu 'āxop yāg putex putup, ¹⁷ ha tikmū'ūn xohix te 'āp-tup nōg, 'āxop yā yōgnū tikmū'ūn hah, ¹⁸ pa Topa te 'āpēnā max, tu 'āpēnānā' xip, yīy 'āxe te 'āp-tox tu 'ap nāp-tup'ah, nūy tu yāyxaxok hok, ¹⁹ yīy Topa yōy putat xak hok, nūy 'āhi xe'ēgnāg. Kaxīy.

Gāy xop te Yenoyanēn koxyōy putup

²⁰ Tu xe hām'āktux, hu:

—'Āxop te kōmēn Yenoyanēn pēnāp-tup, ha' puknōg yōg xonat xop te kōmēn Yenoyanēn xakot putup, nūy kōmēn koxyōy, tu' koxyōy putup, hōnhā xate' yūmmūg.

²¹ Pūyā hāpxexka Yonex kopa' pip tikmū'ün nū'mān, tu yīktix tu' mōg nū'paha', pūyā kōmēn kopa' pip tikmū'ün yāy papuk, pūyā kōmēn tu hāptopa' pip tikmū'ün kōmēn tu mō'xakux hok. ²² Ha Topa gāy Yoneo yōg tikmū'ün mūtik, tu' xūygāp-tup. Hōmā tik te Topa pupi hām'āktux, tu tappet tu' kax'āmi', yā Topa yōg hām'āktux hittap hā' pēnāp-tup nōmhā. ²³ Pa 'ün tek-tok xuk yāy kopah, tu' xūy xexkap-tup, xix 'ün tek-tok pu yāy xo'opmāhā', tu' xūy xexkap-tup. Nū tikmū'ün xohix potap-tup, ha hāpxexka xohix yōg tikmū'ün xūy putup, yā Topa te' xūygāp-tup xexka, ²⁴ ha' kix'ax mīkax xexka hā, yī' yāg'ax tikmū'ün 'ūyāg, tu' yāg nōy mūg putup, tu hāpxexka puknōg ha' mōgāp-tup. Hāmpuknōg xop te kōmēn Yenoyanēn tonnok putup, nōm xop te Topa yūmmūg 'ohnāg, tu mōktu Topa te puknōg xop pu hām'āktux, hu: “Puxi'.” Kaxīy.

²⁵ Tu xe hām'āktux, hu:

—Tikmū'ün te hāpxopmā'ax ka'ok pēnāp-tup, māyōn tu hāpxopmā'ax pēnāp-tup, xix māyōn hex tu', xix māyōnnāg tu', ha hāpxexka yōg tikmū'ün xohix kuxa teknōg, tu kōnāg xexka yo'ok xexka 'āpak'ax, hu' kuxānōg. ²⁶ Tik xop kuxa teknōg putup, 'ūkuxānōg tu', ha hāpxop te hāmnōgnōy tu' pip xop te yāy nuhuk putup, ²⁷ hak mūn yā Tikmū'ün Kutok, tuk nūn putup put pu', 'ihā tikmū'ün tek pēnāhā', hāmgōy xexka kopak nūn putup, 'ūgka'ok xe'ēgnāg tu', tuk xexka xe'ēgnāg nūn putup. ²⁸ 'Āxop te nōm hāpxopmā'ax ka'ok pēnā', 'āpu pexkox yokomak pēnā'. Yā 'āxuxyā' nūn, pu 'āmōy, nūy 'āxūy kuxyā'. Ta tu' kux. Kaxīy.

Tute piget kup 'āktux

²⁹ Yeyox te hām'āktux nōy hā hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax yūm-mūgā', hu:

—Mīm kup piget pēnā', xix mīm kup xohix pēnā', ³⁰ 'ūmīxux xupep, 'ūxokax puk tup, 'ihā xate' yūmmūg, yā hām pukpex xupep. ³¹ Kaxīy 'āxop te hāpxopmā'ax ka'ok pēnāhā', 'ihā hāmyūmmūg, tu Topa nūn yūmmūg, ha' nūn, pu yāy yōg tikmū'ün xat, yā' hāmhūmnāg.

³² —'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Hōnhā' pip tikmū'ün yāg te hāpxopmā'ax xohix pēnāp-tup. ³³ Pax pu yōgnū hām'āktux'ax nōg, puxix pexkox xix hahām nōg hāmāxap, hām'āktux'ax ka'ok xe'ēgnāg hah. Kaxīy.

Pu tikmū'ün yā' pēnānā' pip

³⁴ Tu hām'āktux kux, tu:

—'Ōg pa mōxip! Yāy pupi' pēnā max, pu yāy yōg hāpxop xak'ax 'āhīy hok, pu 'āmuk xexka xix kenmuk xo'op xexka 'āhīy hok, ka 'āxop hāmyūmmūg 'ohnāg, 'ihā Topa yōg hāptup xe'e mō'nāhā'. ³⁵ Yā mō'nāp-tup hāpxexka xohix tu', xix tikmū'ün xop xohix tu', ha pāmāg te xokxop mūg, 'ūxaptop ha' mūg, kaxīy Topa yōg 'āmnīy mō'nāp-tup, 'ihā tikmū'ün pa pip 'ohnāg. ³⁶ 'Ōg pa mōxip, xix yāy pupi' pēnā max. Topa pu hām'āktux, pūyīy 'āka'ogā', pu hāpxopmā kummuk tu hāpxupmā', nūy 'ūgmūn keppa' pi', 'ūgmūn yā Tikmū'ün Kutok hah. Ta tu' kux. Kaxīy.

³⁷ 'Āmnīy xohix hā Yeyox te Topa pet xexka kopa hāmyūmmūgāhā', tu 'āmāxak xohix 'ihā' mōg, tu yīktix 'Onimet yīmū' mōg, nūy yīmū' pi', ³⁸ ha māyōn kūynāg xut xohix, 'ihā' putpu' nūn, tu Topa pet xexka ha' nūn, nūy hāmyūmmūgā', ha tikmū'ün xohix xexka nūn, māyōn xupep 'ihā' nūn, nūy Yeyox te hām'āktux 'āpax.

22

Yoneo xexka xop te Yeyox putex putup

¹ Ha Yoneo yōg tikmū'ün te 'āmuk xexka mīy putup, 'ūxuxet'ax pām tokatok hok, ha' xuxet'ax nōy te Nōa'yēn, ² ha 'āmānex xexka xop xix hāmyūmmūg xop te Yeyox putex putup, tu' xaptop hāp-tex putup, tikmū'ün yīpkutuk tu'. Yā tikmū'ün te Yeyox putup pax.

Yot pa mūn max, pāyā' kuxa kummuk

³ Ha Hãmgãyãgnãg te Yot kuxa kummugãhã, ha Yeyox yõg tik xop mütik hãpkumep.
⁴ Pãyã' mõg, tu 'ãmãnex xexka xop mütik hãm'ãktux, ha yãy yãnãn, ha Yot te:

—'Ãte 'ãxop mõ'nĩynãm'ax, xayĩy Yeyox mũy. Kaxĩy.

⁵ Ha' hittup, tu tu' hõm'ax tayũmak, ⁶ ha Yot te tayũmak putup, hu hãmpe'paxex punethok, nũy xexka xop mõ'nĩynãm, pu' xaptop hah Yeyox mũy, pũyĩy tikmũ'ũn yũmmũg hok.

'Ãmuk xexka Nõa'yẽn mĩy

⁷ Ha 'ãmñy punethok nõg, 'ihã Yoneo xop te 'ãmuk xexka Nõa'yẽn mĩy, tu pãm tokatok hok mãhã', tu kahnẽn kutok putex, tu mõ'hap, pu tikmũ'ũn xohix' mã', ⁸ ha Yeyox te Pet xix Yoãm mõ'pok, tu:

—Mõg, nũy yũmũ'ã 'ãmuk xexka mĩy, nũy yũmũg mã'. Kaxĩy.

⁹ Ha:

—Pi'yã' mĩy'ax? Kaxĩy.

¹⁰ Ha:

—'Ûg'ãpax. Kõmẽn xexka tu mõnãy, tu tikmũ'ũn 'ũm pẽnãp-tup, ha nax tox hã kõnãg tat, tu 'ãha' nũn putup. 'Ûpe mõg, tu mõktu mõxaha mĩptut tu', tu' mõxakux, ¹¹ tu mĩptut xuxyã pu hãm'ãktux, hu: "'Ûgmũg xuxyã tek mũg xat, pu 'ãyĩkopit, hu: Pi'a' xip mĩptut 'ũm kox, pu 'ãte 'ãmuk xexka 'ãxet'ax Nõa'yẽn mĩy yãy yõg tik xop mütik?" Kaxĩy. ¹² Ha xa' mũg putup hãpkox xexkah, yã mĩmpe yũm'ax punethok, xix mĩmpe xit'ax punethok mãm, ha mĩptut mõkãnĩn yĩmũ' yũm. 'Õnte 'ãmuk xexka mĩy, 'ũxuxet'ax Nõa'yẽn. Kaxĩy.

¹³ Ha Yeyox te' xat kux, 'ihã Pet mõg, xix Yoãm, tu' xat'ax xohi' mĩy, yã Yeyox yõg hãm'ãktux'ax hã hãpxopmãhã', tu 'ãmuk xexka mĩy nõm mĩptut kopah.

Yũmũg xuxyã yõg xit'ax

¹⁴ Tu' mĩy kux, ha Yeyox yũm, tu mĩmpe xit'ax yĩmũ' yũm, ha yãy yõg mõ'pok xop te nũ mütik mãm, ¹⁵ ha:

—'Ãte' xak, 'ũxit 'ãxop mütik, nũy 'ãxop mütik 'ãmuk xexka 'ãxet'ax Nõa'yẽn mĩy hãmãxap, tuk-nãy tuk xũy putup, ¹⁶ tu xa hãm'ãktux, hu: 'Ak 'ũm xit 'ãmuk xexka 'ũxeheh nũnte, pãyã tikmũ'ũn te Nõa'yẽn xe'e yũmmũg, kopxik xit putup, 'ihã Topa yõg tikmũ'ũn xohix yĩpkox pip. Kaxĩy.

¹⁷ Tu kãnẽy paha', tu Topa pu:

—'Ãmax! Kaxĩy.

Tu xe:

—'Ûpa kãnẽy, xayĩy 'ãxop xohi xo'op. ¹⁸ 'Ãte xa hãm'ãktux: 'A 'ãte mĩnta hep xupyãg xe xo'op putup'ah, pa Topa yõg tikmũ'ũn xohix yĩpkox pip, kopxi' xo'op putup 'ũxeheh. Kaxĩy.

¹⁹ Tu pãm paha', tu' koxip, tu Topa pu: 'Ãmax! Kaxĩy. Tu yãy yõg tik xop pu' popmãhã', tu:

—Nũhũ 'ũgyĩn, yãk xok 'ãxop pupi', 'ũkoxip, nũy tak xaxok hok. Kaxĩy.

²⁰ Ha' xit kux, 'ihã Yeyox te:

—Nũ kãnẽy pa kamah, yã' hep te' kopa' xup. Topa te pa'ax tup mĩy tikmũ'ũn mütik, hak hep 'ãta nũ'nãhã 'ãxop pu', pu pa'ax tup mĩy. ²¹ Pa tik mõ'ãmã'ax te yũmũk mütik xit, tu gãyxop mõgãp-tup 'ũghah. ²² 'Ûgmũn yã Tikmũ'ũn Kutok, tuk xok putup, pa Topa gãyñãm, tu tik mõ'ãmã'ax hã' gãy. Kaxĩy.

²³ Yeyox yõg tik xop te yãy yĩkopit, hu:

—Pi'yã' nõm te' kummugã'? Kaxĩy.

Pi'yã' tik te' xohix xat'ax

²⁴ Tu kamah hãm'ãktux hã' nõy yãnãn, nũy tik 'ũm 'ũxohix xat'ax yũmmũg, ²⁵ yĩy Yeyox te:

—Hãmpuknõg xop yõg tik te' xat, ha' yõg tikmũ'ũn yĩpkox pip, tu' yõg gohenanok 'ãxet'ax mĩy, hu: Tik te tikmũ'ũn hã' xape'. Kaxĩy. ²⁶ Pa 'ãxop kopa 'ãnõy xat hok. Pũyã' xat'ax hãpxopmã 'ũnõy xop pu', 'ãtakanõy tu' ka'ax putuk, yã yãyhã'ax kutõgnãg, nũy tikmũ'ũn xohix pu yĩpkox pi'. ²⁷ Pi'yã mũn xexka? 'Ok tik te mĩmpe tu' yũm, nũy tu xit,

pe tik te hăpxop tat nŷy nŷy xinnă'? Nŷm te' yŷm yă' xexkah, păyă 'ăxop xohix pu 'ăte hăpxopmăhă'.

²⁸ 'Ăxop tek mŷtik hăpkumep, tuk mŷtik hăpxopmăhă' xix 'ăxŷy. ²⁹ Yŷg 'ătak te 'ă yăy 'ăxet'ax hŷm 'ŷ tikmŷ'ŷn xat, yă kaxŷy 'ăte yăy 'ăxet'ax xa' hŷm, xa tikmŷ'ŷn xat, ³⁰ nŷy 'ŷgmŷtik 'ăxit xi' xo'op, yŷgnŷ hăpxexka tu'ăxit'ax, xa' yŷm'ax max yŷmŷ' yŷm, nŷy 'Iyaet yŷg tikmŷ'ŷn yŷg hăpxopmă'ax xohix kopit.

Yeyox te Pet pu hăm'ăktux

³¹ Tu xe:

—Xŷmăm, 'ŷg'ăpax max. Hămgăyăgnăg te 'ăp-tup, nŷy 'ănuhuk. Tikmŷ'ŷn te xuxnăg nuhuk, pĕnĕn hă nuhut, hă kaxŷy Hămgăyăgnăg te 'ăxut putup, ³² pa 'ăte Topa pu hăm'ăktux, ta tu 'ă xak, pu 'ăka'ogă', nŷy 'ăkuxa yŷmmă ka'ok. 'ŷg ha 'ănŷn'ax putpu', 'ăpu 'ănŷy xop ka'ogă'. Kaxŷy.

³³ Ha Xŷmăm Pet te:

—'Ăte 'ămŷtik 'ŷgmŷg, tu kanet hak mŷg'ax 'ămŷtik nŷmhă, nŷy xok 'ămŷtik. Kaxŷy.

³⁴ Yŷy:

—'Ăte xa hăpxe'e 'ăktux, Pet: Xate tikmŷ'ŷn yŷpkutuk, huk nŷm putup, tu hăm'ăktux putup, tu: "Yeyox 'ătep yŷmmŷg'ah." Kaxŷy. Tu xe' xuktux putup, tu xe' xuktux putup. Xate koit kux, 'ŷhă xokakkak te xatap-xehnăg putup. Kaxŷy.

Yeyox te yăy yŷg tik xop yŷmmŷgăhă'

³⁵ Tu yăy yŷg xop pu hăm'ăktux hu:

—Hŷmă 'ăte mŷ'ăpok, 'ŷhok mŷ'ăpok, 'ap pata xax 'ăptat'ah, xix tayŷmak 'ap tat'ah, xix xagok 'ăxop tep tat'ah. 'Ok putup te 'ăp-tex 'ŷhă 'ămŷg? Kaxŷy.

Ha:

—'Ămhok, yă puxi'. Kaxŷy.

³⁶ Ha:

—Pa hŷnhă 'ŷg tayŷmak tat, xix xagok mŷ'tat. 'ŷg kayak hămĕnax, nŷy tayŷmak pa', nŷy mŷkax xexka 'ŷm pa', tu' mŷ'tat. ³⁷ Hŷmă tik hittap xop te Topa pupi hăm'ăktux, tu' yŷg hăm'ăktux yă tappet tu kax'ămi', hu: "Tik te' kummuk xop mŷtik mŷg." Kaxŷy. Huk mŷn 'ăktux, ha Topa yŷg hăm'ăktux hittap hă tikmŷ'ŷn kummuk te hăpxopmăp-tup nŷmhă, 'ŷkxok hăh hăpxopmăp-tup. Kaxŷy.

³⁸ Ha' yŷg tik xop te:

—Hĕnă', mŷkax xexka 2 tihŷ'. Kaxŷy.

Ha: —Puxi'. Kaxŷy.

Yeyox te yŷktix 'Onimet tu' xip

³⁹ Tu' mŷg, tu 'ămnŷy hă yŷktix 'Onimet ha' mŷg, tu 'ămăxak xohix 'ŷhă' mŷg, ha' yŷg tik xop te' mŷtik mŷg, ⁴⁰ tu yŷktix yŷmŷ' mŷxaha', ha Yeyox te:

—Topa tu' xax, pu 'ăka'ogă', xa hăpkummuk mŷy hok. Kaxŷy

⁴¹ Tup-xehnăg ha' mŷg kutŷgnăg, tu' kopaxux hă' xip, tu Topa mŷtik hăm'ăktux, hu:

⁴² —'Ătak, 'ăte xa tu' xak 'ŷyŷk xŷy hok. Ka 'ăte yăy yŷg putup'ax mŷy, 'ŷyă 'ŷg putup'ax mŷy hămăxap. Kaxŷy.

⁴³ Ha pexkox yŷg nŷ'kutnă'ax xupep, tu Yeyox ka'ogăhă', ⁴⁴ ha' xŷy xexka, hu hămpukpex hep te' xax tu' năhă', yă' hep punethok, 'ŷhep 'ăta putuk, tu hăm tu nŷ' năhă'.

⁴⁵ Ha Topa pu hăm'ăktux năm, tu' kux, tuknŷhă' xip, tu yăy yŷg tik xop xak, tu' pipihi', ha mŷ'yŷn ka'ok, 'ŷkuxa teknŷg tu mŷ'yŷn, ⁴⁶ ha:

—Te xŷy hu mŷ'ŷn? 'Ăyok, 'ăknŷhă 'ati', nŷy Topa tu' xax, pŷyŷy 'ăka'ogă', xa hăpkummuk mŷy hok. Kaxŷy.

Xonat xop te Yeyox mŷg, tu' kŷy

⁴⁷ Yeyox te hăm'ăktux, 'ŷhă tik xop nŷn, ha Yot te' nŷnnăhă', 'ămnŷy xohix hă tu Yeyox mŷtik mŷg, hu yăy kep ha' mŷg, nŷy tu 'ăneo. ⁴⁸ Pa Yeyox te:

—Xatep-tep mün mÿ putup, Yot? 'Ügmün yã Tikmũ'ün Kutok. 'Ok xatek mÿg yã kep hah, mō'ãmã'ax hak mÿg, nÿy gãy xōp tuk mÿg? Kaxÿy.

⁴⁹ Ha tik xop te' pēnãhã', nōm tik te Yeyox mütik hãpkumep, tu' pēnãhã', tu hãmyümmÿg, hu:

—Yãyã, 'ok xatek putup 'ükix mÿkax xexka hã? Kaxÿy.

⁵⁰ Hu tik te mÿkax xexka paha', tu 'ãmãnex xat'ax yōg kãmãnat yÿpkox xak, tu' yÿpkox xaxit, 'üyÿpxe'e hã nōm xip, ⁵¹ ha:

—Hup! Kaxÿy.

Tu' yÿpkox 'ãpit, tu' tapmãhã', ⁵² tu 'ãmãnex xop pu hãm'ãktux, xix Topa pet yōg kapitãm pu' xuktux, xi' xexka xop pu hãm'ãktux, hu:

—'Ok 'ãnün, nÿy tik te hãpxop hã' xupxet'ax mÿy? Tep tu 'ãxop te mÿkax xexka tat, xix mÿhÿm? ⁵³ 'Ämnÿy xohix hã 'ãte tikmũ'ün yÿmmÿgãhã', Topa pet xexka kopa hãmyümmÿgãhã', ha 'ãxop tek mÿg 'ohnãg. 'Äka'ok nōmhã, xix Hãmgãyãgnãg ka'ok nōmhã, nōm te hãpkoxtap kopa' xip. Kaxÿy.

Pet te Yeyox yÿmmÿg hok 'ãktux

⁵⁴ Ha' mÿg, tu' mōgãhã 'ãmãnex xat'ax pet hah, ha Pet te hãptox tu' pe' mōg, ⁵⁵ ha 'ãmãnex yōg kãmãnat xop te kuxap xexka mÿy hãptopa', tu kuh xexka yÿmmap ha' mãm, ha Pet te kãmãnat xop mütik mãm, ⁵⁶ ha kãmãnat hex te Pet pēnãhã', kuxap yōg kuyãnãm hã' pēnãhã', tu:

—Nÿy kãy te Yeyox mütik hãpkumep! Kaxÿy.

⁵⁷ Pa Pet te:

—'Ämhok! 'Äte nō'ōm 'ap yÿmmÿg'ah! Kaxÿy.

⁵⁸ Hãpxip kutōgnãg 'ihã tik te' pēnãhã', tu:

—Xate Yeyox yōg tik xop mütik ti kamah. Kaxÿy.

Pa Pet te:

—'Ak mün'ah. Kaxÿy.

⁵⁹ Hãpxip kutōgnãg 'ihã yã 'ünōy te:

—Hamün, tute Yeyox mütik hãpkumep! 'Üyÿ'ax yã hãpxexka Ganinet yōg kamah! Kaxÿy.

⁶⁰ Pa Pet te xe hãm'ãktux, hu:

—Pute 'üm? Xate putep mün xuktux? 'A 'ãte' yÿmmÿg'ah! Kaxÿy.

Ha hãpxip 'ohnãg 'ihã xokakkak tak xataha', ⁶¹ ha Yeyox te ha' yokãnãm, tu Pet pēnã ka'ok, ha Pet te Yeyox yōg hãm'ãktux pe'paxex. Yã hōmã Yeyox te hãm'ãktux, hu: "Xate koit tikoyuk putup, tuk mün yÿmmÿg hok 'ãktux, 'ihã xokakkak tak xatap-xehnãg." Kaxÿy. ⁶² Ha Pet te yãyhãhup xexkah, tu hãptopa' mōg, tu' pota punethok.

Xonat xop te Yeyox kix

⁶³ Ha tik xop te Yeyox mÿg, tuk-tex'ex kummuk, tu' kix, ⁶⁴ tu topixxax hã Yeyox pa mō'nÿy, tu' yÿkopit, hu:

—'Äpu, 'ügmũ'ã Topa pupi hãm'ãktux. 'Ü 'üm nōm te 'äkix? Kaxÿy.

⁶⁵ Tu hãm'ãktux hã Yeyox kuxa xÿygãhã', 'ãmñÿy tox hã' xÿygãhã'.

Yoneo xexka xop te Yeyox yÿkopit

⁶⁶ Ha mãyōn xupep, 'ihã' Yoneo xexka xop te yãy tu nÿ' nãhã ta tu 'ãmãnex xexka xop mütik, xix hãmyümmÿg xop mütik yãy tu nÿ' nãhã', ha Yeyox mōgãhã', 'ãmãnex xat'ax pet ha' mōgãhã', puyÿ' yÿkopit. ⁶⁷ Tu:

—'Ok 'ãmün yã Kunnix? 'Ok Topa te xa yãy kutnãhã'? 'Äpu, 'ügmũ'ã' xuktux. Kaxÿy.

Pa Yeyox te:

—'Äkuxa mãm 'ohnãg yōgnÿ hãm'ãktux tu'. ⁶⁸ 'Äte 'ãyÿkopit, puxix 'ãxop 'ap hãm 'üm 'ãktux putup'ah, ⁶⁹ pak mün yã Tikmũ'ün Kutok, yã hōnhãk yÿm'ax Topa yÿpxe'e hah, Topa ka'ok xe'ëgnãg yÿpxe'e hak yÿm'ax. Kaxÿy.

⁷⁰ Ha' xexka xop te:

—'Ok 'ãmün yã Topak-tok xe'ëgnãg? Kaxÿy.

Ha:

—Xate' xuktux. Kaxīy.

⁷¹ Ha' xexka xop te:

—Puxi!! Kāy yāy yīy'ax hā 'ūgmū'āte' xupak! Kaxīy.

23

Pinat te Yeyox yīkopit

¹ Ha' xexka xop xohix 'ūknīha' tihi', tu Yeyox mōgāhā gohenanok ha', 'ūxuxet'ax Pinat, ² ha' kupex nām, hu:

—Kāy te tikmū'ūn yūmmūgā kummuk, tu' xat hok pu tayūmak hōm hok gohet pu', tu yāy mūn yā tik te tikmū'ūn xat'ax 'āktux, tu Topa te' yāy kutnā 'āktux. Kaxīy.

³ Ha Pinat te Yeyox yīkopit, hu:

—'Ok xate Yoneo yōg tikmū'ūn xat xe'ēgnāg? Kaxīy.

Ha:

—'Ā xate' xuktux. Kaxīy.

⁴ Yīy Pinat te 'āmānex xop pu hām'āktux, xix tikmū'ūn pu hām'āktux, hu:

—Yeyox te hāpkummugā 'ohnāg. Yā' max. Kaxīy.

⁵ Pāyā' xexka xop te:

—Yā' kummuk ta pax! Tute tikmū'ūn gāyāhā', tu hāmyūmmūgā'ax hā' gāyāhā hāpxexka xohix tu', yā Yonex tu', xix Ganinet tu', xix nūnte kamah. Kaxīy.

⁶ Ha Pinat te' xupak, tu' yīkopit, hu:

—'Ok kāy mūn yā Ganinet yōg? Kaxīy.

⁷ Ha' kupex'ax xop te:

—Hamūn. Kaxīy.

Yīy Pinat te' xat, pu 'Enot ha' mōgā', ha 'Enot te Yoneo yōg tikmū'ūn xohix xat, tu kōmēn Yenoyanēn tu' xip. ⁸ Ha xonat xop te' mōgāhā', tu mōktu mōxaha 'Enot pet hah, ha' pēnāhā', hu' kuxa hittup, tu 'āmnīy xohix hā' pēnāp-tup, pāyā pēnā 'ohnāg, yā hōnhā pēnā'ax, ha tikmū'ūn te Yeyox 'āktux 'Enot pu', ha 'Enot xak, puyīy Yeyox hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg, ⁹ hu' yīkopit, tu xe yā' yīkopit, pāyā Yeyox te' yēy. ¹⁰ Ha 'āmānex xexka xop xix hāmyūmmūg xop tihi', tu Yeyox kupex nām. ¹¹ Ha 'Enot tup-tup nōg, xix yōg xonat xop, tu' kute'ex kummuk, tu' xexka xop yōg topixxax mūn mō'tat nūy Yeyox kummukgā', tu put pu' mōgāhā Pinat hah. ¹² Hōmā 'Enot gāy Pinat hā', xix Pinat gāy 'Enot hā', pa hōnhā yāy tu' gāy xit, tu yāyhā' xape.

Pinat te' xat pu Yeyox putex

¹³ Ha Pinat te 'āmānex xop xānāhā', xi' xexka xop xānāhā', hay yāy tu nū'nāhā', ¹⁴ ha: —'Āxop te nūktu tik nūnnāhā', tu' kupex, tu tikmū'ūn gāyā 'āktux, pa 'āte' yīkopit, ha yā' max, 'ap hāpkummuk 'ūm mīy'ah, ¹⁵ ha 'Enot te yīkopit kamah, tu' put pu nū'kutnāhā'. Hāpkummuk 'ūm mīy 'ohnāg, puyīy tu xok, ¹⁶ Yīy 'āte' xat putup pu' kix xikot hā, nūy xut pu mōg. Kaxīy.

¹⁷ Hāmyāxatamuk xohix 'ihā Pinat te tik kummuk xut, 'āmuk xexka Nōa'yēn 'ihā' xut, tu kanet kopa' xip tik xut, pu mōg, ha Yoneo yōg tikmū'ūn te yāy kutnā tik puxet, pu mōg, ha Pinat te Yeyox xut putup pu mōg, ¹⁸ pa Yoneo yōg tikmū'ūn xohix yīy ka'ok, hu:

—'Ūmōgā Yeyox, nū' putex. 'Ūgmū'ātep-tup nōg, pa Mahamax xut pu mōg. Kaxīy.

¹⁹ Ha Mahamax te' nōy putex, tu kanet kopa' xip, tu tikmū'ūn gāyāhā', pu tu' kix gohet yōg xonat xop.

²⁰ Pa Pinat te:

—Nāy. Hāmpē'āpaxex max, 'ūyā xa' xut tik max, tu Yeyox xa' xut'ax. Kaxīy.

²¹ Pa tikmū'ūn tep-tup nōg, tu' yīy ka'ok, tu:

—'Ūp-tex, 'ūp-tex, mīpkupnix hāp-tex! Kaxīy.

²² Ha Pinat te xe hām'āktux tikmū'ūn pu', hu:

—Putep mūn mīy Yeyox te', xap-tex? Yā' max, hāpkummuk mīy 'ohnāg tute', yīy 'āte' xut'ax pu mōg. Kaxīy.

²³ Ha xe tikmũ'ün yĩ ka'ok, tu Yeyox putup nõg 'ãktux, ²⁴ yĩ Pinat te' xat, pu Yeyox putex, xix Mahamax xut pu mõi, ²⁵ ha' xut tik kummuk Mahamax, pu tikmũ'ün gã Yeyox mõi.

Mĩpkupnix tu Yeyox putex

²⁶ Ha' mõiãhã', 'ĩhã xonat xop te Xinẽn yõg tik Ximãm xat, pu mĩpkupnix tax, tu Yeyox pe' mõi, tu' taha'. ²⁷ Ha tikmũ'ün xohix xexka te' pe' mõi, xix kõiẽn yõg 'ün xop, tu' potahã' mõi, ²⁸ ha Yeyox te' hã yokãnãm, tu:

—'Ûgmũn hã 'ãpota hok, pãyã yãymũn hã 'ãpotaha', xix 'ãk-tok hã potaha'. ²⁹ 'Ãmnĩy mõi'nãp-tup, 'ĩhã tikmũ'ün te hãm'ãktux, hu: "Ûhũn kuxa hittup, nõm tek-tok 'ohnãg, ha kama' kuxa hittup nõm 'ün tek-tok yã xo'opmã hok." Kaxĩy. ³⁰ Ha tikmũ'ün kuxa teknõg'ax, tu: "Pũyã yĩktix 'ũgmũk tu' nã, nũy mõi knĩy." Kaxĩy. ³¹ Yã hõnhã mĩm yĩxux, ha' puk putup. Putep mũn mĩy'ax mĩm nak hã? Yã' puk putũmnãg. Kaxĩy hõnhã tik max xok. Putep mũn mĩy'ax tik kummuk hã? Kaxĩy.

³² Ha xonat xop te tik kummuk 2 mõiãhã', nũy tu' kix Yeyox mũtik, ³³ ha' mõi tu mõi ktu yĩktix hãm hũmnãg tu' mõi xaha, ha yĩktix 'ãxet'ax Gok, 'ũkuxoh tox putuk tu', ha xonat xop te Yeyox yĩm xuhmĩy, xix pata xuhmĩy, pu mĩpkupnix tu' xup, ha Yeyox te yã kote' xip: yã tik puxet te 'ũyĩpxe'e hã' xup, xix tik nõy te 'ũyĩpxax hã' xup.

³⁴ Ha Yeyox te:

—'Ãtak, 'ũyõg hãpkummuk mĩy'ax xaxogã', pu ta tu' kux, hãm yũmmũg 'ohnãg hah. Kaxĩy.

Ha xonat xop te Yeyox xax koxip, pãyã' max, 'ũkoxyõy putup'ah, hu mõi'xap yõn, nũy tik yãkutnã', pu pa'. ³⁵ Ha tikmũ'ün xohix mõi'xip, tu' pẽnãhã', ha' xexka xop kute'ex kummuk, tu:

—Tute tikmũ'ün hĩnnãhã putpu'. Pũyã yã xit hõnhã', nũy mõi, puyĩy tu' xok hok! Pax pu yã Kunnix, nõm Topa te yãkutnãhã', puxix yã xit hõnhã nũy mõi! Kaxĩy.

³⁶ Ha xonat xop kama xox yĩxix kummuk, tuk-tex'ex kummuk, tu' xupyãg kummuk xo'opmãp-tup, ³⁷ tu:

—'Ok xate Yoneo tikmũ'ün xat xe'e'? 'Ãpu, mĩpkupnix tu yã xit. Kaxĩy.

³⁸ Ha tappet tu kax'ãmi', tup-tox yĩmũ' hĩy, mĩpkupnix tu' hĩy, tu kax'ãmi', hu: "Nũhũ tik te Yoneo yõg tikmũ'ün xohix xat." Kaxĩy.

³⁹ Ha tik nõy te mĩpkupnix tu' xup, tuk-te'ex kummuk kamah, tu Yeyox pu hãm'ãktux, hu:

—'Ok 'ãmũn yã Kunnix? 'Ok Topa te xa yãkutnahã'? 'Ãpu yã xit, xikmũg mõi kamah. Kaxĩy.

⁴⁰ Pa tik nõy te' mãnõg, hu:

—'Ok xate Topa yĩpkutuk hok? Hõnhã 'ãxok, xate hãpkummugãhã' tu xok.

⁴¹ 'Ûgmũ'ãte hãpkummuk mĩy punethok, yĩk mũg kix, pa nũ tik te hãm yok mĩy, tu hãpkummugã 'ohnãg. Kaxĩy.

⁴² Tu Yeyox tu' xak, hu:

—Yeyox, 'ũkxaxok hok, 'ĩhã xate yã yõg tikmũ'ün xohix xat. Kaxĩy.

⁴³ Ha:

—'Ãte xa hãpxe'e 'ãktux: Hõnhã xatek mũn mũtik 'ãxip putup pexkox kopah. Kaxĩy.

Yeyox xok

⁴⁴ Ha mãyõn te pexkox kote' yũm, 'ĩhã hãpkoxtap te hãpxexka xohix tu' xip, tu 'ot 3 hã' xip mãyõn he', ⁴⁵ 'ĩhã mãyõn kuyãnãm xok, ha Topa pet xexka yõg topixxax yã koxip, nõm te hãm yĩkox mõi'yĩnnĩn. ⁴⁶ Ha Yeyox yĩ ka'ok, tu:

—'Ãtak, 'ãte xa' hõm yã koxuk!. Kaxĩy.

Tu hãm'ãktux kux, tu' xok xe'e'. ⁴⁷ Ha xonat xop yõg kapitãm te Topa max 'ãktux, tu:

—Yamũn! Nũ tik te hãpkummugã 'ohnãg! Kaxĩy.

⁴⁸ Ha tikmũ'ün xohix xexka nũn, tu yã tu nũ'nãhã', tu' pẽnãhã', tu' kuxãnõg, tu yã kep to'ok, tu' yẽy, 'ũkuxa teknõg tu'. ⁴⁹ Ha tikmũ'ün te Yeyox hã' xape pip, xix 'ün pip,

nõm xop te' pe' mōg, tu Ganinet tu' pip kōnāmāha', tu Yeyox mūtik hāpkumep tap, tu hāpxopmā'ax xohix pēnāhā nōmhā'.

Yoye te Yeyox nō hāpkot

⁵⁰ Ha tik max xip, 'ūxuxet'ax Yoye, tu hāpxexka Yonex tu' nāhā', tu kōmēn 'Animātex yōg tihik, tu Yoneo xexka xop mūtik mōg, yā' max, tu hāmyok mīy, ⁵¹ tu' xexka xop yōg hāpxopmā'ax putup nōg, tu' kuxa yūm ka'ok Yeyox kopah, tu' xak, pu Topa pu' yīpkox pi', ⁵² tu' mōg Pinat hah, tu ta tu' xak, pu Yeyox xokxax tu' hōm, puyīy nō hāpkot, ha' hōm. ⁵³ Ha mīpkupnix tu' xup Yeyox, ha Yoye te' xokxax xut, tu topixxax max hā' kīy, tu mīkax xap kok kopa nō hāpkot, ha' hok xip, mīkax xap 'ūkok, 'ūxokxax nōy te' kopa' xip 'ohnāg. ⁵⁴ Yā xexta pet, 'ihā Yoneo yōg tikmū'ūn te nit xap yōg hāpxop mīy, yā 'āmāxak, 'ihā nit xap mō'nāhā'.

⁵⁵ 'Ūhūn xop te Ganinet tu' pip tap, tu Yeyox pe' nūn pax, tu xukpot pēnāhā', ha Yoye te Yeyox xokxax xex mīkax xap kok kopa ha' pēnāhā', ⁵⁶ tu putpu' mōg, tu hāpxop hax max'ax mīy, nūy xokxax xutxok.

Tu nit xap hā' hip. Yā hōmā, hāmyāxatāmuk hittap 'ihā', Topa te Yoneo xop xat hok, pu tu nit xap 'ihā hām hok.

24

Yeyox te putpu' hi'

¹ Ha yenomīn 'ihā, māyōn te hāpkanet tu' xupep 'ihā, 'ūn xop te xokpot ha' mōg, tu hāpxop hax max'ax tat, ² tu' mōg tu mōktu mōxaha mīkax xap kok tu'. Hōmā mīkax xap te mō kok nīy, pāyā hōnhā' yīkūy tap, tu mīkax kok xōn, ha 'ūn xop te' kok kopa pēnāhā'. ³ 'Ap Yeyox xokxax 'ūm xip'ah, tu mīkax xap kok kopa' xip 'ohnāg, ⁴ yīy 'ūn te: “Pute 'ūm?” Tu hāpe'paxex, 'ihā tik 2 te' yīka' tihī', 'ūpata hā' tihī', yā' yōg topixxax tūmnāg, kuyānām putuk, ⁵ ha 'ūn xop kuxānōg, tu nūktettex, tu yāy pa mō'nīy, tu' yēy, ha pexkok yōg xop te:

—Tep tu 'āxop te yāy hi'ax xop xak hām xukpot tu'? ⁶ 'Ap xip'ah Yeyox, yā' putpu' hi'! 'Ok 'āxop te' xaxok? Tute xa hām'āktux 'ihā hāpxexka Ganinet tu' tihī', ⁷ ha tik kummuk te' mō'āmā', nūy gāyxop mōgā Yeyox hah. Yeyox yā Tikmū'ūn Kutok, tu xa hām'āktux, tu yāy yōg xok'ax 'āktux, tu mīpkunix hā' xok'ax xa' xuktux, tu putpu hi'ax 'āmnīy tikoyuk 'ihā xa hām'āktux. Kaxīy.

⁸ Ha 'ūn xop te hāpe'paxex, tu: “Hamūn! Hōmā Yeyox tek mū'ā hām'āktux.” Kaxīy. ⁹ Tu putpu' mōg, tu Yeyox yōg tik xop te 11 pu hām'āktux, xix tikmū'ūn te nōm mūtik hāpkumep pu' xuktux. ¹⁰ Nōm 'ūhūn 'āxet'ax Manix Mānanēn, xi' nōy 'āxet'ax Yoān, xi' nōy 'āxet'ax Mānix, ha Mānix yā Tiak mūk tut, ha 'ūn xop te Yeyox yōg mō'pok xop pu hām'āktux, ¹¹ pa tik xop kuxa mām 'ohnāg 'ūn yōg hām'āktux tu', tu: “Yā' xupmāhīy!” Kaxīy. ¹² Pāyā Pet yok, tu' mōg mō'ka'ok 'ūxukpot tu', tu' xupep, 'ihā pēnā tu' mōg, nūy mīkax kok kutōgnāg hā' mōnāy, tu topixxax te xokxax kīy'ax pēnāhā', yāp-xehnāg yūm, tu putpu' nūn mīptut tu', tu' kuxa te' yēy.

'Ēmā'ox yōg putahat

¹³ 'ihā tik 2 hāpkumep, tu xip tu xexka 'Ēmā'ox ha' mōg, ha mō'āgmūg 2 kōmēn Yenoyanēn tu', ¹⁴ ha yāy pu hām'āktux, tu hāpxopmā'ax xohix 'āktux, ¹⁵ tu hām'āktux, 'ihā Yeyox xip, hāpxip 'ohnāg 'ihā' xip, tu tik mūtik mōg, ¹⁶ ha tik xop te' pēnāhā', pāyā' yūmmūg'ah. ¹⁷ Ha Yeyox te:

—Tep-tep 'āktux 'āxop te', 'ihā hāpkumep? Kaxīy.

Ha tik xop hāpkumep kux, 'ūhittup 'ohnāg tu', ¹⁸ ha tik puxet 'āxet'ax Kene'op, tu:

—Tikmū'ūn xohix te kōmēn kopa' pip, tu hāpxopmā kummuk yūmmūg. 'Ok 'āp-xehnāg te' yūmmūg hok? Kaxīy.

¹⁹ Ha:

—Hāpxopmā'ax tute xīy? Kaxīy.

Ha' nōy te:

—Kōmēn Nāyane yōg Yeyox te Topa pupi hām'āktux, tu hāpxopmā ka'ok, Topa keppa' mīy, xix tikmū'ūn keppa' mīy, tu hāmyūmmūgā ka'ok kamah, ²⁰ ha 'āmānex xop xix mū yōg xexka xop te xonat xop pu' hōm, pu tup-tex, tu mīpkupnix hāp-tex, ha' xok xe'ēgnāg, ²¹ pak mū'āte hāmp'e'paxex tap, hu: “Pe Yeyox yā Topa yōg mō'kutnā'ax, ha' yāy'kutnāhā', pu 'Iyaet yōg tikmū'ūn xexkānā'!” Hamūn, pāyā' xok, ha hōnhā 'āmñiy tikoyuk nōg. ²² Yā hōnhā 'ūn te hām'āktux, hak mū kuxānōg. Māyōn xupep 'ihā 'ūn mōg, 'ūxukpot ha' mōg, ²³ pāyā Yeyox xokxax xip 'ohnāg, mīkax xap kox kopa' xip 'ohnāg, ha putpu' nūn, tu pekkox yōg mō'pok xop 'āktux, tu' pēnāhā nō'ōm, ha Yeyox putpu' hi'ax 'āktux, ²⁴ ha tik te xukpot ha' mōg kamah, ha' kox xip, pāyā 'ap pēnā'ah Yeyox. Kaxīy.

²⁵ Ha Yeyox te:

—'Āp-tox kummuk, 'ākuxa yūm pu'uk hām'āktux'ax kopah! Hōmā tik hittap te Topa pupi hām'āktux, tu tappet hā kax'āmi', pāyā 'ākuxa yūm 'ohnāg hām'āktux'ax kopah. ²⁶ 'Ok 'āxop te hāmyūmmūg hok? Topa te yāy'kutnāhā', pu tu' xūy, nūy yāyhā tu xexkah. Kaxīy.

²⁷ Tu Topa tappet hā tik 2 yūmmūgāhā', tu mōnāyxop Mōyyex yōg xat'ax hā hāmyūmmūgāhā', tu mōktu tik xohix te Topa pupi hām'āktux xop 'āktux, tu kama yāy mūn 'āktux, tu Topa yōg hām'āktux hittap hā hāmyūmmūgāhā', nūy yāy mūn 'āktux.

²⁸ Ha mōktu xip tu xexka tu' mōxaha', ha Yeyox mōg'ax nō pehe', ²⁹ pa tik 2 te:

—Nāy, 'āmōg hok! 'Ūgmū 'ātu' xip, nūy mōhōn nūnte', yā hōnhā 'āmāxak. Kaxīy.

Yīy Yeyox te tik mūtik mōg, ³⁰ tu nōm mūtik xit, tu pām paha', tu Topa pu: “'Āmax,” kaxīy, tu pām koxip, tu yāy xape pu' popmāhā', ³¹ ha Topa te tik pa maxnāhā', ha Yeyox yūmmūg, ha hāpxip 'ohnāg 'ihā Yeyox xip 'ohnāg, yā yāy xaxogāhā', ³² ha yāy pu hām'āktux, hu:

—Yāk kuxa hittap xexka 'ihā hām'āktux putat kopah, tu Topa tappet hittap hā hāmyūmmūgāhā'! Kaxīy. Ha' nōy te: Yamūn! Kaxīy.

³³ Tu' yok mō'ka'ok, tu Yenoyanēn tu' mōg, tu mōktu mōxaha', ha tik te 11 te yāy tu nū'nāhā', xi' mūtik pip xop, ³⁴ tu:

—Hamūn! yā Yeyox te putpu' hi xe'ēgnāg! Yā Ximām te' pēnāhā'! Kaxīy.

³⁵ Ha tik 2 te Yeyox 'āktux, tu Yeyox te putat kopa hāmyūmmūgā 'āktux, tu pām koxip tu ta 'ōm xip hok 'āktux.

Yeyox xip tik xop mūtik

³⁶ Ha hāpxip 'ohnāg 'ihā', hām'āktux 'ihā', Yeyox te nōm xop kopa' xip, tu:

—Pūyā Topa 'ākuxa māmā'! Kaxīy.

³⁷ Pāyā tik xop kuxānōg, tu' koxuk yīpkutuk, pāyā 'a' koxuk'ah, ³⁸ ha Yeyox te:

—Teptu 'ākuxānōg? Putep mūn hāpkīy hā xate'? ³⁹ Mā', 'ūgyīm pēnā', xik pata pēnā', yā 'ūgmūn yīnmūn. Mā', nūy 'ūg 'āpit. 'Ūkoxuk te' yīn xip 'ohnāg, xi' kup tox xip 'ohnāg, pak yīm pip, xik pata pip, xik yīn xe'e xip! Kaxīy.

⁴⁰ Tu hām'āktux kux, 'ihā yāy yīm tu' mūg, xix yāy pata tu' mūg, tikmū'ūn te mūtik hāpkumep tu' mūg, ⁴¹ ha tikmū'ūn kuxa hittap xexka nām, tu' yēy, hu yāy kuxa yīkopit, yīy Yeyox te:

—'Ūpuk? Kaxīy.

⁴² Ha tu' hōm māhām, ha mō'hap kuxap xox yā' tu', ⁴³ ha' māhā', 'ihā tikmū'ūn xohix te' pēnāhā'. ⁴⁴ Ha Yeyox te:

—Hōmā 'āmūtik 'ūkxip, tu 'āxop hāmyūmmūgāhā', tu Topa tappet hā 'āyūmmūgāhā', xayīy 'āyūmmūg, ha mōnāyxop hittap Mōyyex te' xat'ax kax'āmi', xix tik xop te Topa pupi hām'āktux te kax'āmi', ha kaxīy 'ūkxūy'ax xix xok'ax kax'āmi', yak mūn Kunnix. Kaxīy.

⁴⁵ Tu yāy yōg xop putox maxnāhā', pu tu hāmyūmmūg, nūy Topa yōg hām'āktux hittap hā hāmyūmmūg, ⁴⁶ tu xe hām'āktux, hu:

—Topa yōg tappet te Kunnix 'āktux, 'ūxuxet'ax nōy yā Topa yōg hāmyāy'kutnā'ax, ha tappet te' xok'ax 'āktux, tu nō hāpkot'ax 'āktux, tu 'āmñiy tikoyuk nōg 'ihā putpu' hi'ax

'āktux, yāk mūn 'āktux, ⁴⁷ tu' xat, pu hām'āktux, pūyīy hām'āpak max'ax 'āktux hām xexka xohix tu', 'ūhep xohix pu', tu kōmēn Yenoyanēn kopa hām'āktux'ax hāmāxap, pu tikmū'ūn yāyhāhup, tu hāpkummuk mīy kux, pūyīy Topa xaxogā', pu tu' kux. ⁴⁸ 'Āxop te nōmhā hāpxopmā'ax xohix pēnāhā xi' xupak, ⁴⁹ Nāy, 'ūhip, yā Topa te 'āxop pu hām'āktux xex, ha 'āte xa nū'kutnāp-tup, pa kōmēn Yenoyanēn kopa 'āti', 'ūhip tu', tu mōktu Topa te 'āxop ka'ogāhā', tu Topa Koxuk nū'kutnāp-tup, pu 'āka'okgā', ha 'āxop te hāpka'ok'ax mō'tat putup, topixxax putuk. Kaxīy.

Yeyox mōg pepi pexkox tu'

⁵⁰ Tu' xip tu xexka Metān tu' mōgāhā', tu' yīm kute tex pepi', tu:

—Pūyā Topa xa hāmmaxnā'! Kaxīy.

⁵¹ Tu hām'āktux 'ihā pepi' mōg, tu pexkox ha' mōg, ⁵² ha nōm tikmū'ūn te' kopaxux ha' mōxip, tu nūktettex, tu' yēy, tu Yenoyanēn tu' putpu' mōg, tu' kuxa hittup xexkah, ⁵³ tu 'āmnīy xohix hā' pip Topa pet xexka kopah, nūy Topa max 'āktux pax.

Tu ta tu' kux.

YOĀM TE TOPA YŌG HĀM'ĀPAK MAX'AX KAX'ĀMI'

Topa yōg hām'āktux te tikmū'ūn hīnnāhā'

¹ Hōmā 'ūhittap 'ap xip'ah hām xexka', ha ta' xip Yeyox, tu Yeyox 'āxet'ax nōy hā: Topa yōg Hām'āktux. Kaxīy. Yā tikmū'ūn pu Topa mūg. Topa yōg Hām'āktux te Topa mūti' tihī', tu Topa putuk, yā Topa xe'e'. ² Topa te hām xexka mīy, ha Topa mūti' tihī Topa yōg Hām'āktux. ³ Topa te Yeyox ka'ogāhā', puyīy hāpxop xohix xexka mīy. 'Ok Topa te yāpxehnāg hā' mīy hāpxop? 'Āmhok. 'Ok Topak-tok mūti' mīy hāpxop xohix xexka'? Hamūn, 'ūmīy hāpxop xohix xexka nūmūtik. ⁴ Topa yōg Hām'āktux te yōnnā'ī xohix hīnnāhā', ha' hi'ax te kuyānām putuk tikmū'ūn kuxa kopah, tu tikmū'ūn pu hāptupmāhā', puyīy hāmyūmmūg, ⁵ ha mō yānām yōn hāpkoxtap kopah, ha hāpkoxtap te kuyānām putex 'ohnāg. Hā kaxīy Yeyox nūn, tu nūktu tikmū'ūn kuxa kopa hāptupmāhā', pa' kummuk xop te Yeyox hupmā yūmmūg 'ohnāg.

⁶ Ha ta' xip tihik 'ūxuxet'ax Yoām, ha Topa te' yāykutnāhā', tu' xut tikmū'ūn kopah, tu nū'kutnāhā tikmū'ūn hah.

⁷ Ha ta' nūn Yoām, nūy tikmū'ūn pu Topak-tok 'āktux, yā nōm te kuyānām putuk 'āktux, puyīy tikmū'ūn xohix hām'āktux 'āpax, nūy tu' kuxa mām ka'ok. ⁸ Yoām te kuyānām putuk'ah, pa' nūn, nūy nōm te kuyānām putuk 'āktux. ⁹ Nōm te kuyānām xe'e putuk, tu ta' nūn, tu nūktu tikmū'ūn xohix tu' xupep, yā' nūn Yeyox.

¹⁰ Kuyānām, yā Topa yōg Hām'āktux, yā Topak-tok, tu' xip nūnte hām xexka tu'. Hōmā Topa te yāy kutok ka'ogāhā', puyīy hām xexka mīy, pa tikmū'ūn te Topak-tok yūmmūg 'ohnāg nōmhā'. ¹¹ Yā' nūn Topa yōg Hām'āktux, tu nūktu yāy yōg hām xexka tu' xupep pa' xape xop tep-tup nōg, ¹² pa tikmū'ūn yāg te Yeyox putup, tu' kopa' kuxa mām, ha Topa te nōm xop ka'ogāhā', puyīy yāyhā xape xop Topa yōg, yā Topak-tok xop. ¹³ Yā Topa hā xape xop. 'Ok 'ūtut te' put xi' tak te nō' tehe', yīy yāyhā xape xop Topa hā? 'Āmhok. 'Ok tut tep-tup xi' tak, hu' put? 'Āmhok. Pa yā Topa mūn hā xape xop. Yā Topa tep-tup, ha yāyhā Topa xape xop.

¹⁴ Ha ta' nūn Topa yōg Hām'āktux hām xexka tu' nūnteh, ha' tut te' put, yā tikmū'ūn Yeyox, tu tikmū'ūn mūti' tihī'. Yā' max xe'ēgnāg, yā' max tikmū'ūn xohix pu', tu hāpxe'e 'āktux, yā Topa te yāy kutok pit puxet 'ūmax xe'ēgnāgāhā', yā Topa te' maxnāhā tikmū'ūn xohix pu', ha hāmyok xohix 'āktux.

¹⁵ Ha ta' nūn Yoām, tu nūktu hām'āktux ka'ok, hu:

—Hōmā 'āte xa hām'āktux hu: “'Ūg pe' nūn putup tihik. Hamūn xexka', ha tak mūn kutōgnāg, yā 'ūyōg hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg pa yōgnū xohix miāx.” Kaxīy.

¹⁶ 'Ūkuxa max xe'ēgnāg, hu yūmūg xohix pu hāmmaxnāhā', tu xe hāmmaxnā mōkuma'mōg

¹⁷ Hōmā Topa te Mōyyex pu yāy yōg xat'ax popmāhā', puyīy Mōyyex Yoneo xop xat, pa Topa te Yeyox Kunnix pu hāmmaxnāhā', yīy ta Yeyox te tikmū'ūn pu hāmmaxnāhā', tu hāpxe'e 'āktux. ¹⁸ Tikmū'ūn te Topa pēnā 'ohnāg, pa Topak-tok puxehnāg te Topa putuk, tu Topa mūti' tihī', ha tikmū'ūn te Topak-tok pēnāhā', hu ta tu' yūmmūg Topah. Yā tute yūmū'ā Topa mūg.

Yoām te tikmū'ūn putox pix, tu Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux

¹⁹ Ha ta' pip Yoneo xexka xop kōmēn Yenoyanēn tu', tu mō'pok 'āmānex xop xix Nemi yōg xop, puyīy Yoām yīkopit. Ha ta' nūn, tu nūktu' yīkopit, hu:

—'Ū'ūm 'āmūn? Kaxīy.

²⁰ Ha Yoām te hām'āktux xe'e, hu:

—'Ak mūn Kunnix'ah, yā Topa te Kunnix yāykutnāhā', puyīy tikmū'ūn kuxa kummuk xit. Kaxīy.

²¹ Ha xe' yīkopit hu: 'Ū'ūm 'āmūn? 'Ok 'Enit? Kaxīy.

Ha Yoām te:

—'Āmhok. Kaxīy.

Ha xe:

—'Ok 'āmūn nō'ōm, tu Topa pupi hām'āktux? 'Ok putpu 'ānūn? Kaxīy.

Ha:

'Āmhok. Kaxīy.

²² Ha:

—'Āpu hām'āktux, 'ū'ūm 'āmūn? 'Ūgmū'āte 'āyūmmūg putup, hu mōg, hu nōm te nūg mūg pok xop pu hām'āktux. Putep 'āktux? Kaxīy.

²³ Ha Yoām te:

—Yā yānmūn xupep'ax 'ūgmūn, tu hām'āktux ka'ok hām panip xexka tu', hu: 'Āpu 'āxop putat yoa'. Yūmūg xuxyā nūn. Yā 'ōg hāpxopmā'ax yoa'. Kaxīy.

Yā hām'āktux te' putuk 'Iyait yōg, nōm te Topa pupi hām'āktux.

²⁴ Yā Paniye xop te Yoām yīkopit, ²⁵ hu:

—'A 'āmūn yā Kunnix'ah Topa te nōm yāy kutnāhā', xix 'ap 'Enit'ah, xix 'ap nōy'ah nōm te Topa pupix hām'āktux. Tepte 'āxat xate tikmū'ūn putox pix? Kaxīy.

²⁶ Ha Yoām te:

—'Ātep-tox pix kōnāg hā, pa 'āxop kopa' xip nō'ōm, pa yā 'āxop te' yūmmūg 'ohnāg, ²⁷ hak pe' nūn putup nō'ōm. Hamūn xexka', hak-mūn kutōgnāg, hu yōg pataxax ko'ap-tup 'ohnāg. Yāk-tōgnāg 'ūgmūn. ²⁸ Yā nōm hāpxopmāhā xiptuxexka Metān tu' kōnāg kox Yohnām xatapah. Yā Yoām te tikmū'ūn putox pix 'ōnteh.

Nōm te tikmū'ūn pupi' xok putup kahnēn xok putuk

²⁹ Hāptup 'ihā' nūn Yeyox Yoām hah, ha Yoām te' pēnāhā', tu:

—'Ūpēnā' nōm te tikmū'ūn pupi' xok putup Topa yōg tihik kahnēn xok putuk. Tute tikmū'ūn xohix kuxa kummuk xit putup. ³⁰ Hōmā 'āte nōm 'āktux, hu: “Tik tek pe' nūn putup, tu' xexkah, ha tak mūn kutōgnāg. Yā 'ūyōg hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg, pa yōgnū xohix miāx.” Kaxīy. ³¹ Hōmā 'a' yūmmūg'ah nōm tihik, pak nūn, nūy tikmū'ūn putox pix, puyīy tikmū'ūn nōm yūmmūg. Kaxīy.

³² Tu xe: 'Āte' pēnāhā Topa Koxuk te pekkox tu' yīxohoh, yā kuxxuxtut putuk, tu nūktu tik tu' xupep, tu nōm yīmū' xip ka'ok. ³³ Yā 'āte' yūmmūg'ah tihik, pa Topa te nūgkutnāhā, 'ūyīy tikmū'ūn putox pix. Topa te: “Xate pēnāp-tup Topa Koxuk yīxop-tup, tu nūktu tik yīmū' xip ka'ok putup, ha nōm te tikmū'ūn pu' hōm putup Topa Koxuk.” Kaxīy. ³⁴ 'Āte nōm pēnāhā', tu xa' xuktux, tihik yā Topak-tok. Kaxīy.

Yeyox yōg tik xop te māxap

³⁵ Hāptup 'ihā xe' xip Yoām tik tix mūtik, yā Yoām mūtik mōg xop kopa' pip, ³⁶ ha' nūn Yeyox, tu nōā'yēn, ha Yoām te Yeyox pēnāhā', tu hām'āktux, hu:

—Nōm te tikmū'ūn pupi' xok putup, kahnēn xok putuk, yā' yīy 'ohnāg, yā Topak-tok. Kaxīy.

³⁷ Ha tik tix te' xupak, tu ta' mōg Yeyox hah, nūy Yeyox pe' mōg, tu' mōg, ³⁸ Ha Yeyox yōkānām, tu tik tix pēnāhā', tu:

—Tep mūn xak? Kaxīy.

Ha:

—Notot, pi'yā 'āpet yūm?

³⁹ Ha Yeyox te:

—Mā, nūy pēnā'. Kaxīy.

Ta' mōg Yeyox xix tik tix, tu' pet pēnāhā' māyōn he 'ihā' tihī, 'ihā mōktu yā 'āmāxak.

⁴⁰ Yā tik tix, ha yāp-xet 'āxet'ax 'Ānene', yā Xīmām Pet taknōy. Yā hōmā tute Yoām yōg hām'āktux 'āpak, hu Yeyox pe' mōg.

⁴¹ Tu ta' mōg 'Ānene', nūy yāy taknōy xax, tu' xipihi', tu:

—'Ūgmū'āte Kunnix xipihi', yā Topa te nōm yāy kutnāhā'. Kaxīy.

⁴² Tu ta' nūn 'Ānene', tu' taknōy Xīmām nūn nā nā' nūn, tu nūktu Yeyox tu' mōxaha', ha Yeyox te Xīmām pēnāhā', tu:

—'Āmūn yā Xīmām, yā Yoām kutok. 'Āte xa 'āxet'ax nōy hōm, yā Xep. Kaxīy.

Yā Xep, yā 'āxet'ax nōy hā: Pet, yā tikmū'ūn yīy'ax hā: mīkaxxap. Kaxīy.

Yeyox te' xānāhā Pinip xix Nātānāyet

⁴³ Hāptup 'ihā Yeyox mōg putup hāpxexka Ganinet tu', tu Pinip xak, tu' xipihī', tu:
—Mā, 'ūg pe mōg! Kaxīy.

⁴⁴ Yā Pinip yōg kōmēn Betxax. Yā 'Ānene yōg kōmēn kamah, xix Pet yōg kamah.

⁴⁵ Ha ta' mōg Pinip, tu Nātānāyet xak, tu mōktu' xipihī', tu:

—'Ūgmū'āte' xipihī nō'ōm. Hōmā 'ūhittap Mōyyex te nōm kax'āmi Topa yōg xat'ax yōg tappet tu', xix Topa pupix hām'āktux xop te nōm kax'āmi kamah. Yā Yeyox, yā Yoye kutok, yā kōmēn Nāyane yōg tihik. Kaxīy.

⁴⁶ Ha Nātānāyet te:

—'Ok 'ūm max tikmū'ūn 'ōnte Nāyane kopah? 'Āmhok. Kaxīy.

Ha Pinip te:

—Pu yūmū mōy, pēnā'. Kaxīy.

⁴⁷ Tu ta' mōg, pa' xip Yeyox, tu' nōy nūn pēnāhā', tu:

—Pēnā' 'Iyaet xop yōg tik xe'e, yā tik te' koit 'ohnāg. Tik te hāpxopmā yok. Kaxīy.

⁴⁸ Ha Nātānāyet te:

—Teptu xatek yūmmūg? Texīy? Kaxīy.

Ha Yeyox te:

—'Āte 'āpēnāhā', yā 'āxip piget kup kakak, ha Pinip te 'āxānāhā'

⁴⁹ Ha Nātānāyet te:

—Notot, 'āmūn Topak-tok. Xate 'Iyaet xop xat.

⁵⁰ Ha Yeyox te:

—'Āte xa' xuktux 'āte 'āpēnāhā piget kup kakak, yīy 'ākuxa yūm 'ūgkopah. 'Ok kaxīy 'ākuxa yūm? Yā' max nūhū', pa xate xe' pēnāp-tup hāpxopmā max xohix xe'ēgnāg.
⁵¹ 'Āte xa hām'āktux xe'e xate pexkox xōn pēnāp-tup, ha ta pexkox yōg nū'pok xop pepi' mōg putup, tu putpu' yīxop-tup, tu nūktuk mūn xuka' xup putup, yā Tikmū'ūn Kutok xuka' xup putup.

2

Yeyox te yāyta pēnāhā'

¹ 'Āmnīy tix nōg, 'ihā tikmū'ūn yāyap-tup kōmēn Kānā tu' hāpxexka Ganinet kopah, tu 'āmuk xexka mīy, ha Yeyox mūktut xip. ² Ha tikmū'ūn te' xānāhā Yeyox xix yōg tik te 12 xop, pu tu xit. Yīy ta' mōg, tu mōktu' mōxaha'. ³ Ha tikmū'ūn xohix te xupyāg xo'op, ha mōktu' kox, ha ta' xip Yeyox mūktut, tu Yeyox pu hām'āktux, hu:

—'Ūkox xupyāg. 'Ūnōg. Kaxīy.

⁴ Ha Yeyox te:

—Māy, hōnhā 'ūkxat hok, 'ūyīy hāpxopmā xate nōm putup. 'A hōnhā'ah. Pa hāpxip, 'ihā Topa tek xat putup. Kaxīy.

⁵ Ha' tut te kāmānat pu:

—'Āpu hāpxopmā tute 'āxop xat. Kaxīy.

⁶ Ha ta' pip naxtox xexkanām mīkaxxap hā nō'ōm 'ūxohix te' 6, ha Yoneo xop te nōm hā yāy pix, xix nax pix, xix kānēy pix, nūy yāy yōg xat'ax mīy. Yā' xexkanām naxtox. Naxtox puxet te' tat nit xohix te' 80, xi' nōy 100.

⁷ Ha Yeyox te kāmānat xop pu hām'āktux, hu:

—'Āpu kōnāg pux, pu naxtox hā nū'xih. Kaxīy.

Ha' pux ha nū'xīmnāg.

⁸ Ha Yeyox te:

—'Āpu' hep kutōgnāg xut, nūy pax mōg, nūy 'āmuk xexka yōg xat'ax pu' hōm. Kaxīy.

Ha' xut, tu' pax mōg, ⁹ ha xat'ax te' hep xo'op, pa 'ap kōnāg'ah, yā yāyhā xupyāg. Hām 'ūm tu' nūn 'ūhep? Yā' yūmmūg 'ohnāg, pa kāmānat te' yūmmūg nōm te' hep xut, ha 'āmuk xexka yōg xat'ax te tik te yāyta xānāhā', ¹⁰ tu:

—Tikmũ'ün xohix te' popmãhã xupyãg max hãmãxap, ha tikmũ'ün te nôm xo'op, tu mœktu hix ka'ok, hak-nãy tu' popmãhã xupyãg kummuk, pa nômhã' pip xupyãg max 'ohnũ'. Kaxĩy.

¹¹ Yã hã kaxĩy Yeyox te hãpxopmã ka'ok xe'ëgnãg hãmãxap, yã kômên Kãnã tu' mĩy hãpxexka Ganinet tu' Yeyox max xe'ëgnãg, ha Yeyox yög tik xop kuxa mãm Yeyox kopah.

¹² Hãpxip 'ihã' mөг Yeyox, xi' tut, xi' taknõy xop, xix Yeyox yög tik xop, tu' nox tihi kômên Kapãnãm tu'.

Yeyox mөг Topa pet xexka tu'

¹³ Hãpxip 'ihã Yoneo xop te' mĩy putup 'ãmuk xexka 'ũxuxet'ax Nõã'yën. Ha ta' mөг Yeyox kômên Yenoyanên tu', tu' mөг, tu mœktu' xupep. ¹⁴ Tu ta' mөг Topa pet xexka tu', pa' kopa' pip tikmũ'ün, tu nōmenex münũytut pit, xix kahnên, xix kuxxuxtut, tu tayũmak hã' nõy yãnãn, ha mĩmpe xit'ax 'ihã' mãm, ¹⁵ ha Yeyox te xikot mĩy poxit hã, tu hãptopa papuk kahnên xix münũytut pit, tu tayũmak nũ'xok, yã tayũmak hã' nõy yãnãn xop yög, tu' yög mĩmpe xit'ax nũ'xok kamah. ¹⁶ Tikmũ'ün te kuxxuxtut nōnenex, ha Yeyox te nôm pu:

—'Äpu kuxxuxtut mөгã nüpeheh. 'Ũmĩy hok nãpet nũnte 'ãtak pet kopah. Kaxĩy.

¹⁷ Ha Yeyox mütik mөг xop te' xutigãhã', yã Topa yög tappet tu' kax'ãmi hu: “Yã kuxap putuk 'ũgkuxa kopah, yã 'ãte Topa pet putuppax, tu Topa pet hã yĩpkumĩy.” Kaxĩy.

¹⁸ Ha Yoneo xexka xop te:

—'Äpu hãpxopmã ka'ok xe'ëgnãg, 'ũyĩy yũmmũg Topa te nũ'ãkutnãhã', xayĩy xohix papuk Topa pet kũnãpah. Kaxĩy.

¹⁹ Ha Yeyox te:

—'Äxop te nũ' pet putxok, kopxix xe' mĩy'ax 'ãmnĩy tikoyuk hã. Kaxĩy.

²⁰ Ha:

—'Ok xate' mĩy'ax 'ãmnĩy tikoyuk hã? Tikmũ'ün te Topa pet xexka mĩy hãmãyaxata-muk xohix te' 46 hã. Kaxĩy.

²¹ Pa 'ãmhok, Yeyox te yãy yĩn 'ãktux, yã Topa xip Yeyox kopah, Topa pet putuk. ²² Hãpxip ha ta Yeyox putpu' hi', 'ihã Yeyox yög tik xop te' xutigãhã Yeyox yög hãm'ãktux, hu' kuxa mãm ka'ok Topa yög hãm'ãktux kopa xix Yeyox yög hãm'ãktux kopah.

Yeyox te tikmũ'ün xohix yũmmũg

²³ 'Ũxip Yeyox kômên Yenoyanên tu', 'ihã tikmũ'ün te' mĩy 'ãmuk xexka 'ãxet'ax Nõã'yën, ha Yeyox te hãpxopmã ka'ok xe'ëgnãg punethok. Yã tikmũ'ün te' mĩy yũmmũg 'ohnãg. Tikmũ'ün te' pãnãhã', hu' xohix kuxa mãm ka'ok Yeyox kopah. ²⁴ Pa Yeyox kuxa yũm 'ohnãg tikmũ'ün kopah xix yög hãmãyũmmũg kopah, tute tikmũ'ün xohix yũmmũg tu'. ²⁵ 'Ok Yeyox pu tikmũ'ün yũmmũgãhã'? 'Ämhok. Yã tute tikmũ'ün xohix kuxa yũmmũg.

3

Yeyox xix Nĩkonēm

¹ 'Ũxip tihik 'ũxuxet'ax Nĩkonēm, yã Yoneo xop yög xat'ax xop yög tihik, yã Paniye xop kopa' xip. ² 'Ämnĩy 'ihã' nũn Yeyox hah, nũy hãm'ãktux, hu:

—'Ũgmũ'ãte' yũmmũg Topa te nũ'ãkutnãhã'. Yã xate hãpxopmã ka'ok xe'ëgnãg. Paxpu Topa 'ãyõkãmũ mөг hok, ha ta hãpxopmã ka'ok xe'ëgnãg 'ohnãg. Kaxĩy.

³ Ha Yeyox te:

—'Äte xa hãm'ãktux hãpxop xe'e. Tep-te Topa pãnãp-tup xix yãy yög tikmũ'ün, 'ihã Topa te yãy yög tikmũ'ün xat putup, ha' yĩpkox pip? Yã nôm nãhã 'ũxeheh. 'Ap nõy te' pãnãp-tup'ah. Kaxĩy.

⁴ Ha Nĩkonēm te:

—Tep texĩy tik xiptap 'ũm nãhã 'ũxeheh? 'Ok 'ütut hã mō'nãhã 'ũxeheh, ha xe' put? Kaxĩy.

⁵ Ha Yeyox te:

—'Āte xa hāpxe'e 'āktux. Yūmūg xakux. Yūmūg tut te yūmūg pop, ha ta Topa Koxuk te yūmūg mīy Topa yōg tikmū'ūn. Hā kaxīy yūmūg xakux 'ūxeheh, yā yūmūg xakux tix. Yūmūg xe xakux 'ohnāg, kopxix yūmūg mōxakux 'ohnāg Topa yōg tikmū'ūn xop kopah. ⁶ Ūn tek-tok pop, ha' hi 'ūk-tok. Ha ta Topa Koxuk te' hīnnāhā Topa yōg tikmū'ūn. ⁷ 'Āte xa hām'āktux, hu: “'Āpu nāhāy 'ūxeheh. Hām'āktux hok hu: Xok 'ūm?” Kaxīy. ⁸ 'Āmuuh mōg hām 'ūm tup-tup, ha xate 'āmuuh 'āpak. Pi'a' nū'? Xate' yūmmūg'ah. Pi'a' mōg? Xate' yūmmūg'ah. Yā xate' pēnā 'ohnāg. Hā kaxīy xate' yūmmūg 'ohnāg, Topa Koxuk te' mīy Topa yōg tikmū'ūn, tu' hīnnāhā nōm xakux 'ūxeheh.

⁹ Ha Nīkonēm te:

—Texīy? Kaxīy.

¹⁰ Ha Yeyox te:

—Xate 'Iyaet yōg tikmū'ūn pu hāmyūmmūgāhā', pa' yūmmūg 'ohnāg Topa Koxuk te' mīy Topa yōg tikmū'ūn. ¹¹ Hamūn, 'āte xa hām'āktux xe'e'. 'Ūgmū'āte hāmyūmmūg, hu nōm 'āktux, tu hāmpēnāhā, hu nōm 'āktux, pa 'āxop te yōgnū hām'āktux 'āpak 'ohnāg. ¹² 'Āte xa hām xexka yōg xop yōg hāpxopmā'ax 'āktux, pa 'ākuxa yūm 'ohnāg. 'Āte xa pekkox yōg xop yōg hāpxopmā'ax 'āktux. Texīy 'ākuxa yūm putup? 'Ap yūm putup'ah. ¹³ Tikmū'ūn te pekkox tu' mōg 'ohnāg, tu yīxo 'ohnāg hām xexka tu', tu pekkox yōg xop yōg hāpxopmā'ax 'āktux 'ohnāg. 'Ūkpuxet yā Tikmū'ūn Kutok te nōm 'āktux, pekkox tuk yīxohoh tu'.

¹⁴ —Hōmā 'ūhittap Mōyyex te kāyā komut mīy hām panip xexka tu', tu mīm yīpaka' xup. Hā kaxīy tikmū'ūn tek mūn yīpaka xup putup, yā Tikmū'ūn Kutok yīpaka xup putup, ¹⁵ puyīy xohix 'ūm 'ūkuxa mām 'ūgkopah, tu' hi xe'ēgnāg mōkuma' mōg, ha' kux 'ohnāg. ¹⁶ Yā Topa te mō'yāyxe'ēgnāg hām xexka yōg xohix xop, hu yāy kutok pit puxehnāg nū'kutnāhā' hām xexka tu', puyīy xohix 'ūm 'ūkuxa mām ka'ok Topak-tok kopah, hu' xakix ka'ok putup'ah, pa' hi xe'ēgnāg mōkuma' mōg putup, ha' kux 'ohnāg. ¹⁷ Topa te yāy kutok nū'kutnāhā hām xexka tu', nūy nōm hā hām xexka yōg xohix xop kuxa kummuk xit, nūy kuxa maxnā', nūy nōm yōg hāpkummuk mīy'ax hā yānān hok.

¹⁸ —Topa te' kuxa mām xop yōg hāpkummuk mīy'ax hā yānān 'ohnāg, pa' yānān 'ūkuxa mām 'ohnāg xop yōg hāpkummuk mīy'ax hā, yā' kuxa mām 'ohnāg Topak-tok puxet kopa hah. ¹⁹ Teptu Topa te hāpkummuk mīy'ax hā yānān? Yā Yeyox nūn, yā kūyānām nūn putuk, tu nūktu' xupep nūnte hām xexka tu', pa tikmū'ūn tep-tup hāpkoxtap, 'ap putup'ah kūyānām, yā Yeyox putup'ah, hāpkummuk mīy tu'. ²⁰ Yā hāpkummuk mīy'ax xop tep-tup nōg kūyānām, tu' mōg 'ohnāg kūyānām hah, nūy hāpkummuk mīy'ax pēnā hok. ²¹ Pa hāmyoa'ax xop mōg Yeyox hah, yā kuyānām putuk hah, puyīy xohix pēnā', yā Topa 'āpak, hu hāmyok mīy. Kaxīy.

Yeyox xix Yoām, yā nōm tep-tox pix

²² Tu ta' mōg Yeyox xix yāy yōg tik xop, tu mōktu hāpxexka Yonex tu' mōxaha', tu' nox tihi', tu tikmū'ūn putox pix. ²³ Ha ta' xip Yoām, yā 'Ēnōm tu' xip, yā Xanīn yīkak, tu tikmū'ūn putox pix, kōnāg punethok hah, ha ta' nūn 'ūxohix, hap-tox pix. ²⁴ Yā xonat te Yoām mō'tat putup kanet ka'ok hā, pa hōnhā' xip'ah kanet kopah.

²⁵ Ha ta' pip Yoām mūtik mōg yāg xop, tu yāy māmōg kōnāmāhā Yoneo puxet mūtik. Yā Yoneo xop yōg 'āmuk xexka tu yāy māmōg, yā 'āmuk xexka 'āxet'ax Yāy Pix. Kaxīy.

²⁶ Ta' nūn Yoām mūtik mōg xop Yoām hah, tu:

—Yāyā, hōmā' xip tihik 'āmūtik kōnāg kox xatapa', yā hōmā xate nōm 'āktux. Hōnhā tik tep-tox pix, ha tikmū'ūn xohix te ha nū' yāy xix. Kaxīy.

²⁷ Ha Yoām te:

—Pekcox yōg Topa te tikmū'ūn xexka mīy, ha tikmū'ūn xohix te nōm pe' mōg, pa' xexka mīy hok, puxix tikmū'ūn nōm pe' mōg 'ohnāg. ²⁸ Hōmā 'āte xa yāy 'āktux, hu: “'Ūgmūn 'ap Kunnix'ah, yā 'āte tikmū'ūn kuxa kummuk xit 'ohnāg, pa Topa te nūgkutnāhā, 'ū mōg hāmāxap, hak-nāy tu nōm nūn.” Kaxīy. Ha xate' xupak, tu' yūmmūg. ²⁹ Yā hā kaxīy putuk: Tikmū'ūn te yāy tap-tup, ha 'ūn te yāytaha yā tik te

yāytaha yōg. Ha ta' xip tik te yāytaha xape', tu hām'āktux 'ohnāg, pa hām'āpak, tu tik te yāytaha yōg hām'āktux 'āpak, hu' kuxa hittup xexka', tu' yāykūmīy 'ohnāg. Yāg mūn putuk. 'Āte tik te yāytaha xape putuk, tuk kuxa hittup xexka nōmhā, yā tikmū'ūn xohix te Yeyox pe' mōg. ³⁰ Yā' max, nōm xexka nōy nā' mōg, pu tikmū'ūn xohix nōm pēnā', ha ta' max, 'ūgmūn kutōgnāg nōy nāg mōg, pu tikmū'ūn 'ūgmūn pēnāk-tōgnāg.

Nōm te pexkox tu' yīxohoh

³¹ Hōmā nōm xip pepi', tu' yīxohoh. Hamūn 'ūxexkanām, ha ta' xohix nōy 'ap xexka'ah. Hām xexka yōg tikmū'ūn yā hām xexka yōg xop xe'e', tu hām xexka yōg tikmū'ūn yōg hāpxop 'āktux. Ha ta nōm te pexkox tu' yīxohoh yā' xexkanām. ³² Tute hāpxop pēnāhā pexkox tu', tu' pēnā'ax 'āktux, tu' xupak'ax 'āktux, pa tikmū'ūn te yōg hām'āktux kopa' kuxa mām 'ohnāg. ³³ Pa tikmū'ūn 'ūm te 'ūyōg hām'āktux kopa' kuxa mām, puxix hām'āktux hu: "Topa 'ūmax xe'e'." Kaxīy. ³⁴ Topa te yāy kutok nū'kutnāhā', ha tute Topa yōg hām'āktux 'āktux, ha Topa te nōm pu' hōm Topa Koxuk, ha nōm hā nū'xīmāg Topa Koxuk hā, tu Topa Koxuk 'āpaknām. ³⁵ Yā' tak Topa te yāy kutok mō'yāy xe'ēgnāg, tu' nōy pu hāpxop xohix popmāhā', puyīy 'ūxohix xop xat. ³⁶ Tikmū'ūn 'ūm kuxa yūm Topak-tok kopah, tu' hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg. Ha ta' nōy 'ūm te Topak-tok pit 'āpak 'ohnāg, tu' a' hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg putup'ah, pa Topa te nōm tu' gāy mōkunā'mōg, ha' kux 'ohnāg.

4

Yeyox xix hāpxexka Xāmānit yōg 'ūhūn

¹ Ta tikmū'ūn xohix te hām'āktux, ha Paniye xop te' xupak. Yā hām'āktux Yeyox mūtik hāpkumep xop xohix nōy nā' mōg xexka', ha ta Yoām mūtik hāpkumep xop xohix tapax 'ohnāg. Tikmū'ūn te kama' hām'āktux, Yeyox te tikmū'ūn xohip-tox pix, ha ta Yoām te tikmū'ūn tīgnāg putox pix. ² Pa 'āmhok. Yeyox te 'ap-tox pix'ah, pa Yeyox yōg tik xop tep-tox pix.

³ Ha Yeyox te nōm 'āpak, tu ta' mōg hāpxexka Yonex kūnāpah, tu putpu' mōg hāpxexka Ganinet tu'. ⁴ Pa' xip hāpxexka Xāmānit, ha nōm hā yāy kutut, yā Topa tep-tup.

⁵ Tu ta' nūn, tu nūktu kōmēn Xik tu' xupep hāpxexka Xāmānit kopah, yā Yako yōg hām yīkah. Yā hōmā Yako te yāy kutok Yoye pu hām hōm. ⁶ Yā' xip Yako yōg kōnāg xupup kox, ha ta' tuknōg Yeyox, hu kōnāg xupup kox kux tu' yūm, 'ihā māyōn te yāy kote' yūm.

⁷ Ha ta' nūn 'ūhūn hāpxexka Xāmānit yōg, nūy kōnāg tat xut. Ha Yeyox te:

—'Ā kōnāg 'ūm tat, 'ū xo'op. Kaxīy.

⁸ Yā Yeyox yōg tik xop 'ap xip'ah. 'Ūmōg kōmēn tu', nūy yāy xit'ax pop.

⁹ Ha 'ūn te:

—'Āmūn yā Yoneo xop kopa 'āxip, pak mūn yā Xāmānit xop kopak xip. Teptu 'ātu 'ākax, hu: "'Ā kōnāg 'ūm tat"? Kaxīy.

Yā Xāmānit xop te hāpxopmā 'ohnāg Yoneo xop mūtik.

¹⁰ Ha Yeyox te:

—'Ok xate' yūmmūg Topa te tikmū'ūn pu nōm hok hōm, tu nū' nōm kutnāhā'? 'Ok xate' yūmmūg 'ūgmūn 'ū'ūm? Xate' yūmmūg, nūy ta 'ātu 'ākax, yīy 'āte xa' hōm kōnā'āg, nōm te tikmū'ūn hīnnā xe'ēgnāg. Kaxīy.

¹¹ Ha 'ūn te:

—Notot, naxtox 'ūm yūm hok, ha kōnāg xupup kox tox. Tep hā' xut xate kōnā'āg, nōm te tikmū'ūn hīnnā xe'ēgnāg? ¹² Yūmū yōg mōnāyxop Yako te yūmū'ā hōm nūhū' kōnāg xupup kox. Yako te' xo'op nūhū' kōnā'āg, xik-tok te', xix yōg xokxop tut xop te'. 'Ok 'āmūn xexka', ha ta Yakok-tōgnāg? Kaxīy.

¹³ Ha Yeyox te:

Tikmū'ūn te' xo'op kōnā'āg nūhū', pa hāpxip 'ihā kōnāg tup-tup xūy 'ūxeheh. ¹⁴ Pa 'āte tikmū'ūn pu kōnāg nōy hōm, ha tikmū'ūn te nōm xo'op, tu xe kōnāg putup xūy pip putup'ah. 'Āte tikmū'ūn pu' hōm nō'ōm kōnā'āg, ha nōm te nāgyīkox putuk tikmū'ūn kuxa kopah, tu tikmū'ūn hīnnā xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg. Kaxīy.

¹⁵ Ha 'ūn te:

—'Ā' hōm nō'ōm kōnā'āg, ha xe kōnāg putup xūy 'ūm pip putup'ah, ha 'āte putpuk nūn putup'ah nūnteh, nūy kōnāg tat xut. Kaxīy.

¹⁶ Ha Yeyox te:

—Mōg, nūy 'āyīpxox xānā', pu nū'. Kaxīy.

¹⁷ Ha 'ūn te:

—'Ap xip'ah 'ūgyīpxox. Kaxīy.

Ha Yeyox te:

¹⁸ —Hamūn, xate hām'āktux xe'e', 'a' xip'ah 'āyīpxox. Pa hōmā xate 'āyīpxox mūtik yāytaha', tu' nīm, nūy nōy mūtik yāyta', tu mōktu 'āyīpxox xohix te' 5 te kaxīy, ha ta hōnhā 'ātihi tik mūtik, pa yā 'a' īpxox'ah. Xate hām'āktux xe'e', 'ap koit'ah. Kaxīy.

¹⁹ Ha 'ūn te:

—'Āte' yūmmūg nōmhā, xate Topa pupi hām'āktux, yā 'ūgyūmmūg xexkah. ²⁰ 'Ūgmū yōg mōnāyxop te Topa pu nūktettex yīktix tu' nūhū', pa 'āxop te' xuktux, 'ūmax, pu Topa pu nūktettex kōmēn Yenoyanēn tu'. Kaxīy.

²¹ Ha Yeyox te:

—Nixxix, 'ūxupax. Hāpxip puxix tikmū'ūn te Topa pu nūktettex putup, pa yīktix tu nūktettex hok, xix Yenoyanēn tu' nūktettex hok. ²² 'Āxop te Topa pu nūktettex, pa nōm yūmmūg 'ohnāg. 'Ūgmū'āte Topa pu nūktettex, tu nōm yūmmūg. 'Ūgmūg xop yā Yoneo xop, ha ta' xip tik puxet Yoneo xop kopah, tu nōm te tikmū'ūn kuxa kummuk xit, tu' kuxa maxnāhā'. ²³ Pa hāpxip 'ihā, yā hōnhā 'ihā tikmū'ūn te Topa pu nūktettex putup, tu Topa 'āktux max xe'ep-tup yāy kuxa kopah, tu Topa yōg hāmyūmmūg xe'e yūmmūg putup. Topa tep-tup, puyīy tikmū'ūn Topa pu nūktettex hā kaxīy. ²⁴ Topa yā' koxuk, 'ap yīn xip'ah. Yā' max, pu tikmū'ūn Topa pu nūktettex yāy kuxa hā, tu Topa yōg hāmyūmmūg xe'e yūmmūg. Kaxīy.

²⁵ Ha 'ūn te:

—'Ūnūn putup nō'ōm. Topa te nōm nū'kutnāp-tup, yā' xuxet'ax Kunnix, yā Topa te nōm yāykutnāhā'. 'Āte' yūmmūg 'ūnūn putup, tu yūmū'ā hāpxop xohix xexka yūmmūgāp-tup. Kaxīy.

²⁶ Ha Yeyox te:

—Yā hamūn, yāg mūn, nōm te 'āmūtik hām'āktux. Kaxīy.

²⁷ Ha ta' nūn Yeyox yōg tik xop, tu nūktu' pēnāhā' Yeyox te hām'āktux 'ūn mūtik, tu' yēy, tu 'ūn pu' yīkopit 'ohnāg, hu: “Putep putup?” Kaxīy. Tu Yeyox pu' yīkopit 'ohnāg, hu: “Tep mūn 'āktux?” Kaxīy.

²⁸ Ha 'ūn te yāy yōg naxtox nīm, tu ta' mōg kōmēn tu', tu tikmū'ūn pu hām'āktux, hu:

²⁹ —Mā, nūy pēnā tihik, tute' xuktux 'āte hāpxopmā xohix xexka'. 'Ok nō'ōm yā Kunnix, yā Topa te nōm yāykutnāhā'? Kaxīy.

³⁰ Ha ta' mōg tikmū'ūn, nūy Yeyox pēnā'.

³¹ Ha ta' pip Yeyox yōg tik xop, tu Yeyox mūtik hām'āktux, hu:

—Yāyā, 'āpu 'āxit'ax mā'. Kaxīy.

³² Ha:

—'Ūxip xit'ax yōgnū' xate' yūmmūg'ah. Kaxīy.

³³ Ha Yeyox yōg tik xop te yāy mūtik hām'āktux, hu:

—'Ok tikmū'ūn te tu' hōm 'ūxit'ax? Kaxīy.

³⁴ Ha Yeyox te:

—Pute 'ūm 'ūgxit'ax? Yā 'āte hāpxopmā Topa te nōm putup. Yā 'ūgxit'ax putuk. Topa te nūgkutnāhā', hak hām kuxyāp-tup. Yā 'āte Topa puk hām, yā' xit'ax putuk. Yā 'āxop tep-tuppax 'āxit'ax, ha 'ātep-tuppax 'ūghām Topa te nōm putup. ³⁵ Xate hām'āktux, hu: “Māyōnhex 'ānuk xohix te' 4 nōg putup, 'ihā' ta' mīnta'.” Kaxīy. Pa 'āte xa hām'āktux, hāmpēnā'! Hōnhā 'ūta'. 'Ūnūnnā', pu' max hōnhā'. Pēnā tikmū'ūn nūn hōnhā, nūy kuxa mām 'ūgkopah, yā mīnta ta nūnnā putuk hōnhā. ³⁶ Tikmū'ūn te mīnta ta nūnnāhā', ha xuxyā te tu' pago. Hā kaxīy nōm te 'ātu tikmū'ūn nūnnāhā', puyīy hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg, yīy ta' kuxa hittup nōm te hāpxop xap xok xix nōm te

mīnta ta nūnnāhā', yā' hittup 'ūtix. Hā kaxīy tik te tikmū'ūn puk mūn yūmmūgāhā', ha ta' nōy te tikmū'ūn māmāhā 'ūgkopah, yā' kuxa hittup 'ūtix. ³⁷ Yā hām'āktux xe'e': "Tik te hāpxop xap xok, ha ta' nōy te mīnta ta nūnnāhā'". Kaxīy. Hā kaxīy tik te tikmū'ūn puk mūn yūmmūgāhā', ha ta' nōy te tikmū'ūn kuxa māmāhā 'ūgkopah. ³⁸ 'Āte mō 'āxop pok, xa mīnta ta nūnnā'. Xate hāmxa 'ohnāg. 'Ūnoy te hām xaha', ha xate mīnta nūnnāhā'. Yā xate tikmū'ūn kuxa māmāhā 'ūgkopah. Kaxīy.

³⁹ Ha ta' kuxa mām ka'ok Yeyox kopa kōmēn Xāmānit yōg tikmū'ūn xohix. Yā 'ūn te hām'āktux, hu: "Mā, nūy pēnā tihik, tute hām'āktux 'āte hāpxopmā xohix xexka'". Kaxīy. ⁴⁰ Ta' nūn kōmēn Xāmānit yōg tikmū'ūn, tu nūktu Yeyox tu' kax, pu nox xip. Ha' nox tihi' nūmūtik 'āmnīy tix hā.

⁴¹ Ha xe xape xohix te Yeyox yōg hām'āktux 'āpak, hu' kuxa mām ka'ok Yeyox kopah, ⁴² tu 'ūn pu hām'āktux, hu:

—Hōmā 'ūgmū'āte 'ōg hām'āktux 'āpak, pa hōnhā Yeyox yōg hām'āktux 'āpak, hu' yūmmūg Yeyox te hām xexka yōg tikmū'ūn kuxa kummuk xit, nūy kuxa max mō'tat, 'ūyānān tu'. Kaxīy.

Yeyox te tik xexkak-tok hittupmāhā'

⁴³ 'Āmnīy tix nōg, ha ta' mōg Yeyox hāpxexka Ganinet tu'. ⁴⁴ Yā, hōmā Yeyox te' xuktux hu: "Ūxape xop te Topa pupi hām'āktux xop 'āpak 'ohnāg yāy yōg hām tu', pa hām nōy yōg tikmū'ūn te nōm 'āpak. Kaxīy.

⁴⁵ Ta' nūn Yeyox, tu nūktu' xupep hāpxexka Ganinet tu', ha Ganinet yōg tikmū'ūn tep-tup Yeyox. Yā hōmā Ganinet yōg tikmū'ūn te' pēnāhā Yeyox te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg punethok kōmēn Yenoyanēn tu', 'ihā' xip 'āmuk xexka 'āxet'ax Nōā'yēn.

⁴⁶ Ha ta' mōg Yeyox, tu mōktu' xupep kōmēn Kānā tu' hāpxexka Ganinet kopah. Yā hōmā Yeyox te kōnāg hā xupyāg mīy Kānā tu', yā yāyhā xupyāg.

Ha ta' xip Kānā tu kōmēn Kapānām yōg tik xexka' hak-tok pakut. ⁴⁷ Tik te Yeyox nūn 'āpak, tu ta' mōg, tu mōktu Yeyox tu' kax, pu nū', nūyk-tok pit hittupmā', yā 'ūxok putūmnāg. ⁴⁸ Ha Yeyox te:

—'Āte hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg 'ohnāg, ha ta' 'ākuxa yūm 'ohnāg. Kaxīy.

⁴⁹ Ha tik te:

—Yāyā, mā hōnhā mō'ka'ok. 'Ūxok putūmnāg 'ūgkutok! Kaxīy.

⁵⁰ Ha Yeyox te:

—Mōg, 'āk-tok hip-tup. Kaxīy.

Ha tik kuxa yūm Yeyox yōg hām'āktux kopah, tu ta' mōg, ⁵¹ pa yōg kāmānat xip putat kopah, tu hām'āktux, hu:

—'Ūhi 'āk-tok. Kaxīy.

⁵² Ha tik te:

—Pi'yā' yūm māyōn, 'ihā' hittup kōnāmāhā'? Kaxīy.

Ha:

—Yā māyōn te yāy kote' yūm, 'ihā xuxi'. Kaxīy.

⁵³ Ha tik te' yūmmūg yā māyōn te yāy kote' yūm 'ihā Yeyox te: "'Āk-tok hip-tup". Kaxīy.

Ha tik kuxa mām Yeyox kopah, xix' xape xop kuxa mām kamah.

⁵⁴ Yā Yeyox te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg tix hāpxexka Ganinet tu'. Yā hōmā Yeyox xip hāpxexka Yonex tu', tu ta' nūn hāpxexka Ganinet tu'.

5

Yeyox te' hittupmāhā tik yīn mōg hok

¹ Hāpxip 'ihā' xip'ax Yoneo xop yōg 'āmuk xexka kōmēn Yenoyanēn kopah, ha ta' mōg Yeyox Yenoyanēn tu', tu mōktu' xupep. ² 'Ūxup puxhep max kōmēn yōg hāmpak'ax yīkox yīkah. Yā hāmyīkox 'ūxuxet'ax kahnēn yōg hāmyīkox, ha puxhep max 'ūxuxet'ax Metex, yā Yoneo xop yīy'ax kopah. Yā' pip kuxkaxax xohix te' 5 puxhep max yīmap. ³ Ha kuxkaxax kopa' pip pakut xop, yā' pa hok xop xix hāpkumep hok xop xix yīn mōg hok

xop. 'Ūxohix te kōnāg yo'ok hip. ⁴ Hāpxip ha ta' xupep pexkox yōg nū'kutnā'ax, tu kōnāg kanop, ha ta pakut xop mōg kōnāg hah, ha nōm mō'nāhā hāmāxap, puxix tu' hittup.

⁵ Ha ta' xip tihik, tu' pakutpax hāmyāxatamuk xohix te' 38 hā. ⁶ Ha Yeyox te' pēnāhā', tu' yūmmūg tik pakut mōkuma'mōg, ha Yexox te:

—'Ok xatep-tup 'āhittup? Kaxīy.

⁷ Ha tik pakut te:

—Yāyā, 'ap xip'ah 'ūnōy, nōm tek mōgāhā puxhep max tu', 'ihā kōnāg yo'ok. 'Āte mīkaxxap ku'in hāg yīxohoh, pa' nōy xupep hāmāxap. Kaxīy.

⁸ Ha Yeyox te:

—Pu 'āg-nīhā xip! 'Ōg 'ixtet pa', nūy ta mōg! Kaxīy.

⁹ Ha tik hittup mō'ka'ok, tu 'ixtet paha', tu ta' mōg. ¹⁰ Pa' pip Yoneo xop, tu tik pu hām'āktux, hu:

—Hōnhā nit xap. Yā' kax'āmi tikmū'ūn yōg xat'ax yōg tappet tu', tu hām'āktux, hu: "Nit xap hā 'ixtet tat hok". Kaxīy.

¹¹ Ha tik te:

—Tik tek hittupmāhā', tu 'ā hām'āktux, hu: "Pu 'ōg 'ixtet pa', nūy ta mōg. Kaxīy.

¹² Ha:

—'Ū'ūm tihik nō'ōm, nōm te hām'āktux hu: "Pu 'ōg 'ixtet pa'?" Kaxīy.

¹³ Pa tik te' yūmmūg 'ohnāg, yā' mōg Yeyox. Yā' pip tikmū'ūn xohix 'ōnteh, yīy ta' mōg.

¹⁴ Hāpxip 'ihā' mōg Yeyox Topa pet xexka ha', tu mōktu tik xipihī', tu:

—'Āpu yāy pēnā', yā 'āhittup. Pu 'ūxe hāpkummuk mīy hok. Hāpkummuk mīy, nūy ta putpu 'āpakut xexkanām. Kaxīy.

¹⁵ Ta' mōg tihik, tu Yoneo xop pu hām'āktux hu:

—Yeyox tek hittupmāhā'. Kaxīy.

¹⁶ Yīy ta' gāy Yoneo xop, hu Yeyox kute'ex kummuk. Yā nit xap 'ihā tik hittupmāhā'.

¹⁷ Pa Yeyox te tu hām'āktux, hu:

—Yōgnū 'ātak hām mōkuma'mōg, tu' hup 'ohnāg, ha tak hām kamah. Kaxīy.

¹⁸ Yīy ta' gāy xexka Yoneo xop, hu Yeyox putex putup. Yā Yeyox te nit xap yōg xat'ax koxyōy, tu Topa 'āktux hu: "Yognū 'ātak". Kaxīy. Yā Topa putuk Yeyox. Yīy ta' gāy Yoneo xop.

Topak-tok te' xat

¹⁹ Ha Yeyox te:

—'Āte hām'āktux xe'e, 'ap koit'ah. 'Ūgmūn, yā 'ātak kutok pit, tu yāp-xehnāg hā hāpxopmā 'ohnāg, pa yōg 'ātak te hāpxopmā', ha 'āte' pēnāhā', tu kama' mīy, hā' putuk. ²⁰ 'Ātak te mōgyāy xe'ēgnāg, yā mō yāy kutok yāy xe'ēgnāg, tuk-tok pu yāy yōg hāpxopmā'ax xohix mūg, puyīy pēnā'. Hōnhā tute tikmū'ūn pu hāpxopmā'ax mūg, ta hāpxip 'ihā hāpxopmā'ax max xe'ēgnāg mūg putup, xayīy 'ākuxa yēy. ²¹ Yōgnū 'ātak te xakix xop putpu' hīnnāhā', yā tute' hīnnāhā', xixk mūn Topak-tok te tikmū'ūn hīnnāhā kamah, tu tikmū'ūn 'ūm putup tu nōm hīnnāhā'. ²² Yōgnū 'ātak te tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax kopit 'ohnāg, nūy yōg hāpkummuk mī'ax hā yānān 'ohnāg. Tute yāy kutok xat, pu kopit, ²³ puyīy 'ūgmūn pe tu paxeh xexkah, yā tikmū'ūn te 'ātak pe'paxex xexka putuk. Tikmū'ūn 'ūm tek-tok pe'paxex xexka 'ohnāg, tu 'ātak pe'paxex xexka 'ohnāg kamah. Yā 'ātak te yāy kutok nū'kutnāhā'.

²⁴ —Nūhū yā hām'āktux xe'e'. Tikmū'ūn 'ūm te yōgnū hām'āktux 'āpak, tu Topa kopa' kuxa mām ka'ok, puxix hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg. Topa te nūgkutnāhā'. 'Āte nōm yōg hāpkummuk mīy'ax hā yānān putup'ah, ha' xakix xe'e putup'ah, pa' hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg. ²⁵ Nūhū hām'āktux xe'e. Hāpxip 'ihā, yā hōnhā 'ihā kamah, xakix xop te Topak-tok yōg hām'āktux 'āpak putup, tu' xupak xop hip-tup. ²⁶ 'Ātak kopa' xip 'ūhi'ax, yā tute hi'ax hōm. Tute yāy kutok pu' hōm, ha' xip 'ūhi'ax Topak-tok pit kopah. 'Ūgmūn, yā Topak-tok, tu hi'ax hōm kamah, ²⁷ ha 'ātak te yāy kutok xat, pu tikmū'ūn yōg hāpkummuk mīy'ax kopit. Hamūn, 'ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok.

²⁸—Texīy 'ākuxa te' yēy? Hāpxip 'īhā xukpot tu xakix xohix xop te yōgnū hām'āktux 'āpak putup, ²⁹ tu xukpot nīm putup, tu ta' mōg. Nōm te hāpxopmā max te putpu' hip-tup, tu hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg, ha ta nōm te hāpkummuk mīy te putpu' hip-tup, ha' kopit putup 'ūyōg hāpkummuk mīy'ax, nūy hāpkummuk mīy'ax hā' yānān.

Yeyox te' xat

³⁰ Yeyox te xe:

—'Āte yāp-xehnāg hā hāpxopmā 'ohnāg, pa Topa te hām'āktux, ha 'āte' xupak 'ūxohix xexkah. Hā kaxīy 'āte tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax kopit, tu' kopit xe'e'. 'Āte' mīy 'ohnāg 'āte nōm putup, pa 'āte' mīy Topa te nōm putup. Tute nūgkutnāhā 'ūgmūn.

³¹—'Āte yāy 'āktux, ha ta 'āxop hām'āktux, Yeyox max'ah, yā hām'āktux 'ap xe'e'ah. ³² Pa' nōy tek mūn 'āktux kamah. Yā 'ātak tek mūn 'āktux kamah. 'Āte' yūmmūg tutek mūn 'āktux xe'e'. ³³ Hōmā 'āxop te mō' nōy pok Yoām hah, ha Yoām tek mūn 'āktux xe'e'. ³⁴ 'Ap 'ātep-tup'ah, pu tikmū'ūn tek mūn 'āktux. Pa 'āte xa Yoām 'āktux, xayīy 'āxop Yoām yōg hām'āktux 'āpax, puyīy Topa 'āxop kuxa kummuk xit, nūy kuxa max mō'tat, 'ūyānān tu'.

³⁵—Yoām te kuyānām tat'ax putuk, ha xatep-tup, tu 'ākuxa hittup Yoām yōg kuyānām kopah. Yā kuyānām xip, ha tikmū'ūn te hāmyūmmūg, tu Topa yōg putat max pēnāhā'. Yā' xip Yoām, ha tikmū'ūn tek mūn yūmmūg xix hāmmax yūmmūg. ³⁶ Yoām tek mūn 'āktux, yā' max. Pa 'āte hāpxopmā max. Yā' max xe'ēgnāg. Yōg 'ātak te nūgkutnāhā', 'ūyīy hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg. Nōm te xak mūn mūg, ha xate' yūmmūg yōgnū 'ātak te nūgkutnāhā'. ³⁷ 'Ātak tek mūn 'āktux max kamah. Tute nūgkutnāhā nūnteh. 'A xate Topa te hām'āktux 'āpak'ah, tu Topa pēnā 'ohnāg, ³⁸ ha 'ap xip ka'ok'ah Topa yōg hām'āpak max'ax 'ākuxa kopah, 'ākuxa mām 'ohnāg Topa yōg hām'āpak max'ax kopah hah. Topa te nūgkutnāhā', pa 'ākuxa mām 'ohnāg 'ūgkopah. ³⁹ 'Āxop te Topa yōg tappet mōkupix punethok, tu hāmpē'āpaxex Topa yōg tappet mōkupix, xayīy hi xe'ēgnāg mōkuma'āmōg, ha' kux 'ohnāg. Pa 'āmhok. Yā Topa yōg tappet tek mūn 'āktux, ⁴⁰ pa 'a 'āxop tep-tup'ah, nūy 'ūg ha nū', nūy hi xe'ēgnāg mōkuma'āmōg, ha' kux 'ohnāg.

⁴¹—'A 'āte' xak'ah, pu tikmū'ūn 'ūgmūn 'āktux max. ⁴² Yā 'āte 'āxop yūmmūg, yā 'āxop te Topap-tuppax 'ohnāg 'ākuxa hā. ⁴³ Yōgnū 'ātak te 'ā' hōm yāy yōg xuxet'ax, ha 'āte yāy 'ātak pupik xip, pa 'a 'āxop tek mūn pa 'ohnāg 'ākuxa hā. Yā 'āxop tek putup nōg. Ha ta' nōy nūn, yā 'ūyāy yōg xuxet'ax hā' nūn, ha ta 'āxop nōy pap-tup 'ākuxa hā, tu' nōy putup pax putup. ⁴⁴ 'Āxop tep-tup, pu tikmū'ūn 'āxop 'āktux max, pa 'āxop tep-tup'ah, pu Topa mūn 'āxop 'āktux max. Texīy 'ākuxa mām putup? ⁴⁵ Hāmpē'āpaxex hok 'āte yōgnū 'ātak pu 'āxop 'āktux kummuk putup. 'Āmhok. 'Ākuxa mām Mōyyex kopah, ha Mōyyex te Topa pu 'āxop 'āktux kummuk putup. ⁴⁶ 'Ākuxa mām xe'e Mōyyex kopah, nūy ta 'āxop kuxa mām 'ūgkopah, tuk mūn 'āpak. Hamūn Mōyyex tek mūn kax'āmi'. ⁴⁷ Pa 'ākuxa mām xe'e 'ohnāg Mōyyex yōg tappet kopah. Texīy 'āxop kuxa mām putup yōgnū hām'āktux kopah, tu nōm 'āpak? Kaxīy.

6

Yeyox te tikmū'ūn pu xit'ax nīm

¹ Hāpxip 'īhā' mōg Yeyox, tu kōnāg xexka xak, yā kōnāg xexka 'āxet'ax Ganinet yōg xix 'āxet'ax nōy yā Timenit. ² Ha tikmū'ūn xohix te Yeyox pe' mōg. Yā Yeyox te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg, tu pakut xop hittupmāhā', ha tikmū'ūn te' pēnāhā', hu' pe' mōg.

³ Ha ta' mōg Yeyox xix yāy yōg tik xop yiktix tu', tu' mām. ⁴ Ha' xip'ax Yoneo xop yōg 'āmuk xexka 'āxet'ax Nōā'yēn. ⁵ Ha Yeyox te' pēnāhā', pa' nūn tikmū'ūn xohix, ha Yeyox te Pinip pu hām'āktux, hu:

—Pi'yā yūmū'āte' pop'ax xit'ax tikmū'ūn xohix pu'? Kaxīy.

⁶ Yā Yeyox te nōm 'āktux, nūy Pinip yōg hāpxopmā'ax kopit. Yā Yeyox te' yūmmūg tute hāpxopmāp-tup.

⁷ Ha Pinip te:

—Pām yōg tayūmak xohix. Yā tik hām mey te' 4, nūy tayūmak pop, nūy nōm hā' pop pām, ha ta tikmū'ūn te pām kutōgnāg mǎp-tup. Kaxīy.

⁸ Ha 'Ānene te hām'āktux, yā 'Ānene te Yeyox yōg tik xop kopa' xip, yā Pet taknōy. 'Ānene te:

⁹ —'Ūxip nūnte kakxop pit, tu yōg pām te xemat hā' mīy, tu' xohix te' 5, xix yōg mām tix pip kamah. Tu texīy tikmū'ūn xohix pu'? Kaxīy.

¹⁰ Ha Yeyox te:

—'Āpu 'ūxat, pu tikmū'ūn mǎhām. Kaxīy. Yā' xux xohix pip. Ha' xat, ha' mām tikmū'ūn, yā' xohix te' 5.000 tihik, ha 'ūn pip kamah xix kakxop. ¹¹ Ha Yeyox te pām pop, tu Topa pu hām'āktux, hu:

—'Ūmax pām xix mǎhām. Puxi'. 'Āmax. Kaxīy.

Tu pām koxip, tu tikmū'ūn pu' nīm, tu mām koxip kamah, tu tikmū'ūn pu' nīm, ha tikmū'ūn te xohix pop, hu ta' kux, 'ap nōy putup'ah. Puxix. ¹² Tu' mā kux, tu' hix ka'ok, ha Yeyox te yāy yōg tik xop pu:

—'Āpu yā 'āxit'ax yāg xohix mām tikmū'ūn te nōm putup'ah. Nōm putyōn hok. Kaxīy.

¹³ Ha Yeyox yōg tik xop te' xit'ax yāg mām, tu manax hā' tat, yā manax xohix te' 12, tikmū'ūn te nōm mā 'ohnāg. Yā Yeyox te pām xemat te' 5 hā' mīy xohix.

¹⁴ Ha tikmū'ūn te' pēnāhā', yā Yeyox te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg. Tikmū'ūn te:

—Topa yōg tappet tu' xuktux, 'ūnūn putup tik te Topa pupi hām'āktux hām xexka tu'. Hamūn, Yeyox yā nō'ōm. Kaxīy.

¹⁵ Tikmū'ūn tep-tup, nūy Yeyox mōgā mō'ka'ok, nūy Yeyox mīy tikmū'ūn yōg xat'ax, pa Yeyox te' yūmmūg, hu ta' mōg yīktix tu', tu yāp-xehnāg xip.

Yeyox te kōnāg yīmū' mōg pata hā

¹⁶ 'Āmāxak ha ta' mōg Yeyox yōg tik xop, tu yīktix tu yīxoho' tu mōktu' mōxaha kōnāg xexka tu', ¹⁷ tu mīpkox tu' mōxaha', tu nōm mōxakux, tu kōnāg tu' mōg kōmēn Kapānām tu'. 'Āmnīy, ha ta' xupep 'ohnāg Yeyox yāy yōg tik xop tu'. ¹⁸ Pa 'āmuuh xexka te mō'kouk, ha kōnāg tot xexkah, ¹⁹ ha Yeyox yōg tik xop te mīpkox mōgāhā', tu mōktu 5 kīnōm ha' mōg pe' 6 ha' mōg, tu' pēnāhā', pa' xip Yeyox, ha kōnāg yīmū' hāpkumep, yā' kōnāg yīmū' mōg pata hā, tu mīpkox yīka' nūn, ha ta' yīpkutuk Yeyox yōg tik xop, ²⁰ ha Yeyox te:

—'Ūgyīpkutuk hok, yāg mūn. Kaxīy.

²¹ Tu ta mīpkox hā mō'nāhā Yeyox, yīy ta' hittup Yeyox yōg tik xop, yā mō'nāhā', ta hāpxip 'ohnāg ha ta' xupep mīpkox hāpkux nōy tu'.

Tikmū'ūn te Yeyox xak

²² Hāptup ha ta tikmū'ūn te kōnāg xexka xatapa' pip hāpkux nōy tu', tu' pēnāhā mīpkox kutōgnāg yāp-xehnāg mōg nōm te Yeyox yōg tik xop tat, pa Yeyox mō'tat 'ohnāg.

²³ Ha ta' nūn kōmēn Timenit tu' mīpkox xape xohix, tu nūktu' mōxaha hāpkux tu'. Yā hōmā tikmū'ūn te pām mǎhā 'ōnteh. Yā Yeyox te Topa pu pām 'āktux 'ōnteh. ²⁴ Ha tikmū'ūn te' pēnāhā 'ap xip'ah Yeyox, ha Yeyox yōg tik xop 'ap pip'ah kamah. Tikmū'ūn te mīpkox tu' mōxaha', tu ta' mōg kōmēn Kapānām tu', nūy Yeyox xax.

Yeyox te pām putuk, tu tikmū'ūn hīnnāhā'

²⁵ Tu ta' mōg tikmū'ūn, tu kōnāg xexka xak, tu mōktu' mōxaha hāpkux nōy tu', tu Yeyox xak, tu' xipihī', tu Yeyox pu:

—Notot, hām'ūmhā 'āxupep nūnteh? Kaxīy.

²⁶ Ha:

—'Āte xa hāpxe'e 'āktux. 'Āxop tek xak, xayīy pām mā', tu mōktu 'āhix ka'ok. 'Āte hāpxopmā', pa 'āxop te nōm yūmmūg 'ohnāg. 'Ūgka'ok, pa 'āxop te nōm yūmmūg 'ohnāg. ²⁷ 'Āpu pām xax hok, yā hāpxip kutōgnāg 'īhāg-nox pām. 'Āpu pām nōy xax, yā' nōy xip ka'ok hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā. 'Ūgmūn, yā Tikmū'ūn Kutok, tu xa' popmǎp-tup pām nō'ōm. Hamūn, Topa tek xat, 'ū' hōm nō'ōm. Kaxīy.

²⁸ Ha tikmū'ūn te:

—Topa te putep putup, pu tikmū'ūn mīy? Kaxīy.

²⁹ Ha Yeyox te:

—Topa tep-tup nūhū'. Tutep-tup, pu tikmū'ūn kuxa mām nōm kopah Topa te nōm nū'kutnāhā'. Kaxīy.

³⁰ Ha tikmū'ūn te:

—'Āpu hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg, puyīy tikmū'ūn kuxa mām 'ākopah. Putep mūn mīy putup? ³¹ Hōmā 'ūhittap yūmū yōg mōnāyxop te' māhā nōm te pām putuk 'ūxuxet'ax mānā', yā hām panip xexka tu' māhā'. Hāmūn, Topa yōg tappet te: “Topa te pekkox tu' putxok pām, puyīy tikmū'ūn mā'. Kaxīy.

³² Ha Yeyox te:

—'Āte xa hāpxe'e 'āktux. 'A' Mōyyex te xa' pōpmā 'ohnāg pekkox yōg pām, pa yōgnū 'ātak te xa' popmāhā pekkox yōg pām xe'e'. ³³ Topa te pām 'ūm popmāhā'? Yā nōm te pekkox tu' nūn, ha nōm te tikmū'ūn xohix hīnnā mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg. Kaxīy.

³⁴ Ha tikmū'ūn te:

—Notot, 'āpu 'ūgmū'ā popmā' nō'ōm pām. 'Āpu nōm popmā mōkumamōg. Kaxīy.

³⁵ Ha Yeyox te:

—'Āte pām putuk nō'ōm pekkox yōg. Pām te tikmū'ūn hīnnāhā', ha 'āte tikmū'ūn hīnnāhā', puyīy hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg. Tikmū'ūn tek ha' nūn, puxix putup xūy nōāp-tup 'ūkuxa kopah. Tikmū'ūn tek mūn kopa' kuxa mām, puxix kōnāg putup xūy putuk nōāp-tup 'ūkuxa kopah, yā 'a xe kōnāg putup xūy putuk xip putup'ah 'ūkuxa kopah. ³⁶ Pa 'āte xa' xuktux, 'āxop tek pēnāhā', pa 'ākuxa mām ka'ok 'ohnāg. ³⁷ Yōgnū 'ātak te 'ā' popmāhā tikmū'ūn, puyīy' kuxa mām 'ūgkopah, ha nōm tek ha' nūn putup, ha 'āte xohix pop putup, tu 'ātep-tup nōg 'ohnāg putup, yā yōg xop, 'āte mō nōm yāy xe'ēgnāg. ³⁸ Hamūn, 'āte pekkox tuk nūn tuk yīxoho', nūy mīy Topa te nōm putup. Yā tute nūgkutnāhā'. 'Ak nūn'ah, nūy mīy 'āte nōm putup. ³⁹ Topa te nūgkutnāhā', 'ūyīy hāpxopmā', yā 'āte yāy yōg tikmū'ūn xaxok 'ohnāg. Yā nōm te' kuxa mām'ax xaxok putup'ah, ha Hāmgāyāgnāg te nōm pop putup'ah. 'Ātak te 'ā nōm popmāhā', ha 'āte nōm putpu' hīnnāp-tup hāmyāxatamuk xohix xox putox 'ihā'. ⁴⁰ Hamūn, yōgnū 'ātak tep-tup hā kaxīy. 'Ūp-tup, puyīy nōm hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg, yā nōm xohix te Topak-tok pēnāhā', hu' kuxa mām Topak-tok kopah. Ha ta hāmyāxatamuk xohix xox putox 'ihā putpu' hīnnāp-tup 'āte'. Kaxīy.

⁴¹ Ha Yoneo xop te Yeyox 'āktux kummuk kōnāmāhā'. Yā Yeyox te: “'Ūgmūn yā pām putuk, nōm te pekkox tu' yīxoho”. Kaxīy.

⁴² Ha Yoneo xop te:

—Yā tihik nūhū', yā Yeyox. 'Ok Yoyek-tok? Yūmū'āte' yūmmūg 'ūyōg 'ātak xi' tut. Teptu hām'āktux pekkox tu' yīxoho'? Kaxīy.

⁴³ Ha Yeyox te:

—'Āhup. Yāy mūtik hām'āktux kummuk hok! ⁴⁴ Yōgnū 'ātak tek ha tikmū'ūn nūnnāhā', yā' kuxa mām 'ūgkopah. Ha Topa te tikmū'ūn nūnnāp-tup'ah, yā' kuxa mām putup'ah 'ūgkopah. Ha ta hāmyāxatamuk xohix xox putox 'ihā 'āte yāy yōg xop putpu' hīnnāp-tup. ⁴⁵ Hōmā 'ūhittap tik te Topa pupi hām'āktux xop te' kax'āmi, hu: “Topa te tikmū'ūn xohix xexka pu hāmyūmmūgāhā'. 'Ūxohix te 'ātak 'āpak, hu hāmyūmmūg, yā nōm xohix 'ūg ha' nūn putup. ⁴⁶ 'Ap 'āte hām'āktux'ah tik 'ūm te Topa pēnāhā'. Nōm te Topa ha' nūn, yā nōm puxehnāg te Topa pēnāhā'.

⁴⁷ —'Āte xa hāpxe'e 'āktux. Tikmū'ūn kuxa mām ka'ok 'ūgkopah, puxix hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg. ⁴⁸ 'Ūgmūn yā pām putuk, tu tikmū'ūn hīnnāhā'. ⁴⁹ Hōmā 'ūhittap mōnāyxop te pām mānā māhā hām panip xexka tu', pa' xakix pax. ⁵⁰ Pa tikmū'ūn 'ūm te pām nōy māhā', puxix xakix ka'ok putup 'ohnāg. ⁵¹ 'Ūgmūn yā pām putuk, tu tikmū'ūn hīnnāhā', ha' hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg. 'Āte pekkox tuk yīxohoh. Tikmū'ūn 'ūm te' māhā', puxix hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg.

Pute 'üm pām nō'ōm 'āte tikmū'ün pu nōm hōm? Yā yāy yōg yīn. 'Āte yāy yīn hōm, puyīy tikmū'ün xohix hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg. Kaxīy.

⁵² Ha ta' gāy Yoneo xop, tu yāy mūtik hām'āktux, hu:

—Texīy tik te yūmū'ā yāy yīn hōm, 'ū mā'? Kaxīy.

Yā tikmū'ün kuxa mām'ax te' putuk tikmū'ün te Yeyox yīn mähā'.

⁵³ Ha Yeyox te:

—'Āte xa hāpxe'e 'āktux. Tikmū'ün te Tikmū'ün Kutok yīn mā 'ohnāg, yāg yīn mā 'ohnāg, pixix hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg 'ohnāg. Tikmū'ün te Tikmū'ün Kutok hep 'āta xo'op 'ohnāg, puxix hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg 'ohnāg. ⁵⁴ 'Ūxohix tek yīn mähā', tuk hep 'āta xo'op, puxix hi mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg, ha ta hāmyāxatamuk xohix xox putox 'ihā 'āte nōm putpu' hīnnāp-tup. ⁵⁵ Hamūn, 'ūgyīn yā xit'ax xe'e, xik hep 'āta yā hep xe'e'. ⁵⁶ Tikmū'ün 'üm tek yīn mähā' xik hep 'āta xo'op, yā nōm kuxa mām 'ūgkopah, hak xip ka'ok nūmūtik. ⁵⁷ Yōgnū 'ātak te nūgkutnāhā', tuk hīnnāhā'. Hā kaxīy 'āte tikmū'ün hīnnāhā', nōm tek yīn mähā', yā' kuxa mām 'ūgkopah. ⁵⁸ 'Āte pām putuk, tu pexkox tuk yīxohoh, yā' putuk'ah pām nōy. Mōnāyxop te nōm mähā', pa' xakixpax. 'Ūxohix 'üm tek yīn mähā', yā' kuxa mām 'ūgkopah, puxix hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg. Kaxīy.

⁵⁹ Hā kaxīy hām'āktux Yeyox Yoneo yōg Topa pet kopah kōmēn Kapānām tu'.

Yeyox yōg hām'āktux'ax te tikmū'ün hīnnāhā'

⁶⁰ Yā hām'āktux 'āpak tikmū'ün xohix, nōm te Yeyox pe' mōg, tu:

—Yā tute yūmū'ā hāmyūmmūg ka'ok yūmmūgāhā'. 'Ū'üm te nōm 'āpak, nūy yīpkox pi'? Yā tik 'ohnāg. Kaxīy.

⁶¹ Hā kaxīy hām'āktux kummuk Yeyox pe' mōg xop. Tikmū'ün te Yeyox pu hām'āktux 'ohnāg, pa Yeyox te tikmū'ün yōg hām'āktux'ax yūmmūg, tu:

—'Ok yōgnū hām'āktux te 'āxop kuxa nōā'? ⁶² Paxpu 'āxop te' pēnāhā 'ūgmūn, yā Tikmū'ün Kutok pēnāhā', 'ihāg mōg pepix putpu' yāy yōg xip'ax tu', nūy ta putep pe 'āxop paxex putup? ⁶³ Tikmū'ün koxuk pip, puxix hi tikmū'ün. Yōgnū hām'āktux te' koxuk putuk, tu tikmū'ün hīnnāhā'. ⁶⁴ Pa' pip 'āxop kopah tikmū'ün kuxa mām 'ohnāg. Kaxīy.

Yā hōmā 'ūhittap Yeyox te' yūmmūg mōkuma'mōg yāg xop kuxa mām 'ohnāg, tu kama' yūmmūg tik te' gāy xop mōgāp-tup Yeyox hah, puyīy xūygā'.

⁶⁵ Ha Yeyox te:

—Hamūn 'āte xa hām'āktux, Topa tek ha tikmū'ün nūnnāhā, puxix 'ūg ha nū'. Pa Topa tek ha tikmū'ün nūnnā 'ohnāg, puxix nūn 'ohnāg, yā 'ūgkopa' kuxa mām putup'ah. Kaxīy.

⁶⁶ Yīy ta Yeyox nīm tikmū'ün xohix te', tu xe Yeyox pe' mōg 'ohnāg, ⁶⁷ ha Yeyox te yāy yōg tik te 12 xop pu:

—'Ok 'āxop tek nīm putup kamah, nūy ta mōg? Kaxīy.

⁶⁸ Ha Xīmām Pet te:

—Tep pek mūg mōg putup? 'Ōg hām'āktux'ax tek mūg hīnnāhā', hak mūg hi hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā. ⁶⁹ 'Ūgmū'āte' yūmmūg 'āmūn yā Kunnux, ha Topa te 'āmūn yāy kutnāhā'. Yā Topa tu 'ānūn. Kaxīy.

⁷⁰ Ha Yeyox te:

—'Ok 'āte 'āxop yīmōgātux tikmū'ün kopah? Pa 'āxop kopa' xip yāp-xet, yā Hāmgyāgnāg xop yōg tik te 'āxop kopa' xip. Kaxīy.

⁷¹ Hamūn, Yeyox te Yot 'āktux, yā Xīmām kutok Yot, yā' xip Yeyox yōg tik te 12 xop kopah, pa hāpxip 'ihā Yot te' gāy xop mōgāp-tup Yeyox hah, puyīy Yeyox xūygā'.

7

Yeyox xix' taknōy xop

¹ Ta' mōg Yeyox, tu hāpkumep hāpxexka Ganinet tu'. 'A' putup'ah, nūy hāpkumep hāpxexka Yonex tu', yā Yoneo xexka xop tep-tup, nūy Yeyox putex Yonex tu'. ² Hāpxip

kutōgnāg 'ihā' xip'ax 'āmuk xexka 'āxet'ax Mīptutnāg Yōg 'Āmuk Xexka'. ³ Ha ta' pip Yeyox taknōy xop, tu:

—'Āpu mōg Yonex tu', puyīy 'āmūtik hāpkumep xop pēnā' xate hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg. ⁴ Xatep-tup, pu tikmū'ūn 'āyūmmūg, ha ta yāy yōg hāpxopmā'ax xaptop putup'ah. Xate hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg. 'Āpu 'ūmīy, puyīy tikmū'ūn xohix pēnā', nūy 'āyūmmūg. Kaxīy.

⁵ Yā 'a' taknōy xop mūn te Yeyox kopa kuxa mām 'ohnāg

⁶ Ha Yeyox te:

—Hōnhā 'ūmīy hok pu' max. 'Ap xe'e'ah hōnhā, pa 'āmnīy xohix 'ūxe'e 'āxop yōg. ⁷ Tikmū'ūn xohix te 'āxop putup nōg yūmmūg 'ohnāg, pa tikmū'ūn xohix tek putup nōg, yā 'āte hām'āktux punethok tikmū'ūn te hāpkummuk mīy. ⁸ 'Āpu mōg 'āmuk xexka hah. 'Ap 'ūgmōg putup'ah nōmhā. 'A 'āmnīy xe'e'ah yōgnū'. Kaxīy.

⁹ Hā kaxīy Yeyox te hām'āktux, tu' nox xip hāpxexka Ganinet tu'.

Yeyox mōg 'āmuk xexka hah

¹⁰ Ha ta' mōg 'ūtaknōy xop 'āmuk xexka hah, ha hāpxip 'ihā' mōg kama Yeyox, pa yāy xaptop, yā tikmū'ūn te' pēnā 'ohnāg. ¹¹ Ha Yoneo xexka xop te Yeyox xak 'āmuk xexka tu', tu tikmū'ūn yīy kopit, hu:

—Pi'yā' xip Yeyox? Kaxīy.

¹² Ha tikmū'ūn te hām'āktux pū'ūgnāg punethok, ha' yāg te:

—Yā tik max nō'ōm. Kaxīy.

Pa' yāg nōy te:

—Tute mō'āmā'. Kaxīy.

¹³ Pa' xohix te hām'āktux pū'ūgnāg, yā hām'āktux xaptop, Yoneo xexka xop yīp kutuk tu'

¹⁴ Hāpxip 'āmuk xexka kote 'ihā' mōg Yeyox, tu mōktu Topa pet xexka hā mō'nāhā', tu tikmū'ūn pu hāmyūmmūgāhā kōnāmāhā', ¹⁵ ha Yoneo xexka xop te' yēy, tu:

—Texīy kāy te hāmyūmmūg xexka', pa tappet mīy 'ohnāg? Kaxīy.

¹⁶ Ha Yeyox te:

—'A 'āte yāy yōg hāmyūmmūg yūmmūgā'ah, pa Topa yōg, yā tute nūg mūn kutnāhā'.

¹⁷ Tikmū'ūn 'ūm tep-tup, nūy mīy Topa te nōm putup, puxix yūmmūg putup 'āte Topa yōg hāmyūmmūg 'āktux, 'a yōg'ah.

¹⁸ Tikmū'ūn 'ūm te yāy yōg hāmyūmmūg 'āktux, puxip-tup, pu tikmū'ūn hāmpē'paxex yā' xexka nō'ōm. Ha ta' nōy tep-tup, pu tikmū'ūn hāmpē'paxex yā' xexka Topah. Yā Topa te nū nōm kutnāhā', yā tik yok, yā' koit 'ohnāg. ¹⁹ Hōmā Mōyyex te xa' popmāhā Topa te nōm xat. Hamūn, pa 'āxop xohix te' mīy 'ohnāg Topa yōg xat'ax. Teptu 'āxop tep-tup, nūy 'ūkputex? Kaxīy.

²⁰ Ha tikmū'ūn te:

—Yāmīy kummuk xip 'ākopah. Tep-te 'āp-tex putup? Kaxīy.

²¹ Ha Yeyox te:

—'Āte hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg puxet, yīy 'āxop kuxa te' yēy. ²² Hōmā 'ūhittap mōnāyxop tek-tok pit xop xax mep 'ūyīmap hāmāxap, ha ta hāmyāxatamuk punethok nōg, 'ihā Mōyyex te' xat, pu' mīy nō'ōm, yīy ta hōnhā 'āxop te' mīy 'āmnīy hām hok 'ihā'.

²³ 'Āxop tek-tok pit xax mep 'ūyīmap 'āmnīy hām hok 'ihā', nūy Mōyyex yōg xat'ax mīy. Texīy 'āxop gāy, yā 'āte tik hittupmāhā 'āmnīy hām hok 'ihā'? ²⁴ 'Āxop te hāmpēnāhā mō'ka'ok, tu yōgnū hāpxopmā'ax kopit mō'ka'ok, tu hām'āktux mō'ka'ok 'ūgkummuk. Kaxīy hok! 'Āpu yōgnū hāpxopmā'ax kopit mō'ka'ok hok! Kaxīy.

'Ok Topa te Yeyox yāy kutnāhā'?

²⁵ Ha ta kōmēn Yenoyanēn yōg yāg xop te:

—'Ok nō'ōm tihik? 'Ok tikmū'ūn te' kāy putex putup? ²⁶ Pēnā! Tute tikmū'ūn xohix mūtik hām'āktux, pa tikmū'ūn te Yeyox pa 'ohnāg, yā' mūg 'ohnāg. 'Ok xexka xop te' yūmmūg 'ohnāg yā Yeyox, Topa te nōm yāy kutnāhā'? ²⁷ 'Ūnūn nō'ōm, Topa te nōm

yāykutnāhā', puxix tikmū'ūn yūmmūg putup'ah 'ūyōg xip'ax, xix hām tu' nūn yūmmūg putup'ah, pa yūmūg xohix te' yūmmūg Yeyox yōg xip'ax, xix yōg hām tu' nūn, xix yōg 'ātak, xi' tut. Kaxīy.

²⁸ Ha ta' xip Yeyox Topa pet xexka kopah, tu tikmū'ūn pu hāmyūmmūgāhā', tu hām'āktux ka'ok, hu:

—'Ok 'āxop tek mūn yūmmūg xe'e'? 'Ok 'āxop te' yūmmūg hām tuk nūn? 'Ak puxet nūn'ah, yā Topa xe'e te nūgkutnāhā', pa 'āxop te Topa yūmmūg 'ohnāg. ²⁹ Pa 'āte nōm yūmmūg. Yā 'āte nōm tuk nūn, ha tute nūgkutnāhā'. Kaxīy.

³⁰ Ha tikmū'ūn te' kax, pu xonat xop Yeyox mūy, pa' mūg 'ohnāg, yā Yeyox mūg yōg 'āmnīy xe'e xupep 'ohnāg. ³¹ Pa tikmū'ūn punethok kuxa mām ka'ok Yeyox kopah, tu:

—Kunnix nūn, yā Topa te nōm yāykutnāhā', ha' nūn, tu hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg. Yā Yeyox te' mīy punethok te kaxīy. Kaxīy.

Xonat xat, pu Yeyox mūy

³² Yā tikmū'ūn xohix te hām'āktux pū'ūgnāg te kaxīy, ha Paniye xop te' xupak, hu xonat xat xix 'āmānex xexka xop te xonat xat, pu Yeyox mūy.

³³ Ha Yeyox te:

—Hāpxip kutōgnāg hāg xip'ax 'āxop kopah, tu tak mōg putup nōm hah, yā nōm te nūgkutnāhā', yā nōm hak mōg putup. ³⁴ 'Āxop tek xak putup, pak xipi tapax 'ohnāg. Yā 'ūgmōg putup nōm hām tu', pa 'āmōg yūmmūg 'ohnāg. Kaxīy.

³⁵ Ha Yoneo xexka xop te yāy mūtik hām'āktux, hu:

—Pi'yā' mōg putup? Texīy yūmū'āte nōm xipi tapax 'ohnāg? 'Ok mōg putup kōmēn tu' hāpxexka Genex tu'? Yā Yoneo xop pip 'ōnteh. 'Ok Genex yōg xop pu hāmyūmmūgāp-tup? ³⁶ Putep 'āktux? Tute: “'Āxop tek xak putup, pak xipi tapax 'ohnāg. 'Āmōg yūmmūg 'ohnāg.” Kaxīy. Putep xuktux Yeyox? Kaxīy.

Kōnāg kox putuk tikmū'ūn kuxa kopah

³⁷ Ta 'āmuk xexka yōg 'āmnīy xox putox, yā 'āmuk xexka yōg 'āmnīy xexka', 'ihā' xip Yeyox, tu hām'āktux ka'ok, hu:

—'Ū'ūm te kōnāg putup xūynāg putuk 'ākuxa kopah. Mā 'ūg ha, nūy xo'op putuk. ³⁸ Yā Topa yōg tappet te: “Tikmū'ūn 'ūm 'ūgkopa' kuxa mām, tu' kuxa kopa' mōg putup kōnāg kox xexka punethok putuk, yā kōnāg xet putuk, tu hāptopa' mōg putup”. Kaxīy.

³⁹ Yā Yeyox te Topa Koxuk 'āktux, yā kōnāg kox putuk Topa Koxuk tikmū'ūn kuxa kopah, tu tikmū'ūn hīnnāhā'. 'Ūkuxa mām xop te Topa Koxuk pap-tup. Pa nōm 'āmnīy 'ihā Yeyox te hām'āktux, 'ihā' hōm 'ohnāg Topa Koxuk. Nāy, pu Yeyox xok, tu putpu' hi', tu yōg hām xe'ēgnāg tu' mōg hāmāxap, tuk-nāy tu Topa Koxuk hōm putup.

Tikmū'ūn hāmpē'paxex'ax yāy pot

⁴⁰ Tikmū'ūn te' xupak, ha punethok te:

—Yā tute Topa pupi hām'āktux xe'e'. Kaxīy.

⁴¹ Ha ta' yāg te:

—Nōm yā Kunnix, yā Topa te nōm yāykutnāhā'. Topa yōg tappet te hām'āktux Kunnix nūn putup. Kaxīy.

Pa tikmū'ūn nōy te:

—'A' Ganinet tu' nūn putup'ah Kunnix. ⁴² Topa yōg tappet te hām'āktux Kunnix te Namix yōg xupepmā xop kopa' xip putup, tu nāp-tup kōmēn Menēg tu', yā Namix yōg xip'ax Menēg. Kaxīy.

⁴³ Ha tikmū'ūn hāmpē'paxex'ax yāy pot. ⁴⁴ Yā yāg xop tep-tup, pu xonat Yeyox mūy, pa' mūg 'ohnāg.

Yoneo xexka xop kuxa mām 'ohnāg Yeyox kopah

⁴⁵ Ha ta' mōg putpu' xonat xop 'āmānex xexka xop hah, tu paniye xop ha' mōg, ha' yīykopit, hu:

—Teptu Yeyox nūnnā 'ohnāg? Kaxīy.

⁴⁶ Ha xonat xop te:

—Yā hām'āktux max Yeyox te'. Tep-te hām'āktux nōm tik yōg hām'āktux putuk? Yā tik 'ohnāg. Hām'ūmhā hām'āktux nōm tik yōg hām'āktux putuk? Yā hām'āktux 'ohnāg. Kaxīy.

⁴⁷ Ha Panixet xop te:

—'Ok 'ākuxa mām 'ūyōg mō'āmā'ax kopa kamah? ⁴⁸ Tik xexka 'ūm kuxa yūm kāy kopah, xix Paniye 'ūm? Hām'ūmhā'? Yā tik xexka 'ohnāg xix Paniye 'ohnāg kuxa mām kāy kopah. 'Āmhok. ⁴⁹ Tikmū'ūn te' yūmmūg 'ohnāg Mōyyex yōg xat'ax, yīy Topa te nōm xūygāp-tup. Kaxīy.

⁵⁰ Pa' xip Nīkonēm, yā hōmā Yeyox ha' mōg Nīkonēm, yā Paniye xop kopa' xip. Tute:

⁵¹ —Yūmū yōg xat'ax te hām'āktux, hu: “Āpu tik yōg hāpxopmā'ax kopit hāmāxap, tuk-nāy tu' xuktux 'ūkummuk tihik.” Kaxīy.

⁵² Ha' nōy te:

—'Ok hāpxexka Ganinet tu 'ānūn kamah Yeyox putuk? 'Āpu mōkupix max Topa yōg tappet, ha xate' yūmmūg putup Topa pupi hām'āktux xop te hāpxexka Ganinet tu' nūn 'ohnāg. Kaxīy. ⁵³ Ha ta' nūn tikmū'ūn yāy pet hah.

8

'Ūn te' nōy hā' xupxet

¹ Ha ta' mōg tikmū'ūn xohix xexka yāy pet hah, ha ta' mōg Yeyox yīktix 'Onimet Kup tu' ² Hāptup māyōn xupep 'ihā' mōg Yeyox tu mōktu putpu' xupep Topa pet xexka tu', pa tikmū'ūn xop xexka te Yeyox xakot, ha Yeyox yūm, tu tikmū'ūn pu hāmyūmmūgāhā kōnāmāhā'. ³ Ha ta' pip kama tik te hāmyūmmūg xop xix Paniye xop, tu' nūnnāhā 'ūhūn. Hōmā 'ūn te' nōy hā' xupxet, ha tikmū'ūn te' pēnāhā'. Nōm te 'ūn xix tikmū'ūn keppah, hak-nīhā' xip. ⁴ Ha nōm xop te Yeyox pu hām'āktux, hu:

—Notot, nū 'ūn te' nōy hā' xupxet, ha tikmū'ūn te' pēnāhā'. Yā' xonnix. ⁵ Ha ta hōmā Mōyyex te' kax'āmi yūmū yōg xat'ax yōg tappet tu', tu kax'āmi, pu tikmū'ūn 'ūn te kaxīy tu' mīkaxxap hā tux, tu nōp-tex. Putep xuktux 'āmūn nōmhā'. Putep mūn mīy putup yūmū'āte'? Kaxīy.

⁶ Yā Paniye xop yōg hām'āktux te pamāg putuk. Yā 'ūp-tup, puyīy Yeyox hām'āktux kummuk, puyīy tikmū'ūn xuktux Yeyox 'ūkummuk. Pa Yeyox nū'xup, tu' yīm kutok hā' kax'āmi hām tu'. ⁷ Ha tik te xe' yīykopit punethok, ha' yok Yeyox, tu:

—'Ok xip nūnte tik te hāpkummuk mīy 'ohnāg? 'Ūxip, puxix mō xap yōn hāmāxap putup. Kaxīy.

⁸ Yeyox nū'xup 'ūxeheh, tu xe kax'āmi hām tu', ⁹ ha' xupak xop 'ūp-xet hu' mōg, yā kutut mōg hāmāxap, tu mōktu tik xip 'ohnāg Yeyox mūtik xix 'ūn mūtik. Yā' xip Yeyox xix 'ūhūn, ¹⁰ ha Yeyox yok, tu:

—Nixxix, pi'yā' mōg tihik? Pi'ā' pip tik te hām'āktux 'ākummuk? Kaxīy.

¹¹ Ha:

—Yāyā, 'ūmōg ka'mām, yā' pip'ah. Kaxīy.

Ha Yeyox te:

—Hamūn, 'a 'āte hām'āktux'ah 'ākummuk, 'a yā 'ākummuk'ah. Mōg, nūy xe hāpkummuk mīy hok. Kaxīy.

Yeyox te tikmū'ūn xohix yōg kūyānām putuk

¹² Ta xe' xip Yeyox xix tikmū'ūn, ha Yeyox te:

—'Āte kuyānām putuk tikmū'ūn xohix pu'. Nōm te 'ūg pe' mōg, yā' xip kuyānām putuk 'ūkuxa kopah, yā hi'ax kux 'ohnāg yōg kuyānām, ha nōm xop 'a' pip'ah hāpkoxtap kopah. Kaxīy.

¹³ Ha Paniye xop te:

—Nōmhā 'āp-xehnāg te yāy 'āktux, yīy 'ōg hām'āktux 'ūxe'e 'ohnāg. Kaxīy.

¹⁴ Ha Yeyox te:

—Paxpuk puxehnāg te yāy 'āktux, puxix 'ūxe'e yōg hām'āktux. Hamūn, 'āte' yūmmūg hām tuk nūn, xix hām tuk mōg putup kama' yūmmūg. Pa xate' yūmmūg 'ohnāg hām

tuk nūn, xix hām tuk mōg putup kama xate' yūmmūg 'ohnāg. ¹⁵ 'Āxop te hām'āktux mō'ka'ok 'ūnōy kummuk, yā 'āxop te tikmū'ūn xohix putuk. Pa 'āte hām'āktux 'ohnāg 'ūnōy kummuk. ¹⁶ Paxpu 'āte hām'āktux 'ūnōy kummuk, kopxix 'ūnōy yōg hāpxopmā'ax kopit xe'e'. 'Ūgpuxehnāg xip 'ohnāg, pa yōgnū 'ātak xip 'ūgmūtik. Tute nūgkutnāhā'. ¹⁷ Yā 'ūkax'āmi 'ōg xat'ax yōg tappet tu', 'ūtix te pēnā xop 'āktux, ha hām'āktux tix te yāy putuk, puxi' xe'e 'ūyōg hām'āktux. ¹⁸ 'Āte yāy 'āktux, ha yōgnū 'ātak tek mūn 'āktux kamah, yā hām'āktux tix te yāy putuk. Tute nūgkutnāhā' Kaxīy.

¹⁹ Ha nōm te:

—Pi'yā' xip 'ōg 'ātak? Kaxīy.

Ha Yeyox te:

—'Ap 'āxop tek yūmmūg'ah xix yōgnū 'ātak 'ap yūmmūg'ah kamah. Paxpu 'āxop 'ūgyūmmūg, hu ta yōgnū 'ātak yūmmūg kamah. 'A 'āxop tek 'ūgyūmmūg'ah. Kaxīy.

²⁰ Hā kaxīy Yeyox te xohix pu hāmyūmmūgāhā Topa pet xexka kopah. 'Ōnte tikmū'ūn te mīpkox kopa tayūmak nīm. 'A' xonat te Yeyox mūg'ah, yā yōg 'āmnyī xe'e'ah, yī' mūg 'ohnāg.

'Ū'ūm Yeyox

²¹ Ta xe hām'āktux Yeyox tikmū'ūn mūtik, hu:

—'Ūgmōg putup nūpeheh, ha xatek xak putup, pa' pip 'ōg hāpkummuk mīy'ax, 'ihā 'āxakix putup, hu 'āmōg yūmmūg 'ohnāg yōgnū xip'ax, tu 'a' nōm tu 'āmōg putup'ah. Kaxīy.

²² Ha Yoneo xexka xop te:

—Tute hām'āktux: "Āmōg yūmmūg 'ohnāg yōgnū xip'ax. Putep xuktux? 'Ok yāy putep putup? Kaxīy.

²³ Ha Yeyox te:

—'Ōg pip'ax pip nūnte hām xexka tu', pa 'ūkxip'ax pip pepix pexkox tu'. 'Ōgnū pip'ax yā hām xexka', pa 'ūkxip'ax xip'ah hām xexka tu'. ²⁴ Hā kaxīy 'āte xa hām'āktux, 'ūpip 'ōg hāpkummuk mīy'ax, 'ihā 'āxakix putup. 'Āxop kuxa mām 'ohnāg 'ūgmūn kopah, 'ihā 'ōg hāpkummuk mīy'ax pip ka'ok 'āxop mūtik. Hamūn, 'ākuxa mām 'ohnāg 'ūgmūn kopah, yā 'ūkxuxet'ax nōy yā 'ūgmūn yāg mūn. Kaxīy.

²⁵ Ha nōm te:

—'Āmūn 'ū'ūm? Kaxīy.

Ha Yeyox te:

—Hōmā 'āte xa nōm 'āktux punethok ²⁶ 'Āte xe xa hām'āktux punethok, tu xe 'ōg hāpxopmā'ax kopit putup punethok, nūy hām'āktux 'āxop te hāpkummuk mīy punethok. Topa te nūgkutnāhā', yā' xe'e', ha 'āte nōm yōg hām'āktux 'āpak, tu nōm 'āktux tikmū'ūn xohix pu', tu hāpxop nōy 'āktux 'ohnāg. Kaxīy.

²⁷ Ha tikmū'ūn te' yūmmūg 'ohnāg Yeyox yōg hām'āktux, yā Yeyox yōg 'ātak 'āktux'ax yūmmūg 'ohnāg. ²⁸ Ha Yeyox te:

—'Āxop tek mūn Tikmū'ūn Kutok xup putup pepix mīpkupnix tu', hak xup putup, tuk xok putup, 'ihā 'āxop te' yūmmūg putup 'ūgmūn yāg mūn, tu 'āxop te' yūmmūg putup 'āte yāp-xehnāg hā hāpxopmā 'ohnāg, pa yōgnū 'ātak yōg hāmyūmmūg 'āktux 'āte', tu hāpxop nōy 'āktux 'ohnāg, ²⁹ ha Topa te nūgkutnāhā', yā' xip 'ūgmūtik, tuk nīm putup'ah. Yā hamūn, 'āte hāpxopmā', hā Topa tep-tuppax, ha hāpxop nōy mīy 'ohnāg. Kaxīy.

³⁰ Ha tikmū'ūn te' xupak Yeyox yōg hām'āktux, ha' punethok kuxa mām Yeyox kopah.

Nōm te hok hā hām putuk

³¹ Ha Yeyox te Yoneo xop yōg kuxa mām ka'ok xop pu hām'āktux, hu:

—'Āxop te yōgnū hāmyūmmūg tu 'īpkox pip, tu' mīy, nūy ta 'āxop yā yōgnū xop.

³² 'Āxop te nōm te hok hā hām putuk, ha' nōy te 'āxop xatpax. Pa 'āxop te' yūmmūg putup hāmyūmmūg'ax xe'e, ha hāmyūmmūg xe'e'ax te 'āxop mōy putup, xayīy mōg, tu xe nōm te hok hā hām xop putuk'ah. Kaxīy.

³³ Pa tikmū'ūn te:

'Amanām yōg xupepmā xop kopak mūg pip, tu nōm te hok hā hām putuk 'ohnāg. Yā' nōy tek mūg xatpax 'ohnāg. Teptu xate hām'āktux, 'ūgmūg mōy, nūy ta mōg? Kaxīy.

³⁴ Ha Yeyox te:

—'Āte xa hām'āktux hāmyūmmūg xe'e'. Tikmū'ūn 'ūm te hāpkummuk mīy, ha hāpkummuk mīy'ax putup xūy'ax te tikmū'ūn xatpax, ha tikmū'ūn te nōm te hok hā hām putuk. ³⁵ 'A' nōm te hok hā hām xip ka'ok'ah xuxyā xop kopah, pa' mōg putup. 'A' xip ka'ok'ah. Ha tak-tok xip ka'ok xuxyā xop kopah, tu' mōg putup'ah, yā' xip ka'ok. ³⁶ Pak mūn Topak-tok te 'āxop mōy, xa mōg, yā 'āmōg putup xe'e', tu nōm te hok hā hām putuk putup 'ohnāg, ha hāpkummuk mīy'ax te 'āxop xat putup 'ohnāg. ³⁷ 'Āte' yūmmūg 'āxop yā mōnāyxop 'Amanām yōg xupepmā xop. Pa 'āxop tep-tup, nūy 'ūkputex. 'Āxop te yōgnū hāmyūmmūg pa 'ohnāg, hup-tup, nūy 'ūkputex. ³⁸ Yōgnu 'ātak te 'ā' mūg hāpxop punethok, ha 'āte xa nōm 'āktux, pa 'āxop te' mīy 'ōgnū 'ātak yōg xat'ax. Kaxīy.

³⁹ Ha tikmū'ūn te:

—Yōgnū 'ātak yā 'Amanām. Kaxīy.

Ha Yeyox te:

Paxpu 'āxop yā 'Amanām yōg xop, nūy ta hāpxopmā yā 'Amanām putuk. ⁴⁰ Topa te 'ā hām'āktux, ha 'āte xa nōm 'āktux, yā hāpxop nōy 'āktux 'ohnāg. Pa 'āxop tep-tup, nūy 'ūkputex, yā 'a 'Amanām putuk'ah. ⁴¹ 'Āxop te hāpxopmā 'ōgnū 'ātak putuk. Kaxīy.

Ha tikmū'ūn te:

—Topa mūn yā 'ūgmū yōg 'ātak, yā Topap-xehnāg, yāg mūg yā Topak-tok xe'e, yā 'ap 'āmūn putuk'ah. Kaxīy.

⁴² Ha Yeyox te:

—Paxpu Topa yā 'ōgnū 'ātak, nūy ta 'āxop putuppax 'ūgmūn. Hamūn, 'āte Topa tuk nūn, tu nūktuk xupep nūnteh. 'A 'āte nū yāy kutnā'ah, pa yā Topa te'. ⁴³ Teptu 'āxop te' yūmmūg 'ohnāg yōgnū hām'āktux. 'Ok 'āxop te nōā' tot 'ohnāg yōgnū hām'āktux? ⁴⁴ 'Āxop yā Hāmgāyāgnāg kutok, tu 'āxop te' mīy 'ōgnū 'ātak te nōm putup. Yā hām xexka yōg hāmyāxatamuk tox hā Hāmgāyāgnāg te' kixpax. Tutep-tup nōg hok'ah hāmyūmmūg'ax xe'e, yā Hāmgāyāgnāg 'ūyok 'ohnāg, tu' koitpax, yā Hāmgāyāgnāg te kaxīy, tu' koitpax, yā koit'ax xohix xexka mīy. Koit'ax yā Hāmgāyāgnāg kutok. ⁴⁵ 'Āte xa hāpxe'e 'āktux, yā' koit 'ohnāg, pa 'āxop kuxa mām 'ohnāg yōgnū hāmyūmmūg'ax kopah. ⁴⁶ Pi'yā 'āxop kopa te' xuktux'ax 'āte hāpkummuk mīy? Yā tik te nōm 'āktux 'ohnāg. 'Āte hāpxe'e 'āktux. Teptu 'āxop tek kopa 'ākuxa mām 'ohnāg? ⁴⁷ Topa yōg tikmū'ūn te Topa yōg hām'āktux'ax 'āpak, tu' yīpkox pip. Pa 'āxop 'a' Topa yōg'ah, hu 'āyīpkox pip 'ohnāg. Kaxīy.

Yeyox xix 'Amanām

⁴⁸ Ha Yoneo xexka xop te:

—'Ok 'ūgmū'āte hāpxe'e 'āktux 'āmūn te Xāmānit xop kopa 'āxip, ha' xip yāmīy kummuk 'ākopah? Yā hamūn. Kaxīy.

⁴⁹ Ha Yeyox te:

—'Ap xip'ah yāmīy kummuk 'ūgkopah. 'Āte yōgnū 'ātak max 'āktux, ha ta 'āxop tek mūn 'āktux kummuk. ⁵⁰ 'A' 'āte' xak 'ohnāg, puyīy tikmū'ūn 'ūgmūn 'āktux max. 'Āte' xak 'ohnāg, puyīy tikmū'ūn 'ūgmūn xexka mīy. Yā' nōy puxet tek mūn 'āktux max, tuk xexka mīy, tu 'ōg hāpxopmā'ax kopit, tu' xuktux 'āxop kohe', pak mūn yok. ⁵¹ 'Āte hāpxe'e 'āktux. Nōm 'ūm te yōg hām'āktux'ax 'āpak, tu' yīpkox pip, puxix hi xe'ēgnāg mōkuma' mōg, ha' kux 'ohnāg yā xakix xe'e putup 'ohnāg. Kaxīy.

⁵² Ha Yoneo xop te:

—'Ūgmū'āte' yūmmūg nōmhā' 'ūxip yāmīy kummuk 'ākopah. 'Amanām xok, xix tik te Topa pupi hām'āktux xop xakix kamah, pa xate' xuktux, hu: "Nōm 'ūm te yōg hām'āktux'ax 'āpak, tu' yīpkox pip, puxix xakix xe'e putup 'ohnāg. ⁵³ Yūmū yōg 'ātak 'Amanām xok. Xate putep mūn 'āktux? 'Ok 'āmūn xexka', pa 'Amanām kutōgnāg? Yā Topa pupi hām'āktux xop xakix kamah. 'Ok xate hāmpē'āpaxex 'āxexkanām? Kaxīy.

⁵⁴ Ha Yeyox te:

—Paxpu 'āte yāy max 'āktux, tu yāy xexka mīy, puxix tu' kummuk, yā hām'āktux kummuk. Pa yōgnū 'ātak tek mūn max 'āktux, tuk xexka mīy. Yā yōgnū 'ātak te' mīy. Yōgnū 'ātak yā 'āxop te' xānāhā', hu: “Topa yūmū yōg”. ⁵⁵ Pa 'āxop te nōm yūmmūg 'ohnāg hok'ah, pa 'āte nōm yūmmūg. Paxpu 'āte hām'āktux nōm yūmmūg 'ohnāg, kopxix koit, yā 'āxop putuk. Pa 'āte nōm yūmmūg, tu yōg hām'āktux'ax 'āpak, tuk yīpkox pip. ⁵⁶ Hōmā 'ūhittap 'ōg 'ātak 'Amanām kuxa hittup yā tute' yūmmūg 'āte hāpxopmā'ax, tu' yūmmūg, hu' kuxa hittup. Kaxīy.

⁵⁷ Ha Yoneo xop te:

—'A 'ōg hāmāxatamuk te 50'ah. 'Ok xate 'Amanām pēnāhā'? Kaxīy.

⁵⁸ Ha Yeyox te:

—'Āte xa hāpxe'e 'āktux. Hōmāg xip ha kunāy tu' xip 'Amanām. 'Ūgxip mōkumakmōg. Kaxīy.

⁵⁹ Ha tikmū'ūn te mīkaxxap pop, nūy nō Yeyox tux, nūy putex, pa Yeyox te yāy xaptop, tu ta' mōg Topa pet xexka kūnāpah.

9

Yeyox xix tik pa hok

¹ Ta xe hāpkumep Yeyox, pa' xip tihik, tu' pa hok. 'Ūtut te' put, 'ihā' pa hok, tu yōg hāmāxatamuk tox hā' pa hok. ² Ha ta' pip Yeyox yōg tik xop, tu Yeyox pu' yīkopit, hu:

—Yāyā', tep-te hāpkummuk mīy, yīy tik pa hok, 'ihā' tut te' put? 'Ok pe tik te hāpkummuk mīy, 'ok pe' tak xi' tut? Kaxīy.

³ Ha Yeyox te:

—'A' tik te yāy pa hokgā'ah, xi' tak te' pa hokgā'ah, xi' tut te' pa hokgā'ah. Yā tik pa hok, puyīy tikmū'ūn yūmmūg Topa ka'ok xexka te tik pu' mīy putup hāpxop max xe'ēgnāg. ⁴ Āpu yūmū hām mōkumakmōg. Yā Topa te nūgkutnāhā', 'ū hām. 'Āpu yūmū hām. Hāpxip 'ihā yūmūg hām putup 'ohnāg, yā 'āmnīy putuk 'ihā tikmū'ūn hām 'ohnāg. ⁵ 'Ūgxip nūnte hām xexka tu', tu 'āte tikmū'ūn pu Topa mūg xix hāmmax mūg. Yā 'āte kuyānām putuk, yā tikmū'ūn pu hāpxop xohix tupmāhā'. Kaxīy.

⁶ Ta Yeyox te mō' yīyhep yōn hām tu', tu hām kotīnnāhā', tu putōy mīy, tu putōy hā tik pa mō'nīy, ⁷ tu tik pu hām'āktux, hu:

—Mōg, nūy yāy pa pix puxhep Xino'e tu'. Yā kōnāg kox te puxhep xetnāhā'. Kaxīy.

Yā Xino'e te tikmū'ūn yīy'ax hā: “Mōkutnāhā'” Kaxīy.

Ha ta' mōg tihik, tu yāy pa pix, tu hāmpēnāhā', tu putpu' nūn, tu nūktu' xupep. ⁸ Ha ta' pip tik xape xop xix tikmū'ūn nōy. Hōmā nōm te tik pēnāhā', 'ihā tik te ta tu hāpxop kax xix tayūmak xak. Ha' xohix te:

—'Ok nō'ōm tihik. 'Ok hōmā' yūm, tu ta tu' kax, nūy tayūmak pop? Kaxīy.

⁹ Ha' yāg te:

—Hamūn nō'ōm. Kaxīy.

Ha ta' yāg nōy te:

—'Āmhok, yā nōm putuk. Kaxīy.

Pa tik te:

—Yāg mūn. Kaxīy.

¹⁰ Ha tikmū'ūn te:

—Texīy xate hāmpēnāhā nōmhā'? Tep-te 'āpa mīy? Kaxīy.

¹¹ Ha tik te

—'Ūxip tihik 'ūxuxet'ax Yeyox, tu putōy mīy, tu nōm mōg pa nīy, tuk xat hu: “Mōg, nūy yāy pa pix puxhep Xino'e tu'”. Kaxīy. Ha tak mōg, tu yāy pa pix, tu hāpxip 'ohnāg 'ihā 'āte hāmpēnāhā'. Kaxīy.

¹² Ha tikmū'ūn te:

—Pi'yā' xip nōm tihik? Kaxīy.

Ha tik te:

—'Īntu', 'a 'ātep yūmmūg'ah. Kaxīy.

Paniye xop te' yīkopit

¹³ Ha ta tik mōgāhā tikmū'ūn te Paniye xop hah. ¹⁴ Yā nit xap, yā Yoneo xop yōg 'āmnīy hām hok 'ihā Yeyox te putōy mīy, tu tik pa mīy. ¹⁵ Ha Paniye xop te xe tik hā' yīkopit, texīy hāmpēnāhā nōmhā'. Ha tik te:

—Yā tute putōy hā mō 'ūgpa nīy, ha 'āte yāy pa pix, hu nōmhā hāmpēnāhā'. Kaxīy.

¹⁶ Ha Paniye yāg xop te:

—Nōm te' nōy pa mīy, 'ap Topa yōg tik'ah. Yā tute 'āmnīy hām hok yōg xat'ax 'āpak 'ohnāg. Kaxīy.

Pa yāg nōy te:

—'Ok tik kummuk te hāpxop ka'ok xe'ēgnāg texīy mīy? 'Āmhok. Kaxīy.

Yā yāg tep-tup nōg Yeyox, ha ta yāg tep-tup, yā nōm putox puxet 'ohnāg. ¹⁷ Ha Paniye xop te xe:

—Tep-te xa 'āpa mīy? Xate putep mūn 'āktux? Texīy nō'ōm tihik? Kaxīy.

Ha tik te xe:

—Yā nōm te Topa pupi hām'āktux xop kopa' xip. Kaxīy.

¹⁸ Ha Yoneo xop yōg xexka xop kuxa mām 'ohnāg. Hōmā tik pa hok, pa hōnhā hāmpēnāhā', pa nōm kuxa mām 'ohnāg, hu' xānāhā tik yōg 'ātak xi' tut, ¹⁹ yīy ta' nūn, tu nūktu' mōxaha'. Ha Yoneo xexka xop te:

—'Ok nūhū 'āk-tok pit? Xate hām'āktux, xate' put, tu ta pa hok. Texīy hōnhā hāmpēnāhā'? Kaxīy.

²⁰ Ha' tak xi' tut te:

—Hamūn, 'ūgmūg kutok, hak mū'āte' yūmmūg 'ūnāhā', tu ta' pa hok, ²¹ pak mū'āte' yūmmūg'ah tu texīy tu hōnhā hāmpēnāhā', tuk mū'āte' yūmmūg'ah, tep-te tu pa mīy. 'Āpu 'ūgmūk-tok yīkopit. Yā' xiptap, tu hāmyūmmūg. Tute xa hām'āktux putup. Kaxīy.

²² Yā 'ātak te Yoneo xexka xop yīpkutuk xi' tut te', hu kaxīy hām'āktux. Yā Yoneo yōg xexka xop te' xat, pu tikmū'ūn Yoneo xop yōg Topa pet hā mōxa hok nōm te hām'āktux Yeyox yā Kunnix, yā Topa nū nōm kutnāhā'. ²³ Yīy ta hām'āktux hā kaxīy 'ātak xi' tut, yā hām'āktux hu: “Yā' xiptap. 'Āpu' yīkopit”. Kaxīy.

²⁴ Ha Yoneo xexka xop te xe' xānāhā tihik, yā' tut te nōm put, tu ta pa hok. Ha ta tik nūn, ha' nōy te:

—'Āpu hām'āktux xeh Topa keppah. 'Āpu koit hok. 'Ūgmū'āte' yūmmūg 'ūkummuk Yeyox, yā hāpkummuk mīy. Kaxīy.

²⁵ Ha tik te:

—'Āte' yūmmūg'ah 'ok pe tu' max, 'ok pe tu' kummuk nō'ōm, pa 'āte' yūmmūg hōmā 'ūkpa hok, pa hōnhā 'āte hāmpēnāhā'. Kaxīy.

²⁶ Ha: Texīy? Putep mūn mīy? Tep texīy 'āpa mīy? Kaxīy.

²⁷ Ha tik te:

—'Āte xa hām'āktux, pa 'āyīpkox 'ohnāg. Tep texīy 'āxop te xe yīkopit? Kaxīy.

Ha' nōy te:

—'Ok xatep-tup, nūy Yeyox mūtik mōg? Kaxīy.

²⁸ Tuk-te'ex kummuk, tu:

—Yeyox mūtik 'āmōg, pak mūg mōg Mōyyex mūtik. ²⁹ 'Ūgmū'āte' yūmmūg Topa te Mōyyex mūtik hām'āktux, pa nō'ōm, yā hām 'ūm tu' nūn? Yā' yūmmūg'ah. Kaxīy.

³⁰ Ha tik te:

—Texīy 'āxop te' yūmmūg 'ohnāg? 'Āxop te' yūmmūg'ah hām 'ūm tu' nūn, pa tutek pa mīy. ³¹ Yūmū'āte' yūmmūg Topa te hāpkummuk mīy'ax xop 'āpak 'ohnāg, pa Topa te' nōy xop 'āpak, yā nōm te Topa 'āpak, tu' yīpkox pip, tu' mīy Topa te nōm putup.

³² Hām xexka yōg hāmyāxatamuk xohix xexka 'ihā tikmū'ūn te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg 'ohnāg, yā nōm putuk 'ohnāg. 'Ok xate' xupak tikmū'ūn te' pa mīy, nōm nāhā, hu ta pa hok? 'Āmhok. ³³ Paxpu Topa yōg tik 'ohnāg 'ōhōm, puxix hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg 'ohnāg. Kaxīy.

³⁴ Ha:

—'Āmūn, 'ānāhā hāpkummuk mīy'ax mūtik, tu hāpkummuk mīypax. 'Ok xatek mū'ā hāmyūmmūgā'? 'Āmhok. Kaxīy.

Tu' ta tik putyōn Yoneo xop yōg Topa pet kūnāpah, tu' xat, pu xe mō'nā hok.

Pa hok xop putuk

³⁵ Yā' putyōn, ha Yeyox te' xupak, tu ta' mōg, nūy tik xax, tu' xipihi', tu:

—'Ok 'ākuxa yūm ka'ok Tikmū'ūn Kutok kopah? Kaxīy.

³⁶ Ha tik te:

—Yāyā, 'āpu hām'āktux, 'ū'ūm nō'ōm? 'Ūgkuxa yūm putup nōm kopah. Kaxīy.

³⁷ Ha Yeyox te:

Yāk mūn, 'āte 'āmūtik hām'āktux nōmhā. Kaxīy.

³⁸ Ha tik te:

—Yāyā, 'ūgkuxa yūm ka'ok 'ākopah. Kaxīy.

Tu' kopaxux hā' xip Yeyox keppah.

³⁹ Ha Yeyox te:

—'Ūgnūn hām xexka tu', nūy tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax kopit, nūy tikmū'ūn xatat. Tikmū'ūn yāg te hām'āktux, hu: “'Ūgmū'āte Topa yōg hām'āktux yūmmūg kutōgnāg, pak mū'ātep-tup, 'ū hāmyūmmūg”. Kaxīy. Yā nōm te' pa hok xop putuk, pa hāpxip 'ihā hāmpēnāhā'. Ha ta tikmū'ūn yāg nōy te hām'āktux hitop, hu: “'Ūgmū'āte Topa yōg hām'āktux yūmmūg”. Kaxīy. Yā nōm te' pa hok xop putuk. Kaxīy.

⁴⁰ Ha Paniye xop te' xupak, ha' yāg te' yīkopit, hu:

—Texīy, 'ok 'ūgmūg pa hok xop putuk? Kaxīy.

⁴¹ Ha Yeyox te:

—'Āxop te hām'āktux Topa yōg hām'āktux yūmmūg kutōgnāg, pap-tup, nūy hāmyūm-mūg, nūy ta' pa hok xop putuk, tuk-nāy tu hāmpēnāhā', yā 'āmax Topa keppah. Pa 'āxop te kaxīy 'ohnāg. Yā 'āxop te hitop 'āktux Topa yōg hām'āktux yūmmūg, nūy ta' pa hok xop putuk, tu 'ākummuk Topa keppa mōkuma 'āmōg. Kaxīy.

10

Kahnēn

¹ Ta xe tikmū'ūn pu hām'āktux Yeyox te, hu:

—'Āte xa' yūmmūgāp-tup hāpxop, tu hāpxe'e 'āktux putup. 'Ūxip kahnēn yōg hāmpak'ax, ha' xupxet te hāmpak'ax 'ātex, pa hāmpak'ax yīkox hā' xupep 'ohnāg, ² pa kahnēn yōg pēnā'ax te hāmpak'ax yīkox hā' xupep, ³ ha hāmyīkox pēnā'ax te hāpxōn, ha' xupep kahnēn yōg pēnā'ax, tu kahnēn xānāhā', yā xuxet'ax xohix hā' xānāhā kahnēn, ha kahnēn te' xupak, hu' pe' mōg, ha kahnēn yōg pēnā'ax te kahnēn mōgāhā hāptopah, ⁴ tu hāptopa' pip, tu' pēnā'ax te māxap tu' mōg, ha kahnēn te' pe' mōg, kahnēn te' yūmmūg pēnā'ax yōg hām'āktux tu', ⁵ ha kahnēn te' nōy pe' mōg 'ohnāg. 'Ūnōy te kahnēn xānāhā', pa kahnēn nūpanām, kahnēn te' yūmmūg 'ohnāg 'ūnōy yōg hām'āktux tu'. Kaxīy.

⁶ Yeyox te nōm 'āktux, nūy tikmū'ūn pu hāpxop nōy yūmmūgāhā', pa tikmū'ūn te hāmyūmmūg 'ohnāg. Tikmū'ūn te hāmpē'paxex texīy hām'āktux.

Yeyox te kahnēn yōg pēnā'ax max putuk

⁷ Ta xe hām'āktux Yeyox te, hu:

—'Āte xa hāpxe'e 'āktux. Kahnēn te hāmpak'ax yīkox hā mōxakux hāmpak'ax kopah. Yā' pip 'ūkopah, ha' nōy te kahnēn koxyōy 'ohnāg. Hā kaxīy 'āte yōg kuxa mām ka'ok xop pēnāhā', ha' nōy te nōm koxyōy 'ohnāg. ⁸ Kahnēn te xupxet 'āpak 'ohnāg. Hā kaxīy yōg kuxa mām ka'ok xop te nōm te koit hā' yūmmūgā xop 'āpak 'ohnāg. ⁹ Kahnēn te hāmpak'ax yōg hāmyīkox hā mōxakux hāmpak'ax kopah, tu ta' mōg nōmhā hato'ah kamah, nūy tu xit. 'Ūnōy te kahnēn koxyōy 'ohnāg. Hā kaxīy 'āte yōg kuxa mām xop pēnāhā', ha' nōy te nōm koxyōy 'ohnāg. ¹⁰ Ha ta xupxet nūn, nūy tu xupxet, nūy kahnēn kix, nūy xohix koxyōy. Hā kaxīy 'ūnōy tep-tup, nūy yōg kuxa mām ka'ok xop kix, nūy

koxyōy. Pa 'āte yōg kuxa mām ka'ok xop pēnā max, ha' kuxa mām, tu' hittup, yā' kuxa hittup xexkah.

¹¹ —Ta 'āte kahnēn pēnā'ax max putuk kamah. Kahnēn pēnā'ax max te kahnēn pupi tu xok, yā 'āte tikmū'ūn pupik xok putup. ¹² Ha ta' xip kāmānat. Xuxyā te nōm pu pago, pu tu kahnēn pēnā', pa 'ap kahnēn yōg pēnā'ax xe'e'ah, yā kāmānat, yā 'ūyōg'ah kahnēn. Ta kokexkata nūn, ha ta mōxupaha kāmānat, yīy ta kokexkata te kahnēn pop, ha kahnēn xohix nūpānām. ¹³ Kāmānat mōxupaha'. Hamūn, tayūmak tu' hām, tu kahnēn putuppax 'ohnāg. ¹⁴⁻¹⁵ Pa 'āte kahnēn yōg pēnā'ax max putuk. Yōgnū 'ātak tek yūmmūg, ha 'āte yāy yōg 'ātak yūmmūg. 'Āte yāy yōg kuxa mām xop yūmmūg, ha yōg kuxa mām ka'ok xop tek yūmmūg, ha 'āte mō nōm yāyxe'ēgnāg, hu nōm pupik xok putup.

¹⁶ —Ha ta kahnēn nōy xohix pip hāmpak'ax kūnāpah. Hā kaxīy tikmū'ūn panip xop kuxa mām ka'ok putup 'ūgkopah. Nōm tek mūn 'āpak putup, ha' kuxa mām ka'ok xop nōy mōxakux putup, ha xohix kuxap-xet, tup-tox puxet, ha 'āte xohix xexka pēnāp-tup.

¹⁷ —'Āte' tux hok, pu tikmū'ūn 'ūkputex, puxix tikmū'ūn 'ūkputex, ha putpuk hip-tup. Hā kaxīy 'ātak Topa tek mōyāy xe'ēgnāg. ¹⁸ 'Āte tux hok, pu tikmū'ūn 'ūkputex hok, puxix tikmū'ūn 'ūkputex hok. 'Ātep-tup, puxix tikmū'ūn 'ūkputex. Topa te' xat, ha 'ātep-tup, kopxik xok putup, tu putpuk hip-tup. Kaxīy.

¹⁹ Tikmū'ūn te' xupak Yeyox yōg hām'āktux, tu yāy yōg hāmpē'paxex'ax te yāy putuk 'ohnāg. ²⁰ Tikmū'ūn punethok te:

—Yā' xip yāmīy kummuk Yeyox kopah! 'Ūp-tox kummuk! Teptu 'āxop te nōm 'āpak? Kaxīy.

²¹ Ha ta tikmū'ūn nōy te:

—Tik te hām'āktux max hā kaxīy 'ohnāg nōm kopa' xip yāmīy kummuk. Texīy tute tik pa hok pu' pa mīy? Kaxīy.

Yoneo xop te Yeyox putup nōg

²² Ha ta' xip 'āmuk xexkah kōmēn Yenoyanēn tu', yā Topa pet xexka yōg 'āmuk xexkah. Yā hōmā 'ūhittap tikmū'ūn te xe' mīy Topa pet xexka', tu nō 'āmuk xexka mīy. Yā hām'āxīynāg. ²³ Ha ta' hāpkumep Yeyox te Topa pet xexka kux kaxax kaka', yā kux kaxax 'āxet'ax Xanomām Yōg Kux Kaxax. ²⁴ Ha ta' nūn Yoneo xop, tu nūktu Yeyox xakot, tu:

—'Āmnīy xohix texīy hāg mū'āte' hip'ax, nūy hāmyūmmūg? 'Āpu hāpxe'e'āktux. 'Ok 'āmūn yā Kunnix, Topa te nōm yāykutnāhā'? Kaxīy.

²⁵ Ha Yeyox te:

—Hōmā 'āte xa hām'āktux, pa 'ākuxa mām 'ohnāg 'ūgkopah. 'Āte hāpxopmā max yōgnū 'ātak te nōm putup, ha 'āxop te' pēnāhā', tu nōm hāg yūmmūg'ax. ²⁶ Pa 'āxop tep-tup 'ohnāg, nūy 'ākuxa mām, 'a 'āxop te yōgnū kahnēn putuk'ah tu', yā yōgnū kuxa mām ka'ok xop putuk'ah. ²⁷ 'Āte yāy yōg kuxa mām ka'ok xop xānāhā', ha nōm tek 'āpak, tu' yīpkox pip. 'Āte nōm yūmmūg, ha nōm tek pe' mōg, yā kahnēn putuk, yā kahnēn te kahnēn pēnā'ax pe' mōg putuk. ²⁸ Yā yōg kuxa mām ka'ok xop, ha' nōy te nōm pop putup'ah. 'Āte yāy yōg xop hīnnāhā', ha' pip hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā Topa yīka', yā' xakix xexkap-tup'ah. ²⁹ Yōgnū 'ātak 'ā kuxa mām xop popmāhā'. Ha yōgnū 'ātak 'ūxexkanām. 'Ūkuxa mām xop yā yōgnū 'ātak yōg, ha' nōy te nōm pop putup'ah.

³⁰ Yōgnū 'ātak 'ūxexka xik mūn yā yāy putuk. Kaxīy.

³¹ Ha Yoneo xop te mīkaxxap pop, nūy Yeyox tux, nūy putex. ³² Ha Yeyox te:

—'Āte hāpxopmā max punethok 'āxop kopah. Yā yōgnū 'ātak te' xat, 'ū mīy. Hāpxopmā'ax 'ūm 'ūkummuk, yīy 'āxop tek tux putup mīkaxxap hā? Kaxīy.

³³ Ha Yoneo xop te:

—'Ūgmū'ātep-tup, nūy 'ātux mīkaxxap hā. Yā xate hāpxop kummuk mīy, yā Topa 'āktux kummuk, yā xate' xuktux 'āmūn yā Topah, pa 'āmhok, yā tihik 'āmūn. Kaxīy.

³⁴ Ha Yeyox te:

—'Ūkax'āmi 'ōg xat'ax yōg tappet tu', hu: "'Āxop te Topa putuk". Kaxīy. ³⁵ Tu xe:

—Topa te nōm pu' hōm yāy yōg hām'āktux, tu nōm xānāhā', hu: “Topa putuk xop”. Kaxīy. Yā' kax'āmi Topa yōg tappet tu nō'ōm, ha Topa yōg tappet te' koit 'ohnāg. ³⁶ Ha Topa tek mūn yāykutnāhā', tu nūgkutnāhā nūnte hām xexka tu', ha 'āte' hām'āktux 'ūgmūn yā Topak-tok. Texīy 'āxop tek mūn 'āktux kummuk? ³⁷ Paxpu 'āte yōgnū 'ātak pu hāpxopmā 'ohnāg, ha ta 'āpu 'ākuxa mām hok. ³⁸ Pa 'āte yōgnū 'ātak pu hāpxopmāhā'. 'Āxop tek kopa 'ākuxa mām 'ohnāg, pa 'āpu 'ākuxa mām yōg hāpxopmā'ax kopah, yā yōg hāpxopmā'ax ka'ok xe'ēgnāg kopah, nūy yūmmūg xe'e yōgnū 'ātak xip 'ūgmūtik, xik xip yōgnū 'ātak mūtik. Kaxīy.

³⁹ Ha Yoneo xop te xonat xat, pu Yeyox mūy, pa Yeyox te tikmū'ūn kopa' xip, tu' mōg, ⁴⁰ tu mōktu kōnāg kox Yohnām xak putpuk, tu mōktu' xupep Yoām yōg xip'ax tu', yā hōmā Yoām te tikmū'ūn putox pix nōnteh, ha Yeyox te' nox xip. ⁴¹ Ha ta' nūn tikmū'ūn punethok, tu nūktu Yeyox tu' mōxaha', tu hām'āktux, hu:

—Yoām te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg 'ohnāg, pa Yoām te Yeyox 'āktux, ha hām'āktux xohix 'ūxe'e', yā' koit 'ohnāg. Kaxīy.

⁴² Ha ta tikmū'ūn punethok kuxa mām ka'ok Yeyox kopah.

11

Nay xok

¹ Ha ta' xip tihik 'āxet'ax Nay, yā' xip xiptuxexka Metān tu', tu' pakut. Ha ta kama' tihī' Metān tu Mānix xi' tutnōy, yā Mā'at. ² Yā hōmā Mānix te hep haxnāg max pux, yā' takat, tu Yeyox pata yīmū' pux, tu' xe hā' pata nagāhā', yā Mānix te Yeyox putuppax. Manix taknōy yā Nay pakut. ³ Mānix te' nōy mō'kutnāhā xix Mā'at te', puyīy Yeyox xānā', hu:

—Yāyā, yā 'āxape 'ūpakut. Xate nōm mō'yāy xe'ēgnāg. Kaxīy.

⁴ Ha Yeyox te:

—Yā' pakut, pa' pakut, puyīy tikmū'ūn pēnā' Topa te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg. Tikmū'ūn te' pēnāp-tup yā' max xe'ēgnāg Topa xix Topak-tok. Kaxīy.

⁵ Yeyox te mō'yāy xe'ēgnāg Mā'at xi' tutnōy xix Nay. ⁶ Nay pakut, ha Yeyox te' xupak, tuk-nāy tu' nox xip 'āmnīy tix hā, yā' mōg'ah Nay hah. ⁷ 'Ūnōg 'āmnīy tix, ha Yeyox te yāy yōg tik te 12 xop pu hām'āktux, hu:

—'Āpu yūmū mōg hāpxexka Yonex tu'. Kaxīy.

⁸ Ha Yeyox yōg tik xop te:

—Yāyā, hōmā hāpxip kutōgnāg 'ihā Yoneo xop tep-tup, nūy mīkaxxap hā 'āp-tex 'ōnteh. 'Ok xatep-tup, nūy putpu mōg. 'Āmōg hok! ⁹ Ha Yeyox te:

—Māyōn mōg puxet yōg 'ot xohix te' 12. Tik 'ūm te hāpkumep hāptup hah, hu nāp-tup'ah, yā hāmpēnāhā 'ihā' xip kuyānām. Kuyānām xip 'ihā 'āte hāpxopmāhā'. ¹⁰ Pa tik 'ūm te hāpkumep 'āmnīy 'ihā, hu' nāp-tup, yā hāpkoxtap. Hāpxip 'ihā hāpkoxtap'ax, 'ihā 'āte hāpxopmā 'ohnāg. Kaxīy.

¹¹ Tu xe:

—Yūmūg xape Nay te mō'yōn, pak mōg putup, nūy tuhuk. Kaxīy.

¹² Ha Yeyox yōg tik xop te:

—Yāyā, mō'yōn, puyā xip, 'ūhittup putup. Kaxīy.

¹³ Pa Yeyox te xok'ax 'āktux, yā' xok, pa Yeyox yōg tik xop te hāmpē'paxex, Yeyox te mō'yōn'ax 'āktux. ¹⁴ Yīy Yeyox te hām'āktux ka'ok, hu:

—Nay 'ūxok. ¹⁵ 'Ak xip'ah Nay mūtik, 'ihā' xok, pak kuxa hittup, yā 'āte 'āxop kuxa mām māp-tup. 'Āpu yūmū mōg Nay hah. Kaxīy.

¹⁶ Ha Tōmē', yā' xuxet'ax nōy te 'Ūktonnix, yā Tōmē' te:

—'Āpu yūmū mōg yāyā mūtik, nūy xakix nūmūtik. Kaxīy.

Yeyox te tikmū'ūn hīnnāhā'

¹⁷ Ha ta' mōg Yeyox, tu' xupak tikmū'ūn te hām'āktux hōmā 'āmnīy te' 4 'ihā Nay hāpkot. ¹⁸ Xiptuxexka Metān xix kōmēn Yenoyanēn yōg kinōm te' 3 kōmnāg. ¹⁹ Yīy ta' mōg Yoneo xohix, nūy Mā'at kuxa hittupmā' xix Manix kuxa hittupmā', yā' taknōy xok,

ha' potaha'. ²⁰ Ūnūn Yeyox, ha Mā'at te' xupak, tu ta' mōg, nūy yāy tu xakux, pa Mānix nox xip yāy pet tu'. ²¹ Ha ta' mōg Mā'at Yeyox hah, tu mōktu' xupep, tu:

—Yāyā, pax xa xip nūnteh, puxix 'ūktaknōy xok 'ohnāg. ²² Pa 'āte' yūmmūg, xate Topa tu' xak hāpxop 'ūm nōmhā, puxix xa hāpxopmā'. Kaxīy.

²³ Ha Yeyox te:

—'Ātaknōy te putpu' hip-tup. Kaxīy.

²⁴ Ha Mā'at te:

—'Āte' yūmmūg, hāmyāxatamuk xohix xox putox 'ihā putpu' hip-tup. Kaxīy.

²⁵ Ha Yeyox te:

—'Āte tikmū'ūn putpu' hīnnāhā', tu hi'ax hōm, yā hāmhīnnā'ax xip 'ūgkopah. Tikmū'ūn 'ūm kuxa mām 'ūgkopah, hu' hip-tup. Tikmū'ūn xakix, puxix tu hip-tup. ²⁶ Ha tikmū'ūn 'ūm pip, tu' kuxa mām ka'ok 'ūgkopah, puxix tu xok xexka putup 'ohnāg. 'Ok 'ākuxa mām nū' hām'āktux kopah? Kaxīy.

²⁷ Ha Mā'at te:

—Yāyā, hamūn, 'ūgkuxa yūm. 'Āte' yūmmūg, 'āmūn yā Kunnix, yā Topak-tok, tu 'ānūn nūnte hām xexka tu'. Kaxīy.

Yeyox potaha'

²⁸ Tu ta' nūn Mā'at, tu nūktu' xupep, tu' tutnōy Mānix mūtik hām'āktux, yā' tix te yāy mūtik hām'āktux, 'ap nōy xip'ah. Mā'at te:

—Yāyā xip, tu 'āxak. Kaxīy.

²⁹ Ha Mānix te' xupak, tu ta' mōg mō'ka'ok, nūy Yeyox ha mōg. ³⁰ Yā Yeyox xupep 'ohnāg xiptuxexka tu', pa' xip nōm xip'ax tu', yā hōmā hām'āktux Mā'at mūtik 'ōnteh.

³¹ Ha ta' pip Yoneo xop mīptut kopah, nūy Mānix kuxa hittupmā', tu Mānix pēnāhā'. Yā' yok Mānix, tu ta' mōg mō'ka'ok hāptopah, ha Yoneo xop te hāmpe'paxex Mānix mōg xukpot tu', nūy pohoh.

³² Ta' mōg Mānix, tu mōktu' Yeyox ha' xupep, tu Yeyox pēnāhā', tu hām tu' xip Yeyox pata yīkak, tu:

—Yāyā, pax xa xip nūnte, puxix 'ūktaknōy xok 'ohnāg. Kaxīy.

³³ Mānix potaha', ha Yeyox te pota pēnāhā' xix Yoneo xop pota pēnāhā' nōm nūn Mānix mūtik, tu' kuxa ka' xexkah,

³⁴ tu:

—Pi'yā 'āxop te nō hāpkot? Kaxīy.

Ha' nōy te:

—Yāyā, mā, nūy pēnā'. Kaxīy.

³⁵ Ha Yeyox potaha'

³⁶ Yīy Yoneo xop te:

—'Ūpēnā', Yeyox te Nay mō'yāy xe'ēgnāg xexka'. Kaxīy.

³⁷ Pa' yāg te:

—'Ok tute tik pa hok pu' pa mīy? Hamūn. Paxpu Nay hittupmā, puxix tu xok 'ohnāg. Kaxīy.

'Ūputpu' hi Nay

³⁸ Ha' kuxa ka' xexka 'ūxehet Yeyox, tu ta' mōg xukpot tu', ha' xip Nay yōg mīkaxxap kox, ha mīkaxxap te mōhāmnīnyīn mīkaxxap kox. ³⁹ Ha Yeyox te xat, hu:

—'Āpu' xut mīkaxxap. Kaxīy.

Ha Mā'at, yā tik mūktutnōy te:

—Yāyā, 'ūhax kummuk xexka'ax. Yā' xok hōmā 'āmnīy te' 4. Kaxīy.

⁴⁰ Ha Yeyox te:

—'Ok 'āte xa hām'āktux, 'ākuxa yūm, hu ta' pēnāp-tup Topa te hāpxopmā max xe'ēgnāg mīy putup? Kaxīy.

⁴¹ Ha tikmū'ūn te mīkaxxap yōkānāmāhā', ha Yeyox te pepi pēnāhā', tu:

—Yōgnū 'ātak, 'āmax, xate yōg hām'āktux 'āpak. ⁴² 'Āte' yūmmūg, xate yōg hām'āktux 'āpak mōkuma'āmōg. Pa 'āte nū 'āktux, puyīy tikmū'ūn hām'āktux 'āpax, hu' kuxa mām 'ūgmūn kopah, yā xate nūgkutnāhā'. Kaxīy.

⁴³ Ta hāpxip 'īhā Yeyox te' xānā ka'ok, hu:

—Ney, 'āpēp, nūy nū'! Kaxīy.

⁴⁴ Ha ta nōm xok xupep, yā' yīm kīy xix pata', yā xakix xop yōg topixxax kīy'ax hā, xix pa yīn kīy kamah. Ha Yeyox te:

—'Āpu 'ūko'a', nūy xut, pu mōg. Kaxīy.

Tikmū'ūn tep-tup puyīy xonat Yeyox putex

⁴⁵ Yā' pip Yoneo punethok, tu' pēnāhā', hu' kuxa mām ka'ok Yeyox kopah. Yā' nūn, nūy Manix mūtik pip, tu' pēnāhā' Yeyox te Nay putpu' hīnnāhā', hu' kuxa mām ka'ok Yeyox kopah.

⁴⁶ Ha ta' yāg mōg putpu', nūy Paniye xop pu Yeyox yōg hāpxopmā'ax 'āktux, tu hām'āktux, ⁴⁷ yīy ta' yāy tu nū'nāhā' Paniye xop xix 'āmānex xexka xop xix tik pa te hāmyūmmūg xop, tu:

—Putep mūn mīy putup yūmū'āte'? Tik te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg punethok.

⁴⁸ Yūmū'āte' tux hok, pu mīy hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg hā kaxīy, puxix tikmū'ūn xohix xexka kuxa mām ka'ok putup Yeyox kopah, ha ta' nūn putup Hōm yōg xop, tu yūmū yōg Topa pet koxyōy putup, xix yūmūg xop xohix xexka kix putup. Kaxīy.

⁴⁹ Pa' xip yāp-xet 'ūxuxet'ax Kaxpax, yā nōm hāmyāxatamuk 'īhā 'āmānex xop xat Kaxpax te', tu:

—'Āxop te hāmyūmmūg 'ohnāg. ⁵⁰ 'Ok 'āxop te hāmpē'āpaxex 'ohnāg? Yā' max, pu tik puxet tikmū'ūn pupi' xok, pa yā' kummuk, pu yūmūg xohix xexka xakix. Kaxīy.

⁵¹ Yā Kaxpax te yāy yōg hāmpē'paxex'ax 'āktux 'ohnāg, pa yā nōm hāmyāgxatamuk 'īhā 'āmanex xop xat Kaxpax te', tu Topa pupi' hām'āktux, tu Yeyox xok'ax 'āktux. Yā Yeyox te Yoneo xop pupi' xok putup. ⁵² Yā Yeyox te Yoneo xop pupi' xok putup, tu' xok putup, nūy yāytunū'xoh nōm nōy kamah, yā hām panip tu' pip hāpxexka xohix tu', yā Topak-tok xop, tu Yoneo xop hā' mīy putup xi' nōy hā', pu tu' pip puxet, yā xop puxet.

⁵³ Ha ta Yoneo xexka xop te yāy mūtik hām'āktux kōnāmāhā nōmhā texīy Yeyox putex putup, ⁵⁴ yīy ta Yeyox te yāy xaptop hā hāpkumep hāpxexka Yonex tu', tu hāpxip 'īhā' mōg, tu mōktu' xupep hām nak yīka', tu' nox xip kōmēn 'Epayīy tu' yāy yōg tik xop mūtik.

⁵⁵ Ha ta hām hūmnāg Yoneo xop yōg 'āmuk xexka xuxet'ax Nōā'yēn, ha ta' mōg tikmū'ūn punethok kōmēn Yenoyanēn tu', nūy yāy pix, nūy Yoneo yōg xat'ax mīy.

⁵⁶ Ha ta tikmū'ūn te Yeyox xak kōmēn tu', tu yāy mūtik hām'āktux, hu:

—Putep hāmpē'āpaxax, 'ok nūn putup Yeyox 'āmuk xexka hah? Kaxīy.

⁵⁷ Ha ta' xat 'āmānex xexka xop te' xix Paniye xop te', pu tikmū'ūn 'ūm Yeyox pēnā', mā', nūy nōm 'āktux, puyīy xonat xat, pu Yeyox mūy.

12

Yeyox xip xiptuxexka Metān tu'

¹ Ta xe 'āmnīy te' 6 'īhā' xip'ax 'āmuk xexka 'ūxuxet'ax Nōā'yēn, ha ta' mōg Yeyox, tu mōktu' xupep xiptuxexka Metān tu', yā Nay pet yūm Metān tu', yā hōmā Yeyox te nōm putpu' hīnnāhā'. ² Ha ta' puk 'āmuk, tu Mā'at te xit'ax nūnnāhā', nūy tikmū'ūn pu' nīm, ha ta' yūm Nay mīmpe xit'ax tu' Yeyox mūtik, ³ ha Manix te' paha hep haxnāg max takat xexkah, yā' kit xahix, yā mīnnut nān hā' mīy. Manix te nōm pux Yeyox pata yīmū', tu yāy xe hā' pata nagāhā'. 'Ūhax māynāg 'ūhep yōg, tu hāpxip 'īhā mīptut hā nū'xip 'ūhax max. ⁴ Ha ta' xip Yot 'Ixkanot, yā Yeyox yōg tik te 12 xop kopa' xip, yā' gāy xop mōgāp-tup, puyīy Yeyox xūyā'. ⁵ Yot te:

—Teptu hep haxnāg nōmenex 'ohnāg, nūy 2 xēmān yōg hām hā' pop tayūmak, nūy hok xop pu tayūmak nīm? Kaxīy.

⁶ Yā Yot te hām'āktux te kaxīy, pa hok xop putuppax 'ohnāg, pa' xupxet putup, yā tute' tat tayūmak Yeyox yōg xix Yeyox yōg tik xop yōg, tu nōm hā tat'ax kopa yāy pu tayūmak mōypax.

⁷ Ha Yeyox te:

—Pu yā xip 'ūhūn. Hām'āktux kummuk hok. Tute hep tat, nūy 'ūgyīn muk, yā 'ūkxok putup. ⁸ 'Ūhok xop pip ka'ok mōkuma'mōg 'āxop kopah, pa noxk xip ka'ok 'ohnāg 'āxop kopah. Kaxīy.

'Ūxexka xop tep-tup, nūy Nay putex

⁹ Ha ta tikmū'ūn xohix xexka te' xupak hatō'a Yeyox xip xiptuxexka Metān tu', tu ta' mōg, nūy Yeyox pēnā' xix Nay pēnā', yā putpu' hi'. ¹⁰ Yīy ta 'āmānex xexka xop te yāy mūtik hām'āktux texīy yīp-tex Nay kamah. ¹¹ Yā Yeyox te Nay putpu' hīnnāhā', ha Yoneo punethok te' pēnāhā', tu' xupak, hu yāy yōg xexka xop nīm, nūy kuxa mām Yeyox kopah, yīy ta' xexka xop tep-tup nūy Nay putex.

Yeyox te kōmēn Yenoyanēn ha mō'nāhā'

¹² Hāptup ha ta' pip tikmū'ūn 'āmuk xexka tu' 'āxet'ax Nōā'yēn, tu' xupak Yeyox nūn kōmēn Yenoyanēn tu'. ¹³ Ha tikmū'ūn xohix te' pop patxap kup māg, tu ta' mōg Yeyox hah, tu' mōg, tu hām'āktux ka'ok hu:

—'Ūmax xe'ēgnāg Topah. Topa, 'āpu nōm pu hāmmaxnā' xate nū nōm kutnāhā', yā tute 'Iyaet xop xat. Topa, 'āpu nōm pu hāmmaxnā'. Kaxīy.

¹⁴ Ha Yeyox te' paha yomēn kutok, tu nōm yīmū' yūm. Yā Topa yōg tappet te: ¹⁵ “Kōmēn Xiām yōg tikmū'ūn, 'āpu 'ākuxa nōg hok. 'Ūnūn 'ōg tik xexkah, yā yomēn kutok yīmū' yūm”. Kaxīy.

¹⁶ Ha Yeyox yōg tik xop te nōm kax'āmi xutigā 'ohnāg, pa Yeyox mōg putup pepi pexkox tu', 'ihā' yūmmūg putup Topa yōg tappet yōg hām'āktux xix tikmū'ūn te hāpxopmā yūmmūg putup kamah.

¹⁷ Yā tikmū'ūn te' pēnāhā Yeyox te Nay xānāhā mīkaxxap kox kopah, tu putpu' hīnnāhā', ha tikmū'ūn te' xape xohix pu nōm 'āktux. ¹⁸ Ha' nōy te' xupak Yeyox te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg, hu ta' mōg Yeyox hah. ¹⁹ Yīy ta yāy mūtuk hām'āktux Paniye xop te', hu:

—Pēnā'. Tikmū'ūn tek mūg 'āpak 'ohnāg, pa tikmū'ūn xohix xexka te Yeyox pe' mōg. Kaxīy.

Genex yōg xop mōg, nūy Yeyox pēnā'

²⁰ Yā' pip tikmū'ūn xohix Yenoyanēn tu' 'āmuk xexka tu', tu Topa pu nūktettex, ha nōm xop kopa' xip hāpxexka Genex yōg xop, ²¹ tu' nūn, tu nūktu Pinip ha' mōxaha', tu: —Yāyā, 'ūgmū'ātep-tup, nūy Yeyox pēnā'. Kaxīy.

Yā Pinip yōg kōmēn yā Metxax, yā hāpxexka Ganinet kopa' xip.

²² Tu ta' mōg Pinip, tu mōktu 'Ānene pu' xuktux nō'ōm, ha ta' mōg tik tix, tu mōktu Yeyox pu' xuktux nō'ōm, ²³ ha Yeyox te:

—'Ūgmūn yā Tikmū'ūn Kutok. Hāpxip kutōgnāg 'ihāg xok putup, hak-nāy tu Topa te 'ūkxexka mīy putup, ha tikmū'ūn xohix tek mūn 'āktux max putup. ²⁴ Tikmū'ūn te hāpxop xap xok. Yāk-tōgnāg hāpxopxap, pa hāpxip 'ihā yāyhā kup, tu mīnta ta xohix popmāhā', yā' max xe'ēgnāg. Hā kaxīy putuk 'ūgmūn. 'Ūkxok putup, pa putpuk hip-tup, ha nōmhā' max xe'ēgnāg. ²⁵ Hā kaxīy kama tikmū'ūn. Tikmū'ūn te yāy yōg putup'ax mīy 'ohnāg, puxi' pop putup hāpxop max xe'ēgnāg, yā Topa yīka' pip putup hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā. Ha ta' nōy te yāy yōg putup'ax mīy, puxi' pop putup'ah hāpxop max xe'ēgnāg, yā Topa yīka' pip putup'ah hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā. ²⁶ Yōgnū kāmānat te yāy putup'ax mīy'ah, pa' mīy 'āte nōm putup, tuk pe' mōg putup, nūy 'ūgmūtik pip, ha Topa te nōm xexka mīy putup. Kaxīy.

Yeyox te hām'āktux 'ūxok putup

²⁷ Tu Yeyox te xe:

—Hōnhā 'ihāg kuxa hittup 'ohnāg. 'Āte putep 'āktux putup? 'Ok 'āte hām'āktux putup, hu: “Yōgnū 'ātak, 'āpu 'ūkxūy xut”. Kaxīy. 'Āmhok, 'āte nōm 'āktux putup'ah. Pak nūn, nūy tu xok. ²⁸ 'Ātak, 'āpu 'āxexka nōy nā mōg tikmū'ūn xop kopah! Kaxīy.

Ha ta' hām'āktux Topa pexkox tu', hu:

—'Āte yāy xexka mīy nōy nāg mōg tikmū'ūn xop kopah, tu xe' mīy putup. Kaxīy.

²⁹ Ha tikmū'ūn te' xupak, tu hām'āktux, hu:

—Yā tex tinnāhā'. Kaxīy.

Pa' nōy te:

—Yā pexkox yōg nū'pok xop te hām'āktux. Kaxīy.

³⁰ Pa Yeyox te:

—Topa te hām'āktux, xayīy 'āxop xupax. Kaxīy.

³¹ Hāpxip kutōgnāg, 'ihā Topa te hep yāy koxuk xop yōg hāpxopmā'ax kopit putup, nūy yōg hāpkummuk mīy'ax hā' yānān. Hāpxip kutōgnāg 'ihā Topa te' pu'ugāp-tup nōm te Topap-tup 'ohnāg xop xat. ³² 'Āte mīpkupnix yīmūg xup putup, tu yāy pu' pop putup tikmū'ūn xohix hāpxexka xohix tu'. Kaxīy.

³³ Yā Yeyox te hām'āktux hā kaxīy, hu tikmū'ūn pu hāmyūmmūgāhā te kaxīy xok putup.

³⁴ Ha tikmū'ūn te:

—Pak mū'āte' mōkupix xat'ax yōg tappet tu Kunnix xip'ax hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā, pa xate hām'āktux Tikmū'ūn Kutok xup putup mīpkupnix yīmū', tu' xok putup. 'Ū'ūm Tikmū'ūn Kutok? Kaxīy.

³⁵ Ha Yeyox te:

—Hāpxip kutognāg hāg xip'ax nūnteh. 'Āpu 'ūg 'āpax, nūy hāmyūmmūg, 'ihāg xip nūnteh. Yā 'āte kuyānām putuk. 'Ūkxip, ha tikmū'ūn te hāmyūmmūg. Kuyānām xip, ha tikmū'ūn te hāmpēnāhā'. ³⁶ 'Āpu 'ākuxa mām ka'ok 'ūgkopah, 'ihāg xip, nūy hāmyūmmūg. Kaxīy.

Yoneo xop kuxa mām 'ohnāg Yeyox kopah

Yeyox te hām'āktux kux, tu ta' mōg, tu yāy xaptop, ³⁷ tu hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg punethok, ha tikmū'ūn te' pēnāhā', pa' kuxa mām 'ohnāg Yeyox kopah. ³⁸ Yā hōmā 'ūhittap 'Iyait te Topa pupi hām'āktux, yā hōnhā putuk hāpxopmā'ax. 'Iyait te: “Topah, 'ū'ūm kuxa mām yūmū yōg hām'āktux kopah? Yā' kuxa mām 'ohnāg. Tep-te' yūmmūg, yā Topa te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg? Yā' yūmmūg 'ohnāg”. Kaxīy.

³⁹ Hā kaxīy 'ūkuxa mām yūmmūg 'ohnāg. Hamūn, 'Iyait te:

⁴⁰ “Topa te tikmū'ūn pa te hāmyūmmūg 'ohnāg mīy,

tu tikmū'ūn putox ka'ok mīy,

puyīy tikmū'ūn pa hāmyūmmūg 'ohnāg,

puyīy tikmū'ūn hāmyūmmūg hok,

puyīy tikmū'ūn hāpkummuk mīy kux hok,

puyīy Topa tikmū'ūn kuxa kummuk xit hok.”

Kaxīy.

⁴¹ 'Iyait te hām'āktux, tute' yūmmūg Yeyox 'ūmax xe'ēgnāg tu', hu Yeyox 'āktux.

⁴² Pa Yoneo xexka xohix xop kuxa mām Yeyox kopah, pa nōm te Paniye xop yīpkutuk, hu hām'āktux xaptop, puyīy Paniye xop xat hok, pu Yoneo xop yōg Topa pet hā mōxakux hok. ⁴³ Yā' xexka xop tep-tup punethok, pu tikmū'ūn nōm 'āktux max, pap-tup kutōgnāg, pu Topa nōm 'āktux max.

Yeyox yōg hām'āktux'ax te tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax kopit

⁴⁴ Ha ta xe hām'āktux Yeyox, hu:

—Tikmū'ūn 'ūm kuxa mām 'ūgkopah, yā' kuxa mām kama nōm kopah, nōm te nūgkutnāhā'. ⁴⁵ Tikmū'ūn 'ūm tek pēnāhā', yā nōm pēnāhā kamah, nōm te nūgkutnāhā'.

⁴⁶ 'Ūgnūn hām xexka tu', tuk mūn, yā hām xexka yōg tikmū'ūn yōg kuyānām putuk, yā' kuxa mām 'ūgkopa xop kuxa te hāpkoxtap kopa' pip 'ohnāg. ⁴⁷ Tikmū'ūn 'ūm te

yōgnū hām'āktux 'āpak, pa' yīpkox 'ohnāg, kopxix yōg hāpxopmā'ax kopit putup'ah. Yā 'ūgnūn hām xexka tu', nūy tikmū'ūn kuxa kummuk xit, tu' kuxa max mō'tat, 'ūyānān tu', nūy yōg hāpkummuk mīy'ax hā yānān hok. ⁴⁸ Tikmū'ūn 'ūm tek putup nōg, xix yōg hām'āktux putup nōg, puxix Topa hām'āktux putup, hu: “Yā' kummuk nō'ōm. Nōm te Yeyox yōg hām'āktux 'āpak 'ohnāg. Kaxīy Topa te hām'āktux putup hāmyāxatamuk xohix xox putox 'īhā'.

⁴⁹ Hamūn 'āte yāp-xehnāg hā hām'āktux 'ohnāg, pa yōgnū 'ātak te nūgkutnāhā', tu 'ā' hōm hām'āktux'ax, 'ūyīy tikmū'ūn pu nōm 'āktux. ⁵⁰ Ha 'āte' yūmmūg Topa yōg xat'ax te tikmū'ūn mōgāhā', puyīy hi xe'ēgnāg mōkuma' mōg, ha' kux 'ohnāg. Yōgnū 'ātak te 'ā' hōm hām'āktux'ax, 'ūyīy tikmū'ūn pu nōm 'āktux.

13

Yeyox te yāy yōg tik xop pata pix

¹ Hāmhūmnāg, yā 'āmnīy puxet 'īhā' xip'ax 'āmuk xexka 'ūxuxet'ax Nōā'yēn 'īhā Yeyox te' yūmmūg, hāpxip 'īhā hām xexka nīm putup, nūy yāy 'ātak ha mōg. Tute mō'yāy xe'ēgnāg yāy yōg kuxa mām xop, tu mō'yāy xe'ēgnāg kux 'ohnāg.

² Ta' xit Yeyox yāy yōg tik te 12 xop mūtik. Hōmā Hāmgāyāgnāg te Yot 'Ixkanot mōgāhā', pu hāmpē'paxex texīy gāy xōp mōgāp-tup Yeyox hah, puyīy xūyā'. ³ Ha Yeyox te' yūmmūg yāy yōg 'ātak te tu' popmāhā 'ūxohix xexkah, puyīy nōm xat. Yeyox te' yūmmūg Topa tu' nūn, tu Topa ha' mōg putup putpu'. ⁴ Yeyox yūm mīmpe xit'ax tu', tu tak-nīhā' xip, tu topixxax xut 'ūyīmū nō'ōm, tu topixxax yāy nagā'ax paha', tu nō yāy kunāy hīy, ⁵ tu' pux kōnā'āg pa pix'ax kopah, tu yāy yōg tik xop pata pix kōnāmāhā', tu topixxax yāy nagā'ax hā nagāhā' nōm tek-nāy hīy hā, ⁶ tu' xupep Xīmām Pet yīkak, pa Pet te:

—Yāyā, 'āmhok. 'Ok 'ūkpata pix putup? Kaxīy.

⁷ Ha Yeyox te:

—Hōnhā xate' yūmmūg'ah 'āte hāpxopmāhā', pa hāpxip 'īha' yūmmūg putup xate'. Kaxīy.

⁸ Ha Pet te:

—Xatek pata pix putup 'ohnāg. 'Āmhok!

Pa Yeyox te:

Paxpu 'āpata pix 'ohnāg, ha ta 'āmūn yā yōg'ah. Yā 'āxip'ah yōg tik xop kopah. Kaxīy.

⁹ Ha Xīmām Pet te:

—Yāyā, 'āpu 'ūkpata pix, xik yīm xik putox! Kaxīy.

¹⁰ Ha Yeyox te:

—Tikmū'ūn te tatxok, hu' xexka tup. 'A xe tatxok putup'ah, pa' pata pix putup 'ūxeheh. 'Āxop xohix kuxa tup, pa yāp-xet 'āmhok, yā' xutputux. ¹¹ Hamūn, Yeyox te' yūmmūg nōm te' gāy xop mōgāp-tup Yeyox hah, puyīy xūyā'. Hā kaxīy hām'āktux hu: “Āxop xohix kuxa tup, pa yāp-xet, 'āmhok, yā' xutputux”. Kaxīy.

¹² Yeyox te' pata pix kux, tu topixxax mō'tat putpu', tu ta' mōg yāy yōg xip'ax tu' mīmpe tu' xit'ax tu', tu:

—'Ok 'āxop te' yūmmūg teptu 'āte 'āpata pix? ¹³ 'Āxop tek xānāhā, hu: “Notot”, Kaxīy, xix: “Yāyā”. Kaxīy. Hamūn, yāg mūn. ¹⁴ 'Āte 'āxop xat, tu 'āte 'āxop pu hāmyūmmūgāhā', tu 'āpata pix kamah. Yā 'ūkxexka', pa 'āpata pix, yīy ta 'āxop te' nōy pata pix, pu' max. Yā 'āte 'āxop hāg teheh. 'Āpu tikmū'ūn hā 'ātehet. ¹⁵ 'Āte hāpxopmā', xayīy 'āxop pēnā', nūy mīy kamah. ¹⁶ 'Āte xa hāpxe'e 'āktux nōm te' xat yā' xexka', pa kāmānat yāk-tōgnāg. Nōm te mō nōy kutnāhā' yā' xexka', pa nōm mōg yāk-tōgnāg. 'Ūkxexka', pa yā kāmānat putuk. Yā 'āte 'āpata pix, yā kāmānat putuk. 'Āte 'āxop hāg teheh. 'Āpu kāmānat putuk kamah, nūy tikmū'ūn hā 'ātehet. ¹⁷ 'Āxop te' yūmmūg nōm hāpxop xe'e nōmhā. 'Āxop te' mīy, nūy ta 'ākuxa hittup.

¹⁸ —'Āte 'āxop xohix xexka 'āktux 'ohnāg, tu tap-xet 'āktux. 'Āte yāy yōg yīmōgātux xop yūmmūg. Pa Topa yōg tappet te: “Tik xit 'ūgmūtik, tu 'ā tu' gāy”. Kaxīy. Ta hōnhā'

gāy. ¹⁹ 'Āte nōm 'āktux hōnhā. Hāpxip 'ihā 'āxop te nōm hāpxopmā'ax pēnāp-tup. 'Āte nōm 'āktux hōnhā, xayīy 'ākuxa mām putup, tu' yūmmūg putup 'ūg'āxet'ax 'ūgmūn yāg mūn. Kaxīy. ²⁰ 'Āte xa hāpxe'e 'āktux. 'Āte mō'pok tihik, ha ta xohix 'ūm te nōm putuppax yāg putuppax putuk. Ha nōm tek putuppax te Topap-tuppax kamah, yā Topa te mōgkutnāhā 'ūgmūn.

Yot te' gāy xop mōgāp-tup

²¹ Yeyox te hām'āktux kux, tu' kuxa hittup 'ohnāg tu hām'āktux, hu:

—'Āte xa hāpxe'e 'āktux, yā' xip 'ūp-xet 'āxop kopah, tu nōm te' gāy xop mōgāp-tup 'ūg hah, puyīy 'ūgxūygā'. Kaxīy.

²² Ha Yeyox yōg tik xop te yāy pēnāhā', tu' kuxa te' yēy. Putep 'āktux? ²³ Ha ta' xip tihik Yeyox yōg tik xop kopah. Yā Yeyox te mō nōm yāy xe'ēgnāg, ha' yūm Yeyox yīkak, ²⁴ ha Ximām Pet te nōm pu' yīm mahap, tu:

—'Āpu 'ūyīy kopit, putep xuktux. Kaxīy.

²⁵ Ha nōm mōg Yeyox yīkāgnāg, tu:

—Yāyā, 'ū'ūm nō'ōm? Kaxīy.

²⁶ Ha Yeyox te:

—'Āte pām mō'tat putup hep kopah, tu pām hōm putup nōm tik pu'. Hamūn nō'ōm. Kaxīy.

Tu pām paha', tu mō'tat hep kopah, tu Yot pu' hōm, yā Ximām 'Ixkanot kutok. ²⁷ Ha Yot te pām paha', tu hāpxip 'ohnāg 'ihā Hāmgyāgnāg te Yot hā mō'nāhā', ha Yot te Hāmgyāgnāg 'āpak. Ha Yeyox te:

—Xatep-tup, nūy hāpxopmā'. 'Āpu 'ūmīy mō'ka'ok. Kaxīy.

²⁸ Pa xohix te mīmpe xit'ax tu' mām, tu' yūmmūg 'ohnāg, putep xuktux Yeyox Yot pu'. ²⁹ Yā Yot te Yeyox yōg tik xop yōg tūyūmak tat'ax pēnāhā', ha yāg te hāmpe'paxex Yeyox te Yot xat, pu mōg, nūy pām pop 'āmuk xexka pu', ha ta yāg te hāmpe'paxex Yeyox te' xat, pu mōg, nūy tayūmak popmā 'ūhok xop pu'.

³⁰ Yot te pām paha', tu ta' mōg hāptopah. Yā 'āmnīy.

'Ūxat'ax tup

³¹ Ha Yeyox te:

—Hōmā tikmū'ūn te' pēnāhā', 'ūmax xe'ēgnāg Tikmū'ūn Kutok. Tikmū'ūn tek yūmmūg, hu' yūmmūg Topa 'ūmax xe'ēgnāg. ³² Tikmū'ūn tek yūmmūg, hu' yūmmūg Topa 'ūmax xe'ēgnāg, yīy ta Topa te tikmū'ūn puk mūn mūg 'ūgmax xe'ēgnāg. Hāpxip kutōgnāg 'ihā Topa te nōm mīy putup. ³³ 'Ūxape xop, hāpxip kutōgnāg hak xip kux'ax 'āxop kopah. 'Āxop tek xak'ax, pa 'āxop tek mōg'ax yūmmūg 'ohnāg. Yā hōmā 'āte Yoneo xop pu nōm 'āktux. ³⁴ 'Āte xa' hōm xat'ax tup, hu:

—'Āpu 'ānōy putuppax, 'āte 'āxop putuppax putuk. ³⁵ 'Āxop te 'ānōy putuppax, puxix tikmū'ūn xohix yūmmūg 'āxop pip yōg tik xop kopah. Kaxīy.

Yeyox te Pet mūtik hām'āktux

³⁶ Ha Ximām Pet te:

—Yāyā, piyā 'āmōg? Kaxīy.

Ha Yeyox te

—'Ūkpe 'āmog yūmmūg 'ohnāg, pa hāpxip 'ihāg pe 'āmōg putup. Kaxīy.

³⁷ Ha Pet te

—Texīy 'āpek mōg yūmmūg 'ohnāg hōnhā? 'Āte xa tuk xok putup. Kaxīy.

³⁸ Ha Yeyox te:

—'Ok xate 'ā tu 'āxok putup? 'Āmhok. 'Āte xa hāpxe'e 'āktux, xate hām'āktux tikoyuk putup, hu: "Ākxip'ah 'ūgmūn Yeyox yōg tik xop kopah". Kaxīy. Hak-nāy tu xokakkak pit xatap-tup. Kaxīy.

¹ Ta Yeyox te:

'Ākuxa nōg hok. 'Āpu 'ākuxa mähām Topa kopah. 'Āpu 'ākuxa mähām 'ūgkopah kamah. ² Yōgnū 'ātak pet kopa' pip pip'ax punethok. 'Ūgmōg putup, nūy 'āpip'ax max mīy. Paxpu te kaxīy 'ohnāg, kopxix xa' xuktux 'ohnāg nūhū'. ³ 'Ūgmōg putup, tu' max mīy putup 'āpip'ax, tu putpuk nūn putup, tu 'āxop mōgāp-tup, xayīy pip 'āpip'ax tu 'ūgmūtik. ⁴ 'Āxop te' yūmmūg putahat nō' mōg 'ūkxip'ax tu'. Kaxīy.

⁵ Ha Tōmē te:

—Yāyā, 'ūgmū'āte' yūmmūg'ah. Piyā' yūm 'āxip'ax? Texīy 'ūgmū'āte' yūmmūg putahat? Kaxīy.

⁶ Ha Yeyox te:

'Āte putat putuk, tu putat mōg yōgnū 'ātak hah. Hā kaxīy 'āte tikmū'ūn mōgāhā yāy tak hah. 'Ap xip'ah putat nōy. 'Āte tikmū'ūn pu hāpxe'e yūmmūgāhā', tu tikmū'ūn hīnnāhā', puyīy hi max, ha' kux 'ohnāg. ⁷ 'Āxop te' yūmmūg, tu yōgnū 'ātak yūmmūg putup kamah. Hamūn, 'āxop te' yūmmūg yōgnū 'ātak. Kaxīy.

⁸ Ha Pinip te:

—Yāyā, 'āpu 'ūgmū'ā'ōg 'ātak mūg. 'Ūgmū'āte xa tuk kax putup'ah hāpxop nōy. Kaxīy.

⁹ Ha Yeyox te:

—'Āmnīy xohix hāg xip 'āxop mūtik. Pinip, 'ok xatek yūmmūg 'ohnāg? Tikmū'ūn 'ūm tek pēnāhā', hu yōg 'ātak pēnāhā kamah. Teptu xate' xuktux, hu: "'Āpu 'ūgmū'ā'ōg 'ātak mūg"? Kaxīy. ¹⁰ Pinip, 'ok 'ākuxa yūm 'ohnāg, 'ūkxip yōgnū 'ātak mūtik, ha yōgnū 'ātak xip 'ūgmūtik, tu yā kuxap-xet. 'Āte xa hām'āktux, 'a yōg'ah hām'āktux. Pa yōgnū 'ātak xip 'ūgmūtik, tu hāpxopmā max xe'ēgnāg. ¹¹ 'Āpu 'ākuxa mām nū hām'āktux kopah. Yā 'ūkxip yōg 'ātak mūtik, ha yōg 'ātak xip 'ūgmūtik, tu yā kuxap-xet. Pa yōg hām'āktux kopa 'ākuxa mām 'ohnāg, pa 'āpu 'ākuxa mām yōg hāpxopmā'ax kopah. ¹² 'Āte xa hāpxe'e 'āktux, tikmū'ūn 'ūm kuxa mām 'ūgkopah, yā nōm te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg mīy putup, 'ūgmūn putuk. Yā 'āte hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg mīy, pa nōm te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg punethok mīy putup, yōgnū 'ātak hak mōg putup hah. ¹³ 'Āxop te Topa tu' xak hāpxop 'ūm, tu 'ākuxa mām 'ūgkopah, kopxix xa' popmāp-tup nōm hāpxop xohix. Topa te 'ā' popmāp-tup, ha 'āte xa nōm popmāp-tup. Hā kaxīy 'āxop te Topa max xe'ēgnāg yūmmūg putup. ¹⁴ 'Āxop te' ā tu' xak hāpxop 'ūm, kopxix nōm mīy putup. Kaxīy.

Topa te Topa Koxuk hōm putup

¹⁵ Tu Yeyox te xe:

—'Āxop tek putuppax, nūy ta mīy putup 'āte nōm xat. ¹⁶ 'Āte Topa tu' xak, ha tute xa Topa Koxuk hōm putup nōm te 'āxop hā' tep-tup, tute xa nōm hōm putup. Yāg mūn putuk, yā Topa Koxuk, yā hāpxe'e yōg, ha tute 'āxop mūtik nox xip'ax mōkuma'mōg hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā. ¹⁷ Ha ta' kuxa mām 'ohnāg xop te Topa Koxuk pa yūmmūg 'ohnāg. Topa Koxuk pēnā 'ohnāg tu'. Pa 'āxop te Topa Koxuk yūmmūg, yā' xip 'āxop mūtik hah. Kaxīy.

¹⁸ Tu xe:

—'Āte 'āxop nīm tāmnāg putup'ah, yā 'āxop te' hok pip xop putuk putup'ah. 'Āte 'āxop nīm putup, tuk mōg putup, pak nūn putup putpuk 'ā hah. ¹⁹ Hāpxip 'īhā' kuxa mām 'ohnāg xop tek pēnāp-tup'ah, pa 'āxop tek pēnāp-tup, tu 'āxop pip putup, 'ūkxip putup hah. ²⁰ Nōm 'āmnīy 'īhā 'āxop te' yūmmūg putup 'ūkxip yōgnū 'ātak mūtik, ha 'āxop pip 'ūgmūtik, yā kuxap-xet, hak xip 'āxop mūtik.

²¹ —Tikmū'ūn 'ūm te yōgnū xat'ax pop, tu nōm mīy, yā tutek putuppax, ha yōgnū 'ātak te nōm putuppax putup, nōm tek putuppax, ha 'āte nōm putuppax putup kamah, tu yāy mūg putup 'ōm pu'.

²² Yot xip, yā 'a' Yot 'Ixkanot'ah, pa' nōy, yā Yot te:

—Yāyā, texīy xate 'ūgmū'ā yāy mūg, pa' kuxa mām 'ohnāg xop pu yāy mūg 'ohnāg? Kaxīy.

²³ Ha Yeyox te:

—Tikmū'ūn 'ūm tek putuppax, yā nōm te yōgnū hām'āktux pap-tup, tu' mīy putup, ha yōgnū 'ātak te nōm putuppax, tu' nūn putup, tu nūktu nōm ha' xupep, tu' xip putup nūmūtik. ²⁴ Tikmū'ūn 'ūm tek putup nōg, puxix yōgnū hām'āktux 'āpak 'ohnāg, yā' yīpkox 'ohnāg. 'Āxop te hām'āktux 'āpak. 'A' yōg'ah hām'āktux, pa yōg 'ātak yōg. Tute nūgkutnāhā 'ūgmūn.

²⁵ —'Āte xa nōm hāpxop 'āktux nōmhā, tuk xip 'āxop mūtik nōmhā. ²⁶ Yōgnū 'ātak te Topa Koxuk nū'kutnāp-tup, ha tute 'āxop hā' tep-tup, yā 'āte 'āxop hāg teheh putuk, 'īhā 'ākuxa mām 'ūgkopah. Topa Koxuk tek mūn pupi' xip putup. Tute xa hāpxop xohix yūmmūgāp-tup, tu 'āxop pu xutīgāhā yōgnū hām'āktux xohix:

²⁷ —'Āte 'ākuxa māmāhā'. 'Ūgkuxa yūm ka'ok, ha 'āte 'ākuxa māmāhā', 'ūkputuk. 'Āte hām xexka yōg kummuk xop kuxa māmā 'ohnāg. 'Āpu 'ūyīpkutuk hok. 'Āpu 'ākuxa nōg hok. ²⁸ 'Āxop te' xupak, yā 'āte xa' xuktux hu: "Ūgmōg putup, pa 'āhak nūn putup putpu'. 'Āxop tek putuppax, nūy ta 'ākuxa hittup, yāg mōg putup yāy yōg 'ātak hah. 'Ūkxexka, pa nōm xexka nām. ²⁹ Hōnhā 'āte xa hām'āktux hāptup yōg hāpxopmā'ax. Hāpxip 'īhā 'āxop te nōm pēnāp-tup, tu 'ākuxa mām putup 'ūgkopah. ³⁰ 'Āte xe hām'āktux kutīgnāg, yā Topa hā puknōg xop yōg xat'ax nūn hōnhā. Nōm tek xat 'ohnāg, ³¹ pa' max, pu tikmū'ūn xohix yūmmūg 'āte yōgnū 'ātak putuppax, nūy mīy tute nōm xohix xat. 'Āpu yūmū mōg. Kaxīy.

15

Yeyox te tox kup kūnīy putuk

¹ Ta Yeyox te:

—'Āte xa' yūmmūgāp-tup hāpxop. 'Āte tox kup kūnīy xe'e putuk, yā mīnta 'op yōg, ha ta yōgnū 'ātak te tox pēnā'ax putuk. ² 'Ūgkopa kuxa mām xop te tox māg max putuk xix tox yīpkup max. 'Ūgkopa kuxa mām xop te hāpxopmā max, ha nōm te mīnta ta pōpmā putuk. Ha tak kopa kuxa mām hok xop te tox māg kummuk putuk xix tox yīpkup kummuk. 'Ūgkopa kuxa mām hok xop te hāpxopmā max'ah, tu mīnta ta popmā 'ohnāg putuk. 'Ūkuxa mām xop kuxa mām 'ūgkopah. Hā kaxīy tox māg te tox kup xahix tu' pip xix tox yīpkup te'. Yōgnū 'ātak tep-tup'ah kuxa mām hok xop. Hā kaxīy tox pēnā'ax te mīm māg kummuk mep, tu' putyōn xix yīpkup kummuk. 'Ūkuxa mām hok xop te' kuxa mām xop nīm, ha' max nōmhā. Hā kaxīy tox māg kummuk pip'ah xix tox yīpkup kummuk pip'ah, ha ta tox yīpkup max te mīnta ta punethok popmāhā nōmhā. ³ Hōmā 'ākuxa mām yōgnū hām'āktux kopah, ha yōgnū 'ātak te 'ākuxa kummuk xit. ⁴ 'Āpu 'ā tu pip ka'ok, ha 'āte 'āxop tuk xip ka'ok putup. 'Āxop 'ā tu 'āpip ka'ok 'ohnāg, nūy ta hāpxopmā max 'ohnāg, tu 'āxop te' mīy 'ohnāg putup Topa te nōm putup. Hā kaxīy tox māg te tox kup xahix tu' pip'ah xix tox yīpkup, puxix mīnta ta popmā hok.

⁵ —'Āte tox kup xahix putuk, ha 'āxop te tox māg putuk xix tox yīpkup. 'Āxop te 'ā tu 'āpip ka'ok, nūy 'ākuxa mām ka'ok 'ūgkopah, tu 'āxop tuk xip ka'ok, nūy hāpxopmā max xohix 'āxop mūtik, ha ta 'āxop hāpxopmā max punethok, nūy mīy Topa te nōm putup. Pa 'āxop te 'ā tu 'āpip ka'ok'ah, nūy ta hāpxopmā max hok, tu' mīy 'ohnāg Topa te nōm putup. Hā kaxīy tox kup xahix xix tox māg xix tox yīpkup. ⁶ Tox pēnā'ax te' putyōn tox māg kummuk xohix xix tox yīpkup kummuk xohix, ha' nak, ha tikmū'ūn te nōm yāy tu nū'xok, tu kuxap kopa mō'pok, ha' puk. Hā kaxīy putuk 'ūkuxa mām hok xop, yā 'ātu' pip ka'ok 'ohnāg. ⁷ 'Āxop nox pip 'ā tu', ha yōgnū hām'āktux te' nox xip 'āxop tu', 'īhā 'ā tu' xak xate nōm putup, ha 'āte xa' popmāp-tup 'ūxohix. ⁸ 'Āxop te hāpxopmā max punethok, yīy tikmū'ūn te' pēnāp-tup, yā' max xe'ēgnāg Topah. Hā kaxīy kama tikmū'ūn te' pēnāp-tup 'āxop mōg Yeyox mūtik, yā mīnta max punethok putuk. ⁹ 'Āte mō 'āxop yāy xe'ēgnāg, yā yōgnū 'ātak te mōg mūn yāy xe'ēgnāg putuk. 'Āpu nox pi 'ūgmūtik, 'ūyīy mō 'āxop yāy xe'ēgnāg. ¹⁰ 'Āxop te' mīy 'āte nōm xat, nūy ta nox 'āpip putup 'ūgmūtik, ha 'āte mō 'āxop yāy xe'ēgnāg putup. Yā 'āte' mīy yōg 'ātak te nōm xat. Hā kaxīy putuk 'āxop xik mūn.

¹¹ —'Āte xa nōm hāpxop 'āktux, nūy 'ākuxa hittupmā', ha 'ākuxa hittup xexka'. ¹² 'Āte 'āxop xat, hu: 'Āpu 'ānōy putuppax 'āte 'āxop putuppax putuk. ¹³ Tikmū'ūn te yāy xape pupi' xok, puxix yāy xapep-tuppax xexkanām. Yā tikmū'ūn xohix te yāy xape pupi' xakix 'ohnāg. ¹⁴ 'Āxop te yōgnū xat'ax mīy, 'ihā 'ūkxape 'āxop. ¹⁵ 'Āte 'āxānā kux, hu: “Yōgnū kāmānat xop”. Kaxīy. Yā kāmānat xop te' yūmmūg 'ohnāg 'ūxat'ax xop yōg hāpxopmā'ax. Pa 'āte 'āxop xānāhā, hu: “'Ūkxape xop”. Kaxīy. 'Āte 'āxop pu' xuktux yōg 'ātak te nōm 'āktux. ¹⁶ 'Āxop tek mūn yāykutnā 'ohnāg, pa 'āte 'āxop mūn yīmōgātux, tu mō 'āxop pok, xayīy hāpxopmā max punethok, yā mīnta ta punethok putuk. 'Āxop te hāpxopmā max putup, ha tikmū'ūn te nōm pēnāp-tup, hu' kuxa mām ka'ok putup, tu 'ā tu nox pip ka'ok putup. Ha 'āxop te yōg 'ātak tu' xak hāpxop 'ūm, tu 'ākuxa mām 'ūgkopah, ha tute xa' popmāp-tup hāpxop xohix. ¹⁷ 'Āte 'āxop xat, 'āpu 'ānōy putuppax. Kaxīy.

Tikmū'ūn te' kute'ex kummuk putup Yeyox yōg xop

¹⁸ Tu Yeyox te xe:

—'Ūkuxa mām hok xop te 'āxop putup nōg. 'Āpu hāmyūmmūg, nōm tek putup nōg hāmāxap.

¹⁹ Paxpu 'āxop kuxa mām hok xop kopa pip, nūy nūmūtik mōg, puxix 'āxop putuppax, yā yāy yōg xop putuppax. Pa 'āxop pip'ah nōm xop kopah. Pa 'āte 'āxop yāykutnāhā kuxa mām hok xop kopah. 'Āmūn 'ap kuxa mām hok xop'ah. Hā kaxīy nōm te 'āxop putup nōg. ²⁰ Hōmā 'āte xa hām'āktux. 'Āpu hām'āktux'ax xaxok hok. 'Ūxat'ax xop yā' xexka', pa kāmānat xop yāg-tōgnāg. Tikmū'ūn tek kute'ex kummuk, puxix 'āxop kute'ex kummuk putup kamah. Tikmū'ūn te yōgnū hām'āktux 'āpak, tu' yīpkox pip, puxix 'ōg hām'āktux 'āpak putup kamah, tu' yīpkox pip. ²¹ Tikmū'ūn te 'āxop kute'ex kummuk te kaxīy, 'āxop yōgnū hah. Yā nōm te' yūmmūg 'ohnāg Topah. Tute nūgkutnāhā'. ²² Paxpuk nūn 'ohnāg, puxix tikmū'ūn yāy hāpkummuk mīy'ax yūmmūg 'ohnāg. Pak nūn, tu tikmū'ūn pu hāmyūmmūgāhā'. Nōmhā tikmū'ūn te' yūmmūg yāy yōg hāpkummuk mīy'ax. ²³ Tikmū'ūn tek putup nōg, xix yōg 'ātak putup nōg kamah. ²⁴ 'Āte hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg tikmū'ūn kopah, yīy tikmū'ūn te' pēnāhā', tu yāy yōg hāpkummuk mīy'ax yūmmūg, hu' yāyhāhup. Tik nōy te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg 'ohnāg, 'ak putuk'ah. Pa tikmū'ūn te' pēnāhā 'āte hāpxopmā max, tuk putupnōg xix yōg 'ātak putup nōg kamah. ²⁵ Hōmā 'ūhittap Topa yōg tappet te: “Tikmū'ūn tek putup nōg, pa 'āte hāpkummuk mīy 'ohnāg”. Kaxīy. Hamūn, hōnhā tikmū'ūn te kaxīy putuk, yā Topa yōg tappet te' koit 'ohnāg.

²⁶ —Ta Topa Koxuk te xa hā' tep-tup, yā' xe'e Topa Koxuk. Hōnhā' xip yōgnū 'ātak mūtik, ha 'āte xa nōm nū'kutnāp-tup, ha tutek mūn 'āktux putup. ²⁷ Ha 'āxop tek mūn 'āktux putup kamah, yā 'āxop pip 'ūgmūtik hāmyāxatamuk xohix hā nūnte hām xexka tu'.

16

¹ Ta Yeyox te xe:

—'Āte xa' xuktux hāpxop xohix, xayīy putat max xak hok. ² Tikmū'ūn te 'āxop xat putup, xa mōxa hok Yoneo yōg Topa pet hā. Hāpxip 'ihā tikmū'ūn te 'āxop kix putup, ha 'āxop xakix putup, ha tikmū'ūn te hāmpe'paxex putup Topa pu' hām. ³ Yā tikmū'ūn te' mīy putup yōgnū 'ātak kopa' kuxa mām 'ohnāg tu', xik mūn kopa' kuxa mām 'ohnāg tu'. ⁴ Pa 'āte xa hām'āktux tikmū'ūn te 'āxop kummugāp-tup. Hāpxip ha ta tikmū'ūn te 'āxop kummugāp-tup, ha 'āxop te' xuktux putup, hu: “Yā hamūn Yeyox te nōm 'āktux hōmā. Yā hōnhā te kaxīy”. Kaxīy.

Topa Koxuk te hāpxopmāp-tup

Ta Yeyox te xe:

—Hōmā 'āte xa nōm 'āktux 'ohnāg, yāk xip 'āxop kopah. ⁵ Pa hāpxip 'ihāg mōg putup, yā nōm hak mōg putup, nōm te nūgkutnāhā', pa 'āxop te' yīkopit 'ohnāg, hu: “Tep hah?”

Kaxīy. ⁶ Pa hōnhā 'āte xa nōm 'āktux, ha 'ākuxa hittup 'ohnāg. ⁷ Pa 'āte xa hāpxe'e 'āktux, yā' max noxk xip nūnteh, pa' max xe'ēgnāg 'ūgmōg. Paxpuk mōg 'ohnāg, puxix Topa Koxuk nūn putup'ah, nūy 'āxop hā tu tehet. Pak mōg, kopxix nū nōm kutnāp-tup 'āxop hah. ⁸ Ha ta' nūn putup Topa Koxuk, tu nūktu tikmū'ūn pu hām yūmmūgā', hu: "Tikmū'ūn te hāpkummuk mīy, tu tikmū'ūn te hām yok yūmmūg 'ohnāg, ha Topa te tikmū'ūn yōg hāpkummuk mīy'ax hā yānān putup, tu nōm xūygāp-tup." Kaxīy. ⁹ Topa Koxuk te hām'āktux putup, hu: "Tikmū'ūn te hāpkummuk mīy. Yā Yeyox kopa' kuxa mām 'ohnāg." Kaxīy. ¹⁰ Yāy yōg 'ātak hak mōg putup, ha ta Topa Koxuk nūn putup, tu nūktu tikmū'ūn pu hāmyok yūmmūgāp-tup, tu' xuktux putup, hu: "Yā' yok Yeyox". Kaxīy. ¹¹ Topa Koxuk te hām'āktux putup, Topa te tikmū'ūn yōg hāpkummuk mīy'ax hā yānān putup, tu nōm xūygāp-tup. Hamūn, Topa te' kuxa mām hok xop yōg xat'ax yānān, pu tu' kux, tu nōm xūygāhā', pu tu' kux.

¹² —'Ūpip yōgnū hām'āktux nōy punethok. 'Āxop pu nōm yūmmūgāhā', pu' max, pa hōnhā 'āxop te hamyūmmūgā'ax xohix hā tot 'ohnāg. ¹³ Pa hāpxip 'ihā' nūn putup Topa Koxuk, tu xa hāmyok yūmmūgāp-tup. Tute 'āxop mōgāp-tup putat max hā, yā xa' yūmmūgāp-tup hāmyok xohix xexkah. Tute yāy yōg hām'āktux 'āktux putup'ah, pa hām 'āpak 'āktux putup, tu xa nōm 'āktux putup, tu hāptup yōg hāpxopmā'ax 'āktux putup. ¹⁴ 'Āte tu' popmāp-tup hām'āktux, ha tute xa nōm 'āktux putup. Hā kaxīy xate' yūmmūg putup 'ūgmax xe'ēgnāg. ¹⁵ Yōgnū 'ātak yōg hāpxopmā'ax xohix xexka yā yōgnū kamah. Hā kaxīy 'āte xa hām'āktux Topa Koxuk te' pop putup yōg hāpxop, tu xa nōm yūmmūgāp-tup. Kaxīy.

'Ūkuxa hittup 'ohnāg, tu' kuxa hittup

¹⁶ Ta Yeyox te xe:

—Hāpxip kutōgnāg yīy ta 'āxop tek pēnāp-tup'ah, tu xe hāpxip kutōgnāg yīy ta xek pēnāp-tup. Kaxīy.

¹⁷ Ha Yeyox yōg tik yāg xop te:

—Teptu hām'āktux? 'Ūxuktux, hu: "Hāpxip kutōgnāg yīy ta 'āxop tek pēnāp-tup'ah, tu xe hāpxip kutōgnāg yīy ta xek pēnāp-tup". Kaxīy. Texīy hām'āktux? 'Ūxuktux, hu: "Hamūn, yōgnū 'ātak hak mōg putup". Kaxīy. ¹⁸ Teptu 'ūxuktux, hu: "Hāpxip kutōgnāg"? Kaxīy. 'Īntu', putep mūn 'āktux? Yūmū'āte' yūmmūg'ah. Kaxīy. ¹⁹ Nōm tep-tup, nūy Yeyox yīkopit, ha Yeyox te' yūmmūg, tu:

—Hāpxip kutōgnāg yīy ta 'āxop tek pēnāp-tup'ah, tu xe hāpxip kutōgnāg yīy ta xek pēnāp-tup. 'Ok kaxīy 'āxop te yāy yīkopit? ²⁰ 'Āte xa hāpxe'e 'āktux. 'Āte 'āxop mūtik tip-tup'ah, ha 'āxop potap-tup, tu 'ākuxa hittup 'ohnāg putup, pa' kuxa mām hok xop kuxa hittup'ax. 'Ākuxa hittup 'ohnāg putup, pa hāpxip 'ihā 'ākuxa hittup putup. ²¹ 'Āte xa' yūmmūgāp-tup hāpxop. Yā 'ūn tek-tok put putuk, yāk-tok put putup, ha' xūy. Pak-tok xip, ha ta' xūy xaxok, tu' hittup, 'ūk-tok pit xip hah, yā' xip 'ūk-tok pit nōy hām xexka tu'. ²² Yā 'āxop putuk. Hōnhā 'ākuxa hittup 'ohnāg, pa hāpxip 'ihā 'āxop hak nūn putup putpuk, ha 'ākuxa hittup putup, ha tikmū'ūn te 'ākuxa hittup'ax nōā' yūmmūg putup'ah.

²³ —Hāpxip 'ihā 'āxop tek mūn tu' xak putup hāpxop 'ohnāg, pa 'āte xa' xuktux 'āxop te yōgnū 'ātak mūn tu' xak putup hāpxop, tu 'ākuxa mām 'ūgkopah, ha tute xa' popmāp-tup hāpxop xohix. ²⁴ Hōmā tu yā hōnhā 'āxop te Topa tu' xak 'ohnāg hāpxop, tu 'ākuxa mām 'ūgkopah. 'Āpu ta tu' xax, xayīy 'ākuxa hittup xexkanām.

Yeyox te' kuxa mām hok xop pop

²⁵ 'Āte xa hāmyūmmūgāhā, tu' xuktux tikmū'ūn te tox māg putuk xix kahnēn putuk. Hōnhā 'āte hām'āktux hā kaxīy. Pa hāpxip 'ihā kaxīy'ah, pa xa yāy 'ātak yūmmūgāp-tup mō'ka'ok. ²⁶ 'Āmnīy xupep 'ihā yōgnū 'ātak tu' xak putup hāpxop 'āxop te', tu 'ākuxa mām 'ūgkopah, ha 'āte xa hām'āktux'ah 'āte yāy yōg 'ātak tu' xak, pu xa' hōm hāpxop. ²⁷ Hamūn, yōgnū 'ātak te mō 'āxop yāy xe'ēgnāg, 'āxop tek putuppax hah, xix 'ākuxa mām hah. Yā 'ākuxa mām, tu' yūmmūg 'āte Topa tuk nūn. ²⁸ Hamūn, 'āte Topa tuk nūn,

tu nūktuk xupep nūnte hām xexka tu', pa hōmāg mōg putup, yā hām xexka nīm putup, nūy yāy yōg 'ātak ha mōg putpu'. Kaxīy.

²⁹ Ha Yeyox yōg tik xop te:

—Nōmhā xate hām'āktux mō'ka'ok, 'ap xate hām'āktux nōy hā yūmmūgā 'ohnāg. ³⁰ 'Ūgmū'āte' yūmmūg xate' yūmmūg hāpxop xohix xexka'. 'A xatep-tup'ah tikmū'ūn te xa hāmyūmmūgāhā'. Yā xate' yūmmūg tikmū'ūn yōg hāmp'e'paxex'ax xohix xexkah. Nōmhāg mū'āte' yūmmūg Topa tu 'ānūn. Kaxīy.

³¹ Ha Yeyox te:

—'Ok 'ākuxa mām hōnhā. ³² Hāpxip kutōgnāg 'ihā 'āxop te hāpxumā'ax yāy pet tu', kōpxix puxet hā xip putup. Pa 'a 'ūkpxet xip'ah, pa yāy yōg 'ātak xip putup 'ūgmūtik. ³³ 'Āte xa nōm 'āktux, xayīy 'ākuxa mām, yā 'ākuxa mām ka'ok 'ūgkōpah. 'Ūkuxa mām hok xop te 'āxūyāp-tup, pa 'ākuxa nōg hok, yā 'āte' kuxa mām hok xop pop, yā 'āte' xut. Kaxīy.

17

Yeyox te Topa pu hām'āktux

¹ Ta hām'āktux kux Yeyox, tu pepi' pēnāhā pexkox tu', tu Topa pu hām'āktux, hu:

—Tak, 'āmñīy nō'ōm xupep xate nōm 'āktux. 'Āpu 'ūgxexka xe'ēgnāg mīy, puyīy tikmū'ūn pēnā 'ūgmax xe'ēgnāg. Yā tikmū'ūn te' yūmmūg putup kama 'āxexka xe'ēgnāg xix 'āmax xe'ēgnāg. ² Xatek mūn mīy 'ūkxexka', yā tikmū'ūn xohix yōg xexka', tu tikmū'ūn xohix hīnnāhā', hā hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg. Xate 'ā' popmāhā 'ūxohix, ha' kuxa mām 'ūgkōpah. Yā 'āte nōm hīnnāhā', ha' kux 'ohnāg. ³ Texīy tikmū'ūn hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg? Yā tikmū'ūn te 'āyūmmūg, yā Topa yūmmūg. 'Ap xip'ah Topa xe'e nōy. Texīy tikmū'ūn hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg? Yā tikmū'ūn tek mūn yūmmūg. Xate nūgkutnāhā'. ⁴ 'Āte tikmū'ūn pu 'āmax xe'ēgnāg yūmmūgāhā'. 'Āte hāpxopmā kux xate 'ā nōm xax. ⁵ Tak, 'ūkxip putup nōnteh 'āmūtik. 'Āpu 'ā' hōm hāpxop max xe'ēgnāg nōnteh, yā 'ūkxexka mīy. Hōmā 'ūhittap 'a hām xexka xip'ah, hak max xe'ēgnāg xik xexka'. 'Āpu 'ām popmā 'ūxeheh nō'ōm.

⁶ —Xate tikmū'ūn yīmōgātux hām xexka yōg tikmū'ūn kopah, tu 'ā tikmū'ūn popmāhā', pu 'ūgkōpa kuxa mām, ha 'āte tu 'āyūmmūgāhā', yā yōgnū tikmū'ūn, ha xate 'ā' popmāhā nō'ōm, ha nōm te 'ōg hām'āktux 'āpak, tu' yīpkox pīp, ⁷ tu nōm te' yūmmūg xate 'ā' popmāhā hām'ākux xohix, tuk ka'ogā punethok. ⁸ Xate 'ā' popmāhā hām'āktux, ha 'āte tikmū'ūn pu nōm 'āktux, tu' yūmmūg xe'e', 'ātuk nūn, tu' kuxa mām xate nūgkutnāhā'.

⁹ —'Āte yāy yōg kuxa mām xop 'āktux. 'A 'āte puknōg xop 'āktux'ah. Pa 'āte yāy yōg xop 'āktux xate 'ā nōm popmāhā', yā 'ōg kuxa mām ka'ok xop kamah. ¹⁰ 'Ūxohix xexka yōgnū tikmū'ūn xix 'ōgnū kamah, ha tikmū'ūn xohix xexka 'ōgnū xix yōgnū kamah, ha tikmū'ūn te' pēnāhā', tu' yūmmūg 'āte hāpxopmā xe'ēgnāg. ¹¹ Hāpxip kutōgnāg 'ihā 'ā hak mōg putup, tu 'ap 'ūkxip putup'ah hām xexka tu'. Pa yōgnū xop te' kuxa mām hok xop mūtik yāy kotīnnāp-tup. 'Āpu yōg xop hā 'ātehet. 'Āpu nōm pēnā max, 'āka'ok hah. Yā 'āka'ok, ha xatek ka'ogāhā hā kaxīy. 'Āpu nōm pēnā max, pu' xohix tu' kuxap-xet, yā yūmmūg putuk. ¹² 'Ūkxip yōg xop mūtik, tu nōm hāg teheh, tu' pēnā max. Xatek ka'ogāhā', hā kaxīy 'āte nōm hāk teheh, tu nōm xaxok 'ohnāg, yā' kuxa mām kux putup'ah, pa yā tik puxet xaxok. Yā hōmā 'ūhittap Topa yōg tappet te: "'Ūxaxogāp-tup yāp-xet". Kaxīy. Hā kaxīy 'āte' xaxok tik puxet. ¹³ Hōnhā 'ā hak mōg putup. Tak, 'āte 'āmūtik hām'āktux hōnhā, puyīy' kuxa mām xop kuxa hittup xexka' 'ūgkuxa hittup putuk. ¹⁴ 'Āte yāy yōg xop pu 'ōg hām'āktux hōm, ha' kuxa mām hok xop te' kuxa mām xop putup nōg. 'A' kuxa mām hok xop'ah nō'ōm, yāg mūn putuk. 'A' kuxa mām hok xop yōg'ah 'ūgmūn. ¹⁵ 'A 'āte xa tuk kax'ah, xayīy yāy yōg xop mōy 'ūkuxa mām hok xop kopah. 'Āmhok, 'ūmōy hok. Pa 'āte xa tuk kax, xayīy nōm pēnā max, puyīy Hāmgāyāgnāg nōm pop hok. ¹⁶ 'Ūgmūn 'a' kuxa mām hok xop yōg'ah. Hā kaxīy nōm xop 'a' kuxa mām hok xop yōg'ah

kamah. ¹⁷ 'Āte hāpxe'e 'āktux, ha tikmū'ūn te' xupak, tu' yīpkox pip, tu' mīy, tu' āputuk. 'Ātep-tup nō'ōm. ¹⁸ 'Āte yāy yōg xop mō'pok hāpxexka xohix tu. Xate nūgkutnāhā hām xexka tu', yā yāy putuk. ¹⁹ 'Āte xa yāy mūn hōm, nūy mīy xate nōm putup, puyīy nōm xa yāy mūn popmā', nūy mīy xate nōm putup.

²⁰ —'Āte yāy yōg xop 'āktux 'āmūtik. Nōm te hām'āpak max'ax 'āktux putup, ha ta' nōy xop kuxa mām putup 'ūgkopah, ha 'āte nōy xop 'āktux 'āmūtik kamah. ²¹ Tak, 'āte xa tuk kax, puyīy nōm xop xohix tu kuxap-xet, nūy yāy putuppax yā yūmūg putuk. 'Āxip 'ūgmūtik, hak xip 'āmūtik. 'Ātep-tup, puyīy nōm xop tu kuxap-xet, nūy yāy putuppax, puyīy hām xexka yōg tikmū'ūn yūmmūg xate nūgkutnāhā'. ²² Xatek mīy 'ūkxexka', tuk max xe'ēgnāg mīy. Hā kaxīy 'āte yāy yōg xop max xe'ēgnāg mīy, puyīy tu kuxap-xet, nūy yāy putuppax yūmūg putuk. ²³ 'Ūkxip nūmūtik, ha 'āxip 'ūgmūtik, puyīy nōm xop tu kuxap-xehnāg, puyīy hām xexka yōg tikmū'ūn yūmmūg xate nūgkutnāhā puyīy hām xexka yōg tikmū'ūn yūmmūg xate mōg mūn yāy xe'ēgnāg. ²⁴ Tak, xate 'ā nōm tikmū'ūn popmāhā', ha 'ātep-tup, puyīy nōm nox pi' 'āmūtik 'ūkxip'ax tu', puyīy' pēnā 'ūkxexkah, tuk max xe'ēgnāg. Yā xatek mīy 'ūkxexkah, tuk max xe'ēgnāg mīy. Hamūn, hōmā 'ūhittap hām xexka 'ap xip'ah, ha xate mōg mūn yāy xe'ēgnāg. ²⁵ Tak, xate hāpxopmā yok. 'Ūkuxa mām hok xop te 'āyūmmūg 'ohnāg, ha ta' 'āte 'āyūmmūg, ha yāy yōg xop te' yūmmūg xate nūgkutnāhā'. ²⁶ 'Āte nōm pu 'āmūn yūmmūgāhā', tu xe nōm xop pu xe 'āmūn yūmmūgāp-tup punethok, puyīy' nōy putuppax xatek putuppax putuk. 'Āte xe tu 'āmūn yūmmūgāp-tup punenthok, nūy noxk xip nūmūtik. Kaxīy.

18

'Ūgāy xop te Yeyox mūg

¹ Yeyox te Topa pu hām'āktux kux, tu ta' mōg yāy yōg tik te 12 xop mūtik, tu mōktu kōnāg kox Xet xak, ha ta' xip mīm mātiknāg max, ha Yeyox te nō' mōxakux yāy yōg tik xop mūtik. ² Pa Yot te mīm mūtiknāg yūmmūg. Tute' gāy xop mōgāp-tup Yeyox hah, puyīy Yeyox xūygā'. Yā mīm mūtiknāg yūmmūg. Yā Yeyox xix yāy yōg tik xop te yāy tu nū'nā punethok 'ōnteh. ³ Ha ta' nūn Yot xonat xop mūtik xix Topa pet xexka yōg xonat xop mūtik. Yā 'āmānex xexka xop te nū'pok Topa pet xexka yōg xonat xop xix Paniye xop te, ha mīkaxxaxka taha' xix mīm topnāg pop xix kuyānām tat'ax tat. ⁴ Ha Yeyox te hāmyūmmūg hāpxopmā'ax xohix, hu ta' nōy ha' mōg, tu:

—Tep mūn xak? Kaxīy.

⁵ Ha nōm te:

—Yā Yeyox mūn xak kōmēn Nāyane yōg Yeyox. Kaxīy.

Ha Yeyox te:

—Yāg mūn. Kaxīy.

Yā' xip Yot 'ūgāy xop mūtik.

⁶ Ha Yeyox te:

—Yāg mūn. Kaxīy.

Ha nōm xop te' xām hā' mōg, tu hām tu' xakux.

⁷ Ha Yeyox te xe:

—Tep mūn xak? Kaxīy.

Ha nōm te:

⁸ —Yā Yeyox xak kōmēn Nāyane yōg. Kaxīy.

⁹ Yā hōmā Yeyox te Topa pu hām'āktux hu: “Tak, xate 'ā' popmāhā nōm xop, ha 'āte' xaxok 'ohnāg”. Kaxīy. Yā nōmhā putuk hāpxopmā'ax.

¹⁰ Ha' xip Xīmām Pet, tu' xut yāy yōg mīkaxxexka', tu' xak 'āmānex xexka yōg kāmānat yīpkox. Yā kāmānat 'ūxuxet'ax Mā'ok. ¹¹ Ha Yeyox te Pet pu hām'āktux, hu:

—'Āpu mō'tat 'ōg mīkaxxexka 'ūxax hā. 'Ok xate hāmpē'āpaxex 'āte xūy hā tot putup'ah? Yā yōgnū 'ātak te 'ā xūy hōm putup. Kaxīy.

Yeyox te 'Ānān ha' mōg

¹² Hāpxip 'ihā xonat xop te Yeyox mūg xix xonat xop yōg kapitām te' xix Topa pet xexka yōg xonat xop te', tu Yeyox kīy, ¹³ tu ta' mōgāhā 'Ānān hah. 'Ānān yā Kaxpax xuxyā, ha Kaxpax te 'āmānex xop xat nōm hāmyāxatamuk hā. ¹⁴ Hōmā Kaxpax te Yoneo xop pu' xuktux 'ūmax, pu tik puxet te tikmū'ūn xohix xexka pupi' xok.

Pet te hām'āktux Yeyox yūmmūg 'ohnāg

¹⁵ Ha Xīmām Pet te Yeyox pe' mōg, ha ta' nōy te' pe' mōg, yā' nōy xip Yeyox yōg tik xop kopah, yā tik te 'āmānex xop xat hā xape' hu mō'nāhā tik te 'āmānex xop xat pet yōg hāmnuhnōg hā, yā Yeyox mūti' mōxaha', ¹⁶ ha ta' nox xip Pet hāptopa hāmpak'ax yīkox tu', tu 'ūn mūtik hām'āktux nōm te' yīkox pēnāhā', tu Pet nūnnāhā 'ūkopah, ¹⁷ ha 'ūn te Pet pu hām'āktux, hu:

—'Ok 'āxip Yeyox yōg tik xop kopah? Kaxīy.

Ha Pet te:

—'Āmhok. 'Ak mūn'ah. Kaxīy.

¹⁸ 'Ūxapxūy, yī' kuhu' xonat te', xix mīptut pēnā'ax xop te' xix mīptut yōg hāmnuhnōg pēnā'ax xop te', tu kuxap xakot, tu nō xapuk. Ha Pet te kama nūmūtik xip, tu' xapuk.

Yeyox mōg tik te 'āmānex xop xat hah

¹⁹ Ha ta tik te 'āmānex xop xat te Yeyox yīkopit, hu:

—Texīy 'ōg tik xop. Xate putep mūn yūmmūgāhā'? Kaxīy.

²⁰ Ha Yeyox te:

—Hōmā 'āte hām'āktux punethok tikmū'ūn xop kopah, ha' xohix te' xupak. 'Āte Yoneo yōg Topa pet kopa hām'āktux Yoneo xohix pu', ha' xohix te' xupak. 'Āte hām'āktux xaptop 'ohnāg. ²¹ Hamūn, teptu xatek yīkopit? 'Āpu' xupak xop yīkopit. Nōm te yōg hām'āktux 'āpak, hu hāmyūmmūg. Kaxīy.

²² Yeyox te hām'āktux, ha xonat xip, yā nōm te mīptut pēnāhā' xix mīptut yōg hāmnuhnōg pēnāhā', tu' yīm hā Yeyox kix, tu:

—Texīy xate hām'āktux kummuk tik te 'āmānex xop xat pu'? Kaxīy.

²³ Ha Yeyox te:

—Paxpu hām'āktux kummuk, puxix' max, xa xuktux yā hām'āktux kummuk. Pa 'āte hām'āktux max. Teptu xatek kix? Kaxīy.

²⁴ Yīy ta mō Yeyox kutnāhā 'Ānān te', yīy ta' mōg Yeyox, tu pipkup māxap hā' kīy, ha' mōg, tu mōktu Kaxpax ha' xupep. Yā Kaxpax te 'āmānex xop xat.

Pet te xe' xuktux Yeyox yōg tik'ah

²⁵ Ha ta' nox xip tu kuxap hā xapuk, ha nōm te:

—'Ok 'āxip Yeyox yōg tik te 12 xop kopah? Kaxīy.

Ha Pet te:

—'Āmhok, 'ak mūn'ah. Kaxīy.

²⁶ Ha ta' xip tik te 'āmānex xop xat yōg kāmānat, yā hōmā Pet te' nōm yōg xape yīpkox xak. Kāmānat te:

—'Ok 'āte 'āpēnāhā Yeyox mūtik mīptut yōg hāmnuhnōg kopah? Kaxīy.

²⁷ Ha Pet te:

—'Āmhok! Kaxīy.

Ha hāpxip 'ohnāg 'ihā xokakkak pit xataha'.

Yeyox mōg Pinat hah

²⁸ Māyōn kutōgnāg ha ta' mōg Yeyox gohenanok pet tu'. Pa Yoneo xop mōxa 'ohnāg. Yā Yoneo xop yōg xat'ax te' tux hok, pu tu mōxa hok Hōm xop pet kopah, 'ihā 'āmuk xexka mīy, yā 'āmuk xexka 'ūxuxet'ax Nōā'yēn. ²⁹ Ha ta' mōg Pinat mīptut kūnāpah, nūy Yoneo xop mūtik hām'āktux, tu:

—Texīy hu' nūnnā'? Putep kummuk mīy? Kaxīy.

³⁰ Ha Yoneo xop te:

—Hāpkummuk mīy 'ohnāg, kopxi' nūnnā 'ohnāg 'ā hah. Kaxīy.

³¹ Ha Pinat te:

—'Ūpip 'āxop yōg xat'ax, yā nōm kax'āmi tappet tu'. 'Āpu 'ūyōg hāpxopmā'ax kopit. Kaxīy.

Ha Yoneo xop te:

—'Āmhok, 'āpu 'ūkopit. 'Ūgmū yōg xat'ax te' xat 'ohnāg tikmū'ūn putex. Kaxīy.

³² Hamūn. Hōmā Yeyox te hām'āktux mīpkupnix yīmū' xok putup. Yā Hōm xop te tikmū'ūn kix mīpkupnix yīmū', pa Yoneo xop te tikmū'ūn kix 'ohnāg mīpkupnix yīmū'. Yā Yeyox te hām'āktux xe'e'.

³³ Ha Pinat te putpu mō'nāhā mīptut hā, tu Yeyox pu hām'āktux hu:

—'Ōk xate Yoneo xop xat? Kaxīy.

³⁴ Ha Yeyox te:

—'Ok yā 'āp-xet te hāmp'e'āpaxex, huk yīkopit, pe' nōy te xa' xak, yīy xatek yīkopit? Kaxīy.

³⁵ Ha Pinat te:

—'Ok hāmp'e'āpaxex Yoneo xop kopak xip? 'Āmhok. 'Āxape xop te 'ānūnnāhā nūnteh. Putep kummuk mīy xate'? Kaxīy.

³⁶ Ha Yeyox te:

—'Ūkxexkah, tu yāy yōg xop xat. Pa 'āte hām xexka yōg xexka xop putuk'ah. Hā kaxīy 'āte xat'ah. Paxpu hām xexka yōg xexka xop putuk, puxix yōg xop yāykix 'ūgāy xop mūtik, puyī' nōy 'ūgmōgā hok Yoneo xop hah. Pa 'āmhok. 'Āte hām xexka yōg xexka xop putuk'ah. Kaxīy.

³⁷ Ha Pinat te:

—'Ok 'āmūn xexka'? Kaxīy.

Ha Yeyox te:

—Hamūn, xate nōm 'āktux 'ūkxexka'. 'Ūgnūn hām xexka tu', tuk nāhā', nūy hāpxe'e 'āktux, yā hāpxe'ēgnāg. Hāmyoa'ax yōg tikmū'ūn te yōgnū hām'āktux 'āpak, tu' yīpkox pip. Kaxīy.

³⁸ Ha Pinat te:

—Pute 'ūm hāmyok? Yā' xip'ah hāmyok. Pute 'ūm hāpxe'e? Yā' xip'ah hāpxe'e'. Kaxīy.

Yoneo xop tep-tup nōg Yeyox

Tu ta' mōg hāptopa Pinat, nūy Yoneo xop pu hām'āktux, hu:

—'Ap kummuk'ah tihik. ³⁹ Pa 'ōg hāpxopmā'ax te kaxīy. Yā hāmyāxatamuk xohix 'ihā' mīy 'āmuk xexka 'ūxuxet'ax Nōā'yēn, 'ihā 'āte kanet ka'ok kopa' xut tik puxet, pu mōg. Pi'yā 'āxop tep-tup? 'Ok mōg putup nōm te Yoneo xop xat? Kaxīy.

⁴⁰ Ha Yoneo xop te hām'āktux ka'ok, hu:

—'Āmnok, 'a' mōg putup'ah. 'Āpu Mahamax xut, pu mōg. Kaxīy.

Yā' xupxet Mahamax.

19

¹ Ha Pinat te' xat ha xonat te Yeyox kix xikot hā. ² Ha xonat xop te' mīy 'ūkuxxax, yā mīmyām tox māg hā' mīy, tu mōktu Yeyox putox yīmū' xix, puyīy xexka xop putuk, tu Yeyox pu mō' xax tat topixxax 'āta', puyīy xexka xop putuk. ³ Tu' nūn xonat, tu hāpkute'ex, hu:

—'Āmax. Xate Yoneo xop xat. Kaxīy.

Tu' yīm hā Yeyox kix. ⁴ Ha ta' mōg hāptopa 'ūxehet Pinat, tu Yoneo xop pu hām'āktux, hu:

—'Ūxupax. 'Āte tik yōg hāpkummuk mīy'ax xak, pa' pipi 'ohnāg. 'A' kummuk'ah tihik. 'Āte nōm hā' nūnnāp-tup, xayīy yūmmūg 'āte yōg hāpkummuk mīy'ax pipi 'ohnāg, ti xūygāp-tup'ah. Kaxīy.

⁵ Ha ta' mōg Yeyox hāptopah, hap-tox yīmū' yūm 'ūkuxxax, yā mīmyām tox māg hā' mīy, ha mō'tat topixxax 'āta'. Ha Pinat te:

—'Ūpēnā' tihik! Kaxīy.

⁶ Ha 'āmānex xexka xop te hām'āktux ka'ok xix Yoneo xexka xop te', hu:

—'Āpu mīpkupnix yīmūp-tex pipkup hā, 'āpu mīpkupnix yīmūp-tex pipkup hā. Kaxīy.
Ha Pinat te' xat, hu:

—'Āpu 'ūmōgā, nūy mīpkupnix yīmūp-tex pipkup hā. 'Āte Yeyox yōg hāpkummuk mīy'ax pipi 'ohnāg, hu' xūyġāp-tup'ah. Kaxīy.

⁷ Pa Yoneo xop te hām'āktux yānān, hu:

—'Ūkax'āmi 'ūgmū yōg xat'ax, tu nōm te' xat, pup-tex. Hamūn, tute hām'āktux, “Ūgmūn yā Topak-tok”. Kaxīy.

⁸ Ha Pinat te' xupak, tu' kuxa nōg nōy nā' mōg. ⁹ Tu xe mīptut hā mō'nāhā', tu Yeyox pu hām'āktux, hu:

—Hām 'ūm tu 'ānūn? Kaxīy.

Pa Yeyox te hām'āktux 'ohnāg.

¹⁰ Ha Pinat te:

—'Ok hām'āktux 'ohnāg? 'Ok xate' yūmmūg, 'āte' xat, xa mōg, pa' xat hok, xa mōg hok. 'Āte' xat, puxix xonat 'āp-tex mīpkupnix yīmū'. Kaxīy.

¹¹ Ha Yeyox te:

—Topa te' xat, xa' xat, pa' xat hok, xa' xat 'ohnāg. Xate hāpkummuk mīy, pa' nōy te hāpkummuk xexka mīy, nōm te 'āhak mōgāhā'. Kaxīy.

¹² Ha Pinat te' xupak, hup-tup, nūy Yeyox xat pu mōg. Pa Yoneo xop te hām'āktux ka'ok, hu:

—Paxpu Yeyox xat, pu mōg, hu ta Hōm xop xape 'ohnāg 'āmūn. Hōm xop tep-tup nōg nōm te yāy xexka mīy. Kaxīy.

¹³ Ha Pinat te' xupak, tu ta xe mō'nāhā mīptut hā, tu ta Yeyox mōgāhā hāptopah, tu pa te hāmyūmmūg xop yōg mīmpe yīmū' yūm hām tu 'ūxuxet'ax Mīkax Pet Xax. Yā 'āxet'ax nōy yā Gabatah, yā Yoneo xop yīy'ax kopah. ¹⁴ Māyōn te yāykote' yūm'ax. Hāpxip 'ihā 'āmuk xexka mīy'ax, yā 'āmuk xexka 'āxet'ax Nōā'yēn. Ha Pinat te Yoneo xop pu hām'āktux, hu:

—'Ūxip nūnte 'ohnū xexka'. Kaxīy.

¹⁵ Pa Yoneo xop te:

—'Āpu 'ūp-tex, 'āpu 'ūp-tex, 'āpu 'ūp-tex mīpkupnix yīmū'! Kaxīy.

Ha Pinet te:

—'Ok 'ātep-tex'ax mīpkupnix yīmū tik te 'āxop xat? Kaxīy.

Ha 'āmānex xexka xop te:

—Yā Hōm xop yōg xexkap-xehnāg tek mūg xat. Puxix. Kaxīy.

¹⁶ Ha Pinat te xonat xop pu Yeyox hōm, pup-tex mīpkupnix yīmū pipkup hā. Ha xonat xop te Yeyox pēnāhā'.

Yeyox putex mīpkupnix yīmū'

¹⁷ Ha ta' mōg Yeyox, tu mīpkupnix taha', tu' mōg, tu mōktu' xupep hām tu, yā hāhām 'ūxuxet'ax putox kup, yā Yonet xop yāy yīy'ax tu Gok.

¹⁸ Ha xonat te pipkup hā' xuhnīy Yeyox mīpkupnix tu', ha' xup. Ha xonat te pipkup hā' xuhmīy kama tik tix nōy mīpkupnix nōy tu', hak-tetex tik tix, yāp-xet xup Yeyox yīpxax tu' xi' nōy xup Yeyox yīpxe'e tu', ha Yeyox xup yāykote'. ¹⁹ Ha Pinat te' kax'āmi', tu' xat, pu nōm xix Yeyox yōg mīpkupnix xox putox tu'. 'Ūkax'āmi, hu: “Kōmēn Nāyane yōg Yeyox. Tute Yoneo xop xat”. Kaxīy. ²⁰ Ha Yoneo punethok te nō mōkupix. Hāmhūmnāg yūm kōmēn, tu yōg tikmū'ūn te' yīy'ax tikoyuk hā hām'āktux, yīy ta Pinat te nōm kax'āmi 'ūyīy'ax tikoyuk hā', yā Yoneo xop yōg yīy'ax hā xix Hōm xop yōg yīy'ax hā xix Genex xop yōg yīy'ax hā. ²¹ Pa 'āmānex xexka xop te Pinat pu hām'āktux, hu:

—'Ūkax'āmi hok, hu: “Tute Yoneo xop xat”. Kaxīy. 'Āpu 'ūkax'āmi, hu: “Tik te hām'āktux hu: “Āte Yoneo xop xat’ ”. Kaxīy.

²² Ha Pinat te:

—Puxix. 'Āte xe kax'āmip-tup'ah. Kaxīy.

²³ Yā xonat te pipkup hā' xuhmīy Yeyox, tu Yeyox yōg topixxax mōy, tu mō topixxax koxip, tu mōktu topixxax xop te' 4 mīy xonat te' 4 pu'. Nōm te' paha Yeyox yōg kayak,

yā 'ūyōg xap'ax xip'ah. ²⁴ Ha xonat xop te yāy mūtik hām'āktux, hu: 'Āpu yūmū kayak koxip hok. 'Āpu yūmū mō xap yōn, puyīy xonat puxet pa'. Yā hōmā 'ūhittap 'ūkax'āmi Topa yōg tappet tu', hu: “Nōm te mō'koxip yōgnū topixxax, tu mō xap yōn, nūy yōg kayak pa'”. Kaxīy. Hamūn, 'ūkax'āmi xe'e'. Hā kaxīy, yīy ta xonat te' mīy.

²⁵ Ha ta' xip Yeyox yōg mīpkupnix yīkāgnāg hā Yeyox mūktut xix Yeyox mūktut tutnōy, yā Mānix, yā Konop xetut, ha Mānix Mānanēn xip kamah. ²⁶ Ha Yeyox te' pēnāhā yāy tut xix tik te Yeyox yōg tik te 12 xop kopa' xip, yā Yeyox te mō nōm yāy xe'ēgnāg.

Yeyox te:

—Māy, nō'ōm 'āk-tok pit. Kaxīy.

²⁷ Tu xe hām'āktux 'ūnōy pu', nōm te Yeyox yōg tik te 12 xop kopa' xip, hu:

—Nō'ōm 'ātut. Kaxīy.

Ha tik te 'ūn mōgāhā yāy pet hah.

Yeyox xok

²⁸ Ha Yeyox te' yūmmūg 'ūhām kux, tu hām'āktux, hu:

—Kōnāg putup tek putex. Kaxīy.

Yā Topa yōg tappet yōg hām'āktux putuk. Hōmā 'ūhittap nōm te' kax'āmi Topa yōg tappet tu'.

²⁹ Ha ta' xip naxtox, ha kopa' xup xupyāg kummuk, ha 'ōm te tok hā hep tit, tu nōm mīm hā' xuhmīy, tu' xix Yeyox yīkox xax tu'. ³⁰ Ha Yeyox te xo'op, tu:

—'Ūkhām kux. Kaxīy.

Tup-tox put xok, tu' xok, ha ta' mōg 'ūkoxuk.

Xonat te Yeyox xuhmīy

³¹ Ta Yoneo xop te Pinat pu' xak. 'Ūp-tup, puyīy xonat xop xakix xop kup kūnākohoh. 'Ūp-tup kamah, puyīy mīpkupnix tu' mōy 'ūxakix xop. Yā xexta pet, ha nōm tep-tup nōg 'ūxakix xop kutetex pepix mīpkupnix yīmū nit xap hā. Nit xap yā Yoneo xop yōg 'āmnīy tuknōg, yā hām hok, ha nōm nit xap xexkah.

³² Ha ta' mōg xonat xop, tu tik puxet kup xa'ah, tu tik nōy kup xa'ah nōm xakix Yeyox mūtik. ³³ Xonat nūn Yeyox hah, tu' pēnāhā' 'ūxok tāmnāg, yīy' kup xa'a 'ohnāg. ³⁴ Xonat puxet te Yeyox puka xuhmīy pox xexka hā, tu hāpxip 'ohnāg 'ihā' xupep hep 'āta xix kōnā'āg.

³⁵ Tak mūn Yoām. 'Āte hāpxop xohix pēnāhā', tu nōm kax'āmi, xayīy 'ākuxa mām Yeyox kopah. 'Āte' yūmmūg, yā hām'āktux xe'e'. 'Ap koit'ah. ³⁶ Yā xonat te Yeyox kup xa'a 'ohnāg. Yā Topa yōg tappet te hām'āktux putuk. Yā Topa yōg tappet te: “'Ūkup xa'ap-tup hok”. Kaxīy. ³⁷ Yā Topa yōg tappet hām'āktux nōy putuk. Yā Topa yōg tappet te: “Nōm te' pēnāp-tup, yā 'ūxuhmīy pox xexka hā”. Kaxīy.

Yeyox hāpkot

³⁸ Hōmā kōmēn 'Animātex yōg Yoye te Yeyox pe' mōg. Pa Yeyox pe' mōg yāy xaptop, yā Yoneo xexka xop yīpkutuk. Ta' mōg Yoye', tu mōktu Pinat tu' kax Yeyox yīn, ha Pinat te:

—Mōy pa'. Kaxīy.

Yīy ta' mōg Yoye', tu' paha Yeyox yīn, tu' mōgāhā'.

³⁹ Hōmā ha ta' mōg Nīkonēm 'āmnīy 'ihā', tu Yeyox mūtik hām'āktux. Tu ta' mōg Nīkonēm, yā Yoye mūtik mōg. Nīkonēm te' mōgāhā mīm kōnyōn hax max, yā' xohix te' 45 kit, yā' xuxet'ax 'anoex xix mīha'. ⁴⁰ Ta nōm tik tix te Yeyox yīn kīy topixxax tox hā, tu kopa' mām mīm kōnyōn hax max. Hā kaxīy Yoneo xop te' mīy, nūy yīn hāpkot. ⁴¹ Ha ta' yūm xukpot max hām tu Yeyox putex yīkāgnāg, ha xukpot tu' yūm mīkaxxap kox, yā mīkaxxap kox tūmnāg. ⁴² Hāptup yā Yoneo xop yōg 'āmnīy hām hok, yā nit xap, ha Yeyox yīn yūm mīkaxxap kox kopah. Yā hām hūmnāg mīkaxxap kox.

¹ Ye nomīy hāptup'ax, yā hāpkoxtap ha ta' mōg Mānix Mānanēn, tu mōktu' xupep mīkaxxap kox tu', tu' pēnāhā', pap xip hok mīkaxxap xexka hāmmō'yīnnīn mīkaxxap yīkox tu'. Putep-te' xut? ² Ta' mōg mō'ka'ok, tu Xīmām Pet mūtik hām'āktux, xix' nōy mūtik hām'āktux, yā nōm xip Yeyox yōg tik xop kopah, yā Yeyox te mō nōm yāy xe'ēgnāg. Manix Mānanēn te:

—Tikmū'ūn te' xut Yeyox yīn mīkaxxap kox kopah, hak mū'āte' yūmmūg'ah hām 'ūm tu' yūm 'ūyīn. Kaxīy.

³ Ha ta' mōg Pet xi' nōy mīkaxxap kox hah. ⁴ 'Ūmōg mō'ka'ok 'ūtix, pa' nōy mōg mō'ka'ok xe'e', tu mōktu' xupep hāmāxap, ⁵ tu' mō' pa yūm, hu mīkaxxap kox hā mō' pa yūm, tu' pēnāhā topixxax tox, pa mō'nā 'ohnāg. ⁶ Hāpxip kutōgnāg 'ihā' xupep Xīmām Pet, tu mō'nāhā mīkaxxap kox hā, tu' pēnāhā topixxax yūm. ⁷ Ha' xip topixxax tox nōy nōm te Yeyox putox kīy, yā' kīy, tu yāp-xehnāg tu' xip, yā topixxax nōy mūtik xip'ah. ⁸ Ha nōm te mīkaxxap kox hā' xupep hāmāxap, tu mō'nāhā', tu' pēnāhā', tu' kuxa yūm. ⁹ Pa nōm xop te' yūmmūg xe'e 'ohnāg. Yā Topa yōg tappet te: “'Ūputpu' hi'ax”. Kaxīy.

¹⁰ Tu ta' mōg putpu' Yeyox yōg tik xop yāy pet hah.

Yeyox te Mānix Mānanēn pu' yāy mūg

¹¹ Ha ta' xip Mānix mīkaxxap kox yīkak hāptopah, tu potaha', tu mō' pa yūm, tu kopa' pēnāhā'. ¹² Pa' pip pexkox yōg nū'pok xop yōg tik tix, tu topixxax ponnok mō'tat, tu' mām Yeyox yīn xip'ax tu', yā yāp-xet xip Yeyox pata xip'ax tu', ha' nōy xip Yeyox putox xip'ax tu', ¹³ tu:

—Yāhāg, teptu 'āpotaha'? Kaxīy.

Ha:

Tikmū'ūn te' mōgāhā 'ūkxuyā'. 'A 'āte' yūmmūg'ah hām 'ūm tu' yūm. Kaxīy.

¹⁴ Tute hām'āktux, tu yōkānām, tu Yeyox pēnāhā, pa Yeyox yūmmūg 'ohnāg. ¹⁵ Ha Yeyox te:

—Yāhāg, teptu 'āpotaha'? Tep mūn xak? Kaxīy.

Yā 'ūn te hāmp'e'paxex yā tihik nōm te xukpot pēnāhā', tu:

—'Ok xate nōm mōgāhā'? 'Āpu 'ā' xuktux. Pi'yā yūm, hak mōg putup, nūy pa'. Kaxīy.

¹⁶ Ha Yeyox te:

—Mānix! Kaxīy.

Ha Mānix te hā' yōkanām, tu hām'āktux Yoneo xop yāy yīy'ax hā, hu:

—Hamōn! Kaxīy.

Yā tikmū'ūn yīy'ax hā, “Yāyā”. Kaxīy.

¹⁷ Ha Yeyox te:

—'Āpu 'ūgmūg hok. Yāg mōg putup putpu' yōgnū 'ātak hah. 'Āpu mōg 'ūkxape xop hah, nūy hām'āktux 'ūgmōg yāy yōg 'ātak hah, yā 'ōgnū, yā yōgnū Topa, yā 'ōgnū. Kaxīy.

¹⁸ Ha ta' mōg Mānix Mānanēn Yeyox yōg tik xop hah, tu mōktu hām'āktux, yā yāyā Yeyox pēnāhā', tu Yeyox yōg hām'āktux 'āktux.

Yeyox te yāy yōg tik xop pu yāy mūg

¹⁹ Ye nomīy yōg 'āmāxak, ha ta' yāy tu nū'nāhā Yeyox yōg tik xop, tu mōhāmyīnnīn pipkup hā, yā Yoneo xexka yīpkutuk. Ha ta' nūn Yeyox, tu nūktu' xip yāy yōg xop kopah, tu:

—'Ākuxa nōg hok. Kaxīy.

²⁰ Yā tute hām'āktux, tu nōm pu yāy yīm mūg xix yāy puka mūg, yā kayax mūg, ha nōm te yāy xuxyā pēnāhā', hu' hittup xexka'. ²¹ Ha Yeyox te:

—'Ākuxa nōg hok. Yōgnū 'ātak te nūgkutnāhā'. Hā kaxīy 'āte 'āxop mō'pok kamah. Kaxīy.

²² Tute hām'āktux, tu' nōy yīmū' xitxok, tu:

—'Āpu 'ūpa Topa Koxuk. ²³ 'Āxop te tikmū'ūn yōg hāpkummuk mīy'ax xaxok, ha' kux, puxix Topa hāpkummuk mīy'ax xaxok, ha' kux kamah. Pa 'āxop te tikmū'ūn yōg hāpkummuk mīy'ax xaxok 'ohnāg, ha' kux 'ohnāg, puxix Topa hāpkummuk mīy'ax xaxok putup'ah, ha' kux 'ohnāg kamah. Kaxīy.

Yeyox xix Tōmē'

²⁴ Ha ta' xip Tōmē Yeyox yōg tik xop kopah, yā kama 'ūxuxet'ax kutonnix. 'Ap xip'ah 'ihā' xupep Yeyox. ²⁵ Ha Yeyox yōg tik xop te Tōmē pu hām'aktux hu:

—'Ūgmū'āte yāy xuxyā pēnāhā'. Kaxīy.

Ha Tōmē te:

—'Āte' pēnā 'ohnāg 'ūyōg kayax 'ūyīm tu', pipkup te nōm xuhmīy, kopxix 'ūgkuxa yūm putup'ah. Tuk yīpkutok hā kayax 'āpit 'ohnāg, kopxix 'ūgkuxa yūm putup'ah, tuk yīm hā 'āpit 'ohnāg 'ūpuka', kopxix 'ūgkuxa yūm putup'ah. Kaxīy.

²⁶ Xēmān puxet nōg, 'ihā yāy tu nū'nāhā Yeyox yōg tik xop mīptut kopah, ha' xip Tōmē nūmūtik. Nōm te mōhāmnīnyīn pipkup hā, pa Yeyox nūn, tu nūktu nōm xop kopa' xip, tu:

—'Ākuxa nōg hok. Kaxīy.

²⁷ Tu Tōmē pu hām'aktux, hu:

—'Āpu 'āyīm xix nūnte. 'Āpu 'ūgyīm pēnā'. 'Āpu 'āyīm hāg 'āpit 'ūkpuka'. 'Āpu 'ākuxa yūm 'ohnāg kuxyā'. 'Āpu 'ākuxa yūm. Kaxīy.

²⁸ Ha Tōmē te: Yāyā, yōgnū Topah. Kaxīy.

²⁹ Ha Yeyox te:

—'Ok 'ākuxa yūm, xate hāmpēnāhā tu? 'Ūhittup tikmū'ūn kuxa mām, pa' pēnā 'ohnāg. Kaxīy.

³⁰ Ta Yeyox te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg nōy punethok, pa nōm kax'āmi 'ohnāg nū tappet tu'. ³¹ Pa hāpxopmā'ax kax'āmi, xayīy 'ākuxa mām, yā Yeyox yā Kunnix, yā Topa te nū'kutnāhā'. Yā' kax'āmi, xayīy 'ākuxa mām, yā Yeyox yā Topak-tok. 'Ākuxa mām Yeyox kopah, nūy ta hi xe'ēgnāg mōkuma' mōg, ha' kux 'ohnāg.

21

Yeyox te yāy yōg tik te 7 pu yāy mūg

¹ Ta Yeyox te yāy yōg tik xop pu yāy mūg 'ūxeheh konāg xexka Timenit yōg hāpkux tu'. Yā' yāy mūg hā kaxīy. ² Ūpip Xīmām Pet, xix Tōmē 'ūxuxet'ax Kutonnix kamah, xix Nātānāyet, yā xiptuxexka Kānā yōg tihik hāpxexka Ganinet tu', xix Yemeneo kutok xop, xix tik tix nōy, yā Yeyox yōg tik xop kopa' pip. ³ Ha Xīmām Pet te' nōy pu hām'aktux, hu:

—'Ūgmōg, nūy mām xuk. Kaxīy.

Ha xape xop te:

—'Āpu yūmū mōg. Kaxīy.

Tu ta' mōg ka'mām, tu mōktu mīpkox tu' mōxaha', tu' mōxakux, tu ta' mōg kōnāg xexka tu', tu mām xuk 'āmnīy tox hā, pap xuk 'ohnāg. ⁴ Māyōn xupep, 'ihā' xip Yeyox hām kux tu', pa Yeyox yōg tik xop te' yūmmūg 'ohnāg, yā' xip Yeyox. ⁵ Ha Yeyox te:

—'Ūkxape xop, 'ok mām 'ūm xuk hok? Kaxīy.

Ha nōm te:

—'Ap xuk'ah. Kaxīy.

⁶ Ha Yeyox te:

—'Āpu mō māpxuk'ax yōn mīpkox yōg yīpxe'e hā' yūm, tu 'āxop te' pipip-tup. Kaxīy.

Ha nōm te' mīy, ha mām nū'xīmnāg 'ūxuk'ax hā, ha tik te mām xuk'ax mōy yūmmūg 'ohnāg. ⁷ Ha' xip tihik, yā Yeyox yōg tik xop kopa' xip, yā Yeyox te mō nōm yāy xe'ēgnāg. Tute Pet pu hām'aktux, hu:

—Yā yūmmūg xuxyā nō'ōm. Kaxīy.

Ha Xīmām Pet xaxtop, hu mō toppixxax tat, tu' pūn kōnāg kopah. ⁸ Ha ta xape te yā' pip mīpkox kopah. Ha ta mīpkox xix hāpkux yōg mēn xohix te' 100. Ha ta' mōg, tu māpxuk'ax nūnnāhā kōnāg kopah, yā mām nū'xīmnāg. ⁹ Tu' mōg, tu mōktu' mōxaha hāpkux tu', tu hāpkux tu' mōg, tu mōktu kuxap pēnāhā', tu mām pugā pēnāhā xix pām.

¹⁰ Ha Yeyox te:

—Putnū' māhām 'āxop te' xuk. Kaxīy.

¹¹ Ha ta mō'nāhā Xīmām Pet mīpkox hā, tu māpxuk'ax yīkūy, tu' nūnnāhā', yā mām nū'xīmnāg mām xohix te' 153. 'Ūxohix māhām, pa māpxuk'ax yāy pot 'ohnāg. ¹² Ha Yeyox te:

—Mā, nūy 'āxit. Kaxīy.

Ha tik te' yīkopit 'ohnāg, hu:

—'Ū'ūm 'āmūn? Kaxīy.

Yā hā kaxīy yīkopit 'ohnāg, pa' yūmmūg, yā' xuxyā'. ¹³ Yeyox te pām pop, tu tik pu' popmāhā', tu mām pop, tu tik pu' popmāhā'.

¹⁴ Hāmūn, Yeyox te putpu' hi', tu yāy yōg tik xop pu yāy mūg tikoyuk.

Yeyox xix Pet

¹⁵ Ta' xit kux, ha Yeyox te Xīmām Pet pu hām'āktux, hu:

—'Ok xatek putuppax xexka, pa 'ōm putuppax kutōgnāg? Kaxīy.

Ha Pet te:

—Yāyā, hamūn, xate' yūmmūg, 'āte 'āp-tuppax. Kaxīy.

Ha Yeyox te:

—'Āpu tikmū'ūn pu yōg hām'āktux yūmmūgā', nūy nōm pēnā'ax putuk. Kaxīy.

¹⁶ Ha Yeyox te:

—Xīmām, yā Yoām Kutok, 'ok xatek putuppax? Kaxīy.

Ha:

—Yāyā, hamūn, xate' yūmmūg, 'āte 'āp-tuppax. Kaxīy.

Ha Yeyox te:

—'Āpu tikmū'ūn pēnā' kahnēn pēnā'ax putuk. Kaxīy.

¹⁷ Ha Yeyox te xe hām'āktux, hu:

Xīmām, yā Yoām kutok, 'ok xatek putuppax? Kaxīy.

Ha Pet kuxa hittup 'ohnāg, Yeyox te' yīkopit tikoyuk hah tu:

—Yāyā, xate' yūmmūg hāpxop xohix xexkah. Xate' yūmmūg, 'āte 'āp-tuppax. Kaxīy.

Ha Yeyox te:

—'Āpu tikmū'ūn pēnā', kahnēn pēnā'ax putuk. ¹⁸ 'Āte xa hāpxe'e 'āktux. Hōmā 'ātuktup, tu yāy kūnāy hīy, nūy ta mōg, tu hāpkumep hām xohix tu' xatep-tup. Pa hāpxip 'ihā 'ākutut'ax, tu 'āyīm yoap-tup, ha' nōy te 'āyīm kīy putup, tu 'āmōgāp-tup hām tu xatep-tup'ah. Kaxīy.

¹⁹ Hā kaxīy Yeyox te hām'āktux hā kaxīy Pet putex putup, puyīy tikmū'ūn yūmmūg 'ūxexka Topah. Yeyox te Pet pu hām'āktux hu:

—'Āpu 'ūkpe mōg. Kaxīy.

Yeyox te tik nōy 'āktux

²⁰ Pa Pet te yōkānām, tu tik nōy pēnāhā', yā Yeyox te mō nōm yāy xe'ēgnāg. Yā hōmā nōm xip Yeyox yīkāgnāg, tu' yīkopit, hu: “Yāyā, tep-te' gāy xop mōgāp-tup 'ā ha, puyīy 'āxūygā'?” Hā kaxīy nōm te hām'āktux hōmā. ²¹ Ha Pet te nōm pēnāhā', tu Yeyox pu hām'āktux, hu:

—Yāyā, xix 'ōhōm tihik. Tikmū'ūn te nōm pu putep mūn mīy putup? Kaxīy.

²² Ha Yeyox te:

—Paxpu 'ātep-tup tik nox xihip nūnte, ha mōktuk nūn putpuk, ha ta xate' yūmmūg putup'ah. 'Āpu 'ūkpe mōg! Kaxīy.

²³ Yīy ta Yeyox mūtik mōg xop kopa hām'āktux punethok, yā hām'āktux tik xok putup'ah. Pa 'āmhok. Yeyox 'ap xuktux'ah 'ūxok putup'ah. Pa Yeyox te: “Paxpu 'ātep-tup tik nox xihip nūnteh, ha mōktuk nūn putpuk, ha ta xate' yūmmūg putup'ah”. Kaxīy.

²⁴ Nō'ōm tihik yāg mūn. 'Āte hāpxop xohix xe'e 'āktux, tu nōm kax'āmi nūnteh. Yūmū'āte' yūmmūg 'ūxe'e nū hām'āktux.

'Ūkux

²⁵ Yeyox te hāpxopmā nōy punethok kamah. 'Ūkax'āmi Yeyox yōg hāpxopmā'ax xohix xexka', puxix pip'ax tappet xohix xexkah. 'Āte hāmpekpaxex hām xexka putuk'ah tappet xohix. Yā hām xexka kutōgnāg, pa nōm tappet xexkah.

YOÃM 21:25

180

YOÃM 21:25

Tu ta tu' kux.

YEYOX YÕG MÕ'POK XOP TE HÃPXOPMÃHÃ'

¹ Teop:

Hõmã 'âte xa kax'ãmi hãmãxap tappet tu', nũ Yeyox yõg hãpxopmã'ax xohix 'ãktux xa', xi' yõg hãmýümmüg'ax xohix 'ãktux, ² ha Yeyox te yã yõg tik xop yĩmõgatux, tu mõ'pok, pu hãm'ãpak max 'ãktux, ha Topa Koxuk te Yeyox ka'ogãhã', ha Topa te Yeyox mõgãhã pepi pexkox tu', ³ nõm xok, tu putpu' hi', ha tikmũ'ün punethok te' pẽnãhã', tu 'ãmnĩy te 40 hã' pẽnãhã', yĩy ta' xohix te hãmýümmüg, yã' hi putpu' Yeyox. Tute Topa te tikmũ'ün xat xe'ëgnãg 'ãktux, tu Topa te yã yõg tikmũ'ün xat 'ãktux, ⁴ tu yã yõg mõ'pok xop mütik tihi', tu:

—Nãy, Yenoyanẽn kopa nox pi'. Hõmã 'Átak Topa te hãm'ãktux xex, hu: “Áte yã Koxuk Xe'ëgnãg nũ'kutnãp-tup tikmũ'ün xohix hah,” kaxĩy. 'Áte xa hãm'ãktux, ha' xupak, hu' hip kãmẽn Yenoyanẽn kopah. ⁵ Yoãm te kõnãg hãp-tox pix, pa hãpxip kutõgnãg 'ĩhã 'âte Topa Koxuk xa nũ'kutnãp-tup, 'ãp-tox pix'ax putuk nũ'kutnãp-tup, puyĩy 'ãka'ogã'. Kaxĩy.

Yeyox te pexkox ha' mõg

⁶ Ha mõ'pok xop te nũ mütik pip, tu:

—Hãm 'üm hã xate' puknõg xop mõy putup, nõm puknõg xop te yũmũ yõg hãm tu' pip? 'Ok hõnhã nõ' nõy yãnãn putup, nũy yũmũ yõg tikmũ'ün 'Iyaet xexkãnã'? Kaxĩy.

⁷ Ha Yeyox te:

—'ãmnĩy 'üm hã' xexkãnãp-tup, 'Átak puxet te' yũmmüg. 'Ap nõy 'üm te' yũmmüg'ah. 'A 'Átak Topa te 'ãyümmügãp-tup'ah. ⁸ Pa Topa Koxuk yĩxop-tup, yã kaxĩy Topa te 'ãka'ogãp-tup, xak mũn 'ãktux tikmũ'ün pu', kãmẽn Yenoyanẽn kopah hãm'ãktux putup, xix hãpxexka Yonex tu', xix hãpxexka Xãmãnit tu', xix hãpxexka xohix tu hãm'ãktux putup. Kaxĩy.

⁹ Tu hãm'ãktux kux, ha Topa te' mõgãhã pepi', pexkox ha' mõg, ha yã yõg mõ'pok xop te' pẽnãhã', ha hãmgõy xexka te' xaxogãhã', pãyã' kopa' mõg, tu mõktu' xupep. ¹⁰ Ha Yeyox yõg mõ'pok xop te' pẽnã ka'ok, Yeyox pẽnãp-tup tu', tu pepi pẽnã', 'ĩhã pexkox yõg mõ'pok xop 2 mõxa mõ'ka'ok, tu topixxax ponnõhnãg mõ'tat, ¹¹ tu:

—Ganinet yõg tihik, tep mũn xak xate pexkox kopah? Topa te Yeyox mõgãhã pexkox hah, ha xate' pẽnãhã', ha hãmgõy xexka kopa' putpu' nũn putup. Kaxĩy.

Tik xop te Mãtit yãyikutnãhã'

¹² Ha yĩktix 'Onimet tu' pip tik xop, tu ta' mõg, tu mõktu Yenoyanẽn tu' mõxaha'. Putahat 'ap tox'ah, yã' hũmnãg, kinõm puxet. ¹³ Tu mõktu' mõxaha mĩptut tox tu', tu mĩpku'ĩn tu mõ'kãnĩn, tu mĩptut kox tu' mõgãhã', tu' mõxakux. Tik xohix te: Pet, xix Yoãm, xix Tiak, xix 'Anene', xix Pinip, xix Tõmẽ', xix Matẽmẽo, xix Mãteo, xix 'Appeo kutok Tiak, xix Xĩmãm, nõm te Yoneo xop xexkanãp-tup, xix Tiak nõy kutok Yot. ¹⁴ Tu' kuxap-xet, xip-tox puxet, ha 'ün xop nũ mütik yãy tu nũ'nãhã', xix Mãnix, Yeyox mũg tut, xix Yeyox taknõy xop. 'Ûxohix te Topa xak, tu nõm pu hãm'ãktux pax.

¹⁵ Hãpxip 'ĩhã yãy tu nũ'nãhã', 'ũkuxa mãm ka'ok xop xohix te 120, ha Pet tek-nĩhã' xip, tu hãm'ãktux, hu:

¹⁶⁻²⁰ —'Ûnõy mũnõp xop, hõmã, hãmýãxatamuk xohix punethok 'ĩhã, Topa Koxuk te hãm'ãktux, tu mõnãyxop Namix hã hãm'ãktux, ha kax'ãmi' 'ũkte'ex yõg tappet tu', hu: “Pũyã yãy hãm'ax tu' xut, puyĩy kãmãnat nõy hãm,” kaxĩy. Tu kax'ãmi', ha hãmýãxatamuk xohix nõg, ha Topa yõg hãm'ãktux hittap hã' mĩy nõmhã. Yeyox te Yot xãnãhã', pu yũmüg mütik 'ãti', tu hãpxopmãhã', yã yũmüg hã' xape'.

—Pãyã Yot te' gãyxop mõgãhã Yeyox hah, nũy tayũmak pop, tu hãm hã' nõy yãnãn, tu yõkãnãm tu' nãhã', ha' yõn yãy koxyõy. Ha Yenoyanẽn yõg tikmũ'ün xohix te' xupak, tu nõm hãm 'ãxet'ax mĩy 'Axenãm, yãy yĩy'ax hã: “'Ûhep 'ãta'ax tu hahãm,” kaxĩy.

²¹ —'Āpu, tik nōy yāyikutnā', pu Yot pupi hāpxopmā', tik te yūmūg mūtik hāpkumep hāmyāxatamuk 3 hā, 'īhā Yeyox te yūmūg mūtik hāpkumep. ²² Tik te Yoām putox pix'ax pēnāhā', tu Yeyox te pexkox tu' mōg pepi' pēnāhā', yā' xohix pēnāhā', pu Yeyox yā putpu' hi 'āktux, yūmūg mūtik tu hām'āktux. Tu ta tu' kux. Kaxīy.

²³ Ha tik xop te tik 2 yīmōgatux, 'ūxuxet'ax Yoye Maxamax, yā 'āxet'ax nōy Hāmyok, xix Mātīt, ²⁴ tu Topa pu hām'āktux, hu:

—Topa 'āxexkah, yūmū'āte xa tu' xak, xate tikmū'ūn kuxa xohix yūmmūg hah, hukmū'ā yūmmūgā': Pi'ā' mūn putup xate'? 'Ok pe Maxamax, 'ok pe Mātīt? ²⁵ Yot te Hāmgāyāgnāg pet ha' mōg, 'āpu yūmū'ā' nōy yāyikutnā', pu Yot pupi hāpxopmā', nūy Yeyox yōg mō'pok xop kopa' xihip, nūy Yot hā' yānān hāpxopmā', Kaxīy.

²⁶ Tu mō'xap yōn, puyī' xap hāmyūmmūgā', ha' xut Mātīt, ha Mātīt te nōm tik te 11 mūtik hāpxopmāhā'.

2

Topa Koxuk te tikmū'ūn ha yīxohoh

¹ Hāpxip 'īhā Yoneo xop te 'āmuk xexka mīy, 'ūxuxet'ax Pētekot, ha' kuxa mām ka'ok xop xohix te yāy kotīnnāhā mīptut puxet kopah, ² tu' mām, tu mō'ka'ok tīnnā ka'ok 'āpak, yā 'āmuuh gāy putuk, tu' xupep mīptut kopah, tu mīptut kopa nū'xip, ³ ha' yōyxōg punethok pēnāhā', yā kuxap putuk, tu hāpxummāhā', tu mōktu 'ūp-tox xohix xuka' mām, ⁴ ha Topa Koxuk te pexkox tu' yīxohoh, tu' xohix ka'ogāhā', pu tu hām'āktux. Yā Topa Koxuk te' yīgāhā'.

⁵ Ha hāpxexka xohix yōg Yoneo xop te Yenoyanēn kopa' tihi', nōm te Topa xak, ⁶ tu' xupak, tu yāy tu nū'nāhā', tu' nūn, tu nūktu mōxaha', tu yāy yīy'ax xohix 'āpak, tu' yēy, ⁷ tu kuxānōg, tu:

—Pēnā', 'ōhōm Ganinet yōg tihik, tu' yīy, pāyā' yīy'ax puknōg xohix hā hām'āktux. ⁸ Pute 'ūm? Yūmūg nūn, tu hām'āpak, tu yāy yīy'ax hā hām'āpak. ⁹ Yā' yīy'ax xohix te: Pat yōg, xix Met yōg, xix 'Enamīt yōg, xix Mēyopatām yōg, xix Yonex yōg, xix Kapanox yōg, xix Po'ōn yōg, xix 'Ax yōg yīy'ax, ¹⁰ xix Pinik yōg, xix Pānpit yōg, xix 'Eyit yōg, xix Nip yōg, xix Xinēn yōg, xix nōm te Hōm tu' pip xop yāy yīy'ax nōm xop nūn, tu nūktu Yenoyanēn tu' mōxaha', tu' pip. ¹¹ Yā' yāg Yoneo, xi' yāg yā' puknōg xop, nōm te Topa xak, xix Yoneo mōnāyxop yōg hāpxopmā'ax tat. Yā Kenet yōg, xix 'Anap yōg, yūmū'āte Topa yōg hāpxopmā max xe'ēgnāg 'āpak, tu yāy yīy'ax hā' xupak. Kaxīy.

¹² Hu kuxānōg, tu yāy pu yīkopit, hu:

—'Īntu', pute 'ūm nūhū'? Kaxīy.

¹³ Ha tik yāg kute'ex kummuk, tu:

—Yā mīnta hep xupyāg xo'op, hu nō paptux! Kaxīy.

Pāyā 'ap paptux'ah.

Pet te hām'āktux

¹⁴ Ha Pet yok, tuk-nīhā' xip tik te 11 kopah, tu' yīy ka'ok tu:

—Yonex yōg tihik, xix kōmēn Yenoyanēn kopa ti xop kamah: 'Ūg'āpax, 'āte 'ūm mūgā 'āpax. ¹⁵ 'A tik xop paptux'ah. 'Āmhok. Yā hōnhā māyōn te pexkox puka' yūm. ¹⁶ Pa hōmā tik hittap Yoeo te Topa pupi hām'āktux, hu:

¹⁷ "Hōmā, hāmyāxatamuk xohix nōg putup,

'īhā Topa te yāy Koxuk yīxōnnāp-tup 'ūhep xop xohix hah,

ha 'āk-tok pit xix 'āk-tok hex te Topa pupi hām'āktux putup,

ha' xiptap xop te yāy koxuk hā' pēnāp-tup, ha kutut xop te nō yōnkup putup.

¹⁸ Ha 'āmnīy 'ūm 'īhā Topa te yāy Koxuk yīxōnnāp-tup yāy yōg kāmānat xohix hah, tik xop xix 'ūn xop,

ha Topa pupi hām'āktux putup.

¹⁹ Ha Topa te hāpxopmā xe'ēgnāg xa' mūg putup pexkox tu' xix hām tu',

ha' hep 'āta pēnāp-tup, xix kuxap, xix kugōy.

²⁰ Măyōn yānām xok putup hāpkoxtap hah,
 ha măyōn hex yāyhā' hep 'ātap-tup,
 ha 'āmnīy 'ūm puxet 'īhā Topa nūn putup,
 tu hām tu' nūn putup, pu hāpxopmā'ax xohix kopit.

²¹ Tikmū'ūn 'ūm te Topa 'āxet'ax hā' xānā', pu' xut, puxix Topa nōm xut putup, pe tihik,
 pe 'ūhūn." Kaxīy.

²² Pet te xe:

—'Iyaet yōg tikmū'ūn, 'āyīpkox pi', tu hām'āpax. Topa mūn te Nāyane yōg Yeyox yāykutnāhā', tu 'āxop ha nū'kutnāhā', nūy xa' mūg. Tu Yeyox hā hāpxopmā max xe'ēgnāg 'āxop keppah, ha hāmyūmmūg xate'. ²³ Topa te hāmyūmmūg, tu Yeyox hōm 'āxop xohix pu', ha 'āxop tep-tup nōg, tu tik kummuk xop pu' hōm Yeyox, pu mīpkupnix tup-tex. ²⁴ Pa Topa te putpu' hīnnāhā'. 'Ūxok xe'e', pāyā Topa mūn ka'ok, tu putpu' hīnnāhā'. Yā Yeyox te Topa hāk-tok xe'e'. ²⁵ Hōmā mōnāyxop Namix te Topa pupi hām'āktux, tu Yeyox 'āktux kamah, 'a yāy 'āktux'ah, hu:

“'Āmnīy xohix hā 'ātek xuxyā pēnāhā',
 'ūgyīp xe'e hā' xip, nūy mōknīynām, huk kuxānōg 'ohnāg.

²⁶ Huk kuxa hittup, xik yīy'ax hittup.

Hōmāk xok putup, pāyāk kuxa yūm ka'ok, tu hāmmax hip, tuk hittup.

²⁷ Xatek koxuk nīm putup'ah. 'Ap xukpot tuk nīm putup'ah.

Xatek hep kutox 'āta tux hok, puk-tox 'ohnāg,
 yāk mūn tik max xe'ēgnāg.

²⁸ Ōgnū putat xe'ēgnāg hāk mōg. Xate 'a' mūg putahat. 'Ūgyīkāgnāg hā 'āxip, yīk kuxa hittup," kaxīy.

²⁹ Tu xe:

—'Ūnōy mūnōm xop, 'āte xa hāpxe'e 'āktux: Mōnāyxop hittap Namix xok, ha nō hāpkot, ha' yōg hāpkox xip 'ūxukpot tu', tu yā' xip hōnhā. ³⁰ Namix te Topa pupi hām'āktux, tu Topa te hām'āktux xex yūmmūg, tu Topa yā' koit 'ohnāg yūmmūg, yā yāy 'āxet hā Topa te hām'āktux xex, hu: “'Āte 'āmōkputox xekanāp-tup, pu tikmū'ūn xohix tu xat,” kaxīy. ³¹ Hōmā kumak Namix te hōnhā yōg hāpxopmā'ax pēnāhā', tu' koxuk hā' pēnāhā', tu Topa yōg hāmyāykutnā'ax pēnāhā', tu' yōg putpu hi'ax pēnāhā', ha Topa te Yeyox nīm 'ohnāg xukpot kopah, ha Namix te' pēnāhā', tu Yeyox yāy hep 'āta kutox 'ohnāg pēnāhā'. ³² Hamūn, Topa te Yeyox hīnnāhā putpu', hak mūg xohix te' pēnāhā'.

³³ Yīy Topa te' xexkānāhā 'ūyīpxe'e hah, tu hām'āktux xex, tu hām'āktux, hu: “'Āte Topa Koxuk yīxōnnāp-tup tikmū'ūn hah,” kaxīy. Ha hōnhā 'āxohix te' pēnāhā', tu' xupak.

³⁴ Namix mūn te pexkox ha 'a' mōg'ah. 'Ap pepi' mōg'ah, pāyā hām'āktux, hu: “Topa te hām'āktux 'ūkxuxyā pu', hu: —'Ūgyīpxe'e hā yūhūm. ³⁵ 'Āte xa tu' gāy xop hupmāp-tup, xayī' xat, ha 'āmūn pu' yīpkox pi', ” kaxīy. ³⁶ 'Iyaet yōg tikmū'ūn, 'āxop te Yeyox putex mīpkupnix tu'. 'Āte xa hām'āktux xe'e', 'ap koit'ah: Topa te Yeyox yāykutnāhā', puyīy 'āxop hā 'āxuxyā xe'ēgnāg. Tu yā Topa yōg hāmyāykutnā'ax xe'e'. Tu ta tu' kux. Kaxīy.

³⁷ Ha' xohix te' xupak, tu yāyhāhup, tu' kuxa te' xak, tu hām'āktux Pet pu', xix mō'pok xop xohix pu', hu:

—'Ūnōy mōnōm xop, putep mūn mīy'ax? Kaxīy.

³⁸ Ha Pet te:

—'Āpu yāyhāhup, nūy hāpkummuk mīy kux, hap-tox pix, xa Yeyox yā 'āxuxyā 'āktux, ha Topa te 'āxop yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogāp-tup, pu tu' kux, ha xa nū'kutnāp-tup yāy Koxuk Xe'ēgnāg. ³⁹ Topa te xa hām'āktux xex, hu: “'Āte yāy Koxuk mō'kutnāp-tup xa', xix 'āk-tok hah, yā' xohix hah, nōm te hāptox tu' pip, Topa te nōm xop xānāhā'.” Kaxīy.

⁴⁰ Ha Pet te hām'āktux punethok, nūy tu ka'ōgā', tu' xānāhā', hu:

—'Ānūn, tu tikmū'ūn kummuk nīm, Topa te tikmū'ūn kummuk xūygāp-tup hah. Kaxīy.

⁴¹ Ha tikmũ'ün xohix xexkah te hãm'âpak, tu' yĩpkox pip, hap-tox pix, yã yãy koxuk xop xohix te 3.000. ⁴² Ha Yeyox yõg mō'pok xop te hãm̃yũmmũgãhã mōkuma' mōg. Tu 'ãmnĩy xohix hã Topa pu hãm'ãktux, tu nũ mütik hãm'ãktux xi' xit, nũy Yeyox nôm te' pupi' xok pe'paxeh.

Tikmũ'ün kuxa mãm ka'ok Yeyox Kunnix kopah

⁴³ Ha tikmũ'ün kuxãnõg, 'ĩhã Yeyox yõg mō'pok xop te hãpxopmã ka'ok xe'ëgnãg punethok, ⁴⁴ ha' kuxa mãm ka'ok Yeyox kopa', tu yãy mütik pip, tu hãpxop xohix koxip yãy pu', ⁴⁵ ha tik xop te yãy yõg hãpxop xohix hãmenex, nũy 'ũhok xop xohix pu' nĩm, tu' xupkumĩy 'ohnãg. ⁴⁶ 'ãmnĩy xohix hã yãy tu nũ'nãhã' Topa pet xexka kopa', tu yãy mütik xit yãy pet kopa', nũy Yeyox xok'ax pe'paxeh, tu' kuxa hittup, yã kuxap-xet, ⁴⁷ tu Topa 'ãktux max, ha tikmũ'ün xohix tep-tup, ha 'ãmnĩy xohix hã Topa te tikmũ'ün kuxa kummuk xit, nũy yãnãn tu' kuxa max tat, tu' xohix nãg nõy nã' mōgãhã', tu mōktu xohix.

3

Topa te tik te hãpkumep hok hittupmãhã'

¹ Mãyõn he 'ĩhã Pet mōg xix Yoãm, tu Topa pet xexka ha' mōg, nũy Topa pu hãm'ãktux Yoneo xop mütik. ² Tik 'ũm te hãpkumep hok, tu' xip. 'Ûtut te' put tu hãpkumep hok, yãy hi'ax tox hã. 'ãmnĩy xohix hã tikmũ'ün te Topa pet xexka mō'yĩnnĩn'ax tu' tat, nõ'õm mō'yĩnnĩn'ax 'ãxet'ax "Ûmax", ha tikmũ'ün nũn, ha tik te tu' kax, pu tu hãpxop 'ũm hok popmã', ³ ha Pet mōg nõmhã, xix Yoãm, tu Topa pet xexka hã' mōxaha', ha tik te hãpkumep hok te' pẽnãhã', tu:

—'ãm hok hõm hãpxop 'ũm! Kaxĩy.

⁴ Ha tik 2 te' pẽnãhã', tu' pẽnã ka'ok, tu:

—Hẽnã! Kaxĩy.

⁵ Ha tik te hãpkumep hok te' pẽnã ka'ok, nũy hãpxop 'ũm pa'. ⁶ Ha Pet te hãm'ãktux, hu:

—'Ap pip'ah tayũmak, 'ũyã xa hãpxop 'ũm nõy hõm. Yã Nãyane yõg Yeyox Kunnix tekũ'ã yãy 'ãxet'ax hõm, 'ũ 'ãxat, hu: 'ãpu, 'ãk-nĩhã xhip, nũy hãpkumep! Kaxĩy.

Tu' yĩy'ax hã' hittupmãhã'.

⁷ Tu' yĩpxe'e mũg, tuk-nĩhã' xip, ha' nõy yok mō'ka'ok, tu' kup ka'ok xi' pata ka'ok, ⁸ tu' hittup xexka', hu: Pũn, pũn, pũn, kaxĩy, tu Topa 'ãktux max. ⁹ Ha tikmũ'ün te' pẽnãhã', tu hãpkumep pẽnãhã', tu Topa 'ãktux max 'ãpak, ¹⁰ tu tik tupmãhã yũmmũg, hu hãm'ãktux, hu:

—'ãmnĩy xohix hã' yũm, tu ta tu' xak Topa pet xexka mō'yĩnnĩn'ax 'Ûmax tu'! Kaxĩy. Tu' yẽy.

Pet te hãm'ãktux Topa pet xexka kopa'

¹¹ Ha tik te Pet yãy kep hã' mũg, xix Yoãm, ha tikmũ'ün kuxãnõg, tu' nũn, tu yãy tu nũ'nãhã', Xanomãm yõg hãptopa hãm̃yĩkox tu yãy tu nũ'nãhã', ¹² ha Pet te tikmũ'ün pẽnãhã', tu hãm'ãktux, hu:

—'Iyaet yõg tihik: Teptu 'ãkuxãnõg, tuk pẽnã ka'ok? Putep pe'ãpaxex? 'Ak mũg ka'ok'ah, 'ak mũg max xe'e'ah, nũy tik hittupmã'. ¹³ Mõnãyxop hittap 'Amanãm yõg Topah, xix Mõnãyxop 'Iyak yõg, xix Mõnãyxop Yako yõg Topah, xix mõnãyxop xohix yõg Topah, yã Topa te' yõg Kãmãnat Xe'ëgnãg Yeyox xexkanã xe'ëgnãg, pa 'ãxop tep-tup nõg, tu' puknõg xop ha' mōgãhã'. Pinat pa te hãm̃yũmmũg, tu' xut putup, pu mōg, pãyã xatep-tup'ah. ¹⁴ 'Ûmax xe'ëgnãg Yeyox, pãyã xatep-tup nõg, hu Pinat tu' xak, pu tik kummuk xut 'ũyãnãn tu', pu mōg, nõm te' nõy putex. ¹⁵ Yeyox te' xohix hĩnnãhã', ha xatep-tex Yeyox, pa Topa te' putpu' hĩnnãhã', hak mũ'ãte' pẽnãhã'. ¹⁶ Yã Yeyox mũn ka'ok, tu tik hittupmãhã'. Tik kuxa yũm ka'ok Yeyox kopa', ha tik pata kup ka'ogã xe'e'. 'ãxop te' pẽnãhã', tu' yũmmũg.

¹⁷ —'Ûnõy mũnõm xop, hõmã 'ãxop te hãm̃yũmmũg 'ohnãg, xix 'ãxexka xop te hãm̃yũmmũg 'ohnãg. ¹⁸ Hõmã tik xop hittap te Topa pupi hãm'ãktux, tu tikmũ'ün hittap

pu hām'āktux, hu: “Topa te Kunnix yāykutnāhā', pu nū'kutnā 'āxop hah,” kaxīy. Yā Topa yōg hām'āktux hittap hā Yeyox xok mīpkupnix tu' nōmhā. ¹⁹ 'Āpu yāyhāhup, nūy 'ōg hāpkummuk mīy kux, tu Topa ha mōg, puyīy Topa 'ōg mīy'ax kummuk xaxogā', pu tu' kux, ²⁰ puyīy Topa 'ākuxa ka'ogā', tu Yeyox yāykutnā tap, nūy xa nū'kutnā', tu nū'kutnāp-tup putpu', ²¹ pa hōnhā pekkox tu' xip, tu Topa yōg hāptup xe'e hip. Yā Topa pupi hām'āktux xop te' xuktux tap. ²² Mōnāyxop hittap Mōyyex te Yeyox 'āktux kamah, tu: “Hōmā Topa te tik te yāy pupi hām'āktux yāykutnāp-tup, 'āxop kopa' yāykutnāp-tup, tu tik puxet xānāp-tup, puyī' pupi hām'āktux, 'ūkputuk. 'Ūxupax, nūy xat'ax xohix mīy. ²³ Tikmū'ūn te Topa pupi hām'āktux 'ax 'āpax, tu 'āyīpkox hok, puxix nōm xop yīpkox pip hok xop kix putup,” kaxīy. ²⁴ Ha tik xop xohix te hām'āktux, yā' xohix te' xuktux, yā' Xāmō'eo, yā' xohix te' xuktux. ²⁵ 'Āxop xik mū'ūg yā nōm tik xop hāk mōkputox, ha hōmā Topa te pa'ax mīy yūmūg mōnāyxop mūtik, tu mōnāyxop 'Amanām pu hām'āktux, hu: “'Āmōkputox te' hep xop xohix hā hāmmaxnāp-tup,” kaxīy.

²⁶ —Tu nū Kāmānat Xe'ēgnāg Yeyox kutnāhā 'āxop ha hāmāxap, pūyīy 'āhittupmā' xa hāpxopmā kummuk kux. Kaxīy.

4

Pet xix Yoām te Yoneo xexka xop keppa' tihī'

¹ Hāpxip 'ohnāg 'ihā Yoneo yōg 'āmānex xop nūn, xix Topa pet xexka yōg xonat xop kapitām, xix Xanoxeo xop nūn, ² ha Pet xix Yoām te hām'āktux tikmū'ūn pu', tu hāmyūmmūgāhā, tu Yeyox yōg putpu' hi'ax 'āktux, ha' xexka xop gāy, ³ tu Pet mūg xix Yoām, tu 'āmnīy hā kanet ha' mō'tat, ha' tihī', ha 'āmnīy, yā hāptup hip. ⁴ Pa nōm te hām'āpak kuxa mām ka'ok Pet yōg hām'āktux kopa', ha' kuxa mām tik xop xohix nōy nā' mōg, tu mōktu 5.000, yā' xohix xexka punethok.

⁵ Hāptup 'ihā Yoneo xexka xop xix tik xop te hāmyūmmūg xop te yāy tu nū'nāhā Yenoyanēn kopa', ⁶ tu Yoneo 'āmānex xexka xop mūtik pip, 'ūxohix te: 'Anān, yā 'āmānex xop xohix xat'ax, xix Kaxpax mūtik pip, xix Yoām, xix 'Anexān, xi' xape xop, ⁷ tu Pet xix Yoām xānāhā', tu' yīkopit, hu:

—Putep te 'āxop xat, xa tik pakut hittupmā'? Putep hā 'āxop te nōm tik hittupmāhā'? Kaxīy.

⁸ Ha Topa Koxuk te Pet ka'ogāhā', ha hām'āktux ka'ok, hu:

—Tikmū'ūn xexka xop, xix tik xop te hāmyūmmūg xop: 'Ūg'āpax! ⁹ 'Āxop tek mūn yīkopit, hu: “Putep te 'āxop xat, xa nōm tik hittupmāhā'? Putep hā 'āxop te' hittupmāhā'?” Kaxīy. ¹⁰ 'Ūg'āpax, 'āte xa hāmyūmmūgā'ax, xa hāmyūmmūg, puyīy 'Iyaet yōg tikmū'ūn hāmyūmmūg. 'Āxop te Nāyane yōg Yeyox Kunnix putex mīpkupnix tu', ha Topa te' hīnnāhā putpu', hamūn te nōm tik hittupmāhā', Yeyox 'āxet'ax 'āktux hā' hittupmāhā'. Pēnā'. Nōmhā' xip, tu hāpkumep. ¹¹ Yeyox yā mīptut hā' māykup putuk, xix koxuk. 'A 'āxop te Yeyox putup nōg, pa Topa te' xexkanāhā xe'ēgnāg. ¹² 'Ok xip tik nōy te tikmū'ūn kuxa kummuk xit, nūy yānān tu' kuxa max tat? 'Ok xip hāpxexka xohix tu'? 'Ap xip'ah. Yeyox yāp-xet xip. Topa te Yeyox 'āxet'ax hōm tikmū'ūn pu', pu Yeyox yūmūg kuxa kummuk tu xit, nūy nō max tat 'ūyānān tu'. Kaxīy.

¹³ Ha' xexka xop te Pet pēnāhā xix Yoām, ha' yīpkutuk 'ohnāg, yīy hāmpe'paxex, hu:

—Tappet xax yūmmūg kutōgnāg, pāyā tute Yeyox mūtik hāpkumep, yā' yōg tik xop, kaxīy.

¹⁴ Ha tik tupmāhā' xip, ha' xexka xop te' pēnāhā', hu yāyhāhup, tu' yīy 'ohnāg, ¹⁵ tu:

—'Āpep, nūy hāptopa mōg. Kaxīy.

Ha' mōg, ha' xexka xop te yāy mūtik hām'āktux hā' nōy yānān, ¹⁶ hu:

—Putep mūn mīy'ax? Pet xix Yoām te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg. Tep tu yā' koit? Yā Yenoyanēn yōg tikmū'ūn xohix te' pēnāhā', tu' yūmmūg. ¹⁷ 'Āpu, nōm tik 2 xat hok, pu Yeyox 'āxet'ax 'āktux hok tikmū'ūn pu', pu tikmū'ūn Yeyox xaxok. Kaxīy.

¹⁸ Tu Pet xānāhā xix Yoām, tu' xat hok, hu:

—Yeyox 'āxet'ax 'āktux hok, xix tikmū'ūn pu Yeyox yūmmūgā hok. Kaxīy.

¹⁹ Pa Pet xix Yoām te:

—'Āxop pa te hāmyūmmūg: Pi'yā' max, 'ok pe 'āxop puk yīpkox pip, 'ok pe Topa puk yīpkox pip? 'Āxop te hāmyūmmūg. ²⁰ 'Ūgmū'āte Yeyox 'āxet'ax 'āktux putup mō'kuma' mōg, Topa te' xat, hak mūg yīpkox pip Topa pu hāmāxap, hu hāpxopmā'ax pēnāhā 'āktux putup, xix hāpxopmā'ax 'āpak 'āktux putup kamah. Kaxīy.

²¹⁻²² Ha tik hittup yōg hāmyāxatamuk te 40, yīy tikmū'ūn xohix te Topa 'āktux max, hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg hah, ha' xexka xop te Pet xūygāp-tup, xix Yoām, pāyā tikmū'ūn yīpkutuk, hu' mīy 'ok pa' gāy, tu Pet xupepmāhā xix Yoām.

Yeyox yōg tik xop te Topa pu hām'āktux

²³ Ha' mōg, tu mōktu mōxaha' xape pet tu', tu' xexka xop yōg hām'āktux'ax 'āktux 'ūxape xop pu', tu 'āmānex xexka xop yōg hām'āktux'ax 'āktux, xix tik xop te hāmyūmmūg yōg hām'āktux'ax 'āktux. ²⁴ Ha' xupak, tu Topa pu hām'āktux, tu yāy yīy puxet hā hām'āktux, hu:

—Topah, 'āxexka xe'ēgnāg, xate pexkox mīy, xix hahām, xix kōnāg xexka', xix hāpxop xohix te kopa' pip mīy. ²⁵ Hōmā 'Ākoxuk Xe'ēgnāg te hām'āktux, tu' xat, pu 'ōg kāmānat Namix hām'āktux, hu: “Tep tu' puknōg xop gāy? Ha' hep xop xohix te hāmpe'panōm, hu: “Ūkxexka”, kaxīy, pak-tōgnāg, tu xe: “Ūgka'ok”, kaxīy, pāyā' pu'ūgnāg. ²⁶ Hāpxexka xohix yōg xexka xop te yāy tu nū'nāhā', nūy Topa hā kumīy, nūy Topa yōg hāmyāyikutnā'ax mūtik yāy tuk-mīy,” kaxīy.

²⁷ —'Ap koit'ah. Yā Yenoyanēn yōg xexka xop, yā Yoneo yōg tikmū'ūn xi' puknōg xop, xix Pinat, xix 'Enot, tu yāy tu nū'nāhā', nūy 'ōg Kāmānat Xe'ēgnāg hā kumīy, pāyā xate Yeyox yāyikutnāhā', tu nōm xexkanā xe'ēgnāg. ²⁸ Hōmā xate hāmpe'āpaxex, tu hām'āktux tap, yīy 'ōgnū hām'āktux hittap hā Yoneo yōg tikmū'ūn kummuk te Yeyox kummugāhā nōmhā, xi' puknōg kummuk xop te' kummugāhā nōmhā. ²⁹ Tu' gāy, tu' yīy gāynām, yīg mū'āte xa tu' xak, xak mūg ka'ogā', 'ūyīy hāpxopmā max, nūy nōm xexka xop yīpkutuk hok, nūy 'ōgnū hām'āktux 'āktux pax. ³⁰ Yā 'āka'ok, hu tikmū'ūn hittupmāhā', tu hāpxopmāhā', xix hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg, pu tikmū'ūn pēnā', tu 'ōg Kāmānat Xe'ēgnāg Yeyox hā hāpxopmāhā'. Kaxīy.

³¹ Tu Topa pu hām'āktux kux, ha mīptut yāy nuhuk, ha Topa Koxuk te' xohix ka'ogāhā', hu Topa yōg hām'āktux 'āktux, tu' yīpkutuk 'ohnāg.

'Ūkuxa mām ka'ok xop te hāpxop xohix koxip

³² Yā' kuxa mām ka'ok, tu' kuxap-xet, xip-tox puxet. 'Ap hām'āktux'ah, hu: “Yōgnū”, kaxīy. 'Āmhok. Pāyā hāpxop xohix yā yāy yōg, tu' xupkumīy 'ohnāg. ³³ Ha Yeyox yōg mō'pok xop te hām'āktux ka'ok, tu yūmūg xuxyā Yeyox putpu hi'ax 'āktux, ha Topa te' kuxa mām ka'ok xop ka'ogāhā', ha tikmū'ūn tep-tup pax. ³⁴ 'Ap hok xop pip'ah, pap-te xop te mīptut hāmenex xix hahām, tu tayūmak pop, tu' xape xop pu' popmāhā', ³⁵ Ha' mō'pok xop te' pop, tu' hok xop pu' popmāhā'.

³⁶ Ha Xip yōg tik yā Nemi hā' mōkputox, tu' xuxet'ax Yoye Maname', ha' xuxet'ax te tikmū'ūn yīy'ax hā: “Nōm te' nōy ka'ogāhā”, ³⁷ tu yāy yōg hām hāmenex, tu tayūmak paha', tu mō'pok xop pu' hōm.

5

'Ānānīn xix Xapit

¹ Tik 'āxet'ax 'Ānānīn, xi' xetut 'āxet'ax Xapit, tu yāy yōg hām hāmenex, ² ha' nōmenex, tu tayūmak paha', tu mō'pot, tu' yāg xaptop, tu' yāg nōy paxnūn mō'pok xop hah, Yā mō'āmā', hu:

—Yā tayūmak xohix, yā' kux, 'ap nōy xip'ah. Kaxīy.

Ha' xetut te yā' koit yūmmūg, tu mō'āmā kamah. ³ Pa Pet te:

—'Ānānīn, tep tu xate Hāmgāyāgnāg yōg hām'āktux 'āpak, tu 'āyīpkox xip nōm hām'āktux kummuk pu'? Yā Topa Koxuk pu yā' koit, tu tayūmak yāgnāg xaptop, tu' yīy

'ohnäg! ⁴ Hahām 'ōgnū, xix tayūmak xohix 'ōgnū'. Putep mūn pe'āpaxex 'ākuxa kopah? Xate tikmū'ūn pu' koit'ah, pa Topa mūn pu' koit. Kaxīy.

⁵ Ha' xupak, tu hām tu' nāhā', tu' xok xe'e', ha nōm te' xupak kuxānōg xexka'. ⁶ Tik xiptap te 'Ānānīn kīy topixxax hā, tu mō'tat, tu nō hāpkot.

⁷ Ha 'ot 3 nōg, 'ihā' xetut mō'nāhā', 'ap te yīpxox xok'ax yūmmūg'ah, ⁸ ha Pet te:

—Pu, 'āyīy. 'Ōgnū hahām yōg tayūmak xohix te xīy? Kaxīy.

Ha:

—Hamūn. Yā tayūmak xohix, 'ap nōy xip'ah. Kaxīy.

⁹ Pa Pet te:

—Tep tu 'āyīpxox te koit, xix 'āmūn? 'Ok Topa Koxuk pu' koit, nūy nō gāyā'? 'Ūxupax: Tik te 'āyīpxox nō hāpkot, tu ta' nūn, tu nū', tu mō'ātat putup kama hāptopa'. Kaxīy.

¹⁰ Pet te hām'āktux kux, 'ihā' xetut te hām tu' nāhā', Pet pata yīka' nāhā', tu' xok, ha tik xiptap nūn, tu' pēnāhā', tu hāptopa mō'tat, tu' yīpxox yōkāmā' xe nō hāpkot. ¹¹ Ha' kuxa mām ka'ok xop kuxānōg xexka', ha tikmū'ūn xohix te' xupak, tu kuxānōg kamah.

Ha hāpxopmā ka'ok xe'ēgnäg

¹² 'Ūkuxa mām ka'ok xop te yāy tu nū'nāhā' Topa pet kux kaxax kaka hah, ha' kux kaxax 'āxet'ax Xanomām yōg, ha Yeyox yōg mō'pok xop te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnäg tikmū'ūn kopah, puyī' pēnā', ¹³ yīy tikmū'ūn kuxa mām 'ohnäg xop kuxānōg, tu' kuxa mām xop yīpkutuk, 'ap te yāy tu nū'nā'ah nōm xop mūtik, pāyā' xohix te nōm hāp-tup pax. ¹⁴ Ha tikmū'ūn punethok kuxa mām ka'ok yūmūg xuxyā kopah, tu' nūn, tu' nōy tu' mōxaha', tu yāy tu nū' kuxa mām ka'ok xop xok, tik xop xix 'ūn xop, ¹⁵ ha tikmū'ūn te' pakut xop tat putat kopah, tu mīm xix 'extet tu' xex, pu Pet koxuk kopa nāy, nūy hīttupmā'. ¹⁶ Ha kōmēn punethok te Yenoyanēn yīka' pip, ha kōmēn nōy yōg tikmū'ūn nūn Yenoyanēn tu', tu' pakut xop tat, xix yāmīy kummuk kopa' pip xop tat, ha' hīttupmāhā'.

'Ūxexka xop te tik xop kummugāhā'

¹⁷ Pa tik te 'āmānex xop xat'ax te' yīpkumīy, xix Xanoxeo xop te' yīpkumīy, ¹⁸ tu' xat, pu Yeyox yōg mō'pok xop mūy, tu kōmēn yōg kanet ha mō'tat, tu' xex. ¹⁹ Pa 'āmīy koxtap 'ihā pexkox yōg nū'kutnā'ax nūn, tu hāmyīnnīn'ax xōn, tu tik xop mōy kanet kopah, tu hāptopa' mōgāhā', tu' xat, hu:

²⁰ —Mōg, mōg, Topa pet xexka ha mōg, nūy Yeyox 'āktux, nōm te tikmū'ūn xop xohix hīnnā'ax. Kaxīy.

²¹ Ha hām'āpak, tu' mōg, tu māyōn xupep 'ihā tikmū'ūn yūmmūgāhā Topa pet xexka kopah.

Ha ta tik te 'āmānex xop xat'ax nūn, xi' yōg xop xohix, tu Yoneo xexka xop xohix xānāhā', pu yāy tu nūnnāy, ha' xat, hu:

—'Āpu, kanet tu nūnnāy Yeyox yōg mō'pok xop. Kaxīy.

²² Ha xonat xop mōg kanet hah, tu' xak, pāyā 'ap ti'ah, yīy putpu' nūn, tu' xexka xop pu' xuktux, ²³ hu:

—Pīpkup ka'ok hā mō'yīnnīn, ha' xōn ha' xīy 'ohnäg, ha xonat xop te hāmyīnnīn'ax yīka' pip, nūy pēnā', hak mū'āte kanet yōg hāmyīnnīn'ax xōn, pāyā 'ap tik 'ūm xip'ah kanet kopah. Kaxīy.

²⁴ Ha Topa pet xonat xop yōg kapitām te' xupak, xix 'āmānex xexka xop te' xupak kamah, tu:

—'Ihok, pute 'ūm? Kaxīy.

²⁵ Ha tik 'ūm nūn, tu:

—Hōmā 'āxop te tik tigāhā kanet kopah, yā hōnhā Topa pet xexka tu' pip, tu tikmū'ūn yūmmūgāhā'. Kaxīy.

²⁶ Ha xonat xop te tikmū'ūn yīpkutuk, tu hāmpe'paxex, hu "Pe yā 'ā mīkaxxap tux!" kaxīy. Hu mō'pok xop xūygā 'ohnäg, pāyā' mūg, tu' nūnnāhā', ²⁷ tu' xexka xop keppa' xex, ha tik te 'āmānex xop xat'ax te' yīkopit, hu:

²⁸ —'Ok 'āyīpkox hok? Hōmāg mū'āte xa' xat, hu: “'Āyīy hok, Yeyox 'āxet'ax hā yūmmūgā hok!” kaxīy. Pa 'āxop te tikmū'ūn xohix yūmmūgāhā Yenoyanēn kopah, nūy 'ūgmūg kupex Yeyox xok'ax hah, pu tikmū'ūn 'ūgmūg 'āktux kummuk. Kaxīy.

²⁹ Pa Pet xix mō'pok xop te hām'āktux hā' nōy yānān, tu:

—'Ūgmū'āte Topa yīy'ax 'āpak, tu Topa puk yīpkox pip hāmāxap, tuk-nāy tu tikmū'ūn puk mūg yīpkox pip. ³⁰ 'Āxop te Yeyox putex mīpkupnix tu', pipkup hā' xup mīpkupnix tu', nūy tup-tex, ha mōnāyxop yōg Topa te' putpu' hīnnāhā', ³¹ tu' xexkanāhā yāy yīpxe'e hā', nūy hāpkummuk mīy'ax xaxogā', pu tu' kux. ³² 'Ūgmū'āte' pēnāhā', xix Topa Koxuk te' pēnāhā', tu hām'āpak, tu xe hām'āktux, ha Topa te yāy Koxuk Xe'ēgnāg nū'kutnāhā tikmū'ūn hah, nōm xop kuxa mām ka'ok xop ha nū'kutnāhā'. Kaxīy.

³³ Ha' xupak, tu' gāynām, tu' kix putup, ³⁴ pa Paniye xop yōg tik xip, 'ūxuxet'ax Gāmāniet. 'Ōhōm tik te hāmyūmmūg xexka', tu Topa yōg xat'ax yūmmūgāhā', ha tikmū'ūn xohix tep-tup pax. Hak-nīhā' xip, tu' xat, hu:

—'Āpu, tik xop hāptopa mōgā'. Kaxīy.

Ha' mōgāhā Yeyox yōg mō'pok xop. ³⁵ Ha Gāmāniet te' xexka xop pu hām'āktux, hu:

—'Iyaet yōg tik xop, 'ōg pa mōxip, xayīy 'āmpē'āpaxeh, nūy hāpkummuk 'ūm mīy hok. ³⁶ Hōmā Teot te tikmū'ūn xat putup, tu tik xop te 400 mōgāhā', hap-tex, ha nōm xop te' pe' mōg te' xaxok, ha' kux. ³⁷ Ha hāpxip 'ihā gohet te tikmū'ūn mō'kupix, tu tikmū'ūn xohix te xīy yūmmūg putup, hu mō'kupix, 'ihā Ganinet yōg Yot xip, ha tikmū'ūn punethok te Yot pe' mōg, ha' xok, ha tikmū'ūn te yīkām xupmāhā'. ³⁸⁻³⁹ Yīy hōnhā 'āte xa hām'āktux, hu: Tik xop nīm, tu' kummugā hok. Pi'yā'? 'Ok pe Topa te nōm nū'pok, 'ok pe tik 'ūm te nū'pok? 'Āte' yūmmūg'ah. Yī' hip, ka Topa mūtik yūmūg yāy tuk-mīy. Kaxīy.

Ha' xexka xop te Gāmāniet yōg hām'āktux 'āpak, tu' yīpkox pip, ⁴⁰ tu Yeyox yōg mō'pok xop xānāhā', tu' kix xoxax hā', tu' xat, hu:

—Yeyox 'āxet'ax 'āktux hok! Kaxīy.

Tu' tux hok, pu mōg.

⁴¹ Ha' mōg, tu' kuxa hittup. Yā' xexka xop te' xūygāhā', Yeyox xūy putuk tu' xūygāhā', yī' hittup. ⁴² Tu 'āmnīy xohix hā hāmyūmmūgāhā Topa pet xexka kopah, xix mīptut xohix kopah, tu Yeyox yā Kunnix 'āktux. Topa te nōm yāy kutnāhā xe'ēgnāg.

6

Tik te 7 te mō'pok xop hā' tehe'.

¹ Hāpxip 'ihā' kuxa mām ka'ok xop xohix nōy nā' mōg. Ha Genex yīy'ax yōg tikmū'ūn te:

—'Āmnīy xohix hā 'āxop tek xit'ax popmāhā yūmū yōg hok mām xop pu', pāyā 'ūgmūg yīy'ax xop xate' xaxok, tuk xit'ax 'ohnāg hōm, 'ihā Yoneo yīy'ax hok mām xop pu' popmāhā'. Kaxīy.

² Ha mō'pok xop te 12 te' kuxa mām ka'ok xop xohix xānāhā', tu:

—Topa tek-mūg xat, 'ūyōg hām'āktux yūmmūgā', hak mū'āte Yeyox tu hāpxopmāhā'. 'Ap hāmyūmmūgā kux putup'ah, nūy kuxa mām ka'ok xop tu' xit'ax popmā'. ³ 'Āpu, tik max te 7 yīmōgatux 'āxop kopah, pu hāpxop popmā', puyīy 'ūn xop xaxogā hok, ⁴ pak mū'āte Topa pu hām'āktux pax putup, tu Topa yōg hām'āktux yūmmūgāp-tup. Kaxīy.

⁵ Ha' xohix te nōm hām'āktux putup, hu' kuxa hittup, tu tik xop yīmōgatux, tu 'Extep yāy kutnāhā hāmāxap. Yā' kuxa yūm ka'ok, ha Topa Koxuk te' ka'ogāhā'. Ha tik nōy yīmōgatux 'Extep mūtik, tik xohix te: Pinip, xix Ponok, xix Nīkānōg, xix Tīmām, xix Pām, xix kōmēn 'Ātikit yōg Nīkonao, yā Nīkonao te Yoneo xop hā' puknōg tap, pāyā hōmā nōm xop kopa mō'nāhā', tu mōnāyxop yōg hāpxopmā'ax tat. ⁶ Ha tik te 7 mōgāhā mō'pok xop hah, tu' keppa tigāhā', ha Topa pu hām'āktux, tup-tox yīmū' yīm nōm, pu Topa Koxuk ka'ogā'. ⁷ Ha tikmū'ūn punethok te Topa yōg hām'āktux 'āpak, ha Yenoyanēn yōg tikmū'ūn punethok kuxa mām ka'ok, ha' kuxa mām ka'ok xop xohix nōy nā' mōg. 'Āmānex xop kama te Topa yōg hām'āktux pu' yīpkox pip.

'Ūgāy xop te 'Extep mūg ka'ok

⁸ Ha 'Extep te hāpxopmā xe'ēgnāg, pu tikmū'ūn pēnā', ha Topa te' ka'ogāhā', tup-tup pax, ⁹ ha Topa pet 'āxet'ax Nimet yōg, ha' yōg xop nūn, tu hām'āktux hā' nōy yānān 'Extep mūtik, ha tik xohix te: Xinēn yōg, xix 'Anexanit yōg, xix Xinix yōg, xix 'Ax yōg. 'Ūxohix te hām'āktux hā' nōy yānān nām 'Extep mūtik. ¹⁰ Pa 'Extep te hāmyūmmūg xexka', yā Topa Koxuk te nōm pu hāmyūmmūgāhā', ha' nōy xop te' yēy, tu' gāy. ¹¹ Tu' nōy xop pu tayūmak xaptop hā' hōm, tu' xat, hu:

—'Āmōg, nūy yā' koit. Kaxīy.

Ha' mōg, tu' koit, hu:

—'Extep te hām'āktux kummuk, tu Topa 'āktux kummuk xix Mōnāyxop Mōyyex 'āktux kummuk. Kaxīy.

¹² Tu' yīy hā tikmū'ūn gāyāhā', xi' xexka xop, xix hāmyūmmūg xop, tu' koit hā' xohix gāyāhā', tu 'Extep mō'tat, tu' xexka xop keppa' xix, ¹³ ha tik xop te koit hā' hām'āktux, hu:

—'Extep te hām'āktux kummuk, tu' xuktux pax, ha' kux 'ohnāg, tu Topa pet xexka 'āktux kummuk, xix Mōyyex yōg xat'ax 'āktux kummuk. ¹⁴ Kāy te hām'āktux, hak mū'āte hām'āpak, ha: Nāyane yōg Yeyox te Topa pet xexka koxyōy putup, tu Mōyyex yōg hāpxopmā'ax hittap nōāp-tup, nūy yā' xat'ax puknōg hā' nōy yānān. Kaxīy.

Pāyā' koit.

¹⁵ Ha tikmū'ūn xexka xop te 'Extep pēnā ka'ok, ha' pa hittup xe'ēgnāg, tu pexkox yōg mō'kutnā'ax putuk.

7

'Extep te yāy pupi hām'āktux

¹ Ha tik te 'āmānex xop xat'ax te 'Extep yīkopit, hu:

—'Ok tik te hāpxe'e 'āktux? Kaxīy.

² Ha 'Extep te:

—'Ūkxape xop xi' tak mūnōm xop, 'ūg'āpax: Topa xexka xe'ēgnāg te pexkox kopa' xip, tu hām'āktux mōnāyxop 'Amanām pu', ha hāpxexka Mēyopotām tu' xip hāmāxap.

³ Ha hām'āktux, hu: “Ōg hām nīm, xix 'āxape xop nīm, nūy mōg hām 'ūm tu 'āte xa' mūg putup,” kaxīy. ⁴ Ha' xip hāpxexka Kānet tu', tu' mōg, tu mōktu xupep kōmēn 'Anāg tu', tu' tihi', ha yāy tak xok, ha Topa te mō'kutnāhā 'ōg hām hah, nūnte'. ⁵ Pa Topa te 'Amanām pu hām 'ohnāg hōm, hām 'ūm kutōgnāg tu' hōm 'ohnāg, ha 'Amanām te' puknōg yōg hām tu' xip, pa Topa te hām'āktux xex, hu: “Hōmā 'āte xa nū hām hōm putup, tu 'āxok tehōmip, 'āmōkputox pu' hōm putup,” kaxīy. Pāyā 'Amanām kutok hok.

⁶ Ha Topa te xe hām'āktux 'Amanām pu', hu: “Āk-tok xupep-tup xop te' puknōg yōg hām tu' pip putup, ha hāmyāxatamuk xohix te 400 hā' puknōg xop te' xūygāp-tup, ha' hok hā' hām putup. ⁷ 'Ūkpa te hāmyūmmūg, ha hāmyāxatamuk te 400 nōg, 'ihā 'āte' gāy xop 'ūyānān tu' xūygāp-tup, ha 'āmōkputox xupepmāp-tup, puk xax nūnte, nūy tu nūk tetex,” kaxīy. ⁸ Ha Topa te pa'ax mīy 'Amanām mūtik, pu tuk-tok xupep-tup xop xohix hāmyūmmūg, yā Topa yōg tikmū'ūn xe'e', ha Topa te' xat, hu: “Āxop yāy nāg xax xak kutōgnāg 'ūyīmap. Puyā 'āk-tok pit xupep-tup xop xohix yāy xax mep, ha 'a' kux'ah,” kaxīy. Ha 'Amanām tek-tok 'Iyak put, ha 'āmñīy te 8 nōg, 'ihāk-tok pit yāy xax yīmap tu' xak, ha 'Iyak tek-tok pit Yako put, ha Yako tek-tok put te 12, tuk-tok pit xohix yāy xax 'ūyīmap tu' mep kutōgnāg.

⁹ —Ha mōnāyxop Yako kutok pit xop te' taknōy yīpkumīy, tu' taknōy Yoye putup nōg, hu' nōmenex hāpxexka 'Eyit yōg puknōg xop pu', tu tayūmak pop, ha' mōgāhā', tu ta tu' mōg, tu mōktu xupep 'Eyit tu', ha Yoye kuxa teknōg, pāyā Topa te Yoye mūtik tihi', ¹⁰ tu hāpkummuk tu' xut, tu mō'nīynām, puyīy hāmyūmmūg xexka', ha 'Eyit yōg tik te tikmū'ūn xat'ax te Yoye putup pax, tu' xexkanāhā yāy pet kopah, xix hāpxexka 'Eyit kopah. ¹¹ Ha hāmyāxatamuk 'ūm hā hāmhōgnāg, 'ap xit'ax pip'ah, ha putup te' kix 'Eyit yōg tikmū'ūn, xix Kānā'āg yōg tikmū'ūn, ha mōnāyxop te yāy xit'ax xak, pāyā xipi'ah.

¹² Pa tik 'üm te hām'āktux Yako pu', hu: "Yā' pip xit'ax 'Eyt kopah." Kaxīy. Ha Yako tek-tok pit te 10 mō'pok 'Eyt tu', ha' taknōy te 10 mōg hāmāxap, tu ta tu' xit'ax xak.

¹³ Tuk-nāy tu' mōg 'ūxeheh, ha Yoye te hām'āktux yāy taknōy xop pu', hu: "Ūgmūn yā 'ātaknōy Yoye!" kaxīy. Ha tik te' xat'ax 'āxet'ax Pana'o', tu Yoye xape xop yūmmūg.

¹⁴ Ha Yoye te yāy tak xānāhā', xi' xape xop xohix, pu nū', 'ūxohix te 75. ¹⁵ Hu' nūn, tu ta tu' nūn tu nūktu mōxaha 'Eyt tu', ha hāpxip 'īhā Yako xok xix Yoye', xi' taknōy xop.

¹⁶ Ha' yīnxax tat Xikēg tu putpu', tu nō hāpkot. Hōmā 'Amanām te nōm xukpot pop, tu tayūmak hā' yānān 'Emōg kutok mūtik.

¹⁷ —Ha 'Iyaet yōg tikmū'ūn xop xohix nōy nā' mōg, tu mōktu xohix xexka', ha hāmyāxatamuk xohix nōg, 'īhā Topa te yāy yōg hām'āktux xutigāhā', tu hām xexka hōm 'Amanām mōkputox pu'. ¹⁸ Ha tik puknōg nōy xip 'Eyt tu', nōm te Yoye yūmmūg 'ohnāg, ¹⁹ tu kokexmax putuk, tu' gāynām, tu yūmmūg mōnāyxop xūygāhā', tu' xat 'ūgāy tu', hu: "Ūtut tek-tok pit put, puyā' nīm hāptopa', puyī' xok!" kaxīy. ²⁰ Ha Mōyyex mūg tut te' put, ha' māynāg, Topa te nōm putup pax, ha māyōn hex 'ānuk te 3 hā yāy tak pet kopa' xip, ²¹ ha hāptopa' xupep, tu' xex, ha nōm xat'ax kutok hex te' xipihī', tup-tup, 'ūmax hah, tu' nōy yāy. ²² Ha' puknōg xop te Mōyyex pu hāmyūmmūg'ax hāmyūmmūgāhā', puyīy hāmyūmmūg xexka', ha hām'āktux ka'ok, xix hāpxopmā ka'ok kamah. Kaxīy.

²³ 'Extep te xe:

—Hāmyāxatamuk te 40 nōg, 'īhā Mōyyex mōg, nūy xape xop pēnā', ²⁴ tu' pēnāhā', ha tik puknōg te 'Iyaet yōg tik kummugāhā', ha Mōyyex te' xape mō'nīynām, tu 'Eyt yōg puknōg 'ūyānān tu' kix, ha' xok. ²⁵ Ha Mōyyex te hāmp'e'paxex, hu: "Topa tek putup, 'ūxape xop mō'nīynām," kaxīy. Pāyā tik 'üm te Mōyyex yōg hāmp'e'paxex yūmmūg 'ohnāg. ²⁶ Ha hāptup nōy 'īhā tikmū'ūn yāykix, ha Mōyyex te' pēnāhā', tu' nōy nīmāp-tup, hu: "Āxop yā xape'. Putep tu yāykix?" kaxīy.

²⁷ —Pa' nōy tep-tup nōg, tu: "Ū 'üm 'āmūn? Ū 'üm te 'āxexkanāhā', xayīy hāpxopmā'ax tu kopit? Āpa te hāmyūmmūg 'ohnāg. ²⁸ Hōmā xate 'Eyt yōg tik putex. 'Ok hōnhā xatek mūn putex'ax?" kaxīy. ²⁹ Ha Mōyyex kuxānōg, tu' xupaha hāptox hah, tu' nōy yōg hāpxexka Mīni'ān tu' xip, tu hāpkumep, tuk-tok pit 2 pop.

³⁰ —Ha hāmyāxatamuk te 40 nōg, ha pexkox yōg nū'kutnā'ax nūn, ha Mōyyex te' pēnāhā', tu hām panip xexka yōg yīktix Xīnāy yīmū' pēnāhā', ha mīxux te kuxap xakot, ha pexkox yōg nū'kutnā'ax te' kopa' xip, ³¹ ha' pēnāhā', tu kuxānōg, tu hūmnāg tu' mōg, tu Topa yīy'ax 'āpak, ha: ³² "Ūgmūn yā Mōnāyxop hā Topah, xix Mōnāyxop 'Amanām hā Topah, xix Mōnāyxop 'Iyak hā, xix Mōnāyxop Yako hā Topa kamah," kaxīy. Ha Mōyyex kuxānōg xexka', tu yāy puxu'ux nām, 'ap pēnāp-tup'ah, ³³ ha Topa te: "Hām te 'āk-nīhā 'āxip hām tu', mō'ānā hok, Topa xip tu'. ³⁴ Āte yāy yōg tikmū'ūn xūy pēnāhā 'Eyt kopah, hu' kokōn 'āpak, tuk nūn, 'āhak nūn, nūy mō'ākutnā 'Eyt tu'." kaxīy.

³⁵ 'Extep te xe:

—Hōmā tikmū'ūn te Mōyyex putup nōg, tu: "Ū 'üm te 'āxexkanāhā', xayīy kopit?" kaxīy. Pa hōnhā Topa te Mōyyex nū'kutnāhā tikmū'ūn hah, nūy Mōyyex xexkānā', nūy tikmū'ūn mōy hām puknōg kopah, ha Topa te pexkox yōg nū'kutnā'ax nū'kutnāhā', nōm te mīxux kopa' xip, pu Mōyyex mūtik tu ti', tu mō'nīynām. ³⁶ Ha Mōyyex te 'Iyaet yōg tikmū'ūn hittap mōy hāpxexka 'Eyt kopah, tu hāmyāxatamuk te 40 hā' mōgahā', tu hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg hāpxexka 'Eyt tu', xix kōnāg xexka 'Āta tu', xix hām panip xexka tu', puyīy nōm tikmū'ūn pēnā'. ³⁷ Hamūn, Mōyyex te tikmū'ūn hittap pu hām'āktux, hu: "Topa te tik yāy kutnāp-tup puyīy tu pupi hām'āktux, 'āxape xop kopa yāy kutnāp-tup, 'ānōy, 'ūkputuk," kaxīy. ³⁸ Mōyyex xix tikmū'ūn te hām panip xexka tu' pip, ha pexkox yōg nū'kutnā'ax te hām'āktux yīktix Xīnāy yīmū', tu Mōyyex pu hām'āktux, xix yūmmūg mōnāyxop pu', ha Mōyyex te Topa yōg xat'ax pop, nūy yūmmūg xohix pu' popmā'.

³⁹ —Mōnāyxop te Mōyyex yōg hām'āktux 'āpak, pāyā' yīpkox 'ohnāg, tu' nīm, tu hāpxexka 'Eyt xak, tu 'Eyt tu' mōg putup putpu', ⁴⁰ tu hām'āktux 'Anām pu', ha 'Anām te

'Iyaet yōg tikmū'ūn hā 'āmānex xat'ax hāmāxap, ha hām'āktux, hu: “'Āpu, Topa komut 'ūm pipkup hā mīy, 'ūyīy heyah, puyīy yūmūg xohix tu mōgā'. Pi'yā' mōg Mōyyex, nōm tek mūg mōgāhā'? 'Ap yūmmūg'ah,” kaxīy. ⁴¹ Ha mūnūytut kutok komut mīy, pipkup yānāmnāg 'āta hā' mīy, hu nō heyah, ha xokxop mō'hap nōm mūnūytut kutok komut keppah, tu' haxyāhā', tu' kuxa hittup. ⁴² Pa Topa te nōm topa komut xop putup nōg, hu tikmū'ūn nīm, 'ūgāy tu', ha' kuxa mām ka'ok māyōn kopah, xix māyōn hex kopah, xix māyōnnāg kopah, ha Topa pupi hām'āktux xop hittap te tappet tu kax'āmi', Topa pupi kax'āmi', hu:

“Hāmyāxatamuk te 40 hā 'āxop te 'a' mō'hap 'ohnāg xokxop, 'ūhax, hām panip xexka kopah 'a mō'hap'ah. 'Āmhok.

⁴³ 'Āxop tep-tup puknōg xop yōg topahnāg komut xop, 'ūxuxet'ax Mōnok, yā topahnāg komut Hēnpāg yōg māyōnnāg 'āxop tep-tup pax, tu hāpxop 'ūm 'āyīm hā' mīy putup, hu nō heyah.

'Āte mō'ākutnāp-tup Maminōn kūnāpa', hāptox tu'.” Kaxīy.

⁴⁴ —Mōnāyxop te Topa pet mīy hām panip xexka kopah, ha Topa te Mōyyex yūm-mūgāhā', ha' mīy, topixxax ka'ok xexka hā' mīy. ⁴⁵ Ha mōnāyxop te Topa pet tat, ha Yoyoe te mōnāyxop mōgāhā', ha yāy yōg hām tu nū'tat, 'ihā Topa te' puknōg xop xohix hām kopa' mōy, nūy mōnāyxop pu' hōm. Ha mōnāyxop pip, ha hāmyāxatamuk xohix mōg, ha Namix te 'Iyaet yōg tikmū'ūn xat. ⁴⁶ Ha Topa te Namix putup pax, ha Topa pet max xexka mīy putup, mōnāyxop Yako yōg Topa pu' mīy putup, ⁴⁷ pāyāk-tok Xanomām te' mīy.

⁴⁸ —Pa Topa xexka xe'ēgnāg te mīptut 'ūm kopa' ti'ah, nōm mīptut yīm hā' mīy, ha tik te Topa pupi hām'āktux, tu:

⁴⁹ “Pexkox xexka yāk xip'ax xe'ēgnāg,

ha hahām yāk mūn hā hāptonnok'ax.

Xate 'a mīptut 'ūm mīy putup, puk pip'ax? 'Ak pip putup'ah.

⁵⁰ 'Ūgyīm te hāpxop xohix mīy.” Kaxīy.

⁵¹ Yā 'Extep te hām'āktux kux, tu:

—'Āyīpkox 'ohnāg! 'Ākuxa mām 'ohnāg Topa kopah! Yā 'āmnīy xohix hā Topa Koxuk pu 'āyīpkox 'ohnāg, mōnāyxop yīpkox hok, xix 'āxop. ⁵² Mōnāyxop te Topa pupi hām'āktux xop kix, nōm te Yeyox nūn'ax 'āktux, ha 'āxop te Topak-tok hōm hām puknōg yōg xop pu', puyīp-tex. ⁵³ Pexkox yōg nū'pok xop te xa Topa yōg xat'ax hōm, pa 'āxop tep-tup nōg. 'Ūkux. Kaxīy.

⁵⁴ Ha' xexka xop te hām'āpak, tu' gāynām, tu' xox kāyānām, 'ūgāy tu'. ⁵⁵ Pa Topa Koxuk te 'Extep ka'ogāhā', tu mō pexkox kāgmāg, tu Topa yōg yānām xe'ēgnāg pēnāhā', tu Yeyox pēnāhā kamah, ha Topa yīpxe'e hāk-nīhā' xip, ⁵⁶ tu:

—'Āte pexkox kopa' pēnāhā', tu Yeyox pēnāhā', yā Tikmū'ūn Kutok, tu Topa yīpxe'e hāk-nīhā' xip. Kaxīy.

⁵⁷ Pa Yoneo xexka xop gāynām, tu' yīy ka'ok, tu mō yīpkox yīnnīn, nūy hām'āpak hok, tu mō' nū'paha', ⁵⁸ tu kōmēn Yenoyanēn kopa' xut, hak-nāpa' mōg, ha mīkax xexka tux, nūy putex, ha tik xop te' pēnāhā', tu' xax mōy, tu tik xiptap 'āxet'ax Xaot pata yīka mō'yōn. ⁵⁹ Ha mīkaxxap xexka tux nām, 'ihā 'Extep te Yeyox xānāhā', hu:

—Yāyā Yeyox, 'āte xa 'ūgkoxuk hōm, pa'! Kaxīy.

⁶⁰ Tu' kopaxux hā' xip, tu' yīy ka'ok, hu:

—Yāyā', 'āpu 'ūyōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā', pu tu kux! Kaxīy.

Tu hām'āktux kux, tu' xok.

Ha Xaot te' pēnāhā', tu 'Extep xok'ax putup, yī' kuxa hittup.

8

Ha Xaot te' kuxa mām ka'ok xop kummugāhā'

¹ Ha Yoneo xop te' kuxa mām ka'ok xop kummugāhā' kōmēn Yenoyanēn kopah, ha nū'paha', tu mō tika' mōg hāpxupmāhā tu', hāpxexka Yonex tu' mōg, xix hāpxexka

Xāmānit tu' mōg, ha mō'pok xop te 12 nox pip Yenoyanēn kopah. ²Tik xop max te Topap-tup pax, tu 'Extep nō hāpkot, tu mō'nīy, tu ta pota ka'ok.

³Pa Xaot te hāpkummugāhā', tu' kuxa mām ka'ok xop xūygāhā', tu' pet kopa' mōy, tu' yīm kīy ka'ok, tu kanet kopa' xex, tik xop xix 'ūn xop.

Tik xop te hām'āpak max 'āktux kōmēn Xāmānit kopah

⁴Ha nōm nū'paha te Topa yōg hām'āktux 'āktux putat tox hā, xix kōmēn xohix kopah.

⁵Ha ta' mōg Pinip, tu mōktu Xāmānit tu' xupep, tu Yeyox yā Kunnix 'āktux. Yā 'ōhōm Yoneo yōg tikmū'ūn xat'ax xe'ēgnāg. ⁶Ha Xāmānit yōg tikmū'ūn kuxap-xet, xip-tox puxet, tu Pinip yōg hām'āktux 'āpak, tu hāpxopmā xe'ēgnāg pēnāhā'. ⁷Ha Pinip te yāmīy kummuk mōy Xāmānit yōg tikmū'ūn kopah, ha yāmīy kummuk yīy ka'ok, tu' mōg, ha hāpkumep hok xop hittup, tu hāpkumep, yāy hi ha' mōg. ⁸Yīy Xāmānit yōg tikmū'ūn kuxa hittup xexkah.

⁹⁻¹¹Pa tik 'āxet'ax Xīmām te' xut mīhīm, tu hāmyāxatamuk xohix hā kugōy hāp-tex, tu yāy 'āktux xexka', ha Xāmānit yōg tikmū'ūn kuxānōg Xīmām hā, 'ūxut mīhīm hah, tu' yīpkox pip Xīmām pu', tu: “Yā Topa mūn te Xīmām ka'ogāhā xexka!” kaxīy.

¹²Pa Pinip nūn, tu Yeyox yōg hām'āpak max 'āktux, tu Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat 'āktux, tu Yeyox yā Kunnix 'āktux, ha tikmū'ūn kuxa mām ka'ok Yeyox kopah, hap-tox pix, tik xop xix 'ūn xop. ¹³Ha Xīmām kuxa yūm ka'ok kamah, hap-tox pix, ha Pinip pe' mōg, tu hāpxopmā xe'ēgnāg pēnāhā', tu tikmū'ūn hittupmā'ax pēnāhā', tu kuxānōg.

¹⁴Ha Yeyox yōg mō'pok xop pip Yenoyanēn kopah, tu Xāmānit yōg tikmū'ūn yāyhā Yeyox yōg xop yūmmūg, tu Pet xix Yoām mō'pok. ¹⁵Ha' mōg, tu mōktu mōxaha Xāmānit tu', tu Topa tu' xak, puyīy yāy Koxuk nū'kutnā nōm tikmū'ūn hah. ¹⁶Hōmā xix hōnhā Topa te yāy Koxuk Xe'ēgnāg nū'kutnā hok Xāmānit yōg tikmū'ūn hah, pa kōnāg hāp-tox pix puxehnāg, 'ihā Yeyox yā yāy xuxyā 'āktux. ¹⁷Ha Pet xix Yoām tep-tox yīmū' yīm xex, ha Topa te tikmū'ūn ha nū'kutnāhā yāy Koxuk Xe'ēgnāg.

¹⁸⁻¹⁹Ha Xīmām te' pēnāhā', tu mō'pok xop tep-tox yīmū' yīm xex pēnāhā', yā Topa te yāy Koxuk nū'kutnāhā tikmū'ūn hah, ha Xīmām te' pēnāhā', hu hām'āktux, hu:

—'A' nōmenex nōm hāpka'ok'ax, yīy xa tayūmak hā' nōy yānān 'ūyīy tikmū'ūn putox yīmūg yīm xeh, puyīy Topa Koxuk 'ūka'ogā'. Kaxīy.

²⁰⁻²¹Pa Pet te' mānōg, tu:

—Topa te 'ōg tayūmak nōāp-tup, xix 'āmūn nōāp-tup kamah! Xate hāmpē'āpaxex tayūmak hā' nōy yānān, nūy Topa Koxuk pa'. Topa te' hok tu nū'kutnāhā', pāyā xa nū'kutnā hok, 'ākuxa kummuk hah. Topa te 'āka'ogāp-tup 'ohnāg. ²²'Āpu, yāyhāhup, tu hāpkummuk mīy kux, tu Topa tu' xax, pu 'ōgnū hāpkummuk mīy'ax xaxogā', pu tu' kux. ²³'Āte 'āyūmmūg. 'Ōgnū hāpkummuk mīy'ax te 'āhīy yāy pu'. 'Āmūn yīpkumīy xexka nām. Kaxīy.

²⁴Ha Xīmām te tu' xak, hu:

—'Āpu, Topa tu' xax, 'ūgmūn pupi tu' xax, pu tu nū hok hāpxopmā'ax kummuk, nōm hāpxopmā'ax kummuk xate hām'āktux. Kaxīy.

²⁵Ha Pet xix Yoām te Topa yōg hām'āktux 'āktux, tu ta' mōg putpu Yenoyanēn tu', hu putat tox hā Yeyox yōg hām'āpak max'ax 'āktux, nūy xip tu xexka xohix kopa' xuktux.

Pinip te hāpkumep

²⁶Ha pexkox yōg nū'kutnā'ax te Pinip pu hām'āktux, hu:

—'Āyok, nūy mōg Yenoyanēn yōg putat hā, nūy mōy kōmēn Gayat tu 'āpep. Kaxīy.

Ha putat te hām panip xexka kopa' xip.

²⁷Ha ta' yok, tu' mōg, tu hāpxexka yōg 'Etxop yōg tapāyōg pēnāhā', ha tapāyōg yā 'Ennōk, tu 'Etxop yōg xat'ax hex Kānax hā kāmānat, tu hāpxexka yōg tayūmak xex, tu' pēnā max, tu' mōg Yenoyanēn tu', nūy Topa xax, nūy Topa pu nū' xup. ²⁸Tu putpu' nūn, tu te hāpxop yīkūy'ax yīmū' yūm, tu' nūn, tu mō'kupix, tu Topa pupi hām'āktux'ax 'Iyait yōg tappet mō'kupix, ²⁹ha Topa Koxuk te Pinip pu hām'āktux, hu:

—Mōg, nūy nū mūtik mōg hāpxop yīkūy'ax yīmū'. Kaxīy.

³⁰ Ha' mōg mō'ka'ok, tu tapāyōg mō'kupix 'āpak, tu:

—'Ok yūmmūg xate hāpxop mō'kupix'ax? Kaxīy.

³¹ Ha' nōy yānān, tu:

—'Ap yūmmūg'ah. 'A tik 'ūm tek yūmmūgā'ah. Kaxīy.

Tu' xānāhā', pu mōg, pu yāy mūtik mōg. Ha hāpxop tat'ax yīmū' mām, tu' nōy mūtik mōg. ³² Ha mō'kupix hā kaxīy:

“Tikmū'ūn te kahnēn mōgāhā', nūy putex, hā kaxīy tikmū'ūn te nōm tik mōgāhā', nūy putex.

Tikmū'ūn te kahnēn kutok xax xaxit, ha' yīy hok, yā kaxīy nōm tik yīy 'ohnāg.

³³ Tu' hok tu yāyhāhup, hāpkummuk mīy 'ohnāg tu', yīy tik xop te hāpkohe' mīy, 'ihā tik max pu hāpkummugāhā'.

'Ū 'ūm te tik mōkputox 'ūm pēnāhā'? 'Ap xip'ah, tik xok hah.” Kaxīy.

³⁴ Ha tapāyōg te:

—'Āyīy, tik 'ūm 'ōhōm? 'Ok pe 'iyait te yāy kax'āmi', 'ok pe' nōy pupi kax'āmi'? Kaxīy.

³⁵ Ha Pinip te hām'āktux, tu hāmyūmmūgāhā', tu nōm tappet hittap hā Yeyox 'āktux, tu Yeyox yōg hām'āpak max'ax 'āktux, tu Topa yōg hām'āktux hittap hā hāmyūmmūgāhā'.

³⁶ Ha' mōg putat hā, tu kōnāgkox pēnāhā', ha tapāyōg te:

—Pēnā'! Kōnāgkox! 'Āpu, kōnāg hāk putox pix! Kaxīy.

³⁷ Ha Pinip te:

—'Āte 'āp-tox pix'ax. 'Ok 'ākuxa yūm ka'ok xe'e'? Kaxīy.

Ha' nōy te:

—Hamūn! 'Ūgkuxa yūm ka'ok Yeyox Kunnix kopah. 'Ōhōm yā Topak-tok xe'ēgnāg. Kaxīy.

³⁸ Ha hāpxop yīkūy'ax tu' xakux, ha Pinip te tapāyōg putox pix kōnāg hā.

³⁹ Ha kōnāgkox tu' xupep, tu putpu' nūn, ha Topa Koxuk te Pinip putmōg, yīy tapāyōg te' pēnā hok, tu' kuxa hittup hā' mōg yāy pet hah. ⁴⁰ Ha tik 'ūm te Pinip pēnāhā' kōmēn 'Ayot tu', ha kōmēn xohix tu hām'āktux hā' mōg, tu Yeyox yōg hām'āpak max'ax 'āktux, tu' mōg, tu mōktu xupep Xeyanet tu'.

9

Xaot te hāpkummuk mīy'ax hā yāyhāhup

¹ Pa Xaot gāy, tu' yīy gāynām, tu:

—'Āte Yeyox mūtik mōg xop xohix kix putup! Kaxīy.

Tu' mōg tik te 'āmānex xop xat'ax hah, ² tu tappet pop, pu kōmēn Namān yōg xexka xop tu' mūg, nūy Yeyox yōg putat hā' mōg xop mūy, nūy tik xop xix 'ūn xop mūy, nūy kīy, tu nūktu Yenoyanēn ha' mōgā'.

³ Tu ta' mōg Namān yōg putat hā' mōg, ha kōmēn hāmhūmnāg tu' xip, ha hāpxip 'ohnāg 'ihā kuyānām xexka xakot Xaot yīmap. ⁴ Ha Xaot te hām tu' nāhā', tu yānmūn xupep'ax 'āpak, ha:

—Xaot, Xaot, tep tu xatek xūygāhā'? Kaxīy.

⁵ Ha Xaot kuxānōg, tu:

—'Ū 'ūm 'āmūn? Kaxīy.

Ha' nōy te:

—'Ūgmūn yā Yeyox. Xatek mūn xūygāhā', ⁶ pa 'āyok, nūy 'āk-nīhā xihip, tu mōg tu mōktu kōmēn Namān tu xupep. 'Ōnte tik 'ūm te xa hāmyūmmūgāp-tup. Kaxīy.

⁷ Ha tikmū'ūn te Xaot mūtik hāpkumep, tu' hip, tu' yēy. Tu' yīy'ax 'āpak, pāyā 'a tik 'ūm pēnā'ah. ⁸ Ha Xaot yok, tuk-nīhā' xip, pāyā hāmpēnā hok, ha tik te Xaot yīm mūg, tu' mōgāhā', tu mōktu mōxaha Namān tu'. ⁹ Ha 'āmnīy 3 hā Xaot te hāmpēnā hok, tu' xit hok, xi' xo'op hok kamah.

¹⁰ Ha kōmēn Namān kopa' xip tik kuxa yūm ka'ok Yeyox kopah, 'ūxuxet'ax 'Ānānīn, ha yāy koxuk hā hām'āpak, ha yūmūg xuxyā te' xānāhā', hu:

—'Ānānīn! Kaxīy.

Ha:

—Te 'ūm? Kaxīy.

¹¹ Ha yūmūg xuxyā te' xat, hu:

—'Āyok, nūy mōg putat yok hā Yot pet hah, nūy Tax yog tik 'āxet'ax Xaot xax. 'Ūpēnā! Tute Topa mūtik hām'āktux! ¹² Tu' yōtkup hā tik 'āxet'ax 'Ānānīn pēnāhā', ha' nūn, tu' xupep, tup-tox yīmū' yīm xex, pu xe hāmpēnā'. Kaxīy.

¹³ Pa 'Ānānīn te' yānān, hu:

—Yāyā', tikmū'ūn te Xaot 'āktux kummuk. Tute 'ōg tikmū'ūn xūygāhā Yenoyanēn kopah, ¹⁴ tu Yenoyanēn tu' xip, tu tappet pop Yoneo yōg 'āmānex xexka xop tu', tu' nūn, nūy mūy, nūy kīy, nōm xop te 'āxānāhā'. Kaxīy.

¹⁵ Pa yūmūg xuxyā te:

—'Āmōg. 'Āte Xaot yāyknāhā, puk mūn 'āktux hāmpuknōg xop pu', xi' xexka xop pu', xix Yoneo yōg tikmū'ūn pu', ¹⁶ tu' xūy putup 'ūgmūn hā, ha 'āte tu nōm 'āktux putup. Kaxīy.

¹⁷ Ha 'Ānānīn mōg, tu mīptut tu' xupep, tu mō'nāhā', tu Xaot putox yīmū' yīm xex, tu:

—'Ūgnōy Xaot, xate yūmūg xuxyā Yeyox pēnāhā putat kopah, hak xat xa', pu xe pēnā', pu Topa Koxuk 'ākuxa ka'ogā'. Kaxīy.

¹⁸ Hāpxip 'ohnāg 'ihā 'ūxax 'ūm te Xaot pa tu' nāhā', ha' xax yā māpxax putuk, ha Xaot te hāmpēnā max, tu' yok, tuk-nīhā' xip, hāp-tox pix, ¹⁹ ha' xit, xi' xo'op, tu mōktu ka'ok.

Xaot te kōmēn Namān tu' xip

'Āmnīy kutōgnāg 'ihā Xaot te nōm xop kuxa mām ka'ok xop mūtik tihi Namān kopah.

²⁰ Tu' mōg Topa pet hah, nūy Yeyox 'āktux, tu hāmyūmmūgāhā', hu:

—Yeyox yā Topak-tok xe'ēgnāg! Kaxīy.

²¹ Ha' xohix kuxānōg, hu yāy pu hām'āktux, hu:

—'Ok yā Xaot xe'e'? Hōmā Xaot kuxa yūm 'ohnāg Yeyox kopah, tu' gāynām nōm xop tu', nōm xop te Yeyox 'āxet'ax hā Topa xānāhā', ha' nūn, nūy mūy, nūy kīy, nūy Yenoyanēn yōg 'āmānex xop ha' mōgā'. Pāyā hōnhā Xaot kuxa yūm ka'ok Yeyox kopah, tu Yeyox 'āktux! Kaxīy.

Tu' kuxa te' yēy.

²² Ha Xaot ka'ok, tu hām'āktux max, tu Yeyox yā Kunnix 'āktux, tu yā Topa yōg hāmyāyknā'ax 'āktux, ha tikmū'ūn te Namān kopa' pip te' yēy.

²³ Hāpxip kutōgnāg 'ihā Yoneo gāy xop te yāy tu nū'nāhā', nūy Xaot putex. ²⁴ Tu' xaptop hā' pip Namān yōg mō'yīnnīn'ax tu', tu' Xaot hip, tu 'āmnīy xohix hā' hip, xix hāptup xohix hā mō'yīnnīn'ax hā pēnānā' pip, nūy Xaot mūy, nūy putex, pa tik 'ūm te Xaot pu' xuktux. ²⁵ Ha 'āmnīy koxtap 'ihā tik xop te Xaot mūtik hāpkumep te Xaot xix manax kopah, pu' gāy xop 'ūp-tex hok, 'ūxaptop tu' xix, tu hāpxux 'ihā' yūm, pu tu xupmān, ha' xut, ha' xupaha'.

Xaot te kōmēn Yenoyanēn tu' xip

²⁶ Tu ta' mōg, tu mōktu xupep Yenoyanēn tu', tu nōm xape xop pēnāp-tup, pāyā nōm xop kuxānōg, tu hāmpē'paxex, hu: "Xaot te yā mō'āmā'. Tute' koit. 'A Yeyox yōg'ah." Kaxīy. Tu' yīpkutuk. ²⁷ Pa Maname nūn, nūy Xaot mō'nīynām, tu' mōgāhā mō'pok xop hah, ha mō'pok xop te' pēnāhā, ha Maname te nōm xop pu hāmyūmmūgāhā'. Yā hōnhā Xaot te Yeyox 'āktux, tu yūmūg xuxyā yōg hām'āktux'ax 'āktux Namān kopah, tu' yīpkutuk 'ohnāg.

²⁸ Ha Xaot te nōm xop mūtik nox tihi', tu yūmūg xuxyā 'āktux Yenoyanēn xohix kopah, ²⁹ tu' yīpkutuk 'ohnāg, tu hām'āktux hā' nōy yānān Genex yīy'ax xop mūtik, ha nōm gāy xop te Xaot putex putup. ³⁰ Pāyā' xape xop te' yūmmūg, tu Xaot mōgāhā Xeyanet tu', tu yāy yōg hām ha' knāhā kōmēn Tax tu'.

³¹ Ha hāpxexka Yonex yōg kuxa mām ka'ok xop hittup, tu' kuxa mām, xix hāpxexka Ganinet yōg xop kuxa mām, xix hāpxexka Xāmānit yōg xop, tu' hittup, 'ūgāy nōg hah,

tu Topa xak, tu' kuxa te' yēy Topa keppah, tu yūmūg xuxyā Yeyox yōg putat hā' mōg, ha Topa Koxuk te' ka'ogāhā', ha tikmū'ūn nūn, tu nōm xop xohix nōy nā' mōg.

Pet te kōmēn Nit tu' mōg, xix kōmēn Yop tu'

³² Ha Pet te hāpkumep punethok, tu kōmēn xohix tu' mōg, tu 'āmnīy ha ta' mōg, tu mōktu xupep kōmēn Nit tu', tu' kuxa mām xop xape xop mūtik pip. ³³ Ha tik 'ūm 'āxet'ax 'Ēnēy xip, tu hāmyāxatamuk xohix te 8 hā hāpkumep hok, tu mīmpe mō'yōn'ax yīmū' pip. ³⁴ Ha Pet te:

—'Ēnēy, Yeyox Kunnix te 'āhittupmāhā'. 'Āyok, nūy 'āk-nīhā xip, xa 'ōg komenok yūm. Kaxīy.

Ha' yok, tuk-nīhā' xip. ³⁵ Ha Nit yōg tixmū'ūn xohix te' pēnāhā', xix Xanōn yōg xop te' pēnāhā', hu' kuxa mām ka'ok yūmūg xuxyā kopah, tu yāyhā Yeyox yōg tikmū'ūn.

³⁶ Ha 'ūn 'ūm xip, Yop kopa' xip, tu' xuxet'ax Tamit, yā' xuxet'ax nōy Nok, nōm tikmū'ūn yīy'ax hā: “Mūnūy.” Kaxīy. Ha Nok kuxa yūm ka'ok Yeyox kopah. Nōm 'ūn max, tu hāpxopmā max, ha tikmū'ūn te' yūmmūg, ha hāpxop hok popmāhā', 'ūhok xop pu' nīm. ³⁷ Tu 'āmnīy 'ūm 'īhā' pakut, tu' xok, ha' pix, tu mīpku'īn yīmū' put mōg, tu' mōg, tu mō'tat pepi mīptut nōy yīmū' mōg'ax kopah, tu' xex. ³⁸ Ha Pet te Yop tu' yīkā' xip, ha' kuxa mām ka'ok xop te tik 2 mō'pok, ha Pet xānāhā', tu ta' mōg, tu mōktu Pet ha mōxaha', tu:

—Mā'! 'Ānūn mō'ka'ok! Kaxīy.

³⁹ Ha' yok, tu yōkāmū' nūn, tu nūktu mōxaha mīptut tu', ha 'ūn hok mām xop te Pet yīmap hā' potaha'. Hōmā Nok te topixxax xap, 'ūhok mām xop pupi' xap, yā hōnhā Pet tu nōm xax mūg, nūy Pet tu Nok mūn max mūgā'. ⁴⁰ Ha Pet te' xohix xat, hu:

—Hāptopa 'āmōxān. Kaxīy.

Ha' mōg, yīy Pet te' kopaxux hā' xip, tu Topa pu hām'āktux, tu hām'āktux kux, tu pepi' mōg, tu Nok yīnxax xat, hu:

—Tamit, 'āyok, nūy pepi xip. Kaxīy.

Ha' pa ko'a', tu' yūm. ⁴¹ Ha Pet te' yīm hā' mūg, tu' yoa', tu 'ūn xop xānāhā', xi' kuxa mām ka'ok xop, tu:

—'Ūpēnā'! Yā' hi'! Kaxīy.

⁴² Ha Yop yōg tikmū'ūn xohix te' yūmmūg, hu' kuxa mām ka'ok yūmūg xuxyā Yeyox kopah, ⁴³ ha 'āmnīy xohix hā Pet te Yop kopa' nox xip, Xīmām mūti ti', ha xokxax hā hām Xīmām, tu xokxax xut, tu' hīy, tu' xup, ha' nak.

10

Pet xix Kohnēn

¹ Ha tik puknōg 'ūm 'āxet'ax Kohnēn, tu kōmēn xexka Xeyanet kopa' pet, tu 'Itat yōg xonat xop hā kapitām. ² Tu Topa xak, tu' kuxa te' yēy Topa keppah, xik-tok te', xi' xetut te', xi' xape xop xohix te Topa xak, nōm te Kohnēn pet kopa' tihi'. Tu Yoneo hok pip xop pu hāpxop hok nīm, tu' xupkumīy 'ohnāg, tu 'āmnīy xohix hā Topa pu hām'āktux. ³ Ha māyōn he 'īhā Kohnēn te pekkox yōg nū'kutnā'ax pēnāhā', yāykokuk hā' pēnāhā', tu' pēnā max, ha' nūn Kohnēn hah, tu hām'āktux, hu:

—Kohnēn. Kaxīy.

⁴ Ha' nōy te' yēy, tu kuxānōg xexka', tu' pēnā ka'ok, tu:

—Pute 'ūm nūhū'? Kaxīy.

Ha' nōy te:

—Topa te 'ōg hām'āktux'ax 'āpak, tu 'ōg hāpxopmā max pēnāhā', tu 'āxaxok 'ohnāg.

⁵ Āpu, tik 'ūm mō'pok kōmēn Yop tu', pu Xīmām Pet xānā', ⁶ ha Xīmām nōy pet tu' xip, nōm Xīmām nōy te xokxax hā' hām, tu' xut, tu' hīy, tu' xup, ha' nak, ha Xīmām pet te kōnāg xexka kux tu' yūm. Kaxīy.

⁷ Tu' mōg, pekkox yōg nū'kutnā'ax mōg, ha Kohnēn te' yōg kāmānat 2 mō'pok, xix xonat xe'ep-xet mō'kutnāhā', ha xonat te Topa xak kamah. ⁸ Ha Kohnēn te mō'pok

xop pu hāmyūmmūgāhā', tu tu pexkox yōg nū'kutnā'ax te hām'āktux 'āktux, tu Yop tu mō'pok.

⁹ Ha hāptup ha ta' mōg, tu mōktu mōxaha kōmēn Yop tu', 'ihā Pet te māyōn te yāy kote' yūm 'ihā pepi' mōg, tu mīptut xanep yīmū' yūm, nūy Topa pu hām'āktux. ¹⁰ 'Ūptup tep-tex, ha' xit putup, pa' xit'ax puk 'ohnāg, yī' hip, tu yāy koxuk hā' pēnāhā', ha pexkox xōn, ¹¹ ha Pet te' pēnāhā', ha pexkox tu topixxax xexka yīxohoh, tu' kuxyā hā' hīy, ¹² tu xokxop kopa' xex, xix putuxnāg, xi' kep hā' mōg xop. ¹³ Ha yānmūn xupep'ax te:

—Pet, 'āyok, nūy kix, nūy mā'! Kaxīy.

¹⁴ Pa Pet te:

—'Ak mūn'ah. 'Āte' mā xet'ah xokxop mā hok xop. Kaxīy.

¹⁵ Ha' yānmūn xupep'ax te xe':

—Topa te nōm putup, yī' max. Kaxīy.

¹⁶ Ha' yīxohoh, tu' nūn tehōmip tikoxyuk, ha pexkox tu' mōg, tu yāy xaxogāhā'.

¹⁷ Pa Pet te' yēy, tu:

—Topa tep-tep 'ūgyūmmūgāp-tup? Kaxīy.

Tu hāmpē'paxex, 'ihā Kohnēn yōg kāmānat nūn, tu nūktu mōxaha', tu Xīmām pet xak, tu yā' xipi', tu mīptut yōg mō'yinnīn'ax tu' tihi', ¹⁸ tu' xānāhā', hu:

—'Ok xip Xīmām Pet? Kaxīy.

¹⁹ Ha Pet te hāpxopmā'ax pe'paxex, 'ihā Topa Koxuk te:

—'Ūpēnā! Yā tik 3 te 'āxak. ²⁰ 'Āpu, nāhāy, nūy nōm xop mūtik mōg. 'Ākuxānōg hok, 'āte nōm tik nū'pok 'āhā. Kaxīy.

²¹ Ha Pet yīxohoh, tu:

—Yāk mūn Xīmām Pet. Tep ha 'ānūn? Kaxīy.

²² Ha' nōy te:

—'Āhak nūn. Kapitām Kohnēn tek mūg nū'pok, yā' māx, tu hāmyok mīy, tu Topa xak, tu' kuxa te' yēy Topa keppah, ha 'Iyaet yōg tikmū'ūn xohix te nōm putup pax, ha pexkox yōg nū'kutnā'ax te' xat, hāk mūg nū'pok, ha 'āxānāhā', pu Kohnēn pet ha mōg, 'ūyīy 'ognū hām'āktux'ax 'ūm 'āpax. Kaxīy.

²³ Ha Pet te tik 3 tu' kax, pu' xit, nūy mōhōn yāy pet kopah.

Hāptup ha ta' mōg Kohnēn yōg tik mūtik, ha' xape xop mōg kamah, ²⁴ tu mōktu hāptup nōy 'ihā' mōxaha Xeyanet tu', ha Kohnēn te' hip, tu' xape xop xohix mūtik hip, ²⁵ ha Pet nūn tu nūktu mō'nāhā', ha Kohnēn te' kopaxux hā' nāhā', tu nū'xup, nūy heyak, ²⁶ pa Pet te:

—Xihip 'āk-nīhā'. Yāk mūn tihik kamah. Kaxīy.

²⁷ Tu hām'āktux hā' nōy yānān, tu mō'nāhā', tu tikmū'ūn punethok pēnāhā', ²⁸ tu hām'āktux, hu:

—Yoneo yōg xat'ax xate' yūmmūg, ha' xat hok, hu: “Mōnā hok tik puknōg pet kopah,” kaxīy. Pa Topa tek mūn yūmmūgāhā', hu: “Hāmpē'āpaxeh hok, hu: —Topa te' puknōg xop putup nōg, kaxīy. 'Āmhok. Topa te nōm putup, puyīy yāyhā yāy yōg tikmū'ūn,” kaxīy. ²⁹ Xatek xānāhā', 'āhak nūn. Putep hā xatek xānāhā'? Kaxīy.

³⁰ Ha Kohnēn te:

—Hōmā, 'āmnīy te 4 'ihā, māyōn he 'ihā, 'āte Topa pu hām'āktux, tu tik 'ūm pēnāhā', ha' yōg topixxax te yānām putuk, ³¹ ha: “Kohnēn, Topa te 'ōg hām'āktux'ax 'āpak, tu 'ōg hāpxop popmā'ax pēnāhā'. ³² 'Āpu, Yop tu mō'pok, pu Xīmām Pet xānā', ha kōnāg xexka kux tu' xip Xīmām nōy pet kopah, ha Xīmām te xokxax hā' hām, tu' xut, tu' hīy, tu' xup, ha' nak,” kaxīy. ³³ Hāpxip 'ohnāg 'ihā 'āte 'āxānāhā', ha 'ānūn, hak mūg hittup. Hōnhāk mūg pip, ha Topa tek mūg pēnāhā', hak mū'āte 'ōgnū hām'āktux'ax 'āpak putup, Topa te nōm 'āxat, xa' xuktux. Kaxīy.

Pet te puknōg xop pu hāmyūmmūgāhā'

³⁴ Ha Pet te hām'āktux, hu:

—Hōnhā 'āte hāmyūmmūg. Yā Topa te' xohip-tup, 'ok pe Yoneo yōg tikmū'ūn, 'ok pe' puknōg, ha Topa pu' nōy putuk. ³⁵ Topa te hāmyok mīy'ax xop xohip-tup pax,

ha tikmũ'ün 'üm xohix te Topa xak, tu' kuxa te' yēy Topa keppah, puxix Topa nōm putup, ³⁶ tu yāy pupi hām'āktux'ax nũ'kutnāhā 'Iyaet yōg tikmũ'ün hah, tu Yeyox Kunnix nũ'kutnāhā', ha Yeyox te' kuxa mām yūmmūgāhā', xix yāy kep hā' mūg'ax kama yūmmūgāhā', 'ūyīy yūmūg hittup. Yā Yeyox yūmūg xohix hāg xuxyā'. ³⁷ Yoām te hām'āpak max'ax 'āktux hāmāxap, tup-tox pix, tu Topa yōg hām'āktux'ax 'āktux hāpxexka Ganinet kopah, xix hāpxexka Yonex xohix kopah. ³⁸ Hak-nāy tu Topa te Nāyane yōg Yeyox ha yāy Koxuk nũ'kutnāhā', nūy nō ka'ogā', ha yāyhā ka'ok xe'ēgnāg, tu hāpkumep hāpxexka xohix tu', tu hāpxopmā max, tu tikmũ'ün xohix hittupmāhā', Hāmgyāgnāg te nōm xop kummugāhā', yā Topa te Yeyox mūtik xip. ³⁹ Hak mū'āte' pēnāhā Yoneo yōg hāpxexka tu', xix Yēnoyānēn kopah, pa Yoneo yōg tikmũ'ün te Yeyox putex mīpkupnix tu'. Kaxīy.

⁴⁰ Tu xe:

—Pa 'āmnīy 3 nōg, 'ihā Topa te' hīnnāhā putpu', hak mū'āte' pēnāhā'. ⁴¹ Yāk mūg xit xi' xo'op Yeyox mūtik. 'Ap tikmũ'ün xohix te' pēnā'ah. ⁴² Ha Topa tek mūg xat, 'ū hām'āpak max'ax 'āktux, nūy tikmũ'ün xohix pu hām'āktux, nūy tikmũ'ün xohix yūmmūga', ha Topa te Yeyox putpu nũ'kutnāp-tup, pu tikmũ'ün yōg hāpxopmā'ax kopit, xi' puknōg yōg, 'ūxakix xop, xi' hi xop yōg hāpxopmā'ax kopit putup. ⁴³ Hōmā Topa pupi hām'āktux xop te Yeyox 'āktux, hu: “Topa te tikmũ'ün yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā'ax, pu tu' kux, nōm xop kuxa mām ka'ok Kunnix kopah, 'ūka'ok hah,” kaxīy.

Topa Koxuk te Yoneo hā' puknōg xop ka'ogāhā'

⁴⁴ 'Ap Pet te hām'āktux kux'ah, 'ihā Topa Koxuk te' puknōg xop ha yīxohoh, nōm te hām'āpak ha' yīxohoh, ⁴⁵ ha Yoneo yōg kuxa mam ka'ok xop te' yēy, tu:

—Topa te kama' puknōg xop ha yāy Koxuk nũ'kutnāhā'! Kaxīy.

⁴⁶ Ha' puknōg xop te yāy pu' puknōg yīy'ax hā hām'āktux, Topa te' ka'ogāhā, puyī' xuktux, nūy Topa 'āktux max nōmhā'. ⁴⁷ Ha Pet te:

—'Ū 'üm te' puknōg xop pup-tox pix'ax xat hok? 'Ak mūn'ah. Yā Topa te yāy Koxuk nũ'kutnāhā' puknōg xop hah, 'ūgmūg putuk! Kaxīy.

⁴⁸ Hu' xat, hu:

—Kōnāg hāp-tox pix, puyīy Yeyox yā yāy xuxyā 'āktux. Kaxīy.

Ha Kohnēn te' xak, pu tu 'āmnīy kutōgnāg hā' nox xhip yāy pet kopah, ha' nox xip.

11

Pet te hāpxopmā'ax 'āktux

¹ Ha hāpxexka Yonex kopa' pip Yeyox yōg mō'pok xop, xi' xape xop, tu' puknōg xop kuxa mām ka'ok'ax 'āpak, ² ha Pet nūn, tu nūktu xupep Yenoyanēn tu', ha' xape xop te' puknōg xop te yāyhā Yoneo hāmāxap putup, hu' māmōg, ³ tu:

—Tep mīy xate'? Tep tu 'āxit hāmpuknōg xop mūtik, nōm te yāy xax yīmap tu' mep 'ohnāg? Kaxīy.

⁴ Pa Pet te tik xop yūmmūgāhā', hu:

⁵ —'Āte Topa pu hām'āktux Yop kopah, tu yāy koxuk hā' pēnāhā', ha pexkox tu topixxax xexka yīxohoh, tu' kuxyā hā' hīy, tu' nūn tu nūktu 'ūgha' nūn. ⁶ 'Āte' pēnā ka'ok, ha xokxop gāy xop kopa' xuk, xi' kep hā' mōg xop, xix putuxnāg, ⁷ ha' yānmūn xupep'ax te: “Pet, 'āyok, nūy kix, nūy mā'!” kaxīy. ⁸ Pa 'āte: “Ak mūn'ah. 'Āte' mā xet xokxop nōm mā hok xop,” kaxīy. ⁹ Ha' yānān, hu: “Topa te nōm putup, yī' max,” kaxīy. ¹⁰ Ha' xe yīxohoh te 3, ha pexkox tu' mōg putpu', tu yāy xaxogāhā'. ¹¹ Ha Xeyanet yōg tik 3 nūn, tu nūktu mōxahā', tik puknōg te nōm mō'pok 'ā', ¹² 'ihā Topa Koxuk te: “Mōy, 'āmōg, tu' yīkopit hok.” Kaxīy. Ha tak mūg mōg, nū' xape te 6 mūtik mōg, tu mōktu mōxaha tik puknōg pet tu'. ¹³ Ha tik puknōg te hām'āktux, hu: “Hōmā 'āte pexkox yōg nũ'kutnā'ax pēnāhā mīptut kopah, ha' xat, hu: “'Āpu, tik 'üm Yop tu mō'pok, pu Xīmām Pet xānā'. ¹⁴ Pet te xa Topa yōg hām'āpak'ax yūmmūgāp-tup, xix 'āxape, pu 'ākuxa mām ka'ok nōm hām'āktux'ax kopah, pu Topa 'ākuxa kummuk xit, nūy nō

max tat 'üyānān tu', kaxīy." ¹⁵ Yīy 'āte hām'āktux, 'ihā Topa Koxuk te' puknōg xop tu' yīxohoh, 'ūgmūg putuk. Hōmā Topa Koxuk te yūmū'ā tu' yīxohoh, tu yūmū'ā tu' xip hām tu kamah. ¹⁶ 'Āte hāmpe'paxex. Yūmūg xuxyā te hām'āktux, hu: "Yoām tep-tox pix kōnāg hā, pa 'āte xa nū'kutnāp-tup Topa Koxuk, puyīy 'āka'ogā'," kaxīy. ¹⁷ Hōmā yūmūg kuxa mām ka'ok yūmūg xuxyā Yeyox kopah, ha Topa te yūmū'ā nū'kutnāhā yāy Koxuk. Yā hōnhā' puknōg xop kuxa mām ka'ok yūmūg xuxyā kopa kamah, ha Topa te yāy Koxuk nū'kutnāhā kamah, yā' nōy putuk. 'Āte Topa mutik yāy tuk-mīy putup'ah. Kaxīy.

¹⁸ Ha' mō'pok xop te' xupak, tu' mǎnōg kux, tu' yēy. Tu Topa 'āktux max, hu:

—Yā Topa te' puknōg xop pu hūpmāhā', pu hāpkummuk mīy kux, nūy hi xe'ēgnāg! Kaxīy.

'Ātikit yōg xop kuxa mām ka'ok Yeyox kopah

¹⁹ Tikmū'ūn te 'Extep putex Yenoyanēn tu', ha' gāy xop te' kuxa mām ka'ok xop kummugāhā', tu' xūygāhā', ha' xupmāhā hāptox tu', hāpxexka Penix tu', xix hāmyīn yūm Xip tu', xix kōmēn 'Ātikit tu', tu hām'āpak max'ax 'āktux hā' mōg, tu Yoneo yōg tikmū'ūn pu hām'āktux, 'ap puknōg xop pu hām'āktux'ah. ²⁰ Pāyā Xip yōg tihik, xix kōmēn Xinēn yōg tik mōg, tu ta' mōg, tu mōktu mōxaha 'Ātikit tu', tu hām'āktux hā' mōg, tu yūmūg xuxyā Yeyox yōg hām'āpak max'ax 'āktux Genex yōg puknōg xop pu' kamah, ²¹ ha Topa te' kuxa mām ka'ok xop mō'nīynām, tu' ka'ogāhā', ha' puknōg xop punethok kuxa mām ka'ok yūmūg xuxyā Yeyox kopah, tu hāpkummuk mīy kux.

²² Ha' kuxa mām ka'ok xop te' xupak Yenoyanēn kopah, tu mō Maname kutnāhā 'Ātikit tu'. ²³ Ha ta' mōg, tu mōktu xupep 'Ātikit tu', tu Topa te nōm xop ha hāmaxnā pēnāhā', ha' kuxa hittup xexka', tu hāmyūmmūgāhā', nūy ka'ogā', puyī' kuxa mām xe'e yūmūg xuxyā kopah, mō kuma' mōg. ²⁴ 'Ūmax Maname', yā Topa Koxuk te' ka'ogāhā', ha' kuxa yūm ka'ok xe'e', ha' puknōg xop xohix nūktu Yeyox tu yāy kotīnnāhā'.

²⁵ Ha ta' mōg Maname', tu mōktu xupep Tax tu', nūy Xaot xax, ²⁶ tu' xipihī', tu' nūnnāhā 'Ātikit tu', ha hāmyāxatamuk puxet hā Xaot xix Maname te' kuxa mām ka'ok xop mūtik nūn tu nū'nāhā', tu nōm xop xohix pu hāmyūmmūgāhā', ha nū mūtik yāy kotīnnāhā', ha 'Ātikit yōg tikmū'ūn te' xuxet'ax mīy kōnāmāhā', tu: "Kunnix yōg xop." Kaxīy.

²⁷ Ha Topa pupi hām'āktux xop te Yenoyanēn tu' pip, tu ta' nūn tu nūktu mōxaha 'Ātikit tu', ²⁸ ha tik te Topa pupi hām'āktux 'āxet'ax 'Āg, tu' yok, tuk-nīhā' xip, tu hām'āktux, Topa Koxuk te' yūmmūgāhā', ha 'Āg te:

—'Ūxit'ax nōg putup, yā hāmhōgnāg, ha putup te' kix putup tikmū'ūn xop xohix te hām xexka xohix kopa' pip. Kaxīy.

Ha hāmhōgnāg, 'ihā Kanao te Hōm yōg tikmū'ūn xat.

²⁹ Ha 'Ātikit yōg kuxa mām ka'ok xop te:

—'Āpu, yūmūg tayūmak 'ūm mōgā', pu Yenoyanēn yōg xape xop pu' popmā'. Kaxīy.

³⁰ Ha' mōgāhā', ha Maname xix Xaot mōg Yonex tu', nūy tayūmak mōgā tik pēnā max'ax xop pu'.

12

'Ūgāy xop te xe hāpkummugāhā'

¹ Yā 'Enot te Yoneo yōg tikmū'ūn xat, tu hāpkummugāhā', tu' kuxa mām ka'ok xop xūygāhā', ² tu Yoām taknōy Tiak putex mīkax xexka hā. ³ Ha Yoneo xop hittup, yīy 'Enot te' pēnāhā', tu xe' nōy putex putup, hu Pet mūg kamah, ha kanet ha mō'tat, 'ihā Yoneo yōg 'āmuk xexka 'āxet'ax Pām Tokatok Hok māhā'.

⁴⁻⁶ Ha 'Enot te Pet xix kanet kopah, ha xonat xop yāg te 4 te' pēnānā' pip, ha 'Enot te Pet putex putup hāptup 'ihā', 'āmuk xexka kux, 'ihāp-tex putup, yī' kuxa mām ka'ok xop te Topa pu hām'āktux, tu 'āmñīy tox hā Topa tu' xak, Pet pupi' xak, 'ihā Pet mō'ōn kanet kopah, ha pipkup māg xap 2 hā' hīy, ha xonat 2 te hāmyīnnīn'ax yīka' tihī', nūy pēnānā'

ti'. ⁷ Hāpxip 'ohnāg 'ihā pexkox yōg nū'kutnā'ax xip, ha kuyānām xexka', ha pexkox yōg mō'kutnā'ax te Pet nuhuk, tu:

—'Ūpitnāy, nūy mōg mō'ka'ok! 'Āyok, nūy 'āk-nīhā xhip! Kaxīy.
Ha pipkup māg xap 2 te' yīy yāy ko'a'.

⁸ Ha nū'kutnā'ax te:

—'Āxax mō'tat, tu 'āpata xax tat. Kaxīy.

Ha' tat, ha nū'kutnā'ax te:

—Kap mō'tat tu mōyāy nīy, tuk pe mōg. Kaxīy.

⁹ Ha' pe' mōg, pa Pet te hāmpē'paxex, tu yāy koxuk hā' pēnā'ax pe'paxex. ¹⁰ Ha tik te xonat hā' yēn, tu' mōg, tu xonat nōy hā' yēn, ha pipkup mō'yīnnīn'ax yāy xōn, ha kōmēn kotit hā' mōg, ha nū'kutnā'ax te yāy xaxogāhā'. ¹¹ Ha Pet te hāmyūmmūg, 'ap yōtkup'ah, tu:

—Topa te pexkox yōg nū'kutnā'ax nū'kutnāhā 'ūghah, pu 'Enot yōg kanet kopak xut, ha 'Enot tek xūygāp-tup hok! 'Ap Yoneo yōg tikmū'ūn tek xok'ax pēnāp-tup'ah. Kaxīy.

¹² Tu ta' mōg, tu hāmpē'paxex, tu mōktu xupep Mānix pet tu', yā Yoām Mā'ak mūg tut, ha' kuxa mām ka'ok xop xohix te yāy tu nū'nāhā', tu Topa pu hām'āktux pax, tu Pet pupi hām'āktux. ¹³ Ha Pet te hāptopa tu' xānāhā', hu:

—Hāpxōn! Kaxīy.

Ha kaxxop hex 'āxet'ax Hone nūn, ¹⁴ tu Pet yīy'ax yūmmūg, tu' kuxa hittup xexka', hu' mōg mō'ka'ok 'ūxape xop tu', tu:

Ya' xip Pet! Kaxīy.

¹⁵ Ha' kuxa mām ka'ok xop te:

—'Āp-tox kummuk! 'Ap hamūn'ah! Kaxīy.

Pa Hone te:

—Hamūn! 'Āte' yīy'ax 'āpak! Kaxīy.

Tu xe' xuktux, ha' xape xop te:

—'Ōhōm yā pexkox yōg nū'kutnā'ax, nōm te Pet pēnā max. Kaxīy.

¹⁶ Pāyā Pet te:

—Hāpxōn, hāpxōn! Kaxīy.

Tu xe:

—Hāpxōn! Kaxīy.

Ha hāpxōn, tu' pēnāhā', tu' yēy. ¹⁷ Ha Pet te' yīm nuhuk, tu:

—'Āyīy hok, pu xonat xop nūn hok. Kaxīy.

Tu hām'āktux pu'uk, hu:

—Topa te hāpxopmā max, puk mūn xut. Mōg, Tiak pu hām'āktux, nūy kanet kopak xut 'āktux 'ūxape xop pu'. Kaxīy.

Tu' mōg, tu mōktu xupaha'.

¹⁸ Ha hāptup ha ta xonat xop te Pet xak kanet kopah, pāyā 'ap xip'ah, ha xonat xop kuxānōg, tu:

—Pi'yā' xip Pet? Kaxīy.

¹⁹ Ha 'Enot te' xat, pu tu Pet xax, ha' xak, pāyā 'a' pēnā'ah, yīy 'Enot gāy xexka', tu xonat xop mūg, tu' yīkopit, tu' kix kakixnāg, ha' xakix.

Ha 'Enot mōg, tu ta' mōg tu mōktu Xeyanet tu', tu 'āmnyīy xohix hā' nox xip.

'Enot xok

²⁰ Tu ta tu' gāy Tinok yōg tikmū'ūn tu', xix Xinōm yōg tikmū'ūn tu', hu 'ap hāpxop mōgāp-tup'ah. Ha nōm tikmū'ūn kuxānōg, tu' gāy kux xak, pu 'Enot te hāpxop xe mōgā'. Ha yāy tu nū'nāhā' 'Enot pet xexka kopah, tu 'Enot yōg kāmānat Manax yūmmūgāhā', pu 'Enot pu nōm tikmū'ūn pupi hām'āktux. ²¹ Hāptup nōy 'ihā 'Enot te tik te' xat'ax yōg topixxax max mō'tat, tu' xat'ax yōg mīmpē' yūm'ax yīmū' yūm, nūy tu tikmū'ūn xat, tu hām'āktux tox, tu hām'āktux kux, ²² ha tikmū'ūn yīy ka'ok, tu:

—Topahnāg 'ūm yīy'ax putuk, 'ap tik yīy'ah. Kaxīy.

²³ Ha hāpxip 'ohnāg 'ihā pexkox yōg nū'kutnā'ax te 'Enot kix, tu' pakutnāhā', ha puxō'ōy te' māhā', ha' xok, Topa 'āktux max 'ohnāg tu'.

²⁴ Ha' kuxa mām ka'ok xop mōg hāptox tu', tu Yeyox yōg hām'āpak max'ax 'āktux, ha tikmū'ūn punethok kuxa mām ka'ok Yeyox Kunnix kopah.

²⁵ Ha Maname xip Yenoyanēn tu', xix Xaot, tu' yōg hām'ax kux, tu' mōg, tu ta' mōg tu mōktu mōxaha 'Ātikit tu', tu Yoām Mā'ak mōgāhā'.

13

Maname xix Xaot te hāpkumep kōnāmāhā'

¹ 'Ātikit yōg kuxa mām ka'ok xop kopa' xip Topa pupi hām'āktux'ax xop, xix hāmyūmmūgā'ax xop. 'Ūxohix te: Maname', xix Xīmām Tapāyōg, xix Xinēn yōg Noxit, xix Xaot, xix Mānā'ēm. Hōmā 'Enot mūg tut te Mānā'ēm paha', ha 'Enot mütik yāy tu tittap, tu' taknōy putuk, pāyā 'a' taknōy'ah. ² Hāptup 'ūm 'ihā nōm tik xop te Topa pu nūktettex, tu' kuxa te' yēy, tu' xit hok, nūy Topa pu hām'āktux, ha Topa Koxuk te:

—'Āte Maname yāy kutnāhā, xix Xaot yāy kutnāhā', tu nōm xānāhā', pu tu hāpxopmā', nūy hām'āpak max'ax 'āktux hāptox tu'. Kaxīy.

³ Ha' xohix te Topa pu hām'āktux, hu' xit hok, tu Maname putox yīmū' yīm xex, xix Xaot, tu hāptox tu mō'pok.

Tu Xip tu' tihi'

⁴ Topa Koxuk te mō Maname kutnāhā', xix Xaot, ha' mōg tu mōktu mōxaha kōmēn Xeneo tu', tu mīpkox hā' mōg, nōm mīpkox te kōnāg yīmū' mōg, tu mōktu mōxaha hāmyīn yūm Xip tu', ⁵ tu ta' mōg, tu mōktu mōxaha kōmēn Xanamīn tu', tu Topa yōg hām'āktux'ax 'āktux Yoneo yōg Topa pet kopah, ha Yoām Mā'ak te mō'nīynām. ⁶ Tu ta' mōg hāmyīn yūm tu', tu mōktu mōxaha kōmēn Pap tu'.

Ha Yoneo yōg tik yā' xut mīhīm, 'ūxuxet'ax Mayeyox, tu Topa pupi hām'āktux'ax putuk, pāyā mō'āmā'. 'A' max'ah Mayeyox. ⁷ Tu tik nōy mutik xip, 'āxet'ax Xet Paot, tu Xip yōg tikmū'ūn xat, tu hāmyūmmūg xexkah, tu Maname tu' xānāhā xix Xaot, nūy Topa yōg hām'āktux'ax 'āpax max. ⁸ Ha Mayeyox 'āxet'ax nōy 'Enip, ha tikmū'ūn yīy'ax hā: "Ūxut mīhīm," kaxīy. Tutep-tup nōg, tu Xet Paot xut putup, puyīy Topa yōg hām'āktux 'āpax hok. ⁹ Ha Xaot 'āxet'ax nōy yā Paot kamah, ha Topa Koxuk te' ka'ogāhā', yīy mīm pēnā ka'ok, ¹⁰ tu:

—'Āmūn yā Hāmgāyāgnāg yōg. 'Ākuxa kummuk, yā hāmmax hā 'āpuknōg. Xate koit pax. Topa te' yōg putat yok mīy, pāyā xate' kohe' mīy. Paxīp! 'Āhup! ¹¹ Hōnhā Topa te 'ākix, ha hāpxip kutōgnāg 'ihā xate hāmpēnā hok putup, tu 'āmnīy xohix hā māyōn 'ūm pēnāp-tup 'ohnāg. Kaxīy.

Ha hāpxip 'ohnāg 'ihā hāmpēnāmnok, tu' pa hok, tu tikmū'ūn xak, puyī' yīm hā' mōgā', ¹² Ha Xet Paot te Topa yōg hāpxopmā'ax ka'ok xe'ēgnāg pēnāhā', hu' kuxa yūm ka'ok Yeyox kopah, tu Topa yōg hāmyūmmūgā'ax 'āpak, tu' yēy.

Tu hāpxexka Pixit yōg kōmēn 'Ātikit tu' tihi'

¹³ Ha kōmēn Pap tu' tihi', ha ta' mōg Paot xi' xape xop, tu mīpkox hā' mōg, tu mōktu mōxaha hāpxexka Pānpit yōg kōmēn Pehek tu', tu mīpkox hā' mōg 'ūxeheh, pa Yoām Mā'ak te' nīm, tu putpu' mōg, tu mōktu' xupep Yenoyanēn tu'. ¹⁴ Ha ta' mōg Maname xix Paot, Pehek tu' pip, tu' mōg, tu mōktu mōxaha hāpxexka Pixit yōg kōmēn 'Ātikit tu', tu Yoneo yōg Topa pet hā' mōxakux, nit xap 'ihā', ha Yoneo xop yōg hāptup xe'e', ha' mām, ¹⁵ ha Yoneo yōg tik te Mōyyex yōg xat'ax mō'kupix, xix Topa pupi hām'āktux xop yōg tappet mō'kupix, tu mō'kupix kux, ha Topa pet yōg tik te' nōy xat, te:

—'Ūgnōy xop, 'āyīy, nūy 'ōgnū hām'āktux hā tikmū'ūn ka'ogā'. Kaxīy.

¹⁶ Ha Paot tek-nīhā' xip, tu' yīm xix, pu' nōy tu: "Īy hok!" kaxīy. Tu hām'āktux, hu:

—'Iyaet yōg tihik, xik nōy xop, nōm te Topa xak, nōm kuxa te' yēy Topa keppah, 'ūg 'ūm 'āpax: ¹⁷ Hōmā hāmyāxatamuk punethok hā, 'Īyaet yōg Topa te mōnāyxop hittap yīmōgatux, tu 'Iyaet yōg tikmū'ūn xexkanāhā hāpxexka 'Eyit kopah, tu' puknōg yōg hāpxexka tu' mōy, tu yāy yōg ka'ok'ax hā' mōy. ¹⁸ Ha tikmū'ūn max 'ohnāg, pāyā

hāmyāxatamuk te 40 hā Topa te hāpkummuk mīy'ax xop hā' tot, hām panip xexka tu nō'ātot, tu mō'nīynām, tu' nīm 'ohnāg, ¹⁹ tu' puknōg hep xop te 7 kix hāpxexka Kānā'āg kopah, tu' yōg hām pop, tu tikmū'ūn pu' hōm, pu tikmū'ūn mōkputox xohix pi' ²⁰ hāmyāxatamuk te 450 hā.

Ha hāmyāxatamuk te 450 nōg, ha Topa te tikmū'ūn pa te hāmyūmmūg ka'ok xop yīmōgatux, puyīy tikmū'ūn xat, xix Topa pupi hām'āktux'ax Xāmō'eo yāykutnāhā, puyī' xat. ²¹ Pa tikmū'ūn te tik te' xat xexka xak, ha Topa te Xao yāykutnāhā', yā Meyamīy yōg Kix kutok pit, ha' xexkanāhā', tu tikmū'ūn pu' hōm, ha hāmyāxatamuk te 40 hā Xao mūn te 'Iyaet yōg tikmū'ūn xat. ²² Ha Xao xok, ha Topa te Namix yāykutnāhā', puyīy tikmū'ūn xat, tu hām'āktux, hu: “'Āte Namix putup pax, tuk kuxa hittup Yexe kutok pit hā. Yā' max. 'Āte' xat, ha' mīy.” kaxīy. ²³ Ha Namix mōkputox yā Yeyox, ha Topa te 'Iyaet yōg tikmū'ūn ha nū'kutnāhā', pu tikmū'ūn kuxa kummuk xit, nūy kuxa max mō'tat 'ūyānān tu'. ²⁴ Yoām nūn hāmāxap, tup-tox pix, tu 'Iyaet yōg tikmū'ūn xohix pu hām'āktux, hu: “'Āpu, yāyhāhup, nūy hāpxop kummuk mīy kux,” kaxīy. ²⁵ Pāyā Yoām te hāpxopmā kux, tu: “Tep kunāy tu hāmpe'āpaxex? 'Ak mūn yā Topa yōg hāmyāykutnā'ax'ah, pa' nōy tek pe' nūn putup, nōm 'ūm xexka xe'ēgnāg. 'Āte yāy kopaxux hāk yūm putup, nūy tu pataxax koa', pāyāk kutōgnāg, hu yāyhāhup.” Kaxīy.

²⁶ Yā Paot te xe:

—'Ūgnōy mūnōm xop, 'Amanām mōkputox, xix nōm nōy xop te Topa xak, nōm kuxa te' yēy Topa keppah: Topa te hām'āpak max'ax nū'kutnāhā 'āhah. ²⁷ Pāyā Yenoyanēn kopa tihi tikmū'ūn te hāmyūmmūg 'ohnāg, xi' yōg xexka xop, ha nit xap xohix 'ihā Topa pet ha' mōg, Yoneo xop yōg hāptup xe'e 'ihā' mōg, tu Topa yōg tappet mō'kupix'ax 'āpak, pāyā' yīpkox 'ohnāg, hu Yeyox putup nōg. Hōmā Topa pupi hām'āktux xop hittap te Yeyox xok'ax 'āktux, ha hōnhā Yoneo yōg tikmū'ūn gāy xop tep-tex, Topa yōg hām'āktux hittap hāp-tex. ²⁸ Yā' gāy nām Yeyox tu', tu Pinat tu' xak, pu Yeyox putex, pāyā Yeyox te hāpkummuk 'ūm mīy 'ohnāg. ²⁹ Ha hōmā, Yeyox mūg tut te nōm put 'ohnāg, 'ihā Topa pupi hām'āktux xop te Yeyox xūy'ax kax'āmi', tu tappet tu' kax'āmi', ha hōnhā Yoneo yōg tikmū'ūn te Yeyox putex mīpkupnix tu', Topa yōg hām'āktux hittap hāp-tex, ha mīpkupnix tu' xut, tu nō hāpkot. ³⁰ Pa Topa te' putpu' hīnnāhā', ³¹ ha 'āmnīy xohix hā' mōg, ha' xape xop te' pēnāhā', nōm te hāmyāxatamuk 3 hā hāpkumep Yeyox mūtik, tu Ganinet tu' pip hāmāxap, tu' nūn, tu nūktu Yenoyanēn tu', tu Yeyox putpu hi yā' pēnāhā', nūy tikmū'ūn nōy pu hām'āktux.

³² —Hak mū'āte hām'āpak max. 'ax xa nūnnāhā'. Hōmā Topa te yūmūg mōnāyxop pu hām'āktux xex, ³³ tu hōnhā' mīy Yeyox hīnnā'ax hā, ha hōmā Topa te hām'āktux xex, ha Topa yōg hām'āktux'ax kax'āmi 'ūktex yōg tappet 2 kopah, hu:

“'Āmūn yā 'ūgkutok.

Hōnhā 'āte 'āmūn yāg kutok 'āktux.” Kaxīy.

³⁴ —Tu Yeyox kutox 'ohnāg 'āktux, tu putpu' hi 'āktux, hu:

“Hōmā 'āte Namix pu hām'āktux xex, nūy tu hāmmaxnā xe'ēgnāg.” Kaxīy.

³⁵ Tu xe hām'āktux, hu:

“Xatek hep kutox putup'ah, tu' tux hok puk hep kutox hok, 'ūgmūn yā 'ōg kāmānat max xe'ēgnāg hah.” Kaxīy.

³⁶ Tu xe:

—Ha Namix te Topa pu hāpxopmāhā', tu hāpxopmā kux, tu' xok, ha mōnāyxop mūtik nō hāpkot, hak-tox, ³⁷ pāyā Topa te Yeyox hīnnāhā putpu', 'ak-tox'ah. ³⁸ 'Ūnōy mūnōm xop, 'āte xa hāmyūmmūgāp-tup: Topa te 'ōg hāpkummuk mīy'ax xaxogāp-tup, tu Yeyox puxet hā' xaxogāp-tup, pu tu' kux. ³⁹ Tikmū'ūn kuxa yūm ka'ok Yeyox kopah, puxix Topa nōm hāpkummuk mīy'ax xaxogā', pu tu' kux. Mōyyex yōg xat'ax hittap pu'uk, tu hāpkummuk mīy'ax 'ūm xaxogā hok, pāyā Yeyox ka'ok. ⁴⁰ 'Ūg pa mōxip! 'Āyīpkox pip, nūy Topa gāy'ax pēnā hok, ha Topa tappet te:

⁴¹ “Nāy, xa hip, 'āxop yīxix kummuk xop, 'āxop kuxa mām 'ohnāg xop.

'Āpu 'ākuxa yēy, nūy yāy xaxogā', ha' kux.

Hõnhã 'äte häpxopmãp-tup,
 ha tik 'üm te xa hãm'ãktux'ax,
 päyã 'ãkuxa mãm 'ohnãg. 'Ûkux. Kaxĩy."

⁴² Tu hãm'ãktux kux, ha tikmũ'ün te Paot tu' xak, pu nit xap nõy 'ihã hãm'ãktux 'uxeheh. Tu' mōg. ⁴³ Ha Yoneo yōg tikmũ'ün punethok yĩpkox pip, xi' puknōg te Topa xak xop, nõm te Yoneo xop hã' mōxakux, tu Paot pe' mōg, xix Maname', nõy hãm'ãktux'ax 'ãpax, ha tikmũ'ün yũmmũgãhã', puyĩ' kuxa mãm ka'ok xe'ëgnãg Yeyox kopah.

⁴⁴ Ha nit xap nõy 'ihã kōmẽn 'Ätikit yōg tikmũ'ün xohix te yãy tu nõ'nãhã', nõy Topa te hãm'ãktux 'ãpax, ⁴⁵ ha Yoneo xop te' xohix pẽnãhã', tu' yĩpkumĩy, tu Paot mãnōg, hu:
 —Paot te mō'ãmã', yã' kummuk. 'Ûxupax hok. Kaxĩy.

⁴⁶ Pa Paot te hãm'ãktux ka'ok xix Maname', tu' yĩpkutuk 'ohnãg, tu:
 —Hõmã Topa tek xat, hu: "Äpu, yōgnũ hãm'ãktux'ax 'ãktux Yoneo xop pu hãmãxap," kaxĩy. Päyã 'äyĩpkox 'ohnãg, tu 'ãkuxa hi xe'ëgnãg putup nõg, yik mũg mōg hãmpuknōg xop hah, 'üyĩy hãm'ãpak max'ax 'ãpax, nõy yĩpkox pi', nõy kuxa mãm ka'ok Yeyox kopah. ⁴⁷ 'Ûgmũg xuxyã tek xat, hu: "Äte mō'ãpok pu' puknōg xop pu hãmyũmmũgã', xa' hittupmã', nõy nõm xop pu Topa yōg hãm'ãpak max'ax 'ãktux, xix hãpxexka xohix yōg xop pu hãm'ãktux, 'üyĩy tikmũ'ün kuxa kummuk xit, nõy kuxa max tat 'üyãnãn tu'," kaxĩy. 'Ûkux.

⁴⁸ Ha' puknōg xop te hãm'ãpak, tu' kuxa hittup, tu Topa yōg hãm'ãktux 'ãktux max. Hõmã Topa te nõm yimōgatux, pu' kuxa tu mãm ka'ok Yeyox kopah, nõy hi xe'ëgnãg mō'kuma' mōg.

⁴⁹ Ha Topa yōg hãm'ãktux'ax 'ãktux hãpxexka xohix tu', ⁵⁰ päyã Yoneo xop te Yoneo xexka xop xix 'ün xexka xop pu hãm'ãktux, hu:
 —'Äpu, tik kummuk xat, pu mōg hãptox tu'. Kaxĩy.

Ha 'ün xop te Paot putup nõg, xix Maname', tu' xat, pu mōg hãptox tu'. ⁵¹ 'Ûmōg, tu hãmnaq ha pataxax mōy, tuk-to'ok, pu hãpkõnõn nõnnãy, nõy Yoneo xop yōg hãpkummuk miy'ax 'ãktux. Tu' mōg, tu mōktu mōxaha kōmẽn 'Ikõn tu', ⁵² ha' kuxa mãm ka'ok xop kuxa hittup xe'ëgnãg, yã Topa Koxuk te' ka'ogãhã'.

14

Tu 'Ikõn tu' tihĩ'

¹ Tu kōmẽn 'Ikõn tu' tihĩ', tu Topa pet hã' mō'nãhã', tu hãm'ãktux max, yĩy Yoneo yōg tikmũ'ün xohix xexka', xix Genex yōg puknōg xop xohix xexka kuxa mãm ka'ok Yeyox kopah. ² Pa Yoneo yōg tik 'üm kuxa mãm 'ohnãg, tu' kuxa mãm xop putup nõg, hu' kummuk 'ãktux 'üpuknōg xop pu', nõy gãyã'. ³ Ha 'ãmniy punethok hã' tihĩ', tu yũmũg xuxyã 'ãktux, tu' xuxyã te hãmmaxnã 'ãktux, yã hãpxe'e 'ãktux, ha Yeyox te mō'pok xop yōg hãm'ãktux putup, hu' ka'ogãhã', puyĩy hãpxopmã ka'ok xe'ëgnãg, pu tikmũ'ün xohix pẽnã'. ⁴ Ha tikmũ'ün te hãmpe'panõm, ha' yãg te: "Yoneo xop mũn max," kaxĩy. Ha' yãg nõy te: "Hamũn'ah. Päyã Yeyox yōg tik xop mũn max," kaxĩy.

⁵ Ha' puknōg xop xix Yoneo xop xi' yōg xexka xop te mō'pok xop kummugãp-tup, tu mĩkaxxap xexka hã' tux putup, nõy kix, ⁶ ha' xupak, tu nõ'paha', tu mōktu mōxaha hãpxexka Nĩkõn yōg kōmẽn Nixtat tu', xix kōmẽn Nep tu', xix hãm yĩmap tu', ⁷ tu Yeyox yōg hãm'ãpak max'ax 'ãktux.

Tu kōmẽn Nixtat xix kōmẽn Nep tu' tihĩ'

⁸ Ha Nixtat kopa' xip tik 'üm te hãpkumep 'ohnãg, ha hãmyãxatamuk xohix hã' mōg 'ohnãg, 'ühi'ax tox hã, yã' yũm ka'ok, ⁹ tu Paot yōg hãm'ãktux'ax 'ãpak, tu' kuxa yũm ka'ok 'ühittupmã'ax kopah, ha Paot te' pẽnã ka'ok, tu' nõy kuxa yũm ka'ok pẽnãhã', ¹⁰ tu' yĩy ka'ok, tu:

—'Äk-nĩhã xhip! Kaxĩy.

Ha' yok, tuk-nîhâ' xip mō'ka'ok, tu' mōg kōnāmāhā nōmhā, tu hāpkumep. ¹¹ Ha tikmū'ūn te' pēnāhā', tu' yīy ka'ok, tu hām'āktux Nikōn yīy'ax hā, hu:

—Yā topahnāg te mōxaha', tu tikmū'ūn mūtik yāy putuk! Kaxīy.

¹² Tu Maname pu' mīy 'ūxuxet'ax nōy, hu: “Yop”, xix Paot pu', hu: “Mēkot”, hām'āktux punethok hah. ¹³ Ha topahnāg Yop yōg 'āmānex nūn, ha topahnāg pet te kōmēn kunāpa' yūm, ha mūnūytut pit nūnnāhā', xix mīnnut max, tu hāmpē'paxex, hu: “Nōm tik 2 yā topahnāg, ha 'āte mūnūytut pit kix putup, nūy nōm topahnāg 2 pu mō'hap, nūy haxyā', nūy heyah Nixtat yōg tikmū'ūn mūtik,” kaxīy. ¹⁴ Pa tik nōy te mō'pok xop pu' xuktux, ha' xupak, hu yāy tu topixxax pot, nūy kuxa hittup 'ohnāg 'āktux, tu tikmū'ūn ha' mōg, tu' yīy ka'ok, tu:

¹⁵ —'Āhup! Putep mūn mīy putup? 'Ak mūn yā Topa'ah, yāk mūn tihik, 'āxop putuk, tu hām'āpak max'ax ha xa' nūnnāhā', xa 'ānīm hāpxop 'ūm 'āyīm hā' mīy, nūy heyah, xa Topa xe'ēgnāg xax, yā' hi xe'ēgnāg, nōm te hāmnoğnōy mīy, xix hahām, xix kōnāg xexka', xix hāpxop xohix kopa' pip. ¹⁶ Hōmā tikmū'ūn xop xohix te hāpxopmā xohix, 'ap Topa te' kuxyā'ah, pa' tux hok pu mīy, nūy yāy putat hā' mōg, ¹⁷ ha xa' nū'kutnāhā tehex, xayīy hāpxop ta nūnnāy 'āpet hah, nūy 'āxit, nūy 'ākuxa hittup. Kaxīy.

¹⁸ Ha Paot te Nixtat yōg tik xat hok, pu mō'hap hok yāy pu', xix Maname pu', nūy heyah. ¹⁹ Ha 'Ātikit yōg Yoneo xop nūn, xix 'Ikōn yōg xop, tu Nixtat yōg tikmū'ūn pu hām'āktux, tu' gāyāhā Yeyox yōg mō'pok xop hā', ha tikmū'ūn te mīkaxxap xexka tux punethok, nūy Paot putex, ha hām tu' nāhā', tu' xok putūmnāg, ha tikmū'ūn te Paot hām manit ha' mōg, tu kōmēn kotit hā' xut, tuk-nāpa' mōg, tu hāmpē'paxex, hu: “Nōmhā' xok xe'e',” kaxīy. ²⁰ Pa' kuxa mām ka'ok xop te yāy tu nū'nāhā', tu Paot yīmap hā' pip, ha Paot yūm, tu' yok, tuk-nîhā' xip, tu' xupep putpu kōmēn tu', tu hāptup 'ihā Maname mūtik mōg, tu mōktu mōxaha Nep tu'.

Tu Xit xix 'Ātikit ha putpu' mōg

²¹ Tu Yeyox yōg hām'āpak max'ax 'āktux, ha Nep yōg tikmū'ūn punethok kuxa mām ka'ok Yeyox kopah, ha hām'āktux kux, ha putpu' mōg, tu mōktu mōxaha Nixtat tu', tu' mōg tu mōktu mōxaha 'Ikōn tu', tu' mōg, tu mōktu mōxaha 'Ātikit tu'. ²² Tu hām'āktux xe'e', tu hāmyūmmūgāhā', puyī' ka'ogā', nūy kuxa mām mā ka'ok Yeyox kopah, ha hām'āktux, hu:

—Nōm xop te Yeyox pu yīpkox pip, puxi' xūy'ax hā' tot, 'ihā pexkox ha' mōg. Kaxīy.

²³ Ha Paot te tik pēnā max xop yīmōgatux, 'ūkuxa mām ka'ok xop xohix kopa' yīmōgatux, tu' xat, pu' nōy xop pēnā max, nūy tu xeh, ha Topa pu hām'āktux, hu' xit hok hā hām'āktux, tu' pēnā max xop pu:

—'Ākuxa mām ka'ok Topa kopah. Pūyā hōnhā Topa 'āmōgā', xix 'āpēnā', xix 'ānīm hok! Kaxīy.

²⁴ Tu ta' mōg, Pixit kotit hā' mōg, tu mōktu mōxaha Pānpit tu'. ²⁵ Tu' mōg, tu mōktu mōxaha Pehek tu', tu Topa yōg hām'āktux'ax 'āktux, tu' mōg, tu mōktu mōxaha 'Atat tu', tu hāpxopmāhā', tu yā' kux, ²⁶ tu mīpkox hā' mōg, nōm te kōnāg yīmū' mōg, ha mōktu mōxaha hāpxexka Xit yōg kōmēn 'Ātikit tu putpu', nūy Topa yōg hāpxopmā'ax ka'ok xe'ēgnāg 'āktux, nūy kuxa mām ka'ok xop pu' xuktux. Hōmā 'Ātikit yōg kuxa mām ka'ok xop te Topa tu' xak, pu Paot pēnā max, xix Maname pēnā max, ha mō'pok, pu hām'āpak max'ax 'āktux kōmēn xohix tu', tu' mōg tap, tu hāpxopmāhā', tu ta putpu' nūn 'ūxeheh. ²⁷ Ha 'Ātikit tu' mōxaha', tu' kuxa mām ka'ok xop xānāhā', ha' nūn tu nūktu nū'nāhā', ha tik te hām'āktux, tu Topa yōg hāpxopmā'ax xohix 'āktux, tu Topa te' puknōg xop pu yāy yōg putat yok mīy 'āktux, tu' puknōg kuxa mām ka'ok Yeyox kopa 'āktux. ²⁸ Tu 'āmnīy xohix hā' nox ti kuxa mām ka'ok xop mūtik 'Ātikit kopah.

¹ Hāpxip kutōgnāg 'ihā Yonex yōg tikmū'ūn nūn, tu nūktu mōxaha 'Ātikit tu', tu' nōy xop yūmmūgāhā', hu:

—'Āxop yā puknōg. 'Āpu, tik xop nāg xax mep 'ūyīmap, puyīy Topa 'āxop kuxa kummuk xit, nūy 'ākuxa max tat 'ūyānān tu'. Mōyyex yōg xat'ax hittap te 'āxat, yīy hōmā xix hōnhā, hāmyāxatamuk xohix punethok hā, Yoneo tik xop xohix te' mīy, yā kaxxop pit 'ihā' mīy. Kaxīy.

² Pa Paot xix Maname te:

—Kaxīy hok! 'Āmhok! Topa te' puknōg xop xat 'ohnāg, pu yāy xax xak. Kaxīy.

Tu hām'āktux hā' nōy yānān nām punethok, ha' kuxa mām ka'ok xop te Paot xix Maname yīmōgatux, tu mō'pok, xix 'Ātikit yōg nōy xop mō'pok, pu' mōg Yenoyanēn tu', nūy Yeyox yōg tik xop yīkopit, xix tik pēnā max xop yīkopit. ³ Tu ta' mōg, Penix kotit hā' mōg, xix Xāmānit kotit hā' mōg, tu' puknōg xop te Topa ha' mōg 'āktux, ha' kuxa mām xop xohix hittup xexka'. ⁴ Ha mōktu mōxaha Yeyoyanēn tu', ha' kuxa mām ka'ok xop hittup xexka kamah, xix Yeyox yōg mō'pok xop, xix tik pēnā max xop, ha Paot te Topa yōg hāpxopmā'ax 'āktux, Topa te hāpxopmā Paot hā, xix Maname hā, yī' xuktux.

⁵ Pa Paniye yōg kuxa mām ka'ok xop tek-nīhā' pip, tu:

—Topa te' xat, pu tik xop nāg xax yīmap mep. 'Āpu, hāmpuknōg yōg tik xop xax mep kutōgnāg, nōm xop kuxa mām ka'ok Yeyox kopah, puyīy Mōyyex yōg xat'ax hittap xohix pu' yīpkox pi'. Kaxīy.

⁶ Ha mō'pok xop, xix tik pēnā max xop nūn, tu nūktu nū'nāhā', nūy hāmpe tu pānōm.

⁷ Tu hām'āktux hā' nōy yānān nām, ha Pet tek-nīhā' xip, tu:

—'Ūkxape xop: Hōmā Topa tek yāyikutnāhā 'āxop kopah, 'āxop te' yūmmūg, ha mōgkutnāhā', 'ū hām'āpak max'ax 'āktux hāmpuknōg xop pu', ha' puknōg xop te hām'āpak, tu' yīpkox pip, tu' kuxa mām ka'ok Yeyox kopah. ⁸ Topa te tikmū'ūn xop kuxa yūmmūg, tu Topa Koxuk nū'kutnāhā' puknōg xop hah, 'ūgmūg putuk, ⁹ ha' puknōg xop te Yoneo yōg tikmū'ūn mūtik yāy putuk Topa pu', tu' kuxa mām ka'ok Yeyox kopah, ha Topa te' yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogāhā', pu tu' kux. ¹⁰ Tep tu 'ākuxa mām 'ohnāg Topa yōg hāpxopmā'ax kopah? Mōyyex yōg xat'ax xohix tox xexka', yūmūg'āte yāy yūmmūgā hok, 'ap mīy yūmmūg'ah, xix mōnāyxop te' mīy hok kamah. Tep tu 'āxop te' puknōg xop xat, 'ihāg mū'āte Mōyyex yōg xat'ax xohix mīy hok? 'Ap max'ah nūhu'.

¹¹ Pāyā yūmūg xuxyā Yeyox te' hok hā hāmmaxnāhā', tu yūmūg kuxa kummuk xit, xī' puknōg xop kuxa kummuk xit kamah, nūy yānān tu' kuxa max tat, yā yāy putuk. Yūmūg xuxyā Yeyox te' hok hā' yānān, nōm xop kuxa mām ka'ok nōm kopah. Kaxīy.

¹² Ha tik xop yīy 'ohnāg, yīy Maname yōg hām'āktux'ax 'āpak, xix Paot yōg, ha Topa te hāpxopmā xe'ēgnāg, puyī' puknōg xop pēnā', ha tik mō'pok'ax te' xuktux, ¹³ tu hām'āktux kux, ha Tiak te:

—'Ūkxape xop, 'ūg'āpax: ¹⁴ Xīnām te xa hām'āktux, hu: “Topa te' puknōg xop mō'yāy xe'ēgnāg, tu 'ā' hāmyūmmūgāhā hāmāxap, tu nōm xop yīmōgatux hāmpuknōg xop kopah, ha yāyhā Topa yōg tikmū'ūn,” kaxīy. ¹⁵ Hōmā tik hittap te Topa pupi hām'āktux kamah, hu:

¹⁶⁻¹⁸ “Hōmā, hāmyāxatamuk xohix 'ihā, Topa te hām'āktux, hu:

'Hōmā 'āte mōnāyxop Namix xexkanāhā',

ha' yōg tikmū'ūn tek xak,

ha hōnhāk nūn putup,

tu Namix mōkputox puxet xexkanāp-tup, puyī' hep xohix xop 'ūk xax,

ha 'āte nōm puknōg xop mō'yāy xe'ēgnāg,

tu' nōy yāy, nūy yāy 'āxet'ax mīy yōgnū tikmū'ūn,' ” kaxīy. 'Ūkux.

¹⁹ Ha Tiak te xe hām'āktux, hu:

—'Āte 'āpekpaxex. Yā' max hāmpuknōg xop kuxa mām ka'ok xop te Yoneo yōg xat'ax mīy hok, xix mōnāyxop yōg hāpxopmā'ax tat hok kamah, nūy kuxa mām puxehnāg Yeyox kopah. ²⁰ 'Āpu, yūmū'āte tappet kax'āmi' kuxa mām ka'ok xop pu', nūy tu' xat hok, pu' mā hok topa komut xop xit'ax, xix xok xop 'ūm māy mūg tup-tex mā hok, xix

xokxop hep 'āta mā hok, xi' nōy hā' xupxet hok. ²¹ Yā nit xap xohix 'ihā Yoneo xop te Mōyyex yōg xat'ax mō'kupix Topa pet kopah, tu Mōyyex te hām'āktux 'āktux kōmēn xohix kopah. Yā' puxi'. 'Ūkux. Kaxīy.

Tu tappet tu kax'āmi'

²² Ha mō'pok xop, xix tik pēnā max xop, xi' kuxa mām ka'ok xop xohix te Tiak yōg hām'āktux'ax 'āpak, tup-tox puxet, hu tik 2 yīmōgatux, pu Paot xix Maname mūtik mōg, tu 'Ātikit tu mō'pok, ha tik 2 'āxet'ax Yot Maxamax, xix Xinax, ha' xape xop tep-tup pax, tu nōm pe'paxex max. ²³ Ha kax'āmi' kuxa mām ka'ok xop pu', tu tik hā mō tappet kutnāhā', ha tappet tu kax'āmi', hu:

“Yeyox yōg mō'pok xop xix tik pēnā max xop te 'āneo, 'ūkxape xop pu 'āneo, 'Ātikit yōg kuxa mām ka'ok xop, xix Xit yōg kuxa mām ka'ok xop, xix Xinix yōg kuxa mām ka'ok xop pu 'āneo.

²⁴ 'Ūgmū'āte' nōy xop yōg hām'āktux'ax 'āpak, nōm te nūnte' tihi', tu 'āhā' mōg, tu 'āxat, hu: “Āpu, tik xop xohix yāy xax mep kutōgnāg, pu Topa 'ākummuk mīy'ax xaxogā 'ūyānān tu', kaxīy. Ha 'ākuxa hittup 'ohnāg. 'Ak mū'āte nōm Yoneo tik xop mō'pok'ah, 'ak mūn te 'āxat'ah. ²⁵ Hu hōnhāk mū'āte xohix te tik 2 yīmōgatux, pu xa mō'pok, ha Paot, xix Maname mūtik mōg. 'Āxohix te Paot putup pax, xix Maname', tu nōm pe'paxex max. ²⁶ Yā' hi Yeyox tu', yā yāy xuxyā', yīy xe yāy yōg'ah. Yeyox te' xat, pu mōg, ha' mōg, 'ok pe' hi', 'ok pe' xok. ²⁷ Hak mū'āte Xinax mō'pok, xix Yot, ha xa' xohix hāmyūmmūgāp-tup. ²⁸ Ha Topa Koxuk te 'āxat hāmāxap, hak-nāy tuk mū'āte, hu: ²⁹ 'Ūmā hok topa komut xop xit'ax, xix xokxop 'ūm māy mūg tup-tex mā hok, xix xokxop hep 'āta mā hok, tu 'ānōy hā xupxet hok. Puxi', yā' max. Ha' kux.” Kaxīy.

³⁰ Ha ta' mōg tik xop, tu mōktu mōxaha 'Ātikit tu', ha' kuxa mām ka'ok xop te yāy tu nū'nāhā', nūy mō'pok yōg tappet mō'kupix, ³¹ tu mō'kupix kux, ha' kuxa hittup xexka'. ³² Ha Yot xix Xinax yā Topa pupi hām'āktux xe'e', tu' xape xop ka'ogāhā'. ³³ 'Āmnīy kutōgnāg 'ihā' tihi', tu putpu' mōg, tu mōktu mōxaha Yenoyanēn tu'. ³⁴ Pa Xinax mōg'ah, tu' nox xip 'Ātikit tu'.

³⁵ Ha Paot xip 'Ātikit tu', xix Maname', tu' nox tihi', tu hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hām'āktux'ax 'āktux, 'ūnōy xop mūtik.

Paot xix Maname te yāy xatat

³⁶ Ha 'āmnīy punethok nōg, ha Paot te Maname pu hām'āktux, hu:

—'Āpu, yūmū mōg putpu', nūy xape xop xohix pēnā', nūy kōmēn xohix kopa' pēnā', nūy Topa yōg hām'āktux'ax xe 'āktux. Kaxīy.

³⁷ Ha Maname te Yoām Mā'ak mōgāp-tup, ³⁸ pa Paot tep-tup nōg. Hōmā Yoām Mā'ak te' nīm Pānit tu', tu hāpxopmā 'ohnāg. ³⁹ Ha Paot te hām'āktux hā' nōy yānān Maname mūtik, tu' gāy, ha Maname gāy, tu yāy xatat, ha Maname te Yoām Mā'ak mōgāhā', tu' mōg, tu mīpkox hā' mōg, nōm te kōnāg xexka yīmū' mōg, tu mōktu mōxaha hāmyīn yūm 'āxet'ax Xip tu'. ⁴⁰ Pa Paot te Xinax yāy kutnāhā pu mōg, ha' nōy xop te:

—Pūyā Topa 'āmūtik mōg. Kaxīy.

⁴¹ Ha' mōg, tu Xit kotit hā' mōg, xix Xinit kotit hā' mōg, tu' kuxa mām xop ka'ogāhā'.

16

Tīmōn te Paot mūtik mōg, xix Xinax

¹ Tu' mōg, tu mōktu mōxaha kōmēn Nep tu', xix kōmēn Nixtat tu', ha tik 'ūm xip, 'ūxuxet'ax Tīmōn, tu' kuxa yūm ka'ok Yeyox kopah, tu' mūg tut Yoneo hex, pāyā' tak Genex yōg, tu Yoneo xop hā' puknōg. ² Ha Nixtat tu' pīp xape xop te Tīmōn putup pax, xix 'Ikōn yōg xop te', ³ ha Paot te' mōgāp-tup yāy mūtik, hu' nōy yāy xax yīmap xak kutōgnāg, nūy Yoneo xop gāyā hok, yā' xohix te Tīmōn mūg tak yā' puknōg yūmmūg. ⁴ Ha ta' mōg kōmēn tu', tu Yeyox yōg mō'pok xop, xix Yenoyanēn yōg tik pēnā max xop pupi hāmyūmmūgāhā', tu' xape xop pu hāmyūmmūgāhā', ⁵ Ha' xape xop kuxa mām ka'ok Yeyox kopah, 'ihā' xohix nōy nā' mōg.

Tik xop te kōmēn Tonot ha' mōg

⁶ Ha ta' mōg, tu mōktu hāpxexka Pinik kotit hā' mōg, xix hāpxexka Ganax kotit hā' mōg, ha Topa Koxuk te hām'āktux xat hok, hu:

—'Ax yōg kōmēn kopa hām'āktux hok! Kaxīy.

⁷ Ha ta' mōg, tu mōktu mōxaha Mīy tu', tu' mōg putup Mitīn tu', pa Yeyox Koxuk te' xat hok, pu mōg hok. ⁸ 'Ap mōg'ah, tu Mīy hā' yēn hā' mōg, tu mōktu Tonot tu' mōxaha'. ⁹ Ha 'āmnīy hā Paot te yāy koxuk hā hāpxexka Māxenōn yōg tik pēnāhā', hak-nīhā' xip, tu Paot tu' xak, hu:

—Mā'! Māxenōn tu 'ānū', nūy mōy 'ūgmūg nīynām. Kaxīy.

¹⁰ Hāpxip 'ohnāg 'ihā Paot koxuk te' pēnā kux, hak mūg mōg putup Māxenōn tu', tu hāmpe'paxex, hu: “Topa tek mūg xānāhā', 'ū Yeyox yōg hām'āpak max'ax 'āktux Māxenōn yōg tikmū'ūn pu',” kaxīy. (Hak mūn Nok te kax'āmi'.)

Tu kōmēn Pinio tu' tihī'

¹¹ Tuk mūg pip Tonot kopah, tuk mūg mōg mīpkox hā, kōnāg xexka yīmū' mōg, tu mōktu hāmyīn yūm 'āxet'ax Xāmōtanax tu' mōxaha'. Hāptup 'ihāg mūg mōg, tu mōktu mōxaha kōmēn Nēyap tu'. ¹² Tuk mūg mōg, tu mōktu mōxaha hāpxexka Māxenōn yōg kōmēn te māxap Pinio tu', ha' yōg gohet yā hāpxexka Hōm yōg, ha 'āmnīy punethok hak mūg tihī Pinio kopah. ¹³ Tu nit xap 'ihāk mūg mōg kōmēn kunāpa', tu Topa yōg hām'āktux'ax pet xak, nūy Topa pu hām'āktux, 'ihā kōnāgkox tu' mōxaha', hu kōnāg kux tuk mūg mām, ha 'ūn pip, hak mū'āte 'ūn mūtik hām'āktux. ¹⁴ Ha kōmēn Tittit yōg 'ūn xip, tu topixxax max hāmenex, 'ūxuxet'ax Nit, tu Topa xak, tu' kuxa te' yēy Topa keppah, tu Yeyox hām'āpak max'ax 'āpak, ha Topa te' kuxa tupmāhā', yīy Paot yōg hām'āktux'ax 'āpak, tu' yīpkox xip, ¹⁵ hap-tox pix, xi' xape xop 'ūpet kopa tihī' xop putox pix, ha' xak, hu:

—'Ūgkuxa yūm ka'ok Yeyox kopah, yīy 'ūkpet ha mōg, nūy nox pi'. Kaxīy.

Hak mūg mōg Nit pet hah.

Tu kanet kopa' tihī kōmēn Pinio tu'

¹⁶ 'Āmnīy kutōgnāg nōg, 'ihāk mūg mōg Topa pet hah, ha' mīm hex te putat hā' nūn, tu yāmīy pupi hām'āktux, tu hāpxopmā'ax pēnā hok 'āktux, tu hām'āktux hā tayūmak xexka pop, tu tik xop 'ūm pu' popmāhā', tu nōm tik xop pu' hok hā' hām. ¹⁷ Tu Paot pe' mōg, xik mūg pe' mōg, tu' yīy ka'ok, hu:

—Nū tik xop te Topa xe'ēgnāg hā kāmānat, hu xa hāmyūmmūgāp-tup, nūy Topa yōg putat hā 'āmōgā'. Kaxīy.

¹⁸ Tu xe hām'āktux hā kaxīy, 'āmnīy xohix hā' xuktux, ha hām'āktux kux 'ohnāg, yīy Paot gāy, tu' yōkānām, tu yāmīy kummuk mānōg, hu:

—Hōmā Yeyox te yāmīy kummuk mōy tikmū'ūn kopah, tu' mōg pexkox tu', tuk mū'ā yāy 'āxet'ax hōm, pu yāmīy kummuk mōy, hu 'āte 'āxat, hu: 'Āpep, nūy mīm hex 'āpe' nīm. Kaxīy.

Ha' nīm, tu' mōg xupaha'. ¹⁹ Pa tik xop nōy te mīm yōg tayūmak xak, hu' gāy xexkah, tu Paot mūg, xix Xinax, tu' xexka xop keppa' mōgāhā', ha' xexka xop te kōmēn yōg hāmnuknōg tu' pip, ²⁰ ha tik xop gāy, tu' kupex, hu:

—Nū tik yā Yōneo yōg xop, tu kōmēn Pinio yōg tikmū'ūn gāyāhā', tu hāpxopmā kummuk yūmmūgāhā', ²¹ ha Hōm yōg gohet te nōm hāpxopmā'ax putup nōg, tu' xat hok, 'ū mīy hok, hak mū'āte Hōm yōg tikmū'ūn. Kaxīy.

²² Ha tikmū'ūn te yāy tu nū'nāhā', tup-tox puxet, nūy Paot kix, xix Xinax kix, ha kōmēn yōg xexka xop te tik yōg topixxax koxip, tu' mōy, tu' xat, pu kix mīm mūnāg hā. ²³ Tu' kix kakixnāg, tu kanet ha' mōgāhā', tu kanet yōg xonat xat, hu:

—Pēnā ka'ok, pu tu xupa hok! Kaxīy.

²⁴ Ha hām'āpak, tu kanet hā mō'tat, tu' kopa tigāhā', tu' xex, tu tik kup hīy mīm ka'ax tu', ha' mōg 'ohnāg, tu' pip.

²⁵ Ha 'āmnīy kote 'ihā Paot xix Xinax te Topa pu hām'āktux, tuk-tex, nūy Topa 'āktux max, ha kanet kopa' pip tikmū'ūn te' xupak. ²⁶ Hāpxip kutōgnāg 'ihā hām yāy nuhuk nām, ha mīptut yōg hāpkopa mīkaxxap nuhut, ha mō'yīnnīn'ax te yāy xōn, ha tikmū'ūn te kanet kopa' pip, ha 'hīy'ax koa', nōm te kanet kopa' xup, ha' mōxaha'. ²⁷ Ha kanet yōg xonat te yāy koxak, tu kanet mō'yīnnā'ax pēnāhā', pa yāy xōn, ha xonat te hāmpē'paxex, hu: "Yā' xohix nū'paha!" Kaxīy. Hu yāy putex putup mīkax xexka hā, ²⁸ pa Paot yīy ka'ok, tu:

—Yāy xuhmīy hok! Yāg mūg xohi' pip! Kaxīy.

²⁹ Ha' nōy te:

—Kuyānām paxnū'. Kaxīy.

Tu mō'nāhā', tu kuxānōg, tu yāy puxu'uxnām, tu' kopaxux hā' nāhā Paot keppah, xix Xinax keppah, ³⁰ tu' yok, tuk-nīhā' xip, tu hāpkopa' mōy, tu:

—'Ūgnōy, 'āte putep mīy'ax, puyīy Topa 'ūgkuxa kummuk xit, nūy 'ātu' gāy hok? Kaxīy.

³¹ Ha Paot xix Xinax te:

—'Ākuxa yūm ka'ok 'ūgmūg xuxyā Yeyox kopah, puxix Topa 'ākuxa kummuk xit, nūy yānān tu 'ākuxa max tat, 'āmūn, xix 'āxape te 'āpet kopa' pip. Kaxīy.

³² Ha tik xop te Topa yōg hām'āktux'ax 'āktux kanet yōg xonat pu', xix' xape xop pu'. ³³ 'Āmnīy kote 'ihā' xonat te' nōy yōg kayax pix, ha Paot xix Xinax te xonat putox pix, xi' xape xop, nōm xop kuxa mām ka'ok Yeyox kopah. ³⁴ Ha xonat te yāy pet ha' mōgāhā', tu hāpxop pop nūn, ha' māhā', ha xonat kuxa yūm ka'ok Topa kopah, xi' xape xop kamah, hu' kuxa hittup.

³⁵ Hāptup ha ta Hōm yōg xexka xop te' xat, hu:

—Kanet kopa' mōy tik 2, pu mōg, tu nūmān. Kaxīy.

³⁶ Ha xonat te Paot pu hām'āktux, hu:

—Tik xexka xop te 'āmōy putup, ha 'ānūpap-tup, hu mōy, xa 'ākuxa mām. Kaxīy.

³⁷ Pa Paot te:

—'Āmhok! Kaxīy hok! Hōmā tik tek mūg kix kakixnāg, ha kōmēn Pinio yōg tikmū'ūn te' pēnāhā'. Hak mūg yīkopit 'ohnāg, tuk mū yōg hāpxopmā'ax kopit, 'okpak mūg hāpxexka Hōm yōg tihik, ha kanet kopak mūg tigāhā', yā hōnhā nūmān yāy xaptop tu!' 'Āmhok! 'Ak mūg mōg putup'ah. 'Āpu, tik xānā', pu nū', pu nūy 'ūgmūg mōy kanet kopah, nūy hāptopak mūg mōgā'. Kaxīy.

³⁸ Ha xonat xop te Hōm yōg xexka xop pu hām'āktux, ha' xexka xop kuxānōg, Paot xix Xinax yā hāpxexka Hōm yōg tik hah. ³⁹ Ha' nūn, tu tik 2 pu hām'āktux, hu:

—'Āgāy hok 'ātu'. 'Āte nūktu yāyhāhup hok'ah. Kaxīy.

Tu kanet kopa' mōy, tu ta' mōg, tu kōmēn kunāpa' mōgāhā', tu:

—'Āmōg. Kaxīy.

⁴⁰ Ha' mōg, tu Nit pet ha' mōg, tu' xape xop mō'nīynām, tu' mōg.

17

Tu kōmēn Texanōn tu' tihī'

¹ Tu ta' mōg, kōmēn 'Āppip kotit hā' mōg, xix kōmēn 'Aponōn kotit hā' mōg, tu mōktu mōxaha kōmēn Texanōn tu', ha Yoneo yōg Topa pet yūm, ² ha nit xap yā Yoneo yōg hāptup xe'e', yīy nit xap xohix 'ihā Paot te Yoneo yōg Topa pet ha' mōg, hu hōnhā' mōg, tu nit xap ³ 'ihā hām'āktux hā' nōy kutnāhā'. Kaxīy.

⁴ Ha tik 'ūm te:

—Hamūn! Kaxīy.

Hu Paot xix Xinax mūtik yāy kotīnnāhā', ha Genex yōg puknōg xop te Topa xak, xix 'ūn xexka xop, tu nōm tik mūtik yāy kotīnnāhā'.

⁵ Pa Yoneo xop te' yīpkumīy, tu tik kummuk yīmōgatux, nōm hām hok xop, tu hāpkute'ex kummuk pax, 'ap max'ah, tu kōmēn xohix kopa hāpkummugāhā', tu kōmēn xohix gāyāhā', tu Paot xak xix Xinax, hu Yaxām pet hā' mōxakux. ⁶ Pāyā 'ap ti'ah, yīy

Yaxām mūg, tu' xut yāy pet kopah, tu' xape xop mōy kamah, tu kōmēn yōg xexka xop keppa' mōgāhā', tu:

—Nū tik te hām xexka xohix tu hāpkummugāhā', tu nūktu nūn kamah, ⁷ tu Yaxām pet kopa' tihi', ha' xohix te hāpxexka Hōm yōg Xex putup pax, pa tik xop kummuk te hāpkummuk yūmmūgāhā', hu: “Hōm yōg Xex tek mūg xat 'ohnāg. Yā Yeyox tek mūg xat xe'ēgnāg! Kaxīy.”

⁸ Ha Texanōn yōg tikmū'ūn te hām'āpak, xix kōmēn yōg xexka xop, hu' gāy, ⁹ tu tayūmak xak Yaxām tu hāmāxap, xi' nōy xop tu', puyīy Paot xix Xinax mōy, puyīy kōmēn Texanōn nīm. Ha pago, tu nū'paha'.

Tu kōmēn Menet tu' tihi'

¹⁰ Ha 'āmnīy hā' kuxa mām ka'ok xop te Paot xix Xinax mōgāhā', tu' mōg tu moktu mōxaha kōmēn Menet tu', tu Yoneo yōg Topa pet hā' mōxakux. ¹¹ Ha Menet yōg Yoneo xop te hāmyok mīy, pa Texanōn yōg xop te hāpkohe' mīy. Yā Menet yōg tikmū'ūn te Topa yōg tappet mō'kupix nām, puyīy Paot yōg hām'āktux kopit, nūy hāmyūmmūg, nūy hāpxe'e yūmmūg. ¹² Hū Menet yōg tikmū'ūn punethok kuxa mām ka'ok Yeyox kopah, xix Genex yōg 'ūn xexka xop, xix tik xop. ¹³ Ha Paot te hām'āpak max'ax 'āktux, ha Texanōn yōg Yoneo xop te hām'āpak, hu' gāy, tu' nūn, tu nūktu tikmū'ūn gāyāhā'. ¹⁴ Ha' xape xop te Paot xut, tu:

—Mōg, mōg, pu 'āp-tex hok! Kaxīy.

Ha' mōg, kōnāg xexka ha' mōg, pāyā Xinax nox xip, xix Tīmōn, tu Menet kopa' tihi'.

¹⁵ Ha nōm xape xop te Paot mōgāhā' kōmēn xexka 'Atēn tu', tu putpu' mōg Menet tu', tu Paot pupi hām'āktux, nūy Xinax xānā', xix Tīmōn, pu kōmēn 'Atēn tu' mōg mō'ka'ok.

Tu kōmēn 'Atēn tu' xip

¹⁶ Ha Paot te 'Atēn tu' tik 2 hip, tu kōmēn xexka pēnāhā', tu topahnāg komut pēnāhā', ha nōm komut yīm hā' mīy, nūy heyah, ha kōmēn nū'xip nōm hāpxop hā, yīy Paot kuxa hittup 'ohnāg. ¹⁷ Tu' mōg Yoneo yōg Topa pet hah, nūy Yoneo xop mūtik hām'āktux hā' nōy yānān nām, xix nōm xop te Topa xak xop mūtik hām'āktux hā' nōy yānān. Tu nāpet ha' mōg kamah, ha 'āmnīy xohix hā hām'āktux hā' nōy yānān 'Atēn yōg tikmū'ūn mūtik. ¹⁸ Tu hām'āktux, tu hāmyūmmūg'ax xop 'āxet'ax 'Epikoneo xop mūtik hām'āktux, xix 'Extox xop mūtik hām'āktux hā' nōy yānān, ha' yāg te' yīkopit, hu:

—Kāy te hām'āktux punethok. Putep mūn 'āktux putup? Kaxīy.

Ha' yāg nōy te' yānān, hu:

—Tute topahnāg puknōg 'āktux. Kaxīy.

Ha Paot te Yeyox 'āktux, tu Yeyox putpu' hi 'āktux. ¹⁹ Ha tik xop te hāmyūmmūg te Paot yīm mūg, tu 'Axenop yōg hāmyūmmūg xop ha' mōgāhā', pu hām'āktux'ax 'āpax, tu' yīkopit, hu: koneo xop mūtik hām'āktux, xix 'Extox xop mūtik hām'āktux hā' nōy yānān, ha' yāg te' yīkopit, hu:

—Kāy te hām'āktux punethok. Putep mūn 'āktux putup? Kaxīy.

Ha' yāg nōy te'

—'Ok hāmyūmmūg'ax tup nūhū xate hāmyūmmūgāhā'? ²⁰ 'Āpu, 'āyīy, tu hāmyūmmūg'ax puknōg 'āktux, nūy 'ūgmū yūmmūgā'. Kaxīy. ²¹ Yā 'Atēn yōg tikmū'ūn hām hok, xix puknōg xop te kōmēn kopa' tihi' hām 'ohnāg, pa hām'āpak pax, nūy tu xe' xuktux, tu 'āmnīy xohix hā hām'āpak tup 'āpak, xi' xe' xuktux. ²² Ha Paot te hām'āktux, ha 'Anenop xop te Paot xakot, ha Paot te:

—'Atēn yōg tikmū'ūn: 'Āxop te 'ōg topahnāg komut xop xohix xak. ²³ 'Āte hāpkumep, tu topahnāg komut punethok pēnāhā', nōm mīy nūy heyah, ha 'āte topahnāg yōg mīmpe pēnāhā', ha tikmū'ūn te topahnāg pu hāpxop 'ūm hōm, tu mīmpe yīmū' xix, ha tik 'ūm te mīmpe yīmū' kax'āmi', hu: “Nūhū topa puknōg pu',” kaxīy. 'Āte xa nōm puknōg 'āktux putup.

²⁴ —Topa xe'ēgnāg te hām xexka mīy, xix hāpxop xohix mīy, hu pexkox xix hahām xat. 'A' pet mīy xak'ah tikmū'ūn yīm hā. Yā mīptut kopa ti 'ohnāg. 'Ūxexka xe'ēgnāg

Topah. ²⁵ Tu hāpxop 'ūm xak 'ohnāg, yā hāpxop xohix mīy, nūy tikmū'ūn pu' xit xut popmāhā', xi' hi'ax, xix hāpxop xohix yā' hok popmāhā'. ²⁶ Tu tik puxet mīy hāmāxap, tu nōm hā' mīy tikmū'ūn xohix, xi' hep xohix, pu yōg hām tu 'āti', ha Topa te tikmū'ūn pu hām 'ūm hā' xakux'ax xat, xix hām 'ūm hā' xakix'ax xat, tu' pip'ax 'ūm xat, pu mōg hāpxexka pu kopa 'āti'. ²⁷ Puyīy tikmū'ūn Topa xax, nūy xipi', pāyā tikmū'ūn yīka hā Topa xip. ²⁸ Hōmā 'ōgnū tik te hāmyūmmūg te kax'āmi', hu: “Topa hā yūmū'āte' xit xut, xix yūmūg mōg, xix yūmūg tihi',” kaxīy. Ha' nōy te: “Yūmū'ā Topa hā kutok xe'e',” kaxīy. ²⁹ Hamūn, yūmū'ā Topa hā kutok, hu hāmpē'āpaxex hok, hu: “Topa te pipkup yānām putuk,” kaxīy. Xix hāmpē'āpaxex hok, hu: “Topa te mīkaxxap putuk,” kaxīy. 'Āmhok. Tik 'ūm te Topa xe'e' mīy 'ohnāg. ³⁰ Hōmā tikmū'ūn te hāmyūmmūg'ah, ha Topa te nōā'tot, pa nōmhā Topa te' xat, xa yāyhāhup, tu hāpkummuk mīy kux, pu Topa 'āxop yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā', pu tu kux. ³¹ Yā Topa pa te hāmyūmmūg, tu hāptup puxet yāykutnāhā', 'ihā' tute hep xop xohix yōg hāpxopmā'ax kopit putup, tu tik te hāmyok mīy hā' kopit putup, tu Yeyox yāykutnāhā, pu tu kopit, ha' putpu nōm hīnnāhā', nūy tikmū'ūn xohix pu hāmyūmmūgā'. Kaxīy.

³² Ha tikmū'ūn te' xupak, ha' yāg te:

—Putep te hām'āktux? 'Ūxok, tu putpu' hi'?” Kaxīy.

Tu' yīxix kummuk. Ha' yāg nōy te:

—Yā' max. Hāptup 'ūm nōy 'ihā xe xa 'āpak putup. Kaxīy.

³³ Ha Paot mōg, ³⁴ pāyā tik 'ūm kuxa mām ka'ok, 'ūxohix te: 'Axenop yōg Nionīy, xix 'ūn Nām, xi' nōy xop kuxa mām ka'ok.

18

Tu kōmēn Konīn tu' tihi'

¹ Ha Paot te 'Atēn tu' xip, tu ta' mōg, tu mōktu xupep kōmēn Konīn tu'. ² Ha Pō'ōn yōg Yoneo xip, 'āxet'ax 'Ak, xi' xetut Pinixit, tu hāpxexka 'Itat tu' tihi', tu hāpxip kutōgnāg nūn. Hōmā hāpxexka Hōm yōg tik te tikmū'ūn xat'ax Kanao Xex te Yoneo xop nūmāhā', ha hōnhā Paot mōg 'Ak hah, xi' xetut hah. ³ Ha Paot xix 'Ak te yīmāgkox xexka mīy hā' hām, tu topixxax ka'ok hā' mīy, tu' nōmēnex, tu tayūmak pop, ha Paot te 'Ak mūtik tihi'. ⁴ Ha nit xap xohix 'ihā Paot mōg Yoneo yōg Topa pet hah, tu hām'āktux hā' nōy yānān nām Yoneo xop mūtik, xix Genex yōg xop mūtik hām'āktux, nūy hāmyūmmūgā'.

⁵ Ha Xinax xix Tīmōn te Māxenōn tu' tihi', tu' nūn, tu nūktu mōxaha Konīn tu', 'ihā Paot te hām'āktux Yoneo xop pu', hu:

—Yeyox yā Kunnix, yā Topa te' yāykutnāhā'. Kaxīy.

⁶ Pa tikmū'ūn tep-tup nōg, tu' yīpkox 'ohnāg, tu' māmōg, tu Yeyox 'āktux kummuk, yīy Paot te yāy yōg topixxax kuto'ok, tu:

—Topa te 'ōg hāpxopmā'ax kopit putup, nūy hāpkummuk mīy'ax hā' yānān. Kaxīy.

Tu xe hām'āktux, hu:

—Xate Topa yōg putat yok max putup nōg. 'Ak yāy kuxop'ah, huk mōg Yoneo xop hā' puknōg xop hah. Kaxīy.

⁷ Tu' mōg Tix Yox pet hah, ha Topa xak, tu' kuxa te' yēy Topa keppah, yā yāy pet te Yoneo yōg Topa pet yīka' yūm. ⁸ Ha Kinix te Topa pet yōg xop xat, tu' kuxa yūm ka'ok Yeyox kopah, xi' xape xop kamah, ha Konīn yōg tikmū'ūn punethok te Paot yōg hām'āktux'ax 'āpak, tu' kuxa mām ka'ok, hap-tox pix.

⁹ Ha 'āmnīy koxtap 'ihā Yeyox te Paot pu hām'āktux, ha Paot te yāy koxuk hā' xupak, yīy:

—'Ākuxānōg hok, xix yāy xaptop hok. ¹⁰ Yā 'āmūtik 'ūktihi', tu 'āpēnānāg xip, pu tik 'ūm 'āmūy hok. Yā yōgnū tikmū'ūn punethok pip nū kōmēn tu'. Kaxīy.

¹¹ Ha' xip hāmyāxatamuk puxet xi' xahi', tu Topa yōg hām'āktux'ax yūmmūgāhā Konīn yōg tikmū'ūn pu'.

¹² Ha Gat te hāpxexka Genex yōg tikmū'ūn xat, ha Yoneo xop te yāy tu nū'nāhā', nūy Paot kupeh, tu' mūg, tu' mōgāhā kōmēn yōg xexka xop keppah, nōm xop pa te hāmyūmmūg keppah, puyī' yīkopit. ¹³ Ha' kupex, hu:

—Kāy te Topa xak'ax yūmmūgāhā tikmū'ūn pu', pāyā tik te yūmūg xat te' xat hok, kāy te hāmyūmmūgā kummuk hah. Kaxīy.

¹⁴ Ha Paot te' yīkox xix, 'ūyīy putup tu', pāyā Gat te hām'āktux Yoneo xop pu', hu:

—Nāy. 'Ok pe kāy tep-tex, 'ok pe nō xupxet, kopxi' kopit, ¹⁵ pāyā 'āxop yīy'ax 'āte yūmmūg'ah, xix 'ōg xat'ax puknōg 'āte kama yūmmūg'ah, xi' xuxet'ax 'ūm 'āte' yūmmūg'ah. 'Ak kopit putup'ah 'āte'. Kaxīy.

¹⁶ Tu papuk hāpxupmāhā', ha' mōg, tu' gāy. ¹⁷ Ha' xohix te Topa pet xop xat'ax Xox mūg, tu' kix Gat keppah, pāyā Gat te' pēnā hok, tu nūpe mō'kep, tu nūpe mō'kut.

Tu kōmēn 'Ātikit tu putpu' mōg

¹⁸ Ha 'āmnīy xohix nōg, 'ihā Paot te mīpkox hā' mōg, nōm te kōnāg yīmū' mōg, ha mōktu xupep hāpxexka Xit tu', ha Pinixit xix 'Ak te nūmūtik mōg, tu mōktu mōxaha kōmēn Xēnkenex tu', ha Paot te' xe mep, tu' xut xok nām, Topa pu hām'āktux xex tu'.

¹⁹ Tu' mōg, tu mōktu mōxaha kōmēn 'Ep tu', tu Pinixit xix 'Ak nīm, tu' mōg Yoneo yōg Topa pet hah, tu hām'āktux hā' nōy yānān Yoneo xop mūtik. ²⁰ Tu' mōg putup, pa Yoneo xop te:

—Nāy! 'Āmōg hok! Kaxīy.

²¹ Pāyā' mōg putup, hu:

—Topa tek putup, kopxix putpu 'āhāk nū'. Kaxīy.

Tu mīpkox hā' mōg. ²² tu mōktu xupep kōmēn Xeyanet tu', ha' mōg kuxa mām ka'ok xop hah, tu' mōg, tu mōktu mōxaha 'Ātikit tu', ²³ tu 'āmnīy punethok hā' tihī', tu' mōg, tu hāpxexka Ganax kotit hā' mōg, xix Pinik kotit hā' mōg, tu' kuxa mām ka'ok xop ka'ogāhā'.

'Apot te kōmēn 'Ep tu' xip

²⁴ Ha kōmēn xexka 'Anexānit yōg Yoneo pit nūn kōmēn 'Ep tu', 'ūxuxet'ax 'Apot, tute Topa yōg hām'āktux'ax 'āktux max, tu Topa yōg tappet hittap yūmmūg xe'e'. ²⁵ Tu Topa yōg putat yūmmūg, tu' hittup, tu Yeyox 'āktux, tu Topa yōg hāmyūmmūg'ax yūmmūgāhā', pa Yoām puxet yōg putox pix'ax yūmmūg, tup-tox pix'ax nōy yūmmūg'ah, 'ūp-tox pix nūy Yeyox yā yāy xuxyā 'āktux yūmmūg'ah. ²⁶ Tu hām'āktux, tu' yīpkutuk 'ohnāg Yoneo yōg Topa pet kopah, ha Pinixit xix 'Ak te' xupak, tu yāy pet ha' mōgāhā', nūy Topa yōg putat yūmmūgā xe'e'. ²⁷ Ha 'Apot te hāpxexka Genex tu' mōg putup, ha 'Ep yōg kuxa mām ka'ok xop te mō'nīynām, tu tappet kaxāmi Genex yōg kuxa mām ka'ok xop pu', puyī' nū' nūnānām yāy nōy putuk. Ha' mōg, tu mōktu xupep Genex tu', tu nōm xop mō'nīynām punethok 'ūyānān tu', tu hāmyūmmūgāhā', tu' ka'ok, tu' nōy xop ka'ogāhā', ha Topa te hāmmaxnāhā'. ²⁸ Ha Yoneo xop mūtik hām'āktux hā' nōy yānān nām, tu Topa yōg tappet hā Yeyox yā Kunnix 'āktux, tu Topa te nōm yāy kutnāhā' 'āktux, ha Yoneo xop te' yēy, tu' yīy 'ohnāg.

19

Paot te 'Ep tu' xip

¹ 'Apot te Konīn tu' xip, 'ihā Paot yīnāpa' nūn kōmēn xohix yīktix yīmū' pip tu', tu nūktu xupep 'Ep tu', tu' kuxa mām xop pipihī', ² tu' yīkopit, hu:

—'Ok Topa Koxuk te 'ākuxa ka'ogāhā', 'ihā 'ākuxa mām ka'ok tap Yeyox kopah? Kaxīy. Ha' nōy te:

—Topa Koxuk 'ūm? 'Ak mū'āte' yūmmūg'ah. Kaxīy.

³ Ha Paot te:

—'Āp-tox pix'ax te xīy? Kaxīy.

Ha' nōy te:

—Yoām yōg putox pi'ax. Kaxīy.

⁴ Ha Paot te:

—Yoãm tep-tox pix, xa yãyhãhup, nũy hãpkummuk mĩy kux, xa kuxa mãm ka'ok Yeyox kopah, nõm te Yoãm pe' nũn. Kaxĩy.

⁵ Ha' xupak, hap-tox pix, 'ihã Yeyox yã yãy xuxyã 'ãktux. ⁶ Ha Paot tep-tox yĩmũ' yĩm xex, ha Topa Koxuk te nõm xop ha yĩxohoh, ha' yĩy'ax puknõg xohix hã hãm'ãktux, tu Topa yõg hãm'ãktux'ax 'ãktux. ⁷ Ha tik xohix ya'omi' mõg te 12.

⁸ Ha Paot mõg Yoneo yõg Topa pet hah, tu mãyõn 'ãnuk 3 hã hãm'ãktux hã' nõy yãnãn tikmũ'ũn mũtik, nũy Topa te yãy yõg tikmũ'ũn xat 'ãktux. ⁹ Pa tikmũ'ũn yĩpkox pip 'ohnãg, tu' kuxa mãm 'ohnãg Yeyox kopah, tu Topa yõg putat 'ãktux kummuk tikmũ'ũn nõy pu', yĩy Paot mõg, tu' kuxa mãm ka'ok xop mõgãhã', tu 'ãmniy xohix hã Tinãn yõg tappet mĩy'ax pet kopa hãmyũmmũgãhã'. ¹⁰ Hãmyãxatamuk 2 hã hãmyũmmũgãhã', ha hãpxexka 'Ax yõg tikmũ'ũn xohix te Topa yõg hãm'ãktux'ax 'ãpak, Yoneo xop te' xupak, xi' puknõg xop.

Xep kutok put te 7

¹¹ Ha Topa te hãpxopmã ka'ok xe'ẽgnãg, tu Paot ka'ogãhã, pu hãpxopmã'. ¹² Ha nõm tikmũ'ũn te Paot yõg topixxax yãg pop, tu' pakut xop pu' popmãhã', ha hãmpakut'ax te' pakut xop tu' xupepmãhã', ha' hittup, xix yãmĩy kummuk xop tu' xupepmãhã kamah. ¹³⁻¹⁴ Ha Yoneo yõg taknõy xop te 7 pip, tu Yoneo yõg 'ãmãnex xop xat'ax Xep kutok, tu hãpkumep pax, nũy yãmĩy kummuk xupepmã', tu Yeyox 'ãxet'ax yũmmũg, 'ihã hãmpe'paxex, hu: “Yeyox 'ãxet'ax yã' ka'ok. 'Apu, yãmĩy kummuk tikmũ'ũn kopa' xut Yeyox 'ãxet'ax 'ãktux hã',” kaxĩy. Hu yãmĩy tu' xat, hu:

—'Ãte 'ãxat, Yeyox 'ãxet'ax hã, yã Paot te nõm 'ãktux. Pu 'ãpep xa mõg. Kaxĩy.

¹⁵ Pãyã yãmĩy kummuk te:

—Yeyox 'ãte' yũmmũg, xix Paot yũmmũg, pa 'ũ 'ũm 'ãxop? 'Ãte 'ãyũmmũg'ah. Yeyox te 'ãxop pu yãy 'ãxet'ax hõm 'ohnãg. Kaxĩy.

¹⁶ Ha tik nõm yãmĩy kummuk kopa' xip te' yok mõ'ka'ok, tu nõm taknõy xop te 7 kix kakixnãg, yĩy kayax taha', tu' xax top hã mĩptut tu nũ'paha'. ¹⁷ Ha 'Ep yõg tikmũ'ũn xohic te' yũmmũg, Yoneo xop xix Genex yõg xop te' yũmmũg, tu' kuxãnõg, tu Yeyox 'ãxet'ax ka'ok 'ãktux, tu' kuxa te' yẽy. ¹⁸ Ha tikmũ'ũn punethok kuxa mãm ka'ok Yeyox kopah, tu' nũn, ha nõm te hõmã mĩhĩm, tu hõnhã yãyhãhup, tu yãy yõg hãpkummuk mĩy'ax 'ãktux, nũy tu mĩy kux. ¹⁹ Tu' mĩm xop yõg tappet xax xohix popnũn, tu kuxap kopa mõ'pok, ha' mõ'xut, ha tikmũ'ũn xohix te' pẽnãhã', ha tappet xax xohix yõg tayũmak te 50.000. ²⁰ Yã kaxĩy hã tikmũ'ũn te Topa yõg hãm'ãktux'ax 'ãpak, tu xe hãm'ãktux hãptox tu', ha tikmũ'ũn punethok kuxa mãm ka'ok, tu' yĩpkox pip.

Nemẽn te 'Ep yõg tikmũ'ũn gãyãhã'

²¹ Ha hãpxip kutõgnãg 'ihã Paot mõg putup Yenoyanẽn tu', Mãxenõn kotit hã' mõg putup, xix hãpxexka 'Akax kotit hã' mõg putup, tu hãm'ãktux, hu:

—Yenoyanẽn tuk mõg, nũy mõy tu 'ãpep, tuk-nãy tu 'ãte Hõm pẽnãp-tup kamah. Kaxĩy.

²² Tu Timõn xix 'Enax mõ'pok hãpxexka Mãxenõn tu', tu hãpxip kutõgnãg 'ihã Hõm yõg hãpxexka 'Ax tu' tihi'.

²³ Ha 'Ep yõg tikmũ'ũn te Topa yõg putat tu' gãy, ²⁴ ha tik 'ũm 'ãxet'ax Nemẽn, tu topahnãg hex Niãm komut mĩy, xi' pet komut mĩy, pu heyeh, tu pipkup yãnãm ponnok hã' mĩy, tu tayũmak xexka pop. ²⁵ Tu tik te topahnãg komut mĩy xop xãnãhã', ha yãy tu nũ'nãhã', ha Nemẽn te:

—Tik xop: Yũmũg hãm, nũy tayũmak xexka pop, 'ãxop te' yũmmũg. ²⁶ Pa Paot te hãm'ãktux, ha tikmũ'ũn xohix te hãm'ãpak, ha hãm'ãktux, hu: “Tik te' yĩm hã' mĩy nõm topahnãg komut. 'Ap Topa xe'e'ah, yã hãpxop mõ'ãmã'ax, yĩy hãpxop te mõ'ãmã'ax nĩm,” kaxĩy. Ha tikmũ'ũn punethok yĩpkox pip, hu topahnãg komut xop hãmenex putup'ah. ²⁷ Hak kuxãnõg, pu tikmũ'ũn topahnãg 'a pop putup hok, xix Niãn pet 'a' putup hok, xix topahnãg hex Niãn mũn putup hok, 'ihã hãpxexka 'Ax xohix te nõm pu heyah, xix hãpxexka nõy xohix te'. Yĩy yũmũ'ãte tayũmak xak. Kaxĩy.

²⁸ Ha' xupak, tu' gāy xexkah, tu' yīy ka'ok, hu:

—'Ep yōg Niān xexka xe'ēgnāg! Kaxīy.

²⁹ Ha tikmū'ūn xohix te hām'āktux punethok kōmēn xohix kopah, hu hām'āpak 'ohnāg, tu yāy tu nū'nāhā mīptut xexka kopah, tixmū'ūn yōg yāy tu nū'nā'ax pet kopah, ha Māxenōn yōg tik 2 tihi'. Yā Paot mūtik hāpkumep, ha tikmū'ūn gāy, tu nōm tik 2 mōgāhā tikmū'ūn yōg yāy tu nū'nā'ax pet hah, ³⁰ ha Paot mōg putup, nūy tikmū'ūn pu hām'āktux, pa' kuxa mām ka'ok xop te' tux hok, pu mōg hok. ³¹ Ha 'Ax yōg xexka xop te Paot hā' xape, tu' xak, hu:

Tikmū'ūn yōg yāy tu nū'nā'ax pet ha 'āmōg hok pu gāyxop 'āpenā hok! Kaxīy.

³² Ha tikmū'ūn yīy ka'ok, tu hām'āktux punethok, hu hām'āpak 'ohnāg, tu tep tu yāy tu nū'nāhā' yūmmūg 'ohnāg. ³³ Ha Yoneo xop te Topa pet xop xat'ax 'Anexān xut, tu' kopa' mōgāhā', pu hām'āktux tikmū'ūn pu', ha 'Anexān yīm xix, hām'āktux putup tu', pu 'Ep yōg tikmū'ūn gāy hok Yoneo xop tu'. ³⁴ Pa tikmū'ūn te 'Anexān yā Yoneo yūmmūg, tu' yīy ka'ok, tu xe' yīy xexka', tu xe' yīy, tu yānmūn xupep'ax puxet putuk, tu 'ot 2 hā te:

—'Ep yōg Niān yā' xexka xe'ēgnāg. Kaxīy.

³⁵ Ha kōmēn yōg kaxāmi'ax te:

—'Āhup, 'āhup! Kaxīy.

Tu xe' xuktux, hu:

—'Ep yōg tikmū'ūn: 'Ū 'ūm te kōmēn 'Ep yūmmūg hok? Yā' xohix te' yūmmūg, ha 'Ep te topahnāg hex Niān pet xexka xix, tu topa xap xix, nōm te pexkox tu' nāhā', yā' xohix te' yūmmūg, ³⁶ yā' yūmmūg tap, yīy 'āhup, nūy hāpkummuk mīy hok. ³⁷ Xate tik 2 nūnnāhā', ha 'ap kummuk'ah, tu topa hex Niān 'āktux kummuk 'ohnāg, tu topa hex Niān yōg hāpxop 'ūm hā' xupxet 'ohnāg. ³⁸ Nemēn te hām'āktux 'ūm putup, xix yāy xop te', puxix tik pa te hāmyūmmūg tu' xax, puyī' kopit, yīy mōg, nūy tik 'ūm kupeh. ³⁹ Pe hāpxopmā'ax nōy kopit putup, puxix tikmū'ūn xohix kopit. ⁴⁰ 'Āte koit'ah, pa 'āte gohet yōg hāmpē'paxex yīpkutuk, pax pu: “'Ep yōg tikmū'ūn yāykix kakixnāg,” kaxīy, puxix xonat xop nū'pok 'Ep tu, puyīk yīkopit, tep tu 'āgāy nām. Pāyā 'ap yūmmūg'ah 'āte'. Kaxīy.

⁴¹ Tu hām'āktux, tu:

—Mōg. Kaxīy.

Ha' mōg.

20

Paot te Māxenōn tu' xip, xix Genex tu' xip

¹ Ha Paot te' kuxa mām ka'ok xop xānāhā', tu hām'āktux hā' kā'ogāhā', tu:

—'Ūgmōg. Kaxīy.

Tu ta' mōg hāpxexka Māxenōn tu'. ² Tu hām xohix kotit hā hāpkumep, tu hām'āktux hā' kuxa mām ka'ok xop ka'ogāhā', tu' mōg tu mōktu hāpxexka Genex tu' xupep. ³ Tu' xip māyōn 'ānuk 3 hā, ha' mōg, ha Yoneo xop tep-tex putup, ha mīpkox te kōnāg yīmū' mōg hā' mō'nāhā', nūy hāpxexka Xit kotit hā' mōg, tu Māxenōn tu putpu' nūn putup. ⁴ Ha Paot mūtik nūn kōmēn Menet yōg Pihok-tok Xopat, xix kōmēn Texanōn yōg 'Ānixtah, xi' yōg Xegōn, xix kōmēn Nep yōg Gax, xi' yōg Tīmōn, xix hāpxexka 'Ax yōg Tikik, xi' yōg Tonop, ⁵ tu Paot keppa' mōg, hak mūn Nok te kax'āmi', hak mū'āte Paot hip kōmēn Tonot tu'. ⁶ Ha Yoneo xop yōg 'āmuk xexka 'āxet'ax “pām tokatok hok” kux, hak mūg pip Pinio tu', tu mīpkox hāk mūg mōg, tu kōnāg yīmū' mōg, ha 'āmnīy te 5 nōg, 'ihāk mūg mōg tu mōktu mōxaha Tonot tu', ha' nōy xop mūtik yāy tu nū'nāhā', tu' pip 'āmnīy te 7 hā.

Paot te Tonot tu' xip

⁷ Tu yenomīy 'ihāk mūg yāy tu nū'nāhā', tu pām koxip, nūy mā', nūy Yeyox yā yūmūg pupi' xok pekpaxeh, ha Paot mōg putup hāptup 'ihā', hu hām'āktux tox, tu 'āmnīy kote 'ihā hām'āktux, tu' kux 'ohnāg. ⁸ Ha kuyānām tat'ax punethok te mīptut nōy yīmū'

mōg'ax kopa' pip, hak mūg yāy tu nū'nāhā', ⁹ ha tik xiptap 'Ettik xip, tu mīptut tox yāy yīmū' mōg'ax 3 kopa' xip, tu yanēn kox yīmū' yūm, ha kūmīm tep-tex, ha mō'yōn, Paot yōg hām'āktux tox hah, ha hām tu' nāhā', tu' xok. ¹⁰ Ha Paot te mīptut yīmū tu' yīxohoh, tu 'Ettik mūg, tu' nōy xop pu hām'āktux, hu:

—Kuxānōg hok! Yā' koxuk te' kopa' xip, yā' hi'! Kaxīy.

¹¹ Tu xe pepi' mōg, tu pām koxip, tu' māhā', nūy Yeyox pe'paxeh, tu hām'āktux yūmūg xape xop mūtik, ha xokakkak xataha', 'ihā hām'āktux kux, tu' mōg. ¹² Ha 'Ettik hi', yīy tikmū'ūn kuxa hittup xexka', tu' yāy pet ha' mōg.

Tu Mīnet ha' mōg

¹³ Hak mūn Nok te xe kaxāmi', tuk mūg mōg mīpkox hā, tu' mōg, tu mōxaha hāmyīn yūm 'Axox tu', tu Paot hip, 'ihā Paot te hām tu' yā' mōg. ¹⁴ Tu' xupep, 'ūgmū'āte ta tu yāy tu nū'nāhā', hak mūg mōg, tu mōktu mōxaha kōmēn Mītinēn tu'. ¹⁵ Tuk mūg mōg mīpkox hā, tu Kiox hā' yēn, tu hāptup nōy kōmēn Xāmōy tu' mōxaha', tuk mūg mōg, tu mōktu mōxaha kōmēn Mīnet tu'. ¹⁶ Ha Paot mōg putup nōg kōmēn 'Ep tu', nūy mōg mō'ka'ok, nūy kōmēn Yenoyanēn tu' āmōxān, nūy Yoneo yōg 'āmuk xexka Pēteket mīy.

Paot te hām'āktux

¹⁷ Tu kōmēn Mīnet tu' xip, tu 'Ep yōg tik pēnā max xop xānāhā', ¹⁸ ha' nūn, ha Paot te: —Hōmāg nūn 'Ax tu hāmāxap, ha xatek yūmmūg, tu yōgnū hāpxopmā'ax yūmmūg kamah, 'ihā hāmyaxatamuk xohix hāk xip 'āxop mūtik. ¹⁹ Tu hāpxopmāhā Topa tu', tuk kutōgnāg, tuk kuxa hittup 'ohnāg, yā Yoneo xop tek kummugāhā'. ²⁰ Ha xa hām'āktux xe'e, tu Topa yōg hām'āktux'ax xohix 'āktux, tu' xaxok 'ohnāg, tu xa hāmyūmmūgāhā', nūy 'āka'ogā', nūy mō'āniynām, ha tikmū'ūn tek xupak, 'ihā 'āte kōmēn kotit hā xa hāmyūmmūgāhā', xix mīptut xohix kopa hāmyūmmūgāhā kamah. ²¹ Tu xa hām'āktux xe'e', tu Yoneo yōg tikmū'ūn pu hām'āktux, xix Genex yōg tikmū'ūn pu hām'āktux, tu Topa pu yāyhāhup 'āktux, tu 'ōg hāpkummuk mīy kux 'āktux, tu 'ākuxa mām ka'ok Yeyox kopa 'āktux. ²² Yā hōnhā 'ūg'āpax: 'Ūgmōg Yenoyanēn tu', ha Topa Koxuk tek xat, ha nōm puk yīpkox xip, tu 'a' hāmyūmmūg'ah, 'ok pek hip-tup, 'ok pek xok putup, ²³ pāyā Topa Koxuk te 'ā hām'āktux kōmēn xohix tu', hu: “Kanet kopa 'āxix putup, xix 'āxūy putup,” kaxīy. ²⁴ Pa 'ak kuxānōg'ah, 'a yāy mūn tuk hi'ah, pāyā Topa tuk hi'. 'Ok pek hi', yā' māx, pek xok, yā' max, 'ūyīy yāy yōg hāpxopmā'ax kux. Yeyox tek yāy kutnāhā', 'ūyīy Yeyox yōg hām'āpak max'ax 'āktux, ha'āte hāpxōpmāhā', yā Topa te' hep xop xohix pu hāmmaxnāhā'.

²⁵ —Hōmā 'āte Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat 'āktux, tu nūktu 'āxop pu hām'āktux, tu hōnhā hāmyūmmūg: Yā 'āxop tek 'ūm pēnāp-tup'ah 'ūxeheh. ²⁶⁻²⁷ 'Ūg'āpax: 'Āte xa hāpxe'e 'āktux, 'āte 'āxop pu hām'āktux, tu Topa yōg hām'āktux'ax xohix 'āktux, tu Topa yōg hām'āktux 'ūm xaxok 'ohnāg. Tik 'ūm yīpkox hok, puxix yāy yōg hāpkummuk mīy'ax tat. ²⁸ Pēnā ka'ok! Topa Koxuk te 'āxat, pu' kuxa mām ka'ok xop pēnā max, nūy ka'ogā'; Yā Topak-tok xok nōm pupi', tu yāy hep 'āta nū'nāhā', nūy nōm xop kuxa tupmā'. ²⁹ 'Ūgmōg, ha nōm 'ākopa' pip putup, kokex gāy nām putuk, tu' nūn putup, nūy kuxa mām ka'ok xop kix 'āxop kopah. Kokex gāy te kahnēn kix, hā kaxīy nōm gāy xop te' kuxa mām ka'ok xop kix putup. ³⁰ Ha tik kummuk te 'āxop kopa' pip putup, tu hām'āktux hā mō'āmāp-tup, ha' kuxa mām ka'ok xop mōgāp-tup, pu Topa yōg putat xax. ³¹ 'Ōg pa mōxip! Pēnā max! 'Ūxaxok hok! Hāmyāxatamuk tikoyuk hā 'āte xa hāmyūmmūgāhā', 'ok pe 'āmnīy tox hā, 'ok pe hāptup tox hā, 'āte' xohix yūmmūgāhā', tuk potaha', 'āp-tup pax tu'.

³² —Yā hōnhā 'āte: 'Āxop yā Yeyox yōg tikmū'ūn. Pūyā Topa 'āpēnā max, xix nū mūtik ti', xix xa hāmyūmmūgā', xix 'āxex, xix xa hāmmaxnā', xix xa pexkox yōg hāpxop popmā' yāy yōg tikmū'ūn mūtik. ³³ 'Ak xupkumīy'ah, tuk nōy yōg hāpxop putup 'ohnāg, tuk nōy yōg tayūmak yīpkumīy 'ohnāg, tuk nōy yōg topixxax yīpkumīy 'ohnāg. ³⁴ 'Āmhok. 'Ūghām punethok, nūy tayūmak pop, nūy hāpxop 'ūm pop, nūy mā', tu' nōy xop pu' popmāhā', ³⁵ nūy xa hāmyūmmūgā 'ūghām'ax hā, xayīy nōm hāpxop 'ūm pip hok

xop pu' hōm, xi' pakut xop pu' hōm, nūy Yeyox yōg hām'āktux'ax xutigā', hu: "Tikmū'ūn te hāpxop 'ūm pa', puxi' kuxa hittup kutōgnāg, pa tikmū'ūn te hāpxop 'ūm hōm, puxi' kuxa hittup xexka'," kaxīy. 'Ūkux.

³⁶ Tu hām'āktux kux, tu' kopaxux hā' xip, tu Topa pu hām'āktux 'ūnōy xop mūtik. ³⁷ Ha' potaha', tu yāy kep hā' mūg. ³⁸ Yā' kuxa te Paot xak, hām'āktux'ax hah. Yā' xuktux, hu: "A xe xatek 'ūm pēnāp-tup'ah," kaxīy. Ha' mōgāhā mīpkox hah.

21

Paot te Yenoyanēn ha' mōg

¹ Hak mūg mōg mīpkox hā, tu kōnāg xexka xak, mīpkox te kōnāg yīmū' mōg hā' xak, tuk mūg mōg tu mōktu hāmyīn yūm Kox tu' mōxaha', tu hāptup nōy ha tak mōg tu mōktu mōxaha hāmyīn yūm Honex tu', tu xek mūg mōg, tu mōktu kōmēn Pa'at tuk mūg mōxaha'. ² Ha mīpkox nōy mōg Penix tu', hak mū'āte' xipihi', tu nōm mīpkox hāk mūg mōg, ³ tu hāmyīn yūm Xip pēnāhā', tu 'īpxax ha' mōg, tu mōktu mōxaha hāpxexka Xit tu', tu kōnāg hā' mōg, tu mōktu mōxaha kōmēn Tinok tu', pu mīpkox hāpxop pop'ax xupepmāhā kōmēn Tinok tu', ⁴ ha' kuxa mām ka'ok xop pipihi', tu 'āmnīy xohix te 7 hā' nox pip kuxa mām ka'ok xop mūtik, ha Topa Koxuk te Paot xūy'ax yūmmūgāhā' kuxa mām ka'ok xop pu', yīy: "Yenoyanēn tu 'āmōg hok!" kaxīy. ⁵ Pa xemān nōg, 'īhāk mūg mōg, ha' nōy xop tek mūg mōgāhā kōmēn kunāpa', xi' xetut xop te', xix kaxop te', hak mūg kopaxux hā' pip, tu Topa pu hām'āktux hāpkux tu', ⁶ tu yāy kep mūg, xix yāy hax, tu 'āneo, nūy mōg, hak mūg mōg mīpkox hā, pa' nōy xop te putpu' mōg yāy pet hah.

⁷ Ūgmūg pip kōmēn Tinok tu', tu mōktu mōxaha kōmēn Tonēmāy tu', tu' kuxa mām xop yōg xape xop pēnāhā', tu' nox pip 'āmnīy tox hā. ⁸ Hāptup 'īhāk mūg mōg, tu mōktu mōxaha kōmēn Xeyanet tu', tu Pinip pet tu' nox pip. Pinip te hām'āpak max 'āktux pax. Hōmā 'ūkuxa mām ka'ok xop te tik te 7 yīmōgatux, pu hāpxop xit'ax popmā', nūy hok xop pu' popmā', tu Pinip yāykutnāhā kamah. ⁹ Ha Pinip kutok hex te 4, 'ap yāyta'ah, 'ūxohix yā Topa pupi hām'āktux. ¹⁰ Hak mūg nox pip Pinip pet kopah, 'ihā tik te Topa pupi hām'āktux nūn, 'ūxuxet'ax 'Ag, tu Yonex tu' xip, ¹¹ tu' nūn, tu nūktu xupep Xeyanet tu', tu Paot yōg nāy hīy'ax paha', tu nō yāy yīm kīy, xi' kup kīy, tu:

—Topa Koxuk te hām'āktux, hu: "Hā kaxīy Yenoyanēn yōg Yoneo gāy xop te Paot kīy putup, nūy puknōg xop ha mōgā'," kaxīy.

¹² Ha' xupak, ha tikmū'ūn xik mū'āte Paot tu' xak, hu:

—Yenoyanēn tu 'āmōg hok! Kaxīy.

¹³ Ha Paot te:

—'Āxop tep-tep mūn mīy? Tep tu 'āpotaha', tuk kuxa xūygāhā'? 'Ak kuxānōg'ah. 'Ok pe kanet kopak xip, 'ok pek xok Yenoyanēn tu', 'āte Yeyox tu hāpxopmāhā', nūy Yeyox 'āxet'ax 'āktux max. Kaxīy.

¹⁴ Tu hām'āktux kux, hak mū'āte' hup, tu:

—Pūyā Topa yāy putup'ax mīy. Kaxīy.

¹⁵ Tuk mūg mōg, tu yāy yōg hāpxop pop, tu' xuk, nūy Yenoyanēn tu' mōg. ¹⁶ Ha kōmēn Xeyanet yōg kuxa mām ka'ok xop 'ūm 'ūgmūg mūtik mōg, tuk mūg mōgāhā hāmyīn yūm Xip yōg Mēnān hah, ha' kuxa yūm ka'ok tap, hāmyāxatamuk xohix hā' yūm, ha' pet kopak nox pip.

Paot te Tiak pēnāhā'

¹⁷ Tuk mūg mōg, tu mōktu mōxaha kōmēn Yenoyanēn tu', ha' nōy xop tek mūg pēnāhā', tu' kuxa hittup. ¹⁸ Hāptup 'īhāk mūg mōg Tiak pet hah, ha Paot tek mūg mūtik mōg, ha tik pēnāmax xop xohi' pip. ¹⁹ Ha Paot te 'āneo, tu Topa te hāpxopmā max xohix 'āktux, tu Paot ka'ogāhā pu hāpxopmā'ax hāmpuknōg xop kopa 'āktux. ²⁰ Ha' xupak, tu' kuxa hittup xexka', tu Topa 'āktux max, tu Paot pu hām'āktux, hu:

—'Ūgnōy: Yoneo xop punethok kuxa mām ka'ok Yeyox kopah, ha xate' yūmmūg, ha Mōyyex yōg xat'ax xohix pu' yīpkox pip kamah, nūy māynāg mīy. ²¹ Ha tikmū'ūn te

'āmūn 'āktux, tu 'ākupex, hu: “Paot te Yoneo xop yūmmūgā kummuk, tu nōm xop te hāmpuknōg kopa' pip pu hāmyūmmūgāhā', hu: “'Āpu, Mōyyex yōg xat'ax nīm, tuk-tok pit nāg xax yīmap mep hok, tu mōnāyxop yōg hāpxopmā'ax hittap tat hok kamah,” kaxīy. Pāyā tikmū'ūn te koit. ²² Putep mūn mīy? 'Ānūn, ha' xohix te hāmyūmmūg putup. ²³ Nāy, 'ūg'āpax, nūy mīy: Nūnte' pip tik te 4, nōm tik te Topa pu hām'āktux xex. ²⁴ 'Āmōg, tu nōm tik mōgāhā', tu tik xemep'ax hā' pago, pu Yoneo yōg tikmū'ūn xohix pēnā', nūy 'āyīpkox xip Mōyyex yōg xat'ax pu' yūmmūg. ²⁵ Yāk mū'āte' puknōg xop pu tappet kax'āmi', tu' xat, pu topa komut xop xit'ax mā hok, xix xokxop hep 'āta mā hok, xix xokxop 'ūm māy mūg tup-tex mā hok, xi' nōy hā' xupxpet hok. Kaxīy.

²⁶ Yīy Paot mōg, tu tik te 4 mōgāhā', tu hāptup nōy 'ihā yāy pix tik te 4 mūtik, tu Mōyyex yōg xat'ax pu' yīpkox xip, tu' mīy, tu tik te Topa pet xexka xop xat'ax pu' xuktux, tu 'āmnīy 'ūm pix'ax kux putup yūmmūgāhā', ha 'āmnīy te 7 mō'nāp-tup, 'ihā yāy pix kux putup. Ha Paot te xokxop 'ūm putex putup, nūy Topa pu mō'hap, nūy tu' hāxyā'.

Yoneo gāy xop te Paot mūg

²⁷ Ha xemān puxet hā' nōg putup, ha Paot te Yoneo yōg Topa pet xexka kopa' xip, 'ihā 'Ax yōg Yoneo xop te' pēnāhā', tu Yoneo yōg tikmū'ūn gāyāhā', tu hām'āktux hā nūktu' xohix gāyāhā', tu Paot mūg, ²⁸ tu:

—'Iyaet yōg tihik, mā'! Nū tik te hāmyūmmūgā kummuk hāpxexka xohix tu', pu Mōyyex yōg xat'ax xaxogā', tu Topa pet xexka 'āktux kummuk, tu Genex yōg puknōg xop nūnnāhā', pu Topa xip'ax yāyhāp-tup-tūynāg. Kaxīy.

²⁹ Hōmā Yoneo yōg tikmū'ūn te Paot pēnāhā kōmēn kopah, ha 'Ep yōg tik puknōg 'āxet'ax Tonop mōgāhā', ha hāmpē'paxex, hu: “Paot te' mōgāhā Topa pet xexka kopa kamah,” kaxīy. Pāyā' mōgā'ah. ³⁰ Ha nōm tikmū'ūn xohix gāy, tu yāy tu nū'nāhā mō'ka'ok, tu Paot mūg, tu Topa pet xexka kopa' xut, tu yāykumīy hāptopah, ha hāpxip 'ohnāg Topa pet xexka mō'yinnīn. ³¹ Ha tikmū'ūn te Paot putex putup, ha tik 'ūm te xonat yōg Kononeo pu hām'āktux, hu:

—Yenoyanēn yōg tikmū'ūn xohix gāy nām! Kaxīy.

³² Ha xonat xop yōg Kononeo te xonat xop xat, xix kapitām xop, ha' nūn mō'ak'ok, ha Yoneo yōg tikmū'ūn te' pēnāhā', hu Paot kix kux. ³³ Ha Kononeo te Paot mūg, tu' xut gāy xop kopah, tu pipkup māg xap hā' hīy, tu' yīkopit, hu:

—'Ū 'ūm nūhū'? Kaxīy.

Tu xe:

—Putep mūn mīy? Kaxīy.

³⁴ Ha nōm tikmū'ūn gāy te hām'āktux hā' yānān, yīy Kononeo te hām'āpak 'ohnāg, hu' xat, hu:

—Kāy mōgā xonat pet ka'ok hah. Kaxīy.

³⁵ Ha' mōgāhā mīptut mīpku'īn tu', pa nōm tikmū'ūn tep-tex putūmnāg, yīy xonat xop te Paot pupi tu pepi' xup, tu mīptut hā mōxakux. ³⁶ Ha Yoneo yōg tikmū'ūn xohix te' pe' mōg, tu' yīy ka'ok, tu:

—'Ūp-tex! 'Ūp-tex! Kaxīy.

Paot te yāy pupi hām'āktux

³⁷ Ha xonat pet ha' mōgāhā', 'ihā Paot te:

—'Ok xatek tux hok 'ū hām'āktux? Kaxīy.

³⁸ Ha Kononeo te:

—Xate Genex yīy'ax yūmmūg. 'Ok 'āmūn yā 'Eyit yōg tihik, nōm te tik te 4.000 mōgāhā hām panip tu', nūy gohet mūtik yāykix? Kaxīy.

³⁹ Ha Paot te:

—'Ak mūn'ah. Yāk mūn Tax yōg Yoneo, tu hāpxexka Xinit tuk nāhā', ha Tax mūn kōmēn xexka hok'ah. 'Ok xatek tux hok, 'āte hām'āktux tikmū'ūn pu'? Kaxīy.

⁴⁰ Ha Kononeo te:

—'Āpu, 'āyīy. Kaxīy.

Ha Paot te mīpku'īn yīmū' xip, 'ihā' yīm xix, pu tikmū'ūn yīy hok, ha Paot te hām'āktux tikmū'ūn pu', Yoneo xop yāy yīy'ax hā hām'āktux, hu:

22

¹—'Ūnōy mūnōm xop, xi' tak mūnom xop, 'ūg'āpax 'āte hām'āktux. Kaxīy.

²Ha Yoneo yōg tikmū'ūn te yāy yīy'ax 'āpak, tu:

—Nāy, hup, nūy 'īy hok. Kaxīy.

Tu' yīy 'ohnāg, ha Paot te:

³—'Ūgmūn Yoneo, tu kōmēn Tax yōg tihik, tu hāpxexka Xinit tuk nāhā', pa kōmēn Yenoyanēn kopak tittap, ha hāmyūmmūgā'ax Gāmāniet te 'ā hāmyūmmūgāhā', tu mōnāyxop hittap yōg hāpxopmā'ax xohix 'ā hāmyūmmūgāhā', ha 'āte Topa xak 'āxop xohix putuk, tu' xat'ax mīy māynāg. ⁴Hōmāg gāy, tu' kuxa mām ka'ok xop kix putup, Yeyox yōg putat putup nōg tu'. 'Ate' mūg, tu kanet kopa' xex nōm xop, 'ok pe tihik, 'ok pe 'ūhūn. ⁵Ha tik te 'āmānex xop xat'ax te' yūmmūg, xix tik te hāmyūmmūg xop te' yūmmūg. 'A 'āte mō'āmā'ah, pāyā hāpxe'e 'āktux. Nōm xop te 'a' popmāhā tappet, tu kōmēn Namān yōg Yoneo xop pu kax'āmi', 'ūyīy kuxa mām ka'ok xop mūy, tu' kīy, nūy kix. Kaxīy.

⁶Tu xe hām'āktux, hu:

—Tu tak mōg, tu kōmēn Namān tu hāmhūmnāg tuk xip, māyōn yāy kote' yūm 'ihāk xip, ha hāpxip 'ohnāg 'ihā kuyānām xexka te pexkox tu' xakot. ⁷Hak nāhā hām tu', tu yānmūn xupep'ax 'āpak, ha: “Xaot, Xaot, teptu xatek xūygāhā?” Kaxīy.

⁸—Ha 'āte: “'Ū 'ūm 'āmūn?” kaxīy.

—Ha tute: “'Ūgmūn Nāyane yōg Yeyox. Xatek xūygāhā,” kaxīy.

⁹—Ha tikmū'ūn te 'ūgmūtik mōg te kuyānām pēnāhā', pāyā 'a' yīy'ax 'ūm 'āpak'ah.

¹⁰Ha 'āte' yīkopit, hu: Yāyā', putep xatek putup 'ū mīy xa'?” kaxīy.

—Ha: “'Āyok, nūy mōg, tu mōktu xupep Namān tu', ha tik 'ūm te xa hām'āktux putup, tu Topa yōg xat'ax xa hāmyūmmūgāp-tup,” kaxīy.

¹¹—Yā 'āte hāmpēnā hok nōm kuyānām xexka hah, yīy tikmū'ūn tek mōgāhā', yīm hā Namān tu'. ¹²Ha tik te Topa xak, 'ūxuxet'ax 'Ānānīn, ha Namān yōg Yoneo xop xohix te nōm 'āktux max. ¹³Hak ha' nūn, tuk yīkāgnāg xip, tu hām'āktux, hu: “'Ūgnōy Xaot, Topa te 'āpa maxnāhā', xa xe hāmpēnā,” kaxīy.

—Hak pa max, ha 'āte 'Ānānīn pēnāhā', ¹⁴ha: “Hōmā hāmyāxatamuk xohix 'ihā mōnāyxop yōg Topa te xa yāyutnāhā', xa Topa yōg putup'ax mīy, nūy tik te hāmyok mīy 'āxet'ax Yeyox pēnā', nūy nōm yīy'ax 'āpax, ha hōnhā xate' xupak, xi' pēnāhā', xix hāmyūmmūg, ¹⁵tu Yeyox yōg hām'āpak māx'ax 'āktux putup tikmū'ūn xohix pu', tu hāpxopmā'ax xohix pēnā'ax 'āktux putup. ¹⁶Putep hip xate'? 'Āpu, 'āte 'āp-tox pix putup, pu Topa 'ākuxa maxnā', nūy 'ōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā', 'ihā Yeyox yā 'āxuxyā 'āktux,” kaxīy.

¹⁷Tu xe hām'āktux, hu:

—Tuk nūn putpu', tu nūktu xupep kōmēn Yenoyanēn tu', tu Topa pu hām'āktux Topa pet xexka kopah, tu yāy koxuk hā Yeyox pēnāhā', ¹⁸ha hām'āktux, hu: “Mōg, Yenoyanēn kunāpa 'āmōg, yā tikmū'ūn tek mūn 'āktux'ax putup nōg,” kaxīy.

¹⁹—Ha 'āte: “Yāyā', tikmū'ūn te 'āte hāpkummugāhā yūmmūg, ha 'āte' kuxa mām ka'ok xop mūg Topa pet kopah, ha' yūmmūg kamah, yā 'āte kanet ha' mō'tat, tu' kix nōm xop kuxa mām ka'ok 'ākopah, ha tikmū'ūn xohix te' yūmmūg. ²⁰Tikmū'ūn te 'ōg nū'kutnā'ax 'Extep putex, 'ihāk xip, tu pekpaxex max, tup-tup, tu tikmū'ūn yōg topixxax pēnāhā' nōm te 'Extep putex,” kaxīy.

²¹—Ha Yeyox te: “'Āmōg, 'āte 'āmōgāp-tup hāptox tu', hāmpuknōg xop hah,” kaxīy. Tu ta tu' kux. Kaxīy.

²²⁻²³Ha tikmū'ūn te Paot yōg hām'āktux'ax 'āpak, tu' yīy 'ohnāg, pa Paot te' puknōg xop 'āktux, yīy ta tikmū'ūn gāy, tup-tup nōg, tu' yīy ka'ok tu:

—'Ūp-tex! 'Ūp-tex! Kaxīy.

—Tik kummuk putex! Kaxīy.

—Pūyā tu xok! Kaxīy.

Tu topixxax tox mahap, tu hāpkōnōn mō'pok pepi', 'ūgāy tu'. ²⁴ Ha xonat xop yōg Kononeo te' pēnāhā', hu Paot xut mō'ka'ok, tu' xat, pu xonat pet xexka ka'ok ha' mōgā', ha xe' xat, pu' kix xokxax hā, ha:

—'Ūxūy hā hām'āktux putup, tu 'ōg hāpxopmā'ax kummuk 'āktux putup. Kaxīy.

²⁵ Ha xokxax xit hā' hīy, nūy nō' kix 'ihā' Paot te Kapitām yīkopit, hu:

—'Ok Hōm yōg gohet te' xat, pu Hōm yōg tik 'ūm kix, 'ihā hāpkummuk mīy 'ohnāg? Kaxīy.

²⁶ Ha xonat xop yōg Kapitām te' xupak, tu Kononeo pu hām'āktux, hu:

—Nāy, paxip. Putep mūn mīy putup? Kāy yā Hōm yōg tihik! Kaxīy.

²⁷ Ha nōm Kononeo nūn, tu Paot yīkopit, hu:

—'Āyīy. 'Ok 'āmūn yā Hōm yōg tihik? Kaxīy.

Ha:

—Ya hamūn. Kaxīy.

²⁸ Ha Kononeo te:

—'Āte tayūmak xexka hā pago, nūy yāyhā Hōm yōg tihik. Kaxīy.

Pa Paot te:

—Yā Hōm yōg 'ūgnāhā', xik mūg tak, xik mūg tut. Yāk mūn Hōm yōg tik xe'e'. Kaxīy.

²⁹ Ha xonat xop nōm te' kix putup nū'paha', 'ūkuxānōg tu', ha Kononeo kuxānōg kamah, Paot kīy huh, 'ihā Hōm yōg gohet te' xat hok puyīy Hōm yōg tik kix hok.

Paot te' xexka xop keppa' xip

³⁰ Hāptup 'ihā Kononeo te Paot xut, tu Yoneo xop yōg tik xop pa te hāmyūmmūg ha' mōgāhā', xix 'āmānex xexka xop keppah, pu' yīkopit, nūy Paot yōg hāpkummuk mīy'ax yūmmūg. Ha Paot te Yoneo xexka xop keppa' xip.

23

¹ Tu tik xop pa te hāmyūmmūg pēnā ka'ok, tu:

—'Ūnōy mūnōm xop, Topa tek kuxa yūmmūg, ha hāmyok mīy 'ūghi'ax tox hā. Kaxīy.

² Ha tik te 'āmānex xop xat'ax 'Ānānīn, tu' xat, pu Paot yīkox kix, ³ ha Paot te:

—Pūyā Topa 'ākix! 'Āpa max, pāyā 'ākuxa kummuk! Xate' nōy mōgāhā mō'āmā'ax hā. 'Āyūm, nūy hāpxopmā'ax kopit, nūy Mōyyex yōg xat'ax hā' kopit, pa Mōyyex te' kix'ax xat hok. Kaxīy.

⁴ Ha tik nōy te:

—Teptu xate 'āmānex xop xat'ax mānōg? Kaxīy.

⁵ Ha Paot te:

—'Ūgnōy, 'āte' yūmmūg'ah. 'Ok tik te 'āmānex xop xat'ax nō'ōm? Topa yōg tappet tek xat, hu: “Tik te 'āxop xat'ax 'ūm 'āktux kummuk hok,” kaxīy.

⁶⁻⁸ Tu' xexka xop pēnāhā', ha' yāg Paniye xop, ha' yāg Xanoxeo xop. Paniye xop xohix kuxa mām ka'ok putpu' hi'ax kopah, hu: “Tikmū'ūn xohix xakix, tu' putpu' hip-tup,” tu xe: “Yā' pip koxuk, xix pexkox yōg nū'pok xop,” kaxīy. Pa Xanoxeo xop xohix kuxa mām 'ohnāg, tu: “'Āmhok. 'A' koxuk 'ūm xip'ah. Yā' xakix xe'e', tu putpu' hip-tup 'ohnāg,” kaxīy. Yīy Paot yīy ka'ok, tu:

—'Ūnōy mūnōm xop: 'Ūgmūn Paniye yōg, huk kuxa yūm ka'ok putpu' hīnnā'ax kopah. Xatek yīkopit, 'ok pe' xakix xop putpu' hip-tup, 'ok pe' hip-tup hok. Kaxīy.

Ha Paniye xop te hām'āktux hā' nōy yānān Xanoxeo xop mūtik, tu' gāy nām. ⁹ Tu' yīy ka'ok, tu yāykix putup Paot hā, ha tik te hāmyūmmūg yok, yā kama Paniye yōg, tu:

—Yā' max Paot! 'Ok pe koxuk 'ūm, 'ok pe pexkox yōg nū'kutnā'ax 'ūm te kāy pu hām'āktux, koxix Topa mūtik yūmūg kumīy putup hok. Kaxīy.

¹⁰ Ha' gāy xexkah, yīy xonat yōg Kononeo te Paot hā' yīpkutuk, tu' xat, pu' xut, tu xonat pet ka'ok ha' mōgāhā'.

¹¹ 'Āmnīy koxtap 'ihā Yeyox xip Paot yīka', tu:

—'Ākuxānōg hok! 'Āmūn tek mūn pupi hām'āktux, tu 'ūgmūn 'āktux putup kōmēn Yenoyanēn tu', xix hāpxexka Hōm tu kamah. Kaxīy.

Ha' xaptop hā Paot putex putup

¹² Hāptup 'ihā Yoneo xop te yāy tu nū'nāhā', tu hām'āktux xex, tu Topa 'āxet'ax 'āktux hā hām'āktux xex, tu:

—Paot putex hok, kopxik xit hok! Kaxīy.

¹³ Yā tik te 40 tep-tex putup, ¹⁴ tu' mōg 'āmānex xexka xop hah, xix tik xop te hāmyūmmūg hah, tu:

—'Ūgmū'āte hām'āktux xex Topa pu', hu: “Paot putex hok, kopxik xit hok,” kaxīy.

¹⁵ 'Āmōg, Hōm yōg xonat xop yōg Kononeo hah, nūy tu' xax, pu Paot nūnnāy, 'ūyīkopit nūy, pāyā mō'āmā'. 'Ūgmū'ātep-tex putup putat hā, 'ūxaptop huh 'ūp-tex putup. Kaxīy.

¹⁶ Pa Paot 'ūptix te' xupak, tu' mōg tu mōktu xupep xonat pet ka'ok xexka tu', tu Paot pu' xuktux, ¹⁷ ha Paot te xonat yōg Kapitām xānāhā', hu:

—Nū tik tuktup mōgā 'āxop yōg Kononeo hah, puyīy hām'āpak'ax 'āpax. Kaxīy.

¹⁸ Ha' mōgāhā' nōm Kononeo hah, tu:

—Paot te kanet kopa' xup, tuk xānāhā' pu tik tuktup mōgā 'āhah. Kaxīy.

¹⁹ Ha Kononeo te tik tuktup yīm hā' mūg, tu' xut, tu' yīkopit, hu:

—Xate putep 'āktux putup? Kaxīy.

²⁰ Ha tik tuktup te:

—Yoneo xop te yāy tu nū'nāhā', nūy 'āmūn tu' xax, xa hāptup 'ihā Paot mōgā', pu xe' yīkopit. Pāyā mō'āmā'. 'A' yīkopit putup'ah, pāyāp-tex putup. ²¹ Yā tik te 40 te hām'āktux xex Topa pu', tu' xit hok xi' xo'op hok, nūy Paot putex. Yā hōnhāp-tex putup. Kaxīy.

²² Ha Kononeo te tik tuktup pu hām'āktux, hu:

—Hām'āktux hok, 'a' xaptop hok'ah. Kaxīy.

Ha Paot mōgāhā Gohenanok Penik hah

²³ Tu Kapitām 2 xānāhā', tu' xat, hu:

—'Āmnīy koxtap 'ihā mōg kōmēn Xeyanet tu', yā hōnhā kāmānok te 200 pop, xix xonat xop te 200 pop kamah, pu kāmānok yīmū' mām, ha xonat nōy te 200, te yā' pata hā' mōg, tu pox tox tat pop. ²⁴ Ha Paot pu kāmānok nūnnāy, tu Gohenanok Penik ha' mōgā'. Kaxīy.

²⁵ Tu Gohenanok Penik pu tappet kax'āmi', hu:

²⁶ “'Ūgmūn Kononeo Kanao Nix, 'āte Gohenanok xe'e Penik pu kax'āmi', nūy hāmyūmmūgā', tu 'āneo.

²⁷ Yoneo xop te nū tik mūg, nūy putex, hak xut Yoneo gāy xop kopah. Yā hāpxexka Hōm yōg tik 'āxa. ²⁸ Tu' mōgāhā Yoneo yōg pa te hāmyūmmūg xop hah, nūy Paot yōg hāpkummuk mīy'ax yūmmūg. ²⁹ Ha Yoneo xop te yāy yōg xat'ax hā' yīkopit, tu' kupex, tu Paot yōg hāmyūmmūg'ax puknōg 'āktux, pāyā kāy te tik 'ūm putex 'ohnāg, tu yā' xupxet 'ohnāg, 'a' kummuk'ah, 'ap putex putup'ah 'āte', yā kanet kopa' xix 'ap putup'ah 'āte kamah. ³⁰ Ha Yoneo xop tep-tex putup 'ūxaptop huh, yīy hāpxip 'ohnāg 'āte xa mōgāp-tup, pu Yoneo xop kupeh, ha xate' kopit. Tu ta tu' kux.” Kaxīy.

³¹ Ha ta 'āmīy koxtap 'ihā xonat xop te kāmānok yīmū' mām xop mōg, ha xonat xop te pox tox tat mōg, tu' pata hā' mōg, tu putpu' mōg Yenoyanēn tu', ³² ha kāmānok yīmū' mām xop te Paot mūtik mōg. Tu' mōg, ³³ tu mōktu mōxaha kōmēn Xeyanet tu', tu Gohenanok Penik pu tappet hōm, tu Paot mōgāhā Penik keppah. ³⁴ Ha tappet mō'kupix hāmāxap, tuk-nāy tu' yīkopit, hu:

—Pi'yā 'ōgnū hahām? Kaxīy.

Ha Paot te:

—Yā Xinit. Kaxīy.

³⁵ Ha Penik te:

—Nāy, 'āte 'ōg hām'āktux'ax 'āpak putup, 'ihā kupex'ax xop nū'. Kaxīy.

Tu' xat, pu Paot xix 'ūxat'ax 'Enot yōg kopit'ax pet kopah, ha' mōgāhā', tu' xix.

24

Yoneo xop te Paot kupex

¹ 'Āmnīy te 5 nōg, 'ihā tik te 'āmānex xop xat'ax 'Ānānīn nūn, tu nūktu xupep kōmēn Xeyanet tu', xix Yoneo xexka xop nūn, xix tik gāy xop yōg hām'āktux'ax Tet nūn, nūy Paot kupeh. ² Ha' xānāhā', ha Tet te nōm Gohenanok pu hāmyūmmūgāhā' hu:

—Gohenanok Penik: Tikmū'ūn xohix te 'āp-tup pax, 'ōg hāpxopmā'ax max hah, ha Yoneo yōg tikmū'ūn kuxa xohix mām, tu' hittup, xate hāmyūmmūg hah, ³ yīy tikmū'ūn xohix te 'āmūn 'āktux max. Yā' puxi'. ⁴ 'Āte hām'āktux kutōgnāg putup. 'Ūg'āpax, kopxix hāpxip kutōgnāg hām'āktux kux. ⁵ Paot te hām'āktux kummuk, tu' yīy hā nūktu tikmū'ūn xohix gāyāhā', tu hāpxexka xohix tu' mōg, yā Nāyane yōg xop xohix xat. ⁶ Hōmā tute Yoneo yōg Topa pet xexka yāhāp-tūynāg putup, tu tik puknōg mōgāhā Topa pet xexka kopah, pak mū'āte' mūg, nūy hāpxopmā'ax kummuk kopit 'ūgmū yōg xat'ax hā. ⁷ Pa 'āxop yōg Kononeo gāy, tu Paot xut, tu' mōgāhā', tu' xat, pu nū nōm xop kāy kupeh, nūy Paot kupeh 'ākeppah. ⁸ 'Āpu, 'ūyīkopit, nūy hāpxopmā'ax kummuk yūmmūg. Kaxīy.

⁹ Ha Yoneo xop te:

—Ya hamūn! 'Ap koit'ah! Kaxīy. Pāyā' koit.

Paot te yāy 'āktux Penik keppah

¹⁰ Ha Gohenanok Penik te tu' yīm xix, nūy Paot pu':

—'Āyīy, kaxīy.

Ha Paot te:

—Gohenanok Penik, hāmyāxatamuk xohix hā xatek mū yōg tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax kopit max, yāk hittup, nūy xa hām'āktux. ¹¹ 'Āmnīy xohix te 12 'ihā 'āte Yenoyanēn tu' xupep nūy nūk xup Topa pu', 'ūxohix te' yūmmūg. ¹² 'Āte hām'āktux hā' nōy yānān 'ohnāg tikmū'ūn mūtik, tuk yīy hā gāyā 'ohnāg Topa pet xexka kopah, 'a kōmēn kopa hāk 'ūm gāyā'ah. ¹³ Yoneo xexka xop te koit. ¹⁴ Pa Yeyox yōg putat hāk xip, tu Topa xak, tu nōm pu nūk xup, tuk yīpkox xip Mōyyex yōg xat'ax xohix pu', xix Topa pupi hām'āktux xop xohix pu'. ¹⁵ Tuk kuxa yūm ka'ok: yā tikmū'ūn te hāmyok mīy te putpu' hip-tup, xix tikmū'ūn te hāpkohe mīy te putpu' hip-tup kamah, ha nōm Yoneo xop te yāy putpu' hi'ax hip kamah, tu hāmmax hip. ¹⁶ Yāk hāmyok mīy, ha Topa tek yūmmūg, xix tikmū'ūn. Kaxīy.

¹⁷ Tu xe hām'āktux, hu:

—Ha hāmyāxatamuk xohix nōg, 'ihāk nūn, tu nūktu xupep yōgnū hāpxexka tu', nūy hāpxop hok popmā Topa pu', xix yōgnū tikmū'ūn pu', ¹⁸ 'ihā 'Ak yōg Yoneo xop nūn, tuk pēnāhā Topa pet xexka kopah, ha 'āte yāy pix, Topa yōg xat'ax tek xat hah, hak yīy 'ohnāg, yāk puxehnāg xip. ¹⁹ Pi'yā' pip 'Ax yōg Yoneo xop hōnhā? 'Ap nūn'ah, nūy 'ūgkupeh. ²⁰ Hōmā Yoneo xexka xop tek yīkopit. 'Āpu, nōm xexka xop 'ūyānān tu' yīkopit, 'ok pe 'āte hāpxe'e 'āktux, 'ok pe 'āte koit. ²¹ Pāyā hōmā nōm xop te yōgnū hām'āktux'ax putup nōg, 'ihā 'āte hām'āktux, hu: “Hōnhā xatek yīkopit, 'ok pe xakix xop putpu' hip-tup, 'ok pe putpu' hip-tup hok,” kaxīy. Tu ta tu' kux.

²² Ha Penik te hāmyūmmūg, tu Topa yōg putat yūmmūg max, pāyā 'ap Paot yīkopit putup'ah, hu:

—Nāy, 'ūhip, pu xonat xop yōg Kononeo Nix nū'. 'Ūnūn, yīy ta 'āte 'ākopit. Kaxīy.

²³ Tu' xat, ha Paot xix mīptut kopah, pu xonat pēnā', pāyā hāpkumep mīptut xexka kopah, tu hāpxopmāp-tup, puxi' mīy, ha' tux hok kamah pu' xape xop pēnā', nūy hāpxop 'ūm popmā Paot pu'.

Paot te yāy pupi hām'āktux Penik keppah, xix Nonoxit keppah

²⁴ 'Āmnīy kutōgnāg 'ihā' nōg, ha Penik nūn, xi' xetut Nonoxit nūn kamah, nōm Yoneo hex, ha Paot xānāhā', ha Paot te tikmū'ūn kuxa yūm ka'ok Yeyox Kunnix kopa 'āktux, ha' xupak. ²⁵ Ha Paot te:

—Topa te' xak, pu tikmũ'ün xohix hãmyok mÿy, ha' yög hãpxopmã'ax xohix kopit putup, 'ok pe' max, 'ok pe' kummuk. Kaxÿy.

Ha Penik kuxãnög, tu Topa te' kopit'ax yÿpkutuk, hu:

—Mög, mög! Kaxÿy.

Tu xe:

—Hãptup nõy koxix 'ãxãnã'. Kaxÿy.

²⁶ Pãyã tayũmak 'ũm hip, pu Paot tu tayũmak 'ũm xax, yÿy xãnã punethok, hãm'ãktux hã' nõy yãnãn nãm huh, pa yã Paot te tu' hõm 'ohnäg.

²⁷ Ha hãmyãxatamuk 2 nõg, ha Penik mög kuma' mög, ha Pox Pex nũn 'ũyãnãn tu', ha Penik te Paot xix mÿptut kopah, nõy Yoneo xop kuxa hittupmã'.

25

Paot te Hõm yög tik te' xohix xat'ax tu' xak, puyÿ' xut pu mög

¹ Ha Pex nũn tu nõktu kõmẽn Xeyanet tu' xupep, ha 'ãmnÿy 3 nõg, 'ihã' mög tu mõktu Yenoyanẽn tu' xupep. ² Ha 'ãmãnex xexka xop te hãmyũmmũgãhã', xix Yoneo xexka xop te hãmyũmmũgãhã', tu Paot 'ãktux, tu' kupex, tu' xak, ³ pu Paot nũnnãy Yenoyanẽn tu', 'ũxaptop putex putup ha putat kopah. ⁴ Pa Pex te:

—'Ãmhok. Yã' xip Xeyanet tu', hak mög putup putpu Xeyanet tu'. ⁵ Nãy, pax xa Paot kupex, hu ta mög 'ũgmütik, nõy kupeh. Kaxÿy.

⁶ Ha 'ãmnÿy te 10 nõg, 'ihã Pex te Xeyanet tu putpu' nũn, tu hãptup nõy 'ihã' xat pu Paot nũnnãy. ⁷ Ha' nũn, ha Yenoyanẽn yög Yoneo xop te' kupex nãm, tu yÿkopit, pãyã hãm'ãktux hã koit, ha Pex te' gãy xop yög hãm'ãktux 'ãpak, tu:

—'Ïntu'. 'Ãte hãmyũmmũg'ah, 'ok pe Paot te hãpkummuk mÿy, 'ok pe' mÿy hok? Kaxÿy.

⁸ Ha Paot te:

—'Ãte hãpkummuk 'ũm mÿy 'ohnäg, 'ok pe Yoneo yög Topa pet xexka tu', 'ok pe Hõm yög gohet puknög tu'. Kaxÿy.

⁹ Pa Pex te Yoneo xop kuxa hittupmãp-tup, hu:

—'Ok mög putup Yenoyanẽn tu', 'ãte 'ãyÿkopit? Kaxÿy.

¹⁰ Pa Paot te:

—'Ak mög putup'ah. 'Ãte Xex putup, pu yögñũ hãpxopmã'ax kopit. Yã' max. 'Ãte hãpkummuk 'ũm mÿy 'ohnäg, ha xate' yũmmũg. ¹¹ Pax pu Yoneo xop koit hok, koxix xupap-tup hok. Yã 'ãte' xok'ax yÿpkutuk 'ohnäg. Pax pu Yoneo xop koit, ha 'ãte hãpkummuk 'ũm mÿy hok, 'ãpu' xat puk putex hok. 'Ãte Hõm yög tik te' xohix xat'ax putup, yã 'ãte Xex putup, puk yÿkopit. Kaxÿy.

¹² Ha Pex te' xexka xop mütik hãm'ãktux hã' nõy yãnãn, ha hãm'ãktux kux, tu Paot pu hãm'ãktux, hu:

—Xate Xex mũn putup, hu Xex ha 'ãmög. Kaxÿy.

Paot te 'Aginip keppa' xip

¹³ Hãpxip kutõgnäg 'ihã' 'Aginip nũn, tu tikmũ'ün xat, tu' nũn tu nõktu kõmẽn Xeyanet tu' xupep, xix Menenÿn, tu Pex ha' nũn, nõy 'ãneo. ¹⁴ Tu' tihÿ, 'ãmnÿy xohix hã' tihÿ, ha Pex te Paot 'ãktux 'Aginip tu', tu hãm'ãktux, hu:

—Tik 'ũm xip, ha Penik te mÿptut kopa' xix, tu' xut pu mög 'ohnäg. ¹⁵ Hõmã 'ũkxip Yenoyanẽn tu', ha Yoneo yög 'ãmãnex xexka xop te' kupex, tup-tex putup, ¹⁶ pa 'ãte: "Hõm yög gohet te' xat hok pu tik 'ũm 'ũhok tup-tex hok. 'Ãmhok. Hõm yög gohet te' xat, pu' kupeh xop kãy ha' nũn, nõy kupeh, pu kãy yã yãy 'ãktux, nõy kupex xop yög hãm'ãktux hã' yãnãn," kaxÿy. ¹⁷ Ha' nũn yãy tu nũ'nãhã', ha 'ãte' hip putup'ah, tu hãptup nõy hã' xat, pu Paot nũnnãy, 'ũyÿ' yÿkopit. ¹⁸ Ha' kupex xop te' kupex, pa kãy te hãpkummuk mÿy 'ohnäg, tup-tex 'ohnäg, tu' xupxet 'ohnäg, ¹⁹ pãyã Yeyox 'ãktux, nõm xok, ha Yoneo xop te hãm'ãktux hã' nõy yãnãn nãm Paot mütik, ha Paot te: "Yeyox hi putpu'. 'Ûgkuxa yũm ka'ok Yeyox putpu' hi'ax kopah," kaxÿy. ²⁰ 'Ãte hãmpe'paxex, hu: "Pute 'ũm nũhũ'? Kaxÿy. Tuk yÿkopit, pãyã' yÿkopit yũmmũg'ah, hu Paot pu': "Ok mög

putup Yenoyanēn tu', 'āte 'āyīkopit?' kaxīy. ²¹ Pa Paot te: “'Āmhok. 'Ak mōg putup'ah. 'Āte Xex putup, puk yīkopit,” kaxīy. 'Āte' xat, pu nūnte' xix, pu Xex ha mō'kutnā'. Kaxīy.

²² Ha 'Aginip te:

—'Āte kāy yōg hām'āktux 'āpak putup. Kaxīy.

Ha Pex te:

—Hāptup 'ihā hām'āpak putup. Kaxīy.

²³ Hāptup 'ihā 'Aginip nūn, tu tik te' xat'ax yōg topixxap max mō'tat, tu Pex yōg mīptut hām'āta kox xexka hā' mō'nāhā', tu kōmēn yōg xexka xop xix xonat yōg Kononeo xop mūtik mōxakux, ha Pex te' xat, pu Paot nūnnāy, ha' nūn. ²⁴ Ha Pex te:

—'Āxexka 'Aginip, xix 'āxexka xop xohix: 'Āxop te kāy pēnāhā', yā Yoneo yōg tikmū'ūn xohix te' xak, nūy tup-tex. ²⁵ Ha 'āte' yīkopit, ha hāpkummuk xexka 'ūm mīy 'ohnāg, pup-tex, ha yūmūg xat'ax xexka Xex mūn putup, pu' yīkopit, yīy Xex ha 'āte mō'kutnāp-tup. ²⁶ Tu tappet tu kax'āmi putup Xex pu kamah. Pute 'ūm 'āte kax'āmi'? 'Ap yūmmūg'ah 'āte'. Hu 'āte Paot xat, pu hām'āktux, xayīy yīkopit. Tu' yīkopit kux, kopxix kax'āmi', ²⁷ nūy tappet hā Paot yōg hāpkummuk mīy'ax Xex pu hāmyūmmūgā'. Kaxīy.

26

Paot te yāy pupi hām'āktux 'Aginip keppah

¹ Ha 'Aginip te Paot pu hām'āktux, hu:

—'Āpu, 'āyīy. Kaxīy.

Ha Paot te' yīm pepi' xix, tu hām'āktux, hu:

²⁻³ —'Āxexka 'Aginip, xate Yoneo xop xat, tu Mōyyex yōg xat'ax yūmmūg, yīk kuxa hittup, tu kupex xop pu hām'āktux hā' yānān putup. 'Ūghip, nūy 'ūg'āpax.

⁴ —Yoneo xop xohix tek yūmmūg, yā yōgnū hām tuk xip hāmāxap, tuk nūn Yenoyanēn tu', 'ihāk mūn kakxop tuktu, xi' xiptap. ⁵ Yoneo xop tek yūmmūg, hak mūn Paniye xop yōg, nōm xop te Topa xak xe'ēgnāg. ⁶ Yā hōnhā xatek yīkopit Topa te hām'āktux xex hā, ha Topa te mōnāyxop pu hām'āktux xex, hu: “Tikmū'ūn xohix te putpu' hip-tup,” kaxīy. ⁷ Hōmā Topa te hām'āktux xex, ha Yoneo yōg tikmū'ūn xohix te' xak, tu 'āmnīy xohix hā Topa pu nūk tetex, pa Yoneo xop tek kupex, 'ihāk kux yūm ka'ok putpu' hi'ax kopah, xix hāmmax hip. ⁸ Teptu hāmpē'āpanōm? 'Ok Topa te hāpxopmā'ax ka'ok mīy hok? Yā' mīy. 'Ok Topa te putpu 'āhīnn'āp-tup hok? Yāp-tup. Kaxīy.

⁹⁻¹⁰ Tu xe hām'āktux, hu:

—Hōma 'āte hāmpē'paxex, hu: “Yeyox mūn kummuk,” kaxīy. Tu Yeyox 'āktux kummuk, tu' kuxa mām ka'ok xop xex kanet kopah, ha Yoneo yōg 'āmānex xop tek xat, tu 'ā' hōm yāy 'āxet'ax, 'ūyīy tu xeh, tu' kix, tuk hittup. ¹¹ Tu' kix kakixnāg Yoneo yōg Topa pet kopah, tu Yeyox 'āktux kummuk yīgāhā', tu' gāynām, tu' pek mōg hāptox tu', nūy mūy, nūy xūygā'.

Paot te yāy kuxa yūm 'āktux

¹² —Yā 'āmānex xexka xop te 'ā' hōm yāy 'āxet'ax, tu kax'āmi tappet tu', ha 'āte nōm tappet mōgāhā', tuk mōg'ax Namān tu', ¹³ tu putat hāk mōg, māyōn te yāy kote' yūm 'ihā', 'āte kuyānām ka'ok pēnāhā', ha pexkox tu' xakot, ha māyōn yānām kutōgnāg, pa Topa yōg yānām xexka', hak nōy xop te' pēnāhā kamah. ¹⁴ Hak mūg xohix hām tu' xakux, ha 'āte yānmūn xupep'ax 'āpak, ha Yōneo xop yāy yīy'ax hā hām'āktux, hu: “Xaot, Xaot: Teptuk xūygāhā'? Yā tu nō yāy mūn xūygāhā',” kaxīy.

¹⁵ —Ha 'āte: “'Ū 'ūm 'āmūn?” kaxīy.

—Ha:

“'Ūgmūn yā Yeyox, ha xatek xūygāhā' kuxa mām ka'ok xop hā. ¹⁶ Pa 'āyok, tuk-nīhā xip. 'Āhak nūn, nūy xā yāy kutnā', xak mūn pu hāpxopmā', xak mūg pēnāhā hāmāxap, ha xa' mūg putup 'ūxeheh, xak mūn 'āktux tikmū'ūn pu'. ¹⁷ Yā 'āte mō'ākutnāp-tup Yoneo yōg tikmū'ūn hah, xix hāmpuknōg xop hah, tu 'āpēnānā' xip, nūy 'āxut nōm gāy xop kopah. ¹⁸ 'Āte nōm tikmū'ūn kuxa hittupmāp-tup, 'ōg hām'āktux'ax hā' hittupmāp-tup, pu hāpkoxtap 'ūkuxa nīm, ha Topa yōg yānām xe'e te' kuxa hittupmāp-tup, pu yōgnū

putat hã' mōg, ha xate hãm'aktux hã, 'âte nōm tikmũ'ün mōy putup Hãmgâyãgnãg tu', puyĩy Topa' kummuk mĩy'ax xaxogã', pu tu kux, puyĩy yãyhã Topa yōg tikmũ'ün, nōm xop kuxa mãm ka'ok 'ũgmũn kopah." 'Ūkux. Kaxĩy.

¹⁹ Tu xe:

—'Ok yũmmũg, 'ãxexka 'Aginip? 'Ūgmũg xuxyã tek xat pexkox tu', hak yĩpkox xip.

²⁰ Tu hãm'aktux Namãn tu hãmãxap, tuk-nãy tu Yenoyanẽn tu hãm'aktux, xix hãpxexka Yonex tu', xi' puknōg xop punethok pu', tu yãyhãhup yũmmũgãhã', pu hãpkummuk mĩy kux, nũy Topa ha mōg, puyĩy hãmyok mĩy, pu' xohix te yãyhãhup pẽnã'. ²¹ Pãyã Yoneo xop tek putup nōg, tuk mũg, 'ihã Topa pet xexka kopak xip, hak putex putup. ²² Pa Topa tek ka'ogãhã', yĩy 'âte hãm'aktux kux 'ohnãg, tu' xohix pu hãmyũmmũgãhã', tu Topa tappet hittap puxehnãg hã hãmyũmmũgãhã'. Hõmã Mōyyex te hãm'aktux, xix Topa pupi hãm'aktux xop te hãm'aktux kamah, yĩy 'âte tikmũ'ün xohix pu hãm'aktux hãmãxap, ²³ nũy Yoneo yōg tikmũ'ün kuxa kummuk xit, xi' puknōg xop kuxa kummuk xit, yã hõnhã' hep xop xohix kuxa max yãnãn'ax. Tu ta tu' kux. Kaxĩy.

²⁴ Tu hãm'aktux kux, ha Pex yĩy ka'ok, tu:

—Paot, 'ãp-tox kummuk! Xate tappet punethok mō'kupix, ha tappet te 'ãp-tox kummugãhã'! Kaxĩy.

²⁵ Pa Paot te:

—'Ap 'ũkputox kummuk'ah. Yã hãpxe'e 'aktux. Kaxĩy.

²⁶ Tu 'Aginip pu hãm'aktux, hu:

—'Ate yãyhãhup 'ohnãg, ha tikmũ'ün xohix te' yũmmũg. 'Aginip, xate hãmyũmmũg kamah. Topa te' xaptop hã' mĩy 'ohnãg. ²⁷ Hõmã Topa pupi hãm'aktux xop te Topa te hãm'aktux 'aktux. 'Aginip, 'ok 'ãkuxa yũm ka'ok Topa pup hãm'aktux xop kopah? Yã' yũm. 'A' yũmmũg. Kaxĩy.

²⁸ Ha 'Aginip te:

—Nãy, 'ok 'ãpe'ãpaxex, hu: "Hãpxip kutōgnãg 'ihã 'Aginip te yãhãp-tup Kunnix yōg"? 'Ãmhok! 'A yãyhãp-tup'ah 'ate'. Kaxĩy.

²⁹ Ha Paot te:

—Yã' max 'ãmũn yãyhã Kunnix yōg. 'Ok pe hãpxip kutōgnãg 'ihã', 'ok pe hãpxip tap 'ihã', 'ãtep-tup 'ãxohix yãyhã Kunnix yōg, 'ũkputuk, pa kupuk mãg xap hã' hĩy'ax 'a' putup'ah. Kaxĩy.

³⁰ Ha 'Aginip tek-nĩhã' xip, xix Pex, xix Menenĩn, xi' xexka xop xohix te nũ mütik mãm xop, ³¹ tu' mōg, tu hãm'aktux hã' nōy yãnãn, hu:

—Nũhũ tik max, ha' max'ah tik xix kanet kopah, tup-tex mũn kummuk. Yã tik te hãpxopmã max. Kaxĩy.

³² Ha 'Aginip te Pex pu hãm'aktux, hu:

—Kãy xupa'ax, pãyã Xex mũn ha' mōg putup, pu hãpxopmã'ax tu' kopit. Pũyã' mōg! Kaxĩy.

27

Paot te kōmẽn Hõm ha' mōg

¹ Ha Paot mōgãp-tup hãpxexka 'Itat tu' (hak mũn Nok te xe kax'ãmi', tuk mōg Paot mütik), mĩpkox hãk mũg mōg, nōm mĩpkox te kōnãg yĩmũ' mōg, ha xonat xop te 100 yōg kapitãm te Paot pẽnãnã' xip, tu' kãy nōy xop pẽnãhã kamah, yã Kapitãm Yot te xonat xop 'ĩpet yōg. ² Hak mũg mōg kōmẽn 'Anamãtĩn yōg mĩpkox hã, tu hãpkux te hãpkũyãgnãg hãk mũg mōg, ha hãpxexka Mãxenõn yōg 'Anixtah te kōmẽn Texanõn, tu' xip, tu' nũn, tuk mũg mütik mōg. ³ Ha hãptup 'ihã kōmẽn Xinõm tu' mōxaha', ha Yot max Paot tu', tu hãm tu' mōg tux hok, pu mōg, nũy xape xop pẽnã', pu nōm Paot mō'nĩynãm, nũy nō hãpxop tu' popmã', ha 'ãmñy hã' xape pet tu' nox xip, tu mō'yõn. ⁴ Tu hãptup 'ihãk mũg mōg mĩpkox hã, tu hãmyĩn yũm Xip tu' yĩpxe'e hãk mũg mōg, 'ãmuuh ka'ok tu' keppa mō'kouk hah. ⁵ Hak mũg mōg kōnãg xexka xak tu', ha hãpxexka Xinix yĩkãgnãg, xix hãpxexka Pẽnpit, tuk mũg mōg, tu mōktu mōxaha hãpxexka Nix yōg kōmẽn Mĩha tu'.

⁶ Ha xonat yōg Kapitām te kōmēn 'Anexānit yōg mīpkox xipihī', ha' nūn, tu hāpxexka 'Itat ha' mōg putup, hak mūg mōg nōm mīpkox hā.

⁷ Tuk mūg mōgnāg, pak mūg mōg pu'ūgnāg, 'āmuuh ka'ok hah, ha 'āmnīy punethok 'ihā mōxaha hāmyok tu, kōmēn Xinit keppah, pa 'āmuuh gāy, ha mīpkox mōg 'ohnāg, hak mūg mōg yīpxax hah, hāmyīn yūm Kenet tu', ha kōmēn Xanmōn yīkāgnāg. ⁸ Ha mīpkox te hām tu' xupep, tu hāpkux yīkāgnāg hā' xip, tu' mōgnāg mōg, tu mōktu mōxaha hāmyīkox Kōnāg Xexka Yīkox Max tu', ha kōmēn Nayet te hām hūmnāg.

⁹ Tuk mūg pip 'āmnīy xohix hā, ha hāmyāxatamuk ka'ax, yā Yoneo xop te 'āmuk xexka 'āxet'ax “yāy kuxa māxnā'ax” mīy tap, ha hōnhā 'āmuuh gāy 'āxi mō'kouk, ha tex gāy, hu kōnāg xexka gāyāhā', ha Paot te tik te mīpkox mōgāhā pu hām'āktux, hu:

¹⁰ —Tihik, hōnhā mīpkox hāk mōg max'ah, 'āmuuh ka'ok hah, Tu' gāy, hak mūg kix putup kōnāg gāy hā, ha kōnāg te mīpkox kopa' pip hāpxop koxyōy putup, xix mīpkox, xix tikmū'ūn kix putup kamah. Kaxīy.

¹¹ Pāyā Kapitām Yot te hāmpe'paxex, hu:

—Paot te mīpkox mōg'ax yūmmūg kutōgnāg, pa mīpkox xuxyā te' yūmmūg xexka', xix mīpkox yōg tik mōgā'ax. Kaxīy.

Hu' yīpkox pip 'ohnāg Paot pu'. Ha mīpkox xuxyā xi' mōgā'ax mōg putup. ¹² Hāmyīkox Kōnāg Xexka Yīkox Max mūn max'ah, pu māyōn 'ānuk mēy 3 hāk nox pi', nūy 'āmuuh gāy kux'ax hip, nūy hām'āxi hāk pip, hu kōmēn Penix tu' mōg putup, nūy hāmyīn yūm Kenet yōg hāmyīkox tuk nox pi'. Penix te mō'kouk yok ha' yūm, hu' max, pu māyōn 'ānuk nūn 3 hāk pip.

'Amuuh gāy te mō'kouk

¹³ Ha 'āmuuh te mō'kouk ha' xuxi', ha hāmpe'panōm, hu: “Yā hōnhā' max 'āmuuh,” kaxīy. Ha pipkup putux te mīpkox hām tu' xup kōnāg kopah, ha' xut, tu' mōg, tu Kenet yōg hāpkux hām hūmnāg hā' mōg. ¹⁴ Hāpxip kutōgnāg 'ihā 'āmuuh gāy te hām tu' xupep, 'āmuuh 'āxet'ax Nōnet, tu' gāy xe'ēgnāg, ¹⁵ ha tik te mīpkox 'ūm mōgā hok, yā 'āmuuh te nuhuknām, yīy mīpkox yāy tu' mōgāhā'. ¹⁶ Ha hāmyīn yūm Kanap tuk mūg mōg, pu 'āmuuh hēnāhā', ha' mōg, 'ihā 'āmuuh te xuxik-tōgnāg, mīpkox kutōgnāg te kōnāg kopa' xip, ha' xut, kōnāg hā nōm nūnnāhā', tu mīpkox xexka kopa pepi' xex, tu' hīy. ¹⁷ Ha' hīy kux, hak mūg mīpkox xexka hīy ka'ok poxit xexka ka'ok hā, nōm kup tu' hīy ka'ok, pu 'āmuuh koxyōy hok, hak mūg kuxānōg, Nip yōg hāpkux kummuk yīpkutuk tu', tu mīpkox yōg topixxax xexka keppa nūnnāhā', 'āmuuh te nōm mō'kouk, tu' mōgāhā', pu Nip tu mōg hok. ¹⁸ Ha 'āmuuh gāy te mīpkox mō'yōn, tu mahamnām kōnāg yīmū', ha mīpkox te hāpxop punethok tat, tup-tux, hak mūg kuxānōg, tuk mū'āte nōm hāpxop mō'pok kōnāg tu', pu mīpkox te tutnap. ¹⁹ Tu 'āmnīy 3 hāk mū'āte yāy yōg yīm hā mīpkox yōg hāpxop xupepmāhā'.

²⁰ 'Āmnīy xohix hāk mū'āte māyōn pēnā 'ohnāg xix māyōnnāg, ha ta 'āmuuh ka'ok, hak mū'āte hāmpe'paxex xakix putup.

²¹ 'Āmnīy punethok hāk mūg xit 'ohnāg, yīy Paot yok, tuk-nīhā' xip nōm tik xop kopah, tu:

—'Āxop, teptu 'āyīpkox 'ohnāg 'ūgmūn pu'? Teptu Kenet tu' nox 'āpip hok? 'Āte 'āyummūgāp-tup, pāyā xatep-tup nōg, yā hōnhā hāpxop punethok xaxogāhā' kōnāg xexka kopah. ²² Pa 'ākuxānōg hok! 'Ap tik 'ūm xok putup'ah, pa mīpkox mūn yāy koxyōy putup. ²³ 'Āte Topa pu hāpxopmāhā', yīy 'āmnīy koxtap hā pexkox yōg nū'kutnā'ax tek ha' nūn, tuk yīka' xip, ²⁴ tu 'ā hām'āktux, hu: “Paot, 'ākuxānōg hok. Xate Xex keppa xip putup, ha Topa te mīpkox kopa tikmū'ūn pēnānā' xip, xayīy 'āxakix hok, yā' hip-tup,” kaxīy. ²⁵ Yīy 'ākuxa hittup, Topa te hām'āktux xex hah, 'ihāk kuxa yūm ka'ok Topa kopah. ²⁶ Pa mīpkox te hāmyīn yūm yōg hāpkux ha' mōg putup. Kaxīy.

²⁷ Ha 'āmnīy te 14 nōg, 'ihāk mū'āte kōnāg xexka Mēnitehān tuk mōxaha', ha 'āmuuh ka'ok te mīpkox yāy mōgāhā', ha 'āmnīy kote 'ihā mīpkox yōg tik xop te hāmpe'paxex, hu:

—Hām 'ūm xip tu hām hūmnāg. Kaxīy.

²⁸ Tu kōnāg yōg mēt mō'kupix, ha kōnāg xet yōg mēt xohix te 36, ha xe' mōg, tu kōnāg yōg mēt xe mō'kupix, ha mēt te 27. ²⁹ Ha hāpkux yōg mīkaxxap xexka yīpkutuk, tu mīpkox te mīkax tu yāy koxyōy yīpkutuk, yīy mīpkox yōg pipkup putux te 4 kōnāg kopa mō'pok, nōm poxit hīy'ax mīpkox nā'kup tu nō'hāp, pu mīpkox tu mōg hok. Ha Topa tu' xak, pu hāptup mōnāy. ³⁰ Pa mīpkox yōg tik xop te nū'pap-tup, tu mīpkox kutōgnāg te kōnāg yīmū mōg hā' mōxakux, tu tu' xaptop hā' mōgāp-tup, tu hām'āktux, nūy mō'āmā', hu:

—'Ūgmūg mōg, nūy pipkup nōy mō'yōn kōnāg xexka kopah, pu mīpkox tu mōg kux. Kaxīy.

Pāyā' koit. ³¹ Ha Paot te xonat yōg Kapitām pu hām'āktux, xix xonat xop pu', hu:

—'Ūxat, pu' xohix mīpkox kopa' pi', ka 'āxop xakix. Kaxīy.

³² Ha Kapitām te' xat, pu mīpkox kopa' pi', ha xonat xop te mīpkox kutōgnāg xit xak, ha yāy xe'e tu' mōg, ha kōnāg gāy te' xupepmāhā'.

³³ Ha hāptup 'ihā Paot te:

—'Āpu, 'āxit. 'Āmnīy te 14 hā 'āxop xit 'ohnāg, 'ākuxānōg tu'. ³⁴ Yīy xa hām'āktux, xa 'āxit, nūy yāy ka'ogā'. Topa te hām'āktux xex, 'ap 'āxaxok putup'ah, 'ap xakix putup'ah, xix 'ap xūy putup'ah. Kaxīy.

³⁵ Tu hām'āktux kux, tu pām paha', tu Topa 'āktux max, tu' koxip, tu' māhā', ha' xohix te' pēnāhā'. ³⁶ Tu' kuxa hittup, tu' xit. ³⁷ Yā nōm xop te mīpkox kopa' pip xop xohix te 276. ³⁸ Tu' xit, tu' hi ka'ok, tu pām xap xuxnāg te xetox pop, tu kōnāg xexka tu mō'pok, pu mīpkox tu tutnep.

Tikmū'ūn xohix te hāmnak tu' mōxaha'

³⁹ Tu hāptup ha ta hām pēnāhā', hām 'ūm 'ap yūmmūg'ah, pa hāpkux pēnāhā', ha' max, ha hāpkux tu mīpkox mōgāp-tup. ⁴⁰ Ha pipkup te nīpkox putux yāhā', ha' mōg 'ohnāg, ha kōnāg xexka kopa mō'pok, tu mīmpe nōm mīpkox mōgā'ax ko'a', ha topixxax xexka hīy 'āmuuh te nōm tōmāhā', tu hāpkux ha' mōg. ⁴¹ Pa mīpkox xupup te 'āmot yīmū' pip, tu' mōg 'ohnāg, ha mīpkox ta kup te kōnāg yīmū' xup, tu yāy mahap, ha kōnāg xexka gāy te' koxyōy.

⁴² Ha xonat xop te tikmū'ūn nōm kanet kopa' pip xop kix putup, pu tu nū'pa hok, ⁴³ pāyā xonat yōg Kapitām te Paot putup pax, tup-tex putup'ah, hu' xat hok, pu nōm xop kix hok, tu xe' xat, pu kōnāg tu tuk-nīhām mōg. ⁴⁴ Ha nōm mōg yūmmūg hok xop te mīmpe hā' mōg, ha' xohix te nū'paha', tu hāpkux tu' mōxaha'.

28

Paot te Māot tu' xip

¹ Hak mūg nū'paha', tu hām 'ūm yūmmūg, ha hāmyīn yūm 'āxet'ax Māot. ² Ha Māot yōg tikmū'ūn tek mūg kuxa ka', tu kuxap xexka mīy, hām 'āxi hah, ha tex tihix, ha' xap tep-tex. ³ Ha Paot te kuh pop, tu kuxap yīmū mō'pok, ha kāyā gāy kuh tu' xupep, pukpex tu' xupep hah, tu Paot yīm putop, tu ta tu' xup. ⁴ Ha Māot yōg tikmū'ūn te' pēnāhā', tu' nōy pu hām'āktux, hu:

—'Ōhōm tik kummuk putuk. 'Āte nōm tik te' nōy putex pekpaxex. Kōnāg xexka gāy tu' xupaha', pa Topa tep-tup nōg, tu kāyā pup-tōmāhā'. Kaxīy.

Ha kaxīy nōm tikmū'ūn te Paot pe'paxex kummuk.

⁵ Pāyā Paot te' yīm puhmīy, tu nō kāyā mō'yōn kuxap kopah, tu' pakut 'ohnāg, tu' xūy 'ohnāg. ⁶ Ha tikmū'ūn te Paot yīm mōm hip, tu' xok tu' nā' pēnāp-tup, tu xe' hip, pāyā Paot hittup pax, tu' pakut 'ohnāg, yīy tikmū'ūn te' yēy, hu:

—Hamūn yā topahnāg 'ūm! Kaxīy.

⁷ Ha Māot yōg xexka Pup, tup-texop xexkah, yā' yōg hām punethok pip, tu yāy pet ha tuk mūg xānāhā', 'ū non pix, ha 'āmnīy 3 hāk mūg pip. ⁸ Ha Pup mūg tak pakut, ha' xax pukpex, tu' xakuk xi' ta hep, ha Paot mōg, tup-tox yīmū' yīm xex, tu Topa pu hām'āktux hā' hittupmāhā', hā xax xuxi'. ⁹ Ha Māot yōg tikmū'ūn pakut xop te' xupak, tu' nūn,

ha' hittupmāhā'. ¹⁰ Ha' kuxa hittup xexka', tuk mūg hāpxop hok pōpmāhā', ha mīpkox kopak mūg mōg, ha nōm xop te hāpxop punethok 'ūgmū'ā' nīm.

Tu Māot nīm, nūy Hōm ha' mōg

¹¹ Ha mīpkox nōy te hāmyīn yūm Māot tu' xip, hām 'āxi' yōg mēy 3 hā' xip, tu kōmēn xexka 'Anexānit tu' nūn, ha mīpkox 'āxet'ax “topak-tonnix”, kaxīy. Ha mēy 3 nōg, hak mūg mōg mīpkox hā. ¹² Tu ta kōmēn Xinakox tuk-mūg mōg, tuk pip 'āmnīy 3 hā. ¹³ Tu hām hūmnāg tu' mōg, tu 'Itat yōg kōmēn Hey pēnāhā', ha hāptup nōy 'ihā 'āmuuh max te mō'kouk, tuk mūg mōgā mō'ka'ok, tu mōktu 'āmnīy 2 hā kōmēn Potep tuk mūg mōxaha'. ¹⁴ Tuk mūg kuxa mām ka'ok xop xape pipihi', hak mū'āte' pet tu' pip 'āmnīy te 7 hā, tuk mūg mōg, tu mōktu mōxaha kōmēn xexka Hōm tu'. ¹⁵ Hak xape xop te' xupak, tu' nūn, tu nūktu 'Ap yōg hām nākok tu' mōxaha', xix Mēn tikoyuk tu' mōxaha', ha Paot ka'ogāhā', ha Paot te Topa 'āktux max, tu yāy kuxa hittup xexkah.

Tu Hōm tu' xip

¹⁶ Tu Hōm kopak mūg mōxaha', ha Paot te xonat puxehnāg mūtik tihi mīptut kopah, pu pēnānā' xip. Ha Paot te mīptut xuxyā pu tayūmak hōm nūy mīptut kopa 'āti'.

¹⁷ Ha 'āmnīy 3 nōg, 'ihā Paot te Hōm yōg Yoneo xop xānāhā', ha yāy tu nū'nāhā', ha Paot te:

—'Ūnōy mūnom xop, Yoneo xop tek mūg, pāyā 'āte hāpxopmā 'ūm kummuk 'ohnāg tikmū'ūn tu', xix mōnāyxop yōg hāpxopmā'ax 'āte kummugā 'ohnāg, ha kanet kopak xix, tu' puknōg xop hak mōgāhā'. ¹⁸ Hak yīkopit, tuk xupagāp-tup, 'āte hāpkummuk 'ūm mīy 'ohnāg hah, 'ūyīk xok. ¹⁹ Pa Yoneo xop tek putup nōg, yāk putex putup, yīy 'āte tu' xak, pu Xex 'ūgyīkopit, yāg gāy 'ohnāg Yoneo yōg tikmū'ūn tu'. ²⁰ Tu 'āpēnāp-tup, nūy xa hām'āktux, hak hīy kupuk māg xap ha Yeyox hā, yā 'Iyaet yōg tikmū'ūn xohix te nōm hip, hāmmax hip tu'. Kaxīy.

²¹ Ha' nōy te:

—'Ak mū'āte tappet 'ūm mō'kupix'ah, ha Yonex yōg xop te nū tappet kutnā 'ohnāg, ha Hōm yōg nōy xop te 'ākummuk 'āktux 'ohnāg. ²² Hak mū'āte 'ōg hām'āktux'ax 'āpak putup, nūy hāmyūmmūg. Teptu Yoneo xop xohix te Yeyox xop putup nōg? Kaxīy.

²³ Ha Yoneo xop te hāptup 'ūm nūn, Yoneo xop punthok nūn, nūy hām'āpak, tu yāy tu nū'nāhā Paot pet tu', ha Paot te Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat yūmmūgāhā', tu hāptup tox hā hām'āktux, tu 'āmnīy 'ihā hām'āktux kux, tu Yeyox 'āktux, tu Mōyyex yōg xat'ax hā hāmyūmmūgāhā', xix Topa pupi hām'āktux xop hā hāmyūmmūgāhā kamah, nūy Yeyox yā Topa yōg hāmyāyikutnā'ax 'āktux. ²⁴ Ha' yāg kuxa mām ka'ok, pa' yāg kuxa mām 'ohnāg, ²⁵ tu yāy pu hām'āktux, tu hām'āktux hā' nōy yānān, tu hām'āktux 'ihā' mōg, Ha Paot te:

—Hōmā Topa Koxuk te hāmyūmmūg, yīy 'Iyait te Topa pupi hām'āktux, tu mōnāyxop pu hām'āktux, hu:

²⁶ “'Āmōg, tikmū'ūn hah, tu hām'āktux, hu:
'Āxop te hām'āpak, pāyā hām 'ūm 'āpak 'ohnāg,
tu hāmpenāhā', pāyā hām 'ūm pēnā 'ohnāg.

²⁷ Yā tikmū'ūn putox ka'ok,
tu mō'yāy yīpkox yīnnīn, nūy hām'āpak hok,
xi' pa kīy kamah, nūy hāmpēnā hok,
ka hāmyūmmūg, xix yāyhāhup,
ka Topa yōg putat hā' mōg 'ūxeheh, 'āte nōm hittupmā'ax,
pāyāp-tup nōg. Yā Topa te' xuktux tap.” Kaxīy.

²⁸ Ha Paot xe hām'āktux, hu:

—'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Topa te hām'āpak max'ax nū'kutnāp-tup hāmpuknōg xop hah, ha' yīpkox pip, puyīy Topa 'ūkuxa kummuk xit, nūy kuxa max tat 'ūyānan tu'. Kaxīy.

²⁹ Ha Yoneo xop mōg, tu hām'āktux hā' nōy yānān nām hā' mōg.

³⁰ Hāmyāxatamuk 2 hā Paot te' yōg mīptut kopa' xip, ha' xape xop nūn, nūy Paot pēnā', ha' kuxa hittup, tu Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat 'āktux pax. ³¹ Tu Topa te Yeyox

yāyikutnāhā 'āktux tikmū'ūn pu', ha' puknōg xop te' tux hok, pu mīy, 'ihā' xohix te' yūmmūg.

Ha Nok te Yeyox yōg mō'pok xop yōg hāpxopmā'ax 'āktux kux.

PAOT TE HÖM YÖG KUXA MÄM KA'OK XOP PU KAX'ÄMI'

¹ 'Ügmün yä Paot, Yeyox Kunnix tu häpxopmähä', ha Topa tek yäykutnähä', tuk xänähä', nüy mögkutnä', 'äte häm'apak max'ax 'äktux, hu xa kax'ämi nühü tappet.

² Hömä, hämyäxatamuk xohix 'ihä Topa te mönäyxop hittap pu häm'äktux xex, ha Topa yög pupi häm'äktux xop hittap te' xuktux, tu tappet tu kax'ämi', hu: "Topa te tik xop mö' pok putup, pu xa häm'apak max'ax 'äktux," kaxiy. ³ Yiy Topa tappet te Topak-tok 'äktux, tu yümüg xuxyā Yeyox Kunnix 'äktux, hak mü yög tikmü'ün kutok pit, yä mönäyxop hittap Namix mökputox Yeyox. ⁴ Tu' max xe'ëgnäg, Topa putuk tu', yä Topak-tok xe'e', tu' xok xe'e', yiy Topa te häpxopmä ka'ok xe'ëgnäg, tu' hñnähä putpu', pu' xohix yümmüg, yä Yeyox mün Topa häk-tok. ⁵ Yä Topa tek yäykutnähä', nüy nügkutnä', tu 'ä yäy 'äxet'ax höm 'ü puknög xop xohix kuxa mämmä kamah, pu tu' yipkox pi häm'apak max'ax pu', ⁶ ha 'äxop kuxa mäm ka'ok kamah, kömën Höm tu 'äpip, ha Topa te 'äxänähä', xa Yeyox Kunnix hä 'äxape'.

⁷ Kaxiy 'äte kax'ämi tappet, tu kömën Höm yög kuxa mäm ka'ok xop pu ka'ämi', yä Topa te mö 'äxop yäy xe'ëgnäg, tu 'äxop xänähä', xayiy yäyhä' yög tikmü'ün.

Püyā Topa yümüg Tak xik-tok Yeyox Kunnix xa hämmaxnä', xix 'äkuxa mämmä'.

Paot te Topa pu häm'äktux, tu' max 'äktux

⁸ 'Äte Topa pu häm'äktux pax hämāxap, hu: 'Ämax, Topah! kaxiy. Tu Yeyox Kunnix hä' xuktux, tu xa häk hittup kamah. Yä häm xexka xohix yög tikmü'ün xa häm'äktux max, 'äkuxa mäm ka'ok hah. ⁹ Topa tu 'äte häpxopmähä, nüy miy mäynäg, tu häm'apak max'ax 'äktux, tu Topak-tok 'äktux, ha' yümmüg Topa te', tu 'äte häpxe'e 'äktux yümmüg. 'Ap 'äte koit'ah, yä 'äxaxok 'ohnäg. ¹⁰ Tu Topa tu' xak pax, puyiy ka'ogä', tu' xak kamah, pu tu mögkutnä' ähah, yä Topa te mö yümüg yäy xe'ëgnäg. ¹¹ 'Ähak mög putup pax. 'Äte' xak, 'üyiy 'ähak mög, nüy xa hämmax nä', nüy 'äka'ogä' ¹² pu yümüg xohix mö' yäy nīynām: 'Äxop te mögnīynām, xik mün te mö'änīynām, hu Topa yög putat hä yümüg mög kumak mög.

¹³ 'Üxape xop, 'äte xa häm'äktux xe'e': 'Ügmög putup 'ähah, yä 'ämnīy xohix häk mög putup, pak mög 'ohnäg. 'Ähak mög, 'okpa 'äte' xak, nüy kama 'ämögä'. Hömä 'äte' puknög xop mögähä', nöm xop te Yoneo yög tikmün'ün hä' puknög, Topa yög putat hä' mögähä', yä kaxiy 'äte' xak, nüy 'ämögä kamah. ¹⁴ Topa te mögkutnähä, 'äte häm'apak max'ax 'äktux, huk yiy hok'ah. Yä häm'äktux putup Yoneo yög tikmü'ün pu', xix puknög xop xohix pu'. 'Äte ta nemën, nüy häm'apak max'ax 'äktux 'üxohix pu'. 'Ap tayümak ta nemën'ah. Yä' nōy, yiy hämyümmüg xop pu 'äte häm'äktux, xix hämyümmüg 'ohnäg xop pu 'äte häm'äktux kamah, tu häm'apak max'ax 'äktux putup 'üxohix pu', ¹⁵ xix 'äxop pu' xuktux'ax kamah, ha kömën xexka Höm tu 'äpip, yik mög putup 'ögnü kömën Höm tu', nüy xa häm'äktux häm'apak max.

Häm'apak max'ax mün ka'ok

¹⁶ Topa tek xat 'äte häm'apak max 'äktux, pu tikmü'ün kuxa mäm ka'ok Yeyox Kunnix kopah, pu tu' kuxa kummuk xit, nüy kuxa max tat 'üyānān tu'. Yä häm'apak'ax ka'ok, ha 'äte yäyhähup 'ohnäg, nüy häm'apak max'ax 'äktux. Ha Yoneo xop te häm'apak hämāxap, yä häm'apak'ax ka'ok, tu Yoneo yög tikmü'ün kuxa kummuk xit, xix yä' puknög xop kuxa xit kamah, nüy kuxa max tat 'üyānān tu', yä' nōy putuk. ¹⁷ Topa tep-tup, pu tikmü'ün kuxa mäm ka'ok Yeyox Kunnix kopah. Puxi', ha nöm tikmü'ün mö'yäy xe'ëgnäg. Yä häm'apak max xe'e'! Hömä tik te Topa pupi häm'äktux, tu tappet tu kax'ämi', nüy tikmü'ün pu' xuktux, hu: "Tikmü'ün kuxa yüm ka'ok Topa kopah, puxix Topa' kuxa kummuk tupmä', pu tu max, puyiy tikmü'ün hi xe'ëgnäg," kaxiy.

Yä' hep xop xohix te häpxopmä kummuk

¹⁸ Topa gāy tikmū'ūn kuxa kummuk hah, yūmū'āte' yūmmūg, yā Topa tep-tup hok, pu tikmū'ūn hāpxopmā kummuk hok. Yā tikmū'ūn te hāpxopmā kummuk pax, tu Topa hā' puknōg, puxi' nōy Topa yūmmūg hok kamah. ¹⁹ Ha Topa gāy, tu' yānān tu' kummugāhā, tu' xūyghāhā', tu nōm tikmū'ūn pu hāmyūmmūgā tap, 'ūkuxa kopa' yūmmūgāhā', puyīy tikmū'ūn Topa yūmmūg max, ²⁰ 'ihā' pēnā hok, ha hāmnōgnōy mīy, xix hahām, ha tikmū'ūn xop xohix te hāmnōgnōy pēnāhā', xix hahām, tu Topa te' mīy yūmmūg, hu Topa xexka xe'ēgnāg yūmmūg, xix Topa ka'ok xe'ēgnāg yūmmūg, xix Topa xok hok yūmmūg. Tep te xīy tikmū'un te Topa yūmmūg hok? Yā Topa hi xe'ēgnāg. ²¹ Yā hāmyūmmūg, pāyā tikmū'ūn te Topa xaxok, tu nōm pu hām'āktux 'ohnāg, hu: "Āxexka Topah, xix 'āmax, xatek mū'ā hāpxop xohix popmāhā'," kaxīy. 'Āmhok, 'ap xuktux'ah, pap-tox kummuk, tu hāmpē'paxex 'ohnāg, tu mōktu hāmyūmmūg 'ohnāg, 'ūkummuk tu'. ²² Tu yāy hāmyūmmūg pe'paxex, 'ūhitop tu hāmpē'paxex, 'ūpa te hāmyūmmūg 'ohnāg tu', tup-tox kummuk. ²³ Yā Topa hi xe'ēgnāg, pa tikmū'ūn te nīm, nūy topa komut xop pu nūktetex 'ūyānān tu', ha' komut xop te tikmū'ūn putuk, xix putuxnāg putuk, xix xokxop putuk, xi' kep hā' mōg xop putuk.

²⁴ Yīy Topa te tikmū'ūn putox kummuk xop nīm, pu yāy putup'ax mīy, hu hāpxopmā kummuk, tu yāy kummugāhā', ²⁵ tu Topa nīm, tu hāpxop pu nūktetex 'ūyānān tu', nōm hāpxop Topa te' mīy, ha Topa xe'ēgnāg nīm, tu' xaxok, nūy 'ūkoit'āx putup 'ūyānān tu', pa Topa mūn max, tu' hi xe'ēgnāg, ha' nōg 'ohnāg. Hamūn!

²⁶ Yīy Topa te' nīm, ha hāpxopmā kummuk, tu' nōy pu' hupmāhā', ha 'ūn xop te 'ūn nōy pēnāhā', nūy nū mūtik tu yāyhā' xupxet, ²⁷ ha tik xop te tik nōy pēnāhā', nō mō'āmā, nūy nū mūtik tu nōm kummuk, tu 'ūn putup nōg, pu nū mūtik tu nōm, pa tik xop putup, yā' kummuk, hu yāy pu hāpkummugāhā', yīy Topa te' kummugāhā', ha' pago.

²⁸ Tikmū'ūn kummuk te Topa xaxok, tu hāmyūmmūg putup 'ohnāg, yīy Topa te' nīm, pu hāmpē'panōm kummuk, nūy hāpxopmā kummuk. ²⁹ Yā' kummuk xe'ēgnāg, 'ūxonnix, tu' xupkumīy nām, tu' nōy pe'paxex kummuk, tu' nōy pu hāpkummugāhā', tu' yīpkumīy, tu yāykix, tu' nōy putex, tu yāy tuk-mīy, tu' koit, tu' xupmāhīy kummuk pax, ³⁰ tu' nōy 'āktux kummuk, tu Topap-tup nōg, tu yāy mūn pe'paxex xexka', 'ihā' nōy pe'paxex kutōgnāg, tu hāpkummuk mī'ax xak, tu yāy tak xi' tut pu' yīpkox 'ohnāg, ³¹ tu hāpkummuk mīy pax, tu hām'āktux xex, pāyā' xaxok, hu' hitop tu' xex, yā' mīy 'ohnāg, tu' nōy kuxa ka 'ohnāg. ³² Tu Topa yōg xat'ax yūmmūg, ha' xat hok pu' mīy hok, ka Topa te: "Pūyā tu' xok 'ūyānān tu'," kaxīy, pa' yīpkox 'ohnāg, tu hāpkummuk mīy pax, tu' nōy xop pu hāpkummuk yūmmūgāhā', yā' nōy xapit, puyīy hāpxopmā kummuk kamah.

2

Topa te hāpkummuk mīy ha' pago

¹ 'Ok 'āxop te 'ānōy yōg hāpxopmā'ax kopit? Yā' kummuk 'āktux, pa 'āxop te hāpkummuk mīy 'ānōy putuk, hu yāy yōg hāpxopmā'ax kopit'ax kamah. Yā 'ātix kummuk. Tep te xīy 'āxop kama hāpkummuk mīy? ² Topa mūn max, ha yūmū'āte' yūmmūg, ha' kopit max, tu' xat hok puyī' xohix hāpkummuk mīy hok, ha' kummugāp-tup 'ūyānān tu'. ³ Pa 'āxop te hāpxopmā kummuk, 'ihā' 'ānōy tu: "Ūmīy hok' Yā Topa tep-tup nōg hāpxopmā'ax kummuk, hu 'āxūygāp-tup," kaxīy. 'Ok xate hāmpē'āpaxex, hu: "Topa tekūn pēnā'ah?" Kaxīy. Yā' koit! Yā' pēnāhā'! 'Ūxohix te Topa pu yāy putuk, yīy Topa te yā 'ōg hāpxopmā'ax kopit putup kamah, tu 'ōg hāpkummuk mīy'ax hā 'āxūygāp-tup. ⁴ Topa pe'āpaxek-tōgnāg hok! Yā' max xe'ēgnāg Topa, tu' hip, xayī pēnā', nūy yāyhāhup, nūy hāpkummuk mīy'ax nīm. Yā 'āxop te hāmyūmmūg. ⁵ 'Āyīpkox hok, puxix Topa 'āxūygā, 'āxūy kutōgnāg nā' mōg, tu mōktu 'āxūy xexka, 'ihā Topa te' hep xop xohix yōg hāpxopmā'ax kopit, pu' xohix hāmyūmmūg: Yā Topa te hāmyok mīy, ⁶ tu' xohix yōg hāpxopmā'ax yūmmūg, tu pagop-tup 'ūyānān tu', yā tikmū'ūn te hāpxopmā kummuk, puxix Topa' kummugā', ha tikmū'ūn te hāpxopmā max, puxix Topa hāmmaxnā'. ⁷ Tikmū'ūn yāg te' xak, nūy hāpxopmā max, xi' xak, nūy tu max xe'ēgnāg,

Topa putuk, xi' xak, pu Topa te: “Äxop yä yõgnü!” kaxīy. Tu hāmmax hip, yīy nõm xop hīnnāp-tup xe'ëgnāg nūy Topa mütik tu tihi'. ⁸ Pa tikmü'ün nõy te yāy pe'paxex puxet, nūy yāy putup'ax mīy, xix hāpxe'ep-tup nõg, nūy hāpxopmā kummuk pax, ha Topa gāyāhā', ha hāpkummugāp-tup 'üyānān tu', nūy pago. ⁹ Tikmü'ün xohix te hāpxopmā kummuk, puxix Topa' yānān tu' xūyγā', yõgnü Yoneo yõg tikmü'ün hāmāxap, hak-nāy tu' puknõg xop xūyγā'. ¹⁰ Tu tikmü'ün max pu hāmmaxnāp-tup 'üyānān tu', pu tu yāyhā max xe'ëgnāg, Topa putuk, ha' xekānāp-tup, xi' kuxa māp-tup. Yā hāmmaxnāp-tup 'üyānān tu', tu Yoneo yõg tikmü'ün pu hāmmax nāp-tup hāmāxap, xik-nāy tu' puknõg xop pu hāmmaxnāp-tup. ¹¹ Yā Topa pu 'ūhep xohix te yāy putuk, tu hāpxopmā'ax xohix kopit nūy yūmmūg, 'ok pe hāpxopmā max, pe tu kummuk, nūy tu pago.

¹² Hām puknõg xop te Möyyex yõg xat'ax yūmmūg hok, tu hāpxopmā kummuk, ha Topa te' yõg hāpxopmā'ax kopit, tu tikmü'ün yāy xat'ax hā' kopit, 'ihā' xat'ax yūmmūg 'ohnāg, ha: “Ükummuk!” kaxīy. Ha Yoneo yõg tikmü'ün te Möyyex yõg xat'ax yūmmūg, tu hāpxopmā kummuk, puxix Topa' yõg hāpxopmā'ax kopit, tu yāy yõg xat'ax hā' kopit, hu: “Ükummuk!” kaxīy. ¹³ Tikmü'ün te hāpxopmā max, puxix Topa tep-tup pax, 'ok pe' xat'ax yūmmūg, 'ok pe' xat'ax yūmmūg hok, ha tikmü'ün te hāpxopmā kummuk, puxix Topa tep-tup nõg, 'ok pe' xat'ax yūmmūg, 'ok pe' xat'ax yūmmūg hok. ¹⁴ Hām puknõg xop te Möyyex yõg xat'ax yūmmūg'ah, pa' puknõg te hāpxopmā max, puxix tu' mīy, Topa yõg xat'ax mīy, 'ihā' yūmmūg hok. ¹⁵ 'Üyūmmūg. Topa te yāy yõg xat'ax yūmmūgāhā', nõm xop kuxa kopa' yūmmūgāhā', yī' kuxa kopa' yūmmūg, 'ok pe hāpxopmā max, 'ok pe' kummuk. ¹⁶ Hāptup puxet mō'nā'ax, 'ihā Topa te Yeyox xat, pu tikmü'ün xop xohix yõg hāpxopmā'ax kopit, nūy hāmpe tu panõm yūmmūg, nūy hāmpe tu pānõm xaptop'ax xohix yūmmūg, ha 'āte hām'āpak, max'ax hā hām'āktux, yā Topa te hāmpe'pānõm xohix kopit putup, tu hām'āpak max'ax hā' kopit putup.

Yoneo xop xix Möyyex yõg xat'ax

¹⁷ Ha 'āxop te: “Ügmü'üg Yoneo xop yõg,” kaxīy. 'Äkuxa mām ka'ok Möyyex yõg xat'ax kopah, mōnāyxop hittap Möyyex te kax'āmi', ha 'äkuxa mām ka'ok nõ'õm kopah, tu: “Ügmü'üg yā Yoneo xop yõg, ha Yoneo yõg tikmü'ün yā Topa hā tikmü'ün xe'e',” kaxīy. Yā' hitop tu yāy mūn xexka pe' āpaxex. ¹⁸ Tu Topa yõg putup'ax yūmmūg, xayī' mīy māynāg. Tu hāmmax'ax yūmmūg, xayīy hāpxopmā max. Pāyā hitop tu hāmyūmmūg, ¹⁹ hu yāy pe'āpaxex hitop, hu: “Äte hāmyūmmūg, hu hāmyūmmūg hok xop pu hāmyūmmūgā'ax,” kaxīy. ²⁰ 'Äkuxa mām ka'ok 'ūxat'ax kopah, yā hāmmax xohix yūmmūgāhā', xix hāpxe'e yūmmūgāhā', yīy 'āxop te' tuktup xop pu hāmyūmmūgā'ax, xix hāmyūmmūg hok xop pu hāmyūmmūgā'ax. ²¹ Pāyā yāy pu hāmyūmmūgā'ax xate' xaxok, tu Topa yõg hām'āktux 'āktux, pāyā' mīy 'ohnāg. 'Äxop te: “Äxupxet hok!” kaxīy, tu 'ānõy pu' xat, pu tu' xupxet hok, 'ihā xate' xupxet. ²² Tu' xat hok, pu' nõy hā' xupxet hok, pa 'āxop te 'ānõy hā' xupxet kamah. Tu topa komut xop putup nõg, pāyā topa komut pet tu xate' xupxet, nūy puknõg xop gāyā'. Yā 'äkummuk! ²³ 'Äxop te yāymūn xexka pe'āpaxex, Topa te xa' hõm yāy xat'ax hah, pāyā 'a' mīy'ah, 'āyīpkox 'ohnāg tu', yī' puknõg xop te Topa 'āktux kummuk, yā 'āxop te Topa pu' hupmāhā', ha' yāyhāhup. ²⁴ Topa yõg tappet te: “Üpuknõg xop te Topa 'āktux kummuk, 'āxop Yoneo xop te hāpxopmā kummuk hah,” kaxīy.

²⁵ Yoneo yõg yūmmūg tikmü'ün te kakxop pit xop yāy nāg xax yīmap tu' mep, puyīy tikmü'ün te hāmyūmmūg. Yā Topa yõg tikmü'ün xe'e'. Yoneo xop te' xat'ax pu' yīpkox pip, puxix tu max, pa' yīpkox hok, puxix yāy xax mep 'ūhitop tu'. ²⁶ 'Üpuknõg xop te' xat'ax pu' yīpkox pi', puxix tu Topa hā tikmü'ün xe'e', 'ihā yāy xax yīmap mep 'ohnāg. ²⁷ Ha kaxīy puknõg xop te yūmmūg yõg hāpxopmā'ax kopit putup, nūy hāpxopmā'ax yūmmūg, tu yāy xax yīmap tu' mep 'ohnāg, pāyā Topa yõg xat'ax pu' yīpkox pip, nūy hāpxopmā max, pa yūmmū'āte Topa yõg xat'ax yūmmūg max, tu' pit xop yāy xax mep, pāyā' yīpkox hok, tu hāpxopma kummuk, puxi' puknõg xop te yūmmū yõg hāpxopmā'ax kopit putup. ²⁸ Yoneo yõg tikmü'ün yā Topa yõg tikmü'ün xe'e'. Piyā' Yoneo xop yõg?

Tikmū'ūn te xīy yā Topa yōg xe'e'? Tikmū'ūn te' xax xak puxet, tu yāyhā 'ohnāg Topa yōg tikmū'ūn. 'Āmhok. ²⁹ Pa tikmū'ūn kuxa te Topa xak, nō'ōm te Yoneo xop yōg xe'e', ha Topa Koxuk te' kuxa tupmāhā, pu tu Topa hā tikmū'ūn, 'ūxat'ax te' mīy hok hah. Yā Topa tep-tup, tu' max 'āktux. 'Ap tikmū'ūn nōy te hām'āktux'ah.

3

¹ Tikmū'ūn 'ūm te' yīkopit, hu: “Ok max 'ūgmūn yā Yoneo xop yōg?” kaxīy. Xix: “Ok max Yoneo xop pit yāy nāg xax yīmap nūy xak?” kaxīy. ² Yā' max xe'e'. Topa tek mū yōg Yoneo xop pu yāy yōg hām'āktux 'āktux, 'ūyīy tu xeh max. ³ Tikmū'ūn 'ūm te hām'āktux, hu: “Pa Yoneo yōg tikmū'ūn punethok yīpkox pip 'ohnāg, tu Topa yōg hām'āktux pu' yīpkox 'ohnāg,” kaxīy. 'A' yūmmūg, pa Topa mūn max, tu Yoneo yōg tikmū'ūn pu hām'āktux xex, tu' xaxok 'ohnāg. ⁴ Hamūn! Topa te hāp xe'e 'āktux, tu hāmyok mīy, tu' koit 'okpa tikmū'ūn xohix te mō'āmā', yīy Topa tappet te: “Yā Topa te hāmyok mīy, tu hāp xe'e 'āktux, tu' koit 'ohnāg, pu' pa te hāmyūmmūg xe'e' yīkopit, tu: 'Ūmax,” Kaxīy.

⁵ Yūmū'āte hāpxopmā kummuk, kopxix tikmū'ūn nōy pu Topa mūy, yā hāmyok mīy Topa te', ha yūmū yōg hāxopmā'ax kummuk hā yūmū'āte hāmyūmmūgāhā'. Yā tikmū'ūn punethok te hitop tu hām'āktux, hu: “Pūyā Topa 'ūgkummugā hok, nūy yūmū yōg hāpkummuk mīy hā' pago', 'Ap max'ah Topa 'ūgkummugā'! Kaxīy. ⁶ Nāy, Topap-xehnāg te hāmyok mīy' Yā Topa mūn pa te hāmyūmmūg xe'ēgnāg, nūy tikmū'ūn xop xohix yōg hāpxopmā'ax kopit, xi' hep xop xohix yōg hāpxopmā'ax kopit. Paxpu Topa hāpxopmā kummuk, puxix tu tikmū'ūn xohix yōg hāpxopmā'ax kopit hok.

⁷ Āte xe hām'āktux, hu: Yāk mūn te koit, pāyā Topap-xehnāg te koit 'ohnāg. Tikmū'ūn xohix te yā koit pax, hu hāmyūmmūg. Yā Topap-xehnāg mūn max xe'ēgnāg. Ha tikmū'ūn 'ūm te hitop tu yīkopit, hu: “Teptu Topa te' yānān tuk kummugāhā', 'āte koit hah?” Kaxīy. ⁸ Tikmū'ūn nōy te hitop tu hām'āktux, hu: Yā' max yūmū'āte hāpkummuk mīy, puyīy Topa hāmmāxnā', yā' yānān tu hāmmāxnā',” kaxīy. Ha tikmū'ūn nōy tek mūn kummuk 'āktux, hu: “Paot te nōm 'āktux.” Kaxīy. Tu' koit. Topa te hām'āktux kummuk xop hāpkummugāp-tup 'ūyānān tu'.

'Ūxohix te hāpxopmā kummuk

⁹ 'Ok Topa tek mū yōg Yoneo xop pe'paxex max, xi' puknōg xop pe'paxex kummuk? 'Āmhok! Yā' xohix te yāy putuk Topa pu', 'ūxohix te hāpxopmā kummuk putup pax, ha' kuxa hīy ka'ok, ¹⁰ yīy Topa yōg tappet te: “Tikmū'ūn yok 'ūm 'ap xip'ah.

¹¹ tu yā hāmyūmmūg 'ohnāg, xix Topa xak 'ohnāg.

¹² 'Ūxohix te Topa nīm, tu Topa yōg putat xak.

'Ū 'ūm te hāpxopmā max? 'Ap xip'ah, 'ap puxehnāg xip'ah.

¹³ 'Ūyīy'ax te xukpot hax xūy, yā' kummuk, tu yā mō'āmā pax,

'Ūyīkox te kāyānox yīkox putuk, nūy tu yīy'ax hāp-tex.

¹⁴ Tu' mānōg, hu: 'Pūyā Topa 'āxat hā 'āp-tex!' kaxīy.

¹⁵ Yā' xak, nūy tikmū'ūn xūygā', nūy putex,

¹⁶ tu hāpkut'ex kummuk pax nā' xip, tu hāpkoxyōy pax,

¹⁷ tu' nōy kuxa yūmmā 'ohnāg,

¹⁸ tu Topa yīpkutuk 'ohnāg, nūy tu nūktettex,

yā' kuxa te' yēy 'okpa Topa xip.” Kaxīy.

¹⁹ Yūmū'āte hāmyūmmūg, tu Topa te' xat'ax hōm yūmmūg, ha Yoneo yōg tikmū'ūn pu' hōm, tu' hōm puyī' xohix yāy yōg hāpxopmā'ax yūmmūg, nūy yāyhāhup Topa tu', ha Topa te tikmū'ūn xohix, xi' hep xop xohix yōg hāpxopmā'ax kopit putup, nūy yōg hāpxopmā kummuk yūmmūg, nūy yānān tu' kummugā'. ²⁰ Paxpu tikmū'ūn

Topa xat'ax pu' yïpkox pi', puxi' kuxa tupmã hok. 'Ämhok. 'Ûxat'ax te tikmũ'ün pu hämyümmügãhã', päyã' kuxa kummuk tupmã 'ohnäg.

Tikmũ'ün kuxa yüm ka'ok Yeyox kopah, puxix Topa' kuxa kummuk tupmã'

²¹ Pa Topa te tikmũ'ün kuxa kummuk tupmã nõmhã', tu' xat'ax hok hã' tupmãhã', ha Mõyyex yög xat'ax te yümũ'ã hämyümmügãhã', xix tik hittap xop te Topa pupi häm'äktux, tu yümũ'ã hämyümmügãhã kamah, yïy Topa yög tappet te: Ya hamün! Kaxïy. ²² Topa te' kuxa kummuk tupmãhã', pu tu kuxa max. 'Ûkuxa yüm ka'ok Yeyox Kunnix kopah, yïy Topa te' tupmãhã'. Yã' hep xohix te yãy putuk, yã Yoneo yög tikmũ'ün, xix nõm xop te Yoneo xop hã' puknög, yã yãy putuk. Ha Topa te' kuxa mãm ka'ok xop xohix tupmãhã', pu tu kuxa max. ²³ 'Ûhep xop xohix te Topa yög putat xak, tu' nïm, tu häpxopmã kummuk pax, hu Topa putuk 'ohnäg. ²⁴ Pa Topa te hämmãxnãhã', tu nõm kuxa kummuk tupmãhã', 'ühok hã' tupmãhã', yã Yeyox Kunnix xok hã' tupmãhã', pu tu kuxa max. Yeyox Kunnix xok, nÿy tikmũ'ün kuxa kummuk xit, nÿy kuxa max tat 'üyãnãn tu'. ²⁵ Topa te tu' mÿg Kunnix tu: "Ûpãnã", kaxïy, tu nõm yãykutnãhã', pu mïpkupnix tu tu' xok, puyïy Topa tikmũ'ün yög häpkummugã'ax xaxogã', pu tu kux, Yeyox Kunnix xok'ax hã Topa te' xaxogãhã', tu hämyok mïy xe'ëgnäg tu' xaxogãhã', tikmũ'ün kuxa mãm ka'ok hã' xaxogãhã'. Hõmã Topa te nõã'tot tikmũ'ün yög häpxopmã'ax kummuk, tu 'ap koit'ah, ²⁶ pa hõnhã Kunnix mÿg, ha' xok tikmũ'ün pupi', pu tikmũ'ün xohi' yümmüg, nÿy: "Yã Topa te hämyok mïy, hamün, Topa max xe'ëgnäg," kaxïy. Ha hämyümmügãhã', puyïy yümmüg. Yã Topa te tikmũ'ün kuxa kummuk tupmãhã', tu' kuxa mãm ka'ok xop tupmãhã', nõm xop kuxa mãm ka'ok Yeyox kopah.

²⁷ Putep te xïy yã yãy pe'äpaxex? Putep te xïy 'äyögkãnãmnãm hã 'äxip? 'Ok yümũ'äte hämyok mïy, pu Topa yümüg putup? 'Ok yümüg yïpkox pip Topa yög xat'ax pu', nÿy yümüg kuxa tupmã'? 'Ämhok. 'Ap kaxïy'ah. Päyã yümüg kuxa mãm ka'ok Yeyox kopah, hu Topa te yümüg kuxa tupmãhã', pu tu kuxa max. ²⁸ Hu' yümmüg, Topa te' kuxa yüm'ax puxehnäg hã tikmũ'ün kuxa tupmãhã', tu' xat'ax hã' tupmã 'ohnäg, tu' yïpkox pip'ax hã' tupmã 'ohnäg. ²⁹ 'Ok Topa te Yoneo xop puxet hã yã Topah? 'Ok pe Topa te' puknög xop hã yã kamah? Hamün! Yã' hep xohix xop hã Topah. ³⁰ Topap-xet, tu Yoneo yög tikmũ'ün kuxa tupmãhã', 'ükuxa mãm ka'ok hã' tupmãhã', tu' puknög xop kuxa mãm xop kuxa tupmãhã'. ³¹ 'Ok Topa te' xat'ax nõã', puyïy tikmũ'ün kuxa mãm ka'ok Yeyox kopah? 'Ämhok. Topa te' nõã' 'ohnäg, hak mü'äte' xat, puyï' yïpkox pi', nÿy mäynäg mïy.

4

Paot te mõnãyxop 'Amanãm 'äktux

¹ 'Äpu yümũ'äte 'Amanãm 'äktux, nõm te Yoneo yög tikmũ'ün xohix hã mõnãyxop hämãxap. Putep 'äktux'ax yümũ'äte'? ² Yã Topa te 'Amanãm max 'äktux. Teptu Topa te' xuktux? 'Ok häpxopmã'ax hã' xuktux? 'Ämhok. Yã' hok tu Topa te mõ'yãy xe'ëgnäg, yïy 'Amanãm te yãy mÿn kutõgnäg pe'paxex. ³ Yã Topa yög tappet te: "Amanãm kuxa yüm ka'ok Topa kopah, yïy Topa te' kuxa kummuk tupmãhã', pu tu kuxa max." Kaxïy. ⁴ Tikmũ'ün hãm, hu tayümak paha', 'ühok hã' pa 'ohnäg, päyã hãm'ax tu' paha'. ⁵ Ha tikmũ'ün kuxa kummuk, 'ap häpxopmã max yümmüg'ah, pa' kuxa yüm ka'ok Topa kopah, puxix Topa pãnã', nÿy kuxa yüm'ax pãnã', tu' hok hã' kuxa kummuk tupmãhã'. 'Ok Topa te tikmũ'ün kuxa kummuk xohix tupmãhã'? 'Ämhok. Pa nõm xop te häpxopmã max hok, tu' kuxa mãm ka'ok, yã Topa te nõm kuxa tupmãhã'. ⁶ Hõmã mõnãyxop hittap Namix te häm'äktux, tu tikmũ'ün hittup'ax 'äktux, Topa te' yög häpkummuk mïy'ax xaxogãhã', yã häpxopmã'ax hok hã' tupmãhã', ha' hittup tikmũ'ün, yïy Namix te:

⁷ "Tikmũ'ün kuxa hittup, Topa te 'üyög häpkummuk mïy'ax xaxogãhã hah, pu tu kux.

⁸ Tikmũ'ün kuxa hittup, Topa te' yög häpkummuk mïy'ax mõ'kupix 'ohnäg, ha' hittup," kaxïy.

⁹ Pi'yā' tikmū'ūn hittup? 'Ok Yoneo yōg tikmū'ūn puxet hittup? 'Ok pe' puknōg xop hittup kamah? Namix te putep 'āktux? Yā Namix te' hep xop xohix 'āktux, nōm kuxa mām ka'ok xop 'āktux, yīy Topa yōg tappet te xe: “'Amanām kuxa yūm ka'ok Topa kopah, yīy Topa te' kuxa tupmāhā', pu tu kuxa max,” kaxīy. ¹⁰ Hām 'ūm hā Topa te' tupmāhā'? Pi'yā'? 'Ok pe 'Amanām te yāy nāg xex xak 'ūyīmap tu hāmāxap, hak-nāy tu' tupmāhā'? 'Ok pe Topa te 'Amanām kuxa tupmā hāmāxap, hak-nāy tu yāy xax xak 'ūyīmap tu'? Yā Topa te' tupmā hāmāxap, ¹¹ hak-nāy tu 'Amanām te yāy xax yīmap tu' xak, puyīy tu yāy kuxa yūm'ax yūmmūgā', yā' kuxa yūm 'ax ha Topa te 'Amanām putup, tu' kuxa tupmā hāmāxap, pu tu max, yīy 'Amanām te yūmū' hā mōnāyxop, ha yūmūg kuxa mām ka'ok hā yūmūg kuxa tupmāhā yāy pu', pa yūmūg yāg te yāy xax 'ūyīmap tu' mep hok. ¹² Ha 'Amanām te Yoneo yōg tikmū'ūn hā mōnāyxop yā kamah, nōm xop kuxa mām ka'ok Topa kopah, tu 'Amanām putuk, Topa yōg putat hā' mōg 'Amanām putuk tu', ha kaxīy 'Amanām kuxa yūm ka'ok hāmāxap, tuk-nāy tu yāy nāg xex yīmāp tu' xak.

Topa te hām'āktux xex

¹³ Topa te 'Amanām pu hām'āktux xex, xix 'Amanām mōkputox pu hām'āktux xex kamah, nūy tu hām xexka hōm'ax 'ōm pu', xi' mōkputox pu', puyīy yāy yōg nū hām xexkah, ha hām'āktux xex, 'Amanām kuxa yūm ka'ok hah. Teptu hām'āktux xex 'Amanām pu'? 'Ok xex 'ūxat'ax mīy hah? 'Āmhok. Topa mūn te hām'āktux xex hāmāxap, 'Amanām kuxa yūm ka'ok hah, hak-nāy tu 'Amanām te' xat'ax pu' yīpkox xip. ¹⁴ Yoneo yōg tikmū'ūn yīpkox pip Mōyyex yōg xat'ax pu'. Paxpu Topa te hām'āktux xex 'ūyīpkox pip xop pu', puxik-tōgnāg, pu' kuxa mām ka'ok, puxix Topa hām'āktux hitop tu' xex. ¹⁵ 'Ūxat'ax te Topa te hāmyok mīy 'āktux. Tikmū'ūn yīpkox 'ohnāg Topa yōg xat'ax pu', nūy tu hāpxopmā kummuk, puxix yāy tu Topa gāyāhā', ha Topa te' kummugāp-tup 'ūyānān tu'. Paxpu' xat'ax tu xip hok, puxix tikmū'ūn hāmyūmmūg 'ohnāg, nūy xat'ax pu' yīpkox pi', puxix Topa tu gāy hok kamah.

¹⁶ 'Ūyūmmūg. 'Amanām kuxa yūm ka'ok Topa kopah, yīy Topa te hām'āktux xex xe'e', tu' hok hōm'ax 'Amanām mōkputox pu', nōm xop kuxa mām ka'ok xop pu' hok hōm, nōm te Topa yōg putat hā' mōg, 'Amanām putuk, ha yūmū'ā hā 'ātak, yā yūmūg kuxa kama mām ka'ok.

¹⁷ Ha Topa yōg tappet te: “'Ūhēp xop xohix te 'Amanām 'āktux putup, hu: “'Amanām yā yūmū'ā hā mōnāyxop, yā yūmūg kuxa mām ka'ok kamah, 'Amanām putuk,’” kaxīy. Yīy Topa te hām'āktux xex ka'ok, ha 'Amanām kuxa yūm ka'ok Topa kopah, yā Topa xexkah, tu tikmū'ūn xakix'ax hīnnāhā', tu hām xexka xohix yōg hāpxop mīy, tu hāpxop hok hā' mīy, 'ūxat'ax hā' mīy. ¹⁸ 'Amanām kutut, xi' xetut kutut, 'ūka'ok, tuk-tok 'okpa Topa te ta tu hām'āktux xex, hu: “'Āmōkputox xohix xexka pip punethok,” kaxīy. Yīy 'Amanām kuxa yūm ka'ok, tu hāmmax hip, pa' kutut xe'e 'Amanām, ¹⁹ 'ūyōg hāmyāxatamuk xohix te 100, ha' yīn pu'uk, pa' kuxa yūm ka'ok, tu' yīkopit 'ohnāg, 'ihā' xetut ka'ok yūmmūg, ²⁰ tu' hittup, tu' kuxa yūm ka'ok, Topa te hām'āktux xex tu', tu nōm pu: “'Āmax. Xate 'ā' hōm putup 'ūgkutok pit. Ya hāmūn. Puxi',” kaxīy. ²¹ Tu hāmyūmmūg, hu: “Topa te 'ā' hōm putup 'ūgkutok pit, tu' ka'ok xe'ēgnāg, nūy tu 'ā' hōm,” kaxīy. ²² Hu' kuxa yūm ka'ok Topa kopah, ha Topa te' kuxa tupmāhā', pu tu kuxa max. ²³⁻²⁴ Topa yōg tappet te 'Amanām 'āktux, tu yūmū'ā 'āktux kamah, yā Topa te' kuxa mām ka'ok xop xohix kuxa tupmāhā', 'ū tu kuxa max, ha yūmūg kuxa mām ka'ok Topa kopah, nōm te yūmūg xuxyā hīnnāhā' putpu', yā Yeyox Kunnix mūn hīnnāhā', ²⁵ ha te Topa tux hok, pu tikmū'ūn putex, ha yūmūg pupi' xok, nūy yūmūg yōg hāpxopmā'ax kummuk tu' xok hā' pago, ha Topa te putpu' hīnnāhā', nūy yūmūg kuxa kummuk tupmā Topa tu'.

5

Topa te yūmūg kuxa kummuk tupmāhā'

¹ Topa te yūmūg kuxa kummuk tupmāhā', yūmūg kuxa mām ka'ok hah. Yā Topa gāy kux, ha yūmūg kuxa mām, nūy tu hittup. Yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix te yūmūg kuxa

mämmähä', ² tu yümüg mögähä', 'ümög Topa yög putat hä. Yä yümüg kuxa mäm ka'ok Kunnix kopah, yiy Topa te yümü'ä hammaxnähä', ha Topa yög putat hä yümüg mög kumak mög. Yä yümüg kuxa hittup, 'ihä' mäm ka'ok, tu hammax hip, nüy yäyhä tu max xe'ëgnäg, Topa putuk. ³ Yümü'äte' hip kamah, 'ihä yümüg xüy, päyäk kuxa hittup, 'ihäk xüy kamah. Yä kaxiy yümüg xüy hä' tot. ⁴ Yümü'äte nōā' tot, ha Topa te' pēnähä', tu yümüg putup, yiy yümü'äte hammax hip, nüy yäyhä Topa putuk. ⁵ Yümüg kuxa teknög 'ohnäg, yä Topa te hām'aktux, tute mō yümüg yäy xe'ëgnäg 'aktux, ha Topa Koxuk te yümüg kuxa yümmügähä', tu Topa te mō yümüg yäy xe'ëgnäg yümmügähä', ha Topa te yäy Koxuk nū'kutnähä yümü'a', yiy hammax hip.

⁶ Hōmā yümü'äte Topa hāk puknög, tu hāpxopmā max hok, ha Kunnix xok, yümüg pupi' xok, yümüg kuxa kummuk, yī' xok, ha Topa te 'āmnīy puxet yäykutnähä', ha Kunnix xok nō'ōm 'āmnīy 'ihä', nüy yümüg kuxa ka'ogā', 'üyiy yümüg hāpxopmā max. ⁷ Tikmū'ün 'üm te' nōy pupi' xok'ax? 'Ok tik te hāmyok mīy pupi' xok'ax? Yä' ka'ok, nüy nōy yānān tu' xok, pa tikmū'ün kutōgnäg te tik max 'üyānān tu' xok'ax. ⁸ Pa Topa te mō yümüg yäy xe'ëgnäg, tu yümüg yümmügähä', yä Kunnix te yümüg pupi' xok tap, 'ihä yümüg kummuk nām! ⁹ Ha' xok, nüy yümüg kuxa kummuk tupmā', pu tu kuxa max, puyiy Topa gāy kuxyā yümüg pupi'. ¹⁰ Hōmā Topa te yümü'ä tu' gāy, pa Topak-tok xok, nüy yümüg kuxa kummuk xit, nüy kuxa max tat 'üyānān tu', ha hōnhä Topa te yümü'ä hāk xape', ha Kunnix hi putpu', tu yümüg kopa' xip. ¹¹ Yümüg kuxa hittup xe'e', yä Topa yümü'ä hāk xape, xix Yeyox Kunnix te yümüg kuxa hittupmähä', yä yümüg kuxyā', tu Topa gāy kuxyähä', yiy Topa hä yümüg xape'.

'Anão xix Kunnix

¹² Tik te māxap puxet te hāpxopmā kummuk hām xexka tu', hu' xok, hāpxopmā kummuk tu' xok, yī' hep xop xohix xakix'ax, 'ūxohix te hāpxopmā kummuk tu'. ¹³ Hōmā, hāmyāxatamuk xohixnäg hä, 'ap xip'ah Topa yög xat'ax, ha' hep xop xohix te hāpxopmā kummuk, päyā Topa te hāpxopmā'ax kummuk mō'kupix 'ohnäg, yä tikmū'ün te' yög xat'ax yümmüg hok. ¹⁴ Mōnāyxop hāmāxap 'Anão 'a' yīpkox pip'ah 'ūxat'ax pu', tu hāpkummuk mīy, ha' hep xop xohix te hāpxopmā kummuk, hu' xakix nām, 'ihä 'Anão xip hāpxexka tu', ha' xohix xakix, tu mōktu mōnāyxop hittap Mōyyex xip, nōm te Topa yög xat'ax kax'āmi', yä' xohix xakix.

'Anão yä tikmū'ün kummuk hä mōnāyxop hāmāxap, ha Yeyox Kunnix 'ūk-nāy tu' nūn, nüy yäyhä tikmū'ün kuxa tup xop hä mōnāyxop. ¹⁵ 'Üyümmüg. Topa te hammax nāhā', päyāp-xet'ah. Topa te hām hok hä' hammaxnähä', pa 'Anão te hāpkummugähä'. Ya hamūn. 'Ūhep xop xohix xakix, 'Anão te hāpkummuk mīy, ha' xakix, pa Topa mūn max xe'ëgnäg, tu hammaxnähä hām hok hä', tu tikmū'ün kuxa kummuk xit, Yeyox xok hä' xit, nüy kuxa max 'üyānān tu' tat, Yeyox Kunnix te tikmū'ün mō'yäy xe'ëgnäg hah. ¹⁶ 'Üyümmüg. Tik puxet te hāpkummuk mīy, ha Topa gāy, tu: "Yä' kummuk 'ōhōm!" kaxiy. Pa Topa te hāpkummuk mīy'ax xop pu hammaxnähä', 'ūhok hä hammax nāhā', tu hāpkummuk mīy'ax xexka xaxogähä', tu' kuxa kummuk xit, 'ūhok hä' xit, nüy kuxa max tat tu' yānān. ¹⁷ Hamūn. Tik puxet te hāpkummuk mīy, yī' hep xop xohix xakix'ax. Yä hāpxopmā xexkah, tu' xohix pu hāpkummugähä'. Pa tik nōy te hāpxopmā xexka xe'ëgnäg, 'ūxuxet'ax Yeyox Kunnix, tu hammax xexka nāhā' 'ūxohix pu', nōm xop kuxa mäm ka'ok Yeyox kopa' xop pu hammaxnähä', ha Topa te' kuxa kummuk tupmähä', pu tu kuxa max, ha Kunnix te yümü'ä xexkänāp-tup, 'üyiy nū mütik yümüg hi xe'ëgnäg, nüy hi mōkumak mög.

¹⁸ Tik puxet te hāpkummuk mīy, yī' hep xop xohix xakix'ax, ha hāpxopmā'ax max puxet nōy te' xohix kuxa tupmähä', tu' hīnnähä'. ¹⁹ Tik puxet te' hep xop xohix pu hāpkummugähä', tu Topa pu' yīpkox xip 'ohnäg, hu yäy putox xop xohix pu hāpkummugähä', yä' hep xop xohix te hāpkummuk mīy kamah. Päyā tik puxet nōy te' xohix pu hammaxnähä', tu' yīpkox xip Topa pu', hu hammaxnähä', tu' kuxa kummuk tupmähä'.

²⁰Topa te' xat'ax hōm, nūy hāpkummuk yūmmūgā', ha hāpxopmā'ax kummuk te' nōy nā' mōg tu mōktu yā' xohix, pa Topa te hāpxopmā hok hā hāmmaxnāhā', tu nōy nā' mōg tu mōktu xohix xexkah. ²¹Hōmā tikmū'ūn te hāpxopmā kummuk, ha' kuxa hīy ka'ok, pa hōnhā Topa te hāmmaxnāhā', tu' hok hā tikmū'ūn kuxa kummuk tupmāhā', pu tu max, puyīy hāmyok mīy, nūy tu hi xe'ēgnāg mō kuma' yūmūg xuxyā mūtik, nūy Yeyox Kunnix mūtik hāpxopmā'ax xohix xat.

6

Kunnix tek mūg kuxa tupmāhā'

¹Yūmū'ātep-tep 'āktux'ax? 'Ok max, yūmūg hāpxopmā kummuk pax, puyīy Topa hāmmaxnā xexka'? ²'Āmhok! Kaxīy hok! Yā yūmūg kuxa mām ka'ok Yeyox kopah, ha Topa te yūmūg kuxa kummuk tupmāhā', pu tu kuxa tup, nūy hāpxopmā kummuk putup hok, nūy kuxyā'. Tikmū'ūn xok, tu hāpxopmā kux, ha kaxīy yūmū'āte hāpxopmā kummuk tu kux kamah, ³Yūmūg kuxap-xet Yeyox Kunnix kuxa mūtik nūy. Yā yūmūg pupi' xok, 'ūyīy yūmūg hāpxopmā kummuk tu kux, ha tikmū'ūn te yūmūg putox pix, puyī' xohix hāmyūmmūg. Yā Kunnix xok yūmūg pupi', pu yūmūg kuxap-xet yāy kuxa mūtik. ⁴Yeyox Kunnix xok, ha nō hāpkot yūmūg pupi kamah, pu yūmū yōg hāpxopmā'ax kummuk xaxogā'. Ha yūmūg putox pix, nūy yūmū'ā hāmyūmmūgā', 'ūyīy hāpkummuk mīy kux. Ha Topa yūmūg Tak te Kunnix putpu hīnnāhā', tu yūmūg ka'ogāhā kamah, 'ūyīy yūmūg hi xe'e Yeyox mūtik, nūy tu hāpxopmā max.

⁵Yā Kunnix xok, yūmūg pupi' xok, 'ūyīy yūmū'ā hāpxopmā kummuk tu kux, ha' putpu' hi yūmūg pupi kamah, 'ūyīy yūmūg hi xe'e'. ⁶Tu hāmyūmmūg. Hōmā yūmū'āte hāpxopmā kummuk, tu' mīy pax, pa Kunnix te mīpkupnix yīmū tu' xok, yūmūg pupi' xok, nūy yūmūg kuxa tupmā', pu hāpkummuk yūmūg kuxa hīy hok, pu yūmū'ā hāpxopmā kummuk tu kux, nūy yānān tu hāpxopmā max. ⁷Tikmū'ūn xok, tu hāpkummuk mīy kux. ⁸Kunnix xok yūmūg pupi', 'ūyīy hāpkummuk mīy tu kux, tu' putpu' hi yūmūg pupi kamah, 'ūyīy hi mō'kumak mōg yāy mūtik. ⁹Ūyūmmūg. Topa te Kunnix hīnnāhā' putpu', yīy xe xok putup 'ohnāg. Yā Topa te' hīnnāhā', pu tu hi mō'kuma' mōg. ¹⁰Yā' xok, ha hāpkummuk mī'ax xop te xe Kunnix putex 'ohnāg, 'ap xep xok putup'ah, pa Topa tu' hi xe'ēgnāg. ¹¹Yā Kunnix xok 'āxop pupi', nūy 'ōg kummuk mīy'ax kuxyā'. 'Ūxaxok hok! Hōnhā Kunnix hi xe'e Topa tu', ha 'ākuxap-xet Yeyox Kunnix kuxa mūtik, nūy Topa tu 'āhi xe'e kamah.

¹²Hāpkummuk mīy hok, xix yāy putup'ax mīy hok, xayīy yāy kummugā hok. ¹³Topap-xehnāg pu 'īpkox pi', pu tu 'āxat. Yā xa hāmmaxnā xexka! Tu 'āhīnnāhā', ha Topa tu 'āhi', nūy hāmyok mīy, yīy 'ānōy pu 'āyīpkox hok, xayīy hāpkummuk mīy hok. ¹⁴Tikmū'ūn kummuk pu 'āyīpkox hok. Yā yūmūg xat hok. Pa Topa te yūmūg hīnnāhā', 'ap xat'ax te yūmūg hīnnā'ah, pa Topa te yūmū'ā hāmmaxnāhā', tu' hok hā' nāhā', ha yūmūg hi xe'ēgnāg.

Yūmū'ā Topa hā kāmānat xop

¹⁵Mōyyex yōg xat'ax tap, ha Topap-xehnāg te nōmhā yūmūg xat, tu yūmū'ā hāmmaxnāhā'. 'Āxop te-putep pe'āpaxex? 'Ok Topa te yūmūg kuxa tupmāhā', 'ūyīy yūmūg hāpkummuk mīy? 'Ap hamūn'ah! Yāmhok! ¹⁶'Āxop te hāmyūmmūg. Tik te' nōy pu' hām, puxix yā' nōy yōg kāmānat, tu' yīpkox pip, tu hām'āpak, nūy tu hām max. Ha kaxīy tikmū'ūn te Topa pu' yīpkox pip, tu Topa hā 'ūyōg kāmānat, ha nōm pu hāmmaxnāhā', tu' kuxa kummuk tupmāhā', pu tu kuxa max. Pāyā tikmū'ūn yīpkox hok, puxix tu hāpxopmā kummuk, tu yāy kuxa tupmā hok. Yīy Topa te nōm putup nōg, 'ūkuxa kummuk hah. Yā yāy kummugāhā'. ¹⁷Nū mōy Topa pu hām'āktux, nūy: "Āmax Topah!" kaxīy. Yā hōmā 'āxop te hāpxopmā kummuk, pāyā hōnhā Topa pu 'āyīpkox pip, hām'āpak max 'āpak'ax tu', ha tikmū'ūn te xa hāmyūmmūgāhā', tu xa hāpxe'e yūmmūgāhā', yīy 'ākuxa tep-tup, tu' hittup xexka'. ¹⁸Hōmā 'ākuxa hittup 'ohnāg, hāpxopmā kummuk tu', pāyā nōmhā Topa yōg putat hā 'āmōg, nūy hāpxopmā max, nūy

Topa yōg putup'ax māynāg mīy, hu 'ākuxa hittup xexka'. ¹⁹ 'A 'āxop te hāmyūmmūg'ah, yīy 'āte hām'āktux'ax hā xa hāmyūmmūgāp-tup. Hōmā 'āxop te' xak, nūy hāpkummuk mīy, tu' mīy pax, tu 'ānōy hā'xupxet, tu 'ānōy kummugā pax, Hu mōy, hōnhā xax, nūy Topap-xehnāg pu hāpxopmā max, xayīy 'āhi xe'e', xayīy 'ānōy pu hāmmaxnā'.

²⁰ Hōmā 'āxop te hāpxopmā kummuk pax, tu Topa pu 'āyīpkox 'ohnāg. ²¹ Nāy 'ūxutigā', nūy 'ōg hāpxopmā'ax kummuk pe'āpaxeh. 'Ok 'āhittup, 'ihā hāmpē'āpaxex? 'Ok pe xate yāyhāhup? Yā xate yāyhāhup, hāpxopmā kummuk tu'. Hōmā 'ākuxa hittup 'ohnāg, yā Hāmgāyāgnāg Pet ha 'āmōg'ax. ²² Pa Topa te 'ākuxa ka', tu 'ākuxa kummuk tupmāhā', xa kuxa max, nūy Topap-xehnāg pu 'āxop hāpxopmā max, nūy 'āhi xe'ēgnāg mō kuma 'āmōg. ²³ Tikmū'ūn te hāpxop kummuk hā yāy kummugāhā 'ūyānān tu', nūy pago, hu ta xakix. Pa Topa te hāmmaxnāhā', 'ūhok hā hāmmaxnāhā', nūy tikmū'ūn hīnnā xe'ēgnāg. Yeyox Kunnix xok hā' hīnnāhā', nō'ōm yūmūg xuxyā xe'e', ha yūmūg kuxap-xet Kunnix kuxa mūtik.

7

Paot te yāyta'ax xop hā hāmyūmmūgāhā'

¹ 'Ūkxape xop, 'āxop xohix te' xat'ax yūmmūg, hu hām'āktux yūmmūg kamah yōgnū'. 'Ūxat'ax yā' xat tikmū'ūn xohix, ha ta' xakix xop 'ap xat'ah. ² 'Ūyūmmūg. 'Ūn yāytaha', ha' xat'ax te 'ūgmīy ka'ok, tu' yīpxox mūggā ka'ok, pa' yīpxox xok, puxix 'ūhīy'ax koa', ha ta' nīm, tu' hok yūm. ³ Kaxīy, 'ūn te tik nōy mūtik nōm 'ihā' yīpxox xip, puxix tikmū'ūn te: "Yā 'ūn kummuk, tu' nōy hā' xupxet," kaxīy. Pa 'ūn yīpxox xok, puxix tup-xehnāg, nūy hok yūm, tu nōm pu' yīpkox xip kux, yā' max, 'ūn te tik nōy mūy, nūy nū mūtik yāytax. ⁴ 'Ūkxape xop, yā kaxīy 'āxop te 'āhok pip xop putuk. Yā Kunnix xok 'ihā Mōyyex yōg xat'ax pu 'āyīpkox kux, nūy hōnhā Kunnix-xet pu 'āyīpkox pi'. Yā 'āxop te Kunnix hā' yīn xexka', tu yā hōnhā 'ūyōg, ha putpu' hi', 'ūyīy yūmūg hāpxopmā max Topa pu'. ⁵ Hōmā yūmū'āte hāpxopmāhā', tu yā yāy yōg putup'ax xohix mīy, tikmū'ūn xop xohix putuk, yūmū'āte' mīy, ha' xat'ax te hāpkummuk mīy xat hok, 'ūmīy hok, hu hāpkummuk mīy putup xūy, tu mōktu yūmūg xakix. ⁶ Pa hōnhā yūmūg hok pip, ha yūmūg hīy'ax koa', yūmūg hok pip, nūy Topap-xehnāg pu hāpxopmā max. Topa Koxuk te yūmūg hīnnāhā xe'e', tu yūmūg putox kummuk tupmāhā, ha' xat'ax hittap te yūmūg xat kux. ⁷ Yūmū'ātep-tep 'āktux'ax? 'Ok xat'ax kummuk? 'Āmhok' Yā' max, pāyā' xat'ax tek mūn pu hāmyūmmūgāhā', 'ū yūmmūg, 'ok pe' max, 'ok pe' kummuk. 'Ūxat'ax tek xat hok, 'ūyīy hāpxop putup xūy hok. Paxpuk xat hok, kopxix hāpxop putup xūy hok, pa hōnhā 'āte hāmyūmmūg, hu hāpxop putup xūy xe'e'. ⁸ Yī' xat'ax tek xat, 'ūyīy tuk nōy yōg hāpxop putup xūy hok, hu 'āte hāpxop putup xūy. Pax puk xat hok, kopxix Topa yōg hāmpē'paxex yūmmūg hok, xix yāy yōg hāpxopmā'ax kummuk yūmmūg hok. Yā Topa pa te hāmyūmmūg xe'ēgnāg, hu' xat, 'ūyīy hāpxopmā max. ⁹ Hōmā 'āte' xat'ax yūmmūg 'ohnāg, tu hāmpēkaxex, hu: "Yā 'āte hāpxopmā max," kaxīy. Pa Topa tek xat, 'ūyīy hāpkummuk mīy hok, ha 'āte' xupak, tu hāmyūmmūg, tu yāy kuxa kummuk yūmmūg, ¹⁰ hu yāy kuxa tu teknōg. Yā Topa te' xat'ax hōm, puyīy tikmū'ūn hīnnā', pak yūmmūgāhā', 'ū yūmū yāy yōg hāpxopmā'ax kummuk. ¹¹ 'Āte hāpkummuk mīy, hu yāy pu mō'āmā', tu yāy mūn max pek'paxex, pāyā' koit. Hu 'āte yāy kuxa putex, tu: "Āte Topa yōg xat'ax mīy hok." Kaxīy.

¹² Yā Topa yōg xat'ax max xe'ēgnāg, tu hāpxe'e'. ¹³ Tepte xīy? 'Ok hāpxop max tek kummugāhā'? 'Āmhok! Pāyā 'āte hāpkummuk mīy, ha Topa yōg xat'ax max, tu yōgnū hāpxopmā'ax kopit, nūy 'ūgmūn yūmmūgā', yā 'āte hāpkummuk mīy xe'e'.

Tikmū'ūn kuxa te yāy tuk-mīy

¹⁴ Yūmū'āte hāmyūmmūg. 'Ūxat'ax yā Topa yōg, hak mūn pu'uk, hu hāpxopmā kummuk pax, tu hāpxopmā kummuk mō kumak mōg. ¹⁵ 'Īntu'. 'Āte hāpxopmā maxp-tup, pāyā 'ap mīy'ah, tu hāpxopmā kummuk putup nōg, pāyā 'ūmīy. ¹⁶ Tu hāpxopmā kummuk, 'ihā nōm putup nōg, kopxix: Yā hamūn. Topa yōg xat'ax max xe'e'. Kaxīy.

¹⁷ 'Ak mūn te' mīy'ah, pāyā hāpkummuk tek kuxa kopa' xip mūn te' mīy. ¹⁸ 'Āte' xak, nūy hāpxopmā max, pāyā 'a' mīy yūmmūg'ah 'āte', 'ūgkuxa kummuk tu'. ¹⁹ Tu' xak, nūy hāpxopmā max, pāyā 'a' mīy'ah, tu' yānān tu hāpxopmā kummuk. ²⁰ 'A 'āte hāpkummuk mīy putup'ah, pāyā' mīy, yīy hāpkummuk tek kuxa kopa' xip tek kummugāhā', ²¹ yīy 'āte hāmyūmmūg. 'Āte hāpxopmā max putup, 'ihā hāpxopmā kummuk 'ūp-xehnāg. ²² 'Ūgkuxa te Topa yōg xat'ax hā' hittup, ²³ pāyā 'āte hāpkummuk mīy pax, 'ūgkuxa kummuk tu'. Tu hāpxopmā max xak, pāyāg kuxa kummuk tuk hīy, 'ū hāpxopmā max hok. ²⁴ Huk hittup 'ohnāg. 'Ū 'ūm mūn tek ka'ogā'ax, 'āte hāpxopmā max? ²⁵ Topa tek ka'ogāp-tup, yīy 'āte: "Topa 'āmax," kaxīy. Yā Yeyox Kunnix te 'ū 'ūm hā 'ātehet.

Kaxīy 'ūgkuxa kopa 'āte' xak, nūy Topa yōg xat'ax 'ūgyīpkox xhip, nūy 'ūgmāynāg mīy, pāyā 'āte' mīy yūmmūg'ah, hu hāpkummuk mīy pax.

8

Topa Koxuk tek mūg ka'ogāhā'

¹ Topa te yūmmūg kummuk 'ūm 'āktux'ah nōmhā, yā yūmmūg kuxap-xet Yeyox Kunnix kuxa mūtik, ha Topa te yūmmūg 'ūm 'āktux kummuk 'ohnāg Yeyox Kunnix hah. ² Topa Koxuk te yūmmūg hīnnā xe'e Yeyox Kunnix mūtik, tu yūmmūg mōy, pu' xat'ax yūmmūg kuxa hīy hok, 'ūyīy yūmmūg hāpkummuk mīy hok, nūy yūmmūg xakix hok kamah. ³ 'Ūxat'ax te yūmmūg 'ūm kuxa tupmā'ah. Yūmmū'āte yāy putup'ax mīy, yīy hāpxopmā kummuk pax, pa Topa ka'ok, tu yūmmūg kuxa tupmāhā', pu tu kuxa max, tu hāpxopmā'ax kummuk 'āktux kummuk kamah, huk-tok pit nū'kutnāhā', ha yāyhā tikmū'ūn kutok nūy hāpkummuk kuxyā', ⁴ 'ūyīy yūmmūg hāpxopmā max, nūy tu' xat'ax xohix pu yūmmūg yīpkox pi', yā' xat'ax max xe'e'. Ha Topa Koxuk te yūmmūg ka'ogāhā', 'ūyīy yāy putup'ax mīy hok. ⁵ Tikmū'ūn te yāy putup'ax mīy, puxix tute hāpkummuk mīy, pa tikmū'ūn te Topa Koxuk pu' yīpkox pip, puxix tu hāpxopmā max, Topa Koxuk pekpaex tu'. ⁶ Tikmū'ūn te yāy putup'ax mīy, puxix tu xakix, hāmpē'paxex kummuk tu', pa tikmū'ūn te Topa Koxuk pu' yīpkox pip, nūy hāpxopmā max, puxix tu hi xe'e', tu' kuxa mām max, Topa Koxuk pe'paxex tu'. ⁷ Yīy tikmū'ūn gāy, tu Topap-tup nōg, nūy yāy putup'ax mīy, tu yā hāmpē'paxex kummuk, tu Topa yōg xat'ax pu' yīpkox 'ohnāg, tu' mīy 'ap yūmmūg'ah, ⁸ yīy Topa te nōm xop putup hok, nōm te yāy putup'ax mīy pax.

⁹ Pa 'āxop te yāy putup'ax mīy 'ohnāg. 'Āmhok. 'Āxop te Topa Koxuk pu 'āyīpkox pip. 'Āxop te nōm pu 'āyīpkox pi', puxix Topa Koxuk 'ākopa xip. Tikmū'ūn te Kunnix Koxuk xip hok, puxix Kunnix yōg hok. ¹⁰ Kunnix te 'ākopa' xip, puxix Topa Koxuk 'āhīnnā', Topa te 'ākuxa tupmāhā hah, pa 'āyīn xok putup, xate hāpkummuk mīy pax hah. ¹¹ Topa Koxuk te Yeyox Kunnix hīnnāhā' putpu', tu 'ākopa' xip, yīy kamah hīnnāp-tup putpu 'āxop yīn, yā hōnhā' xip 'ākopah.

¹² 'Ūkxape xop: Yā Topa te yūmmū'ā hāmmaxnāhā', yīy yūmmū'āte tu ta nemēn. 'Āpu yūmmū'ā yāy yōg putup'ax mīy hok. ¹³ 'Āxop te' mīy, hu ta xok, pa Topa Koxuk pu 'āyīpkox pip, hu ta yā hi xe'ēgnāg. ¹⁴ Tikmū'ūn te Topa Koxuk pu' yīpkox pip, yā 'ōhōm Topak-tok xe'ēgnāg. ¹⁵ Yā Topa Koxuk te 'ākuxa kummugā 'ohnāg, pa' hittupmāhā', nūy tu kuxānōg hok. 'Ūyūmmūg. Yūmmū'āte yāyhā Topak-tok xop, pu yūmmūg ka'ogā', 'ūyīy Topa pu hām'āktux, hu: "Tak, yōgnū 'Ātak!" kaxīy. ¹⁶ Ha Topa Koxuk te yūmmūg koxuk pu hām'āktux, nūy yūmmū'ā Topak-tok xop 'āktux. ¹⁷ Yūmmūg yā Topak-tok xop, hu pexkox yōg hāpxop max xohix pop putup, Topa te nōm xex yāy yōg tikmū'ūn pu', ha yūmmū'āte' pop putup Kunnix mūtik. Yā Topa te nōm hāpxop max xex Kunnix pu', tu pexkox kopa' xex, ha yūmmū'āte hāpxop mō'koxip putup Kunnix mūtik. Nōm mūtik yūmmūg xūy, koxix yūmmūg yāyhā max xe'ēgnāg Kunnix putuk.

Yūmmū'āte yāyhāp-tup max xe'ēgnāg

¹⁸ 'Āte hāmpē'paxex, hu: Yūmmūg xūy kutōgnāg nōmhā, tuk kuxa hittup xe'ēgnāg putup hōmā, 'ihā hāptup xe'e nōy punethok mō'nāhā', 'ihā yūmmūg yāyhāp-tup max xe'ēgnāg. ¹⁹ Topa te yōnnā'ī xohix mīy, ha' hip, tu' xak, pu Topa nōm tu yāy yōg kutok

xop mūg. ²⁰ Hōmā hāpxopmā'ax xohix yāyhā hitop, Topa tep-tup hah, ha hāmmax hip, ²¹ puyīy Topa tux hok, pu tik-tox hok, 'ū yāyhā max xe'ēgnāg, Topak-tok xop xohix mūtik. ²² Yūmū'āte hāmyūmmūg, nōm yōnnā'ī xop tu' kokōn, tu' xūy, 'ūn tek-tok put putup, tu' xūy, tu' kokōn, ha kaxīy yōnnā'ī xohix xūy pu Topa' hittupmā'. ²³ Pāyā' hok pip'ah. 'Āmhok. Yā yūmū'āte kopa yā' kokōn kamah, ha Topa te yūmū'ā yāy Koxuk hok hōm hāmāxap, ha' hip, nūy yūmūg yāyhā Topak-tok xop, yā yūmūg tupmāhā, 'ūyīy yūmūg tup mō'kumak mōg. ²⁴ Yā yūmūg kuxa tupmāhā', yūmūg kuxa mām ka'ok ha' tupmāhā', ha yūmū'āte hāmmax hip. 'A hōnhā yūmū'āte' pēnā'ah, tuk kuxa mām ka'ok, hu hāmyūmmūg, yā yūmū'āte' pēnāp-tup. Pax pu tikmū'ūn hāmpēnā', puxi' hip 'ohnāg. ²⁵ Pa tikmū'ūn te' pēnā hok, puxix tu kuxa mām ka'ok, tu hāmmax hip, puyīy Topa 'ā' mīy.

²⁶ Ha Topa Koxuk te mō yūmūg nīynām, yūmūg kuxa pu'uk hah. Ha yūmū'āte Topa mūtik hām'āktux yūmmūg'ah, yīy Topa Koxuk te Topa tu ta tu' xak, yūmūg pupi tu' xak, 'ūkokōn 'īhā yūmūg pupi' xak, nūy 'ūyīy hok hā hām'āktux, nūy Topa pu hām'āktux. ²⁷ Ha Topa te tikmū'ūn kuxa kopa pēnāhā', tu yāy Koxuk pe'paxex tu' yūmmūg, ha yāy Koxuk xe'ēgnāg te Topa tu' xak, yāy yōg tikmū'ūn pupi' xak, tu Topa yōg putup'ax yūmmūg. ²⁸ Topa te yūmū'ā hāmmaxnāhā', tu hāmmaxnāp-tup mō'kuma' mōg, tu hāpxopmā'ax xohix hā yūmū'ā hāmmaxnāhā'. Yā yūmū'āte Topap-tup pax xexka', yūmūg yīmōgatux hah, tu yūmūg xānāhā', mō yūmūg yāy xe'ēgnāg tu', ha yūmū'āte' yūmmūg, hu yūmūg kuxa mām. ²⁹ Topa te yūmūg yīmōgatux tap, tu yāy pu yūmūg pop, 'ū yūmūg yāyhā 'āhā tuk-tok putuk, pu Kunnix yā māxap, ha yūmūg xohix yā nōm mō nū kuhmōy. ³⁰ Ha Topa te yāy pu yūmūg pop tap, xix yūmūg xānāhā', xix yūmūg kuxa tupmāhā', pu tu kuxa max, 'ūyīy yūmūg yāyhā max xe'ēgnāg, Kunnix putuk.

Topa te mō yūmūg yāy xe'ēgnāg Yeyox Kunnix hā

³¹ Hamūn, yīy yūmū'ātep-tep 'āktux'ax? Topa te yūmū mūtik tihi', yīy tikmū'ūn kummuk te hitop tu yūmū'ā hāpkummugāhā'. ³² Topa te yāy kutok pit puxet kumīy 'ohnāg, pa yūmū'ā' hōm. 'Ūk-tok hōm yūmū'ā', puxix tu hāpxop xohix yūmū'ā' hok popmāp-tup kamah. ³³ Topa te yāy yōg tikmū'ūn yīmōgatux. 'Ok tik 'ūm xip, nūy 'ūkummuk 'āktux? 'Ap tik 'ūm xip'ah, yā Topa mūn te' kuxa tupmāhā', pu tu kuxa max. ³⁴ Yīy tikmū'ūn 'ūm 'a' kummuk 'āktux'ah. Kunnix xok, yā putpu' hi', tu Topa yīpxe'e hā' xip, tu yūmūg pupi Topa tu ta tu' xak, ³⁵ tu mō yūmūg yāy xe'ēgnāg. 'Ap tikmū'ūn 'ūm xip'ah, xix hāpxopmā'ax 'ūm xip'ah, nūy Topa pu' hupmā hok, puyīy Topa yūmūg putup hok. Yūmūg xūy xix hāpxop xak'ax tat punethok, xix tikmū'ūn te yūmūg xūygāhā', ha putup te yūmūg kix, ha topixxax 'ūm yūmūg xip hok, xix tikmū'ūn kummuk te' xak, nūy yūmūg kix, puxix Kunnix mūn mō yūmūg yāy xe'ēgnāg, tu yūmūg nīm 'ohnāg. ³⁶ Topa yōg tappet te: “Āmnīy xohix hā tikmū'ūn te yūmūg putup nōg, tu yūmūg kix putup, yūmū'ā yā Topa hā tikmū'ūn hah. Tikmū'ūn te kahnēn mōgāhā', nūy putex, ha taxīy yūmūg mōgāhā', nūy yūmūg kix,” kaxīy.

³⁷ Pāyā tute yūmūg nōā hok, Yeyox Kunnix te mō yūmūg yāy xe'ēgnāg hah, yīy yūmūg kuxa hittup xexka', 'īhā pexkox ha yūmūg mōg kumak mōg. ³⁸ Yīy 'āte hāmyūmmūg. Kunnix te mō yūmūg yāy xe'ēgnāg, tu yūmūg nīm 'ohnāg. Pe yūmūg hi', pe yūmūg xakix, puxix Kunnix yūmūg nīm hok. Pexkox yōg xop xix yāmīy xop te yūmūg nīmā hok, ha hōnhā Kunnix te yūmūg mūtik tihi', tu hāptup hā yūmūg mūtik hi putup, xix hāptup nōy xohix hā Kunnix te yūmūg 'ūm nīm putup'ah, mō yūmūg yāy xe'ēgnāg tu'. ³⁹ Yā pexkox yōg xop te Kunnix nīmāp-tup hok yūmū'ā', xix hām xexka xix hām kaka' pip xop te yūmū'ā nīmāp-tup hok kamah. 'Ap xip'ah hāpxopmā'ax te Topa pu hupmāhā', puyīy yūmūg nīm, ha mō yūmūg yāy xe'ēgnāg, yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix hā Topa te mō yūmūg yāy xe'ēgnāg.

¹ 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: 'Ūgmūn yā Kunnix yōg, hu 'ap koit'ah. Topa Koxuk tek kopa' xip, tuk kuxa pu hāmyūmmūgāhā', tu: "A xatep koit'ah," kaxīy. ² 'Ūgkuxa hittup 'ohnāg, yāk kuxa xūy, 'ihā 'āte yāy yōg tikmū'ūn pe'paxex. Yāk xape xe'e Yoneo yōg tikmū'ūn, 'ūgmūg hep puxet tu'. ³ 'Āte hām'āktux'ax hu: Pūyā Topa 'ūgkummugā', nūy 'ūkxape hā hāmmaxnā'! Tu xe hām'āktux'ax, hu: Pūyā Kunnix 'ūgnīm, nūy tuk xape mō'nīynām 'ūyānān tu'. ⁴ Nō'ōm yā Topa yōg tikmū'ūn, ha' yīmōgatux, pu Topa hāk-tok xop, ha Topa te' xexkanāhā', yāy mūtik, tu' pa'ax mīy nōm xop mūtik, tu tu' xat'ax hōm. Yā 'ōm te Topa xak, tu' yēy Topa keppah, ha Topa te nō'ōm mūtik hām'āktux xex. ⁵ Ha mōnāyxop hittap mōkputox, ha Kunnix mūn kama mōnāyxop hā mōkputox. Pūyā' xohix Topa xexka 'āktux mō kuma' mōg, 'ūxexka xe'ēgnāg hah. Hamūn.

⁶ Pa 'a Topa te hām'āktux hitop tu' xex'ah. 'Āmhok. 'Ap kaxīy'ah, pāyā 'Iyaet yōg tikmū'ūn xohix 'a Topa yōg'ah. 'Āmhok. Topa te 'a xohix yīmōgatux'ah. ⁷ Yā Mōnāyxop hittap nām 'Amanām mōkputox, pāyā' yāg Topa hā yāy kutok xop. 'Ap xohix'ah. Yīy hōmā Topa te 'Amanām pu hām'āktux, hu: "'Āk-tok 'Iyak mōkputox yā 'āmōkputox xe'e', 'ap nōy xop 'ūm 'āmōkputox'ah. Yā' puknōg," kaxīy. ⁸ Yīy Topa te 'Amanām mōkputox xohix 'ap putup'ah, pa hām'āktux xex 'Amanām mūtik hu: "'Āk-tok 'Iyak mōkputox, nō'ōm 'āmōkputox xe'e', 'āte xa hām'āktux xex hah," kaxīy. ⁹ Tu hām'āktux xex, hu: "Hāpxip 'ihā' putpuk nūn'ax, ha 'āxetut Xat tek-tok put putup," kaxīy.

¹⁰ Ha 'Iyak xetut Hemek, tuk-tok pit 2 pop, ha' tak 'Iyak 'ūp-xet, ¹¹⁻¹² pa Topa tek-tok puxet yāykutnā tap, hak-tok 2 te' tut tex kopa tihi', 'ihā Topa te' tut pu hām'āktux, hu: "'Āk-tok hāmāxap te' taknōy pu' hām putup, tu' taknōy 'ūk-nāy tu' nāhā pu' hām putup," kaxīy. Pa Topa te hām'āktux, 'ihāk-tok 2 te' tut tex kopa' tihi', tu hāpxopmā 'ohnāg, pe' māx, pe' kummuk, pa Topa te' yāykutnā tap, ¹³ yīy Topa yōg tappet te: "'Āte Yako putup pax, tu 'Eyao putup nōg," kaxīy.

¹⁴ Yūmū'āte putep 'āktux'ax? 'Ok Topa te hāpxopmā kohe'? 'Āmhok. ¹⁵ Tu Mōnāyxop Mōyyex pu hām'āktux, hu: "'Ātep-tup, nūy tikmū'ūn 'ūm kuxa ka', kopxi' kuxa ka'. Yā puxi'," kaxīy. ¹⁶ 'Ūyūmmūg. Topa te nōm tikmū'ūn kuxa ka', 'ok pe tikmū'ūn tep-tup, 'ok pep-tup hok, 'ok pe tikmū'ūn te hāpxopmāhā', pe hāpxopmā hok, pāyā Topa te' kuxa ka'. ¹⁷ Topa yōg tappet te Pana'o hittap 'āktux, ha Topa te nōm pu hām'āktux, hu: "'Āte 'āxexkanāhā', nūy xa hāmyūmmūgā', xayīy 'ūgmūn ka'ok yūmmūg, puyīy hām xexka xohix yōg tikmū'ūn tek xuxet'ax yūmmūg," kaxīy. ¹⁸ Yīy Topa tep-tup, nūy tikmū'ūn kuxa ka', puxi' kuxa ka', tup-tup, nūy tikmū'ūn nōy kuxa māmā hok, puxi' mām 'ohnāg.

Topa te tikmū'ūn kuxa ka', tu hāpkummuk hā' yānān kamah

¹⁹ Pa tikmū'ūn te: "'Ok Topa te hāpkohe mīy, 'ihā tikmū'ūn kummuk 'āktux? Topa te tikmū'ūn kuxa māmā hok, puxix tikmū'ūn kuxa mām 'ohnāg, Topa mūn tep-tup hah," kaxīy. ²⁰ Nāy. Yāy pe'āpaxex xexka hok. 'Āk-tōgnāg, ha Topa mūn xexka xe'ēgnāg. Xate putōy putuk, nōm hā tikmū'ūn te nax mīy. Pax pu putōy te: "Tep tu xāhā nax?" kaxīy. ²¹ Nāy. Tikmū'ūn te putōy hā nax mīy, yā hāmyok miy, tu' nax hu' mīy, tu naxtox nūnnāp-tup, hu' mīy. 'Ūp-tup, hu' mīy, ha' yāg māynāg, xix 'ūnōy max miāx.

²² Ha kaxīy Topa te hāmyok mīy. Tute' xohix pu' gāy yūmmūgāp-tup, pu' xohix Topa yā 'ūka'ok yūmmūg, yīy tikmū'ūn kummuk hā' tot, tu nōm koxyōy'ax. ²³ Tu' max xe'ēgnāg, tu yūmū'ā hāmmaxnāhā', tu yūmū'ā hāmyūmmūgāhā', 'ū yūmmūg. Yīy Topa te yūmūg kuxa ka', 'ū yūmūg yāyhā max xe'ēgnāg kamah, hamūn mūtik, ²⁴ tu yūmūg xānāhā', Yoneo yōg tikmū'ūn kopa 'ūyāg xānāhā', xi' puknōg xop kopa 'ūyāg xānāhā'. ²⁵ Hōmā 'Oyex te Topa pupi hām'āktux, tu tappet tu kax'āmi', hu:

"'Āte' puknōg xop putup, yā yōgnū tikmū'ūn,
hōmā 'āte tu nōm xop putup nōg,
pāyā hōnhā nōm mō'yāy xe'ēgnāg.

²⁶ 'Ōnte Topa xe'ēgnāg te nōm xop pu hām'āktux tap, tu:

'Yā 'āxop puknōg, 'ap yōg'ah tikmū'ūn, kaxīy.

Yā 'ōnte Topa xe'ēgnāg te yāy yōg tikmū'ūn 'āktux putup,

yâ Topa hi xe'êgnâg," kaxîy.

²⁷ Ha 'Iyait kama te Topa pupi ham'âktux, tu: "Yoneo yôg tikmũ'ün xohix punethok yâ 'âmot xap xohix punethok putuk, pa 'âtek-tîgnâg yîmôgatux, nÿy kuxa kummuk xit, nÿy kuxa max mō'tat 'üyânân tu'. ²⁸ 'Ügnün mō'ka'ok, tu' hep xop xohix tu pagop-tup, tu' kummuğâp-tup 'üyânân tu'," kaxîy. ²⁹ Hōmā 'Iyait te Topa pupi hām'âktux, tu: "Pax pu Topa xe'êgnâg yūmūg mōkputox xohix kix, puxix yūmū yôg kōmēn te Xonōm putuk, xix Gōmōg putuk, yā' hok yūm," kaxîy.

'Iyaet yôg tikmũ'ün te hām'âpak max'ax 'âpak

³⁰ Yūmū'âtep tep 'âktux'ax? Nūhū': Yā' puknōg te Topa xak ohnâg, tu hāpxopmā max hok Topa pu', pa Topa te' kuxa tupmāhā', pu tu kuxa max, 'ūkuxa mām ka'ok tu', ³¹ 'ihā Yoneo yôg tikmũ'ün te Topa yôg xat'ax xak, nÿy Topa pu' xat'ax hā yāy kuxa tupmā', tu' tupmā hok. ³² Tep tu' tupmā hok? 'Ūkuxa mām 'ohnâg, tu hāpxopmā punethok, nÿy yāyhā 'ūmax, hu' kuxa mām 'ohnâg Topa kopah. Tu tikmũ'ün putuk, nōm tikmũ'ün te mīkaxxap xexka yīmū hām tu' nāhā', ha mīkaxxap yīmū' nāhā'. ³³ Yā Topa yôg tappet te Kunnix 'âktux, 'ihā mīkaxxap xexka 'âktux, tu:

"Pēnā! Yīktix Xiām tu 'âte mīkaxxap xexka mō'yūm, pu tikmũ'ün hām tu nā', mīkaxxap te' kup hā' tak, ha' nāhā', ha tikmũ'ün kuxa yūm ka'ok mīkaxxap kopah, puxix tu yāy pu' hūpmā hok," kaxîy.

Yā tappet te Kunnix 'âktux, nÿy tikmũ'ün kuxa mām'ax yūmmūgā'.

10

¹ 'Ūkxape xop, 'âte' xak, puyīy yōgnū tikmũ'ün kuxa mām ka'ok Yeyox Kunnix kopah, ha 'âte Topa tu' xak pax tikmũ'ün pupi', ² tu hāmyūmmūg, ha Topap-xehnâg xak, pa hāmyūmmūg 'ohnâg. ³ 'Ap kuxa tupmā yūmmūg'ah, tu yāy pe'paxex hā yāy kuxa kummuk tupmāp-tup, pa Topap-xehnâg te tikmũ'ün kuxa tupmāhā', pu tu kuxa max. ⁴ Ha Kunnix nūn, nÿy mīpkupnix tu' xok yūmūg pupi', puyīy tikmũ'ün kuxa mām ka'ok 'ōm kopah, puxix Topa' kuxa tupmā', pu tu kuxa max, yīy Yoneo xop hitop tu' xat'ax mīy. Yā' kuxa tupmā hok.

Topa te tikmũ'ün xohix kuxa kummuk xit'ax

⁵ Mōnāyxop hittap Mōyyex te' xat'ax 'âktux, hu: "Tikmũ'ün yīpkox pip 'ūxat'ax pu', puxi' xat'ax nōm hīnnāp-tup," kaxîy. Ha kaxîy 'ūxat'ax te tikmũ'ün kuxa tupmāhā Topa pu', 'ihā tikmũ'ün te nōm pu' yīpkox pip, ha Mōyyex te tu' xuktux. ⁶ Pa Topa yôg tappet te hām'âktux nōy yā kama, tu Topa te tikmũ'ün kuxa tupmā 'âktux, tu Topa te' kuxa mām ka'ok xop kuxa tupmā 'âktux, hu: "'Ūyīpkopit hok, hu: "'Ū 'ūm te pexkox tu' mōg putup, nÿy yūmūg kuxa kummuk tupmā'?" " kaxîy. Tu Kunnix nū'kutnā'ax 'âktux, yā' nūn tap, nÿy yūmūg kuxa tupmā'. ⁷ Tu xe' yīkopit, hu: "'Ū 'ūm te xakix xop pet ha' mōg putup, nÿy yūmūg kuxa tupmā'?" kaxîy. Yā Topa te Kunnix putpu' hīnnā tap 'âktux. ⁸ Tu xe hām'âktux, hu: "Topa te hām'âktux, tu hām'âktux 'ūm mō'kutnāhā xa', ha 'āxop te hām'âpak, tu xe' xuktux, yā 'ākuxa kopa' xip," kaxîy. Hak mū'âte Topa yôg hām'âktux'ax xa' xuktux, xayīy 'ākuxa yūm ka'ok Topa kopah. ⁹ 'Ōk xatep-tup, pu Topa 'ākuxa kummuk xit, nÿy kuxa max mō'tat 'üyânân tu'? Xatep-tup, 'āpu 'ānōy pu hām'âktux, hu: Yeyox mūn yāk xuxyā! Kaxîy. Tu 'ākuxa yūm ka'ok Yeyox Kunnix kopah, Topa te' putpu hīnnāhā hah. Xate hāpxopmā kaxîy, puxix Topa 'ākuxa kummuk xit, nÿy kuxa max tat 'üyânân tu'. ¹⁰ Yūmūg kuxa mām ka'ok, ha Topa te yūmūg kuxa tupmā', pu tu kuxa max, yūmū'âte' yīkox hā xuktux, puxix Topa yūmūg kuxa kummuk xit. ¹¹ Topa yôg tappet te: "Tikmũ'ün kuxa yūm ka'ok nōm kopah, puxix tu yāy pu hupmā hok," kaxîy. ¹² Ha' hep xop xohix pu hāmmaxnāhā', nōm xop kuxa mām ka'ok Topa kopah, tu Topa pu yāy putuk, Yoneo yôg tikmũ'ün xi' puknōg xop. Topa yā yūmūg xuxyā', tu hāmmaxnāhā 'ūhep xop xohix pu', nōm xop te Topa tu' xak, pu hāmmaxnā'. ¹³ Topa yôg tappet te xe:

“Topa te' hep xop xohix kuxa kummuk xit putup, nūy kuxa max yānān tu' tat, nōm xop te Topa tu' xak, pu' xit,” kaxīy.

¹⁴ Pa' hep xop punethok te ta tu' xak hok, 'ūkuxa mām 'ohnāg tu', hu hām'āpak 'ohnāg. Tu hām'āpak hok, tikmū'ūn te hām'āktux 'ohnāg hah. ¹⁵ Tu hām'āktux hok, tikmū'ūn te mō'kutnā 'ohnāg hah. Topa yōg tappet te: “Yā' max tikmū'ūn nū', nūy hām'āpak'ax max 'āktux,” kaxīy.

¹⁶ 'A' xohix tep-tup'ah. Hōmā mōnāyxop hittap 'Iyait te Topa pupi hām'āktux, tu kax'āmi', tu: “Topah, pi'yā' yīpkox 'ūm pip 'ūgmū'āte hām'āktux?” kaxīy. ¹⁷ Yīy tikmū'ūn te Kunnix 'āktux'ax 'āpak hāmāxap, tuk-nāy tu' kuxa yūm ka'ok nōm hām'āktux'ax kopah.

¹⁸ Pa 'āte xe' yīkopit, hu: 'Ok tikmū'ūn te hām'āpak hok? HamŪn. Yā' xupak. Topa yōg tappet te:

“Tikmū'ūn xohix te' yīy'ax 'āpak,
yā hām xexka xohix yōg tikmū'ūn te nōm hām'āktux'ax 'āpak.”
Kaxīy.

¹⁹ Hak yīkopit, hu: “Ok Yoneo yōg tikmū'ūn te hām 'ūm yūmmūg hok?” kaxīy. Yā' yūmmūg. Pa hōmā mōnāyxop hittap Mōyyex te Topa yōg hām'āktux kax'āmi', tu:

“Āte 'āyīpkumīygāp-tup, 'ūpuknōg xop hā 'āyīpkumīygāp-tup,
'ūpuknōg xop yā' hep puxet 'ohnāg, pāyā 'āte 'āyīpkumīygā-tup,
'ihā puknōg xop yāyhā yōgnū tikmū'ūn.
'Āte 'āgāyāp-tup nōm puknōg xop hah,
nōm puknōg xop pa te hāmyūmmūg 'ohnāg hā
'āte 'āgāyāp-tup,” kaxīy.

²⁰ Ha mōnāyxop hittap 'Iyait kuxānōg 'ohnāg, tu Topa pupi hām'āktux tikmū'ūn pu', tu:

“Nōm xop tek 'ūm xak hok, pak xipihī,” kaxīy.

²¹ Tu Yoneo xop 'āktux, hu:

“Āte tikmū'ūn xānāhā', mō'yāy xe'ēgnāg tu',
pāyā' yīpkox 'ohnāg, xix hām'āpak 'ohnāg,” kaxīy.

11

Topa te 'Iyaet yōg tikmū'ūn kuxa ka'

¹ 'Āte xe' yīkopit, hu: 'Ok Topa tep-tup hok yāy yōg tikmū'ūn? 'Ūp-tup! 'Ūgmūn kama nōm Yoneo tikmū'ūn yōg. 'Ūgmūn 'Iyaet yōg tihik, yāk mūn mōnāyxop 'Amanām mōkputox, xix Meyamīy yōg xop kopak xip. ² Topa te Yoneo tikmū'ūn putup hok'ah, tu nōm yīmōgatux tap. Hōmā mōnāyxop hittap 'Enit te 'Iyaet yōg tikmū'ūn 'āktux kummuk Topa pu', ³ tu: “Topah, tikmū'ūn te 'ōg tik xop kix, nōm xop te 'āmūn pupi hām'āktux, ha 'ōg mīmpe koxyōy, tu mīmpe hāpxop mō'hap'ax Topa pu' koxyōy, hak mūn puxehnāg xip, hak putex putup kama nōmhā,” kaxīy. ⁴ Ha Topa te' yānān tu hām'āktux, hu: “Āte tik max xop xohix te 700 yīmōgatux, ha topa komut Mat pu nūktettex 'ohnāg,” kaxīy. ⁵ Yā hōnhā kaxīy kamah. Topa te tikmū'ūn kutōgnāg xop yīmōgatux, tu nōm xop ha hāmmaxnāhā', tu' kuxa ka', ⁶ tu' yīmōgatux 'ūkuxa ka tu'. Pax pu Topa hāpxopmā max hā' yīmōgātux, puxix tu tikmū'ūn kuxa ka hitop tu', pāyā Topa te' hok hā hāmmaxnāhā'.

⁷ Yīy Yoneo xop te' xak, puyīy 'ūxat'ax hā' kuxa tupmā Topa pu', pāyā' hitop tu' xak. Ha tikmū'ūn kutōgnag Topa te yīmōgatux, nūy 'ūkuxa tupmā yāymūn pu', ha Yoneo nōy xop xexka te Topa pu' yīpkox 'ohnāg. ⁸ Topa yōg tappet te: “Topa te nōm xop putox ka'ogāhā', yā hōnhā hāmyūmmūg 'ohnāg,” kaxīy. ⁹ Ha Mōnāyxop Namix te: “Pūyā Topa 'ūyōg hāpxopmā'ax kummuk hā' pago.

Pūyā yāy yōg kummūk'ax hā' kummuk xop mūg ka'ok.

¹⁰ Pūyā' pēnā hok, xix hāpxop xak'ax tu' hittupmā hok,” kaxīy.

¹¹ 'Āte xe' yīkopit. Yoneo yōg tikmū'ūn te Kunnix putup nōg, yīy Topa te nōm pu hāpkummugāhā'. 'Ok Topa tep-tup hok? Yāp-tup! Pāyā Topa te' hip, pu tu' puknōg xop

yīpkox pi', puyīy Yoneo yōg tikmū'ūn yīpkumīy puknōg xop hā, nūy tu' yīpkox pi kamah Topa pu'. ¹² Yoneo yōg tikmū'ūn te hāpxopmā kummuk, yīy Topa te' hep xop xohix ha hāmmaxnāhā', tu hāmmaxnāp-tup xexka', 'ihā Yoneo yōg tikmū'ūn kama' yīpkox pip, 'ihā Yoneo yōg tikmū'ūn punethok yīpkox pip hām'āpak max ta tu'. Yā Topa te' xohix te xīy mō'kupix, pu yīpkox pi'.

Topa te Yoneo xop hā' puknōg xop kuxa kummuk xit'ax

¹³ 'Āte' puknōg xop pu hām'āktux nōmhā. Topa te mōgkutnāhā' puknōg xop hah, pu hām'āpak max'ax 'āktux, hak kuxa hittup. ¹⁴ Pūyā Yoneo yōg tikmū'ūn 'ūpuknōg xop pēnā', nūy kuxa mām ka'ok yūmmūg, hu' yīpkumīy, yā 'āte' xak, pu' yīpkumīy, pu Topa 'ūkuxa kummuk xit, nūy kuxa max yānān tu mō'tat. ¹⁵ 'Ūpuknōg xop yāyhā Topa hā' xape', 'ihā Topa te Yoneo xop putup nōg, tu Yoneo yōg tikmū'ūn xohix putup 'ūxeheh, puxix Topa' xakix xop putpu' hīnnā'.

¹⁶ Tikmū'ūn te pām koxip, nūy Topa pu 'ōm yāg hōm, puxix pām xohix Topa yōg. Tikmū'ūn te yīpxatit hōm Topa pu', puxix mīm xexka kup kama Topa yōg, xix mīmmāg kamah. Yā mōnāyxop hittap te mīm yīpxatit putuk, ha mīmmāg te hōnhā yōg Yoneo xop putuk. ¹⁷ Mīm xexka kup 'Onimet, tu hāmpak'ax xuka' yūm, ha' mīmmāg 'um xak, ha 'Onimet kup puknōg tu mīmmāg xut, 'ūkup te hāmhipak tu' yūm ha' xut, ha' mīmmāg xut, nūy kup nōy putox tu' hīy, pu tu tox, mīmmāg nōy putuk. 'Āxop puknōg xop te 'Onimet puknōg putuk, Topa te xa hāmmaxnāhā', tu xa hāmmaxnāhā Yoneo xop putuk. ¹⁸ Yīy Yoneo xop yāk-tōgnāg pe'āpaxeh hok: 'A 'āxop te yīpxatit putuk'ah. 'Āmhok. Pāyā 'āxop te mīmmāg putuk, yā mīmmāg te' yīpxatit tu' tup.

¹⁹ Pa 'āxop te: "Tikmū'ūn te mīmmāg xe'e' xut, nūy nō puknōg hīy 'ūp-tox tu', pu tu tox. Ha kaxīy Topa te yāy yōg Yoneo xop mōy, nūy 'ūgmūg nōy hā' yānān, puk mūg yā yāy yōg tikmū'ūn, mō 'ūgmūg yāy xe'ēgnāg tu'," kaxīy. ²⁰ Hamūn. Hāpxip kutōgnāg 'ihā Topa tep-tup nōg, 'ūkuxa mām 'ohnāg hah, ha 'ākuxa mām ka'ok, yīy Topa te 'āp-tup pax, pa yāy pe'āpaxeh xexka hok. 'Ākuxānōg, ka 'ākuxa mām kux. ²¹ Hōnhā Topa te yāy yōg Yoneo xop putup nōg. 'Ākuxa te Topa nīm, puxix Topa kamah 'āp-tup nōg. ²² Topa te hāmyok mīy, tu tikmū'ūn kuxa ka kamah. Tu hāmyok mīy 'ihā tikmū'ūn kummuk xūygāhā', tu' yānān tu' kummugāhā', tu 'ākuxa ka', 'āyīpkox pip hah. 'Āyīpkox hok, puxix Topa 'āmōy kamah. ²³ Yoneo yōg tikmū'ūn te yāy putat kummuk nīm, nūy kuxa mām ka'ok Kunnix kopah, puxix Topa' putpu' kuxa māmā', yāy yōg xip'ax tu'. Ha tikmū'ūn te mīmmāg xe'e' hīy putpu', puyīy xip ka'ok. Kaxīy Topa te Yoneo xop māmā'ax 'ūxeheh. ²⁴ 'Āxop puknōg, tu 'Onimet mīmmāg putuk. Tikmū'ūn te mīmmāg xut, nūy kup xe'e' tu' hīy, pu tu' kup xe'e' hā' mīmmāg. Yoneo yōg tikmū'ūn te 'Onimet kup xe'e' putuk, ha Topa te yā yāg putup nōg, tu' xep-tup'ax kamah, puyīy yāy mūn hā tikmū'ūn xe'e' 'ūxeheh.

Yā Topa mūn max xe'ēgnāg

²⁵ 'Ūkxape xop, 'ūg'āpax: Hōnhā Yoneo yōg tikmū'ūn yīpkox 'ohnāg, pa hāptup nōy xohix 'ihā' yīpkox pip putup, 'ihā' puknōg xop xohix punethok te Topa yōg putat hā' mōg, ha Topa te' xohix te xīy mō'kupix, pu mōg. 'Āte xa hām'āktux'ax 'āktux, xayīy yāy yōg hāmyūmmūg pe'āpaxeh hok. Ha Topa te hām'āktux xe'e', nūy yāy yōg tikmū'ūn pu hāmyūmmūgā'. ²⁶ Tu Yoneo yōg tikmū'ūn xohix mōy putup, hāpkummugā'ax tu' mōy putup, yīy Topa yōg tappet te:

“Tik te yīktix Xiām tu' xip,
tu' nūn putup, nūy tikmū'ūn kuxa kummuk xit,
nūy Mōnāyxop Yako mōkputox
kuxa kummuk xit.

²⁷ 'Āte hāmpa'ax mīy putup tikmū'ūn mūtik,
'ihā 'āte' kuxa kummuk xit,
tu' kuxa max yānān tu' tat,” kaxīy.

²⁸ Yoneo xop te Topa hā' puknōg, hām'āpak maxp-tup nōg tu', ha kaxīy 'āxop yā Yoneo xop'ah, nūy Topa hā 'āxape', pa Topa te Yoneo xop yīmōgatux tap, mōnāyxop hittap ha' yīmōgatux, tu hām'āktux xex, hu: “'Āte 'āmōkputox hāk xape mōg kumak mōg, tuk kux 'ohnāg,” kaxīy. ²⁹ Topa te Yoneo yōg tikmū'ūn yīmōgatux, tu mō'yāy xe'ēgnāg, ha' hupmā 'ohnāg, yā Topa te' kuxyā 'ohnāg, tu nōm hā hāmmaxnāp-tup. ³⁰ Hōmā 'āxop puknōg, 'ap Yoneo xop'ah, 'āyīpkox 'ohnāg Topa pu', ha Topa te 'ākuxa ka', Yoneo xop yīpkox 'ohnāg ha' ākuxa ka'. ³¹ Yā Topa te 'ākuxa ka', ha Yoneo xop yīpkox 'ohnāg nōmhā, pu Topa kama nōm xop kuxa ka'. ³² Yā' hep xop xohix yīpkox 'ohnāg Topa pu', yīy Topa te' hīy, yāy yōg hāpxopmā'ax ha' hīy, ha Topa te' xohix kuxa ka', pu' xohix tu' mūg.

Pūyā Topa max xe'ēgnāg 'āktux

³³ Topa te yā xohix ha hāmmaxnā xe'ēgnāg, pexkox yōg hāpxop xexka xe'ēgnāg hā, ha hāmyūmmūg xe'ēgnāg. 'A tikmū'ūn te Topa yōg hāpxopmā'ax xohix yūmmūg'ah, nūy tu nōy pu' yūmmūgā'. 'Āmhok. ³⁴ Yīy Topa yōg tappet te: “Tikmū'ūn 'ūm te Topa yōg hāmpe'paxex yūmmūg'ah, tu Topa pu hāmyūmmūgā 'ohnāg, ³⁵ tu Topa pu hāpxop hōm 'ohnāg kamah, pu tu ta nemēn, nūy yānān tu' pago. 'Āmhok.” Kaxīy.

³⁶ Yā Topa-xet te hāpxop xohix mīy, tu hāpxop xohix hinnāhā', tu yāymūn pu' mīy, xix yāy pu hinnāhā'. Yā Topa mūn xexka xe'ēgnāg. Pūyā tikmū'ūn te nōm xexka 'āktux mō kuma' mōg! Hamūn!

12

'Āpu yūmū'āte Topa tu hāpxopmā'

¹ Yīy 'āte xak xape xop xapit, xayīy Topap-xehnāg pu yāymūn hōm, tikmū'ūn te hāpxop hok hōm putuk. Yā 'āxop te ta nemēn, Topa te 'ākuxa ka hah, xayīy nōm puxehnāg pu 'āyīpkox pi'. Yā Topa tep-tup pax. Hamūn. Yā kaxīy 'āxop te Topa pu nū'āktettex xe'e'. ² Hām xexka tu' pip tikmū'ūn yā Topa hā' puknōg, yīy nōm pu 'īpkox hok, nūy yōg hāpxopmā'ax tat hok. Pa Topa te 'āp-tox maxnā'ax, xayīy Topa yōg putup'ax yūmmūg, nūy hāpxopmā max. Topa te nōm putup, yīy 'ā māynāg mīy Topa tu'.

³ Topa tek mūn ha hāmmaxnāhā', tuk ka'ogāhā', yīy xa hām'āktux, hu: 'Āmpe'āpaxeh max, nūy yāy yōg hāpxopmā'ax kopit max. Topa te 'ākuxa māmā ka'ok, xayīy 'āxop xohix hāpxopmā max, Topa te yā 'āxat hah. ⁴ Tikmū'ūn yīn puxet, tu' kup punethok, xix hāpxop te yīn kopa' pip punethok, xi' mīy'ax punethok. ⁵ Kaxīy yūmūg xohix punethok, pāyā yūmūg kuxap-xet Kunnix kuxa mūtik, yāk puxet, yā 'āyīn putuk. ⁶ Topa te yūmūg xohix ka'ogāhā', tu' hok hā ka'ogāhā', nūy hāpxopmā', tu' hok hā yāy yūmūg ka'ogāhā'. Tu tikmū'ūn puxet ka'ogāhā', pu Topa pupi hām'āktux. Pūyā nōm tikmū'ūn hām'āktux, Topa te' kuxa māmā ka'ok hah. ⁷ Xix tikmū'ūn nōy ka'ogāhā', pu' nōy hā tu tehet. Pūyā nōm tikmū'ūn hā tu' tehet. Xix tikmū'ūn nōy ka'ogāhā', pu hāmyūmmūgā'. Pūyā hāmyūmmūgā'. ⁸ Xix tikmū'ūn nōy ka'ogāhā', pu tu' xape xop mō'nīynām, nūy ka'ogā'. Pūyā mō'nīynām. Xi' nōy ka'ogāhā', pu hāpxop hok popmā'. Pūyā' popmā', nūy tu' xupkumīy hok. Xi' nōy ka'ogāhā' pu tu' xat. Pūyā tu' xat max. Xi' nōy ka'ogāhā', pu tu' nōy kuxa ka', nūy tu hittupmā'. Pūyā tu hittup, 'ūnōy kuxa ka' ihā'.

⁹ 'Āxape hā mō'āmā hok, pa nōm putup pax xe'e'. Hāpkummuk'ax putup hok, nūy tu hāmmax xax, nūy hāpxopmā max mō kuma' mōg. ¹⁰ 'Āxop xohix Kunnix hā 'āxape', yīy 'āxop xohix hā yāy xape'. 'Āpu, yāy putup pax, nūy 'ānōy pe'āpaxeh xexkanā xip. ¹¹ Hāpxopmā max, tu tuknōg hok, nūy Topa pu hāpxopmā, 'ākuxa hittup tu'. ¹² 'Ākuxa hittup 'ihā Yeyox Kunnix nūn'ax hā' hip, tu hāpxopmā ka'ok hā' tot, nūy hāmmax hip, xix Topa pu hām'āktux mō kuma mōg, yā' kux hok. ¹³ 'Āxupkumīy hok, tu 'āxape hok xop pu hāpxop hōm, xi' puknōg xop xānā', pu 'āpet kopa' mōy mō'xip.

¹⁴ Topa tu' xax, pu hāmmaxnā tikmū'ūn kummuk hah, nūy nōm xop te 'ākummugā xop ha hāmmaxnā', ha Topa tu' xax hok, puyīy nōm pu hāpkummugā 'ūyānān tu'. 'Āmhok.

¹⁵ Tikmũ'ün potaha', 'äpu nũ yökãmũ poho kamah. Tikmũ'ün hittup, 'äpu nũ mütik 'ähittup kamah. ¹⁶ 'Änõy mütik 'äti max, ha yäy tukmĩy hok. Yäy pe'äpaxeh xexka hok, pa' nõy te 'äxat'ax pu 'äyĩpkox pi', nũy nõm pu 'ähãm max. Yäy pe 'äpaxeh hok, hu: Yä puxehnäg 'äte hämyümmüg. Kaxĩy.

¹⁷ Tikmũ'ün te xa häpkummugä', 'äpu, 'äyänän tu häpkummugä hok. 'Äpu, häpxopmã max, puyĩ' xohix yümmüg, tu: "Häpxopmã max 'öhöm," kaxĩy, nũy xa häm'äktux max. ¹⁸ 'Üxax, nũy tikmũ'ün xohix mütik yäykix ta tu yäytuk-mĩy 'ohnäg, nũy 'äxohix kuxa mämmã'. ¹⁹ Tikmũ'ün te xa häpkummugä', 'äpu 'üyänän tu' kummugä hok. 'Ämhok. Püyä Topa' kummugä', ha Topa yög tappet te Topa yög häm'äktux 'äktux, tu: "'Ügmün yä Topah, tu häpkummugäp-tup 'üyänän tu', nũy tu pago," kaxĩy. ²⁰ Ha Topa yög tappet te xa hämyümmügähã', hu: "Tikmũ'ün te xa tu' gäy, tup-tup xũy, 'äpu, tu' hõm häpxop, puyĩ' mä'. 'Ügäy xop te kõnäg tat xak, 'äpu, kõnäg tat, nũy hõm, puyĩ' xo'op. Kaxĩy xate' gäy xop kuxyähã', pu yäyhähup xexka', yä' payĩn pukpex," kaxĩy. ²¹ Tux hok, xa häpkummuk mĩy hok, pa häpxopmã max, xayĩy hämmax mĩy.

13

Gohet yög tik xop pu 'äyĩpkox pi'

¹ Püyä' xohix gohet pu yĩpkox pi', nũy tik xop te tikmũ'un xat'ax pu yĩpkox pi'. Yä Topa te' tux hok pu tu tikmũ'ün xat. ² Tikmũ'ün te gohet xop pu' yĩpkox hok, puxix Topa pu' yĩpkox hok kamah, ha Topa te nõm tikmũ'ün yög häpxopmã'ax kummuk kopit, tu' xüygäp-tup, pu tu pago. ³ Tikmũ'ün te häpxopmã max, puxix gohet yĩpkutuk hok, ha tikmũ'ün te häpxopmã kummuk, puxi' yĩpkutuk. Xatep-tup nũy 'äkuxänög hok, 'äpu häpxopmã max, puyĩy tik te 'äxat'ax 'ämax 'äktux. ⁴ 'Öhöm te Topa pu' häm, nũy xa hämmaxnã'. Xate häpkummuk mĩy, 'äpu 'äxat'ax yĩpkutuk, tute 'äxüygä'ax, xa tu pago. Topa te' xat'ax xop xat, pu' yänän tu tikmũ'ün kummuk pu häpkummugä'. ⁵ Yiy 'äxat'ax xop pu 'äyĩpkox pi', Topa te 'äxat hah, 'äkuxa te 'äxat hämãxap, ha 'äxüygä hok kamah.

⁶ 'Ög tayümak hä pago kama gohet pu', gohet te nõm tayümak xak hah. Yä' xat'ax xop te Topa pu häpxopmãhã', 'ihã 'äxat. ⁷ Hu pago tayümak hä xate ta nemen, xix' xat'ax xop pe'äpaxex xexka kama xate ta nemën.

'Änõy ha hämmaxnã'

⁸ Tikmũ'ün pu ta nemën hok, pap-tup pax xexka'. Tikmũ'ün te Topa yög xat'ax mäynäg mĩy, 'ihã' nõy putup pax. ⁹ 'Üxat'ax te: "'Änõy hä xupxet hok," kaxĩy, xix: "'Üp-tex hok," kaxĩy, xix: "Häpxop hä xupxet hok," kaxĩy, xix: "'Änõy yĩpkumĩy hok," kaxĩy. Yä' xat'ax xohix te yümũ'ã hämyümmügähã', ha hämyümmüg'ax puxet, hu: 'Änõy putup pax, yä yäy mün putup pax putuk. Kaxĩy. ¹⁰ Tikmũ'ün te' nõy putup pax, puxi' nõy pu häpkummugä 'ohnäg, yiy tikmũ'ün te' xat'ax pu' yĩpkox pip, 'ihã' nõy putup pax xe'e'. ¹¹ 'Äpu, 'änõy putup pax. Yä häptup xe'e mõ'nã'ax, puxix Kunnix nũ', nũy yäy yög tikmũ'ün yäy tu nũ'xok, 'äkuxa tuknög hok, nũy tikmũ'ün mõ'yõn putuk hok. Yä hõmã yümüg kuxa mãm ka'ok Yeyox kopah, ¹² pa yä häptümnäg, ha häptup te häpkanet hä mõ'nã'ax, ha kaxĩy yümüg xuxyã xupep putup. 'Äpu, yümũ'äte häpkummuk mĩy kux, nũy 'ämnĩy koxtap kopa yög häpxopmã'ax kuxyã', nũy häpkummuk mütik yäy tuk-mĩy mäyõn xupep 'ihã'. ¹³ Yiy hämyok mĩy nõmhã, yäy xaptop hok. Häpkute'ex kummuk hok, xix kenmuk xo'op hok, nũy 'äpaptux hok, xix 'üpãnã pax hok, xayĩy häpkummuk mĩy hok, xix 'änõy hä xupxet hok, xix hämpe'äpaxeh kummuk hok, xix yäykix hok, xix 'äyĩpkumĩy hok. ¹⁴ Yä yümüg xuxyã Yeyox Kunnix te 'äpupi' xip, nũy 'äxeh, yĩ' tux hok pu xeh, ha yäy pu 'ĩpkox pip hok, nũy yäy yög putup'ax mĩy hok, ka häpkummuk mĩy.

14

'Änõy yög häpxopmã'ax kopit hok

¹ 'Äxop kopa' pip tikmũ'ün kuxa mãm pu'uk, 'äpu nõm putup pax, pa häm'äktux hä' nõy yänän hok, 'üyög hämpe'paxex hä yäy tuk-mĩy hok. ² Tikmũ'ün kuxa yüm ka'ok,

puxi' xit'ax xohix mähā', pa tikmū'ün kuxa yūm pu'uk te xogyīn mā 'ohnāg. ³ Tikmū'ün yāg te hāpxop xohix mähā'. Pūyā' nōy mūn putup, nōm te xogyīn ma hok, nūy nōm pe'paxeh kutōgnāg hok. Tikmū'ün yāg te xogyīn mā 'ohnāg. Puyā' nōy putup, nōm te hāpxop xohix mähā', pu nōm pe'paxex kutōgnāg hok. Topa te nōm putup pax, yā' puxi'. ⁴ 'Ok yāy pe'āpaxex xexka', nūy 'ānōy yōg kāmānat yōg hāpxopmā'ax kopit? Yūmūg xuxyā te' kopit putup, nūy hāmyūmmūg, 'ok pe kāmānat hām max, pe' hām kummuk. Yā' hām maxp-tup. Topa te' ka'ogā'ax, puyīy hāpxopmā max.

⁵ Tikmū'ün yāg te hāptup tuknōg putup, 'ihā' nōy te 'āmnīy xohip-tup, ha 'āmnīy xohix te yāy putuk hamūn pu'. Pūyā tikmū'ün kuxa xohix mām ka'ok, nūy hāmyūmmūg, nūy yāy yōg hāpxopmā'ax yūmmūg, 'ok pe' max, 'ok pe' kummuk. ⁶ Tikmū'ün te hāptup tuknōg putup, puxix mōy Topa xexka 'āktux, 'ihā nōm hāptup putup, ha tikmū'ün te hāpxop xohix mā', puxix Topa xexka 'āktux, 'ihā hāpxopmāhā', hu: "Āmax Topah, tu hāpxop xohix 'ā' hōm, nūy 'ūkxīnnā'," kaxīy. Ha tikmū'ün te xogyīn mā hok, puxix tu Topa xexka 'āktux 'ihā' mā hok, tu: 'Āmax Topah, xa hām yōg hāpxop punethok 'ā' hōm, nūy 'ūkxīnnā'," kaxīy. ⁷ Tikmū'ün puxehnāg hā 'ap hi'ah, tup-xehnāg hā 'ap xok'ah, pāyā Topa te yūmūg xat, 'ok pe yūmūg hi', pe yūmūg xakix. ⁸ Yūmūg hi, kopxix Topa tu yūmūg hi'. Yūmūg xakix, kopxix Topa tu yūmūg xakix. Yā kaxīy, pe yūmūg hi', pe yūmūg xakix, kopxix Topa yōg yūmū'ā'. ⁹ Kunnix xok, tu putpu' hi', nūy tu yāyhā nōm hi xop yāy xuxyā', xi' xakix xop yāy xuxyā kamah. ¹⁰ Xix 'āmūn, tep tu xate 'āxape yōg hāpxopmā'ax kopit, nūy hāpxopmā'ax 'āktux kummuk? 'Ānōy 'āktux kummuk hok. Yūmūg xohix te Topa keppak pip putup, pu yūmūg yōg hāpxopmā'ax xohix kopit, nūy hāmyūmmūg, 'ok pe yūmū'āte hāpxopmā max, pe hāpxopmā kummuk. ¹¹ Yīy Topa yōg tappet te Topa yōg hām'āktux 'āktux. Ha Topa te:

"Āte xa hāpxe'e 'āktux, tu xa hām'āktux xex:

Yāk hi mōkumak mōg,

yīy 'ūhep xohix xop tek keppa nūktettex putup, nūy tu kuxa' yēy,

tutek mūn ha Topa xe'ēgnāg 'āktux putup," kaxīy.

¹² Yīy yūmūg xohix te Topa keppak pip putup, nūy yāy yōg hāpxopmā'ax 'āktux.

'Ānōy kummugā hok

¹³ 'Āxape kummuk 'āktux hok. 'Āmhok, hāpxopmā hok, nūy 'ānōy pu hāpkummugā hok, puyīy hāpkummuk mīy hok. ¹⁴ 'Ūgkuxap-xet yūmūg xuxyā kuxa mūtik, hu 'āte hāmyūmmūg, ha hāpxop xit'ax xohix max, 'ūyī' mā', pa tikmū'ün yāg te: "Nōm te xokxop mā hok xop. Yā' kummuk tikmū'ün te' mā'," kaxīy, puxix nōm xit'ax yā nōm tikmū'ün hā 'ūmā hok. ¹⁵ Xate nōm hāpxop mā', hu ta 'āxape kuxa hittupmā hok, tu' kummugāhā', hu nōm putup nōg. 'Āxit'ax hā 'āxape pu hāpkummugā hok, ka tute Topa yōg putat xak. 'Ok yūmmūg xate'? Yā Kunnix te 'āxape pupi' xok, nūy nō hāmmaxnā', pa xate' kummugāhā 'āxit'ax hā. 'Āpu 'ānōy kuxa putex hok! ¹⁶ Xate hāpxopmāhā', tu hāmpe'āpaxex, hu: "Yā 'āte hāpxopmā max," kaxīy. Yā' max, pa 'āxape mūtik hām'āktux hok, nūy nōy yānān hok. Yā 'āxape te hāmpe'paxex nōy. 'Āyīy hok, xayīy 'āxape gāyā hok, ka 'āxape 'ōg hāpxopmā'ax kopit kummuk. ¹⁷ Topa te yāy yōg tikmū'ün xat, tu tikmū'ün kuxa tu' xat, tu putep mūn mā'ax 'ap xat'ah, xix putep xo'op'ax 'ap xat'ah. 'Āmhok. Topa te tikmū'ün xat, pu max, tu' xat, pu tu kuxa yūm ka'ok, tu' xat, pu tu kuxa hittup xexka', ha Topa Koxuk te' kuxa hittupmā'ax, tu hāpxopmā'ax max hā' kuxa yūmmā'ax. ¹⁸ Ha tikmū'ün te Kunnix pu hāpxopmā kaxīy, puxix Topa nōm 'ūmax 'āktux, ha tikmū'ün xohix te nōm 'ūmax 'āktux kamah.

¹⁹ 'Āpu yūmū'āte hāxopmā maxnā', nūy kuxa yūmmā', nūy yūmūg xape ka'ogā'. ²⁰ Pa nūy ta nōy kummugā hok. 'Āxit'ax hā 'ānōy kummugā hok. 'Āmhok. 'Ōg pa 'āti! 'Ānōy yā Topa yōg, ha Topa te nōm putup pax, 'ūyōg hah, ha' kummugā hok, nūy 'āxit max.

²¹ Topa tep-tup tikmū'ün te xogyīn mā hok, xix ta hep xupyāg xo'op hok, ka' nōy hā hāpkummugāhā'. ²² Xate hāpxopmāhā', tu' max pe'āpaxex, 'ākuxa yūm ka'ok, hu 'āxit, xi' xo'op, ha xate' yūmmūg, xix Topa te' yūmmūg. Puxi'. Tikmū'ün kuxa yūm ka'ok yāy

yōg hāpxopmā'ax kopah, puxix tu kuxa hittup xexka', ha' kuxa te yāy mūn tu: Yā' max. 'Āte hāpxopmā max hōnhā," kaxīy. ²³ Pa tikmū'ūn kuxa yūm pu'uk, tu yāy mūn yīkopit, 'ok pe' max, 'ok pe' kummuk, 'ū hāpxop 'ūm mā', puxix Topa' tux hok pu' mā hok, 'ūkuxa yūm 'ohnāg hah. Tikmū'ūn kuxa yūm pu'uk, 'ihā hāpxopmā', puxix hāpkummuk mīy, 'ūkuxa yūm pu'uk tu'.

15

'Āpu, 'ānōy yōg putup'ax mīy

¹ Topa tek xat, 'ūyīy yūmūg xape xop mō'nīynām, nōm xop kuxa mām pu'uk mō'nīynām, nūy nō ka'ogā', nūy yūmūg yāy yōg putup'ax mīy hok. ² 'Ānōy yōg putup'ax mīy, nūy nōm ha hāmmaxnā', pu tu kuxa yūm ka'ok Yeyox kopah. ³ Kunnix te yāy yōg putup'ax mīy 'ohnāg, yīy Topa yōg tappet te Kunnix 'āktux, tu hām'āktux, hu: "Tikmū'ūn te 'ākummuk 'āktux, puxix mūn kummuk 'āktux kamah," kaxīy. ⁴ Hōmā tik xop hittap te Topa pupi hām'āktux, tu tappet tu kax'āmi', ha mō'yūmūg nīynām, 'ūyīy nōā'tot, ha Topa yōg tappet te yūmūg ka'ogāhā', 'ū Kunnix putpu nūn'ax hip. ⁵ Topa te 'āka'ogāhā', xix xa hā' totnāhā'. Pūyā Topa 'āxop kuxa puxetnā', xix 'āp-tox puxetnā kamah, xayīy Yeyox Kunnix yōg hāpxopmā'ax tat, ⁶ nūy Topa yūmūg Tak max 'āktux, nūy 'āyīy'ax puxet hā Topa max 'āktux, yā 'ōhōm yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix hā 'Ātak.

Yā hām'āpak max 'āktux Yoneo xop hā' puknōg xop pu'

⁷ 'Āpu, 'āxape putup, yā kaxīy Kunnix te 'āp-tup, tu mō'āyāy xe'ēgnāg. 'Āxape putup pax, pu tikmū'ūn te: "Topa mūn max xe'ēgnāg!" kaxīy. ⁸ 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Kunnix te Yoneo xop tu hāpxopmāhā', tu nōm xop ha hāmmaxnāhā', pu nōm xop yūmmūg, tu Topa te hāmyok mīy yūmmūg. Yā Topa te' yōg hām'āktux xex, tu mōnāyxop hittap pu' xex, tu' xaxok 'ohnāg, tu māynāg mīy. ⁹ Ha Kunnix te hāxopmāhā', pu' puknōg xop yūmmūg kamah, yā Topa te puknōg xop kuxa ka', puyīy Topa max 'āktux, yīy Topa yōg tappet te:

"Yā 'āmax Topah, yīy 'āte' puknōg xop pu hām'āktux putup, tuk-tex putup, nūy 'āmax 'āktux," kaxīy.

¹⁰ Tu xe hām'āktux, hu:

"Pūyā' puknōg xop kuxa hittup Yoneo xop mūtik. Yā Topa te Yoneo yōg tikmū'ūn yīmōgatux," kaxīy.

¹¹ Tu xe:

"Pūyā' puknōg xop xohix Topa xexka 'āktux, pūyā' hep xop xohix Topa pu hām'āktux punethok, nūy tu: "Āmax xe'ēgnāg,' kaxīy, Topa pu'," kaxīy.

¹² Ha mōnāyxop hittap 'Iyait te Topa yōg tappet tu kax'āmi', hu:

"Yexe mōkputox 'ūm nūn putup, nūy puknōg xop xat, ha' hittup, tu' hip, pu mōkputox nū'," kaxīy.

¹³ Yā Topa te yūmūg kuxa hittupmāhā', pūyā 'ākuxa māmā, xayī' hip, Yā yūmū'ā' hōm putup pexkox yōg hāpxop xohix, ha yūmū'āte' hip, nūy pop. Yā Topa Koxuk te 'āka'ogāhā', xa hāmmax hip kamah, nūy pexkox yōg hāpxop tu pop.

Paot te hāpxe'e 'aktux

¹⁴ 'Ūkxape xop, 'ūgkuxa yūm ka'ok 'ākopah, yā 'ākuxa max, tu hāmyūmmūg, ha 'āte 'āyūmmūg, ha hāmyūmmūg max, nūy 'ānōy pu hāmyūmmūgā'. ¹⁵ Pa 'āte xa kax'āmi tappet, tu xa hāpxe'e 'āktux, tuk kuxānōg 'ohnāg, nūy xa xaxogā hok. Yā Topa tek yāykutnāhā', 'ū hāpxopmā nōm pupi', tuk hittup xexka'. ¹⁶ Yā hāpxopmāhā Yeyox Kunnix tu', nūy hāmpuknōg yōg xop mō'nīynām, tu Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux, 'āmānex putuk tu', puyī' puknōg xop kuxa mām ka'ok Topa kopah. Yā mō'yāy xe'ēgnāg, ha Topa Koxuk te nōm xop yīmōgatux, nūy Topa kuxa hittupmā'. ¹⁷ 'Ūghittup xexka', Topa tu 'āte hāpxopmāhā', tuk kuxa hittup. Yāk kuxap-xet Kunnix kuxa mūtik. ¹⁸ 'Ap 'ūgkuxānōg'ah, tu hām'āktux xe'e', nūy Kunnix te hāpxopmā'ax 'āktux,

'a 'āte hām'āktux nōy 'āktux 'ūm putup'ah, pa Kunnix 'ūgmūg 'ūm hā hāpxopmā ka'ok, puyī' puknōg xop kuxa mām ka'ok Topa kopah, 'āte hām'āktux, nūy hāmyūmmūgā', puyī' puknōg xop yīpkox pi Topa pu'. ¹⁹ Topa Koxuk te mōgkutnāhā', tuk ka'ogāhā', 'āte hāpxopmā xe'ēgnāg, puyī' puknōg xop pēnā', hak ka'ogāhā', 'ū hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg. Yā kaxīy tikmū'ūn 'ūm te' mīy hok, yīk xip Yenoyanēn tu', tuk mōg, tuk xupep hāpxexka 'Init tu', nūy hām'āpak max'ax xohix 'āktux, nūy Kunnix 'āktux. ²⁰ 'Āte hāpxopmā punethok, nūy hām'āpak max'ax 'āktux, nūy Kunnix 'āktux puknōg xop pu', nōm xop te Kunnix 'āxet'ax 'āpak hok pu' xuktux, nūy nōy yōg hāpxopmā'ax mīy hok. 'Āte putup'ah, 'ūnōy te hāpxopmā hāmāxap, 'ūg-nāy tu hāpxopmā'.

²¹ Ha Topa yōg tappet te:

“Tikmū'ūn 'ūm te nōm 'āktux 'ohnāg, pāyā' puknōg te' pēnāp-tup, ha hām'āpak 'ohnāg xop te hāmyūmmūg putup,” kaxīy.

Paot te kōmēn xexka Hōm tu' mōg putup

²² 'Āmnīy xohix hā 'āte' xak, nūy 'āhak mōg, pāyāk mōg'ah. ²³ 'Āte hāpxopmā kux nūnte, kopxix 'āhak mōg. Yā 'āte' hip hāmyāxatamuk xohix hā, 'ūg 'āha mōg. ²⁴ Huk mōg putup nōmhā. 'Ūgmōg putup hāpxexka 'Expān hah, tu 'āp-tup, xa mōgnīynām, 'ūyīy 'Expān tuk mōg, tu 'āxop mūtik 'ūkxip putup hāmāxap. ²⁵ Hōnhāk mōg Yenoyanēn tu', nūy Topa yōg tikmū'ūn tu hāpxopmā'. ²⁶ Yā hāpxexka Māxenōn yōg kuxa mām ka'ok xop, xix hāpxexka Genex yōg kuxa mām ka'ok xop te tayūmak pop, nūy Topa yōg tikmū'ūn pu' popmā Yenoyanēn tu', nūy hok xop pu' popmā'. ²⁷ Nōm kuxa mām xop te' popmāp-tup, nūy hok xop pu' popmā'. Yā' max 'ū popmā', Yoneo xop pu' yānān tu' popmāhā'. Yā Yoneo xop te' puknōg xop ha hāmmaxnāhā', yī' puknōg xop te tu ta nemēn, nūy yānān tu' hok xop pu hāpxop popmā'. ²⁸ 'Āte hāpxopmā kux, kopxi' hok xop pu hāpxop popmōg, tu 'Expān hak mōg putup, tuk mōg putat hā, kopxix 'āhak mōg kamah. ²⁹ 'Ūgmōg, nūy 'āha hāmmaxnā', pu Kunnix 'āha hāmmaxnā xexka'.

³⁰ 'Ūkxape xop, 'āte 'āxapit, yūmūg xuxyā te mō yūmūg yāy xe'ēgnāg hah, xix Topa Koxuk te mōgyāy hah, xa mōgnīynām, nūy Topa puk 'āktux nām, puk mūn ka'ogā', ³¹ tuk pēnā max, tuk mōgnīy, puyīy Yoneo yōg kuxa mām hok xop tek kummugā hok. 'Āpu, Topa tu' xax kamah, puyīy Yenoyanēn yōg kuxa mām ka'ok xop 'ūgputup, 'āte hāpxopmā max hah. ³² Topa tek putup, kopxik mōg 'ūm 'āhah, tuk hittup xexka', nūy 'āmūtik 'ūktihi', nūy 'āmūtik 'ūghittup. ³³ Pūyā Topa 'ākuxa māmā', xix 'āmūtik tihi'. Hamūn!

16

Paot te' xape xop pu 'āneo

¹ Pep yā yūmūg xape hex, tu' max, tu kōmēn Xēnkenex yōg kuxa mām ka'ok xop pu hāpxopmāhā', tu' hok xop pu hāpxop popmāhā', ² yīy nōm putup, nūy nō tu 'ātehet, yā yūmūg xuxyā 'ūyōg kamah. Pūyā' xohix hā tu' tehet, yā tikmū'ūn punethok hā' xape, xik mūn hā' xape'. ³ 'Āte Pinixit xix 'Ak pu 'āneo hōm, yāk mūn mūtik Topa tu hāpxopmāhā', tu yāk mūn hā 'ūkxape xe'e'. ⁴ Tu 'ā' xok'ax, yīy 'āte nōm pu: 'Āmax xe'e', kaxīy. 'Āte' puknōg xop yōg kuxa mām ka'ok xop xohix mūtik hām'āktux, hu: 'Āmax xe'e! Kaxīy. ⁵ 'Āte' kuxa mām ka'ok xop pu 'āneo hōm kamah, nōm xop te 'Ak pet tu yāy tu nū'nāhā'.

'Āte 'Ēpēn pu 'āneo hōm kamah, hak mūn hā 'ūkxape', tu 'Ax yōg tik te māxap, nūy kuxa yūm Yeyox kopah. ⁶ 'Āte Mānix pu 'āneo hōm, ha 'āxop pu hāpxopmāhā' punethok. ⁷ Xix 'Ānenōn xix Yōn pu 'āneo hōm, ha kama Yoneo yōg tihik, 'ūgmūn putuk, tuk mūn mūtik pip kanet kopah. Yeyox yōg mō'pok xop te' yūmmūg max, ha' kuxa mām ka'ok hāmāxap, hak-nāy tuk kuxa yūm ka'ok kamah.

⁸ 'Āte 'Āpit pu 'āneo hōm, hak mūn hā yā 'ūkxape' xe'e, yāg mūg kuxap-xet yūmūg xuxyā kuxa mūtik. ⁹ Xix 'Ohmān pu 'āneo hōm, hak mū mūtik hāpxopmāhā', tu Kunnix tu hāpxopmāhā', xix 'Extak pu 'āneo hōm, hak mūn hā 'ūkxape xe'e'. ¹⁰ Xix 'Apet pu 'āneo hōm, yā Kunnix tu hāpxopmā xexka', ha tikmū'ūn te' yūmmūg. Xix 'Anixtop pet kopa'

pip xop pu 'āneo hōm. ¹¹ Xix 'Enoniām pu 'āneo hōm kamah, ha Yoneo yōg tik kamah, xix Nāxix pet kopa' pip xape xop pu 'āneo hōm kamah.

¹² Xix Tinipēn xix Tinipox pu 'āneo hōm, yā Topa tu hāpxopmāhā', xix Pex, hak mūn hā 'ūkxape', tu yūmūg xuxyā tu hāpxopmāhā xexka'. ¹³ Xix Hop pu 'āneo hōm, yā hāpxopmāhā xexka Topa tu', xi' tut pu 'āneo, yāk mūn hā yā' tut. ¹⁴ 'Āte 'Axīn pu 'āneo hōm, xix Penegōn pu' hōm, xix 'Ehēm pu' hōm, xix Pa'ot pu' hōm, xix 'Ehām pu' hōm, xix yūmūg xape xop te' pet kopa' pip pu 'āneo hōm. ¹⁵ Xix Pinot pu 'āneo hōm, xix Yonit pu' hōm, xix Neneo pu' hōm, xi' hex pu' hōm, xix 'Onīm pu' hōm, xix Topa yōg tikmū'ūn xohix pu 'āneo hōm, nōm te' mūtik pip xop pu 'āneo hōm kamah.

¹⁶ Yāy kep ha yāy mūg, nūy tu 'āneo. Yā Kunnix yōg tikmū'ūn xohix te 'āxop pu 'āneo hōm.

Paot te hāmyūmmūgāhā'

¹⁷ 'Ūkxape xop, 'āte xa hām'āktux: 'Og pa mōxip! Tikmū'ūn kummuk te xa hām'āktux hā' nōy yānān, puyīy 'āgāyā', puyīy yāy xakot, ha Topa yōg hām'āktux yūmmūgā kummuk. 'Āpu, 'ūnīm nōm kummuk xop. ¹⁸ Tikmū'ūn te hāpxopmā kummuk ha xīy, puxix Kunnix yūmūg xuxyā tu hāpxopmā 'ohnāg, pāyā hāpxop xak, nūy xit. Tu hām'āktux māynāg, nūy yā tikmū'ūn pu mō'āmā', nūy tikmū'ūn hāmyūmmūg hok xop pu mō'āmā'. ¹⁹ Tikmū'ūn xohix te 'āyīpkox pip'ax yūmmūg, ha hām'āpak max'ax pu 'āyīpkox pip, 'āyīy xa tuk hittup, tup-tup, xa hāmyūmmūg, nūy hāpxopmā max, pāyā 'a 'āte putup'ah, xa hāpxopmā kummuk yūmmūg. 'Āmhok. ²⁰ Topa te yūmūg kuxa māmāhā', tu hāpxip kutōgnāg 'īhā Hāmgāyāgnāg koxyōy putup, pu 'āxop totnok nām, tu' nōā'.

Pūyā yūmūg xuxyā Yeyox xa hāmmaxnā'!

²¹ Tīmōn tek mūtik hāpxopmāhā', tu xa 'āneo hōm, xix Noxit, xix Yaxām, xix Xoxit, te 'āneo hōm kamah. Nū tik xop xohix Yoneo xop, 'ūgmūn putuk.

²² 'Ūgmūn Tex, tu Paot pupi tappet kax'āmi', tu 'āxop pu 'āneo hōm, yāk mūn Kunnix yōg, 'āxop putuk.

²³ Xix Gax te 'āneo, hak mūg pip Gax pet tu', ha' kuxa mām xop te nū pet tu ta tu yāy tu nū'nāhā', tu nū'āktettex. Xix 'Enax te 'āneo, ha kōmēn yōg tayūmak xex, xix Koat te 'āneo, ha yūmū'ā hā' xape'.

²⁴ Pūyā yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix 'āxop xohix ha hāmmaxnā'! Hamūn!

Paot te Topa xexka xe'ēgnāg 'āktux

²⁵ 'Āpu yūmūg Topa xexka 'ūm 'āktux! Tu 'ākuxa māmā'ax ka'ok, xayīy 'ākuxa mām ka'ok mō' kuma' mōg. Yā hām'āpak'ax te' xuktux, 'āte nōm te xa' xuktux, tu Yeyox Kunnix xa' xuktux. Hōmā Topa te hāpxaptop, ²⁶ pa hōnhā hāmyūmmūgāhā', tu tik xop hittap hā' yūmmūgāhā', nōm xop te Topa pupi hām'āktux, tu tappet tu kax'āmi', pu Topa yōg tikmū'ūn hāmyūmmūg, ha Topa hi xe'ēgnāg mō kuma' mōg, tu' xat, pu' hep xop xohix pu' xuktux, pu hām xexka xohix yōg tikmū'ūn pu' xuktux, puyī' xohix yīpkox pi', xi' kuxa mām ka'ok hām'āpak max'ax kopah.

²⁷ Topap-xehnāg, 'ūnōy 'a' ti'ah, ha hāmyūmmūg xe'ēgnāg. Pūyā' xohix Topa xexka xe'ēgnāg 'āktux, Yeyox Kunnix ha hām'āktux.

Tu ta tu' kux.

PAOT TE KONĪN XOP PU KAX'ĀMI' I

¹ Ūgmūn Paot, ha Topa tek mūn yāy kutnāhā', tu nūg kutnāhā' 'āte hāpxopmā Yeyox Kunnix pu', tu xa kax'āmi', yūmūg xape Xox mūtik 'āte xa ka'āmi', ² nūy tappet xa mō'kutnā', nūy kōmēn Konīn yōg kuxa mām ka'ok xop xohix hah mō'kutnā', 'ākuxa xohip-xet Kunnix kuxa mūtik hah. Yā 'āxop Kunnix yōg xop, nūy Topa hā tikmū'ūn xe'e'. Hak mū'āte tappet mō'kutnā'ax kamah 'ūkuxa mām ka'ok xop xohix hah, nōm xop te yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix tu' xak, pu tu' kox ka'ogā'. Yā Yeyox Kunnix te' kuxa mām ka'ok xop xohix hā' xuxyā'.

³ Pūyā Topa yūmūg Tak 'ākuxa māmā', nūy tu yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix mūtik xa hāmmāxā'.

Topa te Kunnix hā yūmū'ā hāmmāxāhā'

⁴ Topa te xa hāmmāxāhā', hak hittup, tu: 'Āmax, Topah! Kaxīy. Yā Topa te xa hāmmāxāhā', Yeyox te 'āxop pupi' xok ha hāmmāxāhā'. ⁵ Yā 'ākuxap-xet Yeyox Kunnix kuxa mūtik, pu hām'āktux ka'ok ha 'āyummūgāhā, xa hāmyūmmūg xohix. ⁶ 'Ākuxa mām ka'ok hām'āpak'ax kopah, ha Kunnix 'āktux, ⁷ yīy Topa te xa hāmmāxā xexkah, 'ihā 'āxop te Topa yōg hāptup mō'nā'ax xexka hip, 'ihā yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix nūn putup putpu'. ⁸ Ha 'āka'ogāp-tup, 'ihā' nūn'ax hip, xayīy 'ākuxa tu max, 'ihā yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix xupep, nūy 'ūhep xop xohix yōg hāpxopmā'ax kopit. ⁹ Topa xip ka'ok, tu mō'āgmūg xohix hā' xip ka'ok, tu yūmūg mūtik tihi', tu yūmūg xānāhā, 'ū nū', nūy yūmūg kuxap-xet yūmūg xuxyā kuxa mūtik, nūy Topak-tok Yeyox Kunnix kuxa mūtik yūmūg kuxap-xet.

'Ūkuxa mām ka'ok xop te yāy tuk-mīy

¹⁰ Ūkxape xop, 'āte 'āxop tu' xak, xap-tox puxet xix kuxap-xet, nūy yāy mūtik ta tuk-mīy hok. Yā yūmūg xuxyā te 'ā' hōm yāy 'āxet'ax, 'āte xa' xak, xayīy 'āgāy hok. ¹¹ Kono xape te xa 'āktux, tu 'āxop te yāy tuk-mīy'ax 'āktux, ¹² ha kaxīy tikmū'ūn 'ūm te: "Ūgmūn yā Paot yōg," kaxīy, ha' nōy te: "Ūgmūn yā Apot yōg," kaxīy, ha' nōy te: "Ūgmūn yā Pet yōg," kaxīy, ha' nōy te: "Pak mūn yā Kunnix yōg," kaxīy. ¹³ 'Ok 'āxop te Kunnix yōg tikmū'ūn koxip putup yāy pu'? 'Ok 'ūgmūn te mīpkupnix tuk xok 'āxop pupi'? 'Āmhok! 'Ok 'āte yāy 'āxet'ax hōm, pu tikmū'ūn 'ūm 'āp-tox pix? 'Ap hōm'ah. Kunnix puxet te yāy 'āxet'ax hōm, pup-tox pix. 'Ak mūn'ah.

¹⁴ 'Āte Kinix xix Gax putox pix, pāyā tikmū'ūn nōy putox pix 'ohnāg, yīy 'āte: 'Āmax Topah! Kaxīy. Tuk hittup. ¹⁵ Yā tikmū'ūn te hām'āktux hok, hu: "Paot te yāy 'āxet'ax hōm puyīp-tox pix," kaxīy. Yā' koit. ¹⁶ Nāy. 'Āte 'Exteo putox pix kamah, xi' xape xop, pap-tox nōy 'ap pix'ah 'āte'. ¹⁷ Kunnix te nū 'ūm kutnā'ah 'ūp-tox pix. 'Āmhok. Pa nūg kutnāhā', 'ūyīy 'āte hām'āpak max'ax 'āktux, 'āte hām'āktux max pu kaxop tuk-tup yūmmūg max, nūy Kunnix xexkanā'. Yā yūmūg pupi' xok mīkupnix tu', yā hām'āpak max'ax 'ōhōm.

Topa te Kunnix hā tikmū'ūn pu hāmyūmmūgāhā'

¹⁸ Tikmū'ūn kuxa yūm 'ohnāg hām'āpak'ax max kopah, puxi' yīxix, tu hām'āktux'ax putup nōg, tu: "Āp-tox kummuk!" kaxīy, tu' yīpkox 'ohnāg. Pa yūmū'āte' xupak, tu: Hamūn! Yā hāmyūmmūg xe'e'! kaxīy, tuk yīpkox pip hām'āktux'ax ka'ok pu', ha Kunnix yūmūg pupi' xok 'āktux, ha Topa ka'ok, hu yūmūg kuxa kummuk xit, nūy kuxa max mō'tat 'ūyānān tu'. Yā hām'āktux'ax ka'ok, tu yūmū'ā hā hām'āpak max xe'e'. ¹⁹ Yā Topa yōg tappet te:

"Āte hām'āktux tox xop yōg hām'āktux kuxyāp-tup," kaxīy.

²⁰ Piyāp xip tikmū'ūn te hitop tu yāy pe'paxex, hu: "Āte hāmyūmmūg," kaxīy. Piyāp xip tikmū'ūn te hitop tu yāy pe'paxex, hu: "Āte hām'āktux max," kaxīy. Yā' mōg,

tu' yīpkox 'ohnāg. Topa te hām'āktux hitop'ax tu' mūg, hap-tox kummuk xop yōg hām'āktux.

²¹ Topa te hāmyūmmūg, tu' tux hok, pu tikmū'ūn hāmyūmmūg hok, nūy hāmpē'paxex'ax hā Topa mūn yūmmūg hok, 'ihāk mū'āte hām'āpak max'ax 'āktux, puyīy tikmū'ūn yūmmūg, ha Topa te tikmū'un hā tu tehet, nōm xop kuxa mām ka'ok hām'āpak max kopah, hā tu tehet, 'ihā' kuxa kummuk xit, nūy nō kuxa max mō'tat 'ūyānān tu'. ²² Yoneo xop te Topa yōg hāpxopmā xe'ēgnāg xak, nūy pēnā', nūy hām'āpak max'ax yūmmūg, ha Genex yōg puknōg xop te hāmyūmmūg xak, ²³ pak mū'āte Kunnix 'āktux, ha mīpkupnix tu' xok yūmūg pupi', yā hām'āpak max. Pa Yoneo xop tep-tup nōg, xi' puknōg xop te hām'āpak'ax 'āktux kummuk, ²⁴ pa Topa te yāy yōg tikmū'ūn xānāhā', pe Yoneo yōg tikmū'ūn, pe' puknōg, ha' yīmōgatux, pu hām'āpak max'ax 'āpax, ha Topa te Kunnix nū'kutnāhā', pu yāy yōg tikmū'ūn ka'ogā', nūy yāy yōg tikmū'ūn yūmmūgā'. ²⁵ Ha tikmū'ūn 'ūm te hitop tu hām'āktux, hu: “Yā hām'āpak'ax kummuk, tu hāmyūmmūgā hok,” kaxīy. Nāy, tikmū'ūn te hām'āktux kohe'. Nōm hām'āpak'ax yā Topa yōg hāmyūmmūg'ax xe'e'. Ha' nōy 'ūm te: “Yā hām'āpak max'ax pu'uk, tu' ka'ogā hok,” kaxīy. Pa Topa te' xuktux, yīy hām'āpak'ax ka'ok.

²⁶ 'Ūkxape xop, hāmpē'āpaxeh nōmhā. Hōmā 'āxop te hāmyūmmūg 'ohnāg, tu tikmū'ūn nōy xat 'ohnāg, ha Topa te 'āxānāhā', yā tikmū'ūn te xa 'āktux 'ūnōy pu', hu: “Hāmyūmmūg kutōgnāg 'ōhōm,” kaxīy. Tu xa pe'paxex 'ohnāg. ²⁷ Pa Topa te nōm tikmū'ūn pu' hupmāhā', 'ihā 'āyīmōgatux, 'āk-tōgnāg hah 'āyīmōgatux, xix 'āpuk'uk hah 'āyīmōgatux. ²⁸ Hōmā 'āxop yā hām'hok xop, yā Topa hā' puknōg 'āxop, yīy Topa te 'āyīmōgatux, nūy nōm tikmū'ūn xop yōg hāmpē'paxex kuxyā', ²⁹ pu tikmū'ūn 'ūm te yāy mūn xexka pe'paxeh hok Topa keppah. ³⁰ Pa Topa te 'āxop hā yāykotīnnāhā', tu yāy tu nū' xok Kunnix hā', ha Kunnix te hāmyūmmūg xohix, tu yūmūg hīnnāhā', 'ū tu hi xe'e', yā Topa te mō yūmūg yāy, tu yūmūg kuxa tupmāhā', pu Topa hā yūmū'ā tikmū'ūn. Yā Kunnix te mīpkupnix tu' xok, nūy yūmūg yōg hāpxopmā'ax kummuk hā' pago. ³¹ Yīy Topa yōg tappet te: “Tikmū'ūn te hāmpē'paxex xexka putup, pūyā Topa yōg hāpxopmā'ax pe tu paxeh xexkah, nūy yāy yōg hāpxopmā max pe tu paxeh 'ohnāg,” kaxīy.

2

Paot te Kunnix xok'ax 'āktux

¹ 'Ūkxape xop, hōmā 'āte xa hām'āktux, tu xa Topa yōg hām'āktux'ax 'āktux. Hōmā, hāmyāxatamuk xohix hā Topa yīy 'ohnāg, tu hām'āktux 'ohnāg, pāyā hōnhā Topa te hām'āktux, yīy 'āte xa' xuktux Topa pupi', tu hām'āktux max, puyīy kaxop tuktup kama yūmmūg max. ² Yā 'āte hām'āktux'ax nōy putup 'ohnāg, nūy Yeyox Kunnix puxet 'āktux, nūy Yeyox xok'ax puxet 'āktux. Yā mīpkupnix tu' xok, yūmūg pupi' xok, nūy yūmūg kuxa kummuk xit, nūy kuxa max tat 'ūyānān tu'. ³ Hōmā 'āhak mōg, tu tak pu'uk, tuk kuxānōg, ⁴ tu Topa yōg hām'āktux xa' xuktux, xix xa hāmyūmmūgāhā', pāyā 'ap hām'āktux max'ah, puyīy tikmū'ūn te: “Yā hāmyūmmūg 'ōhōm!” kaxīy. 'Āmhok, pa Topa Koxuk tek ka'ogāhā', 'ūyīy Yeyox Kunnix 'āktux, hak ka'ogāhā kamah, 'āte hāpxopmā ka'ok, pu tikmū'ūn pēnā', nūy: “Yā Topa te Paot nū'kutnāhā', pu yāy pupi hām'āktux yūmū'ā', tu hāpxopmā ka'ok xe'e',” kaxīy. ⁵ Yīy 'ākuxa mām ka'ok Topa kopah, hu 'ākuxa mām 'ohnāg tikmū'ūn yōg hāmyūmmūg'ax puknōg kopah, yā Topap-xet kopa 'ākuxa mām ka'ok, 'ūka'ok hah.

Topa te hāmyūmmūg xe'ēgnāg

⁶ Ha 'āte' kuxa mām ka'ok xop pu hām'āktux, nōm xop te Topa Koxuk pu' yīpkox pip, ha 'āte Yeyox Kunnix 'āktux, 'ōhōm yūmūg pupi tu xok, nūy yūmūg kuxa kummuk xit, pāyā hām xexka yōg tikmū'ūn te hām'āktux kohe', tu Yeyox Kunnix putup nōg, xi' xexka xop tep-tup nōg, ha tikmū'ūn te nōm xat'ax xop pu' yīpkox pip putup 'ohnāg. ⁷ Yā 'āte Topa yōg hām'āktux 'āktux, ha hāmyūmmūg xe'e'. Hōmā hāmyāxatamuk xohix 'ihā', 'ap hām 'ūm xip'ah, pāyā Topa te hāmpē'paxex, tu yūmū'ā ha hāmmaxnā xexkap-tup, hu:

“Pūyā yāy kutok tikmū'ūn pupi tu xok, nūy nō kuxa kummuk xit,” kaxīy. Pāyā' xaptop, tu' xuktux 'ohnāg, tu' yūmmūgā 'ohnāg. ⁸ Pax pu Topa hā' puknōg xop yūmmūg, puxix yūmmūg xuxyāp-tex hok, 'ūgāy tup-tex. Pāyā' kuxa mām 'ohnāg, hu yūmmūg xuxyā max xe'ēgnāg putex. ⁹ Pa Topa yōg tappet te hāmmaxnā xexka 'āktux, tu yūmmūg xuxyā xok yūmmūg pupi'ax 'āktux, hu:

“Tikmū'ūn te' pēnā 'ohnāg, tu' xupak 'ohnāg,
tu' pe'paxex 'ohnāg,

pa Topa te hāmpē'paxex, nūy yāy yōg tikmū'ūn pu hāmmaxnā xexkah,
nūy tup-tup pax xop pu hāmmaxnā xexkah,” kaxīy.

¹⁰ Yā hōmā Topa yīy 'ohnāg, pa hōnhā yāy Koxuk te yūmū'ā hām'āktux, nūy yūmmūg yūmmūgā', puyīy xehomip xaptop 'ohnāg. Yā Topa Koxuk te tikmū'ūn yōg hāmpē'paxex xohix yūmmūg, tu Topa yōg putup'ax xohix yūmmūg, xix Topa yōg hāmpē'paxex xohix yūmmūg. ¹¹ Tikmū'ūn yāp-xet te yāy yōg hāmpē'paxex xohix yūmmūg, yāp-xehnāg te hāmyūmmūg, ha Topa Koxuk yāp-xehnāg te Topa yōg hāmpē'paxex yūmmūg. ¹² Ha Topa te yāy Koxuk xe'ēgnāg yūmū'ā nū'kutnāhā', tu' koxuk puknōg yūmū'ā nū'kutnā 'ohnāg, yā Topa Koxuk te yūmū'ā hāmyūmmūgāhā', nūy Topa yōg hām'āktux yūmmūgā'.

¹³ Yīk mū'āte Topa Koxuk yōg hām'āktux'ax 'āktux putup, xa tikmū'ūn yōg hām'āktux'ax pu 'āyīpkox hok. Yā kaxīy 'ūgmū'āte hām'āktux, tu Topa Koxuk yōg hām'āktux'ax yūmmūgāhā', tu Topa yōg tikmū'ūn pu hāmyūmmūgāhā', nōm xop te Topa Koxuk pu' yīpkox pip. ¹⁴ Pa Topa Koxuk te tikmū'ūn 'ūm kopa' xhip hok, puxix tu nōm ka'ogā hok. Nōm tikmū'ūn yā Topa hā' puknōg, tu' yōg hām'āktux 'āpak, pāyā' yūmmūg 'ohnāg. Yā' Koxuk xe'ēgnāg te Topa yōg tikmū'ūn yāp-xet ka'ogāhā'. ¹⁵ Topa Koxuk te tikmū'ūn kopa xhip, puxix tikmū'ūn pa hāmyūmmūg, nūy hāpxopmā'ax xohix kopit, xix hāmyūmmūg, pe' max, pe' kummuk. Pa' puknōg xop te nōm tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax kopit hok. ¹⁶ Yīy Topa yōg tappet te:

“Ōk tikmū'ūn 'ūm te Topa yōg hāmpē'paxex yūmmūg?

'Ok tikmū'ūn 'ūm te Topa pu hāmyūmmūgāhā'? 'Āmhok.

Topa yāp-xehnāg te yāy yōg hāmpē'paxex yūmmūg,
xix yāy pu hāmyūmmūg xe'ēgnāg,” kaxīy.

Pa Kunnix te hāmyūmmūg, tu yūmū'ā hāmyūmmūgāhā', 'ūyīy putox puxet Kunnix putox mūtik.

3

Yūmū'ā Topa hā kāmānat

¹ Āte xa hāpxe'e 'āktux. Yā 'āxop tek mūn hā 'āxape', pa 'āte xa hām'āktux yūmmūg, 'okpa Topa Koxuk te 'ākopa' xip. Yā 'āxop te hāmpē'āpanōm kummuk, Topa hā' puknōg xop putuk 'āxop te hāmpē'āpanōm, nōm te Topa pu' yīpkox 'ohnāg, xix kakxop putuk hāmpē'āpanōm, nōm xop te Topa yōg hām'āktux yūmmūg kutōgnāg, yā kakxop putuk, 'ākuxa mām pu'uk tu'. ² Kakxop pu'ūgnāg te' yōktat hep xo'op, tu' xit'ax ka'ok mā hok, ha kaxīy 'āxop pu'uk, tu Topa yōg hām'āktux yūmmūg kutōgnāg, hōmā xix hōnhā 'ākuxa mām pu'uk. ³ Āxop te Topa hā' puknōg xop putuk, tu hāpxopmā kummuk, tu' yāykix pax, xix yīpkumīy pax, tu Topa hā' puknōg xop putuk, tu hāpxopmā kummuk. ⁴ Tikmū'ūn puxet te: “Ūgmūn yā Paot yōg,” kaxīy, ha' nōy te: “Pak mūn yā 'Apot yōg,” kaxīy. Yā Topa hā' puknōg xop putuk hāpxopmāhā'.

⁵ 'Apot yā 'a' xexka'ah, xik mūn 'ak xexka'ah. Yāk mū'āte Kunnix tu hāpxopmāhā', puxi'. Tu xa hām'āpak max'ax 'āktux, ha 'ākuxa mām ka'ok yūmmūg xuxyā kopah. Yūmmūg xuxyā tuk mū'āte hāpxopmāhā', yāk mūg xat, 'ūyōg kāmānat hah. ⁶ Tikmū'ūn te hāpxa xexka hā' hām, ha tik hāmāxap te hāpxop xap xok, ha' nōy kūnāy tu' hām, tu kōnāg hā hāpxop xokax pix, puyīy tu tuk mō'ka'ok. 'Ūtix hām, pāyā Topa te hāmmaxnāhā'. Ha kaxīy 'āte xa hām'āpak max 'āktux, ha 'Apot te xa hāmyūmmūgāhā'. Tikmūg hām, pāyā Topa te xa hāmmaxnāhā', tu 'ākuxa māmāhā'. ⁷ Kāmānat xop 'a' xexka'ah, pāyā Topa

mūn xexka xe'ēgnāg, tu hāmmaxnāhā'. ⁸ Ha kāmānat xop xohix yāy putuk, ha Topa te' hām'ax tu' pagop-tup, tu kāmānat hām xexka tu' pagop-tup punethok, ha kāmānat hām kutōgnāg tu' pagok-tōgnāg putup. ⁹ Yā 'Apot xik mūn hām Topa tu', 'āxop ha tikmūg hām, puyīy Topa 'āka'ogā', yīy 'āxop te hāpxa putuk, ha Topa te xa hāmmaxnāhā', ha 'āxop te mīptut putuk kamah, yā Topa yōg mīptut. ¹⁰ 'Ūxuxyā te' xat, pu mīptut max mīy, tu tik puxet xat hāmāxap, pu mīkaxxap mīm mōg hāpkox kopah, pu nō māykup mō'tat, ha' nōy kūnāy tu' xat, pu nōm mō'xix hāpkox kopah. Ha Kaxīy Topa tek ka'ogāhā', pu hām'āpak max 'āktux hāmāxap, puyīy tikmū'ūn kuxa mām ka'ok Yeyox Kunnix kopah, ha 'Apot kūnāy tu' nūn, nūy kuxa mām ka'ok xop yūmmūgā max. ¹¹ Mīptut xuxyā te māykup ka'ok putup, yā māykup te mīptut ka'ogāhā', pu tu yūm ka'ok. Ha kaxīy Topa te Yeyox Kunnix yāy kutnāhā', pu yāp-xehnāg hā yūmūg pupi tu' xok, nūy yāp-xehnāg hā' kuxa kummuk xit, nūy kuxa max tat 'ūyānān tu'. 'Ap nōy xip'ah. ¹² Ha tikmū'ūn yāg te pipkup yānām 'āta hā hām'āta max mīy, xi' nōy te pipkup yānām ponnok hā' mīy, xi' nōy te xap max hā hām'āta mīy. Ha' nōy te mīmpe hā hām'āta kummuk mīy, xi' nōy te xuxnak hā' mīy, xi' nōy te xuxnāg xux hā hām'āta' mīy. Hā kaxīy Topa yōg kāmānat hām kamah. 'Ūyāg hām max, tu Topa yōg hām'āktux 'āktux, tu Topa yōg tikmū'ūn ka'ogāhā' pu tu hām yūmmūg. Ha' yāg nōy hām kummuk, yīy Topa yōg tikmū'ūn pu'uk, tu hām yūmmūg 'ohnāg. ¹³ 'Ūxuxyā te mīptut kummuk mīy, puxix kuxap hā mō'xut mō'ka'ok, ha' nōg. Hā kaxīy Kunnix yōg hāptup xe'e mō'nāp-tup, 'ihā Topa te yāy yōg kāmānat xop yōg hāpxopmā'ax xohix kopit. Kāmānat hām kummuk, puxi' yōg hāpxopmā'ax xaxogā'. ¹⁴ 'Ūxuxyā te mīptut max mīy, puxix kuxap hā mō'xut 'ohnāg, yā' yūm ka'ok. Kaxīy kāmānat hām max Topa tu', puxix Topa yōg hāpxopmā'ax kopit, nūy nō kāmānat ha hāmmaxnā xexka'. ¹⁵ Mīptut kummuk mō'xut kuxap hā, puxix kāmānat te hām hok xip, tu tayūmak pop 'ohnāg, pāyā' xok'ah. Kaxīy Topa yōg kāmānat hām kummuk, puxix yāy kuxa tup, Topa te' tupmā hah, tu Topa yōg putat hām hok hā' mōg, pāyā Topa te nōm kāmānat pu pexkox yōg hāpxop 'a' hōm putup'ah. ¹⁶ Yā 'āxop Topa pet xe'e', 'ākopa' xip tu', ha 'āxop te hām yūmmūg, ha Topa Koxuk te 'ākopa' xip, ¹⁷ yīy Topa te 'āpēnā max, 'ākopa' pet tu'. Tikmū'ūn gāy te 'ākoxyōy putup, puxix Topa' yānān tu 'ūkoxyōy, 'āxop yā Topa pet xe'e'.

¹⁸ Pūyā 'āmūn yāy hā mō'āmā hok. Tikmū'ūn te hāmpe'paxex, hu: "Āte hām yūmmūg xexka!" kaxīy, pāyā' hitop tu hāmpe'paxex, yā Topa te: "Ōhōm hām yūmmūg 'ohnāg, 'ūkuxa mām 'ohnāg tu'," kaxīy. ¹⁹⁻²⁰ Topa hā' puknōg xop te: "Yā hām yūmmūg nō'ōm," kaxīy, puxix Topa te: "Pūyā yāy hā mō'āmā', hām yūmmūg hok tu!" kaxīy. Yīy Topa yōg tappet te: "Topa te yāy mūn hā' puknōg xop yūmmūg, tu' yōg hāmpe'pānōm yūmmūg, ha hām yūmmūg 'ūhitop tu', tup-tox kummuk xop putuk," kaxīy. ²¹ Pūyā tikmū'ūn yāy mūn xexka 'āktux hok, tu yāy yōg hāpxopmā'ax tu' kuxa hittup hok. Yā hāpxop xohix 'ōgnū', pu Topa xa hāmmaxnā'. ²² Yīy Paot, xix 'Apot, xix Pet, 'ūxohix te 'āpēnā max, ha Topa te hām xexka mīy, nūy 'ākuxa hittupmā'. Tu 'ākuxa hīnnāhā', xayīy 'āxakix 'ihā, 'āmōg pexkox hah. Yā hōnhā Topa te mō'āyāy xe'ēgnāg, xix hōmā mō'āyāy xe'ēgnāg, xix hāptup 'ihā mō'āyāy xe'ēgnāg putup. Yā' xohix 'ōgnū', ²³ ha 'āxop yā Kunnix yōg tikmū'ūn, ha Kunnix yā Topa yōg hām yāy kutnā'ax xe'ēgnāg.

4

Yeyox yōg mō'pok xop

¹ 'Ūgmū'āte xa hā Kunnix yōg kāmānat, tu hāpxopmāhā', nūy Kunnix pupi xa hām yūmmūgā', nūy xa Topa yōg hām'āktux xe'e 'āktux, ² Yīy Topa tek mūg xat 'ū hāpxopmā max, nūy xa hām yūmmūgā' max, ha yūmūg xuxyā tek mū yōg hāpxopmā'ax pēnāp-tup, nūy yūmmūg, 'ok pek mū'āte hāpxopmā max, 'ok pek mū'āte hāpxopmā kummuk. ³ 'Āxop tek mūg hām'ax pēnāp-tup. Pūyā tikmū'ūn pa te hām yūmmūg tuk mūg hām'ax pēnā'. Yā' hitop. 'Āte yāy yōg hām'ax pēnā hok yāy pu kamah. ⁴ 'Ūgkuxa te' mīy max 'āktux, pa yūmūg xuxyā puxet tek hām'ax pēnāhā', tu' yūmmūg, 'ok pek

hām max, pek hām kummuk. ⁵ Yīy 'ānōy yōg hāpxopmā'ax kopit hok, nūy nō 'āktux kummuk. Nāy, 'ūhip, pu Topa' kopit, 'ihā nū'. Tute hāpxop xaptop'ax mūg putup, xix tikmū'ūn yōg hāmpē'paxex yūmmūg putup, 'ihā Topa te hāpxopmā'ax max pu pago.

⁶ 'Ūxape xop, 'āte xa hām'āktux tap, tuk mūn 'āktux, xix 'Apot 'āktux. 'Ātek mūg 'āktux, xayīy 'āxop hāmyūmmūg, ha tappet te' xat, hu: "Tappet yōg hām'āktux pu 'īpkox pi'," kaxīy. Yā' kummuk, tik 'ūm 'āktux max, 'ihā' nōy 'āktux kummuk. ⁷ 'Ok 'āxop te yāy xexka pe'āpaxex? 'Ok 'āxop te 'ānōy kutōgnāg pe'āpaxex? Yā' kummuk. Topa mūn te xa hāmmaxnāhā', tu' hok hā hāmmaxnāhā', xayīy yāy hitop xexka 'āktux hok!

⁸ 'Āxop yā yāy pe'āpanōm 'ūptexop, tu yāy pe'āpanōm 'āxexka xop, tuk mūg pe'āpanōm kutōgnāg xop, Pāyā yāy mō'āmā'. 'Ūyā yūmūg xohix xexka xop! ⁹ 'Āte hāmpē'paxex. Yāk mū'ā mō'pok xop, pe Topa hā yūmūg ka'ax xop, nūy tikmū'ūn 'ūgmūg kix, 'ihā xohix te' pēnāhā', xix pexkox yōg nū'pok xop xohix te' pēnā kamah. ¹⁰ Ha Topa hā' puknōg xop te: "Ūp-tox kummuk," kaxīy, huk mūg 'āktux, tu 'āxop 'āktux max, pāyā yūmūg xohix Kunnix yōg tikmū'ūn. Hak mūg pu'uk, pa 'āka'ok, ha 'āp-tup pax, pak mūg putup nōg. ¹¹ Yā putup tek mūg kix, hak mū'āte kōnāg tat'ax xak. 'Ūgmūg xax kunox, ha' gāy xop tek mūg kix, tu mūg xūygāhā', 'ak pet 'ūm yūm'ah. ¹² Tuk mūg hām punethok nūy xit, 'ihā tikmū'ūn te: "Pūyā Topa 'ākix!" kaxīy. Hak mū'āte hām'āktux hā' yānān, hu: "Pūyā Topa xa hāmmaxnā!" kaxīy. Hak mūg kummugāhā', pāyāk mū'āte' gāy xop yōg hām'āktux kummuk hā' tot, tu hāmmax hip. ¹³ Ha' gāy xop tek mū'ā hāpkummugāhā', tuk mūg mānōg, 'ihāk mūg yīy pu'uk, nūy nōy gāy kuxyā'. Yā Topa hā' puknōg xop tek mūg putup nōg, tu: "Mōg, nūy 'āpep!" kaxīy.

¹⁴ 'Āte xa kax'āmi', nūy xa hāmyūmmūgā'. 'Āte 'āxop putup pax, 'ūgkutok putuk hah, 'a 'āte xa' hupmāp-tup'ah. ¹⁵ Yā tik punethok te xa hāmyūmmūgā'ax, pak mūn puxet hā 'ōg 'ātak. 'Āte xa hā 'ātak, xa hām'āpak max'ax 'āktux tu', ha 'ākuxa mām ka'ok Kunnix kopah. ¹⁶ Hu 'āte xa' kax, pu hāpxopmā max, nūy 'ūgmūn putuk. Yā 'āte hāpxopmā max, ¹⁷ hu 'āte Timōn mō'kutnāhā', tuk mūn hā 'ūgkutnā', pu hāpxopmā nū mūtik, hak mūg tix hām max yūmūg xuxyā pu'. 'Āxutigāp-tup, xayīy Topa yōg putat hā 'āmōg ka'ok, yā 'ākuxa mām ka'ok Yeyox Kunnix kopah, ha taxīy 'āte hāmyūmmūgāhā', 'ūkuxa mām ka'ok xop xohix pu hāmyūmmūgāhā'.

¹⁸ 'Āxop yāy xexka pe'āpanōm, kopxix 'āhak mōg hok. ¹⁹ Topa 'ūgputup, 'ū mōg, yā hāpxip kutōgnāg kopxix mōg, nūy nōm xop te hāpxopmā'ax yūmmūg. Ha' yīy ka'ok, yāy xexka pe'āpanōm tu'. 'Āpu hāpxopmā ka'ok kamah! ²⁰ Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat, puyīy yīpkox pi' xe'e', nūy hāpxopmā max. Tikmū'ūn te hitop tu hām'āktux, tu hāpxopmā max hok, puxix tu yīpkox 'ohnāg. ²¹ Pi'yā' mūn xatep-tup? 'Ok 'ūgmōg, nūy xikot hā 'ākix'ax? 'Ok pep-tup, 'ūyīy'ax pu'uk hā 'āhittupmāhā'? Piya' mūn xatep-tup? Yā xatep-tup 'ūg 'āhittupmā', yīy hāpxopmā max.

5

Tik te' nōy hā' xupxet

¹ Tikmū'ūn te 'āxop 'āktux kummuk, yā 'āxop 'ūm yōg tik 'ūm te' nōy hā' xupxet kummuk, yā' xonnix kummuk, ha tikmū'ūn nōy te Topa hā' puknōg te' mīy 'ohnāg. Yā tik te yāy tak xetut mūg, nūy nū mūtik 'ānōm, tu hāpkummuk mīy pax. ² Tep te xīy 'āxop te yāy mūn max pe'āpanōm? Yā 'ākummuk! 'Āpu yāyhāhup, nūy tik kummuk xupmā. ³ 'Ūyāk xhip nōmhā 'āxop mūtik! 'Āte tik yōg hāpxopmā'ax kummuk kopit, 'ihā hāptox tuk xip, ha yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix te' 'ā' hōm yāy 'āxet'ax, 'āte tik hāpxopmā'ax kummuk kopit. ⁴ 'Ūyāk xhip 'āxop mūtik, 'ihā 'āxop te yāy kotīnnāhā', ha yūmūg xuxyā te 'āka'ogāp-tup, ⁵ xa tik kummuk hōm Hāmgāyāgnāg pu'. Pūyā tu xok, pāyā Topa te' kuxa kummuk xit, pu' koxuk tu xip ka'ok, 'ihā yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix nūn putpu'.

⁶ 'Āxop yāy mūn max pe'āpaxex. 'Ap max'ah. Xate hām hittap yōg hām'āktux yūmmūg, yīy: "Pām yōg tokatogā'ax kutīgnāg te pām xexkanāhā'," kaxīy. ⁷ Yā tokatogā'ax te hāpkummuk mīy'ax putuk, yīy hāpkummuk mīy kux, nūy tu max, tu pām

putuk'ax, pām tokatok hok putuk, yā' tūmnāg. Hāpxip kutōgnāg 'ihā 'ūgmū yōg Yoneo xop te 'āmuk xexka 'āxet'ax Nōā'yēn mīy putup, 'ihā kahnēn putex, pu' xohix' mā'. Ha Kunnix te yūmū yōg kahnēn xe'e', tu mīpkupnix tu' xok tap yūmūg pupi', hu yūmūg hā kahnēn xe'e'. ⁸ 'Āpu yūmūg Kunnix pekpaxeh, nōm te yūmūg pupi' xok pekpaxeh, yā 'āmuk xexka Nōā'yēn putuk, yīy yūmū'āte hāpkummuk mīy kux, ha pām yōg tokatogā hok putuk. Yā pām te hāmyok mīy'ax 'āktux, xix hāmmaxnā'ax 'āktux.

⁹ 'Āte xa kax'āmi tap, pu tikmū'ūn kummuk mūtik 'ākotīnnā hok, nōm tikmū'ūn te' nōy hā' xupxet. ¹⁰ 'Āxop te hām xexka tu' pip, yīy hāpkummuk mīy xop te xa yāy kote' pip. Yī' xohix tu 'āxop 'āxatat hok. Ha nōm kummuk xop te' nōy hā' xupxet, xi' nōy yōg hāpxop putup pax, xix hāpxopmā kummuk xix topa komut pu nū' xup. ¹¹ Pa tikmū'ūn te yāy 'āktux, tu' kuxa yūm ka'ok'ax 'āktux, tu hām'āktux max, pāyā' nōy hā' xupxet kummuk, xi' xupkumīy, xix topa komut pu nū'xup, xix kenmuk xo'op tu mōktu paptux, xi' nōy kupex, xix hāpxop hā' xupxet, puxix nōm tu 'āxatat, nūy nū mūtik 'āxit hok.

¹²⁻¹³ 'Āte Topa hā' puknōg xop yōg hāpxopmā'ax kopit hok. Yā Topa mūn te' kopit putup. Pa 'āxop te yāy yōg hāpxopmā'ax kopit'ax. Yā' max xa' kopit. Topa yōg tappet te: “Tikmū'ūn kummuk xupmā', puyīy 'āxop mūtik tu ti hok,” kaxīy.

6

Tikmū'ūn te' nōy kumīy kummuk

¹ 'Āxape te xa hāpkummugā', 'āpu 'āxape nōy ha mōg, 'āxape pa te hāmyūmmūg ha 'āmōg, pu 'ātix kopit. 'Āmōg hok Topa hā' puknōg xop hah, pu tu' kopit, pāyā 'āxape ha 'āmōg, tik kuxa yūm ka'ok Yeyox kopa ha 'āmōg. ² 'Ok yūmmūg hok xate'? Topa yōg tikmū'ūn te Topa hā' puknōg xop hāpxopmā'ax kopit putup. 'Ok 'āpa te hāmyūmmūg hok? ³ Yā yūmū'āte pekkox yōg nū'pok xop yōg hāpxopmā'ax kopit putup kamah, hu yāy xape yōg hāpxopmā'ax kopit'ax nōmhā, puyī' nōy hā tu xape 'ūxeheh. ⁴ 'Āxape te 'akte'ex kummuk, yā hāpxopmā'ax kutīgnāg, ha 'āxape kummugāp-tup 'ūyānān tu', puxix tik puknōg tu' xax hok, puyīy tu' kopit. Kaxīy hok. ⁵ 'Ok yāyhāhup hok xate'? 'Ok 'āxop mūtik xip hok tik pa te hāmyūmmūg, puyīy 'ātix hu' kopit max? ⁶ Yā' xip! 'Āte' yūmmūg! Pa 'āxop gāy, tu' kuxa mām hok xop ha 'āmōg, nūy tu' xax, pu 'ōg hāpxopmā kummuk'ax kopit.

⁷ 'Āxop yāytukmīy tik puknōg keppah, yā' kummuk. 'Ok xate hāmyūmmūg'ax xohix xaxok? 'Ūtux hok pu 'āxape 'ākummugā'. 'Ūtux hok pu 'āxape 'ōg hāpxop pa'. ⁸ Pa 'āxop te 'āxape pu kummugā pax, ha' nōy yānān tu 'ākummugā pax. 'Āhup! Puxi!' 'Āxop xape xop. ⁹⁻¹⁰ Tikmū'ūn kummuk te pekkox ha' mōg 'ohnāg, nōm xop Topa pu' yīpkox 'ohnāg, 'ap mōg putup'ah hāpkummuk mīy'ax xop xohix, nōm te' nōy hā' xupxet, xix nōm te' topa komut pu nū'xup, xix nōm te' nōy xetut hā' xupxet, xi' nōy yīpxox hā' xupxet, xix nōm tik te tik nōy pēnā kummuk, xix 'ūn te 'ūn nōy pēnā kummuk xix nōm te hāpxop hā' xupxet, xix nōm xupkumīy, xix nōm te kenmuk xo'op tu mōktu paptux, xix nōm te' nōy kupex, xix nōm te hāpxopmā kummuk pax. ¹¹ Hōmā 'āxop 'ūm te hāpxopmāhā kaxīy, pa Topa te 'ākuxa tupmāhā', xa 'ākuxa max, ha hōnhā 'āxop te Topa hā tikmū'ūn, yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix hā 'āxop yā Topa yōg tikmū'ūn, xix Topa Koxuk hā 'āxop yā Topa yōg tikmū'ūn.

Topa tu hāpxopmā max

¹² Pa tikmū'ūn 'ūm te hām'āktux'ax, hu: “'Āte yāy putup'ax xohix mīy'ax,” kaxīy. Hamūn. Pāyā yāy putup'ax mīy, puxix xa kummugā'ax. 'Āte hāpxopmā'ax xohix kamah, pa 'āte' tux hok, pu nō hāpxopmā'ax 'ūgkummugā hok. ¹³ Pa tikmū'ūn nōy te hām'āktux'ax, hu: “Topa te hāpxop xit'ax mīy pu tikmū'ūn mā', ha Topa te tikmū'ūn tex mīy, puyīy tikmū'ūn nō tu xit,” kaxīy. Hamūn. Pa Topa te tikmū'ūn tex nōāp-tup, xi' xit'ax nōāp-tup kamah. Yā yūmūg yīn mīy, 'ūyīy yūmūg hāpxopmāhā yūmūg xuxyā tu', yūmūg yīn 'ūm mīy'ah, 'ūyīy yūmūg nōy hā' xupxet. 'Āmhok. Yā yūmūg yīn yā yūmūg

xuxyā yōg. ¹⁴ Topa te yūmūg xuxyā putpu' hīnnāhā, hu yūmūg hīnnā'ax putpu kamah, 'ūka'ok tu'.

¹⁵ 'Ok 'āxop te hāmyūmmūg hok? 'Āxop yā Kunnix hā 'āyīn puxet, Yā' kummuk xexka, xa Kunnix yōg tik te xotit mūtik 'ānōm. Yā' xotit hā' yāyhā yīn puxet. Pūyā Topa 'ātux hok, xayīy 'ānōm hok! ¹⁶ 'Ok 'āxop te hāmyūmmūg hok? Yā tik te xotit mūtik nōm, puxix 'ūn hā' yīn puxet, Topa yōg tappet te: “Yā' tix te yāyhā' yīn puxet,” kaxīy. ¹⁷ Pa tikmū'ūn kuxa yūm ka'ok Yeyox kopah, puxix tu kuxap-xet yūmūg xuxyā kuxa mūtik.

¹⁸ 'ūg'āpax, xayīy 'ānōy hā 'āxupxet hok. Hāpkummuk mīy'ax nōy tikmū'ūn yāy yīn kummugā'ah, pa tikmū'ūn xonnix, puxix yāy yīn kummugā'. ¹⁹ 'Ok 'āxop te hāmyūmmūg hok? Yā Topa Koxuk xip 'ākopah, ha Topa te nū'kutnāhā', pu 'āmūtik tu xip ka'ok, 'āxop yā yāy mūn xat'ah, 'āmhok, yā Topa te yāy yōg tikmū'ūn xat. ²⁰ Topa te 'āpop, tu hāpxopmā ka'ok, nūy 'ākuxa tupmā', yā yāy kutok xok 'āxop pupi', nūy 'ākuxa tupmā', yīy hāpkummuk mīy hok, puyī' puknōg xop pēnā', tu: “'Āxop yōg Topa max, tu 'āka'ogāhā', xayīy hāpxopmā max!” kaxīy.

7

Tikmū'ūn te yāyta'ax

¹ 'Āxop te 'ā' kax'āmi tappet tu, tu tappet tu yāy 'āktux, tuk yīkopit, tu: “'Ok max tikmū'ūn yāytax?” kaxīy. Yā' max pu yā tik yāytax hok, nūy yā' hok xip, ² pa tikmū'ūn punethok te' nōy hā' xupxet, yīy 'āte: Yā' max tik yāy yōg 'ūn mūy, pu 'ūn kamah yāy yōg tik mūy. ³ 'Āte xe' xat, pu' yīpxox yāy xetut mūtik tu nōm max, xi' xat, pu' xetut yāy yīpxox mūtik tu nōm max. ⁴ 'Ūxetut yīn yā' yīpxox yōg yīn, yī' yīpxox te' xat, ha' yīpxox yīn yā' xetut yōg yīn, yī' xetut te' xat. ⁵ Xatix yāy mūn hōm, nūy 'ū nū mūtik 'ānōm, nūy 'āti ka'ok. Pa Topa pu hām'āktux pax, 'ihā 'āp-tox puxet xix 'ākuxap-xet, hu ta hāpxip kutōgnāg 'ihā 'āhok 'ānom. Pa hām'āktux kux, 'ihā nū mūtik 'ānōm 'ūxeheh, pu Hāmgāyāgnāg xatix kummugā hok, 'ānōm putup hah.

⁶ 'Āxep xat'ah 'āte nōmhā, pāyā xa hāmyūmmūgāhā'. ⁷ 'Ātep-tup, pu tikmū'ūn xohi' hok pi', 'ūgputuk nūy, pa Topa te tikmū'ūn xohix ka'ogāhā', pu tu hāpxopmā max, tu tik puxet ka'ogāhā pu' hok xip, xi' nōy ka'ogāhā pu yāyta max.

⁸ Yīy 'āte' hok pip xop pu hām'āktux, puyī' hok pi', hu yāyta hok 'ūg putuk nūy. Ha' hok mām xop pu 'āte hām'āktux kamah, pu' hok mām. ⁹ Yāy tap-tup te 'āp-tex, 'āpu yāytax. Yāyta'ax 'ūmax, yāy tap-tup xūy mūn yā' kummuk, yā kuxap putuk 'ākopah.

¹⁰ Ha 'āte tikmū'ūn yāyta xop pu hām'āktux, yā yūmūg xuxyā te' xat, pu tu yāy xatat hok. ¹¹ Yāy xatat, puxi' hok xip, tu' nōy mūg hok, tu mōktu xe yāy yīpxox mūg, xix yāy xetut mūg, nūy nū mūtik tu ti ka'ok 'ūxeheh.

¹² Tikmū'ūn nōy pu 'āte hāmyūmmūgāhā', 'ap Topa te' xat'ah. Tikmū'ūn kuxa yūm ka'ok Kunnix kopah, ha 'ūn mūg, nōm kuxa yūm 'ohnāg, tu' yīpxox mūtik tip-tup, puxix 'āti'. Pūyā' xetut nīm hok. ¹³ Ha 'ūn nōy kuxa yūm ka'ok Kunnix kopah, tu tik mūg, nōm kuxa yūm 'ohnāg, ha' yīpxox te nū mūtik nōm putup, puxix 'āti'. Pūyā' yīpxox nīm hok. ¹⁴ Yā Topa te' yīpxox ha hāmmaxnā'ax, tu' xetut kuxa yūm'ax hā hāmmaxnā'ax, tu 'ūn nōy ha hāmmaxnā'ax, 'ūyīpxox kuxa yūm'ax hā' hāmmaxnā'ax, puyīy tuk-tok xohix hu Topa yōg, ka Topa hā' puknōg xop putuk, nōm te Topa yūmmūg 'ohnāg. ¹⁵ Pe' yīpxox kuxa yūm hok te' xetut nīm putup, pe' xetut kuxa yūm hok te' yīpxox nīm putup, pūyā 'ā' nīm, ha' kux. Pūyā' kuxa mām ka'ok xop pip. Yā Topa te yūmūg kuxa māmāhā', 'ūyīy nōy xop mūtik tu ti max. ¹⁶ 'A xate hāmyūmmūg'ah, 'a 'ānōy kuxa yūmmūg'ah. 'Ok pe' kuxa yūm'ax Kunnix kopah, 'ok pe' kuxa yūm hok. Pūyā mōg, 'ūgmīy hok.

Topa pu' yīpxox xihip

¹⁷ Pūyā tikmū'ūn xohix hāpxopmā max. Topa te' xānāhā', pu tu hāpxopmā max tikmū'ūn kopah. Pūyā tu pip ka'ok, nūy yāy yōg hāpxopmā'ax mīy. Yā 'āte tikmū'ūn kuxa mām xop xohix pu hāmyūmmūgāhā'. ¹⁸ Tik te yāy nāg xax yīmap tu' xak tap, 'ihā Topa te' xānāhā', puxi' xak hok, nūy koex xut. Ha tik te yāy xax xak 'ohnāg 'ihā

Topa te' xānāhā', puxi' xak hok, nūy xax xak hok. ¹⁹ Yā' xax xak'ax, xi' xax xak hok, yā Topa pu yāy putuk, pa Topa yōg xat'ax pu 'īpkox pi', nūy hāpxopmā max. ²⁰ Pūyā' xohix hāpxopmā max, Topa te' xānāhā', pu tu hāpxopma max tikmū'ūn kopah. Pūyā tu' pip ka'ok, nūy yāy yōg hāpxopmā'ax mīy. ²¹ 'Ok 'āhām 'āxat'ax pu, 'īhā Topa te 'āxānāhā'? 'Ok 'āhok hā 'āhām, tu tayūmak 'ūm pa hok? 'Ūxutigā hok, pa mōg'ax nūy 'ānōy pu 'āhām, nūy tayūmak pop, puxi mōy, tu' hām. ²² Yā yūmūg xuxyā te 'ākuxa kummuk xut, 'īhā 'āxānāhā', tu' xut, xa mōg, xayīy yūmūg xuxyā hā 'āptix, nūy nōm pu 'āyīpkox xhip. Kamah tik hām 'ūnōy pu', nūy tayūmak pop, yā kamah Kunnix hā 'ūptix, nūy yūmūg xuxyā pu' hām 'ūhok hā, nūy nōm pu' yīpkox xip. ²³ Topa te yāy kutok nū'kutnāhā', pu 'āxop pupi tu xok. Yā yāy kutok yāp-xehnāg, ha Topa te mō'yāy xe'ēgnāg, pāyā nū'kutnāhā', pu 'āxop pupi tu xok, puyīy 'āxop hā 'āxuxyāp-xet. ²⁴ Topa te 'āxānāhā', tu 'āyīmōgatux. 'Āpu pi ka'ok, nūy Topa pu 'āhām mō kuma mōg.

²⁵ 'Ūkxape xop: Xatek yīkopit, hu: "Ok max tikmū'ūn yāytax?" kaxīy. Topa tek xat'ah, 'ūyīy 'āte' hok pip xop pu hām'āktux, pāyā 'āte hāmpe'paxex max, ha Topa tek kuxa ka', yīy 'āte nōm xop pu hāmyūmmūgā'ax. ²⁶ Hōnhā' gāyxop te yūmūg xūyā punethok, yī' max, pu tu tik yāyta hok. ²⁷ 'Ok xate 'ūn mūg'ax, nūy yāytax? 'Āpu, yāyta'. 'Ok yā' hok 'āxip? 'Āpu 'āhok xhip. ²⁸ Yā' max pu' xetut mūy, yā hāpkummuk 'ohnāg. 'Ūn hok yūm yāytax, hu ta hāmmax mīy, pāyā' yāykuxop'ax punethok, ha 'āte 'āp-tup'ah, xa yāykuxop.

²⁹ 'Ūkxape: 'Āte xa hām'āktux, nūy xa hāmyūmmūgā'. Yā hāmyāxatamuk xohix yōg 'āmnīy xox putox, ha hāpxip kutōgnāg 'īhā tikmū'ūn xohix hok pip'ax putuk hāpxopmāp-tup, 'ok pe' yāytaha', 'ok pe' yāytahok. ³⁰ Ha' kuxa hittup 'ohnāg xop te' kuxa hittup xop putuk'ax, xi' kuxa hittup xop te' kuxa hittup 'ohnāg xop putuk'ax, xix hāpxop pop xop te hāmhōgnāg pip xop putuk'ax, ³¹ ha nōm xop te hāpxop hā' hām xop te' nōy xop putuk'ax, nōm xop te' yāykuxop 'ohnāg putuk'ax. Yā hāpxip kutōgnāg 'īhā hām xexka nōg putup.

³² 'Āte 'āp-tup nōg, xa yāy kuxop, nūy hāpxop xak'ax tat. 'Ūhok pip xop te yūmūg xuxyā xak, nūy tu hām max, puyīy tu xuxyā kuxa hittupmā'. ³³ Pa' yīpxox xop te hāpxop xak'ax tat, puyī' xetut kuxa hittupmā'. ³⁴ Tu yūmūg xuxyā pu hāpxopmā kamah, yīp-tox tix, xi' kuxa tix. Ha' xetut xop te yūmūg xuxyā pu hāpxopmāp-tup, yāp-tixix, pa' yīpxox kuxa hittupmāp-tup kamah, hu yāykuxop, tup-tox tix, xi' kuxa tix.

³⁵ 'Āte 'āxop hāk putup, nūy mō'ānīynām, yīy xa hāmyūmmūgāhā'. 'A 'āte 'ākummugāp-tup'ah, pāyā 'āp-tup, xa 'āxop hāpxopmā max, nūy tu māynāg mīy, nūy 'ākuxa hittup, nūy 'ap-tox puxet hā, xix 'ākuxa 'ākuxap-xet hā Topa xa tu hām.

³⁶ Tik te yāyta'ax, pa yāyta hok pe'paxex, tu' xetut 'ap nōm yūmmūg'ah, tu' mūg putup, pūyā' mūy. 'Ap hāpkummuk 'ūm mīy'ah. ³⁷ Pa tik te' hok xip putup tu yāy hok, tu' max pe'paxex, pu' xetut nīm, nūy nū mūtik nōm 'ohnāg, puxix yāyta hok, pāyā' hok xhip. ³⁸ Tik te' xetut xip tap mūg, nūy nū mūtik yāytax, yā hāpxopmā max, pa tik te' mūg 'ohnāg, nūy yā' hok xip, yā hāpxopmā max xe'ēgnāg.

³⁹ 'Ūn te' yīpxox mūg, nūy nīm hok, pa' yīpxox xok, puxix tu kux. Yā' max. pu' nōy mūy, nūy xe yāytax, nūy nōy kuxa yūm ka'ok'ax mūtik yāytax. ⁴⁰ Pa 'āte hāmpe'paxex, hu: Yā' max xe'e, pu' hok tu xip ka'ok. Yā kaxīy Topa Koxuk te 'ā hāmyūmmūgāhā'.

8

Tikmū'ūn te xogyīn hōm topa komut xop pu'

¹ 'Āxop tek yīkopit, hu: "Ok max, 'ūgmūg xit'ax xohix mā'?" kaxīy. Yīy 'āte hāpxop xit'ax 'āktux putup, tikmū'ūn te' xit'ax hōm topa komut xop pu'. Tikmū'ūn te hāpxe'e 'āktux, hu: "Yūmūg xohix te hāmyūmmūg," kaxīy. Pa hāmyūmmūg'ax kutōgnāg te hāpkummugāhā', 'īhā tikmū'ūn yāy mūn xexka pe'paxex, pāyā tikmū'ūn te' nōy putup pax, tu' nōy ka'ogāhā', tu hāmyūmmūg xe'e'. ² Tikmū'ūn te yāy pe'paxex, hu: "Āte

hāmyūmmūg!” kaxīy, puxix hāmyūmmūg 'ohnāg, ³ pa tikmū'ūn te Topap-tup pax, puxix yā Topa te nōm yūmmūg.

⁴ 'Āte xa topa komut 'āktux'ax. Yūmū'āte' yūmmūg. Topa komut xop 'ap xe'e'ah. Yā mō'āmā'ax xop, Topa yāp-xehnāg xip pexkox tu', ⁵ pa Topa hā' puknōg xop te komut xop 'āxet “topah”, ha topa komut pip punethok, hāmnōgnōy tu' pip, xix hām tu' pip, ha kamah tikmū'ūn xuxyā punethok pip. ⁶ Pa yūmū'āte Topap-xehnāg yūmmūg, yā Kunnix hā mūnūn tu yūmūg 'Ātak, tu hāpxop xohix mīy, ha Topa tu yūmūg hi'. Ha yūmūg xuxyā yāp-xet xip kamah, yā Yeyox Kunnix, tu hāpxop xohix mīy kamah, yāy Tak mūtik, xi' hep xohix xop mīy, hu yūmūg mīy kamah.

⁷ Pāyā' kuxa mām ka'ok xop yā xohix te' yūmmūg'ah, 'ūyāg te topa koumut xop pe'paxex tap, xix hōnhā pe'paxex kamah, tu hāpxop xit'ax pe'paxex, hu: “Yā tikmū'ūn te nōm xit'ax hōm topa komut pu',” kaxīy. Tu' kuxa hittup 'ohnāg, tu' tux hok pu tu xit hok, 'ap xit'ax māp-tup'ah. ⁸ Pa hāpxop xit'ax 'ūm te yūmūg kuxa tupmā 'ohnāg, pu Topa yūmmūg putup! 'Āmhok. 'Ok pe' xit'ax mā', 'ok pe' xit'ax mā hok, puxix yūmūg kuxa kummugā 'ohnāg.

⁹ Ōg pa 'āti', yāy putup'ax mīy hok, ka xate 'āxape pu'uk pu hāpkummugā', tu' mōgā kummuk, pu tu yāy pu hāpkummuk mīy. ¹⁰ 'Āxape kuxa yūm pu'uk, ha' kuxa te' tux hok pu' xit'ax 'ūm mā hok, tu 'āxit pēnāhā', xate komut xop yōg xit'ax māhā', puxix 'āxape' māp-tup, 'ihā' kuxa te' tux hok pu' mā hok. ¹¹ Ha Kunnix xok 'āxape pu'uk pupi', pāyā 'āxape te Topa yōg putat xak, nūy 'āpe mōg, nūy 'āmūn pu' yīpkox xip, yīy ta 'ānōy mōgā kummuk, ¹² tu 'āxape kummugāhā', hu Kunnix pu hāpkummugāhā kamah, Kunnix te 'āxape pupi' xok hah. ¹³ Yīy 'āte xogyīn mā hok, kak xape mōgā kummuk, pu tu yāy kuxa pu hāpkummuk mīy, 'ūkxit hah.

9

Yeyox te mō tik kutnāhā'

¹ 'Ok 'āte yāy xat hok? Yāk xat. 'Ok Yeyox Kunnix te nūgkutnā hok? Yā nūgkutnāhā'. 'Ok 'āte yūmūg xuxyā Yeyox pēnā hok? Yā' pēnāhā'. Yeyox pu 'āte hāpxopmāhā', 'ihā xa hām'āpak'ax max 'āktux, yīy 'ākuxa mām ka'ok yūmūg xuxyā kopah. ² Yeyox Kunnix te nūgkutnāhā', pāyā' kuxa mām xop nōy tek mūn pu' yīpkox 'ohnāg, ha 'āxop tek mūn pu 'āyīpkox pip, yā 'āmōg Topa yōg putat hā, ha tikmū'ūn xohix te' pēnāhā', hu hāmyūmmūg, yā yūmūg xuxyā te nūgkutnāhā', 'āte hām'āpak max'ax 'āktux.

³ Tikmū'ūn tek kummuk 'āktux, kopxix yāy 'āktux, ⁴ hu: 'Ok tux hok 'ā' hōm 'ūkxit'ax, xix xo'op'ax 'ūghām hah? ⁵ Pax 'ūkxetut mūy, ha' kuxa mām ka'ok, 'ok 'āxop tek tux hok 'āte nōm mōgā', pu nū mūtik mōg, nūy hām'āpak max'ax 'āktux? Yā mō'pok xop nōy te' xetut xop mōgāhā', yā yūmūg xuxyā Yeyox taknōy xop te' mōgāhā', xix Pet kama te' xetut mōgāhā'. ⁶ Yā Maname xik mūn puxet hām, 'ūgmūg yīm hāk mūg hām, nūy xit, nūy tu pip'ax tu' pago. Yeyox yōg mō'pok xop nōy te' hok hā hāpxop pop, hāmyūmmūgā'ax tu' pop. ⁷ 'Ok xonat 'ūm hām, 'ok yāy yīm hā' hām, nūy xit, nūy pip'ax tu' pago? 'Ap hām'ah! Yā gohet te' pago. Tikmū'ūn 'ūm te yāy yōg mīnta xut hok, nūy mā'? Yā' māhā'. 'Ūxohix te yāy yōg kup tu' xut mīnta, tu' māhā'. Maket 'ūm te' yōg mūnūytut hep xo'op hok? Yā' xo'op!

⁸ 'Ūxohix te' yūmmūg, yā hāpxopmā'ax max, pu yāy hām'ax hā tu xit, xix tu pet, yīy Mōyyex yōg xat'ax kamah yā hām'āktux, ⁹ tu: “Mūnūytut tak yīkox hīy hok, pu yī' xit hok, 'ihā' xuxnāg xetox xap mōy tu' tonnok. Pūyā' xux mā',” kaxīy. 'Ok Topa te hām'āktux, tu mūnūytut tak putup pax'ax 'aktux? 'Āmhok. ¹⁰ Pa yūmū'ā' xuktux, 'ūyīy yūmūg yāy hām'ax hā yūmūg xit, xik pet. Tikmū'ūn te hām'āpak max'ax 'āktux, puxix tik putuk, nōm te hāpxop xap xok, ha tikmū'ūn te hāmyūmmūgāhā', puxix tik putuk, nōm te hāpxop ta'ax nūnnāhā', yā' xohix te yāy hām'ax hā' xit, xi' pet. Kaxīy Maname xik mūn hām, nūy Topa yōg hām'āktux 'āktux. Yā' hām'ax xe'e'! ¹¹ 'Ūgmū'āte xa hām'āpak max'ax 'āktux. 'Ok 'axop tek mū'ā ta nemēn hok, nūy hāpxop 'ūgmū'ā popmā 'ūyānān

tu'? Yā 'āxop te ta nemēn. ¹² Yūmūg xuxyā yōg tik mō'pok xop te' hip, xa tu' popmā hāpxop. Yā' max, pa 'āxop tek mū'ā' ta nemēn hāmāxap.

Pāyāk mū'āte xa tu' xak hā hāmhōgnāg, nūy 'āxop pu hupmā hok, nūy Topa puk mūg hām max. ¹³ 'Āxop te hāmyūmmūg. 'Āmānex xop te Topa pet xexka kopa' hām, tu Topa pet tu' xit'ax pop, nūy mā', ha tikmū'ūn te xokxop mō'hap, nūy Topa pu hāxyā', ha 'āmānex xop te xogyīn yāg paha', tu' māhā'. ¹⁴ Ha kaxīy yūmūg xuxyā te' xat, pu' yōg kāmānat xop kama tu xit, tu yāy yōg hām'āx hā' xit, tu hām'āpak max'ax 'āktux hu hā' xit'ax pop hām'āpak xop tu'.

¹⁵ Hāmyāxatamuk xohix hā 'āte hāmyūmmūgāhā', tu hāpxop 'ūm xak 'ohnāg, xak mū'ā pago, xix hōnhā 'āte 'a' xak'ah kamah. 'Ūyāk xok, pāyā hāpxop 'ūm xak 'āte putup'ah. 'A xak xet'ah 'āte'. ¹⁶ 'Āte hām'āpak max'ax 'āktux pax, tuk hittup, pa' kummuk 'āte yāy xexka pekpaex, hām'āpak'ax 'āktux tu'. Yā 'āte ta nemēn Topa pu', nūy hām'āktux. 'Āte hām'āktux hok, puxix Topa 'ūgkummugā'. ¹⁷ Yīy 'āte hām'āpak max'ax 'āktux putup pax, tu hāmmax hip kamah, pu yūmūg xuxyā 'ā hāmmaxnā'. 'Āte hām'āktux, Topa tek xat hah, yā Topa te 'ā' hōm 'ūghām'ax. ¹⁸ 'Ok Topa te 'ā' pagop-tup? Tu te pago hā xīy? Yāk kuxa hittupmāhā', nūy hām'āpak max'ax 'āktux, nūy hok hā' xuktux, kaxīy Topa te 'ā' pago, tuk kuxa hittupmāhā', ha 'āte' nōy yōg tayūmak xak 'ohnāg.

¹⁹ 'Āte yāy xat, nūy Topa yōg hām'āktux'ax 'āktux, ha tikmū'ūn tek xat 'ohnāg! Pa tikmū'ūn xohix puk hām, tuk hok hāk hām, puyīy tikmū'ūn kuxa punethok mām ka'ok Yeyox Kunnix kopah. ²⁰ 'Ūkhām Yoneo xop mūtik, kopxix 'āte Yoneo xop yōg hāpxopmā'ax tat, puyī' kuxa mām ka'ok Yeyox Kunnix kopah. 'A Mōyyex yōg xat'ax tek xat'ah, pa Yoneo xop mūtik xip, 'ihā 'āte' xat'ax puk yīpkox xip, nūy Yoneo xop hāk xape'. ²¹ 'Ūkxip puknōg xop mūtik, kopxix 'āte Mōyyex yōg xat'ax xaxogāhā', puyīy puknōg xop kuxa mām ka'ok yūmūg xuxyā kopah. Pa Topa yōg xat'ax puk yīpkox xip, ha Kunnix yōg xat'ax tek xat xe'e'. ²² 'Ūxip kuxa mām pu'uk xop mūtik, kopxix 'āte' yōg hāpxopmā'ax tat, nūy tu ka'ogā', puyī' kuxa mām ka'ok. Ha kaxīy 'āte' hep xop xohix yōg hāpxopmā'ax tat, nūy hāpxopmā'ax xohix hā tikmū'ūn 'ūm mōgā Topa yōg putat hā.

²³ 'Āte hāpxopmā'ax xohix tat, nūy hām'āpak max'ax 'āktux, pu Topa 'ā hāmmaxnā'. ²⁴ Tikmū'ūn mōg mō'ka'ok, ha' xohix mōg, pāyā yāp-xehnāg xupep tap, xi' yāg nōy xohix mōxa tu kunāy tu', pāyā' xohix mōg, puyī' mōxa tap. Ha kaxīy 'āxop mōg. ²⁵ Ha tik xop mōg punethok, tu' xak, nūy tu xupep tap, tu' mōg mō'ka'ok, pa tik puxehnāg xupep tap, tu kānēy māynāg paha'. Pa hāmyāxatamuk xohix nōg 'ihā' kānēy yākoxyōy, pāyā yūmū'āte mōxap-tup, tu pexkox tu mōxap-tup, 'ūyīy pexkox yōg hāpxop xe'ēgnāg pop, ha yākoxyōy 'ohnāg. ²⁶ Kaxīy 'āte hāpxopmā max, tu Topa Koxuk puk yīpkox xip, nūy hāmyok mīy. 'A 'āte hitop tu hāpxopmā'ah, pāyā māynāg hāpxopmāhā', tu Topa pu hāpxopmā max. ²⁷ 'Āte yāy yōg putup'ax mīy'ah, nūy tu hāpxopmā max mōg kumak mōg, tuk kuxa teknōg 'ohnāg, 'ūyīy hām'āpak max'ax 'āktux kux, puyīy Topa te: "Xate hāpxopmā māynāg, mā', mōnāy, nūy 'ūgyīkāgnāg 'āxip ka'ok!" Kaxīy.

10

Topa komut pu nū'āxup hok

¹ 'Ūkxape xop, 'āte hām'āktux putup, xayīy xaxok hok. Hōmā 'ūgmūg mōnāyxop hittap te Mōyyex pe' mōg, 'ihā hāpxexka 'Eyit tu nū'paha'. Hāmgōy xexka te' xohix mō'nīy, tu kōnāg xexka 'Āta' xak. ² Tu hāmgōy xexka kopa' pip, xix kōnāg xexka hā mōxakux, 'ihā Mōyyex pe' mōg, ³ 'Ūxohix te pexkox yōg hāpxop puxet māhā', ⁴ tu pexkox yōg hep xo'op. Yā mīkaxxap xexka tu' xo'op, ha kaxīy Kunnix tu' xo'opmāhā', tu Kunnix mūtik mōg putat tox hā. ⁵ Pa tikmū'ūn punethok te Topa gāyāhā', hu' xakix hām panip xexka tu'.

⁶ Ha Topa te' xat, pu tik tappet mīy, nūy yūmū'ā hāpxopmā'ax xohix yūmmūgā, 'ūyīy yūmūg hāpxop hitop xak hok. ⁷ 'Āpu topa komut xop pu nū'āktettex hok, nūy Topa xe'ēgnāg nīm hok. Yā Topa yōg tappet te tikmū'ūn hittap 'āktux, tu: "Tikmū'ūn mām, nūy xit, nūy xo'op, tu' yok, nūy hāmyā' topa komut xop pu'," kaxīy. ⁸ 'Āpu yūmūg xonnix hok, yā tikmū'ūn hittap xonnix punethok, yī' yāg xohix te 23.000 xakix, 'āmnīy puxet 'īhā' xakix. ⁹ 'Āpu yūmū'āte Topa gāyā hok, hāpkummuk mīy tu'. Yā tikmū'ūn hittap te' gāyāhā', tu hāpkummuk mīy pax, yīy kāyā gāy te' kix. ¹⁰ Yā tikmū'ūn hittap te Topa gāyāhā', yīy pekkox yōg mō'kutnā'ax te' kix, yā mō'kutnā'ax 'āxet'ax 'Ūxok'ax.

¹¹ Ha tappet mīy, nūy yūmū'ā' yūmmūgā, 'ūyīy tikmū'ūn hittap putuk hok. Yā hōnhā hāmyāxatamuk xohix ka'ax, tu' xox putox.

¹² 'Ōg pa 'āti'. 'Ākuxānōg, Topa tu' xax, pu mō'ānīynām, xayīy hāpkummuk mīy hok. ¹³ 'Āxop te hāpkummuk mīy putup, yāy yōg putup'ax kummuk tu' mīy, ha kaxīy tikmū'ūn xohix te hāpkummuk mīy putup, pa Topa te xa hām'āktux xex, tu 'āka'ogā'ax, xayīy hāpkummuk mīy hok, yīy Topa tu' xax, hu: Topah, mōknīynām, 'ūyīy hāpkummuk mīy hok!" kaxīy, ha Topa te 'āka'ogāp-tup.

¹⁴ 'Āxop tek mūn hā 'ūg 'āxape xop, hu 'ōg pa 'āti', pu topa komut pu nū'āk-tettex hok. ¹⁵ 'Āte xa hām'āktux, 'āxop te hāmyūmmūg hah, hu yōgnū hām'āktux kopit max, 'ūyīy 'āxop yūmmūgā'. Yā Topa yōg hām'āktux xe'e'. ¹⁶ Hōmā Kunnix te tik xop pu' hōm kānēy, ha mīnta hep xupyāg 'ūkopa' xup, ha yūmūg xat, 'ū yūmūg xupyāg xo'op kamah, pu yūmū'ā ha hāmmaxnā', yīy yūmū'āte kamah kānēy hā' xo'op, tu Topa pu: "Āmax Topah. Xate yūmū'ā xupyāg xe'e' hōm, tu pekkox yōg xupyāg xe'e' hōm. Puxi'," kaxīy. 'Ok hāmyūmmūg hok, xate'? Xate xupyāg xo'op, hu ta 'āxape xop xohix mūtik xo'op, nūy yūmūg xohix pe'āpaxex, ha yūmūg xuxyā xok, mīpkupnix tu' xok, tu yāy hep 'āta nū'nāhā', nūy yūmū'ā ha hāmmaxnā'. Ha yūmū'āte pām koxip, nūy yūmūg xape xop mūtik mā', nūy yūmūg xuxyā pekpaxex. Yā yūmūg xuxyā te mīpkupnix tu' xūy, nūy yūmū'ā hāmmaxnā'. ¹⁷ Yā pām puxet, ha' xohix te' māhā', yīy Kunnix hā yūmūg yīn puxet kamah, yā yūmūg kuxap-xet Kunnix kuxa mūtik.

¹⁸ Yoneo yōg tikmū'ūn pe'āpaxeh. Tu Topa pet kopa' xit'ax māhā', 'īhā' āmānex te mō'hap, nūy Topa pu' haxyā'. ¹⁹ 'Ātep-tep 'āktux putup? 'Ok topa komut ka'ok? 'Ap ka'ok'ah, yā' hitop. 'Ok hāpxop xit'ax ka'ok, tikmū'ūn te nōm topa komut xop pu' hōm? Yām hok! ²⁰ 'Ap ka'ok'ah. Pa tikmū'ūn te nōm xit'ax hōm yāmīy kummuk pu', 'īhā' komut xop pu' hōm, 'ap Topa pu' hōm'ah. 'Ātep-tup'ah, xa yāmīy kummuk yōg hāpxop pop. ²¹ 'Āxop te Topa yōg kānēy hā' xo'op, nūy yūmūg xuxyā pe'āpaxex. 'Āpu yāmīy kummuk yōg kānēy hā' xo'op hok. 'Āxop te Topa yōg hāpxop māhā', nūy yūmūg xuxyā pe'āpaxex. 'Āpu yāmīy yōg hāpxop mā hok. ²² 'Ok yūmū'āte Topa gāyāp-tup? 'Ākuxānōg! Paxip! Topa ka'ok, ha ta yūmūg pu'uk.

'Ānōy yōg putup'ax mīy

²³ Tikmū'ūn 'ūm te: "Yūmū'āte yāy putup mīy'ax," kaxīy. Mōy mīy, pāyā' mīy'ax 'ūm te xa hāpkummugā'ax. Ha xe: "Yūmū'āte yāy putup mīy'ax," kaxīy. Hamūn. Pa xate' mīy'ax 'ūm 'ūhitop tu' mīy. ²⁴ Yāy putup'ax mīy hok, pa 'ānōy putup'ax mīy, nūy nōm kuxa hittupmā'.

²⁵ 'Ākuxa te yāy tux hok xa xogyīn mā', 'āpu, xogyīn xohix mā', tu' nōy yīkopit hok. ²⁶ Yā Topa yōg tappet te: "Hām xexka yā Topa yōg, xix hāpxop xohix 'ūyōg kamah," kaxīy.

²⁷ Tikmū'ūn kuxa mām hok te 'āxānāhā xa 'āxit, 'āmōg putup, nūy mōg, nūy hāpxop xohix mā', hu 'ānōy yīkopit hok, ka 'ākuxa 'ākupex, hu 'āhittup 'ohnāg. ²⁸ Pa tikmū'ūn 'ūm te: "Nāy! 'Ūmā hok! Yā topa komut xop pu' hōm tap!" kaxīy, 'āpu' mā hok, ka 'ākuxa 'ākupex, hu' hittup 'ohnāg, ²⁹ xayīy 'ānōy pu hāpkummugā hok.

Ha tikmū'ūn 'ūm te: 'Tep tu 'ātek nōy pekpaxex, nūy xogyīn mā hok? Tep tuk yāy putup'ax mīy hok?' ³⁰ Nāy, 'āte Topa pu hām'āktux hāmāxap, hu: "Āmax Topah. Yā xate

'ā' hōm hāpxop,' kaxīy, tuk-nāy tuk xit. Tep tu tikmū'ūn te 'ā xuktux kummuk? Yā Topa te 'ā' hōm xit'ax 'ūg 'ūmā'," kaxīy.

³¹ Hāpxopmā max, nūy Topa kuxa hittupmā', pe 'āxop xit, peyā' xo'op, pe' yā hāpxopmā', nūy ta Topa pu: "Āmax Topah. Xate 'ā' hōm hāpxop max punethok. Puxi'," kaxīy. ³² Āpu hāpxopmā max, nūy Yoneo xop pu hāpkummugā hok, nūy puknōg xop pu hāpkummugā hok, nūy ta' kuxa mām ka'ok xop pu hāpkummugā hok. ³³ Āpu hāpxopmā', nūy yōgnū hāpxopmā'ax tat. 'Āte' xak, nūy xohix kuxa hittupmā', 'ap yāy pekpaxex'ah, pak xape xop pekpaxex, 'ūyī' xohix mōgā Topa yōg putat hā.

11

¹ Āpu yōgnū hāpxopmā'ax tat. Yā kaxīy 'āte Kunnix yōg hāpxopmā'ax tat.

'Ūn xop te 'āmūtik kotīnnāhā'

² Āte xa hām'āktux max, xate yōg hām'āktux xaxok 'ohnāg hah, tu 'ā yīpkox pip. ³ Pa 'āte 'āp-tup, xa hāmyūmmūg. Yā Kunnix te' yīpxox xat, ha' yīpxox te yāy xetut xat, ha Topa te Kunnix xat. ⁴ Ap max'ah, pu tik xop kuxxax tat, nūy nō yāykotīnnā' pip, nūy Topa pu hām'āktux, xix Topa pupi hām'āktux 'āxape xop pu'. 'A Kunnix tep putup'ah kaxīy. ⁵⁻⁶ Pa 'ūn xop tep-tox mō'nīy, puxix tu max. Kunnix tep putup. 'Ūtux hok pu 'ūn tep-tox mō'nīy, nūy yāykotīnnā' pip, nūy Topa pu hām'āktux, xix Topa pupi hām'āktux 'āxape xop pu'. 'A Kunnix tep putup'ah, 'ihā 'ūn tep-tox mō'nīy hok, tu 'ūn nōy putuk, nōm te' xe mōy. Pūyāp-tox mō'nīy, nūy yāyhāhup hok. ⁷ Tik xop tep-tox mō'nīy hok. Yā Topa te' nōy yāy putuk ha' mīy, pu Topa kuxa hittupmā', ha 'ūn te tik kuxa hittupmāhā'. ⁸ Topa te tik mīy hāmāxap, tuk-nāy tu tik kup tu' xut, nūy 'ūxetut mīy. ⁹ Ap Topa te tik mīy'ah, puyī' xetut hā tu tehe'. 'Āmhok. pa 'ūn mīy, puyīy tik hā tu tehe'. ¹⁰ Yīy 'ūn xop tep-tox mō'nīy pexkox yōg nū'pok xop hah, nūy pēnā', nūy hāmyūmmūg. Yā' xetut te yāy yīpxox pu' yīpkox pip. ¹¹ Topa yōg putat hā tihik xix 'ūhūn te mō'yāy nīynām. ¹² Topa te tik tu' kup xut, nūy 'ūn mīy, ha kama tik te 'ūn tu' nāhā'. Yā Topa te hāpxopmā xohix.

¹³ Āpu 'āxop te' kopit: 'Ok max, 'ūn putox mō'nīy hok, nūy yāykotīnnāhā' pi', nūy Topa pu hām'āktux? ¹⁴ Tik mūn xe tox pu kummuk, yā Topa yōg tikmū'ūn te' yūmmūg, ¹⁵ pa 'ūn mūn xe tox pu max, tup-tox mō'nīy. ¹⁶ Tikmū'ūn 'ūm te hām'āktux putup yānān tu', tu xe tox 'āktux putup, kopxix 'āte tu xe hām'āktux, hu: 'Ūgmū'āte' xat, xi' kuxa mām xop xohix te' xat, pu 'ūn xop tup-tox mō'nīy, nūy yāykotīnnā' pi', nūy Topa pu hām'āktux.

Yūmūg xuxyā yōg xit'ax

¹⁷ Hōnhā 'āte xa hāmyūmmūg'ax nōy 'āktux, 'āxop te hāpxopmā kummuk hah. 'Āxop te yāy tu nū'ānāhā', tu yāy kummugāhā'. ¹⁸ Tikmū'ūn te 'ā hām'āktux, tu 'āxop 'āktux, ha 'āxop yāy tuk-mīy pax, 'ihā yāy tu nū'ānāhā', nūy Topa pu hām'āktux, hak kuxa yūm kutōgnāg nōm hām'āktux kopah. ¹⁹ Yā' max 'āxop yāyxatat kutōgnāg, pu hāpxopmā'ax max xop tu mūg. ²⁰ 'Āxop yāy tu nū'ānāhā', nūy xit, nūy yūmūg xuxyā pe'āpaxex, pu, 'āxit hok. ²¹ Yā 'ūyāg xit mō'ka'ok, nūy 'ūhi mō'ka'ok, ha' yāg putup xūy, ha' yāg nōy paptux. ²² 'Ok yā 'āpet 'ūm yūm hok, hu ta xit xix xo'op, nūy 'āhi'? Kaxīy 'āxop te' kuxa mām ka'ok xop putup hok, xi' hok xop pu' hupmāhā'. Xatep tep pe'āpaxex? 'Ok hāpxopmā'ax max nō'ōm? 'Ap max'ah! Yā' kummuk!

²³ Yūmūg xuxyā te 'ā hāmyūmmūgāhā', ha xa' yūmmūgā'ax, hu: Yūmūg xuxyā Yeyox te yāy yōg tik xop mūtik xit 'āmnīy hā, ha tikmū'ūn gāy te' mūg'ax, nūy tup-tex, yīy pām pa' tap, ²⁴ tu Topa pu: "Āmax Topah. Tuk mū'ā' hōm 'āxit'ax max. Puxi'!" kaxīy. Tu pām koxip, tu: "Nūhū 'ūgyīn, yāk xok 'āxop pupi'. 'Ūg pa', nūy mā', huk xaxok hok," kaxīy. ²⁵ 'Ūxit kux, 'ihā yūmūg xuxyā te kānēy pa', tu: "Topa te' pa'ax tup mīy tikmū'ūn mūtik, tuk yīn hep 'āta hā' pa'ax mīy, 'ūkxok tu'. 'Āte yāy hep 'āta nū'nāp-tup, nūy pa'ax tup mīy. Kānēy pa', nūy tu' xo'op, 'ihāk mūn pe'āpaxex, nūy huk xaxok hok," kaxīy. ²⁶ 'Āxop

te pām mǎhǎ', xix kǎnĕy tu' xo'op, puxix yǔmǔg xuxyǎ xok'ax 'ǎktux pax, ha mǔktu putpu' nǔn.

²⁷ Tikmǔ'ǔn kuxa kummuk te nǔm pām mǎhǎ', xix nǔm xupyǎg xo'op, puxix Topa gǎy, yǔmǔg xuxyǎ pe'paxex 'ohnǎg hah, yǐy Topa te' kummugǎp-tup 'ǔyǎnǎn tu'. ²⁸ Yǎy kuxa yǐkopit hǎmǎxap, nǔy yǎy yǔg hǎpxopmǎ'ax yǔmmǔg, nǔy kunǎy tu pām mǎ', xix kǎnĕy hǎ' xo'op. ²⁹ Tikmǔ'ǔn xit, xix xo'op, tu hǎmpe'paxex 'ohnǎg, tu yǔmǔg xuxyǎ pe'paxex hok, puxix Topa gǎy, nǔy tu' xǔygǎ'. Yǎ yǔmǔg xuxyǎ xok yǔmǔg pupi', nǔy yǔmǔg kuxa kummuk xit. ³⁰ Tikmǔ'ǔn punethok te hǎmpe'paxex 'ohnǎg, hu' pakut, xi' pu'uk, ha tikmǔ'ǔn 'ǔm xakix tap. ³¹ Tikmǔ'ǔn te yǎy kuxa yǐkopit hǎmǎxap, nǔy yǎy hǎpxopmǎ'ax yǔmmǔg, puyǐy Topa 'ǔkuxa maxnǎ', puxix Topa' xǔygǎ hok. ³² Pa Topa te yǔmǔ yǔg hǎpxopmǎ'ax kopit, nǔy tu' yǔmmǔg, tu yǔmǔg xǔygǎhǎ', 'ǔyǐy Topa yǔg putat xak hok, nǔy Hǎmgǎynǎgnǎg pet hǎ yǔmǔg mǔg hok Topa hǎ' puknǔg xop mǔtik.

³³ 'ǎxop yǎytu nǔ'ǎnǎhǎ', nǔy Topa yǔg xit'ax mǎ', nǔy yǔmǔg xuxyǎ pe'ǎpaxex, 'ǎpu 'ǎxape xop hip. ³⁴ Putup te 'ǎp-tex, yǐy ta yǎy pet tu 'ǎxit hǎmǎxap, tuk-nǎy tu 'ǎxape xop mǔtik yǎy kotǐnnǎhǎ', pu Topa 'ǎxop xǔygǎ hok, 'ǎxop te hǎpkummuk mǐy hah. Ha hǎpxopmǎ'ax nǔy 'ǎte' kopit putup, 'ǐhǎ 'ǎxop mǔtik 'ǔkxip.

12

Topa Koxuk te tikmǔ'ǔn ka'ogǎ'ax

¹ 'ǔkxape xop, 'ǎte 'ǎp-tup, xa 'ǎxop hǎmyǔmmǔg max, nǔy Topa Koxuk yǎ tikmǔ'ǔn ka'ogǎ yǔmmǔg, ha' kuxa mǎm ka'ok xop ka'ogǎhǎ', puyǐy hǎpxopmǎ max. ² 'ǎxop te 'ǔg hǎpxopmǎ'ax hittap yǔmmǔg, 'ǐhǎ Topa hǎ 'ǎpuknǔg, ha topa komut xop yǐy hok te 'ǎxat, tu 'ǎmǔgǎ kummuk. ³ Yǐy 'ǎte xa hǎmyǔmmǔgǎhǎ. Tikmǔ'ǔn 'ǔm te: "Pǔyǎ Topa Yeyox pu hǎpkummugǎ," kaxǐy, yǎ Topa Koxuk te' ka'ogǎ 'ohnǎg, pu tu hǎm'ǎktux kummuk. 'ǎmhok. Ha tikmǔ'ǔn 'ǔm te: "Yeyox yǎ yǔmǔg xuxyǎ!" kaxǐy, yǎ Topa Koxuk te' ka'ogǎhǎ', pu tu hǎpxe'e 'ǎktux.

⁴ Topa Koxuk te tikmǔ'ǔn ka'ogǎhǎ', pu hǎpxopmǎ max punethok, tup-xehnǎg te' ka'ogǎhǎ', pu tu hǎpxopmǎ'. ⁵ Ha yǔmǔ'ǎte hǎpxopmǎ punethok, nǔy yǔmǔg xuxyǎ tu hǎpxopmǎ', yǎ yǔmǔg xuxyǎp-xet puk hǎm. ⁶ Ha tikmǔ'ǔn 'ǔm ka'ogǎhǎ', pu tu hǎpxopmǎ', tu' nǔy ka'ogǎhǎ', pu tu hǎpxopmǎ nǔy, ha Topap-xet te' xohix ka'ogǎhǎ', pu tu hǎpxopmǎ'. ⁷ Topa te' kuxa mǎm xop xohix ha hǎmmaxnǎhǎ', tu' xohix tu' mǔg. Yǎ Topa Koxuk te' kuxa mǎm ka'ok xop xohix kopa' xip, ha Topa te' xip'ax tu' mǔg, puyǐ' xohix pĕnǎ'. ⁸ Topa Koxuk te tikmǔ'ǔn 'ǔm ka'ogǎhǎ', puyǐy' nǔy mǔ'nǐynǎm hǎm'ǎktux hǎ, xi' nǔy ka'ogǎhǎ', puyǐ' nǔy hǎmyǔmmǔgǎ', ⁹ xi' nǔy ka'ogǎhǎ', puyǐy kuxa yǔm ka'ok, xi' nǔy ka'ogǎhǎ', puyǐy nǔy pakut hittupmǎ ¹⁰ xi' nǔy ka'ogǎhǎ', puyǐy hǎpxopmǎ ka'ok xe'ĕgnǎg, yǎ tikmǔ'ǔn puxet te' mǐy hok, xi' nǔy ka'ogǎhǎ', puyǐy Topa pupi hǎm'ǎktux, xi' nǔy ka'ogǎhǎ', puyǐy hǎmyǔmmǔg, nǔy Topa Koxuk yǔg hǎpxopmǎ'ax yǔmmǔg, nǔy 'ǔkoxuk puknǔg yǔg hǎpxopmǎ'ax yǔmmǔg kamah, xi' nǔy ka'ogǎhǎ', puyǐ' yǐy'ax puknǔg hǎ hǎm'ǎktux, xi' nǔy ka'ogǎhǎ', puyǐy nǔ hǎm'ǎktux puknǔg yǔmmǔgǎ'. ¹¹ Yǎ Topa Koxuk puxet, tu' kuxa mǎm xop xohix ka'ogǎhǎ', tup-tup, hu tikmǔ'ǔn ka'ogǎ'ax pu hǎpxopmǎ punethok.

Kunnix hǎ 'ǎyǐn puxet

¹² Tikmǔ'ǔn yǐn puxet, tu' kup punethok pip, ha' mǎg te' yǐn kopa' pip punethok, xi' kuxa, xi' tex, yǎ' xohix, hǎ kaxǐy yǔmǔg xohix, tu Kunnix hǎk yǐn puxet. ¹³ Yǎ yǔmǔg xohip-tox pix, Topa Koxuk te yǔmǔg putox pix, nǔy Kunnix hǎ yǔmǔg yǐn puxet. Yǎ yǔmǔg xohix, 'ok pe Yoneo xop, 'ok pe' puknǔg xop, 'ok pe tayǔmak pop tu yǔmǔg hǎm, 'ok pe' xuxyǎ xat'ax pu yǔmǔg hok hǎ' hǎm, yǎ yǔmǔg xohix te Kunnix hǎ' yǐn puxet. Ha Topa Koxuk te yǔmǔg xohix kopa' xip, yǐy yǔmǔg kuxap-xet Yeyox Kunnix kuxa mǔtik.

¹⁴ Ha' yǐn kup puxet'ah. 'ǎmhok. Yǎ' kup punethok. ¹⁵ Pax pu' pata yǐy, tu hǎm'ǎktux, hu: "Akmǔn te yǎk yǐm'ah, huk yǐn yǔg 'ohnǎg," kaxǐy. Puxi' yǎ' yǐn yǔg xe'e'. ¹⁶ Pax pu' yǐpkox yǐy, tu: "Ak pa'ah, huk mǔn yǐn yǔg 'ohnǎg," kaxǐy. Pǎyǎ yǎ' yǐn yǔg xe'e'. ¹⁷ Pax

pu' pa puxet xip 'ūyīn kopah, puxix hām'āpak 'ohnāg. Pax pu' yīpkox puxet xip 'ūyīn kopah, puxix tu' hax 'ohnāg. ¹⁸ Yīy Topa te tikmū'ūn mīy, tu' yīn mīy, ha' kup punethok, xi' māg punethok, 'ūp-tup ha' mīy. ¹⁹ Pax pu' kuxap-xehnāg xip, puxix tu kuxap-xet, 'ap yīn'ah. 'Āmhok. ²⁰ Yā' kopa' pip xop xohix hā' yīn puxet.

²¹ Pax pu tikmū'ūn pa yīy, nūy tu' yīm pu hām'āktux, hu: "Mōg, 'āte 'āp-tupnōg," kaxīy. Yā' kummuk, 'ūhitop tu' xuktux. Ha kaxīy 'āxop yā 'ākuxa mām ka'ok xop, tu Kunnix hā 'āyīn puxet, tu 'āxape xupmā hok. ²² 'Amhok. 'Ūyīm xut, puxi' yīn tu pu'uk, ha kaxīy 'āxop yāy xape xut hok, ka 'āxop 'āpu'uk kamah. ²³ Tikmū'ūn te yāy yīn mō'nīy, 'ūyāg mō'nīy, nūy nō xex max, ²⁴ tu mō' yāg nōy nīy 'ohnāg. Hā kaxīy Topa te tikmū'ūn yīn xohix mīy, ha' xohix max, ²⁵ ha' yāyxatat 'ohnāg, yīy yāy hā tu tehet. ²⁶ 'Ūyīn yāg xūy, puxix tu yīn xohix xūy kamah. 'Ūyīn yāg tap, puxix tu yīn xohix tap. 'Ūkuxa mām ka'ok xop te tikmū'ūn yīn putuk, 'ūyāg xūy, ha' nōy xop xohix hittup 'ohnāg.

²⁷ 'Āxop te Kunnix hā 'āyīn, yā 'āxohix te Kunnix hā 'āyīn yāg. ²⁸ Topa te hāpxopmā māynāg 'ūkuxa mām ka'ok xop kopah, tu tik xop mō'pok hāmāxap, hak-nāy tu tik xop nōy te Topa pupi hām'āktux, hak-nāy tu tik xop nōy te hāmyūmmūgāhā', hak-nāy tu tik xop nōy te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg, ha tikmū'ūn puxet te' mīy hok, hak-nāy tu tik xop nōy te' pakut xop hittupmāhā', xi' nōy xop te' nōy hā tu' tehet, xi' nōy xop te' nōy xat, xi' nōy xop te' yīy'ax puknōg hā' yīy. ²⁹ 'A' xohix mō'pok'ah, 'a' xohix te Topa pupi hām'āktux'ah, 'a' xohix te hāmyūmmūgā'ah, xix 'a hāpxopmā ka'ok'ah. ³⁰ 'A' xohix te' pakut'ax hittupmā'ah, xi' yīy'ax puknōg hā' yīy'ah, xi' nōy pu 'a' yīy'ax 'ūm yūmmūgā'ah. ³¹ Yīy Topa tu' xax, pu 'āka'ogā', xayīy 'ānōy ka'ogā' 'ūyānān tu'.

Pāyā 'āte xa' mūg putup putat xe'ēgnāg.

13

'Ānōy putup pax

¹ Pax tikmū'ūn yīy'ax hāk yīy, xix pexkox yōg nū'pok xop yīy'ax hāk yīy, pāyā 'ātek nōy putup pax hok, kopxi' hitop tuk yīy, yāk yīy'ax te 'āmānex te xap kāyā'ax putuk, yā' kax ka'ok, pāyā hitop hā' kax, tu' nōy yūmmūgā'ohnāg. ² Pax 'āte Topa pupi hām'āktux, xix hāmyūmmūg xexka', xix hām'āktux xe'e yūmmūg, xix kuxa yūm 'ūm ka'ognāg, nūy yīktix xut hām tu', pap-tup pax hok, kopxi' hitop hā hāpxopmā'. ³ Pax 'āte yāy yōg hāpxop xohix popmā', xix yāy yīn hōm pu mō'hap, nūy Topa pu haxyā', pa 'ātep-tup pax hok, kopxi' hitop hā hāpxopmā'.

⁴ Tikmū'ūn te' nōy putup pax, puxi' hip, tu nōā' tot, tu' nōy kuxa ka'. 'Ap yīpkumīy'ah, tu yāy mūn kutōgnāg pe'paxex, 'a yāy mūn xexka 'āktux'ah, ⁵ tu' yīy pu'uk, nūy tu' nōy gāyā hok, 'ap yāy mūn te māxap pe'paxex'ah, 'ap gāy'ah, 'a' nōy yōg hāpkummuk mīy'ax xutigā'ah, pāyā' xaxogāhā'. ⁶ Tikmū'ūn te' nōy putup pax, puxi' nōy hāpkohe' mīy hā tu hittup hok, pāyā hāmyok mīy'ax hā' hittup. ⁷ 'Ap kuxa teknōg'ah, pāyā nōā'tot, 'ūkuxa yūm ka'ok tu', tu hāmmax hip, puyīy Topa hāpxopmā'.

⁸ Tup-tup pax, tup-tup kux 'ohnāg. Hōnhā tikmū'ūn te Topa pupi hām'āktux, tu' xuktux kux putup. Ha' yīy'ax puknōg hā tikmū'ūn yīy, pāyā' kux putup kamah. Ha hāmyūmmūg, pāyā' xaxogāp-tup kamah. ⁹ 'Ūgmū'āte hāmyūmmūg kutōgnāg, ha tikmū'ūn te Topa pupi hām'āktux kutōgnāg kamah, ¹⁰ pa 'āmnīy 'ūm mō'nā'ax, 'ihā yūmūg xuxyā nūn, 'ihā' xexka xe'ēgnāg tu' nūn, ha Topa Koxuk te tikmū'ūn ka'ogā'ax kux putup, yūmū'āte yāyhā ka'ok hah, ha hāpxopmā'ax hittap yāyxaxogāp-tup.

¹¹ Hōmāk kutīgnāg, yāk mūn hā kaxop, tu hām'āktux, tu kaxop putuk, xix 'āte hāmpekpaxex tu kaxop putuk, pāyā hōnhāk xip tap, hu 'āte kaxop yōg hāpxopmā putuk 'a mīy'ah. ¹² Hōnhā yūmū'āte yāy pa pēnā'ax hā yāy pa pēnāhā', tu' pēnā kummuk, pa 'āmnīy 'ūm mō'nāp-tup, 'ihā yūmū'āte Topa pa pēnā max, 'ūyīkāgnāg hā' tihi tu'. Hōnhā yūmūg'āte Topa yūmmūg kutōgnāg, pa 'āmnīy 'ūm mō'nāp-tup, ha 'āte Topa yūmmūg maxp-tup, yā kaxīy hā Topa tek yūmmūg.

¹³ Hõnhã yũmũg kuxa mãm ka'ok Yeyox Kunnix kopah. Yã hãpxopmã'ax max. Xix yũmũ'ãte hãmmax hip, tu Kunnix putpu' nũn'ax hip, nũy yũmũg mõg pexkox hah. Yã hãpxopmã'ax max kamah. Xix yũmũg yãy putup pax, tu' kux 'ohnãg. Yã hãpxopmã max'ax xe'ẽgnãg.

14

Topa Koxuk te tikmũ'ũn ka'ogãhã'

¹ 'Ūmax, ta' nõy putup pax. 'Äpu 'ãnõy putup pax xexka'. Topa tu' xax pu pexkox yõg hãpxop popmã xa'. Yã' max xe'e', pu Topa pupi hãm'ãktux. ² 'Ūyĩy'ax puknõg hã tikmũ'ũn yĩy, puxix Topa tu hãm'ãktux, pãyã tikmũ'ũn 'ũm pu hãm'ãktux'ah, 'ũyĩy'ax yã' puknõg hah, ha Topa Koxuk te' ka'ogãhã', pu Topa yõg hãm'ãktux xe'e 'ãktux. ³ Pa tikmũ'ũn te Topa pupi hãm'ãktux, puxix tikmũ'ũn pu' xuktux, tu mõ'nĩynãm, tu nõ teheh. ⁴ Tikmũ'ũn yĩy, 'ũyĩy'ax puknõg hã' yĩy, puxix mõ yãy nĩynãm, pãyã tikmũ'ũn te Topa pupi hãm'ãktux, puxi' kuxa mãm ka'ok xop xohix mõ'nĩynãm.

⁵ 'Äte 'ãp-tup, xa yĩy'ax puknõg hã 'ãyĩy, pãyã 'ãte 'ãp-tup xexka', xa Topa pupi hãm'ãktux, nũy 'ãnõy xop ka'ogã', ha' nõy te yãy mũn puxet ka'okgãhã'. Yã' yĩy'ax puknõg hã hãm'ãktux. Pãyã tikmũ'ũn xip, nũy nõy pu hãmyũmmũgã', puxi' yĩy'ax puknõg yõg hãm'ãktux yũmmũgã', nũy hãm'ãktux'ax hã' nõy ka'ogã'. ⁶ 'Ūkxape, 'ãhãk mõg, tu' yĩy'ax puknõg hãk yĩy, kopxix mõ'ãnĩynãm 'okpa Topa yõg hãm'ãktux xe'e 'ãktux. Pãyã 'ãte xa hãmyũmmũgãhã', 'ihã tikmũ'ũn yãy yĩy'ax hã 'ãte Topa pupi hãm'ãktux, tu xa' xuktux, kopxix mõ'ãnĩynãm xe'ẽ'.

⁷ 'Ūg'ãpax, xayĩy hãmyũmmũg. Tikmũ'ũn kutex, ha kama hãpxop kãyã'ax pip punethok. Tik kãyã kummuk, puxix tikmũ'ũn kutex yũmmũg 'ohnãg. ⁸ Tik 'ũm te kãyã'ax, mĩxux xop tut hã kãyãhã', nũy xonat xop xãnã', tu kãyã kummuk, puxix xonat te hãm'ãpak, pãyã hãmyũmmũg 'ohnãg, 'ok yãykix'ax, 'ok pe' xit'ax. ⁹ Ha kaxĩy 'ãxop te hãpxopmãhã'. Tikmũ'ũn te' yĩy'ax puknõg hã' yĩy, puxi' nõy te hãm'ãktux 'ũm yũmmũg'ah, 'ũpuknõg hah, ha hãm'ãktux yãyxaxogã'ax. ¹⁰ Hãm xexka yõg yĩy'ax xohix punethok, ha' yĩy'ax xohix hã' hep nõy xop te hãm'ãktux, tu yãy yĩy'ax hã hãmyũmmũg. ¹¹ 'Äte' yĩy'ax yũmmũg hok, puxix tik puknõg hãm'ãktux, tu 'ãhã' puknõg, ha hamũn hãk puknõg kamah. ¹² Yĩy xax, pu Topa Koxuk 'ãka'ogã', pa' xax hãmãxap, pu 'ãka'ogã, xayĩy 'ãnõy xop ka'ogã kamah.

¹³ Yã' max tikmũ'ũn te' yĩy'ax puknõg hã' yĩy, pãyã max xexka', 'ũnõy xop pu hãm'ãktux yũmmũgã', nũy tikmũ'ũn yãy yĩy'ax hã hãmyũmmũgã', puyĩy hãmyũmmũg. ¹⁴ Topa pu 'ãte hãm'ãktux, 'ũyĩy'ax puknõg hãk yĩy, kopxix kuxa te hãm'ãktux xe'e', pak putox te hãmyũmmũg 'ohnãg, 'ãte' yĩy'ax puknõg yũmmũg 'ohnãg tu'. ¹⁵ 'Äte putep mũn mĩy'ax? 'Äte Topa pu hãm'ãktux yãy kuxa hã, tu' yĩy'ax puknõg hãk yĩy, pa yãy putox hã 'ãte hãm'ãktux kamah, nũy tikmũ'ũn yãy yĩy'ax hã hãm'ãktux, hu hãmyũmmũg. ¹⁶ 'Äkuxa hã xate Topa pu hãm'ãktux, puxix 'ãxape' xupax, pãyã' yĩy'ax yũmmũg hok, puxix hãm'ãktux yũmmũg hok, nũy tu: Hamũn, kaxĩy. Yã' hitop hã' xupak, 'ũyĩy'ax puknõg yũmmũg 'ohnãg tu'. ¹⁷ Yĩy xate hãm'ãktux mãynãg, 'ihã Topa pu hãm'ãktux, pãyã 'ãxape xop mõ'nĩynãm 'ohnãg. ¹⁸ 'Äte Topa pu: 'Ämax Topah, xatek ka'ogãhã', 'ũg yĩy'ax puknõg hãk yĩy punethok, kaxĩy. Yãk yĩy punethok, ha ta 'ãxop yĩy kutõgnãg. ¹⁹ Pãyã yãy kotĩnnã' xop mũtik tihĩ', kopxix tikmũ'ũn yãy yĩy'ax hã hãm'ãktux, 'ãteputup, pu tikmũ'ũn yõg hãm'ãktux kutõgnãg 'ãpax, puyĩy Topa' ka'ogã, pu' nõy xop pu nõ hãm'ãktux. Pa' yĩy'ax puknõg hãk yõg tox 'ãte putup'ah.

²⁰ 'Ūkxape: 'Äxop hã kaxop'ah, pãyã hãpkummuk mĩy hok, kaxop putuk, 'ihã hãmpe'ãpaxeh 'ũxip tap xop putuk. ²¹ Yã Topa yõg tappet te Topa yõg hãm'ãktux'ax 'ãktux, hu:

“Äte nũhũ tikmũ'ũn pu hãm'ãktux putup,
tu' yĩy'ax puknõg hã hãm'ãktux putup,
xi' puknõg yĩkox hã hãm'ãktux putup,

pa yōg tikmū'ūn te hām 'ūm 'āpak 'ohnāg," kaxīy.

²² Tikmū'ūn te' yīy'ax puknōg hā Topa pupi hām'āktux, puxix tu' kuxa mām hok xop pu hām'āktux, yā hāpxopmā xe'ēgnāg, pāyā' kuxa mām ka'ok xop pu hām 'ūm 'āktux'ah. ²³ 'Āxop yāykotīnnāhā', 'āxohix te' yīy'ax puknōg hā 'āyīy, puxix hāmyūmmūg hok xop te: "Ūxohip-tox kummuhnāg!" kaxīy. ²⁴ Pa 'āxop xohix te Topa pupi hām'āktux, 'īhā' kuxa mām hok xop mōxakux, puxix hām'āpax, tu yāy yōg hāpxopmā'ax kummuk tu' yāyhāhup, ha Topa te' kopit putup, hamūn te hāmyūmmūg hah. ²⁵ Ha Topa te hāmpe'paxex yūmmūgāp-tup, yīy nū'xup putup, 'ūkuxa te' yēy tu', tu: "Ya hamūn! Topa te 'āxop mūtik pip!" kaxīy.

Hāpxopmā max 'īhā yāy kotīnnā' pip

²⁶ 'Ūkxape xop, 'āte xe xa hām'āktux putup. 'Āxop yāykotīnnā' pip 'īhā', yā' max 'āxape 'ūm kutex, nūy Topa 'āktux max, xi' nōy hāmyūmmūgā', xi' nōy te Topa yōg hām'āktux xe'e 'āktux, Topa te' yūmmūgā tu' xuktux. Xi' max, 'ānōy yīy'ax puknōg hā tu yīy, xi' nōy te yīy'ax yōg hāmyūmmūg'ax 'āktux, tu tikmū'ūn yāy yīy'ax hā hāmyūmmūgāhā', puyī' kuxa mām xop xohix mō'nīynām. ²⁷ 'Āxop 'ūm yīy'ax puknōg hā 'āyīy putup, 'īhā 'āyīy, 'āp-xet yīy hāmāxap, xik-nāy tu' nōy yīy, xik-nāy tu' noy, tu mōktu yā tikoyuk yīy, tu' hip, pu' nōy 'ūyīy'ax puknōg hā' yānān, nūy tikmū'ūn yāy yīy'ax hā' xuktux, puyī' xohix hāmyūmmūgā'. ²⁸ 'Ūxip hok tik te' yūmmūgā', ha ta' kux, tu yāy pu hām'āktux, xix Topa pu hām'āktux yāy kuxa kopah. ²⁹ Tikmū'ūn 2 tu yīy kux, pe 3 tu yīy kux, xa' hip, pu' nōy xop kopit, 'ok pe tik te Topa pupi hām'āktux, 'ok pe' koxuk puknōg pupi hām'āktux. ³⁰ 'Ūxape yok, tu hām'āktux putup, 'īhā' nōy te Topa pupi hām'āktux, puxix tikmū'ūn māxap hā hām'āktux kux, tu ta' yūm, pu' nōy Topa yōg hām'āktux 'ūyānān tu' āktux. ³¹ 'Āxop xohix te Topa pupi hām'āktux'ax, 'ūp-xet hāmāxap, hak-nāy tu' nōy te', xik-nāy tu' nōy, tu mōktu 'āxohix te hām'āktux kux, ha kaxīy 'āxop te hām'āktux xohix yūmmūg putup, nūy tu hittup. ³² Tikmū'ūn te Topa pupi hām'āktux, puxix yāy mūn xat, 'ok pe' max hām'āktux, 'ok pe' kummuk hām'āktux. ³³ Yā Topa te yūmūg xānā hok, 'ūg hāpxopmā kummuk, pa yūmūg xānāhā 'ūg hāpxopmā max.

Ha kaxīy 'ūkuxa mām ka'ok xop xohix yāykotīnnānā' pip. ³⁴ Ha 'ūn xop yīy hok. 'Ūxat hok, puyīy hām'āktux hok. Yoneo xop yōg xat'ax te' xat hok kamah, yīy tux hok, pu 'ūn kuxa mām ka'ok xop xat hok kamah. ³⁵ 'Ūn te' yīkopit putup, puxi' hip, nūy yāy pet kopa yāy yīpxox yīkopit. 'Ūn te hām'āktux, 'īhā' xohix yāykotīnnāhā' pip, puxix tu hupmā'.

³⁶ 'Ok 'āxop te Topa yōg hām'āktux mīy? 'Ap mīy'ah. 'Ok pe Topa te mō'āp-xet kutnāhā'? 'Āmhok. ³⁷ 'Āxop 'ūm te yāy xexka pe'āpaxeh, nūy mō 'ākutnāp-xet pe'āpaxeh, xix Topa Koxuk te 'āka'ogā'ax pe'āpaxeh, kopxix xa hāmyūmmūgā'. Yūmūg xuxyā tek xat 'ūxa kax'āmi'. ³⁸ Tikmū'ūn 'ūm te hām'āpak hok, 'āpu nōm pu 'āyipkox pip hok kamah.

³⁹ 'Ūkxape xop: 'Āpu, Topa pupi hām'āktux pax, tu' tux hok, pu yīy'ax puknōg hā tu yīy kamah. Yā' max. ⁴⁰ Pāyā hāpxopmā māynāg, 'īhā yāykotīnnāhā' 'āpip.

15

Kunnix te putpu' hi'

¹ 'Āte xa hām'āpak max'ax 'āktux, ka' xaxok. 'Āxop te hām'āpak, yā 'ākuxa mām ka'ok hōmā xix hōnhā'. ² Yā hām'āpak max'ax hā 'āxop kuxa tup, tu' mām ka'ok 'āmō kuma 'āmōg. 'Ok pe 'ākuxa te yā hitop hā' mām ka'ok.

³ Topa te 'ā hām'āktux, ha 'āte xa' xuktux, yā hām'āktux xe'e', hu: Kunnix xok, yūmūg pupi' xok, yūmū'āte hāpkummuk mīy pax ha' xok, ha Topa yōg tappet te' xuktux, ⁴ ha nō hāpkot, ha 'āmnīy 3 nōg, 'īhā' putpu' hi', ha Topa yōg tappet te' xuktux, ⁵ ha Pet te Kunnix pēnāhā', hak-nāy tu mō'pok xop te 12 te' pēnāhā', ⁶ hak-nāy tu tikmū'ūn te 500 te' pēnāhā', nōm xop kuxa mām ka'ok te 500 te' pēnāhā'. Tikmū'ūn 'ūm yā' pip, pāyā' yāg xakix hittap. ⁷ Hak-nāy tu Tiak te' pēnāhā', hak-nāy tu mō'pok xop xohix te' pēnāhā'.

⁸ Ha ka'ax hã 'âte Kunnix pēnãhã', 'ũka'ax hãk kuxa te yũmũg xuxyã kopa' yũm ka'ok. ⁹ Yã 'âte mō'pok xop hãk ka'ax, tuk kutōgnãg, huk xax te kutuk, tu yãyhãhup, pãyã Yeyox te nũgkutnãhã 'ũka'ax hã. Hõmã 'âte kuxa mãm ka'ok xop xũygãhã', huk xax te kutuk. ¹⁰ Pa Topa te 'ã hãmmaxnãhã', huk mōgkutnãhã, ha 'âte hãpxopmãhã punethok, ha mō'pok xop nōy hãpxopmã kutōgnãg, pak puxet'ah, yã Topa tek ka'ogãhã', 'üyỹ hãpxopmã ka'ok. ¹¹ Yỹ 'ãtep yũmmũg putup'ah, 'ok pek hãm, 'ok pe yãk nōy hãm, pak mũg xohix te hãm'ãpak max'ax 'ãktux, ha 'ãkuxa mãm ka'ok hãm'ãktux'ax kopah.

Yũmũ'ãte putpuk hip-tup

¹² Hak mũ'ãte Kunnix te putpu hi'ax 'ãktux. Tep te xỹ 'ãxop 'ũm te: “Yũmũg yog xakix xop te putpu hip-tup 'ohnãg,” kaxỹ. ¹³ Pax pu' xakix xop putpu tu hi hok, puxix Kunnix 'a putpu hi'ah kamah. ¹⁴ Pax pu Kunnix putpu tu hi hok, kopxik mũg hitop hã hãm'ãpak max'ax 'ãktux, ha yã 'ãkuxa kama 'ũhitop hã' mãm. ¹⁵ Kamah: Kunnix putpu tu hi hok, kopxik mũg yã' koit, 'ihã Kunnix putpu hi'ax 'ãktux. Pax pu' xakix xop putpu tu hi hok, puxix Topa yã Kunnix putpu hĩnnã hok kamah. ¹⁶ Pax pu' xakix xop putpu tu' hi hok, puxix Kunnix putpu tu hi hok. ¹⁷ Pax pu Kunnix putpu tu hi hok, puxix 'ãkuxa hitop hã' mãm ka'ok Kunnix kopah, ha 'ãkuxa tup 'ohnãg. Yã' kummuhnãg. ¹⁸ Pax pu' xakix xop kuxa hitop tu' mãm, tu Topa yōg putat hã' mōg hok, puxix tu Topa hãptox hã' pi nōmhã'. ¹⁹ Pax hãm tup-xet hã yũmũ 'ãte Kunnix hip, xix pekkox hã yũmũg mōg hok, puxix yũmũg kuxa xakix putũmnãg, yũmũg hittup 'ohnãg tu', ha' kuxa mãm hok xop tu hittup.

²⁰ Pãyã Kunnix te putpu hi xe'ēgnãg, 'ãte hãpxe'e 'ãktux, yĩ' xakix xop te putpu' hip-tup kamah. ²¹ Tik puxet 'Anão te hãpkummuk mỹ, yỹ yã' xohix xakix, hã kaxỹ tik puxet nōy te' putpu' hĩnnãhã'. ²² 'Ūxohix xakix mōnãyxop te mãxap 'Anão hah, hã kaxỹ 'ũxohix te putpu' hip-tup, Kunnix hãh. Yã Kunnix te' putpu' hĩnnãp-tup. ²³ Tu ta putpu' hi hãmãxap, hak-nãy tu Kunnix yōg tikmũ'ũn hip-tup, 'ihã Kunnix putpu' nũn. ²⁴ Yã hãmãxatamuk ka'ax xohix yōg xox putox, ha Kunnix te hãpkummuk xop yōg xexka xop xohix nōãp-tup, xi' xat'ax kummuk xop xohix nōãp-tup, nũy Topa yũmũg Tak ha' nũnnã', puyỹ Topa pu' yĩpkox pi'. ²⁵ Ha Kunnix te' xat putup, tu mōktu Topa te' gãyxop kuxyã', tu mōktu hãmgãy xop xohix kuxyãhã', tuk-tok Kunnix ha' nũnnãp-tup, pu tu' nōa'. ²⁶ Ha' ka'ax hã Topa te' xat putup, puyỹ tikmũ'ũn xakix hok, ²⁷ yỹ Topa yōg tappet te: “Topa te' xexka xop xohix nũnnãhã', pu tu' yĩpkox pi',” kaxỹ. Pãyã Topa mũn xexka', tu Kunnix ha' nũnnã'ax hãmgãy xop yōg xexka xop, ²⁸ tu' kuxyãhã', puxik-tok te yã Tak pu' yĩpkox xhip, pu tu' xat, tu' hep xop xohix xat'ax, 'ũxexka xe'ēgnãg tu'.

²⁹ Tikmũ'ũn 'ũm te' nōy xok tup-tox pix, yỹ 'ãte 'ãyĩkopit, hu: Teptu xatep-tox pix 'ãxape xok pupi', 'ihã xate' putpu' hi'ax 'ãktux hok? ³⁰ Xik mũ'ãg. Tep tuk mũg xũy, xik mũg xakix putũmnãg, nũy hãm'ãpak max'ax 'ãktux? ³¹ 'Ūxape xop, 'ãte xa hãm'ãktux, tu hãpxe'e 'ãktux. 'Åmnỹ xohix 'ihãk xok putũmnãg. 'Åte xa hãpxe'e 'ãktux. 'Åxop te hãpxopmã max, yĩk hittup, yã yũmũg kuxap-xet yũmũg xuxyã Yeyox Kunnix kuxa mũtik. ³² Hõmãk xip nũnte kōmẽn 'Epex tu', ha' gãy xop te hãmgãy putuk, tuk putex putup, 'ãte hãm'ãpak max 'ãktux hah. Pax 'ãte hãm'ãktux, puyỹ tikmũ'ũn 'ũgmax 'ãktux, kopxi' hitop hã hãm'ãktux. Pax pu' xakix xop putpu tu hi hok, kopxix max yũmũg hãpxopmã hãmpuknōg xop putuk, ha: “'Åpu yũmũg xit, xix xo'op. Yã hãptup 'ihã yũmũg xakix,” kaxỹ. Yã' hitop hã hãpxopmãhã'.

³³ Yãy hã mō'ãmã hok. Tik kummuk mũtik 'ãmōg, hu ta 'ãkummuk kamah. ³⁴ 'Åpu hãpxopmã kummuk kuxyã', tu Topa yōg putat hã 'ãmōg putpu'. 'Åxop 'ũm te Topa yũmmũg 'ohnãg. 'Åte xa' xuktux nũy xa' hupmã'.

Yũmũg yĩn te putpu' hip-tup

³⁵ Pa tikmũ'ũn 'ũm xek yĩkopit, hu: “Tep te xỹ 'ũxakix xop putpu hip-tup?” kaxỹ. “'Ūyĩn te xỹ?” kaxỹ. ³⁶ 'Åxop te hãmũmmũg 'ohnãg! 'Åxop te hãpxop xap xok 'ihã' xok, pu tu' xokax. ³⁷ Ha' xap, 'ok pe xuxnãg xetox xap, 'ok pe mĩxux xap nōy, 'ũxap mũn 'ap mĩxux yĩnmũn'ah. ³⁸ Ha Topa te hãpxop xap xohix yãyhã mĩxux, yã Topa tep-tup.

³⁹ Ha' hi'ax xop xohix punethok. Yā tikmū'ūn yīn puxet, xix xokxop yīn yā' nōy, xix putuxnāg xop yīn yā' nōy, xix mām xop yīn yā' nōy.

⁴⁰ Ha pekkox yōg xop yīn yā' nōy, xix hām xexka yōg xop yīn yā' nōy. Ha' xohix max, pāyā hāmmax nōy. 'Ap nōy putuk'ah. ⁴¹ Māyōn max, tu hāptupmāhā', ha māyōnhex max, tu 'āmñy tupmāhā', ha māyōnnāg xop xohix max kamah, tu hāptupmā nōy. 'Ap nōy putuk'ah.

⁴²⁻⁴³ Ha kaxīy 'ūxakix xop te putpu hip-tup. 'Ūyīn yā hahām yōg, ha nō hāpkot, 'ūkummuk tu', yā' xok xe'e'. Pa putpu' hi, 'ihā' yīn tup, tu yīn ka'ok, tu yīn max, 'a xep xok putup'ah. ⁴⁴ Putpu' hi, 'ihā yā pekkox yōg yīn. 'Ūyīn hittap yā hām yōg, ha' yīn tup pekkox yōg. ⁴⁵ Yīy Topa yōg tappet te: "Tik te māxap 'āxet'ax 'Anāo, ha Topa te' hīnnāhā'," kaxīy. Pa 'Anāo nōy 'āxet'ax Kunnix, tu hāpxohix hīnnāhā'. ⁴⁶ Tu hām yōg yīn mīy hāmāxap, nūy kunāy tu pekkox yōg yīn mīy. ⁴⁷ Ha 'Anāo te māxap mīy, 'ihā hāpkōnōn hā' mīy, pa 'Anāo nōy te pekkox tu' nūn. ⁴⁸ Hām xexka yōg xop te hām yōg 'Anāo putuk, ha pekkox yōg xop te 'Anāo nōy putuk, nōm te pekkox tu' nūn. ⁴⁹ Yūmū'āte hām yōg tik putuk nōmhā, pāyā tik nōy te pekkox tu' nūn, ha yūmū'āte Kunnix putuk putup.

⁵⁰ Ūkxape xop, 'āte xa hāmyūmmūgāp-tup, hu: Tikmū'ūn yīn yā hām yōg, ha' yīn xī' hep 'āta hā' mīy, yīy Topa pēnā hok pekkox kopah, tu pekkox yōg hāpxop pop hok kamah.

⁵¹ Ūg 'āpax, nūy hām'āktux xe'e' āpax. 'Ap xohix xakip-tup'ah. pāyā yūmūg yāyhāp-tup pekkox yōg tikmū'ūn, ⁵² hāpxip 'ohnāg 'ihā', tikmū'ūn pa xax te kutāgnāg, 'ihā yūmūg yāyhā pekkox yōg tikmū'ūn, 'ihā mīxux xop tut kāyāp-tup. Ha' xakix xop te putpu hip-tup, 'ūyīn yā pekkox yōg yīn, tu putpu' hip-tup, ha yūmū'āte yāyhāp-tup kamah. ⁵³ Yā Topa te hām yōg yīn xit putup, nūy pekkox yōg yīn hā yūmūg mō'tat 'ūyānān tu', pu tu xakix'ax xop yāyhā xakix hok xop, ⁵⁴ Ha pekkox yōg yīn hā mō yūmūg tat putup, 'ūyīy yūmūg xakix hok, yā Topa te' xat putup, nūy yūmūg xakix kuxyā', 'ūyīy yūmūg hi xe'ēgnāg mō kumak mog. Yā Topa yōg tappet te: "Topa te' xat hok pu tikmū'ūn xep xakix hok, yīy Topa te' xūy'ax kuxyā kamah, Topa mūn ka'ok xe'ēgnāg tu'."

⁵⁵ "Tep tu tikmū'ūn xohix xūy?"

Teptu tikmū'ūn xohix xakix?" kaxīy.

⁵⁶ Yā tikmū'ūn xohix te hāpkummuk mīy, tu' xat'ax pu' yīpkox 'ohnāg, hu' xohix xūy, hu' xohix xakix. ⁵⁷ Pa yūmū'āte Topa pu hām'āktux, tu: "Āmax Topah. Xatek mū ka'ogāhā', 'ūyīg mūg xakix hok, yāk mūg xuxyā Yeyox Kunnix tek mūg hīnnā xe'ēgnāg," kaxīy.

⁵⁸ Yīy Topa yōg putat hā 'āmōy kuma 'āmōg. Topa pu hāpxopmā max, yā yūmūg xuxyā te xa pagop-tup, 'āxop te' yūmmūg.

16

Paot te tayūmak pop mōg putup hāpxexka Yonex tu'

¹ Hōmā 'āte hāpxexka Ganax yōg kuxa mām xop pu hāmyūmmūgāhā', pu tayūmak pop, nūy Yonex yōg 'ūhok xop pu mō'kutnā'. Yā' max 'āxop kaxīy pop kamah, nūy hok pu popmā', ² yīy: Yenomīn xohix 'ihā tayūmak 'ūm mōy, nūy xeh, nōm tayūmak 'āxop te' pop'ax, tu mōktu 'āhak xupep, pu tayūmak pop hok 'ihāk nūn. ³ Tuk xupep 'ihā, 'āte tappet mīy putup, nūy mō'kutnā', 'ihā 'āxop te tik xop yīmōgatux, pu tayūmak mōgā kōmēn Yenoyanēn hah. ⁴ Pek mōg kamah tik xop mūtik.

Paot te hāmpē'paxex

⁵ Ūgmōg putup hāpxexka Māxenōn ha hāmāxap, nūy kunāy tu 'āhak mōg, ⁶ Pak xip ka'ok putup 'āxop mūtik hām'āxī hā, ha 'āxop 'hā 'āte'ax, pu 'āte hāpkumep kumaknāg. ⁷ 'A 'ātep-tup'ah 'āxop tuk xip pu'ūgnāg. Topa 'ūkputup, 'ūkxip ka'ok.

⁸ Nūn tek xip putup 'Epep tu', tu' hip, pu Yoneo xop yōg 'āmuk xexka 'āxet'ax Pētekok mīy, ⁹ puk hām xexkah, nūy hām'āpak'ax max 'āktux, tikmū'ūn xohix pu', pa tikmū'ūn yāg te hām'āpak max'ax putup nōg.

¹⁰ Timõn xupep 'ihã', mõy xãnã' pu 'ãpet kopa mõ'xip, nũy nõ hittupmã'. Yã hãpxopmãhã 'ũgmũn putuk, tu yũmũg xuxyã pu hãpxopmãhã'. ¹¹ Pũyã Tĩmõn pe'ãpaxeh kutõgnãg hok. 'ãmhok, pa hã tu' tehe', pu tu mõg, 'ũkuxa yũm 'ihã', nũy 'ũgha nũ putpu'. 'ãte' hip, pu nũk xape xop mũtik.

¹² 'ãte' Apot 'ãktux putup. Hõmã 'ãte tu hãm'ãktux, tu xe' xuktux, pu 'ãha mõg, yũmũg xape xop nõy mũtik, pa tute hãmpe'paxex, tu hõnhã' mõg putup'ah. Hãpxip kutõgnãg, puxi' mõg.

Tu ta hãm'ãktux kux

¹³ 'õg pa mõxip, 'ãkuxa mãm ka'ok. 'ãkuxãnõg hok, nũy ta 'aka'ok. ¹⁴ 'ãpu 'ãhãm, 'ihã 'ãnõy putup pax xexka'.

¹⁵ 'ãxop te 'Exteo yũmmũg, xi' xape xop. Nõm xop kuxa mãm hãmãxap hãpxexka Genex tu', tu Topa yõg tikmũ'ũn pu hãpxopmã max. 'ãte xa tu' xak, yãk xape xop, ¹⁶ pu nõm xop xi' xape xop yõg hãpxopmã'ax tat, tu hãm'ãpak, nũy nũ mũtik hãpxopmã, xa hã tu tehet.

¹⁷ 'ũgkuxa hittup, 'ũkxape xop nũn, hak kuxa hittup. Yã 'Exteo nũn, xix Potõnãn nũn, xix 'Ahkax nũn, ha mõgnĩynãm 'ãxop pupi', 'ãxop pip hok hah. ¹⁸ Ha mõgnĩynãm xexka', tu mõ'ãnĩynãm kamah. 'ãte' yũmmũg. Yã' max yũmũ'ãte nõm xop 'ãktux max.

¹⁹ Hãpxexka 'Ax yõg kuxa mãm xop te 'ãneo. 'Ak xix Pinixit te 'ãneo, xi' kuxa mãm xop te nõm pet tu yãytu nũ'nãhã', tu 'ãxop pu 'ãneo hõm. ²⁰ Hayũmmũg xape xop nũnte' pip, tu xa 'ũyĩmã'õy, tu 'ãmũg putup yãy kep hã, 'ãp-tup pax tu'.

Yũmũg xape xop xohix pu 'ãneo hõm, 'ũgmũn pupi 'ãneo.

²¹ 'ãte tappet kup paha', nũy tappet mĩy, hu: 'ũgmũn Paot te xa 'ãneo.

²² Nõm xop te yũmũg xuxyã putup nõg, pũyã Topa nõm hã hãpkummugã'. Yã yũmũg xuxyã nũn putpu', yĩy mã', Yãyã'!

²³ Pũyã yũmũg xuxyã Yeyox xa hãmmaxnã'!

²⁴ Yã 'ãte 'ãxop xohix putup pax Yeyox Kunnix hah. Tu ta tu' kux.

PAOT TE KONĪN XOP PU KAX'ĀMI' II

¹ 'Ūgmūn Paot. Topa tep-tup, huk xix Yeyox Kunnix yōg mō'pok xop kopah. 'Āte 'āxop pu' kax'āmi nūhū tappet yāy taknōy Tīmōn mūtik. 'Ūgmū'āte 'āxop pu' kax'āmi, yā Topa kopa' kuxa mām ka'ok xop pu kōmēn Konīn tu' xix Topa yōg tikmū'ūn pu hāpxexka Genex xexka tu'. ² 'Ūgmū'ātep-tup, pu yūmū yōg tak Topa xa hāmmaxnā', puyīy 'ākuxa māmā' xix yūmū xuxyā Yeyox Kunnix xa hāmmaxnā' xix 'ākuxa māmā'.

'Ūmax Topah

³ 'Āpu yūmū Topa pu hām'āktux, yā yūmūg xuxyā Yeyox Kunnux mūktak max pu hām'āktux, hu:

—Xatek mū'ā hā 'ātehe'. Yā 'āmax. Kaxīy.

Hamūn, yūmū yōg tak Topa te yūmūg pēnāhā', tu yūmūg kuxa ka', tu tikmū'ūn xohix xexka hā' tehe'. ⁴ 'Ūgmū yōg hāpkummuk pip, ha Topa tek mū'ā hā' tehe', yīk mū'āte tikmū'ūn hāg tehe'. Yā' pip tikmū'ūn yōg hāpkummuk xohix kamah. Topa tek mū'ā hā' tehe', hak mū'āte' pēnāhā', tu hāmyūmmūg, tu tikmū'ūn hāg tehe', yā Topa putuk. ⁵ Hōmā Kunnix xūy, ha ta hōnhā kamak mūg xūy, yā Kunnix putuk. Topa te Kunnix hā' tehe', ha ta Kunnix tek mū'ā hā' te xexka'. Yā yūmūg xūy, Kunnix putuk, ha Topa tek mū'ā hā' tehe', yā tute Kunnix hā' te putuk. ⁶ 'Ūgmūg xūy, tu 'āxop pu Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux, nūy 'āxop hāg tehet, ha Topa te 'ākuxa kummuk xit, nūy 'ākuxa max tat, 'ūyānān tu'. Topa te yūmū'ā hā' tute', kopxik mūg 'āxop hāg tehet kamah, nūy 'āxop ka'ogā', xayīy 'āxop xūy hā tot, tu hāmmax hip. Yāk mūg putuk, 'ūgmū'āte xūy hā tot kamah 'āxop putuk. ⁷ 'Ūgmū'āte xa hāmmax hip punethok. Yāg mū'āte' yūmmūg 'āxop xūy 'ūgmūg putuk, ha Topa te 'āxop hā tep-tup, tutek mū'ā' tep-tup putuk.

⁸ 'Ūkxape xop, 'ūgmū'āte xa hām'āktux 'ūxeheh, hōmā 'ūgmūg xūy hāpxexka 'Ax tu'. Yā hāpkummuk xexka 'ūgmū yōg, yā' kuxa mām hok xop tek mūg kute'ex kummuk, huk mū'āte hāmpekpaxex 'ūgmūg xakix kōmnāg. ⁹ 'Ūgmū'āte hāmpekpaxex tikmū'ūn te' xat, puk mūg kix. Yā hāpkummuk pip, yā' kuxa mām hok xop tek mūg kute'ex kummuk, 'ūyīg kuxa mām ka'ok Topa kopah, 'ūyīy yāy yōg ka'ok'ax kopak kuxa mām hok. Yā Topa 'ūka'ok, tu tikmū'ūn putpu' hīnnā yūmmūg. Yā' ka'ok Topah. ¹⁰ 'Ūgmū yōg hāpkummuk xexka' pip, hak mūg xakix kōmnāg, pa Topa te' kummuk kopak mūg mōy, tuk mūg mōy putup kamah. 'Ūgmūg kuxa mām Topa kopah, tuk mū'āte' yūmmūg Topa te' kummuk kopak mūg mōy putup 'ūxeheh. ¹¹ 'Āxop tek mūg hā 'ā tehe kamah, yā 'āxop te Topa puk mūg 'āktux, yā 'āxop te Topa puk mūg 'āktux punethok, ha Topa te' xupak putup, tu' mīy putup punethok, tuk mū'ā maxnāp-tup, ha xohix te' pēnāp-tup, hu hām'āktux putup, hu:

—Yā' max Topah. Kaxīy.

Paot te hāpxopmā nōy

¹² 'Ūgmū'āte yāy xexka 'āktux putup. 'Ūgmū'āte hāpxopmā max punethok, huk yāyhāhup 'ohnāg, yāg mū'āte 'āxop pu hāpxopmā max xexka', tuk mū'āte hāmyūmmūg xaptop 'ohnāg, tuk mūg kuxa te' yūmmūg yā' max. Yā Topa tek mūg maxnāhā hā kaxīy, hak mū'āte tikmū'ūn yōg hāmyūmmūg'ax 'āktux 'ohnāg, pa Topa yōg hāmyūmmūg'ax 'āktux. ¹³ 'Ūgmū'āte xa' kax'āmi hāpxop, ha 'āxop te nōm mōkupix, tu hāmyūmmūg mō'ka'ok, yā 'āte' kax'āmi 'āhīynāg 'ohnāg. 'Āte' yūmmūg 'āxop te hāmyūmmūg xexkap-tup. ¹⁴ Hōnhā 'āxop te xahix yūmmūg, pa 'āte' yūmmūg, hāpxip 'ihā 'āxop te hāmyūmmūg xexkap-tup, xayīy 'āxop 'ūgmūg 'āktux maxp-tup, 'ihā putpu' nūn Yeyox, hak mū'āte 'āxop 'āktux maxp-tup kamah.

¹⁵ Hōmā 'āte nōm yūmmūg xe'e, hu hāmpekpaxex 'āxop hak mōg, nūy xa maxnā 'ūxeheh. ¹⁶ Yā 'āte hāmpekpaxex 'ūgmōg hāpxexka Māxenōm tu', nūy 'āxop hak mōg kamah, nūy putpuk nūn, nūy 'āxop hak mōg 'ūxeheh, xayīy 'ā hā tehet, yā 'ā xit'ax hōm,

ha ta putpuk nūn putup hāpxexka Yonex tu'. Yā 'āte hāmpēkpaxex te kaxīy, pa 'āmhok, 'ak mōg'ah. ¹⁷ 'Ok 'āxop te hāmpē'āpaxex 'āte hāmpēkpaxex hitop? 'Ok 'āte: "Ok pek mōg putup tikmū'ūn hah, pek mōg putup'ah? 'Īntu'." Kaxīy. 'Āmhok, hā kaxīy 'āte hām'āktux 'ohnāg. Pa 'āte: "Ātep-tup. 'Ūgmōg putup." Kaxīy. ¹⁸ Topa te hām'āktux xe'e', ha 'āte hām'āktux xe'e' kamah. 'Āte hām'āktux 'ohnāg, hu: "Ok pek mōg putup, pek mōg putup'ah? 'Īntu'." Kaxīy. Hā kaxīy 'āte hām'āktux 'ohnāg. ¹⁹ Hōmā Xinx te xa Topak-tok 'āktux, yā Yeyox Kunnix 'āktux xix Tīmōn te' xix 'āte'. 'Ok 'ūgmū'āte hām'āktux hitop? 'Āmhok. 'Ok 'ūgmū'āte: "Ok pe Yeyox te kaxīy pe' kaxīy? 'Īntu'." Kaxīy. Hā kaxīy 'ūgmū'āte hām'āktux 'ohnāg. Pak mū'āte: "Yeyox te kaxīy." Hā kaxīy 'ūgmū'āte hām'āktux xe'e'. ²⁰ Hamūn, hōmā Topa te tikmū'ūn pu hām'āktux xex, nūy Yeyox nū'kutnā'. Hāpxip 'īhā' nūn Yeyox. Yā Topa te hāpxe'e 'āktux. Hak mū'āte Yeyox 'āktux, tu hāpxe'e 'āktux kamah. ²¹ Ha Topa te yūmū'ā Yeyox yūmmūgāhā', ha yūmū'āte Yeyox yūmmūg xe'e', tu yūmūg kuxa mām ka'ok Yeyox kopah. Yā Topa te yūmūg yīmōgātux, kopxix yūmūg Yeyox yūmmūg. ²² Topa te yūmūg yīmū kax'āmi, hu: "Topa yōg". Kaxīy. Tute yūmū'ā' hōm Topa Koxuk. Hā kaxīy yūmū'āte' yūmmūg yūmūg yā Topa yōg xop, ha Topa te yūmū'ā' popmāp-tup hāpxop xohix, yā yūmū'ā' hāmmāxnāp-tup punethok.

²³ 'Āte hām'āktux, ha Topa te' xupak, tuk kuxa yūmmūg. Hōmā 'āxop hak mōg 'ohnāg. 'Ātep-tup'ah 'āxop mānōg, huk mōg 'ohnāg 'āxop ha kōmēn Konīn tu'. ²⁴ 'Ūgmū'āte' yūmmūg 'ākuxa mām Yeyox kopah, yīy tak mū'āte' xe 'āxop mōgāp-tup'ah, xayīy 'ākuxa mām ka'ok, pa yūmū'ātep-tup, nūy 'āxop pu hāmyūmmūgā', xayīy 'ākuxa hittup.

2

¹ Yā 'āte hāmpēkpaxex 'a 'āxop hak mōg putup'ah, nūy 'āxop mānōg hok. Yā 'ātep-tup'ah 'ākuxa hittup 'ohnāg. ² 'Āte 'āxop kuxa hittup 'ohnāg mīy, kopxix 'ūgkuxa hittup 'ohnāg kamah. Tep-te 'ūgkuxa hittupmāp-tup? Yā 'āxop te', pa 'ākuxa hittup 'ohnāg. ³ Hōmā 'āte 'āxop pu tappet kax'āmi, pa 'āxop hak mōg 'ohnāg, nūy 'āxop mānōg hok, pa 'āte 'āxop mānōg tappet tu'. Pax 'āxop hak mōg, kopxix 'ōg hāpkummuk mīy'ax pēnā', nūy 'ūgkuxa hittup 'ohnāg. Pa 'āxop tek kuxa hittupmāhā', pu' max. 'Āte' yūmmūg, 'ūgkuxa hittup, ha ta 'āxop kuxa hittup kamah. ⁴ Hōmā 'āte xa kax'āmi, nūy 'ōg hāpkummuk mīy'ax 'āktux, nūy 'āxop mānōg, tuk kuxa hittup 'ohnāg, tuk kuxa nōg, tuk pota punethok. 'A 'āte putup'ah, nūy 'ākuxa hittup 'ohnāg mīy, pa 'ātep-tup, xayīy 'āxop yūmmūg 'āte 'āxop putuppax.

Tik yōg hāpkummuk mīy'ax xaxok, ha' kux

⁵ Yā hōmā 'āte 'āxop pu tappet kax'āmi, nūy 'āxop pu hām'āktux hu: "Āpu tik yōg hāpkummuk mīy'ax hā yānān, nōm te' tut mūti' nōm, nōm te' 'āxop kopa' xip". Kaxīy. Yā' xip 'āxop kopah, ha 'āxop kummugā miāx. Yā nōm tik xip'ah 'ūgmūtik, hu 'āte nōm kummugā 'ohnāg. ⁶ Pa 'āxop xohix te' yānān. Puxix. 'Ūkux. ⁷ 'Āpu 'ūxaxogā', pu tu kux. 'Āpu tik kuxa hittupmā', puyīy 'ūkuxa tuknōg xexka hok, nūy Topa yōg putat max xak hok. ⁸ 'Āpu tik pu hām'āktux 'āxop te' putuppax. ⁹ Texīy 'āte xa tappet kax'āmi'? Yā 'ātep-tup, nūy 'ōg hāxopmā'ax kopit. 'Ok 'āxop te' mīy 'āte nōm xat? 'Ok 'āxop te' tik yōg hāpkummuk mīy'ax yānān putup? 'Ok 'āxop te' xaxok putup, pu tu' kux? ¹⁰ Yā 'āxop te' tik yōg hāpkummuk mīy'ax xaxok, ha' kux, ha 'āte' xaxok kamah, ha' kux. Tik te 'ūgkummugā 'ohnāg, pa 'āte' xaxok, ha' kux. 'Āte Kunnix pu nōm 'āktux, 'āxop te' xaxok hah. Yā 'āxop te' tik pu hām'āktux 'āxop te' xaxok. ¹¹ Yūmū'āte' xaxok, puyīy Hāmgyāgnāg xut hok, pa yūmū'āte' xut. Hamūn yūmū'āte' yūmmūg Hāmgyāgnāg tep-tup, nūy tik koxyōy.

Paot kuxanōg, hu ta' mōg

¹² Hōmāg mōg kōmēn Tonot tu', tu mōktuk xupep, tu Kunnix yōg hām'āpak max'ax 'āktux, tu' yūmmūg Topa tep-tup 'āte Topa pu hāpxopmā 'ōnteh, nūy Topa yōg hām'āpak

max'ax 'āktux. ¹³ Pak kuxanōg, 'āte yūmūg taknōy Tit xipix 'ohnāg tu', hu' kuxa mām ka'ok xop pu hām 'āktux hu: "Ūgmōg." Kaxīy. Hu tak mōg hāpxexka Māxenōn tu'.

Topa yōg hām'āpakmax'ax 'āktux max

¹⁴ Yā' max Topah. Xonat xop mōg, tu mōktu xonat puknōg xop mūtik yāy xix tikmū'ūn mūtik, tu' xut, tu' pop xonat puknōg xop xix tikmū'ūn, tu nōm nūnnāhā', tu nūktu' mōxaha'. Ha' xape xop te' pēnāhā, tu' yūmmūg xonat xop ka'ok. Hā kaxīy Topa te yūmūg mīy yāy yōg xop, ha tikmū'ūn te' pēnāhā', 'ūka'ok Topah. Ha ta' hax max te hāpxumāhā'. Hā kaxīy tikmū'ūn te xohix nōy nā' mōg nōm te' yūmmūg 'ūmax Topah. ¹⁵ Ha ta 'āmānex xop te' puk kōnnōn kugōy hax max yōg, ha hax max mōg pepix Topa tu' hāptox tu'. Hā kaxīy yūmū'āte tikmū'ūn pu Kunnix 'āktux, ha mōktu tikmū'ūn xohix te Kunnix yūmmūg hāptox tu'. Yā yūmū'āte xohix pu Kunnix 'āktux, yā' kuxa kummuk xit xop pu', xi' kuxa kummuk xit hok xop pu'. ¹⁶ Pa yā hax max 'ohnāg 'ūkuxa kummuk xit hok xop pu', yā hax kummuk, yā xok kutox hax putuk, pa yā hax max 'ūkuxa kummuk xit xop pu', tu nōm hīnnāhā'. Yūmū'āte hax max putuk. 'Ok yūmūg max, nūy hax max putuk? ¹⁷ 'Ūgmū'āte Topa yōg hām'āpak max 'āktux, yā' max Topa yōg hām'āpak, tu hāpxop takat putuk. Yūmū'āte tikmū'ūn putuk 'ohnāg, nōm te Topa yōg hām'āktux 'āktux kummuk, tu hāpxop tamanat hāmenex putuk. Pa Topa te yūmūg mōkpok, kopxix hām'āktux, ha tikmū'ūn te' xupak, ha Topa te' xupak kamah. Yūmū'āte hāpxe'e 'āktux. Yūmūg yā Kunnix yōg kāmānat.

3

Topa yōg pa'ax tup

¹ 'Āxop te putep mūn pe'āpaxex? 'Ōk 'ūgmū'āte yāy xexka 'āktux? 'Āmhok. Ōk 'ūgmū'āte tik nōy putuk? 'Āmhok. Yā tik tep-tup, puyīy tikmū'ūn tappet kax'āmi'. Tappet te: "Ūmax tihik nūhū'. 'Āpu nōm 'āpax!" Kaxīy. 'Ok 'ūgmū'āte-pup tappet te kaxīy, 'āxop te nōm kax'āmi' pe' nōy te' kax'āmi'? 'Āmhok. 'Āte-pup'ah. ² Tikmū'ūn te nōm tappet mōkupix, tu' yūmmūg, 'ūmax tihik. Hā kaxīy tikmū'ūn xohix te 'āxop pēnāhā', tu' yūmmūg, 'āte 'āxop pu hāmyūmmūgā max, yā 'ūgkuxa max. ³ 'Ūnōy te tappet kax'āmi', hak mū'āte' mōgāhā tikmū'ūn tu'. Hā kaxīy Kunnix tek mūg pu hām yūmmūgāhā', hak mū'āte tikmū'ūn pu nōm yūmmūgāhā'. Hōmā tikmū'ūn te pipkup xox hā kax'āmi mīkaxxap pe yīmū'. Hā kaxīy Topa Koxuk te tikmū'ūn kuxa maxnāhā', puyīy hāpxopmā max.

⁴ 'Ūgmū'āte hāpxe'e 'āktux nō'ōm, yā 'ūgmūg kuxa mām xe'e Topa kopah, yā 'ūgmūg kuxa mām Kunnix kopah. ⁵ 'Ūgmūg ka'ok 'ohnāg, tu' yūmmūg 'ohnāg Topa pu hāpxopmā', nūy Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux. Pa Topa tek mūg ka'ogāhā', 'ūyīy Topa pu hāpxopmā'. ⁶ Tutek mūg ka'ogāhā', 'ūyīy tikmū'ūn pu Topa yōg pa'ax tup yūmmūgā'. Topa yōg pa'ax tup te Topa yōg xat'ax putuk 'ohnāg. Topa yōg pa'ax tup kax'āmi 'ohnāg tappet tu'. Pa Topa Koxuk te yūmū'ā hāmyūmmūgāhā'. Topa yōg xat'ax te hām'āktux 'ūkummuk tikmū'ūn, yīy ta' xakix tikmū'ūn. Pa Topa Koxuk te tikmū'ūn kuxa maxnāhā', tu tikmū'ūn mīy Topa yōg tikmū'ūn, yā tikmū'ūn hīnnāhā'.

⁷ Hōmā 'ūhittap 'ūkax'āmi Topa yōg xat'ax mīkaxxap pe yīmū' pipkup xox hā, ha tikmū'ūn te' pēnāhā yā' max xe'ēgnāg Topah. Ha ta' xip Mōyyex, ha tikmū'ūn te' pēnāhā Mōyyex pa yīn max xe'ēgnāg, pa hāpxip 'ihā Mōyyex pa yīn max xe'ēgnāg kutōgnāg nōy nā' mōg. Tikmū'ūn pa te māyōn yānām tot 'ohnāg. Hā kaxīy tikmū'ūn te Mōyyex pa yīn pēnā tot 'ohnāg. Hā kaxīy Topa te yāy yōg xat'ax popmāhā'. Topa yōg xat'ax te hām'āktux tikmū'ūn 'ūkummuk, tu' xakix putup. Topa te' xat'ax popmāhā', ha tikmū'ūn te' pēnāhā 'ūmax xe'ēgnāg Topah. Hā kaxīy 'ūmax xe'ēgnāg Topa te yāy xat'ax popmāhā', ⁸ pa' max xe'ēgnāgnām Topa Koxuk te tikmū'ūn mīy Topa yōg tikmū'ūn. ⁹ Topa yōg xat'ax te hām'āktux 'ūkummuk tikmū'ūn, pa' max xe'ēgnāg Topa yōg xat'ax, pa' max xe'ēgnāg Topa Koxuk te tikmū'ūn kuxa kummuk xit, nūy 'ūyānān tu' max tat. ¹⁰ Yā' max xe'ēgnāgnām hōnhā. Hōmā yā' max xe'ēgnāg, pa' nōg. ¹¹ Hāmyāxatamuk

xohix hā' pip 'ūxat'ax, tu' max xe'ēgnāg, pa' nōg. Pa hāmyāxatamuk xohix hā' max xe'ēgnāgnām hōnhā!

¹² Ūgmūg kuxa mām Topa yōg pa'ax tup kopah, huk mūg nōm 'āktux ka'ok, tuk mūg kuxanōg 'ohnāg. ¹³ 'Ap Mōyyex putuk'ah 'ūgmū'āte'. Mōyyex te yāy pa yīn mō'nīy topixxax hā, puyīy 'Iyaet yōg tikmū'ūn pēnā hok 'ūpa yīn te' max xe'ēgnāg kutōgnāg nōy nā' mōg, tu mōktu' nōg. ¹⁴ Yā 'Iyaet yōg tikmū'ūn te nōm putuk. Hōmā xix hōnhā 'Iyaet yōg tikmū'ūn te' mōkupix Topa yōg pa'ax hittap yōg tappet, tu' pa te hāmyūmmūg 'ohnāg, yā topixxax te' pa yīn mō'nīy putuk, yīy ta hām yūmmūg 'ohnāg. Ha ta tik kuxa mām Kunnix kopah, tu' tihi Kunnix mūtik, hu' pa pip, tu hāmyūmmūg, ha 'ap xip'ah topixxax putuk, yā 'ūpa mō'nīy'ax xip 'ohnāg. Yā hāmyūmmūg. ¹⁵ Hōnhā ha ta' pip Yoneo xop, tu' mōkupix Topa yōg xat'ax yōg tappet. Mōyyex te nōm kax'āmi', pa tikmū'ūn pa te hāmyūmmūg 'ohnāg, yā topixxax te' pa mō'nīy putuk. ¹⁶ Pa Topa tappet te Mōyyex 'āktux, hu: "Tute yōkanām, nūy yūmūg xuxyā pēnā', ha' xut topixxax 'ūpa yīn tu'". Kaxīy. Hā kaxīy Topa te tikmū'ūn yōg hāpkummuk mīy'ax mōy, ha tikmū'ūn te hāmyūmmūg. ¹⁷ Yā Topa yōg tappet te: "Yūmūg xuxyā'". Kaxīy. Yā Topa Koxuk. Topa Koxuk xip tikmū'ūn mūtik, puxix tikmū'ūn kuxa kummuk xit. ¹⁸ Topa 'ūmax xe'ēgnāg, ha hōmā Mōyyex te Topa mūtik hām'āktux, yīy ta' max xe'ēgnāg Mōyyex pa'. Hā kaxīy yūmūg xuxyā Topa Koxuk max xe'ēgnāg, tu' nūn tu nūktu yūmūg kuxa tupmā nōy nā' mōg.

4

Nax takat 'ohnāg te hāpxop max xe'ēgnāg tat

¹ Topa tek mūg pēnāhā', tuk mūg kuxa ka', tuk mūg xat, 'ūyīy tikmū'ūn pu Topa yōg pa'ax yūmmūgā', yīy tak mūg kuxanōg 'ohnāg. ² Ūgmū'āte hāpkummuk mīy'ax xohix xaptop'ax kux, nūy yāyhāhup hok, hu' koit 'ohnāg, tuk mū'āte Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux max, tu' koit 'ohnāg 'ūgmū'āte', pak mū'āte hāpxe'e 'āktux, ha tikmū'ūn te' xupak, ha Topa te' xupak kamah, ha tikmū'ūn te yāy kuxa kopa' yūmmūg 'ūgmū'āte hāpxe'e 'āktux, tu' yūmmūg 'ūgmū'āte hāpxopmā max. ³ Ūgmū'āte Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux. 'Ūkuxa mām hok xop pa te Topa yōg hām'āpak max'ax yūmmūg 'ohnāg, pa' nōy xop te' yūmmūg. ⁴ Teptu 'ūkuxa mām 'ohnāg? Yā Hāmgāyāgnāg, yā nōm te hām xexka yōg tikmū'ūn xat, tu tikmū'ūn putox ka'ogāhā', puyīy tikmū'ūn Topa yōg hām'āpak max'ax 'āpak kummuk, xix Yeyox max xe'ēgnāg 'āpak kummuk xix Topa max xe'ēgnāg yūmmūg 'ohnāg. Hamūn, Yeyox te Topa putuk xe'e'. ⁵ Ūgmū'āte yāy 'āktux 'ohnāg, pak mū'āte Yeyox Kunnix 'āktux nōm te tikmū'ūn xat, tuk mū'āte hām'āktux 'ūgmū'āte 'āxop pu hāpxopmāhā', yā Yeyox te nōm putup. ⁶ Hōmā Topa te: "Pu yā xip kūyānām, puyīy nōā' hāpkoxtap". Kaxīy. Topa te' mīy kama kūyānām putuk yūmūg kuxa kopah, yā yūmūg kuxa tupmāhā'. Yā yūmūg kuxa tup, kopxix yūmmūg 'ūmax xe'ēgnāg Topah, tu Kunnix pa max yūmmūg kamah.

⁷ Yā hāpxop xohix max xe'ēgnāg pip yūmūg kopah, pa yūmūg max 'ohnāg, yā takat 'ohnāg putuk. Yā' nax putuk, yā nax te hāpxop max xe'ēgnāg tat, pa' pu'uk nax, tu' takat 'ohnāg. Tikmū'ūn te yūmūg pēnāhā', tu' yūmmūg Topa 'ūka'oknām, pa yūmūg pu'uk, yā nax putuk. ⁸ Tikmū'ūn kummuk te yūmūg kute'ex, pa yūmū'āte hāpxopmā max kux 'ohnāg. Hāpxip 'ihā yūmūg kuxa mām pu'uk, pa yūmūg kuxa mām kux 'ohnāg. ⁹ Tikmū'ūn punethok te yūmūg tu' gāy, pa yūmūg xape pip. Yūmūg xūy, pa yūmūg kuxa mām kux 'ohnāg. ¹⁰ Yūmūg xakix kōmnāg punethok, yā Yeyox putuk, puyīy tikmū'ūn pēnā' Yeyox mōg yūmūg mūtik. ¹¹ Hāpkummuk pip, ha yūmū yōg hāmyāxatamuk tox hā yūmūg xakix kōmnāg, tu Yeyox pu hāpxopmā max, puyīy tikmū'ūn pēnā' Yeyox mōg yūmūg mūtik. Yūmūg xakix putup, pa Yeyox hi hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā. ¹² Ūgmūg xakix kōmnāg, xayīy tu xa Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux, xayīy hi xe'ēgnāg mōkuma'āmōg, ha' kux 'ohnāg.

¹³ Topa yōg tappet te: “Ūgkuxa yūm, hu 'āte Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux”. Kaxīy. Topa Koxuk te yūmūg kuxa māmāhā kamah, ha yūmūg kuxa mām, hu yūmū'āte Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux. ¹⁴ 'Ūgmū'āte' yūmmūg, hōmā Topa te yūmūg xuxyā Yeyox putpu' hīnnāhā', tuk mūg putpuk hīnnāp-tup kamah, tuk mūg mōgāp-tup 'āxop mūtik Topa hah, tu mōktu yūmūg pip putup Topa keppah. ¹⁵ Pa hōnhā 'ūgmūg xūy, xayīy 'āxop hāpxop max pop, ha Topa te tikmū'ūn pu hāmmaxnāp-tup, ha nōm xohix nōynāp-tup, tu Topa pu hām'āktux nōynāp-tup, tu Topa pu hām'āktux, hu: “'Āmax, xatek mū'ā hāmmaxnāhā'”. Kaxīy. Ha Topa te yāy xexka mīy nōynā' mōg putup 'ūkuxa kopah.

Yūmū'ātep-tuppax pepix pip xop Topa yōg

¹⁶ Yīy tak mūg hup 'ohnāg, tuk mūg kuxa nōg 'ohnāg. 'Ūgmūg yīn pu'uk nōynā' mōg 'āmnīy xohix 'ihā, pa Topa te yūmūg kuxa ka'ogāhā 'āmnīy xohix 'ihā'. ¹⁷ Yūmūg xūy kutōgnāg hōnhā nūnte hām xexka tu', pa' nōg putup, ha hāpxip 'ihā' max xe'ēgnāg, tu' kux putup 'ohnāg pexkox tu'. Yā hōnhā yūmūg xūy, yā hāpxop kutōgnāg, pa pexkox tu' max xe'ēgnāg, yā hāpxop xexka'. ¹⁸ Yūmū'ātep-tup 'ohnāg hām xexka yōg hāpxop tikmū'ūn te nōm pēnāhā', pa yūmū'ātep-tuppax pepix pip xop Topa yōg tikmū'ūn te nōm pēnā 'ohnāg. Yā hāmpēnā xop 'ūnōg putup, pa hāmpēnā 'ohnāg xop pip mōkuma' mōg hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā.

5

¹ Hamūn, yūmū'āte' yūmmūg yūmūg pip yāy pet kopah. Hā kaxīy yūmūg pip yāy yīn kopa kamah nūnte hām xexka tu'. 'Ūkpet nōg. Hā kaxīy 'ūkxok putup, yāg yīn xok putup, puxix Topa yūmū'ā 'ūgyīn nōy mīy pexkox tu', ha yūmūg pip putup 'ūgyīn tup kopah, yā 'ūkpet tup putuk. Topa mūn te nōm mīy, ha' xip putup mōkuma' mōg hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā. ² Pa hōnhā yūmū'ātep-tup xexka yāy pet pexkox tu', yā yūmūg yīn tup putup, nūy nōm kopa' pi'. ³ Yūmūg pip putup yāy pet tup kopah, yā yūmū'āte mō'tat putup yāy yīn tup, nūy yūmūg koxuk hok pip'ah. ⁴ Hōnhā yūmūg pip yāy pet kopah, yā yūmūg yīn kopah, tu yūmūg kokōn. 'Ap max'ah. 'A yūmū'ātep-tup'ah yāy yīn putyōn, pa yā yūmū'ātep-tup pexkox yōg pet, yā yūmūg yīn tup putup. 'Ap yūmū'ātep-tup'ah yāy yīn nōm xok putup, pa yā yūmū'ātep-tup yāy yīn tup nōm xok putup 'ohnāg. Yūmūg yīn hittap xok putup, ha ta' pip putup yūmūg yīn tup pexkox tu'. ⁵ Topa te yūmūg mīy, 'ūyīy yūmūg yāy pet hā' nōy yānān, yā yāy yīn hā' nōy yānān, hu Topa te yūmū'ā' hōm yāy Koxuk. 'Ūxip Topa Koxuk, kopxix yūmū' yūmmūg Topa te yūmū'ā yūmūg yīn tup popmāp-tup.

⁶ Hā kaxīy yūmūg kuxa hittup. Yūmū'āte' yūmmūg yūmūg pip yāy yīn kopa nūnteh, pa yūmūg pip 'ohnāg Topa pet kopa pexkox tu'. ⁷ Hamūn, 'a yūmū'āte' pēnā'ah pexkox yōg hāpxop, pa yūmūg kuxa mām ka'ok, hu hāmyūmmūg. ⁸ Yūmūg kuxa hittup xexka', tup-tup, nūy xok, yā yāy yīn nīm, nūy pet nōy pa', yā yāy yīn tup pa', nūy Topa mūtik pi'. ⁹ Pa yūmū'ātep-tup, nūy Topa kuxa hittupmā', pe yūmūg pip yāy yīn kopah, pe yūmūg pip yāy yīn tup kopa pexkox tu'. ¹⁰ Hāpxip 'ihā yūmūg xohix mōg putup, nūy Kunnix keppak pi', ha tute yūmū yōg hāpxopmā'ax kopit putup yūmū'āte nōm mīy nūnte hām xexka tu', ha yūmūg xohix te' pop putup yāy yōg hāpxop. Yūmū'āte hāpxopmā kummuk nūnte hām xexka tu', kopxix hāpxop kummuk pop putup. Pa yūmū'āte hāpxopmā max nūnteh, kopxix hāpxop max pop putup.

Topa xape xop

¹¹ Yūmū'āte Topa yīpkutuk yūmmūg, hu yūmū'āte tikmū'ūn xapit, puyīy Topa yōg putat hā mōg. Topa te yūmūg yūmmūg xe'e'. 'Ātep-tup, xayīy 'āxop 'ūgmūg yūmmūg kama 'ākuxa kopah. ¹² 'Ak mū'ātep-tup'ah, nūy xa yāy 'āktux 'ūxeheh, xayīy 'āxop 'ūgmūg putup. Pak mā'ātep-tup, xayīy 'āxop 'ūgmū yōg hāpxopmā'ax max yūmmūg, xayīy 'āxop 'ūgmūg 'āktux max. 'Ūgmū'ātep-tup, xayīy 'āxop tikmū'ūn pu hām'āktux max yūmmūg nōm te hāptopa pēnāhā', pa' kuxa yūmmūg 'ohnāg. ¹³ Pa 'āte yāy xexka 'āktux, kopxik putox kummuk putuk. Pa 'āte yāy xexka 'āktux, nūy Topa 'āktux max. Pa

'ūkputox max putuk, kopxix 'ūp-tup, xa hāmmāxnā'. ¹⁴ Kunnix te yūmūg putuppax, yīy yūmū'āte hāpxopmā max. Hamūn, yūmū'āte' yūmmūg tik puxet te' hep xop xohix pupi' xok, yā tikmū'ūn xohix 'ūkummuk, hu' xakix. ¹⁵ Kunnix te' hep xop xohix pupi' xok, puyīy tikmū'ūn yāy pu hāpxopmā pax hok, pa Kunnix pu hāpxopmā'. Tute nōm pupi' xok, tu putpu' hi'.

¹⁶ Tikmū'ūn te Kunnix yōg hāpxopmā'ax kopit mō'ka'ok, yā hāmpē'paxex kutōgnāg, tu hām'āktux mō'ka'ok, hu: “Kunnix 'ūkummuk”. Kaxīy. Yā yūmūg putuk hōmā. Yā hōmā yūmū'āte Kunnix yōg hāpxopmā'ax kopit mō'ka'ok kamah. Pa hōnhā 'ap kaxīy'ah. Yā 'āte Kunnix yūmmūg xe'e'. ¹⁷ Tikmū'ūn 'ūm kuxap-xet Kunnix kuxa mūtik, yā tikmū'ūn kuxa tup. Hāpxop kummuk xohix 'ūhittap nōg, pa hōnhā 'ūtup hāpxop xohix, yā hi'ax tup, tu' max. ¹⁸ Yā Topa te hāpxopmā xohix te kaxīy. Hōmā yūmūg 'ūgāy xop, tu Topap-tup nōg. Pa Topa te nū'kutnāhā Kunnix, tu nōmhā yūmūg mīy Topa xape xop, tu mō yūmūg pok, 'ūyīy hep xop xohix mīy Topa yōg xape xop. ¹⁹ Yūmū'āte tikmū'ūn pu hām'āktux Topa te Kunnix mūtik tikmū'ūn xohix mīy Topa xape xop, tu tikmū'ūn yōg hāpkummuk mīy'ax xaxok, pu tu' kux.

²⁰ 'Ūgmū'āte Kunnix pu hāpxopmā max, tuk mū'āte Kunnix 'āktux, yā Topa tek mū'ā' hōm yāy 'āxet'ax, 'ūyīy hām'āktux max, tuk mū'āte 'āxop xānāhā'. 'Ūgmū'āte Kunnix mūtik 'āxop xānāhā'. 'Āpu 'ūtux hok, puyīy Topa 'āxop mīy Topa xape xop, yā 'āxop gāy tu' kux. ²¹ Kunnix te hāpkummuk mīy 'ohnāg. Pa Topa tep-tup, yīy Kunnix te yūmū yōg hāpkummuk mīy'ax tat, tu yūmūg pupi' xok, 'ūyīy yūmūg yāyhāk max xe'ēgnāg Topa keppah, tu yūmūg kuxap-xet Kunnix kuxa mūtik.

6

¹ 'Ūgmū'āte hāpxopmā max Topa mūtik, tu 'āxop pu hām'āktux, hu: Hōmā Topa te 'āxop pu hāmmāxnāhā'. 'Āpu hāpxopmā hitop hok hōnhā. Kaxīy. ² Topa te hām'āktux. 'Āpu 'ūxupax. Topa te: “Nōmhā 'āmnīy max xupep. 'Āte 'āxop 'āpak nōmhā. 'Ātep-tup nōmhā, nūy 'ākuxa kummuk xit, nūy 'āxop hāg tehet”. Kaxīy. 'Ūxupax. Topa tep-tup, nūy 'āxop pu hāpxopmā max. 'Āpu nōm pop, puyīy Topa 'ākuxa kummuk xit, nūy 'ākuxa max tat, 'ūyānān tu'.

³ 'Ūgmū'āte Topa pu hāpxopmā max, tuk mū'ātep-tup'ah hāpkummuk mīy. Tikmū'ūn te' xak putup, pak mū yōg hāpkohe xipip-tup'ah. ⁴ Pak mū'ātep-tup, nūy hāmmax mīy xohix, puyīy tikmū'ūn pēnā', tu' yūmmūg 'ūgmūg yā Topa yōg kāmānat. 'Ūgmū'āte hāmmax mīy, tu hāpkummuk hā tot, xix hāpkute'ex kummuk hā tot, xix xūy hā tot. ⁵ Yā tikmū'ūn tek mūg kix xikot hā, tuk mūg xex kanet ka'ok kopah, tu tikmū'ūn xohix te yāy tu nū'nāhā', nūy 'ūgmūg kute'ex kummuk, hak mū'āte Topa pu hāpxopmā punethok, tu mōgyōn kutōgnāg, tuk mūg xit kutīgnāg. ⁶ 'Ūgmū'āte hāpxe'e mīy, tu hāmyūmmūg, tu tikmū'ūn pu hāmmax mīy, yīy tikmū'ūn te' yūmmūg 'ūgmūg yā Topa yōg kāmānat. Topa Koxuk xip 'ūgmūtik, hak mū'āte Topap-tuppax xix tikmū'ūn putuppax, ha Topa 'ūka'ok, tu' xip 'ūgmūg mūtik, yīy tikmū'ūn te' yūmmūg 'ūgmūg yā Topa yōg kāmānat. ⁷ 'Ūgmū'āte hāpxopmā xe'e'. Hā kaxīy 'ūgmū'āte Hāmgāyāgnāg kummugāhā', ha Hāmgāyāgnāg tek mū'ā kummugā 'ohnāg. ⁸ Tikmū'ūn yāg tek mūg 'āpak, pa' yāg tek mūg 'āpak 'ohnāg. 'Ūyāg tek mūg 'āktux kummuk, pa yā yāg nōy tek mūg 'āktux max. 'Ūyāg te hāmpē'paxex 'ūgmū'āte' koit, pa' yāg nōy te hāmpē'paxex 'ūmū'āte' koit 'ohnāg. ⁹ Tikmū'ūn tek mūg yūmmūg 'ohnāg putuk, pa tikmū'ūn xohix tek mūg yūmmūg. Tikmū'ūn te hāmpē'paxex 'ūgmūg xakix putūmnāg, pa yāg mūg hi'. Tikmū'ūn tek mūg kix mīm topnāg hā, pak mūg xakix 'ohnāg. ¹⁰ 'Ūgmūg xūy, pa yāg mūg kuxa hittuppax. 'Ūgmūg yā hok xop, pak mū'āte tikmū'ūn putexop xexkanāhā putuk. Yūmū yōg hāpxop pip 'ohnāg putuk, pa yā hāpxop xohix yūmū yōg, yā Topa yōg hāpxop.

¹¹ 'Ūkxape xop kōmēn Konīn tu', 'ūgmū'āte 'āxop pu hām'āktux punethok, nūy xa' xuktux hāpxop xohix 'ūgmūg kuxa kopah. ¹² 'Ūgmū'āte yāy kuxa yōg hāpxop 'āktux. Yā xate yūmūg yūmmūg. Pa 'āxop tep-tup, nūy yāy kuxa yōg hāpxop 'āktux hok, hak

mū'āte' yūmmūg 'ohnāg 'āxop kuxa'. ¹³ 'Āte 'āxop pu hām'āktux, yā yāy kutok pu hām'āktux putuk. 'Āte yāy kuxa yōg hāpxop 'āktux. 'Āpu xuktux kama 'ākuxa yōg hāpxop 'ūgmūg putuk.

'Ūkummuk xop nīm

¹⁴ 'Āpu kuxa mām hok xop mūtik 'āmōg hok. 'Ap max'ah. Texīy max xop mōg 'ūkummuk xop mūtik? 'Ap mōg'ah, yā' max'ah. Texīy kuyānām xip hāpkoxtap kopah? 'Āmhok. 'Ūxip kuyānām, puxix tu' nōg hāpkoxtap. ¹⁵ Texīy Kunnix mōg Hāmgāyāgnāg mūtik? 'Ap mōg'ah, yā' max'ah. Texīy kuxa mām xop te kuxa mām hok xop hā' xape'? Yā 'ap xape'ah. ¹⁶ 'Ok max tikmū'ūn te Topa pet ha' mōg xix topa komut pet ha' mōg kamah? 'A' max'ah. Yā Topa te:

“'Ūkxip putup yāy yōg tikmū'ūn mūtik, tu nōm xop kopak xip putup. 'Ūgmūn yā nōm yōg Topah, ha nōm yā yōgnū tikmū'ūn.” Kaxīy.

¹⁷ Topa te xe:

“'Āpu kummuk xop nīm, nūy mōg.

'Āpu xupxet xop nīm,

ha 'āte 'āxop pop putup,

¹⁸ nūy 'āxop hā 'ōg 'ātak 'ūgmūn,

hak-tok pīt xik hex 'āxop.

Hā kaxīy hām'āktux Topa, nōm te hāpxop xohix mīy yūmmūg.”

Kaxīy.

7

¹ 'Ūkxape max xop, Topa te yūmū'ā hāpxop xohix 'āktux xex. 'Āpu yūmū hāpkummuk mīy'ax kux, puyīy Topa yūmūg kuxa pix, tu yūmūg putup'ax kummuk nōā'. 'Āpu yūmū hāmmāynāg mīy, nūy Topa 'āpax max.

'Ūkuxa hittup Paot

² Pu yā 'ākuxa 'ūkxax. 'Ūgmū'āte tikmū'ūn kummugā 'ohnāg, tu tikmū'ūn koxyōy 'ohnāg, tu tikmū'ūn yōg hāpxop pop 'ohnāg. ³ 'A 'āte hām'āktux'ah 'āxop kummuk. Pa hōmā 'āte hām'āktux, xix hōnhā hām'āktux 'āte 'āxop xak, yā hōnhā 'āxop xak, xix pexkox tu 'āxop xak putup kamah. ⁴ 'Ūgkuxa yūm 'āxop kopah, tu hāmpekpaxex 'āxop max. Yōgnū hāpkummuk pip, pak kuxa yūm, tuk kuxa hittup xexka'.

⁵ Hōmāg mūg mōg hāpxexka Māxenōn tu', tu mōktuk mūg mōxaha', hak mū yōg hāpkummuk punethok pīp, yā tikmū'ūn tek mūg kute'ex kummuk, hak mūg kuxanōg.

⁶ Pa Topa te tikmū'ūn kuxa hittupmāhā', tuk mūg kuxa hittupmāhā kamah. Yā Tit nūn, nūy 'ūgkuxa hittupmā'. ⁷ Yā Tit xupep, yīg mūg kuxa hittup. Yā 'āxop max, yīy Tit kuxa hittup, hu 'ā nōm 'āktux, yīg mūg kuxa hittup kamah. Tit te hām'āktux 'āxop tek xak punethok, tu 'āxop te nōm tik kummuk tu yāyhāhup, tu 'āxop tep-tup punethok, nūy 'ā hā 'ātehet.

⁸ Hōmā 'āte 'āxop mānōg tappet hā, yīy 'āxop kuxa hittup 'ohnāg. Pa puxix, 'ūmax tappet. 'Ok pe' kummuk 'ākuxa hittup 'ohnāg? 'Āmhok. Yā' max. Yā' max tappet.

⁹ Hōnhā 'ūgkuxa hittup. 'Ok 'ākuxa hittup 'ohnāg, 'ūyīg kuxa hittup? 'Āmhok. Pa 'ākuxa hittup 'ohnāg, hu hāpkummuk mīy'ax kuxyāhā'. Topa teptup 'āxop kuxa hittup 'ohnāg, nūy hāpkummuk mīy'ax kuxyā'.

¹⁰ Yā Topa tep-tup 'āxop kuxa hittup 'ohnāg, nūy hāpkummuk mīy'ax kuxyā, ha Topa te 'ākuxa kummuk xit'ax. Yā hāmmāx, 'āxop kuxa hittup 'ohnāg, yā' max. Pax xa kuxa hittup 'ohnāg te' kuxa mām hok xop putuk,

puxix tu' kummuk. Yā' kuxa hittup 'ohnāg te tikmū'ūn kix. ¹¹ Pēnā', Topa te hāpxop max mīy, 'ihā 'ākuxa hittup 'ohnāg. 'Āxop te hāmmāx xak punethok, tup-tup punethok,

pu tikmū'ūn yūmmūg 'āxop te hāpxe'e mīy. 'Āxop te hāpkummuk mīy'ax putup nōg xexka', tu nōm hāpkummuk mīy'ax yīpkutuk xexka', tu 'āxop tek xak punethok. 'Āxop te nōm hāpkummuk mīy'ax yānān mō'ka'ok, yā nōm tik kummuk yōg hāpkummuk mīy'ax

yānān mō'ka'ok. Tikmū'ūn te' yūmmūg 'āxop te hāpxe'e xohix mīy.

¹² Yā hōmā 'āte xa tappet kax'āmi, xayīy 'āxop yūmmūg 'āxop tek mūg putuppax, tu Topap-tuppax kamah. Hā kaxīy 'āte xa tappet kax'āmi'. Nōm tik kummuk te' tut mūtik nōm, tu' tak pu hupmāhā'. Pa hā kaxīy 'āte xa' kax'āmi 'ohnāg. ¹³ Hōnhā 'ūgmūg kuxa hittup.

Yā 'āxop te Tito kuxa hittupmāhā', yīg mūg kuxa hittup punethok kamah. ¹⁴ Hōmā 'āte Tit pu hām'āktux 'āxop max. Hamūn, hōnhā 'āte hāmpekpaxex 'āxop max. 'Ūgmū'āte 'āxop pu hāpxe'e 'āktux mōkumakmōg, tu Tit pu hām'āktux 'āxop max. ¹⁵ Ha Tit te 'āxop putuppax nōy nā' mōg, tu' yūmmūg 'āxop yīpkox pip, tu Tit yōg hām'āktux 'āpak, tu' mīy. ¹⁶ Ūgkuxa hittup, yā 'ūgkuxa yūm 'āxop kopah.

8

Tayūmak nīm punethok

¹ Ūkxape xop, 'ūgmū'ātep-tup, xayīy 'āxop yūmmūg Topa te hāmmaxnāhā Yeyox kopa kuxa mām xop pu hāpxexka Māxenōn tu'. ² Ūyōg hāpkummuk punethok pip, nūy yōg kuxa mām'ax kopit, pa' kuxa hittup xexkanām, tu tayūmak punethok popmāhā'. Yāp-te xop kutōgnāg, pa' popmāhā 'ūpunethok. ³ Nōm te' popmāhā tayūmak xohix yāy yōg, tu tehomi' popmāhā'. Yā 'ūp-tup, ⁴ tuk mū'ā hām'āktux, hu: "Ūgmū'ātep-tup xexka' nū tayūmak popmā' Topa yōg tikmū'ūn pu hāpxexka Yonex tu'." Kaxīy. ⁵ Ūgmū'āte hāmpekpaxex, yā' xohix popmāhā'. Yā' xohix, ha nōm te Topa pu yāy popmāhā hāmāxap, tuk-nāy tu 'ūgmū'ā yāy popmāhā kamah, ha Topa tep-tup. ⁶ Tit te 'āxop hā' tehe', xayīy tayūmak yāy tu nū'xoh, hak mū'āte Tit mūtik hām'āktux, puyīy xe 'āxop hā tu tehet, puyīy tayūmak yāy tu nū'xo kux. 'Āxop te' nōy putuppax, hu tayūmak popmāhā'. ⁷ Āxop yāp-te xop kutognāg, pap-te xop xexka putuk. Yā 'āxop kuxa mām xexka', tu hām'āktux max yūmmūg, tu hāmyūmmūg xexka', tu' nōy hā 'ātepax xexka', tuk mūg putuppax xexka'. 'Āpu tayūmak xohix popmā kamah.

⁸ Āte 'āxop xat 'ohnāg, pa 'ātep-tup, nūy 'ōg putuppax'ax kopit. Yā 'āxop te' nōy putuppax, yā Yeyox putuk. ⁹ Āxop te' yūmmūg yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix te' nōy hā' tehe'. Hōmā 'ūhittap Yeyox 'ūp-te xop xexka pexkox tu', pa' nūn hām xexka tu', tu yāyhāp-te xop kutōgnāg, nūy yūmū'ā hā tu tehet. Yeyox 'ūp-te xop 'ohnāg, pa yūmūp-te xop xexka mīy, yā yūmū'ā hāmmaxnāhā'.

¹⁰ Āte hāmpekpaxex hā kaxīy. Hōmā hāmyāxatamuk nōy 'ihā 'āxop te tayūmak yāy tu nū'xoh kōnāmāhā'. Hōnhā tayūmak yāy tu nū'xoh kux, pu' max. 'Āxop te tayūmak popmāhā', ha ta' nōy xohix te' popmā 'ohnāg. 'Āxop tep-tuppax, nūy tayūmak popmā'. ¹¹ Āpu tayūmak yāy tu nū'xoh kux hōnhā. 'Āxop te tayūmak nīm putuppax hāmāxap. 'Āpu tayūmak nīm putuppax hōnhā, nūy nīm kuxyā. ¹² Āxop te tayūmak nīm pax, puxix Topa tep-tuppax 'ōg nīm'ax. Pa' pip 'ohnāg 'ōg hāpxop, puxix Topa pu' max kamah. ¹³ A 'ātep-tup'ah, xayīy 'āxop tayūmak xohix nīm, pa' nōy te' nīm 'ohnāg. Yā' max 'ūnōy te tayūmak nīm kamah 'āxop putuk. ¹⁴ Pa hōnhā 'ōg hāpxop punethok pip. Yā' max, 'āxop te nōm hā 'ātehet. Hāpxip, puxix tu' pip 'ohnāg 'ōg hāpxop, puxi' nōy 'āxop hā' tep-tup, yā' nōy yōg hāpxop punethok pip. Yā hā kaxīy 'āxop te hāpxop hok nīm putup, ha' nōy te hāpxop hok nīm putup yāy putuk. ¹⁵ Yā Topa yōg tappet te nōm 'āktux, hu: "Tik te' pop hāpxop xohix, pap-te xop xexka 'ohnāg. Ha ta tik nōy te' pop hāpxop tīgnāg, pap hok xop 'ohnāg." Kaxīy.

Tit xix yāy xape xop

¹⁶ Āte Topa pu hām'āktux, hu: "Topa, 'āmax. Xate Tit pu hām maxnāhā', ha tutep-tup tikmū'ūn hā' tehe 'ūgmūn putuk". Kaxīy. ¹⁷ Hamūn, hōmā 'āte Tit pu' xak, ha tutep-tup xexka', nūy 'āxop hā tu tehet. Tutep-tup, hu 'āxop ha' mōg. ¹⁸ Ūgmū'āte taknōy mōkutnāp-tup Tit mūtik. Yeyox kopa kuxa mām xop xohix te nōm putuppax, tu nōm 'āpak. Tute Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux. ¹⁹ Yeyox kopa kuxa mām xop te nōm yāykutnāhā', puyīg mūg mūtik mōg, nūy 'ōg nīm'ax xop mōgā', nūy yūmūg xuxyā Yeyox 'ūxexka mīy, xayīy 'āxop yūmmūg 'ūgmū'ātep-tup xexka', nūy 'āxop hāg tehet.

²⁰ 'Ūgmū'ātep-tup 'ohnāg, puyīy tikmū'ūn hām'āktux, hu: "Paot te tayūmak yāg hā' xupxet". Kaxīy. Yā 'ātep-tup'ah. ²¹ Pak mū'ātep-tup, nūy hāpxe'e mīy. Yā Topa te' pēnāhā xix tikmū'ūn te' pēnāhā kamah.

²² 'Ūgmū'āte taknōy mōkutnāhā 'ūnōy mūtik. 'Ūgmū'āte taknōy yōg hāpxopmā'ax kopit punethok, huk mū'āte' yūmmūg 'ūmax, tup-tup xexka, nūy tikmū'ūn hā tu tehet. Nōm taknōy kuxa yūm 'āxop kopah, hu 'āxop hā tep-tup xexka'. ²³ Tit yā yōgnū kāmānat, tu hāpxopmāhā 'ūgmūtik, nūy 'āxop hā tu tehet. 'Ūmōg putup 'ūtaknōy xop Tit mūtik. Yā' max 'ūtaknōy xop. Yeyox kopa kuxa mām xop te nōm mō'pok, nūy Kunnix pu' mīy hāpxop max, nūy Kunnix 'āktux max. ²⁴ 'Āpu nōm putuppax, puyīy Yeyox kopa kuxa mām xop yūmmūg 'āxop te nōm putuppax, tu' yūmmūg 'ūgmū'āte 'āxop 'āktux max, tu' koit 'ohnāg.

9

Tayūmak nīm hāpxexka Yonex xop pu'

¹ Yeyox kopa kuxa mām xop xohix te hāpxexka Yonex yōg Yeyox kopa kuxa mām xop pu' nīm tayūmak, ha 'āte xe xa kax'āmi putup'ah. ² 'Āte' yūmmūg 'āxop tep-tup, nūy tayūmak nō 'ā tehet, ha 'āte 'āxop 'āktux max hāpxexka Māxanōn xop pu'. 'Āte: "Āxape xop hāpxexka Genex yōg xop tep-tup, nūy tayūmak nōm hā tu tehet. Yā hāmāyāxatamuk puxet hā Genex xop tep-tup". Kaxīy. Ha Māxanōn xop te nōm mōkupix, tu hōnhā tutep-tup, nūy tayūmak nīm kamah. ³ Hōnhā 'āte 'ūtaknōy mō'pok 'āxop hah, nūy 'āxop 'āktux max hitop hok, pa 'āxop te tayūmak nīm putup. Yā hā kaxīy 'āte hām'āktux hōmā. ⁴ Pa Māxanōn yōg xop mōg 'ūgmūtik 'āxop hah, tu' pēnāhā 'āxop yōg tayūmak nīm'ax pip 'ohnāg, kopxix 'ūgyāyhāhup putup, xix 'āxop yāyhāhup putup kamah. Hamūn 'ūgkuxa yūm 'āxop kopah. ⁵ 'Āte hāmpekpaxex 'ūmax 'ūtaknōy xop mō'pok hāmāxap 'āxop hah, puyīy 'ōg tayūmak nīm'ax yāy tu nū'xoh, 'āxop te hām'āktux xex, hak-nāy tu 'āxop hak mōg putup, tuk xupep putup, ha' pip 'ōg tayūmak nīm'ax, ha tikmū'ūn te' pēnāp-tup 'āxop tep-tup, hu' nīm tayūmak, pa' nōy te 'āxop xat 'ohnāg, pu' nīm.

⁶ 'Āpu 'ūxaxok hok, tikmū'ūn te hāpxop xap xok tīgnāg, puxix mīnta ta tīgnāg pop, pa tikmū'ūn te hāpxop xap punethok xok, puxix mīnta ta punethok pop putup. Hā kaxīy 'āxop te' nīm tayūmak tīgnāg, nūy ta hāmmaxnāk-tōgnāg, pa 'āxop te' nīm tayūmak xohix, nūy ta hāmmaxnā punethok. ⁷ 'Āxop te hāmpe'āpaxex 'ākuxa kopa tayūmak xohix nīm putup. 'Āpu 'ūnīm. 'Ūxupkūmīy xop kuxa hittup 'ohnāg. 'Āpu 'āxupkūmīy hok. Tikmū'ūn te' nīm, 'ūnōy te' xat hah. 'Āmhok, yā' max'ah. Pa 'ākuxa tu hittup hā' nīm, yā' max, yā Topa tep-tuppax. ⁸ Ha Topa te 'āxop pu popmāhā 'ōg hāpxop xohix, ha mōktu 'ōg hāpxop xohix xexka' pip, tu 'āxop 'ūm hok'ah, yā mōkuma 'āmōg, tu 'ōg hāpxop pip, nūy 'āxop hāpxopmā max. ⁹ Hamūn, Topa yōg tappet te: "Topa te' popmāhā hāpxop xohix 'ūhok xop pu', tu hāmmaxnāhā mōkuma' mōg, ha' kux 'ohnāg". Kaxīy.

¹⁰ Topa te hāpxop xap popmāhā', puyīy tikmū'ūn xoh hāpxopxap. Topa te xit'ax popmāhā', puyīy tikmū'ūn mā'. Topa te tikmū'ūn pu hāpxop xap xohix popmāp-tup, tu' tukgāp-tup, ha tikmū'ūn te mīnta ta xohix popmāp-tup. Hā kaxīy Topa te xa hāpxop xohix popmāhā', ha 'āxop te' nīm tayūmak xohix, ha Topa te tikmū'ūn pu' maxnāp-tup nōm te' pop. ¹¹ Topa te 'āxop mīy putup 'ūp-te xop xexka putuk, xayīy 'āxop tikmū'ūn pu' nīm mōkuma'āmōg, ha tikmū'ūn xohix te hām'āktux putup, hu: "Topa, 'āmax. Xatek mū'ā popmāhā hāpxop xohix". Kaxīy. ¹² 'Āxop te tikmū'ūn pu' nīm hāpxop xohix, yīy yōg hāpxop pip, puxix tu Topa pu hām'āktux, hu: "Topa, 'āmax, xate' popmāhā hāpxop xohix". Kaxīy. ¹³ 'Āxop te Kunnix yōg hām'āpak max'ax 'āpak, tu' mīy mōkuma'āmōg, tu nōm 'āktux mōkuma 'āmōg, tu tayūmak xohix nīm hāpxexka Yonex yōg xop pu' xix tikmū'ūn nōy pu'. 'Āxop te' nīm punethok, yīy tikmū'ūn xohix te Topa 'āktux maxp-tup. ¹⁴ Tikmū'ūn te Topa pu 'āxop 'āktux maxp-tup, tu 'āxop putuppax. Topa te 'āxop pu' hōm hāpxop max, yā Topa te 'āxop pu' hōm yāy Koxuk. ¹⁵ Topa te yāy kutok xe'ēgnāg hōm. 'Āpu yūmū Topa pu hām'āktux, hu: "Topa, 'āmax. Xate yāy Koxuk hōm". Kaxīy.

10

¹ 'Ūgmūn Paot, tu yāy kutōgnāg pekpaex, tuk gāy 'ohnāg, tu hām'āktux pu'uk, tu 'āxop puk max, yā Kunnix putuk. Pa tikmū'ūn te: "Paot te yāy kutōgnāg pe'paxex, tu hām'āktux pu'uk nūnte 'ūgmūg mūtik, pa hām'āktux ka'ok hato'ah". Kaxīy. ² Hāpxip 'ihāg mōg'ax, nūy xhip 'āxop mūtik. 'Āxop yāg te hāpkummuk mīy, kopxix hām'āktux ka'ok. Pa 'a 'ātep putup'ah. 'Āpu hāpkummuk mīy hok. Hamūn, 'āte hām'āktux ka'ok 'ūkummuk xop pu'. Nōm te hām'āktux 'āte hāpxopmā kummuk, nūy yāy yōg putup'ax mīy. Yā' koit. ³ Hamūn, 'ūkxip hām xexka tu', pa Topa pu hāpxopmā max, nūy tikmū'ūn kuxa māmā Yeyox kopah, tu tikmū'ūn mūtik yāykix 'ohnāg, yā' kuxa mām hok xop putuk 'ohnāg 'āte'. ⁴ 'Ūkuxa mām hok xop te mīm topnāg hā yāy kix xix pox hā, xix mīkax hā. 'Ak mū'āte yāy kix hā kaxīy'ah. Pa Topa te 'ūgmūg ka'ogāhā', 'ūyīy Hāmāyāgnāg yōg yāmīy xop yōg hāpkummuk mīy'ax nōā', xix Hāmāyāgnāg yōg tikmū'ūn yōg hāpkummuk mīy'ax nōā', xix koit'ax nōā', xix hāmīyūmmūgā'ax te koit nōā'. ⁵ Hām te' tux hok, pu tikmū'ūn Topa yūmmūg hok, ha 'āte nōm hāpxop ka'ok xohix koxyōy. 'Ūgmū'āte tikmū'ūn pu hāmīyūmmūgāhā', puyīy Kunnix pe tu paxeh punethok, nūy Kunnix 'āpax. ⁶ 'Āxop te Kunnix tu' pip ka'ok, tu 'āyīpkox pip. Yā' max. Pak mū'āte yīpkox 'ohnāg xop te hāpkummuk mīy'ax yānān putup. ⁷ 'Āxop te hāmīyūmmūg kutōgnāg. 'Ok xip tihik, tu hāmpe'paxex, yā Kunnix yōg tihik? 'Ūgmūg yā Kunnix yōg tihik kamah. ⁸ Topa tek xexkanāhā', pa 'āte nōm 'āktux kutōgnāg, pak yāyhāhup 'ohnāg. Nōm 'āktux, pu' max. Topa tek ka'ogāhā', 'ūyīy 'ākuxa hittupmā'. 'Ātep-tup'ah 'āxop nōā'. ⁹ 'Ap 'ātep-tup'ah 'ākuxanōā' yōgnū tappet hā. ¹⁰ Tikmū'ūn te: "Paot te hām'āktux ka'ok yāy yōg tappet tu', pa' xip nūnte yūmmūg kopah, puxix hām'āktux pu'uk, tu hām'āktux hitop mīy". Kaxīy. ¹¹ 'Ūmax, puyīy tikmū'ūn yūmmūg, pek mū'āte tappet kax'āmi', pek mū'āte 'āxop pu hām'āktux, yā yāy putuk. Pek xip nūnte, pek mōg, nūy 'āxop kopak xhip, yā yōgnū hām'āktux te yāy putuk.

¹² 'Ūtihi 'āxop kopa Yeyox yōg mō'pok xop te' koit xop, tu yāy xexka 'āktux. 'Ātep-tup'ah yāy xexka 'āktux, nūy 'ōm xop putuk. Yā tik hitop. 'Ōm te yāy yōg hāpxopmā'ax kopit, tu Topa yōg xat'ax 'āpak 'ohnāg, tu yāy yōg xat'ax mīy. ¹³ Topa tek mūg mōkpok, 'ūyīy mūg tikmū'ūn kopa hāpxopmā max xix 'āxop kopa hāpxopmā max. 'Āte nōm 'āktux maxp-tup. Pa Topa tek mūg mōkpok, 'ūyīy hāpxopmā nōy 'ohnāg. ¹⁴ Hōmāg mūg mōg 'āxop hah, nūy Kunnix yōg hām'āpak max'ax 'āktux 'āxop pu'. Topa tek mūg xat, 'ūyīy hāpxopmā', ha 'āte hāpxopmā nōy mīy putup'ah. ¹⁵ Pa tik nōy te Topa pu' hām, nūy tikmū'ūn kuxa māmā', ha 'āte nōm 'āktux putup'ah 'āte nōm kuxa māmāhā'. 'Āmhok. Yā' nōy te nōm kuxa māmāhā'. Pak mū'āte' hip 'āxop kuxa mām nōy nā' mōg putup, hak mū'āte' hip, 'ūyīy mūg hāpxopmā nōy nāg mōg 'āxop kopah. 'Ūgmū'āte hāpxopmā max, ha Topa te nōm putup, hak mū'āte hāpxop nōy mīy putup'ah 'āxop kopah, ¹⁶ tuk mū'āte Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux yūmmūg hāpxexka nōy tu', ha tik nōy te Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux kamah. 'Ap 'āte nōm 'āktux putup'ah 'ūkpuxet te hām'āpak max'ax 'āktux. 'Āmhok. Yā' nōy te' kamah. ¹⁷ Pa Topa yōg tappet te: "'Ok 'āxop te yāy xexka 'āktux putup? 'Āpu Topa xexka 'āktux". Kaxīy. ¹⁸ Topa te tikmū'ūn 'āktux max, puyīy tikmū'ūn tu max. Pa tikmū'ūn te yāy xexka 'āktux, puyīy tikmū'ūn tu kummuk.

11

Paot xix Yeyox yōg mō'pok te' koit xop

¹ 'Āte hām'āktux hā hāpkute'ex kutōgnāg putup. 'Āpu 'ūg 'āpax. ² 'Āte 'āxop yīpkūmīy, ha Topa te 'āxop yīpkūmīy. 'Ātak te yāy kutok hex xat, pu yāy tax tik puxet mūtik. Yāktok hex yā tuk tup max. Hā kaxīy 'āte 'āxop popmāhā Kunnix pu', yā yāp-xet pu'. Hā kaxīy 'āxop te hex tuktup max putuk. ³ Pa 'ūgkuxanōg. Hōmā 'āxop te Kunnix tu 'āpip ka'ok, tu Kunnix putuppax xe'e'. Pa 'āte hāmpekpaxex 'āxop te hāmpe'āpaxex kummuk putup, nūy Kunnix nīm, yā 'Ema putuk. Tute hāmpe'paxex kummuk. Yā kāyā yōg koit'ax

kopa' kuxa yūm. ⁴ Hamūn nōm Yeyox yōg mō'pok xop te' koit xop te 'āxop ha' mōg, nūy Kunnix nōy 'āktux, yā yōgnū Kunnix xe'e 'ohnāg, pa 'āxop te tik yōg hām'āktux 'āpak. 'Āxop te' koxuk nōy paha', 'a Topa Koxuk'ah. Hōmā 'āxop te Topa Koxuk paha', hak mūg pip 'āxop kopah. Pa 'āxop te hām'āpak nōy paha', 'a yōgnū putuk'ah 'ūgmū'āte 'āxop pu nōm 'āktux.

⁵ 'Āxop te hāmpē'āpaxex Yeyox te mō'pok nōm te' koit xop. 'Ok xexka 'ōhōm, ha tak mūn kutōgnāg? 'Āmhok. ⁶ 'Āte' yūmmūg 'āte hām'āktux max yūmmūg 'ohnāg, pa 'āte hāmyūmmūg, tu nō hāmyūmmūgā max. 'Āxop tek mūg 'āpak punethok, hu' yūmmūg.

⁷ Hōmā 'āte 'āxop pu Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux, pa 'ōg tayūmak pop 'ohnāg. 'Āte yāy kutōgnāg mīy, xayīy 'āxop 'āxexka'. 'Ok 'āte hāpkummuk mīy? 'Āmhok.

⁸ Hōmā 'āte hāpxopmā max 'āxop kopah, 'ihā Yeyox kopa kuxa mām xop nōy te 'ā' popmāhā tayūmak. 'Āte 'ūyōg hāpxop pop, nūy 'āxop hāg tehet, yā' xupxet putuk. ⁹ 'Āte hāpxopmā max 'āxop kopah, pa 'āte 'āxop yōg hāpxop xak 'ohnāg xix 'ōgnū tayūmak xak 'ohnāg, pa hāpxexka Māxenōn yōg taknōy xop te 'ā' nūnnāhā hāpxop xohix. Hōmā 'āte 'ōg hāpxop pop 'ohnāg, tu 'a 'āte 'ōg hāpxop pop putup'ah. 'Āte 'ōg hāpxop pop 'ohnāg putup. ¹⁰ 'Āte hām'āktux Kunnix mūtik. 'Āte hām'āktux 'āte Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux putup hāpxexka Genex yōg tikmū'ūn pu', pa 'āte 'ūyōg hāpxop pop putup'ah, ha tikmū'ūn tek hupmāp-tup'ah. ¹¹ Teptu 'āte nōm 'āktux? 'Ok 'āte 'āxop putuppax 'ohnāg? 'Āmhok. 'Āte 'āxop putuppax.

¹² Hōnhā 'āte Kunnix puk hām putup, puyīy tikmū'ūn yūmmūg 'ūkummuk Yeyox yōg mō'pok te' koit xop, puyīy yāy xexka 'āktux hok. Hamūn, nōm te hām'āktux hāpxopmā yāg mūn putuk. Pa' koit. ¹³ 'Āp Kunnix yōg mō'pok xop xe'e'ah nō'ōm, yā' koit xop. Nōm te hām'āktux hāpxopmā max, tu Kunnix yōg mō'pok xop putuk. ¹⁴ Hāmūn, Hāmgāyāgnāg te yāyhā pexkox yōg nū'pok xop putuk, yā' max xe'ēgnāg xop putuk. ¹⁵ Tikmū'ūn xohix te' yūmmūg Hāmgāyāgnāg yōg tikmū'ūn te hāpxe'e mīy xop putuk. Nōm te hāpkummuk mīy, ha Topa te yōg hāpkummuk mīy'ax xohix yānān putup.

Hāpxop kummuk Paot yōg

¹⁶ 'Āte xe hām'āktux, 'āpu hāmpē'āpaxex hok, 'āte hāpxopmā hitop. Pa 'āxop te hāmpē'āpaxex, 'āte hāpxopmā hitop, kopxix yāy xexka 'āktux, yā tik hitop putuk. ¹⁷ 'Āte hām'āktux putup, pa Topa te hām'āktux te kaxīy putup'ah. 'Āte yāy xexka 'āktux, kopix tik hitop putuk. ¹⁸ Pa' pip tikmū'ūn xohix, tu yāy xexka 'āktux, yā hām xexka yōg tikmū'ūn kummuk putuk, yīy 'āte yāy xexka 'āktux putup kamah. ¹⁹ 'Āxop te hāmpē'āpaxex hāmyūmmūg xexka', xayīy 'āxop hitop 'āpakpax. ²⁰ Tik te 'āxop xatpax, ha ta 'āxop nōm 'āpax, tu' mīy. Tik te 'ōg hāpxop pop, ha ta 'āxop nōm popmā'. Tik te 'āxop tuxhok, xa hāpxopmā hok, ha ta 'āxop nōm mīy 'ohnāg. Tik te yāy xexka 'āktux, ha ta 'āxop hāmpē'āpaxex 'ūxexka tihik. Tik te yāy yīm hā 'āpa yīn kix, ha ta 'āxop hāmpē'āpaxex yā' max tihik. ²¹ 'Ūgyāyhāhup, pa 'āte hām'āktux putup, 'ūgmūg pu'uk hu nōm tik te hāpxopmā putuk 'ohnāg.

Pa tik te yāy xexka 'āktux, kopxix yāy xexka 'āktux putup kamah, tu hām'āktux hitop. ²² 'Ok tik te 'Emeneo xop kopa' pip? Hamūn, yāg mūn kamah. 'Ok tik te 'Iyaet xop kopa' pip? Hamūn, yāg mūn kamah. 'Ok 'Amanām yōg xupepmā xop kopa' pip tihik? Hamūn, yāg mūn kamah. ²³ 'Ok tik te Kunnix pu hāpxopmā max? Hamūn. 'Āte Kunnix pu hāpxopmā max punethok. Yā 'āte hām'āktux hitop, tup-tox kummuk putuk. 'Ūhām pu'uk tihik pak hām ka'ok. Tik pip kutōgnāg kanet ka'ok kopah, pak xip punethok kanet ka'ok kopah. Tikmū'ūn te nōm kix kutōgnāg xikot hā, pak kix punethok xikot hā. Tik xakix kutōgnāg kōmnāg, pak xok punethok kōmnāg. ²⁴ Yoneo xop tek kix xikot hā 'ūxohix te' 39. Hā kaxīy 'ūgkix xohix te' 5. ²⁵ Hōm xop tek kix punethok xikot hā. Hā kaxīy 'ūgkix 'ūxohix te' 3. Yoneo xop te mīkaxxap punethok hāg tux yāp-xet, nūy 'ūkputex. 'Ūgmū yōg mīpkox yāy koxyōy tikoyuk kōnāg yīmū', tuk xip puxet kōnāg kopa māyōn mōg tox hā xix 'āmnīy tox hā. ²⁶ 'Āte hāpkumep punethok, tuk xok punethok kōmnāg kōnāg xexka kopah, tu xupxet tep-tex punethok kōmnāg, ha Yoneo

xop tek kummugāhā' xix Yoneo kūnāpa pip xop te'. 'Ūkxok kōmnāg kōmēn kopah, xix mīmātik kopah, xix kōnāg xexka kopah, ha' xape te' koit xop tek kummugāhā'. ²⁷ 'Ūghām ka'ok, hu 'āmnīy punethok 'ihā mōgyōn kutōgnāg, tu putup tek putex punethok, tu kōnāg putup tek putex punethok, tuk xit'ax pip kutōgnāg, xik pet pip kutōgnāg, xix yōg topixxax kutōgnāg, ²⁸ xix hāpxop xohik-tōgnāg, tu 'āmnīy xohix hā 'āte hāpxopmāhā Yeyox kopa kuxa mām xop xohix pu', yāg hām ka'ok. ²⁹ Hamūn, Yeyox kopa' kuxa mām xop pu'uk, kopxix 'ūgkuxa hittup 'ohnāg, tuk pu'uk kamah. Tikmū'ūn te Yeyox kopa kuxa mām xop mōgāhā', pu hāpkummuk mīy, kopxix 'ūggāy, tuk kuxa hittup 'ohnāg.

³⁰ Pax 'ū yāy xexka 'āktux, kopxix yāy pu'uk 'āktux putup. ³¹ 'Ūxip Topa yā yūmūg xuxyā Yeyox mūktak. 'Ūmax xe'ēgnāg Topah, tu yōg hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg. Tute' yūmmūg 'āte' koit 'ohnāg. ³² Hōmā 'ūkxip kōmēn Namān tu', ha ta' xip hāpxexka yōg xat'ax yōg gohenanok te mō'pok xonat, puyīy kōmēn pak'ax yōg hāmyīkox pēnā', puyīy xonat 'ūgmūy. Yā mīkaxxap hā nō'ōm hāmpak'ax, tu' tox. ³³ Pa' xip hāmkoxnāg hāmpak'ax tu', ha 'āte nōm hāg xupep, tu manex kopak yūm, hak xape tek yīyxohōnnāhā manex hā poxit hā, ha tak mōg.

12

Paot te hāpxop xe'ēgnāg pēnāhā pexkox tu'

¹ 'A' max'ah, yāy xexka 'āktux, yā' kummuk, yā 'āte xe yāy xexka 'āktux putup. 'Āte yāy yōnkup'ax 'āktux putup, yā Topa te 'ā' mūg hāpxop xohix 'ūgyōnkup hā. ² Hōmā hāmyāxatamuk te' 14 'ihā hām tek mūg, nūy 'ūgmōgā pepix pexkox tu'. 'Āte' yūmmūg'ah, 'ok pek mōg, 'ok pek yōnkup, 'āte' yūmmūg'ah. Yā Topap-xet te' yūmmūg. ³ 'Āte xe hām'āktux. 'Ok pe hām tek mūg, nūy mōgā pepix pexkox tu', 'ok pek yōnkup, 'āte' yūmmūg'ah, pa Topap-xet te' yūmmūg. ⁴ 'Ūkxip 'ōnte pexkox tu', tu hāpxop xe'ēgnāg 'āpak, pa nōm 'āktux yūmmūg 'ohnāg. Tikmū'ūn te nōm xop 'āktux yūmmūg 'ohnāg. ⁵ 'Āte yāy xexka 'āktux putup'ah, pa yāy pu'uk'ax 'āktux putup. ⁶ Pax 'ū yāy xexka 'āktux, kopxix hām'āktux hitop putup'ah, pa hāpxe'e 'āktux. Pa 'āte yāy xexka 'āktux putup'ah. 'Āte yāy xexka 'āktux, puxix tikmū'ūn hāmp'e'paxex 'ūgxexka'. Pa 'āmhok, tikmū'ūn te yōgnū hāpxopmā'ax pēnāhā', tu yōg hām'āktux 'āpak, puxix tikmū'ūn 'ūgyūmmūg.

⁷ Pa Topa tep-tup'ah, 'āte yāy xexka pekpaxex. 'Āte' pēnāhā' hāpxop max xe'ēgnāg pexkox tu', yīy ta 'ā' hōm Topa te' hāpxūy, yā mīmyām putuk 'ūgyīn kopah, yā Hāmgāyāgnāg yōg mō'kutnā'ax putuk tuk xūyghāhā', 'ūyīy yāy xexka pekpaxex hok. ⁸ 'Āte Topa pu yāy xūy 'āktux tikoyuk, tu Topa pu' kax, puyīy 'ūkxūy xut. ⁹ Pa Topa te: "'Āmhok, puxix. 'Ūkxip 'āmūtik, tu xa hāmmaxnāhā'. Puxix. 'Ūgka'ok, 'ihā 'āpu'uk". Kaxīy. Topa tek hittupmā 'ohnāg. Puxix, 'ūgkuxa hittup. 'Āte yāy pu'uk'ax 'āktux maxp-tup, ha Kunnix xip 'ūgmūtik, tu hāpxopmā max punethok putup. Yā' ka'ok Kunnix. ¹⁰ 'Ūgpu'uk, ha tikmū'ūn tek mūn 'āktux kummuk, hak xūy, ha tikmū'ūn tek kute'ex kummuk, ha' max'ah hāpxop, 'ihā 'āte Kunnix pu hāpxopmāhā'. Pa puxix. 'Ūgkuxa hittup. 'Ūkpu'uk, kopxix 'ūgka'ok.

Putep mūn mīy putup Yeyox kopa kuxa mām xop

¹¹ Hamūn, 'āte hām'āktux hitop nōmhā, pa 'āxop tep-tup. 'Āxop te hāmp'e'āpaxex 'ohnāg 'ūgmax. Hamūn, 'ūkpu'uk, pak max kamah, yā Yeyox yōg mō'pok te' koit xop putuk, nōm tihi 'āxop kopah. ¹² 'Ūkxip Yeyox yōg mō'pok xop kopah. 'Āxop te' yūmmūg, tu' pēnāhā hāpxopmā'ax 'āte nōm mīy punethok. 'Āte hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg 'āxop kopah, ha 'āxop te' yūmmūg Topa te' mīy, ha 'ākuxa te' yēy. Yā hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg. ¹³ 'Āte 'āxop kopa hāpxopmāhā', Yeyox kopa kuxa mām xop nōy xohix kopa putuk, pa 'āte 'ōg hāpxop pop 'ohnāg xix 'ōg tayūmak, pa Yeyox kopa kuxa mām xop nōy xohix te 'ā hā' teheh, tu 'ā' popmāhā hāpxop xix tayūmak. Yā hā kaxīy max'ah. 'Āte' kummuk mīy. 'Apu 'ūxaxogā', pu tu' kux.

¹⁴ Hōnhā putat tikoyuk 'ihāg mōg putup 'āxop hah, tu 'a 'āte xa tuk kax putup'ah. 'Āte 'āxop putup, pa 'ōg tayūmak putup'ah. Hamūn, 'ūmax'ah 'ūk-tok te yōg 'ātak pu popmāhā hāpxop xohix xi' tut pu', pa' max 'ātak tek-tok pu' popmāhā hāpxop xohix xi' tut te'. ¹⁵ Hak kuxa hittup, tu yōgnū hāpxop xohix pōpmāhā', tu xa hok hām ka'ok putup, nūy 'āxop hāg tehet. 'Āte 'āxop putuppax xexka'. 'Ok 'āxop tek putuppax putup kutōgnāg?

¹⁶ 'Āxop te' yūmmūg 'āte' pop 'ohnāg 'ōg hāpxop, pa tikmū'ūn te hām'āktux putup 'āte 'āxop pu' koit, tu 'āxop mōgāhā, pa' koit. ¹⁷ Texīy? 'Ok 'āte tik mō'pok, puyīy 'ōg hāpxop pop? 'Āmhok. ¹⁸ 'Āte Tit pu: "Āpu mōg tikmū'ūn hah". Kaxīy. Yīy ta' mōg Tit 'āxop hah. Ha 'āte taknōy nōy mō'kutnāhā Tit mūtik. 'Ok Tit te 'ōg hāpxop pop? Putep hāmpē'āpaxex? 'Āmhok. 'Ok Tit te hāpxopmā tek mūn putuk? 'Ok Tit tep-tup 'āte nōm putup? Hamūn. ¹⁹ 'Ok 'āxop te hāmpē'āpaxex 'ūgmū'ātep-tup, tu hām'āktux punethok, xayīy 'āxop 'ūgmūn putup? 'Āmhok. Pak mū'āte hām'āktux, ha Topa te nōm 'āpak, ha Kunnix tep-tup nōm hām'āktux. 'Ūgmū'āte hāpxopmā xohix, nūy 'āxop hāg tehet. ²⁰ 'Ūgkuxa nōg. 'Āte hāmpēkaxex 'ūgmūg mōg putup 'āxop hah, pa 'āxop te yāyhā kummuk, tu' putuk 'ohnāg 'āte nōm putup. 'Āte hāmpēkaxex 'āte' putuk 'ohnāg 'āxop te nōm putup. 'Ūgkuxa nōg. 'Āte hāmpēkaxex 'āte 'āxop pēnāp-tup, 'ihā 'āxop te yāy mānōg, tu 'āxop te' yīpkumīy, tu 'āxop gāy, tu 'āxop te' xupkūmīy, tu hām'āktux kummuk, tu hāpxūmāhīy, tu yāy xexka pe'āpaxex, tu yāy kute'ex pax. ²¹ 'Ūgkuxa nōg. 'Āxop hak mōg putup. 'Āte hāmpēkaxex Topa tek mūn yāyhāhupmāp-tup 'āxop kopah, hak kuxa hittup 'ohnāg putup. 'Āte' pēnāp-tup tikmū'ūn kummuk nōm te hāpkummuk mīy, pa' yāyhāhup 'ohnāg, tu hāpkummuk mīy'ax kux 'ohnāg, yā' nōy hā' xupxet, tu hāpkummuk mīy'ax xohix putuppax.

13

Hām'āktux kux'ax

¹ Yā putat tikoyuk nōmhā, ha tak mōg putup 'āxop hah. Topa yōg tappet te: "Tikmū'ūn tix 'ok pe tikoyuk te, 'Nōm te hāpkummuk mīy, hak mū'āte hāpkummuk mīy'ax pēnāhā". Kaxīy. 'Āpu nōm 'āpax. Pa yāp-xet te nōm 'āktux, 'āpu nōm 'āpax hok." Kaxīy. ² Hōmā putat tix 'ihā 'āte hāpkummuk mīy xop pu hām'āktux, hu, "Āxop te hāpkummuk mīy. 'Āpu 'ūhup!" Kaxīy. Hōmā 'āte xe nōm 'āktux. Hāpxip 'ihāg mōg putup 'āxop hah, tu 'āte hāpkummuk mīy xohix xop xūygāp-tup. ³ 'Āte hāpxop xe'e mīy putup, ha 'āxop te' pēnāp-tup, tu' yūmmūg Kunnix te 'ā yāy 'āxet'ax hōm. Kunnix 'ūka'ok. 'Āxop te nōm pēnāhā'. ⁴ Pa hōmā Kunnix 'ūpu'uk, yā tikmū'ūn tep-tex mīpkupnix yīmū', pa hōnhā 'ūxip, ha Topa te' hīnnāhā', yīy hōnhā' ka'ok. Yūmū'āte Kunnix kopa kuxa mām, tu nūmūtik mōg, tu yūmūg pu'uk, pak mūg tip-tup 'āxop kopah, ha Topa tek mūg ka'ogāp-tup.

⁵ 'Āpu yāy yōg hāpxopmā'ax kopit. 'Āpu yāy kopit, nūy yāy kuxa yūmmūg. 'Ok 'ākuxa mām Yeyox kopah? Hamūn, 'āxop te' yūmmūg Yeyox xip 'ākuxa kopah. Pa 'ākuxa mām 'ohnāg Yeyox kopah, puxix Yeyox xip'ah 'ākuxa kopah. ⁶ 'Āte' hip 'āxop te' yūmmūg putup 'ūgmūg xe'e', tuk mūg pip Yeyox yōg mō'pok xop kopah. ⁷ 'Ūgmū'āte Topa pu hām'āktux, tu' xak, xayīy 'āxop hāpkummuk mīy hok. 'Ak mū'ātep-tup'ah, pu tikmū'ūn hām'āktux 'ūgmūg hām max 'āxop kopah, yā 'āxop te hāmmax mīy, pak mū'ātep-tup, xayīy 'āxop hāmmax mīy, puyīy tikmū'ūn yūmmūg 'ūgmūg pu'uk, pa Topa 'ūka'ok. ⁸ 'Ūgmū'āte hāpxe'e koxyōy 'ohnāg, pa hāpxe'e 'āktux yūmmūg. ⁹ 'Ūgmūg pu'uk, ha tikmū'ūn tek mūg putup nōg, kopxik mūg kuxa hittup. 'Āxop ka'ok, kopxik-mūg kuxa hittup, tuk mū'āte Topa pu hām'āktux, tu ta tuk kax, pu Topa 'āxop max xe'e mīy. ¹⁰ 'Ūkxip hāptox 'āxop tu', tu nū' tappet kax'āmi', nūy 'ūggāy 'ohnāg 'āxop kopah, yā Topa tek xexka mīy putup 'āxop kopah, 'ūyīy 'āxop hāg tehet, 'ūyīy 'āxop koxyōy hok.

¹¹ 'Ūkux'ax tappet. 'Ūkxape xop, 'āpu 'ūxax, nūy hāpxopmā max xohix. 'Āpu yōgnū hām'āktux 'āpax. 'Āpu 'āp-tox puxet 'āxop. Yāy kix hok, ha Topa te mō 'āxop yāy xe'ēgnāg, tu 'āxop kopa xip putup, nūy 'ākuxa māmā'.

¹² 'Āpu yāy mūy xape max xop putuk. Yeyox kopa kuxa mām xop xohix te hām'āktux 'āxop pe'paxex.

¹³ Topa yōg tikmū'ūn xohix te 'āxop pe'paxex. ¹⁴ 'Ūgmū'ātep-tup, puyīy yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix 'āxop pu hāmmaxnā', xayīy 'āxop mūtik mōg. Tu ta tu' kux.

PAOT TE HÄPXEXKA GANAX YÖG TIKMŪ'ŪN PU TAPPET KAX'ÄMI'

Tute' kuxa mām ka'ok xop pu 'āneo

¹ Ūgmŭn Paot. 'Äte xa kax'āmi nūhū tappet. Yeyox Kunnix tek yāyikutnāhā', xix Topa tek yāyikutnāhā'. 'A tikmŭ'ūn tek nūnnā'ah. Pa Yeyox Kunnix te nūgkutnāhā', xix yūmūg 'Ätak Topa te'. Yā nōm te Yeyox Kunnix putpu' hīnnāhā'. ² Nūnte ti yūmūg xape xop. Yā' xohix te xa 'āneo hōm, xix hāpxexka Ganax yōg kuxa mām ka'ok xop xohix pu 'āneo hōm.

³ Pūyā yūmū yōg 'Ätak Topa xa hāmmaxnā', xix yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix xa hāmmaxnā', xix 'ākuxa mām mā.

⁴ Yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix te yāy mūn hōm, nūy yūmūg pupi tu' xok, yūmū'āte hāpkummuk mīy hah. 'Ūxok, nūy yūmūg möy hām xexka kummuk kopah. Yā yūmū yōg 'Ätak Topa tep-tup. ⁵ 'Äpu yūmūg xohix te Topa max xe'ēgnāg 'āktux mō'kumak mög, tu' xuktux kux 'ohnāg. Hamūn.

Yā hām'āpak max puxehnāg Topa yōg

⁶ 'Äy! 'Äxop texīy tu Topa nīm mō'ka'ok. Tute 'āxop xānāhā', puyīy Kunnix xa hāmmaxnā'. Pa 'āxop te hām'āpak max nōy 'āpak nōmhā'. Yā hām'āpak'ax puknōg, 'ap Topa yōg'ah. ⁷ 'Ap xe'e'ah. Nōm xop te 'āxop kummugāhā', tu' xak, nūy Kunnix yōg hām'āpak max'ax nōy yānān, pu tu' yāyhā hitop. ⁸ Pax 'ūgmūg xa hām'āpak max nōy 'āktux, puxix Topa 'ūgkummugā', nūy pago. Pax pu pexkox yōg nū'pok xop nūn pexkox tu', tu xa hām'āpak max nōy 'āktux, puxix Topa 'ūkummugā', nūy pago. Hamūn. Hōmā 'āte xa hām'āpak max'ax 'āktux, ⁹ 'ūgmū'āte hām'āktux tap, tu hōnhā nōm 'āktux 'ūxeheh. Tik 'ūm te hām'āpak max'ax puknōg 'āktux, pūyā Topa nōm kummugā', nūy tu pago. Yā nōm hām'āpak max puknōg. ¹⁰ Piyā 'āte' xak nōmhā'? 'Ok pe tikmŭ'ūn te yōg hāpxopmā'ax putup? 'Ok pe Topa te yōg hāpxopmā'ax putup? Yā Topah, 'a tikmŭ'ūn'ah. Pax 'ūg xak, puyīy tikmŭ'ūn yōg hāpxopmā'ax putup, kopxik mūn hām hok Topa tu'. Yā tikmŭ'ūn tuk hām'ax. Pa Topa mūn puk hām xe'ēgnāg.

Texīy Topa te Paot mō'kutnāhā'

¹¹ Ūxape xop, 'āte 'āp-tup, xayīy hāmyūmmūg. 'Äte hām'āpak max'ax 'āktux, 'a tikmŭ'ūn tek xat'ah, 'āte nōm hām'āpak max'ax 'āktux. ¹² 'A tikmŭ'ūn te 'ā hāmyūmmūgā'ah, tu 'ā' xuktux'ah, pa Yeyox Kunnix te'.

¹³ Ha ta 'āxop te yūmū yōg hāpxopmā'ax yūmmūg tap. Hōmā 'āte Yoneo xop yōg hāpxopmā'ax tat, tu Kunnix kopa' kuxa mām xop kute'ex kummuk pax, tu' xak, nūy nōm pu hāpkummugā', puyīy nōm xop yāyxatat, tu yāy nōā'. ¹⁴ Hak xexka nōynāg mög Yoneo xop kopah, yā Yoneo xop mōnāyxop yōg hāpxopmā'ax xohix tat 'āte'. Yā' xat'ax xohix 'āte' mīy māynāg, tu' xat'ax 'ūm xaxok 'ohnāg.

¹⁵ Hōmā 'ūktut tek put xet'ah, 'ihā Topa 'ā yāyikutnāhā', tuk xānāhā', nūy mögkutnā'. Yā Topa te 'ā hāmmaxnāhā', ¹⁶ tu 'ā' mūg yāy kutok pit, 'ūyīy hām'āpak max'ax 'āktux Yoneo xop hā' puknōg xop pu'. 'Äte tikmŭ'ūn 'ūm yīkopit 'ohnāg. Nōm te tuk mūn yūmmūgā'ohnāg. ¹⁷ 'Ak mög' ah kōmēn Yenoyanēn tu', tu hām'āktux 'ohnāg Yeyox yōg mō'pok xop mūtik. Yā Yeyox te nōm mō'pok hāmāxap, tuk-nāy tuk mūn mögkutnāhā. Ha tak mög 'Anap tu', tu möktuk xupep. Hāpxip 'ihāg nūn putpu kōmēn Namēn tu', tu nūktuk xupep. ¹⁸ Hāmyāxatamuk tikoyuk nōg, ha tak mög Yenoyanēn tu', nūy nox xip Pet pet tu', nūy hām'āktux, tu noxk xip 'amnīy te 15 hā. ¹⁹ Hamūn, 'āte pēnāhā Pet xix Tiak, yā yūmūg xuxyā yāy taknōy, pa mō'pok xop nōy 'a' pēnā'ah.

²⁰ 'Äte kax'āmi nūhū tappet, tu hāpxe'e kax'āmi', tu' koit 'ohnāg. Topa keppa 'āte' xuktux.

²¹ Hãpxip 'ihã tak mōg hãpxexka Xit tu', xix hãpxexka Xinix tu', ²² ha hãpxexka Yonex yōg kuxa mãm ka'ok xop tek yūmmūg 'ohnãg, ²³ pãyã hãm'ãpak, hu: "Hõmã Paot tek mūg kummugãhã', pa hõnhã Topa yōg hãm'ãpak max'ax 'ãktux. Hõmã tutep-tup, nūy Topa yōg putat max koxyōy, pa hõnhã Topa yōg hãpxopmã'ax 'ãktux," kaxīy. ²⁴ Tu' kuxa hittup 'ūgmūn hã, tu Topa 'ãktux max.

2

Paot xix Yeyox yōg mō'pok xop

¹ Hãmyãxatamuk te 14 nōg, ha ta xek mōg kōmēn Yenoyanēn tu', Maname mūtik mōg, tu Tit mōgãhã', ² Yã Topa te 'ã' pēhãhã', tu 'ã' xuktux, tuk xat, 'ūmōg Yenoyanãn tu', hu tak mōg, tu mōktuk xupep, tu' pēnã max'ax xexka xop mūtik hãm'ãktux, 'ap nōy xop mūtik hãm'ãktux'ah. 'Ate nōm hãmyūmmūgãhã hãm'ãpak max'ax, 'ate nōm 'ãktux hãmpuknōg xop pu', nōm xop te Yoneo xop hã' puknōg, puyī xexka xop 'ūghãm'ax 'ãktux max. ³ Ha Tit mūn xip 'ūgmūtik, tu hãpxexka Genex yōg tihik, yã Yoneo xop hã' puknōg, pa tik xop tek xat 'ohnãg, pu Tit yãy xax xax 'üyīmap. 'Amhok. ⁴ Pa' nūn mō'ãmã'ax xop, 'ap Kunnix kopa' kuxa mãm'ah, yã xetxox hex putuk, tu' nūn, tu nūktu yūmū yōg xop kopa' mōxahã', nūy yūmū yōg hãpxopmã'ax max pēnã'. Yã yūmū yōg hãpxop xak'ax 'ap-tux'ah, yã yūmūg kuxap-xet Yeyox Kunnix kuxa mūtik. Pa nōm mō'ãmã'ax xop tek putup, nūy yūmūg mōgã putat kummuk hã, nūy yūmūg kuxa hīy, 'üyīy hittup hok. Yã nōm te' xat pax nãm. Yã 'üyōg hãpxop xak'ax putux. ⁵ Ha tak mū'ãte nōm komut xop 'ãpak 'ohnãg. Hamūn, nōm 'ãpak 'ohnãg hok'ah, xayīy 'ãxop pip ka'ok Topa yōg hãm'ãpak max tu'.

⁶ Ha ta' xexka xop, yã tikmū'ūn te nōm pe'paxex xexka'. ('Ok xexka' pek-tōgnãg? Yã' nōy putuk. Topa te tikmū'ūn yōg hãpxopmã'ax xohix kopit, tu' xax max hã' kopit 'ohnãg, pãyã' kuxa kopa' pēnãhã'.) Nōm xexka xop tehomi 'ã hãmyūmmūgãhã hãm 'ohnãg, ⁷ pa nōm xop tek yūmmūg, Topa te mōgkutnãhã 'ūgmūn, 'üyīy Topa yōg hãm'ãpak max'ax 'ãktux Yoneo xop hã' puknōg xop pu', pa Topa te mō Pet kutnãhã Yoneo xop hah. Ha nōm xexka xop te' yūmmūg. ⁸ Topa tek ka'ogãhã', tu nūgkutnãhã', 'ūmōg Yoneo hã' puknōg xop hah, ha ta Topa te Pet ka'ogãhã', tu mō'kutnãhã', pu Yoneo xop ha mōg. ⁹ Topa te 'ã hãmmaxnãhã', ha Tiak te' yūmmūg, xix Pet te', xix Yoãm te'. Yã' pēnã max'ax xexka xop tek yīm nuhuk, xix Maname yīm nuhuk, yãk mūg xohix xape xe'e'. 'Ūgmū'ãte yãy mūtik hãm'ãktux, tu' xuktux, 'ūmax 'ūgmūg hãm Yoneo hã' puknōg xop kopah, ha ta' nōm hãm Yoneo xop kopah. ¹⁰ Pa nōm tek mū'ã' xak, pu hãpxop popmã pax 'ūhok xop pu'. Hamūn. 'ãtep-tup xexka', nūy hãpxop popmã pax.

Pet xix Yoneo hã' puknōg xop

¹¹ Hõmã ha ta' nūn Pet, kōmēn 'Ātikit tu' nūn, ha 'ãte tikmū'ūn keppa hãm'ãktux, hu: "Pet, xate hãpkummuk mīy." Kaxīy. ¹² Hamūn. Pet xit hãmpuknōg xop mūtik, yã' kuxa mãm ka'ok xop, ha ta Tiak te nū'kutnãhã tihik, ha nōm nūn tu nūktu' mōxaha', ha Pet te' puknōg xop nīm mō'ka'ok. 'Ap putup'ah, puyīy nūmūtik tu xit, Yoneo xop yīpkutuk tu'. ¹³ Ha ta' pip kama 'Ātikit yōg Yoneo xop, yã yūmūg xape xop, tu nōm te Pet yōg hãpxopmã'ax tat, tu' yīpkutuk kamah. Hamūn, Maname kama te Pet pe' mōg, tu Pet yōg hãpxopmã'ax tat kamah. ¹⁴ 'Ate' pēnãhã', 'ap hãmyok mīy'ah, 'ap hãm'ãpak max'ax xe'e'ah. 'Ate Pet pu hãm'ãktux, 'ūxohix keppa' xuktux, hu: "Āmūn yã Yoneo, pa 'a xate mōnãyxop yōg hãpxopmã'ax tat'ah. Texīy xate' xat, pu Yoneo hã' puknōg xop nōm hãpxopmã'ax tat?" Kaxīy.

Ūxohix kuxa mãm Yeyox kopah, yīy Topa te' kuxa kummuk tupmãhã'

¹⁵ Ūgmūg mūn yã Yoneo xop kopak pip. 'Ūgmūg tak yã Yoneo, xik mūg tut, yã Yoneo xe'e', 'a' puknōg kummuk xop yōg'ah, ¹⁶ pak mū'ãte hãmyūmmūg: Tikmū'ūn kuxa ka'ok Yeyox Kunnix kopah, yīy Topa te' kuxa kummuk tupmãhã', puyīy kuxa tu max. Pa tikmū'ūn nōy te Topa yōg xat'ax 'ãpak, tu' mīy. 'Ok hã kaxīy yãy kuxa tupmã Topa keppa

nõ'õm? 'Ämhok. 'Ap kaxīy'ah. Yūmūg mūn kama kuxa mām ka'ok Yeyox Kunnix kopah, pu Topa yūmūg kuxa kummuk tupmā. Yā hā kaxīy Kunnix kopa yūmūg kuxa mām ka'ok. Mōyyex xat'ax 'ūm te yūmūg kuxa tupmā hok. Tep te Topa yōg xat'ax mīy, puyīy Topa tikmū'ūn kuxa kummuk tupmā', puyī' kuxa tu max? Yā tikmū'ūn 'ohnāg. ¹⁷ Pa yūmūg kuxa mām ka'ok Kunnix kopah, nūy yūmūg kuxa tu max, pa hāpkummuk mīy. 'Ok Kunnix te hāpkummuk mīy'ax nōynā' mōgahā'? 'Ämhok. ¹⁸ Hōmā 'āte hāpkummuk mīy kux. Pax xe' mīy, kopxix 'ūgkummuk, yā 'āte Topa yōg xat'ax koxyōy. ¹⁹ 'Ūgkummuk, ha Topa yōg xat'ax te' xat, puk putex, pa Kunnix tek pupi' xok, yīy Mōyyex yōg xat'ax tek xat hok. Hā kaxīy 'ūgmōg Topa peheh, tu Topa yōkāmūg mōg. ²⁰ Hōmā Kunnix tek pupi' xok mīpkupnix tu', ha Topa te' putpu' hīnnāhā'. Hōnhā 'ak puxet'ah, pa Kunnix xip 'ūgkopah. Hōnhā Kunnix mūtik 'ūgkuxa hi xe'ēgnāg. Yāg kuxa yūm ka'ok Topak-tok pit kopah. Tute mōg yāy xe'ēgnāg, tuk pupi' xok. ²¹ Topah, 'āmax, tu 'ā' hok hā hāmmaxnāhā', yīg kuxa hi xe'ēgnāg. Paxpu Mōyyex yōg xat'ax tikmū'ūn kuxa kummuk maxnā', puxix Kunnix tu' hok hā' xok. Pa Topa te' hok hā' hōm. Yā yūmūg pupi' xok Yeyox, tu yūmūg kuxa kummuk tupmāhā'.

3

Hā texīy Topa te' kuxa kummuk tupmāhā'

¹ Hāpxexka Ganax yōg tikmū'ūn, yā 'āxop putox ka'ok, tu hāmyūmmūg 'ohnāg. Tikmū'ūn te 'āxop hitop mōgāhā hato'ah, hām'āktux kummuk hā 'āmōgāhā'. Hōmāg mū'āte 'āxop xohix pu hām'āktux xe'e', Yeyox Kunnix xok mīpkupnix tu', ha xate' yūmmūg, tu 'ākuxa hā' pēnāhā'. Pa tikmū'ūn te 'āxop mōgāhā hato'ah. ² 'Āpu hām'āktux puxet. 'Ok 'āxop te Mōyyex yōg xat'ax xohix mīy, pu Topa yāy Koxuk nū'kutnā 'ā hah? 'Ämhok. 'A kaxīy'ah. 'Ok 'āxop te Topa yōg hām'āpak max'ax 'āpak, tu 'ākuxa mām ka'ok, puyīy Topa Koxuk 'ākopa' xihip? Yā hamūn. ³ 'Āxop texīy 'āhitop xexka'? 'Āmōg kōnāmāhā Topa Koxuk mūtik, puyīy 'āka'ogā', pa hōnhā xatep-tup, nūy 'āp-xet hā mōg, nūy yāy ka'ogā', nūy 'āp-xet hā hāpxopmā'. Teptu 'āxop te' ka'ax hā yāp-xehnāg mōg Topa yōg putat hā? ⁴ 'Ok 'āxop te hitop hā xūy hā tot? Pūyā hitop hok! ⁵ 'Ok 'āxop te Mōyyex yōg xat'ax mīy, yīy ta Topa te xa nū'kutnā yāy Koxuk, tu 'āxop kopa hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg? 'Ämhok. Pa 'āxop te Topa yōg hām'āpak max'ax 'āpak, tu 'ākuxa mām ka'ok, yīy ta Topa te xa mō'kutnāhā yāy Koxuk, ha 'āxop kopa hāpxopmā max xe'ēgnāg. Hamūn. Yā kaxīy!

⁶ 'Āpu 'Amanām pe'āpaxeh. Topa yōg tappet te: "Amanām kuxa yūm ka'ok Topa kopah, yīy Topa te' kuxa tupmāhā', pu kuxa tu max. Yā Topa te 'Amanām yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogāhā', pu tu kux." Kaxīy. Hā kaxīy yūmūg kuxa mām ka'ok, yīy Topa te yāy Koxuk yūmū'ā nū'kutnāhā'. ⁷ Yā 'āxop te hāmyūmmūg: Yā 'Amanām hā' mōkputox xe'e', yā 'ākuxa mām ka'ok kamah. ⁸ Hōmā Topa yōg tappet te yūmū'ā hāmyūmmūgāhā', hu: "Hāpxip 'ihā Yoneo hā' puknōg xop kuxa mām ka'ok putup Yeyox Kunnix kopah, yīy Topa te' kuxa kummuk tupmāp-tup, puyī' kuxa tu max." Kaxīy. Tu xe 'Amanām pu hām'āpak max'ax 'āktux, hu: "Topa te 'āmūn hā hāmmaxnāp-tup, yā' hep xop xohix ha hāmmaxnāp-tup, xexka xohix tu' hāmmaxnāp-tup," kaxīy. ⁹ Ha ta 'Amanām kuxa yūm ka'ok, yīy ta Topa te 'Amanām hā hāmmaxnāhā', tu' kuxa mām ka'ok xop xohix ha hāmmaxnāhā', yā 'Amanām putuk.

¹⁰ Tikmū'ūn 'um kuxa yūm ka'ok Mōyyex yōg xat'ax kopah, pu tu' kuxa maxnā Topa pu'. Pa Topa yōg xat'ax te hāpkummuk mīy'ax 'āktux kummuk. Hamūn, Topa yōg tappet te: "Ūxohix 'ūm te Mōyyex yōg xat'ax xohix xexka mīy hok, puxix Topa' kummugāp-tup 'ūyānān tu', nūy nō kummuk mīy'ax hā pago." Kaxīy. ¹¹ Yā tikmū'ūn 'ohnāg te Mōyyex yōg xat'ax xohix mīy, puyīy Topa' kuxa kummuk tupmā', puyī' kuxa tu max. Pa Topa yōg tappet te: "Ūxohix' kuxa mām ka'ok, puxix Topa' kuxa kummuk tupmā', puyī' kuxa tu max. Yā nōm xop kuxa hi xe'ēgnāg," kaxīy. ¹² Pa nōm nōy xop te Mōyyex yōg xat'ax mīy putup, nūy yāy kuxa kummuk tupmā Topa pu'. 'Ap putuk'ah nōm xop kuxa mām ka'ok

Topa kopah, puyīy Topa' kuxa tupmā'. Yā yāy hāpxopmā'ax hā' kuxa maxnāp-tup. Yā Topa yōg tappet te Mōyyex yōg xat'ax mīy xop 'āktux, hu: “Nōm 'ūm te Topa yōg xat'ax xohix xexka mīy xe'ēgnāg, puxi' kuxa hi'.” Kaxīy.

¹³ Topa te: “Yā' kummuk nōm te Mōyyex yōg xat'ax xohix xexka mīy hok. Yā 'āte nōm ha hāpkummu nō gāp-tup, nūyhāpkummuk mīy'ax hā pago.” Kaxīy. Pa Kunnix te hāpkummugā'ax hā' tot yūmūg pupi', tu yūmūg pupi' xok, yā tute yūmūg mōy, 'ūyīy yūmūg hi xe'ēgnāg. Yā Topa yōg tappet te: “Yā' kummuk nōm te mīpkupnix tu' xup.” Kaxīy. ¹⁴ Ha mōktu Kunnix te yūmūg pupi' xok, 'ūyīy yūmūg hi xe'ēgnāg. Topa te' hok hā hāmmaxnāhā', puyīy Yoneo hā' puknōg xop ha hāmmaxnā'. Yā hōmā Topa te 'Amanām pu hām'āktux xex, tu hāmmaxnā'ax hep xop xohix ha 'āktux, tu hōnhā Yēyox Kunnix hā hāmmaxnāhā', puyī' puknōg xop kuxa mām ka'ok Yeyox Kunnix kopah. Hōmā Topa te hām'āktux xex, tu' xuktux, yā yūmū'ā ha yāy Koxuk nū'kutnāhā'. Ha yūmūg kuxa mām ka'ok, yīy ta Topa Koxuk te yūmūg kopa' xip.

'Ūxat'ax xix hām'āktux xex'ax

¹⁵ 'Ūkxape xop, 'āte xa hāmyūmmūgāp-tup tu tikmū'un mīy'ax hā 'āyūmmūgāp-tup. Tik te' nōy pu hām'āktux xex, tu nō kax'āmi tappet tu'. 'Ok tikmū'un te nō hām'āktux xex koxyōy? 'Āmhok. 'Ok tikmū'ūn te hām'āktux nōy kax'āmi xehomi'? 'Āmhok. ¹⁶ Hōmā Topa te 'Amanām pu hām'āktux xex, xix 'Amanām yāy mōkputox pu hām'āktux xex. Yā mōkputox puxehnāg 'āktux, 'ap xohix'ah. Yā Kunnix te 'Amanām hā' mōkputox xe'e'. Yā Topa te yāy nōm kutnāhā'. ¹⁷ 'Ūyūmmūg. Hōmā Topa te nōm pu hām'āktux xex, yā Topa te' pa'ax hittap mīy tikmū'ūn mūtik, ha ta' nōg hāmyāxatamuk xohix te' 430, 'ihā Topa te tikmū'ūn pu popmāhā Mōyyex yōg xat'ax. 'Ok Mōyyex yōg xat'ax te nō hām'āktux xex koxyōy? 'Ok pa'ax koxyōy? 'Āmhok. ¹⁸ 'Ok Topa te hāmmaxnāhā Mōyyex yōg xat'ax mīy xop hah? 'Ok pe hām'āktux xex 'ūkopa' kuxa mām xop pu hāmmaxnāhā'? Yā hāmmaxnāhā! Pax pu Topa hāmmaxnā Mōyyex yōg xat'ax mīy xop hah, puxix hām'āktux xex xop kuxa mām ka'ok xop ha hāmmaxnā hok. Pa Topa te 'Amanām pu hām'āktux xex, tu nōm ha hāmmaxnāhā'.

¹⁹ Teptu Topa te' xat'ax xohix xat? 'Ūxat, pu tikmū'ūn hāmyūmmūg, nūy yāy yōg hāpkummuk mīy'ax yūmmūg. Mōyyex yōg xat'ax pip ka'ok, tu mōktu' xupep 'Amanām mōkputox, ha Topa te nōm pu hām'āktux xex, ha pexkox yōg nū'pok xop te tik pu Mōyyex yōg xat'ax xohix popmāhā', ha tik te tikmū'ūn pu nōm popmāhā'. Nōm tik te yāy kote' xip. ²⁰ Pa tik te yāy kote' xip, puxix tu punethok. Pa Topa yāp-xet, 'ap punethok'ah. Topap-xet te hām'āktux xex.

Texīy 'ūxat'ax popmāhā'

²¹ 'Ok Mōyyex yōg xat'ax te Topa yōg hām'āktux xex'ax nōā'? 'Āmhok! Pax pu Mōyyex yōg xat'ax tikmū'ūn hīnnā', puxix tikmū'ūn nōm xat'ax mīy, nūy yāy kuxa kummuk tupmā'. Pa 'āmhok, 'ūxat'ax te' kuxa tupmā hok. ²² Pa Topa yōg tappet te' kummuk 'āktux, tu tikmū'ūn xohix xexka kummuk 'āktux, xi' puknōg xop xohix xexka kummuk 'āktux, hāpkummuk mīy hah. Topa yōg tappet te nōm 'āktux, pu tu kuxa mām ka'ok, puyīy Topa hāmmaxnā'. Topa te nōm pu hām'āktux xex, tu' kuxa mām ka'ok xop pu hām'āktux xex, nōm xop kuxa mām ka'ok Yeyox Kunnix kopah.

²³ Hamūn, yūmūg kuxa mām ka'ok nōmhā, pa hōmā Mōyyex yōg xat'ax te yūmūg kuxa hīy, kanet ka'ok kopa' hīy putuk, ha mōktu yūmūg kuxa mām ka'ok nōmhā. ²⁴ Hamūn, Mōyyex yōg xat'ax te yūmūg hāmyūmmūgāhā', nūy yūmūg mōgā', ha mōktu' xupep Yeyox Kunnix, pu tu yūmūg kuxa mām ka'ok Yeyox Kunnix kopah, puxix Topa yūmūg kuxa kummuk tupmā', 'ūyīy kuxa tu max. ²⁵ Hu nōmhā yūmūg kuxa mām ka'ok, ha Topa yōg xat'ax te yūmū'ā hāmyūmmūgāhā', ha' kux.

²⁶ 'Āxop xohix kuxa mām ka'ok Yeyox Kunnix kopah, hu ta 'āxop yā Topak-tok xop, yā 'ākuxap-xet Yeyox Kunnix kuxa mūtik. ²⁷ Yā 'āxohix mōxaha Kunnix yōg xop kopah, ha 'āp-tox pix, yā 'ākuxa mām Kunnix kopah, tu nōmhā Kunnix putuk, yā Kunnix xip 'āxohix kopah. ²⁸ Yā Topa te yūmūg xohix hā tehe', ha' yāy putuk 'ūkuxa mām ka'ok xop,

yā Yoneo xop xi' puknōg xop te yāy putuk. Yā nōm te' hok hā' hām, xix nōm te tayūmak hā' hām, tu yāy putuk. Yā tik xix 'ūn te yāy putuk. Yā xohix te' nōy putuk, yā' xohix kuxa mām ka'ok Yeyox Kunnix kopah. 'Ap pip'ah 'ūxexka xop xik-tōgnāg xop. Yā yāp-xet, 'ūkuxap-xet, tu yāy putuk. ²⁹ Yā 'āxop mōxakux Kunnix yōg xop kopah, hu ta kama 'Amanām hā 'āmōkputox, ha Topa te xa hāmmaxnāp-tup kamah, yā tute hām'āktux xex 'Amanām mōkputox pu'.

4

¹ Ūyūmmūg. 'Ūtak 'ūm yōg hāpxop xohix, tu' xok putup, hak-hāy tuk-tok te' pop putup, 'ūyōg 'ātak yōg hāpxop pop putup. Pa' xip 'ātak, hak-tok 'ūhok, yā' hok hā' hām yāy tak pu'. 'Ūyōg 'ātak te' popmā'ax hāpxop, yāk-tok yōg hāpxop, tu' pop putup, pa hōnhā' pop'ah. Yā hōnhā hāmhōgnāg 'ūk-tok. ² Ha ta' xuxyā te nōm kutok xat, nūy tu pēnā max, ha ta' xuxyā nōy te hāpxop pēnānā' xip, nōm hāpxop 'ātak tek-tok pu' popmā'ax, yā nōm tek-tok pēnāhā', tu hāpxop pēnāhā', tu mōktu nōm 'āmnīy 'ūm mō'nāhā', yā tik yōg 'ātak te nōm 'āmnīy 'āktux tap. ³ Hā kaxīy yūmūg mūn hōmā kamah. Yā yūmū'āte nōm kutok putuk, ha yāmīy kummuk xop te yūmūg xat kummuk, ha nōm xop pu yūmū'āte' hok hā' hāpxopmāhā' yāmīy xop pu', xix Topa hā' puknōg xop pu yūmū'āte hāpxopmāhā'. ⁴ Pa hāpxip 'ihā nōm hāptup mō'nāhā', 'ihā Topa te yāy kutok pit nū'kutnāhā', ha' tut te' put, yā Yoneo xop kopa' xip Topak-tok, ha ta Mōyyex yōg xat'ax xohix xexka pu' yīpkox xip Topak-tok, nūnte hām xexka tu' xip 'ihā'. ⁵ Topak-tok nūn, nūy nōkōpanat yūmūg xohix, puyīy Mōyyex yōg xat'ax yūmūg xat hok, tu' nūn, nūy yūmūg kuxa hīnnā xe'ēgnāg, 'ūyīy yūmūg xohix yāyhā Topak-tok xop.

⁶ Yā 'āxop yā Topak-tok xop, yīy ta Topa te nū'kutnāhā yāy Koxuk 'ākuxa hah, ha Topa Koxuk te Topa pu: “‘Ātak, yōgnū 'ātak!” Kaxīy. ⁷ Hamūn, yā hōnhā' kux, 'āxop te 'a hok hā 'āhām'ah, pa nōmhā 'āxop yā Topak-tok, ha Topa te xa' popmāp-tup yāy yōg hāpxop, yā yāy kutok pu nōm popmāp-tup.

Paot kuxānōg. 'Ok Ganax yōg xop kuxa mām kux?

⁸ Pāyā hōmā 'āxop te Topa hā 'āpuknōg, ha ta topa komut xop te 'āxop xat pax, tu yā mō'āmā'. ⁹ Pa nōmhā 'āxop te Topa yūmmūg, yā Topa te 'āxop yūmmūg hāmāxap, hak-nāy tu 'āxop te Topa yūmmūg. Texīy tu putpu 'āxop mōg, nūy Topa hā' puknōg xop yōg hāpxopmā'ax tat 'ūxeheh? Nōm hāpxopmā'ax te 'āxop hā te 'ohnāg. Yā 'ākummugā'ax 'ūxeheh. ¹⁰ Yā 'āxat, xa nit xān 'ihā 'āhām hok, tu 'āmuk xexka mīy'ax xat, xix māyōnhex tup'ax yōg 'āmuk xat, xix mō'āgmū'ax yōg, xix hāmyāxatamuk yōg. ¹¹ Ūgkuxānōg. 'Ok hitop hāg hām 'ūgmūn 'āxop kopah? 'Ok 'ākuxa mām kux, nūy nō xat'ax hittap mīy?

¹² Ūkxape xop, 'āpu yōg hāpxopmā'ax tat. Yā 'āxop hāgxape, yāg kummugā 'ohnāg. ¹³ Xatek yūmmūg, hōmā 'ūkpakut, 'ihā noxk xip 'āxop mūtik, hu 'āte Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux hāmāxap 'āxop pu'. ¹⁴ Ūkpakut xexka', pa 'āxop tek putup pax, tuk mūn tu yāyhāhup 'ohnāg, tuk kuxa ka', tu 'āhāk tehe', tuk hā' tot, yā pexkox nū'pok xop putuk, yā Yeyox Kunnix putuk, ¹⁵ ha 'āxop tek mūn hā 'āhittup xexka'! Hamūn, hōmā 'āxop tek mūn hā 'āhittup xexka', pa hōmhā 'āmhōk. Texīy? ¹⁶ 'Ok 'āte xa hāpxe'e 'āktux, hu yāyhā 'āxop hāk puknōg? Pa tīy! 'Ok 'āhāg puknōg nōmhā?

¹⁷ Yā nōm xop te 'āp-tup pax 'āktux, nūy 'āxop mōgā, pāyā yōg putat ka'ax kummuk, tu yūmūg yāy xatat putup, 'āxop xik mūn, xayīy nōm pe 'āmōg. ¹⁸ Ta' max, pu nōm xop 'āp-tup pax. Tikmū'ūn te' nōy putup pax, tu hāpxopmā max, 'ihā 'āxop mūtik xip, 'āxop mūtik xip hok kamah. 'Āte xa hāpxe'e 'āktux. ¹⁹ Ūgkutok xop, 'ūgkuxa xūy, yā' tut tek-tok put xūy putuk. Hā kaxīy 'āte 'āxop hāg kuxa xūy, ha mōktu 'āxop yāyhā Kunnix putuk. ²⁰ 'Ātep-tup, nūy noxk xip 'āxop mūtik nōmhā, nūy 'ōg hāmpe tu panōm hā' nōy yānān. Ūgkuxānōg. 'A 'āxop yōg hāpxopmā'ax max'ah.

Tu 'Agah xix Xat 'āktux

²¹ 'Āpu, 'ā hām'āktux! 'Āxop tep-tup, nūy Moyyex yōg xat'ax mīy, nūy yāy kuxa tupmā Topa pu'. Mōyyex yōg xat'ax tep-tep 'āktux? ²² Ūxuktux kaxīy: Yā mōnāyxop 'Amanām

kutok 2. 'Ūk-tok puxet mūg tut yā' hok hā' hām, yā' nōy te' xat, ha' hok hā' hām, yā' puknōg. Pak-tok nōy mūg tut yā 'ūn xe'ēgnāg, 'ap hok hā' hām'ah, pāyā kāmānat xat. ²³ Ha 'Ūn yā' hok hā' hām, tuk-tok pit put, yā kaxīy 'ūn xohix tek-tok put. Pa 'ūn nōy yā' nōy xat, tuk-tok pit put, ha hāmhumnāg 'ūnā'ax, ha Topa te hām'āktux xex, tu kaxop putnāhā'. ²⁴ Hamūn te yūmū'ā hāmyūmmūgāhā' hāpxopmā'ax nōy. 'Ūn 2 te hāpxopmā'ax yūmmūgāhā', Topa te' pa'ax mīy tikmū'ūn mūtik. 'Ūn puxet yā' hok hām. Yā' xuxet'ax 'Agah, ha 'ūn nōy te 'Agah xat. Hā kaxīy Topa te tikmū'ūn xat, tu' xat'ax xohix popmāhā yīktix Xīnāy tu', hā kaxīy 'Āgah hā' mōkputox, yā' hok hā' hām, tu' yāy xat 'ohnāg. ²⁵ Yīktix Xīnāy xip 'Anap tu', tu' yōg tikmū'ūn yā' hok hā' hām, xix kōmēn Yenoyanēn yōg tikmū'ūn yā' hok hā' hām. Nōm xop te 'Agah mōkputox putuk. ²⁶ Ha ta' xip kōmēn Yenoyanān nōy, tu pepi' xup pexkox tu'. Nōm yōg tikmū'un te yāy xat, 'ap hok hā' hām'ah, nōm kōmēn yūmū'ā hā' tut xe'e'. ²⁷ Yīy Topa yōg tappet te:

“Āhittup, xate 'āk-tok put xet'ah,

'Āhittup 'āk-tok put tu 'āxūy 'ohnāg.

Yā tik te' xetut nīm, hak-tok xohix punethok.

Ha tik te' xetut mūtik nōm, hak-tok kutōgnāg.” Kaxīy.

²⁸ Hōmā Topa te hām'āktux xex 'Amanām pu', yī' xetut Xat tek-tok 'Iyak put. 'Ūkxape xop, hā kaxīy yūmūg yāyhā Topak-tok xop, Topa te hām'āktux xex hah. ²⁹ Yā hōmā 'Amanām kutok puxet, pa Topa te nōm hāmāxap hā hām'āktux xex 'ohnāg. Ha tak-nāy tu' nōy put, ha Topa Koxuk te nōm hā hām'āktux xex, hak-tok te māxap te' taknōy tek-te'ex kummuk. Yā hā kaxīy hōnhā kamah. ³⁰ Putep xuktux Topa yōg tappet? Yā hām'āktux, hu: “'Āpu' xat pu mōg, 'ūn te' hok hā' hām, xik-tok. Hāmūn, yā 'ātak te yāy yōg hāpxop popmāp-tup'ah nōm 'ūn kutok pu', pāyāk-tok nōy pu' popmāp-tup, tu yāy xetut xe'ek-tok pu' popmāp-tup.” Kaxiy. ³¹ Yīy ta 'ūkxape xop, yūmūg mūn yā' xetut xe'e hāk kutok xop, nōm te' nōy xat. 'Ap 'ūn nōy hā yūmūg kutok 'ohnāg, nōm te' hok hā' hām. 'Āmhok.

5

Tute' xat'ax 'āktux, xi' hi xe'ēgnāg 'āktux

¹ Yā Kunnix te yūmūg kuxa hīnnā tap, 'ūyīy hi xe'ēgnāg. Hōmā Yoneo xop yōg xat'ax te yūmūg xat, ha yūmūg kuxa hīy, pa Kunnix te yūmūg mōy, ha yūmūg mōg. 'Āpu nox pi', puyīy' xat'ax 'ākuxa hīy hok 'ūxeheh, ka' hok hā 'āhām 'ūxeheh.

² 'Āpu 'ūg-āpax, 'ūgmūn Paot, tu 'āxop pu hām'āktux: 'Āxop te hitop yāy xax mep 'ūyīmap, nūy yāy kuxa kummuk tupmā Topa pu'. 'Ok Kunnix te hitop tu' xok 'āxop pupi'?

³ 'Āte xe hām'āktux, tik 'ūm te yāy xax mep 'ūyīmap, puxi' max, pu tu mīy Mōyyex yōg xat'ax xohix xexka', 'ap xahix'ah. Topa te' xuktux. ⁴ Nōm 'ūm tep-tup, nūy Mōyyex yōg xat'ax mīy, puyīy Topa tikmū'ūn kuxa kummuk tupmā', puyī' kuxa tu max, puxix Topa nōm 'ūm hā hāmmaxnā 'ohnāg, ha' kuxa tupmā 'ohnāg. 'A Kunnix yōg'ah. ⁵ Pa yūmūg kuxa mām ka'ok, hu yūmū'āte hāmmax hip, pu Topa yūmūg kuxa kummuk tupmā' yā Topa te yūmū yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogāhā', ha' kux. Yā yūmū'āte hāmmax hip, 'ihā yūmūg kuxa mām ka'ok, yīy Topa Koxuk te yūmūg ka'ogāhā'. ⁶ Yūmū'āte yāy xax mep 'ūyīmap, pe' yāy xax mep 'ūyīmap hok, yā' yāy putuk Topa pu', pa Topa tep-tup, yūmūg kuxa mām ka'ok, hu yūmū'ātek nōy putup pax nōmhā'.

⁷ Hōmā 'āxop mōg putat max hā, tu 'āyīpkox pip, hu hām'āpak max'ax xe'e 'āpak. Pa nōmhā 'āmhok. Putep te 'āxop mōgāhā', pu nōm putat xak? ⁸ 'A Topa'ah yā Topa te yāy ha 'āxop xānāhā'. ⁹ 'Āpu hāmyūmmūg. Tikmū'ūn te: “'Ūxip hāmāxap pām tokatogā'ax kutōgnāg, pa hāpxip 'ihā nōm pām xexka',” kaxīy. Hā kaxīy hāpkummuk te' xexka nōy nā' mōg. ¹⁰ 'Ūgkuxa yūm ka'ok Topa kopah, tu hāmyūmmūg, 'a 'āxop te hāmpe'āpaxex nōy putup'ah, pak mūn putuk hāmpe'āpaxex. 'Ūgkuxa yūm ka'ok Topa kopah, tu hāmyūmmūg, Topa te nōm tik kummuk xūygāp-tup, nōm te 'āxop mōgāhā hatō'a'.

¹¹ 'Ūkxape xop, putep hāmpē'āpaxex? 'Ok 'āte hām'āktux, pu tikmū'ūn Topa yōg xat'ax mīy, nūy yāy kuxa kummuk tupmā'? 'Āmhok. 'A 'āte' xuktux'ah. 'Ok tikmū'ūn tek kummugāhā'? Hamūn. 'Ok tikmū'ūn te Yeyox yōg xok'ax 'āpak, tu' xok mīpkupnix tu xupak, tu' gāy hok? 'Āmhok. Yā' gāy tikmū'ūn! ¹² Nōm te 'āxop kummugāhā', yā 'ātep-tup, pu nōm yāy mep xexka'!

¹³ Hamūn. 'Ūkxape xop, Topa te yāy ha 'āxop xānāhā'. Tutep-tup'ah pu' xat'ax 'āxop xat pax nām. Pa Topa te 'āxop mōy, xa mōg. Pa nōmhā yāy putup'ax mīy hok, 'ākuxa te nōm kummuk tep-tup, pa 'āpu 'ānōy putup pax, nūy ta 'ānōy ha hāmmaxnā'. ¹⁴ Yā mōyyex yōg xat'ax xohix te hāpxopmā'ax puxet 'āktux, hu: "'Āpu 'ānōy putup pax, yā yāy putup pax putuk," kaxīy. ¹⁵ Pa 'āxop yāy mānōg, xix yāy kix, puxix xokxop putuk, yā yāy māhā'.

Topa Koxuk xix tikmū'ūn yōg putup'ax

¹⁶ Pa 'āte xa hām'āktux, 'āpu Topa Koxuk pu 'āyīpkox pip, nūy yāy yōg putup'ax mīy hok. ¹⁷ Yā tikmū'ūn te yāy yōg putup'ax mīy, puxix Topa Koxuk pu' yīpkox hok, ha Topa Koxuk pu' yīpkox pip, puxix yāy yōg putup'ax mīy hok. Yā Topa Koxuk te yūmūg yāy yōg putup'ax hā' puknōg, ha yūmūg yāy putup'ax te Topa Koxuk hā' puknōg. 'Ap yāy putuk 'ohnāg, yīy Topa Koxuk puxet pu 'āyīpkox pip. ¹⁸ Ha Topa Koxuk te 'āmōgā', puxix Mōyyex yōg xat'ax 'āxat pax hok.

¹⁹ Yūmū'āte yāy putup'ax mīy. puxix tikmū'ūn yūmū yōg hāpxopmā'ax pēnā'. Yā yūmū'ātek nōy hāk xupxet pax, tu 'ūn xop pēnā kummuk, tu tik xop pēnā kummuk, tu kokex putuk, tu yūmū'āte hā kaxīy putup pax hāpxopmā'ax xut putux, ²⁰ tu topa komut xop pu nūktettex, tu mīm mīy, tu yūmūg yāy putup nōg, tu yāy kute'ex kummuk, tu yāy tup-tup hāpxop xohix, tu yūmūg gāy, tu yūmūg xupkūmīy, tu yūmūg yāy tuk-mīy, tu yūmū'āte tikmū'ūn xohix nīm, nūy yāgnāg mōgā', ²¹ tu yūmū'āte yīpkūmīy, tu yūmūg paptux, tu yūmūg yāy hi pax, nūy hāpkute'ex pax. Nōm te yāy putup'ax mīy xop texīy mīy. Hōmā 'āte xa hām'āktux, tu hōnhā xe' xuktux. Tikmū'ūn te' mīy nō'ōm, 'a' mō'nāp-tup'ah Topa yōg xop kopah, yā Topa te nōm xat xop kopa' xip, pāyā hāpkummuk mīy xop xat 'ohnāg.

²² Pa Topa Koxuk xip yūmūg kuxa kopah, puxi' pip hāpxopmā max xohix yūmūg kopah. Yā mīnta ta putuk yūmūg kopah. Yūmū'ātek nōy putup pax, tu yūmūg kuxa hittup pax, tu yūmūg kuxa mām, tu yūmū'āte hāmmax hip, tu yūmūg gāy 'ohnāg, tuk nōy ha hāmmaxnāhā', tu' nōy tu yūmūg pip ka'ok, ²³ tu hāpkummuk yānān 'ohnāg, tu yāy putup'ax mīy 'ohnāg. 'Ūmīy nōm hāpxopmā max, puxix Mōyyex yōg xat'ax hitop tu yūmūg xat. ²⁴ Ha Yeyox Kunnix yōg xop xohix te yāy putup'ax mīy kux. Yeyox Kunnix xok mīpkupnix tu', puyīy yūmū yōg putup'ax kummuk kux. ²⁵ Topa Koxuk te yūmūg kuxa hinnāhā', nūy yūmūg mōgā', 'ūyīy hāpxopmā max xohix. 'Āpu nōm pu 'āyīpkox pi'. ²⁶ 'Āpu yūmūg yāy xexka pek paxex hok, tuk nōy kute'ex kummuk hok, tuknōy tu yīpkumīy hok.

6

'Āpu 'ānōy pupi hāpxop putux tat

¹ 'Ūkxape xop: 'ūxip tikmū'ūn 'ūm, tu hāpkummuk mīy. Ha ta nōy 'ūm xip 'āxop kopah, nōm te Topa Koxuk pu' yīpkox xip pax. Yā' max, nōm te Topa Koxuk 'āpak pax te' nōy putpu' nūnnā putat max tu', tu' nōy te hāpkummuk mīy nūnnā putpu'. Pūyā' gāy hok, Topa Koxuk te nōm xat hah. Pūyā tu yāy kutōgnāg pe'paxeh. Yā paxip, nūy hāpkummuk mīy hok kamah ² 'Āpu 'ānōy yōg hāpxop putux tat, yā 'ānōy yōg hāpkummuk hā' tat. Hā kaxīy xate Kunnix yōg xat'ax mīy. ³ Tik 'ūm te yāy xexka pe'paxex, pāyāk-tōgnāg. Tute' yāy pu' koit. ⁴ 'Āpu yāy yōg hāpxopmā'ax kopit, 'ānōy yōg hāpxopmā'ax kopit hok pa 'ōgnū 'ūp-xet. 'Ānōy yōg hāpxopmā'ax 'āktux kummuk hok, pāyā' yōg max. Hā kaxīy tu xate yāy yōg kopit, tu yāy pēnāp-tup max, 'īhā 'ānōy

yōg hāpxopmā'ax kopit 'onhāg. ⁵ Hamūn, 'ūxohix te yāy yōg hāpxop putux tat putup, yā yāy yōg hāpkummuk hā' tot putup.

⁶ Tik 'ūm te 'āyūmmūgāhā Topa yōg tappet. 'Āpu nū mūtik yāy pu' pot 'ōg hāpxop max xohix. ⁷ 'Apu hāmpē'āpaxeh hitop hok, yā Topa kuxa yūm 'ohnāg koit'ax kopah. Tik te hāpxopxap xok tu nōm hā' ta mōy putup, 'ap ta nōy'ah. ⁸ Tikmū'ūn te pēyōg xap xok hām tu', puxix pēyōg ta nūnnāp-tup yāy pet hah. Hā kaxīy tikmū'ūn te yāy putup'ax mīy, puxix hāpkummuk hā' yānān, ha tikmū'ūn te Topa Koxuk pu' yīpkox xip, tu hāpxopmā max, puxix tu' hi xe'ēgnāg mō'kuma' mōg, ha' kux 'ohnāg. ⁹ 'Āpu yūmūg hāpxopmā max, yā tuknōg hok. Yūmūg hup hok, kopxix hāpxip 'ihā hāmmāxnāp-tup, yāy ha hāmmāxnāp-tup. ¹⁰ Hu 'āpu yūmūg hāpxopmā max mō'kumak mōg tikmū'ūn xohix pu', tu' xape xop pu hāpxopmā max xe'ēgnāg, yā' kuxa mām xop xape xop pu'.

'Ūkux'ax

¹¹ Ta hēnā', 'āte xa kax'āmi xexka', yā 'ūgyīm hā kax'āmi xexka'. ¹² Nōm tik tep-tup, pu tikmū'ūn nōm 'āktux max. Nōm tik tep-tup nūy 'āxop mōgā', nūy 'āxop xat, xayīy 'āxax mep 'ūyīmap. Texīy? 'Ap nōm xop te Kunnix xok'ax 'āktux putup'ah. Yā mīpkupnix tu' xok, pāyā nōm xop te' xaxok, puyīy tikmū'ūn nōm kute'ex kummuk hok. ¹³ Hamūn, nōm te yāy xax mep 'ūyīmap, pa nōm te Mōyyex yōg xat'ax xohix mīy 'ohnāg, pa nōm te 'āp-tup, nūy 'āxat, xayīy 'āxop yāy xax mep 'ūyīmap. Texīy? Nōm tik tep-tup, nūy yāy 'āktux xexka', 'ūxohix te yāy xax mep 'ūyīmap hah. ¹⁴ Pak mūn 'a yāy xexka 'āktux putup'ah, pa 'āte yūmūg Yeyox Kunnix 'āktux putup ha' xok mīpkupnix tu', yūmūg pupi' xok. Yā Kunnix tek pupi' xok, 'ūyīy hām xexka yōg hāpxop xohix xak hok, puyīy Kunnix puxet tuk kuxa hi nōmhā, 'āte nōm pu hāpxopmā'. ¹⁵ Pe yāy xax mep 'ūyīmap, pe yāy xax mep 'ūyīmap hok, yā hāpxopmā'ax kutōgnāg. Pa Topa te yūmūg kuxa tupmāhā', yūmūg kuxa tu max, 'ūyīy hāpxopmā max xexka'. ¹⁶ 'Āpu 'āyīpkox pi', xayīy Topa yōg putup'ax mīy. Pūyā Topa 'ākuxa māmā', xix 'ākuxa ka', xayīy Topa hā yāy yōg tikmū'ūn xe'e'.

¹⁷ Nōmhā puxi'. 'Āpu tikmū'ūn 'ūxek kummugā hok. Yā hamūn. hōmā tikmū'ūn tek kummugāhā', yīy kayax pip yōgnū', yā Yeyos puk hok hāk hām.

¹⁸ 'Ūxape xop, pūyā yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix xa hāmmāxnā mō'kuma' mōg. Hamūn.

Tu ta kux.

PAOT TE KŌMĒN 'EP YŌG TIKMŪ'ŪN KUXA MĀM KA'OK XOP PU KAX'ĀMI'

¹ Ūgmūn Paot, ha Topa tep-tup, pu Yeyox Kunnix nū'kutnā', ha 'āte kōmēn 'Ep yōg tikmū'ūn kuxa mām ka'ok xop pu kax'āmi, nōm xop te Yeyox Kunnix tu' pip ka'ok, tu' kuxap-xet Yeyox Kunnix kuxa mūtik, ² yīy 'āte: Pūyā 'Ātak Topa xa hāmmaxnā', xix 'ākuxa māmā'. Pūyā yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix kama xa hāmmaxnā xexka', yā 'ākuxap-xet Yeyox Kunnix kuxa mūtik.

Topa te Kunnix hā hāmmaxnāhā'

³ 'Āpu yūmūg xuxyā yōg 'Ātak Topa pu hām'āktux, hu: "Āmax Topah," kaxīy. Yā yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix yōg 'ātak, tu yūmū'ā ha hāmmaxnāhā', yā yūmūg kuxap-xet Kunnix kuxa mūtik, yīy Topa te hāmmaxnāhā', tu yūmū'ā popmāhā pexkox yōg hāpxop xohix. ⁴ Topa te yūmūg yīmōgātux hāmāxap, nūy yūmū'ā ha yāy yōg tikmū'ūn, 'ūyīy yūmūg kuxap-xet Kunnix kuxa mūtik, hak-nāy tu hām xexka xohix mīy. Yā yūmūg yīmōgātux, 'ū yūmūg yāyhā max xe'ēgnāg xop Topa pu', mō yūmūg yāy xe'ēgnāg hah, ⁵ hup-tup tap, 'ū yūmūg Topa hāg kutok xop, yūmūg kuxa mām ka'ok Yeyox Kunnix kopah, hu hāmyūmmūg: Yā Topak-tok xop, kaxīy Topa tep-tup, ⁶ yīy 'āpu yūmū'āte Topa xexka 'āktux, ha yūmū'ā hā 'ūhok tu hāmmaxnāhā', 'ihāk-tok puxehnāg nū'kutnāhā yūmū'ā', yā yāy kutok mō'yāy xe'ēgnāg.

⁷ Kunnix xok, mīpkupnix tu' xup, tu' xok, nūy yūmūg mōy pu mōg, nūy yūmū yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā', tu yūmū'ā hāmmaxnāhā'. Yā' max xe'ēgnāg Topah, ⁸ tu yūmū'ā' hok hā hāmmaxnā xexka', ⁹⁻¹⁰ yīy hāmpē'paxex, nūy hāpxop xohix yāy tu nū'xok, nūy pexkox yōg hāpxop xohix, xix hām xexka yōg hāpxop xohix yāy tu nū'xok, puxix tikmū'ūn xohix yāy tu nū'nāhā', puxix Kunnix tu' xat, puyīy nōm pu' yīpkox pi', yīy yūmū'ā hāmyūmmūgāp-tup, hu' yūmmūgāhā'. Hōmā Topa te nōm hām'āktux xe'e yūmmūgā 'ohnāg, pāyā hōnhā' yūmmūgāhā', 'ūp-tup tu'.

¹¹ Topa te hāmpē'paxex, tup-tup hāmāxap, tu' mīy, tu yūmūg yīmōgātux, 'ū yūmūg yāyhā 'ūyōg tikmū'ūn, nūy yūmūg kuxap-xet Kunnix kuxa mūtik, ha kaxīy Topa tep-tup. ¹² Hak mūg kuxa mām ka'ok hāmāxap, tu Kunnix hip, tu Topa xexka xe'ēgnāg 'āktux.

¹³ 'Āxop kamah te hām'āpak max'ax 'āpak, yā' nōy te xa' xuktux, yīy 'ākuxa mām ka'ok Kunnix kopah, ha Topa te xa mō'xut 'ākuxa pu', yāy Koxuk hā xa mō'xut, yā kaxīy tikmū'ūn te mūnūytut mō'xut nūy yāy yōg mūnūytut yūmmūgā', yā 'āxop yā Topa yōg tikmū'ūn xe'e'. ¹⁴ Kaxīy Topa te hām'āktux xex, nūy yūmū'ā popmā pexkox yōg hāpxop xohix, tu yūmūg mōy putup, 'ū mōg, ha Topa Koxuk te: "Ya hamūn! Yā pexkox yōg hāpxop pop putup!" kaxīy. 'Āpu, yūmūg Topa xexka xe'ēgnāg 'āktux!

Paot te Topa pu hām'āktux

¹⁵ 'Ākuxa mām ka'ok yūmūg xuxyā Yeyox kopah, tu' xape xohix xop putup pax, yā' kuxa mām ka'ok xop xohix hā 'āxape, ha tikmū'ūn te 'ā' xuktux, ¹⁶ yīy 'āte Topa pu hām'āktux nām, tu' kuxyā 'ohnāg, 'ap 'āxop 'ūm xaxok'ah. ¹⁷ Tu Topa tu' xak, 'ōhōm yā yūmūg Tak, tu' max xe'ēgnāg, yā yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix yōg Topah, ha tu' xak, puyīy Topa Koxuk 'āha mō'kutnā', nūy xa hāmyūmmūgā', xa Topa tu yūmmūg xe'e'. ¹⁸ xix tu' xak, pu 'āp-tox maxnā', xa hāmyūmmūg xexka'. Kuyānām te hāptupmāhā', ha kaxīy Topa te tikmū'ūn kuxa yūmmūgāhā', pu tu hāmmax hip, ha Topa te 'āxop xānāhā', ha' nū', xayīy pop pexkox yōg hāpxop xohix. Kaxīy Topa te yāy yōg tikmū'ūn mūtik hām'āktux xex, hu: "Āte 'āxop pu popmāp-tup pexkox yōg hāpxop xohix," kaxīy. Ha 'āte Topa tu' xak, pu pexkox yōg hāpxop xohihnāg xa' mūg, xayīy yūmmūg, ¹⁹⁻²⁰ ha hāmyūmmūgāhā', xa hāmyūmmūg, nūy Topa mūn ka'ok xe'ēgnāg yūmmūg, ha' ka'ok, nūy putpu Kunnix hīnnā', nūy pexkox kopa' yūmmā' Topa yīpxe'e hah, ha kaxīy Topa te yūmūg kuxa kopa hāpxopmāhā', nūy yūmūg kuxa hīnnā kamah. ²¹ Yā Kunnix xexka xe'ēgnāg nōmhā pexkox tu', tu pexkox yōg xop xohix xat, xix hām xexka yōg xop xohix

xat, xix Hāmgāyāgnāg yōg xop xohix xat, xix hām xexka yōg gohet xohix xat, xix hām xexka yōg gohet mō'nā'ax xat putup. ²² Topa te Kunnix xexkanā xe'ēgnāg, tu' kuxa mām ka'ok xop ha mō'kutnāhā', puyīy 'ūp-xehnāg xat, yā' xuxyāp-xet. ²³ 'Ūkuxa mām ka'ok xop te Kunnix yīn putuk hah, 'ūkuxa mām xohix xop yā Kunnix hā' yīn, ha Kunnix te nōm xop tu' xip, tu yūmūg yāy putox, tu yūmūg xat, nūy yūmūg pēnā max. Yā Kunnix te hām xohix xop xix pexkox xohix xop hā' xuxyā'.

2

Tu yūmūg hīnnāhā xe'ēgnāg

¹ Hōmā 'āxop te hāpxopmā kummuk pax, yā 'āyīpkox 'ohnāg Topa pu', ² tup-tat kummuk hā 'āmōg, xix yāmīy kummuk pu' 'āyīpkox pip, ha' kummuk xop te 'āxat pax, nōm xop yīpkox 'ohnāg Topa pu' xop xat pax. ³ Yā yūmūg xohix te hāpxopmā kummuk, tu yūmū yōg yāy putup'ax mīy, tu yāy mūn xat kummuk, tu hāmpekpaxex kummuk, hu hāpxopmā kummuk kamah. Ha kaxīy hā Topa te yūmūg kummugā'ax 'ūyānān tu', tu yūmūg xūyā'ax, ⁴ pāyā tute yūmūg kuxa ka xexka', tu yūmūg mō'yāy xe'ēgnāg ⁵ hu yūmūg hīnnāhā', 'ihā yūmūg pu'uk, yūmūg yīpkox 'ohnāg, huk hittup 'ohnāg, ha yūmūg kuxa hīnnāhā Kunnix mūtik, yā' hok hā yūmūg kuxa kummuk xit, nūy kuxa max tat 'ūyānān tu'. ⁶ Topa te Kunnix putpu hīnnāhā', tu yūmūg hīnnāhā kamah, 'ūyīy hi xe'ēgnāg, yā Kunnix mūtik yūmū'āte' xat, tu pexkox tu' xat Kunnix mūtik. Yā yūmūg kuxap-xet Yeyox Kunnix kuxa mūtik. ⁷ Topa te yūmū'ā ha hāmmaxnāhā', pu tikmū'ūn mōkputox tu' mūg, ha Topa te yūmū'ā ha hāmmax xe'ēgnāg nāhā', pu' hep xop xohix mōkputox yūmmūg, ha Topa te nōm mō'yāy xe'ēgnāg, ha Yeyox Kunnix te yūmūg pupi' xok, nūy hep xohix xop pu mō'yāy'ax yūmmūgā'. ⁸ Ha Topa te ta nemēn 'ohnāg, tu xa hāmmaxnāhā', 'ihā' hok tu 'āxop kuxa kummuk xit, nūy kuxa max tat 'ūyānān tu', 'ākuxa mām ka'ok Yeyox Kunnix kopa hah. 'Āxop te hāpxopmā max 'ohnāg, pu Topa' yānān tu' xa hāmmaxnā'. Yāmhok. Topa te xa' hok hā' kuxa kummuk xit. ⁹ Hamūn. 'Āxop te hāpxopmā 'ohnāg, puyīy Topa ta nemēn, nūy 'ākuxa kummuk xit. 'Āmhok. Yīy yāy mūn max pe'āpaxeh hok. Yāk-tīgnāg. Yā 'ākummuk. ¹⁰ Topa te yāp-xehnāg hā 'ākuxa kummuk xit, ha Kunnix xok, nūy yūmūg kuxa kummuk tupmā', 'ūyīy hāpxopmā max, nūy Topa yōg putat hā yūmū mōy, nūy yūmūg kuxap-xet Yeyox Kunnix kuxa mūtik.

Yūmūg kuxap-xet Kunnix kuxa mūtik

¹¹ Hōmā 'āxop puknōg, 'ap Yoneo yōg tikmū'ūn'ah, yīy Yoneo xop te 'āxuxet'ax mīy. "Yāy nāg xax mep 'ohnāg xop." kaxīy, nūy yāy yōg xax mep'ax 'āktux. Yā' hittap hā xix hōnhā Yoneo yōg tikmū'ūn te' pit xop yāy xax mep 'ūyīmap tu'. Pa 'āxop yōg mōnāyxop te' xax xak 'ohnāg, yā Topa hā 'āpuknōg. ¹² Hōmā 'āxop Kunnix hā 'āpuknōg kamah, 'ap Topa yōg tikmū'ūn kopa 'āpip'ah, ha Topa te' pa'ax mīy Yoneo yōg tikmū'ūn mūtik, 'āxop mūtik 'ap mīy'ah, Topa yūmmūg 'ohnāg hah, tu hāpkutnā'ax Kunnix hip 'ohnāg, puyīy 'ākuxa tupmā'. Yā Topa hā 'āpuknōg, tu tu 'āpip 'ohnāg. ¹³ Pa hōnhā Yeyox Kunnix mūn te 'āxop nūnnāhā', tu Topa yīkāgnāg ha 'ānūnnāhā', ha Kunnix xok mīpkupnix tu', nūy 'ānūnnā', nūy tu kuxap-xet 'āxop kuxa mūtik. ¹⁴ Yā hōmā 'āxop xix Yoneo xop yāytuk-mīy punethok, ha Kunnix xok, xa 'āxop xix Yoneo xop yāyhā Kunnix yōg tikmū'ūn puxet, ha' xok, nūy yāytuk-mīy kuxyā', 'ū yūmūg kuxa xohix tu māmā', xayīy 'āxop yā Yoneo xop hā 'āxape', ¹⁵ ha Yoneo xop yōg xat'ax nōā', ha tikmū'ūn xop 2 yāyhā tikmū'ūn xop puxet, tu' yāyhā tikmū'ūn tup, ha Topa te' kuxa māmāhā', ¹⁶ Yā Kunnix te mīpkupnix tu' xok, nūy yāy'ax kuxyā', puyīy Yoneo xop xi' puknōg xop yāy putup pax, yīy Topa ha putpu' nūnnāhā', puyīy Topa yīkāgnāg hā' pip. ¹⁷ Yā Kunnix nūn, tu hām'āpak max'ax 'āktux, tu Topa gāy kux'ax 'āktux, pu tikmū'ūn kuxa tu' mām, 'āxop puknōg xop pu hām'āktux, Topa tu hāptox tu 'āpip, xix Yoneo xop pu hām'āktux, nōm xop te Topa tu yīkāgnāg hā' pip. ¹⁸ Hamūn. Kunnix te yūmūg xohix nūnnāhā', pe Yoneo yōg tikmū'ūn, pe' puknōg yōg tikmū'ūn, ha yūmūg nūnnāhā Topa hah, ha Topa Koxuk te yūmūg ka'ogāhā', yūmūg Topa hā yīkāgnāg pi'.

¹⁹ Yīy 'āxop puknōg 'ohnāg nōmhā'. Yā Topa yōg tikmū'ūn kamah, tu Topa hā 'āxape'!
²⁰ Topa te tik xop nū'pok pu hām'āpak max'ax 'āktux, tu tik xop nōy nū'pok, pu Topa pupi hām'āktux, ha nōm tik xop 2 te Kunnix 'āktux, tu Kunnix xok'ax 'āktux, ha 'āxop yīpkox pip, tu' kuxa mām ka'ok Yeyox Kunnix kopah, ²¹ ha' xohix nōg nōy nā' mōgāhā', tu mōktu xohix, yā Topa yōg tikmū'ūn xe'e'. ²² Kaxīy 'ākuxap-xet Kunnix kuxa mūtik, pu Topa 'āxop tu' xip ka'ok, nūy yāy Koxuk te 'āxop tu' xip ka'ok.

3

Paot te Yoneo xop hā' puknōg xop pu hām'āpak max'ax 'āktux

¹ Yāk mūn Paot, tu Yeyox Kunnix pu hāpxopmāhā', yā kanet kopak xip, 'āxop pu hām'āpak max'ax 'āktux tu', tu Topa pu hām'āktux 'āxop pupi'. ² Yā Topa te nūgkutnāhā 'āhah, nūy xa hāmmaxnā', ha 'āxop te hām'āpak, tu hāmyūmmūg. ³ Hōmā, hāmhattap 'ihā', Topa te hāmpe'paxex, pa tikmū'ūn 'ūm pu hām'āktux 'ohnāg, tu nōm pe'paxex'ax 'āktux 'ohnāg hāmyāxatamuk xohix hā, tu yāk mūn pu hām'āktux nōmhā. 'Āte xa kax'āmi kutōgnāg nūhū tappet tu'. Yā Topa te hāmpe'paxex tap, tu Yoneo xop xi' puknōg xop yāy kotīnnāp-tup, pūyīy yāyhā' xape', puyīy Topa' xohix ha hāmmaxnā xexka'. ⁴ 'Āxop te tappet mō'kupix, 'a' yūmmūg, yā 'āte tappet mīy, nūy yōg hāmpekpaxex'ax 'āyūmmūgā', nūy xa Kunnix 'āktux, 'ōhōm xok mīpkupnix tu', yūmūg pupi' xok, nūy Yoneo xop xi' puknōg xop ha hāmmaxnā'. ⁵ Hōmā Topa yīy 'ohnāg, tu hām'āktux 'ohnāg, pa hōnhā Topa Koxuk te hāmyūmmūgāhā', tu tik xop pu' xuktux, tu tik max mō'pok, pu tu hām'āktux, xix tik max xop te Topa pupi hām'āktux tu' xuktux, ⁶ Yā hām'āktux xe'e', hu: Topa te' puknōg xop xix Yoneo xop ha hāmmaxnāhā', yā yāy putuk. 'Ūxohix te Kunnix hā 'ūyīn. Tikmū'ūn putox te yāy yīn xat, nūy tu' pēnā max, hā kaxīy Kunnix te yūmūg xat, nūy tuk pēnā max. Yā Topa te Kunnix hā hām'āktux xex, nūy hām'āpak max'ax hā hāmmaxnā', nūy Yoneo xop xi' puknōg xop ha hāmmaxnā', yā yāy putuk.

⁷ Topa tek xānāhā', tu mōgkutnāhā', 'ūyīy 'ā hām'āpak max'ax 'āktux, tuk yāy kutnāhā', xik ka'ogāhā'. ⁸ Yāk-tōgnāg, ha Topa yōg tikmū'ūn xohix xexka', pa Topa tek mūn yāy kutnāhā', 'ūyī' puknōg xop pu hām'āpak max'ax 'āktux, ha hām'āpak'ax te Kunnix 'āktux, ha Kunnix te' kuxa mām xop ha hāmmax xe'ēgnāg gāhā', yīy tikmū'ūn kuxa te' yēy. ⁹ Ha Topa te nūgkutnāhā', 'ū hām'āktux xe'e', nūy hām'āpak max'ax 'āktux tikmū'ūn xop xohix pu', tuk hittup. Hōmā Topa te hāmpe'paxex, nūy Yoneo xop, xi' puknōg xop ha hāmmaxnā', ha hāmyāxatamuk xohix hā' yīy 'ohnāg, pāyā hōnhāk xat, 'āte tikmū'ūn xohix pu hāmyūmmūgā'. Yā Topa max xe'ēgnāg, tu hāpxop xohix mīy, tu kama' hep xohix xop ha hāmmaxnāhā'. ¹⁰ Tu' kuxa mām ka'ok xop ha hāmmaxnāhā', nūy pexkox yōg xexka xop tu' mūy, nūy xat'ax xop tu' mūy, puyīy hāmyūmmūg, yā Topa te hāmyūmmūg xe'ēgnāg. ¹¹ Hōmā, hāmyāxatamuk xohix 'ihā', 'ap xip'ah hahām, xix pexkox 'ap xip'ah, 'ihā Topa te hāmpe'paxex, nūy Yeyox Kunnix xok'ax hā' hep xohix xop yāy tu nūnnāy, pu nō yāyhā tikmū'ūn yāp-xehnāg. Yā hōnhā Topa te' mīy, yūmūg xuxyā Yeyox xok'ax hā 'ūmīy, ¹² 'ūyīy yūmūg kuxap-xet Kunnix kuxa mūtik, hu' mām ka'ok 'ūkopah, hu yūmūg kuxānōg 'ohnāg, nūy Topa yīkāgnāg hā yūmūg pi'. ¹³ 'Ūkxūy, pa 'ākuxa tuknōg hok, nūy Topa yōg putat hā mōg. Yā Topa tek xūy hā xa hāmmaxnāhā'.

Kunnix te mō yūmūg yāy xe'ēgnāg

¹⁴ Yīk kopaxux hāk xip yūmūg Tak Topa pu'. Yā yūmūg Tak xe'ēgnāg, tu hāpxop xohix mīy, ¹⁵ tu yūmūg pēnā max, yūmūg 'ātak putuk, mō yūmūg yāy xe'ēgnāg tu', ha hāmmaxnāhā yāy kutok xop ha', tu pexkox yōg kutok xop, xix hām xexka yōg kutok xop ha hāmmaxnāhā'. ¹⁶ Yā' max xe'ēgnāg! 'Āte' xak, puyīy Topa Koxuk 'ākuxa ka'ogā', xa 'āka'ok, ¹⁷ ha tu' xak kamah, pu 'ākuxa mām mā ka'ok, pu Kunnix 'ākuxa kopa xihip, xayīy 'āxapep-tup pax, nūy kama Topap-tup pax xexka', ¹⁸ nūy Topa yōg tikmū'ūn xohix mūtik hāmyūmmūg. Yā Kunnix te tikmū'ūn mō'yāy xe'ēgnāg, yīy nōm pe'āpaxeh mōktu 'ākuxa te' yēy Topa pu', yā yūmūg putox ka'ok 'ihā nōm mō'yāy'ax pekpaxex. Ha kaxīy 'ākuxa hittup xexka', yā Topa mūn te 'ākopa' xip ka'ok, ¹⁹ tu mōktu 'āxop te hāmyūmmūg

xe'e', yā Kunnix te yūmūg mō'yāy xe'ēgnāg mō kuma' mōg. 'Āpu' xak, nūy mō'yāy'ax yūmmūg, nūy 'ākuxa' yēy, ha kaxīy Topa xe'ēgnāg te 'ākopa' xip ka'ok.

²⁰ Pūyā' xohix Topa xexka 'āktux, ha yūmūg ka'ogāhā', tu yūmū'ā ha hāmmāxnā xexka', 'ihā yūmū'āte ta tu' xak, pu hāmmāxnāk-tōgnāg. Yā Topa te hāmpē'paxex xexka', ha yūmū'āte hāmpēkxax kutōgnāg. ²¹ Pūyā' kuxa mām ka'ok xop xohix Topa max xe'ēgnāg 'āktux, pūyā' xuktux mō kuma' mōg. Yā Yeyox Kunnix te yūmūg ka'ogāhā' 'ūyīy Topa max xe'ēgnāg 'āktux. Pūyā hāmyāxatamuk xohix hā' xuktux, pu tu kux 'ohnāg. Hamūn.

4

Kunnix hā yūmūg yīn puxet

¹ Yeyox Kunnix pu 'āte hāpxopmāhā', nūy hām'āpak max'ax 'āktux, hu kanet kopak xip, ha xa tu' xak, xa hāpxopmā max. Topa te 'āxānāhā', xa hāpxopmā max. ² Yāy kutōgnāg pe'āpaxex, nūy 'āyīy pu'uk, nūy 'ānōy hip, nūy nōā'tot, 'āxop te 'āxapēp-tup pax tu'. ³ 'Ānōy gāyā hok, nūy yā 'āxop putox puxet, xix 'ākuxap-xet, yā Topa Koxuk te 'āxop nūnnāhā', xa yāyhā tikmū'ūn, nūy yāp-xet. ⁴ Topa Koxuk puxet, xix 'āxop yā Kunnix hā 'āyīn puxet, ha Topa te 'āxānāhā', xa Kunnix nūn'ax hip, xayīy pexkox tu nū mūtik 'āmōg, nūy 'āpip ka'ok. ⁵ Ha yūmūg xuxyāp-xet kamah, ha yūmūg kuxa mām Yeyox Kunnix yāp-xehnāg kopah, ha yūmūg putox pix kamah, 'ūyīy yūmūg xuxyāp-xet 'āktux. ⁶ Ha Topa yūmūg Tak yāp-xehnāg, tu' xohix hā' xuxyā, tu tikmū'ūn kopa hāpxopmāhā' tu' kopa' xip.

⁷ Kunnix te Topa Koxuk yūmū'ā ha nū'kutnāhā', pu yūmūg ka'ogā', 'ūyīy yūmūg hāpxopmā ka'ok, nūy yāy xape ka'ogā kamah. ⁸ ha Topa yōg tappet te:

“Tik te pepi' mōg, tu' gāy xop kīy, nūy yāy mūtik mōgā',
xix kanet kopa' pip xop mōy, nūy mōgā kamah,
tu yā tu hāpxop hok popmāhā',” kaxīy

⁹ Tep tu hām'āktux, hu: “Tik te pepi' mōg,” kaxīy? 'Ūxuktux, nūy tik kaka' mōg hāmāxap'ax 'āktux. Tu yā yūmūg xuxyā Kunnix 'āktux, 'ihā tik puxet 'āktux. ¹⁰ Yā tik puxet xok, ha nō hāpkot, tu putpu' hi, tu pepi' mōg pexkox ha, yā kaka' mōg hāmāxap, tuk-nāy tu pepi' mōg, hāmnōgnōy kūnāpa' mōg, tu hām xexka tu' xip, xix pexkox tu' xip kamah, nūy pexkox xop yīkāgnāg hā' xip, nūy tikmū'ūn yīkāgnāg hā' xip kamah. ¹¹ Tu Topa Koxuk hōm tikmū'ūn pu', puyī' kuxa mām ka'ok xop ka'ogā'. Tu' yāg ka'ogāhā', nūy mō'pok, xi' yāg ka'ogāhā', pu Topa pupi hām'āktux tikmū'ūn pu', xi' yāg ka'ogāhā', pu hām'āpak max'ax 'āktux, xi' yāg ka'ogāhā', pu' kuxa mām xop pēnā max, xi' yāg ka'ogāhā', pu' kuxa mām ka'ok xop pu hāmyūmmūgā'. ¹² Yīy Kunnix pu tu hāpxopmā max, puyī' kuxa mām ka'ok xop ka'ogā'. Yā' kuxa mām ka'ok xop te Kunnix hā' yīn puxet. Tikmū'ūn putox te yāy yīn xat, nūy tu pēnā max, ha Kunnix te' kuxa mām ka'ok xop xat kamah, nūy tu pēnā max. ¹³ Yā yūmūg kuxa mām ka'ok Kunnix kopah, hu yūmūg kuxap-xet Kunnix kuxa mūtik. Yā Kunnix hā yūmūg xohix yā tikmū'ūn puxet, nūy yūmūg Topak-tok xop xe'ēgnāg, tu mōktu Topa pu yūmūg xiptap xop putuk, tu mōktu Kunnix putuk. ¹⁴ Yā kaxop putuk, 'ihā hāmpē'āpaxeh hok. 'Āpu hāmyūmmūg, xa tik kummuk xop pu 'āyīpkox 'ohnāg, tu hām'āktux'ax puknōg 'āpax hok, ka Topa yōg putat xax, tik kummuk te xa mō'āmā hah. ¹⁵ Hām'āpax hok. Pa hām'āktux xe'e', koit hok, 'ānōy putup pax tu hāpxe'e 'āktux, nūy Kunnix putuk. Yā Kunnix yāx xohix hā yūmūg putox, nūy yūmūg pēnā max. ¹⁶ Kunnix hā yūmūg xohix yīn, nūy nōm hā hām'āpak nām, pu yūmūg xohix xat. Ha' kup te' yīn tu yāy hi', nūy tu mōg max, ha kaxīy tikmū'ūn kuxa mām ka'ok xop xape xop te yāy tu hi kamah, nūy Kunnix hā' yīn, tu yāy hittupmāhā', tu yāy putup pax.

Yūmūg kuxa hi xe'ēgnāg nōmhā

¹⁷ Yīy 'āte xa hām'āktux nām, hu: Tikmū'ūn te Topa yūmmūg hok, puxix hitop tu hāmpē'paxex. Yā Kunnix te yāy 'āxet'ax 'ā' hōm, 'āte 'āxat, hu: Hāpxopmā'ax hitop

kuxyā', nūy nōm hāmhitop hāmpē'paxex xop mūtik mōg hok, nōm xop yā Topa hā' puknōg. ¹⁸ Hap-tox ka'ok, tu hām̄yūmmūg 'ohnāg, tup-tup nōg, pu Topa 'ūhīnnā', tu' yīpkox 'ohnāg Topa pu', yīy nōm kummuk xop nīm, nūy kummuk mīy'ax xop pe 'āmōg hok. ¹⁹ Ha yāyhāhup 'ohnāg, tu' nōy hā' xupxet pax, tu' xak, nūy hāpkummuk xohix mīy.

²⁰ Pa 'āxop te Kunnix yūmmūg max, hu hāpxopmā max, Kunnix te hāpxopmā max hah. ²¹ Hōmā tikmū'ūn te xa Kunnix 'āktux, ha 'ākuxa mām ka'ok nōm kopah, hu nōm mūtik hām̄yok mīy, nūy Topa yōg putat hā 'āmōg, ²² tu hāpxopmā'ax hittap nīm, nūy tu yāy putup mīy'ax hok, yā 'ākummugā tap, ²³ ha Topa te 'ākuxa xix 'āp-tox tupmā'ax, ²⁴ xa 'āxop max xe'ēgnāg Topa putuk. Yā Topa mūn te hām̄yok mīy, tu hāpxopmā max, tu hām̄maxnā xe'ēgnāg.

²⁵ Yīy koit hok, hu ta 'ānōy pu hāpxe'e 'āktux, yā yūmūg xohix te Kunnix hā' yīn. ²⁶ 'Āgāy, 'ihā hāpkummuk mīy hok, pāyā 'āxuxi', nūy 'āmnīy tox hā 'āgāy hok. ²⁷ 'Ūtux hok pu Hām̄gāyāgnāg 'ākuxa kummugā hok. ²⁸ Tikmū'ūn te' xupxet tap, puxi tu' kuxyā' xupxet, nūy tu max, nūy xe tu xupxet hok, nūy tu hām max, tu hām̄yok mīy, puyīy tikmū'ūn hok xop pu hāpxop popmā'. ²⁹ Hām'āktux kummuk hok, hu ta hām'āktux max, nūy mō'ānōy nīynām, nūy 'ānōy hittupmā'. ³⁰ Topa Koxuk pu' hupmā hok, ka tu' kuxa hittup 'ohnāg. Yā Topa te xa yāy Koxuk nū'kutnāhā', nūy tu hām'āktux xeh, nūy 'āpēnā max. 'Ap max'ah tikmū'ūn te Topa Koxuk kuxa pu hupmā'. Yā 'āpēnā max xe'ēgnāg, tu 'ākuxa hittupmāhā', tu xa hām'āktux xex, xayīy Topa yōg tikmū'ūn. Yīy Kunnix te 'āmōgāp-tup pexkox tu', 'ihā hāptup xe'e mō'nā'ax, ha Kunnix nūn, nūy yāy xape xop mōgā'. ³¹ Yīpkūmīy hok, xix 'āgāy hok, 'ānōy mānōg hok, hāpkute'ex kummuk hok, ³² pa 'ānōy kuxa ka', nūy tu' yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā', pu tu kux. Yā Topa te 'ōg hāpkummuk mīy'ax xaxogāhā', ha' kux, Kunnix xok'ax hā' xaxogāhā'.

5

Yūmū'ā Topa hā yāy kutok xop

¹ Topa hā 'āxop kutok xop, ha mō'āyāy xe'ēgnāg, yīy hāpxopmā max, nūy 'Ātak Topa putuk 'āxop, nūy hāpxopmā max. ² 'Āxape xop putup pax, yā kaxīy Kunnix te mōg yūmūg yāy xe'ēgnāg, tu yūmūg pupi' xok, ha Topa tep-tup, tu' hittup.

³ Topa hā 'āxop tikmū'ūn xe'e', hu hām'āktux max, nūy tu hāpkummuk 'āktux hok, nūy 'ānōy yōg hāpxop putup hok, nūy xonnix hok, nūy 'ānōy hā 'āxupxet hok, 'ūmīy hok. Yā Topa yōg tikmū'ūn hām'āktux kummuk pu kummuk, ⁴ pa hām'āktux max, nūy hām'āktux kummuk tu kux, nūy hām'āktux hitop tu kux, nūy tu Topa max 'āktux pax, hu: 'Āmax Topa! Kaxīy. ⁵ 'Āte xa hāpxe'e 'āktux: Topa xix Kunnix te tikmū'ūn xop putup nōg, nōm te' nōy hā' xupxet xop, tu nōm mūtik tikmū'ūn xat 'ohnāg, yā' kummuk xop te hāpkummuk mīy, tu' nōy hā' xupxet, tu' nōy yōg hāpxop putup pax, yā hāpxop 'ūm te nōm xop hā topa komut, 'ūp-tup pax xexka hah, tu Topa xe'ep-tup kutōgnāg, yā hāpxop xohix mūn putup pax xe'e'.

⁶ 'Ūtux hok pu' nōy 'āmō'āmā hok hām'āktux hitop hā. Topa te hāpxopmā'ax kummuk putup nōg, tu' yīpkox 'ohnāg xop kummugāp-tup 'ūyānān tu'. ⁷ 'Āpu, nōm kummuk xop nīm. ⁸ Yā hōmā 'āxop te hāpkummuk mīy pax, ha hāpkoxtap te 'ākuxa kopa' xip, pa Topa te 'ākuxa kummuk xit, tu 'ākuxa tupmāhā', hu hāpxopmā max nōmhā. ⁹ Topa te 'ākuxa tupmāhā', 'āpu hāpxopmā max, nūy 'ānōy kuxa ka', nūy hām̄yok mīy, nūy hāpxe'e 'āktux. ¹⁰ Xi' xak, nūy xe hāpxopmā max'ax hā Topa kuxa hittupmā'. ¹¹ Hāpxopmā hitop hok, tikmū'ūn nōy xop mūtik, hāpxopmā hok, nūy xetxox putuk hāpxopmā hok. Yā xetxox te hāpkoxtap 'ihā' xupxet, tu' xaptop. 'Āpu, 'ōg hāpxopmā'ax mūg tikmū'ūn tu'. ¹² Yā hāpxopmā'ax xaptop te yāy pu' hūpmāhā', ¹³ 'ihā tikmū'ūn nōy te' yūmmūg, ha' kummuk, ¹⁴ ha tikmū'ūn te' yūmmūgāhā', nūy tu' mūg, yīy Topa yōg tappet te:

“'Āxop mō'āyōn xop, yāy koxak,
'āyok, nūy 'āxit, nūy 'āhi',
ha Kunnix te xa hāptupmāp-tup,” kaxīy.

Yā hāptupmāp-tup, ha kaxīy Kunnix te yūmūg hāmyūmmūgāhā, 'ūyīy yūmūg hāmyūmmūg max.

¹⁵ 'Ōg pa 'āti'. 'Āpu, Topa yōg putat hā 'āmōg kuma 'āmōg, tu hāmyūmmūg, nūy hāpxopmā max. ¹⁶ Yā hāmyāxatamuk te' nōy hā yāyikutut, yīy 'āmnīy xohix hā Topa pu hāpxopmā max, tikmū'ūn nōy te hāpxopmā kummuk hah. ¹⁷ 'Āp-tox ka'ok hok, hu hāmyūmmūg max, pa yūmūg xuxyā pu 'āyīpkox pi', nūy 'ūyōg hāmputup'ax mīy.

¹⁸ Ta hep xupyāg xo'op hok, xa paptux hok, ha 'ākummugā'. Pūyā Topa Koxuk 'ākopa xip, nūy 'ākuxa hittupmā'. ¹⁹ 'Āxape pu Topa yōg hām'āktux 'āktux, xix Topa yōg hām'āktux'ax kutex, nūy tu 'ānōy ka'ogā', tu yūmūg xuxyā Yeyox pu 'āxop kutex, nūy nōm pu: Yāyā, 'āmax! Kaxīy. ²⁰ 'Āpu Topa yūmūg Tak pu hām'āktux kamah, nūy 'ūmax 'āktux, ha yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix tep-tup, 'ū yūmūg Topa max 'ūm 'āktux. ²¹ Yeyox Kunnix yā yūmūg xuxyā, yīy yūmūg yāy xape xohix puk yīpkox pip.

'Ūyīpxox xi' xetut 'āktux

²² Pūyā 'ūhūn yāy yīpxox pu' yīpkox xip, nūy yūmūg xuxyā Kunnix pu' yīpkox pi' kamah. ²³ 'Ūyīpxox te yāy xetut xat, ha kaxīy Kunnix te' kuxa mām ka'ok xop xat, tu nōm pupi' xok, pu tu yāyhā Kunnix hā tu yīn, nūy Kunnix pu 'āyīpkox pi'. Yā tikmū'ūn putox te yāy yīn xat, nūy tu pēnā max. Ha kaxīy Kunnix te' kuxa mām ka'ok xop xat, nūy tu pēnā max. ²⁴ Pūyā 'ūn yāy yīpxox pu yā' yīpkox pi'. Kaxīy 'ūkuxa mām ka'ok xop te Kunnix pu' yīpkox pip.

²⁵ Pūyā' yīpxox yāy xetut mō'yāy xe'ēgnāg, yā kaxīy Kunnix te' kuxa mām ka'ok xop mō'yāy xe'ēgnāg, tu nōm pupi' xok, ²⁶ puyīy Topa hā 'ūyōg tikmū'ūn, ha kōnāg hā' pix, xix yāy yōg hām'āktux'ax hā yūmūg yūmmūgāhā, ²⁷ 'ūyīy yūmūg māynāg hamūn pu', nūy hāpkummuk hok hā yūmmūg pip, nūy yāyhā max xe'ēgnāg. ²⁸ Tik te yāy mūn pēnā max. Pūyā yāy xetut kaxīy pēnā max kamah. Tik te' xetut pēnā max, puxix yāy mūn pēnā max kamah. ²⁹ 'Ok xip tikmū'ūn te yāy mūn putup hok? 'Āmhok, Yāp-tup. Yā' xohix te yāy mūn putup, hu yāy xīnnāhā, ha kaxīy Kunnix te' kuxa mām ka'ok xop putup, tu nōm pēnā max. ³⁰ Yā yūmū'āte Kunnix hāk yīn, pu yūmūg xat, nūy yūmūg pēnā max, ³¹ yīy Topa yōg tappet te: "Pūyā tik yāy tak nīm, xi' tut nīm, nūy tu xetut mūy, nūy nū mūtik 'āti'. Yā yāyhā' yīn puxet. Kaxīy. ³² Ha kaxīy Topa yōg tappet te hām'āktux xe'e', tu yūmū'ā hāmyūmmūgāhā, hu Kunnix xi' kuxa mām ka'ok xop 'āktux. Yā' kuxa mām xop te Kunnix hāp-tox puxet, ³³ tu 'āxop 'āktux kamah, nūy yīpxox yāy xetut pēnā max, yāy mūn pēnā max putuk, nūy xetut yāy yīpxox pu' yīpkox pi', 'ūyīpxox xexka pe'paxex tu'.

6

'Ātak mūnōm xop xik-tok xop 'āktux

¹ Kakxop, Topa te 'āp-tup, xa 'ōg 'ātak pu 'āyīpkox pi', xix 'ātut pu 'āyīpkox pi', yā hāmyok. ² Topa yōg tappet te: "Yā 'ātak mūn 'āktux max, xix māy 'āktux max," kaxīy. Yā Topa te 'āxat hāmāxap, xa 'ātak max 'āktux, hak-nāy tu hām'āktux xex, pu tikmū'ūn tu hittup tox, ³ hu: "nūy 'āhittup, pu Topa xa hāmmaxnā, xa 'āhittup tox hām xexka tu," kaxīy.

⁴ 'Ātak mūnōm xop, xix māy mōnōm xop: 'Āpu 'āk-tok kute'ex kummuk hok, nūy tu gāyā hok, tu nōm yūmmūgā', puyīy hāpxopmā max, yā Kunnix te xa' hōm yāy 'āxet'ax, xa 'āk-tok yūmmūgā max.

⁵ 'Āxop kāmānat xop, 'āxuxyā nōm te 'āxat'ax pu 'āyīpkox xip, 'ākuxānōg, nūy māynāg hāpxopmā', nūy Kunnix pu 'āhām. ⁶ 'Āxuxyā pu 'āyīpkox xip, nūy 'āhām max, 'āxuxyā te 'āpēnāhā 'ihā, xix 'āpēnā hok 'ihā' kama 'āhām max. 'Āmun yā Kunnix hā kāmānat, yīy Topa te 'āxat, xa 'āxuxyā yōg xat'ax mīy, 'āxop te Kunnix putup pax tu'. ⁷ 'Āhām max 'āhittup tu', Kunnix pu 'āhām, hu 'āhittup, 'āxuxyāp-xet pu 'āhām'ah, yā yūmūg xuxyā Kunnix pu 'āhām kamah. ⁸ Topa te yā 'āpēnāhā', tu tikmū'ūn xohix xop pu pagop-tup,

tute tikmũ'ün te hãpxopmã max pu hãmmãxnãhã', xix tikmũ'ün te hãpxopmã kummuk pu hãpkummugãhã'.

⁹ 'Ăxop 'ăxuxyã xop: 'Ăpu 'õg kãmãnat xop pu hãpxopmã max, xix nõm mãnõg hok, tu: "'Ăte 'ăkix'ax!" kaxĩy. 'Ūxaxok hok: 'Ăxuxyã xop xix kãmãnat xop xohix te Topa pu' hãm, ha pexkox tu' xip, ha yã xohix Topa yõg kãmãnat, yã 'ăxohix te Topa pu yã' nõy putuk.

Topa yõg xonat xop

¹⁰ Hõnhã 'ăkuxap-xet yũmũg xuxyã kuxa mũtik, hu 'ăka'ok, yã yũmũg xuxyã te 'ăka'ogãhã', 'ũyĩ hãpkummuk mĩy hok. ¹¹ Xonat xop te pipkup hã' yãy mõ'tat, puyĩ' gãy xop kummugã hok. Ha kaxĩy Topa te 'ăka'ogãhã', pu Hãmgãyãgnãg 'ăkuxa kummugã hok. ¹² Yã yũmũ'ãte tikmũ'ün gãy mũtik yãykix 'ohnãg. 'Ămhok. Pãyã pexkox yõg gãyxop mũtik yũmũg yãytuk-mĩy. 'Ūxohix yã hãpkoxtap yõg gãy xop, tu yũmũg nõãp-tup, yĩy Topa te yũmũg ka'ogã'ax, 'ũyĩ' gãy xop yõg kummuk mĩy'ax kuxyã'. ¹³ 'Ăpu, Topa yõg hãpka'ok pa', nõy 'ăka'ok, xonat xop putuk, nõy gãy xop yõg hãpxopmã'ax kummuk kuxyã', nõy 'ãnũ pa hok, 'ăkuxãnõg 'ohnãg tu'. Yã 'ăkuxa tu mãm ka'ok 'ãpi'. ¹⁴ Ha xonat te' xax ka'ok hã mõ'tat, ha pipkup hã' xax mĩy, pu xonat xop mõ'yãy nĩy, tu yãy kũnãy hĩy pipkup hã'. Kaxĩy Topa te 'ăxat, xa hãmyok mĩy, nõy yãyhãhup hok, yã yãy kũnãy hĩy'ax putuk. Ha tikmũ'ün xohix te 'ăxop 'ăktux'ax, hu: "Yã' koit 'ohnãg," kaxĩy. Kama xonat te pipkup xax mõ'tat, nõy nõ yãy kep mõ'nĩy, puyĩ' gãy xop xonat xuhmĩy hok. Ha kaxĩy 'ăxop te hãpxopmã max, puyĩy tikmũ'ün pẽnã', hu: "Yã' max 'õhõm. 'Ap hãpkummuk 'ũm mĩy'ah," kaxĩy. Tu yũmũg xuxyã 'ăktux max. ¹⁵ Ha xonat xop te pataxax ka'ok tat, nõy hãpkumep mõ'ka'ok, ha kaxĩy 'ãmõg mõ'ka'ok, nõy hãm'ãpak max'ax 'ăktux, 'ăkuxa hittup tu', ha hãm'ãpak max'ax te tikmũ'ün kuxa mãmãhã'. ¹⁶ Ha xonat xop te pipkup 'ãnuk xexka tat, nõy mõ'yãy nĩy, nõy gãy xop yõg pox xox mõ'hap'ax tu xok. Ha kaxĩy 'ăkuxa mãm ka'ok Kunnix kopah, nõy Topa tu 'ãpip ka'ok, pu Hãmgãyãgnãg 'ăkuxa kummugã hok. ¹⁷ Ha xonat xop te mõ'yãy kux xax ka'ok tat, nõy nõ yãyputox pak, puyĩ' gãy xop 'ũp-tox tak hok. Hã kaxĩy 'ăxop te Topa pe'ãpaxex, tu 'ăkuxa tuknõg 'ohnãg, hãmp'e'ãpaxex max tu'. Yã Topa te 'ăkuxa kummuk xit tap, nõy mõ 'ăkuxa max tat 'ũyãnãn tu'. Ha xonat xop te mĩkax xexka pop, nõy gãy xop kix. Ha kaxĩy 'ăxop te Topa yõg hãm'ăktux'ax 'ăktux, nõy yãmĩy kummuk yõg hãpxopmã'ax kummuk nõ'ã', ha Topa Koxuk te 'ăka'ogãhã', xayĩy hãm'ăktux ka'ok. ¹⁸ 'Ăxop te Topa yõg hãm'ăktux 'ăktux, ta Topa pu hãm'ăktux pax, ha Topa Koxuk te xa hãmyũmmũgã'ax xa Topa pu hãm'ăktux max. 'Õg pa 'ãti', 'ăkuxa tuknõg hok, nõy Topa yõg tikmũ'ün pupi hãm'ăktux Topa pu'. ¹⁹ Tu Topa ta tu' xax, puyĩy 'ũgmũn pu hãm'ăktux, nõy ka'ogã', 'ũg hãm'ăktux tikmũ'ün pu', nõy Topa yõg hãm'ăktux'ax xe'e yũmmũgã'. ²⁰ Tu te nõgkutnãhã', 'ãte hãm'ãpak max'ax 'ăktux, tu' xuktux kamah, 'ĩhã kanet kopak xip, yĩy Topa ta tu' xax puk ka'ogã', nõy hãm'ãpak max'ax 'ăktux pax.

Paot te' xape xop 'ãneo

²¹ Yũmũg xape Tikik te 'ũgmũtik hãpxopmãhã, nõy 'ũgmũn tu nõ tu tehet, tu 'ãha' mõg putup, hak mũn 'ăktux'ax, nõy xa hãmyũmmũgã', ²² tu 'ãha' mõg, nõy xa hãm'ăktux, nõy 'ũgmũg hãm'ax 'ăktux, xayĩy 'ăxop hittup kamah.

²³ Pũyã Topa yũmũg Tak xix yũmũg xuxyã Yeyox Kunnix 'ăkuxa mãmã', xix mõ'ãyãy xe'ëgnãg, xix 'ăkuxa mãmã ka'ok yãy mũn kopah. ²⁴ Pũyã Topa xa kãmãxnã', 'ĩhã 'ăxop te yũmũg xuxyã Yeyox Kunnix putup pax mõ'kuma 'ãmõg. Tu ta tu kux.

PAOT TE KŌMĚN PINIO YŌG KUXA MĀM KA'OK XOP PU KAX'AMI'

¹ Ūgmũ' ūg Paot xix Tīmōn, tu Yeyox Kunnix puk mũ'āte hāpxopmāhā', tu nūhũ tappet kax'āmi, tu kōmĚn Pinio yōg tikmũ' ūn pu kax'āmi', nōm xop kuxa mām ka'ok Yeyox Kunnix kopa' xop pu kax'āmi', ha' kuxap-xet Yeyox Kunnix kuxa mūtik, xi' yōg tik pĕnā max'ax xop pu kax'āmi', xix tik xop te' hok xop pu hāpxop popmāhā pu kax'āmi'.

² Pūyā Topa yūmūg Tak xa hāmmaxnā'. Pūyā yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix xa hāmmaxnā kamah, nūy 'ākuxa māmā'.

Paot te Topa pu hām'āktux

³ Āte Topa pu hām'āktux, 'ihā 'āte 'āpekpaxex, tu: "Āmax Topa', yā xate Pinio yōg kuxa mām ka'ok xop ka'ogāhā'," kaxīy. ⁴ Hu Topa pu hām'āktux, 'ūgkuxa hittup tu', ⁵ 'ihā 'āte 'ōg hāpxopmā'ax pekpaxex. Yā 'āxop 'ūgmũn 'ahā 'ātehet, nūy hām'āpak max'ax 'āktux, tu hōmā xix hōnhā 'ūgmũn mūtik hāpxopmāhā', nūy hām'āpak max'ax 'āktux. ⁶ Topa te 'ākuxa kopa hāpxopmāhā', tu xa hāmmaxnāhā', tu' kuxyā 'ohnāg, ha mōktu Yeyox Kunnix yōg hāptup xe'e mō'nāhā', ha tute kuxyāp-tup, 'ihā Kunnix putpu' nūn. Yā 'āte' yūmmūg. ⁷ Tu 'āxop pekpaxex, 'āmnīy xohix hā hāmpekpaxex, tu 'āte 'āp-tup pax xexka', 'ūgmũn mūtik 'āxop te hāpxopmāhā'. Topa te 'āxop xexkanāhā 'ūgmūtik, tu yūmūg xexkanāhā', nūy hām'āpak max'ax 'āktux, yā 'ōhōm Topa yōg hām'āktux xe'e. 'Āte nōmhā' xuktux, 'ihā kanet kopak xip, tu hōmā' xuktux, 'ihā 'āte hāpkumep hā, hām'āktux ka'ok hā tuk mōg. ⁸ Yeyox Kunnix te mō'āyāy xe'ēgnāg, ha kaxīy 'āte 'āp-tup pax kamah, 'ap koit'ah 'āte', Topa te' yūmmūg.

⁹ Ha 'āte Topa tu' xak, pu 'āxop 'āxape kuxa mām xop xohix 'ūp-tup pax, tu mōktu yāp-tup xe'ēgnāg, tu hāmyūmmūg, tu mōktu hāmyūmmūg xexka', ¹⁰ nūy hāmmax 'ūm yāykutnā', nūy 'ākuxa tup tat, 'ihā Kunnix te putpu' nūn, xayīy yā 'ōg hāpxopmā'ax xa' hupmā hok. Yā Kunnix yōg hāptup xe'e mō'nāp-tup. ¹¹ Ha Yeyox Kunnix yāp-xehnāg te 'ākuxa kopa hāpxopmā max, puyīy tikmũ' ūn xohix Topa max xe'ēgnāg 'āktux.

Āte Kunnix tu hāpxopmāhā'

¹² Ūkxape xop: 'Āte xa hāmyūmmūgāp-tup. Gāyxop tek xūygāhā', xik hīy kanet kopah, pāyā Topa te hāmmaxnāhā nōmhā', hak xape punethok te 'āhā' tehet, tu hām'āpak max'ax 'āktux, ¹³ ha kaxīy gohet yōg xonat xop te hām'āpak, tu 'āte hāpxopmāhā Kunnix pu' yūmmūg, tuk hām'āx ha kanet kopak xip yūmmūg. ¹⁴ Ha yūmūg xape xop te' yūmmūg kamah, hu' kuxa mām ka'ok yūmūg xuxyā Yeyox kopah, tu' hittup, nūy hām'āpak max'ax 'āktux, 'ūkuxānōg 'ohnāg. ¹⁵ Yā' yāg yīpkūmīy, tu' yāykix pax, hu Kunnix 'āktux, pa' yāg hittup, nūy xuktux, ¹⁶ 'ūkputup pax tu 'āktux, Topa te mōgkutnāhā', nūy hām'āpak max'ax 'āktux, ha 'ōm te' yūmmūg, ¹⁷ Ha' yāg nōy te mō'āmā pax, tute 'ūgyīpkūmīy tu', 'ūyīy 'ūgkuxa hittup hok, yā' gāy tu hām'āktux max 'āktux, 'ūyīy 'ūgmũn pu hupmā'.

¹⁸ Yā' xohix te Kunnix 'āktux, yā' puxi'. Yīk kuxa hittup pax, ¹⁹ tuk kuxa yūm ka'ok 'āxop kopah. Yā 'āxop te Topa tu' xak, puk xut kanet kopah, yīy Yeyox Kunnix Koxuk tek ka'ogāhā', hak kuxa yūm ka'ok. ²⁰ Ūgkuxa yūm ka'ok, nūy Topa pu hāpxopmā max, nūy 'āmnīy xohix hā xix hōnhā Topa pu 'āte hāpxopmāhā', nūy yā yāyhāhup 'ohnāg, xik kuxānōg 'ohnāg, pu tikmũ' ūn Kunnix 'āktux max, 'ok pek hi'ax, 'ok pek xok'ax. ²¹ Tephak xip hām tu'? Hām tuk xip, nūy Kunnix xexka xe'ēgnāg 'āktux. 'Ūkxok, koxix pexkox hāk mōg, nūy Kunnix mūtik xīhip, nūy 'ūghittup xexka mō'kumak mōg. ²² Hām tuk xip, koxix hā hāpxopmā max Kunnix tu'. 'Ap yūmmūg'ah 'āte', piyā' mūn max, 'ok pek hām tuk xip, 'ok pek mōg pexkox hah. ²³ Yā' max 'ūkxip hām tu, pāyā 'āte' xak, nūy mōy xip Kunnix mūtik pexkox tu'. Yā' max xe'ēgnāg! ²⁴ Pāyā 'āxop puk max, nūy xīhip hām tu', ²⁵ tu hāmyūmmūg, hu 'āxop tuk xip putup, nūy 'āka'ogā', nūy 'ākuxa hittupmā', xayīy 'ākuxa hittup, 'ihā' mām ka'ok yūmūg xuxyā kopah. ²⁶ Āte putpu 'āhak mōg'ax,

xa 'ākuxa tu hittup 'ūgmūn hah, yā 'ākuxap-xet Yeyox Kunnix kuxa mūtik. ²⁷ 'Āxop te hām'āpak max'ax 'āpak, tu 'āyīpkox pip, yīy hōnhā hāpxopmā max, nūy Kunnix putup hāpxopmā max. Kaxīy 'āte 'āxop putox puxet yūmmūg'ax, 'ōg hāpxopmā'ax hā 'āte hāmyūmmūg'ax, 'ok pe 'āhak mōg, 'ok pe 'ahak mōg hok. 'Āxop xohix hām max, kopxix 'āxop kuxap-xet yūmmūg, yā 'āxop te hām'āpak max'ax 'āpak, hu 'ākuxa mām ka'ok. ²⁸ 'Ūgāyxop yīpkutuk hok, nūy ta tu 'āka'ok, ha kaxīy 'ūgāyxop te' pēnā'ax, tu hāmyūmmūg'ax, hu: "Yā Topa te nōm xop mūtik ti xe'e', yīk mūg xūygāp-tup 'ūyānān tu', ha nōm kuxa mām ka'ok xop mōgāp-tup pexkox hah, pu tu pip ka'ok," kaxīy. ²⁹ Ha Topa te 'āxop xexkānāhā', xa hāpxopmā Kunnix pu', nūy 'ākuxa mām ka'ok 'ōm kopah, nūy 'āxūy kamah nōm pu'. ³⁰ Hōnhā 'āxop tek mūtik hāpxopmā'ax, nūy hām'āpak max'ax 'ūm 'āktux, xix 'ūghām'ax pēnāhā', ha' gāy xop tek mūn pu hupmāhā', tu hōnhā kamak xūygāhā', kaxīy.

2

¹ Yā Kunnix te 'āxop mūtik tihi', tu 'āka'ogāhā', tu mō'āyāy xe'ēgnāg, tu 'āhittupmāhā', ha Topa Koxuk te 'āmūtik yāy hi', ha 'āxape kuxa ka', ² xayīy 'āp-xet, nūy hāmpe'āpaxeh puxet. 'Āpu, 'āxop kuxap-xet kamah, nūy 'ānōy putup pax, xayīy 'ūgkuxa hittupmā xexka'. ³ Yā puxehnāg pe'āpaxeh hok, pāyā 'ānōy pe'āpaxeh kamah, nūy yāy pu hāpxopmā', tu' xak hok, pu tikmū'ūn xa hām'āktux max, pāyā yāy pe'āpaxek-tōgnāg, nūy 'ānōy pe'āpaxeh xexka'. ⁴ Topa tu' xax, pu 'ānōy ha hāmmaxnā kamah, nūy yāy puxehnāg pu xax hok.

⁵ 'Āpu hāpxopmā, nūy Yeyox Kunnix putuk, hu:

⁶ Kunnix yā Topa yāy putuk, pa Kunnix xupkūmīy 'ohnāg,

⁷ tu pexkox nīm, xix hāpxop xohix nīm, nūy yāyhā kāmānat, nūy yāyhā tikmū'ūn kutok.

⁸ Tu yāy pe'paxex 'ohnāg, tu Topa yōg putat hā' mōg, nūy nōm pu' yīpkox xip, hu yūmūg pupi' xok mīpkupnix tu',

⁹ yīy Topa te' xexkanā xe'ēgnāg, tu' xuxet'ax mīy, pu tikmū'ūn xohix, xix pexkox yōg xop xohix Yeyox 'āxet'ax 'āpax, tu: "Yā 'ōhōm xexka xe'ēgnāg, tu yūmūg xohix xat!" kaxīy.

¹⁰ Yā pexkox yōg xop xohix nūktetex Yeyox keppah, xi' hep xop xohix, xi' xakix xop nūktetex,

¹¹ nūy Yeyox Kunnix 'āktux yāy xuxyāp-xet, nūy yūmūg 'Ātak Topa xexka 'āktux.

'Āxop te māyōnnāg xop putuk

¹² 'Āxop yāk mūn hā 'āxape xe'ēgnāg, tuk mūn pu 'ayīpkox pip, 'ihāk xip 'āmūtik, yīy 'āyīpkox pip max, 'ihāk xip hāptox tu', 'Āpi hāpxopmā max pax, tu 'ākuxānōg, nūy Topa yōg putat xak hok. ¹³ Yā Topa te 'ākuxa kopa hāpxopmāhā', xa hāpxopmā max, nūy nōm pu 'āyīpkox pi', nūy hāmpe'āpaxeh max kamah.

¹⁴ 'Āpu hāpxopmā max, nūy 'ānōy mānōg hok, nūy yāytuk-mīy hok. ¹⁵ 'Āxop yā Topa hā 'āk-tok xop, hu hāpxopmā max tikmū'ūn kummuk kopah, xix Topa hā' puknōg xop kopah, ¹⁶ ha kaxīy 'āxop te māyōnnāg putuk, yā 'āmnīy hā tikmū'ūn xohix te māyōnnāg pēnā'ax max, Ha kaxīy tikmū'ūn kummuk kopa 'āpip, ha Topa hā' puknōg xop te 'ōg hāpxopmā max pēnāhā', 'ihā nōm xop pu 'āxop te hām'āktux, 'ihā Topa yōg hām'āktux'ax 'āktux. 'Āxop te hāpxopmā max, kopxik hittup, 'ihā Kunnix putpu' hi nū hām tu', ha hāptup xe'e 'ihā' nūn putup, ha 'āpēnā', kopxik hittup, nūy hāmyūmmūg: yā 'āte hitop tu xa hām 'ūm yūmmūgā 'ohnāg.

¹⁷ Hōmā 'āmānex te xokxop mō'hap, nūy Topa pu' haxyā', pūyīy Topa kuxa hittupmā', ha kaxīy 'āxop kuxa mām ka'ok Yeyox Kunnix kopah, tu yāy mūn hōm, nūy Topa kuxa hittupmā', nūy nōm pu hām'āktux, nūy nōm pu hāpxopmā max. Hak mūn kuxa hittup

kamah, nūy 'āxop mūtik Topa pu hāpxopmā max, pe yāk hi'ax, pe yā kamak xok'ax. ¹⁸ Ha kaxīy 'āxop kuxa hittup kama 'ūgmūtik.

Tīmōn xix 'Epaponit

¹⁹ Yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix tek putup, kopxix Tīmōn 'āha mō'kutnā', puyīy nōm tek yūmmūgā', 'ihā putpu' nū', 'āxop 'āktux tu', tu mōgnīynām. ²⁰ Tu 'āxop putup pax, 'ūgmūn putuk, tu 'āpēnā max kamah. ²¹ 'Ūxohix te yāy yōg hāpxop xak, tu Yeyox Kunnix xaxok, ²² pa Tīmōn te Yeyox Kunnix pu hāpxop xak, nūy Topa yōg hām'āktux 'āktux, nūy 'āpēnā max, tuk mūtik hām, tuk mūn hāk-tok, hakmū'āte hāpxopmāhā', nūy hām'āpak max'ax 'āktux, ha 'āxop te' yūmmūg. ²³ 'Āte' hip, pu gohet 'ūgyīkopit kux, 'ūgyīkopit kux, kopxix mō'kutnā'ax, pu xa' xuktux. ²⁴ 'Ūgkuxa yūm ka'ok yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix kopah, tu' hip, puk xut, 'ūmōg 'āhah.

²⁵ Tu mō'kutnā'ax 'Epaponit kamah, hak mūn hā yā' xape, ha 'āxop te nū'kutnāhā', puk mūn hā tu tehet, tuk mūn mūtik hāpxopmā max, ²⁶ tu 'āxak, nūy 'āpēnā 'ūxeheh. Hōmā 'ūpakut, ha 'āxop te' yūmmūg, hu 'ākuxa tuknōg, ha 'Epaponit te hām'āpak, tu' kuxa hittup 'ohnāg. ²⁷ Yā' pakut xexka', tu' xok putūmnāg, pāyā Topa te' kuxa ka', xix yāk kuxa ka kamah, tu' hittupmāhā', xik kuxa hittupmāhā kamah. ²⁸ Yīy mō'kutnā'ax 'āha, xa' pēnā', nūy 'ūhittup tap yūmmūg, nūy 'ākuxa hittup, xix kamak kuxa hittup. ²⁹ 'Āpu 'Epaponit mūg ka'ok yāy kep hā, 'ihā' xupep, 'ākuxa hittup xexka tu', yā 'āxop hā' xape xe'ēgnāg, hamūn xix 'āxop mūn, yā yūmūg xuxyā hā 'āxape', yī' xānā', pu mōy 'āpet tu' xihip, ha 'Epaponit xuktux max, xix tik nōy xop te Topa pu hāpxopmāhā 'āktux max. ³⁰ Yā' xok putūmnāg Kunnix tu', hāpxopmā punethok tu', nūy mō'ānīynām, xik mūn mōgnīynām, 'āxop pupi mōgnīynām.

3

Hāmyok mīy xe'ēgnāg

¹ 'Ūkxape xop, pūyā yūmūg xuxyā 'ākuxa hittupmā' punethok. 'Āte xa xe kax'āmi', tup-tup, nūy xa hāmyūmmūgā max. ² 'Ōg pa'āti! Tikmū'ūn kummuk xop te' xat, pu' kuxa mām ka'ok pit xop yāy xax yīmap tu' mep, pu yāyhā Topa yōg tikmū'ūn, ³ pāyā mō'āmā', yūmūg yā Topa yōg tikmū'ūn xe'e'. Ha yūmūg kuxa kopa hāpxopmāhā', ha ta' kummuk xop kopa hāpxopmā 'ohnāg, ha Topa Koxuk te yūmūg yūmmūgāhā', 'ū Topa pu nū'āktettex, ha yūmūg kuxa hittupmāhā'. Yā yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix kuxa mūtik yūmūg kuxap-xet, pa yūmūg kuxa mām hok, nūy Yoneo xop mōnāyxop yōg hāpxopmā'ax tat hok. Yā tikmū'ūn yāy yōg hāpxopmā'ax pu'uk, tu yūmūg kuxa kummuk tupmā 'ohnāg Topa pu'. ⁴ Tikmū'ūn kuxa yūm ka'ok Yoneo yōg mīy'ax kopah, kopxik kuxa yūm'ax ka'ok kamah. 'Ūgmūn yā Yōneo xop yōg, tu nōm mīy'ax xohix mīy tap, 'ūyīy yāy kuxa kummuk tupmā', pāyāk kuxa maxnā 'ohnāg. ⁵⁻⁶ 'Ūktut tek put, ha 'āmnīy te 7 nōg, 'ihā tikmū'ūn tek nāg xax yīmap tu' xak. Yāk mūn 'Iyaet yōg tihix, tu mōnāyxop Meyamīy mōkputox 'ūgmūn, 'ūkhēp Yoneo yōg yā xe'e', tu Paniye xop yōg kamah, hu' xat'ax xohix mīy māynāg, tu' kuxa mām ka'ok xop kummugāhā', ⁷ pāyā 'āte hāpxopmā 'Ūhitop tu', yīy 'āte' mīy kux, tu' xaxogāhā', nūy 'ūgkuxa yūm ka'ok Kunnix yāp-xet kopah. ⁸ Hamūn. 'Āte hāpxop xohix xaxogāhā', xi' mīy'ax xohix xaxogāhā', yā' hitop. Yā hāmhōgnāg, yīy 'āte' mīy kux, nūy yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix yūmmūg max, ha' max xe'ēgnāg, hak kuxa te' yēy Kunnix keppah, hu hāpxop xohix nīm, nūy Kunnix tuk xip ka'ok. ⁹ Hu' xak, nūy 'ūgkuxap-xet Kunnix kuxa mūtik. Yāk kuxa max 'ohnāg, ha Yoneo xop yōg xat'ax tek kuxa maxnā hok, yīy 'āte' xak, pu Topa tek kuxa maxnā', 'ūgkuxa yūm ka'ok Kunnix kopa hah. ¹⁰ Yā 'āte' xak, nūy Kunnix yāp-xehnāg yūmmūg, nūy Topa yōg hāpka'ok yūmmūg. Ha' ka'ok, hu Kunnix putpu' hīnnāhā, yā 'āte' xak, nūy Kunnix 'ūgputuk, nūy Topa yōg tikmū'ūn puk xok kamah, ¹¹ puyīy Topa xe putpuk hīnnāhā' kamah.

'Ūmōg mō'ka'ok

¹² 'Āte hāpxe'e 'āktux: Hōnhā 'āte Kunnix putuk xet'ah, pāyā 'āte' xak, nūy yāyhā Kunnix putuk. Ha tikmū'ūn mōg mō'ka'ok, nūy tu xupep tap, nūy tayūmak xexka pop, nūy kănēy yānām 'āta māynāg pa'. Kaxīy 'ūgmōg kamah Topa yōg putat hā, tuk mōg kumag mōg, nūy hāpxopmā māynāg, nūy Kunnix putuk. ¹³ 'Āxop te hāmyūmmūg. 'A 'āte Kunnix 'ūm putuk xet'ah, pāyā 'āte hāpxopmā'ax tap xaxok, tu hōnhā hāpxopmā max, nūy hāptup 'ihā xe hāpxopmā max. ¹⁴ Tik mōg mō'ka'ok, nūy xupep tap, nūy kănēy māynāg pa'. Ha kaxīy 'āte Topa yī'ax 'āpak, hak xānāhā', 'ūghām, nūy Topa yōg hām'āktux 'āktux, ha Yeyox Kunnix tek hīnnāhā', 'ūyīk hi xe'ēgnāg, ha kănēy māynāg putuk.

¹⁵ 'Ūyā yūmūg hāmpē'paxex max kaxīy, yā Topa yōg putat hā yūmūg mōg tap, tikmū'ūn xip tap putuk, nūy yūmūg putox puxet, nūy hāmpē tu paxeh puxet, nūy hāmpē tu paxeh max, 'ūyāg te hāmpē'paxex nōy, puxix Topa' yūmmūgā'. ¹⁶ 'Āpu yūmūg mōg Topa yōg putat hā, nūy mōg kumak mōg. Kaxīy yūmūg mōg hōmā xix hōnhā', tu Topa yōg hām'āktux pu yūmūg yīpkox pip, nūy hāpxopmā max. ¹⁷ 'Ūkxape xop: 'Ūkpe mōg kuma mōg, nūy hāpxopmā max, 'ūgputuk, xix kuxa mām xop nōy pēnā', xa 'āxop hāpxopmā max kamah. ¹⁸ 'Āte xa hām'āktux tap, tu xe' xuktux, hu: Tikmū'ūn punethok gāy, tu Kunnix putup nōg, ha yūmūg pupi' xok mīpkupnix tu', pap-tup nōg, tu Kunnix hā' puknōg, yīy 'āte xa' xuktux, tuk potahak yūm, 'ihā' xuktux. ¹⁹ Ha' gāy xop te yāy putup'ax pu' yīpkox pip, tu yāy pu hāpxop xak, topa komut xop xak'ax putuk, tu hāpkummuk mīy, tu yāyhāhup 'ohnāg, pa yāy mīy'ax 'āktux xexka', tu pekkox yōg hāpxop xak 'ohnāg, yīy yāy koxyōy putup Hāmgāyāgnāg Pet kopah. ²⁰ Pa yūmūg yā pekkox yōg tikmū'ūn, tu yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix hip, ha' nūn putpu', nūy yūmūg mōy hām tu', nūy pekkox ha yūmūg mōgā', ²¹ tu yūmūg yīn pu'uk ka'ogāp-tup, tu mōktu yāy yīn putuk, tu yūmūg xexkanāp-tup xe'ēgnāg. Yā Kunnix te hām xexka xop xohix xat'ax, xix pekkox yōg xop xohix xat'ax, ha' yīpkox pip putup.

4

¹ 'Ūkxape xop: 'Āte 'āp-tup pax xexka', tu 'āxak, hak kuxa hittupmāhā', ha 'āte xa hām'āktux, yāk xape xop max! Yīy Topa yōg putat hā 'āmōg kuma mōg.

² 'Ūkxape hex 'Epot xix Xīn, 'āte xa tu' xak, xa yāytuk-mīy kux, xatix yā 'ānōy hā', 'ākuxa mām Kunnix kopah, hu 'ānōy hā tutnōy. ³ Ha 'āmūn, xatek mūtik hāpxopmāhā', yāk xape xe'ēgnāg, yīy xa tu' xak, xa 'ūn 2 hā 'ātehet, ha 'ūn te Kenemēn mūtik hāpxopmā max, xi' xape xop xohix mūtik hāpxopmā punethok, nūy hām'āpak max'ax 'āktux tikmū'ūn xohix pu', ha Topa te' xuxet'ax kax'āmi', yā yāy yōg tappetxax kopa kax'āmi', pu tu hi xe'e', ha' kux 'ohnāg.

⁴ 'Āmnīy xohix hā 'āhittup, yūmūg xuxyā te 'āmūtik tihi' hah, yā xe xa hām'āktux, hu: 'Āpu 'ākuxa hittup!

⁵ 'Ānōy kuxa ka'. Hapxip kutōgnāg 'ihā yūmūg xuxyā nūn. ⁶ 'Āxutigā hok, pa Topa tu' xax, pu xa hāpxop xohix popmā', 'ihā Topa 'ūmax 'āktux, hu: " 'Āmax Topah! Xate 'ā' hōm hāpxop xohix. Puxi'," kaxīy. ⁷ Yā Topa te 'ākuxa māmā'ax, yīy tikmū'ūn kuxa yūm, yāy kuxa yūm hā xīy tute' yūmmūg'ah, Topa te' kuxa yūmmā hah, tu kaxīy te 'āpēnā max, xa 'ākuxap-xet Yeyox kuxa mūtik, xix 'āp-tox puxet Yeyox Kunnix putox mūtik.

⁸ 'Āpu, hāmpē'āpaxeh max, nūy hāpxopmā max kamah. Kaxīy tikmū'ūn xohix te 'ākuxa tup yūmmūg. Hāmpē'āpaxeh max, nūy hāpxe'e 'āktux, nūy hāmmāxnā', nūy hāmyok mīy, nūy 'ānōy hā' xupxet hok, nūy 'ānōy putup pax, nūy yā' koit hok. Hāmpē'āpaxeh max, xayīy hāpkummuk mīy hok. ⁹ 'Āte 'āxop pu hāmyūmmūgāhā'. 'Āpu hāmyūmmūg'ax hā hāpxopmāhā', yā 'āte hāpxopmā max, ha 'āxop te' pēnāhā', xayīy hāpxopmā max kamah, ha Topa te 'āmūtik tihi', tu yūmūg kuxa māmāp-tup.

Paot te' kuxa mām ka'ok max 'āktux

¹⁰ Yūmūg xuxyā tek mūtik tihi', yīk kuxa hittup xexka'. Hāpxip punethok hā hāptox tuk xip, pak xaxok 'ohnāg 'āxop te', hu mōgnīynām, tu tayūmak nū'pok, pu 'āte ta tu

hāpxop 'ūm pop, nūy puk, nūy mā'. Hōmā tikmū'ūn 'ūm nūn 'ohnāg, hu tayūmak paxnūn 'ohnāg, pa hōnhā' nūn, tu' paxnūn tayūmak, hak hittup. ¹¹ Hōmā 'āte hāmhōgnāg xip, pak hittup, xix hōnhā yōgnū hāpxop punethok, tuk hittup nōmhā kamah. Hōmā xix hōnhā Topa te 'ā' hōm hāpxop, tuk hittup, yā puxi'. ¹² Hōmā hāpxop putup xūy, ha hōnhā' yānān tuk xit max, hu 'āmnīy xohix hāk hittup, xix hāpxexka xohix tuk hittup. 'Ūghok, kopxix yāk hittup, 'ūkputexop, kopxix kamak hittup. ¹³ Kunnix tek ka'ogāhā', yīy 'ate hāpxopmā'ax 'ūm yīpkutuk 'ohnāg.

¹⁴ 'Ūkxūy, ha 'āxop te hāpxopmā max, tuk mōgnīynām. ¹⁵ 'Āxop yā kōmēn Pinio yōg tikmū'ūn, tu mōgnīynām hittap. Hōmā 'āte hām'āpak max'ax 'āktux hāpxexka Maxenōn tu', tu' xuktux 'āmnīy kutōgnāg 'īhā', tu hāpxexka nīm, ha 'āxop kuxa mām ka'ok xop puxehnāg yāy hā 'ātehet, 'ap nōy 'ūm te 'āha te'ah, ha tayūmak 'ā' hōm 'āxop te'. ¹⁶ Hāpxexka Texanōn tuk xip, 'īhā 'āxop hāk tehet, tuk ha tayūmak nū'pok. ¹⁷ 'A 'āte tayūmak 'ūm xak'ah. 'Āmhok. Pa 'ātep-tup, pu Topa xa hāmmaxnā xexka'. ¹⁸ Yā 'āte' pop 'ōgnū tayūmak xohix, xate 'ā nōm nū'pok, yā tayūmak xexka'. Hōnha 'āte yōg tayūmak xohix punethok, 'Epaponit te' paxnūn hah. Ha Topa tep-tup pax, xa 'āxop hāpxop popmā', xix tayūmak tu' hok hōm, pu hām'āpak max'ax 'āktux 'ūhep xop xohix pu'. Topa pu hāpxop hōm'ax, yā' hax max putuk, tu Topa kuxa hittupmāhā'. ¹⁹ Yīy yōgnū Topa te xa' popmā'ax hāpxop xohix, 'ūp-texop xexka tu'. ²⁰ Pūyā tikmū'ūn xohix Topa yūmūg. Tak xexka xe'ēgnāg 'āktux, tu' xuktux mō'kuma' mōg. Hamūn!

Yā' ka'ax hā' xohix 'āneo

²¹ Topa yōg tikmū'ūn xohix pu 'āneo, 'ōhōm Yeyox Kunnix yōg. Nūnte' pip xape xop te xa 'āneo, ²² xix Topa yōg tikmū'ūn xohix te xa 'āneo, xi' xop te Hōm yōg xat'ax pet xexka tu' hām, tu xa 'āneo. ²³ Pūyā yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix 'āxohix ha hāmmax nā! Tu ta tu' kux.

PAOT TE KŌMĚN KONOX YŌG KUXA MĀM KA'OK XOP PU KAX'ĀMI'

¹ Ūgmūn Paot, ha Topa tep-tup, pu Yeyox Kunnix nūgkutnā', yīk mūn xik xape Tīmōn te nūhū tappet kax'āmi', ² kōmēn xexka Konox yōg tikmū'ūn pu kax'āmi', Konox yōg kuxa mām xop pu kax'āmi'. Yā Kunnix te yūmū'ā hā' xape xe'e', yīy yūmūg xape kamah. Pūyā Topa yūmūg Tak 'āmūtik pip, nūy 'ākuxa māmā', nūy xa hāmmaxnā'.

Tu Topa pu hām'āktux, nūy kuxa mām ka'ok xop max'ax 'āktux

³ Ūgmū'āte yūmūg Tak Topa max 'āktux, 'ihā nōm pu hām'āktux 'āxop 'āxape xop pupi', yā Topa te yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix hā' Tak. ⁴ 'Ākuxa mām ka'ok Yeyox Kunnix kopah, tu Topa yōg tikmū'ūn xohix putup pax, hak mū'āte' yūmmūg. ⁵ Hōmā 'āxop te hām'āpak max'ax 'āpak hāmāxap, hu hāmmax hip, nūy 'āhi xe'e mō kuma mōg, hu 'ākuxa mām ka'ok, xi' nōy putup pax 'ihā' hip, nūy hāpxip punethok 'ihā pexkox yōg hāpxop pop. ⁶ Yā Topa te hām'āpak max'ax hā tikmū'ūn xohix ha hāmmaxnāhā', yī' hep xop xohix pu hām'āktux, yā kama 'āxop te hām'āpak, tu Topa te' xohix ha hāmmaxnā'ax 'āpak, ha kaxīy Topa te xa hāmmaxnāhā', 'ihā' xupak, ha hōnhā hāmmaxnā kamah. ⁷ Ha yūmūg xape 'Epap te xa hāmūmmūgāhā', tuk mūg pupi hāpxopmāhā', tu Kunnix pu hāpxopmā punethok, ⁸ tuk mū'ā Topa Koxuk 'āktux, ha xa ka'ogāhā', nūy kuxa mām xop xohix putup pax, yīy 'Epap tek mū'ā' xuktux.

⁹ Hak mū'āte' xupak, tu Topa tu' xak, pu 'āxop pu hāmūmmūgā', xayīy hāmūmmūg xe'e', nūy yā Topa putup, xayīy 'āxop yūmmūg, nūy Topap-tup'ax yūmmūg, hu yāy Koxuk te xa hāmūmmūgāhā', ¹⁰ xayīy hāpxopmā max, ha Topa te 'āptup, xa hāpxopmā max mō kuma 'āmōg, tu mōktu yā Topa yūmmūg xe'ēgnāg. ¹¹ Topa ka'ok xe'ēgnāg, tu 'āka'ogāp-tup, xayīy nōā'tot, 'ihā 'ākuxa hittup, ¹² hu yūmūg Tak Topa pu hām'āktux, hu: "Āmax Topah, xatek mūg ka'ogāhā', 'ū pexkox yōg hāpxop pop, yīy 'ōg tikmū'ūn xohix mūtik pop," kaxīy. Yā Topa te nōm hāpxop xex pexkox kopah, nūy yāy yōg xop pu' popmā'. Yā' popmāp-tup yāy yōg tikmū'ūn pu', nōm te Topa pu' yīpkox pip. ¹³ Hōmā yūmūg kuxa kummuk, yā hāpkoxtap putuk yūmūg kuxa kopah, pāyā yūmūg Tak Topa te yūmūg kuxa maxnāhā', tu yūmūg nūnnāhā yāy kutok hah. Yā yāy kutok mō'yāy xe'ēgnāg, 'ūk-tok yāp-xehnāg tu', puyīy 'ūk-tok Yeyox Kunnix yūmūg xat, nūy 'ūkpēnā max. ¹⁴ Tu yūmūg pupi' xok tap, nūy yūmū yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā', pu tu kux.

Tute Kunnix 'āktux

¹⁵ Tikmū'ūn 'ūm te Topa pēnā hok, ha Kunnix te yāy Tak Topa pa putuk xe'ēgnāg, tuk-tok te māxap, hak-nāy tu Topa te hāpxop xohix mīy. ¹⁶ Yāk-tok mūtik Topa te hāpxop xohix mīy, tu tu hāpxop xohix xat'ax, tu hāpxop pēnā'ax mīy, xix hāpxop pēnā hok mīy kamah, xix pexkox yōg xexka xop mīy, xi' yōg xat'ax xop xohix mīy. Topa tek-tok mūtik mīy, xik-tok pu' mīy hāpxop xohix. ¹⁷ Kunnix xip tap, 'ihā Topa te pexkox mīy, xix hahām, xix hāpxop xohix mīy, tu nōm mūtik hāpxop xohix xex max, pu tu pip ka'ok. ¹⁸ Ha Kunnix te' kuxa mām ka'ok xop hāp-tox. Yā tikmū'ūn putox te yāy yīn xat, nūy tu pēnā max, ha kaxīy Kunnix te' kuxa mām xop xat, nūy tu pēnā max, tu nōm xop hīnnāhā', yā Topak-tok te māxap, tu putpu' hi tap, nūy hāpxop xohix hā tu xexka xe'ēgnāg. ¹⁹ Yā Topa tek-tok putup, yā Topa xe'ēgnāg kamah. ²⁰ Yīy Topa te hāmpe'paxex, tu yāy kutok nū'kutnāhā' hām tu', pu tu xok mīpkupnix tu', nūy tu' gāy nām xop xohix nōā', puyīy Topa hā tu xape'. Tu pexkox yōg gāy xop nōāp-tup kamah, puyī' xohix yā Topa hā tu xape'.

²¹ Hōmā Topa tu 'āpip hāptox hah, tu 'āyīpkox 'ohnāg, tu Topa hā 'āpuknōg, 'ōg hāpxopmā'ax kummuk tu', xix hāpe'āpaxex kummuk tu 'āpuknōg, ²² pa Topak-tok xok, ha hōnhā' Tak te xa hā' xape, nūy yāy keppa 'ānūnnā', tu 'ākuxa tupmāhā', tu 'ōg hāpkummuk mīy'ax xaxogāhā', nūy 'āmax 'āktux. ²³ Yīy Topa yōg putat hā 'āmōg ka'ok, hu' xak hok. 'Āxop te hām'āpak'ax max 'āpak, ha xa' hipmāhā', xayīy pexkox yōg hāpxop

pop, hu' xaxok hok. 'Ûgmün Paot te hām'āpak'ax max 'āktux pax, tu hāpxexka yōg xop xohix pu' xuktux, hu hāpxopmāhā'.

Paot te' kuxa mām ka'ok xop pupi hāpxopmāhā'

²⁴ Tuk xūy 'āxop pupi', nūy Kunnix pupik xūy, huk kuxa hittup, Kunnix xop pupik xūy tu'. Yā Kunnix hā yūmūg yīn puxet, ha yūmūg xat, nūy yūmūg pēnā max, yāy yīn pēnā max putuk. ²⁵ Topa tek mūn yāykutnāhā', nūy mōgkutnā' Kunnix yīn xop hah, nūy Topa pupi hām'āktux, nūy xa hām'āktux xohix 'āktux. ²⁶ Hāmyāxatamuk xohix punethok hā Topa te hāmpē'paxex, tu' yīy 'ohnāg, pa hōnhā' kuxa mām ka'ok xop pu' hāmyūmmūgāhā', yā hām'āktux xe'e'. ²⁷ Topa te' hep xohix xop pu hāmyūmmūgāhā', tu hām'āktux'ax xe'e' yūmmūgāhā', ha hām'āktux nūhū', hu: Kunnix te 'ākuxa kopa' xip, nūy xa' popmā pexkox yōg hāpxop xohix, yīy 'āxop yāyhāp-tup max xe'ēgnāg, Kunnix putuk. ²⁸ Ha kaxīy 'ūgmū'āte hām'āktux, tu Kunnix 'āktux tikmū'ūn xohix pu', tu hāmyūmmūg, nūy hāmyūmmūgā max, nūy 'āmōgā Topa hah, xayīy 'ākuxap-xet Kunnix mūtik, nūy Topa hā 'ātix tap, ²⁹ yīy 'āte hāpxopmā punethok, ha Kunnix tek ka'ogāhā', ha 'āte hāpxopmāhā' punethok.

2

¹ 'Āte xa hām'āktux, xayīy yūmmūg. 'Ûghām punethok 'āxop pupi', xix kōmēn Namnixet yōg kuxa mām xop pupi', yā' xohix pupi', nōm tek pēnā 'ohnāg pupik hām. ² 'Āte hāpxopmāhā', nūy 'ūgnōy ka'ogā', puyī' kuxap-xet yāy putup, nūy hāmyūmmūg xexka', nūy hām'āktux xe'e' yūmmūg. Kunnix yā Topa yōg hām'āktux xe'e', Topa te tikmū'ūn pu hāmyūmmūgāhā'. ³ Yāk-tok xe'e' te Topa yōg hāmyūmmūg'ax xohix yūmmūgāhā'.

⁴ Yīy 'āte xa hām'āktux, hu: Koit'ax pu 'īpkox pip hok, yā' kummuk xop te mō'āmā pax. 'Ûpa max, ha ta' kuxa mūn kummuk. ⁵ Hāptox tuk xip, pak kuxa te 'ākuxa mūtik yāp-xet, 'ākuxa mām ka'ok Kunnix kopah, hak kuxa hittup xexka'.

Kunnix te yūmūg hīnnāhā'

⁶ 'Āxop te: "Yeyox Kunnix yā yūmūg xuxyā'," kaxīy. Hu nū mūtik 'ākuxap-xet, nūy hāpxopmā max. ⁷ Mīm yīpxatit te hām hā mō'nāhā', tu hām kopa' xip ka'ok, kaxīy 'āpip ka'ok Kunnix tu', puyīy 'āka'ogā', xayīy 'ākuxa mām ka'ok xexka', hak mū'āte xa hāmyūmmūgāhā', 'ūxaxok hok, nūy Topa pu hām'āktux, nūy: "Āmax Topah!" kaxīy.

⁸ 'Ōg pa 'āti!' Tikmū'un te 'ākuxa hā' xupxet putup, mō'āmā'ax hā 'ākuxa hā' xupxet putup, hām'āktux hitop hā nōm xupxet putup. Nōm hām'āktux yā Topa hā' puknōg xop yōg hām'āktux, 'ap Topa yōg'ah, ha pexkox yōg xexka xop te Topa tu' gāy, tu hām'āktux, pāyā Kunnix te' xuktux 'ohnāg. ⁹ Yā Kunnix te Topa xe'ēgnāg putuk, tu tikmū'ūn kutok xe'e', tu yāy putuk xe'ēgnāg, ¹⁰ ha Topa te Kunnix mūtik 'āhīnnā xe'e', yā 'ākuxap-xet Kunnix kuxa mūtik, ha Kunnix xexka xe'ēgnāg, tu pexkox yōg xop xat, xix hām tu' pip xop xat, nōm xop hā' xat'ax, tu' xat.

¹¹ Yoneo xop te' pit xop yāy nāg xax mep 'ūyīmap, pāyā Kunnix te 'ākuxa kummuk xit, nūy ta' yānān tu kuxa max tat. ¹² 'Āp-tox pix 'īhā 'āxop te hāpxopmā kummuk kux, ha Kunnix nō hāpkot, ha Topa te' putpu' hīnnā xe'e'. Yā 'ākuxa mām ka'ok Topa kopa', ha ka'ognāg xexka', tu Kunnix putpu' hīnnāhā', tu kamah 'āxop kuxa hīnnā xe'ēgnāg. ¹³ Hōmā 'āxop te hāpxopmā kummuk pax, yā Topa hā 'āxop puknōg, tu kamah Yoneo yōg tikmū'ūn hā 'āpuknōg, pa Topa te 'ākuxa hīnnāhā', Kunnix hīnnā putuk 'āhīnnāhā', tu hāpkummuk mīy'ax xohix xaxogāhā', pu tu kux. ¹⁴ Yā Kunnix te yūmūg pupi' xok, tu yūmūg yānān tu' xok mīpkupnix tu', 'ūyīy Topa hāk xape', pūyīy yūmūg kummuk mīy'ax hā' pago. Yā yūmūg kuxa kummuk tupmāhā', puyīy yūmūg kuxa tu max Topa pu'. ¹⁵ Ha hāpkummuk yōg xexka xop pu' kuxyāhā', tu mīpkupnix tu' xup, nūy mōktuk-tōgnāg, tu pipkup māxap'ax hā' hīy, tu' hupmāhā', ha' mōgāhā', pu' xohi' pēnā', tu' yūmmūg, tu Kunnix te' xat xe'ēgnāg yūmmūg, ha hāpxohix te nōm pu' yīpkox pip.

¹⁶ 'Ūtux hok pu tikmū'ūn 'ōg hāpxopmā'ax kopit hok, nūy xo'op'ax hā 'āxat hok, xix 'āxit'ax hā 'āxat hok, xix nit xān hā 'āxat hok, xayīy 'āhām hok. 'Ūtux hok, pu 'āxat hok, xayīy nit xap yīy ta 'āhām hok, xix 'āmuk xexka mīy'ax hā 'āxat hok, xix māyōnhex tup 'īhā 'āxat hok. Yā' tux hok pu 'āxat hok. ¹⁷ Yā' xohix te nū pexkox yōg hāpxopmā'ax hā' komut, yā' koxuk putuk, 'ap xe'e'ah. Hōmā Topa te' xat pu Yoneo xop mīy. Topa te tu xo'op'ax xat, xix nōm hāpxop xohix xat, nūy tikmū'ūn pu Kunnix 'āktux, pa hōnhā Kunnix xip xe'ēgnāg, yīy hāpxopmā'ax komut yāyhā' hitop, ha' kux. ¹⁸ Tikmū'ūn te koit'ax hā 'īpkox hok, nōm xop te yāy 'āktux xexka hā 'īpkox hok. Tu hāpxopmā'ax xe'ēgnāg pēnā'ax 'āktux, tu mō'āmā', 'īhā' xat, xa pexkox yōg nū'pok xop pu nūktettex, nūy nōm 'ūxexka 'āktux, ha hitop hā yāy kutōgnāg 'āktux, 'īhā yāy xexka pe'paxex, tu yāy putup'ax kummuk mīy. ¹⁹ Tu Kunnix nīm, ha' kuxa mām ka'ok xop hāp-tox, puyīy nōm xop xohix yā kuxap-xet, yāy yīn puxet putuk, ha' xohix nāg nōy nā' mōg, tu mōktu xexka', yā Topa tep-tup hah.

Kunnix mūtik yūmūg hi, xix yūmūg xakix

²⁰ Kunnix xok, nūy 'ōg hāpkummuk mīy'ax kuxyā', xayīy yāmīy kummuk yōg xexka xop nīm. Tep tu xate nōm 'āpak? ²¹ Ha 'āxat, hu: "Ūxupit hok nūhū'," kaxīy, tu xe: "Ūmā hok 'ōhōm," kaxīy, tu xe: "Ūpa hok nō'ōm," kaxīy. Pa nōm pu 'īpkox hok. ²² Hāpxop xohix nōg'ax, tu yāyxaxogā'ax, ha tikmū'ūn te' xat hok, pu mīy hok, pa Topa te' xat 'ohnāg. ²³ Yā' xat'ax puknōg te hāmyūmmūg putuk, pāyā' hitop, ha' xat pu pexkox yōg nū'kutnā'ax pu nū'xup, nūy yāy xax te kutuk, pāyā' koit, yā' hitop, tu tikmū'ūn yōg hāpe'paxex maxnā 'ohnāg, tup-tup'ax kummuk pu hupmā 'ohnāg kamah.

3

¹ Kunnix mūtik 'āhi xe'e'. Hōmā 'āxop te hāpxopmā kummuk kux, hu pexkox yōg hāpxop xax nōmhā, yā Kunnix yūm 'ōnte', tu Topa yīpxe'e hā' yūm. ² Pexkox yōg hāpxopmā'ax pe'āpaxeh, nūy hām yōg hāpxopmā'ax xaxogā'. ³ Hōmā 'āxop te hāpkummuk mīy pax, pa Topa te 'āhīnnāhā', tu Kunnix hīnnā putuk, tu 'āpēnā max, yā 'āxop kuxap-xet Kunnix mūtik, xix Topa mūtik. ⁴ Kunnix te 'āhīnnā xe'e', nūy 'ākopa tu' xip ka'ok, tu putpu' nūn putup, pu' hep xop xohi' pēnā', ha' nūn, 'īhā 'āxop xexkanāp-tup, ha mōktu yā 'āxexka', Kunnix mūtik yā 'āxexka putup, pu' xohi' pēnā'.

Yūmūg hi xe'ēgnāg

⁵ Yāy yōg putup'ax kummuk mīy hok, nūy hāpkummuk mīy kux, ha tikmū'ūn te hāpkummuk mīy, tu' nōy hā' xupxet, xi' xonnix, xi' gāy, xi' nōy yōg hāpxop putup. Tikmū'ūn te hāpxop putup pax xexka', puxix tu Topap-tup hok, ha kaxīy hāpxop te topa komut xop putuk, tikmū'ūn tep-tup xexka hah, tu mōktu Topa xe'ēgnāg xaxogāhā', ⁶ ha Topa gāy tikmū'ūn te hāpkummuk mīy tu', nōm xop te Topa pu' yīpkox 'ohnāg, yī' kummugāp-tup 'ūyānān tu'. ⁷ Hōmā 'āxop te yāy putup'ax kummuk mīy, hu' mīy pax, Topa pu 'āyīpkox 'ohnāg tu'

⁸ Pa' kuxyā nōmhā, xayīy mīy hok 'ūxeheh, yāy putup'ax kummuk mīy hok, xix 'āgāy hok, xix 'ānōy pu hāpkummugā hok, xatep-tup nōg tu', xi' kupeh hok, xix 'āyīy kummuk hok, nūy 'ānōy mānōg hok. ⁹ Koit hok 'ānōy pu'. Yā Topa te 'ākuxa kummuk xit, nūy kuxa max tat 'ūyānān tu'. ¹⁰ Yīy hāpkummuk mīy'ax xohix kux, pu Topa 'ākuxa tupmā 'āmnīy xohix hā, nūy xa hā yāy putup, xayīy Topa yūmmūg xe'ēgnāg. ¹¹ Yī' kuxa mām ka'ok xop puxet, yā Kunnix hā' kuxap-xet, xip-tox puxet, 'ap 'āxop Yōneo xop yōg'ah, xi' puknōg xop yōg'ah, xix tikmū'ūn yōg'ah, xix 'āyuhuk yōg'ah, xix kamoka xop yōg'ah, xix kāmānat xop yōg 'ah, xi' xat'ax xop yōg'ah, pāyā 'āxop yā Kunnix yōg, ha' xexka xe'ēgnāg, tu yāy yōg tikmū'ūn xohix kuxa kopa' xip, ha' xohix te yā yāy putuk Kunnix pu'.

¹² 'Āxop yā Topa yōg tikmū'ūn, ha mō'āyāy xe'ēgnāg, tu 'āyīmōgatux yāy mūn pu', yīy 'ānōy kuxa ka', tu nōā'tot, tu nōm pu hāmmānāhā', xix yāy kutōgnāg pe'āpaxeh, nūy 'ānōy pe'āpaxex max, xix 'āyīy pu'uk, nūy 'ānōy gāyā hok, ¹³ nūy 'ūyōg hāpkummuk

mī'yax xaxogā', 'ihā 'ānōy te xa hāpkummugā'. Yā kaxīy yūmūg xuxyā te 'āxop yōg hāpkummuk mī'yax xaxogāhā', pu tu kux. ¹⁴ Ha ta mōy 'ānōy putup pax xexka', nūy nōm hā 'ākuxap-xet, xix 'āp-tox puxet. ¹⁵ Pūyā Kunnix 'ākuxa māmā', nūy 'ānōy mūtik tu ti max, nūy yāytuk-mīy hok. Yā Topa te 'āxānāhā', nūy 'ākuxa māmā', nūy nōm hā 'āp-xet, 'āyīn puxet putuk. 'Ūxaxok hok, nūy Topa max 'āktux, hu: " 'Āmax Topa, tu yūmū'ā hāpxop xohix popmāhā', yā' puxi'," kaxīy. ¹⁶ Pūyā Kunnix yōg hām'āktux xe'e 'ākuxa kopa' xip, tu xa hāmyūmmūgāhā', xa' yūmmūg, nūy 'ānōy pu' yūmmūgā', tuk-tex, nūy Topa xexka 'āktux, nūy 'ākuxa yā Topa max 'āktux. ¹⁷ 'Ok pe 'āxop te hāpxopmāhā', pe hām'āktux, hu ta yūmūg xuxyā Yeyox 'āktux, nūy Topa yūmūg Tak pu: 'Āmax Topah. Xate yūmūg xuxyā Yeyox yūmū'ā nū'kutnāhā'. 'Āmax! kaxīy.

Te xīy hā hāpxopmāhā'

¹⁸ 'Āte 'ūn xop xat, pu' yīpxox pu yīpkox pi', yā Kunnix te' xat.

¹⁹ Ha' yīpxox xop xat, pu' xetut putup pax, hu' kuxa ka'.

²⁰ Hak-tok xop xat, pu yāy tak pu yīpkox, xi' tut pu yīpkox. Yā Topa te' xat.

²¹ 'Āk-tok gāyā hok, ka 'āk-tok kuxa tuknōā'.

²² Kāmānat xop, 'āxuxyā' nōm tik te 'āxat pu 'īpkox pi', nūy tu hām max, yā 'āmnīy xohix hā hām max, 'ok pe 'āpēnā', 'ok pe 'āpēnā hok, yīy Topa pu hām max, 'āxop tep-tup pax tu'. ²³ 'Āpu hāpxopmā max, pu Topa pēnā', nūy 'ōg hāpxopmā'ax putup, ha Topa pu hāpxopmā', 'āhittup tu'. ²⁴ 'Ūxaxok hok: Yūmūg xuxyā te pagop-tup hok'ah xa', tu pexkox yōg hāpxop xex yāy yōg tikmū'ūn pu', yā Kunnix te 'āxop hā 'āxat'ax xe'e', ²⁵ tu' yānān tu pago, tu hāpkummuk mīy xop kummugāhā 'ūyānān tu'. Yā Topa te hāmyok mīy, nūy xohix pu pago, yā Topa pu 'ūxohix te' nōy putuk.

4

¹ 'Āxop 'āxuxyā xop, 'āpu hāmyok mīy, nūy 'ōg kāmānat pu pago max, Topa yā 'āxuxyā xe'e', tu 'āxat, tu pexkox tu' xip, yīy 'ōg kāmānat xop pu pago max, nūy nōm pu hāmmaxnā'.

Paot te hāmyūmmūgāhā'

² Topa pu hām'āktux pax, tu 'ōg pa mōxip, mō'ōn hok, nūy Topa max 'āktux, xa' popmā hāpxop xohix hah. ³ Ha kamak mūg pupi tu' xax, pu Topa 'ūgka'ogā', 'ūgmū Topa yōg hām'āktux xe'e 'āktux, nūy Kunnix 'āktux. Yā kanet kopak xip, 'āte Kunnix 'āktux tu'.

⁴ Ha Topa tu' xax, puk ka'ogā', 'ū Kunnix hā hāmyūmmūgā max, yā Topa tep-tup pax.

⁵ Hāmyūmmūg, nūy 'ūkuxa mām hok xop pu hāpxopmā max 'āmnīy xohix hā, xayīy hāmyūmmūg'ax hā Kunnix 'āktux max tikmū'ūn pu'. ⁶ Hāmyūmmūg, nūy hām'āktux max, nūy tu hām'āktux hā' nōy yānān max.

Tuk-nāy tu 'āneo

⁷ Yūmūg xape Tikik te Kunnix pu hāpxopmāhā', tuk mūg mūtik hāpxopmāhā', tu xa hām'āpak'ax 'āktux putup, nūy 'ūgmūn 'āktux. ⁸ 'Āte 'āxop hah mō'kutnāhā', pu 'āka'ogā', nūy putpu' nū', nūy xak mūg 'āktux. ⁹ Tu yūmūg xape 'Ōnēy mūtik mōg, ha 'ōgnū kōmēn yōg tihik, tu xa hām'āpak'ax xohix 'āktux'ax, tuk mūg 'āktux'ax.

¹⁰ 'Anixtah 'ūgmūtik kanet kopa' tihi', tu 'āneo, xix Maname tiktak Mā'ak te 'ā 'āneo kamah. 'Āte xa hām'āktux tap, tu 'āha Mā'ak mōg'ax 'āktux, pu tu 'āpet kopa' xip, 'ihā putpu 'āha' mōg. ¹¹ Yoyoe 'āxet'ax nōy yā Hāmyok, tu xa 'āneo kamah. Nū tik 2 te Yoneo yōg tihik, tuk mūtik hām, ha Yoneo xop nōy hām 'ōhnāg 'ūgmūtik, puyīy Topa yāy yōg tikmū'ūn xat, ha' yīpkox pip, ha tik 3 te hāpxopmāhā' punethok, nūy tu yāy hāk tehet.

¹² 'Epap te 'ōgnū kōmēn yōg tihik kamah, tu Yeyox Kunnix pu hāpxopmāhā', tu 'a 'āneo, tu Topa tu' xax pax, 'āxop pupi' xax, puyīy 'āka'ogā', nūy Topa hā 'āxiptap, nūy Topa pu 'āxop hāpxopmā'. ¹³ Yā 'Epap hām punethok, 'āte' yūmmūg, ha 'āxop pupi' hām punethok, xix kōmēn Namnixet yōg tikmū'ūn pu' hām punethok, xix Yenap yōg

tikmũ'ũn pu' hãm punethok. ¹⁴ Notot Nok yũmũ'ã hã' xape, tu 'ã' 'ãneo, xix Nep te 'ã' 'ãneo kamah.

¹⁵ 'Ûgmũ'ãte Namnixet yõg xape xop pu 'ãneo, xix Nĩ'ip pu 'ãneo, xi' kuxa mãm ka'ok xop pu 'ãneo, nõm Nĩ'ip pet tu yã tu'nãhã 'ãneo kamah. ¹⁶ 'Ãpu nũ tappet mõi'kupix hãmãxap, nũy kunã tu Namnixet yõg xop ha mõi'kutnã', pu mõi'kupix kamah. Mõi'kupix Namnixet xop yõg tappet 'ũyãnãn tu'. ¹⁷ 'Ãpu 'Akip pu hãm'ãktux, hu: “Yũmũg xuxyã te 'ãxat, xa hãpxopmã', yĩy hãpxopmã max, nũy nõ kuxyã Kunnix pu',” kaxĩy.

¹⁸ 'Ãte Kax'ãmi yã yĩm hã, hu: 'Ûgmũn Paot te 'ãxop pu 'ãneo. Kanet Kopak xip, yãk xaxok hok!

Pũyã Topa xa hãmmãxnã'!

Tu ta tu' kux.

PAOT TE KŌMĒN TEXANŌN YŌG TIKMŪ'ŪN PU TAPPET KAX'ĀMI I

¹ Ūgmŭn Paot. 'Āte' kax'āmi nŭhŭ' tappet, yā 'āxop pu kax'āmi', yā Kunnix kopa kuxa mām xop pu' kax'āmi kŏmĕn Texanŏn tu', yā yŭmŭg 'Ātak Topa yŏg xop pu', yā yŭmŭg xuxyā Yeyox Kunnix yŏg xop pu' kax'āmi'. Xinax te 'āxop pe'paxex xix Tŭmŏn te' kamah. Pu yā Topa xa hāmmaxnā', xayŭy 'ākuxa mām.

'Āxop kuxa mām Topa kopah

² Ūgmŭ'āte Topa pu hām'āktux mŏkumak mŏg, hu: "Kunnix kopa kuxa mām xop pu 'āmax." Kaxŭy. Yā 'āxop pu' max Topah. 'Ūgmŭ'āte Topa pu 'āxop 'āktux mŏkumak mŏg. ³ Hamŭn, 'ŭgmŭ'āte yāy 'Ātak Topa pu hām'āktux, tu hāmpe'paxex, 'āxop kuxa mām ka'ok, hu hāpxopmā max xohix. 'Āxop te' nŏy putup pax, hu 'āxop te hāpxopmā max punethok. Xate yŭmŭg xuxyā Kunnix hip kumaknāg. Hā kaxŭy yŭmŭ'āte hāmpekpaxex, tu Topa pu hām'āktux. ⁴ Ūkxape xop, Topa te 'āxop putup pax, tu tikmŭ'ŭn xohix kopa 'āxop yŭmŏgātux, tu 'āxop mŭy Topa yŏg tikmŭ'ŭn xe'e'. Hā kaxŭy 'ŭgmŭ'āte pe'paxex, tu Topa pu hām'āktux. ⁵ Hŏmā 'ŭgmŭ'āte xa Topa yŏg hām'āpak max'ax 'āktux. 'Ūgmŭ'āte nŏm 'āktux, tu hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg, tu Topa Koxuk mŭtik xa Topa yŏg hām'āpak max'ax 'āktux, tuk mŭg kuxa mām ka'ok Topa yŏg hām'āpak max'ax kopah. Hŏmāg mŭg tihi 'āxop kopah, ha xatek mŭ yŏg hāpxopmā max'ax pĕnāhā', yāg mŭn max xa'. ⁶ Xate 'ŭgmŭg max pĕnāhā', xix yŭmŭg xuxyā Yeyox yŏg, tu nŏ' max putuk. 'Ūnŏy te 'āxop kute'ex kummuk, pa 'āxop te Topa yŏg hām'āpak max'ax paha', tu 'ākuxa hittup, yā Topa Koxuk te 'ākuxa hittupmāhā'. ⁷ 'Āxop max, ha 'āmax pĕnāhā Kunnix kopa kuxa mām xop te hāpxexka Māxenŏn tu', xix hāpxexka Genex tu', tu nŏ' max kamah, yā 'āxop putuk. ⁸ Hamŭn, 'āxop te yŭmŭg xuxyā Yeyox 'āktux hāpxexka Māxenŏn tu', xix hāpxexka Genex tu', yā' xohix yŭmap te' yŭmmŭg, 'ākuxa mām ka'ok. Putep nŏy 'āktux putup 'ŭgmŭ'āte'? Puxi'. ⁹ Hŏmāg mŭg tihi 'āxop kopah, ha 'āxop te topa komut xop nŭm, tu ta Topa xe'e pe 'āmŏg, ha tikmŭ'ŭn xohix te 'āyŭmap te' xupak, tu hām'āktux. ¹⁰ Xate Topak-tok hip, Yā pexkox tu yŭxop-tup Topak-tok. Hŏmā Topa te yāy kutok Yeyox putpu' hŭnnāhā'. Yeyox te yŭmŭg mŏy putup, 'ihā Topa gāy 'ŭkummuk xop mŭtik.

2

Paot te hāpxopmā max kŏmĕn Texanŏn tu'

¹ Ūkxape xop, hŏmāg mŭg tihi 'āxop kopah, tu hāpxopmā max, 'ap kummuk mŭy'ah, 'a yāg mŭg hitop ti'ah 'āxop kopah. ² Hŏmā tikmŭ'ŭn tek mŭg kute'ex kummuk komĕn Pinio tu', tuk mŭg mānŏg, pa hāpxip 'ihāg mŭg mŏg, tu mŏktu 'āxop tuk mŭg mŏxaha 'ŏnte kŏmĕn Texanŏn tu', ha kŏmĕn Pinio yŏg tikmŭ'ŭn tek kute'ex kummuk, 'āxop te' yŭmmŭg. Pa yŭmŭ yŏg Topa tek kuxa hittupmāhā', ha 'āte Topa yŏg hām'āpak max'ax 'āktux. ³ Ūgmŭ'āte Topa yŏg hām'āpak max'ax 'āktux, tuk mŭ'āte pe'paxex kummuk 'ohnāg, tuk mŭ'āte 'ŏg hāpxop xak 'ohnāg, tuk mŭ'āte 'āxop kupex 'ohnāg. ⁴ Ūgmŭ'āte putep mŭn 'āktux? Topa te nŏ putup, 'ŭgmŭ'āte nŏm 'āktux mŏkumak mŏg. Hamŭn. Topa tek mŭg putup, tuk mŭ'ā Topa yŏg hām'āpak max'ax hŏm, tuk mŭg mŏ'pok, ha 'āte tikmŭ'ŭn xohix pu nŏm 'āktux. 'Ūgmŭ'āte putep mŭn 'āktux? 'Ok pe tikmŭ'ŭn te nŏm putup pax hām'āktux? 'Ok pe Topa te nŏm putup pax hām'āktux? Yā tikmŭ'ŭn yŏg'ah, pa Topa tek mŭ yŏg putup'ax kopit. ⁵ 'Āxop te' yŭmmŭg. Hŏmāg mŭg tihi 'āxop kopah. 'Ak mŭ'āte xa hā xape komut'ah. 'Ūgmŭ'āte 'āxop kupex 'ohnāg. 'Ok 'ŭgmŭ'āte hām'āktux max, pa 'ŏg hāpxop putup? 'Āmhok. 'Ak mŭ'ātep-tup'ah 'ŏg tayŭmak. Topa te' yŭmmŭg. ⁶ 'Ak 'ŭgmŭ'ātep-tup'ah, puyŭy tikmŭ'ŭn 'ŭgmŭg 'āktux max. 'Agmŭ'āte 'ŏg hām'āktux max xak 'ohnāg, xix tikmŭ'ŭn nŏy yŏg kamah. ⁷ Ūmax, pu Kunnix yŏg mŏ'pok xop tikmŭ'ŭn yŏg hāpxop xak, pak mŭ'āte nŏm hā xak 'ohnāg, 'a' xat'ax xop putuk'ah, pak mŭ'āte xa' hāpxop popmāhā', yā 'ŭn tek-tok pu' popmā'ax putuk.

⁸ 'Ūgmū'āte 'āxop putup pax, hu xa Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux, xix 'āxop pu yāy mūn popmāhā, yāg mū'āte 'āxop ka'ogāhā'. ⁹ Hamūn, 'ūkxape xop, xate' yūmmūg. Hōmāg mūg tihi 'āxop kopah, tuk mū'āte hāpxopmā max punethok. Māyōn mōg tox hāg mūg hām, xix 'āmnīy hā, nūy pop hok 'ōg hāpxop xix 'ōg tayūmak, tuk mū'āte xa Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux.

¹⁰ 'Āxop te' pēnāhā', xix Topa te' pēnāhā', 'ūgmū'āte hāpxopmāhā max 'āxop pu', yā Kunnix kopa kuxa mām xop pu'. Yāg mū'āte hāpxopmā max xe'ēgnāg, xix hāpxopmā yok. 'A' hāpxopmā kummuk 'ūm mīy'ah. ¹¹ 'Ūgmū'āte 'āxop xohix hāg tehe', yā 'ātak te yāy kutok hā' tehe putuk. 'Āxop te' yūmmūg. ¹² 'Ūgmū'āte 'āxop xapit, tu 'āxop kuxa hittupmāhā', tu 'āxop xapit, xayīy hāpxopmā max. Topa te nōm putup pax. Topa te 'āxop yīmōgatux, xayīy Topa yōg tikmū'ūn xop mōkukox, xayīy Topa max xe'ēgnāg pēnā'.

¹³ Hōmāg mū'āte xa' Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux, ha 'āxop te' xupak, tu 'āyīpkox pip. Xate' pe'paxex, yā Topa yōg hām'āktux, 'a' tikmū'ūn yōg'ah. Hamūn, Topa yōg. Topa te hāpxopmā max 'āxop kopah, yā' kuxa mām ka'ok xop kopah, ha mōktuk mūg hittup, tu Topa pu hām'āktux, hu: "Āmax. 'Āmax nōm tikmū'ūn pu'." Kaxīy. ¹⁴ 'Ūkxape xop, hōmā Yoneo xop te Yeyox Kunnix yōg tikmū'ūn xop xohik-te'ex kummuk hāpxexka Yonex tu', xix 'āxape xop te 'āxop kute'ex kummuk kamah, yā' nōy putuk. ¹⁵ Hōmā Yoneo xop te yūmmūg xuxyā Yeyox putex, tu Topa pupi hām'āktux xop kix, ha' xakix, tu ta hōnhā yūmmūg kute'ex kummuk kamah. Topa te nōm xop putup'ah. Nōm te tikmū'ūn xohik-te'ex kummuk. ¹⁶ Hamūn, 'ūgmū'āte Yoneo xop kūnāpa pip xop pu Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux. Yā Topa yōg hām'āpak max'ax te tikmū'ūn kuxa māmāhā Topa kopah, ha Topa te tikmū'ūn kuxa kummuk xit, nūy kuxa max mō'tat, 'ūyānān tu'. Ha ta Yoneo xop tep-tup, nūy nōm hā hām'āktux kuxyā'. Hā kaxīy Yoneo xop te hāpkummuk mīy xexka', ha' gāy Topah, tu nōm kopit, nūy yōg kummuk hā yānān.

'Ūgmū'āte 'āxop xak

¹⁷ 'Ūkxape xop, hōmā yūmmūg yāy xatat hāpxip kutōgnāg hā. Yūmmūg yāy xatat, pak mū'āte 'āxop pekpaxex punethok, tu 'āxop xak nām, tu 'ā hak mūg mōg putup pax. ¹⁸ 'Ūgmū'āte 'ā hak mōg putup pax. 'Ūgmūn Paot, 'ā hak mōg putup punethok, pa Hāmgāyāgnāg tek kummugā', hak mōg 'ohnāg. ¹⁹ Yā hamūn, yūmmūg xuxyā Yeyox te putpu' nūn putup, 'ihā 'āxop pip putup Yeyox keppah, tu ta 'āte hāpxop max hip putup, ha 'āxop tuk mūg kuxa hittup putup, tuk mū'āte 'āxop 'āktux xexkap-tup, yā xut'ax 'āktux putup. Yā mō'tat'ax 'āktux putup. ²⁰ Hamūn, 'ūgmū'āte 'āxop pekpaxex punethok, tu 'āxop tuk mūg kuxa hittup.

3

¹ Hōmā yūmmūg yāy xatat, hak mū'āte 'āxop xak. 'Āte yāy xatat hā tot 'ohnāg, huk nox xip kōmēn 'Atēn tu', ² nūy 'ā ha mō'kutnāhā Tīmōn, yāg taknōy, yā Topa pu' hāpxopmā max 'ūgmūtik, nūy Kunnix yōg hām'āpak max'ax 'āktux. 'Āte 'ā ha nō mō'kutnāhā', pu 'āxop mūtik tu hāpxopmā max, xayīy 'ākuxa mām ka'ok nōy nā mōg, ³ xayīy 'āxop xe hāpkummuk mīy hok, tikmū'ūn te 'āxop kute'ex kummuk hah. Yā hamūn, xate' yūmmūg, Topa tep-tup, pu tikmū'ūn yūmmūg kute'ex kummuk. ⁴ Hōmāg mūg tihi 'āxop kopah, tu 'āxop mūtik hām'āktux, hu: "Nōm tek mū'āk-te'ex kummuk putup." Kaxīy. Yā hāpxip 'ihā tikmū'ūn tek mū'āk-te'ex kummuk. Hamūn. ⁵ 'Āte' hip'ax hā' tot 'ohnāg, hu 'ā ha mō'kutnāhā Tīmōn, pu 'ākuxa mām yūmmūg. 'Ok Hāmgāyāgnāg te 'āmōgāhā'? 'Ok 'ūgmū yōg hāpxopmā'ax koxyōy? 'Āte' yūmmūg putup.

⁶ Ha ta' mōg, Tīmōn, tu putpu' nūn, tu hām'āktux, 'ākuxa mām ka'ok Topa kopah, tu 'āxop te yāy putup pax, xix Topap-tup pax. Tīmōn te hām'āktux, 'āxop tek mū'ā hām'āktux max, tu xatek mūg pēnāp-tup pax. Hamūn, 'ūgmū'āte 'āxop pēnāp-tup pax kamah. ⁷ 'Ūgmūg xūy, yā nōm tek mūg kute'ex kummuk, pak mū'āte 'āxop yōg hāpxopmā'ax 'āpak, huk kuxa hittup. 'Ūkxape xop, 'ūgmū'āte 'ākuxa mām ka'ok 'āpak, tuk mūg kuxa hittup. ⁸ Topa yōg putat max hā 'āxop mōg kuma mōg, kopxik kuxa

hittup. ⁹ 'Ūgmū'āte Topa pu hām'āktux, hu: " 'Āmax, timū'ūn pu'. Tikmū'ūn max, kopxik mūg kuxa hittup. 'Āmax. Puxi'." Kaxīy. ¹⁰ Hāptup kopxix Topa pu hām'āktux xexka xix 'āmnīy, tu hām'āktux, hu: " 'Āpu 'ūgmūg xat, 'ūgmūg mōg tikmū'ūn hah." Kaxīy. Hamūn, 'āxop hak mūg mōg putup, nūy 'āxop pu hāmyūmmūgā xate nōm yūmmūg 'ohnāg Topa yōg putat max yōg hāpxop.

¹¹ 'Ūgmū'ātep-tup, pu yūmūg 'Ātak Topa 'āxop tuk mūg mō'pok, xix yūmūg xuxyā Yeyox 'āxop tuk mūg mō'pok. ¹² 'Ūgmū'ātep-tup, xayīy 'āxop yāy putup pax nōy nā mōg, xix 'āxop tikmū'ūn xohix putup pax nōy nā mōg, ha mōktu 'āxop tek mūg putuk, yāg mū'āte 'āxop putup pax. ¹³ Ha mōktu Topa te 'āxop ka'ogāp-tup, ha 'āxop maxp-tup, tu 'āxop max xe'ēgnāg yūmūg 'Ātak Topa keppah, 'īhā yūmūg xuxyā Yeyox te putpu' nūn putup 'ūyāy yōg xop mūtik.

4

Hāpxopmā'ax max, Topa te nōm putup

¹ 'Ūgmū'āte xe hām'āktux. Hāg mū'āte xa' yūmmūgāhā hāpxopmā max, Topa te nōm putup, ha 'āxop te hāpxopmā max. 'Āte xa hām'āktux xix yūmūg xuxyā Yeyox te xa hām'āktux, hu: " 'Āpu hāpxopmā max mīy nōy nā mōg." Kaxīy. ² Yā hamūn, hōmā yūmūg xuxyā Yeyox tek mūg mō'pok, 'ūgmū 'āxop pu hāmyūmmūgā'. Xate' yūmmūg. ³ Topa tep-tup, xayīy 'āxop hāpxopmā kummuk kux, nūy ta Topa putuk. Topa tep-tup xayīy 'ānōy hā xupxet hok. ⁴ 'Ūmax, pu tik yāy pu xetut xax, nūy nōm mūy, tu hāpkummuk mīy 'ohnāg. Tikmū'ūn max te nōm putup. ⁵ 'Ūkummuk, pu tik yāy putup'ax kummuk hā xetut xax, yā puknōg xop putuk, yā nōm te Topa yūmmūg 'ohnāg xop putuk. ⁶ 'Ūkummuk, pu tik yāy taknōy kute'ex kummuk, nūy yāy pu' xetut xax. Hōmāg mū'āte xa' hām'āktux, hu: "Pa 'ātix, yūmūg xuxyā Yeyox te nōm kummuk yānān putup." Kaxīy. ⁷ Topa te yūmūg xat, 'ūyīy yūmū nōy hā xupxet hok. Pa Topa te yūmūg xat, yūmūg hāpxopmā kummuk kux, nūy ta Topa putuk. ⁸ Tep te nū hāmyūmmūgā'ax 'āpak 'ohnāg? 'Ok tikmū'ūn yōg hāmyūmmūg'ax 'āpak 'ohnāg? 'Āmhok. Yā Topa yōg. Yā Topa te xa' hōm Topa Koxuk.

⁹ 'Ok 'āte xa putup pax'ax kax'āmip-tup, yā Kunnix kopa kuxa mām xop yōg putup pax'ax? 'Āmhok. 'A 'āte xa kax'āmip-tup'ah. Hōmā Topa te xa' yūmmūgāhā', xayīy xohix putup pax, ¹⁰ ha 'āxop tep-tup pax Kunnix kopa kuxa mām xop xohix hāpxexka Māxenōn tu'. 'Āpu tikmū'ūn xohixp-tup pax nōy nā mōg. ¹¹ 'Āpu hāmyīmtuk, nūy 'ōg hāpxopmā mīy, nūy ta 'ānōy yōg hāpxopmā'ax kute'ex hok, nūy ta 'āhām, xayīy 'ōg tayūmak pi'. Yā hōmā 'ūgmū'āte xa nōm 'āktux. ¹² Hā kaxīy nōm xop kuxa mām 'ohnāg Yeyox kopa te 'āmax pe'paxex putup, ha ta' nōy te 'āxop hā' te 'ohnāg putup.

Yūmūg xuxyā Yeyox te putpu' nūn putup

¹³ 'Ūkxape xop, 'ūgmū'āte-tup, xayīy hāmyūmmūg xakix xop yōg hāpxopmā'ax, nūy xakix xop hā 'ākuxa xūy hok, nūy 'āpota xexka hok, nūy xate' putuk hok nōm te hāpxop max hip 'ohnāg. ¹⁴ Yūmūg kuxa kopa' yūmmūg, Yeyox xok xe'e', tu putpu' hi', tu putpu' nūn putup, ha Topa te Yeyox mūtik xakix xop nūnnāp-tup, yā nōm kuxa mām ka'ok Yeyox kopa xop nūnnāp-tup. ¹⁵ Topa Xexka te nōm 'āktux, hak mū'āte nōm 'āktux. Yūmūg xuxyā Kunnix te putpu' nūn putup, 'īhā xakix xop putpu' hip-tup, tu' mōg hāmāxap putup Kunnix hah, hak-nāy tu hi xop mōg putup Kunnix hah. ¹⁶ Pexkox yōg nū'pok xop yōg xat'ax te' xat ka'ok putup, ha' nōy te Topa yōg mīxux xop tut kaxyāp-tup, 'īhā yumū xuxyā Kunnix mūn te pexkox tu' yīxop-tup! Ha ta putpu' hip-tup xakix xop, nōm kuxa mām ka'ok Kunnix kopah. ¹⁷ Hag-nāy tu nōmhā hi xop mōgāp-tup pepix kamah, tu mōktu' xohix yāy tu nū' nāp-tup hāmgōy xexka kopah, nūy yūmūg xuxyā Kunnix mūtik mōg. Hā kaxīy nōm te Yeyox mūtik tip-tup, tu xe' yāy xatat putup'ah. ¹⁸ 'Āpu tikmū'ūn kuxa hittupmā nū hām'āktux hā.

5

'Āpu Yeyox te putpu' nūn'ax hip

¹ 'Ūkxape xop, hām 'ūm hā' xip'ax nōm hāpxop? Mō'āgmū'ax 'ūm? 'Āmnīy 'ūm? Putep putuk putup hāpxop xohix, 'ihā putpu' nūn putup Yeyox? Hām 'ūm hā'? 'Āte' yūmmūg'ah, hu' kax'āmip-tup'ah. ² Yūmūg xuxyā Yeyox yōg hāptup xupep putup, ha Yeyox te putpu' nūn putup, yā xupxet'ax xupep putuk, 'ihā tikmū'ūn te nōm hip 'ohnāg. 'Āxop te' yūmmūg. ³ Tikmū'ūn te hām'āktux putup, hu: “Yāmyīptuk nūnte. 'A' hām xūy 'ūm pip'ah. Yā' max hāpxop xohix.” Kaxīy. Pa hāpxip 'ohnāg 'ihā hām xūy pip mō'ka'ok, tu xohix koxyōy, yā 'ūn tek-tok put xūy putuk, yā' xupep mō'ka'ok. 'Ap nūpap-tup'ah tikmū'ūn. ⁴ Pa 'ākuxa kopa hāpkoxtap 'ohnāg, hu Yeyox yōg hāptup hip, yā Yeyox te putpu' nūn hip, yā 'ap xupxet'ax xupep'ax putuk'ah xa'. ⁵ 'Āxop xohix yā kuyānām yōg tikmū'ūn, yā hāptup yōg yā 'ākuxa tup. Yūmūg mūn 'a 'āmnīy yōg'ah, 'a hāpkoxtap yōg'ah, pa hāmyūmmūg. ⁶ 'Āpu mō yūmū yōn hok, yā 'ap nōy putuk'ah. 'Āpu yūmū pa ka'ok, nūy hāmpēnā', nūy Yeyox hip. ⁷ 'Āmnīy 'ihā mō'yōn pax tikmū'ūn, yā 'āmnīy 'ihā paptux xop paptux. Yā' kuxa mām 'ohnāg xop te kaxīy. ⁸ Pa 'āxop yā hāptup yōg. Pu yūmūg pa ka'ok, nūy hāmpēnā', nūy Yeyox hip. 'Āpu yūmū mō'tat kuxa mām ka'ok'ax xix putup pax'ax. Yā nōm te xonat yōg pipkup hā kep xax putuk. 'A hāpxop kummuk te mō'nāp-tup'ah. 'Āpu yūmū mō'tat kama Topa yōg hāpxop max hip'ax. Hamūn, Topa te tikmū'ūn kuxa kummuk xit, nūy kuxa max mō'tat, 'ūyānān tu'. Ta nōm te xonat xop yōg pipkup hā kuxxax putuk. 'A hāpxop kummuk te mō'nāp-tup'ah. 'Āpu mō'tat. ⁹ Topa te yāy ha yūmūg xānāhā', nūy yūmū'ā tu' gāy hok, pa yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix hā yūmūg kuxa kummuk xit, nūy kuxa max mō'tat, 'ūyānān tu'. ¹⁰ Yeyox te yūmūg pupi' xok, 'ūyīy nū mūtik 'āti', pe yūmūg pip 'ihā putpu' nūn Kunnix, pe yūmūg xakix, 'ihā putpu' nūn Kunnix. ¹¹ 'Āpu yāy mūtik hām'āktux, pu yīpkutuk tu nōg. 'Āpu tikmū'ūn kuxa hittupmā'. Yā xate nōm mīy nōmhā. 'āpu 'āhup hok.

'Āpu hāpxopmā te kaxīy

¹² 'Ūkxape xop, 'ūgmū'āte xa' xak, 'āpu hām'ax xupax, nōm te hāpxopmā max 'āxop kopah. Yā Topa te nōm yīmōgātux, puyīy 'āxop mōgā', puyīy 'āxop pu hāmyūmmūgā'. ¹³ 'Āpu nōm hām'ax xupax xexka'. 'Āpu nōm putup pax, tute hāpxopmā max hah. 'Āpu yāy kix hok.

¹⁴ 'Ūkxape xop, 'ūgmū'āte xa' xak. 'Āpu tuknōgnāg xop pu hām'āktux, pu tu hām. 'Āpu 'ūyīpkutuk xop kuxa hittupmā'. 'Āpu pu'uk xop hā 'ātehet. 'Āpu 'ūyōg hāpxopmā max hip punethok. ¹⁵ 'Āpu hāpkummuk mīy'ax hā yānān hok. Pa 'āpu tikmū'ūn pu hāpxopmā max 'āxop. 'Āpu hāpxopmā max mōkuma mōg tikmū'ūn xohix pu'. 'Āpu yāy pu hāpxopmā max 'āxop.

¹⁶ 'Āpu yā māyōn mōg tox hā 'ākuxa hittup pax xix 'āmnīy tox hā 'ākuxa hittup pax. ¹⁷ 'Āpu Topa pu hām'āktux mōkuma mōg. ¹⁸ 'Āpu hāpxop xohix 'āyīmap 'āktux Topa pu', hu: “Puxi'. 'Āmax xohix pu'. 'Āmax.” Kaxīy. Hamūn, Topa tep-tup nōm hāpxopmā'ax 'ihā 'āxop mōg Yeyox Kunnix mūtik.

¹⁹ Yā Topa Koxuk yōg hāpxopmā'ax kuxyā hok. ²⁰ Hāmpē'āpaxeh hok: “Yā' kummuk, Topa pupi hām'āktux xop te hām'āktux,” kaxīy. Yā' max 'ūyōg hām'āktux. ²¹ Pa 'āpu hāpxopmā'ax xohix kopit. 'Āpu hāpxop max putyōn hok, xix hāpxopmā'ax max putyōn hok. ²² 'Āpu hāpxop kummuk mīy'ax xohix kux.

²³ Topa te yūmū'ā' hōm hāmyīptuk'ax. 'Ātep-tup, pu Topa yāy pu 'āxop xohix pop, yā 'ūyōg xop xe'ēgnāg 'āxop. 'Ātep-tup, pu Topa 'āxop pēnā max, yā 'āxokuk pēnā', xix 'ākuxa, xix 'āyīn, xayīy 'ōg hāpkummuk mīy'ax pip putup'ah, 'ihā' putpu' nūn putup yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix. ²⁴ Hamūn, Topa tep-tup nōm hāpxopmā'ax. Tute 'āxop xānāhā', tu 'āxop tu' xip ka'ok. Topa tep-tup.

²⁵ 'Ūkxape xop, 'āpu Topa pu 'ūgmūn 'āktux.

²⁶ 'Āpu taknõy xohix pu hãm'ãktux, hu: “'Ûgmũ'ãte 'ãxop xaxok 'ohnãg.” Kaxĩy. 'Āpu xape xop yãy kep hã mũy, yã taknõy max putuk.

²⁷ 'Āte xa' xak, ha yũmũg xuxyã Yeyox te' xupak, 'ãpu nũ tappet mőkupix taknõy xohix pu', xix tukũm xohix pu', yã Kunnix kopa kuxa mãm xop pu'.

²⁸ Puyã yũmũg xuxya Yeyox Kunnix xa hãmmaxnã'.

Tu ta tu' kux.

PAOT TE KŌMĒN TEXANŌN YŌG TIKMŪ'ŪN PU TAPPET KAX'ĀMI II

¹ Ūgmŭn Paot. 'Āte' kax'āmi nŭhŭ' tappet, 'āxop pu' kax'āmi', yā Kunnix kopa kuxa mām xop pu' kŏmĕn Texanŏn tu', yā yŭmŭg 'Ātak Topa yŏg xop pu', xix yŭmŭg xuxyā Yeyox Kunnix yŏg xop pu'. Xinax te 'āxop pe'paxex xix Tŭmŏn te kamah.

² Pu yā Topa xix yŭmŭg xuxyā Yeyox xa hāmmxnā', xayŷy 'ākuxa mām.

Yeyox nŭn putup, ha Topa te xohix yŏg hāpxopmā'ax kopit putup

³ 'Ākuxa mām nŏy nā 'āmŏg xexka', tu 'āxop te' xohix putup pax nŏy nā 'āmŏg, yŷy ta' max, 'ŷyŷy 'ŷgmŭ 'āxop 'āktux punethok Topa pu, hu: "Yā' max. Puxi'. 'Āmax 'ŷkxape xop pu.'" Kaxŷy. ⁴ Ūgmŭ'āte 'āxop 'āktux max Kunnix kopa kuxa mām xop xohix pu'. Hamŭn, 'ākuxa mām ka'ok'ax xexka', 'ihā tikmŭ'ŭn te 'āxop kummugāhā', ha xate kummuk xohix hā tot.

⁵ Tikmŭ'ŭn te 'āxop kummugāhā', yŷy ta Topa te tikmŭ'ŭn yŏg hāpxopmā'ax kopit putup, nŷy tu' kummugā 'ŷyānān tu'. Yā' kopit'ax yok, 'ap kohe'ah. Ūxohix te 'āxŷy pĕnāhā', hu' yŷmmŭg, Topa te tikmŭ'ŭn yŏg hāpxopmā'ax kopit putup. Yā' yok. 'Āxop te 'āxŷy hā tot, yā' kummuk hā tot, ha Topa te' yŷmmŭg. 'Āmax, yā Topa Xexka yŏg tikmŭ'ŭn xop pu 'āmax. Hamŭn, 'āxŷy, Topa Xexka yŏg tikmŭ'ŭn xop pu 'āxŷy. ⁶ Topa te tikmŭ'ŭn yŏg hāpxopmā'ax kopit putup. Yā' yok, yā' xe'e'. Tute kummugā yānān putup, yā nŏm te 'ākummugā hā yānān putup, ⁷ 'ihā yŷmŭg xuxyā Yeyox te pexkox tu' nŷn pexkox yŏg nŷ'pok xop mŷtik, yā kuxap kopa' nŷn putup, tu 'āxŷy nŏāp-tup. ⁸ Tu kummugā hā yānān putup Topa yŷmmŭg 'ohnāg xop pu', xix 'ŷyŷpkox 'ohnāg xop pu'. Yā nŏm te yŷmŭg xuxyā Yeyox yŏg hām'āpak max'ax 'āpak 'ohnāg. ⁹ Nŏm xop xŷy putup mŏkuma' mŏg, hāmŷaxatamuk xohix kux 'ohnāg hā, tu Topa mŷtik pip putup'ah, xix yŷmŭg xuxyā Yeyox mŷtik pip putup'ah. Nŏm te yŷmŭg xuxyā Yeyox max xe'ĕgnāg pĕnāp-tup'ah, xix yŷmŭg xuxyā Yeyox yŏg ka'ok'ax yŷmmŭg putup'ah, ¹⁰ 'ihā nŏm hāptup mŏ'nāp-tup, 'ihā putpu' nŷn yŷmŭg xuxyā Yeyox, puyŷy Kunnix kopa kuxa mām xop te Yeyox 'āktux max, tu Yeyox pe'paxex max, yā' kuxa mām ka'ok xop xohix xexka te kaxŷy. 'Āxop kama nŷ mŷtik pip putup. Hamŭn, 'ākuxa mām ka'ok Topa yŏg hām'āpak max'ax kopah, 'ŷgmŭ'āte xa nŏm 'āktux.

¹¹ Ūgmŭ'āte 'āxop 'āktux punethok Topa pu, xayŷy 'āxop 'āmax xe'e Topa pu'. Yā Topa te 'āxop yŷmŏgatux, xayŷy 'āmax xe'e'. Ūgmŭ'āte 'āxop 'āktux Topa pu, xayŷy 'āxop hāpxopmā max xohix putup, 'āxop te nŏm putup. Topa ka'ok te 'āxop hā tute'ax. ŷgmŭ'āte 'āxop 'āktux Topa pu, xayŷy 'āhām xohix kux, yā 'ākuxa mām, hu 'āhām ka'ok. ¹² Hā kaxŷy yŷmŭg xuxyā Yeyox 'ŷmax xe'e nŷy nā' mŏg putup 'ākuxa kopah, ha ta 'āxop max nŷy nā 'āmŏg putup Yeyox mŷtik, ha tikmŭ'ŭn te' pĕnāp-tup, tu Topa 'āktux maxp-tup. ŷmax Topa xix yŷmŭg xuxyā Yeyox Kunnix, tu xa hok hāpxopmāhā'.

2

Tik kummuk xexka'

¹ 'Āte yŷmŭg xuxyā Yeyox Kunnix te putpu' nŷn'ax kax'āmi xix yāy tu nŷ yŷmŭg nā'ax Kunnix mŷtik kax'āmi'. ² Tik 'ŷm te' koit, hu: "Yā' xip yŷmŭg xuxyā Kunnix yŏg hāptup. Yā putpu' nŷn Kunnix tu nŷktu' xip." Kaxŷy. 'Āpu 'ŷyŷg hām'aktux pa hok. 'Ākuxanŏg hok. Tep te' nŏm 'āktux, pe Topa pupi hām'aktux xop, pe' nŷy te Topa yŏg hām'āpak max'ax 'āktux, pe' nŷy te hām'aktux, 'āte nŏm kax'āmi'. 'Āmhok. ŷyŷg hām'aktux pa hok. Yŷmŭg xuxyā Kunnix yŏg hāptup xip'ah, pa' nŷn putup, xix Yeyox xip'ah nŏmhā, pa' nŷn putup. ³ 'Āpu' koit'ax 'āpak hok. Yŷmŭg xuxyā Kunnix yŏg hāptup nŷn putup, yā Yeyox te putpu' nŷn putup, pa' xohix te Topap-tup nŏg hāmāxap putup, ha ta nŏm tik kummuk xexka xip putup hāmāxap, tu tikmŭ'ŭn pu yāy mŷg putup, yā Hāmŷyāgnāg yŏg tihik. ⁴ Nŏm tik kummuk xexka te Topap-tup nŏg putup, xix Topa yŏg hāpxop xohix

putup nōg putup. Tute yāy xexka mīy putup, tu Topak-tōgnāg 'āktux putup. Tu ta' mōg putup, tu' yūm putup Topa pet xexka kopah, tu hām'āktux putup, hu: “'Ūgmūn, yā Topah.” Kaxīy.

⁵Xate' yūmmūg nō'ōm. Hōmā 'ūgxi'p 'āxop kopah, tu nōm 'āktux. ⁶Hōnhā hām te' tux hok, pu' mīy hok nōm hāpxop kummuk. Xate' yūmmūg. Hāpxip 'ihā nōm tik kummuk xexka xip'ax. ⁷Hamūn, hōnhā 'ihā hāpxop kummuk mīy'ax xexka pip, tu' xaptop, pa hāpxip 'ihā xut putup hām te' tux hok, ha' nōm hāpxop kummuk mīy'ax pip putup. 'Ap xaptop putup'ah hāpxop kummuk mīy'ax. ⁸Yā xip'ax nōm tik kummuk xexka', pa yūmūg xuxyā Yeyox te putpu' nūn putup, tup-tex putup, yā xitxut hāp-tex putup, yā Yeyox yōg kuyānām hāp-tex putup. ⁹Hamūn, Hāmgāyāgnāg te nōm tik kummuk xexka ka'ogāp-tup, puyīy hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg xohix. Tute' koit putup, ha tikmū'ūn te yōg mō'āmā'ax pap-tup. Yā tikmū'ūn kuxa mām tik kummuk yōg hāpxopmā'ax ka'ok xe'ēgnāg kopah. ¹⁰Nōm tik kummuk xexka te Topa yūmmūg 'ohnāg xop pu' koit xohix xekap-tup. Nōm te hāmyūmmūg xe'e yūmmūg 'ohnāg, tu hāmyūmmūg xe'ep-tup pax 'ohnāg, ha Topa te nōm mōy 'ohnāg hāpkummuk mīy'ax kopah. Nōm te Topa pēnāp-tup'ah, pa yāy koxyōy putup. ¹¹Yīy ta Topa te' xat putup, pu nōm kuxa mām ka'ok koit'ax kopah. ¹²Yīy ta Topa tep-tup nōg putup nōm kuxa mām 'ohnāg hāmyūmmūg xe'e kopah. Yā nōm tep-tup pax koit'ax.

Topa te 'āxop yīmōgātux

¹³'Ūmax, 'ūgmū'āte 'āxop 'āktux punethok Topa pu', hu: “'Āmax tikmū'ūn pu'. Puxi'. 'Āmax.” Kaxīy. Hamūn, 'ūkxape xop, Topa te 'āxop putup pax. Topa te 'āxop yīmōgatux tikmū'ūn xohix kopah. 'A hōmā' xip'ah hām xexka', 'ihā Topa te 'āxop yīmōgatux, nūy 'āxop kuxa kummuk xit, nūy kuxa max mō'tat, 'ūyānān tu'. Yā Topa Koxuk ka'ok hā 'āxop kuxa kummuk xit, xayīy 'āxop yāyhā Topa yōg tikmū'ūn, tu 'ākuxa mām hām'āktux xe'e kopah. ¹⁴Hōmāg mū'āte xa Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux, ha Topa te nōm hā 'āxānāhā', xayīy pēnā hāpxop xe'ēgnāg xohix yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix mūtik. ¹⁵'Ūkxape xop, 'āpu Topa tu nox pi'. 'Āpu hāmyūmmūg max tu nox pi'. Yāg mū'āte xa' yūmmūgāhā nō'ōm. 'Ūgmū'āte xa hām'āktux nō'ōm, tu xa' kax'āmi nō'ōm kamah.

¹⁶Yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix te yūmūg putup pax xix yūmūg 'Ātak Topa te', tuk mū'ā hok hāpxopmāhā, tu yūmūg kuxa hittupmāhā mōkuma' mōg ha' kux 'ohnāg tu hāpxop max hipmāhā'. ¹⁷'Ūgmū'ātep-tup, puyīy yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix 'ākuxa hittupmā' xix yūmūg 'Ātak 'ākuxa hittupmā', nūy 'āxop ka'ogā', xayīy hāpxopmā max, xayīy hām'āktux max.

3

'Āpu Topa puk mūg 'āktux

¹'Ūkxape xop, 'āpu Topa puk mūg 'āktux, 'ūyīy 'ūgmūg yūmūg xuxyā Yeyox yōg hām'āpak max'ax 'āktux hāpxexka xohix tu' mō'ka'ok, puyīy xohix nōm 'āpax, puyīy xohix putup pax xexka Yeyox yōg hām'āpak max'ax, yā 'āxop putuk kōmēn Texanōn tu'. Xate nōm 'āpak, tup-tup pax. ²'Āpu Topa puk mūg 'āktux, puyīy Topa 'ūgmū'ā hā tu tehet, 'ihā tikmū'ūn kummuk tek mūg kute'ex kummuk. Hamūn, tikmū'ūn xohix xexka'ah te Topa yōg hām'āpak max'ax 'āpak. Yā' yīpkox 'ohnāg.

³Pa Topa te yāy yōg xop tu' xip ka'ok. Tute 'āxop ka'ogāp-tup, tu 'āxop hā tu tep-tup, puyīy Hāmgāyāgnāg 'āxop kute'ex hok. ⁴Yūmūg xuxyā Yeyox tek mūg kuxa māmāhā 'āxop kopah, yā 'āxop te' mīy nō'ōm. 'Ūgmū'āte xa hām'āktux, tu' mīy putup. 'Ūgmū'āte' yūmmūg xe'e'.

⁵'Ūgmū'ātep-tup, pu yūmūg xuxyā Yeyox 'āxop mōgā', xayīy 'āxop Topap-tup pax, xayīy 'āxop nox pi' Topa yōg putat max kopah, yā Yeyox putuk.

Tikmū'ūn hām 'ohnāg, puxi' xit hok

⁶ Yũmũg xuxyã Yeyox Kunnix tek xat, tuk mũg xex Yeyox xip'ax kopah, yĩk mũ'ãte 'ãxop xat, xayĩy 'ãxop taknõy tuknõgnãg xop tu nox pi' hok, nõm hãm 'ohnãg xop, nõm tek mũ yõg xat'ax 'ãpak 'ohnãg. ⁷ 'Ûmax, xayĩy 'ãxop hãpxopmã', 'ũgmũg putuk. Hõmãg mũg pip 'ãxop kopah, 'ihãg mũg tuknõg 'ohnãg. ⁸ 'Ûgmũ'ãte hok pop'ah tikmũ'ũn yõg hãpxop, pa hãpxop xohix hã pago. Tuk mũ'ãte hãpxopmã max mõkumak mõg. Hãptup 'ihãg mũg hãm pax xix 'ãmnĩy 'ihã, xayĩy 'ãxop pago 'ohnãg. ⁹ 'Ûmax, pu Kunnix kopa kuxa mãm xop yõg xexka xop 'õg hãpxop pop, pak mũ'ãte 'õg hãpxop xak 'ohnãg, tu' pop 'ohnãg, xayĩy 'ãxop 'ũgmũg pẽnã', nũy kama' mĩy 'ũgmũg putuk. ¹⁰ Hõmãg mũg tihĩ 'ãxop kopah, tuk mũ'ãte hãm'ãktux, hu: "Tikmũ'ũn hãm 'ohnãg, puxix xit hok, pu' max." Kaxĩy.

¹¹ 'Ûgmũ'ãte kax'ãmi nũhũ, 'ũgmũ'ãte' xupak tu', yã tikmũ'ũn tuknõgnãg pax pip 'õnte, yã hãpxumãhĩygã pax. ¹² Yũmũg xuxyã Yeyox Kunnix te' xat, tuk mũg xex Yeyox xip'ax kopah, yĩg mũ'ãte 'ãxop xat, xayĩy 'ãxop tuknõgnãg pax xop pu hãm'ãktux: "Ãmax'ah. 'ãpu 'ãxumãhĩy hok, nũy hãm hã' pop yã yõg hãpxop." Kaxĩy. ¹³ 'Ûkxape xop, 'ãpu 'ãkuxa tuknõg hok, 'ihã hãpxopmã max. ¹⁴ Pa' pip 'õnte, nõm te nũ' tappet putup nõg putup, tu nõm 'ãpak putup'ah. 'ãpu tik te kaxĩy tu 'ãti hok, puyĩy yã yõg hãpkummuk mĩy'ax hã yãyhãhup. ¹⁵ Pa 'ãpu nõm tik pu' mĩy hãpxop, 'ap puknõg putuk'ah, pa yã 'ãtaknõy putuk.

Pu yã Yeyox 'ãxop tu xihip ka'ok

¹⁶ 'Ûgmũ'ãtep-tup, yũmũg xuxyã Yeyox 'ãkuxa mãmãmã', 'ihã 'ãkuxa mãm Yeyox kopah, nũy 'ãkuxa mãm ka'ok mõkuma' mõg, 'ihã 'ãxop te hãpxopmã xohix. Pu yã yũmũg xuxyã Yeyox 'ãxop tu xihip ka'ok.

¹⁷ 'ãte' kax'ãmi nũhũ, hu: "'Ûgmũn Paot te 'ãxop pu kax'ãmi', hu 'ãte 'ãxop pe'paxex." Kaxĩy. 'ãte yã yõg 'ãxet'ax kax'ãmi hã kaxĩy. Yã yõg tappet xohix te kaxĩy.

¹⁸ Pu yã yũmũg xuxyã Yeyox Kunnix 'ãxop xohix pu hãmmaxnã punethok.

Tu ta tu' kux.

PAOT TE TĪMŌN PU TAPPET KAX'ĀMI I

¹ Ūgmūn Paot. 'Āte xa' kax'āmi nūhū tappet. Topa te mōgkutnāhā xix Yeyox Kunnix te', tu Yeyox Kunnix yōg mō'pok xop kopak xix. Topa te yūmūg kuxa kummuk xit, nūy kuxa max mō'tat, 'ūyānān tu'. Yūmū'āte max hip, yā Yeyox Kunnix hip. ² 'Āte xa' kax'āmi', yā Tīmōn pu', yā 'āmūn yā 'ūgkutok pit putuk, yā Topa yōg putat max kopah yūmūg mōg. 'Ātep-tup, puyīy Topa xix yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix xa hāpxopmā max, nūy 'ākuxa ka', xayīy 'ākuxa yūm.

Tik te hāpkummuk yūmmūgāhā'

³ Hōmā yūmūg mōg hāpxexka Māxenōn tu', tu 'āte 'āxak, xayīy hāpxopmā'. Ha ta hōnhā 'āte xe 'āxak nō'ōm. 'Āpu nox xihip kōmēn 'Ep tu'. 'Ōnte' pip nōm te hāpkummuk yūmmūgāhā'. 'Āpu' xat, pu hāpkummuk yūmmūgā kux, ⁴ nūy hām'āktux hitop hā mō'āmā kux, nūy mōnāyxop hittap 'āxet'ax xohix xexka kax'āmi hok. Nōm te hām'āktux hā kaxīy, tu' kax'āmi, puxix tikmū'ūn kuxa mām 'ohnāg. Pa Topa tep-tup, pu tikmū'ūn kuxa mām ka'ok nōynā' mōg Topa yōg putat max kopah. ⁵ Putep mūn putup Topa xik-mūn? Yā' kuxa tup te tikmū'ūn putup pax, tu' kuxa max te tikmū'ūn putup pax, tu' kuxa mām xe'e, nūy nōy putup pax. ⁶ Pa yāg xop te nō putat max xaxok, tu yāy xaxok hām'āktux hitop kopah. ⁷ Nōm tep-tup, nūy Mōyyex yōg xat'ax yūmmūgā', pa yāy yōg hām'āktux yūmmūg 'ohnāg, xix Mōyyex yōg xat'ax yūmmūg 'ohnāg, pa hām'āktux punethok.

⁸ Yūmū'āte' yūmmūg, yā' max Mōyyex yōg xat'ax, pa xat'ax yūmmūgā kummuk, tu xat'ax mīy kummuk, yā' kummuk. ⁹ Hamūn, tikmū'ūn te hāpkummuk mīy, yīy ta Topa te hāpkummuk mīy xop pu yāy yōg xat'ax popmāhā'. Hāpkummuk mīy xop te 'ūxat'ax mīy 'ohnāg, tu 'īpkox pip 'ohnāg, tu Topap-tup nōg pax, tu hāpkummuk mīy xohix pax, tu' kuxa kummuk te Topa yūmmūg 'ohnāg, tu yāy tak kix pax, tu yāy tut kix pax, tu tikmū'ūn xohix kix pax. ¹⁰ Tu' nōy hā' xupxet pax, tu pit tix yāy mūtik nōm kummuk xix hex tix, tu' xupxet pax, tu' koit pax, tu hām'āktux xex koxyōy pax, tu hāpxop nōy kummuk xohix mīy, tu hāmyūmmūg xe'e 'āktux kummuk. ¹¹ Yā hāmyūmmūg xe'e', yā Topa yōg hām'āpak max. Topa 'ūmax xe'ēgnāg, tu 'ā' hāmyūmmūg hōm, 'ūyīy hām'āktux.

Topa max te yūmūg kuxa ka'

¹² Yeyox Kunnix yā yūmūg xuxyā, tuk ka'ogāhā', 'ūyīy Topa pu hāpxopmā max. Yeyox kuxa yūm 'ūgkopah, hu mōgkutnāhā, 'ūyīy Topa pu hāpxopmā max, yā 'āte Yeyox pu hām'āktux, hu: "Āmax." Kaxīy. ¹³ Pa hōmā 'āte Yeyox 'āktux kummuk, tu Kunnix kopa kuxa mām xop kute'ex kummuk, yā Yeyox kute'ex kummuk, tu Yeyox tuk gāy. Pa Topa tek pēnāhā', tuk kuxa ka', 'ūgkuxa yūm 'ohnāg tu', yā 'āte yāy yōg hāpxopmā'ax yūmmūg 'ohnāg. ¹⁴ Tu yūmūg xuxyā Yeyox te 'ā hāpxopmā max, tu 'ā' popmāhā mō'yāy xe'ēgnāg'ax xik kuxa yūm'ax. Nōm hāpxop xohix popmāhā, hak kuxa yūm Yeyox Kunnix kopah. ¹⁵ Ta nū hām'āktux xe'e', ha tikmū'ūn te hām'āktux paha', tu' kuxa mām hām'āktux kopah. Hām'āktux te kaxīy: Yeyox Kunnix te hām xexka tu' nūn tu nūktu' xupep, nūy kummuk xop kuxa kummuk xit, nūy nō' nōy yānān, tu' kuxa max tat, ha tak mūn kummuk xexka nām. Kaxīy. ¹⁶ Ūgmūn kummuk xexka nām, ha Yeyox Kunnix te yōg kummuk mīy'ax hā' tot mōkuma', pu tikmū'ūn pēnā', nūy hāmyūmmūg. Yā nōm te' kuxa mām putup Yeyox Kunnix kopah, yā nōm hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg, yā nōm te hāmyūmmūg putup. Hā kaxīy Topa tek pēnāhā', tuk kuxa ka'. ¹⁷ Ūmax Topah, tu' xexka'. 'Ūyōg hāmyāxatamuk xohix xexkah. 'Ūyōg hāmyāxatamuk māxap 'ohnāg, 'ap nā'ah. Nōm te māxap tu' xip Topah. 'Ap tut xip'ah, xix' yōg hāmyāxatamuk nōg putup'ah, yā' xok putup'ah. Topa yāy xat 'ohnāg. Topap-xet, yā' nōy xip'ah, ha' nōy te nōm putuk'ah. 'Āpu Topa xexka mīy nōynā mōg, xix 'ākuxa kopa Topa xexka mīy nōynā mōg hāmyāxatamuk kux 'ohnāg mōkuma'. Hamūn.

¹⁸ Tīmōn xōnnē', hōmā Topa pupi hām'āktux xop te 'āmūn 'āktux, yīy ta 'āte 'āxat hā kaxīy kamah. 'Āpu Topa pupi hām'āktux xop yōg hām'āktux xaxok hok. Hā kaxīy xate' xut putup, tu Topa pu hāpxopmā max putup. ¹⁹ 'Āpu 'ākuxa yūm mōkuma', nūy 'ākuxa max. Tikmū'ūn 'ūm yīpkox 'ohnāg, tu mōktu yāy yōg kuxa mām'ax koxyōy. ²⁰ Ha yā kaxīy mīy 'Īmēnēm xix 'Anexān, ha 'āte Hāmgāyāgnāg pu nōm popmāhā', pu nōm pu hāmyūmmūgā', puyīy Topa 'āktux kummuk hok.

2

Topa pu hām'āktux

¹ 'Āte xa hām'āktux putup. 'Āpu nū hāpxop mīy hāmāxap. 'Āpu Topa pu hām'āktux, nūy tikmū'ūn xohix pu hāpxop xax, nūy hāpxop pop tikmū'ūn xohix pu'. 'Āpu Topa pu hām'āktux, hu: "Tikmū'ūn xohix pu 'āmax. Xate tikmū'ūn xohix pu hāpxop popmāhā'. Puxi'. 'Āmax." Kaxīy. ² 'Āpu Topa pu tikmū'ūn 'āktux hā kaxīy, xix Topa pu xat'ax xohix xop 'āktux, xix Topa pu xexkanāg xohix xop 'āktux, puyīy tikmū'ūn kuxa mām, puyīy tikmū'ūn yāy kix hok, puyīy 'ūyōg hāpxopmā'ax te Topa yōg putuk, nūy hāpxop max mīy. ³ 'Ūmax, Topa pu tikmū'ūn 'āktux, ha Topa tep-tup pax. Tute yūmūg kuxa kummuk xit, nūy nō' nōy yānān, tu yūmūg kuxa max mō'tat. ⁴ Topa tep-tup, nūy tikmū'ūn xohix xexka kuxa kummuk xit, nūy nōy yānān, tu' kuxa max mō'tat, nūy hāpxe'e yūmmūg. ⁵ 'Ūxip Topap-xet. Ha Topa te tikmū'ūn mūtik yāy nīm. Ha ta' nōy puxet xip, yā Yeyox Kunnix, yā tihik, tu nōm te' nōy ta' yāy tu' mōxa ha' mām. ⁶ Yeyox te' yāy mūn hōm, tu' xok, nūy Topa pu tikmū'ūn xohix popmā', ha mōktu xohix te' yūmmūg, Topa tep-tup, nūy kuxa kummuk xit, nūy nōy yānān, tu' kuxa max mō'tat. ⁷ Ha Topa te Yeyox yōg mō'pok xop kopak xix, tu mōgkutnāhā', 'ūyīy Yoneo kūnāpa pip xop pu hāmyūmmūgā', nūy kuxa mām 'āktux, xix hāpxe'e 'āktux. 'Āte' koit'ah, yā hāpxe'e 'āktux.

⁸ 'Ātep-tup, pu hām xexka yōg tik max xohix te Topa pu hām'āktux, nūy pepi' yīm tigā, nūy gāy hok, nūy yāy mānōg hok.

⁹ 'Ātep-tup kamah, puyīy 'ūn hāmpē'paxex max, nūy yāy pu topixxax max pop, yā' xax yā tikmū'ūn max tep-tup. Yāy xax mō'tat, pa' xax max xe'ēgnāg pe'paxex hok, pu tu tikmū'ūn xax max xe'ēgnāg pe'paxex hok. 'Ūmax, pu 'ūn yāy xe pahix xexka hok. 'Ūmax, pu 'ūn pipkup yānām xop xohix ta hok, xix xap max xohix ta hok, xix xax te takat xexka tat hok. ¹⁰ Pa' max, pu' kuxa max mō'tat, nūy hāpxopmā max, yā Topa kopa kuxa mām xop yōg 'ūn max putuk. ¹¹ 'Ūmax, pu 'ūn hāmyūmmūg nōynā' mōg, pa hām'āktux kutōgnāg, xix yāy kutōgnāg pe'paxex. ¹² 'Āte' xat'ah, pu 'ūn tik pu hāmyūmmūgā', pu 'ūn tik xat, yā' max'ah. 'Ūmax, pu 'ūn hām'āktux kutōgnāg. ¹³ Hamūn, Topa te 'Anāo mīy hāmāxap, tuk-nāy tu 'Ema mīy. ¹⁴ 'Anāo te koit kopa kuxa yūm 'ohnāg, pa 'Ema te koit kopa kuxa yūm, tu Topa yōg xat'ax koxyōy. ¹⁵ 'Ūmax, pu 'ūn kuxa mām ka'ok mōkuma', xix' nōy mō'yāy xe'ēgnāg mōkuma', xix hāmyok mīy mōkuma', xix yāy kutōgnāg pe'paxex, xik-tok pop. Topa te nōm hāpkummuk mīy'ax kopa xupepmāp-tup.

3

Kunnix kopa kuxa mām xop yōg pēnā'ax xexka'

¹ Hām'āktux xe'e nūhū', tik 'ūm tep-tup, nūy yāyhā Kunnix kopa kuxa mām xop yōg pēnā'ax xexka', yā' max, yā hāpxopmā max. ² 'Ūmax, pu Kunnix kopa kuxa mām xop yōg pēnā'ax xexka xohix hā kaxīy, yā hāpkummuk mīy 'ohnāg, tu' xetut puxet, tu' gāy 'ohnāg, tup-tox max, ha tikmū'ūn te nōm pe'paxex max. Nōm te puknōg xop pu hāpxōn pax, tu tikmū'ūn pu hāmyūmmūgā max, ³ tu 'ap paptux'ah, tu yāy kix pax 'ohnāg, pa' pax yīmūg tāmnāg, tu tikmū'ūn mānōg 'ohnāg, tu tayūmak putup pax 'ohnāg, ⁴ tu' yāy kutok xat max, xix xetut xat max, hak-tok yīpkox pip, tu' tak 'āpagnām. ⁵ Pa tik 'ūm tek-tok xat kummuk xix xetut xat kummuk. 'Ok nōm te Kunnix kopa kuxa mām xop pēnāp-tup max? 'Āmhok. ⁶ 'Ūmax, Kunnix kopa kuxa mām xop yōg pēnā'ax xexka te Topa yōg putat kopa' xip hāmyāxatamuk xohix hā, 'a' tup'ah Topa yōg putat kopah. 'Ūtup, tu

yāyhā xexka', puxix yāy xexka pe'paxex putup, yā Hāmgāyāgnāg putuk, tu Topa tep-tup nōg putup. ⁷ 'Ūmax, pu Kunnix kopa kuxa mām xop kūnāpa pip xop nōm tik 'āpagnām, puyīy Kunnix kopa kuxa mām xop nōm tik hāhup putup'ah, puyīy Hāmgāyāgnāg nōm tik pa hok.

Kunnix kopa kuxa mām xop yōg nōm te hok xop pu hāpxop popmāhā'

⁸ Ha ta' max kamah, pu hāpxopmā max Kunnix kopa kuxa mām xop yōg nōm te hok xop pu hāpxop popmāhā', tup-tox max, tu 'ap te kexmuk xo'op xet'ah, tu xupkumīy 'ohnāg, ⁹ tu Topa yōg putat yōg hāmyūmmūg tu' pip ka'ok, tu' kuxa tup. ¹⁰ 'Ūmax, pu tikmū'ūn nōm tik yōg hāpxopmā'ax kopit hāmāxap. 'Ūmax, puxix hām putup Kunnix kopa kuxa mām xop pu', ¹¹ ha ta' max, pu' xetut kuxa max kamah, tu' nōy hā xūmāhīy 'ohnāg, tu' paptux 'ohnāg, tu' koit 'ohnāg. ¹² 'Ūmax pu' xetut puxet xip, tu' xat max 'ūxetut xik-tok, puyīy yīpkox pip. ¹³ 'Ūhām max, puxix tikmū'ūn nōm 'āpak, ha nōm te Topa yōg putat yōg hāmyūmmūg 'āktux max putup, tu' mōg Topa yōg putat kopa Yeyox Kunnix mūtik.

Topa yōg hāmyūmmūg

¹⁴ Ta 'āte xa nū' tappet kax'āmi', tup-tup, nūy mōg hāpxip kutōgnāg 'ihā, nūy 'āxop pēnā'. ¹⁵ Kak xip ka'ok nūnte, puxix nū' tappet xa hāpxopmā'ax yūmmūgāp-tup Kunnix kopa kuxa mām xop yōg hāpxopmā'ax. Topa hi xe'e, ha Kunnix kopa kuxa mām xop te hāpxe'e yūmmūg. ¹⁶ Hāmyūmmūg yok xe'ēgnāg yūmū yōg Topa yōg putat kopah, ha Topa te yūmūg pēnānā' xip hā kaxīy:

“Yeyox nūn, tu nūktu' nāhā' tu tikmū'ūn putuk, ha Topa Koxuk te yūmū'ā hāmyūmmūgāhā', Yeyox yā' xe'e', ha pexkox yōg nū'pok xop te' pēnāhā', ha tikmū'ūn te Yeyox yōg hām'āpak max 'āktux hāpxexka xohix tu', ha hāpxexka xohix tu xohix te Yeyox kopa' kuxa mām, ha ta Topa te Yeyox mōgāhā pexkox tu'.”

Kaxīy.

4

Tik te tikmū'ūn pu hāpkohe yūmmūgāp-tup

¹ Topa Koxuk tek mū'ā' yūmmūgāhā hak mū'āte' xupak max. 'Ūyūmmūgāhā hā kaxīy: Hām xexka yōg hāmyāxatamuk xohix xox putox 'ihā tikmū'ūn yāg te Topa yōg putat max kopa' mōg, tu' xak putup, nūy Hāmgāyāgnāg yōg xop te koit xupax, nūy yāmīy xop yōg hāxopmā'ax yūmmūg, nūy mīy. ² Ha nōm tik te nōm hāpxopmā'ax yūmmūg, tu' nōy pu nōm hāpxop yūmmūgāp-tup. Tik te' koit, tu' kuxa kummuk, tu tikmū'ūn pu hāpkohe yūmmūgāhā'. ³ Nōm tik kummuk te' yūmmūgāhā hā kaxīy: “'Ūmax'ah yāytaha', yā yāyta hok, xix xit'ax yāg mā hok,” Kaxīy. Pa Topa te' xit'ax mīy, pu tikmū'ūn mā'. Topa tep-tup, pu kuxa mām hāmyok yūmmūg xop te Topa pu hām'āktux hāmāxap, nūy Topa pu: “Yā 'āmax. 'Ūxit'ax max. Puxi'.” Kaxīy. Tuk-nāy tu' mālā'. ⁴ Topa te hāpxop xohix mīy, ha hāpxop xohix yā' max. 'Āpu hāmpē'paxeh hok, yā hāpxop 'ūm kummuk. 'Āpu hāpxop xohix pop, nūy Topa pu hām'āktux, hu: “'Āmax. Hāpxop max. Puxi'.” Kaxīy. ⁵ Topa yōg hām'āktux xip, ha tikmū'ūn te Topa pu hām'āktux, puxix Topa pu hāpxop xohix 'ūmax.

Yeyox Kunnix yōg kāmānat max

⁶ 'Āpu Kunnix kopa kuxa mām xop pu' yūmmūgā nō'ōm. 'Ūyūmmūgā', nūy ta 'āmūn yā Yeyox Kunnix yōg kāmānat max. Pu yūmmūgā nūy Topa yōg hām'āktux 'ākokuk hā pa', yā 'ākokuk te Topa yōg hām'āktux mālā putuk, yā' xit'ax putuk. Topa yōg hām'āktux te' yūmmūgāhā 'ākuxa yūm xix hāpxopmā yok. 'Āmōg nōm putat max kopah. ⁷ 'Āpu nōm hām'āktux nōy pa hok, yā Topa yōg'ah, yā hām'āktux hitop. 'Āpu hāpxopmā', xayīy yāy kokuk ka'ogā', nūy Topa putuk. ⁸ Hāpxopmā', nūy yāy yīn ka'ogā', yā' max, pa hāpxopmā', nūy yāy kokuk maxnā', yā' max xe'e'. Yā 'ākokuk xip nūnte, xix hām nōy tu' xip putup kamah, pa 'āyīn xok putup. ⁹ 'Āpu 'ūpa nū hām'āktux xe'e'. 'Āpu 'ākuxa yūm nū hām'āktux tu'. ¹⁰ Topa xip, tu tikmū'ūn xohix kuxa kummuk xit, nūy

kuxa max mō'tat, 'ūyānān tu', tu' kuxa mām ka'ok xop kuxa kummuk xit punethok. Topa xip, yīy ta yūmū'āte hāmmax hip, hu yūmū'āte hāpxopmā max punethok, tu yūmū'āte hāpkummuk hāg tot.

¹¹ 'Āpu 'ūxat nūhū', nūy nōm yūmmūgā'. ¹² 'Āmūn tuktup, pa tux hok, pu tikmū'ūn hām'āktux hok, 'āxexka'ah. 'Āpu hāpxopmā max, ha' nōy te' pēnāhā', tu kama' mīy 'āmūn putuk, tu 'ōg hām'āktux 'āpak, tu kama' hām'āktux 'āmūn putuk. 'Āpu tikmū'ūn putup pax, ha' nōy te' tikmū'ūn putup pax putup kamah, tu 'ākuxa yūm pēnāhā', tu' kuxa mām kamah, tu 'ōg hāpxopmā yok pēnāhā', tu kama' mīy. ¹³ 'Āpu hāpxopmā max punethok māyōn mōg tox hā, ha mōktu xa tuk xupep. 'Āpu Topa yōg tappet mō'kupix, puyīy tikmū'ūn xohix xexka' xupax. 'Āpu Topa 'āktux, nūy yūmmūgā'.

¹⁴ Ta hōmā Topa Koxuk te 'āka'ogāhā', xayīy Topa pu hāpxopmā' max, yā Topa pupi hām'āktux xop te hām'āktux, 'īhā tik te Kunnix kopa kuxa mām xop pēnā max xop te 'āyīmūg yīm xex. 'Āpu nōm hāpxopmā mōkuma mōg. ¹⁵ 'Āpu nōm hāpxop xohix mīynām ha tikmū'ūn te 'ōg hāpxopmā max nōynā' mōg pēnāp-tup. ¹⁶ 'Āpu 'ōg hāpxopmā'ax kopit, xix 'ōg hāmyūmmūg kopit. 'Āpu nōm hāpxopmā mōkuma 'āmōg. Nōm hāpxopmā mōkuma 'āmōg, nūy ta hāpkummuk mīy'ax hā yāy xatat, ha ta' nōm te' xupak xop hāpkummuk mīy'ax nīm putup.

5

Tīmōn xix Kunnix kopa kuxa mām xop

¹ 'Āpu tik kutut xop māmōg hok, pa nōm tu 'ākax, 'ūk-tok te' tak tu' kax putuk. 'Āpu tik tuktup xop tu 'ākax 'ātaknōy putuk. ² 'Āpu 'ūn kutut xop māmōg hok, pa nōm tu 'ākax, 'ūk-tok te' tut tu' kax putuk. 'Āpu 'ūhex tuktup xop tu 'ākax 'āhex putuk. 'Āpu hāpxopmā yok.

³ 'Āpu 'ūn hok mām xop hā 'ātehet nōm xuxyā xop ti 'ohnāg. ⁴ Pa xuxyā xop 'āti 'ūn hok mām xop yōg, puxi' max, pu xuxyā xop hok mām xop pēnā'. Hā kaxīy kutok te yāy pix xīnnāhā 'ūtut pu', xi' tak pu'. Topa tep-tup. ⁵ Ha ta 'ūn hok mām xop pip, ha xuxyā ti 'ohnāg, nōm kuxa mām ka'ok Topa kopah, tu Topa yōg hāpxop max hip, tu Topa pu hām'āktux mōkuma' mōg, tu Topa yōg hāpxop xohix xak 'āmnīy 'īhā xix hāptup 'īhā'. ⁶ Pa 'ūn hok mām xop nōy te hāpkute'ex pax. 'Ūxip, pa xakix xop putuk.

⁷ 'Āpu nū' xat, puyīy tu nōy māmōg hok yā yāy kix hok. ⁸ Xuxyā 'ūm te' xape pēnā 'ohnāg, puxix Topa yōg putat max xak. Yā' kuxa mām 'ohnāg xop 'ūkummuk, pa nōm kummuk xexka nām.

⁹ Ta hok yūm 'ūm hām putup Kunnix kopa kuxa mām xop pu'. Yā' max, pu yōg hāmyāxatamak 60 tuhomi' mōg, tu yāy tap-xet, tu yīpxox nīm 'ohnāg, ¹⁰ tu hāpxopmā max, yā tikmū'ūn te' yūmmūg, tuk-tok hā' tep max, tu puknōg xop hā' tehe' yāy pet tu', tu Kunnix kopa kuxa mām xop pata pix, tu hāpkummuk pip xop hā tehe'. Yā nōm hok yūm hām putup Kunnix kopa kuxa mām xop pu'.

¹¹ Pa tux hok, pu hok mām xop kutut 'ohnāg xop Kunnix kopa kuxa mām xop pu' hām hok. Hāpxip 'īhā yāy tap-tup xūy, tu Kunnix nīm putup. ¹² Yā' kummuk Topa pu'. Yā Kunnix pu hām'āktux xex, pa' koxyōy. ¹³ Tu hāpkumep pax, tu' hām 'ohnāg yā tuknōgnāg, tu xūmāhīyā pax, tu' nōy xop yōg hāpxop kute'ex pax, tu hāpxop xaptop 'āktux. ¹⁴ Yā' max, pu nōm yāy tax, nūy tuk-tok pop, nūy yīnmūn pēnā max, ha mōktu Kunnix kopa kuxa mām xop kūnāpa pip xop hām'āktux kummuk mīy hok. ¹⁵ Hamūn, hōmā 'ūn hok mām xop yāgnāg te Topa yōg putat max xak, nūy Hāmgāyāgnāg pe mōg. ¹⁶ Ha ta 'ūn 'ūm xip, tu Topa kopa kuxa yūm ka'ok, tu' yōg yīnmūn xop kopa' xip hok yūm. 'Ūmax, pu nōm hok yūm hā tu tehet, 'ap Kunnix kopa kuxa mām xop te'ah. Yā Kunnix kopa kuxa mām xop te 'ūn hok mām xop hā tutep-tup, nōm xuxyā pip 'ohnāg.

¹⁷ Ta tik te Kunnix kopa kuxa mām xop pēnā max'ax xop kopa' pip, tu' hām max. Tute hāpxopmā max, tu' nōy mōgā max. 'Āpu nōm hā pago tix. Yā hamūn, nōm hām ka'ok, nūy nōy pu Topa 'āktux, nūy nōy pu hāmyūmmūgā'. 'Āpu nōm hā pago max xe'e'. ¹⁸ Yā

hamūn, Topa tappet te hām'āktux, hu: “Mūnūytut tak xexka yīkox mō'yīnnīn hok, nōm te mītkup hepmāhā'.” Kaxīy. Tu xe: “'Āpu kāmānat max tu pago max.” Kaxīy. ¹⁹ Nōm puxet 'ūm te nōm tik 'ūm 'āktux, hu: “Yā 'ōm te hāpkummuk mīy.” Kaxīy. 'Āpu nōm 'āpax hok. Pa nōm tix pe tikoxyuk 'ūm te nōm tik 'ūm 'āktux, hu: “Yā 'ōm te hāpkummuk mīy.” Kaxīy. 'Āpu nōm 'āpax. ²⁰ 'Āpu nōm te hāpkummuk mīy mānōg, puyīy tikmū'ūn xohix xupax, puyīy kuxānōg.

²¹ Topa te' xupak, xix Yeyox Kunnix te' xupak xix pexkox yōg nū'pok xop te' xupak. Yā Topa te nōm yīmōgātux pexkox yōg nū'pok xop. 'Āpu yōg hām'āktux 'āpax, nūy mīy. 'Āpu xohix yāy putuk, nūy yāy hā tu tehet. ²² Nāy, mōg pu'uk, nūy 'ūnōy putox yīmū 'āyīm xeh, nūy nōm ka'ogā', puyīy Topa pu hāpxopmā max. Ta 'āpu' nōy hā 'āte hok, puyīy hāpkummuk mīy hok. 'Āpu hāmyok mīy.

²³ 'Āpakut 'āhīynāg. 'Āpu kōnāg xo'op, xix xupyāg kutōgnāg xo'op, nūy 'ātex hā 'ātehet.

²⁴ Xate tik yāg yōg hāpkummuk mīy'ax pēnā mō'ka'ok, ha tikmū'ūn te kama' pēnāhā', Topa te' kummuk hā' nōy yānān putup. Pa tik yāg nōy yōg hāpkummuk mīy'ax xaptop, pa hāpxip 'īhā' pēnāp-tup, hāpxip 'īhā' kummuk hā' nōy yānān putup. ²⁵ Hā kaxīy kama xate' nōy yōg hāpxopmā max pēnā mō'ka'ok, tu ta' nōy yōg hāpxopmā max pēnāk-tōgnāg, pa hāpxip 'īhā' pēnāp-tup. 'Ap xaptop'ah.

6

¹ 'Āte xa hām'āktux nūhū: 'ūhok hām'ax xop, 'āpu 'āxuxyā 'āpax, puyīy tikmū'ūn Topa 'āktux kummuk hok, xix yūmū yōg hāmyūmmūg 'āktux kummuk hok. ² 'Ūhok hām'ax 'ūm xix xuxyā te Kunnix kopa kuxa mām xop kopa' tihī'. 'Ūhok hām'ax, 'āpu 'āxuxyā 'āpax. 'Āpu hām'āktux hok hu: “Hamūn 'ūktaknōy putuk. 'Āte nōm 'āpak putup'ah.” Kaxīy. 'Āpu nōm pu hām max, xayīy 'āxuxyā pu hāpxopmā max, yā' xip Kunnix kopa kuxa mām xop kopah. Yā nōm hok hām'ax tep-tup pax Kunnix kopa kuxa mām xop. 'Āpu tikmū'ūn pu nū hāpxop yūmmūgā'.

'Ūptexop xexka'

³ Ta nōm 'ūm te tikmū'ūn pu hāpxopmā'ax nōy yūmmūgāhā', yā yūmmūg xuxyā Yeyox Kunnix yōg hāpxopmā'ax putuk'ah, xix yūmū yōg putuk'ah. ⁴ Hamūn te yāy mūn xexka pe'paxex, pa hāmyūmmūg 'ohnāg. Yā nōm te yāy mānōg putup xūy, tu hām'āktux hitop, tu yāy mānōg putup pax. Ha hāpxip 'īhā tikmū'ūn te' nōy yīpkumīy putup, tu tikmū'ūn xop tu mō'yāy pot putup, tu yāy mānōg putup, tu' nōy kopa kuxa mām putup'ah, ⁵ tup-tox kummuk xop te yāy mānōg putup, tu' kuxa kopa hāpxe'e 'ūm xip'ah, tup-tup, nūy yāyhā 'ūp-texop xexka nōynā' mōg Topa yōg putat kopah. Yā' hāmpe'paxex kummuk. ⁶ Hamūn, Topa te tikmū'ūn putexopmā xexka Topa yōg putat kopah. Texīy 'ūp-texop xexka'? Yā nōm te hāmpe'paxex, hu: “Puxi'. 'Āte hāpxop nōy 'ūm putup'ah.” Kaxīy. Hā kaxīy 'ūp-texop xexka'. ⁷ Hamūn, yūmmūg xakux, 'īhā putep paxnūn hām xexka tu'? Yā hām 'ōhnāg. Ta yūmmūg xakix putup, tu hām xexka nīm putup, 'īhā putep paxmōg'ax? Yā hām 'ōhnāg. ⁸ 'Ūpip yūmū yōg xit'ax xix topixxax, puxi'. ⁹ Pa nōm 'ūm tep-tup, nūy tup-texop xexka', yā nōm te hāpkummuk mīy'ax yūmmūg putup. Nōm te hāpxop xohix hitop putup, xix hāpxop kummuk tu hāpxop kummuk mīy'ax hā yāy koxyōy putup, tu mōktu mō'pip, pamāg kopa mō'pip putuk. ¹⁰ Tayūmak putup xūy'ax te tikmū'ūn mōgāhā hāpkummuk mīy'ax xohix tu'. 'Ūyāg xop te Topa yōg putat max xak, nūy tayūmak pop, tu mōktu' kuxa hittup 'ohnāg.

'Āpu hā kaxīy mīy

¹¹ Tīmōn, 'āmūn yā Topa yōg tihik. 'Āpu nō kaxīy hok. 'Āpu hāpxopmā yok, nūy Topa putuk, nūy 'ākuxa yūm, nūy nōy putup pax, nūy hāpxop xohix hā tot, nūy 'āgāy 'ohnāg. ¹² 'Āmōg Topa yōg putat max kopah, yā' kuxa mām'ax yōg putat kopah. 'Āpu mō'ka'ok, nūy hi xe'ēgnāg mōkuma mōg ha' kux 'ohnāg. Hōmā Topa te 'āxānāhā', xa Topa yōg putat hā mōg, yīy xate tikmū'ūn xohix keppa 'ākuxa yūm'ax 'āktux, ¹³ tu Topa keppa

nōm 'āktux kamah. Yā Topa te' yōnnā'ī hīnnāhā'. Xate Yeyox Kunnix keppa nōm 'āktux kamah. Yā hōmā Yeyox te Pōn Pinat keppa hām'āktux max kamah. 'Āte 'āxat, ¹⁴ 'āpu 'āyīpkox pi', nūy mīy mōkuma mōg, ha mōktu yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix te putpu' nū'. Yā yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix yōg hāptup xe'e 'ihā' nū'. ¹⁵ Nōm hāptup xe'e 'ihā Topa te Yeyox nū'kutnāp-tup. Topa 'ūmax, yā' xexkap-xet, 'ap nōy xip'ah, yā gohet yōg xat'ax xi' xuxyā xop yōg xuxyā'. ¹⁶ Topap-xet 'ap nā'ah. 'Ap tut xip'ah, 'ūtut te' put'ah. Hōmā xip'ah hāpxop xohix, pa Topa mūn xip. Topa xok putup'ah, tu' yōg hāmyāxatamuk xohix mō'kupix 'ohnāg. Yōnnā'ī xohix xexka hā kaxīy'ah. Kūyānām te Topa xakot, ha tikmū'ūn te Topa tu mōxap-tup'ah. Tikmū'ūn te Topa pēnā 'ohnāg, tu pēnāp-tup'ah. 'Āpu, Topa te xexka nōynā' mōg 'ākuxa kopah. 'Ūyōg hāpxop xohix xexka ka'ok, yā Topa yōg hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā. Hamūn.

¹⁷ 'Āpu, 'ūp-texop xexka xop xat, pu yāy xexka pe tu paxeh hok, puyīy yōg hāpxop punethok kopa kuxa mām hok. Yā hāpxop punethok 'a' pip ka'ok'ah. 'Āpu 'ūp-texop xexka xop xat, pu Topa kopa kuxa mām. Yā Topa mūn xip ka'ok. Yā Topa te yūmū'ā hāpxop xohix popmāhā' 'ūyīy yūmū kuxa tu hittup. ¹⁸ 'Āpu 'ūp-texop xexka xop xat, pu hāpxopmā max, yā hāpxopmā max hā tahix, nūy hok nīm pax, nūy popmā yāy yōg hāpxop. ¹⁹ Hā kaxīy nōm te yōg hāpxopmā max'ax xex putup pexkox kopa Topa yīka hāmyāxatamuk nōy pu', tu hāpxop nōy pop putup kamah, yā hi xe'egnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg.

²⁰ Tīmōn, 'āte 'āxat punethok. 'Āpu nōm hāpxopmā'. 'Āpu hām'āktux hitop 'āpax hok xix hāmyūmmūg kummuk 'āpax hok. Yā tikmū'ūn te' xuxet'ax mīy, tu: "Hāmyūmmūg." Kaxīy. Pa yā' koit, yā hāmyūmmūg kummuk. ²¹ Ha tikmū'ūn yāg te nōm hāmyūmmūg kummuk xak, tu Topa yōg putat max xak. 'Ātep-tup, pu Topa hāpxopmā'ax max 'āxop xohix pu'.

Tu ta tu' kux.

PAOT TE TĪMŌN PU TAPPET KAX'ĀMI II

¹ 'Ūgmūn Paot. 'Āte xa' kax'āmi nūhū' tappet. Topa te mōgkutnāhā 'ūgmūn, tu Yeyox Kunnix yōg mōkpok xop kopak xix. Yā Topa tep-tup. Tute mōgkutnāhā, 'ūyiy hi'ax kux 'ohnāg 'āktux, yā yūmū yōg hi'ax Yeyox Kunnix mūtik hi'ax kux 'ohnāg. Yā hōmā Topa te yūmū'ā hām'āktux xex, nūy yūmū'ā hi'ax kux 'ohnāg hōm, yā yūmūg hi xe'ēgnāg mōkumak mōg, ha' kux 'ohnāg. ² 'Āte xa' kax'āmi', yā Tīmōn pu'. 'Āmūn 'ūgkutok pit putuk Topa yōg putat kopah. Pu yā Topa xix yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix xa hāmmāxnā', nūy 'ākuxa ka', xayīy 'ākuxa mām.

'Āpu nō hāpxop max pēnā max

³ 'Āte Topa pu hām'āktux, hu: "'Āmax, puxi'. 'Ūmax hāpxop xohix." Kaxīy. 'Āte Topa pu hāpxopmā max, tuk kuxa max, yāg xape xop hittap putuk. 'Āte 'āxutigāhā, yā Topa pu hām'āktux 'āmnīy 'ihā xix hāptup 'ihā, yā Topa pu hām'āktux, hu: "'Āmax. Puxi.'" Kaxīy. Tu Topa pu 'āmūn 'āktux. ⁴ Hōmā 'āpotaha', ha 'āte 'āpota xutigāhā', tup-tup xexka', nūy yāy tu 'āmōxān, nūy 'ūgkuxa hittupmā'. ⁵ 'Ākuxa yūm ka'ok Topa kopah, ha 'āte 'ākuxa yūm ka'ok xe'e pekpaxex, yā 'āxukux Nox kuxa yūm ka'ok putuk, xix 'ātut 'Ēnnīy putuk. 'Āte' yūmmūg, 'ūkuxa mām, yā 'āmūn putuk. ⁶ 'Ākuxa yūm. 'Āpu hāpxopmā xe'ēgnāg. Hōmā Topa te 'āka'ogāhā', xayīy Topa pu hāpxopmā max, 'ihā 'āte 'āyīmūg yāy yīm xex. 'Āpu hāpxopmā punethok nō'ōm. ⁷ Hamūn. Topa te yūmū'ā Topa Koxuk hōm. 'Ok Topa Koxuk te yūmūg pu'ugāhā xix yīpkutugāhā'? 'Āmhok. Topa Koxuk te yūmūg ka'ogāhā', 'ūyiy xohix putup pax, tu yūmū'āte yāy yōg hāpkummuk mīy'ax mō'nīy.

⁸ 'Āpu yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix 'āktux, nūy Yeyox hā yāyhāhup hok xik-mūn hā yāyhāhup hok kamah, 'ūgmūn yā Topa yōg kāmānat. 'Āpu hāpkummuk hā tot, nūy tikmū'ūn pu Yeyox 'āktux, ha Topa te 'āka'ogāp-tup. ⁹ Topa te yūmūg kuxa kummuk xit, nūy kuxa max mō'tat, 'ūyānān tu', ha yūmū'āte yāyhā Topa yōg tikmū'ūn. 'Ok yūmū'āte hāpxopmā max, yīy Topa te yūmūg kuxa kummuk tupmāhā', puyīy kuxa tu' max? 'Āmhok. Pa Topa tep-tup, yā 'ūhok mīy putup, hu yūmūg kuxa kummuk xit. Hōmā' xip'ah hām xexka', 'ihā Topa te yūmū'ā nō hāpxop hok hōm, yā yūmū'ā Yeyox Kunnix hok hōm, ha' pip hāpxop max yūmū yōg Yeyox mūtik. ¹⁰ Ha ta' nūn Yeyox Kunnix. Ha ta hōnhā' pip nōm hāpxop max yūmū yōg Yeyox mūtik. Yeyox Kunnix te yūmūg kuxa kummuk xit. Yeyox te xakix'ax nōā', tu tikmū'ūn pu hām'āpak max 'āktux, yā tikmū'ūn pu hi'ax kux 'ohnāg hōm putup.

¹¹ Topa te mōgkutnāhā 'ūgmūn, 'ūyiy hām'āpak max 'āktux, 'ūyiy tikmū'ūn pu hāmyūmmūgā'. ¹² 'Āte hām'āpak max 'āktux, yīy ta' nōy tek kutex kummuk, yīk xūy nūnteh. Pa yā 'āte yāyhāhup'ah. 'Āte Topa yūmmūg, tuk kuxa yūm Topa kopah. 'Āte Topa pu popmāhā hāpxop xohix, ha tute nō hāpxop pēnāp-tup nōm hāptup 'ihā. Yā hāptup mō'nāp-tup, ha Topa te tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax kopit putup, 'ok pe max, 'ok pe kummuk. 'Āte' yūmmūg.

¹³ Hōmā 'āte xa' yūmmūgāhā hāpxopmā xohix xe'e'. 'Āpu, nō kopa 'ākuxa yūm mōkuma mōg. 'Āpu tikmū'ūn putup pax mōkuma mōg. Yā' pop nō hāpxop yūmū yōg Yeyox Kunnix mūtik. ¹⁴ Yā xa' popmāhā hāpxop max xohix. Topa Koxuk xip yūmūg kopah. 'Āpu nō hāpxop max pēnā', 'ihā Topa Koxuk te xa hā tu tehe'. ¹⁵ Xate' yūmmūg, hāpxexka 'Ax yōg tikmū'ūn xohix tek nīm, xix Piy xix 'Ehmōg tek nīm kamah. ¹⁶ Puyā Topa 'Ōnēxip xuxyā xop kuxa ka', nūy nōm pu hāpxopmā max. Hamūn, 'Ōnēxip tek kuxa hittupmāhā punethok. 'Ūkxip kanet ka'ok kopah, pa 'Ōnēxip te 'ā tu yāyhāhup 'ohnāg. ¹⁷ 'Ūnūn tu nūktu kōmēn Hōm tu' xupep tuk xak, tuk xak, tu nūktuk xipihī'. ¹⁸ Pu yā Topa 'Ōnēxip kuxa ka' nō hāptup 'ihā Kunnix te putpu' nūn. Yā 'Ōnēxip te 'ūgmūg hā tu tehe' punethok kōmēn 'Ep tu'. Xate' yūmmūg.

2

Xonat max putuk Yeyox Kunnix yōg

¹ Xōnnē, 'ākuxa yūm Yeyox Kunnix kopah, tu nūmūtik 'āxip. Tute xa hok hāpxop-māhā'. 'Ūmax, pu Yeyox 'āka'ogā'. ² Xate yōg hām'āktux 'āpak tikmū'ūn xohix mūtik. 'Āpu tik max xop pu' yūmmūgā nōm hām'āktux, puyīy nōm hā tikmū'ūn xohix pu' yūmmūgā'.

³ 'Āpu kummuk hā tot, Yeyox Kunnix yōg xonat max putuk. ⁴ Xonat max te hāpxopmā' puyīy 'ūyōg kapitām tu hittup. Xonat max te hāpxopmā te xonat xop kūnāpa xop hāpxopmā putuk 'ohnāg. ⁵ Ha ta mō'motyōn yūmmūg xop te pēnā'ax 'āpak 'ohnāg, puxix mūn xut 'ohnāg. ⁶ Ha ta tik 'ūm te hām xa ka'ok, puxix hāpxop xohix yīkūy. ⁷ 'Āpu yōg hām'āktux pe'āpaxeh, ha ta yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix te xa' yūmmūgāp-tup hāpxop xohix.

⁸ 'Āpu Yeyox Kunnix pe'āpaxeh, yā Namix hā mōkputox, yā' xok tāmnāg, pa yā putpu' hi'. 'Āte nōm hām'āpak max 'āktux. ⁹ Yā 'āte Yeyox yōg hām'āpak max 'āktux, yīy ta tikmū'ūn te kanet ka'ok kopak xix, tuk yīm kīy xik kup kīy pipkup māxap hā, yā xupxet putuk, pe' nōy kix xop putuk. Pa tikmū'ūn te Yeyox yōg hām'āpak max'ax hīy 'ohnāg pipkup māxap hā. ¹⁰ 'Āte' kummuk xohix hā tot Kunnix kopa kuxa mām xop pu', yā Topa te nōm yīmōgātux, puyīy nō kuxa mām Yeyox Kunnix kopah, puyīy Topa nō kuxa kummuk xit, puyīy pēnā hāpxop xohix max xe'ēnāg hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā.

¹¹ Hām'āktux xe'e hu:

“Yūmūg xakix Kunnix mūtik, kopxix ti Yeyox mūtik.

¹² Yūmū'āte kummugā hā tot Kunnix mūtik, kopxix yūmūg tikmū'ūn xat putup Kunnix mūtik.

Paxpu yūmū'āte nōy pu' xuktux Kunnix yūmmūg 'ohnāg, ha ta Kunnix te' xuktux putup yūmūg yūmmūg 'ohnāg.

¹³ Paxpu yūmū'āte Kunnix tu pip ka'ok 'ohnāg, puxix Yeyox yūmūg tu' xip ka'ok. Yā Kunnix te kaxīy, tu hāpxop nōy mīy'ah.”

Kaxīy.

Kāmānat max

¹⁴ 'Āpu tikmū'ūn yūmmūgā nūhū'. 'Āpu tikmū'ūn yūmmūgā Topa keppa hā kaxīy, hu: “Pa 'ātix. Yāy mānōg hok. Yāy kix hok.” Kaxīy. Hamūn, 'ūyāy mānōg, puxix hāpkummugā', yā' xupak xop koxyōy. ¹⁵ 'Āpu hāpxopmā max, puyīy Topa 'ōg hāpxopmā'ax putup pax xayīy 'ōg hāpxopmā'ax hā yāyhāhup hok. 'Āpu Topa hām'āpak max yūmmūgā max. ¹⁶ 'Āpu hām'āktux hitop 'āpak hok, 'ap Topa yōg hām'āktux'ah. Nōm hām'āktux hitop te tikmū'ūn papuk, pu Topa nāpa mōg. ¹⁷ Kayax te yīn māhā'. Hā kaxīy nōm hām'āktux te hāpkummugāhā', yā hām'āktux te 'Īmēnēm yōg hāmāktux putuk, xix Pinet yōg putuk. ¹⁸ Nōm te Topa yōg putat max xak, nūy Kunnix kopa kuxa mām xop kuxa mām'ax koxyōy. Nōm te' yūmmūgāhā, hu: “Hōmā xakix xop yīn putpu' hi'.” Kaxīy. Pa yā' koit. 'Ūputpu' hi'ah hōmā, pa' putpu' hip-tup. ¹⁹ Pa Topa 'ūka'ok, xix Topa yōg tikmū'ūn 'ūka'ok, yā mīptut mīm māykup ka'ok putuk, ha Topa te nō mīm māykup yīmū kax'āmi hu: “Topa te yāy yōg tikmū'ūn yūmmūg.” Kaxīy. Tu xe: “Kunnix kopa kuxa mām xop, 'āpu hām kummuk mīy'ax nīm!” Kaxīy.

²⁰ Mīptut max xexka kopa' pip kānāypetxax max xix kanenām max. Yā' pipkup yānām 'ātā yīxux hā' mīy xix yānām ponnok hā' mīy. Yā 'āmuk xexka pu' max. Ha ta' pip kama nōm nōy kummuk, yā mīm hā' mīy xix putōy hā' mīy. Yā 'āmuk pu'. ²¹ Tikmū'ūn te hāpkummuk mīy'ax xohix kux, puxix kānāypetxax max putuk xix kanenām max putuk. Topa te nōm hā hāpxopmā max, yā Topa xexka yōg tikmū'ūn, yā' max Topa pu', yā' max mōkuma' mōg hāpxopmā max xohix pu'. ²² 'Āpu tuktup xop yōg hāpkummuk mīy'ax kux. 'Āpu hāpxopmā yok, nūy 'ākuxa mām ka'ok, nūy xohix putup pax, nūy yāy kix hok. 'Āpu nōm mīy 'ūkuxa tup xop mūtik, yā Topa tu' kax xop mūtik. ²³ Tikmū'ūn te hām'āktux hitop, tu hāmyūmmūg 'ohnāg. Hāpxopmā hā kaxīy hok 'āmūn. Hāpxip

'ihā tikmū'ūn te yāy mǎnōg xexkap-tup, tu yāy kix-tup. ²⁴ Pa Topa yōg kāmānat te kaxīy'ah, yā yāy mǎnōg'ah, pa' xohix pu' max, tu' nōy pu hāmyūmmūgā max, tu' nōy yōg hāpkummuk mīy'ax hā' tot. ²⁵ tu' nōy yōg hāpkummuk kohe' mīy'ax yoa', 'ihā' gāy 'ohnāg, yīy ta Topa tep-tup nūy kuxa max popmā'. Topa tep-tup, pu tikmū'ūn yāyhāhup, nūy hāpkummuk mīy'ax kux, nūy hāmyok yūmmūg, ²⁶ tu Hāmgāyāgnāg yōg pamāg putuk kopa mōxaha'. Hamūn, hōmā Hāmgāyāgnāg te nōm mūg, tu nōm xat pax, yā pāmāg putuk.

3

Hām xexka yōg hāmyāxatamuk xohix xox putox

¹ Hāmyūmmūg nūhū'. Hām xexka yōg hāmyāxatamuk xohix xox putox 'ihā tikmū'ūn pu hāpkummūgāp-tup. ² Hamūn. Tikmū'ūn te yāy putup pax putup, tu tayūmak putup, tu yāy xexka pe'paxex putup, tu xuxet'ax kummuk 'āktux putup, 'ap 'ātak 'āpak putup'ah, xix' tut 'āpak putup'ah, tu' xuktux putup'ah hu: "Puxi'. Topa, 'āmax." Kaxīy. Tu Topa putuk 'ohnāg putup, ³ tu' nōy putup nōg putup, 'a' yāy kix kux putup'ah, tu' nōy kupex putup, tu yāy yōg hāpkummuk mīy'ax putup xūy kuxyāp-tup'ah, tu' gāy putup, tu hāpxopmā max putup nōg putup, ⁴ tu' gāy xop mōgāp-tup, puyīy yāy xape xūygā', tu' pa te hāmyūmmūg 'ohnāg putup, tu yāy xexka pe'paxex putup, tu' yāy pu hāpxop max xohix xak putup, pa Topa xak 'ohnāg, ⁵ tu Kunnix kopa kuxa mām xop putuk putup, pa yā 'ap-tup'ah, puyīy Topa hāpxopmā max nōm kopah, yā' kuxa kopah. 'Āpu nōm tikmū'ūn pe mōg hok. ⁶ Nōm tikmū'ūn kopa' pip nōm te' nōy yōg xuxyā xop hā mō'xaha', kokex putuk, tu 'ūn mōgāhā', ha 'ūn te' pe' mōg, yā 'ūn te hāmyok yūmmūg kutōgnāg, tu' koit 'āpak pax, tu hāpxop kummuk mīy pax, 'ūp-tup pax hāpxop kummuk, tu' pe' mōg. ⁷ Tu tikmū'ūn xohix yōg hāmyūmmūg 'āpak, pa hāmyūmmūg xe'e' ohnāg. ⁸ Hamūn, Yān xix Yām putuk. Hōmā nōm te Mōyyex putup nōg. Hā kaxīy kama hōnhā nōm te hāmyūmmūg xe'ep-tup nōg. Yā 'ūp-tox kummuk, tu' yōg putahat 'ap Topa yōg putat xe'e'ah. ⁹ Pa yā hāptox ha' mōg putup'ah. Hāpxip 'ihā tikmū'ūn xohix te' yūmmūg putup, nōm yōg hāmyūmmūg 'ap xe'e'ah. Hamūn, Yān xix Yām putuk.

'Āpu hāmyūmmūg max

¹⁰ Pa xate yōg hāmyūmmūg 'āpak, tu yōg hāpxopmā'ax pēnāhā', tu' yūmmūg yōg putahat, nōm 'ātep-tup, tu' kuxa yūm'ax yūmmūg. 'Āte nōm hāpxopmā kux'ah, ha xate' pēnāhā'. 'Āte xohix putup pax, ha xate' yūmmūg. 'Āte Topa yōg putat xak 'ohnāg, ha xate' yūmmūg. ¹¹ Tikmū'ūn tek kute'ex kummuk kōmēn 'Ātikit tu' xix kōmēn 'Ikōn tu' xix kōmēn Nixtat tu', yīk xūy, ha xate' yūmmūg. 'Āte' kummuk hā tot, pa Topa te' xūy nōā', ha tak mōg. ¹² Tikmū'ūn max tep-tup, nūy hāpxopmā max Yeyox Kunnix mūtik, yā Topa putuk, tu nōm xohix xexka te' xūy hā tot putup, yā tikmū'ūn nōy te nōm xohix xexka kute'ex kummuk putup. ¹³ Yā kummuk xop kummuk nōynā' mōg putup, xix Kunnix kopa kuxa mām te' koit xop kummuk nōynā' mōg putup. Nōm te' koit, ha tikmū'ūn kuxa mām koit kopah, ha nōm kuxa mām yāy yōg koit kopa kamah. ¹⁴ Pa 'āmūn kaxīy'ah. 'Āpu nox xhip hāmyūmmūg kopah, yā xa nōm yūmmūgāhā'. Yā 'ākuxa yūm, nōm kopah. Xate' yūmmūg nōm te xa' yūmmūgāhā'. ¹⁵ Hōmā 'āmūn kakxop xix hōnhā 'ihā' yūmmūg Topa tappet xe'e'. Topa tappet te xa' yūmmūgāhā', Yeyox te 'ākuxa kummuk xit, nūy kaxa max mō'tat, 'ūyānān tu', ihā 'ākuxa yūm Yeyox Kunnix kopah. ¹⁶ Topa te kax'āmigāhā hāpxop xohix xexka Topa yōg tappet tu', yā Topa yōg hām'āktux xohix xexkah. Topa yōg tappet te' yūmmūgā max, tu tikmū'ūn yōg hāpkummuk mīy'ax mǎnōg, tu hāpxopmā kohe yoa', tu hāpxopmā yok yūmmūgāhā', ¹⁷ puyīy Topa yōg tikmū'ūn yāyhā tu' ka'ok, tu hāpxopmā max xohix yūmmūg, nūy hāpxopmā max xohix.

4

¹ 'Āte xa hām'āktux, ha Topa te' xupak xix Yeyox Kunnix te'. Yeyox Kunnix te' kopit putup tikmū'ūn xohix xexka yōg hāpxopmā'ax, yā hi xop yōg hāpxopmā'ax kopit putup

xix xakix xop yōg, tu' max mō'pot xix' kummuk, 'ihā putpu' nūn putup Kunnix, yā' xip yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix, tu' xat, yāy yōg tikmū'ūn. ² 'Āte xa hām'āktux, 'āpu Topa hām'āpak max 'āktux mōkuma mōg 'āmnīy hā' max 'ihā xix 'āmnīy hā' kummuk 'ihā kamah. 'Āpu hāpkummuk mīy'ax xop pu' yūmmūgā putat max. 'Āpu tikmū'ūn tu' kax, puyīy hāpxopmā max. 'Āpu tikmū'ūn yōg hāpxopmā max hip mōkuma' mōg. 'Āpu tikmū'ūn pu hāmyūmmūgā mōkuma mōg. ³ Hāpxip 'ihā tikmū'ūn te hāmyūmmūgā xe'e 'āpak putup'ah, pap-tup, nūy hāpxop nōy 'āpax, tu notot xop xak putup punethok, ha ta notot xop te' yūmmūgāp-tup hāpxop nōy nōm hāpxop xohix tikmū'ūn tep-tup, nūy xupax. ⁴ Tikmū'ūn te hāmyūmmūg xe'e kux putup, nūy hām'āktux hitop 'āpax. ⁵ Pa 'āmūn, 'āpu 'ōg hāxopmā hitop mō'nīy mōkuma mōg. 'Āpu' kummuk hā tot. 'Āpu Topa hām'āpak max 'āktux Yeyox yūmmūg 'ohnāg xop pu'. 'Āpu 'ōg hāpxopmā nōy xohix mīy, tu mōktu' kux. Yā Topa pu 'ahām.

⁶ Ha tak xok putūmnāg. Hāpxip 'ihāg mōg putup. ⁷ Topa puk hām max, ha' kux. Putat kux ha tak xupep. 'Ūgkuxa yūm kux 'ohnāg. ⁸ Topa te 'ā' hōm putup 'ūxut xop yōg hāpxop xe'ēgnāg pexkox tu', yā kuxa tupnāg hōm putup yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix keppah. Yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix te tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax kopit putup. Tute 'ā' hōm putup nōm hāptup, 'ihā' nūn, tu' nōy xohix pu' popmāp-tup 'ūkuxa tupnāg kamah, yā Yeyox Kunnix te putpu' nūn putup pax xop pu' popmāp-tup.

Hā kaxīy 'ūgmūn

⁹ Ta Tīmōn, 'āpu hāpxip 'ohnāg 'ihā nū'. ¹⁰ Hamūn, Nep te hāmxexka yōg hāpxop max putup pax, huk nīm, tu ta' mōg kōmēn Texanōn tu'. Ha ta' mōg Kenexēn kama hāpxexka Ganax tu', ha ta' mōg Tit hāpxexka Namāy tu'. ¹¹ Ta Nok puxehnāg xip 'ūgmūtik. Mōy, Mā'ak xak, nūy nūnnā', pu tu hām 'ūgmūtik. 'Ūhām max. ¹² Ta 'āte Tikik mō'kutnāhā kōmēn 'Ep tu'. ¹³ 'Ānūn, nūy paxnū' yōg kayak. 'Āte nōm nīm hāpxexka Tonot tu' Kap pet tu'. 'Āpu tappetxax paxnū kama xix tappet nōy.

¹⁴ Ha ta 'Anexān tek kummukgā xexka', yā pipkup hā' hām 'Anexān. Yūmūg xuxyā Yeyox te 'ūyōg hāpkummuk mīy'ax yānān putup. ¹⁵ Paxip tik tu nō'ōm. Tute yūmū yōg hām'āktux mūtik yāy kix pax.

¹⁶ Ha ta hōmā gohet yōg tik pa te hāmyūmmūg te yōg hāpxopmā'ax kopit hāmāxap, 'ihā tikmū'ūn pip 'ohnāg 'ūgmūtik. 'Āte-tup'ah, puyīy Topa nōm tikmū'ūn yōg kummuk mīy'ax yānān. ¹⁷ Pa yūmūg xuxyā Yeyox xip 'ūgmūtik, tuk ka'ogāhā', 'ūyīy Topa yōg hām'āpak max xohix 'āktux, puyīy puknōg xop hām'āpak max 'āpax. Yā yūmūg xuxyā Yeyox tek xut hāmgāy yīkox kopa putuk. ¹⁸ Yūmūg xuxyā Yeyox tek xut putup hāpkummuk xohix kopah kamah, tuk mōgāp-tup pexkox tu'. Yā 'ōnte yūmūg xuxyā Yeyox te' xat putup yāy yōg tikmū'ūn. Yā' max xe'ēgnāg mōkuma' mōg. Hamūn.

'Ātep-tup, pu Topa nox xhip 'āxop mūtik

¹⁹ 'Āpu Pinixit pu hām'āktux xix 'Ak pu xix 'Ōnēxip xuxyā xop pu'. 'Āte nōm xaxok 'ohnāg. ²⁰ Ha ta 'Enax nox xip kōmēn Konīn tu'. Ha ta 'āte Tonop pi' komēn Mīnet tu'. Yā' pakut. ²¹ Ta 'āpu nū' mōg'āgmūg 'āxix hāmmūmū'. Ta 'Eop te xa' hām'āktux xix Pononēn te', xix Nīn te' xix Kanap te' xix Kunnix kopa kuxa mām xop xohix xexka te hām'āktux, 'āxop xaxok 'ohnāg.

²² 'Ātep-tup, pu Topa nox xhip 'ākoxuk mūtik. 'Ātep-tup, pu Topa xa hāmmaxnā'. Tu ta tu' kux.

PAOT TE TIT PU TAPPET KAX'ĂMI'

¹ Ūgmün Paot. 'Ăte xa' kax'ămi nūhū' tappet. 'Ăte hăpxopmă max Topa pu'. Yeyox Kunnix te mōgkutnăhă 'ūgmün. Topa tek yăy kutnăhă 'ūgmün tikmū'ün kopah, tu mōgkutnăhă', 'ūyīy Topa yōg tikmū'ün hăg tehe', puyīy tu' kuxa măm ka'ok nōy nă mōg. Topa yōg hămyūmmūg xe'e'. ² Topa yōg putat max kopa tikmū'ün te hi'ax kux 'ohnăg hip. Topa te' koit 'ohnăg. Hōmă tute hăm'ăktux xex, 'ihă hăm xexka xip'ah. Tute hăm'ăktux, hi'ax kux 'ohnăg hōm putup, yă tikmū'ün hīnnăp-tup, puyīy hi mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnăg. ³ Hăpxip 'ihă Topa te 'ă yăy yōg hăm'ăpak max'ax 'ăktux nō 'ămniy xe'e 'ihă. Tute 'ă' hōm yăy yōg hăm'ăpak max'ax, 'ūyīy tikmū'ün pu nōm 'ăktux. Topa te' xat. Yă Topa te tikmū'ün kuxa kummuk xit, nūy kuxa max mō'tat, 'ūyănăn tu'.

⁴ 'Ăte xa' kax'ămi', yă Tit pu' 'ūgkutok pit putuk Topa yōg putat max kopah. Pu yă yūmmūg 'Ătak Topa xa hămmaxnă', xayīy 'ăkuxa yūm.

Tit te hăpxopmă max hăpxexka Kenet tu'

⁵ 'Ăte 'ăxix hăpxexka Kenet tu', xayīy hăpxopmă max, yă 'ăte nōm kuxyă 'ohnăg, xayīy yīmōgătux tihik, nōm te Kunnix kopa kuxa măm xop pēnă max kōmēn xohix tu'. 'Ăte' xa nōm 'ăktux. ⁶ Ūmax, pu tik te Kunnix kopa kuxa măm xop pēnă max xop te hăpkummuk mīy 'ohnăg, ha yăpxehnăg 'ūxetut, yă' xetut nīm 'ohnăg, hak-tok xohix kuxa măm Yeyox kopah, tuk-tok găy 'ohnăg, tu' tak 'ăpak, xi' tut 'ăpak.

⁷ Kunnix kopa kuxa măm xop yōg pēnă'ax xop yōg xat'ax te Topa pu hăpxopmă max kamah. 'Ūmax, pu hăpkummuk mīy 'ohnăg, tu yăy xexka pe'paxex 'ohnăg, tu' găy mō'ka'ok 'ohnăg, tu paptux 'ohnăg, tu' găy 'ohnăg, tu hăpxop putup xūy 'ohnăg. ⁸ Ūmax, pu nōm puknōg xop pu hăpxōn pax, tu hăpxopmă max putup pax, tup-tox max, tu hăm yok mīy, tu' max Topa pu', tu' kuxa max. ⁹ Ūmax, pu' kuxa măm ka'ok hămyūmmūg xe'e kopah, tute nōm yūmmūg hōmă. Hă kaxīy tute tikmū'ün pu hămyūmmūg xe'e yūmmūgăp-tup, tu tikmū'ün hă tu' tep-tup, tu hămyūmmūg xe'e putup nōg xop mūtik hăm'ăktux max putup, puyīy kuxa măm.

¹⁰ Hamūn, tikmū'ün punethok te Topap-tup nōg, tu' nōy mōgăhă koit'ax hă, yă hăm'ăktux hitop hă, yă Kunnix kopa kuxa măm xop mōgăhă koit'ax hă. Hōmă nōm te' koit pax xop te Yoneo xop nīm, tu hōnhă' pip Kunnix kopa kuxa măm xop kopah. Yă nōm punethok te tikmū'ün mōgăhă koit'ax hă. ¹¹ Ūmax, xayīy nōm hăm'ăktux kummuk kuxyă'. Hamūn, nōm te tikmū'ün pu hăpxop kummuk yūmmūgăhă', nūy tayūmak pop pax, tu xuxyă xop xohix koxyōy. ¹² Hamūn, hōmă hăpxexka Kenet yōg tik te hămyūmmūg, tu hăm'ăktux, hu: "Hăpxexka Kenet yōg xop te' koit pax, tu xokxop găy mūn putuk, tu' tuknōgnăg pax, tu' xit pax." Kaxīy. ¹³ Hamūn. 'Ăp koit'ah. 'Ăpu hăm'ăktux, hu: "Kaxīy hok!" kaxīy, puyīy tikmū'ün kuxa măm ka'ok, ¹⁴ puyīy tikmū'ün Yoneo xop yōg hăm'ăktux hitop 'ăpak hok, puyīy 'ăpak hok tik yōg xat'ax, yă nōm tik kummuk te hăpxe'e yūmmūg 'ohnăg. ¹⁵ Ūmax xop pu' max hăpxop xohix, pa' kummuk xop pu' kummuk hăpxop xohix, yă' kuxa măm 'ohnăg xop pu' kummuk. Hamūn, 'ūp-tox kummuk, tu' kuxa kummuk. ¹⁶ Nōm te hăm'ăktux, Topa yūmmūg, pa hăpxopmă kummuk. Tikmū'ün te' pēnăhă 'ūyōg hăpkummuk mīy'ax, tu' yūmmūg nōm te Topa yūmmūg 'ohnăg. Yă Topa pu' kummuk, tu' yīpkox pip 'ohnăg, tu hăpxopmă max xohix pu' kummuk.

2

Hămyūmmūg xe'e'

¹ Pa 'ăpu tikmū'ün pu' yūmmūgă hăpxopmă'ax max, yă hămyūmmūg xe'e. ² 'Ăpu yūmmūgă', puyīy tik kutut xop tu paptux hok, nūy putox max, nūy găynăm hok, nūy

kuxa mām ka'ok pax, nūy nōy putup pax, nūy Topa yōg putat xak hok. ³ 'Āpu 'ūn kutut xop pu hām'āktux, puyīy hāpxopmā max Topa te nōm putup, nūy xūmāhīy hok, nūy paptux hok, nūy tikmū'ūn pu hāmyūmmūgā max, ⁴ yā 'ūhex tuk tup xop pu hāmyūmmūgāhā', puyīy yāy yīpxox putup pax xik-tok putup pax, ⁵ nūy putox max, nūy hāpxopmā max Topa te nōm putup pax, nūy tu hām max 'ūxuxyā xop pu', nūy yāy yīpxox 'āpax. Hā kaxīy tikmū'ūn te Topa yōg putat yōg hām'āktux 'āktux kummuk putup'ah.

⁶ Hā kaxīy kamah, 'āpu 'ūpit tuk tup xop pu hām'āktux, puyīy tup-tox max. ⁷ Xix 'āmūn, 'āpu hāpxopmā max xohix, puyīy tikmū'ūn pēnā', tu kama' mīy putup. 'Āpu tikmū'ūn pu hāmyūmmūgā hitop hok, yā kutex hok. ⁸ 'Āpu hām'āktux yok, puyīy tikmū'ūn hām'āktux kummuk hā kutex 'ohnāg. Paxpu kute'ex, puxix yāyhāhup, tu' yēy.

⁹ Ūhok hām'ax xop, 'āpu 'āxuxyā 'āpax, nūy hāpxopmā max xohix, puyīy 'āxuxyā nōm putup. 'Āpu hām'āktux hā' nōy yānān hok. ¹⁰ Ūmax, pu hok hām'ax xop xat'ax xop yōg hāpxop hā tu xupxet hok, pa xat'ax xop pu' max mōkuma' mōg. Pu yā nōm tu' pip ka'ok mōkuma' mōg. Hā kaxīy tikmū'ūn te Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux max putup. Topa te yūmūg kuxa kummuk xit, nūy kuxa max mō'tat, 'ūyānān tu'.

¹¹ Topa te hok hāpxopmā max tikmū'ūn pu', nūy tikmū'ūn xohix kuxa kummuk xit, nūy kuxa max mō'tat, 'ūyānān tu'. Tutep-tup. ¹² Topa te hok hāpxopmā max yūmū'ā'. 'Āpu yūmū Kunnix kopa kuxa mām xop kūnāpa xop hāpxopmā putuk hok. 'Āpu yūmū hām xexka yōg hāpxop xohix xak pax hok. Pa 'āpu yūmū yāy yōg putup'ax kummuk mō'nīy, nūy hām yok mīy, nūy Topa putuk, 'ihā yūmūg pip nūnte hām xexka tu', ¹³ tu yūmū'āte' hip, yā Topa max xe'ēnāg hip, xix yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix hip. Tute yūmūg kuxa kummuk xit, nūy kuxa max mō'tat, 'ūyānān tu'. ¹⁴ Yeyox xok, 'ūyīy yūmū 'āti'. Yeyox xok, nūy yūmūg kuxa kummuk xit, nūy kuxa max mō'tat, 'ūyānān tu', nūy yūmūg kuxa pix, pūy yūmūg pop, yā 'ūyōg tikmū'ūn yā nōm te' max mīy.

¹⁵ Tit, 'āpu tikmū'ūn pu nū hāpxop yūmmūgā'. 'Āpu tikmū'ūn tu' xax, pu nōm mīy. 'Āpu xat 'ūyīpkox pip hok xop. Yā Topa te 'āxexka mīy. 'Ūtux hok, pu tikmū'ūn yīpkox pip hok.

3

Hāpxopmā max Kunnix tep-tup

¹ 'Āpu tikmū'ūn pu hām'āktux, pu gohet yōg xat'ax 'āpax, nūy yōg xat'ax mīy, nūy hāpxopmā max xohix. ² 'Āpu tikmū'ūn pu hām'āktux, pu tikmū'ūn 'āktux kummuk hok, pu yāy kix hok, pa tikmū'ūn hā tu tehet, yā tikmū'ūn xohix xexka pu' max. ³ Hamūn, hōmā yūmūg hitop, tu yūmūg yīpkox 'ohnāg, tu putat max xak, tu yūmū yōg putup'ax kummuk te yūmūg papuk pax, tu yūmūp-tox kummuk, tu yūmūg yīpkumīy, ha tikmū'ūn te yūmūg putup nōg, ha yūmū'āte tikmū'ūn putup nōg. ⁴ Pa hāpxip 'ihā yūmū'āte' yūmmūg hāpxop max Topa yōg, yā Topa te yūmūg putup pax, tu yūmūg hā tu tehe', ⁵ tu yūmūg kuxa kummuk xit, nūy yūmūg kuxa max mō'tat, 'ūyānān tu'. 'Ok yūmū'āte hāmyok mīy, yīy ta Topa te yūmūg kuxa kummuk tupmāhā? 'Āmhok. Pa Topa te yūmūg pēnāhā', tu yūmūg kuxa ka'. Tute yūmūg kuxa tupmāhā', 'ūyīy yūmūg kuxa tu max, yā hāpxop xohix 'ūtup, yā Topa Koxuk hā' mīy. ⁶ Topa te Topa Koxuk hā yūmūg mōgkukoho', 'ihā yūmūg kuxa mām Yeyox Kunnix kopah. Yeyox te yūmūg kuxa kummuk xit, nūy kuxa max mō'tat, 'ūyānān tu', ⁷ 'ūyīy yūmūg kuxa tu' max. Topa te' hok mīy, tu yūmū'ā' hōm hi'ax kux 'ohnāg. Yā yūmū'āte nōm hip, yā yūmūg hi xe'ēgnāg mōkumak mōg, ha' kux 'ohnāg.

⁸ Yā hamūn. 'Ātep-tup, xayīy 'ū yūmmūgā' xe'e' nū hāpxop xohix, puyīy Topa kopa kuxa mām xop hāpxopmā max xohix, yā' max xe'e tikmū'ūn pu'. ⁹ Pa 'āpu 'āpak hok hāmyūmmūg hitop, xix mōnāyxop hittap 'āxet'ax 'āktux hitop, xix yāy mānōg'ax, xix Mōyyex yōg xat'ax 'āktux hitop. Yā' xohix te hāmmaxnā 'ohnāg. Yā' max'ah. ¹⁰ Ūtux hok, pu yāy kix hok yāy kix pax xop. 'Ūtux hok, tu xe' tux hok, pa' yīpkox pip'ah. 'Āpu

nõm tik nĩm. ¹¹ Yũmũ'äte' yũmmũg, yã nõm tik kohe', yã' kuxa kummuk, tu yã y xũygãp-tup.

Puyã Topa xa hãmmxnã'

¹² 'Äte mõ'pok putup 'Ahat pe Tikik. 'Õnte xupep, 'ihã nũ' kõmẽn Nĩkop tu'. Noxk xip'ax 'õnte mõ'ãgmũg 'ãxix hã. ¹³ 'Äpu nõ 'ätehet Yẽn, nõm te xat'ax yũmmũg, xix 'Apot nõ 'ätehet, pu mõg, pu hãpkumep. ¹⁴ 'Õmax, pu' xohix hãpxopmã max, pu nõ 'ätehet 'ũhok xop, puyĩy xohix hãpxop popmã'.

¹⁵ Yã 'ũxohix nũnte te xa hãm'ãktux hu: "Äneo." Kaxĩy. 'Äpu, 'ãneo 'ãktux nõm te yũmmũg putup pax Topa yõg putat max kopah. Pu yã Yeyox xa hãmmxnã'.

Tu ta tu' kux.

PAOT TE PINĒM PU KAX'ĀMI'

¹ Ūgmūn Paot, 'ūkxip kanet kopah, Yeyox Kunnix pu 'āte hāpxopmāhā', tu kanet kopak xip, ha yūmūg xape Tīmōn tek mūtik tihi', yīk mū'āte xa kax'āmi', Pinēm, yāk mūg mūtik hāpxopmāhā', ² ha 'kuxa mām ka'ok xop pu kax'āmi kamah, nōm te yāy tu nū'nāhā 'āpet tu', hak mū'āte kamah nū mīy tappet, yūmūg xape hex 'Apit pu' mīy, xix 'Akip pu' mīy, yā yūmūg mūtik hām kamah.

³ Pūyā yūmūg Tak Topa xa hāmmaxnā', xix 'ākuxa māmmā'. Pūyā yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix xa hāmmaxnā'.

Pinēm te' xape xohix putup pax

⁴ Pinēm, xatek mūn hāk xape xe'e', yīy 'āte Topa pu hām'āktux pax, tu 'āpekpxex, tu Topa pu hām'āktux, hu: 'Āmax Topah! Kaxīy. ⁵ 'Āte hām'āktux tap, hu: Xate Topa yōg tikmū'ūn xohix putup pax, ha tikmū'ūn te' yūmmūg, tu' xuktux, ha 'āte' xupak, tu 'ākuxa yūm ka'ok'ax yūmmūg, ha 'yūm ka'ok yūmūg xuxyā Yeyox kopah. ⁶ Topa te yūmū'ā hāmmaxnāhā', tu Kunnix hā hāmmaxnāhā', yīy 'āte Topa tu' xak, puyīy yūmū'ā yūmmūgā', 'ūyīy hāmyūmmūg, nūy yūmūg kuxa mām ka'ok yūmmūg, yā yūmūg kuxapxet Kunnix kuxa mūtik hah. ⁷ Xatek mūn hā 'āxape', tuk mūn putup pax, tuk kuxa hittupmāhā', ha mōgnīynām. Yā xate Topa yōg tikmū'ūn kuxa xohix ka'ogāhā'.

Paot te Pinēm tu' xak, pu 'Onēy mō'nīynām

⁸ Yīy 'āte xa' xat'ax, 'āhā 'ātaknōy hah, xa hāpxopmā max. ⁹ Pa 'āte 'āp-tup pax xexka', hu xa tu' xak puxehnāg, yāk mūn Paot, tu Yeyox Kunnix pu hāpxopmāhā', huk xip kanet kopah Yeyox 'āktux tu', pa 'āte 'āxat 'ap putup'ah. ¹⁰ Hu xa tu' xak, 'Onēy pupi' xak, hak kutok putuk. 'Āte nō mōgāhā Topa yōg putat hā, yīy 'āhak-tok, ha kanet kopak xip 'īhāk mūn 'Onēy hā' tak, tu hāmyūmmūgāhā'. ¹¹ Hōmā 'Onēy hām kummuk 'āmūn pu', pa' hām max 'ūgmūn pu', xix 'āmūn pu hām maxp-tup nōmhā.

¹² Yīy mō'kutnāhā 'āha putpu', 'īhāk kuxa te' xak. ¹³ 'A 'āte mō'kutnāp-tup'ah, pāyā tu xip ka'ok nūnte, hu mōgnīynīynām, 'īhāk xip kanet kopah hām'āpak max'ax 'āktux tuk xip, pu 'Onēy 'ā miy pupi nō tuk tehet, ¹⁴ pāyā 'āte yāy pu' mīy putup'ah, tup-tup, xate 'ā hām'āktux, hu: "Yā' max, 'Onēy xihip 'āmūtik, nūy 'āhā 'ātehet," kaxīy. Yīy 'āte mō'kutnāhā 'āha, xayīy' tux hok pu putpu nū'.

¹⁵ Pe 'Onēy te xa hāptox ha' xip, nūy hōnhā tu' xip ka'ok 'āmūtik. ¹⁶ Hōmā' hām putup'ah, tu 'ōg kāmānat, tu' hok hā' hām, pa hōnhā 'āmūn hā' xape, 'ātaknōy putuk, tu Kunnix hā 'āxape', ha yūmū'ātep-tup pax, 'āmūn xik mūn, yā yūmū'ā hā' xape xe'e'.

¹⁷ Xate 'āhā 'āxape, 'īhā 'Onēy xānā', pu 'āpet tu mō'xip, xatek mūn xānā'ax putuk. ¹⁸ Ha hāpxop 'ūm xa' xupxet, kopxix tu pago. ¹⁹ Nūnte 'āte kax'āmi tappet tu', hu: 'Ūgmūn yā Paot, tu 'Onēy pupi pagop-tup. Kaxīy. Hōmā 'āte xa hām'āpak max'ax 'āktux, tu yā Kunnix 'āktux, ha 'ākuxa yūm ka'ok, ha Kunnix te 'ākuxa hīnnā xe'e', 'āte xa' xuktux hah, yīy xatek tu 'ā tu yāy xit'ax hā ta nemēn, pāyā 'a 'āte xa' xuktux putup'ah. ²⁰ Ūkxape: 'Āpu 'ūgmūn pupi 'Onēy putup pax, yūmūg xuxyā pupip-tup pax, nūy 'ūgkuxa 'ūm hittupmā', nūy 'āmūn te 'āhā' taknōy.

²¹ 'Āte xa kax'āmi', 'īhāk kuxa yūm ka'ok xa', tu hāmyūmmūg. Yā xate hāpxopmāp-tup māynāg, nūy 'Onēy hā 'āxape xe'e'. ²² 'Āxop te Topa pu hām'āktux, tu tu' xak, pu 'āhak mōgā', ha 'āte' hip, pu Topa xe mōgkutnā', yīy 'āte 'āpet tu mō'xip putup.

Tuk-nāy tu 'āneo

²³ 'Epap te 'āneo, yā kanet kopa' xip 'ūgmūtik. Yeyox Kunnix pu' hām, hu kanet kopa' xip. ²⁴ Xix Mā'ak, xix 'Anixtah, xix Nep, xix Nok te 'āneo. Yā' xohix tek mūtik hām.

²⁵ Pūyā yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix xa hāmmaxnā'. Tu ta tu' kux.

'EMEO XOP YŌG TAPPET

Topak-tok

¹ Hōmā hāmyāxatamuk xohix hā Topa te hām'āktux pax, tu hām'āktux punethok Yoneo xop yōg mōnāyxop pu', ha tik xop te Topa pupi hām'āktux, nūy mōnāyxop pu' xuktux, ² pa Topak-tok te yāy Tak pupi hām'āktux nōmhā, tu yūmū'ā' xuktux. Nō'ōm te Topa yūmūg Tak mūtik hām xexka xop xohix mīy, ha Topa tek-tok yāy kutnāhā', pu hām xexka yōg hāpxop xohix pop, xix pekkox yōg hāpxop xohix pop kamah, ³ yāk-tok max, tu Topa max xe'ēgnāg putuk, tu yā Topa xe'ēgnāg kamah. 'Ūyīy'ax ka'ok, hu hām xexka xop xohix xat, xix pekkox xop xohix xat, pu tu pip ka'ok, ha māyōn xop mām ka'ok, xix kōnāg xexka xup ka'ok kamah, ha tikmū'ūn kuxa kummuk tupmāhā', tu' tupmā kux, 'ihā pekkox ha' mōg, tu Topa xexka xe'ēgnāg yīm xe'e hā' yūm.

Topak-tok xix pekkox yōg nū'pok xop

⁴ Pekkox yōg nū'pok xop xexkak-tōgnāg, ha Topak-tok xexka xe'ēgnāg, yīy Topa te nū'pok xop 'āxet'ax ka'ok mīy, tuk-tok 'āxet'ax mīy max xe'ēgnāg. ⁵ 'Ap ta nū'pok xop pu hām'āktux'ah, nūy yā nōm xop yāy kutok 'āktux hok, pa yāy kutok pu hām'āktux, hu: "Āmūn yā 'ūgkutok.

Hōnhā 'āte 'āmūn yāk kutok 'āktux," Kaxīy.

Tu xe hām'āktux, hu:

"Ūgmūn yā 'ōg 'Ātak.

Yā 'āmūn yāk kutok," kaxīy.

Tuk-tok pu' xuktux. ⁶ Tuk-tok puxet nū'kutnāhā hāhām tu', ha' xip ta tu', ha:

"Pūyā pekkox yōg nū'pok xop xohix kuxa' yēy 'ākeppah,

nūy tu nūktettex," kaxīy.

⁷ Pa nū'pok xop 'āktux, hu:

"Pūyā tu hām mō'ka'ok, kuxap putuk,

pūyā nōm kāmānat xop yā ka'ok,

tu 'āmuuh putuk kamah," kaxīy.

⁸ Tu yāy kutok pu hām'āktux, hu:

"Topah, xate' xat mō kuma 'āmōg, tu' xat kux 'ohnāg,

tu 'ōg tikmū'ūn xat max, nūy tu hāmyok mīy.

⁹ Xate hāmyok mīy'ax putup pax, xix hāpkohe mīy'ax putup nōg,

yīy 'ōgnū Topa te xa yāy kutnāhā', xa tikmū'ūn hā 'āxexka',

nūy 'ākuxa hittup xexka', ha 'āxapek-tōgnāg xop," kaxīy.

¹⁰ Tu xe yāy kutok pu hām'āktux, hu:

"Hōmā 'āmūn te māxap, tu hām xexka xohix mīy,

yāy yīm hā pekkox mīy, tu hāpxop xohix mīy.

¹¹ Ha pekkox te yāy xaxogāp-tup, tu' nōg,

xix hāhām te yāyxaxogāp-tup, tu' nōg,

pa ta tu 'āxip ka'ok,

ha hāmyāxatamuk xohix punethok nōg, puxix pekkox xix hāhām kutut,

tu' nōg putup, tu topixxax kutut putuk nōg,

¹² ha tikmū'ūn te topixxax kutut xut,

nūy nō tup hā' yānān, nūy tu mō'tat,

ha kaxīy xate pekkox xut putup, xix hām xut putup,

nūy nō nōy yānān tup mīy,

pa 'āxip ka'ok, tu kutut 'ohnāg," kaxīy.

¹³ Ha Topa te pekkox yōg nū'pok xop xānā 'ohnāg, pu yūhūm, pa yāy kutok xānāhā', hu:

"Yūhūm 'ūgyīp xe'e hā, 'āte nōm kummuk xop nōā',

yīy hip, 'āte nōm kummuk xop nōā',
tu nōm xop xa tu' gāy xop nōā', tu' kummugāp-tup 'ūyānān tu',
ha ta xate' hip, puyī' xohix yīpkox pi' 'āxat'ax tu'," kaxīy.

¹⁴ Tep te xīy pexkox yōg nū'pok xop? Yā' koxuk xe'e xop, tu Topa pu hāpxopmāhā', ha nū'pok, nūy yāy yōg tikmū'ūn mō'nīynām, puyī' mōg, hu mōxakux pexkox tu'.

2

Topa te tikmū'ūn kuxa kummuk xit

¹ 'Āpu yūmūg yīpkox pip, hām'āpak max'ax pu yūmūg yīpkox pip, 'ūyīy hāpxopmā kummuk hok. ² Pexkox yōg nū'pok xop te hām'āktux, tu hāpxe'e 'āktux, ha Topa te' yīpkox hok xop pu hāpkummugāhā', ³ Tu yūmūg kuxa kummuk xit'ax, tu yūmū'ā hāmmax xe'ēgnāg nā'ax, pa yūmūg yīpkox hok, puxix Topa yūmū'ā hāpkummugā xexka', yūmū'āte Yeyox yōg hām'āktux putup nōg hah. Ha' xuktux hāmāxap, ha hām'āpak xop te' yīkopit, tu hāpxe'e 'āktux, ⁴ ha Topa te hāpxe'e 'āktux kamah, hu hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg, yā hāpxopmā xe'ēgnāg punethok, pu tikmū'ūn pēnā, nūy kuxa' yēy, yā tikmū'ūn te nōm mīy hok. Ha Topa Koxuk tep-tup pax, hu tikmū'ūn ka'ogāhā', pu hāpxopmā ka'ok.

Yeyox Kunnix te' kuxa kummuk xit

⁵ Ha Topa te pexkox yōg nū'pok xop yīmōgatux 'ohnāg, pu pexkox tu 'ūyōg tikmū'ūn xat. 'Āmhok. Pāyā yāy kutok Yeyox yāy kutnāhā pu tu xat. ⁶ Ha Topa yōg tappet te:

“Tikmū'ūn yāk-tōgnāg, pāyā Topa te nōm hāmpē'paxex, nūy 'ūxutigā'.

⁷ Ha hōnhā tikmū'ūn kutōgnāg, ha pexkox yōg nū'pok xop xexka',
pa Topa te tikmū'ūn xexkānāhā', pu tu xat,

⁸ Tu' ka'ogāhā', pu tu hep xop xohix xat," kaxīy.

Hamūn. Tappet te' hep xop xohix xat'ax 'āktux, 'a yūmū'āte' pēnā'ah nōmhā, 'ap tikmū'ūn te' hep xop xohix xat pēnā'ah. ⁹ Pāyā yūmūg kuxa te Yeyox pēnāhā', yā hāpxip kutōgnāg 'īhāk-tōgnāg, Topa tep-tup hak-tōgnāg, ha nū'pok xop xexka', pa Yeyox xok, tu' hep xop xohix pupi' xok, pu Topa yūmū'ā hāmmaxnā', hu' xexkānā xe'ēgnāg nōmhā, 'ūxok hah xexkānāhā'. ¹⁰ Topa te hāpxop xohix mīy, 'ūp-tup tu' mīy, tuk-tok xop putup, puyīy tu max xe'ēgnāg, nūy Topa putuk tu max xe'ēgnāg. Yīy Yeyox xūy, pu Topa' xūy'ax hā Yeyox yōg hāpxopmā'ax kuxyā'. Yā Yeyox te Topa yōg putat hā yūmūg mōgāhā'.

¹¹ Tu tikmū'ūn kuxa kummuk tupmāhā', ha nōm xop te Topa hā' Tak, yā Topa te' kuxa mām ka'ok xop hā 'Ātak, yīy Yeyox yāy xape xop 'āktux, 'ap xape tu yāyhāhup'ah. ¹² Yīy tappet te Yeyox yōg hām'āktux'ax 'āktux, hu:

“Topah, 'ātek xape xop pu 'āmūn 'āktux putup,

tu 'ōg hāpxopmā'ax ka'ok 'āktux putup,

tu xa kutex putup, nūy Topa hām'āktux max,

puyīy tikmū'ūn xohix yāy kotīnnānā' pip," kaxīy.

¹³ Ha tappet te xe:

“Topah, 'ūgkuxa yūm ka'ok 'āmūn kopah," kaxīy.

Tu xe:

“Nūntek xip, 'ūgkutok xop tek mūtik pip,

Topa te 'ūgkutok popmāhā'," kaxīy.

¹⁴ Yeyox tek-tok 'āktux, ha tikmū'ūn xe'e', 'ap koxuk'ah, yā' yīn pip, xi' yīn hep 'āta', yīy Yeyox te yūmū'ā hā tikmū'ūn kutok, nūy tu xok, nūy Hāmgyāyāgnāg nōā', nōm tep-tex. ¹⁵ Ha tikmū'ūn kuxānōg, tu' xok'ax yīpkutuk, 'ūyōg hāmgyāxatamuk xohix hā' yīpkutuk, ha Yeyox te nōm xop kuxa māmāhā, nūy nō kuxānōg kuxyā', pu tu hittup.

¹⁶ Yeyox nūn. Tep ha' nūn? 'Ok nūn, nūy pexkox yōg nū'pok xop mō'nīynām? 'Āmhok. Yā Topa yōg tappet te: 'Ūnūn, nūy mōnāyxop hittap 'Amanām mōkputox hā tu tehet," kaxīy. ¹⁷ Hamūn. Yīy Yeyox yāyhā tikmū'ūn kutok, nūy tu xape xop putuk, nūy xape hā 'āmānex xexka xe'ēgnāg. 'Ūmax, tu tikmū'ūn kuxa ka', tu Topa tu hāpxopmāhā', tu

tuknōg 'ohnāg, nūy tikmū'ūn yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā', pu tu kux. ¹⁸ Yā Yeyox xūy, tu yāy putup'ax mīy 'ohnāg, hu hōnhā tikmū'ūn hā tu' tehet, tu' ka'ogāhā', puyīy tu yāy putup'ax mīy hok kamah, nūy hāpxopmā kummuk hok.

3

Yeyox xix Mōyyex

¹ 'Ākuxa mām ka'ok Yeyox kopah, huk mūn hā 'āxape xop, ha Topa te 'āxānāhā kamah. 'Āpu Yeyox 'ūm pe'āpaxeh, yā Topa te nū'kutnāhā', pu 'āmānex xat'ax yōg hām'ax hā tu' hām, ha yūmūg kuxa mām ka'ok nō 'āmānex xat'ax kopah. ² Topa te Yeyox yāy kutnāhā', pu tu hāpxopmā', ha kaxīy mōnāyxop hittap Mōyyex te hāpxopmā max, yāy xape xop xohix kopa hāpxopmā max, tu' tuknōg 'ohnāg. ³ Tikmū'ūn te mīptut max pe'paxex kutōgnāg, pa tikmū'ūn te mīptut mīy, ha nōm tu pe'paxex xexka'. Kaxīy mōnāyxop hittap Mōyyex yā xexka 'Iyaet yōg tikmū'ūn kopah, ha Yoneo xop te nōm 'āktux max, pāyā Yeyox mūn xexka xe'ēgnāg, tu Topa yōg tikmū'ūn xohix hā' xuxyā', yā Topak-tok xe'e'. ⁴ Kaxīy mīptut 'ūm te yāy 'ūm mīy 'ohnāg, ha Topa te hāpxop xohix mīy. Hōmā Topa te 'Iyaet yōg mōnāyxop xānāhā', puyīy yāy hā tikmū'ūn. ⁵ Mōyyex hām Topa pu', 'ūyōg kāmānat tu', tu yāy xape xop kopa' hām, tu tuknōg 'ohnāg, tu Topa pupi tikmū'ūn pu hām'āktux, tu: "Topa te hām'āktux putup," kaxīy. ⁶ Pa Kunnix te hāpxopmā xexka', tu' tuknōg 'ohnāg, yāy Tak pu' hām tu', tu yāy xape xop pēnā max, ha Kunnix hā yūmūg xape, 'ihā yūmūg kuxānōg hok, 'ihā yūmūg kuxa mām ka'ok, tu hāmmax hip.

⁷ Yīy Topa Koxuk te:

"Hōnhā 'āxop te Topa yīy'ax 'āpak,

⁸ 'Āpu, 'īpkox pi', ka 'ōg mōnāyxop yōg hāpxopmā'ax mō'tat, ha mōnāyxop yīpkox 'ohnāg, tu Topa gāyāhā', 'ihā hām panip xexka tu' pip," kaxīy.

⁹ Tu xe:

"'Ōnte 'ōg mōnāyxop tek yīkopit, tuk gāyāhā', pāyā yōgnū hāpxopmā'ax xe'ēgnāg pēnā tap, hāmyāxatamuk xohix te 40 hā' pēnāhā',

¹⁰ Yīk gāy nām nōm tikmū'ūn tu', tu:

'Yā' kummuk pax, tu hāmpe'paxex kummuk, tu yōgnū putat xak punethok, hāpkummuk mīy hu,'

¹¹ huk gāy, tu yāy 'āxet'ax hā hām'āktux xex, hu:

'Nōm xop tek xip'ax hā mō'āxakux hok,

nūy 'ūgmūtik tu hāpxopmā kux hok,' kaxīy."

¹² 'Ūkxape xop, 'ōg pa 'āti', ka Topa yōg putat xak, 'ākuxa kummuk tu' xak, xix 'ākuxa mām hok tu' xak, ka Topa xe'ēgnāg nīm. ¹³ 'Āpu hōnhā mō 'ānōy mō'nīynām, 'āmnīy xohix hā mō'nīynām, 'ihā Topa te tikmū'ūn xānāhā', puyīy Topa pu' yīpkox pi'. Yā hōmā Topa yōg tappet te hōnhā 'āktux, tu: "Hōnhā Topa te hām'āktux," kaxīy. 'Āpu, 'āxop yāy nōy ka'ogā', ka 'āyīpkox mo' yāy yīnnīn, yāy pu' koit tu', xayīy hāpxopmā kummuk hok.

¹⁴ Hōmā yūmūg kuxa mām ka'ok Kunnix kopah, yā yūmūg kuxa mām ka'ok mō kumak mōg, koxix Kunnix hā yūmūg xape'.

¹⁵ Yīy Topa yōg tappet te:

"Hōnhā 'āxop te Topa yīy'ax 'āpax, 'āpu 'āyīpkox pi',

ka mōnāyxop yōg hāpxopmā'ax tat,

ha mōnāyxop yīpkox 'ohnāg,

tu Topa mūtik yāytuk-mīy," kaxīy.

¹⁶ 'Ū 'ūm te Topa yōg hām'āktux'ax 'āpak, tu nū mūtik yāy tuk-mīy? Yā mōnāyxop te Mōyyex pe' mōg, tu hām'āpak, tu yāytuk-mīy, ha Mōyyex te nōm mōy tap hāpxexka 'Eyit kopah. ¹⁷ 'Ū 'ūm tu Topa gāy hāmyāxatamuk xohix te 40 hā ta tu' gāy? Yā tikmū'ūn te hāpxopmā kummuk, hu' xakix hām panip xexka tu'. ¹⁸ 'Ū 'ūm te Topa yōg hām'āktux'ax 'āpak, 'ihā' yāy 'āxet'ax hā hām'āktux xex, hu: "'Ōm xop 'ūkxip'ax hā mōxakux hok, nūy

'üg mütik tu hāpxopmā kux hok," kaxīy? Yā tikmū'ün te hām'āktux'ax 'āpak, tu Topa mütik yāytuk-mīy. ¹⁹ Yīy yūmū'āte hāmyūmmūg, yā' mōxa 'ohnāg, nūy Topa yōg xip'ax hā mōxakux, 'ūkuxa mām 'ohnāg tu' mōxa 'ohnāg.

4

¹ Hōmā Topa te yūmū'ā hām'āktux xex, tu hām'āpak max'ax 'āktux, hu: "Ūkxip'ax hā mō'āxakux'ax, nūy 'ūgmütik 'āpi'," kaxīy. 'Āpu, yūmūg pa 'āti', nūy Topa yōg xip'ax hā mōxakux xe'e'. ² Tikmū'ün hittap te' xupak, ha yūmū'āte' xupak kamah, tu hām'āpak max'ax 'āpak, kamah, pa tikmū'ün hittap kuxa 'ūm mām 'ohnāg Topa kopah, yīy Topa te nōm pu hāmmaxnā 'ohnāg, 'ūkuxa mām 'ohnāg hah, ³ ha yūmūg kuxa mām ka'ok, tu Topa xip'ax hā mō yūmū xakux, nūy Topa mütik hāpxopmā kux, ha:

"Ūggāy, hu yāy 'āxet'ax hā hām'āktux xex, hu:

'Nōm xop tek xip'ax hā mōxakux hok,

nūy 'ūgmütik tu hāpxopmā kux hok.' Kaxīy."

Topa te' xuktux tap, 'ihā tu hām xexka xohix mīy tu hāpxopmā kux. ⁴ Yā Topa yōg tappet te hāptup te 7 'āktux, yā hāptup xe'e', hu: "Topa te hāpxopmā kux, tu hāptup te 7 'ihā hāpxopmā 'ohnāg, hāpxopmā kux tu'," kaxīy. ⁵ Tu xe: "Nōm xop te Topa xip'ax hā mōxakux hok, nūy nū mütik tu hāpxopmā kux hok," kaxīy. ⁶ Tikmū'ün hittap te hām'āpak'ax max 'āpak hāmāxap, tu Topa xip'ax hā mōxakux hok, nūy nōm mütik tu hāpxopmā kux hok, 'ūkuxa mām 'ohnāg tu', pāyā' nōy xop mōxap-tup, nūy Topa mütik tu hāpxopmā kux. ⁷ Hāmyāxatamuk xohix nōg 'ihā Topa Koxuk te xe hām'āktux, ha mōnāyxop Namix te Topa pupi hām'āktux, yīy:

"Hōnhā 'āxop te Topa yīy'ax 'āpak.

'Āpu, 'ipkox pi'," kaxīy.

⁸ Pax pu mōnāyxop hittap Yoyoe te tikmū'ün mōgā, pu Topa xip'ax hā mōxakux, nūy tu hāpxopmā kux, puxix Topa xe' xuktux hok mōnāyxop Namix pu'. Pāyā mōnāyxop mōxa 'ohnāg, 'ūyīpkox 'ohnāg tu', yīy Topa te' xuktux 'ūxeheh. ⁹ Pa hāptup xe'e mō'nāhā Topa yōg tikmū'ün pu', nōm xop kuxa mām ka'ok xop pu mō'nāhā', tu Topa yōg hāptup te 7 putuk, 'ihā Topa te hāpxopmā kux. ¹⁰ Tikmū'ün te Topa xip'ax hā mōxakux, nūy nōm mütik tu hāpxopmā kux, puxix hāpxopmā'ax xohix tu kux, tu xe hāpxopmā 'ohnāg, Topa te hāpxopmā kux putuk. ¹¹ 'Āpu yūmū'ā Topa xip'ax hā mōxakux kamah, nūy Topa mütik yūmūg hāpxopmā kux. 'Āpu yūmūg yīpkox pip Topa pu', ku'u yūmūg tikmū'ün kummuk putuk, tu yūmū'āte mōxakux 'ohnāg.

¹² Yā Topa yōg hām'āktux xip ka'ok. Tikmū'ün mīkax xexka 'ūxox tix hā' xuhmīy, tu' xuhmīy nūy 'ūyīn xit, nūy tu' kup mūggā'. Ha kaxīy Topa yōg hām'āktux ka'ok, tu yūmū'ā yāy kuxa yūmmūgāhā'. Yūmū'āte mō'kupix, xix hām'āpax, puxix nōm hām'āktux yāy pekpaex'ax yūmmūgā', tu yāy pekpaex xohix yūmmūgāhā' xix yāy putup'ax yūmmūgāhā', 'ūyīy yāy kuxa yūmmūg, ¹³ yīy tikmū'ün te hāpxopmā'ax xaptop hok Topa pu'. Yā Topa te hāpxopmā'ax xohix pēnāhā', tu hāmyūmmūg, tu tikmū'ün yōg hāmpe'paxex xohix yūmmūg, ha Topa pu yūmūg xohix te yāy yōg hāpxopmā'ax 'āktux putup.

Yeyox te 'āmānex xop xohix xat'ax

¹⁴ 'Āpu yūmūg kuxa mām ka'ok, yā hōmā yūmū'āte hām'āktux, tu yūmūg kuxa mām ka'ok Yeyox kopa 'āktux. Yūmū yōg 'āmānex xat'ax xe'ēgnāg te Topa ha' mōg, tu' keppa' xip, yā' xuxet'ax Topak-tok Yeyox. ¹⁵ Tu yūmūg kuxa ka', yūmūg pu'uk ha yūmūg kuxa ka', ha' kummuk xop te yūmū'ā' kummūgāhā', 'ūyīy hāpkummuk mīy, tu Yeyox kummūgāhā kamah, puyīy hāpkummuk mīy, pāyā hāpkummuk mīy 'ohnāg. ¹⁶ 'Āpu yūmūg mōg, yūmūg kuxānōg hok. Yā Topa ha yūmūg mōg, nūy nōm pu hām'āktux, ha Topa te yūmū'ā hāmmaxnāhā', xix yūmūg kuxa ka', xix mō yūmūg nīynām.

5

¹ Topa te 'āmānex xat'ax yāyikutnāhā', tu tikmū'ūn kopa' yāyikutnāhā', pu tikmū'ūn pupi hām'āktux Topa pu', ha Topa te 'āmānex xohix yīmōgatux, pu xokxop mō'hap, xix hāpxop, nūy Topa pu haxyā', puyīy Topa tikmū'ūn yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā', pu tu kux. ² Ha 'āmānex xat'ax yā pu'uk kamah, nūy hāmyūmmūg hok xop hā' tot, nūy hāpkummuk mīy'ax xop kuxa ka'. ³ Ūpu'uk, hu yāy mūn pu hāpxop mō'hap hāmāxap, nūy Topa pu' haxyā', puyīy hāpkummuk mīy'ax xaxogā', pu tu kux, hak-nāy tu 'āmānex te tikmū'ūn pu mō'hap kamah, puyīy Topa' yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā' kamah. ⁴ Tikmū'ūn te' xak 'ohnāg pu Topa yāyikutnā', puyīy tu 'āmānex xat'ax. 'Āmhok. Topap-xehnāg te yāyikutnāhā', tu mōnāyxop 'Anām yāyikutnā hāmāxap.

⁵ Ha kaxīy Kunnix te' xak 'ohnāg, pu Topa' yāyikutnā', puyīy yāyhā 'āmānex xat'ax. 'Āmhok. Pa Topa te:
“'Āmūn yāk kutok!

Hōnhā 'āte xa hā 'ūgkutok 'āktux,” kaxīy.

⁶ Ha Topa yōg tappet te xe hām'āktux, hu:
“Tik hittap Mēkiyenek yā 'āmānex mō kuma' mōg,
hā kaxīy 'āmūn yā 'āmānex mō kuma mōg kamah,
tu' kux 'ohnāg,” kaxīy.

⁷ Yeyox xip hām tu', 'īhā Topa pu hām'āktux, tu ta tu' xak, tu' yīy ka'ok, tu' potaha', pu Topa' tux hok pu tikmū'ūn putex hok, ha Topa te' xupak. Yā yāyikutōgnāg pe'paxex hah. ⁸⁻⁹ Ūk-tok, pāyā' xūy, nūy tu yīpkox pip yūmmūg, tu hāmyūmmūg max, hu tikmū'ūn kuxa kummuk xit'ax, tu tikmū'ūn yīpkox pip xop kuxa kummuk xit'ax, nūy tu mō kuxa max tat 'ūyānān tu'. ¹⁰ Yā Topa te yāy kutok yāyikutnāhā', puk-tok yāyhā' xat'ax, tuk-tok pu hām'āktux, hu:

“'Āmūn yā 'āmānex xat'ax, tu tik hittap Mēkiyenek putuk,” kaxīy.

'Ōg pa mōxip, xayīy kuxa yūm kux

¹¹ Yā 'ūgmū'āte 'āmānex 'āktux pu' max, nūy xa Yeyox 'āktux, yā yūmū yōg 'āmānex xat'ax, ha xa hām'āktux punethok, nūy xa hāmyūmmūgā', pāyā 'āp-tox ka'ok. ¹² Hāpxip punethok hā 'āxop te Topa yōg hām'āktux'ax 'āpak, pāyā 'āxop te hāpxaxok, hu 'ānōy pu hāmyūmmūgā hok. Kakxop te hāmyūmmūg 'ohnāg, tu' yōktat puxehnāg xak, hu' xo'op, 'ap te xogyīn mā'ah. Hā kaxīy 'āxop te hām'āpak kutōgnāg, tu hāmyūmmūg 'ohnāg, kakxop putuk, 'ap hām'āktux ka'ok 'āpak'ah, 'āp-tox tuknōg tu'. ¹³ Kakxop pu'ūgnāg te' yōktat hep xo'op, tu hāmyūmmūg 'ohnāg, 'ok pe hāmyok, 'ok pe hāpkohē'. Hā kaxīy 'āxop te hām'āktux te māxap yūmmūg, pāyā hām'āktux ka'ok yūmmūg 'ohnāg, hu hāpxopmā'ax kopit kummuk. ¹⁴ Yā' xiptap xop te xogyīn māhā', tu hāmyūmmūg, tu hām'āktux ka'ok pe'paxex, nūy tu hāmmax yūmmūg, nūy tu hāpkummuk yūmmūg, puyīy hāpxopmā max.

6

¹ 'Āpu yūmū hāmpe'paxex max, nūy hāmyūmmūg, nūy 'ūxiptap xop putuk yūmū'āte hāmyūmmūg, nūy hāmyūmmūg'ax te māxap yūmmūg max. Yā nōm hāmyūmmūg'ax te: Topa te tikmū'ūn kuxa kummuk xit, hāpxopmā'ax hok hā' xit, nūy kuxa max mō'tat 'ūyānān tu'. Tikmū'ūn kuxa yūm ka'ok Yeyox kopah, puxix Topa' hok hā' kuxa xit. Kaxīy. Yā hāmyūmmūg'ax te māxap 'ōhōm, ha yūmū'āte hāmyūmmūg. ² Ha kama hāmyūmmūg'ax te māxap, pu' kuxa mām ka'ok xop 'ūnōy putox pix, 'ūkuxa yūm ka'ok hah, ha' nōy putox yīmū' yīm xix, puyīy Topa Koxuk ka'ogā', 'āxop te hāmyūmmūg kamah. Yā kama hāmyūmmūg te māxap, hu: Topa te' xakix xop putpu' hīnnāp-tup, ha hāptup xe'e mō'nāp-tup, 'īhā Topa te' hep xop xohix yōg hāpxopmā'ax kopit, tu' kummugāp-tup 'ūyānān tu', tu hāpxaxok 'ohnāg. Yā hāmyūmmūg te māxap 'ōhōm. ³ 'Āpu yūmū'āte hām'āktux kuxyā', 'ūyīy hām'āktux nōy 'ūm 'āktux, puyīy Topa yūmū'ā hām'āktux ka'ok yūmmūgā'.

⁴ Topa yōg putat xak hok. 'Āxop te putat xak, nūy hāpxopmā kummuk, ta putpu 'ānūn hok. Tikmū'ūn te Topa yōg putat hā' mōg tap, tu pexkox yōg hāpxop paha', Topa Koxuk te nōm ka'ogāhā', ⁵ ha Topa yōg hām'āktux max xex 'ūkuxa kopah, tu pexkox ka'ok'ax yūmmūg, ⁶ tu Topa yōg putat xak, nūy putpu tu nūn hok, puxix Topa xe' hupmā hok, puyīy yāy yōg hāpxopmā'ax kummuk kux. 'Āmhok. Yā' nōy te Topak-tok 'āktux kummuk, tu Yeyox mūn pu hāpkummugāhā'. Tu tep putep putuk? Tu' kummuk xop putuk, nōm xop te Yeyox putex, ha' kummuk xop putuk, hu ta Topa yōg putat xak. Yā Yeyox pu' hupmā xexka'.

⁷ Hām max te tex punethok pop, ha hāpxop punethok xokax, tu' tuk, ha hāpxa xuxyā hittup, ha Topa te nōm pu hāmmaxnāhā'. ⁸ Ha hām nōy te mīmyām punethok pip, xix mīxux kummuk pip, yīy Topa te nōm pu hāpkummugāhā', ha tikmū'ūn te' gōy hax nām. Tikmū'ūn te Topa yōg putat xak, tu hāpxa kummuk putuk, hāpxopmā kummuk tu'.

⁹ 'Ūkxape xop: 'Āte hām'āktux hā xa hāmyūmmūgāhā', tu hāpxa 'āktux, nūy xa tikmū'ūn kuxa 'āktux. Yā Topa te xa hāmmaxnāhā', 'a 'āxop te hāpxa kummuk putuk'ah, nōm Topa tep-tup nōg. 'Āmhok. Pāyā 'āxop te hāpxa max putuk, yā 'āmōg kuma mōg Topa yōg putat hā. ¹⁰ Topa te hāmyok mīy, tu 'ōg hāpxopmā'ax xaxok 'ohnāg, ha 'āxop te Topap-tup pax, yīy 'āxape hā tu tehet, nūy nōm xop mō'nīynām. ¹¹ 'Ūgmū'āte 'āp-tup, xa 'āhittup hā Topa yōg putat hā 'āmōg, nūy tu mō kuma mōg, nūy pexkox yōg hāpxop hip, nūy pop. ¹² 'Ākuxa tuknōg hok, pa 'ākuxa mām ka'ok, nōm xop putuk, nōm xop te Topa yōg putat hā' mōg tap, xayīy pexkox yōg hāpxop pop kamah. Yā Topa te xa hām'āktux xex kamah, nōm xop putuk.

Topa te hām'āktux xex

¹³ Hōmā Topa te hām'āktux xex mōnāyxop 'Amanām pu', tu yā' hitop xex hok, tu' xexka xe'ēgnāg, ha' xohik-tōgnāg, yīy yāy 'āxet'ax hā hām'āktux, nūy hām'āktux xex, ¹⁴ hu 'Amanām pu hām'āktux, hu: "Āte xa hām'āktux xe'e', yā 'āte xa hāmmaxnāp-tup, xate yāy kutok pīt put putup, pu 'āmōkputox xohix punethok," kaxīy. ¹⁵ Yīy 'Amanām te' hip, tu mōktu yāy kutok put, tu yāy mōkputox pēnāhā'. ¹⁶ Tikmū'ūn 'ūm te' nōy pu hām'āktux xex, hu: Hāptup, kopxix nū', nūy xa pago. Topa te hāmyūmmūg. 'Āte' koit'ah." Kaxīy. Tu Topa 'āxet'ax 'āktux 'ihā ta tu hām'āktux xex, puyī' nōy kuxa yūm ka'ok hām'āktux'ax kopah, nūy nōy kuxa' yēy. ¹⁷ Topa te hām'āktux xe'e', pu tikmū'ūn yīkopit hok, hu yāy 'āxet'ax 'āktux, 'ihā yāy yōg tikmū'ūn pu hām'āktux xex, nōm xop te hāpxop pop'ax pu hām'āktux xex. ¹⁸ Topa 'ap te koit'ah, tu hām'āktux xex, xix hāpxopmāhā', tu yāy 'āxet'ax hā hāpxopmāhā', tup te koit 'ohnāg, pu yūmmūg kuxa mām ka'ok, nūy tu hip, pu Topa yūmmū'ā hāmmaxnā', 'ū yūmmūg kuxa hittup. ¹⁹ Hu yūmmūg kuxa mām ka'ok, tu yāy pu yīkopit 'ohnāg, pāyā yūmmū'āte' hip, 'ūyīy Topa keppa yūmmūg pi'. Mīpkox te kōnāg yīmū' mōg, ha pipkup putux xexka te mīpkox tu' hīy, tu kōnāg kopa' yūm, puyīy mīpkox mōg hok kōnāg yīmū', ha kaxīy yūmmūg kuxa mām ka'ok, tu Yeyox puxehnāg kopa' mām ka'ok. Kamah 'āmānex xexka te Topa xip'ax xe'ēgnāg hā mō'nāhā', tu topixxax max mō'yīnnīn'ax hā mō'nāhā', nūy Topa keppa' xihip. Ha yūmmū'āte' hip kamah, nūy pexkox yōg xip'ax tu 'āmōxaha', nūy mōxakux, nūy Topa keppa yūmmūg pi'. ²⁰ Yeyox te pexkox tu' xupep hāmāxap, tu mō'nāhā', nūy yūmmū'ā hāmmaxnā', yā 'āmānex xop xat'ax xe'ēgnāg mō kuma' mōg, tu tik hittap Mēkiyenek putuk.

7

¹ Nōm tik Mēkiyenek te kōmēn Xanēm yōg tikmū'ūn xohix xat, tu Topa xe'ēgnāg hā 'āmānex, ha 'Amanām te' gāy xop mūtik yāykix, tu' xexka xop kix, tu yāykix kux, tu ta' mōg, yāy pet ha putpu' mōg, ha ta Mēkiyenek te' pēnāhā', tu: "Pūyā Topa xa hāmmaxnā'," kaxīy. ² Ha 'Amanām te' popmāhā hāpxop, 'ūyōg hāpxop yāg te 10, tu 'āmānex pu' yāg puxet hōm, ha 'Amanām te nōm hāpxop mōy tap 'ūgāy xop tu'. Yā Mēkiyenek 'āxet'ax nōy mīy, tu: Hāmyok xat'ax, kaxīy. Ha kōmēn Xanēm 'āxet'ax mīy, hu: 'Ūkuxa yūm'ax, kaxīy. Yīy 'āmānex 'āxet'ax nōy te: Tik te tikmū'ūn xat'ax, tu

tikmũ'ün kuxa mämmã'ax, kaxīy. ³ Ha tikmũ'ün te 'āmānex yā tak yūmmũg'ah, xi' tut yūmmũg'ah, xi' yōg mōnāyxop yūmmũg'ah, xix hām 'ūm hā 'ūtut te' put'ax 'ūm yūmmũg'ah, xix 'āmnīy 'ihā' xok yūmmũg'ah, yā Topak-tok putuk, tu yā hāmyāxatamuk xohix hā 'āmānex, ha' kuxa 'ohnāg.

⁴ Ūyūmmũg. Mēkiyenek yā' xat'ax, yīy mōnāyxop hittap 'Amanām te' hōm hāpxop yāg puxet, ha' gāyxop tu nōm hāpxop mōy tap. ⁵ Mōyyex te' xat, pu Nemi mōkputox te tikmũ'ün tu' yāg puxet pa', 'ūnōy yāg te 10 yā tikmũ'ün yōg, ha Nemi yōg xop te yāy yōg tikmũ'ün tu' paha', yā kama 'Amanām hā' mōkputox. ⁶ Pa Mēkiyenek mūn 'a Nemi hā' mōkputox'ah, pa 'Amanām tu hāpxop ta tu' yāg puxet paha', tu: “Pūyā Topa xa hāmmāxnā’,” kaxīy. Yā Topa te 'Amanām pu hām'āktux xex tap. ⁷ Yā tik xexka xop te hām'āktux, ha tik kutōgnāg xop te hām'āpak. 'Āxop te hāmyūmmũg. Yīy Mēkiyenek te hām'āktux, ha 'Amanām te' xupak. ⁸ Ha 'āmānex xop te' yāg paha', tu hāpxip 'ihā' xakix, ha' nōy te' yānān tu' paha', tu mōktu xakix kamah, tikmũ'ün xohix putuk. Pa Topa te Mēkiyenek hi xe'e 'āktux, ha mōnāyxop yōg hāpxop 'ūyāg paha'. ⁹ Yā Nemi te 'Amanām mūtik pago, ha' mōkputox te yāy yōg tikmũ'ün tu' pop. ¹⁰ Tikmũ'ün te hām'āktux hu: Nemi mūg tut te' put 'ohnāg, 'ihā' xuxyā 'Amanām te Mēkiyenek pu pago, yīy Nemi te 'Amanām mūtik pago kamah. Kaxīy tikmũ'ün te hām'āktux. Yā mōnāyxop 'Amanām te yāy putix pupi pago.

¹¹ 'Īyaet yōg tikmũ'ün te Topa yōg xat'ax yūmmũg, ha' xat'ax te 'āmānex xop 'āktux, 'ōhōm 'Anām mōkputox, yā 'Anām xop te Nemi hā' mōkputox, tu mōktu Topa pu' hām, 'ap puxi'ah, 'ūkuxa tupmā hok tu', yīy 'āmānex nōy nūn, yā Yeyox Kunnix nūn, tu Mēkiyenek putuk, tu 'Anām yōg 'āmānex xop putuk 'ohnāg. ¹² Yā 'āmānex nōy, yī' xat'ax nōy kamah. ¹³⁻¹⁴ Yā yūmmũg xuxyā Yeyox nūn, nūy 'āmānex yōg hām'ax hā' hām, tu Yona xop yōg tihik, 'ap Nemi yōg tik'ah, ha Yot xop te 'āmānex yōg hām'ax hā' hām 'ohnāg, yā Mōyyex te Yona xop xat 'ohnāg, pu tu hām.

'Āmānex xat'ax yā Mēkiyenek putuk

¹⁵ 'Āxop te hāmyūmmũg'ax. 'Ūnūn 'āmānex nōy, tu Mēkiyenek putuk, 'ap Nemi hā' mōkputox'ah. ¹⁶ Mōyyex te' xat, pu Nemi mōkputox puxet hām, nūy Yoneo yōg tikmũ'ün hā 'āmānex, ha tikmũ'ün te yāy kutnāhā', pu tu hām, pāyā yūmmũg xuxyā te yūmū'ā hā 'āmānex xexka', 'ūhi kux 'ohnāg hā yūmū'ā hā 'āmānex. ¹⁷ Yīy Topa yōg tappet te: “Tik hittap Mēkiyenek yā 'āmānex, tu' kux 'ohnāg, hā kaxīy 'āmūn yā 'āmānex kamah, 'akux putup 'ohnāg!” kaxīy. ¹⁸ Yīy Topa te' xat'ax nōā'. Yā tikmũ'ün pu'uk, 'a hāpxopmā max yūmmũg'ah, tu' yīpkox pip Mōyyex yōg xat'ax pu', Mōyyex te' xat, ¹⁹ pāyā yāy kuxa tupmā hok, pu tu max, tu hāmmāx hip, pu Topa nūnnā', puyīy tu yāy mūtik ti mō'kuma' mōg. Pāyā Yeyox nūn, yīy yūmū'āte' hip, puyīy yūmmũg mōgā Topa yīkāgnāg hah.

²⁰ Yā Topa te' xat, pu Nemi yōg 'āmānex xop tu hām, pāyā nōm xop pu hām'āktux 'ūm xex 'ohnāg, pu tu hāpxopmā kux. 'Āmhok. ²¹ Pāyā hām'āktux xex 'āmānex nōy pu', yā Yeyox mūn pu hām'āktux xex, hu:

“Topa te xa hām'āktux xex,

tu yāy pu' hupmāp-tup 'ohnāg, tu:

“Amūn yā 'āmānex xe'e', 'ap 'ākux 'ohnāg.’ ” Kaxīy.

²² Hu Yeyox mūn yā 'āmānex xe'e', tu' pa'ax tūmnāg yōg 'āmānex, yā' pa'ax tup mūn max xe'e', ha' pa'ax hittap mūn miāx.

²³ Ūyōg 'āmānex xop xohix punethok, 'ūxakix tu', yī' nōy mōxaha', nūy tu hām. ²⁴ Pa Yeyox hi mō kuma' mōg, 'ūxok putup 'ohnāg, yī' nōy nūn 'ohnāg, nūy yānān tu tu' hām, pāyā Yeyox yā 'āmānex yāp-xet, ²⁵ tu hōnhā tikmũ'ün kuxa kummuk xit'ax, xix hāptup 'ihā' xit'ax, 'ap kux'ah, tu nōm xop kuxa te Topa xak xop mō'nīynām, puyīy Topa yīkāgnāg hā nū'. Ha Yeyox te nōm pupi' xak, nūy mō'nīynām, yā' hi mō kuma' mōg, nūy Topa tu' xax, pu mō tu xape nīynām.

²⁶ Hu Yeyox yā 'āmānex xat'ax xe'ēgnāg, ha yūmmũg xohix tep-tup pax, ha hāpkummuk mīy 'ohnāg, yā' max xe'ēgnāg. Topa te Yeyox yāy kutnāhā', tu' xut, tu' xexkanā xe'ēgnāg,

pu pexkox yōg xop hā tu xexka'. ²⁷ Ha 'āmānex xat'ax nōy te mō'āpxop hap, nūy Topa pu' haxyā', tu 'āmñīy tu xohix puxix mō'hap, puyīy yāy yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā', xix tikmū'ūn xohix yōg mīy'ax xaxogāhā'. Pa Yeyox yāy pu mō'hap 'ohnāg, hāpkummuk mīy 'ohnāg tu', tu tu yāy mūn hōm, tu' xok 'āmñīy puxet 'ihā', nūy tikmū'ūn yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā', pu tu kux. ²⁸ Ha Mōyyex te' xat, pu tik xop yīmōgatux, pu tikmū'ūn nō 'āmānex xat'ax, ha' max miāx, pa Topa te hām'āktux xex 'ūk-nāy tu', tuk-tok yā hāmyāyikutnāhā', yā Topak-tok max xe'ēgnāg mō kuma' mōg.

8

Yeyox yā yūmū yōg 'āmānex xe'ēgnāg

¹ Yeyox mūn yūmū yōg 'āmānex xe'ēgnāg, yā pexkox tu' xip, tu Topa xexka xe'ēgnāg yīpxe'e hā' yūm, nūy nōm mūtik tu xexka'. Yā hāmyūmmūg xe'e 'ōhōm. ² Hōmā hāmyāxatamuk xohix 'ihā Yoneo yōg 'āmānex te Topa pet hā mō'nāhā', tikmū'ūn te nōm pet mīy topixxax ka'ok hā, pu tu xokxop hep 'ūm nūnnāy. Pāyā yūmū yōg 'āmānex xat'ax, tu' hām pexkox kopah, yā nō'ōm Topa xip'ax xe'e', tu pexkox tu' yūm.

³ Topa te 'āmānex xat'ax xop xohix yīmōgatux, pu hāpxop xix xokxop mō'hap, nūy Topa pu haxyā', nūy Topa pu' hōm, yīy yūmū yōg 'āmānex xat'ax hām kamah, nūy Topa pu yāy mūn hōm, nūy yūmūg xohix pupi tu xok. ⁴ Pax pu Yeyox hām tu' xhip, puxix yūmū'ā hā 'āmānex hok. Yā Mōyyex te' xat, pu mōnāyxop Nemi mōkputox tu tu' hām, nūy mō xokxop hāp, nūy Topa pu' haxyā', ha Yeyox yā Nemi yōg xop hā' puknōg. ⁵ Ha Topa te Mōyyex xat, pu topixxax ka'ok xexka hā Topa pet mīy, tu' mīy'ax yūmmūgāhā', ha' mīy, ha' pet te pexkox yōg pet hā pet komut. ⁶ Pa Yeyox te 'āmānex yōg hāpxopmā'ax mīy, tu' māynāg mīy, yā 'āmānex xat'ax xe'ēgnāg, hu' pa'ax tup mīy Topa mūtik, xix tikmū'ūn mūtik, Topa te hām'āktux xex ha' pa'ax mīy. Yā pa'ax hittap yōg max miāx, ha pa'ax tup yōg max xe'ēgnāg.

⁷ Pax pu' pa'ax hittap tu ka'ok xe'ēgnāg, puxix pa'ax tup mīy hok, ⁸ pāyā Topa te tikmū'ūn yūmmūg, ha hāpxopmā kummuk punethok, yīy Topa te:

“'Āmñīy mō'nāp-tup, 'ihā 'āte pa'ax tup mīy'ax,
'Iyaet yōg tikmū'ūn mūtik mīy'ax,
xix Yona yōg tikmū'ūn mūtik mīy'ax.

⁹ Yā' pa'ax nōy, 'ūtup, ha 'āte nōm hittap mīy mōnāyxop mūtik,
nūy mōgā', nūy hāpxexka 'Eyt tu 'ūxupmā',
pa mōnāyxop tek xaxok, tuk pa'ax xaxok kamah,
yīy 'ātep-tup nōg,” kaxīy.

¹⁰ Tu xe hām'āktux, hu:

“'Āte pa'ax tup mīy putup,
tu 'Iyaet yōg tikmū'ūn mūtik yōgnū hām'āktux xex putup,
'āte tikmū'ūn putox tu' xex putup, xi' kuxa kopa' xex,
'āte nōm tikmū'ūn hā Topah,
hak mūn hā yā tikmū'ūn xe'e, 'ūyānān tu'.

¹¹ Tute hāmyūmmūg putup, yā' xohix tek yūmmūg putup,
hu' nōy yūmmūgā'ax hitop tu',

'a hām'ūm 'āktux putup'ah, nūy: ‘Topa yūmmūg.’ Kaxīy.

Yā' xohix tek yūmmūg putup, 'ūk-tōgnāg xop tek yūmmūg nām,
ha mōktu xexka xop tek yūmmūg nām.

¹² Ha 'āte hāpkummuk mīy'ax xaxogāp-tup, pu tu kux,” kaxīy.

¹³ Hāpxop kutut te yāy xaxogā tāmnāg, Topa te' pa'ax hittap kux, ha yāy xaxogā'ax, yīy pa'ax tup mīy.

9

Tikmū'ūn kuxa te' yēy Topa keppah

¹ Nôm pa'ax hãmãxap te Topa pu nũ'xup yũmmũgãhã', ha tikmũ'ũn te Topa pet mĩy, nũy Topa pu nũ 'ãxup, 'ũpa'ax te' pet mĩy yũmmũgãhã', ² Ha Topa pet kox hã mœxakux hãmãxap, ha topixxax ka'ok xexka hã' mĩy, ha' xuxet'ax mĩy, hu: Topa xip'ax. Kaxĩy. Ha kuyãnãm kup yũm, xix mĩmpe xup, ha mĩmpe yĩmũ pãm mãm, tu Topa keppa' mãm. ³ Ha topixxax max te hãmýĩkox nõy mœ'yĩnnĩn, ha' pet kox 'ãxet'ax Topa xip'ax xe'ëgnãg, ⁴ ha' kopa' xup mĩmpe', tu pipkup yãnãm hã mœ'nĩy, pu mĩm xax mœ'hap, xix mœ xokxop hap, nũy Topa pu haxyã', ha' pa'ax yœg mĩpkox yũm, ha pipkup yãnãm hã' mĩy, tu mĩpkox kopa nax mãynãg yũm, ha' xit'ax 'ãxet'ax mãnãg xex nax kopah, yã pãm putuk, xix mœnãyxop 'Anãm yœg kup tœy xex mĩpkox kopah. Hœmã mĩxux te nôm kup tœy nak tu' xokax, Topa te hãm'ãktux hah, ha' xat'ax yœg mĩkaxxap yũm mĩpkox kopah, ha' xat'ax kax'ãmi' mĩkaxxap tu'. ⁵ Ha mĩpkox yĩmũ' pip 'ũyœnnã'ĩ' 2, yã pexkox yœg yœnnã'ĩ hã' komut xop, tu Topa xip'ax yũmmũgãhã', 'ũyĩmãg kup te mœ'kox nĩy, 'œnte Topa te hãpkummuk mĩy'ax xaxogãhã', pu tu kux. Yã' puxi'. 'Ãte hãm'ãktux nõy putup kamah.

⁶ 'Ãmnĩy xohix 'ĩhã 'ãmãnex xop te Topa xip'ax hã mœxakux, nũy 'ãmãnex yœg hãm'ax hã tu' hãm, ⁷ pa Topa xip'ax xe'ëgnãg hã mœxa 'ohnãg, yã 'ãmãnex xat'ax puxeñãg te' xip'ax xe'ëgnãg hã mœ'nãhã', tu hãmýãxatamuk yœg 'ãmniy puxet, 'ĩhã Topa xip'ax xe'ëgnãg hã mœ'nãhã', nũy xokxop hep 'ãta nũnnãy 'ũxip'ax kopah, tu yãy mũn pu nũ'nãhã', xix tikmũ'ũn xohix pu nũ'nãhã', pu Topa tikmũ'ũn yœg hãpkummuk mĩy'ax xaxogã', tikmũ'ũn te hãpkummuk mĩy hãmýũmmũg 'ohnãg tu', ha Topa te' xaxogãhã'. ⁸ Ha kaxĩy Topa Koxuk te yũmũ'ã hãmýũmmũgãhã nõmhã, 'ũyĩy yũmũg yũmmũg max, yã 'ãmãnex xat'ax te xokxop hep nũ'nãhã', puyĩy tu hãm mœnãy, pãyã tikmũ'ũn nõy te Topa xip'ax xe'ëgnãg hã mœxakux 'ohnãg, yã Topa te' xat hok, pu xip'ax xe'ëgnãg hã mœ tu xakux hok. ⁹ Ha 'ãmãnex te Topa pu mœ'ãpxop hap, xix xokxop, pu tikmũ'ũn Topa pu nũ'ãktettex, pãyã 'ap te puxi'ah, yã tikmũ'ũn kuxa 'ũm tupmã 'ohnãg. ¹⁰ Yã Mœyyex te' xat hok, pu' xit'ax 'ũm mã hok, xi' xat hok, pu xo'op'ax 'ũm xo'op hok, xi' xat, pu yãy xax pix, xix kãnœy pix, nũy Topa pu maxnã', pãyã yãy kuxa tupmã 'ohnãg, hu' hip, puyĩy Topa' kuxa kummuk tupmã'.

¹¹ Yĩy Kunnix nũn, tu yãyhã 'ãmãnex xohix xat'ax, tu yũmũ'ã hãmmaxnãhã', tu Topa pet xe'e kopa' hãm, ha tikmũ'ũn te nôm pet mĩy 'ohnãg, 'ap hãm xexka tu' yũm'ah, yã pexkox tu' yũm. ¹² Ha Kunnix nũn, tu' pet hã mœ'nãhã yãp-xet, tu Topa xip'ax xe'ëgnãg kopa mœ'nãhã', tu' hep 'ãta nũ'nãhã', pãyã 'a mũnũytut hep 'ãta 'ũm nũ'nã'ah, xix 'a mot hep 'ãta 'ũm nũ'nã'ah. 'Ãmhok. Yã yũmũg pupi' xok, tu yãy hœp 'ãta nũ'nãhã', nũy yũmũg kuxa kummuk 'ũm xit, nũy tu mœ kuxa max tat 'ũyãnãn tu', pu yũmũg hi xe'e, 'ap kux'ah. ¹³ 'ãmãnex xop nõy te mot hep 'ãta nũ'nãhã', xix mũnũytut pit hep 'ãte nũ'nãhã', tu mũnũytut kutok pit mœ'hap Topa pu', tu xogyĩn putok nũ'xok tikmũ'ũn tu', pu tu nõ xax maxnã Topa pu', nũy tu hãpkummuk xit, pu tikmũ'ũn Topa keppa nũ'ãktettex, nũy kuxa' yœy. ¹⁴ Topa Koxuk hi xe'ëgnãg, tu Kunnix ka'ogãhã', pu tu xok mĩpkupnix tu', tu yãy hep 'ãta nũ'nãhã', tu yãy mũn hœm Topa pu', nũy tikmũ'ũn pupi tu' xok. Ha xokxop hep 'ãta ka'ok kutœgnãg, tu tikmũ'ũn kuxa kummuk tupmã hok, pa Yeyox yãy hep 'ãta ka'ok xexka', tu yũmũg kuxa kummuk xit, tu yũmũ yœg hãpxopmã'ax hitop kuxyã', nũy yũmũg ka'ogã', yũmũ'ãte hãpxopmã Topa xe'ëgnãg pu'.

¹⁵ Yĩy Kunnix te tikmũ'ũn xapit, pu Topa hã yãy xape xop, tu' pa'ax tup hã' xape, puyĩy Topa nôm pu hãmmaxnã', tute nôm xop xãnãhã', nũy tu hãmmaxnã mœ'kuma' mœg, tu hãm'ãktux xex tap. Kunnix xok, hu tikmũ'ũn mœy pu mœg Topa yĩkãgnãg hã, nũy hãpxopmã kummuk kux, yã hœmã' mĩy, 'ũpa'ax hittap xip, 'ĩhã' mĩy.

¹⁶ Tikmũ'ũn xok putup, ha yãy xape te' yœg hãpxop xohix pop putup, yĩy tappet tu kax'ãmi', pu tikmũ'ũn xexka xop mœ'kupix, nũy yũmmũg, nũy tu' xape xop pu hãpxop popmã'. Ha' xok, puxi' xexka xop 'ũyœg hãpxop popmã', tik xape xop pu' popmã', tappet tu' kax'ãmi tap hah, tu ta' xok xe'e'. ¹⁷ Nôm tikmũ'ũn hi', ha ta' pop 'ohnãg, pa' xape xop hip, pu tu xok, ha tappet pu'uk. Pa tikmũ'ũn xok, puxix tappet ka'ok, tu' yœg hãpxop popmã'ax yũmmũgãhã', pu tu xape xop pop. ¹⁸ Hã kaxĩy 'ũpa'ax hãmãxap te' xat, pu xokxop kix Topa pu, nũy hep 'ãta nũnnãy. ¹⁹ Mœyyex te' xat'ax 'ãktux hãmãxap tikmũ'ũn

pu', tuk-nây tu münÿytut pit xix mot kix, tu' hep 'âta kanop kônâg hã, tu nũ' xok, pu topixxax nôm 'âta xup, nÿy nũ'xok, xix mÿxux 'ixop hã nũ'xok, tu' xat'ax yôg tappet yÿmũ nũ'nãhã, xix tikmũ'ün xohix yÿmũ nũ'nãhã', ²⁰ tu: "Topa yôg pa'ax ka'ok, yÿy 'âte nũhũ hep 'âta nũ'xok, xa 'ãxop xohix pënã', nÿy 'äyÿpkox pi pa'ax tu'," kaxÿy. ²¹ Kaxÿy Mõyyex te' xat, pu' hep nũ'nã Topa pet kopah, xix Topa xak'ax yôg kãnëy tu nũ'xok. ²² Yã' xat, pu' hep 'âta nũ'xok, pu hãpxop tu max Topa pu'. 'Ûhep 'âta puxeñnãg hã Topa te hãpkummuk mÿy'ax xaxogãhã', pu tu kux.

Yã Kunnix te yÿmũg kuxa kummuk xit, 'Ûxok tu'

²³ Mõnãyxop Mõyyex te' xat, pu Yoneo 'ãmãnex hep 'âta nũ'xok Topa pet yôg hãpxop tu', puyÿy tu hãpxop maxnã Topa pu'. Tu xokxop hep nũ'xok, nÿy hãpxop maxnã', xix xogyÿn putok nũ'nãhã', nÿy tikmũ'ün xax maxnã Topa pu', pãyã nôm hãmaxnã'ax te tikmũ'ün kuxa kummuk tupmã 'ohnãg, yÿy Kunnix xok, yÿmũg pupi' xok, nÿy yÿmũg kuxa maxnã Topa pu', tu yãy hep 'âta nũ'nãhã', nÿy pexkox yôg hãpxop maxnã Topa pu kamah. ²⁴ Yÿy Kunnix xok hãmãxap, tuk-nây tu pexkox yôg pet xe'e hã mõktu mõ'nãhã', tikmũ'ün te nôm mÿy 'ohnãg, ha Topa yÿpxe'e ha' yÿm nÿy yÿmũg pupi hãm'ãktux Topa pu'. ²⁵ Yoneo xop yôg 'ãmãnex xat'ax te Topa xip'ax hã mõ'nãhã', tu hãmÿãxatamuk xohix 'ihã mõ'nãhã, tu hãmÿãxatamuk yôg 'ãmñÿy tup-xet 'ihã mõ'nãhã', tu Topa xip'ax kopa mõ'nãhã', tu xokxop hep 'âta tat 'Ûxeheh. Pa Kunnix xok puxeñnãg, ²⁶ nÿy tu' xÿy puxet, tu' xok, nÿy tikmũ'ün kuxa kummuk tu xit, 'ap xep xok'ah, yã' kux, yã' puxi'. ²⁷ 'Ûhep xop xohix xakix puxet, hak-nây tu Topa te' yôg hãpxopmã'ax kopit putup, 'ok pe hãpxopmã max, 'ok pe' kummuk, tu' kummuk xop pu hãpkummugãp-tup, nÿy tu yãnãn, tu' max xop pu hãmaxnãp-tup 'Ûyãnãn tu'. ²⁸ Ha kaxÿy Kunnix xok 'ãmñÿy puxet 'ihã', nÿy hãm xexka xohix yôg hep xop xohix pupi tu' xok, nÿy hãpkummuk mÿy'ax xaxogã', 'ap xep xok putup'ah, pãyã putpu' nÿn putup, nÿy yãy yôg tikmũ'ün hãm tu' mõy, puyÿy nũ mÿtik tu pip ka'ok, tu' hip nômhã, pu nũ'.

10

¹ Mõyyex te 'Iyaet yôg tikmũ'ün xat, pu mõ xokxop hap, nÿy haxyã', ha' xat, nÿy tikmũ'ün pu hãmÿÿmmũgã', puyÿy 'ãmãnex xe'e hip, nôm te tikmũ'ün pupi' xok'ax. Yã Yeyox Kunnix mÿn yÿmũ yôg 'ãmãnex xe'e, tu yÿmũ'ã hãmaxnãhã'. 'ãmãnex xop te mõ xokxop hap pax, yã hãmÿãxatamuk xohix 'ihã mõ'hãp, tu tikmũ'ün kuxa kummuk tupmã 'ohnãg. Yã tikmũ'ün xak, nÿy yãy kuxa maxnã Topa pu', puyÿy Topa yÿkãgnãg hã' mõg, pãyã yãy kuxa tupmã hok. ² Pax pu tikmũ'ün hãpxop mõ'hãp'ax hã' yãy kuxa tupmã Topa pu', puxix hãpkummuk mÿy'ax xaxogã', ha hãpxop mõ'hãp'ax kuxyãhã', ³ pa tikmũ'ün te hãpxop mõ'hãp, nÿy Topa pu haxyã', ha mõ'hãp'ax te yãy yôg hãpxopmã'ax kummuk xutigãhã', yÿ' xaxok 'ohnãg, tu hãmÿãxatamuk xohix hã xe mõ'hãp, tu xe mõ'hãp, ⁴ Mÿnÿytut hep 'âta, xix mot hep 'âta te hãpkummuk mÿy'ax xaxogã 'ohnãg.

⁵ Yÿy Kunnix nÿn, tu yÿy hãm tu' nÿn 'ihã, tu' Tak Topa pu hãm'ãktux, hu: "ãtak, xatep-tup'ah tikmũ'ün te xokxop mõ'hãp, nÿy tu haxyã', pak yÿn mÿy.

⁶ 'Ap 'ãkuxa hittup'ah, 'ihã tikmũ'ün te 'ãkeppa mõ'hãp, puyÿy hãpkummuk mÿy'ax xaxogã'.

⁷ Yÿy 'âte hãm'ãktux, hu: 'Yãk xip, Topah, tuk nÿn, nÿy 'ôg putup'ax mÿy, ha kaxÿy tik te' xat'ax yog tappet tu kax'ãmi', nÿy 'Ûgmÿn 'ãktux," kaxÿy.

⁸ Tu hãm'ãktux hãmãxap, hu: "Xatep-tup'ah tikmũ'ün te xokxop mõ'hãp, nÿy haxyã', 'Ap 'ãkuxa hittup'ah, 'ihã tikmũ'ün te 'ãkeppa mõ'hãp, nÿy hãpkummuk mÿy'ax xaxogã'," kaxÿy. Tup-tup 'okpa' xat'ax te' xat. ⁹ Tuk-nây tu hãm'ãktux, hu: "Yãk xip, Topah, tuk nÿn, nÿy 'ôg 'Ûm putup'ax mÿy," kaxÿy. Yã kaxÿy Topa te mõ'hãp'ax hitop kuxyãhã', nÿy Kunnix 'ãktux 'Ûyãnãn tu', ha yÿmũg pupi' xok. ¹⁰ Yeyox Kunnix te Topa pu' yÿpkox pip, hu yÿmũg kuxa kummuk tupmãhã', yã 'ãmñÿy puxet 'ihã' xok, tu yÿmũg pupi' xok mÿpkupnix tu', 'a xep xok'ah.

¹¹ Yoneo yōg 'āmānex xop xohix hām, tu 'āmnīy xohix 'ihā' hām Topa pet kopah, tu mō hāpxop hap punethok, xix xokxop mō'hap punethok, nūy Topa pu' haxyā', pa mō'hap'ax te yūmūg kuxa tupmā hok. 'Āmhok. ¹² Yīy Yeyox xok yūmūg pupi', 'āmnīy puxehnāg 'ihā' xok, tu xehomip xok 'ohnāg, yā' puxi', 'ūkux, ha Topa yīpxe'e hā' yūm, nūy nū mūtik tu' xexka', ¹³ tu' hip, pu Topa tu ta tu gāyxop nōā', tu' kummugāhā 'ūyānān tu', puyī' xohix yīpkox pi Yeyox xat'ax pu'. ¹⁴ Ha Yeyox xok puxet, nūy tikmū'ūn kuxa tupmā, pu kuxa tu max Topa pu', yīy hōnhā Topa yīkāgnāg hā' pip.

¹⁵⁻¹⁶ Ha Topa Koxuk te hām'āktux hāmāxap, tu tikmū'ūn kuxa tupmā'ax 'āktux, hu: “Hāmyāxatamuk xohix nōg, koxix pa'ax nōy mīy, yā Topa te' xuktux, tu yā yōgnū xat'ax xex putup, tikmū'ūn putox tu' xex putup, xi' kuxa kopa' xex putup,” kaxīy.

¹⁷ Tuk-nāy tu hām'āktux, hu: “'Āte' xaxogāp-tup 'ōg hāpkummuk mīy'ax, xix 'ōg hāpkummugā'ax 'āte' xutigā 'ohnāg,” kaxīy. ¹⁸ Tu hāpkummuk mīy'ax xaxogāhā', ha' kux, 'ap xe mō'hap'ah, 'ap xehomi xokxop mō'hap putup'ah. Yā' puxi'.

Topa yīkāgnāg hā yūmūg pip

¹⁹ Yīy yūmūg mōg Topa keppah, nūy nū mūtik hām'āktux. Yā Yeyox Kunnix xok yūmūg pupi', nūy yūmūg nūnnā', 'ūyīy yūmūg mōg, nūy Topa mūtik hām'āktux, tu kuxānōg 'ohnāg.

²⁰ Hōmā topixxax max te nōm hāmyīkox mō'yīnnīn, pu tikmū'ūn mō tu xakux hok, ha Yoneo yōg 'āmānex xat'ax te' xut, nūy mōnāy, ha kaxīy Yeyox xok, yūmūg pupi' xok, nūy yūmūg mōgā Topa yīkāgnāg hā', nūy yūmūg hi xe'ēgnāg. ²¹ Ha yūmū yōg 'āmānex xe'ēgnāg te Topa pet xe'ēgnāg kopa' xat, tu pekkox tu' xat, 'ūxuxet'ax Yeyox Kunnix. ²² 'Āpu yūmū mōg Topa yīkāgnāg hā, pāyā yā yūmūg kuxap-xet, tu yāy pu mō'āmā hok, 'ūmām ka'ok tu', Topa te yūmū yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā hah, pu tu kux, ha yūmūg putox pix, 'ū yūmū hāpxopmā kummuk kux, 'ūyīy yūmūg hāpxopmā max 'ūyānān tu'. ²³ Topa te hām'āktux xex, 'āpu yūmūg kuxa mām ka'ok nōm hām'āktux kopah, Topa te yā koit 'ohnāg, yīy 'ūgmū'āte' hip, pu Topa yūmū'ā pekkox yōg hāpxop popmā', ha yūmūg nōy pu' xuktux. ²⁴ 'Āpu, yūmūg xape kuxa ka', nūy 'ūm hāk tehet, 'ūp-tup pax tu', nūy tu xape hā hāmmaxnā'. ²⁵ 'Ūkuxa mām ka'ok xop te yākotīnnā' pip, ha ta mōy kamah, nūy nōm xop mūtik pi', nūy Topa pu hām'āktux. 'Ūxaxok hok. Tikmū'ūn nōy mōg'ax kuxyāhā', 'a' max'ah. Pāyā 'āmōg pax, nūy 'ānōy mūtik Topa tu 'ākax, nūy mō yāy nīynām. Yā yūmūg xuxyā nūn putup, yīy yāy tu nū'nā' pax.

²⁶ Topa te xa hāmyūmmūgāhā', yīy 'āxop te' yōg hām'āktux xe'e yūmmūg, hu hāpkummuk mīy kux, nūy xehomip hāpxopmā kummuk hok, 'ūp-tup hu' mīy hok, ka Topa 'ōg hāpkummuk mīy'ax xe xaxogā hok. Pāyā' xax, xa Topa pu hāpxopmā max. Yā Kunnix xok tap, xayīy 'āxop hāpkummuk mīy'ax kux. ²⁷ Hu 'ākuxānōg, yā Topa te 'ōg hāpxopmā'ax kopit putup, tu kuxap xe'e hā' gāy xop kix xexkap-tup, yā Topa te' yīpkox hok xop nōāp-tup kuxap xe'e hā. ²⁸ Yoneo yōg tikmū'ūn hittap te Mōyyex yōg xat'ax pu' yīpkox 'ohnāg, tu hāpkummuk mīy pax, tikmū'ūn nōy 2, pe 3 te' pēnā', puxi' xexka xop nōm putex, tu' kuxa ka 'ohnāg. ²⁹ Topa te putep-tep mīy putup, 'ihā tikmū'ūn te nōm kutok putup nōg? Yā nōm kummuk xop te Yeyox hep 'āta kutōgnāg pe'paxex, hu: “Yāk-tōgnāg, pu Yeyox Kunnix 'ūgkuxa tupmā’,” kaxīy. 'Ūyīpkox hok, puxix Topa' yānān tu' kummugā xexka', hāpkummuk xexka mīy ha'. Yā Topa Koxuk te mō'yāy xe'ēgnāg, ha tikmū'ūn te Topa Koxuk kummuk 'āktux, tu' mānōg, puxix Topa' yānān tu' kummugā xexka', hāpkummuk xexka mīy hah. ³⁰ Yūmū'āte hāmyūmmūg, tu Topa te hām'āktux yūmmūg, ha: “'Āte hāpkummugāp-tup 'ūyānān tu', nūy tu nōy yōg kummuk mīy'ax tu pago,” kaxīy. Tu xe: “Topa te yāy yōg tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax kopit putup, nūy nō hāpxopmā'ax yūmmūg, 'ok pe max, 'ok pe kummuk,” kaxīy. ³¹ Topa gāy tikmū'ūn tu', tikmū'ūn te hāpxopmā kummuk tu' gāy, yīy 'ākuxānōg, nūy Topa xe'ēgnāg gāyā hok.

³² Hōmā Topa te xa hāmyūmmūgāhā', ha 'āxop xūy, ha' kummuk xop te 'ākum-mugāhā', pāyā 'ākuxa tuknōg 'ohnāg. 'Ūxaxok hok. ³³ Ha' gāy xop te' yāg mānōg, tu'

xūygāhā', pu tikmū'ūn xohi' pēnā', ha' yāg nōy xūy 'ūnōy xop mūtik, yā 'ākuxap-xet 'ānōy kuxa mūtik. ³⁴ Tu kanet kopa' pip xop kuxa ka', tu 'ākuxa hittup 'ihā' kummuk xop te 'ōg hāpxop xohix hā' xupxet, hāmyūmmūg tu hā hittup, yā 'ōg hāpxop māynāg pip ka'ok pekkox tu', ha' nōg 'ohnāg. ³⁵ Yīy 'ākuxa tuknōg hok, ka Topa yōg putat xax, ha Topa te xa hāmmaxnā xexkap-tup 'ūyānān tu'. ³⁶ Hāpxopmā'ax ka'ok hā' tot, nūy Topa pu 'āyīpkox pi', nūy nōm putup'ax mīy, xayīy pekkox yōg hāpxop pop, yā Topa te xa hām'āktux xex. ³⁷ Yīy Topa yōg tappet te:

“Nāy. Hāpxip kutōgnāg koxik nūn putup mō'ka'ok.

³⁸ Ha tikmū'ūn te hāmyok mīy, tu' kuxa mām ka'ok, puxix tu hi xe'e', pa tikmū'ūn te yōgnū putat xak, nūy putpu' mōg, koxik kuxa hittup 'ohnāg,” kaxīy.

³⁹ Pa yūmū'āte Topa yōg putat xak putup'ah, hu yāy 'ūm nōāp-tup'ah. 'Āmhok. Yūmūg kuxa mām ka'ok, nūy yūmūg hi xe'e, nūy Topa yōg putat hā yūmūg mō kumak mōg.

11

Tikmū'ūn kuxa mām ka'ok Topa kopah

¹ Yūmūg kuxa mām ka'ok Topa kopah, hu hāmmax hip, pu Topa pekkox yōg hāpxop yūmū'ā' popmā', ha ta yūmū'āte nōm hāpxop pēnā hok nōmhā. ² Yā mōnāyxop hittap kuxa mām ka'ok kamah, yīy Topa tep-tup pax.

³ Yūmūg kuxa mām ka'ok, hu hāmyūmmūg, yā Topa te pekkox mīy xix hahām, yā hāpxop xohix mīy, hām'āktux'ax hā' mīy, tu hāpxop pēnā hok hā hāpxop mīy, pu tikmū'ūn pēnā'.

⁴ Yā mōnāyxop hittap 'Ameo kuxa yūm ka'ok, hu mō kahnēn hap, nūy Topa pu haxyā', ha Topa tep-tup pax, pāyā' taknōy Kāyīy yōg mō'hap'ax putup 'ohnāg. Ha 'Ameo te hāmyok mīy, 'ūkuxa yūm ka'ok tu', ha Topa tep-tup pax, ha yūmū'ā hāmyūmmūgāhā'.

⁵ Xix mōnāyxop hittap 'Ēnōg kuxa yūm ka'ok, hu' xok 'ohnāg. Yā Topa te hām tu' xut, nūy pekkox ha' mōgā', ha tikmū'ūn te 'Ēnōg xak, nūy tu pēnā', pa' pēnā'ah, ha' kux. Ha Topa yōg tappet te: “Topa te 'Ēnōg putup pax,” kaxīy. ⁶ Tikmū'ūn kuxa yūm hok, puxix Topa nōm putup nōg. Pāyā tikmū'ūn kuxa yūm ka'ok tu: “Yā Topa xip!” kaxīy, tu Topa xak, puxix Topa nōm tikmū'ūn ha hāmmaxnā'.

⁷ Xix mōnāyxop hittap Nōe kuxa yūm ka'ok, hu Topa te nōm pu hāmyūmmūgāhā', tu 'āmnīy mō'nā'ax yōg hāpxopmā'ax yūmmūgāhā', ha' yīpkox xip, tu mīpkox xexka mīy, kōnāg xexka yīmū' mōgāhā', pu nōm mōnāy, nūy kopa' pi', xi' xape xop te' kopa' pi', nūy kōnāg hā mō' tutnā hok, puyīy tu xakix hok. Ha kaxīy Nōe te Topa hā' puknōg xop yā' kummuk 'āktux, 'ūkuxa mām 'ohnāg hah, ha Topa te Nōe kuxa tupmāhā', 'ūkuxa yūm ka'ok hah.

⁸ Xix mōnāyxop hittap 'Amanām te Topa te' xānā'ax 'āpak, tu' yīpkox xip, hu' mōg hāptox ha, Topa te hām'āktux xex hah. Ha' kuxa yūm ka'ok, tu yāy yōg hām nīm, tu piyā' mōg yūmmūg, 'okpa' mōg, ⁹ tu' kuxa yūm ka'ok, hu' puknōg xop mūtik tihi', ha Topa te 'Amanām pu nōm hām xexka hōm putup. Tu topixxax ka'ok hā' pet, 'ūk-tok 'iyak mūtik, hak-tok Yako pet kama topixxax ka'ok hā, ha Topa te nōm mūtik hām'āktux xex kamah, nūy tu hāpxexka hōm. ¹⁰ Yā 'Amanām te' hip, nūy Topa yōg kōmēn xe'e tu' xihip, ha pekkox tu' yūm kōmen, ha' koxyōy hok, Topa te' mīy hah.

¹¹ Xix mōnāyxop hex Xat kuxa yūm ka'ok kamah, huk-tok put, tu ta kutut, tu Topa yōg hām'āktux xex yūmmūg, tu' kuxa yūm ka'ok, pu Topa 'ūk-tok putnā. ¹² Hā kaxīy 'Amanām kutut, tu' pu'uk, pāyā' mōkputox xohix xexka punethok, māyōnnāg putuk, xix hāpkux yōg 'āmot xohix putuk.

¹³ Ha nōm xop kuxa mām ka'ok, tu mōktu' xakix, tu Topa yōg hāpxop 'a' pop'ah, pa hāptox tu' pēnāhā', tu hāmyūmmūg, tu yāy mūn puknōg 'āktux, tu hāmyāxatamuk xohix hā hāpkumep, tu' pet 'ohnāg hām xexka tu', ¹⁴ tu hām'āktux, tu yāy yōg hahām xak pekkox tu', ¹⁵ 'a putpu' mōg putup'ah. Pax pu yāy yōg hām hittap xax, nūy putpu' mōg, puxi' mōg, ¹⁶ pap-tup nōg, tu pekkox tu hām nōy xak, nūy ta tu' pi', ha Topa te nōm

tikmũ'ün hã Topa xe'ëgnãg, tu nôm tu yãyhãhup 'ohnãg, hu kômên xe'ëgnãg mÿy pexkox kopa, tu ta tu tu' pip ka'ok.

¹⁷ Xix 'Amanãm kuxa yũm ka'ok, yÿy Topa te' yõg hãpxopmã'ax kopit, tu' xat, puk-tok 'Iyak mõ'hap, pu Topa 'Amanãm kuxa kopit, nũy ta tu hãmyũmmũg, 'ok pe 'Amanãm yÿpkox xip, 'ok pe' yÿpkox 'ohnãg. Hõmã Topa te hãm'ãktux xex tap, ha 'Amanãm mõkputox punethok 'ãktux, pa 'Amanãm yÿpkox xip, tu mõk-tok puxehnãg hap'ax, ¹⁸ 'ihã' kuxa yũm ka'ok hãm'ãktux xex'ax kopah, ha: “Ãk-tok 'Iyak hã 'ãmõkputox tu punethok,” kaxÿy. ¹⁹ Pa 'Amanãm te Topa yũmmũg, tu tikmũ'ün putpu hÿnnã'ax yũmmũg, Pax puk-tok xok, puxi' tak putpu' put, ha 'Amanãm kuxa yũm ka'ok.

²⁰ Xix mõnãyxop 'Iyak kuxa yũm ka'ok, hu Topa te hãmmaxnã'ax 'ãktux 'ũk-tok Yako pu', xik-tok 'Eyao pu' xuktux,

²¹ Xix mõnãyxop Yako kuxa yũm ka'ok, tu' xok putup, 'ihãk-tok Yoye kutok pu hãmmaxnã'ax 'ãktux, tu kup tõy tu' xup, 'ihã' kuxa te' yëy Topa keppah.

²² Xix mõnãyxop Yoye kuxa yũm ka'ok kamah, tu' xok putup, 'ihã 'ãmnyõ mõ'nã'ax 'ãktux, tu tikmũ'ün te hãpxexka 'Eyit tu nũ'pa'ax 'ãktux, tu' xat, pu' yõg xokxax mõ'tat, nũy hãpxexka nõy tu nõ hãpkot.

²³ Ha tik te hãpxexka 'Eyit yõg tikmũ'ün xohix xat, tu xonat xop xat, pu 'Iyaet yõg tikmũ'ün kutok pit xop xohix kix, 'ihã' tut te' put, ha mõnãyxop Mõyyex mũg tak, xi' mũg tut tek-tok pit put, tu' xaptop, tu mÿy 3 hã' xaptop, puyÿy xonat xop pënã hok. Yã mãynãg kaxxop, yÿ' tak xi' tut te' xat'ax pu yÿpkox 'ohnãg, tu' xaptop, puyÿ' gãy xop 'ũk-tok putex hok.

²⁴ Xix Mõyyex kuxa yũm ka'ok, tu' tuk, tu mõktu xiptap, tu' xat'ax kutok hex nÿm, pu tikmũ'ün te yã' xat'ax kutok hex kutok 'ãktux hok, ²⁵ Yãp-tup, tu Topa yõg tikmũ'ün mütik xũy putup, tu hãpkute'ex kummuk putup nõg, ²⁶ tu hãmp'e'paxex, hu: “Yã' max Topa yõg yÿmõgatux xop hãk xũy, pãyã' kummuk, 'ãte hãpxexka 'Eyit yõg tayũmak xohix pop,” kaxÿy. Tu pexkox yõg hãpxop puxet xak, puyÿ' pa'.

²⁷ Yã' kuxa yũm ka'ok 'ihã hãpxexka 'Eyit nÿm, tu tik te' xat'ax yÿpkutuk 'ohnãg, xi' gãy'ax yÿpkutuk 'ohnãg, tu mõ'kuma' mõg, tu Topa 'ãtigãhã', 'ihã' pënã hok, ²⁸ tu' kuxa yũm ka'ok, tu 'ãmuk xexka hãmãxap mÿy 'ũxuxet'ax Nõã'yën, ha' xat, pu hãmyãxatamuk xohix 'ihã' mÿy, tu' xat, pu kahnën hep 'ãta hã mõ'yÿnnÿn'ax muk, pu pexkox yõg nũ'kutnã'ax mõ tu nã hok, nũy tikmũ'ün kutok hãmãxap xohix kix hok.

²⁹ Xix 'Iyaet yõg tikmũ'ün kuxa mãm ka'ok, hu kõnãg xexka 'Ãta xak, ha hãmnak, tu' xup 'ohnãg, 'ihã tikmũ'ün te' xak. Ha 'Eyit yõg xonat xop xak putup, ha ta kõnãg xexka te mõ'nÿy, ha kõnãg hãp nũm, tũ kopap-nũm.

³⁰ Xix 'Iyaet yõg tikmũ'ün kuxa mãm ka'ok, tu kômên xexka Yenikot yÿmap hã' mõg, tu xe' mõg, tu mõktu xohix te 7, ha kômên hãm'ãta ka'ok, tu kômên xohix yÿmap, tu yãy koxyõy, ha': No! ³¹ Xi' xotit Ha'ap kuxa yũm ka'ok, ha ta 'Iyaet yõg tik 2 te kômên puknõg Yenikot ha' nũn, nũy puknõg yõg kõmen pënã', ha Ha'ap te tik pënã'ax 2 xaptop, puyÿy xonat xop kix hok, yÿy Ha'ap 'a xok'ah, pãyã Yenikot yõg tikmũ'ün xohix xakix.

³² 'ãte putep mũn 'ãktux'ax? Yã hãm'ãktux tox 'ãtep-tup'ah, nũy Yine'ãm 'ãktux, xix Manak 'ãktux, xix Xãnxãm 'ãktux, xix Yepte 'ãktux, xix Namix 'ãktux, xix Xãmõ'eo 'ãktux, xix Topa pupi hãm'ãktux'ax xop 'ãktux. ³³ 'Ûxohix kuxa mãm ka'ok, hu hãpxexka yõg tikmũ'ün xohix mütik yãytuk-mÿy, tu hãm paha', ha' mõg, ha hãpxopmã max, yÿy Topa te tu' hãpxop popmãhã', hãm'ãktux xex tu tu' popmãhã', ha Topa te' ka'ogãhã', pu tu hãmgãy yÿkox mõ'yÿnnÿn, pu' kix hok, ³⁴ ha kuxap xexka kuxyãhã', tu' xupaha', pu mÿkax xexka hãp-tex hok, ha' pu'uk, ha Topa te' ka'ogãhã'. Yã' puknõg xop mütik yãykix tu mõktu hãm paha'. ³⁵ Ha 'ün kuxa mãm ka'ok, yÿ' xape te putpu hi', 'ũxakix ka'ok, tu putpu' hi'.

Ha' gãyxop te' yãg xũygãhã', tuk-te'ex kummuk, tu mõktu' kix, ha' xupmãp-tup 'ohnãg, nũy tu hi xe'ëgnãg. ³⁶ Ha' gãyxop te' yãg pu' hupmãhã', tu' kix kakixnãg, tu' yãg nõy hÿy, nũy kanet kopa nũ'xok, ³⁷ tu' yãg nõy kix mÿkaxxap putux hã, xi' yãg nõy pot xehot hã', xi' yãg nõy kix mÿkax xexka hã. Ha hãpkumep hitop tu', tu kahnën xokxax

mō'tat, xix mot xokxax mō'tat, tu hām'hok, ha' xūygāhā', tuk-te'ex kummuk, ³⁸ ha hām panip tu hāpkumep, tu yīktix pepi' mōg, tu hāpkox kopa' pet. Tu' max, ha hām xexka yōg Topa hā' puknōg xop kummuk.

³⁹ Ha' kuxa mām ka'ok, yīy Topa tep-tup pax, tu nōm pu hām'āktux xex, pa Topa yōg hāpxop 'ap pop'ah. ⁴⁰ Yā Topa te nōm xop hipmāhā', pup-xehnāg hā' pop hok, pāyā' hip, nūy yūmūg mūtik pexkox yōg hāpxop xohix pop.

12

Topa te yūmū'ā hā 'Ātak

¹ Yā nōm tikmū'ūn xohix te' hip, 'ūyīy yūmūg kuxa mām ka'ok, yūmūg xape hittap kuxa mām ka'ok putuk, 'ūyīy yūmūg xohix pexkox yōg hāpxop pop. Yūmūg mōg mō'ka'ok Topa yōg putat hā, kopxix hāpxop putux nīm, nūy mōg xupmān. Yā kaxīy yūmū'āte hāpkummuk mīy hok, nūy Topa puk yīpkox pi'. Yā hāpkummuk mīy'ax te hāpxop putux putuk, yīy mīy hok, 'ūyīy yūmūg mōg mō'ka'ok Topa yōg putat hā', tu kuxānōg 'ohnāg. ² Yeyox pe yūmūg paxeh, 'ihā yūmūg mōg. Yā Yeyox mūn te yūmūg kuxa mām māhā', 'ūyīy mām ka'ok nōm kopah, ha yūmūg ka'ogāhā', 'ūmōg Topa yōg putat hā yūmūg. Yeyox kuxa tuknōg 'ohnāg, tu' xok mīpkupnix tu', yūmūg pupi' xok, tu' xūy xexka', pāyā yāy pe'paxex, hu: “Yāk xūy kutōgnāg,” kaxīy, 'ihā' gāy xop nōm pu' hupmāha'. Pāyā Yeyox kuxa hittup xexka', tu Topa hip tu', pu Topa pexkox yōg hāpxop popmā', ha Topa yīpxe'e hā' yūm nōmhā, nūy yāy 'Ātak mūtik tu xexka pexkox kopah.

³ Yeyox yāy xūy'ax pe tu paxeh, xi' kummuk xop gāy'ax pe tu paxeh. Yā Yeyox xūy punethok hā' tot, 'ūyīy kamah yūmūg kuxa tuknōg hok, nūy Topa yōg putat xak hok.

⁴ Āxop te yāy putup'ax mīy kutōgnāg. Topa pu 'āyīpkox pip, pāyā kama yāy putup'ax mīy. Yā' max xa Topa putup'ax puxet mīy, xayīy hāpkummuk mīy'ax xohix tu kux.

⁵ 'Ok 'āxop te Topa yōg hām'āktux xaxok? 'Āxop yā Topa hā 'āk-tok xop, yīy xa hām'āktux, hu:

“Xonnē', 'ūg'āpax! 'Ākuxa tuknōg hok 'āte 'āmānōg hah.

⁶ Yā 'āmānōg, nūy xa hāmyūmmūgā', xayīy 'āmax, 'āmūn yāk mūn hā 'āk-tok xop tu', ha mō'āyāy xe'ēgnāg,” kaxīy.

⁷ Āxūy, tu xa hā' tot, Topa yā 'āxop hā 'Ātak, tu xa hāmyūmmūgāhā', 'ōg 'ātak putuk. 'Ok xip kaxxop 'ūm, 'ūyōg 'ātak te nōm mānōg hok? 'Ap xip'ah. ⁸ Pax pu Topa 'āmānōg hok, yīy ta 'āxop 'a Topak-tok'ah, hak-tok xohix mānōg, nūy tu hāmyūmmūgā', puyīy hāpxopmā max 'ūyānān tu'. ⁹ Yūmūg tak xohix te yūmūg mānōg, nūy tu hāmyūmmūgā', ha yūmūg yīpkox pip, tu' tak max pekpaxex. Yīy 'āpu yūmūg Tak Topa pu 'āyīpkox pi', xayīy 'āhi xe'ēgnāg. ¹⁰ Yūmūg tak te yūmū'ā hāmyūmmūgāhā', 'ihā yā yūmū'ā hā kaxxop, hāmyok tu hāmpē'paxex hah, pa Topa te hāmyūmmūgāhā' 'ū yūmūg tu max, nūy Topa putuk yūmūg tu max xe'ēgnāg. ¹¹ Topa te yūmūg mānōg, ha yūmūg kuxa hittup 'ohnāg, pa hāpxip kutōgnāg, 'ihā yūmūg kuxa mām, ha yūmū'āte hāpxopmā max, tu hāmyok mīy 'ūyānān tu'.

Topa te hāmyūmmūgāhā'

¹² Āyok, 'ākñihā xihip, 'ākuxa tuknōg hok, nūy Topa yōg putat hā mōg. ¹³ Tu hāmyok hā mōg, nūy tikmū'ūn pu'uk mōgā max, nūy nōm ka'ogā'.

¹⁴ Tikmū'ūn te 'āyīmap hā' pip, yīy nōm mūtik yāytuk-mīy hok, pāyā hāpxopmā max, xayīy Topa pēnā'. Yā hāpxopmā'ax kummuk xop te Topa pēnā hok. ¹⁵ Topa te xa hāmmaxnāhā', 'ōg pa 'āti', nūy Topa yōg putat xax hok, xa tikmū'ūn kummugā hok, xix xūygā hok, ka 'āxop mīnta xūy putuk, nōm te tikmū'ūn xūygāhā', yā 'ānōy pu' xūygā hok. ¹⁶ 'Ōg pa 'āti', nūy 'ānōy hā xupxet hok, xix Topa yōg hāpxop 'āktux kummuk hok, 'Eyao putuk. Tik hittap 'Eyao yā mōnāyxop 'Iyak kutok hāmāxap, tu yāy tak yōg hāpxop xohix pop'ax. Ha Topa te hām'āktux xex tap, tu 'Iyak kutok hāmāxap ha hāmmaxnā'ax. Pāyā 'Eyao kummuk, tu' tak yōg hāpxop pe'paxex 'ohnāg, 'ap hāmmaxnā'ax 'ūm putup'ah,

yīy 'ūxohix nōy yānān, tu' taknōy kuhmōy Yako mūtik nōy yānān, nūy 'āmuk kutīgnāg pa', 'ūp-tup xūy tu'. ¹⁷ 'Āxop te mōnāyxop yōg hām'āktux yūmmūg max. Hāpxip 'ihā 'Eyao te hāmpe'paxex, tu yāy tak yōg hāpxop xak, xix hāmmaxnā'ax xak, hu xe yā nō' nōy yānān putup, tu' potaha', tu' xak, pāyā' kux. 'Ap xe' nōy yānān'ah.

¹⁸ 'Āxop te Topa yīkāgnāg hā 'āpip. Yā 'Iyaet yōg tikmū'ūn hittap te yīktix Xināy kaka' pip, tu hāpxahīgnāg tu' pip, tu yīktix mō'kāmānāg pēnāhā', tu Topa yōg kuxap xexka pēnāhā', tu hāptup 'ihā hāpkoxtap pēnāhā', xix texgāy tu' yānām pēnāhā', tu kuxānōg xexka'. Pāyā 'āxop te nōm hāpxopmā ka'ok pēnā 'ohnāg nōmhā, yā 'ākuxānōg 'ohnāg. ¹⁹ Ha nōm tikmū'ūn te mīxux xop tu kāyā'ax 'āpak, xix Topa yīy 'āpak, tu hām'āpak, tu kuxānōg xexka', hu' xak, puyīy tu yīy hok, ²⁰ Topa yīy hā' tot 'ohnāg hah, ha' xat, hu: "Yīktix 'āpit hok, pe tikmū'ūn, pe xokxop, ka mīkaxxap hā tikmū'ūn 'ātux, tu 'āp-tex!" kaxīy. ²¹ Tikmū'ūn te Topa yōg hāpxopmā ka'ok'ax pēnāhā', tu' kuxānōg xexka', yīy Mōyyex te: "Āte yāy puxu'ux, 'ūgkuxānōg tu!" kaxīy.

²² Pa 'āxop kuxānōg 'ohnāg, yā yīktix Xiām tu 'āmōxaha', Topa xe'ēgnāg yōg kōmēn tu 'āmōxaha', pexkox yōg kōmēn Yenoyanēn tu 'āmōxaha', tu pexkox yōg nū'pok xop xohix punethok pēnāhā', ²³ xix Topak-tok xop te māxap pēnāhā', ha yāy tu nū'nāhā', tu' kuxa hittup xexka'. Yā Topa te nōm xop 'āxet'ax kax'āmi pexkox kopah, pu yāy mūtik tu pip ka'ok pexkox tu', xix 'āxop te Topa pēnāhā', ha' pa te hāmyūmmūg, tu' hep xop xohix yōg hāpxopmā'ax kopit putup, tu tikmū'ūn yōg mīy'ax xohix tu pago. Xix tikmū'ūn xakix xop pēnāhā', ha hāmyok mīy, yā' kuxa tup, Topa te' tupmāhā', pu tu kuxa max xe'ēgnāg. ²⁴ Xix Yeyox pēnāhā', ha' pa'ax tup mīy, tu' xok yūmūg pupi', tu yāy hep 'āta nū'nāhā' mīpkupnix tu', yā tik hittap Kayīy gāy, tu' taknōy 'Ameo putex, tu' yōg hep 'āta nū'nāhā', pāyā Yeyox hep 'āta nū'nāhā', pu hāpkummuk mīy'ax xaxogā'.

²⁵ 'Ōg pa 'āti! Tikmū'ūn yīpkox 'ohnāg, puxix tu xakix, tu mōxa hok, nūy Topa mūtik tu pip ka'ok, yīy 'āpu yūmūg yīpkox pip Topa yōg hām'āktux pu', nūy yā yūmūg hi xe'e'. ²⁶ Hōmā Topa yīy'ax te hām nuhuk, pa hōnhā Topa te: "Hāpxip 'ihā 'āte xe hām nuhuk putup, ha mōktu pexkox yāy nuhuk kamah," kaxīy. ²⁷ Tu xe hām nuhuk 'āktux, ha ta hām xexka yōg hāpxop nōāp-tup, pu pexkox yōg hāpxop tu pip ka'ok.

²⁸ Yīy 'ūyā yūmūg kuxa te Topa max 'āktux. Yā Topa mūtik yūmū'āte' xat putup, tu' xat kux 'ohnāg. Yūmū'āte Topa max 'āktux, tu nōm pu yūmūg nūktettex, nūy yūmūg kuxa' yēy, yā Topa tep-tup kaxīy. ²⁹ Hamūn. Yūmū yōg Topa ka'ok, tu kuxap putuk. Yā kuxap te hāpxop xohix nōā', ha kaxīy Topa te tikmū'ūn kummuk nōāp-tup, nūy 'ūmīy'ax kummuk tu pago.

13

¹ 'Āxape xop putup pax, nūy tu nōm putup kux hok. 'Ōhōm yā Kunnix yōg tikmū'ūn, yīy 'āxop hā 'āxape'. ² 'Āxape puknōg xapit, putnū, nūy 'āpet kopa xhip. Hōmā tikmū'ūn hittap te' puknōg xop xānāhā', nūy yāy pet tu' pi', nūy nūy mō'nīynām, tu hāmyūmmūg hok, 'ihā pexkox yōg nū'pok xop xānāhā', ha tikmū'ūn pet kopa mō'xip. ³ Kanet kopa' pip xop xaxok hok, pāyā mō'nīynām, xa tep-tup kamah, pu 'ānōy 'āhīy'ax xaxok hok. Xix 'āxape xop xūy'ax xaxok hok, nūy tu mō'nīynām. Xatep-tup kamah pu 'ānōy 'āxūy xaxok hok, nūy mō'ānīynām. ⁴ Yā' max pu yāytax, nūy tu xetut mūtik yāy kep mūg nōm, xi' yīpxox mūtik yāy kep mūg nōm. Topa te' nōy hā' xupxet xop kopit putup, xi' xonnix xop kopit putup, nūy nō hāpkummugā'.

⁵ 'Ok tayūmak putup te 'āp-tex? 'Ūxupkumīy hok, xix 'ānōy yōg hāpxop putup hok, xayīy 'ōg hāpxop tu 'āhittup, yā' puxi'. Topa te xa hām'āktux xex, hu: 'Āte yā 'ānīm 'ohnāg, nūy 'āmūtik 'āti'," kaxīy. ⁶ Yīy yūmūg kuxānōg 'ohnāg, nūy tu hām'āktux, hu: "Topa te mōgnīynām, yīy 'ūgkuxānōg 'ohnāg. Yā tikmū'ūn 'ūm tek kuxa kummugā' hok," kaxīy.

⁷ 'Āpēnā max'ax xop xaxok hok, Topa yōg hām'āktux xa' xuktux hah, ha' kuxa mām ka'ok Yeyox kopah 'ihā' xakix, yīy xax, xa 'ākuxa yūm ka'ok kamah, nūy yā 'ānōy yōg hāpxopmā'ax tat. ⁸ Yeyox Kunnix xip ka'ok. Yā hōmā hāmyāxatamuk xohix hā' xip

ka'ok, xix hōnhā' xip ka'ok, xix hāptup xohix 'ihā' xip ka'ok putup mō'kuma' mōg. Yamūn yīnmūn, tu yāyhā' nōy 'ohnāg, tu yāy yānān 'ohnāg. ⁹ Tikmū'ūn te hāmyūmmūg kummuk hā xa hāmyūmmūgāp-tup, ha ta 'āyīpkox hok, pu 'āmōgā kummuk hok. Yā Topa te yūmūg kuxa ka'ogāhā', 'ūtu max, pu yūmūg'ā hāmmaxnāhā'. Ha' puknōg xop te 'āxat, tu' xat hok, xa' xit hok, yīy 'āka'ogā 'ohnāg.

¹⁰ Mōyyex te Yoneo yōg 'āmānex xop xat hok, pu xogyīn mō'hap 'ax mā hok, tikmū'ūn te Topa pu nōm xogyīn mō'hap, nūy haxyā', ¹¹ ha' yōg 'āmānex xat'ax te xokxop hep 'āta tat Topa xip'ax xe'ēgnāg tu', pu Topa yā tikmū'ūn yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogā', pu tu kux. Ha xokxop yīn tat, Yoneo yōg tikmū'ūn te' pip'ax kūnāpa' tat, nūy mōy mō'hap, ha' nōg. ¹² Yīy Yeyox xok kōmēn xexka kūnāpa kamah, nūy yāy hep 'āta nūnnāy, pu Topa tikmū'ūn kuxa kummuk tupmā', pu tu kuxa max. ¹³ 'Āpu yūmū mōg Yeyox hah, nūy Yeyox pe mōg, nūy yūmūg xūy kamah. Hōmā Yeyox xūy, 'ūkummuk xop te nōm pu' hupmāhā', ha' xūy, ha kaxīy yūmūg xūy kamah, ha' kummuk xop te yūmū'ā' hūpmāhā'. ¹⁴ Hām xexka yōg kōmēn xohix nōāp-tup, 'āpu yūmū'āte pexkox yōg kōmēn xax, yā nōm kōmēn xip ka'ok, yīy yūmū'āte' xak, nūy pexkox ha yūmūg mōg. ¹⁵ Hu yūmū'āte yāy mūn popmāhā Topa pu', nūy nōm max tāmnāg 'āktux, tu Topa pu hām'āktux, puyī' xupax, hu: 'Āmax xe'ēgnāg, Topah! Kaxīy. ¹⁶ Hāpxopmā max, tu' xaxok hok, nūy 'ānōy hā 'ātehet. Yā Topa tep-tup.

¹⁷ 'Āpēnā max xop pu 'āyīpkox pi', nūy nō xat'ax mīy. Nōm xop hām Topa pu', tu 'āpēnānā' pip, tu Topa pupi 'āpēnā max, xa 'āxop mō kuma mōg Topa yōg putat hā. 'Āyīpkox pi', puxix 'āpēnā max, nūy yāy hāpxopmā'ax tu kux. 'Āyīpkox pip hok, puxix yāy pu hāpkummugā', ha 'āpēnā'ax xop yāy hāpxopmā'ax tu' kuxa hittup 'ohnāg.

¹⁸ Topa pu hām'āktux pax, nūy ta tu tu' kax, puk mūg ka'ogā'. Hak mūg kuxa te yāy yīkopit, tu yāy yōg hāpxopmā'ax 'āktux. Yāk mū 'āte' xak nūy hāpxopmā max pax. ¹⁹ Tu xa tu' xak nām, xa 'āxop Topa tu xax, puyīy mōgkutnā ka'ok 'āhah.

Topa pu hām'āktux

²⁰ Topa te yūmūg xuxyā Yeyox putpu hīnnāhā', ha Topa yōg tikmū'ūn pēnānā' xip. Yā' pēnā max'ax xexka'. Kaxīy tik te yāy yōg kahnēn xop pēnā max, yīy Topa te' pa'ax tup mīy, ha Yeyox xok, tu' hep 'āta nū'nāhā', pu Topa pa'ax mīy. Ha' pa'ax kuxyā 'ohnāg. ²¹ Pūyā Topa 'ākuxa māmā', xix xa hāmmaxnā', xa 'āyīpkox pi'. Pūyā Topa 'āka'ogā', xayīy hāpxopmā max, nūy Topa yōg putup'ax mīy. Pūyā Topa yūmūg kuxa tupmā, 'ū kuxa tu max, tuk putup tu'. Pūyā tikmū'ūn xohix Kunnix max xe'ēgnāg 'āktux, nūy tu' xuktux mō'kuma' mōg.

Tute hām'āktux kux

²² 'Ūkxape xop, 'āte xa tu' xak, xa 'āpax, nūy tuk 'āhā' tot. 'Āte xa kax'āmi', nūy 'āk'ogā', xa 'ākuxa tuknōg hok. 'Ap tox'ah nūhū tappet. ²³ 'Āte xa hām'āpak'ax max 'ūm 'āktux, xayīy hāmyūmmūg. Yā yūmūg xape Timōn te kanet tu' xip tap, ha' xut pu mōg. 'ūg ha' nūn, koxix mō'kutnā 'āxop hah, puyīy 'āpēnā.

²⁴ 'Āpēnā max'ax xop xohix pu 'āneo, xix Topa yōg tikmū'ūn xohix pu 'āneo. Hāpxexka 'Itat yōg yūmūg xape xop te 'āneo kamah.

²⁵ Puyā Topa' xohix ha hāmmaxnā'. Tu ta tu' kux.

TIAK TE KAX'ĀMI'

¹ 'Ūgmūn Tiak. Topa pu 'āte hāpxopmāhā', xix yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix pu 'āte hāpxopmāhā', tu Topa yōg tikmū'ūn te hāpxexka xohix tu' pip xop pu 'āneo.

'Ākuxa yūm ka'ok, nūy tu hāmyūmmūg

² 'Ūkxape xop, 'ākuxa hittup 'ihā 'āxūy xexka', ³ yā 'ākuxa mām ka'ok, hu' xūy'ax hā' tot, nūy Topa yōg putat xak hok, ⁴ nūy 'āmōg kuma 'āmōg, nūy Topa hā 'āxiptap xop, nūy tu hāpxopmā max xe'e'. ⁵ Tikmū'ūn te hāmyūmmūg hok, puxix Topa tu' xax, pu tu hāmyūmmūgā', ha Topa hittup, tu hāmyūmmūgā punethok, tu mōktu xohix, yā Topa mūn max, tu' hok hā tikmū'ūn xohix pu hāmyūmmūgāhā', ⁶ yīy ta tu' xax, 'ihā 'ākuxa yūm ka'ok 'ōm kopah, tu 'ikopit hok. Tikmū'ūn kuxa yūm hok te kōnāg xexka mahap'ax putuk, tu' kuxa kopa mahapnām, tu' yūm 'ohnāg. ⁷ Topa te nōm xop pu hāmyūmmūgā 'ohnāg, ⁸ 'ūpu'uk hah, 'ap-tox puxet'ah Kunnix putox mūtik, 'ap hāpxopmā'ax yūmmūg'ah.

'Ūp-texop xexka xi' hok xop

⁹ Pūyāk xape hok hittup, 'ihā Topa te nōm ha hāmmaxnāhā'. ¹⁰ Pūyāk xape tup-texop hittup kamah, 'ihā Topa te hāmhōgnāgāhā'. Yā' yōg tayūmak yāyxaogā'ax, tu mōktu' xok, tu mīnnut puxet putuk, 'ūhok tu'. ¹¹ Māyōn ka'ok, tu mīxux mō'hap, ha' nak, tu tapmāhā', yīy mīnnut nāhā hām tu', tu' mām, tu' nōg, ha kaxīy 'ūp-texop xexka xok.

Hāpkummugā'ax

¹² Tikmū'ūn xūy, puxix Topa yōg putat xax hok, pāyā' kuxa hittup. Yā Topa te hāpxopmā'ax xohix kopit, tu' kopit kux, 'ihā 'ūhīnnā xe'ēgnāg, tu ta tu hām'āktux xex, nūy hīnnā', Topap-tup pax hah. ¹³ Pūyā tikmū'ūn Topa kupex hok, 'ihā hāpkummuk mīy putup, 'ihā' xūy'ax hā' tot putup'ah, hu: "Topa tek xapit, 'ū hāpkummuk mīy," kaxīy. Yā' koit. Topa te hāpkummuk mīy 'ohnāg, tu tikmū'ūn xapit 'ohnāg, puyīy hāpkummuk mīy. ¹⁴ Pa tikmū'ūn te hāpkummuk mīy, 'ūp-tup tu' mīy, tu yā mō'āmā', nūy mīy. ¹⁵ Tu hāpkummuk pe'paxex, tu' mīy putup, hu hāpkummuk mīy, tu' mīy pax, tu mōktu' xok, tu Topa hā' puknōg xe'e'.

¹⁶ 'Ūkxape xop, yāy pu koit hok. ¹⁷ Topa te māyōn xop xohix mīy, tu' māynāg mīy pexkox tu', yā pexkox yōg hāpxop xohix māynāg. Yā hāmmax xohix Topa te' mīy, tu pexkox tu yūmū'ā hāmmaxnāhā'. Yā Topa mūn max xe'ēgnāg, tu yā yīnmūn, tu yāy yānān 'ohnāg, xix yāyhā' nōy 'ohnāg kamah. ¹⁸ tu yūmūg putup, hu' xat, pu yūmūg tut yūmūg put, tu hāpxe'e 'āktux, ha yūmūg kuxa mām ka'ok nōm hām'āktux kopah, ha yūmūg xe xanāhā', 'ūyīy yūmūg yāyhā Topak-tok xop te māxap, pu hāpxop nōy xohix Topa hāk-nāy tu' xop.

Hām'āpax, nūy hāpxopmā max

¹⁹ 'Ūkxape xop, 'ūxaxok hok: 'Ānōy yōg hām'āktux 'āpax punethok, nūy hām'āktux kutōgnāg, yā 'āgāy hok. ²⁰ Tikmū'ūn gāy, puxix hāpxopmā kummuk, ha Topa tep-tup nōg, hāmyok mīy'ax putup tu'. ²¹ Yīy hāpkummuk mīy hok, xix hāpxopmā kummuk hok, yāy mūn kutōgnāg pe'āpaxeh, yā Topa yōg hām'āktux te 'ākopa' xip, yīy 'īpkox pi', nūy 'ākuxa hi xe'e'.

²² Yāyhā 'āmō'āmā hok. Topa yōg hām'āktux 'āpax, xa 'īpkox pi', nūy hāpxopmā max. ²³ Tikmū'ūn te nōm hām'āktux 'āpak, tu' yīpkox hok, puxix tikmū'ūn hāmyūmmūg 'ohnāg putuk, ha 'īypex hā tute yāy pēnāhā', tu yāy pa pēnāhā', tu hāmyūmmūg: Yā yāy pa xe'e', ²⁴ pa putpu' mōg, tu yāy pa xaxok, ha' kux. Ha kaxīy tikmū'ūn te hāmyūmmūg hok te Topa yōg hām'āktux xaxok. ²⁵ Pa tikmū'ūn te hāmyūmmūg, tu' xat'ax max xe'ēgnāg 'āpak, nūy hāmyūmmūg max, puyi' māynāg mīy, puxi' xat'ax hāmyūmmūgā', puyīy tu' hi' xe'e'. Topa te nōm tikmū'ūn ha hāmmaxnāp-tup.

²⁶ Tikmũ'ũn te: “‘Ûgkuxa te Topa xak,” kaxĩy, pãyã' yĩy kummuk pax, puxix tu Topa xak 'ohnãg, tu yã yãyhã mō'ãmã', ²⁷ Pa tikmũ'ũn te Topa yũmũg Tak xak xe'e', puxix 'ũn hok mãm xop hã tu tehet, xix kaxxop yã tak pip hok xop hã tu tehet, nũy nôm ha hãmmaxnã', tu Topa hã' puknõg xop yõg putat kummuk xak, nũy Topa yõg putat hã' mõg kuma' mõg.

2

'Ûxohix yã yã putuk

¹ 'Ûxape xop, 'ãkuxa mãm ka'ok yũmũg xuxyã Yeyox Kunnix kopah, ha' max xe'ëgnãg, yĩ' hok xop xix 'ũp-texop xexka putup pax, yã' nõy putuk yũmũg xuxyã pu'. ² Pa tikmũ'ũn yãg te' hok xop putup nõg, tup-texop xexka putup pax, hap-texop te 'ãxop mũtik yã tu nũ'nãhã' tu' xax max mō'tat, tu pipkup kōnãmõg tat yĩpkutok hã', ha tik hok nũn, kamah, tu' xax kummuk mō'tat. ³ Pe 'ãxop tep-texop pu: “Yũhũm, nũy nũ mĩpe max yĩmũ yũm,” kaxĩy. Tu' hok pu: Pe yĩy 'ãknĩhã xihip 'õnte', pe yã hãm tu yũhũm,” kaxĩy. ⁴ Puxi', 'ãp-tox 2 'ãnõy hã, yã 'ãxop hã yã putuk 'ohnãg.

⁵ 'Ûxape xop, 'ũg'ãpax: Topa te' hok xop yĩmõgãtux, pu' kuxa mãm ka'ok hamũn kopah, nũy yĩpkox pi', 'ihã Topa te' xat, Topap-tup pax tu', yã Topa te hãm'ãktux xex nôm xop mũtik, ⁶ ha 'ãxop te' hok xop putup nõg, pãyã putexop xexka te xa hãpkummugãhã', tu tik pa te hãmyũmmũg ha 'ãmõgãhã', nũy 'ãkupeh, ⁷ tu Yeyox Kunnix 'ãktux kummuk, ha xa' hõm yãy'ãxet'ax. Hap-texop te xa 'ãktux kummuk, ha Topa te xa hãmmaxnaha'.

⁸ 'ãxat'ax pu yĩpkox pi', puxix hãpxopmã max, ha' xat, hu: “‘Ãnõy putup pax, xate yãy mũn putup pax putuk,” kaxĩy. ⁹ 'ãxop te hãmhok xop putup nõg, xip-texop putup pax, 'ũxax pẽnã tu', puxix Topa yõg xat'ax pu 'ãyĩpkox pip hok, tu hãpkummuk mĩy, ha Topa te' kummuk 'ãktux. ¹⁰ Tikmũ'ũn te Topa yõg xat'ax puxehnãg pu' yĩpkox hok, puxix tu xat'ax xohix pu' yĩpkox 'ohnãg. Yã Topa te' xat, pu' xat'ax xohix pu' yĩpkox pi'. ¹¹ Ha' xat, hu: 'ãxonnix hok,” kaxĩy. Tu xe: “‘Ûp-tex hok,” kaxĩy. 'Ap xatep-tex'ah, pãyã' xonnix, puxix 'ãyĩpkox hok, tu' xat'ax koxyõy. ¹² Topa te 'õg hãpxopmã'ax kopit'ax, yĩ' xat'ax pu 'ãyĩpkox pi'. Yã' xat'ax te yũmũ'ã hãmyũmmũgãhã', 'ũyiy yũmũg hi xe'e', nũy hãpxopmã max. ¹³ Topa te tikmũ'ũn yõg hãpxopmã'ax xohix kopit putup, ha tikmũ'ũn te' nõy kuxa ka hok, puxix Topa' ka hok xop kuxa ka hok 'ũyãnãn tu', pa tikmũ'ũn te' nõy kuxa ka', puxix Topa te nôm xop pu hãpkummugã hok.

'ãkuxa yũm ka'ok nũy hãpxopmã max

¹⁴ 'Ûxape xop, 'ã' max'ah, yãy kuxa yũm'ax 'ãktux, 'ihã 'ãnõy te 'õg hãpxopmã max pẽnã 'ohnãg. Yã 'ãkuxa yũm pu'uk, 'ap 'ãkuxa yũm xe'e'ah. ¹⁵ 'ãxape xax kummuk, ha putup tep-tex, ¹⁶ ha tu hãpxop hõm 'ohnãg, xix topixxax hõm 'ohnãg, pa: “Pũyã Topa xa hãmmaxnã', xayiy 'ãxit max, nũy 'ãxax max tat kamah,” kaxĩy, ¹⁷ puxix 'ãkuxa yũm pu'uk, 'ihã 'ãnõy pu hãpxopmã 'ohnãg, 'ap 'ãkuxa yũm xe'e'ah.

¹⁸ Tikmũ'ũn te: “‘ãkuxa yũm ka'ok, ha 'ãte hãpxopmã max,” kaxĩy. Yiy 'ãte: Tikmũ'ũn te 'ãkuxa yũm'ax pẽnã hok, 'ihã xate hãpxopmã 'ohnãg. Pãyã 'ãte hãpxopmã max'ax hã xa' mũg, xayiy pẽnã', nũy tuk kuxa yũm ka'ok yũmmũg. Yã hãpxopmã'ax max hã tikmũ'ũn te' pẽnã'ax,” kaxĩy. ¹⁹ 'Ok 'ãkuxa yũm ka'ok Topap-xehnãg kopah? Yã' max. Yãmĩy kummuk xop kuxa mãm ka'ok kamah, tu Topa yĩpkutuk, tu yãy nuhuknãm 'ũkuxãnõg tu'. ²⁰ 'ãptox ka'ok, tu hãmyũmmũg 'ohnãg! 'ãkuxa yũm ka'ok, 'ihã hãpxopmã max 'ohnãg, tu' hitop hã 'ãkuxa yũm, 'ap puxi'ah. ²¹ Tep te xiy Topa te mōnãyxop hittap 'Amanãm max 'ãktux? 'Amanãm tek-tok 'Iyak hõm'ax, nũy kuxap hã mō'hap Topa pu', hu Topa te 'Amanãm max 'ãktux, 'ũyĩpkox xip hah. ²² Yũmmũg. 'Amanãm kuxa yũm ka'ok Topa kopah, tu' yĩpkox xip, tu hãpxopmãhã kamah. ²³ Yiy Topa yõg tappet te: 'Amanãm kuxa yũm ka'ok Topa kopah, yĩ' kuxa tupmãhã', pu tu max,” kaxĩy. Ha Topa te 'Amanãm hã' xape'. ²⁴ Yĩ' yũmmũg. Yã Topa te tikmũ'ũn putup pax, 'ũyõg hãxopmã'ax hãp-tup pax, 'ũkuxa yũm ka'ok ha hãpxopmãhã', ha' kuxa tupmãhã'.

²⁵ Xotit Ha'ap te 'Iyaet yōg tik xop hā tu tehet, nōm xop te' puknōg yōg hām pēnā'ax, ha putat nōy ha' mōgāhā', puyīy tu nūmān, yīy hāpxopmā max, ha Topa tep-tup pax.

²⁶ Tikmū'ūn koxuk te' yīn nīm, puxix tikmū'ūn tu xok, hā kaxīy tikmū'ūn kuxa yūm ka'ok, tu hāpxopmā hok, puxi' hi xe'e hok.

3

Tikmū'un yōyxōg

¹ 'Ūkxape xop: 'Ap max'ah, tikmū'ūn punethok te' nōy xop pu hāmyūmmūgā', 'īhā yāy kotīnnāhā' pip. 'Ūyūmmūgā'ax, puxix Topa' yīkopit putup, nūy yūmmūg, pēyā hāmyūmmūgā max, pēyā hāmyūmmūgā kummuk. ² Yūmūg xohix te hāpkummuk mīy, ha tikmū'ūn yāy yīy'ax hā hāpkummuk 'āktux hok, puxix 'ūmax xe'ēgnāg, tu yāy mōgā max. ³ Tikmū'ūn te kāmānok mōgāhā', tu pipkup kohe te kamānok yīkox kopa' xip hā mōgāhā', pu mōg, ha yūmū'āte yīmū' mām, nūy nō mōg. ⁴ Kamah mīpkox xexka te kōnāg yīmū mōg, ha 'āmuuh ka'ok te' mōgāhā', pa tikmū'ūn te mīm kutōgnāg hā' mōgāhā, nūy nō hāpkux xuhmīy yīmū 'āpep hāmnak hah. ⁵ Ha tikmū'ūn yōyxōg kaxīy, 'ūk-tōgnāg, pāyā 'ūyīy'ax te hāpxopmā xexka'. Kuxap kup kutīgnāg, pāyā hāmhipak xexka mō'xut xexka', ⁶ hā kaxīy 'ūyōyxōg kutīgnāg, pāyā' yīy'ax te hāpkummūgā xexka', tu Hāmgāyāygnāg yōg kuxap gāy putuk, tu' nōy kuxa tuknōgāhā', tu mōktu kummūgā xexka', 'ūxupmāhīy kummuk tu'. ⁷ Tikmū'ūn te xokxop xohix mūg'ax xix putuxnāg, xix xokxop yāy hi xip mūg'ax, xix xokxop yīkūy mūg'ax, xix mām xohix mūg'ax, ⁸ pa tikmū'ūn te' yōyxōg 'ūm mūg hok, puyīy tu yīy kux, 'ūkummuk hah, tu kāyā gāy yōyxōg putuk, tu' yīy'ax hā' mōy putex. ⁹ Yūmū'āte yāy yīy'ax hā yūmūg Tak Topa max 'āktux, xiknōy mānōg, hu: "Pūyā Topa xa hāpkummūgā'," kaxīy, tu' mānōg, yā Topa te' hep xop xohix mīy yāymūn putuk, ha yūmū'āte' xaxok.

¹⁰ Tikmū'ūn yīy'ax 2, tu Topa pu hām'āktux max, 'īhā' nōy pu hām'āktux kummuk. 'Ūkxape xop, kaxīy 'āktux hok! ¹¹ Kōnāg xupup kox puxet te kōnāg xut, ha kōnāg puxet, pēyā' xuxpex, 'ok pēyā' kohāgnāg, tu kōnāg 2 'ohnāg, pap-xet. ¹² Tikmū'ūn te xupxak xut hok tepta kup tu', tu gōyap xut hok nanūy kup tu'. 'Āmhok! Yā kaxīy kōnāg kox kummuk tu kōnāg xuxpex tat 'ohnāg.

Hāmyūmmūg xe'e'

¹³ Piyā' xip tikmū'ūn te hāmyūmmūg? 'Ok xip 'āxop kopa'? Pūyā hāpxopmā max, tu yāy mūn kutōgnāg pe'paxeh, nūy hāmyūmmūg xexka'. ¹⁴ Pa 'āyīpkumīy hok, tu yāy mūn xexka pe'āpaxex hok, xi' koit hok, nūy mō'āmā hok, puyī' nōy 'āpe'paxex, hu: "Yā 'ōhōm te hāmyūmmūg!" kaxīy. ¹⁵ Yā hāpxopmā'ax kummuk te yāmīy xop kummuk yōg hāmyūmmūg'ax putuk, xix xokxop yōg, xix Topa hā' puknōg xop yōg hāmyūmmūg'ax putuk. Yā' kummuk. ¹⁶ Tikmū'ūn kummuk te yāy mūn pe'paxex xexka', tu' yīpkūmīy, tu tikmū'ūn xohix kummūgāhā', tu' mōgā kummuk, yīy hāpxopmā kummuk punethok. ¹⁷ Topa te pexkox tu' xip, tu hāmyūmmūg xe'ēgnāg, tu yāy yōg tikmū'ūn pu hāmyūmmūgāhā', puyīy tikmū'ūn kuxa tu tup, puyīy yāytuk-mīy kuxyā', puyī' kuxa yūm, ha Topa te hāmyūmmūgāhā', nūy hāmmāxnā', nūy tikmū'ūn hā' xape', tu' kuxa ka', puyīy hāpxopmā max 'ūyānān tu', ¹⁸ ha' kuxa yūmmāhā', puyīy hāmyok mīy pax.

4

Topa hā' puknōg xop yā 'āxape hok

¹ Teptu yāy tuk-mīy 'ānōy mūtik? 'Āxop te yāy putup'ax kummuk mīy, tu yāykix. ² Tu hāpxop putup xūy, pāyā' pa hok, hup-tex putup, nūy nōm hāpxop pa', tu 'ānōy yōg hāpxop putup, 'ap pa yūmmūg'ah, hu yāykix, tu Topa tu' xak 'ohnāg, pu xa' hōm. ³ Xate Topa tu' xak, tu' pa 'ohnāg, 'ūxak kummuk tu'. Tu' xak, nūy yāy putup'ax mīy. ⁴ 'Āxop te Topa nīm'ax. Topa hā' puknōg xop te Topap-tup nōg. 'Ok yūmmūg hok xate'? 'Āxop te nōm puknōg xop hā 'āxape', hu ta Topa hā 'āpuknōg kamah. ⁵ Topa yōg tappet te

tikmũ'ün kuxa 'äktux, tu' hitop tu' xuktux 'ohnäg, hu: “Topa te tikmũ'ün kuxa mĩy, ha' yĩpkũmĩy, tup-tex,” kaxĩy, ⁶ Pa Topa ka'ok xe'ëgnäg, tu tikmũ'ün kuxa ka'ogähã', yã Topa yög tappet te xe: “Tikmũ'ün yãy mũn xexka pe'paxex, puxix Topa putup nög, pak-tögnäg xop pu hãmmaxnãhã', nöm xop yãymũn kutögnäg pe'paxex ha hãmmaxnãhã',” kaxĩy. ⁷ Yĩy 'ĩpkox pi Topa pu', nũy Hãmgãyagnäg yĩpkutuk hok, nũy nöm mütik kumĩy, ha' xupap-tup. ⁸ 'Äxop yã hãpxopmã kummuk xop, 'ãpu Topa hã mög, nũy yĩka hã' pip, ha 'ãha' nũn putup, nũy 'äkuxa kummuk xit, nũy kuxa max mõ'tat 'üyãnãn tu'. Hãpkummuk mĩy kux, 'äyĩm pix putuk, nũy 'äkuxa tup, nũy 'ãmax, nũy 'ãp-xet Topa kuxa mütik, ⁹ 'Äkuxa hittup hok, nũy pota punethok, nũy hãpkummuk mĩy kux, ¹⁰ tu Topa tu' xax, pu mõ'ãnĩynãm, nũy 'ãka'ogã', ha 'ãxexkanãp-tup.

'Änõy 'äktux kummuk hok

¹¹ 'Ükxape xop, 'ãnõy 'äktux kummuk hok, 'üxuktux kummuk, puxix 'ãxop 'ãnõy yĩkopit, tu Topa yög xat'ax kopit kamah, yã 'äkummuk. Tikmũ'ün te Topa yög xat'ax kopit, puxix Topa tu' yĩpkox 'ohnäg. ¹² Topap-xet te 'ãxat, 'üpa te hãmyümmüg, tup-xehnäg hã 'ühep xop xohix yög hãpxopmã'ax kopit putup, tu tikmũ'ün kuxa kummuk xit'ax, nũy yãnãn tu' kuxa max tat, tu' kummuk mĩy pax xop kix'ax. Yãy 'ãpe'ãpaxeh hok, nũy 'ãxape yög hãpxopmã'ax kopit, nũy Kunnix yög xop yĩkopit. Kunnix yãp-xet te hãpxopmã'ax xohix kopit, nũy tu hãmyümmüg, pe yã' max, pe yã' kummuk.

Hãptup pe'ãpaxek-tögnäg

¹³ 'Äxop te: “Pe hõnhã, pa hãptup, kopxik mög kãmãn tu', nũy nox xhip, nũy hãpxop hãmenex, 'üyĩy tayũmak xexka punethok pop,” kaxĩy. Nãy. 'Üg'ãpax: ¹⁴ 'Äxop te hãptup yög hãpxopmã'ax yümmüg 'ohnäg! Tu hãmgõy putuk, yã hõnhã' xip, tu hãpxip kutögnäg 'ihã yãxaxogãhã', ha hãpxip kutögnäg 'ihã 'ãxop xakix putup, ha kama yãy xaxogãp-tup. ¹⁵ 'Äpu hãm'äktux kaxĩy, hu: “Topa tek putup, kopxik müg mĩy,” kaxĩy. ¹⁶ Pa 'ãxop te yãy mũn xexka pe'ãpaxex, tu yãy mũn xexka 'äktux. 'Ap max'ah. ¹⁷ Tikmũ'ün te hãpxopmã'ax yümmüg, tu' mĩy hok, puxix hãpxopmã kummuk.

5

'Üp-texop xexka pu hãm'äktux

¹ 'Äp-texop, 'üg'ãpax nõmhã: 'Äpota punethok putup, 'ãxũy tu'. ² 'Ög tayũmak kunox, ha' kut te 'ãxax kunoxyãhã'. ³ 'Ög tayũmak kutut te yãy koxyõy, 'ãxupkũmĩy hah, ha tikmũ'ün te' pãnãhã', tu 'äkummuk 'äktux putup, 'ãxop te tayũmak punethok pop, tu yãy tu' xex. ⁴ 'A 'ãxop te 'ög kãmãnat xop pu' pago'ah, 'ühãm'ax yãnãn tu' pago 'ohnäg, yĩy 'ãxop kummuk 'äktux, tu Topa xe'ëgnäg pu hãm'äktux, ha' xupak. 'Ok 'ãxop te' xupak hok? ⁵ 'Äxop te hãpkute'ex, tu 'ãmuk xexka punethok mĩy hãm tu', tu yãy topmãhã', nũy xok, mũnũytut top putuk 'ãxok putup, ha Topa te xa hãpkummugãp-tup 'üyãnãn tu'. ⁶ Yã 'ãxop te' hok xop kix, ha hãpkummuk mĩy 'ohnäg, pãyã' pu'uk, 'ühok tu', hu' xakix.

Yümmüg xuxyã nũn'ax hip

⁷ 'Ükxape xop, yümmüg xuxyã pu yümmüg hip, put nũ', 'üxuxyã xop te yãy yög hãpxop hip, puyĩy hãpxop ta punethok nũnnã yãy pet hah, hu tex hip, xix tex ti hip. ⁸ 'Äpu 'ühip kamah, nũy yümmüg xuxyã hip, ha' nũn putup mõ'ka'ok, yĩy 'äkuxa tuknög hok.

⁹ 'Ükxape xop, 'ãxupmãhĩy kummuk hok, ka Topa 'äyĩy'ax kummuk 'äktux, 'üpa te hãmyümmüg tu yümmüg yĩka' xip, yã hãpxip kutögnäg 'ihã' nũn putup. ¹⁰ Topa yög tik xop pe'ãpaxeh, nõm xop te Topa pupi hãm'äktux, tu tikmũ'ün pu' xuktux, ha Topa te tu yãy 'ãxet'ax hõm, ha' xũy'ax hã' tot. ¹¹ Yümmü'äte nõm xop 'äktux max, 'üxũy'ax hã' tot hah, xix mõnãyxop hittap Yo 'äktux, yã nõã'tot punethok, yĩy Topa te hamũn ha hãmmaxnãhã', yã Topa mũn max xe'ëgnäg, tu tikmũ'ün kuxa ka', nũy nõm pu hãmmaxnã'.

¹² 'Ükxape xop, 'äte xa hãpxe'e 'äktux. Topa 'ãxet'ax 'äktux hok, 'ihã hãm'äktux xex, xix pekkox 'äktux hok, xix hãm 'äktux hok 'ihã hãm'äktux xex. 'Äpu hãm'äktux

kutōgnāg, hu: “Hamūn,” kaxīy, xix: “Āmhok,” kaxīy. Yā' puxi', ka Topa 'ākummugā', xate hām'āktux kummuk hah.

¹³ 'Āxūy, 'āpu mōg, nūy Topa pu hām'āktux. 'Āhittup, 'āpu 'ākteh, nūy Topa max 'āktux. ¹⁴ Tikmū'ūn pakut, puxix tik te 'āpēnā max xop xānā', pu Topa pu hām'āktux, nūy tu hep tox pux, 'ūpakut putox tu' pux, puyīy Topa 'ūhittupmā', yā yūmūg xuxyā te' hōm yāy 'āxet'ax, pu tikmū'ūn hittupmā'. ¹⁵ Topa pu hām'āktux, 'ihā' kuxa mām ka'ok Yeyox kopah, puxix Topa' hittupmā', tu hāpkummuk mīy'ax xaxogā'ax, pu tu kux. ¹⁶ 'Āpu yāy pu 'ōg hāpkummuk mī'ax 'āktux, nūy tu yāy pupi hām'āktux, puyīy Topa 'āhittupmā'. Pūyā' kuxa mām xop xohix yāy xape xop pupi hām'āktux Topa pu'. Ha Topa te tikmū'ūn yōg hām'āktux 'āpak, ha 'āxape kuxa te Topa xak, puxix Topa hām'āktux 'āpax. ¹⁷ Mōnāyxop hittap 'Enit te Topa pupi hām'āktux, tu yūmūg putuk, tu Topa xak, tu nōm mūtik hām'āktux ka'ok, tu tu' xak, pu tex hok, ha hāmyāxatamuk 3 hā xī' xahix tex ti 'ohnāg, ha hāmnak mō'nāhā'. ¹⁸ Ha xe Topa tu' xak, ha tex xat, ha' tihi', ha hāpxop punethok nūnnāhā'.

¹⁹ 'ūkxape xop, 'āxop te Topa yōg putat xak, ha ta 'ānōy te putpu 'āmōgāhā', xayīy Topa yōg putat hā mōg 'ūxexheh, puxix 'ānōy xa ha hāmmaxnā'. ²⁰ 'Ūxaxok hok: Tikmū'ūn te' nōy mō'nīynām, puyīy hāpkummuk mīy kux, ha ta hāpxopmā max, ha nōm mōgā max Topa yōg pūtat hā, puyīy hi xe'ēgnāg. Ha Topa te' yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogāp-tup, pu tu kux. 'Ap Hāmgyāgnāg Pet ha' mōg putup'ah 'ōhōm. Tu ta tu' kux.

PET TE TAPPET KAX'ĂMI I

¹ Ūgmūn Pet, ha Yeyox Kunnix te nūgkutnāhā'. 'Āte 'āxop pu' kax'āmi nūhū tappet. Topa te 'āxop yīmōgātux, yā Topa yōg xop 'āxop. 'Āte xa' kax'āmi', tu xa nū tappet mō'kutnāhā hāpxexka Pō'ōn tu', xix hāpxexka Genex tu', xix hāpxexka Kapanox tu', xix hāpxexka 'Ax tu', xix hāpxexka Mitīn tu', yā hāpxexka xohix tu 'āxop nūpaha'. ² Hōmā 'ūhittap yūmūg 'ātak Topa tep-tup, hu 'āxop yīmōgātux, ha Topa Koxuk te 'āxop hā' mīy Topa yōg xe'e xop, xayīy 'āxop Yeyox Kunnix 'āpax, nūy 'āyīpkox pi', ha Yeyox Kunnix te 'āxop pupi' xok, hu 'ākuxa kummuk xit. Puyā Topa xa maxnā xexka'. Puyā Topa 'ākuxa māmā xexka'.

Hāmmax hip

³ Āpu yūmū yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix mūktak pu hām'āktux, hu: "Xate yūmū'ā maxnāhā'. 'Āmax". Kaxīy. Topa te yūmūg kuxa ka xexka', tu Yeyox Kunnix putpu' hīnnāhā', nūy yūmū'ā kuxa tup popmā'. Yūmūg kuxa 'ūtup, hu' max hip punethok. ⁴ Topa te yūmū'ā' popmāp-tup hāpxop max xohix pekkox tu', tu yūmū'ā hāpxopmā maxp-tup. Yūmū'āte nōm hip, ha Topa te yūmū'ā nōm popmāp-tup pekkox tu'. Pa hōnhā Topa te nōm pēnāhā 'ōnteh pekkox tu'. 'Āk-nox putup'ah, tu 'a hāpxop kummuk hā kotīnnāp-tup'ah, tu 'ap kutut putup'ah. ⁵ Yā 'ōgnū hāpxop, ha Topa 'ūka'ok, tu 'āxop pēnā max, ha 'ākuxa mām Topa kopah, ha hāmāyatamuk xohix xox putox 'īhā Topa te' mōy putup 'ōg hāpkummuk xohix.

⁶ Yā' max. 'Āpu 'ākuxa hittup. Pa hōnhā 'a 'āhittup'ah. Yā 'āxop xūy punethok, ha' kuxa mām hok xop te 'āxop kute'ex kummuk. ⁷ 'Āxop te 'ūkummuk hā tot, ha Topa te' yūmmūg 'ākuxa mām ka'ok. Yā hāpkummuk pip, pa 'ākuxa mām xe'e'. Tikmū'ūn te yānām 'āta yīxux kopit kuxap kopah. Hā kaxīy Topa te 'āxop yōg hāpxopmā'ax kopit, 'īhā' pip 'ōg hāpkummuk. Pa yānām 'āta yīxux yāy koxyōy, pa tikmū'ūn te nōm kopit kuxap kopah. Takat 'ūyānām 'āta yīxux, pa takat xexka 'ākuxa mām'ax. Tikmū'ūn te yānām 'āta yīxux kopit, ha ta Topa te 'ākuxa mām'ax kopit kamah, pu tu xip ka'ok 'ākuxa mām'ax. 'Āxop te' kummuk hā tot, pu tu' kux, ha ta' putpu' nūn putup Yeyox Kunnix, ha Topa te 'āxop 'āktux max putup, tu xa max xe'ēgnāg mīy putup, tu hām'āktux putup 'āxop max. ⁸ 'Āxop te Yeyox Kunnix pēnā 'ohnāg, pa 'āxop te Yeyox putuppax. 'Āxop te nōm pēnā 'ohnāg, pa 'ākuxa mām nōm kopah, tu mōktu 'ākuxa hittup max xexka'. Tep-te nōm hāpxop max 'āktux yūmmūg? 'Ap yūmmūg'ah. Yā 'ākuxa hittup xexka'. ⁹ 'Ākuxa hittup xexka', yā Topa te 'āxop mōy xet putup hāpkummuk mīy'ax kopah. 'Ākuxa mām, puyīy 'ākuxa mōy hāpkummuk mīy'ax kopah.

¹⁰ Hōnhā Topa te Yeyox Kunnix nū'kutnāhā', puyīy 'ākuxa kummuk xit. Ha ta hōmā Topa pupi hām'āktux xop te Yeyox nūn yūmmūg xak, tu' yūmmūg xak punethok, tu hām'āktux Topa te yāy kutok nū'kutnāp-tup. ¹¹ Hām'ūmhā nū'kutnāp-tup? Texīy hu' nūn putup? Yā nōm te' yūmmūg xak. Topa Koxuk, yā Kunnix Koxuk te Topa pupi hām'āktux xop pu Yeyox xok 'āktux, tu putpu' hi 'āktux, tu pekkox tu' mōg 'āktux. ¹² Topa pupi hām'āktux xop te yīy kopit, hu: "Hām'ūm'hā' nūn? Hām'ūmhā' xok putup, nūy putpu' hi'?" Kaxīy. Ha Topa te: "Yā hōnhā'ah. Yā 'āxape mōgputox xop te' pēnāp-tup". Kaxīy. Ha ta hōnhā 'āxop te' xupak, tu' yūmmūg. Yā Topa te 'āxop pu tik nū'kutnāhā', pu xa Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux. Ha ta' xip Topa Koxuk pekkox tu', ha Topa te nōm nū'kutnāhā', pu tikmū'ūn ka'ogā', puyīy xa Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux max. Ha ta pekkox yōg nū'pok xop te' xak, nūy Topa yōg hām'āpak max'ax yūmmūg.

Topa te 'āxop xānāhā', xayīy Topa putuk

¹³ Āpu hāmpe'āpaxeh xe'e', nūy hāpxopmā max. 'Āpu pa 'ātix. 'Āpu hāpxop max hip punethok. Topa te xa nōm popmāp-tup, 'īhā putpu' nūn putup Yeyox Kunnix. ¹⁴ 'Āpu

Topa 'āpax, nūy 'āyīpkox pi'. Hōmā 'āxop te hāmyūmmūg 'ohnāg, tu' mīypax xate nōm putup. 'Āpu xe' mīy hok xate nōm putup, yā hāpxopmā'ax kummuk. ¹⁵ Pa 'āpu 'ākuxa tup tat. 'Āpu hām yok mīypax, nūy Topa putuk. Yā Topa te 'āxop xānāhā', xayīy Topa putuk. ¹⁶ Yā Topa te yāy yōg tappet kopa hām'āktux, hu: “'Āpu 'ākuxa tup tat, nūy hāmyok mīypax, nūy 'ūgmūn putuk”. Kaxīy.

¹⁷ 'Āxop te Topa pu hām'āktux, hu: “'Ātak”. Kaxīy. Topa te tikmū'ūn xohix yōg hāpxopmā'ax kopit. Tikmū'ūn te hāpkummuk xexka mīy, puxix yānān xexka'. Tikmū'ūn te hāpkummuk kutōgnāg mīy, puxix yānān kutōgnāg. Tikmū'ūn te hāmma xexka mīy, puxix hāpxop max xohix popmā'. Tikmū'ūn te hāmma kutōgnāg mīy, puxix hāpxop max kutōgnāg popmā'. Yā tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax kopit xe'e', tu' kopit yāy putuk. Xate' yūmmūg. 'Āpu Topa yīpkutuk 'ōg hāmyāxatamuk tox hā. ¹⁸ Hamūn, 'āxop te' yūmmūg hōmā 'āxop te mōnāy xop yōg hāpxopmā'ax hitop tat, pa Topa te pago takat, yā yāy kutok nū'kutnāhā, xayīy 'āxop mōnāy xop yōg hāpxopmā'ax hitop tat kuxyā'. Yā tute pago takat xexkanām, Topa te yānām ponnok pago'ah xix yānām 'āta yīxux pago'ah. Yā nōm takat miāx. Pa Topa te' pago xexkanām. ¹⁹ Yā tute Kunnix nū'kutnāhā', puyīy 'āxop pupi tu' xok, nūy 'ākuxa kummuk xit. Kunnix xok, yā kahnēn max putuk. Yā kahnēn max kup kohe 'ohnāg xi' kup yāy xa'a 'ohnāg. Hā kaxīy putuk Kunnix, yā hāpkummuk mīy 'ohnāg. ²⁰ Hōmā 'ūhittap 'ap xip'ah hām xexka', ha Topa te Kunnix yāy kutnāhā', puyīy yūmmūg pupi tu' xok. Hōnhā yā hām xexka yōg hāmyāxatamuk xox putox 'ihā Topa te yūmū'ā Yeyox mūg. ²¹ 'Ākuxa mām Yeyox Kunnix kopah, tu mōktu 'ākuxa mām Topa kopa kamah. Yā Topa te yāy kutok putpu' hīnnāhā', tu yāy kutok xexka mīy, puyīy tikmū'ūn xohix Yeyox 'āktux max. Yā 'ākuxa mām Topa kopah, tu hāpxop max hip Topa yōg. ²² 'Āxop te hām'āktux xe'e 'āpak, tu 'āyīpkox pip, tu yāy kuxa kummuk xit, nūy hāpkummuk mīy hok, nūy Yeyox kopa kuxa mām xop putuppax xe'ēgnāg. 'Āpu nōm putuppax xexkanām. ²³ Topa yōg hām'āktux pip ka'ok, tu yōg hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg. Topa te hām'āktux, yīy ta 'āxop yāyhā Topa yōg tikmū'ūn. Topa yā yūmmūg 'ātak, tu yōg hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg. ²⁴ Hamūn, Topa yōg tappet tu' kax'āmi, hu:

“Hāpxip kutōgnāg 'ihā mīxux nak,
ha hāpxip kutōgnāg 'ihā nū'nāhā mīnnut.

Hā kaxīy tikmū'ūn xohix xexka', yā hāpxip kutōgnāg 'ihā' xakix.

²⁵ Pa Topa xexka yōg hām'āktux pip ka'ok mōkuma'mōg hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā.” Kaxīy.

Topa yōg hām'āktux, yā Topa yōg hām'āpak max'ax, yā 'ūgmā'āte xa nōm 'āktux

2

Topa pet yā Topa yōg tikmū'ūn

¹ 'Āpu hāpkummuk xohix mīy kux. 'Āpu' koit kux, nūy mō'āmā kux. 'Āpu 'āyīpkūmīy kux. 'Āpu hām'āktux kux. ² kakxop pu'ūgnāg te yōktat hep putup xexka', tu xo'op, tu' tuk. Hā kaxīy 'āxop. 'Āpu kakxop pu'ūgnāg putuk. Topa yōg hām'āktux te yōktat hep putuk. 'Āxop te Topa yōg hām'āktux pop, ha hāpxop max xohix nōy nā' mōg 'ākuxa kopah, tu 'āxop tuk putup. Yā Topa te 'ākuxa kummuk xit, tu 'ākuxa maxnāhā'. ³ Yā Topa yōg tappet te: “'Ūxit'ax max yā' xuxpex. Hā kaxīy 'ūmax tikmū'ūn te Topa yūmmūg, yā' xuxpex putuk.” Kaxīy.

⁴ 'Āxop kuxa mām yūmmūg xuxyā Yeyox kopah. Mīkaxxap hi 'ohnāg, pa Yeyox hi'. 'Ūkuxa mām hok xop te Yeyox putup nōg, pa Topa tep-tup, tu' yūmmūg 'ūmax. ⁵ Tikmū'ūn te mīkaxxap hā' mīy mīptut. Hā kaxīy 'āxop te mīkaxxap putuk, ha Topa te 'āxop hā mīy yāy pet, ha Topa Koxuk xip 'ākuxa kopa xix 'āxop kopah. Mā, puyīy Topa 'āxop hā' mīy yāy pet. 'Āmānex te Topa pet kopa Topa pu' hāpxopmāhā'. Hā kaxīy Topa Koxuk te 'āxop ka'ogāhā', ha Yeyox Kunnix te 'āxop maxnāhā', xaxīy Topa pu hāpxopmā xe'ēgnāg. 'Āmānex xop te Topa pu mō'hap xokxop, nūy Topa pu' popmā'. Hā kaxīy 'āxop te Topa pu hāpxopmā max. ⁶ Yā Topa yōg tappet te:

“'Āte yāy nōm kutnāhā', yā' max nō'ōm, yā takat.

'Ūxip putup kōmēn Xiām tu'.

Hā kaxīy mīptut mīy xop te' yāy kutnāhā mīkaxxap takat, tu nōmhā' mīy 'ūkupkūnīy.

Hā kaxīy nōm te yāy yōg xop ka'ogāhā'. Tikmū'ūn te nōm kopa' kuxa mām, tu yāyhāhup putup 'ohnāg, yā' kuxa hittup.” Kaxīy.

⁷ 'Āxop kuxa mām Yeyox kopah, tu' yūmmūg 'ūmax xe'ēgnāg Yeyox, yā takat xexka putuk. Pa' kuxa mām hok xop tep-tup nōg Yeyox. 'Ūp-tup nōg, pa Topa te' mīy 'ūxexka', yā Topap-tup xop yōg xexka'. Hā kaxīy Topa yōg tappet te:

“Mīptut mīy'ax te mīkaxxap putup'ah, pa' nōy te nōm hā' mīy 'ūkupkūnīy xexka', ha mīptut te nōm yīmū' yūm.” Kaxīy.

⁸ Topa yōg tappet te xe:

“Mīkaxxap te tikmū'ūn nū'xok.

Hā kaxīy tikmū'ūn te nōm kopa kuxa mām putup'ah,

tu nōm hā yāy koxyōy putup.” Kaxīy.

Hamūn, 'ūkuxa mām 'ohnāg Topa yōg hām'āktux kopah, yā Topa te nōm xat.

⁹ Pa Topa te 'āxop yīmōgātux, yā hep puxet yīmōgātux putuk. 'Āmānex xop te Topa pu hāpxopmāhā'. Hā kaxīy 'āxop te Topa xexka pu hāpxopmāhā'. 'Āxop te hām xexka yōg tikmū'ūn putuk 'ohnāg, pa yā Topa yōg xop 'āxop. Topa te 'āxop yīmōgātux, xayīy tikmū'ūn pu Topa max xe'ēgnāg 'ākutux. Hōmā 'āxop te hāpkummuk mīy, yā hāpkoxtap putuk. Pa Topa te 'ākuxa kummuk xit, tu 'ākuxa maxnāhā', yā kuyānām putuk Topa yōg.

¹⁰ Hōmā 'āxop yā Topa yōg tikmū'ūn 'ohnāg, pa hōnhā 'āxop yā Topa yōg. Hōmā Topa te 'āxop kuxa ka', pa 'āxop te' yūmmūg 'ohnāg. Pa hōnhā 'āxop te' yūmmūg.

Topa yōg kāmānat

¹¹ 'Ūkxape xop, 'āxop te hām xexka yōg puknōg xop putuk, yā' kuxa mām hok xop hā puknōg. 'Āpu hāpkummuk mīy hok, 'āxop te nōm putup. Pox te xonat putex. Hā kaxīy hāpkummuk mīy'ax te tikmū'ūn koxyōy. ¹² Topa yūmmūg 'ohnāg xop pip, hu 'āxop xakot. 'Āpu hāpxopmā max xexka'. Nōm te 'ōg hāpxopmā max pēnāp-tup. Nōm te hām'āktux putup 'āxop kummuk, pa nōm te' yūmmūg putup 'āxop te hāpxopmā max punethok. Nōm te' yūmmūg putup nōm hāptup 'ihā putpu' nūn Yeyox Kunnix. Nōm te' yūmmūg putup 'āxop max. Yā Topa 'ākutux max putup.

¹³ 'Āpu hām xexka yōg gohet yōg xat'ax xop 'āpax, nūy 'āyīpkox pi', yā Topa xexka tep-tup. Yā Hōm yōg xat'ax 'āpax, yā' xexkanām. ¹⁴ 'Āpu gohet yōg gohenanok xop 'āpax kamah, nūy 'āyīpkox pi', yā Topa xexka tep-tup. Yā Hōm yōg xat'ax te gohenanok xop yīmōgātux, puyīy tikmū'ūn hāpkummuk mīy'ax hā yānān, puyīy tikmū'ūn hāmmax mīy xop pu hāpxopmā max. ¹⁵ Tikmū'ūn te hām'āktux hitop, yā tikmū'ūn hitop. Topa tep-tup, puyīy tikmū'ūn 'ōg hāpxopmā max pēnā', nūy tu' yēy, yā hām'āktux hitop kux.

¹⁶ Kāmānat xop te' xuxyā pu' hām, ha' xuxyā te nōm xatpax. Topa yōg xat'ax te tikmū'ūn xat kamah, tu hām'āktux 'ūkummuk tikmū'ūn. Pa Topa yōg xat'ax te xa hām'āktux te kaxīy 'ohnāg. Pa 'āpu xe hāpxopmā kummuk hok, pa 'āpu Topa 'āpax, nūy Topa pu hāpxopmā'. ¹⁷ 'Āpu tikmū'ūn xohix 'āpax. 'Āpu' kuxa mām xop putuppax. 'Āpu Topa yīpkutuk. 'Āpu Hōm yōg xat'ax 'āpax.

Kunnix te yūmmūg pupi' xūy

¹⁸ Kāmānat xop, 'āpu 'ūxat'ax xop 'āpax max, nūy 'āyīpkox pi'. 'Āpu xuxyā 'āpax, yā nōm max 'āpax xix nōm gāy kamah. ¹⁹ 'Āxop te' mīy, puxix Topa xa maxnā'. 'Āxop te' yūmmūg Topa tep-tup. 'Āxop te hāpkummuk hā tot, puxix Topa xa maxnāp-tup. Yā 'āxop te hāpxopmā max, pa tikmū'ūn te 'ākummugāhā', ²⁰ pa 'āxop te hāpkummuk mīy, ha' nōy te 'āxop kix, ha ta' kummuk hitop hā tot. Pa 'āxop te hāpxopmā max, pa tikmū'ūn te 'āxuygāhā', ha 'āxop te' xūy hā tot max, puxix Topa xa maxnā'. ²¹ Yā Topa te' xat, xayīy 'āxūy. Yā hōmā Kunnix te 'āxop pupi' xūy, xayīy 'āxop nōm pēnā', tu kama' mīy Kunnix

putuk. ²² Kunnix te hāpkummuk mīy 'ohnāg, hu' koit 'ohnāg. Tikmū'ün te Yeyox te' koit 'āpak 'ohnāg. ²³ Tikmū'ün te Yeyox pu hām'āktux kummuk, pa Yeyox te' yānān 'ohnāg. Tute' xūy hā' tot, pa hām'āktux kummuk yānān 'ohnāg, pa Topa kopa' kuxa yūm, ha Topa te tikmū'ün yōg hāpxopmā'ax kopit putup, nūy kummuk hā yānān. ²⁴ Kunnix te yūmūg pupi' xok. Kunnix te hāpkummuk mīy 'ohnāg, ha ta yūmū'āte hāpkummuk mīy, ha Topa te yūmūg pupi Kunnix xūygāhā mīpkupnix yīmū', kopixix yūmūg hāpkummuk mīy kux, nūy hāpxe'e mīypax. Kunnix kayax pip, puyīy yūmūg hittupmā'. ²⁵ Kahnēn te yāy xaxok, tu putat yūmmūg 'ohnāg. Hā kaxīy 'āxop hōmā, tu Topa yōg putat max yūmmūg 'ohnāg. Kahnēn pēnā'ax te kahnēn xipihi', tu' nūnnāhā', ha kahnēn te' pe' mōg, ha pēnā'ax te kahnēn pēnāhā'. Hā kaxīy Topa te 'āxop nūnnāhā', Topa yōg putat tu' mōxaha', ha 'āxop pip Topa mūtik, ha Topa te 'āxop pēnāhā', tu 'ākuxa maxnāhā'.

3

Īpxox xi' xetut xop

¹ Kāmānat xop, 'āpu xat'ax xop 'āpax. Xetut xop, 'āpu 'āyīpxox xop 'āpax kamah. 'Āyīpxox kuxa mām hok Topa yōg hām'āktux kopah, puxix 'ōg hāpxopmā max pēnā', hu' kuxa mām putup. Yā xate hām'āktux putup'ah, ² pa 'āyīpxox te' pēnāp-tup xate hāpxe'e mīy, tu 'āyīpxox 'āpak. ³ 'Ūn te yāy xe panip xap, tu xapmax xohix tat, tu topixxax max mō'tat, puyīy tikmū'ün xohix 'ün 'āktux max. 'Āpu kaxīy hok. ⁴ Pa 'āpu 'āmax yāy putuk 'ākuxa kopah, yā 'ākuxa yūm, tu 'ākuxa gāy 'ohnāg. Hā kaxīy 'āmax yāy putuk xexka Topa pu'. ⁵ Yā hōmā 'ün xop hā kaxīy, yā' kuxa max, tu Topa kopa kuxa mām, nūy hāmmax hip, tu yāy kuxa max mīy, yā 'īpxox 'āpak, tu' yīpkox pip. ⁶ Hōmā Xat te kaxīy, tu 'īpxox 'Amanām 'āpak, tu' yīpkox pip. Xat te 'īpxox pu: “'Āpu xat. 'Āte nō' mīy putup.” Kaxīy. Xix hōnhā 'āxop te hāpxopmā max, tu 'ākuxa mām, nūy ta Xat putuk.

⁷ Hā kaxīy 'īpxox xop. 'Īpxox xop, 'āpu yāy xetut pe'āpaxeh max, yā 'āxetut pu'uk, ha ta 'āmūn ka'ok. 'Āpu yā xetut 'āpax. Yā Topa te 'āxop hīnnāhā mōkuma'āmōg, ha' kux 'ohnāg, xix 'āxetut hīnnāhā kamah, ha' kux 'ohnāg. Xate yāy xetut pu 'āmax, nūy ta Topa pu hām'āktux maxp-tup. Pa xate yāy xetut pu 'ākummuk, nūy ta Topa pu hām'āktux kummuk putup.

Nōm te hāpxopmā max, yīy tikmū'ün te nōm xūygāhā'

⁸ Xix 'āxop kamah. Yā' max 'āp-tox puxet xix 'ākuxap-xet. 'Āpu yāy putuppax, nūy 'ātaknōy xop max putuk. 'Āpu tikmū'ün pu hāpxopmā max, nūy nōm 'āpax. ⁹ Tikmū'ün te 'āxop kummugāhā'. 'Āpu 'ūyānān hok. Tikmū'ün te 'āmānōg kummuk. 'Āpu 'ūyānān hok. Pa 'āpu nōm kummuk xop pu hāpxopmā max. 'Āpu nōm pu hām'āktux max. Hamūn, Topa te 'āxop xānāhā', tu xa hām'āktux xex, nūy xa hāpxopmā max. ¹⁰ Yā Topa yōg tappet te:

“Ok xatep-tup hāpxop max 'ōg hāmyāxatemak xohix tox hā, nūy 'ākuxa hittup?
'Āpu hām'āktux kummuk hok, nūy koit hok,

¹¹ nūy hāpkummuk mīy kux,
nūy yāy kix kuxyā pax,
nūy yāy kix kux.

¹² Hamūn, Topa te' pēnā max hāpxe'e mīy xop,
ha nōm te Topa pu hām'āktux,
ha Topa te' xupak, nūy mīy.

Pa Topa te hāpkummuk mīy'ax xop 'āpak 'ohnāg.” Kaxīy.

¹³ 'Āxop te hāpxopmā max putuppax, puxix 'ākoxyōy ka'ok putup'ah. ¹⁴ Pa 'āxop te hāpxe'e mīy, pa tikmū'ün te 'āk-te'ex kummuk, ha ta 'ākuxa hittup. 'Āpu tikmū'ün yīpkutuk hok. 'Āpu 'ākuxanōg hok. ¹⁵ Pa 'āpu Kunnix 'āpax, nūy nōm xexka mīy 'ākuxa kopah, yā 'āxuxyā xexka'. Texīy 'ākuxa mām Topa kopah, nūy hāmmax hip? 'Āpu nōm pe'āpaxeh. Hāpxip 'ihā tikmū'ün te xa yīkopit putup, hu: “Texīy 'ākuxa mām? Texīy xate hāmmax hip?” Kaxīy. Yā xate nōm 'āktux yūmmūg putup nōmhā. ¹⁶ Xate yāy kuxa

mām'ax 'āktux putup, tu xate hām'āktux max putup, tu' nōy 'āpak max putup. ¹⁷ 'Āxop te hāpxopmā max, yīy tikmū'ūn te 'āxop kute'ex kummuk, yā' max, yā Topa tep-tup. Pa 'āxop te hāpxopmā kummuk, yīy tikmū'ūn te 'āxop kute'ex kummuk, puxix tu' kummuk. ¹⁸ Hamūn, Kunnix te tikmū'ūn pupi' xok. Kunnix 'ūmax, pa tikmū'ūn te hāpkummuk mīy, yā nōm max te nōm kummuk xop pupi' xok, nūy tikmū'ūn kuxa māmā Topa kopah. Kunnix yīn xok, pa' koxuk hi', ¹⁹ tu ta' mōg Kunnix koxuk, tu mōktu yāmīy pu hām'āktux kanet ka'ok kopah. ²⁰ Yā tikmū'ūn yōg yāmīy. Hōmā 'ūhittap nōm tikmū'ūn pip hām xexka tu', tu Topa kopa kuxa mām 'ohnāg, ha Topa te' hip punethok, ha Nōe te mīpkox xexka mīy, yā mīptut xexka', yā kōnāg yīmū' mōg nō'ōm. Hāpxip 'ihā tikmū'ūn xohix xakix kōnāg kopah, pa xohix te' 8 mōxakux mīpkox kopah, tu' xakix 'ohnāg, 'ap xakix'ah kōnāg kopah. ²¹ Yā mīpkox kopa' xakix 'ohnāg, yā' hi'. Hā kaxīy tikmū'ūn hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg. Tikmū'ūn kuxa tup, tu' kuxa mām Topa kopah, hap-tox pix. Yā putox pix'ax te tikmū'ūn xax pix 'ohnāg. Yeyox Kunnix putpu' hi', nūy tikmū'ūn hīnnā'. ²² Tu ta' mōg Yeyox Kunnix pepix pexkox tu', tu mōktu' yūm Topa yīm xe'e tu', tu pexkox yōg nū'pok xop xohix xat, xix pexkox yōg xexka xop xat, xix pexkox yōg xexkanāg xop xat.

4

¹ Hōmā Kunnix yīn xūy. Hā kaxīy 'āxop xūy putup kamah. 'Āpu hāmpe'āpaxeh Kunnix te hāmpe'paxex putuk. Hamūn, tikmū'ūn xūy, puxix hāpkummuk mīy putuppax'ah. ² 'Āpu 'ūmīypax Topa te nōm putup, tu mōktu 'āxakix, ha Topa te 'āxat putup. 'Āpu 'ūmīy hok xate nōm putup. ³ Hōmā 'āxop te nōm mīy punethok, tu Topap-tup nōg xop te' mīy putuk. Yā Topap-tup nōg xop te hāpkummuk mīy pax, tu' nōy hā xupxetpax, tu' paptuxpax, tu hāpkute'expax, tu' xitpax tikmū'ūn xohix mūtik, tu yāy kotīnnāhā', nūy kenmuk xo'oppax, tu topa komut xop pu hām'āktuxpax. ⁴ Pa hōnhā 'āxop te hā kaxīy mīy 'ohnāg Topap-tup nōg xop mūtik. Ha Topap-tup nōg xop te: “Teptu 'āxop te hāpxopmā hok 'ūgmūg mūtik?” Kaxīy. Yā 'āxop gāy 'ohnāg, tu hāpkummuk mīy 'ohnāg nūmūtik, yīy 'āxop mānōg, nūy 'āxop 'āktux kummuk. ⁵ Pa hāpxip 'ihā nōm kummuk xop te Topa keppa' pip putup, ha Topa te nōm yōg hāpxopmā'ax kopit putup, ha nōm te yāy yōg hāpxopmā'ax 'āktux putup. Yā Topa te hi xop yōg hāpxopmā'ax kopit putup, ha ta' xakix xop putpu' hip-tup, ha Topa te yōg hāpxopmā'ax kopit putup kamah. ⁶ Hā kaxīy xakix xop te Topa yōg hām'āpak max'ax 'āpak. Hōmā nōm xakix xop yā tikmū'ūn, tu' pip hām xexka tu', ha Topa te yōg hāpxopmā'ax kopit. Nōm xop yōg yāmīy te Topa yōg hām'āpak max'ax 'āpak, nūy hāpxopmā'ax te Topa yōg putuk.

⁷ Hāpxip 'ihā hāpxop xohix nōg putup. Yā' kux. 'Āpu 'āp-tox max. Pa 'ātix, nūy Topa pu hām'āktux max. ⁸ 'Āpu 'ānōy putuppaxnām. Xate 'ānōy putuppax, nūy ta' nōy yōg hāpkummuk mīy'ax yūmmūg kutōgnāg. ⁹ 'Āpu 'āpet xōnpax, puyīy puknōg xop mōxakux. 'Āpu hām'āktux hok, hu: “'Ātep-tup'ah puknōg xop nūnteh.” Kaxīy. ¹⁰ Topa te tikmū'ūn ka'ogāhā', puyīy Topa pu hāpxopmā max. Tute yāp-xet ka'ogāhā', pu hāpxopmā', tu' nōy ka'ogāhā', pu hāpxopmā' nōy mīy, yā 'ūxohix ka'ogāhā' te kaxīy. 'Āpu nōm xohix mīy, nūy tikmū'ūn hā 'ātehet, ¹¹ Topa te 'āka'ogāhā', xayīy 'āxop tikmū'ūn xohix pu hām'āktux. 'Āpu Topa yōg hām'āktux 'āktux tikmū'ūn pu'. Topa te 'āka'ogāhā', xayīy 'āxop kuxa mām xop pu hāpxopmā max. 'Āpu hāpxopmā max, 'ihā Topa te 'āka'ogāhā', puyīy tikmū'ūn te: “Yā' max xe'ēgnāg Yeyox Kunnix”. Kaxīy. 'Āpu Topa pu nōm 'āktux kamah, hu: “Āmax xe'ēgnāg. 'Āka'oknām. 'Ūgmū'āte nōm 'āktux putup hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā. Kaxīy.

Yeyox kopa' kuxa mām xop xūy

¹² 'Ūkxape xop, 'āte 'āp-tuppax. 'Āxop te' xūy xexka hā tot, yā tikmū'ūn te 'āxop kute'ex kummuk. 'Āpu hām'āktux hok, hu: “Teptu 'ūkxūy xexka?” Kaxīy. Hā kaxīy hām'āktux hok. Yā Topa te' xat, pu' kuxa mām xohix xop xūy hā tot. ¹³ 'Āpu 'ākuxa hittup. Yā Kunnix te' xūy hā tot, ha ta' 'āxop te xūy hā tot kamah. 'Āxop te xūy hā

tot, xayīy 'āxop kuxa hittup xexka putup, 'ihā putpu' nūn Yeyox, ha tikmū'ūn xohix te' yūmmūg putup 'ūmax xe'ēgnāg Yeyox. ¹⁴ 'Āxop kuxa mām Yeyox kopah, tu Kunnix mūtik 'āmōg, yīy ta tikmū'ūn te 'āxop māmōg, nūy 'āxop 'āktux kummuk. 'Āpu 'ākuxa hittup. Tikmū'ūn te 'āxop kute'ex kummuk, Topa Koxuk mōg 'āxop mūtik hah, yā' Koxuk xe'ēgnāg. ¹⁵ Pa xate' nōy putex, pe' xupxet, pe hāpkummuk mīy, pe hāpxūmahīy, ha' nōy te xa hā yānān, yīy 'āxūy. 'Āmhok! Kaxīy hok. Yā hitop 'āxūy. ¹⁶ Pa 'ākuxa mām Yeyox Kunnix kopah, yīy ta' nōy te 'ākute'ex kummuk, ha 'āxūy. Hamūn. Yā' max nōmhā'. 'Āpu 'āyāyhāhup hok. 'Āpu Topa pu hām'āktux, hu: “Kunnix, 'āmōg 'ūgmūtik. 'Āmax”. Kaxīy.

¹⁷ Hāpxip 'ohnāg 'ihā Topa te tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax xohix kopit putup, tu yāy yōg tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax kopit putup hāmāxap. Texīy Topa te tikmū'ūn yōg hāmoxpmā'ax kopit kux putup? Yā tute Topa yōg hām'āpak max'ax 'āpak hok xop yōg hāpxopmā'ax kopit putup, nūy hāpkummuk hā yānān. ¹⁸ Yā Topa yōg tappet te: “Yā hāpxopmā'ax ka'ok Topa te tikmū'ūn kuxa kummuk xit, puyīy hāpkummuk mīy'ax hā yānān hok.

Texīy Topap-tup nōg xop nōm te hāpkummuk mīy? Yā Topa te yōg hāpkummuk mīy'ax hā yānān putup.” Kaxīy.

¹⁹ 'Āxop te' xūy hā tot, Topa te' xat hah. 'Āpu Topa kopa 'ākuxa mām ka'ok. Topa te 'āxop mīy. 'Āpu 'ākuxa mām Topa kopah, nūy hāpxopmā max. Topa te xa hām'āktux xex, tu nōm xohix mīy.

5

Yeyox kopa kuxa mām xop pēnā'ax xop

¹ 'Ūkuxa mām xop pēnā'ax max xop, 'āte xa' kax'āmi'. 'Ūgmūn yā' kuxa mām xop yōg pēnā'ax max kamah 'āxop putuk. Hōmā Yeyox xūy, tu' xok, ha 'āte' pēnāhā', tu tikmū'ūn pu nōm 'āktux, yīy tikmū'ūn tek kummugāhā'. Hāpxip 'ihā putpu' nūn putup Yeyox, ha 'āte Kunnix pēnāp-tup yā' max xe'ēgnāg, ha Kunnix te xa maxnāp-tup. ² 'Āpu 'ūkuxa mām xop pēnā max, yā kahnēn pēnā'ax te kahnēn pēnā max putuk. Topa te xa' popmāhā 'ūkuxa mām xop, xayīy pēnā'. 'Āpu 'ūp-tuppax, nūy nōm pēnā'. Yā Topa tep-tup. 'Āpu 'ākokōn hok, pa nōm xop pēnā max. Xate' kuxa mām xop pēnāhā', nūy tayūmak pop, puxix tu' kummuk. Pa xate' kuxa mām xop pēnāp-tuppax, puxix tu' max. ³ 'Āpu' kuxa mām xop xatpax hok, xate nōm pēnāhā', pa 'āpu hāpxopmā max, puxix nōm 'āpēnā', nūy kama' mīy 'āputuk. ⁴ Hāpxip 'ihā putpu' nūn putup Yeyox. Kahnēn xuxyā te' pēnā'ax pēnā max. Hā kaxīy Yeyox te 'āxop pēnā max, tu xa' popmāp-tup 'ūxat'ax xexka yōg kuxxax max xe'ēgnāg, nūy 'āxexka mīy.

⁵ Tik tup xop, 'āpu tik hitap xop 'āpax, nūy 'āyīpkox pi'. 'Āpu yāy kutōgnāg pe'āpaxeh, nūy nōy hā 'ātehet. Yā Topa yōg tappet te: “Topa tep-tup'ah yāy xexka pe'paxex xop, pa Topa te yāy kutōgnāg pe'paxex xop pu hāmmaxnāhā'”. Kaxīy. ⁶ 'Āpu yāy kutōgnāg pe'āpaxeh nōy nā mōg, ha Topa ka'ok te 'āxop hā tep-tup, tu hāpxip 'ihā tutep-tup putup, tu 'āxop xexka mīy putup. ⁷ 'Ok 'ākuxanōg? 'Āpu hām'āktux Topa mūtik, nūy 'ākuxa mām ka'ok Topa kopah, nūy 'ākuxanōg kux.

⁸ Pa 'ātix! Hāmpēnā'. Yā Hāmgāyāgnāg 'ūgāy, tu hāpkumep. Hāmgāy te': mit, mit, mit. Yā xok xak, nūy putex. Hā kaxīy Hāmgāyāgnāg tep-tup, nūy 'ākuxa mām'ax kuxyā'. ⁹ 'Āpu 'ākuxa mām mōkumamōg. 'Āpu 'ūtuxhok, pu Hāmgāyāgnāg 'āxop mōgā hok, xayīy hāpkummuk mīy hok. Yā xate' yūmmūg 'āxape kuxa mām xop xohix pip hāpxexka xohix tu', ha' kuxa mām hok xop te nōm kummugāhā', yā 'āxop kummūgā putuk. ¹⁰ 'Āxop xūy putup 'ūxeheh, pa hāpxip 'ihā' kux, ha Topa max xe'e te xa maxnāp-tup, tu 'āxop xānāp-tup, xayīy pi' 'āxop Kunnix mūtik mōkuma'āmōg, ha' kux 'ohnāg. Yā' max xe'ēgnāg. Topa te 'ākuxa mām māmāp-tup, tu xa ka'ok hōm putup. 'Ākuxa mām putup Topa ka'ok kopah. ¹¹ Yūmū'āte: “Topa 'ūka'ok xexka hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā. Hamūn.” Kaxīy.

Tikmũ'ũn te 'ãxop pe'paxex

¹² 'Ãte hãm'ãktux, ha Xinax te hãm'ãktux kax'ãmi nũ tappet tu'. 'Ãte' yũmmũg Xit yã yũmũg taknõy putuk, tu 'ãtu' xip ka'ok. 'Ãtep-tup, nũy 'ãkuxa hittupmã'. 'Ãte xa hãm'ãktux 'ũxe'e nũhũ hãm'ãktux Topa max yõg. 'Ãpu 'ãkuxa mãm Topa yõg hãm'ãktux kopah.

¹³ 'Õpip Yeyox kopa kuxa mãm ka'ok xop hãpxexka Maminõn tu', yã 'ãxape xop. Topa te nõm yĩmõgãtux. Nõm te 'ãxop pu hãm'ãktux 'ãxop pe'paxex. Ha ta' xip kama 'ũk-tok pit putuk Mã'ak, tu 'ãxop pu hãm'ãktux kamah 'ãxop pe'paxex.

¹⁴ 'Ãxop yãy tu nũ'nãhã'. 'Ãpu yãy putuppax, yã xape xop max putuk. 'Ãtep-tup, xayĩy 'ãxop kuxa mãm max, yã 'ãxop yã Kunnix yõg xop. Hamũn.

Tu ta tu' kux.

PET TE TAPPET KAX'ĂMI II

¹ Ūgmūn Xīmām Pet. Yeyox Kunnix tek xat, tu nūgkutnāhā'. 'Āte 'āxop pu' kax'āmi nūhū tappet. Topa te 'ākuxa tupmāhā xix Yeyox Kunnix te', xa tu 'ākuxa max. Yeyox Kunnix te yūmūg kuxa kummuk xit. Topa te 'ākuxa māmā max xix Yeyox Kunnix te', 'ūgmūg putuk. Yā' max kuxa mām'ax, yā hāpxop takat putuk.

² 'Ātep-tup, puyīy Topa xa maxnā punethok, nūy 'ākuxa māmā punethok, xayīy 'āxop Topa yūmmūg xix yūmūg xuxyā Yeyox yūmmūg.

Topa te tikmū'ūn xānāhā', tu nōm yīmōgātux

³ Topa 'ūka'ok, tu yūmū'ā hāpxop xohix popmāhā', 'ūyīy hāmmax mīy, nūy Topa max putuk, tu Topa yūmmūg. Topa te yūmūg xānāhā', 'ūyīy yūmū nūmūtik pi', nūy 'ūyōg max xe'ēgnāg pēnā'. Yā' xexka', tu' max Topah. ⁴ Ha kaxīy Topa te yūmū'ā hāpxop xe'ēgnāg 'āktux xex, 'ūyīy hāpxopmā kummuk putup xūy kux, tu hām xexka xohix yōg tikmū'ūn putuk hok nōm te yāy kummugāhā', pa yūmū'āte Topa putuk putup. ⁵ 'Āxop kuxa mām ka'ok Topa kopah. 'Āpu hāpxopmā max nōynā mōg. 'Āxop te hāpxopmā max. 'Āpu hāmyūmmūg nōynā mōg. ⁶ 'Āxop te hāmyūmmūg. 'Āpu hāpxopmā kummuk putup xūy kux nōynā mōg. 'Āxop te hāpxopmā kummuk putup xūy kux. 'Āpu hāpkummugā hā tot nōynā mōg. 'Āxop te hāpkummugā hā tot. 'Āpu Topa putuk nōynā mōg. ⁷ 'Āxop te Topa putuk. 'Āpu Yeyox kopa mām ka'ok xop putuppax nōynā mōg. 'Āxop te Yeyox kopa kuxa mām ka'ok xop putuppax. 'Āpu 'ānōy putuppax nōynā mōg. ⁸ 'Āxop te' mīy punethok te kaxīy, nūy ta Yeyox Kunnix yūmmūg xexka', tu tikmū'ūn pu Yeyox 'āktux max putup. ⁹ Pa xate' mīy 'ohnāg te kaxīy, nūy ta 'āxop hāmyūmmūg kutōgnāg, nūy hāmpēnāg-tōgnāg putuk, nūy pa hok xop putuk. Yā Yeyox te 'ākuxa kummuk xit, pa xate' xaxok.

¹⁰ Ūkxape xop, Topa te 'āxop xānāhā', tu 'āxop yīmōgātux. 'Āpu Topa yōg putat hā mōg kuma mog. Hā kaxīy 'ākuxa mām kux putup'ah, ¹¹ tu pexkox hā mōxakux putup, pa' pip putup yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix yōg tikmū'ūn, yā' kuxa tup xop, ha Topa te 'āxop xat putup hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā.

¹² Hōmā 'āxop te' xupak nōm hāpxop xe'e xohix, tu 'āyīpkox pip, tu' mīy punethok. 'Āxop te nōm yūmmūg xexka'. Pa xa nōm yūmmūgāhā 'ūxeheh, pu' max. 'Āte nōm xop 'āktux putup punethok 'ūxeheh. ¹³ 'Āte hāmpekpaxex 'ūkxip, kopxix xa nōm yūmmūgā 'ūxeheh. ¹⁴ 'Āte' yūmmūg, hāpxip 'īhāg xip kux putup, yāg xok putup, yā yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix te 'ā nōm 'āktux. ¹⁵ Hōmā 'āte xa yūmmūgāp-tup punethok 'ūxeheh, xayīy 'āxop nōm xaxok hok. Hāpxip 'īhāg xok putup, ha 'a 'āxop te nōm hāpxop xaxok putup'ah.

Kunnix xe'ēgnāg 'āktux

¹⁶ 'Ok 'ūgmū'āte xa yāy yōg hām'āktux hitop 'āktux, nūy xa hām'āktux yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix putpu' nūn'ax max xe'ēgnāg? 'Āmhok. 'Ap hitop'ah hām'āktux. Pak mū'āte' pēnāhā Yeyox 'ūxexka', tu' max. ¹⁷ Yā hōmāg mū'āte' pēnāhā'. Yūmūg 'ātak Topa xip pepix pexkox tu', ha ta' xip Yeyox nūnte 'ūgmūg mūtik, hak mū'āte' xupak, Topa te: "Nūhū yā 'ūgkutok pit. 'Āte mō'yāy xe'ēgnāg xexka'." Kaxīy. Hā kaxīy Topa te yāy kutok xexka xe'ēgnāg mīy. ¹⁸ Yā nōm yānmūn xupep'ax te pexkox tu' nūn, ha tak mūg pip yīktix yīmū', tuk mū'āte nōm 'āpak, 'īhā' xip yūmūg xuxyā Yeyox xip. Yā' max xe'ēgnāg.

¹⁹ Hōmā 'ūhittap Topa pupi hām'āktux xop te Topak-tok 'āktux, ha ta hōnhāg mū'āte Yeyox pēnāhā'. Yā Topa pupi hām'āktux xop te kax'āmi hām'āktux xe'e, yā' koit'ah. Yā' xe'e'. 'Āpu nōm hām'āktux 'āpax, ha 'āxop te hāmyūmmūg putup. Kuyānām tat te putat tupmāhā'. Hā kaxīy Topa pupix hām'āktux xop yōg hām'āktux te Topa yōg putat max tupmāhā', yā Topa yōg putat tupmāp-tup, ha mōktu yā Yeyox Kunnix te putpu' nūn nōm hāptup 'īhā'. Māyōnnāg xexka xupep. Hā kaxīy Yeyox xupep putup kamah.

²⁰ 'Āpu hāmyūmmūg xe'e'. Hōmā 'ūhittap tik te Topa pupi hām'āktux, tu hām'āktux kax'āmi Topa yōg tappet tu'. Texīy hām'āktux? 'Ok hām yūmmūg xexka', hu hām'āktux? 'Āmhok. ²¹ 'Ok tikmū'ūn tep-tup, hu Topa pupi hām'āktux? 'Āmhok. Pa Topa te tu' popmāhā hām'āktux, ha Topa Koxuk te' yīygāhā'.

2

¹ Hōmā Topa pupi hām'āktux koit xop te kuxa mām ka'ok xop mūtik yāy kotīnnāhā', tu hām'āktux Topa pupi' hām'āktux, pa yā' koit. Hā kaxīy tikmū'ūn te 'āxop mūtik yāy kotīnnāp-tup, nūy 'āxop pu hāmyūmmūgā', pa yā' koit, tu tikmū'ūn pu hāmyūmmūgāp-tup, nūy tikmū'ūn kuxa mām kuxyā', tu hām'āktux Topa yōg putat yōg hāmyūmmūg 'āktux, pa yā' koit, tu yūmūg xuxyā Yeyox 'āktux kummuk putup. Yeyox te tikmū'ūn pupi' xok, pa nōm te hām'āktux putup, hu: "Yeyox 'ap xe'e'ah." Kaxīy. Hā kaxīy mīy, ha Topa te yōg kummuk mīy'ax hā yānān putup mō'ka'ok. ² Topa te' yānān putup, pa nōm kummuk xop te yāy yōg putat kummuk kopa' mōg, ha tikmū'ūn te nōm pēnāp-tup, hu Topa yōg putat max 'āktux kummuk putup. ³ Nōm tikmū'ūn kummuk te tayūmak putuppax, hu xa yāy yōg hām'āktux hitop yūmmūgāp-tup, xayīy 'āxop tu' pago. Pa Topa te' yūmmūg, hu' hip. Hāpxip kutōgnāg 'īhā Topa te nōm xop yōg hāpxopmā'ax kopit putup, nūy yōg hāpkummuk mīy'ax hā yānān.

⁴ Hōmā 'ūhittap pexkox yōg nū'pok xop te hāpkummuk mīy pexkox tu', ha Topa te yōg hāpkummuk mīy'ax yānān, yā nōm putyōn pexkox kūnāpa', tu nōm xex Hāmgāyāgnāg pēt kopah, yā kanet ka'ok putuk, tu nōm kīy. Yā hāpkoxtap xexka'. Nōm te' hip, yā hāpxip 'īhā Topa te yōg hāpkummuk mīy'ax hā yānān putup. ⁵ Hōmā 'ūhittap, ha ta tikmū'ūn xohix te hāpkummuk mīy kamah, tu Topap-tup nōg. Ha Nōe te tikmū'ūn pu Topa yōg hām'āktux xe'e 'āktux. Pa tikmū'ūn te hāpkummuk mīy kux 'ohnāg, ha Topa te yōg hāpkummuk mīy'ax hā yānān. Yā Topa te' xat, ha kōnāg xexka te hām xexka mō'nīy, ha tikmū'ūn xohix xakix kōnāg kopah. Pa' xakix hok Nōe xix yā xape xohix te' 7. Yā' pip mīpkox kopah, yā mīptut xexka kopah, tu kōnāg yīmū' mōg. Pa tikmū'ūn nōy xohix xakix kōnāg kopah. ⁶ Hōmā 'ūhittap ha ta kōmēn Xonōm yōg tikmū'ūn xohix te Topap-tup nōg xix kōmēn Gōmōg yōg tikmū'ūn xohix te', ha Topa te yōg hāpkummuk mīy'ax hā yānān, ha kuxap te nōm kōmēn tix puk xix yōg tikmū'ūn xohix, ha' xakix. Topa te nōm Topap-tup nōg xop tu' yānān. Hā kaxīy tikmū'ūn te' yūmmūg Topa te tikmū'ūn xohix yōg hāpkummuk mīy'ax yānān putup. ⁷⁻⁸ Yā No te' pēnāhā'. Yā No te yāykotīnnāhā kōmēn Xonōm yōg tikmū'ūn kummuk mūtik. Yā tik max No, tu' pēnāhā tikmū'ūn te' nōy hā xupxetpax, tu' yīpkox 'ohnāg. No te tikmū'ūn yōg hāpkummuk mīy'ax pēnāhā', tu' xupak, hu' kuxa hittup 'ohnāg, yā 'āmnīy xohix hā' kuxa hittup 'ohnāg. Kōmēn yōg tikmū'ūn xohix xakix, yā kuxap te' kix, pa Topa te No xut, ha' xok 'ohnāg. ⁹ Hā kaxīy yūmū'āte' yūmmūg Topa te Topap-tuppax xop mōy'ax hāpkummuk kopah, pa Topap-tup nōg xop kīy'ax, ha mōktu nōm 'āmnīy xupep. Yā tute Topap-tup nōg xop yōg hāpkummuk mīy'ax hā yānān putup. ¹⁰ Hamūn, Topa te tikmū'ūn yōg hāpkummuk mīy'ax hā yānān xexkap-tup, yā nōm tep-tuppax hāpxopmā'ax kummuk, hu' mīy 'ūxohix, tu Topa yōg xat'ax mīy 'ohnāg.

Hā kaxīy nōm te' koit xop, nōm te Yeyox kopa kuxa mām ka'ok xop pu hāmyūmmūgāhā', pa yā' koit, tu hām'āktux ka'ok, pa hāmyūmmūg 'ohnāg, tu yāy xexka pe'paxex, tu pexkox yōg max xop 'āpak 'ohnāg, pa nōm 'āktux kummuk. ¹¹ Nōm te' koit xop 'ūpu'uk, pa pexkox yōg nū'pok xop 'ūka'ok xexka', pa pexkox yōg nū'pok xop te pexkox yōg max xop 'āktux kummuk 'ohnāg. ¹² Xokxop gāy xop te hāmpē'paxex max 'ohnāg, pa' gāy. Ha tikmū'ūn te nōm xak, nūy kix. Hā kaxīy nōm te' koit xop te hāmpē'paxex max 'ohnāg, pa' gāy, ha Topa te' kuxyāp-tup. ¹³ Nōm te' koit xop te tikmū'ūn kummugāhā', ha Topa te nōm tu' yānān putup. Tikmū'ūn te hāpkummuk mīy'ax xaptop, puyīy tikmū'ūn nōm pēnā hok. Pa nōm te' koit xop tep-tuppax hāpkummuk mīy, puyīy tikmū'ūn nōm pēnā'. Nōm te pām māhā 'āxop mūtik, yā 'āxop te pām māhā', nūy Yeyox xok'ax pe'āpaxeh. Yā 'āxop te nōm te' koit xop mūtik yāyhāphup. Nōm te pām māhā 'āxop

mūtik, tu' koit putuppax, ¹⁴ tu 'ün kummuk pēnāpax, tu hāpkummuk mīy'ax putup xūy kux 'ohnāg, tu' kuxa mām pu'uk xop pu hāmyūmmūgā kummuk, ha' kuxa mām koit'ax kopah. Nōm koit xop te tayūmak putup xūy, ha Topa te hām'āktux, hu: “Yā' kummuk nō'om”. Kaxīy. Topa te nōm xūygāp-tup. ¹⁵ Nōm te' koit xop te Topa yōg putat max xak, tu yāy xaxogāhā', yā hāpxe'e yūmmūg 'ohnāg. Hōmā Mana'ām, yā Meot kutok te tayūmak putuppax, tu hāpkummuk mīy, nūy tayūmak pop, ¹⁶ pa Topa te: “Kaxīy hok”. Kaxīy. Yā Topa te Mana'ām yōg yomēn yīgāhā', yīy hām'āktux, hu: “Kaxīy hok”. Kaxīy. Tu Mana'ām hupmāhā'. Mana'ām xip Topa pupi hām'āktux xop kopah, pa' kummak. Hā kaxīy nōm te' koit xop te hāpkummuk mīy, yā Mana'ām putuk.

¹⁷ Tikmū'ün te kōnāg xupup kox tu' mōg, nūy kōnāg 'ūm tat, pa' nak, puxi' tat 'ohnāg. Tikmū'ün te hāmgōy xexka pēnāhā', tu hāmp'e'paxex tex tip-tup. Pa 'āmuuh te hāmgōy xexka xit, ha tex ti 'ohnāg. Hā kaxīy tikmū'ün mōg, nūy nōm te' koit xop yōg hāmyūmmūg 'āpax, pa hāmyūmmūg max 'ohnāg. ¹⁸ Nōm te' koit xop te yāy xexka 'āktux, tu hām'āktux hitop tikmū'ün pu', tu' yūmmūgāhā tikmū'ün te yāy yōg putup'ax mīy, pu' max. Yā' koit, pa tikmū'ün te' xupak, tu' mīy. Yā hōmā tikmū'ün te' kummuk xop nīm, pa hōnhā putpu' mōg. ¹⁹ Nōm te' koit xop te: “Āpu 'ūmīy 'āxop te nōm putup, puyīy 'ūnōy 'āxop xat hok.” Kaxīy. Pa yā' koit. Xuxyā xop te kāmānat xop xatpax. Hā kaxīy tik yōg putup'ax te tik xatpax. Hamūn, nōm te' xat te xuxyā putuk, ha' nōy te' mīypax te kāmānat xop putuk. ²⁰ Hā kaxīy tikmū'ün xohix. Tikmū'ün te yāy putup'ax mīypax, yā' kummuk. Pa hāpxip 'ihā' kuxa mām yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix kopah, ha Yeyox te' kuxa kummuk xit, nūy' yānān tu' kuxa max tat. Pa hāpxip 'ihā putpu' yāy putup'ax mīy. Nōmhā' kummuk xexka'. ²¹ Hamūn, tikmū'ün te Topa yōg putat xe'e hā' mōg 'ohnāg, yā' kummuk miāx. Pa tikmū'ün te Topa yōg putat xe'e hā' mōg. pa' xak, tu' mōg, yā' kummuk xexka'. ²² Yā hām'āktux hittap putuk. Yā hām'āktux hittap, tu: “Kokex yōgmīy, tu putpu' māhā'.” Kaxīy. Tu xe: “Tikmū'ün te xapup pix, pa putpu' xe nō yāy muk putōy hā.” Kaxīy. Hā kaxīy tikmū'ün te hāpkummuk mīy kux, pa putpu' hāpkummuk mīy.

3

Yeyox putpu' nūn putup

¹ Ūkxape xop, hōmā 'āte xa tappet kax'āmi'. Hōnhā 'āte xa' kax'āmi 'ūxeheh nūhū tappet. 'Āte tappet tix kax'āmi', nūy xa hāmyūmmūgā 'ūxeheh, xayīy hāmp'e'āpaxeh xe'e'. ² Hōmā 'ūhittap Topa pupi hām'āktux xop xe'ēgnāg te Topak-tok putpu' nūn'ax 'āktux, ha Yeyox yōg mō'pok xop te 'āxop pu nōm 'āktux kamah, yā Yeyox yōg hām'āktux 'āktux. 'Ātep-tup, xayīy xe nōm pe'āpaxeh. ³ Āpu nū pe'āpaxeh hāmāxap. 'Āpu hāmyūmmūg. 'Āxop te' yūmmūg, hām xexka yōg hāmyāxatamuk xox putox 'ihā' pip putup tikmū'ün kummuk, tu yāy yōg putup'ax kummuk mīypax putup, tu 'āxop kute'ex kummuk putup, ⁴ tu: “Yeyox te hām'āktux xex 'ūputpu' nūn putup. 'Ok kaxīy hām'āktux? Teptu putpu' nūn 'ohnāg? Hōmā Topa te' mīy hām xexka' xix hōnhā', yā 'āmnīy xohix te yāy putuk. 'Ap nūn'ah. 'Ūpip mōnāyxop, tu' xakix, pa' nūn 'ohnāg.” Kaxīy. ⁵ Pa nōm tep-tup'ah, nūy hāmp'e'paxeh max. Hōmā 'ūhittap Topa te' mīy hām xexka', yā kōnāg hā' mīy, tu kōnāg hā' xut, ⁶ tu ta hāpxip 'ihā kōnāg hā hām xexka xohix xexka koxyōy xix tikmū'ün xohix kōnāg hā' kix. Yā Topa te' xat. ⁷ Tu ta' xat putup, tu kuxap hā' koxyōy putup hām xexka xix pexkox yokomak xop. Yā Topa te' hip. Hāpxip 'ihā tute Topap-tup nōg xop yōg hāpxopmā'ax kopit putup, nūy yōg hāpkummuk mīy'ax hā yānān.

⁸ Āpu' xaxok hok nū hāpxop puxet. Hāmyāxatamuk te' 1.000 te 'āmnīy puxet putuk Topa pu', yā Topa pu' yāy putuk. ⁹ Topa te hām'āktux xex Topak-tok putpu' nūn putup. Tikmū'ün te hāmp'e'paxeh hāmyāxatamuk xohix xexka nōg, pa' nūn 'ohnāg. Pe 'āmhok, 'ap xohix'ah. Topa pu hāmyāxatamuk xohix 'ohnāg. Pa Topa te' hip punethok, puyīy tikmū'ün yāy yōg hāpkummuk mīy kux. Tutep-tup'ah tikmū'ün koxyōy.

¹⁰ Pa nôm hăptup mō'năp-tup, ha yŭmŭg xuxyă Yeyox putpu' nŭn putup. Tikmŭ'ŭn te xupxet hip 'ohnăg, tu hămpe'paxex 'ŭnŭn putup'ah xupxet. Hă kaxŭy tikmŭ'ŭn te Yeyox hip putup'ah, tu hămpe'paxex 'ŭnŭn putup'ah. Yă nôm hăptup mō'năp-tup. Tikmŭ'ŭn te' xupak putup hămnŭhŭn xexka', yă' nŭg putup pexkox yokoma' xop, yă măyŭnnăg xohix puk putup, xix măyŭn, xix măyŭn hex, yă' xohix puk putup, ha' nŭg putup hăm xexka xix hăm xexka yŭg hăpxop xohix. ¹¹ Hă kaxŭy 'ŭnŭg putup hăpxop xohix. 'Ăxop te' yŭmmŭg. Texŭy 'ăxop hŭnhă? Putep mŭn mŭy putup hŭnhă? Yă 'ăpu hăpxopmă xe'e, yă Topa putuk. ¹² 'Ăpu Yeyox te putpu' nŭn'ax hip. Topa te yăy kutok putpu nŭ'kutnăp-tup. 'Ăpu hăpxopmă max, puyŭy hăpxip kutŭgnăg 'ihă' nŭ' Yeyox. Yeyox nŭn putup, ha pexkox yokoma' xop puk putup, ha' nŭg putup, yă hămpukpex xexka', ha măyŭn hep pognăm putup, xix măyŭn hex, xix măyŭnnăg xop. ¹³ Pa Topa te hăm'ăktux xex, ha yŭmŭ'ăte nôm hip, yă pexkox yokoma' xop tup hip, xix hăm xexka tup. Yă Topa te' mŭy putup. Ha 'ŭnte tikmŭ'ŭn te hăpxe'e mŭy putup.

¹⁴ 'Ŭkxape xop, 'ăpu Yeyox te putpu' nŭn'ax hip. Pu yă 'ăkuxa tup, nŭy hăpkummuk mŭy hok, yă Topa pu 'ămax, nŭy yăy kix hok Topa mŭtik. ¹⁵ 'Ăpu hămpe'ăpaxeh hŭnhă Topa te' hip, yă 'ap xupep'ah Yeyox hŭnhă. Tute 'ăxop xănăhă'. 'Ăpu 'ŭg hăpkummuk mŭy kux, ha Topa te 'ăkuxa kummuk xit putup, nŭy yănăn, tu kuxa max tat. Yă yŭmŭg taknŭy Paot te nôm hăpxop kax'ămi kamah. Yă Topa te Paot pu nôm yŭmmŭgăhă'. ¹⁶ Paot yŭg hăm'ăktux te yŭgnŭ putuk, tu nôm kax'ămi tappet tu'. Yă' pip hăpxop ka'ok 'ŭyŭg tappet tu', ha tikmŭ'ŭn te' yŭmmŭg mŭ'pu'uk. Pa' pip tikmŭ'ŭn, tu hămyŭmmŭg 'ohnăg, tup-tox kummuk, tu tikmŭ'ŭn pu Paot yŭg tappet yŭmmŭgă kummuk, tu' koit, yă Topa tappet xohix yŭmmŭgă kummuk, tu yăy kuxa măm kux.

¹⁷ 'Ŭkxapexop, 'ăte xa nôm kax'ămi', ha 'ăxop te nôm yŭmmŭg. Pa 'ătix, nŭy hămyŭmmŭg, puyŭy nôm koit xop xa yŭmmŭgă kummuk hok. Pa 'ătix, puyŭy 'ăkuxa măm kux hok. Yă nôm koit xop te Topa yŭg xat'ax mŭy 'ohnăg. ¹⁸ Topa te xa maxnăhă'. 'Ăpu 'ŭtuxhok, puyŭy Topa xa maxnă nŭynă'ămŭg. 'Ăpu yŭmŭg xuxyă Yeyox Kunnix yŭmmŭg nŭynă'mŭg. Yeyox te yŭmŭg kuxa kummuk xit. 'Ăpu yŭmŭ hăm'ăktux, hu: "Yeyox 'ŭmax xe'ėgnăg." Kaxŭy. 'Ăpu yŭmŭ Yeyox Kunnix xexka mŭy hŭnhă, xix' xexka mŭy hămyăxatamuk xohix kux 'ohnăg hă.

Tu ta tu' kux.

YOĀM TE' KUXA MĀM KA'OK XOP PU KAX'ĀMI' I

Hām'āktux te tikmū'ūn hīnnāhā'

¹ 'Ūgmū'āte xa ka'āmi', nūy xa Topak-tok Yeyox Kunnix 'āktux, ha Topa yōg Hām'āktux putuk. Hōmā hāmyāxatamuk xohixnāg 'ihā', 'ap xip'ah hām xexka', xix pexkox, pa nōm Hām'āktux xip tap, yā Topak-tok, hak mū'āte' xupak, xi' pēnāhā', xik mū'āte 'ūgyīm hā' xupit, ha nōm Hām'āktux yā Topak-tok, tu' xohix hīnnāhā'. ² Tu ta tu' xip hām tu, hak mū'āte' pēnāhā', huk mū'āte nōm hām'āktux 'āktux putup, yā' hi xe'ēgnāg, tu' hi kux putup 'ohnāg, tu yūmūg Tak Topa mūtik ti ka'ok, ha yūmū'ā tu' mūg, ³ tu xa hām'āktux, nūy xa hāmyūmmūgā', yāk mū'āte' pēnāhā', tu' xupak, tu xa' xuktux, xayīk mūg kuxa mūtik yā 'ākuxap-xet. Kaxīy yūmūg kuxap-xet yūmūg Tak Topa kuxa mūtik, xik-tok Yeyox Kunnix kuxa mūtik. ⁴ 'Ūgmū'āte tappet mīy, nūy 'ākuxa hittupmā', ha mōktu yā hittup xexka'.

Tu Topa te hāptupmāhā' āktux

⁵ Kunnix tek mū'ā hām'āktux, hak mū'āte xa' xuktux, hu: Māyōn te hāptupmāhā', tu 'āmnīy koxtap nōā', hā kaxīy Topa yā max xe'ēgnāg, tu hāpxopmā kummuk 'ohnāg. ⁶ Tikmū'ūn te: "Ūgkuxap-xet Topa kuxa mūtik," kaxīy, tu hāpxopmā kummuk pax, puxix tu mō'āmā', tu yā' koit. ⁷ Tikmū'ūn te hāpkumep hāptup 'ihā, puxix putat pēnā max, ha' nōy xop xohix te' yōg hāpxopmā'ax pēnāhā'. Hā kaxīy yūmū'āte hāmyok mīy, Topa putuk yūmū'āte hāmyok mīy, kopxix yūmūg kuxap-xet, ha Topak-tok Yeyox Kunnix yūmūg pupi' xok tap, tu yāy hep 'āta nū'nāhā', nūy yūmūg kuxa tupmā, ū yūmūg kuxa tu max.

⁸ Hu: "A 'āte hāpkummuk 'ūm mīy'ah," kaxīy, kopxix yā' koit, 'ap hāpxe'e 'āktux'ah. ⁹ Pa yūmū'āte yāy hāpkummuk mīy'ax 'āktux, xix Topa pu' xuktux, puxix Topa' mīy'ax kummuk xaxogā', pu tu kux, Topa te hām'āktux xex hah, tu hāmyok mīy, nūy yūmūg kuxa kummuk tupmā', 'ū kuxa tu max. ¹⁰ Yūmū'āte: "Yāk kuxa max. 'Āte hāpxopmā kummuk 'ohnāg," kaxīy, kopxix yā' koit, yā Topa te' koit 'āktux, tu Topa pu yūmūg yīpkox 'ohnāg.

2

Kunnix te yūmūg mōgnīynām

¹ 'Ūgkutok xop, 'āte nū mīy tappet, xayīy 'āxop hāpkummuk mīy hok. Yūmūg 'ūm te hāpkummuk mīy, puxix Yeyox Kunnix te hāmyok mīy pax, tu yūmūg Tak Topa pu hām'āktux, yūmūg pupi hām'āktux, ² ha Topa te yūmū yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogāhā', yā Kunnix xok yūmūg pupi', nūy hāpkummuk mīy'ax xaxogā', pu tu kux. Ya' hep xop xohix yōg hāpkummuk mīy'ax xaxogāhā' kamah.

³ Topa yōg xat'ax pu yūmūg yīpkox pi', kopxix yūmūg Topa yūmmūg, tuk kuxa mām. Yā Topa yūmmūg xe'e'. ⁴ Tikmū'ūn te: "Āte Topa yūmmūg," kaxīy, pa' yōg xat'ax pu' yīpkox hok, puxix yā' koit, tu hāpkohe mīy. ⁵ Tikmū'ūn 'ūm te Topa yōg hām'āktux pu' yīpkox pi', puxix Topa mō'yāy xe'ēgnāg, hā kaxīy yūmūg kuxap-xet 'ūkuxa mūtik. ⁶ Tikmū'ūn te: "Ūgkuxap-xet Topa kuxa mūtik," kaxīy, pūyā mōg, nūy hāpxopmā max, nūy Yeyox Kunnix yōg hāpxopmā'ax tat.

Tu' xat'ax tup 'āktux

⁷ Ūkxape xop: 'Ūxat'ax hittap 'āte xa kax'āmi'. Yā hōmā tikmū'ūn te xa' xat'ax 'āktux, tu xa hām'āktux hāmāxap. ⁸ Pa kama' tup 'ūxat'ax. Yā Kunnix te' yūmmūgahā', 'ihā tu hāpxopmā max. Yā' xohix te' pēnāhā', tu' hittup. Yā 'āmnīy tox kux putuk. Kunnix nūn, tu hāpxopmā max, tu yā hāptup koa putuk. Yā māyōn xupep, tu hām xexka xohix tupmāhā', ha kaxīy Kunnix nūn, tu hāmmax yūmmūgāhā', tu hāmmaxnāhā', ha mōktu 'āxop kama te hāpxopmā max.

⁹ Tikmū'ūn te: “'Āte hāpxopmā max,” kaxīy. Yāy xapep-tupnōg, puxix yā hitop tu hāpxopmāhā', tu tikmū'ūn nōy putuk, nōm te 'āmnīy koxtap hā hāpkumep, tu hāmpēnā 'ohnāg, xix hāmyūmmūg 'ohnāg, tu yā yāy mō'āmā'. ¹⁰ Tikmū'ūn te xapep-tup pax, puxix hāmyūmmūg, tu' nōy mō'nīynām, puyīy hāpxopmā max, tu' kummugā 'ohnāg. Tu tikmū'ūn nōy putuk, nōm te hāptup 'ihā hāpkumep. Tu hāmpēnā max, nūy nōy mōgā max. ¹¹ Tikmū'ūn te' xapep-tup nōg, puxix tu tikmū'ūn nōy putuk, nōm te yāyxaxok hāpkoxtap kopah. Tu hāmpēnā 'ohnāg, tu tik pa hok putuk, tu hāmyūmmūg 'ohnāg.

¹² Ūgkutok xop: 'Āte xa kax'āmi', hu: Yā Kunnix te 'ōg hāpkummuk mīy'ax xaxogāhā', pu tu kux. ¹³ 'Ātak mūnōm xop: 'Āte xa kax'āmi', 'āxop te yūmūg xuxyā yūmmūg hah, ha' xiptap, 'ihā Topa te hām xexka mīy, ha 'āxop te nōm yūmmūg. 'Ātuk tup xop: 'Āte xa kax'āmi', 'āxop te hāpkummugā'ax kuxyāhā.

¹⁴ Ūgkutok xop: 'Āte xa kax'āmi', 'āxop te yūmūg Tak Topa yūmmūg hah, 'Ātak mūnōm xop: 'Āte xa kax'āmi', 'āxop te yūmūg xuxyā yūmmūg hah, ha' xip tap, 'ihā Topa te hām xexka mīy. 'Ātuk tup xop: 'Āte xa kax'āmi', 'āxop ka'ok hah. Topa yōg hām'āktux te 'ākopa' xip, ha 'āxop te hāpkummugā'ax kuxyāhā'.

¹⁵ Topa hā' puknōg xop tep-tup nōg, yīy nōm pu 'ayīpkox hok, xi' yōg hāpxop putup hok. 'Āxop te 'ānōy yōg hāpxop putup xūy, hu ta yūmūg Tak Topap-tup hok. ¹⁶ Topa hā' puknōg xop te hāpxopmā kummuk, yā' yōg hāpxopmā'ax xohix te: yāy yōg putup'ax kummuk mīy, xi' nōy yōg hāpxop putup, xix hāpxop nū'xok, nūy yāy xexkānā'. Yā' xohix te Topa hā' puknōg xop yōg hāpxopmā'ax, 'ap pekkox yōg'ah. ¹⁷ Ha hām xexka nōg putup, xi' yōg hāpxopmā'ax xohix nōg putup, pa tikmū'ūn te Topa pu hāpxopmā max, xix nōm pu' yīpkox pi', puxix tu hi xe'e kux 'ohnāg.

Tikmū'ūn te Kunnix hā' puknōg

¹⁸ Ūgkutok xop: Hāmyāxatamuk xohix xox putox te mō'nāp-tup. Tikmū'ūn te xa hām'āktux, ha hām'āpak, yā tik gāy xexka nūn, tu Kunnix tu' gāy, ha hōnhā tik gāy xop punethok, nōm te Kunnix tu' gāy, ha taxīy yūmū'āte' yūmmūg: Yā hāmyāxatamuk xohix xox putox. ¹⁹ Nōm Kunnix tu' gāy xop te yūmū'ā nīm, 'ūpuknōg tu', 'ūkuxa mām xet tu'. Pax pu yūmū yōg, puxix yā tu pip ka'ok. Pa' mōg, nūy mōy 'ūxohix pu' mūg, yā yūmū'ā hā' puknōg.

²⁰ Kunnix te Topa Koxuk nū'kutnāhā 'āxop hah, ha 'āha yīxoho', tu xa hāpxe'e yūmmūgāhā'. ²¹ 'Āte xa kax'āmi', 'āxop te hāmyūmmūg hah, yā' koit'ax te hāpxe'e hā' puknōg, tu yāy putuk 'ohnāg.

²² Ū 'ūm te' koit? Tute' koit, nōm te: “Yeyox mūn 'ap Kunnix'ah, Topa te Yeyox yāy'kutnā 'ohnāg,” kaxīy. 'Ōhōm Yeyox tu' gāy, tu Topa yā Yeyox hā' Tak 'āktux hok, tu Yeyox yā Topa hāk-tok 'āktux hok, tute' koit tu hām'āktux. ²³ Tikmū'ūn te Topak-tok 'āktux hok, puxix kamah 'Ātak 'āktux hok, ha tikmū'ūn te Topak-tok putup, puxix tu' Tak putup kamah.

²⁴ Yīy hām'āktux'ax hittap xeh 'ākuxa kopah, nūy 'āhi xe'ēgnāg Topa yūmūg Tak mūtik, xik-tok mūtik, tu' kuxap-xet Topa kuxa mūtik, xik-tok kuxa mūtik. ²⁵ Yā Kunnix mūn te yūmū'ā hām'āktux xex, tu yūmūg xohix hīnnāp-tup xe'ēgnāg, 'ūg pip Topa yīkāgnāg pekkox tu'.

²⁶ 'Āte xa kax'āmi', puyīy tikmū'ūn xa mō'āmā hok. ²⁷ Kunnix te Topa Koxuk yīxōnnāhā 'āxop hah, ha tikmū'ūn 'ūm te xa hāmyūmmūgā hok. Yā Topa Koxuk mūn te 'ākopa' xip, tu xa hāmyūmmūgāhā', tu Topa yōg hām'āktux xohix yūmmūgāhā', tu xa hāpxe'e yūmmūgāhā', yīy hāmyūmmūgā'ax pu 'īpkox pi', nūy Kunnix kuxa mūtik 'ākuxap-xet.

²⁸ Ūgkutok xop: Ya hamūn. Kunnix kuxa mūtik 'ākuxap-xet, hu ta kuxānōg hok, 'ihā Kunnix te putpu' nūn, yīy yāyhāhup hok, 'ap yāy 'ūm xaptop putup'ah. ²⁹ Kunnix te hāmyok mīy, yīy yāy yōg tikmū'ūn te hāmyok mīy kamah, yā Topap-tok xop nō'ōm. Yā' max 'āxop te hāmyūmmūg.

3

Tu Topak-tok xop 'āktux

¹ Topa te mōg yūmūg yāy xe'ēgnāg, tu mōg yāy xe'ēgnāg, hu yūmūg 'āxet'ax mīy Topak-tok xop. Yā Topa hā yūmū'ā kutok xop xe'e'. Topa hā' puknōg xop te yūmūg putup nōg, Topa mūn yūmmūg 'ohnāg tu'. ² Ūxape xop: Hōnhā Topa hā yumūg kutok xop, ha yūmūg xuxyā nūn, kopxix yūmūg yāy yānān 'ūtup'ax, ha xīy 'a yūmū'ātep yūmmūg'ah, pa Kunnix nūn, kopxix yūmūg yāy yānān, nūy Kunnix putuk, yūmūg xuxyā xe'e pēnāp-tup tu'. ³ Ha tikmū'ūn te Kunnix nūn'ax hip, tu' xak, nūy hāpxopmā max, nūy Kunnix yōg hāpxopmā max tat.

⁴ Tikmū'ūn te Topa yōg xat'ax pu' yīpkox hok, puxix tu hāpkummuk mīy. Yā hāpkummuk mīy, 'ihā' xat'ax tu yīpkox 'ohnāg. ⁵ Kunnix nūn, nūy yūmū yōg hāpkummuk mīy'ax kuxyā', tu hāpkummuk mīy 'ohnāg. Yā 'āxop te' yūmmūg tap, ⁶ yīy tikmū'ūn kuxap-xet Kunnix kuxa mūtik, puxix tu hāpxopmā max, tu 'a hāpkummuk mīy pax'ah. Pa tikmū'un te hāpxopmā kummuk pax, puxix Kunnix pēnā hok, xi' yūmmūg hok kamah.

⁷ Ūgkutok xop: 'Ōg pa 'āti', puyīy tikmū'ūn xa mō'āmā hok. Tikmū'ūn max te hāmyok mīy, ha kaxīy Kunnix te hāmyok mīy. ⁸ Tikmū'ūn te hāpxopmā kummuk pax, puxix Hāmgāyāgnāg yōg, yā Hāmgāyāgnāg te hāpxopmā kummuk tap. Topa te hām xexka mīy, 'ihā Hāmgāyāgnāg te hāpkummuk mīy tap. Ha Kunnix nūn, nūy Hāmgāyāgnāg yōg hāpxopmā'ax nōā', pu tu nōg.

⁹ Topa Koxuk te Topak-tok xop ka'ogāhā', puyīy hāpxopmā kummuk hok, Topak-tok xop tu'. ¹⁰ Topak-tok xop xix Hāmgāyāgnāg kutok xop 'ap yāy putuk'ah. Yā Hāmgāyāgnāg kutok xop te hāpkohe mīy, tu' nōy putup hok.

Tu yāy putup pax 'āktux

¹¹ 'Āxop te hām'āktux hittap 'āpak, hu: "Ūyā yūmūg xohix yā yāy putup pax." Kaxīy. ¹² Tik hittap Kāyīy te yāy taknōy 'Ameo putex. 'Ānōy putex hok, nūy Kāyīy putuk hāpxopmā hok. Ha Hāmgāyāgnāg xop yōg, tu yāy taknōy putex. Tep tu Kāyīy tep-tex? Yāy kūmīy'ax kummuk tup-tex, 'ūtaknōy te hāpxopmā max, yīy Kāyīy tep-tex.

¹³ Ūxape xop: Topa hā' puknōg xop te 'āp-tup nōg, pāyā 'ākuxānōg hok. ¹⁴ Hōmā yūmū'āte hāpxopmā kummuk pax, pāyā Kunnix te yūmūg kuxa hīnnāhā', yīy yūmūg nōy putup pax xexka nōmhā. Yā taxīy hā yūmūg yāy kuxa hi'ax yūmmūg. Tikmū'ūn te' nōy putup hok, puxi' kuxa hi 'ohnāg. ¹⁵ Tikmū'ūn te' xapep-tup hok, puxix tu kuxa kopap-tex, ha tikmū'ūn tep-tex, puxix tu kuxa hi 'ohnāg. ¹⁶ Ha yūmū'āte putup pax yūmmūg. Yā Kunnix xok yūmūg pupi', nō yūmūg yāy xe'ēgnāg, tu yūmū'ā tu' xok, 'ūyā yūmūg xape pupi xakix kamah! ¹⁷ Ūptexop xexka te' nōy hok 'ūm pēnāhā', tu hāpxop 'ūm hōm hok, 'ūkuxa ka tu', puxip-texop te Topa 'ūm putup pax 'ohnāg. ¹⁸ Ūgkutok xop: 'Āxop te 'ānōy putup, ha hāpxopmā max, nūy 'āyīy'ax hāp-tup puxet hok. Pa hāpxopmā max, nūy 'ānōy hā 'ātehet, nūy tup-tup pax xe'e'.

Tu kuxānōg hok Topa keppa 'āktux

¹⁹ Hā kaxīy yūmū'āte hāmyūmmūg, yāy yōg hāpxopmā'ax max hā yūmū'āte hāmyūmmūg. Yā yūmūg mūn Topa yōg, hu yūmūg kuxa mām ka'ok Topa kopah. ²⁰ Yūmū'āte yāy kuxa yīkopit, tu yā yāy kupex, puxix Topa hāmyūmmūg, nūy yūmūg kuxa tu yūmmūg kamah. ²¹ Yūmūg kuxa yā yāy kupex hok, kopxix yūmūg mōg yāy nīynām, nūy Topa keppa' pi', nūy nōm pu hām'āktux, nūy yūmūg kuxānōg hok. ²² Topa pu yūmūg yīpkox pip, yīy ta yūmūg xat, 'ū hāpxopmā max, hu Topa tu' xak, 'ū yūmū'ā hāpxop 'ūm popmā', ha' popmāhā'. ²³ Ha Topa te' xat, hu: "Ākuxa mām 'ūgkutok Yeyox Kunnix kopah," kaxīy. Tu xe: "Āpu 'āxohix yāy putup pax," kaxīy. Yā kaxīy Kunnix te yūmū'ā xat tap. ²⁴ Tikmū'ūn yīpkox pi', puxix tu kuxap-xet Topa kuxa mūtik, xix Topa kuxa nōm mūtik kuxap-xet, tu yāy Koxuk yīxonnhā', pu yūmū'ā hāmyūmmūgā'.

4

Tu' Koxuk xe'e 'āktux, xi' koxuk te mō'āmā'ax 'āktux

Tu' Koxuk xe'e 'āktux, xi' koxuk te mō'āmā'ax 'āktux

¹ Tikmū'ūn punethok te: “Topa Koxuk tek kopak xip,” kaxīy. Nāy, 'āpu nōm xop yīkopit, nūy hāmyū mmūg. Pe yā Topa Koxuk xe'e te nōm kopa' xip. Yā tikmū'ūn punethok te hām'āktux max, pa Topa pupi hām'āktux'ah. Yā mō'āmā'! ² Hā kaxīy 'āxop te' kopit'ax, hu: Tikmū'ūn te Yeyox Kunnix 'āktux, tu Yeyox yā tikmū'ūn kutok 'āktux, puxix Topa Koxuk xip nōm xop kopah. ³ Pa nōm tikmū'ūn te hām'āktux hok, tu: “‘Ap tikmū'ūn kutok xe'e'ah,” kaxīy, puxix Topa Koxuk 'ūkopa tu xip 'ohnāg. 'Āmhok. Pa' koxuk puknōg te' kopa' xip, nōm te Yeyox tu' gāy. Hōmā tikmū'ūn te' koxuk puknōg nūn'ax 'āktux, ha hōnhā hām xexka tu' xip.

⁴ 'Ūgkutok xop: Yā 'āxop Topa yōg, hu hām'āktux hā mō'āmā'ax xop kuxyāp-tup. Yā Topa Koxuk te 'ākopa' xip, tu' ka'ok xe'ēgnāg, ha' koxuk puknōg pu'uk. ⁵ Topa hā' puknōg xop te yāy yōg hāpxopmā'ax 'āktux, ha yāy yōg xape xop te hām'āpak, tu Topa hā' puknōg xop hā' xape, hu hām'āpak. ⁶ Pāyā yūmūg mūn Topa yōg. Tikmū'ūn te Topa yūmmūg, puxix yūmū yōg hām'āktux 'āpax, ha tikmū'ūn te Topa yūmmūg hok, puxix hām'āpak hok. Ha kaxīy yūmū'āte Topa Koxuk yūmmūg, xi' koxuk te mō'āmā'ax yūmmūg kamah.

Topa te tikmū'ūn mō'yāy xe'ēgnāg 'āktux

⁷ 'Ūkxape xop: 'Ūyā yūmūg yāy putup pax, yā Topa te yūmūg ka'ogāhā', 'ū xape putup pax. Tikmū'ūn te' xape putup pax, puxix yā Topak-tok, tu Topa yūmmūg. ⁸ Tikmū'ūn tep-tup pax hok, puxix Topa yūmmūg hok, yā Topa te mō'yāy xe'ēgnāg. ⁹ Tu yūmūg yūmmūgāhā', tu tak-tok puxehnāg nū'kutnāhā', tuk-tok puxehnāg nū'kutnāhā' hām xexka tu', pu yūmūg pupi tu' xok, nūy yūmūg kuxa hīnnā xe'ēgnāg. ¹⁰ Ha Topa te yūmūg mōg yāy xe'ēgnāg. 'A yūmū'āte Topa 'ūm mō'yāy xe'ēgnāg'ah. 'Āmhok. Pa Topa te yūmūg mōg yāy xe'ēgnāg, huk-tok nū'kutnāhā', pu yūmūg pupi tu' xok, hak-tok xok, nūy yūmū yōg hāpkummuk mīy'ax xohix xaxogā', pu tu kux.

¹¹ 'Ūkxape xop: Topa te yūmūg mōg yāy xe'ēgnāg, 'āpu yūmūg kamah yāy putup pax. ¹² 'A tikmū'ūn te Topa 'ūm pēnā xet'ah. Yūmūg yāy putup pax, puxix Topa yūmūg kuxa hā yā tu kuxap-xet, ha mōktu yā mō'yāy xe'ēgnāg. ¹³ Hā kaxīy yūmūg kuxa mām ka'ok, 'ūyīy kuxap-xet Topa kuxa mūtik. Yā Topa te yūmūg kopa' xip, tu yāy Koxuk xe'ēgnāg yīxōnnāhā', yūmū'ā'. ¹⁴ Hak mū'āte Topak-tok pēnāhā'. Yā Topa tek-tok nū'kutnāhā' hām hah, pu Topa hā' puknōg xop pupi tu' xok. ¹⁵ Tikmū'ūn te Yeyox Kunnix yā Topak-tok 'āktux, puxix Topa kuxa nōm mūtik kuxap-xet. ¹⁶ Yā yūmū'āte Topa yōg mō'yāy'ax yūmmūg, ha yūmūg mōg yāy xe'ēgnāg, ha yūmūg kuxa mām ka'ok nōm kopah.

Topa mūn mō' yāy'ax xe'ēgnāg, ha tikmū'ūn te' nōy putup pax, puxix tu kuxap-xet Topa kuxa mūtik, ha Topa kuxa te nōm mūtik kuxap-xet 'ūyānān tu'. ¹⁷ Topa te mōg yāy xe'ēgnāg, tu mōktu yūmūg kuxa kopa' xip ka'ok, ha yūmū'āte mōg yāy nīynām. Ha hāptup xe'e mō'nāp-tup, 'īhā Kunnix xe'e te putpu nūn, nūy hep xop xohix yōg hāpxopmā'ax kopit. 'Ūyā yūmūg hāpxopmā max, Kunnix te hāpxopmā max putuk! ¹⁸ Tikmū'ūn te' nōy putup pax, puxix tu' yīpkutuk hok, tup-tup pax, hu' yīpkutuk hok. Tikmū'ūn te' nōy yīpkutuk, puxip-tup kutōgnāg, tu' gāy'ax yīpkutuk, hu' kuxa xūy.

¹⁹ Topa te yūmūg mōg yāy xe'ēgnāg hāmāxap, yīk-nāy tu yūmū'āte Topap-tup pax. ²⁰ Tikmū'ūn te: “‘Āte Topap-tup pax,” kaxīy, tu' xape 'ūm nōy putup nōg, puxi' koit. Tikmū'ūn te' nōy pēnāhā', tup-tup hok, puxix Topap-tup hok kamah. 'Ap pēnā xet'ah. ²¹ Yīy Kunnix te yūmūg xat, hu: “Tikmū'ūn te Topap-tup pax, puxi' xape putup pax kamah,” kaxīy.

5

Tute' gāy xop kuxyā 'āktux

¹ Tikmũ'ün kuxa mãm ka'ok Yeyox Kunnix kopah, tu yã Topa yög hãmyäyikutnã'ax yũmmũg, puxix nõm tikmũ'ün Topa hãk-tok. Tikmũ'ün te' Tak 'üm putup pax, puxik-tok xop putup pax kamah. ² Yũmũ'ãte Topap-tup pax, tu 'õg xat'ax mĩy, hu Topak-tok xop putup pax kamah, tu' yũmmũg. ³ Tikmũ'ün te Topap-tup pax, tu tu' yĩpkox pip, 'ap xat'ax ka'ok'ah, yũmũg mõg yãy xe'ëgnãg hah. ⁴ Yã Topak-tok xop te' gãy xop kuxyãp-tup, yũmũg kuxa mãm ka'ok, puxix Topa hã' puknõg xop kuxyãp-tup. ⁵ 'Ü 'üm te' kuxyãp-tup? Nõm xop kuxa mãm ka'ok Yeyox kopa xop, tute' kuxyãp-tup, nõm te hãmyũmmũg, yã Yeyox mũn Topak-tok.

Tu Yeyox Kunnix 'ãktux

⁶ Tu' nũn, hap-tox pix kõnãg hã, ha' hep 'ãta nũ'nãhã'. 'Ûp-tox pix, 'ĩhã Topa te yãy kutok 'ãktux, ha yũmũg pupi' xok, 'üyiy yũmũ'ã Topa hã kutok xop kamah. Ha Topa Koxuk te: "Hamũn! Yã hãm'ãktux xe'e!" kaxiy. ⁷⁻⁸ Yeyox Kunnix yã Topak-tok xe'ëgnãg. Topa Koxuk te yũmũg kuxa kopa hãmyũmmũgãhã, 'üyiy hãmyũmmũg, xix Yeyox putox pix, 'ĩhã Topa te hãm'ãktux, xix Yeyox te yũmũg pupi' xok, nũy yũmũg kuxa kummuk xit, nũy tu kuxa maxnã', yã hãpxopmã'ax 3 hã yũmũg kuxa mãm ka'ok Yeyox Kunnix kopah. ⁹ Tikmũ'ün te hãm'ãktux, kopxix yũmũg xupax, ha Topa te hãm'ãktux, kopxix yũmũg yĩpkox pi', hãpxe'e 'ãktux hah, ha Topa te Yeyox yã yãy kutok 'ãktux. ¹⁰ Tikmũ'ün kuxa yũm ka'ok Topak-tok kopah, puxix yãy kuxa tu: "Hamũn!" kaxiy. Tikmũ'ün kuxa yũm hok, puxix tu Topa te yã' koit 'ãktux, Topa yög hãm'ãktux pu' yĩpkox 'ohnãg hah, ha Topa te: "Yeyox mũn yã 'ũgkutok xe'e!" kaxiy. ¹¹ Tu xe: "ãte 'ãkuxa hinnã xe'ëgnãg, 'ũgkutok hã 'ãkuxa hinnãhã, ha 'ãhi kux 'ohnãg," kaxiy. ¹² Topak-tok te tikmũ'ün mütik tihĩ', puxix tu kuxa hi xe'e', ha tikmũ'ün mütik ti hok, puxix tu hi 'ohnãg.

Tu' hi xe'ëgnãg, ha' kux 'ohnãg 'ãktux

¹³ 'ãte xa kax'ãmi', nũy xa hãmyũmmũgã'. 'ãxop kuxa mãm ka'ok Topak-tok kopah, tu 'ãkuxa hi xe'ëgnãg. ¹⁴ Topa keppa yũmũg pip, tu' yĩpkutuk 'ohnãg. tu Topa tu' xak, pu hãpxop 'üm hõm, 'üyiy yũmũg hãpxopmã max, puxix yũmũ'ã' hõm. ¹⁵ Yũmũ yög hãm'ãktux 'ãpak hah, hu yũmũ'ã' hõm putup.

¹⁶ Pëyã tikmũ'ün te' xape pënãhã', ha hãpkummuk mĩy miax, yiy Topa te' xüygãp-tup, pãyãp xok putup'ah. 'ãpu Topa tu' xax, pu 'ãxape hĩnnã', puyiy tu' xok hok. Yã hãpkummuk miax. Pëyã' xape te hãpkummuk xexka mĩy, püyã Topa tu' xax hok, puyi' hĩnnã'. Yã' xok putup. ¹⁷ Hãpkummuk mĩy'ax xohix te yãy pu hãpkummugãhã', pa 'ap xohix tep-tex'ah.

¹⁸ Topak-tok xop 'ap hãpxopmã kummuk pax'ah, Topak-tok te' pënã max hah, yiy Hãmgãyãgnãg te' kummugã hok, ha yũmũ'ãte' yũmmũg.

¹⁹ Yã yumũ' mũn Topa yög, ha Hãmgãyãgnãg te Topa hã' puknõg xop xat.

²⁰ Yã Topak-tok nũn tap, tu yũmũ'ã hãmyũmmũgãhã', 'üyiy yũmũg Topa xe'ëgnãg yũmmũg. Topa kuxa mütik yũmũg kuxap-xet, xik-tok Yeyox Kunnix kuxa mütik yũmũg kuxap-xet. Yã Topa xe'ëgnãg, tu yũmũg kuxa hĩnnãhã xe'ëgnãg.

²¹ 'Ügkutok xop: Topa 'üm komut nĩm! Nõm pu nũ'ãktetex hok! Tu ta tu' kux.

YOĀM TE 'ŪN KUXA YŪM KA'OK'AX PU KAX'ĀMI' II

¹ 'Ūgmūn yā tik pēnā max'ax, tuk xape hex pu kax'āmi', xik xape kutok xop pu kax'āmi', 'āte nōm putup pax xe'e'. 'Ak puxet'ah. Yā tikmū'ūn te hāmyok mīy, tu 'āp-tup pax kamah. ² 'Ūgmū'āte 'āp-tup pax, hāpxe'e tek mū kuxa kopa' xip hah. Yā' xip ka'ok mō kuma' mōg.

³ Pūyā yūmūg Tak Topa xa hāmmāxnā', xix ākuxa ka', xix 'ākuxa māmā'. Pūyāk-tok Yeyox Kunnix mūtik xa hāmmāxnā', xi mō'āyāy xe'ēgnāg, hāmyok mīy tu'.

Tu hāpxe'e 'āktux, xix yāy putup pax 'āktux

⁴ Tikmū'ūn te 'āxop 'āktux, yā 'āk-tok te hāmyok mīy, ha tikmū'ūn te' xuktux, ha kaxīy yūmūg Tak Topa te yūmūg xat, yīk kuxa hittup. ⁵ 'Ūkxape hex, 'ūyā yūmū yāy putup pax. Yā Topa te' xat tap, 'ūyā yūmūg yāy putup pax. ⁶ Tikmū'ūn te' nōy putup pax, puxix Topa yōg xat'ax mīy. Yā 'āte xe' xat'ax 'āktux, hu: “'Ūyā yūmū yāy putup pax mōg kumak mōg,” kaxīy.

⁷ Tikmū'ūn punethok te' nōy pu mō'āmā', tu hāpxexka xohix tu' pip. Tu Yeyox Kunnix 'āktux, hu: “'Ap tikmū'un kutok xe'e'ah,” kaxīy. Yā Kunnix tu' gāy xop, tu yā' koit. ⁸ 'Ōg pa 'āti', ka 'āhām'ax xaxok, puyīy pexkox yōg hāpxop hā Topa xa pago.

⁹ Kunnix te hāmyūmmūgāhā', yā' puxi', pa tikmū'ūn te hāmyūmmūg putup xūy, hu yāy pu hāmyūmmūg'ax puknōg yūmmūgāhā', puxix Topa nōm tikmū'ūn mūtik tu ti hok. Pa tikmū'ūn te hāmyūmmūg'ax 'āpax, puxix Topa nōm mūtik 'ati', hak-tok te nōm mūtik tihi'. ¹⁰ 'Āha tikmū'ūn nōy mōg, tu Kunnix yōg hām'āktux xe'e yūmmūgā hok, yīy ta 'āpet tu' xānā hok, pu mō'xip, xix hāmmāxnā'ax 'āktux hok, nūy: “Pūyā Topa 'ākuxa yumā,” kaxīy. 'Ūxuktux hok. ¹¹ Yā tikmū'ūn te' kummuk xop pu hāmmāxnā'ax 'āktux, puxi' kummuk xop mūtik hāpkummuk mīy.

Tu hām'āktux kux

¹² 'Āte xe xa hām'āktux putup, pa kax'āmi'ax hā 'āte 'ap hām'āktux putup'ah xa'. 'Ūgmōg putup 'āha, nūy xa hām'āktux, xa 'āxop yānān tu 'ā hām'āktux, 'ūyīy yūmūg kuxa hittup xexka'.

¹³ Topa te 'āxape hex yāy kutnāhā', hak-tok xop te xa 'āneo. Tu ta tu' kux.

YOĀM TE' XAPE 'ĀXET'AX GAX PU KAX'ĀMI' III

¹ Ūgmūn yā tik pēnā max'ax, tuk xape Gax pu kax'āmi', 'āte nōm putup pax xe'e'.

² 'Ūkxape', 'āte Topa tu' xak tap, puyīy xa hāmmaxnā', xayīy 'ākuxa hittup putuk 'āhittup. ³ Yūmūg xape nūn, tu 'āmūn 'āktux, hak kuxa hittup xexka', hak xape te xate hāpxopmā max 'āktux, xix xate hāpxaxok hok 'āktux, xix xate hāmyok mīy 'āktux, ⁴ yīk kuxa hittup, 'āmūn tek mūn hā 'ūgkutok tu'.

Tu Gax 'āktux max

⁵ Ūkxape: Yūmūg xape pu 'āhām max, xix yūmūg xape puknōg pu 'āhām max kamah. ⁶ Ha 'āmūn 'āktux, 'ihā' kuxa mām ka'ok xop yāykoṭinnā' pip, xix xate 'āxapep-tup pax 'āktux. Hōmhā 'āte xa' xak, xa nūhū 'āxape xop mō'nīynām, pu xe' mōg, nūy hām'āpak'ax max 'āktux, 'āhittup hah, nūy 'āhā 'ātehet, nūy Topa kuxa hittupmā'. ⁷ Yā Kunnix pu' hām, tu hāpkumep, nūy hām'āpak max'ax 'āktux, tu tikmū'ūn kuxa mām hok xop tu tayūmak pop 'ohnāg. ⁸ Yīy yūmū'āte nōm 'a tet'ax, nūy nōm xop mūtik yūmūg pupi' hām, nūy hām'āktux xe'e 'āktux hāpxexka nōy tu'.

Tu Niot 'āktux, xix Nemēn 'āktux

⁹ Hōmā 'āte tappet kutōgnāg mīy, tu 'āxop kuxa mām ka'ok xop ha mō'kutnāhā', pa Niot tep-tup nōg, yāy pe'paxex xexka tu', tu 'āxop xat putup, ¹⁰ yīy 'āhak mōg, tu mōktuk xupep, tu Niot pu hām'āktux putup, tu' yōg hāpxopmā'ax 'āktux putup. Yāk mūg 'āktux kummuk, tu' koit xexka', Tu hāpxopmā kummuk kamah, tu' xape xop 'ap xānā'ah, nūy pet tu mō'xip. Tu' xat hok kamah, pu yāy xape nōy xānā hok, ha' mīy, puxix' xat hok, pu yāykoṭinnā tu' xip hok 'ūxape xop mūtik.

¹¹ Ūkxape,: 'Ānōy yōg hāpxopmā'ax max tat, tu hāpxopmā'ax kummuk kuxyā'. Yā Topa yōg xop te hāpxopmā max, pa tikmū'ūn te hāpxopmā kummuk, 'ap Topa 'ūm pēnā xet'ah.

¹² Ūxohix te Nemēn 'āktux max, ha hāmyok mīy, yīg mū'āte' xuktux max, ha xate' yūmmūg, yāg mū'āte hām'āktux xe'e'.

Tu 'āneo hōm

¹³ 'Āte xa hāpxopmā'ax xohix 'āktux'ax, pa tappet tu 'āte' mīy putup'ah, ¹⁴ Hu 'āte' hip, nūy 'āpēnā', 'ihā xa hām'āktux putup.

¹⁵ Pūyā Topa 'ākuxa yūmmā'. Yūmūg xape xohix te 'āneo. 'Āte yūmūg xape xop xaxok 'ohnāg, nōm xop te 'āmūtik pip. Hu xa' xak, xak mūn 'āktux, nūy yūmūg xape xohix pu' xuktux. Tu ta tu' kux.

YOT TE' KUXA MĂM KA'OK XOP PU KAX'ĂMI'

¹ Ūgmün Yot, Yeyox Kunnix pu 'äte hăpxopmăhă', yă Tiak hăk taknōy, tu xa kax'ămi', Topa te 'ăxop xănăhă hah, ha Topa yūmūg Tak te mō'ăyăy xe'ėgnăg, xix Yeyox Kunnix te 'ăpēnănă' xip, nūy 'ăpēnă max.

² Pūyă Topa 'ăkuxa mămă', xix mō'ăyăy xe'ėgnăg, xix 'ăkuxa ka', ha mōktu yă 'ăkuxa hittup xexka'.

Yot te mō'ămă'ax xop 'ăktux

³ Ūkxape xop, 'äte 'ăp-tup pax, tu xa kax'ămi', nūy 'ăkuxa ka'ogă', nūy yūmūg xuxyă 'ăktux. Yă yūmūg pupi' xok, nūy yūmūg kuxa kummuk xit, nūy yănăn tu' kuxa max tat. Yīy 'äte nū mīy tappet, nūy mō'ănīynăm, xayīy kuxa măm hok xop pu hăm'ăktux hă' nōy yănăn. Yă Topa te yăy yōg tikmū'ün pu hăm'ăktux xe'ėgnăg, tu 'ap xep 'ăktux putup'ah.

⁴ Yă tik xop kuxa măm 'ohnăg, tu' xaptop hă' kuxa măm ka'ok xop kopa' tihī', tu Topa yōg tikmū'ün pu' koit, tu hămyūmmūgăhă', tu mō'ămă'ax hă hămyūmmūgăhă', tu Topa yōg hăm'ăktux xe'e hă' yănăn hăm'ăktux nōy. Yă yūmū yōg Topa te yūmū'ă hămmxnăhă', tu yūmūg kuxa kummuk tupmăhă', păyă tik te koit xop te' nōy xop pu yă mō'ămă', nūy yăy putup'ax kummuk mīy, tu' nōy hă' xupxet pax, tu yūmūg xuxyă puxehnăg putup nōg, nōm te yūmū'ă hămyūmmūgă xe'ėgnăg. Ha Topa yōg tappet te nōm tik te koit xop 'ăktux tap. Yă Topa te' yōg hăpxopmă'ax kummuk 'ăktux, tu' kummugăp-tup 'üyănăn tu', nūy tu pago. ⁵ 'Ăxop te hămyūmmūg tap, păyă' xaxok hok: Yă Topa te 'Iyaet yōg tikmū'ün mōy hăpxexka 'Eyit kopah, ha hămyăxatamuk punethok nōg, 'ihă' kuxa măm hok xop kix. ⁶ Pexkox yōg nū'pok xop xohix, păyă' yăg yīpkox 'ohnăg Topa pu', tu Topa 'ăxet'ax xe'ėgnăg pa', nūy Topa yănăn tu' xat, yăy xexka pe'paxex, tu' hitop hă yăy xexka pe'paxex, tu' xat kummuk nām, tu yăy xip'ax nīm. Yīy Topa găy kămănat kummuk xop tu', tu pexkox yōg kămănat kummuk hă' găy, tu pipkup măkxap'ax hă' hīy ka'ok, ha nōm koa hok, ha kaxīy Topa te' kummuk xop mōgăhă', tu' tat, ha hăpkoxtap tu' măm, tu' hip, pu Topa' yănăn tu' xūygă xexka', ha' xūy kuxyă 'ohnăg. ⁷ Tikmū'ün te xa kōmēn Xonōm 'ăktux, xix kōmēn Gōmōg 'ăktux, xix kōmēnnăg te hămhumnăg tu' pip 'ăktux. 'Ūxohix kōmēn hittap. Ha' yōg tikmū'ün xop te hăpxopmă kummuk pax kamah, nū'pok xop putuk, tu' nōy mūtik nōm kummuk pax, xi' nōy hă' xupxet. Yă kuxap te mō'hap mō'kuma' mōg, tu' xūygăhă'. 'Ūxaxok hok, xa 'ăxop kaxīy 'ăxūy hok.

⁸ Yă nōm te koit xop yăy yōnkup hă hăpxopmăhă', nūy yăy yīn kummugă', 'a Topa yōg hăm'ăktux 'üm 'ăpak'ah, 'üyīpkox 'ohnăg tu', tu pexkox yōg nu'pok xop max mănōg kummuk. ⁹ Yă nū'pok xop yōg xat'ax yă Mīget, tu 'ap nōy xop mănōg'ah. 'Ămhok. Hōmă Mīget te Hămgăyăgnăg pu hăm'ăktux, tu Mōyyex yōg xokxax 'ăktux, ha' nōy yănăn, 'ihă Mīget mănōg 'ohnăg, tute: "Pūyă Topa 'ămănōg!" kaxīy. ¹⁰ Pa tik te' koit xop te mănōg, pa hămyūmmūg 'ohnăg. Tu hăm yōg hăpxopmă'ax puxet yūmmūg, xokxop putuk, ha' nōg. ¹¹ Pūyă tu kuxănōg, nōm tik te koit xop! Tute tik hittap Kăyīy yōg putat kummuk hă' mōg, nūy yōg hăpxopmă'ax kummuk tat, tu tayūmak putup xūy, tik hittap Mana'ăm putup, yīy hăpxopmă kummuk kamah. Hōmă Kone găy Topa tu', ha Topa tep-tex, hăpkummuk mīy hah, ha tikmū'ün te hăpkummuk mīy kamah, Kone putuk, ha Topa te' kix kamah. ¹² Ha tikmū'ün te' koit xop te 'ăxop yōg 'ămuk xexka hă' mōg, tu kenmuk xo'op, tu mōktu paptux, tu' nōy xop pu' hupmăhă'. Tu yăy pe'paxex, pa' nōy 'üm pe'paxex 'ohnăg. Yă texgōy xexka putuk, 'ămuuh te 'ünōă mō'ka'ok. Tu mīnta kup kummuk putuk, yă hămyăxatamuk xohix hă mīnta 'ohnăg taha', ha mīm kup putuk, tikmū'ün te nōm xut hăm kopah, ha yīpxatit te hăptopa tu' tap. ¹³ Tu kōnăg kox xexka găy putuk, ha yăy mahapnām. Kaxīy tikmū'ün te' koit te hăpxopmă'ax kummuk hă' hupmăhă'. Ha măyōnnăg 'üm putuk, nōm te pexkox yōg putat xaxok, ha hitop hă hăpkumep, tu' xupep 'ohnăg, yīy Topa te' koit xop pu' pet, ha hăpkoxtap kopa' pip ka'ok, mō'kuma' mōg, tu' pip kux 'ohnăg, yă hăptupmă 'ohnăg.

¹⁴ Mõnāyxop hittap xexka 'Ēnōg te Topa pupi hām'āktux, tu tik te māxap 'Anāo hā mõkputox. Yā 'Anāo tek-tok put, ha tehomik tok put, ha tehomik-tok put, ha tehomik-tok put, tu mõktu xohix te 7, ha mõkputox 'āxet'ax 'Ēnōg, tu tikmū'ūn te' koit xop 'āktux, hu: “Pēnā! Yūmūg xuxyā nūn, pexkox yōg nū'pok xop xohix te 1.000 punethok mūtik nūn, ¹⁵ nūy tikmū'un yōg hāpxopmā'ax xohix kopit, tu' nūn, nūy kuxa mām hok xop yōg hāpxopmā'ax kopit, nūy yōg hām'āktux'ax kummuk hā' kopit, Topa 'āktux kummuk ha' kopit putup, tu' kummugāp-tup 'ūyānān tu',” kaxīy.

¹⁶ Yā' koit xop yīy, yā' nōy nāg, hu yāy pupi' gāy nām, xi' nōy kupex, tu yāy yōg putup'ax mīy, tu yāymūn xexka 'āktux, tu tikmū'ūn nōy pu' hitop hā hām'āktux, hu: “Āte 'āp-tup pax,” kaxīy. 'Ūnōy yōg hāpxop pop'ax tu hām'āktux max, pāyā' kuxa kummuk!

Tute hāmyūmmūgāhā'

¹⁷ Pa 'āxop yā 'āhā 'āxape, yīy yūmūg xuxyā yōg mō'pok xop pe'āpaxeh, ha Topa pupi hām'āktux, ¹⁸ tu: “Hāmyāxatamuk xox putox mō'nāp-tup, 'ihā tikmū'ūn te' koit'ax nūn putup, tu xa hā yīxix kummuk. Yā nōm xop kuxa mām 'ohnāg, hu yāy putup'ax mīy,” kaxīy. ¹⁹ Tu 'āxop gāyāp-tup, xayīy 'āyāxatat. Yā Topa Koxuk pu' yīpkox 'ohnāg, pa yāy pup-xet yīpkox pip. ²⁰ 'Ūkxape xop, 'āpu 'āxop mō'kuma 'āmōg Topa yōg putat hā, 'ākuxa mām ka'ok tu 'āmōg, nūy yāy ka'ogā'. Yā Topa te hām'āktux max xe'ēgnāg, tu 'ākuxa tupmāhā', xa 'ākuxa max. Topa te 'āka'ogāhā', xa Topa pu hām'āktux pax. ²¹ Topa te mō'āyāy xe'ēgnāg, yīy hāpxopmā max nōm pu', 'ihā yūmūg xuxyā Yeyox Kunnix hip, puyīy 'ākuxa ka', nūy 'ākuxa hīnnā xe'ēgnāg.

²² 'Āpu tikmū'ūn yāy kuxa yīkopit'ax xop 'ūm kuxa ka', yāp-tox 2. ²³ Tu' kuxa xakix putūmnāg, 'ūmām pu'uk tu'. Tikmū'ūn te kuxap tu hāpxop max mōy, ka mō'hap, hu' nōg, kaxīy 'ānōy xop kuxa ka' kamah, pu Topa yā 'ūkuxa ka xexka', pa 'ākuxānōg, ka 'ūyōg putup'ax kummuk te 'āmōgā', xa hāpkummuk mīy.

Tu Topa pu hām'āktux, nūy tu' xuktux max

²⁴ Topa te 'āpēnā'ax max, xa Topa yōg putat xak hok, tu 'ākuxa tupmā'ax, xa 'ākuxa max xe'ēgnāg, xix 'ākuxa hittupmā'ax, xa Topa keppa 'āpi'. ²⁵ Pūyā Topa yāp-xehnāg max xe'ēgnāg, xi' xexka xe'ēgnāg, xi' ka'ok xe'ēgnāg, xi' xohix xat xe'ēgnāg, yā hōmā xix hōnhā, xix hāmyāxatamuk xohix xox putox 'ihā', mō kuma' mōg. Pūyā' xohix Topa xexka xe'ēgnāg 'āktux. Hamūn!.

TOPA TE YOĀM TU' MŪG YEYOX KUNNIX XIX HĀPXOP XOHIX

¹ Yeyox Kunnix te yūmū'ā' mūg hāpxop punethok, tu yāy mūn mūg, ha 'āte nōm kax'āmi tappet tu'. Topa te' xat, pu' mūg yāy yōg tikmū'ūn tu', yā yāy yōg kāmānat xop tu'. Hāpxip kutōgnāg 'ihā tikmū'ūn te nōm hāpxop xohix pēnāp-tup, ha Yeyox Kunnix te yūmū'ā' nōm hāpxop xohix mūg. Kunnix te nū'kutnāhā pexkox yōg nū'pok xop, puyīy Yoām tu nōm mūg. ² Yoām te' pēnāhā, tu hāpxop xohix kax'āmi', yā' kax'āmi nū tappet tu'. Topa te' popmāhā', ha Yeyox Kunnix te tu' mūg, ³ ha tikmū'ūn te nū tappet mōkupix, puxix tu' kuxa hittup. Tikmū'ūn te nū tappet 'āpak, tu' yīpkox pip, puxix tu' kuxa hittup. Nū tappet tu' kax'āmi hāpxopmā'ax, ha hāpxip kutōgnāg 'ihā tikmū'ūn te nōm pēnāp-tup.

Yeyox kopa kuxa mām xop xohix te' 7

⁴ 'Ūgmūn Yoām, tu nū tappet kax'āmi Yeyox kopa kuxa mām xop xohix te' 7 pu' hāpxexka 'Ax tu'. 'Ātep-tup, pu Topa 'āxop ha hāmmaxnā', nūy 'ākuxa mām mā'. Hōnhā' xip Topah, tu ta' xip hōmā, tu ta' nūn putup.

Ha ta' pip 'ūkoxuk xohix te' 7 Topa keppah xix yōg mīmpe yūm'ax xe'ēgnāg keppah. 'Ātep-tup, pu Topa 'āxop pu hāmmaxnā', nūy 'ākuxa mām mā' kamah. ⁵ 'Ātep-tup kamah, pu Yeyox Kunnix 'āxop ha hāmmaxnā', nūy 'ākuxa mām mā'. Yeyox te yūmū'a hāpxe'e xohix 'āktux. Yā Topak-tok te māxap xip tu' xok tāmnāg, tu putpu' hi', tu hām xexka yōg xat'ax xop xat. Tute yāy yūmūg xe'ēgnāg, tu' xok, hu yūmūg kuxa kummuk xit, tu kuxa max mō'tat, 'ūyānān tu', ⁶ tu yūmūg mīy 'āmānex xop, yā Topa yōg xop. Tute yūmūg xat, ha yūmū'āte Topa pu hāpxopmā max, yā yūmūg 'ātak Topa pu hāpxopmā max. Yeyox Kunnix yā' max xe'ēgnāg, tu' max xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg. Hamūn.

⁷ Pēnā', 'ūnūn putup hāmgōy xexka kopah! Tikmū'ūn xohix xexka te' pēnāp-tup. Hōmā ha ta tikmū'ūn te pox xexka hā' xuhmīy. Yā tikmū'ūn te nōm pēnāp-tup, hu potap-tup. Hamūn. Hā kaxīy.

⁸ Topa xexka 'ūka'ok, tu hām'āktux, hu: “'Ūgmūn yā māxap xix ka'ax. Hōmā' xip'ah hām xexka xix yōg hāpxop xohix, 'ihāg xip. Ha ta' nōg putup hām xexka xix yōg hāpxop xohix, 'ihāg xip putup. Hōnhāg xip, tu tak xip hōmā, tu tak nūn putup.” Kaxīy.

Yoām te Kunnix pēnāhā'

⁹ Ha tak mūn yā 'ātaknōy Yoām. 'Āte' xūy hā tot, yā 'āxop putuk. 'Ūkxip Topa te nōm xat xop kopah 'āxop mūtik, tu Yeyox tuk xip ka'ok 'āxop putuk. Hōmā 'āte tikmū'ūn pu Topa 'āktux xix Yeyox 'āktux, ha tikmū'ūn tek mūg, tuk xix nūnte hām tot tu', ha kōnāg te' yīmap, yā hām tot 'ūxuxet'ax Pat. ¹⁰ Yenomīy 'ihā Topa Koxuk tek mōgāhā', pa 'āte yānmūn xupep'ax ka'ok 'āpak 'ūkxām tu', yā mīxux xop tut kaxyā'ax putuk, ¹¹ tu hām'āktux, hu:

—'Āpu 'ūpēnā xop kax'āmi', tu tappet hōm Yeyox kopa kuxa mām xop te' 7 pu', yā kōmēn 'Ep tu', xix kōmēn 'Exmīy tu', xix kōmēn 'Pek tu', xix kōmēn 'Tittit tu', xix kōmēn 'Xahat tu', xix kōmēn 'Pinanep tu', xix kōmēn 'Namnixet tu'.” Kaxīy.

¹² Ha 'ūgyōkānām, nūy 'ūkxāmpa' pēnā', nūy nōm te hām'āktux pēnā'. Pa' pip kuyānām tat'ax xohix te' 7. Yā yānām 'āta yīxux hā' mīy kuyānām tat'ax. ¹³ Pa' xip nōm te Tikmū'ūn Kutok putuk kuyānām tat'ax kote'. 'Ūyōg topixxax tox, tu' pata tu' kux, tu' tat 'ūkotex hīy'ax, yā yānām 'āta yīxux hā' mīy, ¹⁴ tu' xep-nok, yā kahnēn xep-nok putuk, pe tex xap ponnok putuk, tu' pa te kuxap xexka putuk, ¹⁵ tu' pata te kuyānām mō'yōn, yā pipkup monōn pukpex xexka putuk, tu' xutnuk. Tute hām'āktux ka'ok, yā xamoka xexka putuk. ¹⁶ Tu' yīpxe'e hā' tat māyōnnāg xohix te' 7, tu' yīkox tu' xupep mīkax xexka', yā' xox mut tix, tu' pa te kuyānām xexka mō'yōn, yā māyōn putuk mēynix 'ihā'.

¹⁷ Ha 'äte' pēnāhā', tuk nāhā 'ūpata yīkak, tuk xok putuk. Pa tik nūn, tu nūktuk yīmū' yīm xix, tu:

—'Ākuxa nōg hok. 'Ūgmūn yā māxap xi' ka'ax. Yā hōmā' xip'ah hām xexka xix yōg hāpxop xohix 'īhāg xip. Ha ta' nōg putup hām xexka xix yōg hāpxop xohix, 'īhāg xip putup. ¹⁸ 'Ūkxip. Hōmā 'ūkxok, pa pēnā' 'ūkhi putpu', tuk xip putup mōkumakmōg hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā. 'Ūgka'ok. 'Āte' xat, puxi' xakix 'ūxohix. 'Āte' xat hok, puxi' xakix hok. 'Āte xakix xop xat kamah. ¹⁹ 'Āpu hāmpēnā'ax kax'āmi yā hōnhā yōg hāpxopmā'ax kax'āmi xix hāptup yōg hāpxopmā'ax kax'āmi kamah. ²⁰ 'Āte xa' yūmmūgāhā hāpxop xaptop, yā tikmū'ūn te nōm yūmmūg 'ohnāg. 'Ūpip māyōnnāg xohix te' 7 'ūgyīpxe'e kopah, ha' pip kūyānām tat'ax te' 7. Māyōnnāg te' 7 yā pexkox yōg nū'pok'ax te' 7, yā nōm te Yeyox kopa kuxa mām xop te' 7 pēnāhā'. Ha ta kuyānām tat'ax yā kōmēn te' 7 yōg Yeyox kopa kuxa mām xop te' 7. Kaxīy.

2

Kōmēn 'Ep yōg kuxa mām xop pu hām'āktux

¹ Tu xe:

—'Āpu kax'āmi pexkox yōg nū'kutnā'ax pu nōm te kōmēn 'Ep yōg Yeyox kopa kuxa mām xop pēnāhā'. 'Āpu kax'āmi', hu:

“'Āte xa hām'āktux. 'Āte māyōnnāg te' 7 tat 'ūgyīpxe'e hā, tu hāpkumep kuyānām tat'ax yānām 'āta yīxux kote'. ² 'Āte 'āxop yōg hāpxopmā'ax yūmmūg. 'Āte' yūmmūg 'āxop te hāpxopmā max punethok, tu Yeyox tu 'āxop pip ka'ok. 'Āte' yūmmūg 'āxop te' tot 'ohnāg tik kummuk. Tik kummuk te: “Ūgmūg pip Yeyox yōg mō'pok xop kopah.” Kaxīy. Pa 'āxop te yōg hāpxopmā'ax kopit, tu' koit yūmmūg. ³ 'Āxop te hāmmax hip. 'Āxop yā yōgnū xop, hu 'āxop xūy, pa 'āxop te hāpxopmā max kux 'ohnāg. ⁴ 'Āxop te hāmmax mīy, pa 'āxop te hāpkummuk mīy kamah. Yā hōmā 'āxop tek putup pax max, pa hōnhā 'āmhok. ⁵ 'Āpu hāmpē'āpaxeh. Hōmā 'āxop te hāmmax mīy, pa hōnhā 'a kaxīy'ah. 'Āpu hāpkummuk mīy kux, nūy putpu mōg, nūy xe' mīy 'āxop te nōm mīy hāmāxap. Pa 'āxop te hāpkummuk kux 'ohnāg, kopix 'āxop hak mōg, nūy xut 'ōg kuyānām tat'ax. ⁶ Pa 'āxop max, yā 'āxop tep-tup nōg Nīkonax xop yōg hāpxopmā'ax. 'Ātep-tup nōg kamah. ⁷ 'Āyīpkox pip, nūy ta xupax Topa Koxuk te nōm 'āktux Yeyox kopa' kuxa mām xop pu.” Kaxīy.

Kōmēn 'Exmīy yōg kuxa mām xop pu hām'āktux

⁸ Tu xe:

—'Āpu kax'āmi pexkox yōg nū'kutnā'ax pu nōm te kōmēn 'Exmīy yōg Yeyox kopa' kuxa mām xop pēnāhā'. 'Āpu kax'āmi, hu:

“'Āte xa hām'āktux. 'Ūgmūn yā māxap xi' ka'ax. Yā hōmā' xip'ah hām xexka xix yōg hāpxop xohix, 'īhāg xip. Ha ta' nōg putup hām xexka xix yōg hāpxop xohix, 'īhāg xip putup, tuk xok tāmnāg pa putpuk hi'. ⁹ 'Āte' yūmmūg 'āxop xūy. 'Āte' yūmmūg 'āxop putexop 'ohnāg, pa 'āmhok, 'āxop putexop xexka! 'Āte' yūmmūg tikmū'ūn te 'āxop 'āktux kummuk, tu hām'āktux hu: “Ūgmūg yā Yoneo xop kopak pip.” Kaxīy. Pa 'āmhok, yā' koit, yā Hāmgāyāgnāg yōg xop kopa' pip. ¹⁰ Hāpxip 'īhā 'āxop xūy'ax, pa 'āpu 'ākuxanōg hok. 'Ūxupax. Hāmgāyāgnāg te 'ōg hāpxopmā'ax kopit putup, yā' xat putup, pu tikmū'ūn 'āxop xeh kanet ka'ok kopah, ha 'āxūy'ax 'āmnīy te' 10 hā. 'Āpu 'ātu pip ka'ok, hu mōg hu yā 'āxakix, ha 'āte xa popmāp-tup 'āhi'ax kux 'ohnāg yōg xexka xop yōg kuxxax.

¹¹ 'Āyīpkox pip, nūy ta xupax Topa Koxuk te nōm 'āktux Yeyox kopa' kuxa mām xop pu!

Tikmū'ūn te xakixp-tup, tuk-nāy tu' mōg putup Hāmgāyāgnāg pet tu', tu' xūy, pa' xut xop mōg putup'ah.” Kaxīy.

Kōmēn Pek yōg kuxa mām xop pu hām'āktux

¹² Tu xe:

—'Āpu kax'āmi pexkox yōg nū'kutnā'ax pu nōm te kōmēn Pek yōg Yeyox kopa' kuxa mām xop pēnāhā'. 'Āpu kax'āmi, hu:

“'Āte xa hām'āktux. Yōgnū mīkax xexka xox mut tix xip. ¹³ 'Āte' yūmmūg 'āpip'ax. Yā Hāmgāyāgnāg yōg xexka xop yōg mīmpe yūm'ax xip 'ōg kōmēn kopah, yā Hāmgāyāgnāg yā' xexka', tu' xat kōmēn yōg xop. 'Āxop 'ātu 'āpip ka'ok, hu yōgnū putat max xak 'ohnāg. Hōmā' xip 'Ātip, yā yōgnū kāmānat, tu 'ā tu' xip ka'ok, ha tikmū'ūn tep-tex nōnte Hāmgāyāgnāg yōg xip'ax tu', pa 'āxop te yōgnū putat max xak 'ohnāg. ¹⁴ Pa 'āxop te hāpkummuk mīy, yā yāg pip nōnte, tu Manak yōg hāmyūmmūg tat. Yā hōmā Manak te 'Iyaet xop mōgāhā', pu hāpkummuk mīy, yā xit'ax māhā tikmū'ūn te topa komut xop pu nōm popmāhā'. Tute tikmū'ūn pu' yūmmūgāhā', pu' nōy hā xupxet kamah. ¹⁵ 'Ūpip kama 'ūyāg xop, tu Nīkonax xop yōg hāmyūmmūg tat. ¹⁶ 'Āpu 'ōg hāpkummuk mīy kux. 'Ūkux 'ohnāg, kopxik mōg, nūy yāy kix nōm tikmū'ūn mūtik. Yā 'āte yāy kix putup mīkax xexka hā nōm xip 'ūyīkox kopah.

¹⁷ 'Āyīpkox pip, nūy ta xupax Topa Koxuk te nōm 'āktux Yeyox kopa' kuxa mām xop pu'!

'Āte pām mānā popmāp-tup 'ūxut xop pu'. 'Āte nōm pu' popmāp-tup kama mīkaxxap ponnok, tu nōm yīmū' kax'amip-tup 'ūxuxat'ax tup, ha nōm te' pop te 'āxet'ax yūmmūg putup, pa' nōy te' yūmmūg putup 'ohnāg.” Kaxīy.

Kōmēn Tittit yōg kuxa mām xop pu hām'āktux

Tu xe:

¹⁸ —'Āpu kax'āmi pexkox yōg nū'kutnā'ax pu nōm te kōmēn Tittut yōg Yeyox kopa' kuxa mām xop pēnāhā'. 'Āpu kax'āmi, hu:

“'Āte xa hām'āktux. 'Ūgmūn yā Topak-tok, tuk pa te kuxap xexka putuk, tuk pata te kuyānām mō'yōn, tu pipkup monōn pukpex xexka putuk, tu' xutnuk. ¹⁹ 'Āte 'ōg hāpxopmā'ax yūmmūg. 'Āte' yūmmūg 'āxop te' nōy putup pax, tu 'āxop te 'ātu 'āpip ka'ok, tu 'ā hāpxopmā max punethok, tu 'āxop te hāmmax hip punethok. Hōmā 'āxop te hāpxopmā kōnāmāhā', pa hōnhā 'āxop te hāpxopmā max punethok. ²⁰ Pa 'āxop te hāpkummuk mīy. Yā' xip nōnte 'ūhūn 'ūxuxet'ax Yeyamet, tu hāpkummuk mīy, pa 'āxop te nōm hupmā 'ohnāg. Tute hām'āktux, hu: 'Topa te nūgkutnāhā'. Kaxīy. Tu tikmū'ūn pu hāmyūmmūgāhā', tu' koit, nūy yōgnū kāmānat xop mōgā', puyī' nōy hā' xupxet, puyī' xit tikmū'ūn te topa komut xop pu nōm popmā'. ²¹ 'Āte' hip, tu 'ūn kummuk pu' popmāhā 'āmnīy xohix, puyīy hāpkummuk mīy kux, pa 'ap-tup'ah, yā' kux 'ohnāg. ²² Yīy 'āte 'ūn xat putup, puyīy mīmpe mō'yōn'ax tu' xhip ka'ok, tu' xūy xexka putup. Ha ta tik te nūmūtik xonnix, yā Yeyamet putuk, tu' xūy xexka putup kamah. Yā hāpxip kutōgnāg 'ihā 'āte nōm mīy putup. Pa tik te hāpkummuk mīy kux, kopxi' mīy 'ohnāg. ²³ 'Āte Yeyamet kutok kix putup, ha mōktu' kuxa mām xohix xop te' yūmmūg putup, 'āte tikmū'ūn kuxa pēnāhā', xip-tox kopa pēnāhā', tu hāpkummuk mīy'ax hā yānān.

²⁴ Pa 'āxop nōy te kōmēn Tittit tu' pip, tu nōm hāmyūmmūg kummuk tat 'ohnāg. Yā hāmyūmmūg 'ūxuxet'ax, hu: 'Hāmgāyāgnāg yōg hāmyūmmūg xaptop.' Kaxīy. Pa tikmū'ūn te xa nōm yūmmūgā 'ohnāg, yīy 'āxop te nōm yūmmūg 'ohnāg. Nōmhā 'āte xa hām'āktux, 'ap 'āte 'āxop xat putup'ah 'ūxeheh, xayīy hāpxop nōy mīy. Puxix. ²⁵ 'Ūpip 'āxop yōg hāpxopmā'ax. 'Āpu 'ūxe' mīy, ha mōktuk nūn putpu'. ²⁶⁻²⁸ 'Āte' xat putup, puyīy xut xop hām xexka yōg xohix xop xat. Yā nōm te' mīy 'āte nōm putup ha mōktu hāmyāxatamuk xohix xox putox, ha 'āte' xat putup, puyīy nōm hām xexka yōg xohix xop xat. Yā nōm xat putup, 'ihā 'āte nōm xat kamah. Yōgnū 'ātak te' xat, 'ūyīy hām xexka yōg xohix xop xat. Yā Topa tek xexka mīy, hā kaxīy 'āte nōm xop xexka mīy putup, puyīy hām xexka xohix xop xat. Yā' xat ka'ok putup. Tik te nax koxyōy pipkup xexka tox hā. Hā kaxīy 'ūxat ka'ok putup. 'Āte nōm xat xop pu' hōm putup māyōnnāg xexka'.

²⁹ 'Āyīpkox pip, nūy ta xupax Topa Koxuk te nōm 'āktux Yeyox kopa' kuxa mām xop pu'!” kaxīy.

3

Kōmēn Xahat yōg kuxa mām xop pu hām'āktux

¹ Tu xe:

—'Āpu kax'āmi pexkox yōg nū'kutnā'ax pu', nōm te kōmēn Xahat yōg Yeyox kopa' kuxa mām xop pēnāhā'. 'Āpu kax'āmi, hu:

“'Āte xa hām'āktux. 'Āte yāy yīm hā' tat 'ūkoxuk xohix te' 7 Topa yōg xix māyōnnāg te' 7. 'Āte 'āxop yōg hāpxopmā'ax yūmmūg. Tikmū'ūn te hāmpē'paxex 'āxop hi', pa 'āmhok, 'āxop te' xakix xop putuk. ² 'Āpu yāy koxah. 'Āpu yāy ka'ogā', nūy hāpxopmā'ax ka'ogā', nūy hāpxopmā max hupmā hok. 'Āte' yūmmūg 'āxop yōg hāpxopmā'ax 'ap xe'e'ah Topa keppah, yā Topa pu' kummuk. ³ Hōmā 'ūnōy te xa hāpxop max yūmmūgāhā', ha 'āxop te' xupak. 'Āpu nōm pe'āpaxeh, nūy mīy, nūy 'āxop yōg hāpkummuk mīy'ax nōā'. Pa 'āxop yāy koxak 'ohnāg, koxix 'ūgnūn putpu' xupxet nūn putuk, yā tikmū'ūn te xupxet hip 'ohnāg. Texīy 'ūgnūn? Hām'ūmhāg nūn? 'Āxop te' yūmmūg putup 'ohnāg. ⁴ Pa' yāg tihi Xahat tu', tu yōg topixax tup, yā xutputux 'ohnāg. 'Āxop te hāpkumep putup 'ūgmūtik, tu topixxax ponnok tat putup. Yā' max te kaxīy. ⁵ 'ūxut xop te topixxax ponnok tat putup, ha 'a 'āte' mōy putup'ah 'ūyōg xuxet'ax tappet tu', Topa te nōm kax'āmi', yā Topa te nōm tu' kax'āmi', tikmū'ūn 'āxet'ax nōm hi xe'ēgnāg mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg. 'Āte hām'āktux putup, hu: 'Yōgnū tikmū'ūn nō'ōm.' Kaxīy. Yā Topa keppa 'āte nōm 'āktux putup xix pexkox yōg nū'pok xop keppah.

⁶ 'Āyīpkox pip, nūy ta xupax Topa Koxuk te nōm 'āktux Yeyox kopa' kuxa mām xop pu!' Kaxīy.

Kōmēn Pinanep yōg kuxa mām xop pu hām'āktux

⁷ Tu xe:

—'Āpu kax'āmi pexkox yōg nū'kutnā'ax pu', nōm te kōmēn Pinanep yōg Yeyox kopa' kuxa mām xop pēnāhā'. 'Āpu kax'āmi hu:

“'Āte xa hām'āktux. 'Ūgmax xe'ēgnāg, tu 'āte hāpxe'e mīy, tuk yīm hā' tat Namix yōg pipkup hāmyīnnīn'ax. Tute hāpxōn, ha ta tikmū'ūn te mōhāmyīnnīn yūmmūg 'ohnāg. Tu tu mōhāmyīnnīn, ha ta tikmū'ūn te hāpxōn yūmmūg 'ohnāg. ⁸ 'Āte 'āxop yōg hāpxopmā'ax yūmmūg. 'Āte' yūmmūg 'āxop ka'ok kutōgnāg. 'Āte 'āxop pu hāmyūmmūgāhā', ha 'āxop te' mīy, tu 'ātu 'āpip ka'ok. 'Āte xa hāpxōn, ha ta tikmū'ūn te mōhāmyīnnīn yūmmūg 'ohnāg. ⁹ 'Ūxupax. 'Ūpip Hāmgāyāgnāg nōnteh, tu hām'āktux, hu: 'Ūgmūg pip Yoneo xop kopah.' Kaxīy. Pa yā' koit. 'Āte' xat putup, ha nōm nūn putup, tu nūktu hām tu' pip putup 'āxop keppah, tu' yūmmūg putup, 'āte mō 'āxop yāy xe'ēgnāg. ¹⁰ 'Āxop te yōgnū xat'ax mīy. 'Āte xa' xat, hu: 'Āpu hāpxop max hip. 'Āpu putat max xak hok.' Kaxīy. Ha 'āxop te' mīy. Yīy 'āte 'āxop pēnā maxp-tup, ha ta' nūn putup hāpxop xohix kummuk, puyīy hām xexka yōg tikmū'ūn xohix yōg hāpxopmā'ax kopit. ¹¹ Hāpxip kutōgnāg 'ihāg mōg putup 'āxop hah. 'Ūpip 'ōg hāpxopmā'ax max. 'Āpu nōm pēnā ka'ok, nūy mīy kux hok, yīy ta' nōy te 'ap xupxet putup'ah. 'Ūxut xop yōg kuxxax yā 'ōgnū'. ¹² 'Āte' xut xop hā' mīy māykup putuk yāy pet yōg. 'Āte 'āxop ka'ogāp-tup, ha xate xek pet nīm putup'ah. 'Āte xut xop yīmū' kax'āmip-tup Topa 'āxet'ax xix Topa yōg kōmēn yōg 'āxet'ax kax'āmip-tup kamah, yā' xuxet'ax kōmēn Yenoyanēn Tup. Kaxīy. Yenoyanēn Tup te pexkox tu' yīxop-tup. 'Āte xut xop yīmū' kax'āmi putup 'ūyōg xuxet'ax tup kamah.

¹³ 'Āyīpkox pip, nūy ta xupax Topa Koxuk te nōm 'āktux Yeyox kopa' kuxa mām xop pu!' Kaxīy.

Kōmēn Namnixet yōg kuxa mām xop pu hām'āktux

¹⁴ Tu xe:

—'Āpu kax'āmi pexkox yōg nū'kutnā'ax pu nōm te kōmēn Namnixet yōg Yeyox kopa' kuxa mām xop pēnāhā'. 'Āpu kax'āmi, hu:

“Āte xa hām'āktux. 'Āte Topa tuk xip ka'ok, tu Topa yōg xat'ax mīy pax, yāg hup 'ohnāg, tu tikmū'ūn pu Topa yōg hām'āktux xe'e 'āktux. Hōmā 'āte' mīy Topa mūtik hāpxop xohix. ¹⁵'Āte 'ōg hāpxopmā'ax yūmmūg. 'Āxop pukpex 'ohnāg xix xuxix 'ohnāg, yā 'āxop tek putup pax xexka 'ohnāg xik putuppax kutōgnāg 'ohnāg. 'Ātep-tup pe pukpex pe xuxix, ¹⁶pa 'āxop pukpex miax, yīy 'āte 'āxop yāy yīkox kopa mō'yōn. ¹⁷'Āxop te: “'Ūgmūg pute xop xexka', tu hāpxop xohix xexka pip 'ūgmū yōg. 'Ak mū'āte hāpxop nōy putup'ah. Puxix.’ Kaxīy. Pa 'āxop te hāmyūmmūg 'ohnāg 'āxop yāy'īgā', xix 'āhittup 'ohnāg, xix 'āp-te xop 'ohnāg, xix 'āpa hok, xix 'āxax top. ¹⁸Hōmā 'āte xa hām'āktux, hu: Mā, ha 'āte 'āxop mīy putup 'ūp-te xop xexka 'ākuxa kopah. Mā, nūy pop topixxax ponnok, nūy 'āxax top kummuk pak. Mā, nūy pop hehmēn 'āpa pu', nūy hāmpēnā', nūy hāmyūmmūg. ¹⁹'Āte mō tikmū'un yāy xe'ēgnāg, ha nōm te hāpkummuk mīy, ha 'āte: Kaxīy hok, yā' max'ah. Kaxīy. Tu nōm xūyghāh'. Yā 'āte mō nōm yāy xe'ēgnāg. 'Āpu hāmpē'āpxeh, nūy hāpkummuk mīy kux. ²⁰'Ūxupax. 'Ūkxip hāmyīnnīn'ax yīkah, tu hām'āktux, hu: Hāpxon! Kaxīy. Tikmū'ūn 'ūm 'ūkopa' xip, tu' xupak, tu hāpxōn, kopxix mōnāy 'ūpet hā, tuk xit putup nūmūtik, ha' xit putup 'ūgmūtik.

²¹'Āte' xut xop xat putup puyīy māhām 'ūgmūtik 'ūxexka xop yōg mīmpe yūm'ax yīmū', ha 'āte' xohix xat putup, yā nōm te' xat putup kamah, yāk mūn putuk putup. Hōmā 'āte' xut, tu hōnhāg yūm yōgnū 'ātak mūtik 'ūyōg mīmpe yūm'ax yīmū 'ūxexka xop yōg.

²²'Āyīpkox pip, nūy ta xupax Topa Koxuk te nōm 'āktux Yeyox kopa' kuxa mām xop pu!” Kaxīy.

4

Topa 'āktux max pexkox tu'

¹Hāpxip 'īhā 'āte' pēnāhā pexkox tu', ha hāmyīnnīn'ax xōn, ha nōm yīy 'ūxeheh nōm te 'ā hām'āktux hōmā, yā' yīy te mīxux xop tut kaxyā'ax putuk, tu hām'āktux, hu:

—Mā nūnte pexkox tu', ha 'āte xa mūg hāpxopmā'ax pip'ax hāpxip kutōgnāg 'īhā, yā tikmū'ūn te nōm pēnāp-tup! Kaxīy.

²Hāpxip 'ohnāg 'īhā Topa Koxuk tek mōgāhā', hak mōg, pa' xip nōm te' xat yōg mīmpe yūm'ax xe'ēgnāg, ha 'ōm te' yīmū' yūm, ³tu' pa te mō kuyānām yōn, yā mīkaxxap takat putuk, yā mīkaxxap yax putuk, xix mīkaxxap xanōn putuk, ha ta' xip texxux, tu nōm te' xat yōg mīmpe yūm'ax xakot, yā texxux yīxux, tu mīkaxxap 'exmēnat putuk. ⁴Ha ta' pip kama 'ūxexka xop yōg mīmpe mām'ax xohix te' 24, tu nōm te' xat xakot, ha mīmpe mām'ax te' 24 yīmū' mām tik xexka te' 24, tu topixxax ponnok tat, tu' xexka xop yōg kuxxax yānām 'āta yīxux mō'tat, ⁵ha nōm te' xat yōg mīmpe yūm'ax te kote' xip, ha ta nōnte tu' xupep yānām kō'āynām, xix hāmnāhūn, xix tex tīnnāhā'. Ha ta' pip nōm te' xat yōg mīmpe yūm'ax keppa kuyānām tat'ax xohix te' 7, tu yōg kuyānām pip, yā' koxuk te' 7 Topa yōg. ⁶Ha ta' xip nōm te' xat yōg mīmpe yūm'ax keppa kōnāg xexka', yā gahap putuk, yā mīkaxxap ponnok max putuk.

Ha ta 'ōm pip, tu nōm te' xat yōg mīmpe yūm'ax xakot, yā yōnnā'ī te' 4, tu' pa pip 'ūkeppa xi' xāmpah. ⁷Yā yōnnā'ī te' 4 ha yāp-xet te xoktut putuk, ha ta' nōy te mūnūytut kutok putuk, ha ta' nōy pa te tik pa putuk, ha ta' nōy te mōmōka putuk, tu topahah. ⁸'Ūxohix te' 4 yōg yīmāg pip. Yāp-xet yōg yīmāg xohix te' 6, ha' nōy yōg te' 6, ha' nōy yōg te' 6, ha' nōy yōg te' 6. Yōnnā'ī xohix pa xohix pip 'ūyīmap xi' kopah. Yōnnā'ī tek-te'ex hāptup tox hā xix 'āmnīy tox hā, tu' hup 'ohnāg, tu:

—Topah, 'āmax xe'ēgnāg, 'āmax xe'ēgnāg, 'āmax xe'ēgnāg. 'Āka'ok xexkanām, nūy hāpxop xohix xexka mīy yūmmūg. Hōmā 'āxip xix hōnhā 'āxip, tu 'ānūn putup. Kaxīy.

⁹Hā kaxīy yōnnā'ī tek-te'ex nōm te' xat pu, yā nōm te mīmpe yūm'ax yīmū' yūm, yā nōm ti mōkuma'mōg hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā, ¹⁰'īhā tik xexka te' 24 te hām tu' xakux nōm keppah, tu' nōm 'āktux max, nūy nōm xexka mīy yāy kuxa kopah, tu yāy yōg xexka xop yōg kuxxax xex hām tu' nōm keppah, yā nōm te' xat keppah, tu:

11 — 'Āmūn yūmūg xuxyā', yā yūmū yōg Topah. 'Āmax, ha' xohix te' yūmmūg 'āmax xe'ēgnāg, xix 'āxexkanām, xix 'āka'ok xexkanām.

Hamūn, xate' xohix xexka mīy. Xatep-tup, yīy ta' pip 'ūxohix, tu' hi'.
Kaxīy.

5

Tappet tox xix Kahnēn Kutok

¹ Ha ta' pēnāhā 'āte, pa' xip tappet tox kīy xahix 'ūyīpxe'e kopah, yā nōm te' xat 'ūyīm kopah, yā nōm te mīmpe yūm'ax yīmū' yūm, ha tappet tox kīy xahix yīmū' pip kax'āmi'ax punethok 'ūkeppa xi' xāmpah, ha kīy'ax xohix te' 7 te tappet tox kīy. ² Ha ta' xip pexkox yōg nū'kutnā'ax ka'ok, yā Topa yōg kāmānat, ha hām'āktux ka'ok, hu:

—Pi'ā' xip nōm max, yā nōm te kīy'ax mep yūmmūg, nūy tappet tox ko'ah? Kaxīy.

³ Pa' xip'ah pexkox tu' xix hām xexka tu' nōm max, yā nōm te tappet tox ko'ah, nūy kopa' pēnā'. ⁴ 'Ūkpotaha', yā' xip'ah nōm max, yā nōm te tappet tox ko'ah, nūy kopa' pēnā'. ⁵ Ha ta' xip tik xexka', tu hām'āktux, hu:

—'Āpota hok. Pēnā', 'Ūxip nōm ka'ok, tu xoktut putuk, yā xuxet'ax Yona xop yōg xoktut, yā Namix yōg xupepmā xop kopa' xip, yā tute' xut. Tute kīy'ax mep yūmmūg, nūy tappet tox ko'ah. Kaxīy.

⁶ 'Āte' pēnāhā', pa' xip nōm xuxet'ax Kahnēn Kutok. Kaxīy. 'Ūk-nīhā' xip nōm te' xat yōg mīmpe yūm'ax yīmū', ha yōnnā'ī te' 4 te Kahnēn Kutok xakot, ha tik xexka te' 24 te Kahnēn Kutok xakot kamah, ha Kahnēn Kutok xok tap, payā' putpu' hi', tup-tox kup xohix te' 7, tu' pa xohix te' 7. 'Ūp-tox kup xi' pa yā koxuk te' 7 Topa yōg, yā koxuk mō'pok hāpxexka xohix tu'. ⁷ Ha ta' mōg Kahnēn Kutok, ha' xip tappet tox 'ūnōy yīm kopah, yā nōm te' xat yīm kopah, yā nōm yūm mīmpe yūm'ax yīmū', ha Kahnēn Kutok te tappet paha', ⁸ yā' paha', ha yōnnā'ī te' 4 te hām tu' pip Kahnēn Kutok keppah xix tik xexka te' 24 te hām tu' pip kamah Kahnēn Kutok keppah. Ha yōnnā'ī yōg 'ap pip, nūy yōg tutxit kaxyā', xix tik xexka xop te' kamah, tu' xohix yōg kănēy yānām 'āta yīxux pip kamah, nūy nōm kopa mō'hap 'ūkōnnōn, nūy tu hax max 'āpep pepix. Hā kaxīy 'ūkuxa mām ka'ok xop te Topa pu hām'āktux, ha hām'āktux te pepi' mōg. ⁹ 'Ūxohix tek-tex tup hāk-tex, hu:

—'Āmax 'āpu tappet tox pa',
nūy kīy'ax mep.

Hamūn, hōmā tikmū'ūn te 'āp-tex,

yā tikmū'ūn pupi 'āxok,

nūy tikmū'ūn mōgā Topa hah.

Yā' xohix mōgāhā',

yā hep xohix xop yōg xop, xi' yīy'ax xohix yōg xop,

xix hām xexka xohix yōg xop, xix xop xohix.

¹⁰ 'Ūxohix te 'āmānex xop putuk,

tu Topa pu hāpxopmā max.

Topa te nōm xat, yā' yōg tikmū'ūn,

ha Topa yōg tikmū'ūn te' nōy xohix xat putup hām xexka tu'.

Kaxīy.

¹¹ 'Āte' pēnāhā' 'ūxeheh, tu pexkox yōg nū'pok xop 'āpak, yā' xohix te' 10.000 punethok xi' 1.000 punethok. 'Ūxohix te nōm te' xat xakot, yā nōm te mīmpe yūm'ax yīmū' yūm, xix yōnnā'ī te' 4 xakot, xix tik xexka te' 24 xakot. ¹² 'Ūxohix tek-tex ka'ok, hu:

—Hōmā tikmū'ūn tep-tex Kahnēn Kutok.

Pa hōnhā 'āxip, yā 'āmax, yā 'āka'ok nōynā'āmōg.

Xate' xohix yōg hāpxop pop. Xate hāpxohix yūmmūg,

ha' xohix te 'āmūn 'āpak, nūy 'āxexka mīy, nūy 'āmūn 'āktux max.

Kaxīy.

¹³ Ha ta' xupak 'āte 'ūhi xop xohix pexkox tu' xix kōnāg xexka tu', yā xohik-tex, hu:

—Yã' max xe'ëgnãg nõm te' xat, nõm te mĩmpe yũm'ax yĩmũ' yũm.

Yã' max xe'ëgnãg Kahnẽn Kutok.

Yũmũ'ãte nõm pu' popmãhã hãpxop xohix.

Yũmũ'ãte nõm 'ãktux max, tu nõm 'ãpak,

tu' xexka mĩy yãy kuxa kopah.

Tute yũmũg xat putup mõkuma'mõg, ha' kux 'ohnãg.

Kaxĩy.

¹⁴ Ha yõnnã'ĩ te' 4 te:

—Hamũn! Kaxĩy.

Ha tik xexka xop te hãm tu' pip, tu' kuxa te' yẽy, tu Topa 'ãktux max xix Kahnẽn Kutok 'ãktux max.

6

'Ūkĩy'ax

¹ 'ãte xe' pẽnãhã', ha Kahnẽn Kutok te' kĩy'ax mãxap xak. Ha ta' xip yõnnã'ĩ puxet, nõm te' 4 xop kopa' xip. 'Ūyĩy te tex tĩnnã'ax putuk. Tute:

—Mã! Kaxĩy.

² 'ãte' pẽnãhã', pa' xip kãmãnok ponnok, ha nõm te' yĩmũ' yũm, tu pox kĩy tat, ha' nõy te tu' hõm 'ũxat'ax xexka yõg kuxxax yãnãm 'ãta yĩxux. Ha ta' mõg, nõy hãm xexka pop xix yõg tikmũ'ũn pop.

³ Ha ta xe' xak kĩy'ax nõy Kahnẽn Kutok te', yã kĩy'ax tix, ha 'ãte' xupak, ha yõnnã'ĩ nõy, yã' tix te hãm'ãktux, hu:

—Mã! Kaxĩy.

⁴ Yĩy ta' xupep kãmãnok nõy, yã xuttah, ha 'õm te' yĩmũ' yũm, ha' nõy te nõm ka'ogãhã', puyĩy tikmũ'ũn yãykix kakĩynãgã'. Ha nõm te kãmãnok yĩmũ' yũm, tu' pop mĩkax xexka tox. ⁵ Ha ta xe' xak 'ũkĩy'ax Kahnẽn Kutok te', yã' tikoyuk, ha 'ãte' xupak, ha yõnnã'ĩ nõy, yã tikoyuk te:

—Mã! Kaxĩy.

'ãte' pẽnãhã', pa' xip kãmãnok nõy, yã' mũnnĩy. Ha nõm te' yĩmũ' yũm, tu' tat hãpxop mõmũg'ax. ⁶ Ha 'ãte' xupak, ha yõnnã'ĩ te' 4 te hãm'ãktux, hu:

—Mãyõn puxet ha' hãm'ax yõg tayumak te' pop xuxnãg xe tox xap nit puxet pe xenat xap yõg nit tikoyuk. Pa' nõy hok 'ayet hep tox xix xupyãg mõy hok, yã nõnenex hok! Kaxĩy.

⁷ Ha ta xe' xak 'ũkĩy'ax nõy Kahnẽn Kutok te', yã 4, ha 'ãte' xupak, ha yõnnã'ĩ nõy, yã' 4 te:

—Mã! Kaxĩy.

⁸ 'ãte' pẽnãhã', pa' xip kãmãnok nõy, yã pap-nok putuk. Ha 'õm te' yĩmũ' yũm, tu' xuxet'ax yã Xakix'ax, kaxĩy, xix Hãmgãyãgnãg Pet, kaxĩy, tu kãmãnok nõy pe' mõg 'ũyĩkãgnãg. Ha' nõy te nõm kã'ogãhã', puyĩy xat, hãm xexka yõg tikmũ'ũn yõg yãg te' 4 yõg yãg puxet kix, yã tikmũ'ũn te yãykix kakĩynãg putup, tu' putup xũy hã' xakix putup, tu hãmpakut hã' xakix putup, ha xokxop gãy te' kix putup.

⁹ Ha ta' xak 'ũkĩy'ax nõy Kahnẽn Kutok te', yã 5, ha 'ãte' pẽnãhã', pa' pip yãmĩy xohix xokxop mõ'hap'ax kakak. Hõnhã yã yãmĩy, pa hõmã yã tikmũ'ũn, tu hãm xexka tu' pip, tu Topa yõg hãm'ãpak max'ax 'ãktux, yĩy ta tikmũ'ũn gãy, tu' kix, ha' xakix, tu nõmhã yã' yãmĩy, tu' pip xokxop mõ'hap'ax kakak, ¹⁰ tu hãm'ãktux ka'ok, hu:

—Topa, xatek mũg xat, yã 'ãka'oknãm. Xate' xohix xat. 'ãmax xe'ëgnãg, tu hãpxe'e mĩy. Hãm 'ũmhã xate hãm xexka yõg tikmũ'ũn yõg hãpkummugã'ax hã nõy yãnãn putup? Yã nõm tek mũg kix, hak xakix. Kaxĩy. ¹¹ 'Ūxohix te' pop topixxax ponnok tox, ha' nõy te:

—Nãy, 'ũhip kutõgnãg, ha mõktu' xohix xexka nũn, tu nũktu' mõxaha nũnteh, yã Topa yõg kãmãnãt kamah, yã 'ãxop putuk, yã 'ãxape xop. Tikmũ'ũn te nõm kix putup kamah, ha' xakix putup. Kaxĩy.

¹² Ha ta' xak 'ükīy'ax nōy Kahnēn Kutok te', yā' 6, ha hām xexka nuhuknām, tu yāy pot, ha ta māyōn yāyhām-nīy, tu topixxax mūnnīy putux putuk, ha ta māyōn hex yāyhā xuttah, tu hep 'āta putuk. ¹³ Ha ta māyōnnāg te pexkox tu' yīxohoh, yā mīnta pik xakux'ax putuk, yā 'āmuuh xexka te' kup nuhuk, hā kaxīy putuk. ¹⁴ Ha ta' nōg pexkox, tu tappet tox kīy putuk, ha yīktix xohix xexka te yāy pip'ax nīm, tu ta' mōg xix hām tot kōnāg yōg xohix te yāy pip'ax nīm, tu ta' mōg. ¹⁵ Ha ta' pip 'ūxat'ax xop, xix xexka xop, xix xonat xexka xop, xix 'ūp-texop xexka xop, xi' ka'ok xop, xix kāmānat xop, xix xuxyā xop. Yā' xohix xexka te yāy xaptop mīkaxxap xexka kakak xix yīktix tu', ¹⁶ tu yīktix pu hām'āktux xix mīkaxxap pu hām'āktux, hu:

—'Āpu 'ūgmū yīmūg nāy, nūy 'ūgmū mō'nīy, nūy 'ūgmū xaptop, puyīy nōm tek mūg pēnā hok nōm te' xat, yā nōm te mīmpe yīmū' yūm, puyīy Kahnēn Kutok tek mūg yānān hok. ¹⁷ Yā hōnhā nōm gāy xexka'. Tep te' gāy'ax hā' tot putup? Yā 'ap hā' tot putup'ah. Kaxīy.

7

'Iyaet yōg tikmū'ūn xohix te' 144.000

¹ Hāpxip 'ihā 'āte' pēnāhā pexkox yōg nū'pok'ax te' 4, ha' pip hām xexka tu', ha yāp-xet xip nōntix tu' ha' nōy xip xot tu', ha' nōy xip māyōn mō'nā'ax tu', ha' nōy xip māyōn xupep'ax tu'. Yā' xohix te 'āmuuh mūg 'ūyīm hā, puyīy 'āmuuh mōkoux hok hām xexka tu', xix kōnāg xexka tu', xix mīmātik tu'. ² Ha 'āte' pēnāhā', pa' xip pexkox yōg nū'kutnā'ax, tu māyōn xupep'ax tu' nūn, tu Topa yōg kax'āmi'ax tat, yā Topa xe'ēgnāg yōg, yā Topa hi xe'ēgnāg. Pexkox yōg nū'kutnā'ax te hām'āktux ka'ok yāy xape te' 4 pu'. Yā Topa te nōm 4 xop ka'ogāhā', puyīy hām xexka koxyōy xix kōnāg xexka koxyōy. ³ Ha nōm pexkox yōg nū'kutnā'ax te:

—Hōnhā' koxyōy hok hām xexka xix kōnāg xexka', xix mīhīm. Nāy, puk mū'āte' kax'āmi Topa yōg kāmānat xohix xexka kux tu'. Kaxīy.

⁴ Hā 'āte' xupak 'ūxohix texīy 'ūkux tu' kax'āmip-tup, yā Topa yōg xop, yā hep puxet 'Iyaet yōg tikmū'ūn xohix te' 144.000, ⁵ yā Yona yōg xupepmā xop yōg xohix te' 12.000, xix Ho'op yōg xupepmā xop yōg xohix te' 12.000, xix Gat yōg xupepmā xop yōg xohix te' 12.000, ⁶ xix 'Axe yōg xupepmā xop yōg xohix te' 12.000, xix Nāptanix yōg xupepmā xop yōg xohix te' 12.000, xix Mānāxex yōg xupepmā xop yōg xohix te' 12.000, ⁷ xix Xīmēām yōg xupepmā xop yōg xohix te' 12.000, xix Nemi yōg xupepmā xop yōg xohix te' 12.000, xix Ixakat yōg xupepmā xop yōg xohix te' 12.000, ⁸ xix Yemonōm yōg xupepmā xop yōg xohix te' 12.000, xix Yoye yōg xupepmā xop yōg xohix te' 12.000, xix Meyamīy yōg xupepmā xop yōg xohix te' 12.000. Yā xohix te' 144.000.

Tikmū'ūn xohix xexka'

⁹ Hāpxip 'ihā 'āte' pēnāhā', pa' pip tikmū'ūn xohix xexka', yā' xohix. Tep-te' mōkupix? Yā mōkupix yūmmūg 'ohnāg. Yā' pip punethok, yā xop xohix yōg, xix hep xohix xop yōg, xix hāpxexka xohix yōg xop, xi' yīy'ax xohix yōg xop. Yā' xohix tek-nīhā' pip nōm te' xat keppah, yā nōm te mīmpe yūm'ax yīmū' yūm, xix Kahnēn Kutok keppa' pip, tu' xohix te' tat topixxax ponnok tox, tu paxxap xux pop 'ūyīm hā, ¹⁰ tu' xohix te hām'āktux ka'ok, hu:

—Topa te yūmūg kuxa kummuk xit, nūy kuxa max mō'tat 'ūyānān tu', yā Topa xexkanām, xix Kahnēn Kutok, tu' xat'ax yōg mīmpe mām'ax yīmū' mām. Kaxīy.

¹¹ Ha pexkox yōg nū'pok'ax xohix xexka tek-nīhā' pip, tu nōm te' xat yōg mīmpe yūm'ax xakot tik xexka te' 24 mūtik xix yōnnā'ī te' 4 mūtik, tu hām tu' pip, tu hām tu nūktettex, tu' pip nōm te' xat yōg mīmpe yūm'ax keppah, tu Topa xexka mīy yāy kuxa kopah, tu:

¹² —Hamūn, 'āpu yūmū Topa 'āktux max mōkuma' mōg, ha' kux 'ohnāg. Topa yā' max xe'ēgnāg, tu hām yūmmūg xexkanām mōkuma' mōg, ha' kux 'ohnāg. Topa te yūmū'ā' popmāhā hāpxop xohix, yīy yūmū'āte hām'āktux, hu: “'Āmax. Puxix. 'Ūmax.” Kaxīy. 'Āpu yūmū hām'āktux hā kaxīy hām yāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā. 'Āpu yūmū yāy yōg

Topa 'āpax mōkumagmōg, ha' kux 'ohnāg. Topa te hāpxop xohix yūmmūg tu' ka'oknām hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā. Hamūn. Kaxīy.

¹³ Ha ta tik xexka puxet xip, tuk yīkopit, hu:

—'Ū'ūm 'ōhōm, yā topixxax ponnok tox tat? Hām 'ūm tu' nūn? Kaxīy.

¹⁴ Ha 'āte:

—'Īntu', xate' yūmmūg. Kaxīy.

Ha:

—Yā hōmā 'ūyōg hāpxop kummuk xexka', tu' xūy xexka', tu yāy yōg topixxax pix Kahnēn Kutok hep 'āta kopah, yīy topixxax ponnok. ¹⁵ Nōm xop pip Topa keppa xix Topa yōg mīmpe yūm'ax keppah. Topa pet kopa' pip 'āmnīy 'ihā xix hāptup 'ihā, ha nōm te mīmpe yūm'ax yīmū' yūm te nōm xop hā tep-tup. ¹⁶ 'A xe putup 'ūm pip putup'ah xix kōnāg putup pip putup'ah 'ūxeheh. Ha māyōn yānām ka'ok te nōm xop puk putup'ah 'ūxeheh, xix kuxap ka'ok te nōm xop puk putup'ah 'ūxeheh. ¹⁷ Hamūn, Kahnēn Kutok xip, 'ūxat'ax yōg mīmpe yūm'ax tu' xip, tu nōm xop pēnāp-tup, yā Kahnēn pēnā'ax max putuk, tu nōm mōgāp-tup hāmmax tu', xix kōnāg xupep'ax tu', ha yōg kōnāg te tikmū'ūn hīnnāhā', ha Topa te' pota pa hep xohix nagāp-tup. Kaxīy.

8

'Ūkīy'ax, yā' 7

¹ Ha ta xe kīy'ax nōy xak Kahnēn Kutok te', yā kīy'ax 7, ha' yēy, yā hām'āpak 'ohnāg 'ot xahix hā. ² 'Āte' pēnāhā', pa' pip pexkox yōg nū'pok'ax te' 7 nōm te Topa keppa' pip, tu' pop mīxux xop tut te' 7, nūy kaxyā'.

³ Ha ta' xip pexkox yōg nū'kutnā'ax nōy, tu kōnnōn mō'hap'ax yīka' xip. Tute' pop kugōy hax max yōg kōnnōn, nūy pugā', nūy kugōy yāy kotīnnā 'ūkuxa mām ka'ok xop yōg Topa pu hām'āktux mūtik, puyīy kugōy mōg pepix Topa pu hām'āktux mūtik Topa hah. 'Ūpugāhā kōnnōn mō'hap'ax yānām 'āta yīxux yīmū' nōm te' xat yōg mīmpe yūm'ax keppah. ⁴ Ha pexkox yōg nū'kutnā'ax te kōnnōn nū'xok kōnnōn mō'hap'ax yīmū', ha kōnnōn yōg kugōy mōg pepi' 'ūkuxa mām ka'ok xop yōg Topa pu hām'āktux mūtik, tu mōktu Topa tu' mōxaha', ⁵ ha pexkox yōg nū'kutnā'ax te kōnnōn yōg kănēy paha', tu kōnnōn mō'hap'ax tu' paha kuxap, tu' xix kănēy kopah, tu mō'yōn hām xexka tu', yīy ta tex tīnnā punethok, ha yānām kō'āynām, ha hām xexka nuhuk, tu yāy pot.

Mīxux xop tut kaxyāhā'

⁶ Ha ta' pip pexkox yōg nū'pok'ax te' 7, tu' pop mīxux xop tut, nūy kaxyā'.

⁷ Ha pexkox yōg nū'kutnā'ax māxap te mīxux xop tut kaxyāhā', ha tex xap nū'nāhā xix kuxap hep 'āta mūtik tu nūktu: “Po,” kaxīy hām xexka tu', ha' puk hām xexka yāg puxet, ha ta yāg tix puk 'ohnāg, ha mīm yāg puxet puk, ha ta yāg tix puk 'ohnāg, ha mīxux yīxux yāg puxet puk, ha ta' yāg tix puk 'ohnāg.

⁸ Ha pexkox yōg nū'kutnā'ax nōy xip, yā' tix, tu mīxux xop tut kaxyāhā', ha ta pexkox tu' xip hāpxop, yā yīktix xexka putuk, tu kuxap xexka hā' puk, ha nōm te' paha', tu hām tu nū'yōn yīktix, ha ta' nāhā', tu nūktu: “Po,” kaxīy, kōnāg xexka tu'. Ha kōnāg xexka yāg puxet te yāyhā hep 'āta', ha ta' yāg tix te yāyhā hep 'āta 'ohnāg. ⁹ Ha ta' xakix kōnāg xexka kopa' pip xop yāg puxet, ha ta' xakix 'ohnāg yāg tix, ha ta yāy koxyōy mīpkox yāg puxet, ha ta' yāg tix yāy koxyōy 'ohnāg.

¹⁰ Ha ta' xip pexkox yōg nū'kutnā'ax nōy pexkox tu', yā pexkox yōg nū'kutnā'ax tikoyuk, tu mīxux xop tut kaxyāhā', ha ta pexkox tu' nāhā māyōnnāg, tu' puk, yā kuyānām tat'ax xexka putuk. 'Ūnāhā, tu nūktu: “Po,” kaxīy, kōnāg kox yāg puxet tu', ha ta' yāg tix hā mō'nā 'ohnāg, tu kōnāg xupup kox yāg puxet hā mō'nāhā', ha ta' yāg tix hā mō'nā 'ohnāg. ¹¹ Yā māyōnnāg 'ūxuxet'ax, tu: kohāgnāg'ax. Kaxīy. Ha kōnāg yāg puxet yāyhā kohāgnāg, ha ta yāg tix yāyhā kohāgnāg 'ohnāg, ha tikmū'ūn punethok te' xo'op, hu' xakix.

¹² Ha ta' xip pexkox yōg nū'kutnā'ax nōy pexkox tu', yā pexkox yōg nū'kutnā'ax 4, tu mīxux xop tut kaxyāhā', ha hāpxop te' kix 'ūyāg puxet māyōn yōg, xix māyōn hex yōg,

xix mǎyōnnāg yōg, ha ta 'üyōg yāg tix kix 'ohnāg, yīy ta' xohix te yāy yōg kuyānām yāg puxet xaxok, ha ta' yāg tix xaxok 'ohnāg, ha ta hām xexta tu hāpkoxtap hāptup yāg puxet, ha ta' yāg tix hāpkoxtap 'ohnāg, ha 'āmnīy te kaxīy kamah.

¹³ 'Āte' pēnāhā', pa' xip mōmōka', tu' topaha pepi' mōg, tu hām'āktux, hu:

—Hāpkummuk! Hāpkummuk! Yā' kummuk xexka hām xexka xohix xop yōg, ha pekkox yōg nū'pok tikoyuk nōy te mīxux xop tut kaxyāp-tup. Kaxīy.

9

¹ Ha ta' xip pekkox yōg nū'kutnā'ax nōy pekkox tu', yā pekkox yōg nū'kutnā'ax 5, tu mīxux xop tut kaxyāhā'. 'Āte' pēnāhā', pa' xip mǎyōnnāg hām xexka tu'. Yā hōmā nōm te pekkox tu' nāhā'. Ha' nōy te tu' hōm pipkup mōhāmyīnnīn'ax hāpkox tox xexka yōg, ² ha mǎyōnnāg te hāpxōn, ha kugōy xexka xupep, yā 'āmuk'ax xexkanām yōg, tu kugōy te mǎyōn yānām pak, ha yāykote hāpkoxtap. ³ Ha ta' pip kunihit kugōy kopah, tu ta' mōg, tu mōktu mōxaha hām xexka tu', ha' nōy te kunihit ka'ogāhā', ha' ka'ok, yā xokpatakuhmīy putuk. ⁴ Ha' nōy te' xat, pu xux mā hok, xix mīm xux mā hok, xix mīxux puk mā hok, pa' xat, pu tik kute'ex. Hamūn, yā' pip 'ohnāg Topa yōg kax'āmi'ax nōm tik tu'. ⁵ 'Ūxat, pu kunihit tik kix hok, pa' xat, pu tik kute'ex mǎyōn 'ānuk xohix te' 5 hā, tu' xūygāhā', yā xokpatakuhmīy te' xuhmīy putuk. ⁶ Ha mǎyōn 'ānuk xohix te' 5 hā' xūy tihik, tup-tup 'ūxakix, pa' xakix 'ohnāg, 'a' xakix putup'ah.

⁷ Yā kunit te xonat yōg kāmānok putuk, nōm te' yāy kix. Tup-tox hā mō'tat 'ūxat'ax xexka yōg kuxxax yānām 'āta yīxux putuk, tu' payīn te tikmū'ūn payīn putuk. ⁸ Tu' xe te 'ūn xe putuk, tu' xox te xoktut xox putuk, ⁹ tu' kep xax te xonat yōg kepxax putuk, yā pipkup hā' mīy, tu' yīmāg payāhā te hāmnāhūn xexkanām putuk, yā xonat xop yōg kāmānok hāmnāhūn putuk, xix hāpxop yīkūy'ax te hāmnāhūn putuk, yā xonat yōg hāpxop yīkūy'ax, ¹⁰ tu' nā'kup xox te xokpatakuhmīy nā'kup xox putuk, tu' nā'kup xox te tik xūygāhā mǎyōn 'ānuk xohix te' 5 hā. ¹¹ Ha ta' xip kunihit xop yōg xexka', yā pekkox yōg nū'kutnā'ax. Tute hāpkox tox xexka pēnāhā', yā' xuxet'ax 'Amanōm, yā 'Emeneo xop yīy'ax kopah, xi' xuxet'ax 'Apōyām, yā Genex yīy'ax kopah. Yā tikmū'ūn yīy'ax kopah, hu 'ūkoxyōy'ax. Kaxīy.

¹² Tu ta' kux hāpkummuk māxap, ha' nūn putup hāpkummuk nōy tix.

¹³ Ha ta' xip pekkox yōg nū'kutnā'ax nōy pekkox tu', yā pekkox yōg nū'kutnā'ax 6, tu mīxux xop tut kaxyāhā', ha 'āte' yānmūn xupep'ax 'āpak, yā xokxop mō'hap'ax yōg xup'ax tu' nūn, yā xokxop mō'hap'ax yānām 'āta yīxux xip Topa keppah. ¹⁴ Ha yānmūn xupep'ax te pekkox yōg nū'kutnā'ax pu hām'āktux, yā nōm te' 6 pu hām'āktux, hu:

—'Āpu 'āyīm ko'a', pu mōg pekkox yōg nū'pok'ax te' 4, nōm pip kōnāg kox 'Eppanat kūnāpah. Kaxīy.

¹⁵ Ha 'īm ko'a', pu mōg. Nōm te' hip nōm 'ot, xix nōm hāptup, xix nōm mǎyōn 'ānuk, xix nōm hāmyāxatamuk. 'Ūhip, nūy tikmū'ūn yāg puxet kix, puyīy tu xakix, ha ta' yāg tix kix 'ohnāg. ¹⁶ Ha 'āte' xupak 'ūxohix nō'ōm, yā xonat te kāmānok yīmū' mām, yā xonat xohix te' 200.000.000. ¹⁷ Ha 'āte' pēnāhā', tu kāmānok pēnāhā xix nōm te' yīmū' mām, ha yōg kep xax pip, yā' xutta te kuxap 'āta putuk, xix yīxux te mīkaxxap xapit putuk, xix xutta yīxux te mīkaxxap 'ūxop putuk. Ha kāmānok putox te xoktut putox putuk, ha' yīkox kopa' xupep kuxap xix kugōy xix mīkaxxap 'ūxop. ¹⁸ Yā hāpxop xūygā'ax tikoyuk pip, yā kuxap, xix kugōy, xix mīkaxxap 'ūxop, tu tikmū'ūn yāg puxet kix, ha' xakix. Ha ta' yāg tix kix 'ohnāg. ¹⁹ Ha kāmānok te' yīkox hā' nōy kix, xi' nāgkup hā' kix kamah. Yā' nāgkup te kāyāp-tox putuk, ha' xox pip, tu nōm hā tu tikmū'ūn putop.

²⁰ Ha ta' pip 'ūhi xop. Yā hāpxop xūygā'ax te nōm kix 'ohnāg. Nōm xop te hāpkummuk mīy kux 'ohnāg, tu yāmīy puk-te'ex kux 'ohnāg, tu topa komut xop pu nūktettex kux 'ohnāg, yā pipkup yānām 'āta yīxux hā' mīy topa komut xop, xix yānām ponnok hā' mīy, xix pipkup monōn hā' mīy, xix mīkaxxap hā' mīy, xix mīm hā' mīy. Yā topa komut xop te hāmpēnā 'ohnāg xix hām'āpak 'ohnāg, xix hāpkumep 'ohnāg. ²¹ Tikmū'ūn te'

nöy kixpax, pa yäyhähup 'ohnäg, nüy häpkummuk mīy kux 'ohnäg, tu mīm mīy, tu' hup 'ohnäg, tu' nöy hä xupxet, tu häpxop xupxet, tu' hup 'ohnäg.

10

Tappet tox kīy kutōgnäg

¹ Ha 'äte' pēnāhā', pa' xip pekkox yōg nū'kutnā'ax ka'ok pekkox tu', tu kugōy tat, yā topixxax putuk, tu texxux tep-tox xakot, yā' kuxxax putuk, tu' pa te māyōn putuk, tu' kup te kuxap putuk, tu ta' yīxohoh. ² Tu tappet tox kīy kutōgnäg tat 'üyīm kopah, ha' pata xe'e te kōnäg xexka tonnok, ha' pata nöy te hām tonnok, ³ ha' yīy ka'ok, yā xoktut punethok yīy'ax putuk. 'Üyīy ka'ok, ha tex tinnā'ax xohix te' 7 te' yānān. ⁴ 'Üyīy kux, ha 'äte' kax'āmi putup, pa 'ōm yīy pekkox tu', ha 'äte' xupak, ha hām'āktux, hu:

—'Āpu hām'āktux xaptop. 'Āpu textinnā'ax yōg hām'āktux kax'āmi hok. Kaxīy.

⁵ 'Āte' pēnāhā' pekkox yōg nū'kutnā'ax te kōnäg xexka tonnok xix hāhām, ha' yīm pepi' xix, ⁶ tu hām'āktux, hu:

—Häpxip kutōgnäg 'ihā' nūn. Topa te yōgnū hām'āktux yūmmūg, yā Topa te' yūmmūg, yā Topa hi mōkuma'mōg hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnäg hā, tu pekkox mīy xix yāykoteh, xix nōm kopa' pip xop, xix hām xexka mīy, xix nōm tu' pip xop, xix kōnäg xexka mīy, xix nōm te kopa' pip xop. ⁷ Hōmā Topa te Topa pupi hām'āktux xop pu hām'āktux xex, yā häpxop xaptop. Häpxip kutōgnäg 'ihā Topa te nōm häpxopmāp-tup, ha pekkox yōg nū'pok'ax te' 7 te mīxux xop tut kaxyāp-tup. Kaxīy.

⁸ Ha ta xe' yīy pekkox tu', ha 'äte' xupak, ha hām'āktux, hu:

—Mōg, nüy pa tappet tox nōm xip pekkox yōg nū'kutnā'ax yīm kopah nōm te kōnäg xexka tonnok xix hāhām. Kaxīy.

⁹ Ha tak mōg pekkox yōg nū'kutnā'ax hah, tu:

—'Ā' hōm tappet tox kīy kutōgnäg. Kaxīy.

Ha:

—'Ūpa, nüy mā'. Xate' māhā', ha' yāyhā' xūy putup 'ātex kopah, pa' xuxpex 'āyīkox kopah, yā pukhep putuk. Kaxīy.

¹⁰ Ha 'äte' paha tappet tox 'ūgyīm kopah, tu' māhā', ha' xuxpex 'ūgyīkox kopah, yā pukhep putuk. 'Āte' māhā', ha häpxip 'ihā' xūy 'ūktex kopah. ¹¹ Ha tute:

—Xate Topa yōg hām'āktux pop. Xate hām'āktux putup tikmū'ün xohix pu', xix häpxexka xohix xop pu', xi' yīy'ax yōg xohix xop pu', xix häpxexka xohix yōg tik xat'ax xohix pu'. Xate hām'āktux putup, häpxop kummuk nūn. Kaxīy.

11

Tik tix te Topa yōg hām'āktux 'āktux

¹ Ha' nöy te 'ā' hōm mōhāmmūg'ax tox, tu:

—'Āpu mō Topa pet xexka mūy, nüy mēn xohix texīy yūmmūg, xix xokxop mō'hap'ax yōg mēn kamah. 'Āpu mōkupix 'ūxohix te Topa keppa nūktettex Topa pet xexka kopah.

² Pa 'āpu mō hām mūy hok hām nuhnōg Topa pet xexka künāpah, yā Topa pet xexka yīkāgnäg hā. Hamūn, Topa te hām hōm Yoneo xop künāpa pip xop pu', ha nōm te hām tonnok putup māyōn 'ānuk xohix te' 42 hā, xix kōmēn xe'ēgnäg tonnok putup kamah.

³ 'Āte mō'pok putup tik tix, puyīy yōgnū hām'āktux 'āktux hām xexka tu'. Nōm te topixxax kummuk mō'tat, nōm hāg tu xago. Hamūn, yā' kuxa hittup 'ohnäg, yā tikmū'ün te häpkummuk mīy. Nōm te Topa yōg hām'āktux 'āktux putup 'āmnīy xohix te' 1260 hā. Kaxīy.

⁴ Yā Topa yōg hām'āktux tat'ax tix te mīm kup 'onimet tix putuk, xix kuyānām tat'ax tix putuk. Nōm te hām xexka yōg xat'ax xexka keppa pip putup. ⁵ Tikmū'ün 'ūm te nōm tik tix kute'ex kummuk, puxix tik tix yīkox kopa' xupep kuxap, nüy puknōg gāy xop kummuk koxyōy, nüy nōm kix, ha' xakix putup. ⁶ Topa te tik tix ka'ogāp-tup, ha nōm te' xat putup, hu pekkox mō'nīy, yīy tex tip-tup 'ohnäg, ha tik tix te Topa yōg hām'āktux 'āktux putup. Ha Topa te tik tix ka'ogāp-tup, ha nōm te' xat putup, yīy ta kōnäg xupup

kox xohix yōg kōnāg te yāyhā hep 'ātap-tup. Ha Topa te nōm ka'ogāp-tup, puyīy hām xexka kix, yīy ta' nūn putup hāpxop kummuk xohix, tik te nōm putup.

⁷ Tu ta Topa yōg hām'āktux 'āktux kux, ha ta hāpkox tox xexka kopa' xupep xok xexka', nūy tik tix mūtik yāy kix, tu' xat putup, tu' nōy kix putup, ha' xakix, ⁸ ha' yīn pip putat kopa kōmēn xe'ēgnāg kopah, yā tikmū'ūn tep-tex Yeyox mīpkupnix yīmū' kōmēn xe'ēgnāg tu'. Yā kōmēn yōg tikmū'ūn te hāpkummuk mīy. Yā kōmēn 'āxet'ax Xonōm Putuk xix 'Eyit Putuk. ⁹ 'Ūxohix xop te tik tix yīn pēnāp-tup 'āmnīy tikoyuk xix xahix hā. Hāmūn, 'ūxat putup, pu nō hāpkot hok. 'Ūxohix te' pēnāp-tup, yā hām xexka yōg xohix xop, yā' hep xohix xop xix yīy'ax xohix xop, xix xop xohix, ¹⁰ tu hām xexka yōg tikmū'ūn xohix kuxa hittup putup, 'ūxakix tik tix hah. 'Ūxohix kuxa hittup, tu yāy pu hāpxop max hok popmāp-tup. Hamūn, nōm tik tix te Topa pupi hām'āktux, tu' xat, pu hām xexka yōg tikmū'ūn xūygā'. ¹¹ Pa 'āmnīy tikoyuk nōg, 'ihā Topa te tik tix kopa xitxok, nūy putpu' hīnnā', yīy tak-nīhā' pip, ha' xohix te' pēnāhā', hu' yīpkutuk xexkah, ¹² ha tik tix te' xupak, pa nōm te' xānā ka'ok hu:

—Mā nūnte pepi'. Kaxīy

Ha ta' mōg tik tix pepi', tu hāmgōy xexka hā' mōxaha', tu ta' mōg pepi pexkox tu', ha ta' pip 'ūgāy xop hām xexka tu', tu' pēnāhā'. ¹³ Ha hām nuhuk xexka', tu' yāy pot, yīy ta kōmēn yāg puxet koxyōy, ha ta' yāg te' ⁹ koxyōy 'ohnāg, yīy ta tikmū'ūn xohix te' ⁷.000 xakix hām nuhuk hā. Ha ta tikmū'ūn nōy kuxanōg, tu pexkox yōg Topa 'āktux max.

¹⁴ 'Ūnōg hāpkummuk tix. 'Ūpēnā', 'ūnōy nūn.

Mīxux xop tut kaxyāhā' yā' 7

¹⁵ Ha ta' xip pexkox yōg nū'kutnā'ax nōy, yā pexkox yōg mōkutnā'ax 7, tu mīxux xop tut kaxyāhā', ha ta' yīy ka'ok pexkox tu', hu:

—Yūmūg xuxyā xexka te' xohix xat, yā Kunnix te' xat hāpxexka xohix yōg xexka xop, xix yōg tikmū'ūn, tu nōm xat putup hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā. Kaxīy.

¹⁶ Ha ta' pip tik xexka te' ²⁴ pexkox tu', tu' xexka xop yōg mīmpe mām'ax yīmū' mām, tu ta' yok, tu Topa pu nūktettex, ¹⁷ tu:

—Topa xexka', 'āka'ok, yā 'āxip mōkuma'āmōg hōnhā xix hōmā. 'Āmax, 'āka'ok xexka', tu hōnhā 'āxexka', yā tikmū'ūn xohix xat kōnāmāhā'. ¹⁸ Ha Topap-tup nōg xop 'ūgāy xexka', yā' yūmmūg 'āgāy hōnhā, tu xakix xop yōg hāpxopmā'ax kopit putup. Nōmhā xate 'ōg kāmānat xop pu hāpxopmā maxp-tup, xix tik te' 'āpupi hām'āktux xop pu hāpxopmā maxp-tup, tu 'ōg tikmū'ūn pu hāpxopmā maxp-tup, nōm te' 'āyīpkutuk, yā' xexka xop xik-tōgnāg xop. Nōmhā xate' koxyōy putup nōm te hām xexka koxyōy. Kaxīy.

¹⁹ Ha ta' xōn Topa pet xexka pexkox kopah, pa' pēnāhā 'ūkopa Topa yōg pa'ax yōg mīpkox. Ha ta yānām kō'āynām, ha tex tīnnā xe xexka', tu tex xap nū'nāhā', ha ta hām xexka nuhuk punenhok.

12

'Ūhūn xix xok xexka 'āta'

¹ Ha 'āte' pēnāhā', pa' xip 'ūhūn, ha hāpxopmāhā'. Yūmū'āte' pēnāhā', hu' yūmmūg hāpxopmā'ax nūn putup. 'Ūn te māyōn tat, yā topixxax putuk, ha māyōn hex xip 'ūpata kakah, ha māyōnnāg te' ¹² te yōg kuxxax putuk. ² 'Ūn tek-tok xuk, tu' put putūmnāg, hu' xūy, hu' potaha'.

³ 'Āte 'ūn pēnāhā', pa' xip xok xexka 'āta', tu': Kēm. Yā' xexka nām, pa kaxexka putuk. 'Ūp-tox xohix te' ⁷, tup-tox kup xohix te' ¹⁰, ha' xat'ax xexka yōg kuxxax te' ⁷ pip 'ūp-tox xohix yīmū'. ⁴ Xok xexka 'āta te' nāgkup hā' paha māyōnnāg yāg puxet, ha' yāg tix pop 'ohnāg, tu hām xexka tu' mō nōy yōn, ha mōktu: Po. Kaxīy. Ha 'ūn tek-tok put putup, ha ta' nūn xok xexka 'āta, tu nūktu 'ūn keppa' xip, nūy kutok mā', ⁵ ha 'ūn tek-tok pit put, yāk-tok te hām xexka yōg tikmū'ūn xohix xop xat putup, yā pipkup tox xexka hā' xat putup, yā' xat ka'ok putup. 'Ūk-tok put, ha hāpxip 'ohnāg ha ta 'ōm xip, tuk-tok paha',

tu nôm mōgāhā pexkox tu', yā Topa ha' mōg xix Topa yōg mīmpe yūm'ax xe'ēgnāg tu'.
⁶ Ha ta 'ūn mōxupaha' hām nak tu'. Yā Topa te 'ūn pu' xip'ax mīy. Ha Topa te nō tehe
 'āmnīy xohix te' 1260 hā.

⁷ Ha ta' yāy kix kakīynāg pexkox tu' Mīget mūtik xok xexka 'āta xix Mīget yōg pexkox
 yōg nū'pok xop mūtik. ⁸ Nōm te xok xexka 'āta putyōn pexkox kūnāpa'. ⁹ 'Ū'ūm xok
 xexka 'āta'? Yā Hāmgyāgnāg, yā Xatanāy. Yā tute hām xexka yōg xohix xop pu' koit
 pax. Yā' putyōn pexkox kūnāpā', xix yāy yōg pexkox yōg nū'pok xop, yā yōg xape xop,
 ha' yīxohoh, tu nūktu hām xexka tu' mōxoha'.

¹⁰ Ha 'āte' xupak, pa' yīy ka'ok pexkox kopa hu:

—Hōnhā Topa te tikmū'ūn mōy hāpkummuk kopah. Hōnhā tikmū'ūn te' pēnāhā
 'ūka'ok Topah, yā' xexka'. Hōnhā Topa yōg Kunnix te' xohix xat! Hamūn, hōmā
 Hāmgyāgnāg xip pexkox tu', tu Topa mūtik hām'āktux, hu: “Topa kopa kuxa mām xop
 te hāpkummuk mīy.” Kaxīy. Yā 'āmnīy xohix hā hām'āktux te kaxīy xix hāptup xohix hā.
 Pa' putyōn pexkox kūnāpah. ¹¹ Hōmā ha ta yūmūg xape xop te' xut, ha ta Hāmgyāgnāg
 te' xut 'ohnāg. Yūmūg xape xop te' xut Kahnēn Kutok hep 'āta hā xix hām'āktux xe'e
 hā, tu' xakix yīpkutuk 'ohnāg. ¹² Pexkox yōg xop, 'āpu 'ākuxa hittup! Pa hām xexka tu'
 kummuk xexka' xix kōnāg xexka tu', yā Hāmgyāgnāg te hām xexka tu' xupep. 'Ūgāy
 xexka'. Tute' yūmmūg hāpxip kutōgnāg puxix tu' kux. Kaxīy.

¹³ Ha xok xexka 'āta te' pēnāhā', yā hām xexka tu' xip. Pa' xip 'ūhūn, tuk-tok pit put.
 Ha ta 'ūn yīnnāhā' xok xexka te'. ¹⁴ Pa 'ōm xip, tu 'ūn pu' yīmāg tix popmāhā', yā' xexka
 'ūyīmāg, yā mōmōka yīmāg putuk. Ha ta topaha pepix 'ūhūn, tu' mōg, tu mōktu' xupep
 hām nak tu', ha' nōm nōy te 'ūn hā' tehe' hāmyāxa'amuk tikoyuk xix xahix hā, ha xok
 xexka 'āta te' xūygā 'ohnāg. ¹⁵ Yā xokxexka 'āta yīy'kox kopa' xupep kōnāgkox, nūy 'ūn
 mōgā'. ¹⁶ Pa hāpxexka te 'ūn hā' tehe', tu yāy pot, ha kōnāg te hāpkox hā mō'nāhā',
¹⁷⁻¹⁸ yīy ta' gāy xok xexka 'āta', tu ta' mōg, nūy yāy'kix 'ūn xupepmā xop mūtik, xix Topa
 yōg xat'ax mīy xop xohix mūtik, xix Yeyox yōg hām'āktux xe'e 'āpak xop mūtik, tu' xip
 hām kux tu' xok xexka 'āta'.

13

Xok xexka tix

¹ 'Āte' pēnāhā', pa' xip xok xexka nōy, ha' xip kōnāg xexka kopah, tu' xupep, tu ta'
 mōg, tup-tox kup xohix te' 10, tup-tox xohix te' 7, ha xat'ax xexka yōg kuxxax te' 10 tat
 'ūp-tox kup te' 10 yīmū', ha xuxet'ax kummuk kax'āmi 'ūp-tox yīmū'. ² Yā xok xexka te
 neppat putuk, yā hāmgyā kōmnāg putuk, tu' pata te 'ux pata putuk, tu' yīkox te xoktut
 yīkox putuk. Ha xok xexka 'āta te xok xexka xexkanāhā', tu ka'ogāhā', pu' xat. ³ Pa xok
 xexka putox puxet xok putuk, pa hāpxip 'īhā' hittup, yīy ta' yēy hām xexka yōg tikmū'ūn
 xohix, hu xok xexka putup, hu' pe' mōg, ⁴ tu xok xexka pu nūktettex. Hamūn, xok xexka
 'āta te xok xexka xexkanāhā', tu' ka'ogāhā', ha tikmū'ūn te xok xexka pu nūktettex, tu:

—Yā xe'ēgnāg xok xexka'. Yā' ka'ok xexka'. Tep-te yāy'kix putup xok xexka mūtik? Yā
 yāy'kix putup'ah. Kaxīy.

⁵ Ha' tux hok, ha xok xexka te hām'āktux kummuk xexka māyōn 'ānuk xohix te' 42
 hā, tu' xat pax kamah, ⁶ tu Topa 'āktux kummuk kōnāmāhā', xix Topa yōg xip'ax 'āktux
 kummuk, xix pexkox tu' pip xop 'āktux kummuk. ⁷ Ha ta' tux hok, ha xok xexka te yāy'kix
 Topa kopa kuxa mām xop mūtik, ha xok xexka te' xut. Ha' tux hok, ha xok xexka te' xat
 'ūhep xop xohix, xix hāpxexka xohix yōg xop, xix 'ūyīy'ax xohix yōg xop, xix xop xohix.
⁸ Hām xexka yōg xohix xop te xok xexka pu nūktettex. Hōmā ha ta hām xexka xip'ah,
 ha Topa te yāy yōg xop 'āxet'ax kax'āmi', yā Topa kopa kuxa mām xop 'āxet'ax kax'āmi
 yāy yōg tappet kopah, pu tu hi xe'e, ha' kux 'ohnāg, yā Kahnēn Kutok yōg xop nō'ōm.
 Yā tikmū'ūn te Kahnēn Kutok putex. Pa' nōy xop pip, ha' xuxet'ax kax'āmi 'ohnāg nōm
 tappet tu'. Nōm xohix te xok xexka pu nūktettex.

⁹ 'Āyīpkox pip, 'āpu xupax. ¹⁰ Topa te' xat, puxix tikmū'ūn Topa kopa kuxa mām xop
 pop putup, nūy mōgā yāy yōg hām tu'. Pa Topa te' xat hok, puxix nōm mōgā hok. Topa

te' xat, puxix tikmũ'ün Topa kopa kuxa mām xop kix putup mīkax xexka hā. Pa' xat hok puxi' kix hok, yīy ta' max, pu Topa kopa kuxa mām xop Topa tu' pip ka'ok, nūy 'ūkuxa mām ka'ok.

¹¹ Ha 'āte' pēnāhā', pa' xip xok xexka nōy, tu hām kopa' xupep, tu' xip, yā 'ūp-tox kup tix, yā Kahnēn Kutok putox kup putuk, tu hām'āktux te xok xexka 'āta yōg hām'āktux putuk. ¹² Xok xexka yā' xexka', yā' xat'ax ka'ok, yā xok xexka māxap te nōm xexka mīy, ha nōm te xok xexka māxap pu' hām xopmāhā', tu' xat, pu hām xexka yōg xohix xop te xok xexka māxap pu nūktettex. Yā hōmā xok xexka māxap yōg kayax xexka xip, tu' xok putūmnāg, pa' hittup mō'ka'ok. ¹³ Ha xok xexka te hāpxop ka'ok xe'ēgnāg mīy, yā kuxap xānāhā', ha pexkox kopa' xupep kuxap, tu nū'nāhā', tu nūktu hām tu: Po. Kaxīy. Ha tikmũ'ün xohix xexka te' pēnāhā'. ¹⁴ Yā xok xexka te hāpxop ka'ok xe'ēgnāg mīy, yīy tikmũ'ün kuxa mām xok xexka kopah. Xok xexka te' koit, yīy tikmũ'ün kuxa mām koit'ax kopah. Xok xexka te hāpxop ka'ok xe'ēgnāg mīy xok xexka māxap keppah, tu tikmũ'ün xat, pu topa komut mīy, yā xok xexka māxap putuk. Hāmūn 'ūnōy te xok xexka māxap xuhmīy mīkax xexka hā, pa' hi'. ¹⁵ Topa te' tux hok, ha xok xexka te xit xok topa komut kopah, yīy ta' hi', hu hām'āktux, tu' xat, pu' kix nōm te topa komut pu nūktettex 'ohnāg. ¹⁶ Tu' xat pu kax'āmi hām xexka yōg tikmũ'ün xohix yīm xe'e tu', xi' kux tu'. Yā tikmũ'ün xohix xat te kaxīy, yā kutōgnāg xop xix xexka xop, xix 'ūp-texop xexka xop, xix hok xop, xix kāmānat xop, xix xat'ax xop. Yā' xohix. ¹⁷ 'Ūkax'āmi'ax xip 'ohnāg, puxix hāpxop hāmenex 'ohnāg. Yā' kax'āmi xok xexka 'āxet'ax, pe xok xexka yōg xohix texīy.

¹⁸ 'Āpu hāmyūmmūg. Hāmyūmmūg, xayīy yūmmūg putup texīy xok xexka yōg xohix texīy. Yā tik yōg xohix texīy. Yā' 666.

14

Topa yōg xop tek-tex'ax tup hāk-tex

¹ 'Āte' pēnāhā', pa' xip Kahnēn Kutok yīktix Xiām yīmū', ha ta' pip tikmũ'ün xohix te' 144.000, ha yūmūg 'ātak Topa xuxet'ax kax'āmi pip 'ūxohix kux tu'. ² 'Āte' xupak, pa' xip 'ūyānmūn xupep'ax pexkox tu', yā xamoka xexka te hām nāhūn putuk, xix tex tinnā xexka putuk, xix 'ap kaxyā'ax putuk. ³ Ha tikmũ'ün te 144.000 te pēnāhā nōm te mīmpe yūm'ax xe'ēgnāg yīmū' yūm, xix yōnnā'ī te' 4, xix tik xexka'. 'Ūxohix tek-tex'ax tup hāk-tex, yā Topap-tup pax xop te' yūmmūg nōm kutex tup, pa' nōy te' yūmmūg 'ohnāg. Topa te nōm kuxa mām xop pop, yā Topa yōg tikmũ'ün, ⁴ yā nōm kuxa tup, tu 'ūn mūtik xonnix 'ohnāg, yā' tup, tu Kahnēn Kutok pe' mōg. Hōmā nōm te hām xexka yōg xohix xop mūtik yāy kotinnāhā', ha Topa te nōm yīmōgātux, tu nōm pop, yā Topa yōg xop xix Kahnēn Kutok yōg xop. ⁵ Yā nōm xop te' koit 'ohnāg, yā hāpkummuk mīy 'ohnāg.

Topa yōg nū'pok'ax tikoyuk te hām'āktux

⁶ 'Āte' pēnāhā', pa' xip pexkox yōg nū'kutnā'ax nōy, tu topaha', tu pepi' mōg, tu Topa yōg hām'āpak max'ax 'āktux, nūy hām xexka yōg xohix xop pu nōm 'āktux, yā xop xohix pu', xix hep xohix pu', xix yīy'ax xop xohix pu', xix hāpxexka xohix yōg xop pu'. Yā Topa yōg hām'āpak xip ka'ok, tu yōg hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg. ⁷ Pexkox yōg nū'kutnā'ax te hām'āktux ka'ok, hu:

—'Āpu Topa yīpkutuk, nūy Topa xexka 'āktux max. Hamūn, hāpxip kutōgnāg 'ihā Topa te tikmũ'ün xohix yōg hāpxopmā'ax kopit putup. Yā hōmā tute' mīy pexkox xix yāykoteh, xix hām xexka', xix kōnāg xexka', xix kōnāg xupep'ax xohix. 'Āpu Topa pu nūktettex. Kaxīy.

⁸ Pexkox yōg nū'kutnā'ax te' nōy te māxap pe' mōg, tu:

—'Ūkoxyōy, ha' nōg kōmēn xexka Maminōn. Maminōn xexka yōg tikmũ'ün te hām xexka yōg tikmũ'ün xohix mōgāhā', pu tu nōy hā xupxet, yā' kummuk, yā xupyāg xūy xexka putuk.

⁹ Ha pexkox yōg mō'kutnā'ax nōy xape tix pe' mōg, tu hām'āktux ka'ok, hu:

—Tep-te xok xok xexka pu nūktettex xix xok xexka yōg komut pu nūktettex? Tep-te' paha xok xexka yōg kax'āmī 'ūkux tu', xix 'ūyīm tu'? ¹⁰ Yā nōm te' pop putup Topa yōg gāy'ax xexka', yā xupyāg xūy xexka pop'ax putuk, yā' xūy xexka 'ūkuxa kopah, yā 'ūxop yōg kuxap kopah, ¹¹ tu' xūy pip hāmāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā, 'ihā kugōy te pepi' mōg. Ha' xūy kux 'ohnāg hāptup 'ihā xix 'āmniy 'ihā'. Yā' xūy nōm xop, yā xok xexka pu nūktettex xix xok xexka yōg komut pu nūktettex, tu' pop xok xexka 'āxet'ax kax'āmi'. Kaxīy.

¹² 'Ūmax, pu' kuxa mām xop te Topa yōg putat kopa' pip ka'ok, yā Topa yōg xat'ax mīy xop, yā Yeyox tu' pip ka'ok xop.

¹³ Ha 'āte' xupak, pa' xip yānmūn xupep'ax pexkox tu', tu:

—'Āpu kax'āmi nūhū', tu: “'Ūkuxa hittup nōm te yūmūg xuxyā Yeyox mūtik mōg 'ihā' xakix.” Kaxīy

Ha Topa Koxuk te:

—Hamūn. Hōmā 'ūhām ka'ok, pa nū'yāynōynāg putup pax putup, ha yōg hāpxopmā'ax max mōg putup nūmūtik. Kaxīy.

Mō' put yōn hām xexka yōg tikmū'ūn

¹⁴ Ha 'āte' pēnāhā', pa' xip hāmgōy xexkam-nok, ha 'ōm te' yīmū' yūm, yā tik putuk, tu' xat'ax xexka yōg kuxxax tat, yā pipkup yānām 'āta yixux hā' mīy 'ūkuxxax, ha' xip kupukhe xexka 'ūyīm kopah. ¹⁵ Ha pexkox yōg nū'kutnā'ax nōy te Topa pet xexka kopa' xupep, tu hām'āktux ka'ok 'ūnōy pu', yā nōm te hāmgōy xexka yīmū' yūm, hu:

—'Āpu 'ōg kupukhe xexka pa'. Mōg, nūy hāpxop xohix put. Hamūn, hōnhā yā hāptup xe'e'. Hām xexka yōg tikmū'ūn xohix te mīnta ta putuk. 'Ūmax, xayīy nōm put hōnhā'. Kaxīy.

¹⁶ Ha nōm te hāmgōy xexka yīmū' yūm, tu yōg kupukhe xexka paha', tu mō' put yōn hām xexka yōg, tu' put hām xexka yōg tikmū'ūn.

¹⁷ Ha 'āte' pēnāhā', pa' xip pexkox yōg nū'kutnā'ax nōy, tu pexkox yōg Topa pet xexka kopa' xupep, ha' xip kama 'ūyōg kupukhe xexka xox max.

¹⁸ Ha ta' xip pexkox yōg nū'kutnā'ax nōy. Tute kuxap pēnāhā, yā xokxop mō'hap'ax yōg kuxap Topa pet xexka kopah, tu xokxop mō'hap'ax yīka' xupep, tu hām'āktux ka'ok 'ūnōy pu', yā nōm te kupukhe xexka xox max mūg, yā nōm pu hām'āktux, hu:

—Mōg, nūy 'ōg kupukhe hā put mīnta 'op hām xexka yōg. Hamūn, yā' ta'. Kaxīy.

¹⁹ Ha ta' mōg, tu kupukhe mō' put yōn hām xexka tu', tu mīnta 'op mep, tu mō' nōm yōn hāpxop hep xut'ax kopah, yā Topa 'ūgāy, ha tikmū'ūn koxyōy putup. ²⁰ Yā mīnta 'op hep xut kōmēn kūnāpa', ha tikmū'ūn hep 'āta xupep, tu puxhep xexka mīy, 'ūxexka te' 300 mēn putuk, xi' xet te mēn puxet xix xahix putuk.

15

Pexkox yōg nū'pok xop te hāpxūyā'ax tat

¹ 'Āte' pēnāhā', pa' pip pexkox yōg nū'pok xohix te' 7 pexkox tu', tu hāpxūyā'ax te' 7 tat, yā ka'ax, yā Topa gāy kux putup. Yā 'āte' pēnāhā hāpxop xe'e xaptop. ² 'Āte' pēnāhā', pa' xip kōnāg xexka', yā xunnuk te minino putuk, xix kuxap mūtik yākotīnnā'ax putuk. 'Āte' pēnāhā', pa' pip nōm te' xut xop, pa xok xexka te' xut 'ohnāg, xix yōg komut te' xut 'ohnāg, xix nōm te xok xexka yōg xohix texīy'ax tat, yā 666 kax'ami nōm yīmū', yā' xut 'ohnāg. Ha nōm te' xut xop pip kōnāg xexka yōg hām kux tu', yā kōnāg xexka te minino putuk yōg. Nōm te' xut xop te 'ap mūg, nūy nōm kaxyā'. Yā Topa te tu' popmāhā', ³ haktex Mōyyex yōg kutex, yā Mōyyex te Topa pu' hāpxopmā max. 'Ūk-tex kama Kahnēn Kutok yōg kutex, tuk-tex, hu:

—Topah, 'āxexka, tu' xohix xat. Xate hāpxopmā max xe'ēgnāg. 'Āmūn yā hāpxexka xohix yōg tikmū'ūn yōg xat'ax xexka'. Xate hāpxe'e mīy, yā hāpxopmā xe'e'. ⁴ Tep-te 'āyīpkutuk 'ohnāg? Tep-te 'āmax xe'ēgnāg 'āktux putup'ah? 'Āp-xet yā 'ākuxa tup

xe'ëgnäg, ha häpxexka xohix yög tikmũ'ün nün putup, nüy xa nũktettex. Hamũn, xate häpxe'e mĩy, ha' xohix te' pēnāhā'. Kaxīy.

⁵ Häpxip 'ihā 'āte' pēnāhā', pexkox xōn, pa' xip Topa pet xexka', yā topixxax ka'ok hā' mĩy. Topa xip, ha nōnte tikmũ'ün te Topa yūmmüg. ⁶ Ha ta Topa pet xexka kopa pexkox yög nũ'pok te' 7, tu häpxūygā'ax te' 7 tat, tu topixxax tup 'ānuk tat, yā topixxax nīn, tu' tat 'ūkote hĩy'ax, yā pipkup yānām 'āta yīxux hā' mĩy. ⁷ Ha ta' pip nōm yōnnā'ī te' 4, ha ta yāp-xet te pexkox yög nũ'pok te' 7 pu' popmāhā 'āmuk xak'ax xohix te' 7, yā pipkup yānām 'āta yīxux hā' mĩy. 'Āmuk xak'ax hā nũ'xīmnāg Topa gāy'ax, yā Topa xip hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā. ⁸ Ha ta' xip Topa yāy pet kopah, ha' pet hā nũ'xīmnāg Topa yög hāmmax xe'ëgnäg xi' yög ka'ok'ax, yīy ta nũ'xīmnāg kugōy hā. Ha tikmũ'ün te' mōxakux yūmmüg 'ohnāg, ha mōktu' kux häpxūygā'ax te' 7. Yā pexkox yög nũ'pok te' 7 te nōm xat. Hak-nāy tu' tikmũ'ün te mōxakux putup.

16

'Āmuk xak'ax kopa' pux Topa yög gāy'ax

¹ 'Āte' xupak, pa' xip yānmũn xupep'ax ka'ok Topa pet xexka kopah, tu pexkox yög nũ'pok xop pu hām'āktux, hu:

—Mōg, nüy 'āmuk xak'ax kopa' pux Topa gāy'ax häpxexka tu'. Kaxīy.

² Ha ta' mōg pexkox yög mōkutnā'ax māxap, tu' yög 'āmuk xak'ax kopa' pux hām xexka tu', ha ta' pip kayax kummuk xexka tikmũ'ün yög. Yā nōm yīmũ' pip xok xexka yög kax'āmi, ha nōm te topa komut pu nũktettex.

³ Ha ta' mōg pexkox yög nũ'kutnā'ax nōy, yā' tix, tu' yög 'āmuk xak'ax kopa' pux kōnāg xexka tu', ha ta kōnā'āg te yāyhā hep 'āta, yā' xakix xop yög, yīy ta' xakix kōnāg kopa hi xop xohix xexka'.

⁴ Ha ta' mōg pexkox yög nũ'kutnā'ax nōy, yā tikoyuk, tu yög 'āmuk xak'ax kopa' pux kōnāg kox tu', xix kōnag xupepe'ax tu' yīy ta kōnāg te yāyhā hep 'āta'. ⁵ 'Āte' xupak, pa' xip pexkox yög nũ'kutnā'ax, yā nōm te kōnāg pēnāhā'. Tute:

—Topa 'āmax xe'ëgnäg. Xate häpxe'e mĩy, tu häpkummuk mĩy'ax yānān. 'Āmax xe'ëgnäg. 'Āxip hōnhā xix hōmā. ⁶ Hamũn. Tikmũ'ün te Topa kopa kuxa mām xop xuhmĩy, xix Topa pupi hām'āktux xop xuhmĩy, ha' hep 'āta nũ'nāhā', yīy ta xate tikmũ'ün pu' hōm hep 'āta', pu' xo'op. Yā' yānān. Kaxīy.

⁷ 'Āte' xupak, pa' xip yānmũn xupep'ax xokxop mō'hap'ax tu', tu hām'āktux, hu:

—Topah, 'āxexka', 'āka'ok. Xate tikmũ'ün yög häpxopmā'ax kopit max, yā' xe'e', yā' yok. Kaxīy

⁸ Ha ta' mōg pexkox yög nũ'kutnā'ax nōy, yā' 4, tu yög 'āmuk xak'ax kopa' pux māyōn tu', yīy ta' pukpex xexka', ha Topa te' xat, pu tikmũ'ün xax mō'hap. ⁹ Hāmpukpex xexka te tikmũ'ün xax mō'hap, ha nōm te:

—Yā' kummuk xexka Topah. Kaxīy.

Yā Topa te' xat, pu' xūygā'. Pa nōm te yög häpkummuk mĩy'ax kux 'ohnāg, tu Topa xexka 'āktux max 'ohnāg.

¹⁰ Ha ta' mōg pexkox yög nũ'kutnā'ax nōy, yā' 5, tu yög 'āmuk xak'ax kopa' pux xok xexka yög mīmpe yūm'ax xe'ëgnäg tu', yīy ta häpkoxtap xok xexka yög tikmũ'ün yög pip'ax tu', ha tikmũ'ün te yāy yōyxōg putop, 'ūxūy xexka tu'. ¹¹ tu:

—Pexkox yög Topah, 'ākummuk xexka'. Xatek mūg xūygā pax, tuk mū'ā kayax popmāhā'. Kaxīy.

¹² Ha ta' mōg pexkox yög nũ'kutnā'ax nōy, yā' 6, tu yög 'āmuk xak'ax kopa' pux kōnāg kox 'Eppanat tu', yīy ta' nak. Nōmhā' xip putat nak, puyīy hām tu māyōn xupep tu' nūn 'ūxexka xop. ¹³ Ha 'āte' pēnāhā, pa' pip yāmīy yāy'īgāhnāg tikoyuk, yā hupnāg putuk, tu' pip xok xexka 'āta yīkox kopah, xix xok xexka yīkox kopah, xix Topa pupix hām'āktux mō'āmū'ax xop yīkox kopah, tu ta' mōg. ¹⁴ Yāmīy kummuk te häpxopmā ka'ok xe'ëgnäg,

tu ta' mōg hām xexka yōg xat'ax xexka xohix xop hah, nūy nōm yāy tu nū'xoh, puyiy yāykix kakihnāg Topa ka'ok xexka yōg hāptup 'ihā'.

¹⁵ “'Ūg'āpax: 'ūgnūn putup, yā xupxet nūn putuk. 'Āpu 'āpa ka'ok, nūy hāmpēnā'. 'Āpu 'āxax xix 'āyikāgnāg hā nū tat mō'ka'ok, nūy 'āxax top hok, nūy yāyhāphup hok. Xate' mīy, nūy ta 'ākuxa hittup.” Kaxīy. ¹⁶ Hāpxip ha ta yāmīy te yāy tunū'xoh 'ūxexka xop hāpxexka tu', yā' xuxet'ax 'Ahmāget hāpxexka', yā Yoneo yīy'ax te kaxīy.

¹⁷ Ha ta' mōg pekkox yōg nū'kutnā'ax nōy, yā' 7, tu yōg 'āmuk xak'ax kopa' pux pekkox yokoma tu'. Ha ta Topa pet xexka kopa' xip yānmūnxupep'ax, tu:

—Puxix. 'Ūkux. Kaxīy.

¹⁸ Ha yānām kō'āynāg, ha hāmnāhūn, ha tex tinnāhā', ha hām xexka yāy nuhuk xexka', tu yāy pot. Yā hām yāy nuhuk xexka nām. Hōmā Topa te' mīy tihik hāmāxap xix hōnhā hām yāy nuhuk kutōgnāg, pa nōmhā hām yāy nuhuk xexka nām. ¹⁹ Ha ta kōmēn yāy koxip tikoyuk. Ha ta koxyōy hāpxexka xohix yōg kōmēn xohix. Ha Topa te kōmēn Maminōn xexka pe'paxex, tu' gāy xexka', tu yōg tikmū'ūn xūygāhā'. ²⁰ Ha ta' nōg hāptox xohix kōnāg yōg xix yīktix xohix. ²¹ Ha ta pekkox tu' pip texxap xexka', tu ta nū'nāhā texxap xexka', yā yāp-xet nō hāp-tux ha' 40 kit. 'Ūnū'nāhā', tu nūktu tikmū'ūn tu nū'nāhā', ha tikmū'ūn te:

—'Ūkummuk xexka Topah. Kaxīy.

Hāmūn, 'ūxūy xexka', yā hāpkummuk, yīy Topa 'āktux kummuk.

17

Xotit xexka'

¹ 'Ūkxip, pa' nūn pekkox yōg nū'kutnā'ax, nōm xip 'ūxape xop te' 7 kopah, yā hōmā 'āmuk xak'ax te' 7 tat. 'Ūnūn tu nūktu:

—Mā. 'Āte xa mūg putup 'ūxūygāp-tup xotit xexka', yā kōmēn, yā kōnāg kox punethok puka' pip. ² Ha hām xexka yōg xat'ax xexka xohix xop te xotit xexka mūtik yāy kute'ex, tu hāpkummuk xexka mīy nūmūtik, yā' paptux putuk. Kaxīy.

³ Ha Topa Koxuk tek mōgāhā', ha ta pekkox yōg nū'kutnā'ax tek tat hām nak tu', ha 'āte' pēnāhā', pa' xip 'ūhūn, tu kāyā xexka 'āta yīmū' yūm, yā kāyā xexka 'āta yīmū' pip kax'āmi'ax kummuk punethok, yā xuxet'ax kummuk kax'āmi, yā kāyā xexka putox te' 7, tup-tox kup te' 10. ⁴ Ha 'ūn te topixxax 'āta tat, tu' tat xapmax, xix yīm hī'ax, xix yīpkutok tat'ax, xi' yīpkox xap, xix patakup hīy'ax, yā' xohix te pipkup yānām 'āta yīxux hā' mīy, xix mīkaxxap te takat hā' mīy, xix kupxat xap hā' mīy. Tute' tat kānēy, yā pipkup yānām 'āta yīxux hā' mīy, ha kopa' pip hāpxop punethok yāyīgāhnāg xi' xut putux, yā 'ūyōg hāpkummuk mīy'ax yōg hāpxop. ⁵ Ha' kux tu' pip 'ūkax'ami 'ūxuxet'ax xaptop'ax, hu: “Kōmēn Maminōn Xexka', yā xotit xop mūktut, xi' kummuk xop mūktut hām xexka yōg.” Kaxīy. ⁶ 'Āte' pēnāhā' 'ūn paptux, yā Topa kopa kuxa mām xop hep 'āta xo'op. Ha Yeyox tu' pip ka'ok, yīy ta' nōy te' kix.

Ha 'āte' pēnāhā', yā 'ūn kummuk. 'Ūgkuxa te' yēy. ⁷ Ha' nūn pekkox yōg nū'kutnā'ax, tu 'ā' yīy kopit, hu:

—Xate xīy tu 'ākuxa te' yēy? 'Āte xa hāmyūmmūgāp-tup. 'Ūhūn xix kāyā xexka', yā nōm te 'ūn tat, yā nōm putox te' 7 xix putox kup te' 10. ⁸ Xate' pēnāhā kāyā xexka'. Hōmā 'ūhi', pa' xok. Tute hāpkox tox xexka kopa' xupep putup, ha ta' nōy tep-tex putup. Ha ta' nūn putup tikmū'ūn. Hōmā xip'ah hām xexka', 'ihā nōm tikmū'ūn yōg 'āxet'ax kax'āmi 'ohnāg 'ūhi'ax yōg tappet kopah, putu hi xe'e, ha' kux 'ohnāg. Nōm nūn putup, tu' pēnāp-tup kāyā xexka xok, hu' yēy. Hōmā 'ūhi', tuk-nāy tu' xok, pa hāpxip 'ihā putpu' xip'ax.

⁹ —'Āpu hāmyūmmūg. 'ūp-tox te' 7 te yīktix te' 7 putuk, ha 'ūn te yīktix te' 7 yīmū' yūm. 'ūp-tox te' 7 te tikmū'ūn yōg xat'ax xexka te' 7 putuk, ¹⁰ tu' xat'ax xexka te' 5 xakix, ha hōnhā yāp-xet 'ūxexka', tu' tikmū'ūn xat, ha' nōy xexka nūn putup, tu hāpxip 'ihā' xip'ax. ¹¹ Ha ta kāyā xexka', yā 'ūxat'ax xexka nōy, yā' 8. Hōmā' xip, pa hōnhā' xip 'ohnāg. Yā' xip 'ūxape xop te' 7 kopah. 'Ūnōy tep-tex putup.

¹² —Ha xate' pēnāhā 'ūp-tox kup te' 10, nōm te' xat'ax xexka te' 10 putuk, tu hāpxip nōm te tikmū'ūn xat putup. Yā Topa te' xat putup, ha nōm te tikmū'ūn xat putup kāyā xexka mūtik hāpxip kutōgnāg hā, ¹³ tup-tup hāpxop puxet. 'Ūp-tup, nūy kāyā xexka xexkanā', ¹⁴ tu' yāykix putup Kahnēn Kutok mūtik, pa Kahnēn Kutok te' xut putup, xix Kahnēn Kutok te nōm xānā'ax xop te' xut putup, yā yōg yīmōgātux xop, yā nōm te Kahnēn Kutok tu' pip ka'ok. Hamūn te' xut putup. Kahnēn Kutok, yā xuxyā xop yōg xuxyā', xix xat'ax xexka xop yōg xat'ax xexka'. Kaxīy.

¹⁵ Ha pekkox yōg nū'kutnā'ax te 'ā hām'āktux 'ūxeheh, hu:

—Pute 'ūm kōnāg kox xohix xotit te nōm puka' yūm? Yā hām xexka yōg xop xohix xexka', yā tikmū'ūn xop xohix, yā' hep xop xohix, yā' yīy'ax xop xohix. ¹⁶ Xate' pēnāhā 'ūp-tox kup te' 10 xix kāyā xexka pēnāhā'. Nōm te xotit putup nōg putup. Nōm te' pop putup 'ūyōg hāpxop xohix, ha' xax top'ax, tu xotit yīn māp-tup, tu kuxap hā' koxyōy putup. ¹⁷ Hamūn, Topa te' xat, ha tikmū'ūn te kāyā xexka 'āta yōg xat'ax mīy, yā tikmū'ūn tep-tup, yā Topa te' xat.

¹⁸ —Xate' pēnāhā, yā' xip 'ūhūn. Yā 'ūn te kōmēn putuk, ha kōmēn kopa' pip tihik, tu nōm te hām xexka yōg xat'ax xexka xop xat putup. Kaxīy.

18

'Ūkoxyōy kōmēn Maminōn

¹ Hāpxip 'īhā 'āte' pēnāhā', pa' xip pekkox yōg nū'kutnā'ax nōy, tu pekkox kopa' xupep, tu ta yīxohoh, yā' xexka', tu' xat punethok, ha hām xexka yōg tikmū'ūn xohix te' pēnāhā', yā' max xe'ēgnāg, ² tu hām'āktux ka'ok, hu:

—'Ūnōg, yā kōmēn Maminōn xexka 'ūnōg. Hōnhā yā yāmīy pet xix yāmīy yāy'īgānāg pet, xix putux kummuk yāy'īgānāg pet. ³ Hōmā tute tikmū'ūn mōgāhā', puyīy hāpkummuk xut putux mīy, ha hām xexka yōg xat'ax xexka xop te' nōm nūmūtik, ha tikmū'ūn te yāy hām texop xexka', tu' nōmenex kōmēn Maminōn xexka yōg hāpxop xohix. Kaxīy.

⁴ 'Āte' xupak, pa' xip yānmūn xupep'ax pekkox tu, tu hām'āktux hu:

—Yōgnū tikmū'ūn, mā, 'āpu kōmēn nīm! Mōg!

'Āpu hāpkummuk mīy hok nūmūtik,

nūy 'āxūy hok nūmūtik.

⁵ Yā 'ūyōg hāpkummuk mīy'ax punethok, tu' xexka te yīktix putuk,

tu yīktix xanep te pekkox xuhmīy,

ha Topa te yōg hāpkummuk mīy'ax 'ātigāhā'.

⁶ Kōmēn yōg xop te 'āxop kute'ex kummuk. 'Āpu' yānān.

'Āpu' yānān tix.

Kōmēn yōg xop te 'āxop xūygāhā'. 'Āpu' yānān, nūy nōm xūygā tix.

⁷ Kōmēn yōg xop te yāy xexka mīy, tu yāy putexop xexka mīy. 'Āpu nōm xūygā xexka',

yā' kummugā xexka'.

Hamūn, kōmēn yōg xop te yāy mūtik hām'āktux, hu:

“'Ūgmūg, yāg ka'ok, yā' xohix xat.

'Ap hok yūm'ah 'ūgmūn.

'A 'āte hāpkummuk pēnāp-tup'ah!” Kaxīy.

⁸ Pa 'āmhok. Tute hāpkummuk mīy, yīy ta' nūn mōka'ok hāpkummuk 'āmnīy puxet 'īhā.

Yā' xakip-tup, tu' kuxa hittup 'ohnāg putup, tu putup te' kix putup,

ha kuxap te' koxyōy putup.

Yā' ka'ok Topa xexka', tu' nōy yōg hāpkummuk mīy'ax yānān.

Kaxīy.

⁹ Ha hām xexka yōg xexka xop te hāpkummuk mīy nūmūtik, ha kōmēn mō'hap, ha kugōy te pepi' mōg, ha xat'ax xexka xop te' pēnāp-tup, tu' potap-tup, tu' kuxa hittup 'ohnāg putup, ¹⁰ tu' xūy yīpkutuk, tu' pip hāptox tu', tu hām'āktux, hu:

—Tu texīy, tu' kummuk? Kōmēn Maminōn yā' xexka', tu' ka'ok, pa 'ot puxet nōg 'ihā' kux. Yā Topa te 'ōg hāpkummuk mīy'ax yānān.

¹¹ Ha hām xexka yōg nōmenex xop te kōmēn hā potaha', tu' kuxa hittup 'ohnāg. Yā tikmū'ūn te yōg hāpxop hāmenex kux. ¹² Yā nōmenex 'ohnāg 'ūyōg hāpxop, yā pipkup yānām 'āta yīxux hā' nō'ōm, xix pipkup ponnok hā' nō'ōm, xix mīkaxxap te takat, xix kupxat xap, xix topixxax te nīn hā' mīy, xix topixxax yīxux mūnnīy, xix topixxax te xet hā' mīy, xix topixxax 'āta', xix hāpxop māynāg mīm max hā' mīy, xix hāpxop xohix xoktox xox hā' mīy, xix mīm te takat hā' mīy, xix pipkup monōn hā' mīy, xix pipkup hā' mīy, xix mīkaxxap mām hā' mīy, ¹³ xix mīpxax kōnnōn kānēn hā' mīy, xix tēpet xuxpex, xix kōnnōn mō'hap ha' hax max, xix mīha' haxnāg max, xix hep haxnāg max, xix xupyāg, xi' top hep 'ayet, xix xuxnāg max kōnnōn, xix xuxnāg xe tox, xix mūnūytut, xix kahnēn, xix kāmānok, xix hāpxop yīkūy'ax, xix tikmū'ūn kāmānat xop, xix tikmū'ūn kuxa'. Yā hāpxop xohix hāmenex kux. ¹⁴ Ha nōmenex xop te kōmēn 'āktux, hu:

—Kōmēn yōg tikmū'ūn tep-tup hāpxop max xohix, pa hōnhā' nōg. 'Ūp-te xop xexka tu' kux. Hōmā kōmēn max te yāy putuk, pa' nōg, tu xep xip putup'ah. Kaxīy.

¹⁵ Ha nōmenex xop te nōmenex punethok kōmēn kopah, tu hōnhā' xūy yīpkutuk, tu' pip hāptox tu', tu potap-tup, tu' kuxa hittup 'ohnāg.

¹⁶ Tu:

—Tu texīy tu' kummuk kōmēn xexka'. Hōmā kōmēn yōg tikmū'ūn te topixxax max tat, yā nīn hā' mīy, yā topixxax 'āta', xix topixxax yīxux mūnnīy, xix kahnēn xe hā' mīy topixxax 'āta', tu xapmax taha', xi' yīm hīy'ax, xi' yīpkutok tat'ax, xi' yīpkox xap, yā pipkup yānām 'āta yīxux hā' mīy, xix mīkaxxap te takat hā' mīy, xix kupxat xap hā' mīy. ¹⁷ Pa 'ot puxet nōg, 'ihā yōg hāpxop xohix xexka xaxok. Kaxīy.

Ha ta mīpkox mōgā'ax xexka xop te' pēnāp-tup hāptox tu', xix nōm te mīpkox hā' mōg xop, xix mīpkox mōgā'ax xop, xix nōm te mīpkox hā tayūmak pop, ¹⁸ Yā' xohix te hām'āktux ka'ok putup, hu:

—Hāmyāxatamuk xohix xexka hā' xip 'ohnāg kōmēn nōy te nōm putuk. Kaxīy.

¹⁹ Tu yāy putox yīmū hāpkōnnōn mō'pok, yā' kuxa hittup 'ohnāg, tu' potaha', tu' kuxa xūy, tu:

—Tu texīy tu' kummuk? Yā' kummuk kōmēn pu'. Hōmā mīpkox yōg tikmū'ūn xohix mōg kōmēn tu', tu yāyhāp-texop xexka'. Pa 'ot puxet nōg 'ihā kōmēn yōg tikmū'ūn te hāpxop xohix xexka xaxok. Kaxīy.

²⁰ Ha ta pexkox kopa' pip xop te:

—'Āpu kōmēn koxyōy'ax hā 'ākuxa hittup. Yeyox kopa kuxa mām xop, 'āpu 'ākuxa hittup, xix Yeyox yōg mō'pok xop, xix Topa pupi hām'āktux xop. Hamūn, Topa te kōmēn yōg tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax kummuk yānān. Kaxīy.

²¹ Ha ta' xip pexkox yōg nū'kutnā'ax, tu mīkaxxap xexka paha', yā' xexka', te mīkaxxap kōnnōnā'ax putuk. Tute' paha', tu nū'yōn kōnāg xexka tu', tu hām'āktux, hu:

—Kaxīy kōmēn Maminōn xexka nū'yōn putup, yā nū'yōn mō'ka'ok putup, ha tikmū'ūn te' xe pēnāp-tup'ah. ²² Tikmū'ūn te xe 'ap kaxyā'ax xupak putup'ah kōmēn kopah, xix kaxyā'ax xop, xix panao kaxyā'ax, xix tonōmet kaxyā'ax, yā xe' xohix xupak putup'ah. Tikmū'ūn te 'a' xupak putup'ah kāmānat hām, xix mīkaxxap kōnnōnā'ax 'āpak putup'ah 'ūxeheh, ²³ tu xe pēnāp-tup'ah kuyānām tat'ax xix yōg kuyānām kōmēn kopah. Tikmū'ūn te xe' xupak putup'ah yāyta xop yōg hām'āktux kōmēn kopah. Hōmā kōmēn yōg nōmenex xop 'ūka'ok xexka', pa hāpxexka nōy yōg nōmenex xop ka'ok kutōgnāg. Hōmā kōmēn yōg tikmū'ūn te' koit pax. Kaxīy.

²⁴ Hōmā kōmēn Maminōn yōg tikmū'ūn te' kix Topa pupi hām'āktux xop xix Yeyox kopa kuxa mām xop kōmēn kopah, tu' kixgāhā' 'ūxohix hāpxexka xohix tu'. Hā kaxīy Topa te yōg hāpkummuk mīy'ax yānān.

19

¹ Hāpxip 'ihā 'āte' xupak, pa' xip yānmūn xupep'ax xexka pexkox tu', yā tikmū'ūn xohix yōg hām'āktux putuk. Tu hām'āktux, hu:

—'Ūmax Topah. Topa te tikmū'ūn mōy hāpkummuk kopah. Topa 'ūmax xe'ēgnāg, tu' ka'ok xexka'. ² Yā' xe'e, tu' yok Topah, hu tikmū'ūn yōg hāpkummuk mīy'ax yānān. Tute xotit xexka yōg hāpkummuk mīy'ax yānān. Xotit xexka te hām xexka yōg tikmū'ūn xohix mōgāhā', puyīy hāpkummuk mīy nūmūtik. Tute' kix Topa yōg kāmānat, yīy Topa te nōm xūyghāhā'. Kaxīy.

³ Tu xe hām'āktux ka'ok, hu:

—'Ūmax Topah. Kōmēn xexka mō'xut, ha kugōy te pepi' mōg putup hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā'. Kaxīy.

⁴ Ha ta' pip tik xexka te' 24, xix yōnnā'ī te' 4, tu Topa pu nūktettex, tu Topa 'āktux max, ha Topa yūm mīmpe yūm'ax xe'ēgnāg yīmū'. 'Ūxohix te:

—Hamūn. 'ūmax Topah. Kaxīy.

Kahnēn Kutok yōg yāyta yōg 'āmuk xexka'

⁵ Ha ta' xip 'ūyānmūnxupep'ax 'ūxexka yōg mīmpe yūm'ax xe'ēgnāg tu', tu:

—Topa yōg kāmānat xop, 'āpu yūmū yōg Topa 'āktux max. Tihik, yā' xexka xik-tōgnāg, 'āpu yūmū yōg Topa 'āktux max. Topa yīpkutuk xop, 'āpu yūmū yōg Topa 'āktux max. Kaxīy.

⁶ Ha 'āte' xupak, pa' xip hāmnūhūn, yā tikmū'ūn xohix yōg hām'āktux putuk, pe xamoka xexka yōg hāmnūhūn putuk, pe tex tīnnā'ax putuk. 'Āte' xupak, ha nōm te:

—'Ūmax Topah. Yūmū yōg Topa te hāpxop xohix xexka mīy yūmmūg. Hamūn, 'ūxexka'. ⁷ 'Āpu yūmū hittup, tu yūmūg kuxa hittup. 'Āpu yūmū Topa 'ūxexka 'āktux. Hamūn, hāpxip kutōgnāg 'ihā yāytop-tup Kahnēn Kutok hah, ha 'ūn te yāytop-tup te yāy maxnāhā, nūy yāytax, ⁸ tu' pop topixxax tup, yā nīn hā' mīy, yā' xunnuk 'ūyōg topixxax. Kaxīy.

Hamūn, nōm topixxax nīn te Topa kopa kuxa mām xop yōg hāpxopmā'ax max putuk.

⁹ Ha pexkox yōg nū'kutnā'ax te 'ā hām'āktux, hu:

—'Āpu kax'āmi, hu: “'Ūkuxa hittup nō'ōm. Yā Topa te nōm xānāhā', pu nū' Kahnēn Kutok yōg yāyta yōg 'āmuk xexka hah.” Kaxīy.

Tu xe:

—Topa te hām'āktux xe'e'. Kaxīy.

¹⁰ Ha 'āte pexkox yōg nū'kutnā'ax pu nū'xup, pa tute:

—'Āmhok. Kaxīy hok. 'Āte Topa pu hāpxopmā max yā 'āmūn putuk xix 'āxape putuk, yā Yeyox yōg hām'āpak xe'e 'āpak xop putuk. 'Āpu Topa pu nū'āxup. Kaxīy.

Yā Topa pupi hām'āktux xop te Yeyox yōg hām'āpak xe'e 'āktux.

'Ōm te kām'ānok ponnok yīmū' yūm

¹¹ 'Āte' pēnāhā', ha pexkox xōn, pa' xip kāmānok ponnok, ha nōm te' yīmū' yūm 'ūxuxet'ax Nōm Te' Nōy Tu' Xip Ka'ok xix Nōm Xe'e'. Tute 'ūxohix yōg hāpkummuk mīy'ax kopit, yā' yok, tu' nōy mūtik yāykix. ¹² 'Ūpa te kuxap putuk, tu' tat 'ūxat'ax xexka yōg kuxxax punethok, tu 'ūxuxet'ax kax'āmi tat, pa' xohix te' xuxet'ax yūmmūg 'ohnāg, pa nōm puxet te' yūmmūg yāy yōg xuxet'ax. ¹³ 'Ūtat topixxax tox, yā' patok 'ūhep 'āta hā. 'Ūxuxet'ax “Topa yōg Hām'āktux.” Kaxīy. ¹⁴ Ha pexkox yōg xonat xop te' pe' mōg, tu kāmānok ponnok yīmū' mām kamah, tu ta' mōg, tu topixxax nīn ponnok tup tat, ¹⁵ ha mīkaxxexka xox max xip 'ūyīkox kopah, tu' xupep. Tute mīkax xexka hā' xut putup, ha ta hām xexka yōg xop xohix te' xut putup'ah. Tute hām xexka yōg xop xohix xat putup pipkup xexka tox hā. Tute' koxyōy putup, yā mīnta 'op hep xut'ax putuk. Yā' gāy Topah. Topa te hāpxop xohix xexka mīy yūmmūg. ¹⁶ Nōm te kāmānok yīmū' yūm, tu topixxax tu' kax'āmi, hu: “'Ūxat'ax xexka yōg xat'ax xexka xix xuxyā xop yōg xuxyā’”. Kaxīy. Tu' paxix yīmū nōm kax'āmi kamah.

¹⁷ Ha 'äte' pēnāhā, pa' xip pexkox yōg nū'kutnā'ax māyōn yānām tu', tu' xānā ka'ok putux xohix xop nōm topaha'. 'Ūxānāhā, hu:

—Mā, Topa yōg 'āmuk ha nū'. ¹⁸ Mā, nūy 'ūxat'ax xexka yīn mā', xix xonat yōg xat'ax xop yīn, xix xonat yīn, xix kāmānok yīn, xix kāmānok yīmū' mām xop yīn, xix tik xohix yīn, yā kāmānat xop yīn, xix xuxyā xop yīn, xi' xexka xik-tognāg xop yīn. Kaxīy.

¹⁹ Ha 'äte' pēnāhā, pa' xip kāyā xexka 'āta, xix hām xexka yōg xat'ax xexka xop pip xix yōg xonat xop. 'Ūxohix tu yāy tu nū'nāhā', nūy yāykix nūmūtik, yā nōm te kāmānok yīmū' yūm mūtik xix yōg xonat xop mūtik. ²⁰ Ha kāyā xexka 'āta te' xut 'ohnāg, ha' nōy te' mūg, tu' hīy, tu Topa pupi hām'āktux mō'āmū'ax mūg, tu' hīy. Yā hōmā Topa pupi hām'āktux mō'āmū'ax xop te hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg kāyā xexka 'āta pu'. Tute hāpxopmā ka'ok xe'ēgnāg, pa' koit, yīy ta' pe' mōg tikmū'ūn, yā tikmū'ūn tu' xip kāyā xexka 'āta yōg kax'āmi'ax, tu kāyā xexka 'āta yōg topa komut pu nūktettex.

Ta mō kāyā xexka 'āta yōn kuxap 'ūxop yōg kopah, yā' hi', xix Topa pupi hām'āktux mō'āmā'ax xop kamah. Yā kuxap te kōnāg xexka putuk. ²¹ Ha ta nōm te kāmānok yīmū' yūm yōg mīkax xexka te' yīkox kopa' xupep, tu' xuhmīy xonat xop, tu' kix, ha' xakix, ha ta putux yāy'īgā xop nūn, tu nūktu xonat xop yīn māhā', tu' hix ka'ok.

20

Hāmāxatamuk te' 1.000

¹ 'Āte' pēnāhā, pa' xip pexkox yōg nū'kutnā'ax, tu pexkox kopa' xupep, tu ta yīxohoh, tu' yīm kopa' tat hāpkox tox xexka yōg pipkup hām'yīnnīn'ax xix pipkup māgxap tat, ² tu xok xexka 'āta paha'. 'Ū'ūm xok xexka 'āta? Yā nōm kāyā hittap, yā Hāmgyāgnāg, yā Niap, yā Xatanāy. Pexkox yōg mōkutnā'ax te nōm hīy hāmāxatamuk xohix te' 1.000 hā, ³ Yā' putxok hāpkox tox xexka kopah, tu mō'yīnnīn, tu' kīy, puyīy hāpxexka yōg tikmū'ūn xe mōgā hok, puyīy tikmū'ūn hāpkummuk mīy hok, ha mōktu' nōg putup hāmāxatamuk xohix te' 1.000, hak-nāy tu Hāmgyāgnāg xut, pu mōg hāpxip kutōgnāg hā.

⁴ Ha 'äte' pēnāhā, pa' pip nōm xop te' xexka xop yōg mīmpe mām'ax yīmū' mām. Topa te' xat, ha nōm te tikmū'ūn yōg hāpxopmā'ax kopit. Ha 'äte' pēnāhā, pa' pip tikmū'ūn yāmīy. Hōmā nōm tikmū'ūn te Topa yōg hām'āktux kopa kuxa mām, tu hōnhā Yeyox yūmmūg, tu ta' mōg, nūy Yeyox yōg hām'āpak max 'āktux, yīy ta tikmū'ūn te' kix, ha' xakix. Nōm te kāyā xexka pu nūktettex 'ohnāg, xix yōg topa komut pu nūktettex 'ohnāg, tu' pop 'ohnāg kāyā xexka yōg kax'āmi'ax yāy kux tu', pe' yīm tu'. Pa hōnhā hi', tu yāyhā xexka xop Kunnix mūtik hāmāxatamuk xohix te 1.000 hā. ⁵ Hamūn, 'ūputpu' hi hāmāxap, pa xakix xop nōy te putpu' hi 'ohnāg, ha mōktu' nōg hāmāxatamuk te' 1.000. ⁶ Yā' kuxa hittup nōm te putpu' hi hāmāxap. Yā xe xakix putup'ah, pa' nōy xe xakix putup, tu' pip putup Topa yōg hāptox tu', yā xakix tik putuk. Pa' nōy xe xakix putup'ah. Nōm te Topa yōg 'āmānex xop putuk xix Kunnix yōg, tu' xohi' xat putup Kunnix mūtik hāmāxatamuk xohix te' 1.000 hā.

Hāmgyāgnāg nu'xok

⁷ Hāmāxatamuk te 1.000 nōg putup, ha ta 'ōm te Hāmgyāgnāg xut putup 'ūyōg kanet ka'ok kopah. ⁸ Ha ta' mōg putup, nūy koit, nūy mōgā hāpxexka xohix yōg tikmū'ūn hāpxexka xohix tu', yā Goge' xix Māgoge'. Ha Hāmgyāgnāg te nōm yāy tu nū'xoh, puyīy yāykix, yā tikmū'ūn xohix, yā xohix te 'āmot xap xohix putuk hāpkux yōg.

⁹ Yā' xohix te hām panip tu' pip, tu ta' nūn putup, tu nūktu Topa kopa kuxa mām xop xakot, xix Topa yōg kōmēn xakot, yā Topa te nōm putup pax. Pa hāpxip 'īhā kuxap te pexkox kopa' xupep, tu nūktu' nāhā', tu nūktu nōm tikmū'ūn koxyōy. ¹⁰ Yā Hāmgyāgnāg te tikmū'ūn pu' koit. Ha' nōy te' mūg Hāmgyāgnāg, tu nū'xok kuxap kopah, yā mīkaxxap 'ūxop yōg kuxap kopah. Yā kuxap te kōnāg xexka putuk, ha' pip kama kāyā xexka xix Topa pupi hām'āktux mō'āmā'ax. Yā' xohix xūy hāptup 'īhā xix 'āmnīy 'īhā hāmāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā.

Tikmū'ün yōg hāpxopmā'ax kopit

¹¹ Ha 'āte' pēnāhā', pa' xip 'ūxat'ax xexka yōg mīmpe yūm'ax xe'ēgnāg xexka ponnok, ha 'ōm te yīmū' yūm. Ha nōm keppa 'ūnōg hām xexka xix pexkox yokoma'. Yā 'ap pip'ah. ¹² 'Āte' pēnāhā', pa' pip xakix xop, yā' xexka xik-tōgnāg xop, ha' xat'ax xexka yōg mīmpe yūm'ax xe'ēgnāg keppak-nīhā' pip, ha' xōn tappet, tu' nōy xōn. Yā hi'ax xop yōg tappet yā hi'ax xop 'āxet'ax pip tappet tu', hu' hi mōkuma'mōg, ha' kux 'ohnāg. Yā Topa yīkak pip putup. Ha tikmū'ün hāpxopmā'ax yōg kax'āmi'ax pip tappet tu'. Ha 'ōm te' mōkupix, nūy tikmū'ün yōg hāpxopmā'ax kopit. ¹³ Ha ta' putpu' hi' xakix xop, nōm xakix kōnāg kopah. Ha putpu' hi xakix xop, yā nōm pip xukpot tu', tu' xohix nūn, ha' nōy te yōg hāpxopmā'ax kopit. ¹⁴ Ha' putxok kuxap kopa hāpxakix'ax xix xakix xop. Yā kuxap te kōnāg xexka putuk. Kuxap xexka yā xakix'ax tix. ¹⁵ Tikmū'ün yōg xuxet'ax kax'āmi 'ohnāg 'ūhi xop yōg tappet tu', puxix nōy nōm nū'xok kuxap kopah, nōm te kōnāg xexka putuk.

21

¹ 'Āte' pēnāhā', pa' xip pexkox yokoma' nōy tup xix hām xexka nōy tup. Hamūn, 'ūnōg pexkox yokoma māxap xix hām xexka māxap. ² 'Āte' pēnāhā', pa' xip kōmēn xe'ēgnāg, yā kōmēn Yenoyanēn nōy tup, tu pexkox kopa' xupep, tu ta yīxohoh. Yā' max yāy putuk. Yā 'ūn te yāy tap-tup putuk, tu' xax max tat, tu' mōg, nūy yāy yīpxox mūy. ³ 'Āte' xupak, pa' xip yānmūn xupep'ax 'ūxat'ax xexka yōg mīmpe yūm'ax xe'ēgnāg tu', tu hām'āktux, hu:

—Hōnhā Topa te yāy kotīnnāhā tikmū'ün mūtik. Tute yāykotīnnāp-tup nūmūtik. Yā yōg tikmū'ün. Topa xip putup nūmūtik, yā tikmū'ün yōg Topah. ⁴ Topa te tikmū'ün pa hep kutux putup. 'A xep xakix putup'ah, tu xe' kuxa hittup 'ohnāg putup'ah, tu xe' xūy putup'ah. Yā' nōg hāpxop hittap. Kaxīy.

⁵ Ta nōm te' xat'ax xexka yōg mīmpe yūm'ax xe'ēgnāg yīmū' yūm, tu:

—Nōmhā 'āte hāpxop xohix tup mīy putup. Kaxīy.

Tu xe 'ā hām'āktux, hu:

—'Āpu nōm kax'āmi' yā hām'āktux xe'e'. 'Ūmax, pu tikmū'ün kuxa mām hām'āktux kopah. Kaxīy.

⁶ Tu xe:

—Puxix. 'Ūkux. 'Ūgmūn yā māxap xix ka'ax, yā 'Appa xix 'Ōm. 'Ok kōnāg putup te 'āp-tex? 'Āte xa hok hōm putup kōnā'āg, yā kōnāg xupep'ax yōg, ha nōm te 'āxop hīnnāp-tup. ⁷ 'Āte 'ā tu' pip ka'ok xop pu nōm hōm, hak mūn yā 'ūyōg Topah, yā 'ūk-tok xop nō'ōm. ⁸ Pa' pip 'ūkuxanōg xop, xi' kuxa mām 'ohnāg xop, xix yāy'īgā xop, xix nōm te' nōy kix xop, xi' nōy hā xupxet xop, xix mīm mīy xop, xix topa komut pu nūktettex xop, xi' koit xop. Yā' xohix yōg pip'ax pip, yā mīkaxxap 'ūxop yōg kuxap kopah, yā kōnāg xexka putuk, yā xakix'ax tix. Kaxīy.

Kōmen Yenoyanēn tup

⁹ Ha ta' xip pexkox yōg nū'kutnā'ax, nōm te' xape te' 7 xop kopa' xip. Hōmā nōm xop te 'āmuk xak'ax te' 7 tat, ha nōm kopa' pip hāpxūygā'ax te' 7. Yā nōm pexkox yōg nū'kutnā'ax 'ūkha' nūn, tu nūktu:

—Mā, 'āte xa mūg putup 'ūn te yāy tap-tup, yā Kahnēn xetut. Kaxīy.

¹⁰ Ha Topa Koxuk tek xat, tuk mōgāhā yīktix xox putox tu', tu 'ā mūg Yenoyanēn, yā kōmēn xe'ēgnāg, ha pexkox kopa' xupep, xix Topa yīka' xupep, tu ta' yīxohoh. ¹¹ 'Ūyōg kuyānām yā Topa yōg hāmmax xe'ēgnāg'ax. Kōmēn te kuyānām mīy, yā mīkaxxap te takat putuk, yā mīkaxxap yax putuk, xix 'ūtup te mīkaxxap kinixat putuk. ¹² Kōmēn yōg hāmpak'ax tox xexka', ha yōg hāmpak'ax yōg hāmyīnnīn'ax xohix te' 12, ha pexkox yōg nū'pok te' 12 te nōm pēnāhā'. Ha' pip 'ūkax'āmi'ax hāmyīnnīn'ax tu', yā 'Iyaet xop yōg hep xop te' 12 yōg xuxet'ax. ¹³ Ha' patpe tu' pip hāmyīnnīn'ax te' tikoyuk, yā patpe xohix te kaxīy, yā māyōn xupep tu' tikoyuk, ha xot tu' tikoyuk, ha nōntix tu' tikoyuk, ha māyōn

mō'nā'ax tu tikoyuk. ¹⁴ Ha kōmēn yōg hāmpak'ax xip mīkaxxap te' 12 yīmū'. Mīkaxxap te' 12 tu' pip kax'āmīx'a, yā Kahnēn Kutok yōg mō'pok te' 12 'āxet'ax kax'āmi'.

¹⁵ Ha pekkox yōg nū'kutnā'ax te hām'āktux 'ūgmūtik, tu' tat mōhāmmūg'ax, nūy kōmēn yōg mēn mōkupix, xix hāmyīnnīn'ax yōg mēn, xix hāmpak'ax yōg mēn. ¹⁶ Kōmēn yōg hāmpak'ax yōg patpe te' 4. Patpe xohix yōg mēn te yāy putuk. Pekkox yōg nū'kutnā'ax te kōmēn yōg mēn mōkupix, 'ūtox te 2.200 kinōm, xix patpe xix patpe nōy yōg 2.200 kinōm kamah. Ha kōmēn tox pepix yōg kinōm te' 2.200 kamah, yā' yāy putuk. ¹⁷ Pekkox yōg nū'kutnā'ax te hāmpak'ax yōg patpe tix yōg mēn mōkupix, yā' xohix te' 64, yā tikmū'ūn yōg mēn hā' mōkupix pekkox yōg nū'kutnā'ax te'. ¹⁸ Kōmēn yōg hāmpak'ax te mīkaxxap yax hā' mīy, ha ta kōmēn te pipkup 'āta yīxux hā' mīy, yā kuyānām mīy tu' tup, tu minino putuk. ¹⁹ Kōmēn yōg hāmpak'ax yōg kupkūnīy yīmū' pip mīkaxxap te takat punethok. Yā 'ūkupkūnīy kakak yōg mīkaxxap yax, xix 'ūkupkūnīy yīmū' xip tix yōg mīkaxxap xapit, xix 'ūkupkūnīy yīmū' xip tikoyuk yōg mīkaxxap 'ak, xix 'ūkupkūnīy yīmū' xip 4 yōg mīkaxxap 'exmēnat, ²⁰ xix 'ūkupkūnīy yīmū' xip 5 yōg mīkaxxap xanōn, xix 'ūkupkūnīy yīmū' xip 6 yōg mīkaxxap xahnix, xix 'ūkupkūnīy yīmū' xip 7 yōg mīkaxxap kiniyot, xix 'ūkupkūnīy yīmū' xip 8 yōg mīkaxxap menit, xix 'ūkupkūnīy yīmū' xip 9 yōg mīkaxxap topay, xix 'ūkupkūnīy yīmū' xip 10 yōg mīkaxxap kiniyop, xix 'ūkupkūnīy yīmū' xip 11 yōg mīkaxxap yaxīn, xix 'ūkupkūnīy yīmū' xip 12 yōg mīkaxxap 'āmātix. ²¹ Ha hāmyīnnīn'ax te' 12 te kupxat xap te' 12 hā' mīy, yā yāpxet te kupxat xap puxet hā' mīy. Ha kōmēn yōg putat te pipkup yānām 'āta yīxux hā' mīy, yā yānām mīy, tu' tup, yā minino putuk.

²² Ha 'āte' pēnā 'ohnāg Topa pet xexka kōmēn kopah. 'Ap xip'ah. Yā Topa xip kōmēn kopah xix Kahnēn Kutok xip. Puxix. Topa 'ūxexka', tu hāpxop xohix xexka yūmmūg. ²³ Ha 'ap xip'ah māyōn, xix māyōn hex, yā 'ap putup'ah māyōn yānām xix māyōn hex yānām. Hamūn, Topa max xe'ēgnāg xix Kahnēn Kutok, hu kuyānām punethok pip. Puxix. ²⁴ Ha ta' pip tikmū'ūn hām xexka tu', ha kōmēn te nōm yīmū mō kuyānām yōn, ha hām xexka yōg xat'ax xexka xop nūn putup, tu hāpxop max nūnnāp-tup, tu nūktu kōmēn hā mōxakux. ²⁵ Ha kōmēn yōg mōhāmyīnnīn'ax xōn hāptup tox hā, tu nōhāmyīnnīn putup 'ohnāg. Hamūn, 'ap xip'ah 'āmniy 'ōnteh. ²⁶ Ha hām xexka xohix yōg hāpxop xe'ēgnāg nūnnāp-tup kōmēn tu', xix yōg hāpxop max. ²⁷ Pa hāpxop yāy'īgā nūnnāp-tup 'ohnāg kōmēn tu', yā hāpkummuk mīy'ax nūnnāp-tup 'ohnāg xi' koit'ax nūnnāp-tup 'ohnāg. Pa mō'nāp-tup nōm tikmū'ūn, yā 'ūyōg xuxet'ax kax'ami Kahnēn Kutok yōg hi'ax xop yōg tappet tu'.

22

¹ Ha pekkox yōg nū'kutnā'ax te 'ā' mūg kōnāg kox, ha yōg kōnā'āg te tikmū'ūn hīnnāhā', tu kuyānām mīy, tu' tup, tu kinixat putuk. Kōnāg kox te Topa yōg mīmpe yūm'ax xe'ēgnāg tu' xupep xix Kahnēn Kutok yōg, ² tu ta' mōg putat kote', ha ta' pip kōnāg kox yōg hāpkux tix tu' mīm kup tix, yā hi'ax yōg, tu mey puxet 'ihā mīnta ta punethok, ha mey nōy 'ihā mīnta ta' nōy punethok. Yā hā kaxīy mey te' 12 yōg mīnta ta xohix te' 12. Ha yōg mīm xux te hāpxexka xohix yōg tikmū'ūn hittupmāhā'. ³ 'Ap xip'ah hāpxop kummuk, Topa te nōm putup nōg. Ha ta' xip kōmēn kopa Topa yōg mīmpe yūm'ax xe'ēgnāg xix Kahnēn Kutok yōg, ha yōg kāmānat te Topa pu nūktettex xix Kahnēn Kutok pu nūktettex, ⁴ tu Topa pa pēnāp-tup xix Kahnēn Kutok pa pēnāp-tup, ha Topa 'āxet'ax pip tikmū'ūn kux tu', xix Kahnēn Kutok 'āxet'ax. ⁵ Ha 'ap xip putup'ah 'āmniy 'ūxeheh, yīy ta 'ap xip putup'ah kuyānām tat'ax xix māyōn yānām. Yā Topa xexka te hāptupmāp-tup, ha Topa yōg xop te' xohix xat putup hāmyāxatamuk xohix kux 'ohnāg hā.

Yeyox te putpu' nūn

⁶ Ha pekkox yōg nū'kutnā'ax te 'ā hām'āktux, hu:

—Nōm hām'āktux 'ūxe'e. 'Ūmax, pu tikmū'ūn hām'āktux kopa kuxa mām. Ha Topa xexka te Topa pupi hām'āktux xop pu Topa Koxuk hōm, ha ta nōmhā Topa te yōg pekkox

yōg nū'kutnā'ax mōkutnāhā', nūy Topa yōg kāmānat pu hām'āktux hāpxopmā'ax texīy pip'ax hāpxip kutōgnāg 'ihā. Kaxīy.

⁷ Ha Yeyox te:

—'Āpu 'ūxupax. Hāpxip kutōgnāg 'ihāg mōg putup 'āxop hah. 'Ūkuxa hittup nōm te nū hām'āktux 'āpak, nūy mīy. Nū hām'āktux te 'āxop pu hāpxop xohix yūmmūgāhā'. Hāpxip 'ihā' pip putup nōm hāpxop xohix. Kaxīy.

⁸ 'Ūgmūn Yoām. 'Āte' xupak nōm hāpxop xohix, tu nōm pēnāhā'. 'Āte' xupak kux, tu' pēnā kux, tu pexkox yōg nū'kutnā'ax pu nūkxup, yā nōm te 'ā hāpxop xohix mūg. ⁹ Pa tute 'ā hām'āktux hu:

—'Āmhok. 'Ūgmūn pu nū'āxup hok. 'Ūgmūn yā Topa yōg kāmānat 'āmūn putuk, xix 'ātaknōy xop putuk, xix Topa pupi hām'āktux xop putuk, xix nōm te nū tappet yōg hām'āktux 'āpak xop putuk. 'Āpu Topa pu nū'āxup. Kaxīy.

¹⁰ Tu xe 'ā hām'āktux, hu:

—'Āpu tikmū'ūn pu nū hām'āktux 'āktux. Nū hām'āktux te tikmū'ūn pu hāpxopmā'ax mūg nōm pip putup. Hāpxip kutōgnāg 'ihā nōm hāpxopmā'ax pip putup. ¹¹ Tikmū'ūn te hāpkummuk mīy, puxix xe hāpkummuk mīy putup. Tikmū'ūn te hāpxop yāy'īgā mīy, puxix xe hāpxop yāy'īgā mīy putup. Tikmū'ūn te hāpxopmā max, puxix xe hāpxopmā max putup. Tikmū'ūn 'ūmax xe'ēgnāg, puxix xe' max xe'ēgnag. Kaxīy.

¹² Ha Yeyox te:

—'Āpu 'ūxupax. Hāpxip kutōgnāg 'ihā 'āxop hak mōg putup. 'Āte 'āxop pu hāpxop popmāp-tup. 'Āte nōm te hāpxopmā max punethok pu' popmāp-tup hāpxop punethok. 'Āte nōm te hāpxopmā max kutōgnāg pu' popmāp-tup hāpxop tīgnāg. ¹³ 'Ūgmūn yā māxap xix ka'ax, yā 'Appa xix 'Ōm.

¹⁴ 'Ūkuxa hittup nōm te yāy topixxax tox pix, ha' tup. Topa te' xat, ha nōm te mīnta ta māp-tup 'ūhi'ax yōg mīm kup yōg. Tute kōmēn hāmyīkox hā mōxakux putup. ¹⁵ Pa kōmēn kūnāpa' pip 'ūnōy hā' xupxet xop, xix mīm mīy xop, xix yāy'īgā xop, xix nōm te topa komut pu nūktettex, xi' koit xop, tu hāpxop mō'āmū' mīy

¹⁶ Ha Yeyox te:

—'Ūgmūn Yeyox. 'Āte pexkox yōg nū'kutnā'ax mōkutnāhā', puyīy nū hāpxop 'āktux Topa kopa kuxa mām xop pu'. 'Ūgmūn yā Namix hā xupepmā'. Yōgnū kuyānām ka'ok, yā 'ūgmax xe'ēgnāg, yā māyōnnāg xexka kuyānām putuk. Kaxīy.

¹⁷ Ha Topa Koxuk te:

—Mā'. Kaxīy.

Ha 'ūn te yāy tap-tup te:

—Mā'. Kaxīy.

Ha' xupak xop te:

—Mā'. Kaxīy.

'Ok kōnāg putup te 'āp-tex? Mā', nūy kōnāg hok pa', yā kōnāg te tikmū'ūn hīnnāhā nō'ōm.

Hām'āktux kux'ax

¹⁸ Hak mūn Yoām. 'Āte xa hām'āktux, hu: Xate' xupak nū hām'āktux, tu xa hāpxopmā'ax 'āktux nōm pip putup. Xate tehomi kax'ami', pe hām'āktux nōy, puxix Topa 'āxūyḡāp-tup, yā' putuk nōm hāpxūyḡā'ax kax'āmi nū tappet tu'. ¹⁹ Ha xate nū' hām'āktux yāg xut, puxix Topa te 'ōg hāpxop max xut putup, yā nōm mīnta ta xut putup 'ūhi'ax yōg mīm kup yōg, tu 'ōg hāpxop xut putup, yā kōmēn xe'ēgnāg yōg Yā nū tappet te nōm 'āktux.

²⁰ Yeyox te:

—Nū tappet 'ūmax. Hamūn, 'āxop hak mōg putup hāpxip kutōgnāg 'ihā'. Kaxīy. Hāmūn Yāyā Yeyox, mā' mō'ka'ok!

²¹ Pu yā yūmūg xuxyā Yeyox 'āxop xohix ha hāmmaxnā'.

Tu ta tu' kux.